This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

N
1
550

CONFINED

303382700Q

N
1
550

CONFINED

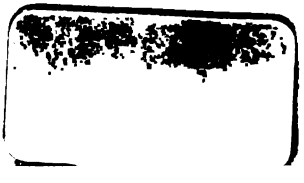

303382700Q

POLYBII
HISTORIARUM

QUIDQUID SUPEREST.

ΠΟΛΥΒΙΟΣ.

POLYBII

MEGALOPOLITANI

HISTORIARUM

QUIDQUID SUPEREST.

RECENSUIT, DIGESSIT,

EMENDATIORE INTERPRETATIONE, VARIETATE LECTIONIS, INDICIBUS

ILLUSTRAVIT

JOHANNES SCHWEIGHÆUSER,

ARGENTORATENSIS.

TOM. IV.

EDITIO NOVA.

OXONII,

EXCUDEBAT W. BAXTER:

IMPENSIS G. ET W. B. WHITTAKER, LONDINI: ET J. PARKER, ET R. BLISS, OXONII.

MDCCCXXIII.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ΈΚΤΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

CALLICRATES, ROMAM LEGATUS, PRODIT LIBERTATEM ACHÆORUM.

* * *

Ol. 150. 1. A. U. 575.

1. ΚΑΤΑ τὸν καιρὸν τοῦτον, ἀναδόντος Ὑπερβάτου τοῦ στρατηγοῦ διαβούλιον, ὑπὲρ τῶν [a]γεγραμμένων παρὰ Ῥωμαίων ὑπὲρ τῆς τῶν ἐκ Λακεδαίμονος φυγάδων [b]καθόδου, τί δεῖ ποιεῖν· οἱ μὲν περὶ τὸν Λυκόρταν παρεκάλουν, μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων, διότι Ῥωμαῖοι ποιοῦσι μὲν τὸ καθῆκον αὐτοῖς, συνυπακούοντες τοῖς ἀπλήστοις δοκοῦσιν εἰς τὰ μέτρια τῶν ἀξιουμένων· ὅταν μέν τοι γε διδάξῃ τις αὐτοὺς, ὅτι τῶν παρακαλουμένων τὰ μέν ἐστιν ἀδύνατα, τὰ δὲ μεγάλην αἰσχύνην ἐπιφέροντα καὶ βλάβην τοῖς φίλοις, οὔτε φιλονεικεῖν εἰώ-

Hyperbatus, prætor Achæorum.

Deliberatio de exsulibus Spart.

[a] *γεγραμμένων* h. l. dedit Bav. Vulgo *γεγραμμένων*. [b] Vocab. *καθόδου* abest a MStis, adjectum ab Ura.

I.

Legatio LVIII.

* * *

1. EA tempestate, quum quæstionem in concilio movisset prætor *Hyperbatus* de eo quod scripserant Romani *de restituendis Lacedæmoniorum exsulibus*, ad deliberandumque proposuisset, quid in ea re esset faciendum; LYCORTAS Achæis auctor fuit, *ne quidquam properes mutarent. Romanos enim facere illos quidem pro suo officio, quum miserorum hominum precibus ac voluntati, quatenus æqua videatur, morem gerant: ceterum ubi aliquis ipsos deoneri, ea, quæ postulentur, partim fieri non posse, partim conjuncta esse cum ingenti sociorum populi Romani dedecore et damno; non esse mo-*

Ol. 150. 1. θασιν, οὔτε παραβιάζεσθαι περὶ τῶν τοιούτων. Διὸ 4
καὶ νῦν, ἐάν τις αὐτοὺς διδάξῃ, ὅτι συμβήσεται τοῖς
Ἀχαιοῖς, ἂν πειθαρχήσωσι τοῖς γραφομένοις, παρα-
βῆναι τοὺς ὅρκους, τοὺς νόμους, τὰς στήλας, ἃ συνέχει
τὴν κοινὴν συμπολιτείαν ἡμῶν· ἀναχωρήσουσι καὶ συγ- 5
καταβήσονται, διότι καλῶς ἐπέχομεν, καὶ παραιτού-
μεθα περὶ τῶν γραφομένων. Ταῦτα μὲν οὖν οἱ περὶ
τὸν Λυκόρταν ἔλεγον. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ὑπέρβατον καὶ 6
Καλλικράτην πειθαρχεῖν τοῖς γραφομένοις παρῄνουν,
καὶ μήτε νόμον, μήτε στήλην, μήτ' ἄλλο μηδὲν τούτου
νομίζειν ἀναγκαιότερον. Τοιαύτης δ' οὔσης τῆς ἀντιλο- 7
γίας, ἔδοξε τοῖς Ἀχαιοῖς πρεσβευτὰς ἐξαποστεῖλαι
πρὸς τὴν σύγκλητον, τοὺς διδάξοντας ἃ Λυκόρτας
λέγει. Καὶ παραυτίκα κατέστησαν πρεσβευτάς, Καλ- 8
λικράτην Λεοντήσιον, [c]Λυδιάδαν Μεγαλοπολίτην, [d]Ἄρα-
τον Σικυώνιον, καὶ, δόντες ἐντολὰς ἀκολούθους τοῖς
προειρημένοις, ἐξαπέστειλαν. [d]Ὧν καὶ παραγενομένων 9
εἰς τὴν Ῥώμην, εἰσελθὼν ὁ Καλλικράτης εἰς τὴν σύγ-
κλητον, τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ ταῖς ἐντολαῖς ἀκολούθως
διδάσκειν τὸ συνέδριον, ὥστε τοὐναντίον ἐκ καταβολῆς
ἐπεχείρησεν, οὐ μόνον τῶν ἀντιπολιτευομένων κατηγορεῖν
θρασέως, ἀλλὰ καὶ τὴν σύγκλητον νουθετεῖν.

Romam legatos mittunt Achæi.

[c] Λυδιάδαν rescripsi ex cod. Urs. quod in Λυσιάδαν ab illo mutatum est. Eamdem tamen scripturam per σ ex Bav. etiam notavi; sed in illo cod. litera σ persimilis esse solet literæ δ. [d] Abest καὶ à Bav.

ris illorum, contendere pertinaciter, et invitos ad talia compellere. Itaque etiam in hac re, postequam cognoverint, non posse Achæos ipsorum voluntati, per literas significatæ, aliter obtemperare, nisi ut jusjurandum, leges, fœdera columnis inscripta, quibus communis eorum res publica continetur, violent: discessuros a proposito, et consensuros, justum habere Achæos causam, cur moras trahant, et litteris ipsorum parere detrectent. Ita quidem Lycortas. *Hyperbatus* vero et *Callicrates* exsequendi quod scripserant Romani auctores erant Achæis; hortabanturque, *ne ullius legis, fœderis columnæ inscripti, aut omnino cujusquam rei alius, potiorem habendam rationem censerent.* Hoc pacto dissidentibus sententiis eorum, qui concilio intererant, visum Achæis faciendum, ut Romam legatos mitterent, ad illa exponenda senatui, quæ disseruerat Lycortas. Decreti statim sunt *Callicrates* Leontesius, *Lydiadas* Megalopolitanus, *Aratus* Sicyonius; quos cum consentaneis mandatis proficisci jusserunt. Romam ut venerunt, estque eis datus senatus; tantum abfuit *Callicrates* ut convenienter acceptis mandatis cum patribus ageret, ut plane e contrario adgredereturnon solum eos audaciter incusare, qui a se in republica dissiderent, sed ipsum quoque senatum sui officii monere.

ποιῆσθαι πρὸς τοὺς κατέχοντας τὴν πόλιν ὅρκους, A. U. 575.
ὑπὲρ τοῦ μηδέποτε κατελεύσεσθαι τοὺς φυγάδας. Εἰς
ἃ βλέποντας αὐτοὺς, ἠξίου πρόνοιαν ποιεῖσθαι τοῦ μέλ-
λοντος.

III. Ὁ μὲν οὖν Καλλικράτης, ταῦτα καὶ τοιαῦτα Exsulum Spart. petitio.
εἰπὼν, ἀπῆλθεν. Οἱ φυγάδες δ' ἐπεισελθόντες, καὶ
[i]βραχέα περὶ αὐτῶν διδάξαντες, καί τινα τῶν πρὸς
τὸν κοινὸν ἔλεον εἰπόντες, ἀνεχώρησαν. Ἡ δὲ σύγ- Callicrati morem gerit senatus.
κλητος, δόξασα τὸν Καλλικράτην λέγειν τι τῶν αὐτῇ
συμφερόντων, καὶ διδαχθεῖσα, διότι [k]δεῖ τούς γε τοῖς
αὐτῆς δόγμασι συνηγοροῦντας αὔξειν, τοὺς δὲ ἀντι-
λέγοντας ταπεινοῦν· οὕτω καὶ τότε πρῶτον ἐπεβάλετο,
τοὺς μὲν κατὰ τὸ βέλτιστον ἱσταμένους ἐν τοῖς ἰδίοις
πολιτεύμασιν ἐλαττοῦν, τοὺς δὲ καὶ [l]δικαίως * προστρέ-
χοντας αὐτῇ σωματοποιεῖν. Ἐξ ὧν αὐτῇ συνέβη κατὰ
βραχὺ, τοῦ χρόνου προβαίνοντος, κολάκων μὲν εὐπορεῖν,
φίλων δὲ στανίζειν ἀληθινῶν. Οὐ μὴν, ἀλλὰ τότε περὶ
μὲν τῆς καθόδου τῶν φυγάδων οὐ μόνον τοῖς Ἀχαιοῖς
ἔγραψε, παρακαλοῦσα συνεπισχύειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς
Αἰτωλοῖς καὶ τοῖς Ἠπειρώταις· σὺν δὲ τούτοις, Ἀθη-
ναίοις, Βοιωτοῖς, Ἀκαρνᾶσιν· πάντας ὡσανεὶ [m]προ-
διαμαρτυρομένη, χάριν τοῦ συντρίψαι τοὺς Ἀχαιούς.
Περὶ δὲ τοῦ Καλλικράτους αὐτοῦ κατ' ἰδίαν, παρα-

[i] βραχία Bav. [k] δεῖ τοὺς γε correxit Ure. MSti dabant δεῖ τῷ γε. τοὺς μὲν voluit Reisk. [l] Post δικαίως lacunæ signum inseruit Casaub. et in vers. Lat. verba καὶ ἀδίκως supplevit. [m] προδιαμαρτυρομένη malim. προδιαμαρτυρομένη Bav.

fidem suam obstrinxerint, numquam exules iri restitutum. Quæ cogitare ipsos et in posterum providere æquum censebat.

III. Hæc hisque similia postquam dixit *Callicrates*, discessit. Secundum hæc introducuntur *Exsules*: qui pauca de se locuti, nonnullis etiam in medium prolatis, quæ ad excitandum vulgo misericordiam valent, recesserunt. *Senatus* probato consilio, quod suggerebat Callicrates, disserentibus etiam nonnullis, oportere sane conditionem illorum meliorem facere, qui decreta ipsius propugnarent, illos vero, qui se eis opponerent, humiliores infirmioresque reddere: ita demum instituit, omnes, qui in suis civitatibus bonarum essent partium, deprimere, eos vero, qui suam sectam, quo jure quave injuria, sequerentur, alere, omnibusque rebus ornare. Ex quo paullatim factum est cum procedente tempore, ut senatus adsentatoribus abundaret, amicis veris destitueretur. Tunc igitur de reditu quidem exsulum non solum ad Achæos scripsit, hortans, ut eos juvarent; sed etiam ad Ætolos, Epirotas, Athenienses quoque, Bœotos et Acarnanes; quasi fidem omnium adpellans, ad frangendam Achæorum potentiam. De *Callicrate* vero nominatim, nulla ceterorum legatorum mentione facta,

Ol. 150. 1. Callicratis oratio ad senatum.

τεύμασι, διὰ τὸ δοκεῖν ἀντιλέγειν τοῖς ὑφ' ὑμῶν γραφομένοις, χάριν τοῦ διαμένειν τοὺς νόμους ἰσχυροὺς καὶ τὰ δόγματα τὰ γιγνόμενα παρ' αὐτοῖς. Εἰ μὲν οὖν 9
[g]διαπόρως ἔχουσιν ὑπὲρ τοῦ πειθαρχεῖν αὐτοῖς τοὺς Ἕλληνας καὶ συνυπακούειν τοῖς γραφομένοις, ἄγειν αὐτοὺς ἐκέλευε τὴν ἀγωγήν, ἣν καὶ νῦν ἄγουσιν. εἰ δὲ 10
βούλονται γίγνεσθαί σφισι τὰ παραγγελλόμενα, καὶ μηθένα καταφρονεῖν τῶν γραφομένων, ἐπιστροφὴν ποιήσασθαι παρεκάλει τοῦ μέρους τούτου τὴν ἐνδεχομένην.
[h]Εἰ δὲ μὴ, σαφῶς εἰδέναι, διότι τἀναντία συμβήσεται 11
ταῖς ἐπινοίαις αὐτῶν· ὃ καὶ νῦν ἦκει γενόμενον. Πρώην 12
μὲν γὰρ, ἐν τοῖς Μεσσηνιακοῖς, πολλὰ ποιήσαντος Κοΐντου Μαρκίου, πρὸς τὸ μηδὲν τοὺς Ἀχαιοὺς βουλεύσασθαι περὶ Μεσσηνίων ἄνευ τῆς Ῥωμαίων προαιρέσεως· παρακούσαντας καὶ ψηφισαμένους αὐτοὺς τὸν 13
πόλεμον, οὐ μόνον τὴν χώραν αὐτῶν καταφθεῖραι πᾶσαν ἀδίκως, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν πολιτῶν, οὓς μὲν φυγαδεῦσαι, τινὰς δ' αὐτῶν ἐνδότους λαβόντας, αἰκισαμένους πᾶσαν αἰκίαν, ἀποκτεῖναι, διότι προεκαλοῦντο περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων ἐπὶ Ῥωμαίους. Νῦν δὲ πάλιν ἐκ πλείονος χρόνου γραφόντων αὐτῶν ὑπὲρ 14
τῆς καθόδου τῶν ἐκ Λακεδαίμονος φυγάδων, τοσοῦτον ἀπέχειν τοῦ πειθαρχεῖν, ὡς καὶ στήλην τεθεῖσθαι, καὶ

[g] διαπόρως est ex Ursini ing. διαφόρως dant MSti, quod defendit Reisk. Sed mendose forsan pro ἀδιαφόρως. [h] Sic Bav. Vulgo σαφῶς γὰρ εἰδέναι, et absunt tria priora verba.

rent, unam illam ob causam maximos in suis civitatibus honores sint consecuti, quod literis Romanorum se opposuerint, patriæque leges et decreta propugnaverint. Siquidem igitur non curarent Romani, dicto sibi audientes ut essent Græci, et literis ipsorum ut obtemperarent; tenerent sane institutum, quo hactenus essent usi; at si morem geri suis mandatis, neque aspernari quemquam vellent quæ scripsissent, patres hortabatur, ut in hanc curam serio incumberent. Quod ni ita fecerint certo scire se, contrarium eventurum ejus, quod ipsi cogitaverint, sicut et in præsentia evenisset. Nam et nuper, belli Messeniaci tempore, quum summo studio Q. Marcius id egisset, ne Romanis inconsultis quidquam Achæi super rebus Messeniorum decernerent, illos contra, neglecto populi Romani imperio, ac bello etiam propria sua auctoritate decreto, non solum agrum omnem eorum inique vastasse, sed et civium clarissimos quosque partim in exsilium expulisse, partim deditione acceptos, omni genere cruciatus vexatos, occidisse; idque non aliam ob causam, niti hanc, quod de rebus controversis provocassent ad Romanos. Et nunc rursus idem evenisse. Nam quum literas de restituendis Lacedæmoniorum exsulibus ad Achæos mittere pridem Romani non cessent; tantum abesse, ut morem voluntati eorum gerant, ut fœdus icerint, et columnæ inscripserint, ac jurejurando

ποιῆσθαι πρὸς τοὺς κατέχοντας τὴν πόλιν ὅρκους, A. U. 575.
ὑπὲρ τοῦ μηδέποτε κατελεύσεσθαι τοὺς φυγάδας. Εἰς
ἃ βλέποντας αὐτοὺς, ἠξίου προνοιαν ποιεῖσθαι τοῦ μέλ-
λοντος.

III. Ὁ μὲν οὖν Καλλικράτης, ταῦτα καὶ τοιαῦτα Exsulum
εἰπὼν, ἀπῆλθεν. Οἱ φυγάδες δ' ἐπεισελθόντες, καὶ Spart. petitio.
[i]βραχέα περὶ αὐτῶν διδάξαντες, καί τινα τῶν πρὸς
τὸν κοινὸν ἕλεον εἰπόντες, ἀνεχώρησαν. Ἡ δὲ σύγ- Callicrati morem gerit senatus.
κλητος, δόξασα τὸν Καλλικράτην λέγειν τι τῶν αὐτῇ
συμφερόντων, καὶ διδαχθεῖσα, διότι [k]δεῖ τούς γε τοῖς
αὐτῆς δόγμασι συνηγοροῦντας αὔξειν, τοὺς δὲ ἀντι-
λέγοντας ταπεινοῦν· οὕτω καὶ τότε πρῶτον ἐπεβάλετο,
τοὺς μὲν κατὰ τὸ βέλτιστον ἱσταμένους ἐν τοῖς ἰδίοις
πολιτεύμασιν ἐλαττοῦν, τοὺς δὲ καὶ [l]δικαίως * προστρέ-
χοντας αὐτῇ σωματοποιεῖν. Ἐξ ὧν αὐτῇ συνέβη κατὰ
βραχὺ, τοῦ χρόνου προβαίνοντος, κολάκων μὲν εὐπορεῖν,
φίλων δὲ σπανίζειν ἀληθινῶν. Οὐ μὴν, ἀλλὰ τότε περὶ
μὲν τῆς καθόδου τῶν φυγάδων οὐ μόνον τοῖς Ἀχαιοῖς
ἔγραψε, παρακαλοῦσα συνεπισχύειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς
Αἰτωλοῖς καὶ τοῖς Ἠπειρώταις· σὺν δὲ τούτοις, Ἀθη-
ναίοις, Βοιωτοῖς, Ἀκαρνᾶσιν· πάντας ὡσανεὶ [m]προ-
διαμαρτυρομένη, χάριν τοῦ συντρίψαι τοὺς Ἀχαιούς.
Περὶ δὲ τοῦ Καλλικράτους αὐτοῦ κατ' ἰδίαν, παρα-

[i] βραχέα Bav. [k] δεῖ τοὺς γε correxit Urs. MSti dabant δεῖ τῷ γε. τοὺς μὲν voluit Reisk. [l] Post δικαίως lacunae signum inseruit Casaub. et in vers. Lat. verba καὶ ἰδίαν supplevit. [m] προδιαμαρτυρομένη malim. προδιαμαρτυρομένη Bav.

fidem suam obstrinxerint, numquam exsules iri restitutum. Quæ cogitare ipsos et in posterum providere æquum censebat.

III. Hæc hisque similia postquam dixit *Callicrates*, discessit. Secundum hanc introducuntur *Exsules*: qui pauca de se locuti, nonnullis etiam in medium prolatis, quæ ad excitandum vulgo misericordiam valent, recesserunt. *Senatus* probato consilio, quod suggerebat Callicrates, disserentibus etiam nonnullis, oportere sane conditionem illorum meliorem facere, qui decreta ipsius propugnarent, illos vero, qui se eis opponerent, humiliores infirmioresque reddere: ita demum instituit, omnes, qui in suis civitatibus bonarum essent partium, deprimere, eos vero, qui suam sectam, quo jure quave injuria, sequerentur, alere, omnibusque rebus ornare. Ex quo paullatim factum est cum procedente tempore, ut senatus adsentatoribus abunderet, amicis veris destitueretur. Tunc igitur de reditu quidem exsulum non solum ad Achæos scripsit, hortans, ut eos juvarent; sed etiam ad Ætolos, Epirotas, Athenienses quoque, Bœotos et Acarnanes; quasi fidem omnium adpellans, ad frangendam Achæorum potentiam. De *Callicrate* vero nominatim, nulla ceterorum legatorum mentione facta,

Ol. 150. 1. σιωπήσασα τοὺς συμπρεσβευτὰς, κατέταξεν εἰς τὴν ἀπόκρισιν, διότι δεῖ τοιούτους ὑπάρχειν ἐν τοῖς πολιτεύμασιν ἄνδρας, οἵός ἐστι Καλλικράτης. Ὁ δὲ προειρημένος, 8
ἔχων τὰς ἀποκρίσεις ταύτας, παρῆν εἰς τὴν Ἑλλάδα
Callicrates, auctor malorum Achæis. περιχαρής· οὐκ εἰδὼς, ὅτι μεγάλων κακῶν ἀρχηγὸς γέγονε πᾶσι μὲν τοῖς Ἕλλησι, μάλιστα δὲ τοῖς Ἀχαιοῖς.
Ἔτι γὰρ τούτοις ἐξῆν καὶ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους 9
κατὰ ποσὸν ἰσολογίαν ἔχειν πρὸς Ῥωμαίους, διὰ τὸ τετηρηκέναι τὴν πίστιν ἐν τοῖς [n]ἐπιφανεστάτοις καιροῖς, ἐξ οὗ τὰ Ῥωμαίων εἵλοντο, [o]λέγω δὲ τοῖς κατὰ Φίλιππον καὶ Ἀντίοχον.* [p]Ὅτι δὲ τοῦ τῶν Ἀχαιῶν 10
ἔθνους ηὐξημένου καὶ προκοπὴν εἰληφότος κατὰ τὸ βέλτιστον [q]ἀφ' ὧν ἡμεῖς ἱστοροῦμεν χρόνων, αὖτη πάλιν ἀρχὴ τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐγένετο [r]μεταβολῆς, τὸ Καλλικράτους θράσος. [s]Ὅτι Ῥωμαῖοι, ὄντες ἄνθρωποι 11
καὶ ψυχῇ χρώμενοι λαμπρᾷ καὶ προαιρέσει καλῇ, πάντας μὲν ἐλεοῦσι τοὺς ἐπταικότας, καὶ πᾶσι πειρῶνται χαρίζεσθαι τοῖς καταφεύγουσιν ὡς αὐτούς. ὅταν 12
μέν τοι γέ τις ὑπέμεινε τῶν δικαίων, τετηρηκὼς τὴν πίστιν, ἀπαντέχουσι καὶ διορθοῦνται σφᾶς αὐτοὺς κατὰ
Prætor Achæorum creatus Callicrater. δύναμιν ἐν τοῖς πλείστοις. Ὁ δὲ Καλλικράτης, πρεσ- 13
βεύσας κατὰ τοὺς ἐνεστῶτας καιροὺς εἰς τὴν Ῥώμην

[n] ἰσιφαλεστάτοις maluerunt Toup. et Reisk. [o] λέγω δὲ Bav. [p] Ὅτι forsan delendum est et deinde sic scribendum Τοῦ δὲ τῶν Ἀχαιῶν. [q] Forsan ἐφ' ὧν, *his ipsis temporibus*. [r] Cum a verbis ὅτι δὲ inciperet periodus, post μεταβολῆς *lacunæ signum* posuit Casaub. [s] Ὅτι a compilatore inseri videtur, et forsan delendum est.

adjectum est responso, *ita singulos in civitatibus debere esse animatos, ut Callicratem*. Is igitur cum his responsis gaudio ovans in Græciam revertitur; nihil cogitans, quantorum malorum eum in universum Græcis, tum maxime Achæis auctor exstitisset. His enim ad illam usque diem æquo jure adhuc aliquatenus agere cum Romanis licuerat; quoniam, ex quo sectam populi Romani cœperunt sequi, fidem constanter temporibus maxime insignibus servaverant, tempora dico bellorum cum Philippo et Antiocho gestorum. Et quum ab illis temporibus, quæ Historia nostra complectitur, incrementum etiam cepisset et in præclaris institutis progressum fecisset gens Achæorum; per *Callicratis audaciam* factum est, ut mutationis in deterius hinc rursus fieret initium. Nam Romani calido homines ingenio, magnitudine animi, et honesto proposito, omnium infortuniis moveri solent, et omnibus opem ferre, qui ad præsidium ipsorum confugiunt, enituntur; si qui tamen experta fidei socii juris sui illos admonerant, ut plurimum ad sese confestim redeunt, et secius admissa pro virili corrigunt. Jam vero Callicrates, legatione ad populum Romanum ea tempestate fun-

χάριν τοῦ λέγειν τὰ δίκαια περὶ τῶν Ἀχαιῶν, χρησά- A. U. 878.
μενος κατὰ τοὐναντίον τοῖς πράγμασιν, καὶ συνιστησα-
σάμενος [s]τὰ κατὰ Μεσσηνίους, ὑπὲρ ὧν οὐδ' ἐνεκάλουν
οἱ Ῥωμαῖοι, παρῆν εἰς Ἀχαΐαν, προσανατεινόμενος τὸν
14 [t]ἀπὸ Ῥωμαίων φόβον· καὶ, διὰ τὴν ἀποχειροτονίαν
καταπληξάμενος καὶ συντρίψας τοὺς ὄχλους, διὰ τὸ
μηδὲν εἰδέναι τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατ' ἀλήθειαν εἰρημένων
ἐν τῇ συγκλήτῳ τοὺς πολλούς, πρῶτον μὲν ἠρέθη στρα-
15 τηγός, πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς καὶ [u]δωροδοκηθείς· ἐξῆς
δὲ τούτοις, παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν, κατῆγε τοὺς ἐκ τῆς
Λακεδαίμονος καὶ τοὺς ἐκ τῆς Μεσσήνης φυγάδας.

II.

GRACCHUS IN HISPANIA.

* * *

IV. ΠΟΛΥΒΙΟΥ δ' εἰπόντος, τριακοσίας αὐτῶν (Κελτιβήρων) καταλῦσαι πόλεις Τιβέριον Γράγχον· Oppida ccc Celtiberorum dejicit.
πομπαῖον φησι Ποσειδώνιος τοῦτο τῷ Γράγχῳ χαρίσα-
σθαι τὸν ἄνδρα, τοὺς πύργους καλοῦντα πόλεις, ὥσπερ
2 ἐν ταῖς βραμβικαῖς τομπαῖς. Καὶ ἴσως οὐκ ἄπιστον
τοῦτο λέγει· καὶ γὰρ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ξυγγραφεῖς

[s] Articulum adjecit Ura. [t] ἀπὸ Ῥωμαίων correxi cum Reisk. Vulgo ὑπὸ Ῥωμαίων. [u] δωροδοκήσας, largitione usus, suspicatus est Reisk.

ctus, ut causam Achæorum tueretur; quum plane contrarium ejus fecisset, cujus causa fuerat missus; quum etiam Messeniorum negotium accivisset, licet eo nomine querela Romanorum nulla umquam fuisset audita; ubi in Achaiam est reversus, metum populi Romani omnibus incutere, et renunciatione legationis suæ omnes terrere, universæ denique multitudinis animos dejicere. Itaque ergo, quod nihil quidquam eorum populus sciret, quæ revera ipse in senatu dixerat, primum quidem prætor est creatus; homo, ut cetera sileam vitia, etiam munerum largitione corruptus: deinde, postquam magistratum iniisset, exsules Lacedæmoniorum et Messeniorum in suam quemque patriam restituit.

II.

Strabo Geogr. Lib. III. *p.* 163.

* * *

IV. QUOD autem POLYBIUS scripsit, *Tib. Gracchum* CCC *urbes Celtiberiæ dejecisse;* id comice exagitat *Posidonius,* in Graechi gratiam, inquiens, ab eo *turribus* urbium nomen inditum, ut fit in pompis triumphalibus. Atque id fortasse non abs re dixit. Nam et bellorum duces et

Ol. 150. 1. ῥᾳδίως ἐπὶ τοῦτο φέρονται τὸ ψεῦσμα, καλλωπίζοντες τὰς πράξεις.

III.

Mortuo PHILIPPO, *initia regni* PERSEI.

* * *

Perseus favorem populi sibi conciliat.

v. ΠΕΡΣΕΥΣ, ἀνανεωσάμενος τὴν φιλίαν τὴν πρὸς Ῥωμαίους, εὐθέως [x]ἑλληνοκοπεῖν ἐπεβάλλετο· καταλαλῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ τοὺς τὰ χρέα φεύγοντας, καὶ τοὺς πρὸς [y]καταδίκας ἐκπεπτωκότας, καὶ τοὺς ἐπὶ βασιλικοῖς ἐγκλήμασι [z]παρακεχωρηκότας. καὶ τούτων 2 ἐξετίθει προγραφὰς εἴς τε Δῆλον καὶ Δελφοὺς, καὶ τὸ τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς ἱερόν· δίδους οὐ μόνον τὴν ἀσφάλειαν τοῖς καταπορευομένοις, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπαρχόντων κομιδὴν, ἀφ' ὧν ἕκαστος ἔφυγε. παρέλυσε δὲ 3 καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ Μακεδονίᾳ τῶν βασιλικῶν ὀφειλημάτων, ἀφῆκε δὲ καὶ τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐγκεκλεισμένους ἐπὶ βασιλικαῖς αἰτίαις. Ταῦτα δὲ ποιήσας, 4 [a]πολλοὺς ἐμετεώρισε, δοκῶν παλαὶ ἐλπίδας ὑποδεικνύναι πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐν αὐτῷ. Ἐπέφαινε δὲ καὶ 5

Laus Persei.

[x] Ex Suida videri potest legendum esse δημοκοπεῖν καὶ ἰλλυριοκοπεῖν. [y] καταδίκας ex Suida restitui. Vulgo πρὸς καταδίκην. [z] Vulgo Μακεδονίαν παρακεχωρηκώς. Abjeci vocab. cum Suida. Si tenendum, fuerit Μακεδονίας scribendum. [a] πολλοὺς ἐμετεώρισε, δοκῶν. Sic corrigendum duxi. Fortasse tamen ἐμετεώρῳ scripsit Polybius. πολλοὺς ἐμετεωροδοκῶν dabat codex Peir. Hinc Valesius ex ing. πολλούς τι μετεωροδοκῶν edidit, et verbum ὑποδεικνύναι in ὑποδείκνυσι mutavit.

scriptores rerum gestarum proclives sunt ad hoc genus mendacii, ut actiones verbis exornent.

III.

Excerpt. Valesian.

* * *

v. PERSEUS, renovata cum populo Romano amicitia, confestim Græcos sibi conciliare omnibus modis cœpit. Nam quotquot æris alieni caussa, aut judiciis condemnati, solum verterant, quique ob majestatis crimina patria excesserant, universos in Macedoniam evocavit; edictis in insula Delo ac Delphis et in templo *Itoniæ Minervæ* palam propositis, quibus non modo impunitatem redeuntibus concedebat, sed etiam bonorum omnium restitutionem, quæ quisque, quo tempore in exsilium ivit, possedisset. Pariterque qui in ipsa Macedonia inveniebantur fiscalibus debitis obstricti, iis omnia remisit; cunctosque, qui ob suspicionem aut crimen majestatis in vinculis erant, custodia liberavit. His gestis cum multorum animos arrexit, cum videretur præclarum omnibus Græcis spem in se ostendebat. Quin etiam in reliquo

κατὰ τὴν ἐν τῷ λοιπῷ βίῳ προστασίαν τὸ τῆς βασι- A. U. 575.
6 λείας ἀξίωμα. κατά τε γὰρ τὴν ἐπιφάνειαν ἦν ἱκανὸς, καὶ πρὸς πᾶσαν σωματικὴν χρείαν τὴν διατείνουσαν εἰς τὸν πραγματικὸν τρόπον εὔθετος· κατά τε τὴν ἐπίφασιν εἶχεν ἐπισκύνιον καὶ τάξιν οὐκ ἀνοίκειον τῆς
7 ἡλικίας. Ἐπεφεύγει δὲ καὶ τὴν πατρικὴν ἀσέλγειαν, τήν τε περὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὴν περὶ τοὺς πότους· [b]καὶ οὐ μόνον αὐτὸς μέτριον ἔπινε δειπνῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ
8 συνόντες αὐτῷ φίλοι. Καὶ τὰ μὲν προοίμια τῆς Περσέως ἀρχῆς τοιαύτην ἔσχε διάθεσιν.

* * *

9 Φίλιππος ὁ βασιλεὺς, ὅτε μὲν ηὐξήθη καὶ τὴν κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἐξουσίαν ἔλαβε, πάντων ἦν ἀπιστότατος καὶ παρανομώτατος· ὅτε δὲ πάλιν τὰ τῆς τύχης ἀντ-
10 έπνευσε, πάντων μετριώτατος. ἐπεὶ δὲ τοῖς ὅλοις πράγμασιν ἔπταισε, πρὸς πᾶν τὸ μέλλον ἁρμοζόμενος ἐπειρᾶτο κατὰ πάντα τρόπον σωματοποιεῖν τὴν αὐτοῦ βασιλείαν.

Philippi varium ingenium.

[b] Verba καὶ οὐ μόνον usque αὐτῷ φίλοι, quæ absunt vulgo, inserui ex Athenæo.

vitæ adparatu regiam dignitatem præferebat. Nam et specie erat honesta, et corpore ad omne opus bello et pace obeundum valido; atque in vultu supercilium et dignitas non incongrua ætati ejus aderat. Vitaverat enim paternam in mulieres atque in conviviis intemperantiam: et in bibendo inter epulas non modo ipse moderatus erat, sed et amici qui convictu ejus utebantur. Ac *Persei* quidem principatus hujusmodi exordium habuit.

* * *

Philippus rex, postea quidem quam opibus auctus est, et Græciam in potestate habuit, omnium perfidissimus fuerat ac flagitiosissimus; ubi vero adversam fortunam est expertus, omnium modestissimus. Postremo postquam res ejus funditus labefactatæ sunt; ad omnem futuri temporis casum comparans sese, regnum suum confirmare omnibus modis atque artibus erat connisus.

Ol. 180. 1.

IV.

PAX *confecta inter* EUMENEM *et* PHARNACEM *sociosque.*

* * *

Pharnaces pacem petit ab Eumene et Ariarathe.

VI. Ὁ ΦΑΡΝΑΚΗΣ, ἐξαπιναίου καὶ βαρείας αὐτῷ τῆς ἰφόδου γενομένης, ἕτοιμος ἦν πρὸς πᾶν τὸ προτεινόμενον· πρίσβεις γὰρ ἐξαπέστειλε πρὸς Εὐμένη καὶ Ἀριαράθην. Τῶν δὲ περὶ Εὐμένη καὶ Ἀριαράθην προσδεξαμένων τοὺς 2
λόγους, καὶ παραχρῆμα συνεξαποστειλάντων πρισβευτὰς παρ' αὐτῶν πρὸς τὸν Φαρνάκην, καὶ τούτου γενομένου πλειονάκις παρ' ἑκατέρων, ἐκυρώθησαν αἱ
Formula foederis. διαλύσεις ἐπὶ τούτοις· Εἰρήνην ὑπάρχειν Εὐμένει καὶ 3
Προυσίᾳ καὶ Ἀριαράθῃ πρὸς Φαρνάκην καὶ Μιθριδάτην εἰς [c]τὸν πάντα χρόνον. [d]Γαλατίας μὴ ἐπιβαίνειν 4
Φαρνάκην κατὰ μηδένα τρόπον. ὅσαι γεγόνασιν πρότερον συνθῆκαι Φαρνάκῃ πρὸς Γαλάτας, ἀκύρους ὑπάρχειν. ὁμοίως Παφλαγονίας ἐκχωρεῖν, [e]ἀποκαταστήσοντα τοὺς οἰκήτορας, οὓς πρότερον ἐξαγηόχει, σὺν δὲ 5
τούτοις ὅπλα καὶ βέλη καὶ τὰς ἄλλας παρασκευάς. ἀποδοῦναι δὲ καὶ Ἀριαράθῃ τῶν τε χωρίων, ὅσα παρῆ- 6
ρητο, μετὰ τῆς προϋπαρχούσης [f]παρασκευῆς, καὶ τοὺς ὁμήρους. ἀποδοῦναι δὲ καὶ [g]Τήϊον παρὰ τὸν Πόντον· 7

[c] *πάντα τὸν χρόνον* Bav. [d] Γαλατίας correxi. Vulgo Γαλατίαν μὴ ἐπιβ. Γαλατίᾳ scribere jusserat Reisk. [e] *ἀποκαταστήσαντα* in Aor. malim cum Reisk. [f] *παρασκευῆς* Bav. [g] An Τῖον?

IV.

Legatio LIX.

* * *

VI. *Pharnaces*, subita et gravi impressione hostium territus, ad quascumque pacis conditiones fuit paratus: quare etiam legatos ad Eumenem et Ariarathem misit. Quum autem *Eumenes et Ariarathes* mentionem pacis æquis accepissent auribus, et suos statim legatos ad Pharnacem misissent, idque sæpius ab utraque parte factum esset; his tandem conditionibus pax convenit: *Eumeni, Prusiæ, et Ariarathi, cum Pharnace et Mithridate pax esto perpetua. Galatiam Pharnaces ne ingreditor ullo modo. Quæcumque antea Pharnaci cum Gallis fœdera fuerunt, dirimuntor. Paphlagonia pariter excedito, et, quos prius inde eduxit, incolas restituito, et simul cum his arma tela et reliquum omnem apparatum. Reddito etiam Ariarathi loca omnia, quæ fuere ei ademta, cum omni apparatu qui ibi fuerat, itemque obsides. Reddito etiam Tium, quod est ad Pontum.* (Id oppidum aliquanto post Eumenes Prusiæ dedit, ab eo exora-

7 Pπολλοῖς τὸ γεγονός. ἐδόκουν γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ A. U. 577.
κατὰ τοὺς Ῥοδίους καὶ Λυκίους διαγωνοθετεῖν, θέλοντες
ἐκδαπανᾶσθαι τὰς παρασκευὰς τῶν Ῥοδίων καὶ τοὺς
8 θησαυρούς· ἀκηκοότες τήν τε νυμφαγωγίαν τὴν νεωστὶ Persei
τῷ Περσεῖ γεγενημένην ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὴν ἀναίτειραν sponsa
9 τῶν πλοίων. Συνέβαινε γὰρ βραχεῖ χρόνῳ πρότερον, deducta a
ἐπιφανῶς καὶ μεγαλομερῶς ταῖς παρασκευαῖς ἀνα- Rhodiis.
πεπειρᾶσθαι τοὺς Ῥοδίους ἅπασι τοῖς σκάφεσι τοῖς
10 ὑπάρχουσιν αὐτοῖς. καὶ γὰρ ξύλων πλῆθος εἰς ναυ-
πηγίαν ἐδίδοτο παρὰ τοῦ Περσέως τοῖς Ῥοδίοις, καὶ
στεφάνην χρυσῆν ἑκάστῳ τῶν q* ἐρεττόντων ἐδεδώρητο,
τῶν νεωστὶ νενυμφαγωγηκότων αὐτῷ τὴν Λαοδίκην.

* * *

VIII. Εἰς τὴν Ῥόδον παραγενομένων τῶν ἐκ τῆς Romani
Ῥώμης πρεσβευτῶν, καὶ διασαφούντων τὰ δεδογμένα legati ad
τῇ συγκλήτῳ, θόρυβος ἦν ἐν τῇ Ῥόδῳ καὶ πολλὴ Rhodios.
ταραχὴ περὶ τοὺς πολιτευομένους, ἀγανακτούντων ἐπὶ
τῷ μὴ φάσκειν ἐν δωρεᾷ δεδόσθαι τοὺς Λυκίους αὐτοῖς,
2 ἀλλὰ κατὰ συμμαχίαν. Ἄρτι γὰρ δοκοῦντες καλῶς
πεθεῖσθαι τὰ κατὰ Λυκίους, αὖθις ἄλλην ἀρχὴν ἑώρων
3 φυομένην πραγμάτων. Εὐθέως γὰρ οἱ Λύκιοι, τῶν
Ῥωμαίων παραγενομένων, καὶ διασαφούντων ταῦτα τοῖς

P πολλοῖς Cas. interpretatus est *multitudini*, quod est τοῖς πολλοῖς. q Corruptum esse vocab. adjecto *asterisco* indicavit Casaub. ἐρεττῶν suspicatus est Reiskius, καταφρακτῶν Drakenborch.

tur enim Romani proposito præmio, ceu fieri amat a præsidibus ludorum, Rhodios et Lycios inter se velle committere, ad exhauriendos adparatus Rhodiorum et thesauros; postquam scilicet audivissent, quomodo Rhodii nuper Persei sponsam classe ad sponsum deduxerint, et quomodo navium suarum fecerint periculum. Acciderat namque paullo ante, ut Rhodii cum insigni et magnifico adparatu omnium, quas habebant, navium experimentum agerent. Perseus enim navalis materiæ ad classem ædificandam ingentem copiam illis fuerat largitus, qui etiam singulis remigibus, a quibus paullo ante Laodice sponsa ipsius fuerat deducta, tæniam ex auro donavit.

(*Legatio LXI.*)

* * *

VIII. Postquam *populi Romani legatio Rhodum* venit, et senatus decretum exposuit; *tumultus Rhodi* et magna perturbatio inter cives est orta, omnibus iniquo animo ferentibus, quod dicerent Romani, *Lycios datos Rhodiis fuisse, non loco muneris, verum ut pro sociis eos haberent.* Nam quum res Lyciorum ordinasse recte non multo ante sibi viderentur; aliud denuo molestiarum principium sibi videbant exoriri. *Lycii* enim, simul ac venerunt Romani, et ista Rhodiis declararunt,

V.

LYCIORUM *Legatio Romam missa contra* RHODIOS.

* * *

Ol. 150. 3. A. U. 577. Tiber. Gracchus. et C. Claudius Coss.

VII. ΜΕΤΑ τὴν ἀποστολὴν τῶν ὑπάτων Τιβερίου καὶ Κλαυδίου, τὴν πρὸς Ἴστρους καὶ [l]Ἀγρίους, ἡ σύγκλητος ἐχρημάτισε τοῖς παρὰ τῶν Λυκίων ἥκουσι πρεσβευταῖς, ἤδη τῆς θερείας ληγούσης· οἵ τινες παρεγένοντο 2 μὲν εἰς τὴν Ῥώμην, ἤδη καταπεπολεμημένων τῶν Λυκίων, ἐξαπεστάλησαν δὲ χρόνοις ἱκανοῖς ἀνώτερον. Οἱ 3 γὰρ Ξάνθιοι, καθ' ὃν καιρὸν ἔμελλον εἰς τὸν πόλεμον ἐμβαίνειν, ἐξέπεμψαν πρεσβευτὰς εἴς τε τὴν Ἀχαΐαν καὶ τὴν Ῥώμην, τοὺς περὶ Νικόστρατον· οἳ τότε παρα- 4 γενηθέντες εἰς τὴν Ῥώμην, πολλοὺς εἰς ἔλεον ἐξεκαλέσαντο τῶν ἐν τῷ συνεδρίῳ, τιθέντες ὑπὸ τὴν ὄψιν τήν τε Ῥοδίων βαρύτητα καὶ τὴν αὐτῶν περίστασιν. καὶ 5 τέλος εἰς τοῦτο ἤγαγον τὴν σύγκλητον, ὥστε πέμψαι πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥόδον, τοὺς διασαφήσοντας, ὅτι, τῶν ὑπομνηματισμῶν ἀναληφθέντων, [m]ὧν οἱ δέκα πρέσβεις ἐποιήσαντο κατὰ τὴν Ἀσίαν, ὅτε τὰ πρὸς Ἀντίοχον ἐχείριζον, εὕρηνται Λύκιοι [n]δεδομένοι Ῥοδίοις, οὐκ ἐν δωρεᾷ, τὸ δὲ πλεῖον, ὡς [o]φίλοι καὶ σύμμαχοι. Τοιαύτης δὲ γενομένης διαλύσεως, οὐδ' ὅλως ἤρεσκε 6

Lycii Rhodios accusant crudelitatis.

Responsum senatus Rom.

[l] Σάρδους ex Livio suspicatus est Casaub. [m] Perperam vulgo ἃ οἱ δέκα. Sed pronom. relativum prorsus abest a MStis. [n] MSti Ῥωμαίοις. Correxit Ursin. [o] φίλοι καὶ σύμμαχοι correxi ex mente Casauboni. Vulgo φίλοις καὶ συμμάχοις.

V.

Legatio LX.

* * *

VII. POSTQUAM missi fuissent Coss. *Tiberius et Claudius* in expeditionem *contra Istros et Agrios;* senatus, exeunte jam æstate, *Lyciorum legatis* operam dedit. Hi Romam ut nunc venere, postquam bello jam Lycii fuerant devicti, quamvis longo ante tempore fuissent missi. Nam *Xanthii* sub tempus belli imminentis et in Achaiam et Romam legationem miserant, cujus princeps *Nicostratus.* Hi Romam ut venerunt, multos patrum ad misericordiam commoverunt, quum et Rhodiorum crudelitatem et calamitatem suam ob oculos illis ponerent. Ac tandem eo senatum adduxerunt, ut legatos Rhodum mitterent, qui significarent, *inspectis commentariis, quos decem legati in Asia fecerant, quo tempore cum Antiocho res composuerunt, repertum esse, Lycios Rhodiis fuisse concessos, non pro munere, sed potius tamquam amicos et socios.* Hoc negotium quum ita esset transactum, multis nequaquam res probabatur. Existimaban-

7 [p]πολλοῖς τὸ γεγονός. ἐδόκουν γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ κατὰ τοὺς Ῥοδίους καὶ Λυκίους διαγωνοθετεῖν, θέλοντες ἐκδαπανᾶσθαι τὰς παραθέσεις τῶν Ῥοδίων καὶ τοὺς 8 θησαυρούς· ἀκηκοότες τήν τε νυμφαγωγίαν τὴν νεωστὶ τῷ Περσεῖ γεγενημένην ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὴν ἀνάπειραν 9 τῶν πλοίων. Συνέβαινε γὰρ βραχεῖ χρόνῳ πρότερον, ἐπιφανῶς καὶ μεγαλομερῶς ταῖς παρασκευαῖς ἀναπεπειρᾶσθαι τοὺς Ῥοδίους ἅπασι τοῖς σκάφεσι τοῖς 10 ὑπάρχουσιν αὐτοῖς. καὶ γὰρ ξύλων πλῆθος εἰς ναυπηγίαν ἐδίδοτο παρὰ τοῦ Περσέως τοῖς Ῥοδίοις, καὶ στελγίδα χρυσῆν ἑκάστῳ τῶν [q]* φρακτήτων ἐδεδώρητο, τῶν νεωστὶ νενυμφαγωγηκότων αὐτῷ τὴν Λαοδίκην.

A. U. 577.

Persei sponsa deducta a Rhodiis.

* * *

VIII. Εἰς τὴν Ῥόδον παραγενομένων τῶν ἐκ τῆς Ῥώμης πρεσβευτῶν, καὶ διασαφούντων τὰ δεδογμένα τῇ συγκλήτῳ, θόρυβος ἦν ἐν τῇ Ῥόδῳ καὶ πολλὴ ταραχὴ περὶ τοὺς πολιτευομένους, ἀγανακτούντων ἐπὶ τῷ μὴ φάσκειν ἐν δωρεᾷ δεδόσθαι τοὺς Λυκίους αὐτοῖς, 2 ἀλλὰ κατὰ συμμαχίαν. Ἄρτι γὰρ δοκοῦντες καλῶς τεθεῖσθαι τὰ κατὰ Λυκίους, αὖθις ἄλλην ἀρχὴν ἑώρων 3 φυομένην πραγμάτων. Εὐθέως γὰρ οἱ Λύκιοι, τῶν Ῥωμαίων παραγενομένων, καὶ διασαφούντων ταῦτα τοῖς

Romani legati ad Rhodios.

[p] πολλοῖς Cas. interpretatus est *multitudini*, quod est τοῖς πολλοῖς. [q] Corruptum esse vocab. adjecto *asterisco* indicavit Casaub. θρανιτῶν suspicatus est Reiskius, καταφράκτων Drakenborch.

tur enim Romani proposito præmio, ceu fieri amat a præsidibus ludorum, Rhodios et Lycios inter se velle committere, ad exhauriendos adparatus Rhodiorum et thesauros; postquam scilicet audivissent, quomodo Rhodii nuper Persei sponsam classe ad sponsum deduxerint, et quomodo navium suarum fecerint periculum. Acciderat namque paullo ante, ut Rhodii cum insigni et magnifico adparatu omnium, quas habebant, navium experimentum agerent. Perseus enim navalis materiæ ad classem ædificandam ingentem copiam illis fuerat largitus, qui etiam singulis remigibus, a quibus paullo ante Laodice sponsa ipsius fuerat deducta, tæniam ex auro donavit.

(*Legatio LXI.*)

* * *

VIII. Postquam *populi Romani legatio Rhodum* venit, et senatus decretum exposuit; *tumultus Rhodi* et magna perturbatio inter cives est orta, omnibus iniquo animo ferentibus, quod dicerent Romani, *Lycios datos Rhodiis fuisse, non loco muneris, verum ut pro sociis eos haberent.* Nam quum res Lyciorum ordinasse recte non multo ante sibi viderentur; aliud denuo molestiarum principium sibi videbant exoriri. *Lycii* enim, simul ac venerunt Romani, et ista Rhodiis declararunt,

V.

LYCIORUM *Legatio Romam missa contra* RHODIOS.

Ol. 150. 3. A. U. 577. Tiber. Gracchus. et C. Claudius Coss.

* * *

VII. ΜΕΤΑ τὴν ἀποστολὴν τῶν ὑπάτων Τιβερίου καὶ Κλαυδίου, τὴν πρὸς Ἴστρους καὶ [l]Ἀγρίους, ἡ σύγκλητος ἐχρημάτισε τοῖς παρὰ τῶν Λυκίων ἥκουσι πρεσβευταῖς, ἤδη τῆς θερείας ληγούσης· οἵ τινες παρεγένοντο μὲν εἰς τὴν Ῥώμην, ἤδη κατεπεπολεμημένων τῶν Λυκίων, ἐξαπεστάλησαν δὲ χρόνοις ἱκανοῖς ἀνώτερον. Οἱ γὰρ Ξάνθιοι, καθ' ὃν καιρὸν ἔμελλον εἰς τὸν πόλεμον ἐμβαίνειν, ἐξέπεμψαν πρεσβευτὰς εἴς τε τὴν Ἀχαΐαν καὶ τὴν Ῥώμην, τοὺς περὶ Νικόστρατον· οἳ τότε παραγενηθέντες εἰς τὴν Ῥώμην, πολλοὺς εἰς ἔλεον ἐξεκαλέσαντο τῶν ἐν τῷ συνεδρίῳ, τιθέντες ὑπὸ τὴν ὄψιν τήν τε Ῥοδίων βαρύτητα καὶ τὴν αὐτῶν περίστασιν. καὶ τέλος εἰς τοῦτο ἦγαγον τὴν σύγκλητον, ὥστε πέμψαι πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥόδον, τοὺς διασαφήσοντας, ὅτι, τῶν ὑπομνηματισμῶν ἀναληφθέντων, [m]ὧν οἱ δέκα πρέσβεις ἐποιήσαντο κατὰ τὴν Ἀσίαν, ὅτε τὰ πρὸς Ἀντίοχον ἐχείριζον, εὕρηνται Λύκιοι [n]δεδομένοι Ῥοδίοις, οὐκ ἐν δωρεᾷ, τὸ δὲ πλεῖον, ὡς [o]φίλοι καὶ σύμμαχοι. Τοιαύτης δὲ γενομένης διαλύσεως, οὐδ' ὅλως ἤρεσκε τοῖς πράγμασιν ἡ γενομένη διάλυσις.

Lycii Rhodios accusant crudelitatis.

Responsum senatus Rom.

[l] Σέρδιον ex Livio suspicatus est Casaub. Sed pronom. relativum prorsus abest a MStis.

[m] Perperam vulgo ἃ οἱ δέκα. MSti Ῥωμαίων. Correxit Ursin.

[n] δεδομένοι Ῥοδίοις correxi ex mente Casauboni. Vulgo φίλοι καὶ συμμάχοι.

V.

Legatio LX.

* * *

VII. POSTQUAM missi fuissent Coss. *Tiberius et Claudius* in expeditionem *contra Istros et Agrios*; senatus, exeunte jam æstate, *Lyciorum legatis* operam dedit. Hi Romam ut nunc venere, postquam bello jam Lycii fuerant devicti, quamvis longo ante tempore fuissent missi. Nam *Xanthii* sub tempus belli imminentis et in Achaiam et Romam legationem miserant, cujus princeps *Nicostratus*. Hi Romam ut venerunt, multos patrum ad misericordiam commoverunt, quum et Rhodiorum crudelitatem et calamitatem suam ob oculos illis ponerent. Ac tandem eo senatum adduxerunt, ut legatos Rhodum mitterent, qui significarent, *inspectis commentariis, quos decem legati in Asia fecerant, quo tempore cum Antiocho res composuerunt, repertum esse, Lycios Rhodiis fuisse concessos, non pro munere, sed potius tamquam amicos et socios*. Hoc negotium quum ita esset transactum, multis nequaquam res probabatur. Existimaban-

7 [p]πολλοῖς τὸ γεγονός. ἐδόκουν γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὰ A. U. 577.
κατὰ τοὺς Ῥοδίους καὶ Λυκίους διαγωνοθετεῖν, βίλοντες
ἐκδαπανᾶσθαι τὰς παραθέσεις τῶν Ῥοδίων καὶ τοὺς
8 θησαυρούς· ἀκηκοότες τήν τε νυμφαγωγίαν τὴν νεωστὶ Persei
τῷ Περσεῖ γεγενημένην ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὴν ἀνάπτειραν sponsa deducta a
9 τῶν πλοίων. Συνέβαινε γὰρ βραχεῖ χρόνῳ πρότερον, Rhodiis.
ἐπιφανῶς καὶ μεγαλομερῶς ταῖς παρασκευαῖς ἀνα-
πεπτερᾶσθαι τοὺς Ῥοδίους ἅπασι τοῖς σκάφεσι τοῖς
10 ὑπάρχουσιν αὐτοῖς. καὶ γὰρ ξύλων πλῆθος εἰς ναυ-
πηγίαν ἐδίδοτο παρὰ τοῦ Περσέως τοῖς Ῥοδίοις, καὶ
στιλγίδα χρυσῆν ἑκάστῳ τῶν [q]* φρακτήτων ἐδεδώρητο,
τῶν νεωστὶ νενυμφαγωγηκότων αὐτῷ τὴν Λαοδίκην.

* * *

VIII. Εἰς τὴν Ῥόδον παραγενομένων τῶν ἐκ τῆς Romani
Ῥώμης πρεσβευτῶν, καὶ διασαφούντων τὰ δεδογμένα legati ad
τῇ συγκλήτῳ, θόρυβος ἦν ἐν τῇ Ῥόδῳ καὶ πολλὴ Rhodios.
ταραχὴ περὶ τοὺς πολιτευομένους, ἀγανακτούντων ἐπὶ
τῷ μὴ φάσκειν ἐν δωρεᾷ δεδόσθαι τοὺς Λυκίους αὐτοῖς,
2 ἀλλὰ κατὰ συμμαχίαν. Ἄρτι γὰρ δοκοῦντες καλῶς
πεθεῖσθαι τὰ κατὰ Λυκίους, αὖθις ἄλλην ἀρχὴν ἐώρων
3 φυομένην πραγμάτων. Εὐθέως γὰρ οἱ Λύκιοι, τῶν
Ῥωμαίων παραγενομένων, καὶ διασαφούντων ταῦτα τοῖς

p πολλοῖς Cas. interpretatus est *multitudini*, quod est τοῖς πολλοῖς. q Corruptum esse vocab. adjecto *asterisco* indicavit Casaub. ἑμαυτῶν suspicatus est Reiskius, καταφράκτων Drakenborch.

tur enim Romani proposito præmio, ceu fieri amat a præsidibus ludorum, Rhodios et Lycios inter se velle committere, ad exhauriendos adparatus Rhodiorum et thesauros; postquam scilicet audivissent, quomodo Rhodii nuper Persei sponsam classe ad sponsum deduxerint, et quomodo navium suarum fecerint periculum. Acciderat namque paullo ante, ut Rhodii cum insigni et magnifico adparatu omnium, quas habebant, navium experimentum agerent. Perseus enim navalis materiæ ad classem ædificandam ingentem copiam illis fuerat largitus, qui etiam singulis remigibus, a quibus paullo ante Laodice sponsa ipsius fuerat deducta, tæniam ex auro donavit.

(*Legatio LXI.*)

* * *

VIII. Postquam *populi Romani legatio Rhodum* venit, et senatus decretum exposuit; *tumultus Rhodi* et magna perturbatio inter cives est orta, omnibus iniquo animo ferentibus, quod dicerent Romani, *Lycios datos Rhodiis fuisse, non loco muneris, verum ut pro sociis eos haberent.* Nam quum res Lyciorum ordinasse recte non multo ante sibi viderentur; aliud denno molestiarum principium sibi videbant exoriri. *Lycii* enim, simul ac venerunt Romani, et ista Rhodiis declararunt,

Ol. 150. 3. Nova legatio Rhodiorum Romam.

Ῥοδίοις, πάλιν ἰσταμένοις, καὶ πᾶν ὑπομένειν οἷοί τ' ἦσαν ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας καὶ τῆς ἐλευθερίας. Οὐ μὴν, ἀλλ' οἵ γε Ῥόδιοι, ἀκούσαντες τῶν πρεσβευτῶν, καὶ νομίσαντες ἐξηπατῆσθαι τοὺς Ῥωμαίους ὑπὸ τῶν Λυκίων, παραχρῆμα κατέστησαν τοὺς περὶ Λυκόφρονα πρεσβευτὰς, διδάξοντας τὴν σύγκλητον περὶ τῶν προειρημένων. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τούτων ἦν, ὅσον οὔπω δοκούντων πάλιν ἐπαναστήσεσθαι τῶν Λυκίων.

VI.

DARDANII *et* THESSALI *Legationem mittunt Romam.*

* * *

Ol. 150. 4. A. U. 578. Queruntur de Bastarnis,

IX. Ἡ ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ, παραγενομένων τῶν ἐκ τῆς Ῥόδου πρεσβευτῶν, διακούσασα τῶν λόγων, ὑπερέβετο τὴν ἀπόκρισιν. Ἡκόντων δὲ τῶν Δαρδανίων, καὶ περὶ τοῦ πλήθους τῶν Βασταρνῶν, καὶ περὶ τοῦ μεγέθους τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῆς ἐν τοῖς κινδύνοις τόλμης ἐξηγουμένων· καὶ διασαφούντων περὶ τῆς Περσέως κοινοπραγίας καὶ τῶν Γαλατῶν, καὶ φασκόντων, [r] τοῦτον ἀγωνιᾶν μᾶλλον ἢ τοὺς Βαστάρνας, καὶ διὰ ταῦτα δεομένων σφίσι βοηθεῖν· παρόντων δὲ καὶ Θετταλῶν, καὶ συνεπιμαρτυρούντων τοῖς Δαρδανίοις, καὶ παρακαλούντων καὶ

2

et de Perseo.

3

4

[r] τοῦτον suspicatus est Reisk.

seditionem iterum excitarunt, seque paratos ostenderunt omnia pati, quo legibus suis et libertati redderentur. *Rhodii* vero, legatione audita, Romanos a Lyciis fuisse deceptos rati, legatum statim Lycophronem miserunt, qui senatum de omnibus, quæ diximus, edoceret. Et harum quidem rerum hic fuit tum status, quum crederentur Lycii brevi admodum tempore adversus Rhodios rebellaturi.

VI.

Legatio LXII.

* * *

IX. SENATUS post legationis Rhodiorum adventum, ea audita, responsum dare distulit. Quum autem *Dardanii* venissent, et *de Bastarnis* exposuissent, quanta eorum multitudo, quam ingentia eorum corpora, quanta in periculis esset illorum audacia; declarassent etiam *de societate a Perseo inita cum Gallis*, dixissentque, *majori sibi Persea quam Bastarnas esse terrori, ac propiores opem sibi ferri postulassent*: quum præterea *Thessali*, qui adessent, quæ dixerant Dardanii, suo testimonio confirmassent, *et* auxilium etiam ipsi poposcissent; de-

τούτων ἐπὶ τὴν βοήθειαν· ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ, πέμψαι A. U. 578.
τινὰς, τοὺς αὐτόπτας ἐσομένους τῶν προσαγγελλομένων.
6 Καὶ παραυτίκα καταστήσαντες Αὖλον Ποστούμιον ἐξα- A. Postumius legatus.
πέστειλαν, καὶ σὺν τούτῳ τινὰς τῶν νέων.

VII.

RES SYRIACÆ.

Initium Regni ANTIOCHI EPIPHANIS.

* * *

Ol. 151. 1. A. U. 579. Antiochus Epimanes potius, quam Epiphanes.

κ. ΠΟΛΥΒΙΟΣ ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν Ἱστο-
ριῶν καλεῖ αὐτὸν Ἐπιμανῆ, καὶ οὐκ Ἐπιφανῆ, διὰ τὰς
2 πράξεις. Περὶ οὗ φησι Πολύβιος τάδε. Ὡς ἀπο-
διδράσκων ἐκ τῆς αὐλῆς ἐνίοτε τοὺς θεράποντας, οὓς
τύχοι τῆς πόλεως, [a]ἀλύων ἐφαίνετο δεύτερος καὶ τρίτος.
3 μάλιστα δὲ πρὸς τοῖς ἀργυροκοπείοις εὑρίσκετο καὶ
χρυσοχοείοις, [b]εὑρεσιλογῶν καὶ φιλοτεχνῶν πρὸς τοὺς
4 τορευτὰς καὶ τοὺς ἄλλους τεχνίτας. Ἔστιν ὅτε καὶ
μετὰ δημοτῶν ἀνθρώπων συγκαταβαίνων ὡμίλει [c]ᾧ
τύχοι, καὶ μετὰ τῶν παρεπιδημούντων ξένων συνέκρινε
5 τῶν εὐτελεστάτων. Ὅτε δὲ τῶν νεωτέρων αἴσθοιτό τινας
συνευωχουμένους ὅπου δή ποτε, οὐδεμίαν ἔμφασιν ποιή-

[a] Sic Diod. Siculus, ut suspicatus erat Casaub. Perperam vulgo ἀλλῶν. [b] εἰρεσιλογῶν correxi. Vulgo εἰρεσιλ. [c] ἤ τύχῳ codd. nonnulli Athenaei. εἰ τύχοι Diodor. Siculus. Hinc εἰ τύχοι scribere jussit Wesseling.

crevit Senatus, quosdam mittere, ad visendum, quid eorum esset, quæ nunciabantur. Et statim *Aulo Postumio* negotium datum, ut eo proficisceretur, suntque cum ipso proficisci jussi e junioribus nonnulli.

VII.

Athenæus Lib. V. *et Lib.* X.

* * *

κ. HUNC POLYBIUS *libro vicesimo sexto Historiarum* Ἐπιμανῆ vocat, non Ἐπιφανῆ, ob ea quæ ab illo sunt acta. Scribit enim de eo POLYBIUS hæc. Ex regia nonnumquam elapsus inscitis ministris, quocumque in parte urbis oberrans cum uno aut duobus comitibus conspiciebatur. Maxime vero in argenti sculptorum aut auri fusorum officinis deprehendebatur, cum emlatoribus aliisque artificibus confabulans et de artis subtilitate disserens. Præterea in plebeiorum hominum conversationem se demittens, cum his, quicumque fuissent, sermones conserebat, et cum vilissimis advenis et peregrinis compotabat. Si quando juvenes quosdam quocumque in loco una convivari intellexisset, nullo adventus sui facto indicio, cum

Ol. 151. 3. Antiochus Epimanes.

σας παρῆν ἐπικωμάζων μετὰ [x]κερατίου καὶ συμφωνίας· ὥστε τοὺς πολλοὺς διὰ τὸ παράδοξον [y]ἀνισταμένους [z]φεύγειν. Πολλάκις δὲ καὶ τὴν βασιλικὴν ἀποθέμενος 6 ἐσθῆτα, τήβενναν ἀναλαβὼν περιῄει κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀρχαιρεσιάζων· καὶ τοὺς μὲν δεξιούμενος, τοὺς δὲ καὶ περιπτύσσων, παρεκάλει φέρειν αὐτῷ τὴν ψῆφον, ποτὲ μὲν ὡς ἀγορανόμος γένηται, ποτὲ δὲ καὶ ὡς δήμαρχος. τυχὼν δὲ τῆς ἀρχῆς, καὶ καθίσας [a]ἐπὶ τὸν ἐλεφάντινον 7 δίφρον κατὰ τὸ παρὰ Ῥωμαίοις ἔθος, διήκουε τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν γιγνομένων συναλλαγμάτων, καὶ διέκρινε μετὰ πολλῆς σπουδῆς καὶ προθυμίας. Ἐξ ὧν εἰς 8 ἀπορίαν ἦγε τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐπιεικεῖς· οἱ μὲν γὰρ ἀφελῆ τινα αὐτὸν εἶναι ὑπελάμβανον, οἱ δὲ μαινόμενον. Καὶ γὰρ περὶ τὰς δωρεὰς ἦν παραπλήσιος. ἐδίδου γὰρ 9 τοῖς μὲν ἀστραγάλους δορκαδείους, τοῖς δὲ φοινικοβαλάνους, ἄλλοις δὲ χρυσίον. καὶ ἐξ ἀπαντήσεως δέ 10 τισιν [b]ἐντυγχάνων, οὓς μὴ ἑωράκει ποτὲ, ἐδίδου δωρεὰς ἀπροσδοκήτους. Ἐν δὲ ταῖς πρὸς τὰς πόλεις [c]θυσίαις, 11 καὶ ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς τιμαῖς, πάντας ὑπερέβαλε τοὺς [d]βεβασιλευκότας. Τοῦτο δ' ἄν τις τεκμήραιτο 12 ἔκ τε τοῦ παρ' Ἀθηναίοις Ὀλυμπιείου, καὶ τῶν περὶ τὸν ἐν Δήλῳ βωμὸν ἀνδριάντων. [e]* * Ἐλούετο δὲ κἂν 13

[x] κερατίου ex Diodoro adscivi. Vulgo κεραμίου. [y] Perperam vulgo ἀφιστ. [z] Post φεύγειν Diodorus addit τοὺς δὲ διὰ τὸν φόβον σιωπᾷν. [a] Vulgo ἐπὶ τῶν ἐλεφαντίνων δίφρων. [b] ἐντυγχάνων ex conject. scripsi cum Reisk. Vulgo τυγχάνων. [c] δωρεαῖς vel δόσεσι legendum videtur cum J. Fr. Gronov. [d] Forsan προβεβασιλευκ. [e] In fine hujus commatis desunt nonnulla, *de urbium donis*, ex Livio supplenda.

tibia et symphonia aderat lasciviens et comessabundus; ut inexspectato ejus adventu territi plerique, surgentes de convivio profugerent. Sæpius etiam, exuta regia veste, toga indutus in foro obambulabat, veluti candidatus in comitiis; nunc hos dextra prensans, nunc illos etiam amplectens, rogansque, ut pro se suffragium ferrent, quo sive ædilis sive tribunus plebis crearetur. Magistratum vero, quem petierat, adeptus, in eburnea sella curuli sedens, prout mos est Romanis, de forensibus actionibus, commerciis atque contractibus cognoscebat, magnoque et alacri studio jus dicebat. Quibus rebus ansam dubitandi præbuit cordatis modestisque viris; quorum alii eum simplicem atque facilem virum esse judicabant, alii insanum. Nam et ejusdem modi fuit ejus ingenium in muneribus dandis; ut qui aliis talos ex dorcadum cornubus dono daret, aliis palmulas, aliis aurum; nonnumquam vero etiam forte fortuna occurrentes, quos numquam vidisset, insperatis donaret muneribus. In sacrificiis vero atque donariis, quæ ipsius nomine consecrabantur in urbibus, et in deorum cultu, omnes, qui [ante ipsum] regnarunt, superavit. Cujus rei testis est *Jovis Olympii templum* Athenis, et statuæ circa aram *Deli* positæ. * * In publi-

τοῖς δημοσίοις βαλανείοις, ὅτε δημοτῶν ἦν τὰ βαλα- A. U. 579. Antiochus
νεῖα πεπληρωμένα, περαμίων εἰσφερομένων αὐτῷ μύρων Epimanes.
14 τῶν πολυτελεστάτων. Ὅτε καί τινος εἰπόντος, μακά-
ριοί ἐστε ὑμεῖς οἱ βασιλεῖς, οἱ καὶ τοιούτοις χρώμενοι,
15 καὶ ὀδωδότες ἡδύ· [f] καὶ μηδὲν τὸν ἄνθρωπον προσειπών,
ὅπου κεῖνος τῇ ἐξῆς ἐλούετο, εἰσεισελθών, ἐποίησεν αὐτοῦ
καταχυθῆναι τῆς πεφαλῆς μέγιστον περάμιον πολυ-
16 τελεστάτου μύρου, τῆς σταπτῆς καλουμένης· ὡς πάν-
τας ἀναστάντας πυλίεσθαι λουομένους τῷ μύρῳ, καὶ
διὰ τὴν γλισχρότητα καταπίπτοντας, γέλωτα παρέ-
χειν, παθάπερ καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα.

[f] Conjunctionem *καὶ* delere jussit Casaub. ad Athen. *ὁ δὲ μηδὲν* Cas. et Gron. in Fragm. Polyb. *De* Ern.

cis balneis lavabatur, etiam cum frequentissima plebis multitudine occuparentur: pretiosissimorumque unguentorum vasa tunc ad eum perferri solebant. Quo tempore quum aliquis diceret, *beati estis vos Reges, qui talibus utentes suaviter oletis*; nullo hominis responso dato, postridie ingressus ubi ille lavabat, maximum vas pretiosissimi unguenti, quæ *stacte* seu *stillaticia myrrha* vocatur, super caput ejus jussit effundi. Quo facto, surgentes omnes, unguento esse lavaturi, catervatim advolarunt, rexque etiam ipse: sed fallente propter viscositatem vestigio lapsantes, multum risum commoverunt.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ΕΒΔΟΜΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

INITIA BELLI PERSICI.

(I.) *Commune* BŒOTORUM *dissolvitur, et Bœoti abstrahuntur a societate* PERSEI.

* * *

Ol. 152. 1. A. U. 583.

1. Ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ παρεγένοντο πρέσβεις, παρὰ μὲν Θεσπιέων, οἱ περὶ Λασὺν καὶ Καλλίαν, παρὰ δὲ 2 Νέωνος, Ἰσμενίας· οἱ μὲν περὶ [a]Λασὺν [b]ἐγχειρίζοντες τὴν ἑαυτῶν πατρίδα Ῥωμαίοις, ὁ δὲ Ἰσμενίας κατὰ κοινὸν πάσας τὰς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ πόλεις διδοὺς εἰς τὴν 3 τῶν πρεσβευτῶν πίστιν. ἦν δὲ τοῦτο μὲν ἐναντιώτατον τοῖς περὶ τὸν Μάρκιον· τὸ δὲ κατὰ πόλιν διελεῖν τοὺς 4 Βοιωτοὺς οἰκειότατον. Διὸ τοὺς μὲν περὶ τὸν [a]Λασύν, καὶ τοὺς Χαιρωνεῖς, καὶ τοὺς Λεβαδεῖς, καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσοι παρῆσαν ἀπὸ τῶν πόλεων, ἀσμένως ἀπεδέ-

Ismenias Bœotus.

Q. Marcius legatus in Bœotiam.

[a] Λασῶν, non Λασὺν, dat Bav. Rectius forsan Λάσων. [b] ἐγχειρίζοντες ex conject. correxi. Vulgo ἐγχαίριζον.

I.

(I.) *Legatio LXIII.*

1. EA tempestate venerunt *legati*, *Thespiensium* quidem missu, Lasys et Callias; *Neonis* vero, Ismenias. *Lasys* patriam suam Romanis tradebat: *Ismenias* omnes Bœotiæ urbes in commune fidei legatorum permittebat. Id vero a proposito [Q.] *Marcii* alienissimum erat, sicut contra consiliis ejus adcommodatissimum, ut separata per singulas civitates concilia Bœoti haberent. Itaque Lasyn, et Chæronenses, Lebadenses, et reliquos a civitatibus

Ol. 152. 1. χοντο καὶ κατέψων· τὸν δὲ Ἰσμενίαν [d]παρεδειγμάτιζον, 5
ἀποτριβόμενοι καὶ παροράωντες. ὅτε καὶ συνεπιθέμενοί 6
τινες τῶν φυγάδων μικροῦ κατέλευσαν τὸν Ἰσμενίαν, εἰ
Factiones Thebis. μὴ κατέφυγεν ὑπὸ τὰ δίθυρα τῶν Ῥωμαίων. Κατὰ δὲ 7
τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν ταῖς Θήβαις συνέβαινε ταραχὰς
εἶναι καὶ στάσεις. οἱ μὲν γὰρ ἔφασαν, δεῖν διδόναι τὴν
πόλιν εἰς τὴν Ῥωμαίων πίστιν· οἱ δὲ Κορωνεῖς καὶ 8
Ἀλιάρτιοι, συνδεδραμηκότες εἰς τὰς Θήβας, ἀπεμὴν
ἀντεποιοῦντο τῶν πραγμάτων, καὶ μένειν ἔφασαν δεῖν
ἐν τῇ πρὸς τὸν Περσέα συμμαχίᾳ. Καὶ μέχρι μέν 9
τινος ἐφάμιλλος ἦν ἡ διάθεσις τῶν στασιαζόντων.
Ὀλυμπίχου δὲ τοῦ Κορωνέως πρώτου μεταθεμένου,
καὶ φάσκοντος, δεῖν ἀντέχεσθαι Ῥωμαίων, [e]ἐγένετο
ὁλοσχερὴς ῥοπὴ καὶ μετάπτωσις. καὶ πρῶτον μὲν τὸν 10
Δικίταν ἠνάγκασαν πρεσβεύειν πρὸς τοὺς περὶ τὸν
Μάρκιον, ἀπολογησόμενον ὑπὲρ τῆς πρὸς τὸν Περσέα
Neon et Hippias. συμμαχίας. Μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς περὶ τὸν Νέωνα καὶ 11
τὸν Ἱππίαν ἐξέβαλλον, συντρέχοντες ἐπὶ τὰς οἰκίας
αὐτῶν, καὶ κελεύοντες αὐτοὺς ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογεῖσθαι
περὶ τῶν διῳκονομημένων· οὗτοι γὰρ ἦσαν οἱ τὰ περὶ
τὴν συμμαχίαν οἰκονομήσαντες. τούτων δὲ παραχωρη- 12
σάντων, ἐξαυτῆς ἀθροισθέντες εἰς ἐκκλησίαν, πρῶτον μὲν
[f]τιμὰς ἐψηφίσαντο καὶ [δωρεὰς] τοῖς Ῥωμαίοις, εἶτα

[d] παρεδειγμάτιζον correxi ex Ernesti conject. Vulgo παρεδιγμάτιζον. [e] Vulgo ἐγένετο καὶ ὁλοσχερὴς. Delevi conjunct. cum Bav. sed teneri forsan poterat. [f] τιμὰς correxi monente Gron. Vulgo μὲν τινας ἐψηφίσαντο καὶ τοῖς Ῥωμαίοις, et post ἐψηφίσαντο *lacunæ signum* inseruerat Casaub. Nobis cum Reiskio placuit ad καὶ supplere vocab. δωρεὰς.

missos, lætus suscipiebat et demulcebat; Ismeniam vero propalam contemtim tractabat, summovens eum atque aspernans. Quo quidem tempore exsules nonnulli, conspiratione facta, Ismeniam tantum non saxis obruissent, nisi sub Romanorum legatorum podium confugisset. Per id tempus vigebant *Thebis* tumultus et seditiones. Nam alii urbem fidei Romanorum permittendam censebant; *Coronæi* vero et *Haliartii*, facto Thebas concursu, rerum curam acriter ad se trahebant, et in societate Persei manendum esse contendebant. Ac fuerunt quidem aliquamdiu paria contendentium studia. Sed postquam primus omnium Olympichus Coronæus mutata sententia adhærendum esse Romanis dixit, animorum totius multitudinis facta inclinatio est et mutatio. Primo igitur Dicetan legatum proficisci ad Marcium compulerunt, qui societatem cum Perseo initam illi excusaret. *Neonem* deinde atque *Hippiam* ejecerunt, impetu in eorum domos facto; jusseruntque, ut universæ administrationis suæ rationem redderent: hi namque erant, quorum auctoritate contracta fuerat cum Perseo societas. Qui postquam abierunt, protinus isti, concione advocata, honores, [et munera] decreverunt

13 ἐπεργεῖν ἐπέταξαν τοῖς ἄρχουσι τὴν συμμαχίαν. ἐπὶ δὲ A. U. 583.
πᾶσι πρεσβευτὰς κατέστησαν τοὺς ἐγχειριοῦντας τὴν
πόλιν Ῥωμαίοις, καὶ κατάξοντας τοὺς παρ' αὐτῶν
φυγάδας.

II. Τούτων δὲ συντελουμένων ἐν ταῖς Θήβαις, οἱ Legati Romani Chalcide.
φυγάδες ἐν τῇ Χαλκίδι, προστησάμενοι Πομπίδην,
κατηγορίαν ἐποιοῦντο τῶν περὶ τὸν Ἰσμενίαν, καὶ Νέωνα,
2 καὶ Δικέταν. Προδήλου δὲ τῆς ἀγνοίας οὔσης τῶν
πρειρημένων, καὶ τῶν Ῥωμαίων συνεπισχυόντων τοῖς
3 φυγάσιν· εἰς τὴν ἐσχάτην διάθεσιν ἦκον οἱ περὶ τὸν
Ἱππίαν, ὥστε καὶ τῷ βίῳ κινδυνεῦσαι παρ' αὐτὸν τὸν
καιρὸν ὑπὸ τῆς ὁρμῆς τοῦ πλήθους, ἕως οὗ βραχύ τι
τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν προὐνοήθησαν οἱ Ῥωμαῖοι, παρα-
4 κατασχόντες τὴν ἐπιφορὰν τῶν ὄχλων. Τῶν δὲ Θη- Thebani tradunt se Romanis.
βαίων παραγενομένων, καὶ κομιζόντων τὰ προειρημένα
δόγματα καὶ τὰς τιμάς, ταχεῖαν ἅπαστα τῶν πραγ-
μάτων ἐλάμβανε τὴν ἀντατόδοσιν, ἅτε τῶν πόλεων
παρακειμένων ἀλλήλαις ἐν πάνυ βραχεῖ διαστήματι.
5 Πλὴν ἀποδεξάμενοι τοὺς Θηβαίους οἱ περὶ τὸν Μάρ-
κιον, τήν τε πόλιν ἐπῄνεσαν, καὶ τοὺς φυγάδας συνε-
6 βούλευσαν ἀπαγαγεῖν εἰς τὴν οἰκείαν. εὐθύς τε παρ-
ήγγειλαν πρεσβεύειν πᾶσι τοῖς ἀπὸ τῶν πόλεων εἰς τὴν
Ῥώμην, διδόντας αὐτοὺς εἰς τὴν πίστιν κατ' ἰδίαν
7 ἑκάστας. Πάντων δὲ κατὰ τὴν πρόθεσιν αὐτοῖς χωρούν-
των· ταῦτα δ' ἦν τὸ διαλῦσαι τῶν Βοιωτῶν τὸ ἔθνος,

Romanis; deinde magistratibus mandarunt, ut societati cum illis ineundæ operam darent: postremo legatos decreverunt, qui Romanis urbem traderent, exulesque suos reducerent.

II. Hæc dum ita geruntur Thebis, exsules, qui *Chalcide* erant, duce atque auctore Pompida, Ismeniam, Neonem, et Dicetam deferre instituerunt. Quum autem manifesta esset illorum culpa, et Romani exsulibus faverent; ad extremum periculi et inopiæ consilii Hippias, et qui earumdem erant partium, venerunt: adeo ut, concitata vehementius multitudine, etiam de vita statim periclitarentur; donec Romani, aliquam sibi curam esse de eorum salute ostendentes, ruentis turbæ impetum inhibuerunt. Ubi vero advenerunt Thebani, qui decreta Thebanorum et delatos Romanis honores nunciabant; brevi omnia in contrarium sunt mutata, maxime propter intervallum exiguum, quo duæ illæ urbes inter se distant. Ceterum *Marcius*, benigne exceptis legatis, civitatem dilaudavit, et consilium iis dedit, ut exsules in patriam reducerent: monuitque insuper, ut ex omnibus civitatibus Romam mitterentur legati, qui singulas illas in fidem Romanorum permitterent. Omnibus dein rebus ex animi sententia confectis, *dissoluta* nempe *societate mutua gentis Bœotorum*,

Ol. 152. 1. Servius Lentulus.

καὶ λυμήνασθαι τὴν τῶν πολλῶν εὔνοιαν πρὸς τὴν Μακεδόνων οἰκίαν· οὗτοι μὲν μεταπεμψάμενοι Σερούϊον 8
ἐξ Ἄργους, καὶ καταλιπόντες ἐπὶ τῆς Χαλκίδος, προῆγον ἐπὶ Πελοπόννησον· Νέων δὲ μετά τινας ἡμέρας
ἀνεχώρησεν εἰς Μακεδονίαν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰσμενίαν 9
καὶ Δικέταν τότε μὲν ἀπήχθησαν εἰς φυλακήν· μετὰ

Bœotorum resp. divulsa.

δέ τινα χρόνον ἀπήλλαξαν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ζῆν. Τὸ δὲ 10
τῶν Βοιωτῶν ἔθνος, ἐπὶ πολὺν χρόνον συνεστηκὸς τε
τὴν κοινὴν συμπολιτείαν, καὶ πολλοὺς καὶ ποικίλους
καιροὺς διαφυγὸς παραδόξως, τότε προπετῶς καὶ
ἀλογίστως ἑλόμενον τὰ παρὰ Περσέως, εἰκῇ καὶ παι-
δαριωδῶς πτοηθὲν, κατελύθη καὶ διεσκορπίσθη κατὰ
πόλεις. Οἱ δὲ περὶ τὸν Αὖλον καὶ Μάρκιον, παρα- 11

Archo, prætor Achæorum.

γενηθέντες εἰς τὴν τῶν Ἀργείων πόλιν, ἐχρημάτισαν
ταῖς συναρχίαις ταῖς τῶν Ἀχαιῶν, καὶ παρεκάλεσαν
Ἄρχωνα τὸν στρατηγὸν, χιλίους ἐκπέμψαι στρατιώτας
εἰς Χαλκίδα, παραφυλάξοντας τὴν πόλιν μέχρι τῆς
Ῥωμαίων διαβάσεως. Τοῦ δὲ Ἄρχωνος ἑτοίμως συν- 12
υπακούσαντος, οὗτοι μὲν ταῦτα διαπραξάντες ἐν τοῖς
Ἕλλησι κατὰ χειμῶνα, καὶ τῷ Ποπλίῳ συμμίξαντες,
ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Ῥώμην.

et aversis populorum animis a Macedonum domo regia, Marcius ceterique Romani, Argis accitum Servium [Cornelium Lentulum], Chalcidi eum præficiunt, ipsi in Peloponnesum proficiscuntur. *Neon* post paucos dies in Macedoniam se transfert. *Ismenias* vero et *Dicetas*, in carcerem tunc conjecti, non multo post mortem sibi consciverunt. At *gens Bœotorum*, quæ unam rempublicam longo tempore coluerat, et multa magnaque pericula præter spem evaserat, quum præpeti vel potius nullo consilio Persei partes esset amplexa, temere ac puerilem in modum tunc territa, soluta est et oppidatim divulsa. *Aulus* [*Atilius*] et *Marcius*, postquam Argos ventum, cum magistratibus Achæorum, qui eo loci convenerant, egerunt, et prætorem *Archonem* hortati sunt, ut Chalcidem milites mille præsidii causa mitteret, donec Romani illuc trajicerent. Quod quum ab Archone sine mora esset factum, Romani hisce rebus per hiemem in Græcia gestis, cum *Publio* [*Lentulo*] congressi, Romam navibus repetierunt.

(II.) *Legatio Romanorum in Asiam.* A. U. 583.

*

III. Οἱ περὶ τὸν Τιβέριον καὶ Ποστούμιον κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς, ἐπιπορευόμενοι τὰς νήσους, καὶ Ti. Claudius, A. Postumius.
2 τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεις· [a]* * πλεῖστον δ' ἐν τῇ
Ῥόδῳ, καίπερ οὐ προσδεομένων τῶν Ῥοδίων κατὰ τοὺς
3 τότε χρόνους. [b]Ἡγησίλοχος γὰρ, τότε πρυτανεύων, Hegesilochus, prytanis Rhodior.
ἀνὴρ τῶν εὐδοκιμούντων, ὁ καὶ μετὰ ταῦτα πρεσβεύσας
εἰς τὴν Ῥώμην, ἔτι πρότερον, ἅμα τῷ φανερὸν γενέσθαι,
διότι μέλλουσι πολεμεῖν Ῥωμαῖοι τῷ Περσεῖ, τἆλλά
τε παρασκευὴν ἐποιεῖτο τοὺς πολλοὺς ὑπὲρ τοῦ κοινωνεῖν τῶν
αὐτῶν ἐλπίδων, καὶ μ' ναῦς συμβουλεύσας τοῖς Ῥοδίοις Classem Romanis offerunt Rhodii.
4 ὑποζωννύειν· ἵνα, ἐάν τις ἐκ τῶν καιρῶν γένηται χρεία,
μὴ τότε παρασκευάζωνται πρὸς τὸ παρακαλούμενον,
ἀλλ' ἑτοίμως διακείμενοι πράττωσι τὸ κρίθεν ἑαυτῆς.
5 [c]Ἃ τότε [d]προφερόμενος τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ δεικνὺς ὑπὸ
τὴν ὄψιν τὰς παρασκευὰς, [e]εὐδοκουμένους τῇ πόλει
6 τοὺς πρεσβευτὰς ἐξαπέστειλεν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Τιβέ-
ριον, ἀποδεδειγμένοι τὴν τῶν Ῥοδίων εὔνοιαν, ἐκομίζοντο
εἰς τὴν Ῥώμην.

[a] Lacuna ex Livio XLII, 45. supplenda. [b] Alias Ἀγησίλοχος. [d] προφερόμενος correxi. Vulgo προσφερόμ. [e] εὐδοκουμένους scripsi ex mente Casaub. Vulgo εὐδοκουμένους. Tota hæc Ecloga desideratur in cod. Bav.

(II.) *Legatio LXIV.*

*

III. Circa tempus idem *Tiberius* [*Claudius*] et *A. Postumius*, insulas circumeuntes et Asiæ urbes, *Rhodum* quoque adierunt; etsi Rhodii tempestate illa hac inspectione nequaquam opus habebant. *Hegesilochus* enim, qui in summo tum magistratu erat, (Prytanin ipsi vocant) magnæ vir dignationis, qui etiam postea legatione Romam est functus, jam antea, simul ac cognitum est, bellum a Romanis cum Perseo gestum iri, cum ad cetera quod adtinet suos cives fuerat cohortatus, ut spes suas cum Romanis jungerent, tum etiam auctor Rhodiis fuerat, ut quadraginta naves reficerent; ne, si quæ tempora inciderent, ut iis populo Romano opus esset, in adparanda classe, tunc cum peteretur, essent occupati; sed, rebus ante præparatis, extemplo, quod decretum foret, præstarent. Hæc ille tum Romanis ostentans, et adparatus ipsos oculis eorum subjiciens, legatos dimisit, de civitate optime sentientes. Tiberius cum collegis, studio *Rhodiorum* collaudato, Romam est reversus.

Ol. 152. 1. (III.) *Legatio* PERSEI *ad* RHODIOS.

*

Rhodios ad partes suas invitat Perseus.

IV. [1]Περσεὺς μὲν, μετὰ τὸν σύλλογον τὸν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, [m]* τῶν Ἑλλήνων, πάντα τὰ δίκαια κατέστατταν εἰς τὴν ἐπιστολὴν, καὶ τοὺς ὑφ' ἑκατέρων ῥηθέντας λόγους· ἅμα μὲν ὑπολαμβάνων, ὑπερδέξιος φα- 2
νήσεσθαι τοῖς δικαίοις, ἅμα δὲ βουλόμενος ἀπόπειραν λαμβάνειν τῆς ἑκάστων προαιρέσεως. Πρὸς μὲν οὖν 3
τοὺς ἄλλους δι' αὐτῶν τῶν γραμματοφόρων ἔπεμπε τὰς ἐπιστολάς· εἰς δὲ τὴν Ῥόδον καὶ πρεσβευτὰς συνα-
πέστειλεν, Ἀντήνορα καὶ Φίλιππον. οἳ καὶ παρα- 4
γενηθέντες τὰ γεγραμμένα τοῖς ἄρχουσιν ἀπέδωκαν, καὶ μετά τινας ἡμέρας ἐπελθόντες ἐπὶ τὴν βουλὴν παρεκάλουν τοὺς Ῥοδίους, κατὰ μὲν τὸ παρὸν ἡσυ-
χίαν ἔχειν, ἀποθεωροῦντας τὸ γιγνόμενον· ἐὰν δὲ Ῥω- 5
μαῖοι παρὰ τὰς συνθήκας ἐγχειρῶσι τὰς χεῖρας ἐπι-
βάλλειν τῷ Περσεῖ καὶ Μακεδόσιν, κωλύσασθαι διαλύειν. τοῦτο γὰρ πᾶσι μὲν συμφέρειν, πρέπειν δὲ μάλιστα 6
Ῥοδίοις. Ὅσῳ γὰρ πλεῖον ὀφείλονται τῆς ἰσηγορίας 7
καὶ παῤῥησίας, καὶ διατελοῦσι προστατοῦντες οὐ μόνον τῆς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευ-
θερίας· τοσούτῳ καὶ τὴν ἐναντίαν προαίρεσιν μάλιστα

[1] Abest particula μὲν a Bav. [m] Verba τῶν Ἑλλήνων, ante quæ *notam lacunæ* posui, abundare censuit Ursinus. et in vers. Lat. omisit Casaubonus. Mihi utique intercidisse non nihil videtur; nempe, *ad varios Græciæ populos epistolas ad unum idemque exemplar descriptas misisse Perseum.*

(III.) *Legatio LXV.*

*

IV. *Perseus*, post colloquium cum Romanis habitum, * * Græcorum, omnia suæ causæ jura, et quæ ab utraque parte dicta fuerant, in epistola exposuit: simul quia futurum arbitrabatur, ut superior fuisse in disceptatione videretur; simul quod cupiebat omnium animos tentare. Et ad alias quidem civitates per tabellarios dumtaxat epistolas illas misit; *Rhodum* vero legatos etiam ire jussit, Antenorem et Philippum. Qui ubi eo ventum, literas magistratibus tradunt: deinde post paucos dies in senatum veniunt, a Rhodiisque petunt, ut *in præsentia quidem nihil moveant, sed, quid geratur, velut e specula prospiciant; verum si Romani contra fœderis leges Perseum et Macedones adgredientur lacessere, pacem ut concilient inter ipsos conentur. Id enim ut fiat, interesse omnium, et Rhodiis præcipue convenire. Nam quo plus ipsi, quam ceteri, æquabilitati juris et libertati studeant; (ut qui non suæ tantum libertatis sint custodes ac vindices, sed et reliquorum etiam Græcorum:) eo diligentius providere, sibique pro virili cavere debere, ne ad*

δεῖν αὐτοὺς [n]προορᾶσθαι καὶ φυλάττεσθαι κατὰ δύνα- A. U. 583.
8μιν. Ταῦτα καὶ [o]πλείω τούτοις παραπλήσια δια- Romanis fidem
λεχθέντων τῶν πρέσβεων, ἥρεσκε μὲν ἅπασι τὰ λεγό- servant
9μενα· προπατεχόμενοι δὲ τῇ πρὸς Ῥωμαίους εὐνοίᾳ, Rhodii.
καὶ νικῶντος αὐτοῖς τοῦ βελτίονος, τ' ἄλλα μὲν ἀπε-
δέξαντο φιλανθρώπως τοὺς πρέσβεις, ἠξίουν δὲ τὸν
Περσέα διὰ τῆς ἀποκρίσεως, εἰς μηδὲν αὐτοὺς παρα-
καλεῖν τοιοῦτο, ἐξ οὗ φανήσονται πρὸς τὴν Ῥωμαίων
10ἀντιτράττοντες βούλησιν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀντήνορα
τὴν μὲν ἀπόκρισιν οὐκ ἔλαβον, τὴν δὲ λοιπὴν φιλανθρω-
πίαν ἀποδεξάμενοι τὴν Ῥοδίων, ἀπέπλευσαν εἰς τὴν
Μακεδονίαν.

(IV.) Bœotos *tentat* Perseus.

*

v. Περσεὺς πυθανόμενος, ἔτι τινὰς τῶν ἐν τῇ Βοιω-
τίᾳ πόλεων ἀντέχεσθαι τῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας, Ἀντί-
2γονον ἐξαπέστειλε τὸν Ἀλεξάνδρου, πρέσβευτήν. ὃς καὶ
παραγενόμενος εἰς Βοιωτούς, τὰς μὲν ἄλλας πόλεις
κατῆκε, διὰ τὸ μηδεμίαν ἀφορμὴν λαμβάνειν ἐπιπλο-
3κῆς· εἰς δὲ Κορώνειαν, [p]καὶ Θήβας, ἔτι δ' Ἁλίαρτον
εἰσελθών, παρεκάλεσε τοὺς ἀνθρώπους, ἀντέχεσθαι τῆς

[n] προορᾶσθαι scribere jussit Gronov. idque jam in vers. expresserat Casaubonus. Vulgo προαιρεῖσθαι. [o] Vocab. πλείω ignorat Bav. [p] Verba καὶ Θήβας suspecta habuit Casaub. et in vers. Lat. omisit. Imo vero paulo post, ubi *lacunæ notam* posui, perperam nonnihil prætermisit Epitomator, ex Livio supplendum.

contraria consilia trahi se patiantur. Hæc et similia his plura quum disseruissent legati, etsi placebat omnibus eorum oratio; quia tamen præoccupati benevolentia Romanorum animi erant, et partis melioris auctoritas vincebat, ceteris quidem rebus comes se erga legatos exhibent; ceterum responsi loco *Perseum* rogant, *ne quid hujusmodi a se postularet, unde possint existimari voluntati Romanorum contrarium aliquid facere.* Antenor responsum quidem non accepit; verum reliqua Rhodiorum civilitate et humanitate usus, in Macedoniam est reversus.

(IV.) *Legatio LXVI.*

*

v. Quum esset relatum *Perseo*, nonnullas e civitatibus Bœotiæ in suscepta erga se benevolentia adhuc perstare, legatum eo misit Antigonum, Alexandri filium. Qui in Bœotiam ubi venit, ceteras quidem civitates, quod nullam occasionem jungendæ cum iis societatis inveniret, prætermisit; *Coroneam* vero et *Thebas* atque *Haliartum* adiit, et ut *ab amicitia Macedonum ne discederent,*

Ol. 152. 1. Coronæi et Haliartii favent Perseo.

πρὸς Μακεδόνας εὐνοίας. * * Τῶν δὲ προθύμως ἀποδε- 4
χομένων τὰ λεγόμενα, καὶ πρεσβευτὰς ψηφισαμένων
πέμπειν εἰς Μακεδονίαν· οὗτος μὲν ἀπέπλευσε, καὶ
συμμίξας τῷ βασιλεῖ διεσάφει τὰ κατὰ τὴν Βοιωτίαν.
Παραγενομένων δὲ καὶ τῶν πρεσβευτῶν μετ' ὀλίγον, καὶ 5
παρακαλούντων βοήθειαν ἐκπέμψαι ταῖς πόλεσι, ταῖς
αἱρουμέναις τὰ Μακεδόνων· τοὺς γὰρ Θηβαίους, βαρεῖς 6
ὄντας, ἐπιπεῖσθαι καὶ παρενοχλεῖν αὐτοὺς, διὰ τὸ μὴ
βούλεσθαι συμφρονεῖν σφίσιν, μηδ' αἱρεῖσθαι τὰ Ῥω-
μαίων· ἅπερ ὁ Περσεὺς διακούσας, βοήθειαν μὲν οὐδα- 7
μῶς, ἔφη, δύνασθαι πέμπειν οὐδενὶ διὰ τὰς ἀνοχάς·
καθόλου δ' αὐτοὺς παρεκάλει, Θηβαίους μὲν ἀμύνα- 8
σθαι κατὰ δύναμιν, Ῥωμαίοις δὲ μὴ πολεμεῖν, ἀλλὰ
τὴν ἡσυχίαν ἔχειν.

(V.) Rhodii *fidem servant Romanis.*

* * *

C. Lucretius prætor, per aliptam Rhodiis mittit literas.

VI. [1]Γάϊος, ἔτι περὶ τὴν Κεφαλληνίαν ὁρμῶν, ἐξέ-
πεμψε τοῖς Ῥοδίοις γράμματα περὶ πλοίων ἐξαποστο-
λῆς, συνθεὶς τὴν ἐπιστολὴν ἀλείπτῃ τινὶ Σωκράτει.
Παραγενομένων δὲ τῶν γραμμάτων εἰς τὴν Ῥόδον, 2
Στρατοκλέους πρυτανεύοντος τὴν δευτέραν ἔκμηνον, καὶ
τοῦ διαβουλίου προτεθέντος· τοῖς μὲν περὶ τὸν Ἀγα- 3

[1] Desideratur hæc Ecloga in Bav. Videtur autem utique postponenda fuisse ei quæ sequitur.

cives est hortatus. Qui propensis animis ejus orationem quum excepissent, et legatos in Macedoniam mittendos decrevissent; abit Antigonus, et ad Perseum reversus, quid in Bœotia egisset, illi exposuit. Nec multo post adsunt legati, *præsidium mitti petentes ad illas civitates, quæ sectam Macedonum sequerentur: imminere enim illis infestos Thebanos, et molestias exhibere, quod secum in suscipiendis Romanorum partibus consentire nollent.* Horum postulatis *Perseus* respondit: *præsidium quidem se propter inducias cum Romanis factas mittere non posse: cetcrum suadere, ut a Thebanorum quidem injuriis, quibus possent rationibus, sese vindicarent; cum Romanis vero ne bellum susciperent, sed pacem cum iis colerent.*

(V.) *Legatio LXVII.*

* * *

VI. *Caius Lucretius*, dum circa Cephalleniam stabat classis, per literas cum *Rhodiis* egit, naves sibi mitti petens, eamque epistolam Socrati *aliptæ* tradidit perferendam. Hæc Rhodum illo tempore est perlata, quo posterioris semestris *Stratocles* Prytanis erat. Quum ea de re consultatio haberetur,

θάγητον καὶ Ῥοδοφῶντα καὶ Ἀστυμήδην καὶ ἑτέρους πλείοσιν ἐδόκει πέμπειν τὰς ναῦς, καὶ συνάπτεσθαι τῆς ἀρχῆς εὐθέως τοῦ πολέμου, μηδεμίαν πρόφασιν ποιουμένους. Οἱ δὲ περὶ τὸν Δείνωνα καὶ Πολυάρατον, δυσαρεστοῦντες μὲν καὶ τοῖς ἤδη γεγονόσιν φιλανθρώποις πρὸς Ῥωμαίους, τότε δὲ προθέμενοι τὸ τοῦ βασιλέως Εὐμένους πρόσωπον, ἤρξαντο λυμαίνεσθαι τὴν τῶν πολλῶν προαίρεσιν. Ὑπαρχούσης γὰρ τοῖς Ῥοδίοις ὑποψίας καὶ διαφορᾶς πρὸς τὸν Εὐμένη, πάλαι μὲν ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Φαρνάκην, ὅτε, τοῦ βασιλέως Εὐμένους ἐφορμοῦντος ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον στόματος, χάριν τοῦ κωλύειν τοὺς πλέοντας εἰς τὸν Πόντον, ἐπελάβοντο τῆς ὁρμῆς αὐτοῦ καὶ διεκώλυσαν Ῥόδιοι· μικροῖς δ' ὑστέρου χρόνοις ἐκ τῶν Λυκιακῶν ἀναζαινομένης τῆς διαφορᾶς ἐπ τινων ἐρυμάτων καὶ χώρας, ἣν συνέβαινε κεῖσθαι μὲν ἐπὶ τῆς ἰσχατιᾶς τῆς τῶν Ῥοδίων Περαίας, κακοποιεῖσθαι δὲ συνεχῶς διὰ τῶν ὑπ' Εὐμένει ταττομένων· ἐκ πάντων δὲ τούτων εὐηκόως διέκειντο πρὸς πᾶν τὸ λεγόμενον κατὰ τοῦ βασιλέως. Διὸ ταύτης ἐπιλαβόμενοι τῆς ἀφορμῆς οἱ περὶ τὸν Δείνωνα, διέσυρον τὴν ἐπιστολήν, φάσκοντες, οὐ παρὰ Ῥωμαίων αὐτὴν ἥκειν, ἀλλὰ παρ' Εὐμένους, βίλοντος αὐτοῦ ἐκείνους κατὰ πάντα τρόπον ἐκβιβάζειν εἰς τὸν

A. U. 583.

Dino et Polyaratus favent Perseo.

Eumenes suspectus Rhodiis.

Ridetur aliptes.

[r] Δείνωνα correxi. Vulgo h. l. et paullo post rursus Δίνωνα. [s] δὲ malim. [t] ἐκβιβάζειν voluit Reisk.

Agathagato quidem et Rhodophonti et Astymedi ac pluribus aliis placebat, ut sine ulla tergiversatione naves mitterent Rhodii, et ut jam inde a principio belli cum Romanis sese jungerent. At *Dino et Polyaratus*, quibus ne illa quidem probabantur, quæ antea Romanorum ad gratiam fuerant decreta, interposita tunc Eumenis persona, alienare animos multitudinis coeperunt. Quippe suspectus vulgo regis *Eumenis* animus erat, quicum et controversiam aliquam habebant; partim ob veterem causam ex bello contra Pharnacem, cum, Hellesponti fretum suis navibus obsidente Eumene, ne cui navi in Pontum transitus pateret, Rhodii se opposuerunt, et conatum ipsius impedierunt; partim quod paucis ante annis occasione Lyciaci belli recruduerant inter ipsos odia propter castella quædam et agrum, qui in extremis finibus situs oppositæ continentis Rhodiorum, (Peræam vulgo nominant) ab iis, qui sub Eumene erant, quotidie infestabatur. Quas omnes ob causas cupidis auribus universa admittebant, quæ contra regem dicerentur. Hac arrepta ansa, *Dino* epistolam ludibrio habere, cum diceret, *non a Romanis eam fuisse missam, sed ab Eumene, qui id omni studio ageret, ut ad bellum ipsos trahe-*

Ol. 152. 1. πόλεμον, καὶ προσάπτειν τῷ δήμῳ δαπάνας καὶ κακο- 9
παθείας οὐκ ἀναγκαίας. καὶ μαρτύριον ἐποίουν τῆς
ἑαυτῶν ἀποφάσεως τὸ παραγεγονέναι φέροντα τὴν ἐπι-
στολὴν ἀλείπτην τινὰ, καὶ τοιοῦτον ἄνθρωπον· οὐκ
εἰωθότων τοῦτο ποιεῖν Ῥωμαίων, ἀλλὰ καὶ λίαν μετὰ
πολλῆς σπουδῆς καὶ προστασίας διαπεμπομένων ὑπὲρ
Frustra Rhodios sollicitat Dino. τῶν τοιούτων. Ἔλεγον δὲ ταῦτα, καλῶς μὲν εἰδότες, 10
ὅτι συμβαίνει γεγράφθαι τὴν ἐπιστολὴν ὑπὸ τοῦ Λου-
κρητίου, βουλόμενοι δὲ τοὺς πολλοὺς διδάσκειν, μηδὲν
ἐξ ἑτοίμου ποιεῖν Ῥωμαίοις, ἀλλ' ἐν πᾶσι δυσχρηστεῖν
καὶ διδόναι προσκοπῆς καὶ δυσαρεστήσεως ἀφορμάς.
Ἦν γὰρ τὸ προκείμενον αὐτοῖς, ἀπὸ μὲν τῆς πρὸς 11
Ῥωμαίους εὐνοίας ἀλλοτριοῦν τὸν δῆμον, εἰς δὲ τὴν τοῦ
Περσέως φιλίαν ἐμπλέκειν, καθόσον οἷοί τ' ἦσαν. Συνέ- 12
βαινε δὲ, τοὺς προειρημένους οἰκείους ὑπάρχειν, διὰ τὸ
τὸν μὲν Πολυάρατον, ἀλαζονικώτερον ὄντα καὶ κενόδο-
ξον, ὑπόχρεων πεποιηκέναι τὴν οὐσίαν· τὸν δὲ Δείνωνα,
φιλάργυρον ὄντα καὶ θρασὺν, ἐξ ἀρχῆς οἰκεῖον εἶναι τῆς
Naves Romanis mittunt Rhodii. ἐκ τῶν [u] δυνατῶν καὶ βασιλέων ἐπανορθώσεως. Ἐφ' οἷς 13
Στρατοκλῆς ὁ Πρύτανις ἐπαναστὰς, καὶ πολλὰ μὲν
κατὰ τοῦ Περσέως εἰπὼν, πολλὰ δὲ περὶ Ῥωμαίων ἐπ'
ἀγαθῷ, παρώρμησε τοὺς πολλοὺς εἰς τὸ κυρῶσαι τὸ
ψήφισμα, τὸ περὶ τῆς ἐξαποστολῆς τῶν πλοίων. καὶ 14

[u] δυνατῶν suspicatus est Gronov.

ret, ac populo impensas et molestias non necessarias conciliaret. Confirmandæ suæ sententiæ argumentum hoc adferebat, *quod ea epistola ab alipta, nescio quo, vilis hoc genus sortis homine, adlata Rhodum fuisset; quum nequaquam id sit moris Romanorum, qui ad perferendos ejusmodi nuncios vel præcipuæ dignationis viros magno studio deligere soleant.* Hæc autem ille et *Polyaratus* dicebant, non quod ignorarent, eam epistolam a Lucretio fuisse scriptam; nam id probe sciebant: sed ut multitudini persuaderent, ne ulla in re faciles se erga Romanos præberent, sed in omnibus lentos ac difficiles, quo offensionum et simultatis causæ nascerentur. Id enim compositum ipsis erat, ut, quantum possent, ab Romanis populi Rhodii animos abalienarent, et Perseo conciliarent. Causæ autem, cur Perseo dicti viri faverent, erant, quod *Polyaratus* quidem, homo ad ostentationem et inanem gloriam comparatus, contracto ære alieno, bona sua omnia creditoribus opposuerat; *Dino* vero, avaritiæ deditus atque audax, jam a prima vitæ institutione rei familiari, potentum et regum largitionibus augendæ, studuerat. Adversus istos quum Prytanis *Stratocles* esse comparasset, et multa contra Perseum disseruisset, Romanos e contrario multis laudasset, Rhodios pervicit, ut decretum de mittendis navibus sanciretur. Itaque sex triremibus extemplo

παραυτίκα καταρτύσαντες τριήρεις ἓξ, πέντε μὲν ἐξα- A. U. 663.
πέστειλαν ἐπὶ Χαλκίδος, ὑγεμόνα συστήσαντες ἐπ'
αὐτῶν [x]Τιμαγόραν· τὴν δὲ μίας εἰς Τένεδον, ἐφ' ἧς
15 ἄρχων ἐπέπλει Τιμαγόρας. Ὃς καὶ καταλαβὼν ἐν
Τενέδῳ Διοφάνην, ἀπεσταλμένον ὑπὸ τοῦ Περσέως πρὸς Diophanes.
Ἀντίοχον, αὐτοῦ μὲν οὐκ ἐγενήθη κύριος, τοῦ δὲ πλη-
16 ρώματος. Ὁ δὲ Λουκρήτιος, πάντας ἀποδεξάμενος
φιλανθρώπως τοὺς κατὰ θάλατταν παραγενομένους συμ-
μάχους, ἀπέλυσε τῆς χρείας, φήσας, οὐ προσδεῖσθαι
τὰ πράγματα τῆς κατὰ θάλατταν βοηθείας.

(VI.) *Macedones Italia pulsi.*

*

VII. Οἱ Ῥωμαῖοι τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας παραγενομέ-
των πρεσβευτῶν διακούσαντες, τά τε κατὰ τὴν Ῥόδον,
[y]καὶ τὰ κατὰ τὰς ἄλλας πόλεις, προσεπαλέσαντο τοὺς Solon et
[z]παρὰ τοῦ Περσέως πρεσβευτάς. Οἱ δὲ περὶ τὸν Σό- Hippias,
λωνα καὶ τὸν Ἱππίαν ἐπειρῶντο μὲν καὶ περὶ τῶν ὅλων legati
λέγειν τι, καὶ παραιτεῖσθαι τὴν σύγκλητον· τὸ δὲ Persei.
πλέον ἀπελογοῦντο περὶ τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατὰ τὸν
3 Εὐμένη. Ληξάντων δὲ τῆς δικαιολογίας αὐτῶν, πάλαι
προδεδιληφότες ὑπὲρ τοῦ πολεμεῖν, προσέταξαν αὐτοῖς
ἐκ μὲν τῆς Ῥώμης εὐθέως ἀπαλλάττεσθαι, καὶ τοῖς Edictum
ἄλλοις ἅπασι Μακεδόσιν, ὅσοι παρεπιδημοῦντες ἔτυχον· senatus.

[x] Τιμαγόρας suspectum h. l. nomen. Ex ingenio Casaubonus *Timagoras alter.* [y] Abest τὰ a Bav.

instructis, Chalcidem quinque miserunt duce Timagora, unam Tenedum, cui præfectus est Timagoras alter. Hic inventum in Tenedo *Diophanem*, qui a Perseo ad Antiochum fuerat missus, ipsum quidem capere non potuit, sed sociorum navalium compos est factus. *Lucretius*, omnibus sociis, quorum naves convenerant, benigne exceptis, opera eorum non est usus, nihil opus esse dicens in præsenti maritimis auxiliis.

(VI.) *Legatio LXVIII.*

*

VII. *Romani*, legationibus auditis, quæ ex Asia venerant, Rhodiorum et reliquarum civitatum statu cognito, *legatis Persei* senatum præbuerunt. Tum igitur Solon atque Hippias de universis quidem rebus dicere, et patrum iram deprecari sunt conati; præcipua tamen cura *insidiarum Eumeni factarum* crimen defensum. Postquam peroravissent, *senatus*, qui bellum jam ante decreverat, *denunciavit* eis, *ut et ipsi, et quicumque e gente Macedonum Romæ tum forte adessent, exemplo maribus urbis, Italia intra trigesimum*

Ol. 152. 1. ἐκ δὲ τῆς Ἰταλίας ἐν τριάκονθ' ἡμέραις ἐκχωρεῖν. Μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς ὑπάτους ἀναπαλεσάμενοι παρ- 4
ὥρμων ἔχεσθαι τοῦ καιροῦ, καὶ μὴ καθυστερεῖν.

(VII.) *Prælio victor Perseus, frustra pacem petit a Romanis.*

* * *

Perseus ex concilii sententia,

VIII. Μετὰ τὴν νίκην τῶν Μακεδόνων, συνεδρίου παρὰ τῷ Περσεῖ συναχθέντος, ὑπέδειξάν τινες τῶν φίλων, διότι δεῖ πρεσβείαν πέμψαι τὸν βασιλέα πρὸς τὸν στρατηγὸν τῶν Ῥωμαίων· [z] ἐπιδεχόμενον ἔτι καὶ 2
νῦν, ὅτι καὶ φόρους δώσει Ῥωμαίοις, ὅσους πρότερον ὑπέσχετο ὁ πατὴρ καταπολεμηθείς, καὶ τόπων ἐκχω-
ρήσει τῶν αὐτῶν. Ἐὰν γὰρ δίξωνται τὰς διαλύσεις, 3
καλὴν ἔφασαν ἔσεσθαι τῷ βασιλεῖ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ πολέμου, πεπροτερηκότι διὰ τῶν ὑπαίθρων, καὶ καθόλου πρὸς τὸ μέλλον εὐλαβεστέρους ὑπάρξειν τοὺς Ῥωμαίους, πείραν εἰληφότας τῆς Μακεδόνων ἀνδρείας, εἰς τὸ μηδὲν ἄδικον μηδὲ βαρὺ προστάττειν Μακεδόσιν· ἐάν τε μὴ 4
δίξωνται, θυμομαχοῦντες ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ἐκείνοις μὲν δικαίως νεμεσήσειν τὸ δαιμόνιον, αὐτῷ δὲ διὰ τὴν μετριότητα συναγωνιστὰς ὑπάρξειν τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Ταῦτα μὲν ἐδόκει τοῖς πλείοσι τῶν φίλων. 5

legatos mittit ad Licinium Cos.

Συγκαταθεμένου δὲ τοῦ Περσέως, ἐτέμποντο παραχρῆμα πρεσβευταὶ, Πάνταυχος Βαλάκρου, καὶ Μήδων

[z] Vulgo ἐπιδεχ. invitis MStis.

diem excederent. Tum consules invocarunt patres conscripti, hortatique eos sunt, ut ad omnes occasiones intenti nulla in re cessarent.

(VII.) *Legatio LXIX.*

* * *

VIII. Post *victoriam Macedonum* concilium habenti *Perseo* de summa rerum, fuerunt ex ejus amicis, qui pro sententia dicerent, *oportere ut legatos rex mitteret ad consulem, et conditionem etiamnum illi offerret, eadem pendendi tributa, quæ olim pater bello devictus promisisset, iisdemque locis excedendi. Nam si his legibus pax daretur; gloriosum sibi finem bello regem impositurum, postquam patentibus campis acie victoriam esset adeptus; Romanos vero, qui Macedonum virtutem forent experti, cautiores in posterum futuros, neque iniquum aut grave quidquam imperare Macedonibus ausuros. Quod si animis magis quam viribus post cladem acceptam perlenderent, et oblatas conditiones respuerent; eorum quidem superbiam jure merito numen fore ulturum; ipsius vero moderationi deos hominesque auxiliatores futuros.* Hæc quum plerisque amicorum probaretur sententia, iisque et Perseus esset adsensus; confestim legati mittuntur, Pantauchus, Balacri

6 Βιροισύς. Ὧν παραγινομένων πρὸς τὸν Λικίνιον, εὐθέως A. U. 583.
ὁ στρατηγὸς συνῆγε συνέδριον. τῶν δὲ πρέσβεων διασα-
φησάντων τὰ κατὰ τὰς ἐντολάς, μεταστησάμενοι τοὺς
περὶ τὸν Πάνταυχον, ἐβουλεύοντο περὶ τῶν προσπεπτω-
7 κότων. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς ὁμοθυμαδὸν, ὡς βαρυτάτην
8 δοῦναι τὴν ἀπόκρισιν. Ἴδιον γὰρ τοῦτο πάντη παρὰ Romani pervicaces
Ῥωμαίοις ἔθος καὶ πάτριόν ἐστι, τὸ κατὰ μὲν τὰς in rebus adversis.
ἐλαττώσεις αὐθαδεστάτους καὶ βαρυτάτους φαίνεσθαι,
9 κατὰ δὲ τὰς ἐπιτυχίας ὡς μετριωτάτους. Τοῦτο δὲ
διότι καλὸν, πᾶς ἄν τις ὁμολογήσειεν· εἰ δὲ καὶ δυνατὸν
10 ἐν ἐνίοις καιροῖς, εἰκότως ἄν τις ἀπορήσειεν. Πλὴν
τότε γε τοιαύτην ἔδωκαν τὴν ἀπόκρισιν. ἐπίλευον γὰρ
ἐπιτρέπειν τὸν Περσέα τὰ καθ' αὑτὸν, καὶ καθόλου
δεδόναι τῷ συγκλήτῳ τὴν ἐξουσίαν, ὡς ἂν αὐτῇ δοκῇ,
11 βουλεύεσθαι περὶ τῶν κατὰ τὴν Μακεδονίαν. Οἱ δὲ
περὶ τὸν Πάνταυχον, ταῦτα ἀπούσαντες, ἐπανῆλθον,
12 καὶ διεσάφουν τῷ Περσεῖ καὶ τοῖς φίλοις. Ὧν τινες
ἐπαληττόμενοι τὴν ὑπερηφανίαν, παρωξύνοντο, καὶ συνε-
βούλευον τῷ Περσεῖ, μήτε διαπρεσβεύεσθαι μηδέτι,
13 μήτε διατίμασθαι περὶ μηδενός. Οὐ μὴν ὁ Περσεὺς Nil proficit
τοιοῦτος ἦν, ἀλλὰ προστιθεὶς καὶ [a]εἰς τὸ πλῆθος αὐτῷ Perseus.
τῶν χρημάτων, διετίμητο πλειονάκις πρὸς τὸν Λικίνιον.
14 Προκόπτων δ' οὐδὲν, ἀλλὰ καὶ τῶν πλείστων φίλων

[a] Præpositionem ex conject. adjeci. Pro αὐτῷ autem scribendum videtur εἰρὴ cum Reisk.

filius, et Medo Berœensis. Qui postquam ad *Licinium* venissent; consul frequens concilium ad legatos audiendos, dum mandata exponerent, adhibuit: deinde, his summotis, de re proposita consultari cœptum. Omnium ea sententia fuit, *responsum dandum quam asperrimum*. Est enim hoc *perpetui moris Romanorum*, quem a majoribus acceperunt, *acceptis detrimentis maximis pervicaces et hostibus infestos se ostendere; victoria vero parta, maxime moderatos*. Quod quidem pulcerrimum esse institutum, nemo diffitetur: sed, id an omni tempore locum habere queat, jure aliquis dubitet. At tum quidem certe responsum ejusmodi ab illis datum: jusserunt enim *Perseum, Romanis esse permittere, atque omnino liberam senatui potestatem facere statuendi de Macedonia, quod ipsi libitum esset*. Quo responso accepto, Pantauchus et Medo ad Perseum reversi, legationem renunciarunt regi ejusque amicis. Quorum quidam, admirati superbiam, eaque re irritati, auctores Perseo fuerunt, *ne quem posthac legatum neque nuncium ulla de re ad Romanos mitteret*. At *Perseo* non ea mens fuit; qui etiam summam pecuniæ adaugens, ad *Licinium* subinde mittebat. Sed quum nihil proficeret, et plerique amici consilium reprehenderent, dicerentque, *victorem*

Ol. 152. 1. ἐπιτιμώντων αὐτῷ, καὶ φασκόντων, ὅτι νικῶν τοιῆ τὰ τοῦ λειπομένου καὶ τοῖς ὅλοις ἐπταιπότος· οὕτως ἠναγ- 15
κάσθη, τὰς διαπρεσβείας ἀπογνοὺς, μιταστρατοπε-
δεῦσαι πάλιν ἐπὶ τὸ Συκύριον. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ 16
τούτων ἦν.

(VIII.) *Præsidium Romanum pæne opprimitur a Perseo.*

* * *

Cestro-sphendone. IX. [b]Κίστρος. ξένον ἦν τοῦτο τὸ εὕρημα κατὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον. Τὸ δὲ βέλος τοιοῦτον· διπάλαι- 2
στον ἦν, ἴσον ἔχον τὸν αὐλίσκον τῇ προβολῇ. τούτῳ 3
ξύλον ἐνῆρμοστο, τῷ μὲν μήκει [c]στιβαμιαῖον, τῷ δὲ
πάχει δακτυλιαίαν ἔχον τὴν διάμετρον. εἰς δὲ τούτου 4
τὸ μέσον ἐσφήνωτο πτερύγια τρία ξύλινα, βραχέα
παντελῶς. Τοῦτο, δυοῖν [d]κώλων ἀνίσων ὑπαρχόντων 5
τῆς σφενδόνης, εἰς τὸ μέσον ἐνηγκυλίζετο τῶν [d]κώλων
ἐυλύτως. Λοιπὸν, ἐν μὲν τῇ περιαγωγῇ, τεταμένων 6
τούτων, ἔμενεν· ὅτε δὲ παραλυθείη θάτερον τῶν κώλων
κατὰ τὴν ἄφεσιν, ἐκπίπτον ἐκ τῆς ἀγκύλης, καθαπερεὶ
μολυβδὶς ἐκ τῆς σφενδόνης, ἐφέρετο· καὶ προσπίπτον 7
μετὰ βιαίας πληγῆς, παπῶς διετίθει τοὺς συγκυρή-
σαντας.

[b] Κεντροσφενδόνη videtur scribendum ex Livio. [c] στιβαμιαῖον ex conject. correxi. Vulgo στιβαμιαίαν. [d] κώλων correxi, admonente Lipsio. Vulgo κάλων.

ipsum facere, quæ victum aliquem fructis rebus deceat; tum demum, posita spe rei per legationes conficiendæ, ad *Sycurium* rursus, unde erat profectus, castra movere est coactus. Atque hæc quidem ita se habebant.

(VIII.) *Apud Suidam, in* Κίστρος.

* * *

VIII. *Cestrus* [vel *Cestrosphendone.*] Novum hoc inventum erat bello Persico; telum vero hujusmodi. Bipalme erat, tubulum habens æqualem prominenti ferro. Huic insertum erat hastile, longitudinem habens spithamæ, crassitiem vero digiti: cujus medio infixæ erant tres pinsulæ ligneæ, admodum breves. Hoc telum, quum duas impares habens essent fundas, in earum medio veluti amento illigabatur ita, ut facile solvi posset. Igitur, in circumactione fundæ, quum intentæ essent habenæ, immobile manebat telum. At ubi altera solvebatur habena in emissione, excussum amento suo telum, veluti glans e funda ferebatur; et cum impetu incidens, quidquid occurrisset, pessime lædebat.

(IX.) Cotys *Thrax, socius Persei.* A. U. 583.

* * *

Laus viri. x. Ὁ Κότυς ἦν ἀνὴρ καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἀξιό-
2 λογος, καὶ πρὸς τὰς πολεμικὰς χρείας διαφέρων· ἔτι
δὲ καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν πάντα μᾶλλον ἢ Θρᾷξ ὤν.
3 καὶ γὰρ νήπτης ὑπῆρχε, καὶ πραότητα καὶ βάθος
ὑπέφαινεν ἐλευθέριον.

(X.) Perseus *captivos redimit a Rhodiis.*

* * *

Diophanis socii navales. xi. Κατὰ τὸν καιρὸν, ἡνίκα Περσεὺς ἐκ τοῦ πολέμου
[a]τοῦ πρὸς Ῥωμαίους ἀπελύθη, Ἀντήνορος παραγενο-
μένου παρὰ τοῦ Περσέως περὶ τῆς τῶν αἰχμαλώτων
διαλυτρώσεως τῶν μετὰ Διοφάνους πλεόντων, ἐνέπεσε
μεγάλη τοῖς πολιτευομένοις ἀπορία, περὶ τοῦ, τί δέον
2 εἴη ποιεῖν. Τοῖς μὲν γὰρ περὶ τὸν Φιλόφρονα καὶ
Θεαίτητον οὐδαμῶς ἤρεσκε προσδέχεσθαι τὴν τοιαύτην
ἐπιπλοκήν· τοῖς δὲ περὶ τὸν Δείνωνα καὶ Πολυάρατον Dino et Polyaratus.
3 ἤρεσκε. Καὶ τέλος ἐποιήσαντο διάταξιν πρὸς τὸν Περ-
σέα περὶ τῆς τῶν αἰχμαλώτων διαλυτρώσεως.

[a] Abest h. l. τοῦ a Bav.

(IX.) *Excerptum Valesianum.*

* * *

1. Erat *Cotys* cum specie ipsa, tum militari fortitudine insignis. Praeterea ingenio prorsus Thracum dissimilis: quippe sobrietatem et humanitatem et liberalem quamdam prudentiam prae se ferebat.

(X.) *Legatio LXX.*

* * *

11. Quo tempore liberatus est Perseus bello contra Romanos, quum venisset Rhodum Antenor missu Persei ad redimendos captivos, qui cum Diophane navigaverant; magnopere haesitatum est ab iis, qui rempublicam administrabant, quid opus esset facto. Nam Philophroni et Theaeteto nullo placebat modo, ut Rhodii Persei rebus se immiscerent; *Dinoni* contra et *Polyarato* id placebat. Ac tandem facta est cum Perseo super captivorum redemtione conventio.

Ol. 152. 2. ἐξ αὐτῆς ἠνάγκασε μετελθεῖν εἰς γείτονα τῆς νυκτός. καὶ ἀπογνοὺς τὴν διὰ τῆς Ἠπείρου πορείαν ἀνήχθη, καὶ 6 πλεύσας εἰς Ἀντίκυραν, ἐκεῖθεν ἐποιήσατο τὴν ὁρμὴν εἰς Θετταλίαν.

IV.

RES ASIÆ.

* * *

Pharnaces. XV. ΦΑΡΝΑΚΗΣ πάντων τῶν πρότου βασιλέων ἐγένετο παρανομώτατος.

* * *

Attali amor in Eumenem fratrem. Ἄτταλος, χειμάζων ἐν Ἐλατείᾳ, καὶ σαφῶς εἰδὼς 2 τὸν ἀδελφὸν Εὐμένη [t]λυπούμενον μὲν ὡς ἔνι μάλιστα, καὶ [u]βαρυνόμενον, ἐπὶ τῷ τὰς ἐπιφανεστάτας αὐτοῦ τιμὰς ἠθετῆσθαι ὑπὸ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ διὰ κοινοῦ δόγματος, ἐπικρυπτόμενον δὲ πρὸς πάντας τὴν περὶ αὐτὸν ὑπάρχουσαν διάθεσιν· ἐπεβάλετο διαπέμπεσθαι 3 πρός τινας τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ, σπουδάζων ἀποκατασταθῆναι τἀδελφῷ αὐτοῦ μὴ μόνον τὰς ἀναθηματικὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐγγράπτους τιμάς. Τοῦτο δ' ἐποίει, πεπεισ- 4 μένος, μεγίστην μὲν [x]ἂν ἐκείνῳ ταύτην τὴν χάριν προσενέγκασθαι, μάλιστα δ' ἂν τὸ φιλάδελφον καὶ γενναῖον

[t] Conjunctionem ex conject. adjeci, et deinde ἐπιφρυπτόμενον scripsi, pro vulgato ἐπιφρυπτόμενος. [u] Vel sic vel βαρυνθέντα scribendum monuit Reisk. Perperam vulgo βαρύνοντα. [x] ἂν ἐκείνῳ ex Valesii conject. in textum recepi. ἀπασῶν dabat codex.

confestim in proximam civitatem migrare eum noctu jussit. Ille, itinere per Epirum relicto, navibus Anticyram vectus, inde in Thessaliam contendit.

IV.

Excerpta Valesiana.

* * *

XV. *PHARNACES* omnium ex superiori memoria regum iniquissimus fuit.

* * *

Attalus, qui Elatiæ hybernabat, cum satis sciret, *Eumenem* fratrem acerbissime quidem ferre, quod universæ Peloponnesi civitates nobilissima honoris monimenta, quæ ei posita fuerant, communi decreto sustulerant; sed eumdem apud omnes, quonam esset animo, dissimulare; missis ad nonnullos Achæorum interpretibus, id agere est molitus, ut non modo imagines et statuæ, sed et decreta, honoris ejus causa tabulis incisa, restituerentur. Id vero agebat *Attalus*, tum quia persuasum habebat, gratissimam eam rem fratri fore, tum maxime ut eum-

τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως ἐναποδείξασθαι τοῖς Ἕλλησι διὰ ταύτης τῆς πράξεως. A. U. 894.

V.

RES CRETENSIUM.

* * *

Cydoniorum perfidia in Apolloniatas.

XVI. Οἱ [γ Κυδωνιᾶται] Κρῆτες ἀνάξιον κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐποίησαν πρᾶγμα, δεινὸν καὶ παράσπονδον 2 ὁμολογουμένως. [2] καὶ γὰρ, πολλῶν τοιούτων γενομένων κατὰ τὴν Κρήτην, ὅμως ἔδοξεν ὑπεραίρειν τὴν συνήθειαν 3 τὸ τότε γενόμενον. Ὑπαρχούσης γὰρ [a] αὐτοῖς οὐ μόνον φιλίας, ἀλλὰ συμπολιτείας πρὸς Ἀπολλωνιάτας, καὶ καθόλου κοινωνίας πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις νομιζομένων δικαίων, καὶ περὶ τούτων πεπιμένης ἐνόρκου συνθήκης 4 παρὰ τὸν Δία τὸν Ἰδαῖον παρασπονδήσαντες τοὺς Ἀπολλωνιάτας, κατελάβοντο τὴν πόλιν, καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας κατέσφαξαν, τὰ δὲ ὑπάρχοντα διήρπασαν, [b] καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν διανεμάμενοι κατεῖχον.

γ Vocabulum Κυδωνιᾶται ex Diodoro Siculo inserui. [2] καὶ γὰρ correxi cum Reisk. Vulgo καίτις. [a] αὐτοῖς οὐ μόνον ex conject. scripsi. Vulgo αὐτῶν. [b] Adjeci conjunct. quæ vulgo desiderabatur.

rem suam erga Eumenem fratrem et magnitudinem animi hoc testimonio declararet.

V.

Excerptum Valesianum.

* * *

XVI. PER id tempus indignum facinus, fœdum et manifeste perfidum a [*Cydoniatis*] *Cretensibus* admissum est. Tametsi enim multa ejusmodi in Creta insula fieri solent, nihilominus hoc, de quo nunc sermo est, ceteris omnibus antistare visum est. Nam cum non societas solum, sed etiam commune civitatis jus cum *Apolloniatis* ipsis intercederet, ac postremo omnia jura, quæ ab homínibus sacrosancta habentur, utrisque communia essent; cum ejus fœderis tabulæ sacramento utrimque firmatæ juxta ipsum simulacrum Jovis Idæi fixæ exstarent; tamen, calcata fœderis religione, Apolloniatarum urbem occuparunt, virisque omnibus trucidatis, ac bonis eorum direptis, uxores ac liberos omnemque agrum inter se diviserunt.

Ol. 152. 2. μενον ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκδεχόμενον, καὶ τὰ μὲν ἀφαιροῦν, τὰ δὲ προστιθὲν, ἐλάμβανε πιθανότητας κατὰ

Cephalus vir probus. τῶν ἀνθρώπων. Ὁ δὲ Κέφαλος, τἄλλα τε φρόνιμος καὶ στάσιμος ἄνθρωπος, καὶ κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους ἐπὶ τῆς ἀρίστης ὑπῆρχε γνώμης. εὐχόμενος γὰρ ηὔξατο τοῖς θεοῖς, μὴ συστῆναι τὸν πόλεμον, μηδὲ κριθῆναι τὰ πράγματα· πραττομένου δὲ τοῦ πολέμου, τὰ κατὰ τὴν συμμαχίαν ἐβούλετο δίκαια ποιεῖν Ῥωμαίοις, πέρα δὲ τούτου μηδὲ προστρέχειν ἀγεννῶς, μήθ' ὑπηρετεῖν μηδὲν παρὰ τὸ δέον. Τοῦ δὲ Χάροπος ἐνεργῶς χρωμένου ταῖς κατ' αὐτοῦ διαβολαῖς, καὶ [l]πᾶν ἂν παρὰ τὴν Ῥωμαίων βούλησιν γιγνόμενον εἰς ἐθελοκάκησιν ἄγοντος· τὸ μὲν πρῶτον οἱ προειρημένοι κατεφρόνουν, οὐδὲν αὐτοῖς συνειδότες ἀλλότριον

Nicander et alii Ætoli Romam abducti. [m]βουλομένοις Ῥωμαίων. Ὡς δὲ τοὺς περὶ τὸν Ἱππόλοχον καὶ Νίκανδρον καὶ Λοχαγὸν εἶδον τοὺς Αἰτωλοὺς ἀναγομένους εἰς τὴν Ῥώμην [n]ἀπὸ τῆς ἱππομαχίας ἀλόγως, καὶ τὰς διαβολὰς τὰς ἐκ τῶν περὶ Λυκίσκον πεπιστευμένας κατ' αὐτῶν, οἵ τινες κατὰ τὴν Αἰτωλίαν τὴν αὐτὴν αἵρεσιν ἦγον τῷ Χάροπι· τὸ τηνικάδε προειδόμενοι τὸ μέλλον, ἐβουλεύοντο περὶ αὐτῶν. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς,

Sibi consulit Cephalus. [o]παντὸς πεῖραν λαμβάνειν, ἐφ' ᾧ μὴ προέσθαι σφᾶς αὐτοὺς ἀκρίτως [p]ὡς τούσδε

[l] πᾶν ἂν ex conject. scripsi. πᾶσαν MS. πᾶν τὸ voluerat Vales. [m] βουλευομένοις maluerat Reisk. [n] Sic fuit haud dubie in MS. Sed Valesius ἀπὸ τ' ἱππομαχίας legit ediditque, suspicatus est autem ἀπὸ Αιτωλικῆς; Reiskius vero ἀπὸ τῆς ἱππικῆς. [o] παντὸς correxi, monente Gron. Vulgo πάντως σπεῖραν. [p] Verba ὡς τούσδε ex Reiskii conject. adscivi; sed, ut non satis certa, uncis inclusi. Mendose vulgo ἀκρίτως, σώους δὲ εἰς τ. Ῥ.

tati adjiciens, nunc detrahens, auctoritatem fidemque adversus eos sibi comparavit. At *Cephalus*, vir singularis prudentiæ ac constantiæ, etiam tum in optima sententia erat. Deos enim immortales precatus fuerat, ut bellum ne conflaretur, neve de rerum summa decerneretur: sin gerendum bellum esset, statuerat ex fœderis præscripto Romanos juvare, præter fœderis autem leges nihil ultro facere, atque in nullo obsequi indecore ac turpiter. Ceterum, cum *Charops* criminationi illius acriter insisteret, et, quidquid non pro Romanis fieret, insidiose agi causaretur; initio quidem et ipse et Antinous hominem spernebant, quippe nullius sui consilii, a Romanorum societate alieni, conscii eum esse. Postea vero cum Hippolochum et Nicandrum et Lochagum Ætolos post prælium equestre sine causa Romam perduci cernerent, et calumniis fidem adhiberi adversus eos a Lyciseo sparsis, qui tunc in Ætolia eamdem sectam ac Charops instituerat; tum demum, quid esse maneret, prospicientes animo, consilium de rebus suis cepere. Statuerunt igitur, omnia sibi tentanda, neque ullatenus ferendum, ut crimi-

εἰς τὴν Ῥώμην ἐπανάγεσθαι διὰ τὰς Χάροπος διαβο- A. U. 584.
16λάς. Οὕτω μὲν οὖν οἱ περὶ τὸν Κέφαλον ἠναγκάσθησαν παρὰ τὰς αὐτῶν προαιρέσεις ἑλίσθαι τὰ τοῦ Περσέως.

(II.) A. Hostilio *Consuli insidiæ struuntur in Epiro.*

✻

XIV. Οἱ περὶ Θεόδοτον καὶ Φιλόστρατον ἐποίησαν 2ἀσεβῆ πρᾶγμα καὶ παράσπονδον ὁμολογουμένως. Πυθόμενοι γὰρ, τὸν ὕπατον τῶν Ῥωμαίων Αὖλον Ὁστίλιον παραγίγεσθαι, κομιζόμενον εἰς Θετταλίαν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ νομίζοντες, εἰ παραδοῖεν τὸν Αὖλον τῷ Περσεῖ, μεγίστην μὲν πίστιν προσενέγκασθαι, μέγιστα δ' ἂν βλάψαι κατὰ τὸ παρὸν Ῥωμαίους, 3ἔγραφον τῷ Περσεῖ συνεχῶς, ἐπισπεύδειν. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐβούλετο μὲν ἐξ αὐτῆς προάγειν καὶ συνάπτειν· τῶν δὲ Μολοττῶν κατὰ [q]τὸν Ἄωον ποταμὸν τὴν γέφυ- Aousamnis.
ραν κατειληφότων, ἐκωλύετο τῆς ὁρμῆς, καὶ πρῶτον 4ἠναγκάζετο διαμάχεσθαι πρὸς τούτους. Συνέβη δὲ, τὸν Αὖλον εἰς τοὺς [r]Φανοτεῖς παραγενόμενον καταλῦσαι παρὰ Νέστορι τῷ Κρωπίῳ, καὶ παραδοῦναι καθ' αὐτοῦ Nestor Cropius.
τοῖς ἐχθροῖς καιρὸν ὁμολογούμενον· [s]ὃν, εἰ μὴ τύχη τις ἐβράβευσε πρὸς τὸ βέλτιον, οὐκ ἄν μοι δοκεῖ διαφυγεῖν. 5τῶν δὲ δαιμονίως πως ὁ Νέστωρ τὸ μέλλον ὀττευσάμενος,

[q] τὸν Ἄωον ex conject. correxi. Vulgo Λαὸν ex Valesii ingenio. Λαοῦν dabat codex. [r] Φανοτεῖς ex Valesii conject. adscivi. Vulgo Φανοτεῖς. [s] Pronomen ὃν, quod abest vulgo, adjeci monente Reisk.

nationibus Charopis constricti Romam, [sicut illi,] indicta causa abducerentur. Ita *Cephalus* ad *Persei* partes invitus transire est coactus.

(II.) *Excerptum Valesianum.*

XIV. Per hoc tempus a Theodoto ac Philostrato grave ac nefarium facinus susceptum est. Nuncio enim accepto, *Aulum Hostilium*, Consulem populi Romani, in Thessaliam ad exercitum proficiscentem adventare; rati, se, si Aulum in manus Persei traderent, maximum fidei documentum regi exhibituros, ac gravissimum Romanis damnum adlaturos in præsentia esse, adsidue ad regem litteras dabant, ut mutuaret iter. At rex in animo quidem habebat, illico progredi et obviam ire. Sed cum *Molossi* pontem *Aoi* fluminis intercepissent, impetus ejus retardabatur; prius enim dimicandum cum Molossis erat. At *Hostilius*, in Phanotensium urbem delatus, diversatusque apud *Nestorem Cropium*, opportunam plane adversus se insidiarum ansam hostibus præbuerat; quam nisi benignior quædam fortuna deflexisset, prorsus effugere, ut mihi quidem videtur, nullo modo poterat. Sed Nestor, mira sagacitate rem odoratus,

Ol. 152. 2. ἐξ αὐτῆς ἠνάγκασε μετελθεῖν εἰς γείτονα τῆς νυκτός. καὶ ἀπογνοὺς τὴν διὰ τῆς Ἠπείρου πορείαν ἀνήχθη, καὶ 6 πλεύσας εἰς Ἀντίκυραν, ἐκεῖθεν ἐποιήσατο τὴν ὁρμὴν εἰς Θετταλίαν.

IV.

RES ASIÆ.

* * *

Pharnaces. XV. ΦΑΡΝΑΚΗΣ πάντων τῶν πρότου βασιλέων ἐγένετο παρανομώτατος.

* * *

Attali amor in Eumenem fratrem. [u]Ἄτταλος, χειμάζων ἐν Ἐλατείᾳ, καὶ σαφῶς εἰδὼς 2 τὸν ἀδελφὸν Εὐμένη [t]λυπούμενον μὲν ὡς ἔνι μάλιστα, καὶ [u]βαρυνόμενον, ἐπὶ τῷ τὰς ἐπιφανεστάτας αὐτοῦ τιμὰς ἠθετῆσθαι ὑπὸ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ διὰ κοινοῦ δόγματος, ἐπικρυπτόμενον δὲ πρὸς πάντας τὴν περὶ αὐτὸν ὑπάρχουσαν διάθεσιν· ἐπεβάλετο διαπέμπεσθαι 3 πρός τινας τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ, σπουδάζων ἀποκατασταθῆναι τἀδελφῷ αὐτοῦ μὴ μόνον τὰς ἀναθηματικὰς, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐγγράπτους τιμάς. Τοῦτο δ' ἐποίει, πεπεισ- 4 μένος, μεγίστην μὲν [x]ἂν ἐκείνῳ ταύτην τὴν χάριν προσενέγκασθαι, μάλιστα δ' ἂν τὸ φιλάδελφον καὶ γενναῖον

[t] Conjunctionem ex conject. adjeci, et deinde λυπούμενον scripsi, pro vulgato λυπουμένους. [u] Vel sic vel βαρυνόμενον scribendum monuit Reisk. Perperam vulgo βαρύνοντα. [x] ἂν ἐκείνῳ ex Valesii conject. in textum recepi. ἀναιτῶν dabat codex.

confestim in proximam civitatem migrare eum noctu jussit. Ille, itinere per Epirum relicto, navibus Anticyram vectus, inde in Thessaliam contendit.

IV.

Excerpta Valesiana.

* * *

XV. *PHARNACES* omnium ex superiori memoria regum iniquissimus fuit.

* * *

Attalus, qui Elatiæ hybernabat, cum satis sciret, *Eumenem* fratrem acerbissime quidem ferre, quod universæ Peloponnesi civitates nobilissima honoris monimenta, quæ ei posita fuerant, communi decreto sustulerant; sed eumdem apud omnes, quoniam esset animo, dissimulare; missis ad nonnullos Achæorum interpretibus, id agere est molitus, ut non modo imagines et statuæ, sed et decreta, honoris ejus causa tabulis incisa, restituerentur. Id vero agebat *Attalus*, tum quia persuasum habebat, gratissimum eum rem fratri fore, tum maxime ut eum-

τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως ἐναποδείξασθαι τοῖς Ἕλλησι διὰ ταύτης τῆς πράξεως. A. U. 584.

V.

RES CRETENSIUM.

* * *

Cydoniorum perfidia in Apolloniatas.

XVI. Οἱ [1 Κυδωνιᾶται] Κρῆτες ἀνάξιον κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐποίησαν πρᾶγμα, δεινὸν καὶ παράσπονδον 2 ὁμολογουμένως. 2 καὶ γὰρ, πολλῶν τοιούτων γενομένων κατὰ τὴν Κρήτην, ὅμως ἔδοξεν ὑπεραίρειν τὴν συνήθειαν 3 τὸ τότε γενόμενον. Ὑπαρχούσης γὰρ 3 αὐτοῖς οὐ μόνον φιλίας, ἀλλὰ συμπολιτείας πρὸς Ἀπολλωνιάτας, καὶ καθόλου κοινωνίας πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις νομιζομένων δικαίων, καὶ περὶ τούτων κειμένης ἐνόρκου συνθήκης 4 παρὰ τὸν Δία τὸν Ἰδαῖον· παρασπονδήσαντες τοὺς Ἀπολλωνιάτας, κατελάβοντο τὴν πόλιν, καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας κατέσφαξαν, τὰ δὲ ὑπάρχοντα διήρπασαν, b καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν διανειμάμενοι κατεῖχον.

1 Vocabulum Κυδωνιᾶται ex Diodoro Siculo inserui. 2 καὶ γὰρ correxi cum Reisk. Vulgo καίτοι. 3 αὐτοῖς οὐ μόνον ex conject. scripsi. Vulgo αὐτῆς. b Adjeci conjunct. quæ vulgo desiderabatur.

rem suam erga Eumenem fratrem et magnitudinem animi hoc testimonio declararet.

V.

Excerptum Valesianum.

* * *

XVI. PER id tempus indignum facinus, fœdum et manifeste perfidum a [*Cydoniatis*] *Cretensibus* admissum est. Tametsi enim multa ejusmodi in Creta insula fieri solent, nihilominus hoc, de quo nunc sermo est, ceteris omnibus antistare visum est. Nam cum non societas solum, sed etiam commune civitatis jus cum *Apolloniatis* ipsis intercederet, ac postremo omnia jura, quæ ab homínibus sacrosancta habentur, utrisque communia essent; cum ejus fœderis tabulæ sacramento utrimque firmatæ juxta ipsum simulacrum Jovis Idæi fixæ exstarent; tamen, calcata fœderis religione, Apolloniatarum urbem occuparunt, virisque omnibus trucidatis, ac bonis eorum direptis, uxores ac liberos omnemque agrum inter se diviserunt.

Ol. 152. 2. A. U. 584.

VI.

RES SYRIACÆ ET ÆGYPTIACÆ.

* * *

Bellum Antiochicum Ptolem. Philomet.

XVII. ΑΝΤΙΟΧΟΣ, ὁρῶν ἐκφανῶς ἤδη τοὺς κατὰ 1 τὴν Ἀλεξάνδρειαν παρασκευαζομένους εἰς τὸν περὶ Κοίλης Συρίας πόλεμον, εἰς μὲν τὴν Ῥώμην ἔπεμψε πρεσβευτὰς τοὺς περὶ Μελέαγρον· ἐντειλάμενος, λέγειν 2 τῇ συγκλήτῳ, καὶ διαμαρτύρασθαι, διότι παρὰ πάντα τὰ δίκαια Πτολεμαῖος αὐτῷ τὰς χεῖρας ἐπιβάλλει· * * [c]

* * *

Antiochus ad Pelusium.

Ἀντίοχος, ὁ βασιλεὺς, ἦν καὶ πρακτικὸς, καὶ τοῦ 3 τῆς βασιλείας ὀνόματος ἄξιος, πλὴν τῶν κατὰ τὸ Πηλούσιον [d] στρατηγημάτων.

[c] In fine hujus Eclogæ prætermissa ab Epitomatore ea fere puto, quæ in *vers. Lat.* conjectura nisus adjeci, uncis inclusa. [d] τοῦ π. σ. Πηλ. στρατηγήματος legitur in Excerpt. ex Diodoro.

VI.

Legatio LXXI.

* * *

XVII. *ANTIOCHUS* (*Epiphanes*) ubi vidit, manifesto jam Alexandrinos ad *Bellum pro Cœlesyria* se comparare; *Romam* quidem *legatum* misit Meleagrum, qui ipsius nomine patribus conscriptis nunciaret, et testans fœdera diceret, *præter omne jus a Ptolemæo se invadi*: [simul vero, præventurus Ægyptios, ipse, cum exercitu profectus, in Ægyptum impressionem fecit.]

* * *

(*Excerptum Valesianum.*)

Erat rex *Antiochus* [in illa expeditione] strenuus, et regio nomine se non indignum demonstravit; si *astutiam* excipias, qua *ad Pelusium* usus est.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ΟΓΔΟΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES IN ITALIA GESTÆ.

(I.) *Senatus datur* LEGATIS ANTIOCHI EPIPHANIS *et* PTOLEMÆI PHILOMETORIS.

* * *

Ol. 152. 3. A. U. 585. Bellum pro Coelesyria.

1. Τοῦ πολέμου τοῦ περὶ Κοίλης Συρίας ἤδη καταρχὴν λαβόντος Ἀντιόχῳ καὶ Πτολεμαίῳ τοῖς βασιλεῦσιν, ἦκον πρέσβεις εἰς τὴν Ῥώμην, παρὰ μὲν Ἀντιόχου, Μελέαγρος καὶ Σωσιφάνης καὶ Ἡρακλείδης· παρὰ δὲ
2 Πτολεμαίου, Τιμόθεος καὶ Δάμων. Συνέβαινε δὲ, κρατεῖν τὸν Ἀντίοχον τῶν κατὰ Κοίλην Συρίαν καὶ
3 Φοινίκην πραγμάτων. ἐξ οὗ γὰρ Ἀντίοχος, ὁ πατὴρ τοῦ νῦν λεγομένου βασιλέως, ἐνίκησε τῇ περὶ τὸ Πάνιον μάχῃ τοὺς Πτολεμαίου στρατηγοὺς, ἀπ' ἐκείνων τῶν χρόνων ἐκέκτηντο πάντες οἱ προειρημένοι τόποι τοῖς ἐν
4 Συρίᾳ βασιλεῦσι. Διόπερ ὁ μὲν Ἀντίοχος, ἡγούμενος τὴν κατὰ πόλεμον ἰσχυροτάτην καὶ καλλίστην εἶναι

Antiochi jura.

I.

(I.) *Legatio LXXII.*

* * *

1. QUUM jam esset *inchoatum* a regibus Antiocho et Ptolemæo *bellum pro Coelesyria*, Romam *legati* venerunt, *Antiochi* quidem, Meleager, Sosiphanes et Heraclides; *Ptolemæi* vero, Timotheus et Damon. Erat autem illo tempore Antiochus in Coele Syria et Phœnice rerum dominus. Nam postesquam Antiochus, pater illius, de quo nunc loquimur, regis, *ad Panium* duces Ptolemæi devicit, ex illo tempore omnia commemorata loca Syriæ regibus paruerunt. Itaque *Antiochus*, qui bello quæsitorum firmissimam atque

Ol. 152. 3. Ptolemæi jura.

κτῆσιν, ὡς ὑπὲρ ἰδίων ἐποιεῖτο τὴν σπουδήν· ὁ δὲ Πτο- 5
λεμαῖος, ἀδίκως ὑπολαμβάνων τὸν πρότερον Ἀντίοχον,
συνεπιθέμενον τῇ τοῦ πατρὸς ὀρφανίᾳ, παρῃρῆσθαι τὰς
κατὰ Κοίλην Συρίαν [a]πόλεις αὐτοῦ, οὐχ οἷός τε ἦν
Mandata utriusque ad senatum. ἐκείνῳ παραχωρεῖν τῶν τόπων τούτων. Διόπερ οἱ περὶ 6
τὸν Μελέαγρον ἦκον, ἐντολὰς ἔχοντες, μαρτύρεσθαι τὴν
σύγκλητον, διότι Πτολεμαῖος αὐτῷ παρὰ πάντα τὰ
δίκαια τὰς χεῖρας ἐπιβάλλει πρότερος· οἱ δὲ περὶ τὸν 7
Τιμόθεον, περί τε [b]τῆς τῶν φιλανθρώπων ἀνανεώσεως,
καὶ τοῦ διαλύειν τὸν πρὸς Περσέα πόλεμον, μάλιστα δὲ
παρατηρεῖν τὰς τῶν περὶ τὸν Μελέαγρον ἐντεύξεις.
Περὶ μὲν οὖν τῆς διαλύσεως οὐκ ἐθάῤῥησαν εἰπεῖν, 8
Μάρκου συμβουλεύσαντος αὐτοῖς Αἰμιλίου· περὶ δὲ
τῶν φιλανθρώπων ἀνανεωσάμενοι, καὶ λαβόντες ἀπο-
κρίσεις ἀπολούθους τοῖς ἀξιουμένοις, ἐπανῆλθον εἰς τὴν
Responsum senatus. Ἀλεξάνδρειαν. Τοῖς δὲ περὶ τὸν Μελέαγρον ἡ σύγ- 9
κλητος ἀπεκρίθη, διότι Κοΐντῳ Μαρκίῳ δώσει τὴν ἐπι-
τροπὴν, [c]γράψαι περὶ τούτων πρὸς Πτολεμαῖον, ὡς αὐτῷ
δοκεῖ συμφέρειν ἐκ τῆς ἰδίας πίστεως. Καὶ ταῦτα μὲν
οὕτως ἐχειρίσθη κατὰ τὸ παρόν.

[a] πόλεις αὐτοῦ Bav. [b] Alterum artic. inserui cum Reiskio. [c] Vulgo γράψαι τι. Delevi conjunct. monente eodem Reisk.

honestissimam possessionem esse existimabat, pro suis illa habebat. At *Ptolemæus*, ratus, superiorem Antiochum, contra jus et fas pupillari patris sui ætati insidiatum, urbes ipsi eripuisse, quas in Syria Cœla habuerat, nullo modo in animum poterat inducere, ut locis istis ei cederet. Propterea venit Meleager, ut senatum testaretur, *Ptolemæum contra omne jus priorem lacessere Antiochum*. Timotheus vero ad renovandam amicitiam venerat, et imponendum finem bello contra Perseum; præcipue autem ad observandos Meleagri cum Romanis congressus. Sed de pace quidem cum Perseo, Marci Æmilii consilium secutus, ne facere quidem verba est ausus: amicitiam vero ubi renovasset, et congruentia postulatis suis responsa accepisset, Alexandriam est reversus. Meleagro senatus respondit, *Quinto Marcio se permissurum, ut de iis rebus ad Ptolemæum scribat, ita ut esse e re populi Romani fideque sua viderit.* Et hæc quidem res in præsentia hoc pacto sunt administratæ.

(II.) *Audiuntur* Legati Rhodiorum. A. U. 585.

* * *

II. Κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους ἦλθον καὶ παρὰ Frumentum petunt ex Sicilia.
Ῥοδίων πρέσβεις, ἤδη τῆς θερείας ληγούσης, Ἡγησί-
2λοχος, καὶ Νικαγόρας, καὶ Νίκανδρος· τήν τε φιλίαν
ἀνανεωσόμενοι, καὶ [d]σίτου θέλοντες ἐξαγωγὴν λαβεῖν,
ἅμα δὲ καὶ περὶ τῶν διαβολῶν ἀπολογησόμενοι, τῶν
3λεγομένων κατὰ τῆς πόλεως. Ἐκφανέστατα γὰρ ἐδό- Excusant factionum dissidia.
κουν στασιάζειν ἐν τῇ Ῥόδῳ, οἱ μὲν περὶ τὸν Ἀγα-
θάγητον καὶ Φιλόφρονα καὶ Ῥοδοφῶντα καὶ Θεαίτητον,
ἀπεκδεχόμενοι πάσας τὰς ἐλπίδας ἐπὶ Ῥωμαίους· οἱ δὲ
περὶ τὸν [e]Δείνωνα καὶ Πολυάρατον, ἐπὶ Περσέα καὶ
4Μακεδόνας. ἐξ ὧν πλειονάκις ἐν τοῖς ἐκείνων πράγμασιν
ἀντιῤῥήσεως [f]γενομένης, καὶ διελκομένων τῶν διαβουλίων,
ἐλάμβανον ἀφορμὰς οἱ βουλόμενοι λογοποιεῖν κατὰ τῆς
5πόλεως. Οὐ μὴν ἥ γε σύγκλητος τότε προσεποιήθη
τούτων οὐδέν, καίπερ σαφῶς εἰδυῖα τὰ γενόμενα παρ'
αὐτοῖς· σίτου δὲ δέκα μυριάδας μεδίμνων ἐξάγειν ἐκ
6Σικελίας [g]ἐφῆκαν. Ταῦτα μὲν οὖν ἡ σύγκλητος ἐχρη-
7μάτισε [h]ἰδίᾳ τοῖς Ῥοδίων πρεσβευταῖς. Ἀπολούθως δὲ
καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀπήντησε τοῖς ἀπὸ τῆς Ἑλλά-

[d] Videtur Ursinus hæc correxisse. In Bav. est σῖτον βίλοντες ἐξαγωγῆν λαβεῖν. [e] Δείνωνα rescripsi. Vulgo h. l. Δίωνα. Et Δίωνα Bav. [f] Sic Bav. Vulgo γινομένης. [g] ἐφῆκαν prætuli. ἀφῆκαν ex conject. scripserat Ursinus. Desideratur verbum in codd. [h] ἴδιᾳ τοῖς Ῥοδίων πρεσβευταῖς. Sic suasit Reisk. Vulgo διὰ τῶν Ῥοδίων πρεσβευτῶν.

(II.) *Legatio LXXIII.*

* * *

II. Per id tempus, inclinante jam æstate, *Rhodiorum* etiam *legati* venerunt, Hegesilochus, Nicagoras et Nicander; cum ad renovandam amicitiam, tum ut facultatem exportandi frumenti acciperent; simul, ut criminationibus responderent, quæ civitati objiciebantur. Erat namque notissimum, intestina seditione laborare Rhodios; quum *Agathagetus*, Philophron, Rhodophen et Theætetus spes omnes suas in Romanis defixissent; *Dino* contra et *Polyaratus*, in Persæo et Macedonibus. Ex quo persæpe fiebat, ut, rebus quæ ad deliberandum proponebantur, in contrarias partes disceptatis, et dissidentibus sententiis, occasionem inde sumerent, qui detractum ire civitati cupiebant. Verum patres nihil eorum sibi innotuisse simulabant; qui tamen omnia, quæ apud illos fuerant gesta, probe norant: frumenti vero exportandi e Sicilia ad centum mille modiûm potestatem fecerunt. Ac senatus quidem Romanus cum Rhodiorum legatis ita egit; itemque erga omnes alios

Ol. 152. 3. δος παραγεγονόσι, τηροῦσι τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. Καὶ 8
τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν.

II.

BELLUM PERSICUM.

(I.) Popillii *legatio ad Populos* Græciæ, *belli Persici caussa.*

* * *

A. Hostilius, proconsul. III. [1]Ὁ ΑΥΛΟΣ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ἀντιστράτηγος
ὢν, καὶ παραχειμάζων ἐν Θετταλίᾳ μετὰ τῶν δυνά-
μεων, ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἑλλάδα
C. Popillius, Cn. Octavius, legati ad Thebanos; ad Achæos. τόπους, Γάϊον Ποπίλλιον, καὶ Γναῖον Ὀκταύϊον· οἱ 2
πρῶτον μὲν εἰς Θήβας ἐλθόντες, ἐπῄνεσαν καὶ παρε-
κάλεσαν τοὺς Θηβαίους, διαφυλάττειν τὴν πρὸς Ῥω-
μαίους εὔνοιαν. Ἐξῆς δὲ τούτοις ἐπιτορευόμενοι τὰς ἐν 3
Πελοποννήσῳ πόλεις, ἐπιδεικνύειν ἐπειρῶντο τοῖς ἀνθρώ-
ποις τὴν τῆς συγκλήτου πραότητα καὶ φιλανθρωπίαν,
προφερόμενοι τὰ δόγματα τὰ μικρῷ πρότερον ῥηθέντα·
ἅμα δὲ διὰ τῶν λόγων παρενέφαινον, ὡς εἰδότες τοὺς ἐν 4
ἑκάστῃ τῶν πόλεων παρὰ τὸ δέον ἀναχωροῦντας, ὡσαύ-
τως δὲ καὶ τοὺς [k]προσπίπτοντας. καὶ δῆλοι πᾶσιν ἦσαν 5
δυσαρεστούμενοι τοῖς ἀναχωροῦσιν, οὐχ ἧττον ἢ τοῖς
ἐκφανῶς ἀντιπράττουσιν. Ἐξ ὧν τοὺς πολλοὺς εἰς 6

[1] Plurima pars hujus Eclogæ desideratur in Cod. Bav.

[k] Omnino legendum προσίστοντας.

Græcorum legatos, qui eamdem sequebantur sectam, similiter se gessit.

Hic tum fuit Italiæ status.

II.

(I.) *Legatio LXXIV et LXXV.*

* * *

III. Per idem tempus *Aulus Hostilius* proconsul, hiberna cum copiis *in Thessalia* habens, legatos circum civitates Græciæ misit, *C. Popillium et Cn. Octavium.* Qui, ubi *Thebas* primo venerunt, collaudatos Thebanos hortati sunt, ut in populi Romani amicitia manerent. Secundum hæc, *Peloponnesi* omnes urbes adeunt, et senatusconsulto, de quibus paullo ante sumus locuti, ostentantes, *clementiam humanitatemque senatus* ubique prædicant. Simul vero in sermonibus significationem dabant, *notos sibi esse in singulis civitatibus eos, qui ab amicitia Romanorum et ab officio recederent, paritergue eos, qui partes populi Romani sequerentur.* Eratque omnibus manifestum, non minus offensæ apud ipsos contrahi, si quis lentum se præberet, quam si palam factionis esset contrariæ. Quæ res sollicitos et anxios pleroseque redde-

ἐπίστασιν καὶ διατόρησιν ἦγον, ὑπὲρ τοῦ, τί ποτ' ἂν ἢ λέγοντες ἢ πράττοντες εὐστοχοῖεν τῶν παρεστώτων καιρῶν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Γάϊον, συναχθείσης τῆς τῶν Ἀχαιῶν ἐκκλησίας, ἐλέγοντο μὲν βεβουλεῦσθαι κατηγορήσειν τῶν περὶ τὸν Λυκόρταν καὶ τὸν Ἄρχοντα καὶ Πολύβιον, καὶ παραδείξειν ἀλλοτρίους ὑπάρχοντας τῆς τῶν Ῥωμαίων αἱρέσεως, καὶ τὴν ἡσυχίαν ἄγοντας κατὰ τὸ παρὸν, οὐ φύσει τοιούτους ὄντας, ἀλλὰ παρατηροῦντας τὰ συμβαίνοντα, καὶ τοῖς καιροῖς ἐφεδρεύοντας. Οὐ μὴν ἐθάρρησαν τοῦτο ποιῆσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν εὔλογον ἀφορμὴν ἔχειν κατὰ τῶν προειρημένων ἀνδρῶν. Διὸ συναχθείσης αὐτοῖς τῆς βουλῆς εἰς Αἴγιον, ἀσπαστικήν τε καὶ παρακλητικὴν ποιησάμενοι τὴν πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς ἔντευξιν, ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Αἰτωλίαν. A. U. 585. Popillius legatus ad Ætolos.

IV. Καὶ πάλιν ἐκεῖ συναχθείσης αὐτοῖς τῆς ἐκκλησίας εἰς Θέρμον, παρελθόντες εἰς τοὺς πολλοὺς, παρακλητικοὺς καὶ φιλανθρώπους διετίθεντο λόγους. τὸ δὲ συνέχον αὐτοῖς τῆς ἐκκλησίας, ὁμήρους ἔφασαν δεῖν δοθῆναι σφίσι παρὰ τῶν Αἰτωλῶν. Τούτων δὲ καταβάντων, Πρόανδρος ἐπαναστὰς, ἐβούλετό τινας εὐχρηστίας πρὸς αὐτοῦ γεγενημένας εἰς τοὺς Ῥωμαίους προφέρεσθαι, καὶ κατηγορεῖν τῶν διαβαλλόντων αὐτόν. Ἐφ' οἷς Γάϊος πάλιν ἐπαναστὰς, καὶ καλῶς εἰδὼς ἀλλότριον αὐτὸν ὄντα Ῥωμαίων, ὅμως ἐπήνεσε, καὶ πᾶσι τοῖς εἰρημένοις ἀνθωμολογήσατο. Μετὰ δὲ τοῦτον

bat, quibusnam dictis factisve suas rationes ad præsentem statum satis adcommodare possent. Enimvero Popillius ceterique legati dicebantur convocato Achæorum concilio accusaturi Lycortam, Archonem et Polybium, eosque publice notaturi, ut alienos a consiliis populi Romani, qui in præsentia quiescerent, non quod quietis et publicæ tranquillitatis studio ducerentur, sed quia exitus rerum observarent et temporum opportunitatibus imminerent. Id tamen facere non sunt ausi legati; ut qui nihil haberent, quod prædictis viris cum aliqua similitudine veri objicerent. Itaque posteaquam coactum *Ægii* concilium adiissent, benigneque omnes salutassent, cohortatique essent, in Ætoliam trajecerunt.

IV. Ibi quoque congregatum *Thermi* concilium adeunt, benigna et prolixa oratione multitudinem ad officium hortaturi. Ceterum caussa præcipua convocati concilii erat, quod *obsides sibi dari ab Ætolis* postulabant. Postquam de suggestu descenderunt legati; surgit *Proander*, et commemoratis aliquot suis in populum Romanum meritis, invehi in eos incipiebat, qui se falsis criminationibus onerarent. At *Cæsius*, iterum surgens, licet probe perspectum ejus alienum a Romanis animum haberet, laudavit tamen, et omnibus, quæ dixerat, est adsensus. Post hunc

Ol. 152. 3. Popillius legatus ad Ætolos.

προελθὼν Αυπίσκος, ἐπ' ὀνόματος μὲν οὐδενὸς ἐποιήσατο κατηγορίαν καθ' ὑπόνοιαν δὲ, πολλῶν. Ἔφη γὰρ, 6 περὶ μὲν τῶν κορυφαίων καλῶς βεβουλεῦσθαι Ῥωμαίους, ἀπαγαγόντας αὐτοὺς εἰς τὴν Ῥώμην, λέγων τοὺς περὶ τὸν Εὐτόλμου καὶ Νίκανδρον· τοὺς δὲ συναγωνιστὰς 7 καὶ τοὺς παραστάτας τοὺς ἐκείνων ἔτι μένειν κατὰ τὴν Αἰτωλίαν, οὓς δεῖν ἅπαντας τῆς αὐτῆς τυχεῖν ἐκείνοις ἐπιστροφῆς, ἂν μὴ προῶνται τὰ τέκνα Ῥωμαίοις εἰς ὁμηρίαν. μάλιστα δὲ κατ' Ἀρχιδάμου καὶ Παντα- 8 λέοντος ἐποίει τὰς ἐμφάσεις. Τούτου δὲ παραχωρή- 9 σαντος, Πανταλέων ἀναστὰς, τὸν μὲν Αυπίσκον διὰ βραχέων ἐλοιδόρησε, φήσας, αὐτὸν ἀναισχύντως καὶ ἀνελευθέρως κολακεύειν τοὺς ὑπερέχοντας· ἐπὶ δὲ τὸν 10 Θόαντα μετέβη, τοῦτον ὑπολαμβάνων εἶναι τὸν ἀξιο- πίστως ἐπιόντα τὰς κατ' αὐτῶν διαβολὰς, τῷ δοκεῖν μηδεμίαν ὑπάρχειν αὐτοῖς πρὸς τοῦτον διαφοράν. Καὶ 11 τὰ μὲν ὑπομνήσας τῶν κατ' Αντίοχον καιρῶν, τὰ δὲ ὑποδείσας εἰς ἀχαριστίαν αὐτῷ, διότι δοθεὶς ἔκδοτος Ῥωμαίοις, πρεσβεύσαντος αὐτοῦ καὶ Νικάνδρου, τύχῃ τῆς σωτηρίας ἀνελπίστως· ταχέως ἐξεπαλίσατο τοὺς 12 [k]Αἰτωλοὺς εἰς τὸ μὴ μόνον θαρρεῖν τὸν Θόαντα, ὅτε [l]βουληθείη τι λέγειν, [m]ἀλλὰ καὶ βάλλειν ὁμοθυμαδόν. Γενομένων δὲ τούτων, βραχέα καταμεμψάμενος ὁ Γάϊος 13

[k] Perperam in vulgo Ἀχαιοὺς. [l] Vulgo βουληθεὶς. [m] ἀλλὰ abest vulgo, et lacunæ signum adposuit Casaub. Omnia ex conject. correxi, monente partim Reiskio.

procedit in medium *Lyciscus*, nominatim quidem neminem accusans; suspiciones vero in multos jaciens. Dixit enim, *recte quidem Romanos consuluisse in eo, quod gentis principes* (*Eupolemum et Nicandrum* intelligens) *Romam abduxissent: sed remanere adhuc in Ætolia adjutores illorum, et eorumdem consiliorum participes; quos omnes, nisi liberos suos ultro obsides Romanis tradant, simili ratione ad bonam mentem esse revocandos.* Maxime autem *Archidemum et Pantaleontem* sermo ejus designabat. Hic vero quum dicendi vices alii concessisset; surgit *Pantaleon*, et postquam paucis verbis *Lyciscum* fecisset convicium, quem sine pudore et illiberaliter potentioribus adulari dixit, ad Thoantem se convertit, huuc ratus esse, cujus calumniis peteretur, quæ fidem eo magis mererentur, quod nulla mutui inter ipsos odii esset suspicio. Hic igitur, partim revocatis in memoriam Antiochici belli temporibus, partim ingrati animi vitio illi exprobrato, quod, quum deditione traditus Romanis fuisset, per suam et Nicandri legationem inaperatam salutem esset adeptus, cito concitavit Ætolos, ut non solum Thoanti obstreperent, quoties verba facere conaretur; verum etiam communi consensu lapidibus eum peterent. Quæ ubi acciderant, *Popillius*, brevi sermone castiga-

τοὺς Αἰτωλοὺς ἐπὶ τῷ βάλλειν τὸν Θόαντα. οὗτος μὲν A. U. 585.
εὐθὺς μετὰ τοῦ συμπρεσβευτοῦ ἀπῆρεν εἰς Ἀκαρνανίαν, ἐκσιωπηθεὶς περὶ τῶν ὁμήρων· τὰ δὲ κατὰ τὴν Αἰτωλίαν ἐν ὑποψίαις ἦν πρὸς ἀλλήλους καὶ ταραχαῖς ὁλοσχερέσιν.

v. [n]Κατὰ δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν συναχθείσης τῆς ἐκ- Ad Acarnanes.
κλησίας εἰς Θούριον, Αἰσχρίων μὲν καὶ Γλαῦκος καὶ [o]Χρέμης, φίλοι ὄντες Ῥωμαίων, παρεκάλουν τοὺς περὶ 2τὸν Γάϊον, ἔμφρουρον ποιῆσαι τὴν Ἀκαρνανίαν· εἶναι [p]γὰρ παρ' αὐτοῖς τοὺς ἀποφέροντας τὰ πράγματα πρὸς 3Περσέα καὶ Μακεδόνας. Διογένης δὲ τὴν ἐναντίαν ἐποιήσατο τούτοις συμβουλίαν. οὐ γὰρ ἔφη δεῖν φρουρὰν εἰσάγειν εἰς οὐδεμίαν πόλιν· ταῦτα γὰρ ὑπάρχειν τοῖς πολεμίαις [q]κεχειρημένοις, καὶ καταπολεμηθεῖσιν ὑπὸ 4Ῥωμαίων. οὐδὲν δὲ πεποιηκότας Ἀκαρνᾶνας, οὐκ ἀξί- 5ους εἶναι φρουρὰν εἰσδέχεσθαι κατ' οὐδένα τρόπον. τοὺς δὲ περὶ [r]Χρέμην καὶ Γλαῦκον, ἰδίαν ἐθέλοντας κατασκευάζεσθαι δυναστείαν, διαβάλλειν τοὺς ἀντιπολιτευομένους, καὶ θέλειν ἐπίστασθαι φρουρὰν τὴν συν- 6εισχύουσαν ταῖς αὐτῶν πλεονεξίαις. Ῥηθέντων δὲ τούτων, οἱ περὶ τὸν Γάϊον, θεωροῦντες τοὺς ὄχλους

[n] Hoc CAPUT perperam vulgo separatim exhibetur post *Cap. VII.* et numeratur *Ecloga LXXV de Legationibus.* In contextu autem *Legationis LXXIV* sola exhibentur verba priora, Κατὰ δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν, tum statim illa sequuntur, a quibus nos *Cap. VI.* incepimus, ὅτι δεῖ τοῖς Ἕλλησιν, ante quæ verba notam lacunæ posuit Casaub. [o] Χρέμης ex Ursini emend. est. Χρεμίας h. l. dant libri. Alibi Χρέμας, alibi Χρεμάντας apud Polyb. vocatur. [p] γὰρ correxit Casaub. ℵ Urs. cum MStis. παρ' αὐτοῖς cum Reisk. correxi. Vulgo περὶ αὐτούς. [q] γεγενημένους dedit Bav. γενομένους Ursin. [r] Χρέμη h. l. Bav.

tis Ætolis, quod lapidibus peterent Theantem, mos cum legationis collega in Acarnaniam est profectus, facto de obsidibus silentio, erantque omnia in Ætolia suspicionum mutuarum et tumultuum plena.

v. In *Acarnaniam* inde profecti legati. Ibi concilio *Thurii* congregato, Æschrion, Glaucus et Chremes, qui Romanis favebant, *Popillium* hortabantur, ut *præsidia in Acarnaniam induceret: non deesse enim intus cives, qui ad Persæum et Macedonas rem traherent.* Contrarium huic consilium Diogenes dabat: *neque enim ullam in urbem præsidium, aiebat, esse inducendum; quod iis fieret, qui hostes Romanis et bello victi essent. Acarnanas fecisse nihil, cur ulla ratione mererentur præsidia recipere. At Chremen et Glaucum, studio firmandæ suæ privatim potentiæ, eos, qui a se dissiderent in republica, per calumniam criminari, et præsidium velle attrahere, cujus ope suam cupiditatem sint expleturi.* Postquam hæc dicta essent; cernens *Popillius*, iniquo ani-

Ol. 152. 3. Popillius legatus ad Acarnanes.

δυσαρεστουμένους ταῖς φρουραῖς, καὶ [s]βουλόμενοι στοιχεῖν τῇ τῆς συγκλήτου προθέσει, συγκαταθέμενοι τῇ τοῦ Διογένους γνώμῃ, καὶ συνεπαινέσαντες, ἀπῆραν ἐπὶ Λαρίσσης πρὸς τὸν ἀνθύπατον.

*

VI. Ἔδοξε τοῖς Ἕλλησι περὶ τῆς πρεσβείας ἐπιστάσεως χρείαν ἔχειν τὸ γιγνόμενον. Παραλαβόντες 2 οὖν τοὺς κατὰ τὴν ἄλλην πολιτείαν ὁμογνωμονοῦντας· οὗτοι δ' ἦσαν Ἀρκεσίλαος, Ἀρίστων [t]Μεγαλοπολῖται, Στράτιος Τριτταιεὺς, Ξένων [u]Πατρεὺς, Ἀπολλωνίδης Σικυώνιος· ἐβουλεύοντο περὶ τῶν ἐνεστώτων. Ὁ οὖν 3 Λυκόρτας ἔμεινεν ἐπὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς προθέσεως, κρίνων, μήτε Περσεῖ, μήτε Ῥωμαίοις συνεργεῖν μηδὲν ὁμοίως, μηδ' ἀντιπράσσειν μηδετέροις. τὸ μὲν γὰρ συνεργεῖν 4 ἀλυσιτελὲς ἐνόμιζεν εἶναι πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν, προορώμενος τὸ μέγεθος τῆς ἐσομένης ἐξουσίας περὶ τοὺς κρατήσαντας· τὸ δ' ἀντιπράττειν ἐπισφαλὲς, διὰ τὸ 5 πολλοῖς καὶ τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ῥωμαίων ἀντωφθαλμηκέναι περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων κατὰ τοὺς ἀνώτερον καιρούς. Ὁ δ' Ἀπολλωνίδης καὶ [x]Στράτιος ἀντι- 6 πράττειν μὲν ἐπίστηδες Ῥωμαίοις [y]οὐκ ᾤοντο δεῖν· τοὺς

[s] Mendose Ursinus cum MStis *βουλόμενοι τοιχῶν. στοιχῶν* correxit Casaub. *βουλόμενοι* scripsi, monente Reiskio. [t] *Μεγαλοστολῖται* ex Reiskii conject. scripsi, pro *Μεγαλοστολίτης*. [u] *Πατρεὺς* correxi, monente Gron. Vulgo *Πατραεὺς*. [x] *Στρέφιος* correxi. Vulgo h. l. *Στρέφων*. [y] Verba *οὐκ ᾤοντο δεῖν* usque *παρὰ Ῥωμαίους* absunt ab Ursini edit. Videtur ergo ea ex Schotti cod. accepisse Casaub. Nam in Bav. deest hæc Ecloga.

mo ferri præsidia a populis, volensque senatus propositum sequi, Diogenis sententiæ atque consilio adsensus, collaudatis Acarnanibus, *Larissam* ad proconsulem est profectus.

*

VI. Advertit animos Græcorum ista legatio; ut, quid ageretur, diligentius sibi considerandum. Iis igitur adsumtis, qui in reliqua administratione publicæ rei consentiebant, (hi erant *Arcesilaus* et *Ariston* Megalopolitani, *Stratius* Trittæensis, *Xeno* Patrensis, *Apollonides* Sicyonius,) de re proposita consultabant. Et *Lycortas* quidem, in sententia manens, quam a principio habuerat, censebat, *Perseo Romanisque pariter neque opem ferendam, neque resistendum.* Nam auxiliari quidem, exitiosum esse omnibus Græcis autumabat; quanta esset futura victoris potentia, animo prospiciens: resistere vero, periculosum rebatur; quod jam superioribus temporibus in publicis consiliis ausi essent multis iisque clarissimis proceribus Romanis se opponere. *Apollonides* et *Stratius*, ut Græci ex professo Romanis adversarentur, non probabant: verum, *si qui præcipites sese dare vellent, et*

πρὸς Ῥωμαίους τόλμαν. Οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Ἀδαῖον, A. U. 585.
ταῦτας λαβόντες τὰς ἀποκρίσεις, ἐπανῆγον. Ὁ δὲ Περσεὺς, παραγενόμενος εἰς Στύβερραν, τήν τε λείαν ἐλαφυροπώλησε, καὶ τὴν δύναμιν ἀνέπαυσε, προσδεχόμενος τοὺς περὶ τὸν Πλεύρατον. Παραγενομένων δ' Denuo legatus mittit Perseus.
αὐτῶν, ἀκούσας τὰ παρὰ τοῦ Γενθίου, πάλιν ἐξαυτῆς ἔπεμπε τὸν Ἀδαῖον, καὶ σὺν τούτῳ τὸν Γλαυκίαν, ἵνα τῶν σωματοφυλάκων, καὶ τρίτον τὸν Ἰλλυριὸν, διὰ τὸ τὴν διάλεκτον εἰδέναι τὴν Ἰλλυρίδα· δοὺς ἐντολὰς τὰς αὐτὰς, ὥστε οὐ κυρίως τοῦ Γενθίου διασεσαφηκότος, τίνος προσδεῖται, καὶ τίνος γενομένου δύναται συγκατα-
βῆναι εἰς τὰ παρακαλούμενα. Τούτων δ' ἀφορμησάντων, ἀναζεύξας αὐτὸς μετὰ τῆς δυνάμεως ἐποιεῖτο Ancyra opp.
τὴν πορείαν ἐπ' Ἀγκύραν.

* * *

IX. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦκον οἱ πρὸς τὸν Γένθιον Tertia legatio Persei ad Genthium.
ἀποσταλέντες πρέσβεις, οὔτ' ᵃὠκονομηκότες πλεῖον οὐδὲν τῶν πρότερον, οὔτ' ᵃἀναγγέλλοντες πλεῖον οὐδὲν ὧν καὶ πρότερον· διὰ τὸ τὸν Γένθιον μένειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως, ὄντα μὲν ἕτοιμον τῷ Περσεῖ κοινωνεῖν τῶν αὐτῶν πραγμάτων, χρημάτων δὲ φάσκοντα χρείαν ἴσχειν. Ὧν ὁ Περσεὺς παρακούσας, πάλιν ἔπεμπε τοὺς περὶ τὸν Ἱππίαν, βεβαιωσομένους ὑπὲρ τῶν ὁμολογιῶν,

[1] οὖν ex conject. inserui. [m] Στύβερραν correxit Ursinus. Τύβερραν erat in MStis.
[a] Vocab. πλεῖον h. l. ex Ursini ingenio adjectum est.

Romanos suscipere non posset. Hoc accepto responso, Adæus ad Perseum redit. *Stuberam* rex tunc venerat, et prædam ac spolia ibi vendebat, suosque milites reficiebat, Pleurati reditum exspectans. Qui ut est reversus; postquam intellexit *Perseus*, quæ responderat *Genthius*, extemplo Adæum remittit, eum eoque Glauciam, ex numero custodum corporis, addito [eodem] Illyrio, quod linguæ Illyricæ is esset peritus. His mandata dat eadem, quæ ante: quasi parum perspicue declarasset *Genthius*, qua sibi re esset opus, et quo pacto flecti posset, ut postulatis eorum adnueret. Iis iter aggressis, ipse cum exercitu *Ancyram* petit.

* * *

IX. Sub id tempus, qui ad *Genthium* missi fuerant, redierunt; quum neque fecissent quidquam amplius quam antea, neque amplius quidquam renunciarent, quam antea. Manebat quippe *Genthius* in eadem voluntate, et paratus quidem erat consilia sua omnia cum Perseo consociare; sed, *pecunia sibi opus esse*, dicebat. Quam rem *Perseus* contemtim audiens, Hippiam iterum mittit ad fœdus firmandum, nulla ejus rei mentione facta, in qua

Ol. 152. 3. De honoribus Eumenis.

[b]ὑπάρχει γνώμης· πρὸς δὲ τὴν ἀντιλογίαν ἀνίσταντο πολλοί, καὶ διὰ πολλὰς αἰτίας. Οἱ μὲν γὰρ, ἐξ ἀρχῆς αἴτιοι γενόμενοι τῆς ἀναιρέσεως τῶν τιμῶν, βεβαιοῦν ἐβούλοντο τὴν αὐτῶν γνώμην· οἱ δὲ, ἐκ τῶν κατ' ἰδίαν ἐγκλημάτων ὑπέλαβον καιρὸν ἔχειν ἀμύνεσθαι τὸν βασιλέα· τινὲς δὲ, διὰ τὸν πρὸς τοὺς συμπράττοντας φθόνον, ἐφιλοτιμοῦντο μὴ κρατῆσαι τὸν Ἄτταλον τῆς ἐπιβολῆς. Ὁ δ' Ἄρχων ἀνέστη μὲν βοηθήσων τοῖς πρεσβευταῖς· ἐκάλει γὰρ τὰ πράγματα τὴν τοῦ στρατηγοῦ γνώμην. βραχέα δ' εἰπὼν ἀνεχώρησε, διευλαβηθεὶς, μὴ δόξῃ κέρδους τινὸς ἕνεκεν συμβουλεύειν, διὰ τὸ πλῆθος ἱκανὸν χρημάτων εἰς τὴν ἀρχὴν δεδαπανηκέναι. 6 7

Polybii oratio.

Πολλῆς δ' οὔσης ἀπορίας, ὁ Πολύβιος ἀναστὰς ἐποιήσατο μὲν καὶ πλείονας λόγους, μάλιστα δὲ προσέδραμε πρὸς τὴν τῶν πολλῶν γνώμην, ὑποδείξας τὸ γεγονὸς ἐξ ἀρχῆς ψήφισμα τῶν Ἀχαιῶν ὑπὲρ τῶν τιμῶν, ἐν ᾧ γεγραμμένον ἦν, ὅτι δεῖ τὰς ἀπρεπεῖς ἀρθῆναι τιμὰς, καὶ τὰς παρανόμους, οὐ μὰ Δί' ἁπάσας. τοὺς δὲ περὶ Σωσιγένη καὶ Διοπείθη [c]Ῥοδίους, δικαστὰς ὑπάρχοντας κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, καὶ διαφερομένους ἔκ τινων ἰδίων πρὸς τὸν Εὐμένη, λαβόμενους, ἔφη, τῆς ἀφορμῆς ταύτης, πάσας ἀνατετροφέναι τὰς τιμὰς τοῦ βασιλέως· καὶ τοῦτο πεποιηκέναι παρὰ 8 9 10

[b] ὑπάρχει correxi. ὑπάρχων dabat codex, quod in ὑπάρχῃ mutavit Ursin.
[c] Suspectum hoc loco vocab.

tradicendum vero multi multis de caussis surrexerunt. Nam qui auctores initio fuerant tollendorum Eumenis honorum, ii ratam manere suam sententiam volebant: alii, suo privatim nomine regi offensi, ejus ulciscendi opportunum tempus nactos se putabant: quosdam impellebat invidia erga patronos hujus caussa, ut omni studio contenderent, ne Attalus rem perficeret. Tandem surgit *Archo*, ut legatorum petitionem adjuvaret: res namque ipsa postulabat, ut prætor sententiam diceret. Is pauca loçutus discedit, veritus, ne, quia magnis impensis magistratus ipsi constiterat, spe lucelli cujusdam ductus, id consilium dare videretur. In summa omnium perturbatione et consilii inopia, surgit *Polybius*, qui longam orationem habuit, maximæ vero adsecutus est multitudinis sententiam, qua *de facto ab Achæis decreto super tollendis honoribus* disserens, *esse in eo scriptum* ostendebat, *honores illos tollendos, qui essent indecori et contra leges, nequaquam vero omnes tollendos. Sed Sosigenem et Diopithem Rhodios, qui per id tempus judicia exercebant, offensos privatis ex caussis Eumeni, hanc arripuisse occasionem, et omnes regis honores evertisse. Id vero fecisse illos*

τὸ τῶν Ἀχαιῶν δόγμα, καὶ παρὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς ἐξουσίαν, καὶ τὸ μέγιστον, παρὰ τὸ δίκαιον καὶ τὸ 11 παλῶς ἔχον. οὐ γὰρ ὡς ἠδικημένους τοὺς Ἀχαιοὺς βουλεύσασθαι τὰς τιμὰς αἴρειν τὰς Εὐμένους· ἀλλὰ μείζους αὐτοῦ ζητοῦντος τῶν εὐεργεσιῶν, τούτῳ προσκό- 12 ψαντας ψηφίσασθαι τὸ πλεονάζον παρελεῖν. Διόπερ ἔφη δεῖν, παθάπερ οἱ δικασταὶ, τὴν ἰδίαν ἔχθραν ἐπίπροσθεν ποιησαντες τοῦ τῶν Ἀχαιῶν εὐσχήμονος, ἀνέτρεψαν πάσας τὰς τιμὰς, οὕτω τοὺς Ἀχαιοὺς, κυριώτατον ἡγησαμένους τὸ σφίσι καθῆκον καὶ πρέπον, διορθώσασθαι τὴν τῶν δικαστῶν ἁμαρτίαν, καὶ καθόλου 13 τὴν πρὸς τὸν Εὐμένη γεγενημένην ἀλογίαν· [d]ἄλλως τε, καὶ μέλλοντας μὴ μόνον [e]ἐπ' αὐτὸν τὸν βασιλέα τὴν χάριν ἀποδίδοσθαι ταύτην, ἔτι δὲ μᾶλλον εἰς τὸν 14 ἀδελφὸν Ἄτταλον. Τοῦ δὲ πλήθους εὐδοκήσαντος τοῖς λεγομένοις, ἐγράφη δόγμα, προστάττον τοῖς ἄρχουσι, πάσας ἀποκαταστῆσαι τὰς Εὐμένους τοῦ βασιλέως τιμὰς, πλὴν εἴ τινες ἀπρεπές τι περιέχουσι τῷ κοινῷ 15 τῶν Ἀχαιῶν, ἢ παράνομον. Τοῦτον μὲν δὴ τὸν τρόπον καὶ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν Ἄτταλος διωρθώσατο τὴν γενομένην ἀλογίαν περὶ τὰς ὑπαρχούσας Εὐμένει τ' ἀδελφῷ τιμὰς κατὰ τὴν Πελοπόννησον. A. U. 585.

Restituuntur Eumeni honores.

[d] ἄλλως τε voluit Reisk. [e] ἐις αὐτὸν malim cum Reisk.

contra Achæorum decretum, mandataque sibi, potestatis fines excessisse, et, quod præcipuum, jus omne atque honestatem migrasse. Neque enim accepta aliqua injuria irritatos statuisse Achæos Eumeni honores detrahere; sed, quod majores ipse, quam pro beneficiis suis in Achæorum gentem collatis, postulasset, ea re offensos decrevisse, ut, quod modum excedebat, detraheretur. Oportere igitur, aiebat Polybius, *ut, quemadmodum judices illi, potiore odii sui ratione habita, quam decori et officii Achæorum, omnes simul honores everterent, ita Achæi officium suum atque honestatem omnibus rebus anteponendes, culpam illorum judicum, et quidquid omnino priore contemtu in Eumenem peccatum esset, id emendarent; quum præsertim non regem dumtaxat eo facto essent demerituri, verum etiam fratrem quoque illius Attalum.* Hæc sententia multitudini quum placuisset, factum est decretum, quo jubebantur magistratus omnia, quæ ad Eumenis honorem spectabant, instaurare, nisi quid forte in iis esset, quod aut Achæorum commune parum deceret, aut legibus repugnaret. Ita igitur Attalus, quæ temere in Peloponneso peccata fuerant circa Eumenis fratris honores, tunc temporis emendavit.

Ol. 152. 3. (II.) PERSEI *legationes ad* GENTHIUM *regem.*

* * *

Genthium ad societatem invitat Perseus.

VIII. Περσεὺς πρὸς [f]Γένθιον τὸν βασιλέα ἀπέστειλε πρεσβευτὰς, Πλευράτον τε τὸν Ἰλλυριὸν, ὄντα φυγάδα παρ' αὐτῷ, καὶ τὸν Βεροιαῖον Ἀδαῖον· δοὺς ἐντολὰς, 2
διασαφεῖν τὰ πεπραγμένα κατὰ τὸν πόλεμον [g]πρός τε Ῥωμαίους αὐτῷ, καὶ πρὸς Δαρδανίους, ἔτι δὲ καὶ πρὸς Ἠπειρώτας, καὶ πρὸς Ἰλλυριοὺς κατὰ τὸ παρὸν, καὶ παρακαλεῖν αὐτὸν πρὸς τὴν τούτου καὶ Μακεδόνων
Scardus l. Scordus mons. φιλίαν καὶ συμμαχίαν. Οἳ καὶ ποιησάμενοι τὴν πο- 3
ρείαν ὑπὲρ τὸ [h]Σκάρδον ὄρος διὰ τῆς Ἐρήμου καλουμένης Ἰλλυρίδος, ἣν οὐ πολλοῖς χρόνοις ἀνώτερον ἀνάστατον ἐποίησαν Μακεδόνες, [i]διὰ τὸ δυσέργους ποιῆσαι τοῖς Δαρδανεῦσι τὰς εἰς τὴν Ἰλλυρίδα εἰσβολάς· πλὴν 4
οἵ γε περὶ τὸν Ἀδαῖον διὰ τούτων τῶν τόπων μετὰ
Scorda l. Scodra. Lissus opp. πολλῆς καποπαθείας ἦλθον εἰς [k]Σκόρδαν, καὶ πυθόμενοι, τὸν Γένθιον ἐν Λίσσῳ διατρίβειν, διεπέμψαντο πρὸς αὐτόν. τοῦ δὲ ταχέως αὐτοὺς μεταπεμψαμένου, 5
συμμίξαντες διελέγοντο περὶ ὧν εἶχον τὰς ἐντολάς.
Genthii responsum. Ὁ δὲ Γένθιος οὐκ ἐδόκει μὲν ἀλλότριος εἶναι τῆς πρὸς 6
τὸν Περσέα φιλίας, ἐσκήπτετο δὲ, τοῦ μὴ παραχρῆμα συγκατατίθεσθαι τοῖς ἀξιουμένοις, τὴν ἀχορηγησίαν, καὶ μὴ δύνασθαι χωρὶς χρημάτων ἀναδέξασθαι τὸν

[f] Γένθιον ed. Gron. et Ern. h. l. et deinde, invitis MStis. [g] πρὸς τοὺς Ῥωμ. Bav. [h] Vulgo Σκόρδον invitis MStis. [i] χάριν τοῦ requiri monuit Reiskius. [k] Σκόρδαν debetur Casaubono. Σκόδραν vocant alii scriptores. Σκόρδας Bav. Κόρδας cod. Urs.

(II.) *Legatio LXXVI et LXXVII.*

* * *

VIII. *Perseus* legatos ad *Genthium regem* misit, Pleuratum Illyrium, exsulantem apud se, et Adæum Berœensem; quibus mandavit, ut exponerent, quæ bello egisset adversus Romanos Dardanosque, adjicerentque recentis expeditionis in Epiro et Illyrico opera, et hortarentur *Genthium* ad amicitiam ac societatem secum et cum Macedonibus jungendam. Hi transgressi jugum *Scordi* [*Scordi*] montis per Illyrici quas vocant solitudines, (eam regionem non multo ante de industria Macedones populando a cultoribus vacuam fecerant, quo transitus difficiles Dardanis in Illyricum redderent;) per ea inquam loca cum ingenti vexatione Adæus et Pleuratus *Scordam* [*Scodram*] pervenerunt. Qui cognito, *Lissi* morari Genthium, ad illum miserunt: ac mox ab illo acciti, ut eo ventum, mandata exponunt. Videbatur quidem *Genthius* non esse alienus ab amicitia cum Perseo contrahenda; verum, ne statim legatorum postulatis adnueret, hoc prætextu est usus, quod *a rebus bello necessariis esset imparatus, quodque sine pecunia bellum adversus*

7 πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον. Οἱ [1]μὲν οὖν περὶ τὸν Ἀδαῖον, A. U. 585.
8 ταύτας λαβόντες τὰς ἀποκρίσεις, ἐπανῆγον. Ὁ δὲ
Περσεὺς, παραγενόμενος ἐς [m]Στύβερραν, τήν τε λείαν
ἐλαφυροπώλησε, καὶ τὴν δύναμιν ἀνέπαυσε, προσδε-
9 χόμενος τοὺς περὶ τὸν Πλευράτον. Παραγενομένων δ' Denuo legatus mittit
αὐτῶν, ἀκούσας τὰ παρὰ τοῦ Γενθίου, πάλιν ἐξαυτῆς Perseus.
ἔπεμπε τὸν Ἀδαῖον, καὶ σὺν τούτῳ τὸν Γλαυκίαν, ἵνα
τῶν σωματοφυλάκων, καὶ τρίτον τὸν Ἰλλυριὸν, διὰ τὸ
10 τὴν διάλεκτον εἰδέναι τὴν Ἰλλυρίδα· δοὺς ἐντολὰς τὰς
αὐτὰς, ὥσπερ οὐ κυρίως τοῦ Γενθίου διασσαφηκότος,
τίνος προσδεῖται, καὶ τίνος γενομένου δύναται συγκατα-
11 βῆναι εἰς τὰ παρακαλούμενα. Τούτων δ' ἀφορμη-
σάντων, ἀναζεύξας αὐτὸς μετὰ τῆς δυνάμεως ἐποιεῖτο Ancyra
τὴν πορείαν ἐπ' Ἀγκύραν. opp.

* * *

IX. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦκον οἱ πρὸς τὸν Γένθιον Tertia
ἀποσταλέντες πρέσβεις, οὔτ' ὠκονομηκότες πλεῖον οὐδὲν legatio
τῶν πρότερον, οὔτ' [n]ἀναγγέλλοντες πλεῖον οὐδὲν ὧν καὶ Persei ad
2 πρότερον· διὰ τὸ τὸν Γένθιον μένειν ἐπὶ τῆς αὐτῆς Genthium.
αἱρέσεως, ὄντα μὲν ἕτοιμον τῷ Περσεῖ κοινωνεῖν τῶν
αὐτῶν πραγμάτων, χρημάτων δὲ φάσκοντα χρείαν
3 ἔχειν. Ὧν ὁ Περσεὺς παρακούσας, πάλιν ἔπεμπε τοὺς
περὶ τὸν Ἱππίαν, βεβαιωσομένους ὑπὲρ τῶν ὁμολογιῶν,

[1] οὖν ex conject. inserui. [m] Στύβερραν correxit Urs. Τύβερραν erat in MStis.
[n] Vocab. πλεῖον h. l. ex Ursini ingenio adjectum est.

Romanos suscipere non posset. Hoc accepto responso, Adæus ad Perseum redit. *Stuberam* rex tunc venerat, et prædam ac spolia ibi vendebat, suosque milites reficiebat, Pleurati reditum exspectans. Qui ut est reversus; postquam intellexit *Perseus*, quæ responderat *Genthius*, extemplo Adæum remittit, eum eoque Glauciam, ex numero custodum corporis, addito [eodem] Illyrio, quod linguæ Illyricæ is esset peritus. His mandata dat eadem, quæ ante: quasi parum perspicue declarasset *Genthius*, qua sibi re esset opus, et quo pacto flecti posset, ut postulatis eorum adnueret. Iis iter aggressis, ipse cum exercitu *Ancyram* petit.

* * *

IX. Sub id tempus, qui ad *Genthium* missi fuerant, redierunt; quum neque fecissent quidquam amplius quam antea, neque amplius quidquam renunciarent, quam antea. Manebat quippe *Genthius* in eadem voluntate, et paratus quidem erat consilia sua omnia cum Perseo consociare; sed, *pecunia sibi opus esse*, dicebat. Quam rem *Perseus* contemtim audiens, Hippiam iterum mittit ad fœdus firmandum, nulla ejus rei mentione facta, in qua

Ol. 152. S. Persei occæcatio.

τὸ συνέχον παραλιπὼν, [o]δι' οὗ ἐξῆν μόνου εὐνοοῦντα ποιῆσαι τὸν Γένθιον. ὥστε διαπορεῖν, πότερα δεῖ λέγειν ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀλογιστίαν, ἢ [p]δαιμονοβλάβειαν. [q]δοκῶ μὲν, ὅτι δαιμονοβλάβειαν, οἵ τινες ἐφίενται μὲν τοῦ μεγάλα τολμᾶν, καὶ παραβάλλονται μὲν τῇ ψυχῇ· [r]παρίασιν δὲ τὸ συνέχον ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς, βλέποντες αὐτὸ, καὶ δυνάμενοι πράττειν. Persei occæcatio saluti fuit Græcis. Ὅτι γὰρ, εἰ Περσεὺς κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἠβουλήθη προίσθαι χρήματα καὶ κοινῇ τοῖς πολιτεύμασι, καὶ κατ' ἰδίαν τοῖς βασιλεῦσι καὶ τοῖς πολιτευομένοις, οὐ λέγω μεγαλομερῶς, καθάπερ ἐξῆν αὐτῷ χορηγιῶν ἕνεκεν, ἀλλὰ μετρίως μόνον, πάντας ἂν συνέδη καὶ τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς βασιλεῖς, εἰ δὲ μή γε, τοὺς πλείστους ἐξελεγχθῆναι· δοκῶ μηδένα τῶν νοῦν ἐχόντων πρός με διαμφισβητῆσαι περὶ τούτων. Νῦν δὲ καλῶς ποιῶν οὐκ ἦλθε ταύτην τὴν ὁδὸν, δι' ἧς, ἢ κρατήσας τῶν ὅλων, ἐξουσίαν ὑπερήφανον ἴσχεν, ἢ σφαλεὶς, πολλοὺς ἂν ἐποίησε τῆς αὐτῆς [s]τύχης [t]πείραν αὐτῷ λαβεῖν· ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν, δι' ἧς ὀλίγοι τελέως [u]ἠλογήθησαν τῶν Ἑλλήνων [x]ὑπὸ τὸν τῆς πράξεως καιρόν.

[o] Verba δι' οὗ ἐξῆν μόνου ingenio debentur Casauboni: pro quibus Ursinus cum MStis hæc habet, φάσκων ἐξηγμένον. [p] Bav. utrobique δαιμονοβλαβίαν. [q] δοκῶ μέντοι malim cum Reisk. [r] παριᾶσιν Urs. [s] Vocab. τύχας, quod abest vulgo, ex Casaub. et Gron. conject. adjeci. [t] πείραν correxit Casaub. πείρας Urs. cum MStis. [u] ἀλίγχθησαν voluit Reisk. [x] ὑπὸ correxit Urs. ἀπὸ erat in MStis.

una totius negotii cardo vertebatur, quum tamen unica illa esset ratio, qua posset benevolum *Genthium* sibi reddere. Ut equidem dubitem, peccatum hujuscemodi *stoliditatem*-ne adpellem, an *fatalem* quamdam *et divinitus immissam mentis occæcationem*. Puto autem, hoc potius nomen, quam illud, convenire in eos homines, qui quidem magna cupiunt moliri, et cuivis periculo suam objiciunt vitam, at id tamen omittunt, quod in consiliis suscipiendis præcipuum est, idque scientes et prudentes, quum in potestate ipsorum sit illud præstare. Nam illa tempestate si pecunias largiri *Perseus* voluisset et publice civitatibus, et privatim regibus, atque iis qui publica negotia tractabant, non dicam ea, qua poterat, magnificentia impensas subministrando, sed modica tantum liberalitate utendo; eventurum erat profecto, ut omnes Græciæ populi, omnesque vel certe quam plurimi reges deprehenderentur: de quo non arbitror quemquam prudentum fore mecum disputaturum. Nunc recte fecit Perseus, qui hanc non ingressus sit viam, per quam, aut plena victoria parta, dominationem superbam erat obtenturus, aut, si vinceretur, in ejusdem perniciei societatem multos secum attracturus; sed contrariam potius viam institit, unde factum, ut pauci omnino Græci sub ipsum belli tempus in fraudem inciderint.

(III.) Polybii *legatio ad* Q. Marcium *Cos.*

A. U. 585.

* * *

Achæi auxilia offerunt Romanis adv. Perseum.

x. Τοῦ Περσέως βουλομένου ἧξειν μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Θετταλίαν, καὶ λήψεσθαι τὰ ὅλα κρίσιν ἐκ τῶν κατὰ λόγον, ἔδοξε τοῖς περὶ τὸν Ἄρχωνα, δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἀπολογεῖσθαι πάλιν πρὸς τὰς ὑπονοίας καὶ 2 διαβολάς. Εἰσήνεγκαν οὖν εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς δόγμα, διότι δεῖ, παυδημεὶ ποιησαμένους τὴν ἔξοδον εἰς Θετταλίαν, κοινωνῆσαι τῶν πραγμάτων ὁλοσχερῶς τοῖς Ῥω- 3 μαίοις. Καὶ τούτου κυρωθέντος, ἔδοξε τοῖς Ἀχαιοῖς, τὸν Ἄρχωνα γίγνεσθαι [y] περὶ τὴν συναγωγὴν τοῦ στρατεύματος, καὶ περὶ τὰς εἰς τὴν ἔξοδον παρασκευάς, πρὸς δὲ τὸν ὕπατον πρεσβευτὰς πέμπειν εἰς Θετταλίαν, τοὺς τὰ δεδογμένα τοῖς Ἀχαιοῖς διασαφήσοντας, καὶ πευσομένους, πότε καὶ ποῦ δεῖ συμμιγνύειν αὐτῷ τὸ 4 στρατόπεδον. Καὶ κατέστησαν πρεσβευτὰς παραχρῆμα Πολύβιον καὶ ἄλλους, καὶ ἐνετείλαντο τῷ Πολυβίῳ φιλοτίμως, ἐὰν ὁ στρατηγὸς εὐδοκῇ τῇ παρουσίᾳ τοῦ στρατοπέδου, [z] τοὺς μὲν πρεσβευτὰς ἐξαυτῆς πέμπειν 5 διασαφήσοντας, ἵνα μὴ καθυστερῶσι τῶν καιρῶν· αὐτὸν δὲ φροντίζειν, ἵνα τὸ στράτευμα πᾶν ἐν ταῖς πόλεσιν ἀγορὰς ἔχῃ, δι' ὧν ἂν [a] ἐμπορεύηται, καὶ μηδὲν ἐλλείπῃ 6 τῶν ἐπιτηδείων τοὺς στρατιώτας. Ταύτας μὲν οὖν ἔχον-

Polybius legatus ad Q. Marcium Cos.

[y] correxi cum Reisk. Vulgo εἰς τὴν. Debuerat forsan περὶ. [z] Forsan τοὺς μὲν ἄλλους πρεσβ. [a] Simplex σταρεύηται vel ἐκσταρεύηται cum Reisk. videtur reponendum.

(III.) *Legatio* LXXVIII.

* * *

x. Quo tempore dicebatur *Perseus* Thessaliam cum exercitu venturus, et probabili ratione adducti homines credebant, universo bello finem impositum iri; visum est *Archoni* rebus ipsis suspiciones et calumnias, in Achæos collatas, iterum refutare. Idcirco auctor Achæis fuit, ut decretum facerent de expeditione cum universæ gentis copiis suscipienda versus Thessaliam, ut omnis fortunæ periculum una cum Romanis adirent. Hoc facto decreto, placuit *Achæis*, ut conscribendi exercitus curam Archo susciperet, et eorum omnium parandorum, quæ expeditioni essent necessaria; ad consulem autem legati ut mitterentur in Thessaliam, qui de hoc Achæorum decreto certiorem illum facerent, et ab eo discerent, quando et quo loco ipsorum copias velit Romano exercitui se conjungere. Ac statim decrevere legatum *Polybium* et alios, summoque studio Polybio mandarunt, ut, si placeat consuli, mitti exercitum, reliquos legatos extemplo mitteret, id renunciaturos, ne serius quam oporteret ad illum copiæ Achaicæ venirent: interea vero prospiceret ipse, ut, quascumque urbes in transitu aditurus esset exercitus, in iis commeatus haberet, quo ne militibus quidquam deesset. His man-

Ol. 152. 3. Achæorum legati ad Attalum.

τες οἱ προειρημένοι τὰς ἐντολὰς, ἐξώρμησαν. Κατ- 7
ἐστησαν δὲ καὶ πρεσβευτὰς πρὸς Ἄτταλον τοὺς περὶ
Τηλόκριτον, ἀποκομίζοντας τὸ δόγμα τὸ περὶ τῆς ἀπο-
καταστάσεως τῶν Εὐμένους τιμῶν. Καὶ κατὰ τὸν 8
αὐτὸν καιρὸν καὶ περὶ τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου προσ-
πεσόντος τοῖς Ἀχαιοῖς, διότι γέγονεν αὐτῷ τὰ νομι-
ζόμενα γίγνεσθαι τοῖς βασιλεῦσιν, ὅταν εἰς ἡλικίαν
ἔλθωσιν, Ἀνακλητήρια· νομίσαντες, σφίσι καθήκειν ἐπι- 9
σημήνασθαι τὸ γεγονὸς, ἐψηφίσαντο πέμπειν πρεσ-
βευτὰς, ἀνανεωσομένους τὰ προϋπάρχοντα τῷ ἔθνει
φιλάνθρωπα πρὸς τὴν βασιλείαν, καὶ παραυτίκα κατ-
έστησαν Ἀλκίθον καὶ [b]Πασίδαν.

Ptolemæi Philomet. anacleteria.

Polybius legatus ad Marcium Cos.

XI. Οἱ δὲ περὶ τὸν Πολύβιον καταλαβόντες τοὺς
Ῥωμαίους, ἐκ μὲν τῆς Θετταλίας κεκινηκότας, τῆς δὲ
Περραιβίας στρατοπεδεύοντας Ἀζορίου μεταξὺ καὶ
Δολίχης· τὴν μὲν ἔντευξιν ὑπερέβαντο, διὰ τοὺς περιε- 2
στῶτας καιρούς· τῶν δὲ κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν εἰς
Μακεδονίαν κινδύνων μετεῖχον. Ἐπεὶ δὲ, τοῦ στρα- 3
τεύματος καταράντος ἐπὶ τοὺς καθ' [c]Ἡράκλειον τό-
πους, ἔδοξε καιρὸς εἶναι πρὸς ἔντευξιν, ἅτε τοῦ στρα-
τηγοῦ δοκοῦντος ἡνύσθαι τὸ μέγιστον τῶν [d]προκειμένων·
τότε λαβόντες καιρὸν, τὸ ψήφισμα τῷ Μαρκίῳ προσ- 4
ήνεγκαν, καὶ διεσάφουν τὴν τῶν Ἀχαιῶν προαίρεσιν,

[b] Inferius Πασιάδας vocatur. [c] Ἡράκλειον correxi, monente J. Fr. Gron. Vulgo h. l. Ἡράκλειαν. [d] προκειμένων scribendum monuit Jac. Gron. Vulgo παρακειμένων.

datis acceptis, *Polybius* ceterique abiere. Decreverunt insuper Achæi legatum Telocritum ad *Attalum*, qui decretum ei adferret, quo restituti erant Eumeni omnes honores. Per idem tempus quum fama esset sdlata Achæis, celebrata fuisse in honorem *Ptolemæi* regis *Anacleteria*, sicut est moris Ægypti regibus, ubi ad legitimam regnandi ætatem pervenerunt; officii sui esse existimantes, ut suæ ob id quod gestum erat lætitiæ significationem darent, legatos decreverunt mittere ad renovandam amicitiam, quæ genti Achæorum erat cum Ægypti regibus. Statim igitur Alcithus et Pasidas sunt delecti.

XI. At *Polybius*, nactus *Romanos* ex Thessalia progressos, et *in Perrhæbia* inter Azorium ac Dolichen stativa habentes; convenire quidem illos propter circumstantia pericula in præsentia omisit; certaminum vero omnium, quæ in Macedoniæ ingressu habita sunt, fuit particeps. Deinde ubi jam *Heracleum* usque exercitus pervenisset, opportunum visum est tempus imperatoris conveniendi, utpote quum videretur Consul partem jam maximam destinatorum confecisse. Tum igitur, ut primum ejus faciendi opportunitatem est nactus, decretum Achæorum *Q. Marcio* tradit, et studium Achæorum illi exponit,

διότι βουληθεῖεν αὐτῷ παυδημεὶ τῶν αὐτῶν μετασχεῖν A. U. 585.
ἀγώνων καὶ κινδύνων· καὶ πρὸς τούτοις ὑπεδείξαν, διότι Achæorum auxilia non accipit Marcius.
τᾶν τὸ γραφὲν ἢ παραγγελθὲν τοῖς Ἀχαιοῖς ὑπὸ
Ῥωμαίων κατὰ τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον ἀνεπίρρητον
5 γέγονεν. Τοῦ δὲ Μαρκίου τὴν μὲν προαίρεσιν ἀπο-
δεχομένου τῶν Ἀχαιῶν μεγαλωστὶ, τῆς δὲ παποπα-
θείας αὐτοὺς καὶ τῆς δαπάνης παραλύοντος, διὰ τὸ
μηκέτι χρείαν ἔχειν τοὺς καιροὺς τῆς τῶν συμμάχων
6 βοηθείας· οἱ μὲν ἄλλοι πρέσβεις ἐπανῆλθον εἰς τὴν
Ἀχαΐαν, ὁ δὲ Πολύβιος αὐτοῦ μείνας μετεῖχε τῶν
7 ἐνεστώτων πραγμάτων· ἕως ὁ Μάρκιος, ἀκούσας Ἄπ- Appius Cento auxilia petit ab Achæis,
πιον τὸν Κέντωνα πενταπισχιλίους στρατιώτας αἰτεῖσθαι
παρὰ τῶν Ἀχαιῶν εἰς Ἤπειρον, ἐξαπέστειλε τὸν προσι-
ρημένον, παρακαλέσας φροντίζειν, ἵνα μὴ δοθῶσιν οἱ
στρατιῶται, μηδὲ τηλικοῦτον δαπάνημα μάταιον γέ-
νηται τοῖς Ἀχαιοῖς· πρὸς οὐδένα γὰρ λόγον αἰτεῖν τοὺς
8 στρατιώτας τὸν Ἄππιον. πότερα δὲ τοῦτ' ἐποίει κηδό-
μενος τῶν Ἀχαιῶν, ἢ τὸν Ἄππιον ἀπραγεῖν βουλόμενος,
9 χαλεπὸν εἰπεῖν. Πλὴν ὅ γε Πολύβιος, ἀναχωρήσας εἰς
τὴν Πελοπόννησον, ἤδη τῶν γραμμάτων ἐκ τῆς Ἠπείρου
προσπεπτωκότων, καὶ μετ' οὐ πολὺ συναχθέντων εἰς
Σικυῶνα τῶν Ἀχαιῶν, εἰς πρόβλημα παμμέγεθες ἐνέ-
10 πεσε. Τοῦ γὰρ διαβουλίου προτέθεντος ὑπὲρ ὧν ὁ
Κέντων ἠτεῖτο στρατιωτῶν, [a]ἃ μὲν ὁ Μάρκιος αὐτῷ

[a] ἃ μὲν debetur Ursino. ἅμα μὲν MSti.

qui cum universis suis viribus certaminum ac periculorum omnium fieri participes decreverint. Ad hæc ostendit, quomodo ad omnia, de quibus vel scripsissent, vel aliquod mandatum dedissent Romani, toto belli hujus tempore obsequentes Achæi fuissent. *Marcius*, eorum voluntate verbis magnificis laudata, laboris et impensæ gratiam Achæis fecit, quod nihil jam opus esset amplius ad hoc bellum sociorum auxiliis. Igitur redeuntibus ceteris legatis in Achaiam, *Polybius*, in castris remanens, rebus quæ gerebantur interfuit; donec relatum est Marcio, *Appium Centonem* postulasse ab Achæis, ut quinque millia militum in Epirum sibi mitterent. Tum enimvero Marcius Polybium redire jussit, monuitque, curaret, ne ii milites Appio darentur, neve gens Achæorum impensas adeo graves frustra faceret: nullam enim caussam habere Appium, cur auxiliarem illam manum posceret. Studione erga Achæos hoc ille fecerit, aut ut Appio facultatem res gerendi eriperet, difficile dictu. Ceterum *Polybius* in Peloponnesum reversus, postquam acceptæ jam ex Epiro literæ essent, coacto non multo post Sicyonem Achæorum concilio, in quæstionem ac dubitationem penitus magnam incidit. Nam ubi de *Centonis* postulatis haberi consultatio cœpit;

Ol. 152. 3. καταφροντίζειν [f] ἰδίᾳ ἐνετείλατο, [g] ταῦτ' ἀφροντιστεῖν
quæ ei negantur, opera Polybii. οὐδαμῶς ἤρεσεν· τὸ δὲ, μηδεμιᾶς [h] ὑπαρχούσης *,
φανερῶς ἀντιλέγειν τῇ βοηθείᾳ, τελέως ἦν ἐπισφαλές.
Δυσχρήστου δὲ καὶ ποικίλης οὔσης τῆς ὑποθέσεως, 11
ἐχρήσατο βοηθήματι πρὸς τὸ παρὸν τῷ τῆς συγκλήτου
δόγματι, τῷ κελεύοντι μηδένα προσίχειν τοῖς ὑπὸ τῶν
στρατηγῶν γραφομένοις, ἐὰν μὴ τοῦτο ποιῶσιν κατὰ τὸ
δόγμα τῆς συγκλήτου. τοῦτο δ' οὐκ ἦν προσκείμενον 12
τοῖς γράμμασιν. Διὸ καὶ κατεκράτησε τοῦ τὴν ἀνα- 13
φορὰν ἐπὶ τὸν ὕπατον γενέσθαι, καὶ δι' ἐκείνου παρα-
λυθῆναι τῆς δαπάνης τὸ ἔθνος, οὔσης ὑπὲρ ἑκατὸν εἴκοσι
τάλαντα. τοῖς γε μὴν βουλομένοις διαβάλλειν αὐτὸν 14
πρὸς τὸν Ἄππιον, μεγάλας ἀφορμὰς ἔδωκεν, [i] ὅτι δια-
κόψαι τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ, τὴν περὶ τῆς βοηθείας.

(IV.) HERACLEUM *Macedoniæ oppidum, capitur a Romanis.*

* * *

XII. [k] Τὸ Ἡράκλειον ἦλω ἰδίαν τινὰ ἅλωσιν. Ἐχού- 2
σης τῆς πόλεως ἐφ' ἑνὸς μέρους, ἐπ' ὀλίγον τόπον,
ταπεινὸν τεῖχος, οἱ Ῥωμαῖοι τρεῖς σημαίας προσχει-

[f] τῇ ἰδίᾳ Bav. [g] ταῦτ' ἀφροντιστεῖν scripsi ex conject. Gronovii: nisi malis ταῦτα μὴ φροντίζειν. Vulgo ταῦτα φροντίζειν absque negatione. [h] Ubi *asteriscum* posui, Ursinus ex ingenio vocab. χρείας inseruit. ἐνοχλῆς malim, aut ἐνοχλοῦς, aut aliquid simile; et pro φανερῶς forte φανερᾶς scribendum. In Bav. major est lacuna ac depravatio: ὑπαρχούσης γὰρ τῇ βοηθείᾳ, et desunt interjecta. [i] ἅτι διακόψαι Casaub. et seqq. invitis MStis. [k] Probabiliter admodum Fragm. hoc ad Polybium auctorem retulit Valesius.

quæ privatim a Marcio acceperat mandata, nullo quidem modo negligendum putabat: at, quum nullum haberet [scriptum Consulis mandatum,] palam recusare auxilia, hoc vero adprime periculosum erat. In tam difficili et ancipiti deliberatione, ad se expediendum usus est *Polybius* decreto illo senatus, quo erat cautum, ne ullo ratio eorum haberetur, quæ a magistratibus Romanis scriberentur, nisi ex senatusconsulto id facerent. Quod quia literis *Appii Centonis* non erat adjectum; tandem obtinuit *Polybius*, ut res ad consulem referretur, et per illum Achæi impensa, quæ centum et viginti talentorum summam superabat, liberarentur. At si quis de ipso detrahere apud Appium vellet, ei benignam materiam hoc pacto suppeditavit, utpote qui inceptum illius de impetrandis auxiliis fregisset.

(IV.) *Suidas in* Σημαία *et in* Κεφαμωτόν.

* * *

XII. *Heracleum* oppidum nova quadam et inusitata ratione captum est. Quum oppidum ab una parte, per breve aliquod spatium, murum haberet humilem; Romani, delectis tribus militum signis, oppidum ab illa muri

3 ρίσαντο. Καὶ τῇ μὲν πρώτῃ τοὺς θυρεοὺς ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ποιήσαντες συνέφραξαν, ὥστε τῇ τῶν ὅπλων πυκνότητι πεφαμωτῷ καταῤῥύτῳ γίγνεσθαι παραπλήσιον· 4 ἐφεξῆς δὲ ἕτεραι δύο * * *. A. U. 585.

*

5 Κεραμωτὸν, ταπτικὴ διάταξις· ὅπερ ἐποίουν Ῥωμαῖοι ἐν παιδιᾶς μέρει.

III.

RES CRETENSIUM.

* * *

XIII. ΚΑΤΑ τὴν Κρήτην, δεδιότες Κυδωνιᾶται τοὺς Γορτυνίους, διὰ τὸ καὶ [1]τῷ πρότερον ἔτει παρ' ὀλίγον κεκινδυνευκέναι τῇ πόλει, τῶν περὶ Νοθοκράτην ἐπιβαλλομένων αὐτὴν κατασχεῖν, ἐξέπεμψαν πρέσβεις πρὸς Εὐμένη, βοήθειαν αἰτούμενοι κατὰ τὴν συμμαχίαν. 2 Ὁ δὲ βασιλεὺς προχειρισάμενος Λέοντα, καὶ στρα- 3 τιώτας σὺν τούτῳ τ', ἐξαπέστειλε κατὰ σπουδήν. Ὡν παραγενομένων, οἱ Κυδωνιᾶται τάς τε κλεῖς τῶν πυλῶν τῷ Λέοντι παρέδωκαν, καὶ καθόλου τὴν πόλιν ἐνεχείρισαν. Cydonii adv. Gortynios opem petunt ab Eumene.

[1] τῷ πρότερον Iru ex conject. scripsi. καὶ πρότερον Ivi Urs. καὶ τὸ πρότ. Ivi Bav. Verum jam viderat Reisk.

parte adgressi sunt. Primi signi milites, densatis supra capita scutis, *testudinem* fecerunt ejusmodi, quæ *speciem* præbebat *tecti imbricati*, per quod pluvia delabitur: deinde reliqua duo signa * *.

*

Fastigiata testudo, speciem tecti ædificiorum referens: genus exercitii tactici, quo velut ludicro circensi utuntur Romani.

III.

Legatio LXXIX.

* * *

XIII. IN CRETA, *Cydoniatæ*, metuentes sibi a *Gortyniis*, a quibus jam superiori anno, ne caperetur ipsorum urbs, in præsentissimum periculum venerat, quando eam occupare Nothocrates est adgressus; legatos ad *Eumenem* miserunt, auxilium ex fœdere eum poscentes. Rex Leonem ducem delegit, quem eo celeriter cum trecentorum militum manu misit. Id ubi advenit præsidium, *Cydoniatæ* portarum claves Leoni tradiderunt, et universam civitatem ejus curæ permiserunt.

Ol. 162. 3.

IV.

RES RHODIORUM.

* * *

Rhodiorum legatio ad Romanos.

XIV. Ἐν τῇ Ῥόδῳ τὰ τῆς ἀντιπολιτείας ἀεὶ μᾶλλον ἐπέτεινεν. Προστιθέντος γὰρ αὐτοῖς τοῦ τῆς συγκλήτου 2
δόγματος, ἐν ᾧ διεσάφει, μηκέτι προσέχειν τοῖς τῶν στρατηγῶν ἐπιτάγμασιν, ἀλλὰ τοῖς αὐτῆς δόγμασιν· καὶ τῶν πολλῶν ἀποδεχομένων τὴν τῆς συγκλήτου πρόνοιαν· οἱ περὶ τὸν Φιλόφρονα καὶ Θεαίτητον, ἐπιλαβό- 3
μενοι τῆς ἀφορμῆς ταύτης, ἐξειργάζοντο τ' ἀπόλουθα, φάσκοντες, δεῖν ἐκπέμπειν πρεσβευτὰς πρὸς τὴν σύγκλητον καὶ τὸν Κόϊντον Μάρκιον τὸν ὕπατον, καὶ πρὸς Γάϊον τὸν ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ. Τότε γὰρ ἤδη γνώριμον 4
ἦν ἅπασιν, ὥς τινες τῶν καθεσταμένων ἀρχόντων ἐν τῇ Ῥώμῃ παραγίγνεσθαι μέλλουσιν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἑλλάδα τόπους. [m]Κροτηθείσης δὲ τῆς ὑποθέσεως, 5
καίπερ ἀντιῤῥήσεως γενομένης, ἀπεστάλησαν εἰς μὲν τὴν
Hegesilochus et Agepolis, legati.
Ῥώμην, ἀρχομένης θερείας, [n]Ἡγησίλοχος Ἡγησίου, Νικαγόρας, [o]Νίκανδρος· πρὸς δὲ τὸν ὕπατον καὶ τὸν 6
ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγόν, [p]Ἀγέπολις, Ἀρίστων, Παγκράτης· ἐντολὰς ἔχοντες, ἀνανεοῦσθαι τὰ φιλ- 7
άνθρωπα πρὸς Ῥωμαίους, καὶ πρὸς τὰς διαβολὰς ἀπο-

[m] Κροτηθείσης edd. ex Ursini ingenio. [n] Ἡγησίλοχος h. l. Bav. et debuerat fortasse Ἀγησίλοχος. [o] Sic Bav. Male vulgo Νικαγόρας Νικάνδρου. [p] Sic h. l. et deinde erat in cod. Ursini. Ἀγέπολις Bav. Ἀγησίπολις edebatur invitis MStis.

IV.

Legatio LXXX.

* * *

XIV. GLISCEBANT *Rhodi* magis magisque in dies contrariæ factiones. Nam quum ad eos perlata esset fama senatusconsulti, quo edixerant patres, *non ducum Romanorum jussis, verum senatusconsultis posthac esse parendum;* vulgo omnibus senatus prudentiam laudantibus, Philophron et Theætetus, hac occasione arrepta, pergebant porro in suo proposito, dicebantque, legatos ad senatum esse mittendos, et ad consulem Q. *Marcium Philippum*, nec non ad *Caium* [*Marcium Figulum,*] cui classis provincia erat. Jam tum enim omnibus notum erat, quosdam ex iis magistratibus, qui recenter Romæ inierant, in Græciæ regiones fore venturos. Hæc sententia quum, nonnullis licet contradicentibus, plurimorum tamen plausu esset excepta; Romam ineunte æstate missi sunt Hegesilochus, Hegesiæ filius, Nicagoras, Nicander: ad consulem vero, et ad classis præfectum, Agepolis, Ariston, Pancrates. Mandatum his omnibus erat, ut amicitiam cum populo Romano renovarent, utque criminationibus iis responderent, quibus non-

λογεῖσθαι, τὰς λεγομένας ὑπό τινων κατὰ τῆς πόλεως· A. U. 585.
8 οἱ δὲ περὶ τὸν [q]Ἀγησίλοχον, ἅμα τοῖς πρεσβεπμένοις,
9 καὶ περὶ σιτικῆς ἐξαγωγῆς ποιησόμενοι λόγους. Τὰ Polybii ratio digerendi historiam synchronisticam.
μὲν οὖν ὑπὸ τούτων ῥηθέντα πρὸς τὴν σύγκλητον, καὶ τὰς δοθείσας αὐτοῖς ἀποκρίσεις ὑπὸ τῆς συγκλήτου, καὶ διότι πάντων τῶν φιλανθρώπων τυχόντες ἐπανῆλθον, ἐν
10 τοῖς Ἰταλικοῖς εἴπομεν. Περὶ δὲ τούτου τοῦ μέρους χρήσιμόν ἐστι πλεονάκις ὑπομιμνήσκειν, ὃ δὴ καὶ πειρώμεθα ποιεῖν, διότι πολλάκις ἀναγκαζόμεθα, τὰς συντύξεις τῶν πρεσβειῶν καὶ τοὺς χρηματισμοὺς προτέρους ἐξαγγέλλειν τῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἐξατο-
11 στολῆς. Ἐπεὶ γὰρ, καθ' ἕκαστον ἔτος τὰς κατ' ἀλλήλων πράξεις γράφοντες, πειρώμεθα ἐν ἑνὶ καιρῷ συνκεφαλαιοῦσθαι τὰς παρ' ἑκάστοις πράξεις· δῆλον, ὡς ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτο συμβαίνειν περὶ τὴν γραφήν.

XV. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγέπολιν, ἀφικόμενοι πρὸς τὸν Q. Marcius ad Heraeleum,
Κόϊντον, καταλαβόντες αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ πρὸς [r]Ἡράκλειον στρατοπεδεύοντα, διελέγοντο περὶ ὧν εἶχον τὰς
2 ἐντολάς. Ὁ δὲ, διακούσας, οὐχ οἷον αὐτὸς ἔφη προσέχειν ταῖς διαβολαῖς, ἀλλὰ καὶ κωλύειν παρεκάλει, μηδενὸς ἀνέχεσθαι τῶν λέγειν τι τολμώντων κατὰ Ῥω- benigne respondet Rhodiis.
μαίων, καὶ πολλὰ καθόλου τῶν εἰς φιλανθρωπίαν ἡκόν-
3 των ἐπεμέτρησεν. Ἔγραψε δὲ ταῦτα καὶ πρὸς τὸν [s]δῆμον

[q] Sic h. l. uterque cod. MStus. Vulgo Ἡγησίλοχον, ex Ursini emend. [r] Ἡράκλειον correxi. Vulgo Ἡράκλειαν. [s] δῆμον τῶν Ῥοδίων utique fuit corrigendum. Corrupte vulgo Ῥωμαίων.

nulli civitatem onerabant. Hegesilocho vero hoc insuper negotii impositum, ut de exportando frumento cum Romanis ageret. Quos igitur sermones apud senatum isti legati habuerint, quæ a patribus responsa tulerint, et quomodo omne genus humanitatis et comitatis experti redierint, in expositione *rerum Italicarum* jam diximus. Est vero lector nobis sæpe hujus rei admonendus, sicut etiam studiose facimus, quod non raro orationes habitas a legatis et data illis responsa cogimur prius exponere, quam de ipsorum legatione decreta et de missione verba fecerimus: quoniam enim per annos singulos res, quæ tempore inter se congruunt, ita perscribimus, ut, quæ apud quemque populum gesta sunt, ea uno continuo tenore persequi conemur; perspicuum est, id in hac scriptione ita necessario evenire.

XV. *Agepolis* ut ad *Q. Marcium* venit, quem in Macedonia est adsecutus ad *Heraeleum* castra habentem, mandata sua illi exposuit. Quibus auditis, consul non solum dixit nullam se iis fidem habere, qui de Rhodiis detraherent; sed legatos etiam est hortatus, ne quemquam eorum ferrent, qui de Romanis blaterare auderent, multaque omnino humanitatis officia cumulate iis præstitit. Scripsitque

Ol. 152. 3. τῶν Ῥοδίων. Τοῦ δ' Ἀγεπόλιδος ἐψυχαγωγημένου 4
κατὰ τὴν ὅλην ἀπάντησιν ἰσχυρῶς, λαβὼν αὐτὸν κατ'
ἰδίαν εἰς τὰς χεῖρας ὁ Κόϊντος, θαυμάζειν ἔφη, πῶς οὐ
Commendat eis res Cœlesyriæ. πειρῶνται διαλύειν οἱ Ῥόδιοι [t]τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον,
μάλιστα τοῦ πράγματος ἐκείνοις καθήκοντος. Πότερα 5
δὲ τοῦτ' ἐποιεῖτο, Ἀντίοχον ὑποπτεύων, μή ποτε, κρα-
τήσας τῆς Ἀλεξανδρείας, βαρὺς ἔφεδρος αὐτοῖς γένηται
τοῦ πρὸς τὸν Περσέα πολέμου, χρόνον λαμβάνοντος·
ἤδη γὰρ τότε συνέβαινε συγκεχῦσθαι τὸν περὶ Κοίλης 6
Συρίας πόλεμον· ἢ, θεωρῶν ὅσον οὔπω κριθησόμενα τὰ 7
κατὰ τὸν Περσέα, τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατοπέδων ἐν Μα-
κεδονίᾳ παραβεβληκότων, καὶ παλὰς ἐλπίδας ἔχων ὑπὲρ
τῶν ἀποβησομένων, ἐβούλετο τοὺς Ῥοδίους [u]προνύξας 8
μεσίτας ἀποδεῖξαι, καὶ τοῦτο πράξαντας, δοῦναι τοῖς
Ῥωμαίοις ἀφορμὰς εὐλόγους εἰς τὸ βουλεύεσθαι περὶ
αὐτῶν, [x]ὡς ἂν αὐτοῖς φαίνηται· τὸ μὲν ἀπριβὲς οὐ 9
ῥάδιον εἰπεῖν, δοκῶ δὲ μᾶλλον τὸ τελευταῖον εἰρημένον,
ἐξ ὧν ἐμαρτύρησε τὰ μετ' ὀλίγον συμβάντα τοῖς Ῥο-
δίοις. Οἵ γε περὶ τὸν Ἀγέπολιν, ἐξαυτῆς βαδίσαντες 10
πρὸς τὸν Γάϊον, καὶ πάντων τυχόντες τῶν φιλανθρώπων
ὑπερβολικώτερον, ἢ παρὰ τῷ Μαρκίῳ, ταχέως εἰς τὴν

[t] Ad verba τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον intercidit nonnihil, nisi huc reponenda sunt ex vers. 6. verba ἤδη γὰρ τότε &c. [u] προνύξας ex MStis revocavi. Vulgo παρεξάσας ex Ursini ing. qui et παρενέξας suspicatus fuisse videtur. [x] ὡς ἂν dant MSti.

etiam de iisdem rebus ad populum Rhodium. Quum autem Agepolis comitate consulis, quam hoc congressu omnibus in rebus experiebatur, mirifice captus esset; seducit eum *Marcius* ad familiare colloquium, et, *mirari se*, ait, *cur Rhodii imminens bellum componere non conarentur: id enim ipsis vel maxime convenire.* Hoc vero quo animo consul dixerit; utrumne, quod Antiochi animum suspectum haberet, ne forte, si Alexandria esset potitus, bello adversus Persea moram trahente, infestus ac gravis hostis Romanis immineret; (jam tum enim conflatum *bellum pro Cœlesyria* erat;) an quod, videns brevi de summa rerum decretum iri cum Perseo, postquam Romanæ legiones in Macedoniam jam pervenissent, spemque magnam de victoria conceptam habens, stimulare voluerit Rhodios, quo se medios interponerent inter reges, atque eo pacto occasionem Romanis darent, statuendi de ipsis prout vellent; utrum, inquam, horum cogitarit, pro certo confirmari non potest: verumtamen, quod posterius dixi, puto verius; idque Rhodiorum casus confirmant, qui paullo post illis acciderunt. *Agepolis* ad Caium classi præfectum mox profectus, benigneque ab eo habitus, ac multo etiam comius, quam fuisset a Marcio, brevi Rhodum

11 Ῥόδον ἀνεχώρησαν. Γιγνομένης δὲ τῆς ἀποκρισεώς, καὶ τῆς τε διὰ τῶν λόγων φιλανθρωπίας, καὶ τῆς διὰ τῶν ἀποκρίσεων εὐνοίας ἑκατέρων τῶν στρατηγῶν ἐφαμίλλου γενομένης, ὀρθοὶ καὶ μετέωροι ταῖς διανοίαις 12 ἐγενήθησαν οἱ Ῥόδιοι· οὐ μὴν πάντες ὡσαύτως. Οἱ μὲν γὰρ ὑγιαίνοντες περιχαρεῖς ἦσαν ἐπὶ τῇ φιλανθρωπίᾳ τῶν Ῥωμαίων· οἱ δὲ κινηταὶ καὶ καχέκται συνελογίζοντο παρ' αὐτοῖς, σημεῖον εἶναι τὴν ὑπερβολὴν τῆς φιλανθρωπίας τοῦ δεδιέναι τὴν περίστασιν τοὺς Ῥωμαίους, καὶ μὴ χωρεῖν αὐτοῖς τὰ πράγματα κατὰ 13 λόγον. Ὅτε δὲ καὶ τὸν Ἀγέπολιν συνέβη παραφθέγξασθαι πρός τινας τῶν φίλων, ὅτι παρὰ τοῦ Μαρκίου κατ' ἰδίαν ἐντολὰς εἴληφε, μνημονεύειν πρὸς τὴν βουλὴν 14 ὑπὲρ τοῦ διαλύειν τὸν πόλεμον· τότε δὴ τελέως οἱ περὶ τὸν Δείναιον συνέθεσαν ἐν κακοῖς μεγάλοις εἶναι τοὺς 15 Ῥωμαίους· ἀπέστειλαν δὲ καὶ πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τοὺς διαλύσοντας τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον Ἀντιόχῳ καὶ Πτολεμαίῳ.

A. U. 585. Rhodum redeunt legati.

est reversus. Ubi postquam legationem renunciasset, quum viderentur ambo duces Romani in comitate atque humanitate verbis declaranda, et benevolentia in responso significanda, ex æquo invicem certasse; erigi animis omnes Rhodii, ac vana spe inflari: at non omnes eodem modo. Nam pars sanior, ob Romanorum benignitatem lætitia gestiebat: contra, qui rerum novarum cupidi erant, et male adfecti, ii cogitare apud se instituerunt, ingentem hanc supra modum comitatem Romanorum indicio esse, terreri ipsos imminenti periculo, neque ex animi sententia res ipsis succedere. Postea vero quam insuper *Agepolis* apud nonnullos ex amicis, velut aliud agendo, mentionem fecisset mandati, privatim sibi a Marcio dati, ut in senatu Rhodiorum de componenda pace inter reges mentionem faceret; tum enimvero nihil dubitare *Dino*, quin pessimo loco res Romanorum essent: miserunt vero *Rhodii* etiam legatos Alexandriam, ad dirimendum *bellum*, quod *inter Antiochum et Ptolemæum* erat conflatum.

Ol. 152. 3.

V.

RES SYRIÆ ET ÆGYPTI.

Antiochus Epiphanes majorem partem Ægypti occupat.

* * *

Ad Antiochum mittuntur legationes

XVI. ΜΕΤΑ τὸ παραλαβεῖν Ἀντίοχον τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον, ἔδοξε τοῖς περὶ τὸν Κομανὸν καὶ [y]Κινέαν, συνεδρεύσασι μετὰ τοῦ βασιλέως, κοινοβούλιον καταγράφειν ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων ἡγεμόνων, τὸ βουλευσόμενον περὶ τῶν ἐνεστώτων. Πρῶτον οὖν ἔδοξε τῷ 2
συνεδρίῳ, τοὺς ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος παρεπιδημήσαντας πέμπειν πρεσβευτὰς ὡς τὸν Ἀντίοχον, κοινολογησο-

Græcorum qui in Ægypto aderant;

μένους ὑπὲρ διαλύσεως. Ἦσαν δὲ τότε παρὰ μὲν τοῦ 3
κοινοῦ τῶν Ἀχαιῶν πρεσβεῖαι δισσαὶ, μία μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν φιλανθρώπων ἀνανεώσεως, [z]ἣν ἐπρέσβευον [a]Ἀλκίθος Ξενοφῶντος, Αἰγιεὺς, καὶ [b]Πασιάδας· ἄλλη δὲ περὶ τοῦ τῶν [c]Ἀντιγονείων ἀγῶνος. Ἦν δὲ καὶ παρὰ 4
Ἀθηναίων πρεσβεία περὶ δωρεᾶς, ἧς ἡγεῖτο Δημάρατος· καὶ θεωρίαι δισσαὶ, μία μὲν ὑπὲρ τῶν [d]Παναθηναίων, ἧς προειστήκει Καλλίας ὁ παγκρατιαστὴς, ἡ δ' ἄλλη περὶ μυστηρίων, ὑπὲρ ἧς Κλεόστρατος ἐποιεῖτο τὸν χρηματισμὸν καὶ τοὺς λόγους. Ἐκ δὲ Μιλήτου παρῆσαν 5
Εὔδημος καὶ [e]Ἰκέσιος· ἐκ δὲ Κλαζομενῶν, Ἀπολλωνί-

[y] Κινέαν ab Ursino est. Κινείαν dant libri. [z] εἰς ἣν dant libri. Præpositionem delevit Ursinus. [a] Ἀλκιάδης h. l. Bav. Ἀλκιάδης ex suo cod. citat Ursin. [b] Πασίδας scriptum est superius. [c] Ἀντιγονίων correxi cum Reisk. ἀντιγονιστῶν est in libris: unde ἀντιγονιστῶν fecit Ursinus. [d] Παναθηναίων correxit Urs. παρὰ Ἀθηναίων MSti. [e] Ἰκεσίας Casaub. et seqq. Ἰκεσίας voluit Reisk.

V.

Legatio LXXXI.

* * *

XVI. POSTEAQUAM *Ægyptus ab Antiocho* fuit *occupata*, Comano et Cinea de summa rerum cum rege consultantibus, visum est faciendum, ut concilium ex illustrissimis quibusque ducibus conscriberetur, de cujus sententia omnia deinceps gererentur. Ei concilio ante omnia placuit, ut advenæ Græci, qui forte ibi reperiebantur, legati ad Antiochum proficiscerentur, de pace cum eo acturi. Erant autem tunc eo loci *legationes* duæ ab *Achæorum* gente missæ, una ad renovandam cum rege amicitiam, quæ mandata fuerat Alcitho Xenophontis filio, Ægiensi, et Pasiadæ; altera legatio, de *Antigoniorum* solennibus. Erat et missa ab *Athenienſibus* de donatione quadam legatio, cujus princeps Demaratus: item sacræ legationes ab iisdem duæ, una, de festo *Panathenæorum*, cujus caput fuit Callias quinquertio; altera, de mysteriis, quam obibat Cleostratus, qui super eo ad regem orationem habuit. *Miletο* aderant Eudemus et Icesius; *Clazomenis*, Apollonides et

6 δῆς καὶ Ἀπολλώνιος. Ἐξαπέστειλε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς A. U. 585.
Πτολεμαῖος καὶ Πτολεμαῖον τὸν ῥήτορα πρεσβευτάς. et Ptolemæi regis.
7 Οὗτοι μὲν οὖν ἔπλευσαν ἀνὰ τὸν ποταμὸν εἰς τὴν ἀπάντησιν.

XVII. [f Συναντῶν δὲ τῶν πρεσβευτῶν τῷ Ἀντιόχῳ· ὁ βασιλεὺς] ἀποδεξάμενος τοὺς ἄνδρας φιλανθρώπως, τὴν μὲν πρώτην ὑποδοχὴν αὐτῶν ἐποιήσατο μεγαλομερῆ· κατὰ δὲ τὴν ἐξῆς ἔδωκεν ἔντευξιν, καὶ λέγειν ἐπέλευσε, περὶ ὧν ἔχουσι τὰς ἐντολάς. Πρῶτοι μὲν οὖν οἱ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν ἐποιήσαντο λόγους, τούτοις δ' ἐξῆς Δημάρατος ὁ παρὰ τῶν Ἀθηναίων, μετὰ δὲ τοῦτον Εὔδημος ὁ Μιλήσιος. Πάντων δὲ πρὸς τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν διαλεγομένων, παραπλησίους εἶναι συνέβαινε καὶ τοὺς κατὰ μέρος λόγους. Τὴν μὲν γὰρ αἰτίαν τῶν συμβεβηκότων Eulæus, auctor belli.
πάντες [g ἀνέφερον ἐπὶ τοὺς περὶ τὸν Εὐλαῖον· τὴν δὲ συγγένειαν καὶ τὴν ἡλικίαν τὴν τοῦ Πτολεμαίου προφερόμενοι, παρητοῦντο τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως. Ἀντίοχος δὲ, πᾶσι τούτοις ἀνθομολογησάμενος, καὶ προσαυξήσας τὴν ἐκείνων ὑπόθεσιν, ἤρξατο λέγειν ὑπὲρ τῶν ἐξ ἀρχῆς δικαίων, δι' ὧν ἐπειρᾶτο συνιστάνειν τῶν ἐν Συρίᾳ βασιλέων ὑπάρχουσαν κτῆσιν τῶν κατὰ Κοίλην Antiochi jura in Cœlesyriam.

f Vulgo ab hoc Capite, perinde ac si non cohæreret cum præcedenti, incipitur nova Ecloga, cujus initium hoc fecit Epitomator: Ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν, ὃν Ἀντίοχος τὴν Αἴγυπτον παρέλαβε, συνῆψαν τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος πρεσβευτῶν οἱ συμφέροντες ἐπὶ τὰς διαλύσεις. ἀποδεξάμενος δὲ τοὺς ἄνδρας φιλανθρώπως &c. Quorum verborum loco ex conjectura posuimus ea, quæ uncis sunt inclusa. g ἀνέφερον correxit Ursin. ἤνεγκον erat in libris.

Apollonius. Cum his legatos misit rex etiam Tlepolemum et Ptolemæum rhetorem. Hi igitur adverso flumine navigarunt, ut Antiochum conveniren.

(*Legatio LXXXII.*)

XVII. Postquam advenerunt apud *Antiochum* legati; rex benigne susceptos primo die ad epulas magnifice structas invitavit: postridie vero sui conveniendi potestatem fecit, et mandata jussit expromere. Primi igitur omnium verba apud regem fecerunt legati Achæorum; deinde Athenien-

sium, Demaratus; secundum hos Eudemus Milesius. Qui quum sub idem tempus eadem de re omnes disserent, eveniebat, ut rationes, quas singuli adferebant, perquam similes essent. Omnes enim belli suscepti culpam in *Eulæum* conferebant: dein cognationem atque ætatem Ptolemæi allegantes, regis iram deprecabantur. *Antiochus* quum orationibus illorum esset adsensus, atque ipse etiam plura in eamdem sententiam disseruisset; jura sua ab ipsis initiis exponere cœpit, probare contendens, *pertinere ad Syriæ reges Coelæ Syriæ possessionem*

Legati Græcorum deprecantur pro Ptolemæo.

Ol. 152. 3. Συρίαν τότων· ἰσχυροποιῶν μὲν τὰς ἐπικρατείας τὰς 7
Ἀντιγόνου, τοῦ πρώτου κατασχόντος τὴν ἐν Συρίᾳ
βασιλείαν, προφερόμενος δὲ τὰ συγχωρήματα, τὰ γενό-
μενα Σελεύκῳ διὰ τῶν ἀπὸ Μακεδονίας βασιλέων μετὰ
τὸν Ἀντιγόνου θάνατον· ἐξῆς δὲ τούτοις ἀπερειδόμενος 8
ἐπὶ τὴν τελευταίαν κατὰ πόλεμον Ἀντιόχου τοῦ πατρὸς
[h]ἔγκτησιν· ἐπὶ δὲ πᾶσιν ἐξαρνούμενος τὴν ὁμολογίαν, 9
ἣν ἔφασαν οἱ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν γενέσθαι Πτο-
λεμαίῳ, τῷ νεωστὶ μετηλλαχότι, πρὸς Ἀντίοχον τὸν
ἐκείνου πατέρα, ὅτι δεῖ λαβεῖν αὐτὸν ἐν φέρνῃ Κοίλην
Συρίαν, ὅτε ἐλάμβανε Κλεοπάτραν, τὴν τοῦ νῦν βασι-
λεύοντος μητέρα. Πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν διαλεχθεὶς, 10
καὶ πείσας οὐ μόνον αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπαντηκό-
τας, ὡς δίκαια λέγει, τότε μὲν διέπλευσεν εἰς τὴν
Ναύκρατιν. χρησάμενος δὲ καὶ τούτοις φιλανθρώπως, 11
καὶ δοὺς ἑκάστῳ τῶν Ἑλλήνων τῶν κατοικούντων χρυ-
σοῦν, προῆγεν ἐπὶ τῆς Ἀλεξανδρείας. τοῖς δὲ πρεσ- 12
βευταῖς τὴν ἀπόκρισιν ὑπέσχετο δώσειν, ὅταν οἱ περὶ
τὸν Ἀριστείδην καὶ Θῆριν ἀνακάμψωσιν ὡς αὐτόν.
ἐξαπεσταλκέναι γὰρ ἐκείνους ἔφη πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, 13
βούλεσθαι δὲ πάντων συνίστορας εἶναι καὶ μάρτυρας
τοὺς ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πρεσβευτάς.

Alexandriam pergit Antiochus.

[h] ἔγκτησιν correxit Ern. Vulgo ἔκτησιν. ἔκτισιν Bav. ἐκείνου κτῆσιν suspicatus erat Reisk.

Principio nempe multis argumentis demonstrabat, *Antigonum illum, qui primus Syriæ regnum condidit, illa loca imperio suo tenuisse:* proferebat deinde in medium *instrumenta concessionis, post mortem Antigoni Seleuco a Macedonicis regibus factæ:* secundum ista, *Antiochum patrem bello novissimo Cœlam Syriam*, aiebat, *legitime recepisse*, multumque eo jure nitebatur. Postremo *negabat verum esse de pactis, quæ legati Alexandrini facta dicebant fuisse inter Ptolemæum nuper mortuum, et Antiochum hujus patrem, quibus pactis nomine dotis concessam Ptolemæo Cœlen Syriam aiebant, quum uxorem duceret Cleopatram, ejus, qui nunc regnabat, matrem.* In hanc sententiam rex quum multa disseruisset, nec tantum sibi, sed etiam omnibus, qui præsentes erant, causam suam probavisset, *Naucratim* tunc quidem navibus petiit: atque eo etiam loco benigne adpellatis tractatisque civibus, in Græcos vero, qui ibi habitabant, aureis singulis divisis, *Alexandriam* iter instituit. Legatis vero pollicitus est, *daturum se iis responsum, postquam Aristides et Theris ad ipsum essent reversi: hos namque a se ad Ptolemæum missos esse; velle autem se omnium consiliorum suorum conscios ac testes habere Græcos legatos.*

* * * A. U. 585.

XVIII. Ἀντίοχος μετὰ τὸ καταλιπεῖν Ἀλεξάνδρειαν πολιορκεῖν, πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώμην ἐξέπεμψεν· οὗτοι δ' ἦσαν Μελέαγρος, [i]Σωσιφάνης, Ἡρακλείδης· συνθεὶς ρ' καὶ ν' τάλαντα, πεντήκοντα μὲν στέφανον Ῥωμαίοις, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν χρημάτων εἰς δωρεάν τισι τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων. Legati ab Antiocho Romam.

* * *

XIX. Κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας κατέπλευσαν ἐκ Ῥόδου πρέσβεις εἰς τὴν Ἀλέξανδρειαν ἐπὶ τὰς διαλύσεις, οἱ περὶ Πρατίωνα, καὶ μετ' οὐ πολὺ παρῆσαν εἰς τὴν παρεμβολὴν πρὸς Ἀντίοχον. Γενομένης δὲ τῆς ἐντεύξεως, πολλοὺς διετίθεντο λόγους, τήν τε τῆς ἰδίας πατρίδος εὔνοιαν προφερόμενοι πρὸς ἀμφοτέρας τὰς βασιλείας, καὶ τὴν αὐτῶν τῶν βασιλέων ἀναγκαιότητα πρὸς ἀλλήλους, καὶ τὸ συμφέρον ἑκατέροις ἐκ τῆς διαλύσεως. Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἔτι λέγοντα τὸν πρεσβευτὴν ἐπιτεμὼν, οὐκ ἔφη προσδεῖσθαι πολλῶν λόγων· τὴν μὲν γὰρ βασιλείαν εἶναι Πτολεμαίου τοῦ πρεσβύτου, πρὸς δὲ τοῦτον καὶ διαλελῦσθαι πάλαι, καὶ [k]φίλους ὑπάρχειν, καὶ νῦν, βουλομένων τῶν ἐν τῇ πόλει κατάγειν τοῦτον, μὴ κωλύειν Ἀντίοχον. καὶ δὴ ποιήσειν. Rhodiorum legati ad Antiochum. Ptolemæum natu majorem restituit Antiochus.

[i] Σωσιφάνης Bav. [k] φίλους ex MStis revocavi. φίλον edd. ex conject. Ursini.

(*Legatio LXXXIII.*)

* * *

XVIII. Postequam *Alexandriam* oppugnare desiisset *Antiochus, legatos Romam* misit: hi autem erant Meleager, Sosiphanes, Heraclides: *centum quinquaginta talenta* pactus *se daturum, quinquaginta ad coronam Romanis, reliquam summam, ut quibusdam Græcis civitatibus dono loco dividatur.*

(*Legatio LXXXIV.*)

* * *

XIX. Per eosdem dies *Rhodiorum legatio*, cujus princeps erat Pratio, ad componendam pacem missa *Alexandriam*, portum tenuit, moxque in castra ad regem venit. Hi in colloquium *Antiochi* admissi, longam orationem sunt exorsi, *patriæ suæ benevolentiam in utramque regiam domum* commemorantes, *et mutua inter ambos reges necessitudinis jura, quæque ad utrumque regem ex pace confecta reditura sint commoda.* At rex dicentem legatum interpellans, *longiore oratione nihil opus esse* ait: *regnum enim ad Ptolemæum majorem pertinere; cum isto vero pacem dudum se fecisse, et amicos invicem esse. Eum igitur si Alexandrini ab exsilio revocare reciperaque voluerint, nihil se impediturum.* Atque id etiam præstitit Antiochus.

ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΤΗΣ ΕΝΝΑΤΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES ITALICÆ.

Senatus Rom. legatos mittit in Ægyptum.

* * *

Ol. 152. 4. A. U. 586. C. Popillius.

1. [a]Ἡ ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ, συνθαρσούσης τὸν Ἀντίοχον τῆς μὲν Αἰγύπτου κύριον γεγονέναι, τῆς δ' Ἀλεξαν-2δρείας παρ' ὀλίγον· νομίζουσα, πρὸς αὐτήν τι διατεί-νειν τὴν αὔξησιν τοῦ προειρημένου βασιλέως, κατέστησε 3πρεσβευτὰς, τοὺς περὶ Γάϊον Ποπίλλιον· τόν τε πόλεμον λύσοντας, καὶ καθόλου θεασομένους τὴν τῶν πραγμάτων 4διάθεσιν, ποῖά τις ἐστίν. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰτα-λίαν ἐν τούτοις ἦν.

[a] Iniquo loco vulgo positam hanc Eclogam suum in locum restitui. Eadem prorsus desideratur in cod. Bav.

I.

Legatio XC.

* * *

1. QUUM intelligeret Senatus, *Antiochum*, cetera Ægypto occupata, prope inibi esse ut Alexandria etiam potiretur; ratus, ad se nonnihil pertinere incrementa hujus regis, legationem decrevit, cujus princeps *C. Popillius* erat, cum ad pacem conciliandam, tum ad visendum, quæ in universum rerum istic facies esset. Ac *in Italia* quidem hæc tum gesta sunt.

Ol. 152. 4.

II.

BELLUM PERSICUM.

* * *

Persei fœdus cum Genthio.

11. ΠΑΡΑΓΕΝΟΜΕΝΩΝ περὶ τοῦ χειμῶνος τῶν περὶ τὸν Ἰππίαν, οὓς ἀπεστάλκει πρεσβευτὰς ὁ Περσεὺς πρὸς Γένθιον ὑπὲρ τῆς συμμαχίας· καὶ διασα- 2
φούντων, ὅτι πρόθυμος ὁ βασιλεύς ἐστιν ἀναδέχεσθαι τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον, ἐὰν αὐτῷ δοθῇ τριακόσια τάλαντα, καὶ πίστεις αἱ προσήκουσαι περὶ τῶν ὅλων· πυθόμενος ταῦτα, καὶ κρίνων ἀναγκαίαν εἶναι τὴν Γεν- 3
θίου κοινοπραγίαν, προεχειρίσατο Πάνταυχον, ἕνα τῶν πρώτων φίλων, καὶ τοῦτον ἐξαπέστειλε· δοὺς ἐντολὰς, 4
πρῶτον μὲν ὁμολογήσαντα περὶ τῶν χρημάτων, ὅρκους καὶ δοῦναι καὶ λαβεῖν ὑπὲρ τῆς συμμαχίας· εἶτα τοὺς ὁμήρους ἐξαυτῆς κἀκεῖνον πέμπειν, ὡς ἂν δοκῇ Πανταύχῳ, καὶ παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν, οὓς ἂν ἀποφήνῃ Γένθιος διὰ τῶν ἐγγράπτων· πρὸς δὲ τούτοις διατάξασθαι περὶ τῆς κομιδῆς τῶν τριακοσίων ταλάντων. Ὁ δὲ Πάνταυχος ἐξαυτῆς ποιησάμενος τὴν ὁρμὴν, καὶ 5
παραγενόμενος εἰς Μετίωνα τῆς [b] Λαβεάτιδος κἀνταῦθα συμμίξας τῷ Γενθίῳ, ταχέως παρεστήσατο τὸν νεανίσκον πρὸς τὸ κοινωνεῖν τῷ Περσεῖ τῶν αὐτῶν ἐλπίδων. Τμηθέντων δὲ τῶν ὁρκίων ὑπὲρ τῆς συμμαχίας 6

[b] Λαβεάτιδος ex Livio correxi, monente etiam Ursino. Vulgo Λαβεατίδος. Μετίωνα autem *Medeonem* per *d* vulgo scribunt apud Livium.

II.

Legatio LXXXV.

* * *

11. QUUM ante hiemem redisset Hippias, quem societatis contrahendæ caussa *Perseus* ad *Genthium* miserat, atque is renunciaret, *paratum regem esse, bellum adversus Romanos suscipere, si trecenta sibi talenta numerarentur, et de summa rei idonea ratione sibi caveretur*; his rex auditis, necessariam sibi esse judicans Genthii societatem, Pantauchum, ex fidissimis amicis delectum, datis mandatis misit, qui primum quidem pacisceretur de pecunia, et jusjurandum super societate præstaret atque exigeret; deinde curaret de obsidibus, ut et Genthius statim mitteret prouti Pantaucho videretur, et a rege acciperet, quos Genthius in fœderis formula nominatim postulasset: ad hæc ut de transvectione illorum trecentorum talentorum cum *Genthio* constitueret. Pantauchus, statim profectus, ubi *Metiomem* Labeatidis venit, ibi nactus Genthium, facile adolescenti persuasit, ut spes omnes suas cum Perseo conjungeret. Icto fœdere societatis et conscripto,

καὶ καταγραφέντων, εὐθέως ὁ Γένθιος ἅμα τοὺς ὁμήρους ἔπεμπε, τοὺς ὑπὸ τοῦ Πανταύχου καταγραφέντας, καὶ σὺν τούτοις Ὀλυμπίωνα, παραληψόμενον τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς ὁμήρους παρὰ τοῦ Περσέως, ἑτέρους δὲ τοὺς περὶ τῶν χρημάτων ἔξοντας τὴν ἐπιμέλειαν. Σὺν δὲ τοῖς προειρημένοις ἔπεισεν ὁ Πάνταυχος τὸν Γένθιον, καὶ πρεσβευτὰς συνεξαποστέλλειν, οἵ τινες ἅμα τοῖς παρὰ τοῦ Περσέως πεμπομένοις εἰς τὴν Ῥόδον πρεσβεύσειν ὑπὲρ τῆς κοινῆς συμμαχίας. τούτου γενομένου, καὶ συνεμβάντων τῶν Ῥοδίων εἰς τὸν πόλεμον, τελέως ἐπαγωνίστους ἐσομένους ἀπέφαινε τοὺς Ῥωμαίους. Ὁ δὲ, πεισθεὶς τοῖς παραπαλουμένοις, καὶ προχειρισάμενος Παρμενίωνα καὶ Μόρκον, ἐξαπέστειλε, δοὺς ἐντολὰς, ὅταν λάβωσι τοὺς ὅρκους παρὰ τοῦ Περσέως, καὶ τοὺς ὁμήρους, καὶ περὶ τῶν χρημάτων γένηται σύμφωνον, πρεσβεύειν εἰς τὴν Ῥόδον.

A. U. 586. Persei fœdus cum Genthio.

III. Οὗτοι μὲν οὖν πάντες προῆγον εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ὁ δὲ Πάνταυχος, μένων παρὰ πλευρὰν, ὑπεμίμνησκε καὶ παρώξυνε τὸν νεανίσκον, πρὸς τὸ μὴ καθυστερεῖν ταῖς παρασκευαῖς, ἀλλ' ἕτοιμον ὄντα προκαταλαμβάνειν καὶ τόπους καὶ πόλεις καὶ συμμάχους· μάλιστα δ' αὐτὸν ἠξίου παρασκευάζεσθαι πρὸς τὴν κατὰ θάλατταν μάχην. τῶν γὰρ Ῥωμαίων εἰς τέλος ἀπαρασκεύων ὄντων πρὸς τοῦτο τὸ μέρος, κατά τε τοὺς περὶ τὴν Ἤπειρον καὶ τοὺς περὶ τὴν Ἰλλυρίδα τόπους ἀπορεῖν πᾶν τὸ προτεθὲν ἐπιτελεσθήσεσθαι δι' αὐτοῦ, καὶ

extempio Genthius simul obsides misit, quos Pantauchus scripserat, simulque Olympionem, qui jusjurandum a Perseo et obsides exigeret, itemque alios, qui pecuniam tuto curarent. Præter hæc persuasit etiam Pantauchus Genthio, ut simul legatos mitteret, qui iis comitati, quos Perseus erat missurus, *Rhodum* legationem obirent, de communi societate acturi. *Id si fieret, et belli societatem inire secum si Rhodii vellent, nullum plane futurum negotium Romanos vincere*, adserebat. Genthius, hisce omnibus adnuens, Parmenionem et Morcum deligit, et datis mandatis mittit, ut, postquam jusjurandum atque obsides a Perseo accepissent, et de pecunia convenisset, Rhodum legationem susciperent.

III. Igitur isti quidem omnes in Macedoniam sunt profecti. At Pantauchus ad fodiendum regi latus manebat, qui juvenem adsidue moneret urgeretque, *ne in bello adparando cessaret, sed compararet se, et loca urbesque et socios hosti præriperet*: maxime autem illum hortabatur, ut *ad navale bellum necessaria pararet. Nam quum Romani ab ea parte penitus essent imparati; ipsum in Epiri et Illyrici oris nullo labore, quidquid destinasset, et per se et per alios, quos eo mitteret, esse effe-*

Ol. 152. 4. Persei fœdus cum Genthio.

τῶν ὑπ' αὐτοῦ πεμπομένων. Ὁ μὲν οὖν Γένθιος, τούτοις 3
τοῖς λόγοις ἀναπειθόμενος, ἐγίγνετο περί τε τὰς κατὰ
γῆν καὶ κατὰ θάλατταν παρασκευάς. Ὁ δὲ Περσεὺς, 4
παραγενομένων εἰς τὴν Μακεδονίαν τῶν πρεσβευτῶν παρὰ
τοῦ Γενθίου, καὶ τῶν ὁμηρευόντων, ὁρμήσας ἀπὸ τῆς
περὶ τὸν Ἐνιπέα ποταμὸν παρεμβολῆς μετὰ πάντων τῶν
ἱππέων, ἀπήντα τοῖς προειρημένοις εἰς τὸ Δίον· καὶ 5
συμμίξας, πρῶτον μὲν ἀπέδωκε τοὺς ὅρκους ὑπὲρ τῆς
συμμαχίας ἐναντίον πάντων τῶν ἱππέων· πάνυ γὰρ
ἐβούλετο σαφῶς εἰδέναι τοὺς Μακεδόνας τὴν τοῦ Γενθίου
κοινοπραγίαν, ἐλπίζων εὐθαρσεστέρους αὐτοὺς ὑπάρξειν,
προσγενομένης ταύτης τῆς ῥοπῆς. Ἔπειτα δὲ τοὺς 6
ὁμήρους παρελάμβανε, καὶ παρεδίδου τοὺς ἑαυτοῦ τοῖς
περὶ Ὀλυμπίωνα, ὧν ἦσαν ἐπιφανέστατοι Λιμναῖος ὁ
Persei legatio ad Rhodios, Πολεμοκράτους, καὶ Βάλαυχος ὁ Πανταύχου. Μετὰ 7
δὲ ταῦτα τοὺς μὲν ἐπὶ τὰ χρήματα παρόντας εἰς
Πέλλαν ἐξέπεμπεν, ὡς ἐκεῖ παραληψομένους· τοὺς δὲ
πρεσβευτὰς, τοὺς εἰς τὴν Ῥόδον, εἰς Θεσσαλονίκην πρὸς
Μητρόδωρον, συντάξας ἑτοίμους εἶναι πρὸς τὸν πλοῦν.
ἔπεισε δὲ καὶ τοὺς Ῥοδίους [c]συμβαίνειν εἰς τὸν πόλεμον.
ad Eumenem, Ταῦτα δὲ διοικήσας, [d]Κρυφῶντα μὲν ἐξέπεμψε πρεσ- 8
βευτὴν πρὸς τὸν Εὐμένη, καὶ πρότερον ἤδη ἀπεσταλμέ-
ad Antiochum. νον· Τηλέμναστον δὲ, τὸν Κρῆτα, πρὸς τὸν Ἀντίοχον·

[c] Forsan *συμβαίνειν*, ut supra. Suspicari licet Ἐφῶντα.

[d] Κρυφῶντα suspectum nomen Reiskio.

cturum. Igitur *Genthius*, hujusmodi sermonibus perpulsus, terra marique necessaria bello comparabat. *Perseus* vero venientibus in Macedoniam legatis Genthii, et obsidibus, ab iis castris statim, quæ ad Enipeum amnem habebat, cum omni equitatu profectus, ad Dium occurrit. Quo ubi conventum, ante omnia *Perseus* jusjurandum dedit, coram omni equitum agmine: admodum enim volebat rex, Macedones certo exploratam habere initam cum *Genthio* societatem; quod speraret, accessionem hujus momenti ad rem bene gerendam animos illis adjecturam. Secundum hæc missos obsides suscepit, suosque vicissim Olympioni tradidit, quorum nobilissimi erant Limnæus, Polemocratis filius, et Balauchus Pantauchi. Deinde eos, qui ad pecunias accipiendas venerant, Pellam misit, ibi illam accepturos. Legati *Rhodum* ituri, Thessalonicam ad Metrodorum missi, et ut parati essent ad navem conscendendam jussi. Hæc igitur legatio Rhodios etiam incitavit, ut Perseo ad hoc bellum se conjungerent. Quibus rebus confectis, Cryphontem legatum ad *Eumenem*, qui jam ante parem legationem obierat, misit. Telemnastum vero Cretensem ad *Antiochum* misit, mo-

μὴ παροραῖν τὸν καιρὸν, μηδ' ὑπολαμβάνειν, πρὸς αὐτὸν μόνον ἀνήκειν τὴν ὑπερηφανίαν καὶ τὴν βαρύτητα τῶν Ῥωμαίων· σαφῶς δὲ γινώσκειν, ὡς, ἐὰν μὴ καὶ [d]νῦν αὐτὸς συνεπιλαμβάνηται, μάλιστα μὲν διαλύων τὸν πόλεμον, [e]εἰ δὲ μὴ, βοηθῶν, ταχέως πείραν λήψεται τῆς αὐτῆς ἑαυτῷ τύχης. A. U. 586.

* * *

IV. Προετρέψησης χειροτονίας τοῖς Ῥοδίοις, ἐνίκων, οἷς ἤρεσκε πέμπειν τοὺς πρεσβευτὰς ὑπὲρ τῶν διαλύσεων. Καὶ τὴν μὲν Ῥοδίων ἀντιπολιτείαν τοῦτον τὸν τρόπον, [f]ὡς ἐν τῷ περὶ Δημηγορίας τέθειται,] διέφθειρε τὸ διαβούλιον· ἐν ᾧ πλεῖον ἐφάνησαν ἰσχύοντες οἱ τὰ τοῦ Περσέως αἱρούμενοι, τῶν σώζειν σπουδαζόντων τὴν πατρίδα καὶ τοὺς νόμους. Οἱ δὲ Πρυτάνεις παραχρῆμα πρεσβευτὰς κατέστησαν τοὺς διαλύσοντας τὸν πόλεμον, εἰς μὲν τὴν Ῥώμην [g]Ἀγέπολιν [h]καὶ Κλεόμβροτον, πρὸς δὲ τὸν στρατηγὸν καὶ Περσέα, Δάμωνα καὶ Νικόστρατον καὶ [i]Ἀγησίλοχον καὶ Τήλεφον. [k]Τούτῳ δ' ἐξῆς τὸ συνεχὲς ἐξεργάζοντο, καὶ προσετίθεσαν, τοιοῦντες ἀνατολόγητον τὴν ἁμαρτίαν. Εὐθέως γὰρ εἰς τὴν Κρήτην ἔπεμπον πρεσβευτὰς, τοὺς ἀνανεωσομένους πρὸς Rhodii, pacem conciliaturi, legatos mittunt Romam, et ad Perseum, ad Cretenses.

[d] Forsan τῶν ἔτι αὐτὸς, ut voluit Reisk. [e] Particula negans ab Ursino ex ingenio videtur adjecta: abest certe a cod. B. nec immerito. Quare delendam censemus. [f] Verba ὡς ἐν τῷ π. Δ. vid. epitomatoris sunt. Voluit autem Δημηγορῶν scribere, non Δημηγορίας. [g] Ἀγέπολιν rursus ex MStis restitui, quod in Ἀγησίπολιν mutaverat Ursin. [h] καὶ Κλεόμβροτον pariter ab Ursino est. Libri dant διὰ τῆ Κλεομβρότου, ubi nescio an nomen proprium lateat in διὰ τῆ. [i] Ἀγησίλοχος Urs. Codex Bav. h. l. habet Νικόστρατον καὶ Ἀγησίλοχον. [k] τούτων vulgo ex Ursini ing.

nens, *ne occasionem missam faceret, neve arbitraretur, ad unum Perseum spectare Romanorum superbiam et dura imperia; quin potius pro certo haberet, ejusdem se quoque fortunæ periculum brevi facturum, nisi nunc ipsum adjuvaret, maxime quidem concilianda pace; sin minus, opem ferendo.*

(*Legatio LXXXVI.*)

* * *

IV. Quum fuissent indicta a *Rhodiis* comitia, vicit in illis eorum sententia, quibus placebat legatos de pace mitti. Atque ita quidem [prouti in *sclectis* ORATIONIBUS expositum est] dissensionem Rhodiorum dijudicavit illud concilium: in quo adparuit, plus potuisse hos qui Perseo favebant, quam eos, qui patriæ saluti ac legibus consultum volebant. Prytanes igitur *legationes* extemplo instituerunt ad dirimendum bellum, *Romam* quidem Agepolim et Cleombrotum, ad consulem vero et *ad Perseum* Damonem, Nicostratum, Agesilochum, et Telephum. Secundum hæc etiam reliqua convenienter istis administrarunt, tandemque peccata peccatis adeo cumularunt, ut excusationi nullus relinqueretur locus. Protinus enim etiam *in Cretam* legatos miserunt, ad renovandam eum uni-

Ol. 152. 4. πάντας Κρηταιεῖς τὰ ὑπάρχοντα φιλάνθρωπα, καὶ παραπαλίσοντας βλέπειν τοὺς καιροὺς καὶ τὴν περίστασιν, καὶ συμφρονεῖν τῷ δήμῳ, καὶ τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν αἱρεῖσθαι καὶ φίλον· ὁμοίως δὲ καὶ κατ' ἰδίαν πρὸς τὰς 7
πόλεις ὑπὲρ τῶν αὐτῶν διαλεχθησομένους.

* * *

Rhodum adveniunt legati Persei et Genthii.

v. Τῶν περὶ τὸν Παρμενίωνα καὶ Μόρκον, τῶν παρὰ τοῦ Γενθίου, καὶ σὺν τούτοις τοῦ Μητροδώρου παραγενομένων εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ συναχθείσης τῆς βουλῆς· παντάπασιν θορυβώδης ἦν ἡ ἐκκλησία, τῶν 2
μὲν περὶ τὸν Δείνωνα φανερῶς ἤδη τολμώντων λέγειν τὰ τοῦ Περσέως, τῶν δὲ περὶ Θεαίτητον καταπεπληγμένων τὰ συμβαίνοντα. καὶ γὰρ ἡ τῶν λέμβων παρ- 3
ουσία, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολωλότων ἱππέων, καὶ ἡ τοῦ Γενθίου μετάθεσις, συνέτριβεν αὐτούς. Διὸ καὶ τὸ 4
πέρας τῆς ἐκκλησίας ἀπόλουθον ἐγενήθη τοῖς προειρημένοις. Ἔδοξε γὰρ τοῖς Ῥοδίοις, ἀποκριθῆναι φιλαν- 5
θρώπως ἀμφοτέροις τοῖς βασιλεῦσι, καὶ διασαφεῖν, ὅτι δέδοκται, διαλύειν αὐτοῖς τὸν πόλεμον, καὶ παραπαλεῖν κοινοὺς εὐδιαλύτους ὑπάρχειν. ἐδέξαντο δὲ καὶ τοὺς 6
πρεσβευτὰς ἐπὶ τὴν κοινὴν ἑστίαν τοὺς παρὰ τοῦ Γενθίου, μετὰ πολλῆς φιλανθρωπίας.

versis Cretensibus amicitiam, monendumque, *ut temporum conditionem ac periculum imminens attenderent, et cum Rhodiorum populo consentientes, eumdem hostem atque amicum ducerent.* Pariter vero etiam ad singulas civitates miserunt, qui de iisdem rebus cum illis agerent.

(*Legatio LXXXVII.*)

* * *

v. Postequam Parmenio et Morcus, *Genthii legati*, et una cum his Metrodorus, *Persei* legatus, *Rhodum* pervenissent; convocato populo ad deliberandum, tumultuosa modis omnibus concio fuit; quum et *Dino* jam publice pro Perseo verba facere auderet, et Theætetum contra, quæ acciderant, terrerent. Nam et lemborum adventus, et numerus ingens occisorum equitum, et Genthii transitus ad Persei partes, animos illi dejiciebant. Itaque exitum ea concio habuit convenientem iis, quæ diximus. Decretum enim a Rhodiis, benignum ambobus regibus responsum dare, iisque significare, *statuisse Rhodios bello finem imponere, ipsosque adeo monere, faciles et ipsi se ad pacem ut præberent.* Suntque etiam Genthii legati in Prytaneo magna comitate ab iis excepti.

9 ρίας· προφανὲς εἶναι τοῖς ὀρθῶς σκοπουμένοις, διότι τὰς A. U. 586.
πρεσβείας ἐξέπεμψαν, οὐ διαλύειν ἐθέλοντες τὸν πόλε-
μον, ἀλλ' ἐξελέσθαι τὸν Περσέα καὶ σῶσαι, καθ' ὅσον
10 εἰσὶ δυνατοί. Δι' ἃς αἰτίας οὔτ' εὐεργετεῖν, οὔτε
φιλανθρώπως αὐτοῖς ἀποκρίνεσθαι κατὰ τὸ παρὸν ὀφεί-
11 λειν ἔφασαν. Ταῦτα μὲν ἡ σύγκλητος ἐχρημάτισε
τοῖς παρὰ τῶν Ῥοδίων πρεσβευταῖς.

III.

RES ÆGYPTIACÆ ET SYRIACÆ.

(I.) *Fratres Ptolemæi auxilia petunt ab Achæis contra Antiochum.*

* * *

VIII. ΚΑΤΑ τὴν Πελοπόννησον ἔτι κατὰ χειμῶνα Duo fratres Ptolemæi simul regnant in Ægypto.
πρεσβείας παραγενομένης παρὰ τῶν βασιλέων ἀμφο-
τέρων, Πτολεμαίου καὶ Πτολεμαίου, περὶ βοηθείας,
ἐγενήθη διαβούλια καὶ πλείω, πολλὴν ἔχοντα φιλο-
2 τιμίαν. Τοῖς μὲν γὰρ περὶ τὸν Καλλικράτην καὶ
Διοφάνην, καὶ σὺν τούτοις [z] Ὑπέρβατον, οὐκ ἤρεσκε
3 διδόναι βοήθειαν· τοῖς δὲ περὶ τὸν Ἄρχωνα, καὶ Λυκόρ-
ταν, καὶ Πολύβιον, ἤρεσκε τὸ διδόναι [a] τοῖς βασιλεῦσι
4 κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν συμμαχίαν. Ἤδη γὰρ συνέ-
βαινε τότε, τὸν νεώτερον Πτολεμαῖον ὑπὸ τῶν ὄχλων
ἀναδεδεῖχθαι βασιλέα διὰ τὴν περίστασιν, τὸν δὲ πρεσ-

[z] Ὑπέρβατον correxi. Ὑπερβάτονον h. l. Ursin. et seqq. Ὑπερβάτωνον Bav.
[a] τοῖς βασιλεύουσι Bav.

cuum esse recte judicantibus, Rhodios legationem misisse non ad pacem faciendam, sed ad Perseum ex periculo, quoad in ipsis foret, eripiendum. Propterea censere patres, neque lautia aut aliud beneficium, neque ullum benignum responsum legatis dare se debere. Atque eo modo cum Rhodiorum legatis actum a patribus.

III.

(I.) *Legatio LXXXIX.*

* * *

VIII. QUUM ante exitum hiemis ab utroque rege, *Ptolemæo* [*Philometore*] et *Ptolemæo* [*Evergete II.* qui deinde *Physcon* cognominatus est,] *legatio de auxilio ferendo* in Peloponnesum venisset; varie consultatum est, et quidem acri multorum contentione. Nam *Callicrati* quidem et *Diophani* et *Hyperbato*, qui se istis adjunxerat, opem ferri illis non placebat; *Archoni* vero, *Lycortæ* et *Polybio* ex fœderis legibus auxilium mittendum videbatur. Jam enim eo tempore *junior Ptolemæus* propter conditionem rerum ac temporum a multitudine rex fuerat renunciatus, et una cum fratre *major* regna-

Ol. 152. 4. αὐτὸς ὁ Νασικᾶς λαβεῖν φησὶ, γεγραφὼς περὶ τῶν πράξεων τούτων ἐπιστόλιον πρός τινα τῶν βασιλέων.— Τῷ δὲ Περσεῖ, τὸν Αἰμίλιον ἀτρεμοῦντα κατὰ χώραν ὁρῶντι, καὶ μὴ λογιζομένῳ τὸ γιγνόμενον, ἀποδρὰς ἐκ τῆς ὁδοῦ Κρὴς αὐτόμολος ἦλθε μηνύων τὴν περίοδον τῶν Ῥωμαίων. Ὁ δὲ, συνταραχθεὶς, τὸ μὲν στρατόπεδον οὐκ ἐκίνησε, μυρίους δὲ μισθοφόρους ξένους καὶ δισχιλίους Μακεδόνας Μίλωνι παραδοὺς ἐξαπέστειλεν, παρασκευασάμενος ταχῦναι καὶ καταλαβεῖν τὰς ὕλας. Τούτοις, ὁ μὲν Πολύβιος φησὶν, ἔτι κοιμωμένοις ἐπιπεσεῖν τοὺς Ῥωμαίους· ὁ δὲ Νασικᾶς, ὀξὺν ἀγῶνα περὶ τοῖς ἄκροις γενέσθαι καὶ κίνδυνον.

*

Defectus lunæ. Τῆς σελήνης [q]ἐκλιπούσης ἐπὶ Περσέως τοῦ Μακεδόνος, ἐκράτησεν ἡ φήμη παρὰ τοῖς πολλοῖς, ὅτι βασιλέως ἔκλειψιν σημαίνει. Καὶ τοῦτο τοὺς μὲν Ῥωμαίους εὐθαρσεστέρους ἐποίησε· τοὺς δὲ Μακεδόνας ἐτάπεινωσε ταῖς ψυχαῖς. Οὕτως ἀληθές ἐστιν τὸ περιφερόμενον· ὅτι πολλὰ [r]κενὰ τοῦ πολέμου.

*

Phalangem Maced. stupet Æmilius. Λεύκιος δ' ὁ ὕπατος, οὐχ ὡραπὼς φάλαγγα τὸ παράπαν, ἀλλὰ τότε πρῶτον ἐπὶ τοῦ Περσέως, πολλάκις ἀνθωμολογεῖτο πρός τινας τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ μετὰ ταῦτα,

[q] ἐκλειπούσης Kuster. [r] Sic jam maluerat Casaub. et sic edidit Kuster. κεναὶ superiores Suidæ editiones.

sed quem numerum ipse *Nasica in Epistola* de eis rebus *ad aliquem ex regibus* scripta prodidit.—*Perseo* autem, Æmilium quietum loco se tenere videnti, neque quid ageretur suspicanti, perfuga Cretensis, qui ex itinere se subduxerat, *Romanos ea circumducere exercitum* indicavit. Quo nuncio territus *Perseus*, castra quidem non movit; sed stipendiariorum militum peregrinorum decem millia, ac duo Macedonum, Miloni eodem ducenda dedit, jubens maturare iter, saltusque occupare. *In hos, somno oppressos, impetum fecisse Romanos*, scribit POLYBIUS: NASICA vero, *acrem*, ait, *ac periculosum conflictum in ipsis montis jugis fuisse.*

*

(*Suidas in* Πολλὰ κενά.)

Cum *luna* sub *Perseo* Macedone defecisset, fama apud vulgus percrebuit, *defectum istum regis interitum portendere.* Quæ res animos Romanorum auxit, Macedonum vero minuit. Adeo verum est vulgatum proverbium: *multa esse belli inania.*

*

(*Suidas in* Φάλαγξ *et in* Ἀνθωμολογεῖτο.)

Lucius (*Æmilius*) Consul, quum numquam omnino, nisi tunc primum sub Perseo, *Phalangem* vidisset; sæpius deinde Romæ apud amicos con-

μηδὲν ἰσχυρότερον καὶ δεινότερον φάλαγγος A. U. 586.
12 τῆς Μακεδονικῆς· καί τοι γε πολλοὺς οὐ μόνον τεθεα-
μένος, ἀλλὰ καὶ χειρισάμενος ἀγῶνας, εἴ καί τις
ἄλλος.

*

13 Ὁ δὲ Περσεὺς, μίαν ἔχων προληψιν, ἢ νικᾶν ἢ Princeps fugæ Per-
θνήσκειν, τότε οὐχ ὑπέμεινε τῇ ψυχῇ, ἀλλ' ἀπεδειλία, seus.
14 καθάπερ οἱ προσκοπται τῶν ἱππέων. * Ὁ δὲ Περσεὺς,
προσαγόμενος τὸν χρόνον καὶ τὸν πόνον, ἐξελύετο τῇ
15 ψυχῇ, καθάπερ οἱ καχεκτοῦντες τῶν ἀθλητῶν· ὅτε γὰρ
τὸ δεινὸν ἐγγίζοι, καὶ δέοι κρίνεσθαι περὶ τῶν ὅλων, οὐχ
16 ὑπέμεινε τῇ ψυχῇ. * Ὁ δὲ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς,
ὥς φησι Πολύβιος, τῆς μάχης ἀρχὴν λαμβανούσης,
17 ἀποδειλιάσας, εἰς πόλιν ἀφικπάσατο· σκηψάμενος
Ἡρακλεῖ θύειν, δειλὰ παρὰ δειλῶν ἱερὰ μὴ δεχομένῳ,
μηδ' εὐχὰς ἀθεμίτους ἐπιτελοῦντι.

* * *

VII. Κατὰ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ Περσεὺς ἡττηθεὶς ἀνεδί- Astuta le-
δρασκεν, ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ, τοὺς παρὰ τῶν Ῥοδίων gatio Rho-
πρεσβευτὰς, παραγεγονότας ὑπὲρ τοῦ διαλύειν τὸν πρὸς diorum,
2 Περσέα πόλεμον, προσκαλέσασθαι· τῆς τύχης ὥσπερ
ἐπίτηδες ἀναβιβαζούσης ἐπὶ σκηνὴν τὴν τῶν Ῥοδίων
ἄγνοιαν, εἰ χρὴ Ῥοδίων λέγειν, ἀλλὰ μὴ τῶν [r]ἐπιπο-

[r] ἐπιπολασάντων correxit Urs. ἐπιπλασάντων dabant libri.

fessus est, *nihil formidabilius terribilius*que *phalange Macedonica se vidisse*: quamvis non solum multa prælia, si quisquam alius, vidisset, verum etiam ipse commisisset.

*

(*Suidas in* Ἀτρυλίᾳ *et in* Καχεκτοῦντες, *tum Plutarchus in Æmilio Paullo.*)

Perseus vero, cum vel vincere vel mori in animum ante induxisset, tunc animi constantiam non servavit, sed *timori succubuit*, ut speculatores equitum. * Perseus, postquam et tempus et laborem adtulisset, animum prorsus despondebat, instar infirmorum ignavorumque athletarum. Nam ubi instabat periculum, et de summa rerum erat dimicandum, metu victus cedebat. * Rex Macedonum, ut POLYBIUS refert, commisso prælio metum non ferens, in urbem equo avectus est; sacram se Herculi rem facere simulans, qui tamen Deus meticulosorum sacra non accipit, neque voti illiciti compotes facit.

* * *

(*Legatio LXXXVIII.*)

VII. Quo tempore *victus Perseus* fuga salutem petiit, placuit Senatui, *Rhodiorum legatos*, qui ad pacem cum Perseo faciendam venerant, in curiam vocare, fortuna velut de industria in scenam producente *Rhodiorum stultitiam*; si tamen Rhodiorum dicenda ea est, et non potius certorum homi

Ol. 152. 4. λασάντων ἀνθρώπων τότε κατὰ τὴν Ῥόδον. Οἱ δὲ περὶ 3
τὸν Ἀγέπολιν εἰσπορευθέντες, Ἑλθεῖν μὲν, ἔφασαν,
διαλύσοντες τὸν πόλεμον· τὸν γὰρ δῆμον τῶν Ῥοδίων,
ἐλπομένου τοῦ πολέμου καὶ πλείω χρόνον, θεωροῦντα,
διότι πᾶσι μὲν [s]τοῖς Ἕλλησιν ἀλυσιτελὴς, καὶ αὐτοῖς
δὲ Ῥωμαίοις διὰ τὸ μέγεθος τῶν δαπανημάτων, ἐλθεῖν
ἐπὶ ταύτην τὴν γνώμην· νῦν δὲ λελυμένου τοῦ πολέμου 4
κατὰ τὴν [t]τῶν Ῥοδίων βούλησιν, συγχαίρειν αὐτοῖς.
Ταῦτα μὲν οἱ περὶ τὸν Ἀγέπολιν εἰπόντες βραχέως,
explosa a senatu Romano. ἐπανῆλθον. Ἡ δὲ σύγκλητος, χρωμένη τῷ καιρῷ, καὶ 5
βουλομένη παραδειγματίσαι [u]τοὺς Ῥοδίους, ἀπόκρισιν
ἐξέβαλεν, ἧς ἦν τὰ συνέχοντα ταῦτα· διότι τὴν πρεσ- 6
βείαν ταύτην οὔτε τῶν Ἑλλήνων ἕνεκεν ὑπολαμβάνουσιν
ἐσταλκέναι τοὺς Ῥοδίους, οὔθ' ἑαυτῶν, ἀλλὰ Περσέως.
εἰ μὲν γὰρ τῶν Ἑλλήνων χάριν ἐπρέσβευον, ἐκεῖνον 7
οἰκειότερον εἶναι τὸν καιρὸν, ὅτε ὁ Περσεὺς τὴν τῶν
Ἑλλήνων χώραν ἐπόρθει καὶ τὰς πόλεις, στρατοπεδεύων
[x]μὲν ἐν Θετταλίᾳ, σχεδὸν ἐπὶ δύο ἐνιαυτούς, *. [y]τὸ 8
δὲ, παρέντας ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, νῦν παρεῖναι σπουδά-
ζοντας διαλύειν τὸν πόλεμον, ὅτε, παρεμβεβληκότων τῶν
ἡμετέρων στρατοπέδων εἰς Μακεδονίαν, συγκεκλεισμένος
ὁ Περσεὺς ὀλίγας παντάπασιν ἐλπίδας εἶχε τῆς σωτη-

[s] τοῖς Ἕλλησιν ex Livio adscivit Ursin. τοῖς ἄλλοις dant libri, quod servari fortasse poterat. [t] Ῥωμαίων h. l. scribendum contendit Reisk. [u] τοὺς Ῥοδίους correxit Urs. Male libri h. l. τοὺς Ῥωμαίους. [x] *Lacunam* notavit Casaub. quæ nulla foret, si abesset μὲν post στρατοπεδ. [y] τῷ δὲ malucrat Reisk.

num, qui Rhodi tunc multum præ ceteris poterant. Enimvero *legati*, quorum princeps Agepolis, senatum ingressi, *missos quidem se* dixerunt *ad dirimendum bellum: id enim consilii Rhodios, quia bellum diutius trahebatur, suscepisse, quod animadverterent, tum universis Græcis id bellum esse incommodum, tum ipsis quoque Romanis, propter magnitudinem impensarum. Nunc, quando finitum bellum esset, ita ut semper optaverant Rhodii, gratulari se illis.* Hæc ubi breviter dixisset Agepolis, curia excessit. Senatus, ea occasione usus, quum publicare ad exemplum aliorum stultitiam Rhodiorum vellet, responsum edidit, cujus præcipua capita hæc erant: *Existimare senatum, Rhodios neque propter utilitatem Græciæ, neque studio populi Romani, sed pro Perseo legationem eam misisse. Nam, si pro Græcis legatos mittere in animo habuissent, opportunius illud tempus fuisse, quando Perseus Græcorum agros atque urbes vastabat, toto ferme biennio in Thessalia castra habens. Quod igitur, eo prætermisso tempore, nunc venerint, bellum dirimere conantes, postquam Romanæ legiones in Macedoniam essent transgressi, et inclusus Perseus exiguam prorsus salutis spem habuisset; perspi-*

9 ρίας· προφανὲς εἶναι τοῖς ὀρθῶς σκοπουμένοις, διότι τὰς A. U. 586.
πρεσβείας ἐξέπεμψαν, οὐ διαλύειν ἐθέλοντες τὸν πόλεμον, ἀλλ' ἐξελίσθαι τὸν Περσέα καὶ σῶσαι, καθ' ὅσον
10 εἰσὶ δυνατοί. Δι' ἃς αἰτίας οὔτ' εὐεργετεῖν, οὔτε φιλανθρώπως αὐτοῖς ἀποκρίνεσθαι κατὰ τὸ παρὸν ὀφεί-
11 λειν ἔφασαν. Ταῦτα μὲν ἡ σύγκλητος ἐχρημάτισε τοῖς παρὰ τῶν Ῥοδίων πρεσβευταῖς.

III.

RES ÆGYPTIACÆ ET SYRIACÆ.

(I.) *Fratres Ptolemæi auxilia petunt ab Achæis contra Antiochum.*

* * *

VIII. ΚΑΤΑ τὴν Πελοπόννησον ἔτι κατὰ χειμῶνα πρεσβείας παραγενομένης παρὰ τῶν βασιλέων ἀμφοτέρων, Πτολεμαίου καὶ Πτολεμαίου, περὶ βοηθείας, ἐγενήθη διαβούλια καὶ πλείω, πολλὴν ἔχοντα φιλο-
2 τιμίαν. Τοῖς μὲν γὰρ περὶ τὸν Καλλικράτην καὶ Διοφάνην, καὶ σὺν τούτοις [z]Ὑπέρβατον, οὐκ ἤρεσκε
3 δίδόναι βοήθειαν· τοῖς δὲ περὶ τὸν Ἄρχωνα, καὶ Λυκόρταν, καὶ Πολύβιον, ἤρεσκε τὸ δίδόναι [a]τοῖς βασιλεῦσι
4 κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν συμμαχίαν. Ἤδη γὰρ συνέβαινε τότε, τὸν νεώτερον Πτολεμαῖον ὑπὸ τῶν ὄχλων ἀναδεδεῖχθαι βασιλέα διὰ τὴν περίστασιν, τὸν δὲ πρεσ-

Duo fratres Ptolemæi simul regnant in Ægypto.

[z] Ὑπέρβατον correxi. Ὑπερβάτιον h. l. Ursin. et seqq. Ὑπερβάτιον Bav.
[a] τοῖς βασιλεῦσι Bav.

cuum esse recte judicantibus, Rhodios legationem misisse non ad pacem faciendam, sed ad Persea ex periculo, quoad in ipsis foret, eripiendum. Propterea censere patres, neque lautia aut aliud beneficium, neque ullum benignum responsum legatis dare se debere. Atque eo modo cum Rhodiorum legatis actum a patribus.

III.

(I.) *Legatio LXXXIX.*

* * *

VIII. QUUM ante exitum hiemis ab utroque rege, *Ptolemæo* [*Philometore*] et *Ptolemæo* [*Evergete II.* qui deinde *Physcon* cognominatus est,] *legatio de auxilio ferendo* in Peloponnesum venisset; varie consultatum est, et quidem acri multorum contentione. Nam *Callicrati* quidem et *Diophani* et *Hyperbato*, qui se istis adjunxerat, opem ferri illis non placebat; *Archoni* vero, *Lycortæ* et *Polybio* ex fœderis legibus auxilium mittendum videbatur. Jam enim eo tempore *junior Ptolemæus* propter conditionem rerum ac temporum a multitudine rex fuerat renunciatus, et una cum fratre *major* regna-

Ol. 152. 4. Auxilia petunt ab Achæis.

ζύτερον ἐκ τῆς Μέμφεως [b]κατάπεμπορεῦσθαι, καὶ συμβασιλεύειν τἀδελφῷ. Καὶ δεόμενοι παντοδαπῆς ἐπικουρίας, ἐξαπέστειλαν πρεσβευτὰς Εὐμένη καὶ Διονυσόδωρον [c]πρὸς τοὺς Ἀχαιούς, αἰτοῦντες πεζοὺς μὲν χιλίους, ἱππεῖς δὲ διακοσίους, ἡγεμόνα δὲ τῆς ὅλης συμμαχίας Λυκόρταν, τῶν δ' ἱππέων Πολύβιον. Πρὸς δὲ Θεοδωρίδαν τὸν Σικυώνιον διεπέμψαντο, παρακαλοῦντες αὐτὸν, συστήσασθαι ξενολόγιον χιλίων ἀνδρῶν. Συνέβαινε δὲ, τοὺς μὲν βασιλεῖς τὴν ἐπὶ πλεῖον σύστασιν ἔχειν πρὸς τοὺς εἰρημένους ἄνδρας ἐκ τῶν πράξεων, ὧν εἰρήκαμεν. Τῶν δὲ πρεσβευτῶν παραγενομένων, τῆς συνόδου τῶν Ἀχαιῶν οὔσης ἐν Κορίνθῳ, καὶ τά τε φιλάνθρωπα πρὸς τὴν βασιλείαν ἀνανεωσαμένων, ὄντα μεγάλα, καὶ τὴν περίστασιν τῶν βασιλέων ὑπὸ τὴν ὄψιν ἀγόντων, καὶ δεομένων σφίσι βοηθεῖν· τὸ μὲν πλῆθος τῶν Ἀχαιῶν ἕτοιμον ἦν, οὐ μέρει τινὶ, παυδημεὶ δὲ συγκινδυνεύειν, εἰ δέοιτο, τοῖς βασιλεῦσιν, ἀμφότεροι γὰρ εἶχον τό τε διάθημα καὶ τὴν ἐξουσίαν. Οἱ δὲ περὶ τὸν Καλλικράτην ἀντέλεγον, φάσκοντες, δεῖν καθόλου μὲν μὴ πραγματοκοπεῖν, ἐν δὲ τοῖς παροῦσι καιροῖς μηδ' ὅλως· ἀλλ' ἀπερισπάστους ὑπάρχοντας, Ῥωμαίοις παρέχεσθαι χρείας. μάλιστα γὰρ ἦν τότε προσδόκιμος ὁ περὶ τῶν ὅλων κίνδυνος, ἅτε τοῦ Κοΐντου τοῦ Φιλίππου τὴν παραχείμασίαν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ ποιουμένου.

Deliberant Achæi.

Dissuadet Callicrates.

[b] *κατατεμπορεύσθαι* Bav. [c] Sic Bav. Vulgo omittunt articulum *τοὺς*.

bat, Memphi reversus et regiæ restitutus. Ac quia omnis generis auxiliis indigebant, Eumenem et Dionysodorum *legatos ad gentem Achæorum* miserant, qui *pedites mille, equites ducentos peterent, ducem autem auxiliarium omnium copiarum Lycortam, equitum vero Polybium*. Iidem ad Sicyonium Theodoridam scripserant, rogantes, *ut mercenarios milites conduceret ad mille*. Habebant autem reges familiariorem quamdam notitiam cum prædictis viris contractam ex illis rebus gestis, de quibus ante exposuimus. Post adventum legatorum, quum *Achæorum consentus* ageretur *Corinthi*, atque illi veterem amicitiam, quam multis argumentis invicem fuerant testati, renovassent, et *adflictum regum statum* ob oculos posuissent, opem poscentes; erat quidem parata multitudo non parte aliqua copiarum, sed omnibus viribus, si opus esset, regibus (amho namque et diademate et regia potestate erant præditi) ire suppetias. Sed huic sententiæ adversari *Callicrates*, et qui cum eo sentiebant. Dicebant enim, *cum in universum alienis negotiis esse abstinendum Achæis, tum vero hoc potissimum tempore, quando ab omni alia cura liberi Romanis operam navare debeant*. Nam tunc cum maxime opinio hominum erat, totis viribus brevi certatum iri, utpote *Q. Marcio Philippo* in Macedonia hibernante.

A. U. 586. Suadet Lycortas et Polybius. Dissentiunt Achæi de auxilio Ptolemaïs mittendo.

IX. Τῶν δὲ πολλῶν εἰς ἀπορίαν ἐμπιπτόντων, μὴ δόξωσι Ῥωμαίων ἀστοχεῖν, μεταλαβόντες τοὺς λόγους 2 οἱ περὶ τὸν Λυκόρταν καὶ Πολύβιον, ἐδίδασκον· ἄλλα τε καὶ πλείω προφερόμενοι, καὶ διότι, τῷ πρότερον ἔτει ψηφισαμένων τῶν Ἀχαιῶν, παυδημεὶ συστρατεύειν τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ τεμψάντων πρεσβευτὴν τὸν Πολύβιον, ὁ Κάϊντος, ἀποδεξάμενος τὴν προθυμίαν, ἀπείπατο μὴ χρείαν ἔχειν τῆς βοηθείας, ἐπεὶ κεκράτηκε τῆς εἰς 3 Μακεδονίαν εἰσβολῆς. Ἐξ ὧν ἀπεδείκνυσαν σκῆψιν οὖσαν τὴν Ῥωμαίων χρείαν, πρὸς τὸ διαλῦσαι [c]τὸ 4 βοηθεῖν. Διὸ παρεπάλουν τοὺς Ἀχαιοὺς, ὑποδεικνύοντες τὸ μέγεθος τῆς περιστάσεως, ἐν ᾗ συνέβαινε τότε τὴν βασιλείαν ὑπάρχειν, μὴ παριδεῖν τὸν καιρὸν, ἀλλὰ, μνημονεύοντας τῶν ὁμολογιῶν καὶ τῶν εὐεργεσιῶν, μά- 5 λιστα δὲ τῶν ὅρκων, ἐμπεδοῦν τὰς συνθήκας. Τῶν δὲ πολλῶν ἐπιφερομένων πάλιν, βοηθεῖν· τότε μὲν οἱ περὶ τὸν Καλλικράτην ἐξέβαλον τὸ διαβούλιον, διασείσαντες τοὺς ἄρχοντας, ὡς οὐκ οὔσης ἐξουσίας κατὰ τοὺς νόμους 6 ἐν ἀγορᾷ βουλεύεσθαι περὶ βοηθείας. Μετὰ δέ τινα χρόνον συγκλήτου συναχθείσης εἰς τὴν τῶν Σικυωνίων πόλιν, ἐν ᾗ συνέβαινε, μὴ μόνον [d]συμπορεύεσθαι τὴν βουλὴν, ἀλλὰ πάντας τοὺς ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν, καὶ 7 λόγων γιγνομένων πλειόνων· καὶ μάλιστα τοῦ Πολυ-

[c] *vel abest* a MStis, adjectum ex Ursini conject. [d] *συμπορεύεσθαι* ex Ursini conject. recepit Casaub. *εἰς πορεύεσθαι* dant libri scripti.

IX. Itaque, quum scrupulus multitudini esset injectus, ne Romanis defuisse ant parum in tempore adfuisse viderentur; *Lycortas et Polybius*, suscepto sermone, dicere sunt orsi, cum alia multa adsererentes in medium, tum etiam, quod *superiori anno, quum esset factum ab Achæis decretum de ferenda Romanis ope totis viribus gentis, missusque in eam rem esset Polybius, Marcius, laudata eorum voluntate, auxilio sibi opus esse negasset, postquam superato saltu transgressus esset in Macedoniam. Sine causa igitur Romanorum utilitatem prætexi ab iis, qui id agerent, ne auxilia regibus mittantur.* Hortari ergo *Achæos*, quibus periculi magnitudinem, in quo regnum illud versabatur, ostendebant, *ne occasionem prætermitterent; sed pactorum et acceptorum beneficiorum, imprimis vero jurisjurandi memores, societatis leges servarent.* Quum igitur rursus multitudo adclamasset, *opem ferendam*; tum vero *Callicrates* deliberationem illam fregit, metu magistratibus injecto, quasi leges potestatem ipsis non concederent, in ejusmodi conventu de auxiliis deliberandi. Paullo post vero concilio in urbem *Sicyoniarum* convocato, cui non magistratus solummodo intererant, verum etiam omnes annis triginta majores: postquam multi sermones habiti essent, et

Ol. 152. 4. Dissentiunt Achæi

Δίου διοριζομένου, πρῶτον μὲν περὶ τοῦ χρείαν μὴ ἔχειν τοὺς Ῥωμαίους τῆς βοηθείας, καὶ δοκοῦντος οὐκ εἰκῇ ταῦτα λέγειν, διὰ τὸ γεγονέναι τὴν [e]παρελθοῦσαν * ἐν τῇ Μακεδονίᾳ [f]παρὰ τῷ Φιλίππῳ· δεύτερον δὲ φάσκοντος, ἐὰν καὶ δέωνται Ῥωμαῖοι τῆς συμμαχίας, οὐ διὰ τοὺς διακοσίους ἱππεῖς καὶ χιλίους πεζοὺς τοὺς ἀποσταλησομένους εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀδυνατήσειν τοὺς Ἀχαιοὺς βοηθεῖν [g]Ῥωμαίοις, καλῶς γὰρ ποιοῦντας αὐτοὺς καὶ τρεῖς ἄγειν καὶ τέτταρας μυριάδας ἀνδρῶν μαχίμων· εὐδοκοῦντες τοῖς λεγομένοις ἔρεπον οἱ πολλοὶ πρὸς τὸ πέμπειν τὴν συμμαχίαν. Τῇ δὲ δευτέρᾳ τῶν ἡμερῶν, ἐν ᾗ κατὰ τοὺς νόμους ἔδει τὰ ψηφίσματα προσφέρειν τοὺς [h]βουλομένους, οἱ μὲν περὶ τὸν Λυκόρταν προσήνεγκαν, διότι δεῖ πέμπειν τὴν βοήθειαν· οἱ δὲ περὶ τὸν Καλλικράτην, διότι δεῖ πρεσβευτὰς ἐξαποστέλλειν τοὺς διαλύσοντας τοὺς βασιλεῖς πρὸς τὸν Ἀντίοχον. Πάλιν δὲ τῶν διαβουλίων προτεθέντων, ἀγὼν ἐγίγνετο ναυτικός· πολύ γε μὴν ὑπερεῖχον οἱ περὶ τὸν Λυκόρταν. αἵτε γὰρ βασιλεῖαι συγκρινόμεναι μεγάλην εἶχον διαφοράν. ὑπὸ μὲν γὰρ τῆς Ἀντιόχου σπάνιον ἦν εὑρεῖν οἰκεῖόν τι γεγονὸς καθόλου πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἔν γε

8 9 10 11 12 13

[e] Post παρελθοῦσαν vulgo edd. et MSti ponunt vocab. νύκτα, quod non ferendum duxi, lacunæ signum adponere contentus. ἡμέραν utique legendum videtur cum Reiskio, aut aliquid in eam sententiam. [f] παρὰ τῷ Φιλίππῳ ex ingenio Ursini editum est. περὶ τοῦ Φιλίππου dant libri. [g] Ῥωμαίοις correxi. Vulgo omnes Ῥωμαίων. [h] βουλομένους ex MStis revocavi. βουλευομένους vulgo ex Ursini ing.

Polybius imprimis confirmasset, nullo Romanos auxilio habere opus, quod non temere dici ab illo videbatur, quia superiore anno apud Marcium Philippum in Macedonia fuerat: deinde cum adjecisset, *si vel maxime auxilii Achæorum indigeant Romani, propter equites ducentos, pedites mille, quos Alexandriam miserint, nihilo tamen difficilius Achæis futurum, auxilia Romanis submittere; (nam bona eorum fortuna fieri ut triginta atque etiam quadraginta millia armatorum in bellum ducere possint,)* movit Polybii oratio multitudinis animos, eoque omnes inclinabant, ut regibus subsidia mitterentur. Postridie vero ejus diei, quo die secundum leges oportebat, ut, qui sententias dixerant, decreta ad disceptandum proponerent: *Lycortas* hujusmodi decretum proposuit, *auxilium esse mittendum; Callicrates* vero hujusmodi, *legatos oportere mitti ad pacem inter reges et Antiochum faciendam.* De quibus quum iterum disceptari cœpisset, acri contentione res acta; sed in ea longe vincebat *Lycortas.* Etenim comparatione inter duo illa regna instituta, magnum discrimen inveniebatur. Nam ad Syriacum quidem Antiochi quod adtinet, vix ullum alicujus necessitudinis, quas illi fuerit cum Græcis hominibus, argumentum adferri poterat, ex supe-

τοῖς ἀνώτερον χρόνοις· (καὶ γὰρ ἡ τοῦ τότε βασιλεύ- A. U. 586.
14 οντος μεγαλοψυχία δῆλος ἐγένετο τοῖς Ἕλλησιν·) ὑπὸ de auxilio Ptolemæis mittendo.
δὲ τῆς Πτολεμαίου τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα τοῖς Ἀχαι-
οῖς ἐγεγόνει φιλάνθρωπα κατὰ τοὺς ἀνώτερον χρόνους,
15 ὥστ' ἂν μηδενὶ [h] πλείονα. [i] Ἃ διατιθέμενος ἀξίως ὁ Λυκόρ-
τας, μεγάλην ἐποιεῖτο φαντασίαν, ἅτε τῆς παραθέσεως
16 ὁλοσχερῆ τὴν διαφορὰν ἐχούσης. Καθ' ὅσον γὰρ οὐκ
ἐξαριθμήσασθαι ῥᾴδιον ἦν τὰς τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ
βασιλέων εὐεργεσίας, κατὰ τοσοῦτον ἁπλῶς οὐδὲν ἦν
εὑρεῖν φιλάνθρωπον, ἐκ τῆς Ἀντιόχου βασιλείας ἀπην-
τημένον εἰς πραγμάτων λόγον τοῖς Ἀχαιοῖς.

x. [i] Ἕως μὲν [k οὖν] τινὸς οἱ περὶ τὸν Ἀνδρωνίδαν
καὶ Καλλικράτην ἐχρῶντο τοῖς ὑπὲρ τῆς διαλύσεως
λόγοις· οὐδενὸς δὲ προσέχοντος αὐτοῖς, εἰσήγαγον
2 μηχανήν. Παρῆν γὰρ ἐκ πορείας εἰς τὸ θέατρον γραμ-
ματοφόρος, φέρων ἐπιστολὴν παρὰ Κοΐντου Μαρκίου,
δι' ἧς παρεκάλει τοὺς Ἀχαιοὺς, ἀπολουθοῦντας τῇ
Ῥωμαίων προαιρέσει, πειρᾶσθαι διαλύειν τοὺς βασιλεῖς.
3 Συνέβαινε γὰρ, καὶ τὴν σύγκλητον ἀπεσταλκέναι πρεσ- T. Numisius legatus ad Ptolemæos et Antiochum.
βευτὰς, τοὺς περὶ [l] Νεμέσιον, διαλύσοντας τοὺς βασι-
4 λεῖς. Ἦν δὲ τοῦτο κατὰ τῆς ὑποθέσεως. οἱ γὰρ περὶ
τὸν Τίτον, ἀδυνατήσαντες διαλύειν, ἀναπεχωρήκεισαν

[h] πλείονα correxi. Vulgo πλεῖν, [i] Hoc caput vulgo a præcedenti separatur, interserta Ecloga XC. quæ nullo modo huc pertinebat; cui primum locum in hoc Libro adsignavimus. [k] Particulam οὖν ex conject. inserui. [l] Sine caussa et hoc nomen, et, quod mox sequitur, Τίτον, suspectum habuit Casaubonus.

rioribus quidem temporibus: nam ejus qui tum regnabat magnus et liberalis animus Græcis satis erat notus. At regni Ptolemaici tot et tanta in Achæos merita exstiterant, ut nihil supra. Quod argumentum Lycortas, ita ut par erat, verbis ornans, magnificam regum illorum speciem animis hominum insinuabat: ipsa quippe comparatio res esse genere toto diversas arguebat. Ut enim regum Alexandriæ beneficia percensere erat difficile; ita nullum omnino poterat inveniri ab Antiochi regno profectum, quo res Achæorum notabili quadam ratione forent adjutæ.

(*Legatio XCI.*)

x. Igitur aliquamdiu quidem perstiterunt *Andronidas* et *Callicrates* in suscepta sententia suadenda, *de pace inter reges concilianda*: sed quum ipsis nemo se adjungeret, astu adversarios adgrediuntur. Inductus est enim in theatrum recta ab itinere tabellarius, literas *Q. Marcii* adferens, quibus Achæos hortabatur, ut Romanorum voluntatem secuti conciliare invicem reges conarentur. Nam senatus quoque legationem miserat, cujus princeps erat *T. Numisius*, ad pacificandum inter reges. Erat autem hoc ipsum contra illorum argumentum. *Titus* enim conciliare reges non potu-

Ol. 152. 4. εἰς τὴν Ῥώμην ἄπρακτοι τελέως. Ἀλλ' οἱ περὶ τὸν 5
Πολύβιον, οὐ βουλόμενοι διὰ τὸν Μάρκιον πρὸς τὴν
ἐπιστολὴν ἀντιλέγειν, ἀνεχώρησαν ἐκ τῶν πραγμάτων.
καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν βοήθειαν οὕτω διέπεσε τοῖς βασι-
Legatos ad conciliandos reges mittunt Achæi. λεῦσι. Τοῖς δ' Ἀχαιοῖς ἔδοξε, πρεσβευτὰς ἀποστέλ- 6
λειν τοὺς διαλύσοντας· καὶ κατεστάθησαν [n]Ἄρχων
Αἰγειράτης, Ἀρκεσίλαος [l]καὶ Ἀρίστων, Μεγαλοπο-
λῖται. Οἱ δὲ [m]παρὰ τοῦ Πτολεμαίου πρεσβευταὶ, 7
διαψευσθέντες τῆς συμμαχίας, ἀνέδωκαν τοῖς ἄρχουσιν,
ἑτοίμους ἔχοντες, ἐπιστολὰς παρὰ τῶν βασιλέων, δι' ὧν
Lycortam et Polybium duces belli petunt Ptolemæi. ἠξίουν τοὺς Ἀχαιοὺς ἐκπέμπειν Λυκόρταν καὶ Πολύβιον
ἐπὶ τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον.

(II.) Popillii *Legatio ad* Antiochum *Epiphanem in Ægyptum.*

* * *

Popillius Antiochum circulo circumscribit. XI. [n]Τοῦ Ἀντιόχου πρὸς Πτολεμαῖον ἔνεκεν τοῦ τὸ
Πηλούσιον κατασχεῖν ἀφικομένου· ὁ Ποπίλλιος, ὁ τῶν 2
Ῥωμαίων [o]στρατηγὸς, τοῦ βασιλέως πόρρωθεν ἀσπα-
ζομένου διὰ τῆς φωνῆς, καὶ τὴν δεξιὰν προτείνοντος,
πρόχειρον ἔχων τὸ δελτάριον, ἐν ᾧ τὸ τῆς συγκλήτου
δόγμα κατεγέγραπτο, προὔτεινεν αὐτῷ, καὶ τοῦτ' ἐκέ-
λευσε πρῶτον ἀναγνῶναι τὸν Ἀντίοχον· ὡς μὲν ἐμοὶ 3

[l] Abest *καὶ* a Bav. non male, et deletum malim. [m] *τῶν Πτολεμαίων* malim. [n] Prima verba hujus Capitis, ut plerumque initio Eclogarum, ab Epitomatore contracta sunt. Abest hæc Ecloga a *cod. Bav.* [o] *στρατηγὸς* ab Epitomatore esse videtur, qui debuerat puto *πρεσβευτὴς*.

erat, et re penitus infecta Romam erat reversus. Tum vero *Polybius*, respectu *Marcii* contradicere epistolæ nolens, urgere suam sententiam amplius noluit: atque ita evenit, ut auxiliorum, quæ petebant, spe reges excideret. *Decretum* autem ab Achæis factum est *de mittendis legatis, qui pacem conciliarent.* Ea legatio mandata est Archoni Ægiratæ, Arcesilao et Aristoni Megalopolitanis. Legati vero *Ptolemæi*, spe auxiliorum amissa, epistolam regum, quam paratam habebant, magistratibus tradiderunt, quibus petebant ab Achæis, *ut ad bellum, quod sustinebant, Lycortam et Polybium sibi mitterent.*

(II.) *Legatio XCII.*

* * *

XI. Quum *Antiochus* ad *Ptolemæum* Ægypti regem obtinendi Pelusii gratia venisset; *Popillius*, dux Romanus, procul salutanti regi et dexteram porrigenti tabellas, quas manibus tenebat, senatusconsultum continentes, tradit atque omnium primum id legere jubet. Noluit enim, ut equidem arbi-

δοκεῖ, πρότερον [p]ἀταξιῶν τὸ τῆς φιλίας σύνθημα ποιεῖν, A. U. 586.
πρὶν ἢ τὴν προαίρεσιν ἐπιγνῶναι τοῦ δεξιουμένου, πότερα
4 φίλιος ἢ πολέμιος ἐστίν. Ἐπεὶ δ' ὁ βασιλεὺς, ἀνα-
γνοὺς, ἔφη βούλεσθαι μεταδοῦναι τοῖς φίλοις ὑπὲρ
τῶν προσπεπτωκότων· ἀκούσας ὁ Ποπίλλιος, ἐποίησε
πρᾶγμα, βαρὺ μὲν δοκοῦν εἶναι, καὶ τελέως ὑπερή-
5 φανον. ἔχων γὰρ [q]προχείρως ἀμπελίνην βακτηρίαν,
περιέγραφε τῷ κλήματι τὸν Ἀντίοχον, ἐν τούτῳ τε τῷ
γύρῳ τὴν ἀπόφασιν ἐπέλευσε δοῦναι περὶ τῶν γεγραμμέ-
6 νων. Ὁ δὲ βασιλεὺς ξενισθεὶς τὸ γιγνόμενον καὶ τὴν
ὑπεροχὴν, βραχὺν χρόνον [r]ἀναπορήσας, ἔφη, ποιήσειν
πᾶν τὸ παρακαλούμενον ὑπὸ Ῥωμαίων· οἱ δὲ περὶ τὸν
Ποπίλλιον, τότε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ λαμβάνοντες ἅμα
7 πάντες, ἠσπάζοντο φιλοφρόνως. Ἦν δὲ τὰ γεγραμ-
μένα, λύειν ἑαυτῆς τὸν πρὸς Πτολεμαῖον πόλεμον.
8 Δι' ὃ καὶ, δοθεισῶν αὐτῷ τακτῶν ἡμερῶν, οὗτος μὲν Ægypto
ἀπήγετο τὰς δυνάμεις εἰς τὴν [s]Συρίαν, βαρυνόμενος excedit
[t]μὲν καὶ στένων, εἶκων δὲ τοῖς καιροῖς κατὰ τὸ παρόν· Antiochus.
9 οἱ δὲ περὶ τὸν Ποπίλλιον, καταστησάμενοι τὰ κατὰ
τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ παρακαλέσαντες τοὺς βασιλεῖς
ὁμονοεῖν, ἅμα δὲ προστάξαντες αὐτοῖς Πολυάρατον
ἀνακάμπτειν εἰς Ῥώμην, ἀνέπλευσαν ἐπὶ τῆς Κύπρου, Cypro co-
βουλόμενοι καὶ τὰς ἐκεῖ ὑπαρχούσας δυνάμεις ἐκβαλεῖν pias Antio-
chi ejicit
Popillius.

[p] ἀταξιῶν debetur Casaub. ἀναξιώμενος Ursin. in marg. ex conject. ἀξιοῦσθαι cod. Urs. Unde forsan legendum οὐ πρότερον ἀξιώσας. [q] προχείρως putem scribendum. [r] Forsan ἀναπορήσας. [s] Συρίαν correxi. Perperam vulgo Ἀγρίαν. Possis Ἀραβίαν suspicari. [t] μὲν post βαρυνόμενος ex conject. adjeci.

tror, amicitiæ tesseram prius dare, quam, voluntate salutantis cognita, utrum amicus an hostis esset, perspectum haberet. Perlectis tabellis, quum *velle se adhibitis amicis de præsenti negotio deliberare*, dixisset *Antiochus*; eo audito, *Popillius* rem fecit, in speciem, asperam et omnino superbam. Erat forte illi in manibus pro gestamine vitis: hac ille vite regem circumscripsit: ac, *prius quam circulo descripto excederet, ad Senatusconsultum cum responderet* jussit. Obstupefactus Rex adeo insolito atque imperioso facto, ubi parumper hæsitasset, *faciem*, ait, *quidquid populus Romanus jubet*. Tum demum *Popillius*, et qui cum eo erant, regis dextram omnes prehendere, et comiter ipsum salutare. Ejus senatusconsulti mens erat, *ut extemplo bellum adversus Ptolemæum finiret*. Itaque paucorum dierum ac certo numero definitorum spatio concesso, Antiochus copias suas in Syriam, gravate ille quidem ac gemens, sed tamen abduxit, in præsentia tempori cedendum ratus. *Popillius*, rebus Alexandriæ compositis, ad concordiam reges hortatus, ut Polyaratum Romam mitterent, jussit. Quibus rebus peractis, mox *Cyprum* navigat, eo consilio, ut quantocyus ex illa pariter insula

Ol. 152. 4. A. U. 586.

ἐκ τῆς νήσου κατὰ σπουδήν. Ἀφικόμενοι δὲ, καὶ καταλαβόντες ἠττημένους μάχῃ τοὺς τοῦ Πτολεμαίου στρατηγοὺς, καὶ καθόλου [u] φερόμενα τὰ κατὰ τὴν Κύπρον, ταχέως ἀνέστησαν τὸ στρατόπεδον ἐκ τῆς χώρας, καὶ παρήδρευσαν, ἕως ἀπέπλευσαν αἱ δυνάμεις ἐπὶ Συρίας. Καὶ Ῥωμαῖοι μὲν ὅσον οὔπω καταπεπο- 11
Ægyptus Ptolemæis servata a Romanis.
νημένην τὴν Πτολεμαίου βασιλείαν τούτῳ τῷ τρόπῳ διέσωσαν· τῆς τύχης οὕτω βραβευούσης τὰ κατὰ τὸν 12
Περσέα πράγματα καὶ τοὺς Μακεδόνας, ὥστε καὶ [x] πρὸς τὸν ἔσχατον καιρὸν ἐλθόντα τὰ κατὰ τὴν Ἀλέξάνδρειαν, καὶ τὴν ὅλην Αἴγυπτον, παρὰ τοῦτο πάλιν ὀρθωθῆναι, παρὰ τὸ φθάσαι κριθέντα τὰ κατὰ τὸν Περσέα πράγματα. Μὴ γὰρ [y] γιγνομένου τούτου καὶ 13
πιστευθέντος, οὐκ ἄν μοι δοκεῖ πειθαρχῆσαι τοῖς ἐπιταττομένοις Ἀντίοχον.

[u] Post φερόμενα lacunæ notam posuerat Casaub. φθερόμενα, vel καλῶς φερόμενα, aut φερόμενα πρὸς Ἀντίοχον, suspicatus erat Reiskius. [x] Præpositionem, quæ aberat a MSto, adjecit Ursinus. Malim vero cum Reiskio εἰς τὸν ἔσχ. [y] Forsan γενομένου.

Antiochi copias, quæ ibi erant, ejiceret. Ibi quum devictos *Ptolemæi* duces invenisset, atque omnino rapinis vastatam *Cyprum* offendisset; cedere insula jusso exercitu, tantisper moratus est, donec copiæ omnes in Syriam navigassent. Hoc pacto Romani regnum Ptolemæi, quod tantum non labefactatum jam erat, conservarunt. Ita namque fortuna res Persei ac Macedonum pro arbitrio suo administravit, ut Alexandriam atque universam Ægyptum, quæ ad extremum periculi venerant, id potissimum erexerit ac restituerit, quod cum Perseo debellatum prius fuerit. Nam hoc nisi accidisset, neque de ea re constitisset, numquam, opinor, esset adductus Antiochus, ut imperata faceret.

6 καὶ τὰς προειρημένας πόλεις δώσειν. [m]Ἐπεὶ δὲ [n]παρ- A. U. 587.
αυτὰ τυχὼν τῶν φιλανθρωπιῶν ἄρμησεν ἐκ τῆς Ῥώμης,
οὐδὲν ποιήσας τῶν προσδοκωμένων· διαψευσθεῖσα τῶν
7 ἐλπίδων ἡ σύγκλητος, ἄλλο μὲν οὐδὲν εἶχε ποιεῖν· ἔτι
δὲ κατὰ τὴν Ἰταλίαν ὄντος αὐτοῦ, τὴν μὲν Αἶνον καὶ Ænus et Maronea.
τὴν [o]Μαρώνειαν ἠλευθέρωσεν, ἀθετήσασα τὴν ἐπαγγε-
λίαν· τοὺς δὲ περὶ τὸν Πόπλιον Λικίνιον ἔπεμψε πρεσ- Legatio Rom. ad Gallo-
8 βευτὰς πρὸς τοὺς Γαλάτας. Οἷς ποίας μὲν ἔδωκεν graecos.
ἐντολὰς, εἰπεῖν οὐ ῥᾴδιον· στοχάζεσθαι δὲ ἐκ τῶν μετὰ
9 ταῦτα συμβάντων οὐ δυσχερές. Τοῦτο δ' ἔσται δῆλον
ἐκ τῶν πράξεων αὐτῶν.

IV. Ἦλθον δὲ καὶ παρὰ Ῥοδίων πρέσβεις, πρῶτον Rhodiorum legatio.
μὲν οἱ περὶ [p]Φιλοκράτην, μετὰ δὲ τούτους οἱ περὶ
2 Φιλόφρονα καὶ Ἀστυμήδην. Οἱ γὰρ Ῥόδιοι, νομισά-
μενοι τὴν ἀπόκρισιν, ἣν οἱ περὶ τὸν Ἀγέπολιν ἔλαβον
εὐθέως μετὰ τὴν παράταξιν, καὶ θεωροῦντες ἐκ ταύτης Romani irati Rhodiis.
τὴν πρὸς αὐτοὺς ὀργὴν καὶ τὴν ἀνάτασιν τῆς συγκλήτου,
παραυτίκα τὰς προειρημένας πρεσβείας ἐξέπεμψαν.
3 Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀστυμήδην καὶ Φιλόφρονα, κατα-
νοοῦντες ἐκ τῶν ἐντεύξεων καὶ κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν τὴν
ὑφόρασιν καὶ τὴν ἀλλοτριότητα τῶν ἀνθρώπων τὴν πρὸς
αὐτοὺς, εἰς ἀθυμίαν ὁλοσχερῆ καὶ δυσχρησίαν ἐκπε-

[m] Sic Bav. Ἐπειδὴ δὲ Ursin. [n] παραυτὰ τυχὼν τῶν φιλανθ. correxi cum Reisk. Corrupte MStl παρὰ τῶν τυχόντων φιλανθρωπιῶν, unde Ursinus exsculpsit παραυτυχὼν τῶν φιλανθ. Pro φιλανθρωπιῶν vero fortasse φιλανθρώπων scribendum est. [o] Μαρώνειαν correxi. Vulgo h. l. Μασσάλειαν. [p] Post Φιλοκράτην præterm issum nonnihil videtur, scilicet *quod Dinonem et Polyaratum nomine Rhodiorum Romanis tradiderit Philocrates.*

usus, *urbes etiam illas daturum se* est pollicitus. Sed quum post exhibita sibi omnis humanitatis officia protinus urbe exiisset *Attalus*, neque eorum, quæ sperabat senatus, quidquam fecisset; frustrati patres sua spe, quatenus nihil aliud poterant, *Ænum et Maroneam*, dum is esset adhuc in Italia, *liberas* pronunciarunt, revocata promissione quam Attalo fecerant. Legationem vero, cujus princeps *Publius Licinius*, ad Gallograecos miserunt. Cui legationi mandata quænam dederint, ut haud facile dictu est, ita conjectare ex iis, quæ postea contigerunt, non est difficile: res siquidem ipsæ, quas gesserunt, id arguent.

IV. Venerant autem Romam Rhodiorum etiam *legati*: primum quidem *Philocrates* cum collegis, post hos vero *Philophron et Astymedes*. Rhodii enim, responso illo accepto, quod statim post pugnatam cum Perseo pugnam Agepolidi datum fuerat, ira patrum adversus se cognita, et minis auditis, extemplo legationes illas miserant. *Astymedes* vero et *Philophron* ex hominum sermonibus, quos conveniebant, suspectos se intelligentes, omniumque voluntates a Rhodiis abalie-

Ol. 153. 1. Attalus vana spe inflatur.

ἀπαντήσεως ὑπὲρ τὴν προσδοκίαν· μετέωρος ἐγενήθη ταῖς ἐλπίσιν, οὐκ εἰδὼς τὴν ἀληθινὴν αἰτίαν τῆς ἀποδοχῆς. [c]Διὸ καὶ παρ' ὀλίγον ἦλθε τοῦ λυμήνασθαι τὰ σφέτερα πράγματα, καὶ τὴν ὅλην βασιλείαν. Τῶν γὰρ πλείστων Ῥωμαίων ἀπηλλοτριωμένων τῆς τοῦ βασιλέως Εὐμένους εὐνοίας, καὶ πεπεισμένων, αὐτὸν πλάγιον ἐν τῷ πολέμῳ γεγονέναι, λαλοῦντα τῷ Περσεῖ, καὶ τοῖς καιροῖς ἐφεδρεύοντα τοῖς κατ' αὐτῶν· ἔνιοι τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν λαμβάνοντες εἰς τὰς χεῖρας τὸν Ἄτταλον παρεκάλουν, τὴν μὲν ὑπὲρ ταἀδελφοῦ πρεσβείαν ἀποθέσθαι, περὶ δὲ αὐτοῦ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους· [d]βουλεύεσθαι γὰρ αὐτῷ τὴν σύγκλητον συγκατασκευάζειν ἰδίαν ἀρχὴν καὶ δυναστείαν, διὰ τὴν ἀλλοτριότητα τὴν πρὸς τὸν ἀδελφόν. Ἐφ' οἷς συνέβαινε τὸν Ἄτταλον ἐπὶ πολὺ μετεωρίζεσθαι, καὶ συγκατανεύειν ἐν ταῖς κατ' ἰδίαν ὁμιλίαις τοῖς εἰς τοῦτο τὸ μέρος αὐτὸν παρορμῶσι. τέλος δὲ πρός τινους τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν συνέθετο, [e]παρελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον ποιήσεσθαι τοὺς περὶ τούτων λόγους. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Stratius submissus ab Eumene.

II. Τοιαύτης δ' οὔσης τῆς διαθέσεως περὶ τὸν Ἄτταλον, ὀττευσάμενος ὁ βασιλεὺς τὸ μέλλον, ἐπιπέμπει Στράτιον τὸν ἰατρὸν εἰς τὴν Ῥώμην, ὃς μεγίστην παρ' αὐτῷ πίστιν εἶχε· τὰ μὲν ὑποδείξας, τὰ δὲ ἐντει- 2

[c] Διὸ abest a Bav. Nescio an ex Ursini ingenio adjectum. [d] βουλεύεσθαι revocavi ex MStis. βούλεσθαι ed. Casaub. et seqq. ex Ursini conject. [e] Καὶ παρελθὼν Ursin. cum MStis. Copulam particulam delevit Casaubonus, veremur ne immerito.

tim quia amicum sibi illum esse credebant, quumque majore quam sperasset ipse comitatu obviam ei esset processum; inflari vana spe cœpit, veræ causæ ignarus, cujus gratia adeo benigne fuisset exceptus. Itaque nihil propius factum, quam ut omnes res suas atque fratris perderet, ipsumque regnum everteret. Nam quum plerorumque e Romanis alienati animi ab Eumene essent, atque eum oblique in hoc bello se gessisse crederent, colloquia cum Perseo habentem, et temporibus Romanorum imminentem; quidam e principibus seducere ad familiaria colloquia Attalum, atque hortari institerunt, ut, *quam pro fratre susceptisset legationem poneret, ac pro se loqueretur: senatum enim a fratre ejus alienatum, proprium ipsi dominatum ac potentiam velle conciliare.* Ex quo fiebat, ut multo etiam majores spiritus sumeret *Attalus*, et in privatis colloquiis locum daret hujuscemodi hortatibus. Eo denique progressus est, ut nonnullis e proceribus reciperet, in curiam se venturum, ut de ea re verba apud patres faceret.

II. Hæc dum agitat Attalus, præsagiens animo rex *Eumenes* quod futurum erat, Romam post fratrem mittit *Stratium*, medicum, magnæ apud se fidei et auctoritatis virum. Huic re communicata dat in mandatis, in-

λάμενος, πᾶσαν [e]εἰσενίγκασθαι μηχανὴν, πρὸς τὸ μὴ A. C. 587.
παταπολουθῆσαι τὸν Ἄτταλον τοῖς βουλομένοις λυμή-
3 νασθαι τὴν βασιλείαν αὐτῶν. Ὁ δὲ παραγενόμενος εἰς
τὴν Ῥώμην, καὶ λαβὼν εἰς τὰς χεῖρας τὸν Ἄτταλον,
πολλοὺς μὲν καὶ ποικίλους διέθετο λόγους· καὶ ἦν ὁ
4 ἄνθρωπος ἔχων τι νουνεχὲς καὶ πειστικόν· μόγις δὲ
παθίκετο τῆς προθέσεως, καὶ μετεπάλεσε τὸν Ἄτταλον
ἀπὸ τῆς ἀλόγου [f]φορᾶς, θεὶς ὑπὸ τὴν ὄψιν, ὅτι κατὰ Attalum admonet Stratius.
μὲν τὸ παρὸν συμβασιλεύσει τ' ἀδελφῷ, τούτῳ διαφέρων
ἐκείνου, τῷ μὴ διάδημα περιτίθεσθαι, μηδὲ χρηματίζειν
βασιλεὺς, τὴν δὲ λοιπὴν ἴσην καὶ τὴν αὐτὴν [g]ἔχειν
5 ἐξουσίαν· εἰς δὲ τὸ μέλλον ὁμολογουμένως καταλεί-
πεται διάδοχος τῆς ἀρχῆς, οὐ μακρὰν [h]ταύτης τῆς
ἐλπίδος ὑπαρχούσης, ἅτε τοῦ βασιλέως διὰ μὲν τὴν
σωματικὴν ἀσθένειαν ἀεὶ προσδοκῶντος τὴν ἐκ τοῦ βίου
μετάστασιν, διὰ δὲ τὴν ἀπαιδίαν, οὐδ', εἰ βουληθείη,
6 δυναμένου τὴν ἀρχὴν ἄλλῳ καταλιπεῖν. οὐδέπω γὰρ
ἀναδεδειγμένος ἐτύγχανε κατὰ φύσιν υἱὸς ὢν αὐτῷ, ὁ
7 μετὰ ταῦτα διαδεξάμενος τὴν ἀρχήν. Τὸ δὲ συνέχον,
[i]θαυμάζειν ἔφη, πόσα βλάπτει τοὺς ἐνεστῶτας καιρούς.
8 μεγάλην γὰρ [k]εἶδέναι πᾶσι τοῖς θεοῖς χάριν, εἰ συμ-
πνεύσαντες καὶ μιᾷ γνώμῃ χρώμενοι δύναιντο τὸν ἀπὸ

[e] *εἰσενίγκασθαι* recepi ex Bav. Vulgo *ἐνενίγκ.* [f] *φορᾶς* et *συμβασιλεύσει* et *ἐκείνου* correxit Ursinus. In MStis erat *φοροῦς* et *συμβουλεύσει* et *ἐκείνα* (sic). [g] Forsan *ἴσχειν* scribendum cum Reiskio. [h] Articulum *τῆς* inserui cum Reisk. [i] Post *θαυμάζειν ἔφη* excidisse verba *εἰ ἐγνωῦ* suspicatus est idem Reisk. [k] *εἶδέναι* ex Ursini conject. adscivit Cassub. In MStis est *εἶναι*, quod servari fortasse debuerat. *δεῖν εἶδέναι* voluit Gronov.

dustriam omnem suam ut in eo poneret, ne Attalus eorum sequeretur consilia, qui ipsorum regnum perditum cupiebant. Is Romam ut venit, multos ac varios cum *Attalo* sermones privatim ac familiariter habuit: et erat *Stratius* vir prudentiæ cujusdam singularis, et ad persuadendum efficax. Atque agre ille quidem, sed tamen perfecit quod destinaverat, et Attalum ab illo parum sano impetu revocavit. Posuerat enim ei ob oculos, *jam in præsentia regnare ipsum non minus quam fratrem, a quo hoc dumtaxat differat, quod capitis insigne non gerat, neque res audiat; cetera par atque idem utrique esse imperium. In posterum vero regni non dubium successorem ipsum relinqui: neque eam spem abesse longe, quum propter infirmitatem corporis vitæ finem in dies exspectet Eumenes; qui, liberos nullos habens, ne si cupiat quidem, regnum aliis possit relinquere.* (Necdum enim tunc in lucem editus erat ille Eumenis filius, qui ei postea in regnum successit.) *Hoc vero unicum præcipue mirari se*, ait Stratius, *cur hoc potissimum tempore tantum communi regno periculum iret creatum: quippe diis omnibus maximas fore agendas gratias, si consentientes ambo atque animis invicem junctis præsentem Gala-*

Ol. 183. 1. Γαλατῶν φόβον ἀπώσασθαι, καὶ τὸν ἀπὸ τούτων ἐφεστῶτα κίνδυνον· εἰ δὲ νῦν εἰς στάσιν καὶ διαφορὰν ἥξει πρὸς τὸν ἀδελφὸν, πρόδηλον εἶναι, διότι καταστρέψει τὴν βασιλείαν, καὶ στερήσει μὲν αὐτὸν καὶ τῆς παρούσης ἐξουσίας καὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον ἐλπίδος, στερήσει δὲ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἐν αὐτῇ δυναστείας. Ταῦτα δὲ καὶ τούτοις ἕτερα παραπλήσια διατιθέμενος ὁ Στράτιος, ἔπεισε τὸν Ἄτταλον, μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων.

Attali oratio apud senatum.

III. Διόπερ εἰσελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον ὁ προειρημένος, συνεχάρη μὲν ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, καὶ περὶ τῆς καθ' αὐτὸν εὐνοίας καὶ προθυμίας, ἣν παρέσχετο εἰς τὸν κατὰ τὸν Περσέα πόλεμον, ἀπελογίσατο· παραπλησίως δὲ καὶ περὶ τοῦ πέμψαι πρεσβευτὰς, τοὺς παραπεμψόντας τὴν τῶν Γαλατῶν ἀπόνοιαν, καὶ πάλιν εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς αὐτοὺς ἀποκαταστήσοντας διάθεσιν, παρεκάλεσε διὰ πλειόνων. Ἐποιήσατο δὲ λόγους καὶ περὶ τῆς [1]Αἰνίων καὶ τῆς Μαρωνιτῶν πόλεως, ἀξιῶν αὐτῷ δοθῆναι ταύτας ἐν δωρεᾷ. Τὸν δὲ κατὰ τοῦ βασιλέως λόγον, καὶ τὸν περὶ τοῦ μερισμοῦ τῆς ἀρχῆς, εἰς τέλος παρεσιώπησεν.

Responsum senatus.

Ἡ δὲ σύγκλητος, ὑπολαμβάνουσα πάλιν αὐτὸν ἰδίᾳ περὶ τούτων εἰσπορεύσεσθαι, τούς τε πρεσβευτὰς συμπέμψειν ὑπέσχετο, καὶ τοῖς εἰθισμένοις δώροις ἐτίμησεν αὐτὸν μεγαλομερῶς· ἐπηγγείλατο δὲ

[1] Αἰνῶν Bav. idemque deinde v. 7. pro Αἶνον dat Αἰνὸν.

ticum tumultum et immensum ab ea gente periculum potuerint depellere. Quod si dissensionem ac controversiam cum fratre nunc moveret; procul dubio regnum everturum esse, et tum ea potentia, quam jam nunc habeat, sese ipsum privaturum, tum ea etiam spe, quæ ipsum in posterum maneat: privaturum etiam fratres regno, et ea quam in regno obtinent potentia. Hæc et similia his alia disserens *Stratius* pervicit, ut nihil moveret *Attalus*.

III. Itaque in senatum *Attalus* ut venit, *gaudium de Perseo victo suum* testatus, *de fide atque promto suo studio, quod ad id bellum adhibuisset*, disseruit. Tum *de mittendis legatis, qui Gallorum perditam audaciam sua præsentia reprimerent, et ad pristinum statum eos redigerent, multis verbis apud patres egit.* Adjecit etiam *de Æniorum et Maronitarum urbibus*, quas *sibi dono dari* postulabat. Accusationem vero fratris, et petitionem de dividendo regno, penitus omisit. *Senatus*, qui existimaret, Attalum iterum ad se aditurum, et de iis rebus separatim acturum, *legatos missurum se* promisit, et in muneribus largiendis, quæ moris est dare, magnificentia singulari est

δόξῃ Ῥωμαίοις, δι' αὐτῆς δὲ τῆς τοῦ ναυάρχου προαι- A. U. 587.
ρέσεως τὴν κατάπειραν ποιήσασθαι. τὴν γὰρ ἐξουσίαν
6 εἶχε ταύτην ὁ ναύαρχος ἐκ τῶν νόμων. Οὕτω γὰρ ἦν Rhodiorum prudentia in contrahendis societatibus.
πραγματικὸν τὸ πολίτευμα τῶν Ῥοδίων, ὡς σχεδὸν ἔτη
τετταράκοντα πρὸς τοῖς ἑκατὸν κεκοινωνηκὼς ὁ δῆμος
Ῥωμαίοις τῶν ἐπιφανεστάτων καὶ καλλίστων ἔργων, οὐκ
7 ἐπεποίητο πρὸς αὐτοὺς συμμαχίαν. Τίνος δὲ χάριν
οὕτως ἐχείριζον οἱ Ῥόδιοι τὰ καθ' αὑτοὺς, οὐκ ἄξιον
8 παραλιπεῖν. Βουλόμενοι γὰρ μηδένα τῶν ἐν ταῖς ὑπερ-
οχαῖς καὶ δυναστείαις ἀπελπίζειν τὴν ἐξ αὐτῶν ἐπικου-
ρίαν καὶ συμμαχίαν, οὐκ ἐβούλοντο συνδυάζειν, οὐδὲ
προκαταλαμβάνειν σφᾶς αὐτοὺς ὅρκοις καὶ συνθήκαις,
ἀλλ' ἀκέραιοι διαμένοντες κερδαίνειν τὰς ἐξ ἑκάστων
9 ἐλπίδας. Τότε δὲ μεγάλην ἐποιοῦντο φιλοτιμίαν, βου- Romanor. societatem operose ambiunt Rhodii.
λόμενοι ταύτης τῆς τιμῆς τυχεῖν παρὰ Ῥωμαίων, οὐ
κατεπειγόμενοι συμμαχίας, οὐδ' ἀγωνιῶντες ἁπλῶς
οὐδένα κατὰ τὸ παρὸν, πλὴν αὐτῶν τῶν Ῥωμαίων·
10 ἀλλὰ βουλόμενοι κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τῆς ἐπιβολῆς
ἀφαιρεῖσθαι τὰς ἐπινοίας τῶν δυσχερές τι διανοουμένων
11 περὶ τῆς πόλεως. Ἄρτι δὲ τῶν περὶ τὸν Θεαίτητον Caunii desciscunt a Rhodiis.
[a] καταπεπλευκότων, ἀπέστησαν Καύνιοι, κατελάβοντο
12 δὲ καὶ Μυλασσεῖς τὰς ἐν Εὐρώμῳ πόλεις. Κατὰ δὲ
τὸν αὐτὸν καιρὸν ἡ σύγκλητος ἐξέβαλε δόγμα, διότι

[a] ἐκπεπλ. vel ἀποπεπλευκότων malim cum Reisk. *Vix Rhodo profecta erat.*

legationem, et facti decreti pœniteret: itaque per ipsum classis præfectum tentare animos Romanorum statuerunt; ex legibus namque sanciendæ societatis potestatem classis præfectus habebat. Tanta autem prudentia atque sollertia regebatur respublica Rhodiorum, ut, qui per annos fere centum et quadraginta nobilissimas pulcerrimasque victorias Romanorum adjuverant, tamen fœdus societatis nullum cum iis percussissent. Et est operæ, non prætermittere, cujus rei gratia ita rempublicam suam Rhodii gubernarint. Qui enim nulli regum aut dynastarum spem auxilii societatisque suæ vellent abscindere; arctius se cum quoquam copulare, et libertatem sibi jurejurando ac pactis præcipere nolebant; sed omnia sibi servantes integra, spes singulorum lucrari. Illo vero tempore summa contentione sunt enisi, quo illum honorem a Romanis impetrarent; non adeo, quod per id tempus magnopere opus haberent societate aliqua, aut quod quemquam metuerent, præter ipsos Romanos; quam, ut per singulare studium, quod nunc in eam rem conferrent, irrita redderent eorum consilia, qui de sua civitate tristius aliquid cogitabant. Vix adpulerat *Theætetus*, cum descivere *Caunii*, et Mylassenses quoque Euromensium oppida occuparunt. Sub idem vero tempus editum est a patribus senatusconsultum, quo *Caribus et*

Ol. 153. 1. στον. ὡς δὲ καὶ τῶν στρατηγῶν τις, ἀναβὰς ἐπὶ τοὺς 4
Ἐμβόλους, παρεκάλει τοὺς ὄχλους ἐπὶ τὸν κατὰ Ῥοδίων πόλεμον· τότε δὲ παντάπασιν ἔξω τοῦ φρονεῖν 5
γενόμενοι, διὰ τὸν περὶ τῆς πατρίδος κίνδυνον, εἰς τοιαύτην ἦλθον διάθεσιν, ὥστε καὶ φαιὰ [q]βαλεῖν ἱμάτια,
καὶ κατὰ τὰς [r]παρακλήσεις μηκέτι παρακαλεῖν, μηδ' ἀξιοῦν τοὺς φίλους, ἀλλὰ δεῖσθαι μετὰ δακρύων, μηδὲν
Antonius trib. pl. ἀνήκιστον βουλεύσασθαι περὶ αὐτῶν. [s]Μετὰ δέ τινας 6
ἡμέρας, εἰσαγαγόντος αὐτοὺς Ἀντωνίου τοῦ δημάρχου,
καὶ τὸν στρατηγὸν τὸν παρακαλοῦντα πρὸς τὸν πόλεμον κατασκάσαντος ἀπὸ τῶν Ἐμβόλων, ἐποιεῖτο τοὺς λό-
γους πρῶτον μὲν Φιλόφρων, μετὰ δὲ τοῦτον Ἀστυμήδης.
Cygneus cantus. ὅτε δὴ κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ κύκνειον ἐξηχήσαντες, 7
ἔλαθον ἀποκρίσεις τοιαύτας, δι' ὧν τοῦ μὲν ὁλοσχεροῦς
φόβου τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον ἐδόκουν παραλελῦσθαι· περὶ δὲ τῶν κατὰ μέρος ἐγκλημάτων αὐτοῖς ἡ σύγ- 8
κλητος πικρῶς καὶ βαρέως ἀνεκρίνετο. [t]Ἦν δ' ὁ νοῦς τῆς 9
ἀποκρίσεως τοιοῦτος, ὅτι, εἰ μὴ δι' ὀλίγους ἀνθρώπους,
τοὺς αὐτῶν φίλους, καὶ μάλιστα δι' αὐτούς, ἤδεισαν
Astymedis orationem improbat Polybius. καλῶς καὶ δικαίως, ὡς δέον ἦν αὐτοῖς χρήσασθαι. Ὁ 10
δ' Ἀστυμήδης αὐτῷ μὲν ἐδόκει καλῶς εἰρηκέναι περὶ
τῆς πατρίδος· οὐ μὴν τοῖς γε παρεπιδημοῦσιν, οὔτε τοῖς

[q] λαβεῖν malim cum Ursino. Vulgatam defendit Reisk. [r] ἐντεύξεις utique malim cum Diodoro Siculo. [s] Μετὰ ex conject. scripsi. Vulgo κατὰ.

natas, animis prorsus conciderunt, ut quo se verterent nescirent. At postquam unus etiam e prætoribus pro rostris concionans rogationem ad populum tulisset de bello Rhodiis indicendo; tum enimvero pavore lymphatis non constare mens, patriæ periculum reputantibus, tanto denique metu adfici, ut pullata veste se amicirent, et quum amicos hortarentur ad ferendam opem, non hortantium, neque postulantium verbis uterentur, sed preces mixtas lacrymis adhiberent, ne quid durius in patriam ipsorum vellent ire consultum. Interjectis aliquot diebus, postquam ab Antonio tribuno plebis sunt introducti, et prætor ille, qui de bello ipsis indicendo promulgationem tulerat, de rostris ab eo esset detractus; ipsi verba fecerunt, prius quidem *Philophron*, deinde etiam *Astymedes*. Ac tunc quidem *cygneo*, quod aiunt, *cantu* edito, ejusmodi responsionem acceperunt, quæ extremo quidem illo periculo belli, quod metuebant, Rhodios eximebat: verum de criminibus, quæ in illos erant collata, multa sigillatim aspere ac dure eis exprobrabant patres. Erat autem responsi hæc fere sententia: *nisi per paucos populo Romano amicos staret, ac maxime per ipsos legatos, scire probe senatum, quid sibi in Rhodios juris fuerit.* Ceterum *Astymedes*, qui visus sibi est ea actione patriam pulcre defendisse, Græcis tamen hominі-

11 ἐκεῖ μένουσι τῶν Ἑλλήνων οὐδαμῶς ἤρεσκεν. [s]ἐξέβαλλε A. U. 587. Astymedis oratio ad senatum.
γὰρ ἔγγραπτον μετὰ ταῦτα [t]ποιήσας τὴν σύνταξιν τῆς
δικαιολογίας, ἣ τοῖς πλείστοις τῶν ἀναλαμβανόντων εἰς
12 τὰς χεῖρας ἄτοπος ἐφαίνετο καὶ τέλεως ἀπίθανος. Συν-
εστήσατο γὰρ τὴν δικαιολογίαν οὐ μόνον ἐκ τῶν τῆς
πατρίδος δικαίων, ἔτι δὲ μᾶλλον ἐκ τῆς τῶν ἄλλων
13 κατηγορίας. τὰ μὲν γὰρ [u]ἐνεργήματα καὶ συνεργή-
ματα παραβάλλων καὶ συγκρίνων, τὰ μὲν τῶν ἄλλων
ἐπειρᾶτο ψευδοποιεῖν καὶ ταπεινοῦν, τὰ δὲ τῶν Ῥοδίων
14 ηὔξανε, πολλαπλασιάζων καθ' ὅσον οἷός τ' ἦν· τὰ δ'
ἁμαρτήματα κατὰ τοὐναντίον τὰ μὲν τῶν ἄλλων ἐξω-
νείδιζε πικρῶς καὶ δυσμενικῶς, τὰ δὲ τῶν Ῥοδίων ἐπει-
ρᾶτο περιστέλλειν, ἵνα κατὰ τὴν παράθεσιν τὰ μὲν
οἰκεῖα μικρὰ καὶ συγγνώμης ἄξια φανῇ, τὰ δὲ τῶν
τέλας ἀπαραίτητα καὶ μεγάλα τελέως, ἐφ' οἷς ἔφη
συγγνώμης τετευχέναι τοὺς ἡμαρτηκότας ἅπαντας.
15 Τὸ δὲ γένος τοῦτο τῆς δικαιολογίας οὐδαμῶς ἂν πρέ-
16 πειν ἀνδρὶ πολιτικῷ δόξειεν· ἐπεί τοι καὶ τῶν κοινοπρα-
γησάντων περί τινων ἀπορρήτων οὐ τοὺς διὰ φόβον ἢ
πόνον μηνυτὰς γενομένους τῶν συνειδότων ἐπαινοῦμεν,
ἀλλὰ τοὺς πᾶσαν ἐπιδεξαμένους βάσανον καὶ τιμωρίαν,
καὶ μηδενὶ τῶν συνειδότων παραιτίους γενομένους τῆς
αὐτῆς συμφορᾶς, τούτους ἀποδεχόμεθα, καὶ τούτους

[s] ἐξέβαλλε Bav. [t] *ποιήσας* correxit Casaub. *ποιήσασθαι* Urs. cum MStis. [u] *ἐνεργήματα* Bav. An debuit *ἐνεργετήματα*?

bus, qui vel peregre Romam advenerant vel inibi habitabant, haudquaquam erat probatus. Et quum postea in literas ab eo relata publicataque ea concio fuisset; qui illam legebant, et absurdam et in totum ad persuadendum ineptam pronunciabant. Namque ille patriæ causam non magis commemorandis iis rebus est tutatus, quæ ad ejus excusationem pertinebant, quam aliorum criminationibus. Quæ enim pro Romanis vel per se fecerant Rhodii, vel ipsos adjuvando, comparans contendensque cum aliis, merita aliorum omnium mendaciis obscurare atque elevare conabatur; Rhodiorum vero facta, quam maxime poterat, augebat atque exaggerabat. In peccatis contra, sua delicta aliis aspere et odiose exprobrans, Rhodiorum culpas minuebat; ut ex illa comparatione, quæ erant a suis admissa, parva esse et venia digna ostenderet, aliorum adprime gravia et quæ nullam mererentur veniam; et tamen aliis gratiam delictorum factam esse aiebat a Romanis. Enimvero defensionis hoc genus viro politico nequaquam convenire existimamus: nam et ex iis, qui societatem occulti cujusdam facinoris habuerunt, non illos laudamus, qui ob metum aut vexationem conscios indicaverint; verum illos potius, qui nullis tormentis aut suppliciis potuerint adigi, ut eorumdem consciorum socios in eamdem calamitatem trahant. Hi

Ol. 153. 1. ἄνδρας ἀγαθοὺς νομίζομεν. Ὁ δὲ διὰ τὸν ἄδηλον 17
φόβον πάντα τὰ τῶν ἄλλων ἁμαρτήματα τιθεὶς ὑπὸ
τὴν ὄψιν τοῖς κρατοῦσιν, καὶ παινοποιήσας, ὑπὲρ ὧν ὁ
χρόνος εἰς λήθην ἀγηόχει τοὺς ὑπερέχοντας, πῶς οὐκ
ἔμελλε δυσαρεστήσειν τοῖς ἱστορήσασι;

Nova legatio Rhodiorum.

v. Τὴν δὲ προειρημένην ἀπόκρισιν οἱ μὲν περὶ τὸν 1
Φιλοκράτην λαβόντες, ἐξαυτῆς ὥρμησαν· οἱ δὲ περὶ τὸν
Ἀστυμήδην αὐτόθι μίνοντες παρήδρευον, χάριν τοῦ
μηδὲν αὐτοὺς λανθάνειν τῶν προσπιπτόντων ἢ λεγομένων
κατὰ τῆς πατρίδος. Προσπεσούσης δὲ τῆς ἀποκρίσεως 2
ταύτης εἰς τὴν Ῥόδον, δόξαντες ἀπολελῦσθαι τοῦ μεγί-
στου φόβου τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον, τ' ἄλλα, καίπερ
ἀκμὴν ὄντα δυσχερῆ, ῥᾳδίως ἔφερον. Οὕτως ἀεὶ τὰ 3
μείζω τῶν προσδοκωμένων κακῶν λήθην ποιεῖ τῶν ἐλατ-
τόνων συμπτωμάτων. Διὸ καὶ παραχρῆμα ψηφισά- 4

Potestas navarchi Rhodii.

μενοι τῇ Ῥώμῃ στέφανον ἀπὸ [x] μυρίων χρυσῶν, καὶ
καταστήσαντες πρεσβευτὴν ἅμα καὶ ναύαρχον [y] Θεαί-
τητον, ἐξέπεμπον θυσίας ἀρχομένης, ἄγοντα τὸν στέ-
φανον, καὶ μετὰ τούτου τοὺς περὶ Ῥοδοφῶντα, πειρα-
σομένους κατὰ πάντα τρόπον συμμαχίαν συνθέσθαι
πρὸς Ῥωμαίους. Τοῦτο δ' ἐποίησαν, βουλόμενοι [z] δίχα 5
τοῦ ψηφίσματος καὶ πρεσβείας ἀποτυχεῖν, ἐὰν ἄλλως

[x] διμυρίων secundum Livium. [y] Θεαίτητον restitui ex MStis. Vulgo Θεόδοτον ex scriptura apud Livium vulgata. [z] δίχα cum Reiskio scripsi pro vulgato διὰ. Sed videtur δίχα ψηφίσματος τῆς πρεσβείας scribendum. Vulgo ex Ursini ingenio οὐ διὰ τοῦ ψηφ. καὶ πρεσβ.

sunt, quos laudare solemus, quos pro viris bonis habere. *Astymedes* vero, qui propter ancipitem metum omnia aliorum peccata ob oculos imperantibus ponere sustinuit, et eorum memoriam renovare, quorum oblivionem principis populi animis tempus induxerat, qui poterat audientibus non displicere?

v. Ceterum accepto illo responso, extemplo Rhodum abiit *Philocrates*; Astymede in urbe remanente, qui omnia sollicitus observaret, ne quid forte ipsos lateret eorum, quæ quotidie nunciabantur aut dicebantur adversus patriam. *Rhodii* vero, cognito Romanorum responso, quia maximo illo metu belli videbantur liberati, cetera, etsi erant admodum tristia, æquis animis ferebant. Adeo majora exspectata mala leviorum casuum facile semper oblivionem inducunt. Itaque coronam confestim decem millium aureorum Romanis decernunt. *Theæteto* legationem eam simul et classis præfecturam mandant. Hunc ineunte æstate ad deferendam coronam mittunt, et cum eo Rhodophontem, qui modis omnibus societatem cum Romanis eniterentur contrahere. Hoc autem eo consilio fecerunt, ne, si aliter Romanis videretur, præter irritam

δόξῃ Ῥωμαίοις, δι' αὐτῆς δὲ τῆς τοῦ ναυάρχου προαι- A. U. 587.
ρέσεως τὴν κατάπειραν ποιήσασθαι. τὴν γὰρ ἐξουσίαν
6 εἶχε ταύτην ὁ ναύαρχος ἐκ τῶν νόμων. Οὕτω γὰρ ἦν Rhodiorum prudentia in contrahendis societatibus.
πραγματικὸν τὸ πολίτευμα τῶν Ῥοδίων, ὡς σχεδὸν ἔτη
τετταράκοντα πρὸς τοῖς ἑκατὸν κεκοινωνηκὼς ὁ δῆμος
Ῥωμαίοις τῶν ἐπιφανεστάτων καὶ καλλίστων ἔργων, οὐκ
7 ἐπεποίητο πρὸς αὐτοὺς συμμαχίαν. Τίνος δὲ χάριν
οὕτως ἐχείριζον οἱ Ῥόδιοι τὰ καθ' αὑτοὺς, οὐκ ἄξιον
8 παραλιπεῖν. Βουλόμενοι γὰρ μηδένα τῶν ἐν ταῖς ὑπερ-
οχαῖς καὶ δυναστείαις ἀπελπίζειν τὴν ἐξ αὐτῶν ἐπικου-
ρίαν καὶ συμμαχίαν, οὐκ ἐβούλοντο συνδυάζειν, οὐδὲ
προκαταλαμβάνειν σφᾶς αὐτοὺς ὅρκοις καὶ συνθήκαις,
ἀλλ' ἀκέραιοι διαμένοντες κερδαίνειν τὰς ἐξ ἑκάστων
9 ἐλπίδας. Τότε δὲ μεγάλην ἐποιοῦντο φιλοτιμίαν, βου- Romanor. societatem operose ambiunt Rhodii.
λόμενοι ταύτης τῆς τιμῆς τυχεῖν παρὰ Ῥωμαίων, οὐ
κατεπειγόμενοι συμμαχίας, οὐδ' ἀγωνιῶντες ἁπλῶς
οὐδένα κατὰ τὸ παρὸν, πλὴν αὐτῶν τῶν Ῥωμαίων·
10 ἀλλὰ βουλόμενοι κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τῆς ἐπιβολῆς
ἀφαιρεῖσθαι τὰς ἐπινοίας τῶν δυσχερές τι διανοουμένων
11 περὶ τῆς πόλεως. Ἄρτι δὲ τῶν περὶ τὸν Θεαίτητον Caunii desciscunt a Rhodiis.
[a] καταπεπλευκότων, ἀπέστησαν Καύνιοι, κατελάβοντο
12 δὲ καὶ Μυλασσεῖς τὰς ἐν Εὐρώμῳ πόλεις. Κατὰ δὲ
τὸν αὐτὸν καιρὸν ἡ σύγκλητος ἐξέβαλε δόγμα, διότι

[a] ἐκπεπλ. vel ἀποπεπλευκότων malim cum Reisk. *Vix Rhodo profecta erat.*

legationem, et facti decreti pœniteret: itaque per ipsum classis præfectum tentare animos Romanorum statuerunt; ex legibus namque sanciendæ societatis potestatem classis præfectus habebat. Tanta autem prudentia atque sollertia regebatur respublica Rhodiorum, ut, qui per annos fere centum et quadraginta nobilissimas pulcerrimasque victorias Romanorum adjuverant, tamen fœdus societatis nullum cum iis percussissent. Et est operæ, non prætermittere, cujus rei gratia ita rempublicam suam Rhodii gubernarint. Qui enim nulli regum aut dynastarum spem auxilii societatisque suæ vellent abscindere; arctius se cum quoquam copulare, et libertatem sibi jurejurando ac pactis præcipere nolebant; sed omnia sibi servantes integra, spes singulorum lucrari. Illo vero tempore summa contentione sunt enisi, quo illum honorem a Romanis impetrarent; non adeo, quod per id tempus magnopere opus haberent societate aliqua, aut quod quemquam metuerent, præter ipsos Romanos; quam, ut per singulare studium, quod nunc in eam rem conferrent, irrita redderent eorum consilia, qui de sua civitate tristius aliquid cogitabant. Vix adpulerat *Theætetus*, cum descivere *Caunii*, et Mylassenses quoque Euromensium oppida occuparunt. Sub idem vero tempus editum est a patribus senatusconsultum, quo *Caribus et*

Ol. 153. 1. δεῖ Κᾶρας καὶ Λυκίους ἐλευθέρους εἶναι πάντας, ὅσους προσέπεμπε Ῥοδίοις μετὰ τὸν Ἀντιοχικὸν πόλεμον. Τὰ 13
μὲν οὖν κατὰ τοὺς Καυνίους καὶ τοὺς Εὐρωμεῖς ταχέως οἱ Ῥόδιοι διεφθάρησαντο. [b]τοὺς μὲν γὰρ Καυνίους, Λύκον 14
[c]ἀποπέμψαντες μετὰ στρατιωτῶν, ἠνάγκασαν πάλιν [d]ὑφ' αὑτοὺς τάττεσθαι, καίπερ Κιβυρατῶν αὐτοῖς παραβοηθησάντων· ἐπὶ δὲ τὰς ἐν Εὐρώμῳ πόλεις στρατεύ- 15
σαντες, ἐνίκησαν μάχῃ Μυλασσεῖς καὶ Ἀλαβανδεῖς, ἀμφοτέρων παραγενομένων μετὰ στρατιᾶς ἐπ' Ὀρθωσίαν. Τοῦ δὲ περὶ τῶν Λυκίων καὶ Καρῶν δόγματος 16
αὐτοῖς προστησόντος, πάλιν ἀπεσοβήθησαν ταῖς διανοίαις, δείσαντες, μήποτε μάταιος μὲν αὐτοῖς ἡ τοῦ στεφάνου δόσις γέγονε, μάταιαι δὲ αἱ περὶ τῆς συμμαχίας ἐλπίδες.

Caras et Lycios liberant Romani.

Dinonis et Polyarati inconstantia.

VI. [e]* * * * πρότερον ἐπιστήσαντες τοὺς ἀναγινώσκοντας ἐπὶ τὴν περὶ Δείνωνος καὶ Πολυαράτου διάληψιν. Μεγάλης γὰρ οὔσης τῆς περιστάσεως καὶ τῆς μετα- 2
βολῆς οὐ μόνον παρὰ τοῖς Ῥοδίοις, ἀλλὰ σχεδὸν ἁπάσαις ταῖς πολιτείαις· χρήσιμον ἂν εἴη, τὸ τὰς προαι- 3
ρέσεις τῶν παρ' ἑκάστοις πολιτευομένων ἐπισκέψασθαι, καὶ γνῶναι, τίνες φανήσονται τὸ κατὰ λόγον πεποιηκότες, καὶ τίνες παραπεπαικότες τοῦ καθήκοντος· ἵνα 4

[b] γὰρ ex conject. adjeci. [c] Forsan ἐπιστέμψ. quod maluit Reisk. [d] Mendose vulgo ὑφ' αὐτῶν. [e] *Fragmentum hoc* vulgo ex præscripto codicis Peiresc. ab his verbis incipiunt: Ὅτι φησὶ Πολύβιος· πρότερον ἐπιστῆσαι. &c. et referunt ad *Librum XXVIII.* Sed, vel refragante cod. MS. referendum esse ad *Librum XXX*, monuit jam Valesius.

Lyciis omnibus, quos post confectum bellum Antiochicum Rhodiis adtribuerant, *libertas* concedebatur. Igitur ad Caunios quidem quod adtinet atque Euromenses, ea molestia cito defuncti sunt Rhodii. Misso enim Lyco cum exercitu, quamquam Cibyratarum aderant auxilia, coegerunt Caunios imperio parere: et in Euromensium quoque provinciam expeditione suscepta, Mylassenses Alabandenosque, qui conjunctis viribus imminebant Orthosiæ, acie vicerunt. At postquam de facto pro Lyciis Caribusque decreto nuncium acceperunt, ilicet mentes ipsis iterum pavore sunt concussæ; male metuentibus, ne et coronam frustra donassent, et societatem frustra sperassent.

(*Excerptum Valesianum.*)

VI. * * * postquam admonuerimus lectores de *Dinonis* et *Polyarati* instituto. Nam cum gravissimi casus et mutationes non solum apud Rhodios, sed in ceteris quoque civitatibus acciderint, operæ pretium fuerit, dispicere consilia singulorum, qui reipublicæ præerant, et quinam recte ac constanter se gesserint, quinam officio suo defuerint, videre; ut posteri tamquam

οἱ ἐπιγιγνόμενοι, ὡσαυτὶ τούτων ἐπιθυμούντων, δύνανται A. U. 587.
κατὰ τὰς ὁμοίας περιστάσεις τὰ μὲν αἰρετὰ διώκειν, τὰ δὲ φευκτὰ φεύγειν ἀληθινῶς, καὶ μὴ περὶ τὸν ἔσχατον καιρὸν τῆς ζωῆς ἀθλιεπτοῦντες τὸ πρέπον, καὶ τὰς ἐν τῷ προγεγονότι βίῳ πράξεις αὐτῶν [f] * ποιῶσι.

5 Συνίσαινε τοιγαροῦν, τρεῖς διαφορὰς γενέσθαι τῶν ἐμπε- Varia hominum studia bello Persico.
σόντων εἰς τὰς αἰτίας κατὰ τὸν πρὸς Περσέα πόλεμον.
6 Ὧν μία μὲν ἦν τῶν οὐχ ἡδέως μὲν ὁρώντων κρινόμενα τὰ ὅλα, καὶ τὴν τῆς οἰκουμένης ἐξουσίαν ὑπὸ μίαν ἀρχὴν πίπτουσαν· οὔτε δὲ συνεργούντων, οὔτ' ἀντιπραττόντων ἁπλῶς Ῥωμαίοις οὐδὲν, ἀλλ' οἷον ἐπιτετραφότων
7 τῇ τύχῃ περὶ τῶν ἀποβησομένων. Ἑτέρα δὲ, τῶν ἡδέως ὁρώντων κρινόμενα τὰ πράγματα, καὶ βουλομένων νικᾶν τὸν Περσέα· μὴ δυναμένων δὲ συνεπισπᾶσθαι τοὺς ἰδίους πολίτας, καὶ τοὺς ὁμοεθνεῖς πρὸς τὴν αὐτῶν
8 γνώμην. Τρίτη δὲ καὶ τῶν συνεπισπασαμένων καὶ μεταῤῥιψάντων τὰ πολιτεύματα πρὸς τὴν Περσέως συμμαχίαν.

VII. Πῶς οὖν ἕκαστοι τούτων ἐχείρισαν τὰ καθ' αὐτοὺς, σκοπεῖν πάρεστι. Μετέῤῥιψαν πρὸς Περσέα τὸ τῶν Μολοσσῶν ἔθνος Ἀντίνους καὶ Θεόδοτος, καὶ
3 Κέφαλος [g] μετ' αὐτῶν. [οἱ, τῶν πραγμάτων] ἀντιπεσόντων ταῖς ἐπιβολαῖς αὐτῶν ὁλοσχερῶς, καὶ περιστάντος τοῦ κινδύνου, καὶ συνεγγίζοντος τοῦ δεινοῦ,

[f] * Desideratur ἁμαρτεῖν, aut aliquid simile.
[g] Vulgo μετ' αὐτῶν τῶν ἀντιπεσόντων, et punctum ponunt post ὁλοσχερῶς. Supplevi lacunam ex Reiskii conjectura.

ex proposito exemplo discant, ubi similes casus ingruerint, honesta quæque persequi, ac fugere contraria; ne, si sub exitum vitæ ab officio discesserint, omnem anteactæ vitæ suæ laudem commaculasse videantur. *Tria* erant *genera eorum, qui bello Persico in suspicionem venerant.* Primum illorum, qui ægre quidem tulerant, rerum summam dijudicari, imperiumque orbis terrarum uni genti addici; sed qui neque adjuverant Romanos, neque ulla re eisdem erant adversati, sed quasi fortunæ permiserant rei eventum. Alterum genus erat eorum, qui lubentes viderant de summa rerum decerni, ac superiores Persei partes esse optaverant quidem, sed cives suos ac populares in suam sententiam non potuerant pertrahere. Tertium genus eorum hominum erat, qui civitates suas ad Persei societatem auctoritate sua traduxerant.

VII. Quo autem modo singuli se gesserint, perspicere in promtu est. Gentem *Molossorum* ad Persei regis partes transtulerunt *Antinous* et *Theodotus*, et cum his *Cephalus*. Iidem, postquam prorsus contra ipsorum voluntatem ceciderat res, imminente ex-

Ol. 153. 1. πάντες ὁμόσε [h]συστάντες τοῖς παροῦσιν ἀπίθανον γεν-
ναίως. Διόπερ ἄξιον, ἐπαινεῖν τοὺς ἄνδρας ἐπὶ τῷ μὴ 4
προέσθαι μηδὲ περιϊδεῖν σφᾶς αὐτοὺς εἰς ἀναξίαν διά-
θεσιν ἐμπεσόντας τοῦ προγεγονότος βίου. Καὶ μὴν ἐν 5
Ἀχαΐᾳ καὶ παρὰ Θετταλοῖς καὶ Περραιβοῖς ἴσχον
αἰτίαν καὶ πλείους διὰ τὴν ἡσυχίαν, ὡς ἐφεδρεύοντες
τοῖς καιροῖς, καὶ φρονοῦντες τὰ Περσέως. ἀλλ' οὔτε 6
λόγον ἐν τῷ μέσῳ τοιοῦτον ἐξέβαλον, οὔτε γράφοντες,
οὔτε διαπεμπόμενοι πρὸς τὸν Περσέα περί τινος ἐφωρά-
θησαν· ἀλλὰ διεφύλαξαν ἀνεπιλήπτους ἑαυτούς. Τοι- 7
γαροῦν εἰκότως οὗτοι καὶ δικαιολογίαν καὶ κρίσιν ὑπέ-
Autochiria, pusilli animi indicium. μενον, καὶ πάσας ἐξήλεγχον τὰς ἐλπίδας. Οὐ γὰρ 8
ἔλαττόν ἐστιν ἀγεννίας σημεῖον, τὸ μηδὲν αὐτῷ συνει-
δότα μοχθηρὸν προεξάγειν ἐκ τοῦ ζῆν αὐτὸν, ποτὲ μὲν
τὰς τῶν ἀντιπολιτευομένων [i]ἀνατάσεις καταπλαγέντα,
ποτὲ δὲ τὴν τῶν κρατούντων ἐξουσίαν, τοῦ παρὰ τὸ
καθῆκον φιλοζωεῖν. Καὶ μὴν ἐν Ῥόδῳ, καὶ Κῷ, καὶ 9
πλείοσιν ἑτέραις πόλεσιν, ἐγίνοντό τινες οἱ φρονοῦντες τὰ
Περσέως· οἳ καὶ λέγειν ἐθάρρουν περὶ Μακεδόνων ἐν τοῖς
ἰδίοις πολιτεύμασι, καὶ κατηγορεῖν μὲν Ῥωμαίων, καὶ
καθόλου συνίστασθαι πρὸς τὸν Περσέα κοινοπραγίαν, οὐ
δυνηθέντες δὲ μεταῤῥίψαι τὰ πολιτεύματα πρὸς τὴν τοῦ
Hippocritus Cous. βασιλέως συμμαχίαν. Τούτων δ' ἦσαν ἐπιφανέστατοι, 10

[h] *συστάντες* ex conject. scripsi. Vulgo *στάντες*. *χωρήσαντες* Reisk. [i] *ἀνατάσεις* correxi cum Reisk. Vulgo *ἀναστάσεις*.

tremo discrimine, adversus præsentem fortunam congressi, fortiter pugnantes occubuerunt. Quamobrem omni laude prosequendi sunt, quod semetipsos prodere atque indignam anteacta vita fortunam experiri haudquaquam sustinuerunt. At vero in Achaia et apud Perrhæbos ac Thessalos multo plures ob quietem ac silentium accusabantur, quasi tempus captassent, ac Perseo taciti favissent. Sed neque ullum ejusmodi sermonem in medium protulisse, neque ad Perseum de ea re literas misisse deprehensi sunt; verum ab omni crimine integros se præstitere. Proinde recte fecerunt hi, quod judicium subire minime detrectarunt, atque in innocentia sua spes positas habuerunt. Neque enim *pusilli animi* levius argumentum est, *sibi ipsum mortem consciscere*, nullius conscium culpæ, interdum contrariæ in republica factionis, interdum potentioris metu, quam vitæ desiderio plus quam par sit teneri. Præterea apud Coos ac Rhodios, et in aliis civitatibus, nonnulli palam Perseo faverant: qui, pro Macedonibus verba facere, et Romanos accusare, ac societatem cum Perseo publice suadere cum ausi essent, tamen cives suos ad regias partes pertrahere non potuerant. Horum præ-

τιον παρασκευάσω καὶ βουλεύεσθαι καὶ φρονεῖν τοὺς κατὰ τὰς περιστάσεις εἰς παραπλησίους ἐμπίπτοντας καιρούς. A. U. 587.

* * *

Græcorum legationes ad Romanos in Macedon.

X. Μετὰ τὴν τοῦ Περσέως κατάλυσιν, ἅμα τῷ κριθῆναι τὰ ὅλα, πανταχόθεν ἐξέπεμπον πρέσβεις, συγ-
2 χαρησομένους τοῖς στρατηγοῖς ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν. Τῶν δὲ πραγμάτων ὁλοσχερῶς ἐπὶ Ῥωμαίους κεκλικότων, ἐπιπολάζοντες διὰ τὸν καιρὸν οἱ δοκοῦντες εἶναι φίλοι Ῥωμαίων ἐν πᾶσι τοῖς πολιτεύμασιν, εἴς τε τὰς πρεσ-
3 βείας οὗτοι καθίσταντο καὶ τὰς ἄλλας χρείας. Διὸ συνέδραμον εἰς τὴν Μακεδονίαν ἐκ μὲν Ἀχαΐας Καλλικράτης, Ἀριστόδαμος, Ἀγησίας, Φίλιππος· ἐκ δὲ
4 Βοιωτίας οἱ περὶ Μνάσιππον· ἐκ δὲ τῆς Ἀκαρνανίας οἱ περὶ [s]Χρέμην· παρὰ δὲ τῶν Ἠπειρωτῶν οἱ περὶ τὸν Χάροπα καὶ Νικίαν· παρὰ δὲ τῶν Αἰτωλῶν οἱ περὶ τὸν
5 Λυκίσκον καὶ Τίσιππον. Ἁπάντων δὲ τούτων ὁμοῦ γενομένων, καὶ πρὸς [t]τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἁμιλλωμένων προθύμως, [u]μηδενὸς ὑπάρχοντος ἀνταγωνιστοῦ, διὰ τὸ τοὺς ἀντιπολιτευομένους ἅπαντας, εἴκοντας τοῖς καιροῖς, ἀνακεχωρηκέναι τελέως· ἀκονιτὶ κατεκράτησαν τῆς ὑπο-
6 θέσεως οἱ προειρημένοι. Πρὸς μὲν οὖν τὰς ἄλλας πόλεις καὶ τὰς ἐθνικὰς συστάσεις οἱ δέκα δι' αὐτῶν τῶν στρα-

Græcorum legationes Romam.

[s] Χρέμαν h. l. Bav. Alibi Χρεμίας, alibi Χρεμάτας vocatur in libris Polybianis.
[t] τὴν αὐτὴν correxi cum Reisk. ex mente Casaub. Vulgo αὐτὴν τὴν ὑπόθ.
[u] Vulgo καὶ μηδενὸς ὑπάρχ. Delevi copulam cum Bav.

dentia, alios commonefaciam, si quando in similia tempora inciderint, ut fortius meliusque sibi consulant.

* * *

(*Legatio XCIV.*)

X. Post eversum *Persei* regnum, statim a victoria, quæ bello finem imposuit, undique legationes mittebantur, ad gratulandum ducibus Romanis ob rem bene gestam. Et quum ad Romanos summa rerum inclinaret; quoniam in singulis civitatibus superiores tum erant, pro conditione temporum, qui existimabantur amici Romanorum esse, et legationes et aliarum rerum administrationes illis mandabantur. Venerunt igitur tempore eodem in Macedoniam, ex Achaia, Callicrates, Aristodamus, Agesias, Philippus: e Bœotia, Mnasippus: ex Acarnania, Chremes: ex Epiro, Charops et Nicias: ex Ætolia, Lyciscus et Tisippus. Qui quum omnes simul adessent, et ad eumdem scopum omnes studiose collimarent in orationibus suis, neque exstaret quisquam, qui se illis opponeret, quia omnes, quicumque aliarum erant partium, temporibus cedentes a gubernaculis reipublicæ penitus sese removerant; nullo penitus negotio destinata perfecerunt. Igitur ceteris quidem civitatibus et gentium conciliis decem legati per ipsos

Ol. 153. 1. καὶ σύμφωνος [k]ἦν πᾶσι τοῖς ἐκ τῶν αἰχμαλώτων γραμμάτων συνθήμασιν, ὁμοίως δὲ καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς, ταῖς
Dino. παρά τε τοῦ Περσέως ἀποστελλομέναις πρὸς τὸν Δείνωνα, καὶ [l]παρὰ τούτων πρὸς ἐκεῖνον. Ἐξ ὧν θαυμά- 8
ζειν ἦν, τίνι ποτὲ λογισμῷ χρώμενος ὁ Δείνων προσανέχετο ζῆν, καὶ τὸν παραδειγματισμὸν ὑπέμενε τοῦτον.

Polyaratus. IX. Πολὺ δὲ κατὰ τὴν ἀβουλίαν καὶ κατὰ τὴν ἀγεννίαν ὁ Πολυάρατος ὑπερέθετο τὸν Δείνωνα. Τοῦ 2
γὰρ [m]Ποπιλλίου προστάξαντος Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ, τὸν Πολυάρατον ἀνακάμπτειν εἰς τὴν Ῥώμην, ὁ βασιλεὺς εἰς μὲν τὴν Ῥώμην οὐκ ἔκρινε πέμπειν, ἐντρεπόμενος τὴν πατρίδα καὶ τὸν Πολυάρατον· εἰς δὲ τὴν Ῥόδον ἀποστέλλειν διέλαβε, κἀκείνου τοῦτο παρακαλοῦντος. παραστήσας οὖν λέμβον, καὶ παραδοὺς αὐτὸν 3
Δημητρίῳ, τινὶ τῶν φίλων, ἐξαπέστειλεν. ἔγραφε δὲ καὶ τοῖς Ῥοδίοις ὑπὲρ τῆς ἐκπομπῆς. Ὁ δὲ Πολυά- 4
ρατος, προσσχὼν Φασηλίδι κατὰ πλοῦν, καὶ διανοηθεὶς ἅττα δή ποτ' οὖν, λαβὼν βάλλους κατέφυγεν ἐπὶ τὴν κοινὴν ἑστίαν. Ὃν εἴ τις [n]ἤρετο, τί βούλεται, πέ- 5
πεισμαι, μὴ δυνατὸν ἔχειν εἰπεῖν. εἰ μὲν γὰρ εἰς τὴν πατρίδα μολεῖν ἐπεθύμει, τί θάλλων ἔδει; τοῦτο γὰρ [o]προὔκειτό σοι τοῖς ἄγουσιν αὐτόν. εἰ δ' εἰς τὴν 6
Ῥώμην, καὶ μὴ βουλομένου κείνου τοῦτ' ἔδει γενέσθαι

[k] Suspicatus eram ἦν ἐν πᾶσι τοῖς τῶν αἰχμαλ. [l] Imo παρὰ τούτου, nisi paulo ante malis πρὸς τοὺς περὶ Δείνωνα. [m] Mendose vulgo Ποπλίου. [n] ἤρετο correxi. Vulgo εἴρετο. [o] Particulam σοι deletam malim cum Reisk.

terceptarum literarum arcanis notis, cumque epistolis, tum a Dinone, tum a Perseo ultro citroque missis, consentiebat. Itaque mirum videbatur, qua ratione quave spe adductus *Dino* superesse adhuc atque hujusmodi ludibrio traduci sustinebat.

IX. Sed *Polyaratus* et imprudentia et ignavia Dinonem longe superavit. Nam cum *C. Popilius* Ptolemæo regi mandasset, ut Polyaratum mitteret Romam; rex, et Polyaratum et patriam ejus reveritus, Romam quidem mittere eum noluit, sed Rhodum mittere statuit, quod et ipse Polyaratus postulaverat. Igitur navigio impositum, et Demetrii cujusdam ex regis amicis custodiæ traditum, Rhodum destinavit, literis etiam ad Rhodios de illius transvectione datis. At *Polyaratus*, *Phaselidem* in trajectu adpulsus, nescio quid animo cogitans, sumtis verbenis atque insulis ad penetrale urbis confugit. Quem quidem si quis tum interrogasset, quid sibi vellet, pro certo habeo, dicere haud potuisse. Nam si in patriam reverti optabat; quid velamenta prætendere opus fuit,

κατ' ἀνάγκην. τί οὖν P κατελείπετ' ἕτερον; ἄλλος γὰρ A. U. 587.
7 τότος ὁ δεξόμενος αὐτὸν μετ' ἀσφαλείας οὐκ ἦν. Οὐ
μὴν, ἀλλὰ τῶν Φασηλιτῶν πεμψάντων εἰς τὴν Ῥόδον,
καὶ παρακαλούντων νομίζεσθαι καὶ παραλαμβάνειν τὸν
Πολυάρατον, νουνεχῶς οἱ Ῥόδιοι διαλαβόντες, ἄφρακτον
8 μὲν ἐξαπέστειλαν τὸ παραπέμψον· ἀναλαβεῖν δ' εἰς τὴν
ναῦν ἐκώλυσαν τὸν ἄρχοντα, διὰ τὸ προστετάχθαι τοῖς
ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας εἰς Ῥόδον ἀποκαταστῆσαι τὸν
9 ἄνθρωπον. Παραγενομένης δὲ τῆς νεὼς εἰς τὴν Φαση-
λίδα, καὶ τοῦ μὲν Ἐπιχάρους, ὃς ἦν ἄρχων τῆς νεὼς,
10 οὐ βουλομένου δέχεσθαι τῷ πλοίῳ τὸν ἄνθρωπον· τοῦ δὲ
Δημητρίου, τοῦ προχειρισθέντος ὑπὸ τοῦ βασιλέως διὰ
τὴν ἀνατομὴν, κελεύοντος ἀνίστασθαι καὶ πλεῖν αὐτὸν,
καὶ τῶν Φασηλιτῶν συνεπισχυόντων αὐτῷ, διὰ τὸ δεδιέ-
ναι, μή τις ἐκ Ῥωμαίων σφίσι διὰ ταῦτα μέμψις
11 ἐπακολουθήσοι· καταπλαγεὶς τὴν περίστασιν, ἐνέβη πά-
12 λιν τὸν λέμβον πρὸς τὸν Δημήτριον. Κατὰ δὲ τὸν
ἀπόπλουν ἐπιλαβόμενος ἀφορμῆς εὐπαίρου, προσδραμὼν
κατέφυγε πάλιν εἰς Καῦνον, κἀκεῖ παραπλησίως ἐδεῖτο
13 τῶν Καυνίων βοηθεῖν. Τούτων δὲ πάλιν ἀποτριβομένων Polyaratus Romanis traditus.
αὐτὸν, διὰ τὸ τάττεσθαι μετὰ Ῥοδίων, διεπέμπετο πρὸς
Κιβυράτας, δεόμενος αὐτὸν δέξασθαι τῇ πόλει καὶ
14 πέμψαι παραπομπήν. ἔσχε γὰρ ἀφορμὴν πρὸς τὴν
πόλιν, διὰ τὸ τετράφθαι παρ' αὐτῷ τοὺς παῖδας Παγ-

P κατελείπετ' ex conject. scripsi. Vulgo καταλείπετ'.

cum eo a custodibus deduceretur? Sin Romam proficisci malebat; etiam invito illuc eundum erat. Quidnam igitur poterat esse reliquum? alius enim præterea locus nullus extabat, in quo secure posset consistere. Ceterum cum Phaselitæ Rhodum misissent, postulantes, ut *Polyaratum* ipsi accipere asportareque vellent, Rhodii, prudenter reputantes, navem quidem apertam, quæ eum comitaretur, miserunt: sed præfecto navis, accipere illum in navem, interdixere; quoniam Alexandrinis, Rhodi hominem sistere, mandatum fuisset. Navi igitur Phaselidem delata, cum Epichares præfectus Polyaratum navigio excipere abnueret, Demetrius autem, cujus custodiæ commendatus ab rege fuerat, exsurgere hominem ac proficisci juberet, urgerentque adeo Phaselitæ, veriti, ne id sibi apud populum Romanum fraudi esset; perculsus casus gravitate, Demetrii navigium rursus conscendit. Dum vero in eo erant, ut solverent, opportunitatem nactus, proripuit sese et *Caunum* rursus confugit, ibique similiter quiritando Cauniorum auxilium imploravit. A quibus repulsam passus, eo quod Rhodiis contributi essent, ad *Cibyratas* misit, postulans ut in urbem reciperetur, mitterenturque qui ipsum tuto deducerent. Notus autem Cibyratis eo erat, quod liberi

Ol. 153. 1. Polyaratus, Romanis traditus.

κράτους τοῦ τυράννου. Τῶν δὲ πεισθέντων, καὶ ποιη- 15
σάντων τὰ παρακαλούμενα, παραγενόμενος εἰς τὴν
Κιβύραν, εἰς ἀπορίαν ἐνέβαλεν αὐτόν τε καὶ τοὺς
Κιβυράτας μείζω τῆς πρότερον. [q]ὅτε παρὰ τοῖς Φαση-
λίταις ἦν. οὔτε γὰρ ἔχειν παρ' αὐτοῖς ἐθάρρουν αὐτὸν, 16
διὰ τὸ δεδιέναι τὸν ἀπὸ Ῥωμαίων κίνδυνον, οὔθ' ἅμα
πέμπειν εἰς τὴν Ῥώμην ἐδύναντο, διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν
κατὰ θάλατταν ἔργων, ἅτε μεσόγαιοι τελέως ὑπάρ-
χοντες. λοιπὸν, ἠναγκάζοντο πρεσβεύειν εἰς τὴν Ῥόδον 17
καὶ πρὸς τὸν στρατηγὸν εἰς Μακεδονίαν, ἀξιοῦντες πα-
ραλαβεῖν τὸν ἄνθρωπον. Τοῦ δὲ Λευκίου γράψαντος 18
τοῖς μὲν Κιβυράταις, τηρεῖν ἐπιμελῶς τὸν Πολυάρατον
καὶ νομίζειν εἰς τὴν Ῥόδον, τοῖς δὲ Ῥοδίοις, φροντίζειν
τῆς κατὰ θάλατταν παραπομπῆς, ἵνα μετ' ἀσφαλείας
εἰς τὴν Ῥωμαίων ἀναπομισθῇ, πεισθαρχησάντων δ' ἀμ-
φοτέρων τοῖς γραφομένοις· τούτῳ τῷ τρόπῳ συνέβη τὸν 19
Πολυάρατον ἐλθεῖν εἰς τὴν Ῥώμην, ἐκθεατρίσαντα μὲν
τὴν ἀβουλίαν τὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀγεννίαν ἐφ' ὅσον οἷός
τ' ἦν, ἔκδοτον δὲ γενόμενον οὐ μόνον παρὰ Πτολεμαίου
τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ καὶ παρὰ Φασηλιτῶν, καὶ παρὰ
Κιβυρατῶν, καὶ παρὰ Ῥοδίων, διὰ τὴν ἰδίαν [r]ἄνοιαν.
Τίνος οὖν χάριν τὸν πλείω λόγον πεποίημαι περὶ Πο- 20
λυαράτου καὶ Δείνωνος; Οὐχ ἵνα συνεπεμβαίνειν δόξω 21
ταῖς ἐκείνων ἀτυχίαις, καὶ γὰρ ἄτοπόν γε τοῦτο τελέως·
ἀλλ' ἵνα, φανερὰν ποιήσας τὴν ἐκείνων ἀβουλίαν, βέλ-

[q] Vulgo ἢ ὅτι παρὰ. Delendam putavi primam particulam. [r] Forte ἄγνοιαν scripsit Polybius, ut aliâs.

Pancratis tyranni educati apud eum fuerant. Cum adsensissent Cibyratæ, et postulatis paruissent; ipse Cibyram delatus, et seipsum et Cibyratas in graviorem, quam antea, difficultatem conjecit. Neque enim retinere illum penes se audebant, metu populi Romani; neque porro Romam deportare, ob imperitiam rei maritimæ, quippe penitus mediterranei, poterant. Quod erat reliquum, legationem Rhodum mittere, et in Macedoniam ad proconsulem cogebantur, rogantes, ut accipere hominem vellent. At L. Æmilius cum Cibyratis quidem scripsisset, ut Polyaratum in arta custodia haberent, Rhodumque deducerent, Rhodiis vero, ut eumdem mari Romam tuto deferri curarent; re ab utrisque, ut imperatum erat, perfecta; tandem Polyaratus Romam venit, et imprudentiam et mollitiem animi sui quasi spectaculo, quantum in ipso erat, traducens, traditusque non a Ptolemæo solum rege, sed etiam a Phaselitis, et Cibyratis, ac Rhodiis, per propriam suam stultitiam. Quorsum vero de *Dinone ac Polyarato* prolixior a nobis instituta oratio est? Non sane, ut eorum calamitati insultare videar; id enim quidem importunum foret: sed ut, ob oculos posita illorum impru-

τιον παρασκευάσω καὶ βουλεύεσθαι καὶ φρονεῖν τοὺς κατὰ τὰς περιστάσεις εἰς παραπλησίους ἐμπίπτοντας καιρούς. A. U. 587.

* * *

Græcorum legationes ad Romanos in Macedon.

X. Μετὰ τὴν τοῦ Περσέως καταλυσιν, ἅμα τῷ κριθῆναι τὰ ὅλα, ταναχόθεν ἐξέπεμπον πρέσβεις, συγ- 2 χαρησομένους τοῖς στρατηγοῖς ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν. Τῶν δὲ πραγμάτων ὁλοσχερῶς ἐπὶ Ῥωμαίους πεπλικότων, ἐπιπολάζοντες διὰ τὸν καιρὸν οἱ δοκοῦντες εἶναι φίλοι Ῥωμαίων ἐν τᾶσι τοῖς πολιτεύμασιν, εἴς τε τὰς πρεσ- 3 βείας οὗτοι καθίσταντο καὶ τὰς ἄλλας χρείας. Διὸ συνέδραμον εἰς τὴν Μακεδονίαν ἐκ μὲν Ἀχαΐας Καλλικράτης, Ἀριστόδαμος, Ἀγησίας, Φίλιππος· ἐκ δὲ 4 Βοιωτίας οἱ περὶ Μνάσιππον· ἐκ δὲ τῆς Ἀκαρνανίας οἱ περὶ [s]Χρέμην· παρὰ δὲ τῶν Ἠπειρωτῶν οἱ περὶ τὸν Χάροπα καὶ Νικίαν· παρὰ δὲ τῶν Αἰτωλῶν οἱ περὶ τὸν 5 Δυκίσκον καὶ Τίσιππον. Ἁπάντων δὲ τούτων ὁμοῦ γενομένων, καὶ πρὸς [t]τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἀμιλλωμένων προθύμως, [u]μηδενὸς ὑπάρχοντος ἀνταγωνιστοῦ, διὰ τὸ τοὺς ἀντιπολιτευομένους ἅπαντας, εἴκοντας τοῖς καιροῖς, ἀναπεχωρηκέναι τελέως· ἀπονιτὶ κατεκράτησαν τῆς ὑπο- 6 θέσιως οἱ προειρημένοι. Πρὸς μὲν οὖν τὰς ἄλλας πόλεις καὶ τὰς ἐθνικὰς συστάσεις οἱ δέκα δι' αὐτῶν τῶν στρα- Græcorum legationes Romam.

[s] Χρέμων h. l. Bav. Alibi Χρεμέας, alibi Χρεμάδας vocatur in libris Polybianis.
[t] τὴν αὐτὴν correxi cum Reisk. ex mente Casaub. Vulgo αὐτὴν τὴν διάθ.
[u] Vulgo καὶ μηδενὸς ὑπάρχ. Delevi copulam cum Bav.

dentia, alios commonefaciam, si quando in similia tempora inciderint, ut fortius meliusque sibi consulant.

* * *

(*Legatio XCIV.*)

X. Post eversum *Persei* regnum, statim a victoria, quæ bello finem imposuit, undique legationes mittebantur, ad gratulandum ducibus Romanis ob rem bene gestam. Et quum ad Romanos summa rerum inclinaret; quoniam in singulis civitatibus superiores tum erant, pro conditione temporum, qui existimabantur amici Romanorum esse, et legationes et aliarum rerum administrationes illis mandabantur. Venerunt igitur tempore eodem in Macedoniam, ex Achaia, Callicrates, Aristodamus, Agesias, Philippus: e Bœotia, Mnasippus: ex Acarnania, Chremes: ex Epiro, Charops et Nicias: ex Ætolia, Lyciscus et Tisippus. Qui quum omnes simul adessent, et ad eumdem scopum omnes studiose collimarent in orationibus suis, neque extaret quisquam, qui se illis opponeret, quia omnes, quicumque aliarum erant partium, temporibus cedentes a gubernaculis reipublicæ penitus sese removerant; nullo penitus negotio destinata perfecerunt. Igitur ceteris quidem civitatibus et gentium conciliis decem legati per ipsos

Ol. 153. 1. τηγῶν ἐποιήσαντο τὴν ἐπιταγήν, [x]οὓς δείσει πορεύεσθαι τῶν ἀνδρῶν εἰς τὴν Ῥώμην. οὗτοι δ' ἦσαν, [y]οὓς ἀνεῖπαν, 7 οὓς ἀπέγραψαν οἱ προειρημένοι κατὰ τὰς ἰδίας ἀντιπαραγωγὰς, πλὴν ὀλίγων τελέως, τῶν ἔκδηλόν τι πεποιηκότων. Πρὸς δὲ τὸ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνος πρεσβευτὰς 8 ἐξέπεμψαν, τοὺς ἐπιφανεστάτους ἄνδρας τῶν δέκα, Γάϊον Κλαύδιον καὶ Γναῖον Δομέτιον, διὰ δύο αἰτίας· πρῶτον μὲν, εὐλαβούμενοι τοὺς Ἀχαιοὺς, μή ποτ' οὐ 9 [z]πειθαρχήσωσι τοῖς γραφομένοις, ἀλλὰ καὶ κινδυνεύσωσιν οἱ περὶ τὸν Καλλικράτην, δόξαντες ἐξεργᾶσθαι τὰς κατὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων διαβολὰς, ὃ καὶ ἀληθείαν ἦν· δεύτερον δὲ, διὰ τὸ μηδὲν ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις γράμμασιν ἀκριβὲς εὑρῆσθαι κατὰ μηδενὸς τῶν 10 Ἀχαιῶν. Περὶ μὲν οὖν τούτων μετά τινα χρόνον ἐξέ- 11 πεμπεν ὁ στρατηγὸς τὰς ἐπιστολὰς καὶ τοὺς πρέσβεις, καίπερ οὐκ εὐδοκούμενος, κατά γε τὴν [a]αὐτοῦ γνώμην, ταῖς τῶν περὶ τὸν Λυκίσκον καὶ Καλλικράτην διαβολαῖς, ὡς ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ὕστερον ἐγένετο καταφανές.

* * *

Ptolemæorum legatio Romam. XI. Κατὰ τὴν Αἴγυπτον οἱ βασιλεῖς, ἀπολελυμένοι τοῦ πρὸς Ἀντίοχον πολέμου, πρῶτον μὲν εἰς Ῥώμην πρεσβευτὴν ἐξέπεμψαν [b]Νουμήνιον, ἵνα τῶν φίλων,

[x] ἂν δείσει Bav. [y] οἷς ἀνεῖπαν correxi cum Ernest. ὡς ἀνεῖπαν cod. Urs. unde Ursinus οἷς ἀνεῖπαν fecit. ὡς εἰσὶν suspicatus est Reisk. ὡς ἀνεῖπαν Bav. [z] πειθαρχήσωσι et κινδυνεύσωσιν correxi. Vulgo omnes πειθαρχήσουσι et κινδυνεύσουσιν. [a] ἰμαυτοῦ maluit Reisk. [b] Νουμήνιον Bav.

Romanes duces imperarunt, quosnam vellent Romam sequi [ad dicendam causam.] Hi autem erant, quos prædicti viri denunciaverant, quorum nomina ipsi ediderant, quisque pro suæ factionis studio; præter oppido paucos, qui manifestum aliquid patraverant. Ad gentem vero *Achæorum* clarissimos e decem legatorum numero miserunt, C. Claudium et Cn. Domitium; idque duas ob causas, primum quia verebantur, ne Achæi facere, quæ literis essent imperata, nollent, atque etiam ne in periculum *Callicratis* veniret, utpote qui contra omnes calumnias detulisse videbatur, quod etiam revera ille fecerat: deinde, quia in literis, quæ fuerant captæ, nihil explorati aut certi adversus quemquam Achæorum erat repertum. De his igitur aliquanto post literas et legatos consul misit, qui tamen, ut mihi quidem videtur, *Lyciisci et Callicratis* calumnias non probabat, quod etiam postea rebus ipsis manifestum est factum.

* * *

(*Legatio XCV.*)

XI. *Ægypti reges*, liberati bello contra Antiochum, ante omnia legatum Romam miserunt *Numenium*, ex numero amicorum, gratias pro acceptis

εὐχαριστήσοντα περὶ τῶν εἰς αὐτοὺς γεγονότων εὐεργε- A. U. 587.
2 τημάτων· ἀπέλυσαν δὲ καὶ τὸν Λακεδαιμόνιον Μεναλ- Menalcidas, Laced.
κίδαν, ἐνεργῶς κεχρημένον τοῖς κατὰ τῆς βασιλείας
καιροῖς πρὸς τὴν ἰδίαν ἐπανόρθωσιν, Γαΐου Ποπιλλίου
[c]τὴν ὑπὲρ τῆς ἀπολύσεως χάριν αἰτησαμένου παρὰ τῶν
βασιλέων.

* * *

XII. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Κότυς, ὁ τῶν Ὀδρυσῶν Cotyis legatio.
βασιλεὺς, ἀπέστειλε πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώμην· ἀξιῶν
ἀποδοθῆναι τὸν υἱὸν αὐτῷ, καὶ περὶ τῆς γενομένης πρὸς
2 Περσέα κοινοπραγίας δικαιολογούμενος. Οἱ δὲ Ῥω-
μαῖοι, νομίσαντες ἠνύσθαι σφίσι τὸ προκείμενον, τοῦ
πρὸς τὸν Περσέα πολέμου κατὰ νοῦν προκεχωρηκότος,
τὴν δὲ πρὸς Κότυν διαφορὰν πρὸς οὐδὲν ἔτι διατείνειν,
3 συνεχώρησαν αὐτῷ κομίζεσθαι τὸν υἱὸν, ὃς, ὁμηρείας
χάριν δοθεὶς εἰς Μακεδονίαν, ἑαλώκει μετὰ τῶν Περσέως
4 τέκνων· βουλόμενοι τὴν αὐτῶν πρᾳότητα καὶ μεγαλο-
ψυχίαν ἐμφαίνειν, ἅμα δὲ καὶ τὸν Κότυν αἰδούμενοι
διὰ τῆς τοιαύτης χάριτος.

(II.) L. Anicius *triumphat de Illyriis.*

* * *

XIII. Λεύκιος δ' Ἀνίκιος, Ἰλλυριοὺς καταπολεμή- Genthius in triumpho ductus.
σας, καὶ αἰχμάλωτον ἀγαγὼν [d]Γένθιον τὸν τῶν Ἰλλυ-

[c] τηώτην ὑπὲρ τῆς διαλύσεως suspicatus est Reisk. [d] Vulgo Γένθιον.

beneficiis acturum. Missum etiam fecerunt *Menalcidam* Lacedæmonium, qui gravibus regum temporibus sedulo erat abusus ad rem familiarem augendam; cujus liberationem *C. Popillius* loco beneficii a regibus petierat.

* * *

(*Legatio XCVI.*)

XII. Per idem tempus *Odrysarum* rex *Cotys* legatos Romam misit, *filium sibi reddi* postulans, et *de inita cum Perseo societate* rationem reddens. Romani, re jam perfecta quam destinaverant, quum ex animi sententia bellum adversus Perseum eis successisset, neque quidquam amplius ipsorum interesset, ut inimicitias cum Cotye exercerent, filium ei reducendum permiserunt, qui obses in Macedoniam a patre missus, una cum Persei liberis fuerat captus; ut eo pacto et benignitatem suam atque animi magnitudinem ostenderent, et Cotyi hoc beneficio honorem habuisse viderentur.

(II.) *Apud Athenæum Lib.* XIV. *Cap.* 1.

* * *

XIII. *L. Anicius*, is qui *Illyrios* debellavit, et *Genthium* Illyriorum regem cum liberis in triumphum duxit, ludis, quos victoriæ caussa edidit, ma-

Ol. 153. 1. ριῶν βασιλέα σὺν τοῖς τέκνοις, ἀγῶνας ἐστεφάνωσε τοὺς ἐπινικίους ἐν τῇ Ῥώμῃ, παντὸς γέλωτος ἄξια ἐποίησεν, ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ τριακοστῇ. Μεταπεμ- 2
ψάμενος γὰρ τοὺς ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐπιφανεστάτους τεχνίτας, καὶ σκηνὴν κατασκευάσας μεγίστην ἐν τῷ
Ludi Circenses. Κίρκῳ, πρώτους εἰσῆγεν αὐλητὰς ἅμα πάντας. οὗτοι 3
δ' ἦσαν Θεόδωρος ὁ Βοιώτιος, Θεόκομπος, Ἕρμιππος καὶ Λυσίμαχος, οἵ τινες ἐπιφανέστατοι ἦσαν. Τού- 4
τους δὲ στήσας ἐπὶ τὸ προσκήνιον μετὰ τοῦ χοροῦ, αὐλεῖν ἐκέλευσεν ἅμα πάντας. Τῶν δὲ διαπορευομένων 5
τὰς κρούσεις κατὰ τῆς ἁρμοζούσης κινήσεως, οὐκ ἔφη
Certamen tibicinum. καλῶς αὐτοὺς αὐλεῖν· ἀλλ' ἀγωνίζεσθαι μᾶλλον ἐκέ-
λευε. τῶν δὲ διαπορούντων, ὑπέδειξέ τις τῶν ῥαβδούχων 6
ἐπιστρέψαντας [f]ἀπαγαγεῖν ἐπ' αὐτούς, καὶ ποιεῖν ὡσανεὶ μάχην. ταχὺ δὲ συννοήσαντες οἱ αὐληταὶ, καὶ λαβόν- 7
τες [g]οἰκείαν ταῖς ἑαυτῶν ἀσελγείαις, μεγάλην ἐποιή-
σαντο σύγχυσιν. Συνεπιστρέψαντες γὰρ τοὺς μέσους 8
χοροὺς πρὸς τοὺς ἄκρους, οἱ μὲν αὐληταὶ φυσῶντες ἀδιανόητα καὶ διαφέροντες τοὺς αὐλοὺς, [h]ἀπῆγον ἀνὰ μέρος ἐπ' ἀλλήλους. ἅμα δὲ τούτοις ἐπιπτυποῦντες οἱ 9
χοροὶ καὶ συνεπεισιόντες τὴν σκηνὴν, ἐπεφέροντο τοῖς ἐναντίοις, καὶ πάλιν ἀνεχώρουν ἐκ μεταβολῆς. Ὡς δὲ 10
καὶ περιζωσάμενός τις τῶν χορευτῶν ἐκ τοῦ χοροῦ

[e] καὶ Λυσίμαχος debetur Valesio in Fragm. Polyb. Apud Athenæum vulgo legitur Ἕρμιππος ὁ Λυσίμαχος. Unde Ἑρμ. ὁ Λυσιμάχου vel Λυσιμάχου suspicatus est Casaub. [f] An ἐπαγαγεῖν? [g] Ad οἰκείαν Casaub. excidisse suspicatus est vocab. ἔσεσθαι. Valesius ἐξουσίαν. [h] An ἐπῆγον?

ximum risum concitavit, ut narrat Polybius *libro tricesimo*. Accitis enim e Græcia clarissimis artificibus, exstructaque in circo amplissima scena, primos induxit tibicines simul omnes, Theodorum Bœotum, Theopompum, Hermippum ac Lysimachum, qui tum totius Græciæ celeberrimi habebantur. Hos cum in proscenio statuisset una cum choro, simul canere omnes jussit. Illis vero modulato ac numeroso digitorum motu tibias percurrentibus, *Anicius* misit, qui admonerent, hujusmodi cantum non placere, jussitque ut potius *certarent*. Cum ambigerent *tibicines*, hærerentque ancipites, quidam e lictoribus significavit, ut in seipsos conversi concurrerent, ac pugnæ speciem ederent. Postquam quid sibi Anicius vellet intellexere, convenientem lasciviæ suæ licentiam nacti, omnia permiscuerunt. Medios quippe choros convertentes adversus extremos, ipsi quidem insana quædam ac dissonantia tibiis canentes, in se vicissim mutuo impetu ferebantur. Simul vero perstrepentes chori, et in scenam procurrentes, in adversos ruebant, ac rursus quasi terga dantes recedebant. Sed ubi nescio quis e choro, præcincta veste, repente sese obvertens, in tibicinem adversum manus sustulit, tam-

στραφεὶς ἦρε· τὰς χεῖρας ἀπὸ πυγμῆς πρὸς τὸν ἐπι- A. U. 587.
φερόμενον αὐλητήν, τότ' ἤδη πρότος ἐξαίσιος ἐγένετο,
11 καὶ κραυγὴ τῶν θεωμένων. Ἔτι δὲ τούτων ἐκ παρα- Saltatores.
τάξεως ἀγωνιζομένων, ὀρχησταὶ δύο εἰσήγοντο μετὰ
συμφωνίας εἰς τὴν ὀρχήστραν, καὶ πύκται τέσσαρες Pugiles.
ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν μετὰ σαλπιγκτῶν καὶ [1]βυκα-
12 νητῶν. ὁμοῦ δὲ τούτων πάντων ἀγωνιζομένων, ἄλεκτον
ἦν τὸ συμβαῖνον. Περὶ δὲ τῶν τραγῳδῶν, φησὶν ὁ
Πολύβιος, ὅτι ἐὰν ἐπιβάλωμαι λέγειν, δόξω τισὶ δια-
χλευάζειν.

II.

RES IN GRÆCIA GESTÆ.

(I.) *Res* ÆTOLORUM *et* EPIROTARUM.

* * *

XIV. Οἱ Αἰτωλοὶ τὸν βίον ἀπὸ ληστείας καὶ τῆς Cædes et
2 τοιαύτης παρανομίας εἰώθεισαν ἔχειν. Καὶ ἕως μὲν tumultus apud Ætolos.
ἐξῆν τοὺς Ἕλληνας φέρειν καὶ λεηλατεῖν, ἐκ τούτων
ἐπορίζοντο τοὺς βίους, πᾶσαν γῆν ἡγούμενοι πολεμίαν.
3 Μετὰ δὲ ταῦτα Ῥωμαίων ἐπιστάντων τοῖς πράγμασι,
κωλυθέντες τῆς ἔξωθεν ἐπικουρίας, εἰς ἑαυτοὺς κατήν-
4 τησαν. Καὶ πρότερον μὲν κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον
5 οὐκ ἔστιν, ὃ τῶν δεινῶν οὐκ ἔπραξαν. Βραχεῖ δ' ἀνώ-

[1] βυκανητῶν ex edit. Basil. Athenæi restitui. βυκανητῶν Casaub.

quam pugilatu dimicaturus, tum vero immanis plausus clamorque spectantium excitatus est. Illis vero inter se adhuc dimicantibus, repente in orchestram *saltatores* duo processere cum symphonia: simul quatuor *pugiles* cum tubicinibus et buccinatoribus in scenam conscenderunt. Qui cum simul omnes inter se certarent, dici vix potest quale fuerit spectaculum. De *tragœdis* vero (ait Polybius) si quid dicere adgrediar, vereor ne quibusdam ludere videar ac jocari.

II.

(I.) *Excerpta Valesiana.*

* * *

XIV. ERAT in more institutoque *Ætolorum*, latrociniis atque hujusmodi sceleribus victum parare. Ac quamdiu quidem illis licuit Græciam populari, ea præda se sustentare consueverant, omnem agrum pro hostico habentes. Postea vero, ex quo Romani intenti rebus Græcorum esse cœperunt, cum aliena diripere non amplius sinerentur, in semet ipsos rabiem verterunt. Ac primum quidem civili bello nullum crudelitatis genus prætermiserunt. Paullo vero superiori memoria, gustato mutuo cruore in cæde illa ad

Ol. 153. 1. τρόπον χρόνῳ γεγευμένοι τοῦ φόνου τοῦ κατ' ἀλλήλων ἐν ταῖς κατὰ τὴν Ἀρσινοΐαν σφαγαῖς, ἕτοιμοι πρὸς πᾶν ἦσαν, ἀποτεθηριωμένοι τὰς ψυχάς, ὥστε μηδὲ βουλὴν διδόναι τοῖς προεστῶσι. Διόπερ ἦν ἀπρισίας καὶ παρα- 6
νομίας καὶ φόνου πλήρη τὰ κατὰ τὴν Αἰτωλίαν· καὶ τῶν πραττομένων παρ' αὐτοῖς ἐκ λογισμοῦ μὲν καὶ προβίσεως οὐδὲν ἐπετελεῖτο, πάντα δ' εἰκῇ καὶ φύρδην ἐπράττετο, καθάπερ εἰ λαίλαπός τινος ἐπεπτωκυίας εἰς αὐτούς.

*

Charops nequissimus hominum. Κατὰ τὴν Ἤπειρον παραπλήσια τούτοις ἔπραττον. 7
Ἐφ' ὅσον γὰρ οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μετριώτεροι τῶν 8
κατὰ τὴν Αἰτωλίαν ἦσαν, ἐπὶ τοσοῦτον ὁ προεστὼς αὐτῶν ἀσεβέστερος καὶ παρανομώτατος ὑπῆρχε τῶν ἄλλων. δοκῶ γὰρ, μὴ γεγονέναι μηδ' ἔσεσθαι θηριωδέστερον 9
ἄνθρωπον, μηδὲ σκαιότερον, Χάροπος.

(II.) Æmilius Paulus *civitates Græciæ obit, et per Epirum Romam proficiscitur.*

* * *

Sicyon, Argos. XV. Ἐπισημηνάμενος δὲ τοῦ Σικυῶνος τὴν ὀχυρότητα, καὶ τὸ βάρος τῆς τῶν Ἀργείων πόλεως, ἦλθεν εἰς Ἐπίδαυρον.

*

Arsinoiam patrata, animis efferati, ad omnia parati erant; adeo ut ne principibus quidem, qui rempublicam gerebant, consultandi locum ullum darent. Itaque temeritate et violentia ac *cædibus plena* erant *cuncta in Ætolia*: et quæcumque ab iis tunc agebantur, ea non consilio ac ratione, sed temere ac tumultuarie fiebant, prorsus quasi atrox quædam procella in rempublicam eorum incubuisset.

*

Eadem in *Epiro* rerum facies erat. Quanto enim hic modestiores homines, quam in Ætolia erant; tanto sceleratior ac nequior horum princeps fuit. Prorsus enim sic existimo, nec tetriorem nec sæviorem *Charope* hominem umquam exstitisse, nec posthac exstiturum.

(II.) *Apud Suidam et Strabonem.*

* * *

XV. [*Æmilius Paulus,*] cum admiratus esset *Sicyonis* munitionem, et urbis *Argivorum* opes, *Epidaurum* adiit. (*Suidas in* Βάρος.)

*

2 Πάλαι μετέωρος ἦν εἰς τὴν τῆς Ὀλυμπίας θέαν ἄφρμησε. A. U. 587.

*

3 Λεύκιος Αἰμίλιος παρῆν εἰς τὸ τέμενος τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ τὸ ἄγαλμα θεασάμενος ἐξεπλάγη, καὶ τοιοῦτον εἶπεν· ὅτι μόνος αὐτῷ δοκεῖ Φειδίας τὸν παρ' Ὁμήρῳ Δία μεμιμῆσθαι· διότι μεγάλην ἔχων προσδοκίαν τῆς Ὀλυμπίας, μείζω τῆς προσδοκίας εὑρηκὼς εἶη τὴν ἀλήθειαν. Jupiter Olympius.

* *

5 Τῶν Ἠπειρωτῶν ἑβδομήκοντα πόλεις Πολύβιός φησιν ἀνατρέψαι Παῦλον τὸν Αἰμίλιον μετὰ τὴν Μακεδόνων 6 καὶ Περσέως κατάλυσιν. Μολοττῶν δ' ὑπάρξαι τὰς πλείστας· τίνες δὲ καὶ δέκα μυριάδας ἀνθρώπων ἐξανδραποδίσασθαι. LXX oppida Epiri evertit Æmilius.

III.

Ol. 153. 2. A. U. 588.

RES IN ITALIA GESTÆ ANNO DLXXXVIII.

(I.) Prusias *Romam venit.*

* * *

XVI. Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦλθε καὶ Προυσίας ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν Ῥώμην, συγχαρησόμενος τῇ συγκλήτῳ 2 καὶ τοῖς [k]στρατηγοῖς ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν. Ὁ δὲ Προυσίας οὗτος οὐδαμῶς γέγονεν ἄξιος τοῦ τῆς Βασιλείας Prusiæ turpis adulatio.

[k] στρατηγοῖς correxi cum viris doctis. Vulgo στρατιώταις edd. et MSti.

Jam olim cupidus spectandæ *Olympiæ*, eo profectus est. (*Suid. in Μιθρ.*)

*

L. Æmilius, in templum ingressus quod erat *Olympiæ*, et [*Jovis*] *statuam* contemplatus, obstupuit; dixitque, *solum Phidiam sibi videri Homericum Jovem expressisse: se enim, cum magnam Olympiæ expectationem habuisset, veritatem expectatione majorem reperisse.* (*Suid. in Φειδίας.*)

* *

Polybius scriptum reliquit: *Paulum Æmilium* LXX *urbes Epirotarum evertisse, Macedonibus et Perseo domitis; quarum plerasque fuisse* ait *Molossorum: eumdemque in servitutem abduxisse* CL *hominum millia.* (*Strabo Lib.* VII. *p.* 322.)

III.

(I.) *Legatio XCVII.*

* *

XVI. Eodem quoque tempore et Prusias, Bithyniæ rex, *Romam* venit, ad gratulandum senatui et imperatoribus de parta victoria. Hic autem *Prusias* nequaquam majestate regia ullo modo dignus erat; quod ex

Ol. 153. 2. προσχήματος· τεκμήραιτο δ' ἄν τις ἐκ τούτων· ὅς γε 3
πρῶτον μὲν, πρεσβευτῶν παραγεγονότων Ῥωμαϊκῶν πρὸς
αὐτὸν, ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν, καὶ πίλιον ἔχων, καὶ
τήβεννα, καὶ καλιγίους, ἀπήντα τούτοις, καὶ καθόλου
τοιαύτῃ διασκευῇ κεχρημένος, οἵαν ἔχουσιν οἱ προσ-
φάτως ἠλευθερωμένοι παρὰ Ῥωμαίοις, οὓς καλοῦσι
λιβέρτους. καὶ δεξιωσάμενος τοὺς πρεσβευτὰς, Ὁρᾶτε, 4
ἔφη, τὸν ὑμέτερον λίβερτον ἐμὲ, πάντα βουλόμενον
χαρίζεσθαι, καὶ μιμεῖσθαι τὰ παρ' ὑμῖν. ἧς ἀγεννε-
στέραν φωνὴν οὐ ῥᾴδιον [l] εἰπεῖν. [m] Τότε δὲ κατὰ τὴν 5
εἴσοδον [n] γενόμενος τὴν εἰς τὴν σύγκλητον, στὰς κατὰ
τὸ θύριτρον ἀντίος τοῦ συνεδρίου, καὶ καθεὶς τὰς χεῖρας
ἀμφοτέρας, προσεκύνησε τὸν οὐδὸν καὶ τοὺς καθημένους,
ἐπιφθεγξάμενος, Χαίρετε, θεοὶ σωτῆρες· ὑπερβολὴν οὐ
καταλιπὼν ἀνανδρίας, ἅμα δὲ καὶ [o] γυναικισμοῦ καὶ
κολακείας, οὐδενὶ τῶν ἐπιγενομένων. Ἀπόλουθα δὲ 6
τούτοις καὶ κατὰ τὴν κοινολογίαν, εἰσελθὼν, ἐπετε-
λέσατο· περὶ ὧν καὶ τὸ γράφειν [p] ἀπρεπὲς ἦν. Φανεὶς 7
δὲ τελέως εὐκαταφρόνητος, ἀπόκρισιν ἔλαβε δι' αὐτὸ
τοῦτο φιλάνθρωπον.

*

Eumenes Romam venire prohibetur.

XVII. Ἤδη δὲ τούτου τας ἀποκρίσεις εἰληφότος, 2
προσέπεσε, παραγίγνεσθαι τὸν Εὐμένη. Τοῦτο δὲ τὸ

[l] βέλτιον εἰπεῖν legitur apud Diodorum Sic. [m] Ante τότε δὲ ex eodem Diodoro restituenda Polybio videntur hæc fere verba: τελλὰ δὲ καὶ ἄλλα τούτοις παραπαλήσια διατρέξαντ· καὶ τότε δὲ &c. [n] γενόμενος, quod abest vulgo, inserui ex Diod. [o] Mendose vulgo γυναικισμοῦ. [p] ἃ suspicatus est Reisk. Mihi intercidisse partic. ἄν videtur.

his facile aliquis colligat. Primum enim, quum legati ad ipsum Romani venissent, raso capite, pileatus, togatus, calceatus obviam iis processerat, plane eo habitu, qualis solet esse apud Romanos recens manumissorum, quos *libertos* vocant: et quum legatos salutasset, *Ecce me*, inquit, *vestrum libertum, omnia vestra causa cupientem, instituta omnia vestra imitari paratum.* Qua voce nulla fingi potest minus generosa. Tunc vero ingressus curiam, ad januam stans curiæ ex adverso patrum, demissis manibus limen salutavit senatorumque consessum, et simul, *Salvete*, inquit, *dii servatores mei.* Quæ vox adeo indigna viro est, adeo muliebres sapit blanditias et adulationem, ut nihil fœdius ventura post ætas sit latura. Similis istis et oratio fuit, quam ingressus curiam habuit: cujus vel meminisse hoc loco dedecet. Hujus summa vilitate animadversa, Romani responsum tanto benignius dederunt.

*

XVII. Postquam Prusiæ responsum illud dedit senatus, adlata est fama, adventare *Eumenem*: quæ res sollicitos non mediocriter habuit patres.

πρᾶγμα πολλὴν ἀπορίαν παρέσχε τοῖς ἐν τῷ συνεδρίῳ. A. U. 588.
διαβεβλημένοι γὰρ πρὸς αὐτὸν, καὶ διαλήψεις ἀμεταβίτους ἔχοντες, οὐκ ἐβούλοντο κατ' οὐδένα τρόπον
3 ἐμφανίζειν αὐτούς. Πᾶσι γὰρ ἀναδεδειχότες πρῶτον καὶ μέγιστον φίλον τὸν βασιλέα τοῦτον, ἔμελλον, εἰς ὄψιν ἐλθόντες, καὶ προσδεξάμενοι δικαιολογίαν, εἰ μὲν τὸ δοκοῦν ἀποκριθεῖεν ἀκολουθοῦντες ταῖς ἰδίαις διαλήψεσιν, ἐκθειατρισῖν αὐτοὺς, εἰ τοιοῦτον ἄνθρωπον ἐπὶ
4 τοσοῦτον ἐξετίμησαν ἐν τοῖς ἀνώτερον χρόνοις· εἰ δὲ [q]δουλεύοντες τῇ τῶν ἐντὸς φαντασίᾳ φιλανθρώπως ἀποκριθεῖεν, παρόψεσθαι τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ τῇ πατρίδι
5 συμφέρον. Διόπερ ἐξ ἑκατέρας τῆς ἀποφάσεως μέλλοντος ἀτιθάνου τινὸς αὐτοῖς ἐξακολουθήσειν, [r]εὕροντο
6 λύσιν τοῦ προβλήματος τοιαύτην. Ὡς γὰρ καθόλου δυσαρεστούμενοι ταῖς τῶν βασιλέων ἐπιδημίαις, δόγμα τι τοιοῦτον ἐξέβαλον· Μηδένα βασιλέα παραγίγνεσθαι Reges prohibentur
7 πρὸς αὐτούς. Μετὰ δὲ ταῦτα πυθόμενοι τὸν Εὐμένη Italia.
καταπεπλευκέναι τῆς Ἰταλίας εἰς Βρεντέσιον, ἐπαπέστειλαν τὸν ταμίαν, φέροντα τὸ δόγμα, καὶ κελεύοντα λέγειν πρὸς αὐτὸν, εἴ τι τυγχάνει τῆς συγκλήτου
8 χρείαν ἔχων· εἰ δὲ μηδενὸς δεῖται, παραγγελοῦντα τὴν
9 ταχίστην αὐτὸν ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀπαλλάττεσθαι. Ὁ δὲ βασιλεὺς, συμμίξαντος αὐτῷ τοῦ ταμίου, γνοὺς τὴν τῆς συγκλήτου προαίρεσιν, εἰς τέλος ἀπεσιώπησεν,

[q] δουλεύοντες correxit Ursin. βουλεύοντες MSti. [r] εὗρον τὴν λύσιν Bav.

Nam quum odium illius concepissent, certaque ac fixa staret illis sententia; indicium tamen hujus suæ voluntatis nullo pacto dare volebant. Qui enim omnibus ostenderant, regem se *Fumenem* omnium primum et maximum ex populi Romani amicis habere; hi, si nunc eidem, in conspectum suum ad causam dicendam admisso, responsum ex animi sui sententia dedissent, imprudentiam suam publicaturi erant, qui hominem iis moribus tanti fecissent antea: sive, famæ publicæ serviendo, benigne ei respondissent, in veritatem et utilitatem patriæ erant peccaturi. Quoniam igitur utroque modo eventura erant, quæ nollent, huic incommodo sic occurrerunt. Nam quasi in universum ipsis displiceret Romam adventus regum, *senatusconsultum* est ab iis editum, quo *vetabant, reges ullos ad se venire.* Deinde certiores facti, *Eumenem* Brundusium in Italiam adpulisse, quæstorem ad eum miserunt, qui decretum senatus ei adferret, et *dicere* eum juberet, *ecquid ope senatus is aliquo esset ei opus: quod si patres nihil posceret,* denunciaret ei, ut *quam primum Italia excederet.* Rex, habito cum quæstore colloquio, intellecta senatus voluntate, verbum nullum commutavit, *nulla re opus habere*

Ol. 153. 2. οὐδενὸς [a]φήσας προσδεῖσθαι. Καὶ δὴ τούτῳ τῷ τρόπῳ 10
συνέβη τὸν Εὐμένη κωλυθῆναι τῆς εἰς τὴν Ῥώμην ἀνα-
Eumenem deprimunt Romani. βάσεως. Συνηκολουθήκει δὲ καὶ ἕτερόν τι πραγματικὸν 11
τούτῳ τῷ διαβουλίῳ. μεγάλου γὰρ ὑπὸ τῶν Γαλατῶν 12
ἐπικρεμαμένου κινδύνου τῇ βασιλείᾳ, προφανὲς ἦν, ὅτι
διὰ τὸν σκυβαλισμὸν τοῦτον οἱ μὲν τοῦ βασιλέως σύμ-
μαχοι ταπεινωθήσονται πάντες, οἱ δὲ Γαλάται διπλα-
σίως ἐπιῤῥωσθήσονται πρὸς τὸν πόλεμον. Διὸ, πάντη 13
πάντως βουλόμενοι ταπεινοῦν αὐτὸν, ἐπὶ ταύτην κατην-
Legatis datur senatus. έχθησαν τὴν γνώμην. Τούτων δὲ γιγνομένων ἔτι [t]κατὰ 14
τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος, λοιπὸν ἡ σύγκλητος ἅπασι
τοῖς παραγεγονόσι κατὰ πρεσβείαν (οὐ γὰρ ἦν οὔτε 15
πόλις, οὔτε δυνάστης, οὔτε βασιλεὺς, ὃς οὐκ ἀπε-
στάλκει πρεσβείαν κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, τὴν συγ-
χαρησομένην ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν·) οἷς ἅπασιν οἰκείως 16
ἀπήντησε καὶ φιλανθρώπως, πλὴν τῶν Ῥοδίων. τούτους 17
δὲ παρέπεμπε, ποικίλας ἐμφάσεις ποιοῦσα περὶ τοῦ
μέλλοντος. Ἐπείχετο δὲ καὶ κατὰ τοὺς Ἀθηναίους.

(II.) *Legatio Atheniensium.*

*

Petunt de Haliarto, Delo et Lemno. XVIII. [u]Οἱ Ἀθηναῖοι παρεγένοντο πρεσβεύοντες, τὸ
μὲν πρῶτον ὑπὲρ τῆς τῶν Ἁλιαρτίων σωτηρίας. παρα- 2

[a] φήσας correxi cum Reiskio. Vulgo φήσαντος. [t] κατὰ τὰς ἀρχὰς ex conject. scripsi. Vulgo κατ' ἀρχὰς. [u] Proxime hæc cohærent cum præcedenti ecloga. adeoque legendum videtur Οἱ μὲν γὰρ.

se confirmans. Hoc pacto consecuti sunt Romani, ne *Eumenes* Romam veniret. Sed et aliud quid præterea hoc senatusconsulto sunt consecuti, quod adprime ad rem faciebat. Nam quum ingens illi regno periculum immineret a Gallogræcis; non erat dubium, quin propter hanc contumeliosam Eumenis rejectionem amicis quidem omnibus illius animi conciderent, Galatæ vero duplo ad persequendum bellum animosiores essent futuri. Qui igitur cuperent omnibus modis Eumenem deprimere, hoc consilium iniverunt. Atque hæc ineunte hieme sunt facta. Secundum quæ omnibus legationibus datus est senatus. Nulla namque fuit civitas, nullus dynasta, nullus rex, qui tempore illo legatos ad gratulandum populo Romano non misisset: quibus omnibus benevole et comiter responsum est, exceptis *Rhodiis;* quibuscum senatus contemtius egit, modo spe, modo metu in posterum ostentato. Verum etiam erga *Athenienses* continuit se senatus.

(II.) *Legatio XCVIII.*

* * *

XVIII. Venerant Romam *Atheniensium legati*, præcipue quidem ad deprecandum pro salute *Haliartiorum*. Quæ illorum oratio quum audita esset

νουμένοις δὲ περὶ τούτου τοῦ μέρους, ἐκ μεταβάσεως A. U. 568.
διελέγοντο περὶ Δήλου καὶ Λήμνου, καὶ τῆς τῶν
Ἁλιαρτίων χώρας, εἰς ἑαυτοὺς ἐξαιτούμενοι τὴν κτῆσιν·
3 εἶχον γὰρ διττὰς ἐντολάς. Οἷς περὶ μὲν τῶν κατὰ
Δῆλον καὶ Λῆμνον οὐκ ἄν τις ἐπιτιμήσειε, διὰ τὸ καὶ
πρότερον ἀντιποιεῖσθαι τῶν νήσων τούτων· περὶ δὲ τῆς De Haliarto iniqua petitio.
τῶν Ἁλιαρτίων χώρας εἰκότως ἄν τις καταμέμψαιτο.
4 Τὸ γὰρ, πόλιν σχεδὸν ἀρχαιοτάτην τῶν κατὰ τὴν
Βοιωτίαν, ἐκταικυῖαν, μὴ συνεπανορθοῦν κατὰ πάντα
τρόπον, τὸ δ' ἐναντίον ἐξαλείφειν, ἀφαιρουμένους καὶ
5 τὰς εἰς τὸ μέλλον ἐλπίδας τῶν ἠληρηκότων· δῆλον, ὡς
οὐδενὶ μὲν ἂν δόξαι τῶν Ἑλλήνων καθήκειν, ἥκιστα δὲ
6 τῶν ἄλλων Ἀθηναίοις. Τὸ γὰρ τὴν μὲν ἰδίαν πατρίδα
κοινὴν ποιεῖν ἅπασι, τὰς δὲ τῶν ἄλλων ἀναιρεῖν, οὐδα-
7 μῶς οἰκεῖον ἂν φανείη τοῦ τῆς πόλεως ἤθους. Πλὴν Delus et Lemnus dantur Atheniensibus.
ἥ γε σύγκλητος καὶ τὴν Δῆλον αὐτοῖς ἔδωκε καὶ τὴν
Λῆμνον. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Ἀθηναίους τοιαύτην
ἴσχε διάθεσιν.

(III.) *Legatio Rhodiorum.*

*

XIX. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Θεαίτητος, εἰσελθὼν Theætetus moritur Romæ.
εἰς τὴν σύγκλητον, λόγους μὲν ἐποιήσατο περὶ τῆς
2 συμμαχίας· ὑπερθεμένης δὲ τῆς συγκλήτου τὸ διαβού-

contentim, aliud agere cœperunt, et sermone de *Delo*, *Lemno* atque agro Haliartiorum instituto, eorum sibi possessionem depoposcerunt: acceperant enim de his rebus duplicia mandata. Ac quæ ad *Delum* quidem et *Lemnum* quod adtinet, cur quisquam reprehendat, causæ nihil dici potest; nam etiam antea ea loca sibi Athenienses vindicaverant: de *Haliartiorum* vero agro, jure aliquis eis succenseat. Urbem enim omnium ferme Bœoticarum antiquissimam, gravi casu oppressam, non adjuvare modis omnibus, ut in integrum restitueretur, sed contra delere velle ex hominum memoria, præcisa miseris spe etiam omni aliquando se erigendi: hoc vero cum Græcorum nemini, tum autem minus, quam ceteris, conveniat Atheniensibus. Parum enim moribus atque institutis ejus civitatis congruat, communem omnibus patriam urbem suam declarare, et suas aliis patrias ire deletum. Ceterum *Delum et Lemnum* dedit eis senatus. Et Atheniensium quidem res ita se habebant.

(III.) *Legatio XCIX.*

*

XIX. Eodem etiam tempore *Theæteto*, quum ei senatus esset datus, de societate verba fecit. Sed dum patres moras nectunt, illum interea fatum

Ol. 183. 2. λιον, οὗτος μὲν μετήλλαξε τὸν βίον κατὰ φύσιν, ἔτη
Caunii exsules. γὰρ εἶχε πλείω τῶν ὀγδοήκοντα. Παραγενομένων δὲ 3
φυγάδων ἔκ τε Καύνου καὶ Στρατονικείας εἰς τὴν Ῥώμην,
καὶ παρελθόντων εἰς τὴν σύγκλητον· [t]ἐγένετο δόγμα,
Ῥοδίους ἐξάγειν τὰς φρουρὰς ἔκ τε Καύνου καὶ Στρα-
τονικείας. Οἱ δὲ περὶ τὸν Φιλόφρονα καὶ Ἀστυμή- 4
δην, λαβόντες ταύτην τὴν ἀπόκρισιν, ἀπέπλευσαν κατὰ
σπουδὴν εἰς τὴν οἰκείαν· δεδιότες, μὴ παροξύσαντες 5
οἱ Ῥόδιοι περὶ τοῦ τὰς φρουρὰς ἐξαγαγεῖν, αὖθις
ἄλλην ἀρχὴν ἐγκλημάτων ποιήσωσιν.

IV.

RES PELOPONNESI.

* * *

Callicrates proditor Achæor. XX. ΚΑΤΑ τὴν Πελοπόννησον, παραγενομένων τῶν
πρεσβευτῶν, καὶ διασαφούντων τὰ κατὰ τὰς ἀποκρί-
σεις, οὐκ ἔτι θόρυβος ἦν, ἀλλ' ὀργὴ καὶ μῖσος ἐκφανὲς
πρὸς τοὺς περὶ τὸν Καλλικράτην.

exosus omnibus. [u]Τοῦ περὶ Καλλικράτην μίσους καὶ Ἀνδρωνίδαν καὶ 2
τοὺς λοιποὺς, ὁμογνώμονας τούτων, οὕτως ἂν τις τεκμή-
ραιτο. Τῆς γὰρ τῶν Ἀντιγονείων πανηγύρεως ἐν τῷ 3
Σικυῶνι συντελουμένης, καὶ τῶν βαλανείων ἁπάντων
ἐχόντων τάς τε κοινὰς [x]μάκτρας καὶ πύελους ταύταις

[t] ἐγένετο δόγμα, Ῥοδίους ἐξάγειν Casauboni hoc debetur ingenio. ἐγένετο δόγμα Ῥοδίους ἐξάγειν Ursin. cum MStis. quod teneri poterat, ni fallor, debebatque inserto commate post Ῥοδίους. [u] Τὸ περὶ Καλλ. μῖσος aut Τὸ μίσος τοῦ περὶ Καλλ. μίσους voluit Reisk. [x] Mendose vulgo μαγκὰς.

occupat: erat enim octogenario major. Deinde advenerunt Romam *Caunii et Stratonicenses* exsules. Qui postquam in senatu essent auditi, factum est *senatusconsultum*, quo jubebantur *Rhodii, præsidia Cauno et Stratonicea educere*. Eo responso accepto, *Philophron et Astymedes* festinanter in patriam sunt profecti: verebantur enim, ne, Rhodii si præsidia educere negiexissent, aliarum denuo calamitatum principium suæ civitati exoriretur.

IV.

Legatio CIII. et Excerpt. Vales.

* * *

XX. IN Peloponneso, postquam reversi sunt legati, et responsa quæ acceperant ediderunt, non jam tumultuari omnes, sed iram atque odium palam concipere adversus *Callicratem*. Quantum fuerit odium omnium adversus *Callicratem* et *Andronidam* reliquosque ejusdem factionis, vel hinc liquido perspici potest. Cum solenne festum, quod *Antigonia* vocant, *Sicyone* celebraretur, atque in omnibus balneis communes mactræ et labra

παρακειμένας, εἰς ἃς οἱ κομψότεροι τῶν ἀνθρώπων A. U. 588.
4 εἰώθασι κατ' ἰδίαν ἐμβαίνειν· [y] εἰς ταύτας ὅτε τις Callicrates exosus
καθείη τῶν περὶ τὸν Ἀνδρωνίδαν καὶ Καλλικράτην, Achæis.
οὐδεὶς ἐτόλμα τῶν ἐφεστώτων ἔτι [z] καθιέναι, πρὶν ἢ τὸν
βαλανίτην τὸ μὲν ὑπάρχον ὕδωρ ἀφιέναι πᾶν, ἕτερον
5 δὲ καθαρὸν ἐγχέαι. τοῦτο δ' ἐποίουν, ὑπολαμβάνοντες
ὡσανεὶ μιαίνεσθαι καθιέντες εἰς ταυτὸ τοῖς προειρημένοις
6 ὕδωρ. Τοὺς δὲ συριγμοὺς τοὺς ἐν ταῖς κοιναῖς πανη-
γύρεσι τῶν Ἑλλήνων καὶ τοὺς χλευασμοὺς, ὅτε τις
[a] ἐπιβάλοιτο κηρύττειν τινὰ τῶν προειρημένων, οὐδ' ἂν
7 ἐξηγήσαιτο ῥᾳδίως οὐδείς. Ἐθάῤῥει δὲ καὶ τὰ παι-
δάρια κατὰ τὰς ὁδοὺς, ἐκ τῶν διδασκαλείων ἐπανά-
γοντα, κατὰ πρόσωπον αὐτοὺς προδότας ἀποκαλεῖν.
Τοιαύτη τις ὑπέδραμε προσκοπὴ καὶ μῖσος κατὰ τῶν
προειρημένων.

[y] Sic ex conject. correxi, monente ex parte Reiskio. Vulgo εἰ ταύταις ὅστε τις καθίη. [z] καθιέναι ex conject. scripsi, pro vulgato κατιέναι, et v. 5. καθιέντες, pro κατιέντες. [a] ἐπιβάλοιτο correxi cum Reisk. Vulgo ἐπιβάλοι.

essent, in quæ elegantiores homines seorsim descendere consueverant; si sorte *Andronidas* aut *Callicrates* lavandi causa in solium aliquod descendisset, nemo posthac ex iis, qui supervenerant, eodem descendere prius sustinebat, quam balneator, pristina aqua omni egesta, puram nitidamque de novo infudisset: quippe veluti contaminari se existimabant omnes, si eadem ac illi aqua lavarentur. Quibus vero sibilis ac sannis in publicis Græciæ conventibus fuerint excepti, si quando aliquis quempiam ex illis publice laudare esset ausus, ne dicendo quidem satis exprimi possit. Ipsi pueri, e scholis redeuntes, coram *proditores* eos adpellare per vicos non verebantur. Tanta omnium offensio, tantumque odium, adversus illos homines gliscebat.

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES ANNI URBIS DLXXXIX.

(I.) *Legatio* RHODIORUM *Romam.*

* * *

Ol. 153. 3. A. U. 589. Cretensium bellum intestinum.

1. [a]ΕΠΟΛΕΜΗΣΑΝ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Κνώσσιοι μετὰ Γορτυνίων πρὸς τοὺς Ῥαυκίους, καὶ συνθήκας ἐποιήσαντο πρὸς ἀλλήλους ἐνόρκους, μὴ πρότερον λύσειν τὸν πόλεμον, πρὶν ἢ κατὰ κράτος ἑλεῖν τὴν Ῥαῦκον.

Rhodii denuo petunt societatem Romanor.

2 Οἱ δὲ Ῥόδιοι, νομισάμενοι τὰ περὶ τῶν Καυνίων, καὶ θεωροῦντες οὐ καταλήγουσαν τὴν ὀργὴν τῶν Ῥωμαίων, ἐπειδὴ περὶ πάντων ἀπολούθως ταῖς ἀποκρίσεσιν ἐπιθάρχησαν, εὐθέως τοὺς περὶ Ἀριστοτέλην πρεσβευτὰς καταστήσαντες, ἐξέπεμπον εἰς τὴν Ῥώμην, δόντες 3 ἐντολὰς, πειράζειν πάλιν περὶ τῆς συμμαχίας. Οἱ καὶ παραγενηθέντες εἰς τὴν Ῥώμην θερείας ἀκμαζούσης, εἰσῆλθον εἰς τὴν σύγκλητον, καὶ παραυτίκα περὶ τοῦ

[a] ἐξεπολέμησαν e suo codice in notis citavit Ursinus et sic est in Bav.

I.

(I.) *Legatio C.*

* * *

1. PER id tempus *Cnossii* et *Gortynii* bellum cum *Rhauciis* gerebant, icto fœdere inter ipsos, quod et jurejurando firmaverant, non prius se bellandi finem facturos, quam Rhaucum vi expugnassent. *Rhodii*, cognita senatus voluntate de *Cnossiis*, quum viderent nihil remittere Romanorum iram; obsecuti per omnia eorum responsis, *legationem Romam* miserunt, cujus princeps *Aristoteles* erat. His mandatum erat, ut societatis iterum mentionem facerent, in eamque curam incumberent. Ii quum media æstate in urbem venissent, et, dato ipsis senatu, post expositum Rhodiorum obse-

Ol. 153. 3. πεπεισθαρχηκέναι τὸν δῆμον τοῖς ἐπιταττομένοις διεσαφουν, καὶ παρεκάλουν ὑπὲρ τῆς συμμαχίας, πολλοὺς καὶ ποικίλους διαθέμενοι λόγους. Frustra. Ἡ δὲ σύγκλητος 4 ἔδωκεν ἀπόκρισιν, ἐν ᾗ τὴν μὲν φιλίαν παρεσιώπησε, περὶ δὲ τῆς συμμαχίας οὐκ ἔφη καθῆκειν αὐτῇ τοῦτο συγχωρεῖν Ῥοδίοις κατὰ τὸ παρόν.

(II.) *Legatio* Gallogræcorum.

* * *

Libertas conceditur Gallogræcis. II. Τοῖς παρὰ τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας Γαλατῶν πρεσβευταῖς συνεχώρησαν τὴν αὐτονομίαν, μένουσιν ἐν ταῖς ἰδίαις κατοικίαις, καὶ μὴ στρατευομένοις ἐκτὸς τῶν ἰδίων ὅρων.

(III.) *Res* Antiochi Epiphanis.

* * *

Pompam magnificam ducit Antiochus. III. Ὁ Ἀντίοχος, ἀκούσας τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ συντετελεσμένους ἀγῶνας ὑπὸ Αἰμιλίου Παύλου, τοῦ Ῥωμαίων στρατηγοῦ, βουλόμενος τῇ [b] μεγαλοεργίᾳ ὑπερᾶραι τὸν Παῦλον, ἐξέπεμψε πρέσβεις καὶ θεωροὺς εἰς τὰς πόλεις, καταγγελοῦντας [c] τοὺς ἐσομένους ἀγῶνας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Δάφνης· ὡς πολλὴν γενέσθαι τῶν Ἑλλήνων σπουδὴν εἰς τὴν ὡς αὐτὸν ἄφιξιν. Ἀρχὴν δ' ἐποιήσατο 2 τῆς πανηγύρεως τὴν πομπείαν, οὕτως ἐπιτελεσθεῖσαν.

[b] Post *μεγαλοεργίᾳ* vulgo addunt *δωρεᾷ*. Delevi otiosum vocab. *καὶ τῇ δωρεᾷ* ex ing. edidit Ursinus. [c] *τοὺς ἐσομ. ἀγῶνας.* Persuasum habemus non sic scriptum reliquisse Polybium. Fortasse *τοὺς συντελεσθησομένους ἀγῶνας.*

quium in omnibus quæ imperata fuerant, ad societatem multis variisque rationibus patres essent hortati; senatus ita respondit, ut, nulla mentione amicitiæ facta, *societatem quod attinet, non decere se in præsentia* diceret, *Rhodiis eam indulgere.*

(II.) *Legatio CII.*

* * *

II. *Legatis*, qui a *Gallogræcis* fuerant missi, permiserunt patres, suis ut legibus uterentur; modo intra proprias habitationes sese continerent, et extra fines armati non prodirent.

(III.) *Polyb. apud Athenæum Lib.* V. *cap.* 5. *et* X. *c.* 10.

* * *

III. Antiochus, quum rescivisset de *ludis*, ab *Æmilio Paulo* Romanorum imperatore celebratis in Macedonia, volens magnificentia superare Paulum, ad civitates misit oratores sacros- que legatos, qui nunciarent ludos, quos *ad Daphnen* esset exhibiturus: quo factum est, ut ingenti studio Græci ad eum convenirent. Totius celebritatis initium fecit a *pompa*, quæ tali modo ducta est. Præibant hominum

A. U. 589. Pompam ducit Antiochus.

3 Καθηγοῦντό τινες, Ῥωμαϊκὸν ἔχοντες καθοπλισμὸν ἐν θώραξιν ἀλυσιδωτοῖς, ἄνδρες ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις πεντακισχίλιοι. μεθ' οὓς Μυσοὶ πεντακισχίλιοι συν-
4 εἵποντο. Κίλικες δ' εἰς τὸν τῶν εὐζώνων τρόπον καθωπλισμένοι τρισχίλιοι, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους.
5 ἐπὶ δὲ τούτοις Θρᾷκες τρισχίλιοι, καὶ Γαλάται [b]πεντακισχίλιοι, ἄλλοι δ' ἀργυράσπιδες, οἷς ἐπηκολούθει μονομάχων ζεύγη διακόσια τεσσαράκοντα. Τούτων
6 κατόπιν ἦσαν ἱππεῖς [c]Νισαῖοι μὲν χίλιοι, πολιτικοὶ δὲ τρισχίλιοι, ὧν οἱ μὲν πλείους ἦσαν χρυσοφάλαροι καὶ
7 χρυσοστέφανοι, οἱ δ' ἄλλοι ἀργυροφάλαροι. Μετὰ δὲ τούτους ἦσαν οἱ λεγόμενοι ἑταῖροι ἱππεῖς· οὗτοι δὲ ἦσαν εἰς χιλίους, πάντες χρυσοφάλαροι. τούτοις συν-
8 εἶχε τὸ τῶν φίλων σύνταγμα, ἴσον καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὸν κόσμον. Ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπίλεκτοι χίλιοι· οἷς ἐπηκολούθει τὸ καλούμενον Ἄγημα, πρά-
9 τιστον εἶναι δοκοῦν σύστημα τῶν ἱππέων, περὶ χιλίους. Τελευταῖα δ' ἦν ἡ κατάφρακτος ἵππος, οἰκείως τῇ προσηγορίᾳ τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐσκεπασμένων
10 τοῖς ὅπλοις. ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ χίλιοι καὶ πεντακόσιοι. Πάντες δ' οἱ προειρημένοι εἶχον πορφυρᾶς ἐφαπτίδας,
11 πολλοὶ δὲ καὶ διαχρύσους καὶ ζωωτάς. Ἐξίππα μὲν ἦν ἑκατόν, τέθριππα δὲ [d]τεσσαράκοντα. ἔπειτα ἐλεφάν-
των ἅρμα καὶ συνωρίς. καθ' ἕνα δὲ εἵποντο ἐλέφαντες

[b] Post *πεντακισχίλιοι* excidisse suspicatus est Reiskius verba *οἱ μὲν χρυσόστι-*
φοι. [c] *Νισαῖοι* correxi, monente Casaub. Mendose vulgo *Πισαῖοι*. [d] *τετρα-*
κόσια suspicari licet cum Reiskio.

state florentium millia quinque, Romanorum instar armatorum, cum hamatis loricis. Sequebantur continenter Mysi totidem: ab his Cilicum tria millia, in modum levis armaturæ instructorum, aureas coronas gestantium. Post hos Thracum tria, et Galatarum quinque millia, aliique cum argenteis scutis; quos sequebantur gladiatorum paria ducenta et quadraginta. Horum a tergo fuerunt equites *Nisæi* mille, urbani vero ter mille, quorum plerique cum aureis phaleris et coronis, alii cum argenteis. His succedebant equites, qui *amici* et *sodales* vocantur, circiter mille, aureis phaleris omnes ornati. Quibus proxima fuit *amicorum legio*, numero illis par et ornatu. Post hos delecti mille progressi sunt; quos secutum est *Agema* quod vocatur, quod validissimum habetur equitum corpus: et hi mille erant numero. Postremi fuere cataphracti equites, ab armis nomen habentes, quibus et viri et equi tecti sunt, quingenti supra mille. Erant autem omnibus istis, quos modo recensuimus, paludamenta purpurea, quibusdam auro distincta, aut animantium imaginibus picturata. Currus sejuges centum erant, quadrigæ vero quadraginta; tum *currus elephantis*

Ol. 153. 3. Pompam ducit Antiochus.

[a]διεσκευασμένοι τριάκοντα καὶ ἕξ. Τὴν δ' ἄλλην σομ- 12
πὴν λέγειν ἐστὶ δυσίφικτον, ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ λεκτέον.
Ἔφηβοι μὲν γὰρ ἐπόμπευσαν εἰς ὀκτακοσίους, χρυσοῦς
ἔχοντες στεφάνους· βόες δ' εὐτραφεῖς περὶ χιλίους·
[f]θεωρίαι δὲ βραχὺ λείπουσαι τριακοσιῶν· ἐλεφάντων
δ' ὀδόντες ὀκτακόσιοι. Τὸ δὲ τῶν ἀγαλμάτων πλῆθος 13
οὐ δυνατὸν ἐξηγήσασθαι. πάντων γὰρ τῶν παρ' ἀνθρώ-
ποις λεγομένων ἢ νομιζομένων θεῶν ἢ δαιμόνων, προσέτι
δὲ ἡρώων, εἴδωλα διήγετο, τὰ μὲν κεχρυσωμένα, τὰ
δ' ἡμφιεσμένα στολαῖς διαχρύσοις· καὶ πᾶσι τούτοις οἱ 14
προσήκοντες μῦθοι κατὰ τὰς παραδεδομένας ἱστορίας ἐν
διασκευαῖς πολυτελέσι παρέκειντο. Εἵπετο δ' αὐτοῖς 15
καὶ Νυκτὸς εἴδωλον καὶ Ἡμέρας, Γῆς τε, καὶ Οὐρα-
νοῦ, καὶ Ἠοῦς, καὶ Μεσημβρίας. Τὸ δὲ τῶν χρυσω- 16
μάτων καὶ ἀργυρωμάτων πλῆθος οὕτως ἂν τις ὑπονο-
ήσειεν, ὅσον ἦν· εἷς γὰρ τῶν φίλων, Διονυσίου τοῦ
[g]ἐπιστολογράφου, χίλιοι παῖδες ἐπόμπευσαν, ἀργυρώ-
ματα ἔχοντες, ὧν οὐδὲν [h]ἔλαττον ὁλκὴν εἶχε δραχμῶν
χιλίων. Βασιλικοὶ δὲ παῖδες παρῆλθον ἑξακόσιοι, χρυ- 17
σώματα ἔχοντες. ἔπειτα γυναῖκες ἐκ χρυσῶν καλπίδων
μύροις ἔρραινον, εἰς διακοσίας. Ταύταις δ' ἑξῆς ἐπόμ- 18

[a] διεσκευασμένοι ex conject. scripsi. Vulgo διεσκιδασμένοι. [f] *Mensas sacras* intellexit Casaub. et Spanh. quæ Græce dicuntur ὑποθέσεις. [g] ἐπιστολογράφου edidit Ursin. [h] Apud Athenæum editur ἐλάττον penacute. Videturque ἐλάττονα utique scribendum.

quatuor junctis sequebantur, et bigæ duobus elephantis. Singuli deinde elephanti instructi triginta sex. Reliquum vero pompæ adparatum oratione persequi difficile fuerit: summatim tamen nonnihil dicendum. Adolescentes puberes circiter octingenti progressi, aureis coronis ornati: boves opimi ad mille: legationes ad celebranda solennia a civitatibus missæ, paulo minus trecentæ; elephantorum dentes octingenti. Imaginum vero numerum referre nemo queat. Omnium enim quotquot apud homines vel creduntur vel dicuntur esse dii aut dæmones, tum heroum omnium, simulacra gestabantur, alia insuta, alia stolis auro distinctis induta. Atqui cunctis his, cum sumtuoso adparatu, adjecta erant symbola, quæ secundum fabulas quæ de unoquoque tradi solent, cuique conveniunt. Sequebantur etiam *imagines Noctis*, et *Diei*, et *Terræ*, *Cæli*, *Auroræ*, *Meridiei*. Aureæ vero argenteæve supellectilis vim ac multitudinem, quanta fuerit, sic quispiam animo conceperit. Dionysii, unius ex regis amicis, qui erat ei ab epistolis, pueri mille in eo pompæ ductu incedebant, argentea vasa gestantes, quorum nullum minus pendebat mille drachmis. Regis autem sexcenti pueri illos consequebantur, aurea gestantes vasa. Deinde mulieres circiter trecentæ ex aureis urnis unguentum adspergentes. His proximæ fuerunt fœminæ magnifice exornatæ, octoginta, insidentes lecti-

πευον, ἐν χρυσόποσι μὲν φορείοις, ὀγδοήκοντα γυναῖκες· A. U. 589.
ἀργυρόποσι δὲ, πεντακόσιαι, καθήμεναι, πολυτελῶς
19 διεσκευασμέναι. Καὶ τῆς μὲν πομπῆς τὰ ἐπιφανέ-
στατα ταῦτα ἦν.

IV. [i]Ἐπιτελεσθέντων δὲ τῶν ἀγώνων καὶ μονομαχιῶν Ludos celebrat Antiochus.
καὶ κυνηγεσίων, κατὰ τριάκονθ' ἡμέρας, ἐν αἷς τὰς
θέας συνετέλει, πέντε μὲν τὰς πρώτας ἐν τῷ γυμνασίῳ
πάντες ἐκ χρυσῶν [k]ὁλκίων ἠλείφοντο κροκίνῳ μύρῳ.
2 ἦν δὲ ταῦτα πεντεκαίδεκα, καὶ κινναμωμίνου τὰ ἴσα,
καὶ ναρδίνου. παραπλησίως δὲ καὶ ταῖς ἑξῆς εἰσεφέρετο
τήλινον, ἀμαράκινον, [l]ἰρινὸν, πάντα διαφέροντα ταῖς εὐω-
3 δίαις. Ἔστρωτο δὲ εἰς εὐωχίαν ποτὲ μὲν χίλια τρί-
κλινα, ποτὲ δὲ χίλια πεντακόσια, μετὰ τῆς πολυτε-
4 λεστάτης διασκευῆς. Ὁ δὲ χειρισμὸς ἐγίγνετο τῶν
πραγμάτων δι' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. ἵππον γὰρ ἔχων
εὐτελῆ, παρέτρεχε παρὰ τὴν πομπὴν, τοὺς μὲν προάγειν
5 κελεύων, τοὺς δ' ἐπέχειν. Κατὰ δὲ τοὺς πότους αὐτὸς
ἐπὶ τὰς εἰσόδους ἐφιστάμενος, οὓς μὲν εἰσῆγεν, οὓς δ'
ἀνέκλινε· καὶ τοὺς διακόνους τοὺς τὰς παραθέσεις φέ-
6 ροντας αὐτὸς εἰσήγαγεν. καὶ περιπορευόμενος, οὗ μὲν
προσεκάθιζεν, οὗ δὲ προσανέπιπτε· καὶ ποτὲ μὲν ἀπο-

[i] Cum his, quæ lib. V. habet Athenæus, conserenda sunt, quæ idem refert lib. X. his verbis: Ἐν τῇ τριακοστῇ πρώτῃ Πολύβιός φησι, συντελοῦντα αὐτὸν (τὸν Ἀντίοχον) ἀγῶνας, συγκαλέσαι πάντας Ἕλληνας καὶ τῶν βουλομένων τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τὴν θέαν. καὶ πλείστων παραγινομένων ἐν τοῖς γυμνασίοις, πάντας ἐκ χρυσῶν ὁλκίων ἔλειφε κροκίνῳ μύρῳ, καὶ κινναμωμίνῳ, καὶ ναρδίνῳ, καὶ ἀμαρακίνῳ καὶ κρινίνῳ. Nonnihil, quod vel sic deesse ad sententiam videbatur, in *vers. Lat.* supplevi. [k] ὁλκείων ex ing. edidit Ursin. [l] ἰρινὸν correxi. εἰρινὸν editum est apud Athenæum.

cis, quarum pedes auro, et quingentæ lecticis, quarum pedes argento fulgebant. Et in pompa quidem hæc maxime erant illustria.

IV. Deinde vero quum peragerentur ludi, et gladiatoria certamina, et venationes; per triginta dies, quibus edebat ista spectacula, quinque prioribus diebus, quicumque in gymnasium venissent, ex aureis vasis ungebantur crocino oleo, [quinque sequentibus] cinnamomino, dein nardino, tum telino, [ex fœnogræco, tum amaracino, denique liliaceo; quorum unumquodque odoris suavitate præstabat: aderant autem uniuscujusque generis [quotidie] quindecim vasa. Ad epulas sternebantur aliâs mille triclinia, aliâs quingenta supra mille, cum adparatu sumtuosissimo. Totum autem negotium per ipsum regem administrabatur; qui, vili vectus equo, et pompam intercursans, alios jubebat progredi, alios sistere gradum. In conviviis, stans in aditibus cœnaculorum, alios introducebat, aliis loca in lectulis adsignabat: ministrorumque, qui fercula portabant, dux ipse erat. Tum mensas circumambulans, nunc adsidebat, nunc adcumbebat: nonnumquam

Ol. 153. 3. Ludos celebrat Antiochus.

θέμενος μεταξὺ τὸν ψωμὸν, ποτὲ δὲ τὸ ποτήριον, ἀνεπήδα, καὶ μετανίστατο, καὶ περιήει τὸν πότον, προπόσεις λαμβάνων ὀρθὸς, ἄλλοτε παρ' ἄλλοις, ἅμα δὲ καὶ τοῖς ἀκροάμασι προσπαίζων. Προϊούσης δ' ἐπὶ 7
πολὺ τῆς συνουσίας, καὶ πολλῶν ἤδη κεχωρισμένων, ὑπὸ τῶν μίμων ὁ βασιλεὺς εἰσεφέρετο ὅλος κεκαλυμμένος, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐτίθετο, ὡς εἷς ὢν δῆτα τῶν μίμων. καὶ 8
τῆς συμφωνίας προκαλουμένης, ἀναπηδήσας ὠρχεῖτο, καὶ ὑπεκρίνετο μετὰ τῶν γελωτοποιῶν, ὥστε πάντας αἰσχυνομένους φεύγειν. Ταῦτα δὲ πάντα συνετελέσθη, 9
ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐνοσφίσατο, παρασπονδήσας τὸν Φιλομήτορα βασιλέα, παιδίσκον ὄντα· τὰ 10
δὲ καὶ τῶν φίλων συμβαλλομένων. ἱεροσυλήσει δὲ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἱερῶν.

*

Tib. Gracchum legatum excipit.

v. Μετὰ τὴν συντέλειαν τῶν ἀγώνων, ἅρτι τούτων γεγονότων, ἦκον οἱ περὶ τὸν Τιβέριον πρεσβευταὶ, κατασκόπων ἔχοντες τάξιν. Οἷς οὕτως ἐπιδεξίως ἀπήντησεν 2
Ἀντίοχος καὶ φιλοφρόνως, ὥστε μὴ οἷον τοὺς περὶ τὸν Τιβέριον ὑποπτεῦσαί τι περὶ αὐτοῦ πραγματικὸν, ἢ παρατρίβῆς ἔμφασιν ἔχον ἐκ τῶν κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἀλλὰ καὶ τῶν λεγόντων τι τοιοῦτον καταγινώσκειν, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κατὰ τὴν ἀπάντησιν φιλανθρωπίας· ὅς γε, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τῆς αὐλῆς 3

rursus inter edendum bibendumve, posita subito bucca vel poculo prosiliens alio se conferebat, circumibatque compotantium mensas, et propinationes ab aliis atque hic ibi adstans accipiebat, simulque interim cum eis, qui festivum quidpiam recitabant, jocabatur. Tum, ubi productum jam in longum esset convivium, multique jam excessissent, regem histriones mimi, totum vestibus occultum, producebant, et humi ponebant, velut unum quemdam ex suis consortibus. Is autem, musicorum concentu provocatus, prosiliebat saltabatque, histrionem agens cum ridiculis scurris, adeo ut præ pudore omnes diffugerent. Celebrata autem atque perfecta sunt ista omnia partim ex eis opibus, quas Antiochus, violato fœdere pueri regis Philometoris, ex Ægypto abstraxerat; partim ex eis, quas contulerunt amici; maximam vero partem, ex spoliis templorum, quæ compilaverat.

*

(*Legatio CI.*)

v. Mox a confectis istis ludis, *legatus ad Antiochum* venit *Tiberius* (*Gracchus,*) ad explorandum rerum statum Roma missus. Quem ea dexteritate rex excepit, ut non solum, moliri eum res novas, nihil suspicaretur *Gracchus*, aut ullum signum animodverteret animi, propter illa, quæ Alexandriæ acciderant, subalienati; sed etiam omnibus illis sese opponeret, qui ejusmodi aliquid in *Antiochum* dicerent. Tantam humanitatem in eo congressu *Graccho* rex exhibuerat: qui, ut ce-

παρεχώρησε τοῖς πρεσβευταῖς, μικροῦ δὲ καὶ τοῦ διαδή- A. U. 589.
4 ματος, κατὰ τὴν ἐπίφασιν· καίπερ οὐκ ὢν τῇ προαιρέσει τοιοῦτος, ἀλλὰ τοὐναντίον ἀλλοτριώτατα διακείμενος πρὸς Ῥωμαίους.

II.

RES GESTÆ ANNO DXC.

(I.) *Legationes* Prusiæ, Rhodiorum, Achæorum.

* * *

Ol. 153. 4. A. U. 590. Legatio Rhodiorum et Achæorum.

VI. Εἰς τὴν Ῥώμην παραγεγονότων πρεσβευτῶν πλειόνων καὶ ἑτέρων, ἐπιφανεστάτων δὲ, παρὰ μὲν Ῥοδίων τῶν περὶ Ἀστυμήδην, παρὰ δὲ τῶν Ἀχαιῶν τῶν περὶ Εὐρέαν καὶ Ἀναξίδαμον καὶ Σάτυρον, παρὰ δὲ Προυσίου τῶν
2 περὶ Πύθωνα· τούτοις ἐχρημάτισεν ἡ σύγκλητος. Οἱ μὲν οὖν παρὰ τοῦ Προυσίου κατηγορίαν ἐποιοῦντο Εὐμένους τοῦ βασιλέως· φάσκοντες, [m] αὐτῶν τε τινὰ χωρία παραιρεῖσθαι τὸν Εὐμένη, καὶ τῆς Γαλατίας οὐκ ἀφίστασθαι τὸ παράπαν, οὐδὲ πειθαρχεῖν τοῖς τῆς συγκλή-
3 του δόγμασιν· ἀλλὰ τοὺς τὰ σφέτερα μὲν φρονοῦντας σωματοποιεῖν, τοὺς δὲ τὰ Ῥωμαίων αἱρουμένους, καὶ βουλομένους πολιτεύεσθαι τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασιν
4 ἀκολούθως, κατὰ πάντα τρόπον ἐλαττοῦν. Ἦσαν δέ τινες πρεσβευταὶ καὶ παρὰ τῶν τῆς Ἀσίας πόλεων, οἳ κατηγόρουν τοῦ βασιλέως, ἔμφασιν ποιοῦντες τῆς πρὸς

Prusiæ legatio adv. Eumenem.

[m] *αὐτῶν τε* revocavi ex MStis. Vulgo *αὐτοῦ τε* ex Ursini ing.

tera taceam, aula etiam concessit legatis, et ipso quoque, prope dixerim, diademate, in speciem quidem. Quamquam non ad Romanos voluntas ejus inclinabat, sed ab eis potius erat alienissimus.

II.

(I.) *Legatio CIV.*

* * *

VI. Venerant Romam *legationes* complures, inter quas eminebant hæ: *ab Rhodiis* Astymedes; *ab Achæis* Eurea, Anaxidamus et Satyrus; *a Prusia* Pytho: atque his omnibus senatus est datus. *Legatus* Prusiæ accusabat regem *Eumenem; quardam loca ab eo sibi ademta* conquerens, *et quod a Gallatia nullo modo abstineret, nec senatus decretis morem gereret; sed eos quidem, qui ipsius partes sequerentur, aleret omnibusque rebus ornaret; eos vero, qui Romanarum partium essent, et ex senatus decretis administrari rempublicam cuperent, quovis modo adterere conaretur.* Aderant et e *civitatibus Asiaticis* nonnulli, qui regem accusabant, et initam ab eo societatem cum Antiocho

Ol. 153. 4. τὸν Ἀντίοχον κοινοπραγίας. Ἡ δὲ σύγκλητος διακού- 5
σασα τῶν κατηγορούντων, οὔτ' ἀπέῤῥιπτε τὰς διαβολὰς,
οὔτ' ἐξέφαινε τὴν ἑαυτῆς γνώμην, ἀλλὰ συνετήρει παρ'
ἑαυτῇ, διαπιστοῦσα καθόλου τοῖς περὶ τὸν Εὐμένη καὶ
Gallogræcis favent Romani. τὸν Ἀντίοχον· τοῖς γε μὴν Γαλάταις ἀεί τι προσετίθει 6
καὶ συνεπίσχυε περὶ τῆς ἐλευθερίας. [n]Οἱ δὲ περὶ τὸν 7
Τιβέριον, ἥκοντες ἀπὸ τῆς πρεσβείας, οὐδὲν περιττότερον
ἠδυνήθησαν οὔτ' αὐτοὶ διαλαβεῖν, οὔτε τῇ συγκλήτῳ
διασαφῆσαι περὶ τῶν κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ τὸν Ἀντίο-
χον, ἅπερ ἂν καὶ πρότερον ὄντες ἐν τῇ Ῥώμῃ διελάμ-
βανον. οὕτως αὐτοὺς οἱ βασιλεῖς [o]ἐξετέμοντο τῇ κατὰ 8
τὴν ἀπάντησιν φιλανθρωπίᾳ.

Deprecantur Rhodii. VII. Μετὰ δὲ ταῦτα προσκαλεσαμένη τοὺς Ῥοδίους, 1
διήκουε τούτων. Ὁ δ' Ἀστυμήδης εἰσελθὼν, μετρίως 2
[p]ἔστη καὶ βέλτιον ἢ κατὰ τὴν πρὸ ταύτης πρεσβείαν.
Ἀφέμενος γὰρ τοῦ κατηγορεῖν τῶν ἄλλων, ὥρμησεν ἐπὶ 3
τὸ παραιτεῖσθαι, καθάπερ οἱ μαστιγούμενοι τὰς πλη-
γάς· φάσκων, ἱκανοῖς προστίμοις περιπεπτωκέναι τὴν
πατρίδα, καὶ μείζοσι τῆς ἁμαρτίας. Καὶ προσθέ- 4
μενος ἐξηγεῖτο τὰς ἐλαττώσεις, κεφαλαιωδῶς δεξιὼν,
πρῶτον μὲν ὅτι Λυκίαν καὶ Καρίαν ἀπολωλίκασιν, [q]εἰς
ἣν ἐξ ἀρχῆς μὲν ἐδαπάνησαν χρημάτων ἱκανὸν πλῆθος,
πρισσοὺς πολέμους ἀναγκασθέντες [r]πολεμεῖν αὐτοῖς, νυνὶ

[n] Οἱ δὲ περὶ τὸν Τ. &c. Hæc de *Tib. Graccho*, quæ incommode vulgo infra in Leg. 105. cap. 8. inter v. 10 et 11 inseruntur, h. l. reponenda duxi. [o] ἐξετέμοντο nescio an ingenio debeatur Ursini. ἐξετέμνοντο est in Bav. An ἐξετρέποντο? [p] ἦν ex Ursini conject. receperat Casaub. [q] εἰς δὲ malim. [r] αὐτοῖς ad Romanos refert Reisk. *Romanorum in gratiam*. Sic dicendum fuerat συμπολεμεῖν αὐτοῖς.

significabant. His auditis, senatus neque criminationes respuit, neque mentem aperuit suam, sed clam apud se habuit, Eumeni atque Antiocho omnino diffidens. At Gallis tamen interim aliquid semper adjiciebat, et in libertate vindicanda adjuvabat. Neque vero *Tiberius* (*Gracchus*,) ex Asiatica legatione reversus, certius quidquam *de Eumenis et Antiochi consiliis*, neque ipse statuere, neque senatui renunciare potuit, quam quæ jam ante, quum Roma proficisceretur, statuerat. Adeo comitate sua reges in mutuis congressibus ipsum fefellerunt.

VII. Introducti deinde sunt in curiam Rhodii, auditique. Fuit tum *Astymedis* moderata oratio, ac probatior quam priore legatione. Omissa enim criminatione aliorum, id unum egit, ut ad instar eorum, qui flagellantur, majus supplicium deprecaretur; *satis pœnarum dedisse patriam* dicens, *et longe supra delictum*. Addebat deinde breviter particularem detrimentorum enumerationem. *Primum, Lyciam Cariamque Rhodios amisisse, quas inde ab initio magnis ipsis constitissent impensis, quod tria bella adversus ipsos sustinere fuissent coacti: nunc vero redditi-*

[e]Χάροπα καὶ Καλλικράτην, καὶ πάντες οἱ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως προεστῶτες, μετέωροι πάλιν ἐγενήθησαν. A. U. 590. Charopis et Callicratis insolentia.

(II.) *Fratres* EUMENIS *Romam legati.*

* * *

IX. [f]Τιβέριος τοὺς Καμπανοὺς, τὰ μὲν βιασάμενος, τὰ δὲ παραλογισάμενος, ὑπηκόους ἐποίησε Ῥωμαίους. Gracchus Cammanos subigit.

*

2 Εἰς δὲ τὴν Ῥώμην καὶ πλειόνων παραγενομένων, ἐχρημάτισεν ἡ σύγκλητος τοῖς περὶ Ἄτταλον καὶ τὸν 3 Ἀθηναῖον. Συνέβαινε γὰρ, τὸν Προυσίαν οὐ μόνον αὐτὸν ἐνεργῶς κεχρῆσθαι ταῖς διαβολαῖς, ταῖς κατὰ τὸν Εὐμένη [g]καὶ τὸν Ἄτταλον, ἀλλὰ καὶ τοὺς Γαλάτας [h]παροξυνκέναι, καὶ τοὺς [i]Σελγεῖς, καὶ πλείους ἑτέρους 4 κατὰ τὴν Ἀσίαν, πρὸς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. ὧν χάριν ὁ βασιλεὺς Εὐμένης ἐξαπεστάλκει τοὺς ἀδελφοὺς, ἀπο- 5 λογησομένους πρὸς τὰς ἐπιφερομένας διαβολάς. Οἳ καὶ παρελθόντες εἰς τὴν σύγκλητον, ἐνδεχομένως ἔδοξαν πρὸς ἅπαντας τοὺς κατηγοροῦντας ποιήσασθαι τὴν ἀπο- λογίαν· καὶ τέλος, οὐ μόνον [k]ἀποτριψάμενοι τὰς ἐπιφερομένας αἰτίας, ἀλλὰ καὶ τιμηθέντες ἐπανῆλθον 6 εἰς τὴν Ἀσίαν. Οὐ μὴν τῆς γε κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ Attalus et Athenæus respondent calumniis Prusiæ.

[e] Χάροπα correxi. Vulgo h. l. Χάροντα, contra constantem Polybii usum. [f] Introitus iste hujus Eclogæ imperite a Compilatore contractus, aut imperitume huc relatus videtur. [g] καὶ τὸν Ἀντίοχον suspicatus est Gronov. κατὰ τοῦ Εὐμένους καὶ τοῦ Ἀττάλου corrigere jussit Reisk. [h] παροξυνέναι correxi cum Reisk. Vulgo παροξύναι. [i] Σιλγεῖς ex cod. Ursini recepit Casaub. Ἑλγεῖς ediderat Urs. Ἑλγεῖς est in Bav. [k] ἀποτριψάμενοι correxi cum Reisk. Vulgo ἀποτριψάμ.

at *Charops* et *Callicrates*, et quicumque eam sectam sequebantur, nova iterum ape sunt elati.

(II.) *Legatio CVI.*

* * *

IX. *Tiberius Cammanos*, partim vi compulsos, partim dolo circumventos, in populi Romani redegit potestatem.

*

Romam vero quum plures *legati* venissent, senatus *Attalo et Athenæo* est datus. *Prusias* enim non solum ipse omni studio calumniatus erat Eumenem et Attalum, verum etiam Gallos ac Seigenses, multosque alios Asiæ populos, ad faciendum idem incitaverat. Idcirco rex *Eumenes* fratres Romam miserat, qui ad criminationes in ipsum collatas responderent. Hi igitur curiam ingressi, omnibus, qui aliquid objecissent, non male visi sunt respondisse: ac tandem non solum omnia, quæ objiciebantur, crimina diluerunt, sed etiam honoribus, priusquam in patriam rediret, sunt aucti. At non propterea suspicionem dudum

Ol. 183. 4. Deprecantur Rhodii.

ἥφθαι τῶν κυρίων τόπων τῆς πόλεως. [u]Εἰ μὲν οὖν 18
συμβεβήκει πάνδημον γεγονέναι τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν
ἀλλοτριότητα τοῦ δήμου, τάχα ἴσως ἐδοκεῖτε καὶ ὑμεῖς
εὐλόγως ἐπίμονον καὶ δυσπαραίτητον ἔχειν τὴν ὀργήν.
εἰ δὲ σαφῶς ἴστε, παντάπασιν ὀλίγους γεγονότας αἰτί- 14
ους τῆς τοιαύτης ἀλογίας, καὶ τούτους ἅπαντας ἀπολω-
λότας ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δήμου· τί πρὸς τοὺς μηδὲν αἰτίους 15
ἀπαραλλάκτως ἔχετε; καὶ ταῦτα, πρὸς τοὺς ἄλλους
ἅπαντας εἶναι δοκοῦντες πραότατοι καὶ μεγαλοψυχό-
τατοι. Διότερ, [x]ὦ ἄνδρες, ἀπολωλεκὼς ὁ δῆμος τὰς 16
προσόδους, τὴν παῤῥησίαν, τὴν ἰσολογίαν, ὑπὲρ ὧν τὸν
πρὸ τοῦ χρόνον πᾶν ἀναδεχόμενος διατετέλεκεν· ἀξιοῖ 17
καὶ δεῖται πάντων ὑμῶν, ἱκανὰς ἔχων πληγὰς, λήξαν-
τας τῆς ὀργῆς διαλυθῆναι, καὶ συνθέσθαι τὴν συμμα-
χίαν, ἵνα γένηται τοῦτο ἐμφανὲς ἅπασιν, ὅτι τὴν μὲν
ὀργὴν [y]ἀποτέθεισθε τὴν πρὸς Ῥοδίους, ἀνακεχωρήπατε
δ' ἐπὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς αἵρεσιν καὶ φιλίαν. τούτου γὰρ 18
χρείαν ἔχει νῦν ὁ δῆμος, οὐ τῆς διὰ τῶν ὅπλων καὶ
στρατιωτῶν συμμαχίας. Ταῦτα μὲν οὖν καὶ τούτοις
παραπλήσια διαλεχθεὶς Ἀστυμήδης, ἐδόκει πρεπόντως
τοῖς καιροῖς πεποιῆσθαι τοὺς λόγους. Πλεῖστά γε μὴν 19
συνήργησαν τοῖς Ῥοδίοις πρὸς τὸ τυχεῖν τῆς συμμαχίας
οἱ περὶ τὸν Τιβέριον, ἄρτι παραγεγονότες. οὗτοι γὰρ, 20

Societas jungitur cum Rhodiis.

[u] Mendose MSti εἰ μὴ. εἰ μὲν correxit Ursin. οὖν ex conject. adjeci. [x] Ῥωμαῖοι vulgo adjicitur ex Ursini ing. [y] ἀποτίθεισθε Bav. ex ἀποτίθεσθε corruptum.

pti, maxime incumbit. Quod si igitur publico consilio peccatum a Rhodiis adversus vos esset, alienatusque a vobis populus esset; fortasse et vobis justa foret causa, cur in suscepta ire inexorabiles permaneretis. Nunc quum liquido vobis constet, paucorum culpa id delictum esse admissum, eosque omnes a populo supplicils esse adfectos; quid est, cur placari erga eos, qui nihil deliquerunt, nolitis? vos, qui benignitate et magnanimitate, quam aliis omnibus præstitistis, ceteros universos populos longe antecellitis. Omnibus igitur vestigalibus suis nudatus populus, libertate etiam et juris æquitate omissa; quas res ut retineret, nullum ad hanc usque diem laborem, nullam ærumnam recusavit; postulat nunc a vobis, Romani, petitque, ut post pœnas exactas, pro delicto satis grandes, posita ira redire in gratiam, societatemque secum velitis inire; quo omnes intelligant, vos non amplius populo Rhodio iratos, ad pristinam mentem et benevolentiam redisse, qua olim eum complectebamini. Hæc enim est, quo nunc patriæ nostræ est opus; non autem belli et armorum ulla societate. Hæc similiaque his quum dixisset *Astymedes*, visa omnibus illius oratio præsenti Rhodiorum statui convenire. Plurimum tamen Rhodios ad impetrandam societatem, *Tiberius* adjuvit, nuper ex Asiatica legatione re-

ἀπομαρτυρήσαντες, πρῶτον μὲν, πᾶσι τοῖς τῆς συγ- A. U. 590.
κλήτου δόγμασι πεπειθαρχηκέναι τοὺς Ῥοδίους, ἔπειτα
πάντας τοὺς αἰτίους τῆς ἀλλοτριότητος κατακεκρίσθαι
θανάτου παρ' αὐτοῖς, ἤτησαν τοὺς ἀντιλέγοντας, καὶ
ἐποιήσαντο τὴν πρὸς Ῥωμαίους συμμαχίαν.

*

VIII. Μετά τινα χρόνον εἰσῆλθον οἱ παρὰ τῶν Achæi
Ἀχαιῶν πρέσβεις, ἔχοντες ἐντολὰς ἀπολούθως ταῖς deprecan-
2ἀποκρίσεσιν, αἷς πρότερον ἔλαβον. αὗται δ' ἦσαν, διότι tur pro
θαυμάζουσι, πῶς, ὑπὲρ ὧν αὐτοὶ πεκρίκασι, περὶ τούτων exsulibus
3αὐτοὺς παρακαλοῦσι κρίνειν. Διὸ τότε παρῆσαν οἱ Romam
περὶ τὸν Εὐρέαν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐμφανίζοντες, διότι evocatis.
τὸ μὲν ἔθνος οὔτε δικαιολογουμένων ἀπήκοε τῶν κατη-
γορημένων, οὔτε κρίσιν οὐδεμίαν πεποίηται περὶ αὐτῶν·
4τὴν δὲ σύγκλητον ἀξιοῖ, πρόνοιαν ποιήσασθαι τῶν ἀν-
θρώπων, ἵνα κρίσεως τύχωσι, καὶ μὴ καταφθαρῶσιν
5ἄκριτοι· καὶ μάλιστα μὲν αὐτὴν ἐξετάσασαν διασα-
φῆσαι τοὺς ἐνόχους ὄντας τοῖς ἐγκλήμασιν· εἰ δὲ διὰ
τοὺς περισπασμοὺς αὐτὴ μὴ δύναται τοῦτο ποιῆσαι, τοῖς
Ἀχαιοῖς ἐπιτρέψαι περὶ τοῦ πράγματος, οἳ πειράσονται
6μισοπονήρως χρήσασθαι τοῖς αἰτίοις. Ἡ δὲ σύγκλητος,
διακούσασα τῶν πρεσβευτῶν, ἀπολούθως ταῖς ἐντολαῖς
διαλεγομένων, καὶ δυσχρηστοῦσα διὰ τὸ πανταχόθεν

versus. Qui quum renunciasset, omnibus patrum decretis obtemperatum fuisse a Rhodiis, deinde omnes apud eos capitis fuisse damnatos, quorum opera alienatus populus fuerat a Romanis, dicentibus contrarium os obturavit, et ut *societatem Romani cum Rhodiis* inirent, pervicit.

*

(*Legatio CV.*)

VIII. Aliquanto post *Achæorum legati* in curiam sunt ingressi, convenientia habentes mandata ei responso, quod a senatu ante acceperant. Responsum nempe fuerat, *mirari populum Romanum Achæos, qui, in quos homines jam ipsi pronunciavissent sententiam, eorumdem causam rursus ut senatus cognoscat, postularent.* Idcirco legatio hæc fuerat missa, cujus princeps Eureas, ut patribus iterum confirmaret, *neque in judicio unquam auditos fuisse ab Achæis eos, qui apud Romanos fuerant accusati, neque ullam adversus ipsos sententiam ab iis esse pronunciatam. Propterea postulare Achæos a senatu, ut cognosci de eorum hominum causa jubeat, neque indemnatos perire miseros patiatur. Quod si posset fieri, maxime optare Achæos, ut senatus ipse, re inquirita, quinam ex his sontes sint, sua sententia declaret: sin hoc per alias occupationes non licet, negotium Achæis ut permitterent, qui odium suum erga improbos in scelerum auctoribus sint palam facturi.* In hanc sententiam, sicut mandatum fuerat, disserentes legatos quum audissent patres; incessit eorum animos dubita-

Ol. 153. 4. ἐξελέγχεσθαι· τό τε γὰρ κρίνειν οὐκ ἐνόμιζεν αὐτῇ 7
καθήκειν, τό τε χωρὶς κρίσεως ἀπολύειν τοὺς ἄνδρας,
πρόδηλον ἔχειν ἐδόκει τὸν ὄλεθρον τοῖς φίλοις αὐτῶν.

Iniquum responsum senatum. Διόπερ ἀναγκαζομένη, καὶ βουλομένη παρελίσθαι παθ- 8
όλου τὴν ἐλπίδα τῶν πολλῶν ὑπὲρ τῆς τῶν κατεχομένων
σωτηρίας, ἵνα [z] συμμύσαντες πειθαρχῶσιν, ἐν μὲν Ἀχαΐᾳ
τοῖς περὶ τὸν Καλλικράτην, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις πολι-
τεύμασι τοῖς δοκοῦσιν εἶναι [a] Ῥωμαίων φίλοις, ἔγραψαν
ἀπόκρισιν τοιαύτην· ὅτι [b] ἡμεῖς οὐχ ὑπολαμβάνομεν συμ- 9
φέρειν, [οὔτε τοῖς Ῥωμαίοις,] οὔτε τοῖς ὑμετέροις δήμοις,

Non remittuntur exsules. τούτους τοὺς ἄνδρας ἐπανελθεῖν εἰς οἶκον. Ταύτης δὲ 10
τῆς ἀποκρίσεως ἐκπεσούσης, οὐ μόνον περὶ τοὺς ἀνανε-
κληκότας ἐγίνετό τις ὀλοσχερὴς ἀθυμία καὶ παράλυσις
τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς [c] Ἕλληνας ὡσανεὶ κοινόν
τι πένθος· ἅτε δοκούσης τῆς ἀποκρίσεως ὁλοσχερῶς
ἀφαιρεῖσθαι τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας τῶν [c] ἀπληρούντων.
Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα διαγγελθείσης [d] τῆς ἀποκρίσεως, 11
τῆς τοῖς Ἀχαιοῖς δεδομένης ὑπὲρ τῶν καταστιαθέντων,
τὰ μὲν πλήθη συνετρίβη ταῖς διανοίαις, καί τις οἷον
ἀπελπισμὸς ὑπέδραμε τοὺς ἀνθρώπους· οἱ δὲ περὶ τὸν 12

[z] *συμμύσαντες* correxi ex Casaub. et Reiskii conject. Vulgo *συμφέροντες*. [a] Post *Ῥωμαίων* lacuna erat, quam inserto vocab. *φίλοις* explevi. [b] *ἡμεῖς* restituit ex MStis. Deinde vero verba *οὔτε τοῖς Ῥωμαίοις* ex conject. adjeci: sed Reiskio forsan obtemperare debebam *οὔτε ὑμῖν* scribere jubenti. Quæ cum abessent, Ursinus *ἡμῖν* in *ὑμῖν* ex ing. mutaverat. [c] Inter *ἀπληρούντων* et *Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα* inseruntur vulgo illa *de Tib. Graccho*, quæ supra ad finem *cap. V. versu 7 et 8.* rejeci. [d] Articulum ex conject. adjeci.

tio, quid esset opus facto, quoniam, quidquid statuerent, in reprehensionem erant incursuri. Nam ut judicium de reis peragerent, convenire sibi non arbitrabantur; sine judicio autem eos dimittere, cum manifesta pernicie eorum erat conjunctum, qui populi Romani sectam sequebantur. Itaque partim coacti patres, partim spem omnem præcidere volentes populo Achæorum de eorum salute, qui tenebantur captivi; ut omnes deinceps labia compescerent, et jussis parerent; in Achaia quidem ad *Callicratem*, in aliis vero civitatibus ad eos, qui Romanæ partis erant, hujusmodi responsum scripserunt: [*neque Romanis,*] *neque populis vestris conducibile esse existimamus, ut isti homines in patriam revertantur.* Hoc responsum ubi vulgatum est, non solum evocatos consternatio ingens subiit, ut plane animos desponderent, verum etiam communis veluti luctus Græcorum est secutus; quod videretur hoc responso miseris hominibus spes salutis in perpetuum esse præcisa. In Græciam vero postquam nunciatum est idem responsum, quod Achæis dederant Romani super illis, qui accusati fuerant; vulgo omnium dejecti sunt animi, desperatione quadam mentes singulas invadente:

[e]Χάροπα καὶ Καλλικράτην, καὶ πάντες οἱ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως προεστῶτες, μετέωροι πάλιν ἐγενήθησαν. A. U. 590. Charopis et Callicratis insolentia.

(II.) *Fratres* EUMENIS *Romam legati.*

* * *

IX. [f]Τιβέριος τοὺς Καμμανοὺς, τὰ μὲν βιασάμενος, τὰ δὲ παραλογισάμενος, ὑπηκόους ἐποίησε Ῥωμαίοις. Gracchus Cammanos subigit.

*

2 Εἰς δὲ τὴν Ῥώμην καὶ πλειόνων παραγενομένων, ἐχρημάτισεν ἡ σύγκλητος τοῖς περὶ Ἄτταλον καὶ τὸν 3 Ἀθηναῖον. Συνέβαινε γὰρ, τὸν Προυσίαν οὐ μόνον αὐτὸν ἐναργῶς κεχρῆσθαι ταῖς διαβολαῖς, ταῖς κατὰ τὸν Εὐμένη [g]καὶ τὸν Ἄτταλον, ἀλλὰ καὶ τοὺς Γαλάτας [h]παρωξυγκέναι, καὶ τοὺς [i]Σελγεῖς, καὶ πλείους ἑτέρους 4 κατὰ τὴν Ἀσίαν, πρὸς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. ὧν χάριν ὁ βασιλεὺς Εὐμένης ἐξαπεστάλκει τοὺς ἀδελφοὺς, ἀπο- 5 λογησομένους πρὸς τὰς ἐπιφερομένας διαβολάς. Οἳ καὶ παρελθόντες εἰς τὴν σύγκλητον, ἐνδεχομένως ἔδοξαν πρὸς ἅπαντας τοὺς κατηγοροῦντας ποιήσασθαι τὴν ἀπο- λογίαν· καὶ τέλος, οὐ μόνον [k]ἀποτριψάμενοι τὰς ἐπιφερομένας αἰτίας, ἀλλὰ καὶ τιμηθέντες ἐπανῆλθον 6 εἰς τὴν Ἀσίαν. Οὐ μὴν τῆς γε κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ Attalus et Athenæus respondent calumniis Prusiæ.

[e] Χάροπα correxi. Vulgo ἢ. l. Χάροπον, contra constantem Polybii usum. [f] Introitus iste hujus Eclogæ imperite a Compilatore contractus, aut imperfectus huc relatus videtur. [g] καὶ τὸν Ἀντίοχον suspicatus est Gronov. κατὰ τοῦ Εὐμένους καὶ τοῦ Ἀττάλου corrigere jussit Reisk. [h] παροξυγκέναι correxi cum Reisk. Vulgo παροξύνειν. [i] Σιλγεῖς ex cod. Ursini recepit Casaub. Ἑλγεῖς ediderat Urs. Ἑλγεῖς est in Bav. [k] ἀποτριψάμενοι correxi cum Reisk. Vulgo ἀποτριψάμ.

at *Charops* et *Callicrates*, et quicumque eam sectam sequebantur, nova iterum spe sunt elati.

(II.) *Legatio CVI.*

* * *

IX. *Tiberius Cammanos*, partim vi compulsos, partim dolo circumventos, in populi Romani redegit potestatem.

*

Romam vero quum plures *legati* venissent, senatus *Attalo et Athenæo* est datus. *Prusias* enim non solum ipse omni studio calumniatus erat Eumenem et Attalum, verum etiam Gallos ac Selgenses, multosque alios Asiæ populos, ad faciendum idem incitaverat. Idcirco rex *Eumenes* fratres Romam miserat, qui ad criminationes in ipsum collatas responderent. Hi igitur curiam ingressi, omnibus, qui aliquid objecissent, non male visi sunt respondisse: ac tandem non solum omnia, quæ objiciebantur, crimina diluerunt, sed etiam honoribus, priusquam in patriam redirent, sunt aucti. An non propterea suspicionem dudum

Ol. 153. 4. C. Sulpicius, M'. Sergius, legati in Græciam et Asiam.

κατὰ τὸν Ἀντίοχον ὑποψίας ἔληγεν ἡ σύγκλητος· ἀλλὰ Γάϊον Σουλπίκιον καὶ Μάνιον Σέργιον καταστήσασα πρεσβευτὰς ἐξαπέστελλεν· ἅμα μὲν ἐποπτεύσοντας 7 τὰ κατὰ τοὺς Ἕλληνας, ἅμα δὲ τοῖς Μεγαλοπολίταις καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις διενεχθεῖσι περὶ τῆς ἀντιλεγομένης χώρας· μάλιστα δὲ πολυπραγμονήσοντας 8 τὰ κατὰ τὸν Ἀντίοχον καὶ κατὰ τὸν Εὐμένη, μή τις ἐξ αὐτῶν παρασκευὴ [1]γένηται καὶ κοινοπραγία κατὰ Ῥωμαίων.

(III.) C. Sulpicius Gallus *legatione fungitur in Asia.*

* * *

Acerbe agit cum Eumene.

κ. Γάϊος ὁ Γάλλος, χωρὶς τῶν ἄρτι ῥηθέντων ἀλογημάτων, παραγενόμενος εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐκθέματα κατὰ τὰς πόλεις ἐξέθηκε τὰς ἐπιφανεστάτας· κελεύων, εἴ τις 2 βούλεται κατηγορεῖν Εὐμένους τοῦ βασιλέως, ἅπαντᾶν εἰς Σάρδεις ἐπί τινα χρόνον ὡρισμένον. Μετὰ δὲ ταῦτα 3 παραγενηθεὶς αὐτὸς εἰς τὰς Σάρδεις, [m]ἀποκαθίσας ἐν τῷ γυμνασίῳ, ἐπὶ δέκ' ἡμέρας διήκουε τῶν κατηγορούντων· πᾶσαν ἐπιδεχόμενος αἰσχρολογίαν καὶ λοιδορίαν 4 κατὰ τοῦ βασιλέως, καὶ καθόλου πᾶν [n]ἔλκων πρᾶγμα καὶ κατηγορίαν· ἅτε παρεστηκὼς ἄνθρωπος τῇ διανοίᾳ, 5 καὶ φιλοδοξῶν ἐν τῇ πρὸς Εὐμένην διαφορᾷ.

[1] γένηται ex conject. correxi. Vulgo γίνεται. [m] Usitatius de judice verbum προκαθίσας. [n] ἐλίγχων suspicatus est Reisk.

conceptam adversus Eumenem et Antiochum remisit senatus; sed *C. Sulpicium* et *Manium Sergium* decrevit legatos, misitque partim ut res Græcorum propius adspicerent, partim ut inter Megalopolitanos et Lacedæmonios controversiam disceptarent, quæ super agro quodam dubii juris fuerat inter ipsos exorta. Præcipuus tamen legationis hujusce erat finis, ut *de consiliis Antiochi atque Eumenis* diligenter inquirerent, numquid bello necessaria adpararent, ac societatem adversus Romanos junxissent.

(III.) *Excerptum Valesianum.*

* * *

x. *C. Sulpicius Gallus*, præter cetera imprudenter facta, quæ proxime commemoravi, in *Asiam* postquam pervenit, per celeberrimas civitates edicta proposuit, quibus jubebat, ut *quicumque Eumenem regem accusare vellet, ad diem certum Sardibus præsto esset*. Deinde ipse cum Sardes venisset, posita in gymnasio sella, per decem dies accusatoribus vacavit; omnis generis probra ac convicia in regem libentissime admittens, et omnino omnem rem omnemque accusationem in longum trahens: quippe qui vano esset ingenio, atque ex dissensione cum Eumene gloriam captaret.

(IV.) *Mors* ANTIOCHI EPIPHANIS.

A. U. 590.

* * *

XI. Κατὰ τὴν Συρίαν Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς, βουλόμενος εὐπορῆσαι χρημάτων, προέθετο στρατεύειν ἐπὶ τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς τὴν Ἐλυμαΐδα. Παραγενόμενος δ' ἐπὶ τοὺς τόπους, καὶ διαψευσθεὶς τῆς ἐλπίδος, διὰ τὸ μὴ συγχωρεῖν τῇ παρανομίᾳ τοὺς βαρβάρους [o]τοὺς οἰκοῦντας περὶ τὸν τόπον· ἀναχωρῶν, ἐν Τάβαις τῆς Περσίδος ἐξέλιπε τὸν βίον· δαιμονήσας, ὡς ἔνιοί φασι, διὰ τὸ γενέσθαι τινὰς ἐπισημασίας τοῦ δαιμονίου κατὰ τὴν περὶ τὸ προειρημένον ἱερὸν παρανομίαν.

Dianæ templ. in Elymaide.

Tabæ opp. Persidis.

(V.) DEMETRIUS, *obses Romæ, frustra petit a Senatu, ut in regnum Syriæ restituatur.*

* * *

XII. Δημήτριος, ὁ τοῦ Σελεύκου, πολὺν ἤδη χρόνον κατεχόμενος ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὴν [p]ὁμηρείαν, πάλαι μὲν ἐδόκει παρὰ τὸ δίκαιον κατέχεσθαι· δοθῆναι γὰρ ὑπὸ Σελεύκου τοῦ πατρὸς, τῆς ἐκείνου πίστεως ἕνεκεν· Ἀντιόχου δὲ μετειληφότος τὴν βασιλείαν, οὐκ ὀφείλειν ὑπὲρ ἐκείνου τέκνων ὁμηρεύειν. Οὐ μὴν, ἀλλὰ τὸν μὲν πρὸ τοῦ χρόνον ἦγε τὴν ἡσυχίαν, καὶ μάλιστα διὰ τὴν [q]ἀδυναμίαν· ἦν γὰρ ἔτι παῖς. τότε δὲ τὴν ἀκμαιο-

Demetrii postulatum.

[o] Articulum ex conject. adjeci. Urstn. δύναμιν erat in MStis.

[p] ἰμηρείαν Bav.

[q] ἀδυναμίαν correxit

(IV.) *Excerptum Valesianum.*

* * *

XI. In *Syria*, ANTIOCHUS rex, pecuniam comparare cupiens, adversus *Dianæ templum in Elymaide* expeditionem statuit suscipere. Quo cum pervenisset, spe sua frustratus, quod barbari ea loca incolentes tantum scelus fieri prohiberent; regressus, *Tabis*, quod Persidis oppidum est, e vivis discessit; insania, ut quidam aiunt, correptus, ob quædam signa atque ostenta, quæ ob violatam religionem, templi ab infesto numine edita erant.

(V.) *Legatio CVII.*

* * *

XII. DEMETRIUS, *Seleuci filius*, quum multos jam annos *obses Romæ* esset detentus, ille quidem jam dudum *injuria detineri se* querebatur: *datum enim se fuisse a Seleuco patre, fidei illius obsidem: . nunc quum patris loco Antiochus regnaret, æquum non esse, ut pro illius filiis obses remaneret.* Sed hactenus quidem Demetrius, ut qui propter ætatem puerilem præesse rebus suis non posset, nihil moverat. Tunc vero, quum tempus ætatis flo-

Ol. 153. 4. τάτην ἔχων ἡλικίαν, ἐποιήσατο λόγους, εἰσελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον, ἀξιῶν καὶ παρακαλῶν, κατάγειν αὐτὸ ἐπὶ τὴν βασιλείαν· καθήκειν γὰρ αὐτῷ μᾶλλον, ἢ τοῖς Ἀντιόχου τέκνοις, τὴν ἀρχήν. Διαθεμένου δὲ καὶ 5 πλείονας λόγους αὐτοῦ πρὸς τὴν προειρημένην ὑπόθεσιν, καὶ μάλιστα προσδραμόντος ἐν τῷ λέγειν, διότι συμβαίνει, καὶ πατρίδα καὶ τροφὸν τὴν Ῥώμην ὑπάρχειν αὐτῷ, καὶ τοὺς μὲν υἱοὺς τῶν ἐκ τοῦ συνεδρίου ἅπαντας ἀδελφῶν ἔχειν διάθεσιν, τοὺς δὲ βουλευτὰς πατέρων, διὰ τὸ παραγενέσθαι μὲν ἔτι νήπιος, τότε δὲ κατὰ

Negat senatus. ἡλικίαν ὑπάρχειν ἐτῶν εἴκοσι καὶ τριῶν· ἐνετρέποντο μὲν 6 ἅπαντες ἀκούοντες ἐν ἑαυτοῖς, κοινῇ γε μὴν ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ, τὸν μὲν Δημήτριον κατασχεῖν, τῷ δὲ καταλελειμμένῳ παιδὶ συγκατασκευάζειν τὴν ἀρχήν. Τοῦτο δ' ἐποίησεν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὑπειδομένη τὴν ἀκμὴν 7 τοῦ Δημητρίου, μᾶλλον δὲ κρίνασα, συμφέρειν τοῖς σφετέροις πράγμασι τὴν νεότητα καὶ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ παιδὸς, τοῦ διαδεδεγμένου τὴν βασιλείαν. Ἐγένετο δὲ 8

Cn. Octavius legatus in Asiam, τοῦτο δῆλον ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα συμβάντων. Εὐθέως 9 γὰρ καταστήσαντες πρεσβευτὰς τοὺς περὶ [r] Γνάϊον Ὀκταούϊον καὶ Σπόριον Λουκρήτιον καὶ Λεύκιον Αὐρήλιον, ἐξέπεμψαν, τοὺς διοικήσοντας τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν, ὡς αὐτοὶ προῃροῦντο· διὰ τὸ μηδένα αὐτῶν 10 ἐμποδὼν στησόμενον εἶναι τοῖς ἐπιταττομένοις, τοῦ μὲν

[r] Γνάϊον Ὀκταούϊον correxit Ursinus. Τιβέριον Ὀκτάβιον erat h. l. in MStis.

rentissimæ ageret, in curiam ingressus, a patribus postulavit, petiitque, ut *per populum Romanum in regnum restitueretur: ad se enim potius, quam ad Antiochi filios, regnum pertinere.* Et quum in hanc sententiam plura disseruisset, atque illud præsertim subinde repetiisset, *patriam sibi et altricem terram esse Romam, omnes senatorum filios instar fratrum, ipsos senatores loco patrum, ut qui Romam parvulus venisset, jam autem annos tres et viginti esset natus:* etsi movebantur patres, quum hæc dicentem audirent; omnes tamen communi consensu decreverunt, *Demetrium esse detinendum, et puero, quem Antiochus reliquerat, regnum firmandum.* Cujus consilii ea, nisi fallor, caussa fuit, quod florem ætatis, in qua tum erat Demetrius, suspectum senatus habebat, conducibilioremque rebus suis ætatem infirmam illius, qui relictus erat successor, judicabat. Atque hoc, quæ postea sunt secuta, palam fecerunt. Extemplo enim *legatos* decreverunt, *Cn. Octavium, Sp. Lucretium,* et *L. Aurelium;* quos ad regnum illud administrandum ex voluntate ipsius senatus miserunt: quippe fere neminem impedimento,

βασιλέως παιδὸς ὄντος, τῶν δὲ προστατῶν ἀσμενιζόντων A. U. 660.
ἐπὶ τῷ μὴ παραδιδόσθαι τὰ πράγματα τῷ Δημητρίῳ·
11 μάλιστα γὰρ τοῦτο προσεδόκων. Οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν
Γναῖον ἐξώρμησαν, ἔχοντες ἐντολὰς, πρώτας μὲν, τὰς
ναῦς τὰς καταφράκτους διαφθεῖραι, μετὰ δὲ ταῦτα,
τοὺς ἐλέφαντας νευροκοπῆσαι, καὶ παντὸλου λυμήνασθαι
12 τὴν βασίλειον δύναμιν. Προσενετείλαντο δὲ τούτοις, et in Ma-
καὶ τὰ κατὰ τὴν Μακεδονίαν ἐπισκέψασθαι· συνίσαιν cedoniam,
γὰρ, τοὺς Μακεδόνας, ἀήθεις ὄντας δημοκρατικῆς καὶ
13 συνεδριακῆς πολιτείας, στασιάζειν πρὸς αὐτούς. Ἔδει et ad Ari-
δὲ τοὺς περὶ τὸν Γναῖον καὶ τὰ περὶ τοὺς Γαλάτας, arathem.
καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἀριαράθου βασιλείαν ἐποπτεῦσαι.
14 Μετὰ δέ τινα χρόνον αὐτοῖς [r]ἐπεστάλη γράμματα
παρὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βασι-
λεῖς διαλύσαι κατὰ δύναμιν.

(VI.) *Legationes Romanæ ad Ariarathem, Cappadociæ regem.*

* * *

XIII. [s]Κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους παρεγένοντο πρέσ- M. Junius
βεις ἐκ τῆς Ῥώμης· πρῶτον μὲν οἱ περὶ τὸν Μάρκον legatus.
Ἰούνιον, διευκρινήσοντες τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας δια-
2 φέροντα τῷ βασιλεῖ. Ἐπειδὴ γὰρ οὐκ ἠδυνήθησαν οἱ Trocmi.
Τρόκμοι δὲ αὐτῶν ἀποτεμέσθαι τῆς Καππαδοκίας οὐδὲν,

[r] Nescimus an Ursini ingenio hoc debeatur. ἐπεστάλη Bav. quod probum erat, et teneri debuerat. [s] Desideratur hæc Ecloga in Cod. Bav.

rege puero, et principibus aulæ bene agi secum existimantibus, si Romani Demetrio regnum non traderent; quod futurum illi maxime existimaverant. Profectus igitur est Cnæus cum collegis, postquam mandata hujusmodi essent accepta, ante omnia, ut naves tectas comburerent, deinde ut elephantis nervos inciderent, et uno verbo regias opes quam maxime possent imminuerent. Præterea mandatum istis est, ut *Macedoniam* inviserent: nam Macedones, qui popularis status insolentes erant, et publici concilii usum nullum habebant, seditiones inter se agitabant. Jussi etiam fuerant hi legati, res *Gallogræcorum* et *Ariarathis* regnum diligenter invisere. Post aliquod vero tempus missæ ad illos a senatu sunt literæ, quibus jubebantur, reges etiam Alexandriæ omni studio invicem conciliare.

(VI.) *Legatio CVIII.*

* * *

XIII. Per id tempus venerunt Romæ legati, primo quidem *M. Junius*, ad disceptandas controversias inter *Gallo-græcos* et regem *Ariarathem*. Postquam enim Trocmi regni Cappadocia nullam partem occupare potuerunt,

Ol. 183. 4. ἀλλ' ἐκ χειρὸς [ᵗἀεὶ ἐδάμησαν, τὸν Καππαδόκην ἐπι-
βαλόμενοι πολεμεῖν·] καταφυγόντες ἐπὶ Ῥωμαίους,
διαβάλλειν ἐπειρῶντο τὸν Ἀριαράθην. Ὧν χάριν ἀπε- 3
στάλησαν οἱ περὶ τὸν Ἰούνιον. πρὸς οὓς ὁ βασιλεὺς
ποιησάμενος τοὺς ἁρμόζοντας λόγους, καὶ τἄλλα
φιλανθρώπως ὁμιλήσας, ἐκείνους μὲν εὐλογοῦντας ἀπέ-
Cn. Octavius legatus. στειλε. Μετὰ δὲ ταῦτα παραγενομένων πρεσβευτῶν 4
τῶν περὶ Γναῖον Ὀκταούϊον καὶ Σπόριον Λουκρήτιον,
καὶ διαλεγομένων τῷ βασιλεῖ πάλιν περὶ τῶν πρὸς τοὺς
Γαλάτας αὐτῷ διαφερόντων· βραχέα περὶ τούτων κοινο- 5
λογησάμενος, καὶ φήσας, εὐεπάγωγος εἶναι πρὸς τὸ
κριθὲν, λοιπὸν ἤδη τὸν πλείω λόγον ὑπὲρ τῶν κατὰ
Συρίαν ἐποιεῖτο πραγμάτων, εἰδὼς ἐκεῖσε προάγοντας
τοὺς περὶ τὸν Ὀκταούϊον· ὑποδεικνύων αὐτοῖς τὴν ἀνα- 6
στασίαν τῆς βασιλείας, καὶ τὴν οἰκειότητα τῶν
προεστώτων αὐτῆς, καὶ προσεπαγγελλόμενος, ἀκολου-
θήσειν μετὰ δυνάμεως, καὶ συνεφεδρεύσειν τοῖς καιροῖς,
ἕως ἂν ἐκπέλθωσιν πάλιν ἐκ τῆς Συρίας ἀσφαλῶς.
Οἱ δὲ περὶ τὸν Γναῖον, ἐν πᾶσιν ἀποδεχόμενοι τὴν τοῦ 7
βασιλέως εὔνοιαν καὶ προθυμίαν, κατὰ μὲν τὸ παρὸν
οὐκ ἔφασαν προσδεῖσθαι τῆς παρακομπῆς· εἰς δὲ τὸ 8
μέλλον, ἐάν τις ὑποπίπτῃ χρεία, διασαφήσειν ἀόκνως·
κρίνειν γὰρ αὐτὸν ἕνα τῶν ἀληθινῶν Ῥωμαίοις φίλων.

ᵗ Verba uncis inclusa ex conjectura maxime Reiskii emendavi. Pro eis vulgo hæc leguntur: ἐκ χειρὸς ἐπαδαμήσαντο τὸν ᾧ δίκην ἐπιβαλόμενοι πόλεμον.

sed e vestigio statim repulsi sunt, quoties bellum inferre Cappadoci fuerant ausi; confugientes ad Romanos, Ariarathem in odium illorum adducere sunt conati. Idcirco missa est ad regem legatio, cujus princeps *Junius*. Cum quibus rex pro tempore locutus, quum prolixa humanitate eos accepisset, suas ipsius laudes prædicantes dimisit. Postea legati alii venerunt, *Cn. Octavius et Spurius Lucretius*. Qui ubi regem denuo adlocuti essent de controversiis, quam habebat cum Gallogræcis; ille paucis rem omnem exponere, ac dicere, *in eorum judicio facile se adquieturum*. Ceterum *de Syriæ rebus* pleraque omnis ejus fuit oratio, quod sciret, eo pergere Octavium. Ostendit igitur legatis, *et regni illius quam incertus esset status, et quanta sibi cum illis necessitudo intercederet, qui rerum ibi potirentur*. Pollicitus item est illis, *cum copiis se eos comitaturum, et paratum i tantumque ad omnem occasionem futurum, donec absque omni periculo ex Syria essent reversi*. Legati ubi significassent, quam grata sibi esset hæc regis benevolentia et propensus animus, *in præsentia quidem ejus comitatu opus sibi non esse* dixerunt; *in posterum vero si qua in re præsidio opus haberent, illi se absque ulla cunctatione significaturos*; quem inter vere amicos populi Romani numerarent.

III.

RES GESTÆ ANNO URBIS DXCI.

(I.) *Res* ARIARATHIS, *Ariarathis filii, regis Cappadociæ.*

* * *

Ol. 154. 1. A. U. 591. Ariarathes succedit patri.

XIV. ΠΑΡΕΓΕΝΟΝΤΟ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν παρὰ Ἀριαράθου, τοῦ νεωστὶ διαδεδεγμένου τὴν Καππαδοκῶν βασιλείαν, πρέσβεις, ἀνανεωσόμενοι τήν τε 2 φιλίαν καὶ συμμαχίαν τὴν προϋπάρχουσαν· καὶ καθόλου παρακαλέσοντες τὴν σύγκλητον, ἀποδέξασθαι τὴν τοῦ βασιλέως εὔνοιαν καὶ προθυμίαν, ἣν ἔχει καὶ κοινῇ 3 καὶ κατ' ἰδίαν πρὸς ἅπαντας Ῥωμαίους. Ἡ δὲ σύγκλητος διακούσασα τῶν λόγων, τήν τε φιλίαν ἀνενεώσατο καὶ τὴν συμμαχίαν, καὶ καθόλου τὴν ὅλην αἵρεσιν ἀποδεξαμένη τοῦ βασιλέως, [u] φιλάνθρωπος ἐγενή- 4 θη. Τοῦτο δ' ἐγένετο μάλιστα διὰ τὸ τοὺς περὶ τὸν Τιβέριον, καθ' ὃν καιρὸν ἐξαπεστάλησαν ἐπισκεψόμενοι τὰ κατὰ τοὺς βασιλεῖς, ἐπανελθόντας, εὐφήμους λόγους ποιήσασθαι, περί τε τοῦ πατρὸς καὶ καθόλου τῆς βασι- 5 λείας αὐτῶν. Οἷς πιστεύσαντες οἱ τοῦ συνεδρίου, τούς τε πρεσβευτὰς φιλανθρώπως ἀπεδέξαντο, καὶ τὴν ὅλην αἵρεσιν τοῦ βασιλέως.

Amicitiam renovat cum Romanis.

[u] φιλανθρώπως ἀντιχίθη suspicatus est Reisk.

III.

(I.) *Legatio CIX. (et CXII.)*

* * *

XIV. EODEM tempore ab *Ariarathe*, qui regni Cappadociæ successionem paullo ante adierat, venerunt legati, ad renovandam amicitiam et societatem, quæ jam ante illi regno intercesserat cum populo Romano, et ad rogandum senatum, ut regem, qui publice privatimque universis Romanis bene cuperet, et ad omnia officia esset paratus, benevolentia sua complecteretur. Senatus, audita ejus oratione, non solum amicitiam societatemque renovavit; sed etiam, laudato regis animo, comiter legatos excepit. Hoc autem propterea factum, quia *Tiberius*, qui ad cognoscenda regum consilia fuerat missus, reversus ab ea legatione, de patris ipsius animo erga populum Romanum, atque in universum de eorum regno, multa benigna retulerat. Quibus confisi patres, perhumaniter exceperunt legatos, et regis voluntatem collaudarunt.

Ol. 154. 1. Lætatur amicitia Romanorum.

* * *

XV. Ὁ δὲ Ἀριαράθης, ὁ βασιλεὺς Καππαδοκίας, προσδιδεγμένος τοὺς εἰς τὴν Ῥώμην ἀποσταλέντας πρεσβευτὰς, νομίσας ἐκ τῶν ἀποκρίσεων ἐν ὀρθῷ κεῖσθαι τὴν βασιλείαν αὐτῷ, ἐπειδὴ καθίκται τῆς Ῥωμαίων εὐνοίας, ἔθυε τοῖς θεοῖς χαριστήρια τῶν γεγονότων, καὶ τοὺς ἡγεμόνας εἱστία. Μετὰ δὲ ταῦτα πρεσβευτὰς ἀπέ- 2
στειλε πρὸς τοὺς περὶ τὸν Λυσίαν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, σπουδάζων ἀνακομίσασθαι τὰ τῆς ἀδελφῆς καὶ μητρὸς ὀστᾶ. Τὸ μὲν οὖν ἐγκαλεῖν ὑπὲρ τοῦ γεγονότος ἀσεβή- 3
ματος ἀπεδοκίμαζεν, οὐ βουλόμενος ἐρεθίζειν τοὺς περὶ τὸν Λυσίαν, ἵνα μὴ διαψευσθῇ τῆς προθέσεως, καίπερ βαρέως φέρων τὸ γεγονός· ἀξιωματικὰς δὲ δοὺς ἐντο-
λὰς, ἐξαπέστειλε τοὺς πρέσβεις. Τῶν δὲ περὶ τὸν 4
Λυσίαν συγχωρησάντων, καὶ τῶν ὀστῶν ἀνακομισθέντων ὡς αὐτὸν, ἀποδεξάμενος μεγαλομερῶς τὴν παρουσίαν αὐτῶν, ἔθαψε παρὰ τὸν τοῦ πατρὸς τάφον κηδεμονικῶς.

Ossa matris et sororis repetit a Lysia.

(II.) *Res* Rhodiorum.

* * *

Rhodiorum legatio Romam.

XVI. Οἱ Ῥόδιοι, διαπεπυσμένοι ἐκ τῆς περὶ αὐτοὺς γενομένης δυσχερείας, ἔπεμπον εἰς τὴν Ῥώμην πρεσβευτὰς, τοὺς περὶ Κλεαγόραν· [ˣΚάλυνδαν πόλιν] 2

ˣ Verba Κάλυνδαν πόλιν ex conject. restitui. Κλεαγόραν καὶ λάνδαμον Rav. Κλεαγόραν καὶ λάνδαμον cod. Urr. Unde Κλ. καὶ Λάγδαμον fecit Ursinus. Cum ad verbum παραχωρησάντων desideraretur nomen, Reiskius supplendum suspicatus est τὰ ἱλλυρίων.

(*Legatio CXII.*)

* * *

XV. *Ariarathes, Cappadociæ* rex, post reditum legatorum quos Romam miserat, persuasus ex eorum responsis, in tuto sibi regnum esse collocatum, quandoquidem benevolentiam Romanorum esset nactus; ut pro tanto beneficio diis gratias ageret, rem sacram facere instituit, et duces suos convivio excepit. Post hæc Antiochiam legatos ad *Lysiam* misit, quo sororis matrisque ossa reciperet. Ac de scelere quidem impio, quod fuerat admissum, expostulare in præsentia supersedendum sibi esse existimavit, quantumvis iniquo animo rem ferret; ne, si Lysiam irritaret, voti sui compos non fieret. Mandavit igitur legatis, ut precibus magis, quam exprobratione, uterentur. Quum autem permittente Lysia reportatæ reliquiæ ad illum fuissent, magnifico adparatu illa suscepit, et summo studio juxta patris tumulum humavit.

(II.) *Legatio CX.* (*et CXI.*)

* * *

XVI. *Rhodii* postquam ex illa superiore calamitate respirarunt, legatos Romam miserunt, Cleagoram cum

3 [y] ἀξιώσοντας σφίσι παραχωρηθῆναι· περὶ δὲ τῶν ἐχόν- A. U. 591.
των ἐν τῇ Λυκίᾳ καὶ Καρίᾳ κτήσεις, αἰτησομένους τὴν
σύγκλητον, ἵνα αὐτοῖς ἔχειν ἐξῇ, καθὰ καὶ πρότερον.
4 Ἐψηφίσαντο δὲ καὶ [z] κολοσσὸν στῆσαι τοῦ δήμου τῶν
Ῥωμαίων ἐν τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερῷ τριακοντάπηχυν.

* *

XVII. Τῶν Καλυνδίων ἀποστάντων Καυνίων, καὶ Calynda Rhodiis
μετὰ ταῦτα πολιορκεῖν ἐπιβαλλομένων αὐτοὺς τῶν Kau- sese tradit.
νίων, τὰς μὲν ἀρχὰς [a] ἐπεπαλίσαντο Κνιδίους οἱ Καλυν-
2 δεῖς· ὧν καὶ παρατεσόντων κατὰ βοήθειαν, ἐπὶ πολὺ
3 ἀντεῖχον τοῖς ὑπεναντίοις. Ἀγωνιῶντες δὲ τὸ μέλλον,
[b] πρέσβεις ἐξέπεμψαν πρὸς Ῥοδίους, ἐγχειρίζοντες σφᾶς
4 αὐτοὺς καὶ τὴν πόλιν. Οἱ δὲ Ῥόδιοι, πέμψαντες
βοήθειαν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, τήν τε
5 πολιορκίαν ἔλυσαν, καὶ παρέλαβον τὴν πόλιν. Συνέβη
δὲ, καὶ τὴν σύγκλητον αὐτοῖς βεβαιῶσαι τὴν τῶν Κα-
λυνδέων κτῆσιν.

[y] ἀξιώσοντας correxit Ursin. ἀξιώσοντες dant MSti. [z] κολοσσὸν ingenie Ursini debetur. κολοὺς cod. Urs. κολλοὺς Bav. [a] ἐπεπαλίσαντο correxi cum Reisk. Vulgo ἀνεπαλίσαντο. [b] Pro verbis πρέσβεις ἐξέπεμψαν πρὸς Ῥοδίους, quæ ex conjecț. restituit Ursinus, nil amplius in MStis erat, nisi πρεσβεύειν μὲν ἐγχειρίζοντες.

collegis, qui [*Calyndam oppidum*] *sibi concedi* postularent: deinde ut eorum nomine, qui in Lycia et Caria prædia habebant, peterent, quo illa pari atque antea jure possidere illis liceret. Insuper decreverunt iidem, in honorem populi Romani *colossum* cubitorum triginta in æde Minervæ dedicare.

(*Legatio CXI.*)

* *

XVII. Quum a Cauniis *Calyndenses* defecissent, ac postea obsidionem eorum adgressi esset *Caunii*; illi principio quidem a *Cnidiis* auxilia poposcerunt: quibus etiam promte suppetias ferentibus, aliquamdiu hostibus restiterunt. Sed mox de exitu belli anxii et solliciti, legationem ad Rhodios miserunt, se suamque urbem illis dedentes. *Rhodii*, terra marique auxilio misso, urbem obsidione liberarunt, eamque sibi traditam acceperunt. Mox vero etiam senatus ejus possessionis retinendæ jus et potestatem illis concessit.

IV.

RES GESTÆ ANNO DXCII.

I. In Italia.

(1.) Ptolemæus *junior* (*Physcon*) *Romæ a Senatu Cyprum insulam petit.*

* * *

Ol. 154. 2. A. U. 592. Ægypti regnum inter duos fra tres divisum.

XVIII. Μετὰ τὸ μερίσαι τοὺς Πτολεμαίους τὴν βασιλείαν, παρεγένετο Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος εἰς τὴν Ῥώμην, ἀθετεῖν βουλόμενος τὸν γεγονότα μερισμὸν αὐτῷ πρὸς τὸν ἀδελφόν· φάσκων, οὐχ ἑκών, ἀλλὰ 2 κατ' ἀνάγκην, τῷ καιρῷ περιληφθεὶς, πεποιηκέναι τὸ προσταττόμενον. καὶ παρεπάλει τὴν σύγκλητον μερίσαι 3 τὴν Κύπρον αὐτῷ· καὶ γὰρ καὶ τούτου γενομένου, καταδεεστέραν ἕξειν μερίδα τοῦ ἀδελφοῦ παρὰ πολύ.

Canuleius et Quintus, legati.

Τῶν δὲ περὶ τὸν [c]Κανουλήϊον καὶ Κόϊντον ἀπομαρτυ- 4 ρούντων τοῖς περὶ τὸν [d]Μένυλλον, τοῖς παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου παραγεγονόσι πρεσβευταῖς, διότι [e]καὶ τὴν Κυρήνην ὁ νεώτερος καὶ τὸ πνεῦμα δι' αὐτοὺς ἔχοι· τοιαύτην γενέσθαι τὴν τῶν ὄχλων πρὸς αὐτὸν ἀλλοτριότητα καὶ προσκοπήν· διὸ καὶ, παρ' ἐλπίδα καὶ παραδόξως 5 δεδομένων αὐτῷ τῶν κατὰ Κυρήνην πραγμάτων, ἀσμένως [f]δίξαιτο, καὶ σφαγίων τμηθέντων καὶ λάβοι τοὺς ὅρκους παρὰ τἀδελφοῦ, καὶ δοίη περὶ τούτου· τοῦ δὲ

[c] Κανυλήϊον Bav. [d] Sic constanter MSti et h. l. et deinde. Quod nomen, nescio quid secutus, Ursinus in Μενύλλιον mutavit. [e] καὶ τὴν Κυρήνην ex Casauboni conject. scripsi. Vulgo κατὰ Κυρήνην. [f] Sic correxi. Mendose δίξαι Ursin. cum MStis, quod in δίξασθαι sua auctoritate mutavit Casaubonus.

IV.

(1.) *Legatio CXIII.*

* * *

XVIII. Postquam *Ptolemæi* regnum sunt partiti, venit Romam *Ptolemæus junior*, institutam cum fratre partitionem infectam redditurus; quod diceret, *non sponte se, verum difficultatibus temporum cedere coactum, id fecisse, quod justus fuisset. Petere igitur a senatu, ut Cyprum sibi adjudicaret: nam, etiam sic, longe deteriorem suam portionem fore portione fratris.* Quum vero *Canuleius* ac *Quintus* suo testimonio confirmarent id quod dicebat *Menyllus*, qui a *majore Ptolemæo* legatus aderat: *Ptolemæum nempe juniorem non solum Cyrenen, sed et ipsam vitam, sua opera retinere; adeo vulgo omnium animos ab eo alienatos esse, tantamque offensam contractam, ut pro magno beneficio concessum ipsi præter spem suam et opinionem Cyrenæ regnum acciperet; idque postea sacris rite peractis, fide data invicemque accepta esse firmatum:* omnibus his contra-

6 Πτολεμαίου πᾶσι τούτοις ἀντιλέγοντος· ἡ σύγκλητος, ἅμα μὲν ὁρῶσα τὸν [g] μερισμὸν * γεγονότα τελέως, ἅμα δὲ βουλομένη διελεῖν τὴν βασιλείαν πραγματικῶς, αὐτῶν αἰτίων γενομένων τῆς διαιρέσεως, συγκατέθετο τοῖς ὑπὸ τοῦ νεωτέρου παρακαλουμένοις ἐπὶ τῷ σφετέρῳ συμ-
7 φέροντι. Πολὺ γὰρ ἤδη τοῦτο τὸ γένος ἐστὶ τῶν διαβουλίων παρὰ Ῥωμαίοις, ἐν οἷς διὰ τῆς τῶν πέλας ἀγνοίας αὔξουσι καὶ κατασκευάζονται τὴν ἰδίαν ἀρχὴν πραγματικῶς, [h] ἅμα χαριζόμενοι καὶ δοκοῦντες
8 εὐεργετεῖν τοὺς ἁμαρτάνοντας. Διὸ καὶ καθορῶντες τὸ μέγεθος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δυναστείας, καὶ δεδιότες, ἄν ποτε τύχῃ προστάτου, μὴ μεῖζον φρονῇ τοῦ καθήκοντος·
9 κατέστησαν πρεσβευτὰς, Τῖτον Τορκουάτον καὶ Γνάϊον [i] Μερόλαν, τοὺς κατάξοντας ἐπὶ τὴν Κύπρον τὸν Πτολεμαῖον, καὶ τελειώσοντας ἅμα τὴν ἐκείνων καὶ τὴν
10 αὐτῶν πρόθεσιν. Καὶ παραχρῆμα τούτους ἐξαπέστειλαν, δόντες ἐντολὰς, διαλῦσαι τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ κατασκευᾶσαι τῷ νεωτέρῳ τὴν Κύπρον χωρὶς πολέμου.

A. U. 592. Astuta senatus consilia.

T. Torquatus et Cn. Merula, legati.

(II.) Demetrius *Roma profugit in Syriam.*

* * *

XIX. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον προσπεσούσης τῆς
2 περὶ τὸν Γνάϊον περιπετείας, ὡς ἀνῃρέθη· καὶ τῶν παρὰ

Cn. Octavii cædes.

[g] Post μερισμὸν excidit nescio quid. Particulam οὐ ex ing. suppleverat Ursinus. ἄτοπον, ἄλογον vel ἄδικον suspicatus est Reisk. [h] Sic correxi et orationem distinxi. Vulgo edebatur ἅμα χειριζόμενοι, καὶ δοκοῦντες. [i] Vulgo Μεροῦλαν invitis MStis.

dicente Ptolemæo; senatus, videns quidem, omnino * esse divisionem, simul vero, quandoquidem dividendi regni ipsi fratres auctores fuissent, cupiens dato consilio institui partitionem, adsensit junioris fratris postulatis, quæ sibi utiliora esse intelligebat. Multum enim Romani hoc genere consiliorum utuntur, quibus per aliorum imprudentiam suum augent et efficaciter adstruunt firmantque imperium eodem tempore, quo illis, qui sua imprudentia peccant, indulgent et beneficium in eos conferre videntur. Tunc igitur, potentia regni Ægyptiaci intellecta, veriti, ne, si quando caput contingeret illi imperio, altius quam par esset, spiraret, *Titum Torquatum* et *Cn. Merulam* legatos decreverunt, qui *Ptolemæum* in *Cyprum* reducerent, in qui ex sua atque ipsius voluntate negotium illud conficerent. Protinus ergo et legatio hæc missa est cum mandatis, ut pacem inter fratres conciliarent, et juniori regnum Cypri citra vim et arma tradendum curarent.

(II.) *Legatio CXIV.*

* * *

XIX. Eodem fere tempore, postquam esset Romam nuncius adlatus de casu *Cnæi Octavii*, qui occisus fuerat; quumque etiam *legati Antiochi*, quos

Ol. 154. 2. τοῦ βασιλέως Ἀντιόχου πρισβευόντων, ὧν ὁ Λυσίας ἔπεμψε, παραγενομένων, καὶ πολλοὺς διαθεμένων λόγους, ὑπὲρ τοῦ [1]μὴ κεκοινωνηκέναι τῆς πράξεως τοὺς τοῦ βασιλέως φίλους· ἡ μὲν σύγκλητος παρέπεμψε τοὺς πρισβευτὰς, οὐ βουλομένη διδόναι περὶ τούτων ἀπόφασιν οὐδεμίαν, οὐδ' ἐκτίθεσθαι παθόλου τὴν αὐτῆς γνώμην. 3

Demetrius deliberat cum Polybio. Ὁ δὲ Δημήτριος, στοχασθεὶς ἐπὶ τοῖς ἠγγελμένοις, ἐξαυτῆς προσκάλεται τὸν Πολύβιον, καὶ προσανέφερεν διαπορῶν, εἰ δεῖ πάλιν [2]ἐντυχεῖν τῇ συγκλήτῳ περὶ τῶν καθ' αὑτόν. 4 Ὁ δὲ παρεκάλει μὴ δεῖν πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον πταίειν, ἀλλ' ἐν ἑαυτῷ τὰς ἐλπίδας ἔχειν, καὶ τολμᾶν τι βασιλείας ἄξιον· πολλὰς γὰρ ὑποδεικνύειν ἀφορμὰς τοὺς ἐνεστῶτας καιρούς. 5 Ὁ δὲ Δημήτριος συνοήσας τὸ λεγόμενον, τότε μὲν ἀπεσιώπησε· μετ' ὀλίγον δέ τινι τῶν συνήθων Ἀπολλωνίῳ μετέδωκε περὶ τῶν αὐτῶν. 6

Non sequitur consilium Polybii. Ὁ δὲ προειρημένος, ἄνωθεν ὢν, καὶ πεπιδὴ νέος, συνεβούλευε πέμπειν ἔτι λαθεῖν τὴν συγκλήτου· πιπτεῖσθαι γὰρ, ἐπὶ τῆς βασιλείας ἀλόγως αὐτὸν [3]ἱστέρηκε, τῆς γε ὁμηρείας αὐτὸν ἀπολύσειν. 7 ἄτοπον γὰρ εἶναι τελέως, Ἀντιόχου τοῦ παιδὸς διαδεδεγμένου τὴν ἐν Συρίᾳ βασιλείαν, Δημήτριον ὁμηρεύειν ὑπὲρ αὐτοῦ. 8 Τούτοις μὲν οὖν τοῖς λόγοις πεισθεὶς, 9 πάλιν εἰσῆλθεν εἰς τὴν σύγκλητον ὁ προειρημένος, καὶ παρεκάλει τῆς γε κατὰ τὴν ὁμηρείαν ἀνάγκης αὐτὸν

[1] Abest μὴ a Bav. [2] ἐντυχῶν correxit Ursin. ἐντυχὼν Bav. [3] ἱστέρηκε adscivi ex Bav. Vulgo ἱστέρησε.

Lysias misereat, Romam venissent, et multa disseruissent, quo probarent, cædis ejus conscios non fuisse regis amicos; senatus contemtim audivit legatos, neque de ea re quidquam respondit, quia mentem suam prodere omnino nolebat. At *Demetrius* hoc nuncio perculsus, Polybium arcessit, et cum eo deliberat, deberetne iterum de suis rebus cum patribus agere. *Polybius* Demetrium monuit, *vereret ad eumdem lapidem bis offendere; quin potius spes suas in seipso poneret, audetque aliquid regno dignum: multas enim ipsi præsentem rerum statum occasiones exhibere.* Demetrius animadverso, quo hoc consilium spectaret, in præsentia verbum non dicere: at non multo post de iisdem rebus cum Apollonio ea familiarium numero communicare. Is, ut bonus homo et admodum juvenis, iterum explorandam voluntatem senatus censebat: neque enim dubitare se, quoniam sine causa regno eum patres spoliassent, quin necessitatem certe manendi Romæ pro obside facerent illi remissuri. Rem enim esse penitus absurdam, quum in regno Syriæ Antiochus succesisset, obsidem fidei illius Demetrium retineri. Hujus oratione persuasus *Demetrius*, iterum in curiam venit, et *ut saltem necessitate liberaretur manendi Romæ pro obside*, orat, *quantæ re-*

ἀπαλλάξαι, ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἐφιέναι Ἀντιόχῳ συγ- A. U. 592.
10 κατασκευάζειν. Καὶ πλείω δὲ πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ διαλεχθέντος, ἔμεινεν ἡ σύγκλητος ἐπὶ τῆς
11 αὐτῆς αἰρέσεως· ὅπερ εἰκὸς ἦν. καὶ γὰρ πρότερον οὐ διὰ τὸ μὴ λέγειν τὰ δίκαια τὸν Δημήτριον ἐφιέναι τὴν ἀρχὴν τῷ παιδὶ συνδιαφυλάσσειν, ἀλλὰ διὰ τὸ [m]συμ-
12 φέρειν τοῖς σφετέροις πράγμασιν. μενόντων δὲ τῶν ὅλων ἐπὶ τῆς αὐτῆς διαθέσεως, μένειν εἰκὸς ἦν καὶ τὴν τῆς συγκλήτου διάληψιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς προαιρέσεως.

XX. Πλὴν ὅ γε Δημήτριος, μάτην [n]ἐξάσας τὸ κύπτειον, καὶ γνοὺς, ὅτι καλῶς αὐτῷ συνεβούλευεν ὁ
2 Πολύβιος, μὴ δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον πταίειν· μεταμαληθεὶς ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, ἅμα δὲ καὶ φύσει μεγαλόφρων ὑπάρχων, καὶ τόλμαν ἱκανὴν ἔχων πρὸς τὸ κρεῖττον, εὐθέως ἐπάλαι Διόδωρον, προσφάτως ἐκ τῆς Συρίας παραγεγονότα, καὶ μετεδίδου περὶ τῶν καθ'
3 αὐτόν. Ὁ δὲ Διόδωρος προφὺς μὲν ἐγεγόνει τοῦ Diodorus, educator Demetrii.
Δημητρίου· πανοῦργος δ' ὢν, καὶ κατανενοηκὼς ἐπι-
4 μελῶς τὰ κατὰ τὴν Συρίαν, ὑπεδείκνυεν αὐτῷ· διότι, τῶν μὲν ἐκεῖ τεταραγμένων διὰ τὸν Γναῖον [o]φόνον, καὶ [p]διαπιστευόντων τῶν μὲν πολλῶν τοῖς περὶ τὸν Λυσίαν, τῶν δὲ περὶ τὸν Λυσίαν τοῖς πολλοῖς, τῆς δὲ συγκλήτου πανσαμένης ἐκ τῶν τοῦ βασιλέως φίλων γεγονέναι τὴν

[m] Sic Bav. Vulgo *συμφέρειν*, nescio an ex Ursini ing. [n] ἐξάσας ex conject. scripsi. Ἐξανύσας est in codd. quod in ἐξηχήσας mutavit Ursinus. [o] φόνον correxit Gronov. ex versione Casaub. φόβον edit. Urs. et Casaub. cum MStis. [p] διαπιστευόντων correxi, monente Gronov. Vulgo διαπιστευόντων.

quam Antiocho firmarent. In hanc sententiam quum plura etiam Demetrius disseruit, nihilominus tamen in sententia senatus mansit: quod et consentaneum erat. Nam et antea regnum puero conservandum decreverat, non quia injusta esset Demetrii oratio; sed quia ita reipublicæ expediret. Quum igitur status rerum idem maneret; rationi consentaneum erat, ut et senatus sententia in eodem proposito maneret.

XX. Cæterum *Demetrius*, frustra edito supra modum cerebro, postquam experientia magistra cognovisset, rectum fuisse *Polybii* consilium, monentis ne ad eumdem lapidem bis offenderet; pœnitentia ductus sui facti, quum præsertim magni vir animi esset, et satis audaciæ haberet ad exsequendum quod semel statuisset, *Diodorum* ad se vocat, qui recens e Syria venerat, deque suis rebus cum eo deliberat. Fuerat hic Diodorus Demetrii educator, homo vafer, qui, Syriæ statu sedulo perspecto, edocuit illum, *rebus ibi turbatis propter Cnæi cædem, quum neque populi Lyciæ fiderent, neque Lyciæ populis, ut senatui crederent, fraudi esse Ilocorum regis cum legatos suos ultio-*

Ol. 154. 2. εἰς τοὺς σφετέρους πρεσβευτὰς παρανομίαν, κάλλιστον εἶναι καιρὸν ἐπιφανῆναι τοῖς πράγμασι. Ταχίως γὰρ τοὺς μὲν ἐπεῖ μεταῤῥίψειν τὴν βασιλείαν εἰς αὐτὸν, κἂν ὅλως μετὰ παιδὸς ἐνὸς στήσηται τὴν παρουσίαν· τὴν δὲ σύγκλητον οὐ τολμήσειν ἔτι βοηθήσειν, οὐδὲ [q] συνεπισχύσειν τοῖς περὶ τὸν Λυσίαν, τοιαῦτα διεργασαμένοις. Λοιπὸν εἶναι, τὸ λαθεῖν ἐκ τῆς Ῥώμης [r] ἀπελθόντας, καὶ μηδένα λαβεῖν ἔννοιαν τῆς ἐπιβολῆς αὐτοῦ. Δοξάντων δὲ τούτων, μετεπέμπετο τὸν Πολύβιον, καὶ δηλώσας τὰ δεδογμένα, παρεκάλει συνιστιλαβέσθαι τῆς ἐπιβολῆς, καὶ συνδιανοηθῆναι, πῶς ἂν χειρισθείη τὰ κατὰ τὸν δρασμόν. Συνέβαινε δὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, Μένυλλον μὲν τὸν Ἀλαβανδέα παρεῖναι πρεσβεύοντα παρὰ τοῦ [s] πρεσβύτου βασιλέως Πτολεμαίου, χάριν τοῦ συγκαταστῆναι καὶ δικαιολογηθῆναι πρὸς τὸν νεώτερον Πτολεμαῖον· ἐνύγχανε δὲ προϋπάρχουσα τῷ Πολυβίῳ πρὸς τὸν Μένυλλον ἰσχυρὰ συνήθεια καὶ πίστις. διὸ καὶ, νομίσας αὐτὸν ἐπιτήδειον εἶναι πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν χρείαν, συνίστησι τῷ Δημητρίῳ μετὰ μεγάλης σπουδῆς καὶ φιλοτιμίας. Ὁ δὲ κοινωνήσας τῆς ἐπιβολῆς, ἀνεδέξατο, τήν τε ναῦν [t] ἑτοιμάσαι, καὶ τἄλλα πρὸς τὸν πλοῦν ἀπαρτιεῖν. Οὗτος μὲν οὖν εὑρὼν ἐν τῷ στόματι τοῦ Τιβέριος ὁρμοῦσαν

Polybius

Menyllus legatus Ptolemæi senioris,

adjuvat Demetrium.

[q] συνεπισχύειν Bav. [r] ἀπελλόντας malim. [s] Sic MSti πρεσβυτέρου quod vulgo habent, ingenio Ursini debetur. [t] ἑτοιμάσαι recepi ex Bav. Vulgo ἑτοιμάσας.

tos, *opportunissimum esse tempus ad aliquid moliendum, ut in ipso regno repente hominibus esse ostenderet. Statim enim Syros regnum fore in ipsum translaturos, si vel uno puero comitatus veniret: neque auxurum senatum puero regi opem ferre, neque potentiam Lysiæ, a quo tantum scelus admissum, suis viribus stabiliturum. Superesse nunc illam curam, ut Roma inscii omnibus discederet, priusquam de ejus consilio ulla suspicio cuiquam oboriretur.* Hoc consilio probato, Demetrius *Polybium* ad se vocat, quid pararet significat, orat, velit se in hoc incepto ire adjutum, et una secum deliberare, qua ratione posset evadere. Forte illo tempore aderat Romæ *Menyllus* Alabandensis, missus a seniore Ptolemæo, ut patrocinium caussæ ipsius ageret apud patres, et adversus juniorem Ptolemæum certamen pro illo susciperet. Huic Menyllo arcta familiaritas et necessitudo cum Polybio intercedebat: qui ratus aptissimum eum esse ad hoc ministerium obeundum, quanto maximo poterat studio illum Demetrio commendavit. Is igitur particeps consilii factus, et navem, et quæcumque ad iter forent necessaria, paraturum se recepit. Ac quum in ostio Tiberis Carthaginiensem navem inven-

Καρχηδονίαν ναῦν ἱεραγωγὸν, ταύτην ἐναυλώσατο. A. U. 592.
12 Συμβαίνει δὲ, τὰ πλοῖα ταῦτα [u]κατ' ἐκλογὴν λαμβάνεσθαι ἐκ τῆς Καρχηδόνος, ἐφ' οἷς εἰς τὴν Τύρον ἐκπέμπουσιν οἱ Καρχηδόνιοι τὰς πατρίους ἀπαρχὰς τοῖς θεοῖς· ἐναυλοῦτο δὲ φανερῶς εἰς τὴν ἰδίαν ἀναπομιδήν.
13 διὸ καὶ τήν τε τῶν ἐπιμηνίων παρασκευὴν ἀνυπόπτως ἐποιεῖτο, καὶ φανερῶς ἐλάλει, καὶ συνίστατο τοῖς ναυτικοῖς.

XXI. [x]Ἐπειδὴ δὲ πάντ' ἦν ἕτοιμα τῷ ναυκλήρῳ, καὶ λοιπὸν ἤδει τὸν Δημήτριον ἀπαρτίζειν τὰ καθ' αὑτόν· τὸν τροφέα προαπέστειλεν εἰς τὴν Συρίαν, ὑπακουστήσοντα καὶ κατοπτεύσοντα τὰ ἐκεῖ [y]συμβαίνοντα περὶ
2 τοὺς ὄχλους. Ὁ δὲ σύντροφος Ἀπολλώνιος ἐξ ἀρχῆς Apollonius, Apollonii fil.
αὐτῷ μετεῖχε τῆς ἐπιβολῆς· δυοῖν δ' ὑπαρχόντων [z]ἀδελφοῖν, Μελεάγρου καὶ Μενεσθέως, τούτοις [a]ἐκοινωνήσατο τὴν πρᾶξιν, ἄλλῳ δ' οὐδενὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, καί τοι
3 πλειόνων ὄντων. οὗτοι δ' ἦσαν Ἀπολλωνίου κατὰ φύσιν υἱοὶ, τοῦ μεγάλην μὲν εὐκαιρίαν [b]ἴσχοντος παρὰ Σελεύκῳ, μεταστάντος δὲ κατὰ τὴν Ἀντιόχου μετάληψιν
4 τῆς ἀρχῆς εἰς Μίλητον. Τῆς δὲ συνταχθείσης ἡμέρας Fugam parat Demetrius.
πρὸς τοὺς ναυτικοὺς συνεγγιζούσης, ἔδει γενέσθαι παρά
5 τινι τῶν φίλων ὑποδοχὴν πρὸς τὴν ἔξοδον. παρὰ γὰρ

[u] Inverso ordine λαμβ. κατ' ἐκλογὴν Bav. [x] Sic Bav. Vulgo Ἐπεὶ δ' ἦν πάντα ἕτοιμα. [y] συμβάντα Bav. [z] ἀδελφῶν Bav. [a] ἐκοινώσατο dedit Bav. Vulgo ἐκοινώσατο. [b] σχόντος voluit Reisk.

nisset ex earum numero quibus sacra deferuntur, hanc ad vecturam conducit. Solent autem cum cura hæ naves deligi Carthagine, ad deferendas Tyrum primitias, quas illuc Carthaginienses diis patriis mittunt. Conduxit autem palam ad reditum suum. Idcirco etiam commeatus sine cujusquam suspicione adparabat, et cum nautis in oculis omnium colloquebatur, et tempus constituebat.

XXI. Postquam nauclerus omnia parata habuit, et nihil jam restabat, nisi ut Demetrius ad iter se compararet; suum illum educatorem in Syriam præmisit, qui omnes ibi rumusculos colligeret, et, quis populorum esset sensus, explorarèt. *Apollonius* vero, qui educatus cum ipso fuerat, hujus incepti jam a principio conscius fuerat: cui quum duo essent fratres, Meleager et Menestheus, cum his pariter rem communicavit Demetrius, neque cum alio quoquam ex familiaribus, quamquam multi erant. Fratres istos *Apollonius* ille genuerat, qui plurimum gratia apud Seleucum valuerat, deinde, ubi ad Antiochum regnum fuit translatum, Miletum ex aula migravit. Postquam constituta cum nautis dies venit, ut exiret urbe Demetrius, apud quemdam ex amicis convivium celebraturus erat: nam in hospitio quidem suo cœnare non poterat,

Ol. 154. 2. αὐτῷ ποιεῖν τὸ δεῖπνον οὐχ οἷόν τ' ἦν, εἴθιστο γὰρ ἐπιμελῶς παλεῖν ἅπαντας τοὺς περὶ αὐτὸν ὄντας. Οἱ 6
δὲ συνειδότες τὴν τρᾶξιν, ἔμελλον ἐξ οἴκου δειπνήσαντες
ἐπὶ τὸ πλοῖον ἥξειν, ἔχοντες ἕνα παῖδα μεθ' ἑαυτῶν
ἕκαστος, τοὺς γὰρ λοιποὺς ἀπεστάλκεισαν εἰς Ἀνα-
Polybius æger. γνείας, κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν αὐτοὶ παρεπόμενοι. Τὸν δὲ 7
Πολύβιον συνέβαινε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἠσθενηκότα
μένειν κατακλινῆ, εἰδέναι δὲ πάντα τὰ πραττόμενα,
τοῦ Μενύλλου συνεχῶς αὐτῷ μεταδιδόντος ἀεὶ περὶ τῶν
ὑποπιπτόντων. Διόπερ ἀγωνιάσας ὁ προειρημένος, μὴ, 8
Demetrius bibax. τῇς [c]συνηθείας ἐλκυσθείσης, ἅτε τοῦ Δημητρίου συμ-
ποτικοῦ φυσικῶς καὶ νεωτέρου τελείως ὑπάρχοντος, ἀπό-
ρημά τι γένηται περὶ τὴν ἔξοδον διὰ τὴν μέθην· γράψας 9
βραχὺ [d]πιττάκιον καὶ σφραγισάμενος, πέμπει παρ'
αὐτοῦ παῖδα, συσπουδάζοντος ἄρτι τοῦ θεοῦ, συντάξας,
ἐκπαλεσάμενον τὸν οἰνοχόον τοῦ Δημητρίου δοῦναι τὸ
πιττάκιον, μηδὲν εἰπόντα, τίς ἢ παρὰ τίνος, καὶ κελεύειν
ἀποδιδόναι τῷ Δημητρίῳ, ὡς παραχρῆμα διαναγνῶναι.
Γενομένων δὲ πάντων κατὰ τὸ συνταχθὲν, λαβὼν ὁ 10
Monita Polybii. Δημήτριος ἐπανέγνω. Τὸ δὲ πιττάκιον περιεῖχε τὰς 11
γνώμας ταύτας.

Ὁ δρῶν, τὰ τοῦ μέλλοντος οἴχεται φέρων.
Ἴσον φέρει νύξ· τοῖς δὲ τολμῶσι πλέον. 12

[c] An *συνουσίας*? [d] *πιττάκιον* h. l. et deinceps restituit Casaub. *πινάκιον* Ursinus invitis MStis.

quod esset illi consuetudo, quam diligenter servaverat, omnes qui circa ipsum erant invitare. Deinde, qui conscii erant arcani, cœnatione egressi, navim recta cum singulis quisque pueris petere debebant: nam reliquos *Anagniam* miserant, tamquam eodem postridie et ipsi essent ituri. Accidit autem, ut quum hæc gererentur, æger *Polybius* in lectulo decumberet: quem tamen nihil eorum, quæ fiebant, fugiebat, quum Menyllus, ut quidque novi acciderat, de singulis continuo eum moneret. Is igitur vehementer sollicitus, ne, quia Demetrius natura sua convivlis plurimum gaudebat, et juvenis admodum tunc erat, extracta in tempus longius compotatione, exeundi consilium propter temulentiam aliquo modo impeditum hæreret; brevi pittacio conscripto atque obsignato, puerum e suis, quum jam tenebresceret, mittit, eique mandat, ut, pincerna Demetrii foras vocato, pittacium illi traderet, non addito, quis ipse esset, aut a quo mitteretur; juberetque, Demetrio id extemplo legendum dari. Factum est plane uti jusserat, et *Demetrius* acceptum pittacium legit. In In eo hæ gnomæ erant descriptæ.

Gnavus cunctatori spes suas præripit.
Æque utrisque commoda nox; sed
magis favet audentibus.

13 Τόλμα τι, κινδύνευε, πράττ', ἀποτύγχανε, A. U. 592.
Ἐπίτυχε· πάντα μᾶλλον, ἢ σαὐτὸν πρόου.
14 Νῆφε, καὶ μέμνησ' ἀπιστεῖν· ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν.

XXII. Ταῦτα διαναγνοὺς ὁ Δημήτριος, καὶ συννοήσας τὰς ὑποθέσεις, καὶ τίνες, καὶ παρὰ τίνος εἰσὶ, παραυτίκα προσποιηθεὶς ὡς ἐπιναύσιος γεγονὼς, ἀπηλ- 2 λάττετο, [e]συμπροπεσόντων αὐτῷ καὶ τῶν φίλων. παραγενόμενος δ' [f]ἐπὶ σκηνὴν, τοὺς μὲν ἀνεπιτηδείους τῶν οἰκετῶν ἐξέπεμψεν εἰς τὰς Ἀναγνείας, συντάξας, λαβόντας τὰ λῖνα καὶ τοὺς κύνας ἀπαντᾷν ἐπὶ τὸ Κίρ- 3 καιον· ἐκεῖ γὰρ ἐπιμελῶς εἰώθει κυνηγετεῖν [g]τὸν ὖν· ἐξ οὗ καὶ τῆς πρὸς τὸν Πολύβιον αὐτῷ συνηθείας τὴν 4 καταρχὴν γενέσθαι συνέπεσε. Μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς περὶ τὸν Νικάνορα διεσάφει τὴν ἐπιβολὴν, καὶ κοινωνεῖν 5 παρεκάλει τῶν αὐτῶν ἐλπίδων. Πάντων δὲ προθύμως δεξαμένων τὸν λόγον, παρήγγειλε κατὰ σπουδὴν, [h]ἐπανελθόντας ἐπὶ τὰς ἰδίας καταλύσεις, τοῖς μὲν παισὶ [i]συντάττειν, προάγειν ὑπὸ τὴν ἑωθινὴν εἰς τὰς Ἀναγνείας, καὶ μετὰ τῶν κυνηγῶν ἀπαντᾷν εἰς τὸ Κίρκαιον· 6 [k]αὐτοὺς δὲ λαβόντας ἐσθῆτας τὰς ὁδοιπορικὰς ἀνακάμπτειν ὡς αὐτὸν, εἰπόντας τοῖς οἰκέταις, ὅτι μετὰ τοῦ Δημητρίου συμμίξουσιν αὐτοῖς κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν 7 ἐπὶ τὸν προειρημένον τόπον. Γενομένων δὲ πάντων καθὼς

Venatum exire se simulat Demetrius.

[e] συμπροπεμπόντων αὐτῷ Bav. [f] Putaveram ἐπ' οἴκου vel ἐπ' οἶκον. [g] τὸν ὖν ex conject. scripsi. τὸν υἱὸν MSS. Hinc τὸ πρὶν edd. ex Ursini conject. μετὰ τῶν φίλων suspicatus est Reisk. [h] ἐλθόντας Bav. [i] συντάττειν correxit Urs. συνέταξε MSti. [k] Et hunc locum ex certa conject. restituit Ursin. sed superest etiam nunc in posterioribus erratum: nam aut τὰς ἐσθῆτας τὰς ὁδοιπορ. scribendum, aut quod malimus, ἐσθῆτας ὁδοιπορικὰς absque articulo.

Aude, periclitare, age quid. Sive succedat propositum,
sive minus; omnia prius, quam te deseras.
Sobrius esto, nemini fidem habendam memento; hi sunt nervi prudentiæ.

XXII. His lectis *Demetrius*, cognito, et quo hæc præcepta spectarent, et a quo sibi mitterentur, extemplo nauseabundum se simulans, convivio excessit, amicis simul cum eo egredientibus. In hospitium ut ventum, famulos ad illud iter minus aptos *Anagniam* proficisci jubet, mandatque illis, ut cum retibus ac canibus venaticis ad *Circæum* montem sibi occurrerent, ubi studiose solitus erat aprum venari; unde etiam contigerat, ut Polybium propius noscendi occasio primum ei daretur. Secundum hæc Nicanori, quod destinabat, aperit, atque illos hortatur, ut eorumdem consiliorum secum velint esse participes. Quum operam prolixe omnes pollicerentur: monuit eos, ut domum suam quisque celeriter repeterent, et famulis imperarent, ut mane orto Anagniam proficiscerentur, et cum venatoribus ad *Circæum* sibi occurrerent; ipsi interim viatoriis sumtis vestibus ad se redirent, famulisque dicerent, postridie ejus diei in illum quem diximus locum ad se venirent, ibi enim cum Demetrio sese fu-

Ol. 154. 2. προείρηται, προῆγον εἰς τὴν Ὠστίαν νυκτὸς ἐπὶ τὸ
Ostiæ conscendit navem. στόμα τοῦ Τιβέριος. Ὁ δὲ Μένυλλος προπορευόμενος 8
ἐκοινολογεῖτο τοῖς ναυτικοῖς, φάσκων, αὐτῷ προστεπτωκέναι παρὰ τοῦ βασιλέως, [l]διὸ δέον ἐστὶν αὐτὸν μὲν μένειν κατὰ τὸ παρὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ, τῶν δὲ νεανίσκων τοὺς [m]πιστοτάτους ἐκπέμψαι πρὸς αὐτὸν, παρ' ὧν ἐπιγνώσεται πάντα τὰ κατὰ τὸν ἀδελφόν. διόπερ αὐτὸς 9
μὲν οὐκ ἔφησεν ἐμβαίνειν, τοὺς δὲ νεανίσκους ἤξειν περὶ
μέσας νύκτας τοὺς μέλλοντας πλεῖν. Τῶν δὲ ναυ- 10
κλήρων ἀδιαφορούντων, διὰ τὸ μένειν αὐτοῖς τὸ ταχθὲν
ναῦλον ἐξ ἀρχῆς, καὶ πάντα κατηρτικότων ἐκ πολλοῦ
τὰ πρὸς τὸν πλοῦν· παρῆσαν οἱ περὶ τὸν Δημήτριον 11
κατὰ τρίτην φυλακὴν λήγουσαν, ὄντες ὀκτὼ, καὶ παῖδες
πέντε, καὶ παιδάρια τρία. τοῦ δὲ Μενύλλου κοινολο- 12
γηθέντος αὐτοῖς, καὶ παραδείξαντος τὴν τῶν ἐπιμηνίων
παρασκευὴν, ἔτι δὲ συστήσαντος τῷ ναυκλήρῳ καὶ τοῖς
ἐπιβάταις ἐκτενῶς, οὗτοι μὲν ἐπέβησαν· ὁ δὲ κυβερνήτης, 13
ἅρτι [n]διαφώσκοντος, ἄρας τὰς ἀγκύρας, ἐτέλει τὸν
πλοῦν ἁπλῶς, οὐδεμίαν ἔννοιαν ἔχων τοῦ πράγματος,
ἀλλ' ὡς στρατιώτας τινὰς ἄγων παρὰ τοῦ Μενύλλου
πρὸς τὸν Πτολεμαῖον.

Sero comperta fuga. XXIII. Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν οὐδεὶς
ἐπεζήτησεν ἔμελλε τὸν Δημήτριον, οὐδὲ τοὺς μετ' ἐκεί-

[l] Forte διόπερ δέον, nisi ad προσπεπτωκέναι. adjiciamus τι. [m] πιστοτάτους correxi cum Reisk. διαπιστοτάτους MSti, quod in ἐπιστοτάτους mutavit Ursin. Forsan δύο τοὺς πιστοτ. debuerat. [n] διαφώσκοντος correxit Urs. διαφάσκοντος MSti, ex quo et διαφαύσκοντος poterat effici.

turos. Postquam omnia essent administrata, ut mandaverat, noctu *Ostiam* ad ostium Tiberis progreditur. Interea *Menyllus* præcedit illos, et nautis significat, novi aliquid a rege se accepisse, cujus gratia oporteat, ut ipse quidem in urbe adhuc hæreret; sed juvenes probatissimæ fidei ad illum mitteret, qui de fratre omnia ei sint renunciaturi. Propterea se quidem navim non conscensurum, verum eos juvenes, qui iter sint confecturi, circa mediam noctem esse venturos. Nauclerus, cui de constituta ab initio mercede nihil propterea deperibat, omnia dudum parata habens ad solvendum, id se non curare ostendit. Interea exeunte tertia vigilia adest *Demetrius* cum suis comitibus, ii autem erant omnino octo, cum famulis quinque et junioribus pueris tribus. Deinde ubi cum his locutus esset *Menyllus*, et præparatum commeatum illis ostendisset, quum etiam nauclero et vectoribus eos studio magno commendasset, navem conscenderunt. Gubernator, simul illuxit, ancoras tollere, et navigationi simpliciter se accingere, ut qui de eo quod erat gestum nihil cogitaret, sed tamquam milites quosdam a Menyllo ad Ptolemæum deveheret.

XXIII. Romæ vero postridie illius diei nemini in mentem venit, ut De-

2 νου προάγοντάς. Οἱ μὲν γὰρ αὐτοῦ μένοντες ὡς ἐπὶ τὸ A. U. 592.
Κίρκαιον ὡρμηκότα διελάμβανον· οἱ δὲ ἐν ταῖς Ἀνα-
γνείαις ἀπήντων ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, ὡς ἐκεῖ παρεσό-
3 μενου. δι' ὃ συνέβαινε τελέως ἄσημον εἶναι τὸν δρασμόν·
ἕως οὗ τῶν παίδων τις, μεμαστιγωμένος ἐν ταῖς Ἀνα-
γνείαις, ἁπάντων [o]ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, ἔδραμεν ἐπὶ τὸ
4 Κίρκαιον, ὡς ἐκεῖ τῷ Δημητρίῳ συμμίξων· οὐχ ὁρῶν
δὲ, πάλιν εἰς τὴν Ῥώμην ἔτρεχεν, ὡς κατὰ πορείαν
5 ἀπαντήσων. οὐδαμῇ δὲ συντυχὼν αὐτῷ, τοῦτο διεσά-
φησε τοῖς ἐν Ῥώμῃ φίλοις, καὶ τοῖς καταλελειμμένοις
6 ἐπὶ τῆς οἰκίας. Ἐπιζητουμένου δὲ τοῦ Δημητρίου κατὰ
τὴν τετάρτην ἡμέραν, ἀφ' ἧς ὥρμησεν, ὑπενοήθη τὸ γεγο-
7 νός. Τῇ δὲ πέμπτῃ [p]ἡ σύγκλητος εὐθὺς συνήγετο περὶ
τούτων, ἐν ᾗ συνέβαινε, τὸν Δημήτριον [q]ἐντὸς ἤδη τοῦ
8 πορθμοῦ τοῦ κατὰ Σικελίαν ὑπάρχειν. τὸ μὲν οὖν
διώκειν ἀπέγνωσαν, ἅμα μὲν ὑπολαμβάνοντες αὐτὸν
πολὺ προειληφέναι κατὰ τὸν πλοῦν, καὶ γὰρ ἔσχε φορὸν
ἄνεμον, ἅμα δὲ προορώμενοι τὸ βουληθέντες κωλύσειν
9 ἀδυνατῆσαι· πρεσβευτὰς δὲ κατέστησαν μετά τινας Legatos in Asiam decernit senatus.
ἡμέρας τοὺς περὶ Τιβέριον Γράκχον, καὶ Λεύκιον Λέν-
10 τλον, καὶ Σερουίλιον Γλαυκίαν· οἵτινες ἔμελλον πρῶτον
μὲν [r]ἐκπτύσειν τὰ κατὰ τοὺς Ἕλληνας, ὅθεν ἐπιβάλ-

[o] Verba ἁπάντων ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον ex superioribus per errorem repetita videntur. [p] Articulum ex conject. adjeci. [q] Sic correxi. ἐκτὸς Bav. nescio an et cod. Ursini. Unde ἐκπεσὼν edidit Ursin. et deinde ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ, præpositione ex ing. adjecta. [r] ἐκστυσεῖν Bav.

metrium aut eos, qui cum ipso erant egressi, inquireret. Nam qui ibi remanserant, Circæum rebantur ipsum esse profectum: qui erant Anagniæ, eodem se contulerunt, tamquam ibi eum reperturi. Itaque prorsus evasio illius ex urbe latuit; donec aliquis puerorum, qui Anagniam ad dictum locum venerant, flagris cæsus, Circæum curriculo petiit, ut Demetrium ibi conveniret: quo non invento, Romam iterum adcurrit, ratus in itinere se illi occursurum. Tum autem, quum nusquam Demetrium offendisset, amicis, qui Romæ erant, et iis, quos domi Demetrius reliquerat, rem declaravit. Itaque, postquam die quarto a discessu quæsitus esset Demetrius, oborta est quædam hominibus suspicio ejus, quod gestum erat. Die quinto senatus statim ea de re est habitus, cum quidem Demetrius jam ultra fretum Siculum navigatione pervenerat. Itaque persequendum patres non duxerunt, quod persuasum haberent, multum jam itineris esse ab eo confectum, secundo enim vento navigabat; simulque cogitarent, si vellent eum impedire, in sua potestate non futurum. Post paucos deinde dies *Tiberium Gracchum*, *Lucium Lentulum*, et *Servilium Glauciam*, legatos decreverunt, qui res

Ol. 154. 2. λοντες ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, τά τε κατὰ τὸν Δημήτριον καραδοκήσειν, καὶ τὰς τῶν ἄλλων βασιλέων προαιρέσεις ἐξετάσειν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας ἀντιλεγόμενα τοῖς προειρημένοις διευκρινήσειν. Διὸ τὸν Τιβέριον κατ- 11
εστήσαντο πάντων αὐτόπτην γεγονέναι. Καὶ τὰ μὲν 12
κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν.

* * *

Demetrius in Lycia? Ὁ δὲ Δημήτριος, προσανέχων τῇ παρουσίᾳ τοῦ 13
[s]διαποστολησομένου πρὸς αὐτὸν, * *.

(III.) Cato *queritur de* Luxu *Romanorum.*

* * *

XXIV. [t]Κάτων, ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, ἐδυσχέραινε, καὶ ἐπεκράγει, ὅτι τινὲς τὰς ξενικὰς τρυφὰς εἰσήγαγον εἰς τὴν Ῥώμην· τριακοσίων μὲν δραχμῶν κεράμιον ταρίχων Ποντικῶν 2
ὠνησάμενοι, μειράκια δ' εὔμορφα ὑπερβαλλούσης ἀγρῶν τιμῆς.

[s] διαποστολησομένου correxit Casaub. Vulgo apud Suidam editur διαποστολησαμένου. [t] De hoc Fragm. conf. lib. XXXII. cap. XI. v. 5.

in *Græcia* inspicerent, deinde *in Asiam* transgressi, quid moliretur Demetrius, observarent, animos item ceterorum regum explorarent, et controversias eorum cum Gallogræcis disceptarent. Hæc omnia Tiberius præsens cognoscere jussus est a patribus. Et *in* Italia quidem ista tum gerebantur.

* * *

Demetrius vero, exspectans adventum ejus, qui ad ipsum mittendus erat, * *.

(III.) *Athenæus Lib. VI. cap.* 21.

* * *

XXIV. Cato (ut Polybius tradit *Libro XXXI Historiarum*) indignatus querebatur, quod *luxus peregrinus a nonnullis Romam esset inlatus, salsamenti Pontici cadum drachmis trecentis ementibus, formosumque adolescentulum majori quam agrum pretio.*

II. In Ægypto et Cyrene.

A. U. 592.

Fratres Ptolemæi, *Philometor et Physcon, litigant de Cypri imperio.*

* * *

Cyprum petit Ptol. Physcon.

xxv. Μετὰ δὲ ταῦτα Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος, παραγενόμενος εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τῶν πρεσβευτῶν, συνήθροιζε ξενολόγιον ἐμβριθές· ἐν οἷς προσελάβετο καὶ Δαμάσιππον τὸν Μακεδόνα, ὃς κατασφάξας ἐν τῷ Φακῷ τοὺς συνέδρους, ἔφυγε μετὰ γυναικὸς καὶ τέκνων ἐκ τῆς Μακεδονίας. Ἀφικόμενος δὲ εἰς τὴν τῶν Ῥοδίων Περαίαν, καὶ ξενισθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου, προετίθετο πλεῖν εἰς τὴν Κύπρον. Οἱ δὲ περὶ τὸν Τορκουάτον, θεωροῦντες αὐτὸν συνεσταμένον ξενικὴν χεῖρα βαρεῖαν, ὑπεμίμνησκον τῶν ἐντολῶν, διότι δεῖ χωρὶς πολέμου ποιεῖσθαι τὴν κάθοδον· καὶ τέλος ἔπεισαν αὐτὸν ἕως Σίδης [a]προαγαγόντες, τὸ ξενολόγιον διαλύσασθαι, καὶ τῆς εἰς Κύπρον ἐπιβολῆς ἀποστῆναι, καὶ συμμίσγειν αὐτοῖς ἐπὶ τοὺς τῶν Κυρηναίων ὅρους. Αὐτοὶ δὲ πλεύσαντες εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἔφασαν παραστήσεσθαι τὸν βασιλέα πρὸς τὰ παρακαλούμενα, καὶ συναντήσειν ἐπὶ τοὺς ὅρους, ἔχοντες κἀκεῖνον μεθ' αὐτῶν. Τούτοις μὲν οὖν τοῖς λόγοις πεισθεὶς ὁ νεώτερος Πτολεμαῖος, ἀπογνοὺς

T. Torquatus legatus.

[a] προαγαγόντες correxi. προσαγαγόντες MSti. προσαγαγόντα edd. ex Ursini ing.

II. *Legatio CXV.*

* * *

xxv. Secundum hæc Ptolemæus *junior* cum Romanis legatis in Græciam venit, ibique strenuorum adprime militum manum conduxit: inter quos etiam *Damasippum* Macedonem assumsit, qui post jugulatos *Phaci* [quod Macedoniæ est oppidum] publici concilii consessores, cum uxore et liberis e Macedonia aufugerat. Rex quum in oppositam Rhodiis continentem, Peræam dicunt, venisset, a populo exceptus hospitio, Cyprum navigare constituit. Torquatus ceterique legati ut vident, magnam mercenariorum militum vim ab eo coactam, patrum mandata in memoriam revocaverunt, quibus sine armis eum reducere jubebantur. Tandem, postquam Sidam usque progressi erant, persuadere ei conati sunt, ut *missos faceret mercenarios, et ab adeunda Cypro abstineret, pollicereturque, in Cyrenaicæ confinibus ad colloquium cum illis se conventurum.* Ipsi interim legati *Alexandriam se profecturos* aiebant, *et regis voluntatem ad ea, quæ ab ipso poscebantur, inclinaturos; tum ad fines Cyrenaicæ ei occursuros, ipsumque regem secum adducturos.* Flexit hæc oratio *juniorem Ptolemæum*, effecitque, ut, Cypri occupa-

Ol. 154. 2. τὰ κατὰ τὴν Κύπρον, τὸ μὲν ξενολόγιον διέλυσεν· αὐτὸς 8
δὲ τὸ μὲν πρῶτον εἰς Κρήτην ἀπέπλευσεν, τόν τε Δαμά-
σιππον ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ τῶν πρεσβευτῶν ἕνα
Cn. Merula, legatus. Γναῖον Μερόλαν· ξενολογήσας δ' ἐκ τῆς Κρήτης περὶ
χιλίους στρατιώτας, ἀνήχθη, καὶ διάρας εἰς τὴν [x]Λι-
βύην, κατέσχεν ἐπὶ τὸν [y]Ἄπιν.

Cypro cedere non vult Philometor. XXVI. Οἱ δὲ [y]περὶ τὸν Τορκουάτον, διακομισθέντες
εἰς τὴν [z]Ἀλεξάνδρειαν, ἐπειρῶντο μὲν παρακαλεῖν τὸν
πρεσβύτερον Πτολεμαῖον διαλύεσθαι πρὸς τὸν ἀδελφὸν
καὶ συγχωρεῖν αὐτῷ τὴν Κύπρον. Τοῦ δὲ Πτολεμαίου 2
τὰ μὲν ἐπαγγελλομένου, τὰ δὲ παρακρούοντος, καὶ τῷ
Phy con ad Apin in Libya. τοιούτῳ τρόπῳ κατατρίβοντος τὸν χρόνον· στρατοπε- 3
δεύων ὁ νεώτερος μετὰ τῶν Κρητῶν ἐν τῇ [x]Λιβύῃ περὶ
τὸν Ἄπιν κατὰ τὸ συντεταγμένον, καὶ τελέως ἀσχάλ-
λων ἐπὶ τῷ μηδὲν διασαφήσασθαι, τὸ μὲν πρῶτον ἐξαπέ-
στειλε τὸν Γναῖον εἰς τὴν [z]Ἀλεξάνδρειαν, ὡς διὰ τούτου
καὶ [a]τῶν περὶ τὸν Τορκουάτον ἐπιγενομένων. Συνε- 4
ξομοιωθέντος δὲ τούτου τοῖς πρότερον, καὶ τοῦ χρόνου
διελκομένου, καὶ τετταράκοντα διελθουσῶν ἡμερῶν, καὶ
μηδενὸς προσπίπτοντος, εἰς ἀπορίαν ἐνέπιπτε περὶ τῶν
ὅλων. Ὁ γὰρ πρεσβύτερος βασιλεὺς [b]πᾶν γένος ἀρε- 5
σκείας προσφερόμενος, πάντας ἐξιδιάσατο τοὺς πρεσ-

[x] Λιβόην correxi cum Reisk. Vulgo Λιβύην edd. et MSti. [y] Vulgo omnes περὶ τὸν Τορκουάτον καὶ τὸν Τίτον. Ferri posset τὸν Τίτον absque conjunctione; sed totum adsumentum delendum censui. [z] Rursus vulgo omnes Λιβόην. [a] τοὺς περὶ Τορκ. Bav. non male, si sequeretur ἐπιγενομένους. [b] πᾶν γένος ex Reiskii conject. adscivi. Vulgo παραγινόμενος.

tionem omittens, conductitium militem dimitteret. Itaque primum in Cretam navigavit, Damasippum secum habens, et unum e legatis *Cn. Merulam:* dein, quum milites mille in Creta conduxisset, inde profectus, in Libyam trajecit, et ad *Apim* portum tenuit.

XXVI. *Torquatus* interim, Alexandriam delatus, persuadere conatus est *seniori Ptolemæo*, ut redire in gratiam cum fratre vellet, eique Cyprum concederet. Sed Ptolemæo partim pollicente, partim audire nolente, atque hoc modo tempus extrahente; junior fratrum, castris in Libya ad Apim positis, ut convenerat, ægerrime ferens, nihil sibi nunciari, primo Cnæum Alexandriam misit, sperans, per hunc se effecturum, ut Torquatus pariter cum reliquis adveniret. Sed quum hic ad illorum exemplum, qui prius Alexandriam erant profecti, sese conformaret, atque ita tempus in longum extraheretur, jamque adeo dies quadraginta præterilissent, nec ullus interim nuncius esset adlatus; de summa rerum dubitare cœpit. Etenim major fratrum, omni genere blanditiarum usus, legatos sibi conciliaverat, et apud

βευτὰς, καὶ παρακατέσχε τὸ πλεῖον οὐχ ἑκόντας, ἀλλὰ A. U. 592.
6 ἄκοντας. Κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον προσέπεσε τῷ Desciscunt ab eo Cyrenæi.
νεωτέρῳ Πτολεμαίῳ, τούς τε Κυρηναίους ἀφεστάναι, καὶ τὰς πόλεις συμφρονεῖν τούτοις, κεκοινωνηκέναι δὲ περὶ τῆς ἀποστάσεως καὶ Πτολεμαῖον τὸν [c]Συμπετῆσιν·
7 ὃς ἦν τὸ γένος Αἰγύπτιος, ἐπιστεύθη δὲ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ὅλων ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καθ' ὃν καιρὸν ἐποιεῖτο τὸν
8 πλοῦν εἰς τὴν Ῥώμην. Τούτων δὲ προσπιπτόντων τῷ βασιλεῖ, καὶ μετ' ὀλίγον, διότι στρατοπεδεύουσιν ἐν τοῖς ὑπαίθροις οἱ Κυρηναῖοι, δείσας, μὴ, βουλόμενος προσλαβεῖν τὴν Κύπρον, καὶ τὴν Κυρήνην ἀπολέσῃ· πάντα τἄλλα πάρεργα θέμενος, ἀνέζευξεν ἐπὶ Κυρήνης.
9 Παραγενόμενος δ' εἰς τὸν Μέγαν καλούμενον Κατα- Catabathmus magnus.
βαθμὸν, κατέλαβε τοὺς [d]Λίβυας, μετὰ τῶν Κυρηναίων
10 κατέχοντας τὰς δυσχωρίας. Ὁ δὲ Πτολεμαῖος, ἀπορούμενος ἐπὶ τῷ συμβαίνοντι, τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν στρατιωτῶν ἐμβιβάσας εἰς τὰ πλοῖα, περιπλεῖν τὰς δυσχωρίας ἐπέταξε, καὶ [e]κατανοεῖν τοῦ τοῖς πολεμίοις ἐπιφαίνεσθαι· τοὺς δ' ἡμίσεις ἔχων αὐτὸς ἐβιάζετο
11 κατὰ στόμα πρὸς τὴν ἀνάβασιν. Τῶν δὲ [d]Λιβύων καταπλαγέντων τὴν ἐξ ἀμφοῖν ἔφοδον, καὶ λιπόντων τοὺς τόπους, ἅμα τῆς ἀναβάσεως ἐγένετο κύριος, καὶ τῆς ὑποκειμένης Τετραπυργίας, ἐν ᾗ συνέβαινε πλῆθος Tetrapyrgia.

[c] In Συμπετῆσιν, vel Συμπετήσιν, nescio quod gentile aut patronymicum latet nomen. Ursinus συμπέτην suspicatus erat. [d] Λίβυνας et Λιβύνων edd. cum MStis. [e] Aut κατανοεῖν τόπον ἐπιτήδειον τοῦ &c. aut κατανοεῖν τοῦ δεῖ τοῖς πολ. conjecerat Reisk. Relegentibus nobis mendosa verba, certissima medicina se offert. Scribe καὶ κατὰ νώτου τοῖς πολεμίοις ἐπιφαίνεσθαι *a tergo adparere hostibus jussit.*

se detinuerat, invitos magis quam volentes. Ad extremum *Ptolemæo juniori* significatur, rebellasse *Cyrenenses*, et civitates cum ipsis conspirasse, consciumque etiam defectionis esse *Ptolemæum Sympetesium;* qui genere Ægyptius, quum Romam navigationem rex institueret, summæ rerum fuerat ab illo præfectus. Hæc ubi regi nunciata, et mox addito, Cyrenenses sub signis exercitum jam habere; metuens, ne, dum imperio Cyprum cupit adjicere, etiam Cyrenen amittat; omnem aliarum rerum curam insuper habens, Cyrenen castra movit. Ad magnum quem vocant *Catabathmon* ut ventum, locorum angustias a *Libybus* cum Cyrenensibus reperit occupatas. Ptolemæus, hac difficultate sibi objecta, dimidiam militum partem navibus imponit, et loca angusta circumnavigare jubet, dareque operam, ut hostes nec opinantes ex improviso invadant: ipse cum altera exercitus a fronte eos adgressus, superare montem conabatur. *Libyes* metu perculsi, quod utrimque peti se viderent, stationes deserunt. Ita rex non libere tantum adscensu potitur; sed etiam subjectam *Tetrapyrgiam*, ubi magna erat

Ol. 154. 2. ἄφθονον ὕδατος ὑπάρχειν. ὅθεν ἀφορμήσας, ἑβδομαῖος 12
ἦλθε διὰ τῆς ἐρήμου. Παραπλεόντων δ' αὐτῷ καὶ τῶν 13
[f]ἐπὶ Μοχυρίνου, συνέβαινε τοὺς Κυρηναίους στρατοπε-
δεύειν, ὄντας εἰς ὀκτακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ περὶ πεντα-
Vincitur a Cyrenæis Ptolemæus. κοσίους. Οἱ γὰρ Κυρηναῖοι, πεῖραν εἰληφότες τῆς τοῦ 14
Πτολεμαίου προαιρέσεως ἐκ τῶν κατὰ τὴν Ἀλεξάν-
δρειαν πεπραγμένων· καὶ θεωροῦντες οὐ βασιλικὴν,
ἀλλὰ τυραννικὴν οὖσαν τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ὅλην
αἵρεσιν· οὐχ οἷοί τ' ἦσαν ἐθελοντὴν σφᾶς αὐτοὺς ὑπο- 15
τάττειν, ἀλλὰ πᾶν ὑπομένειν ἐτόλμων, ἀντεχόμενοι τῆς
πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἐλπίδος. Διὸ καὶ τότε, συνεγ- 16
γίσαντος αὐτοῦ, ἐξαυτῆς παρετάξαντο· [g]καὶ τέλος
ἡττήθη.

*

Legati Romani re infecta redeunt. XXVII. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦλθε καὶ Γναῖος ὁ
Μερόλας ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας, διασαφῶν τῷ βασιλεῖ,
διότι εἰς οὐθὲν τῶν ἀξιουμένων προσελήλυθεν ὁ ἀδελφὸς,
ἀλλὰ φησὶ, δεῖν μένειν ἐπὶ τοῖς ἐξ ἀρχῆς διομολο-
γουμένοις. Ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα διακούσας, εὐθέως 2
Comartus et Ptolemæus fratres, προχειρισάμενος Κομανὸν καὶ Πτολεμαῖον τοὺς ἀδελ-
φοὺς, ἐξαπέστελλε πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ
τοῦ Γναίου, διασαφήσοντας τῇ συγκλήτῳ περὶ τῆς τ'

[f] ἐπὶ Μοχυρῖνον suspicatus sum cum Reiskio. *Oppidi* nomen putaverat Casaub. [g] Narratio contracta ab Epitomatore.

aquæ copia, in potestatem redigit. Tum inde pergens, septimis castris solitudinem est emensus. Quo tempore etiam navibus ad eum advenerunt ii, qui cum *Mochyrino* erant. *Cyrenæi* autem, positis castris, in armis erant, pedites ad octo millia, equites ad quingentos. Etenim ex iis, quæ Alexandriæ gesserat Ptolemæus hic, animadversa ejus voluntate, quum cernerent, nihil regii in ejus animo atque administratione inesse, sed tyrannice omnia ab eo administrari; ut sua sponte se illi subjicerent, inducere in animum Cyrenæi non poterant: quin potius perpeti omnia sustinebant, non dimittentes spem in libertatem esse vindicandi. Tunc igitur illo adpropinquante, aciem eduxerunt: ac tandem etiam victus est Ptolemæus.

(*Legatio CXVI.*)

*

XXVII. Circa id tempus et *Cn. Merula* venit Alexandria, nunciavitque regi, *nihil eorum, quæ a fratre ejus fuerant postulata, potuisse impetrari; quod dicerat, pactis esse standum, quæ facta essent ab initio.* His auditis, rex *Comanum et Ptolemæum* fratres Romam legatos proficisci jubet cum Cnæo Merula, qui de iniquitate fratris et con-

3 ἀδελφοῦ πλεονεξίας καὶ καταφρονήσεως. [h]Ἀτίλυσι δὲ A. U. 592.
κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ τοὺς περὶ Τίτον ἀπράκτους Ol. 144. 2.
4 [i]ὁ πρεσβύτερος Πτολεμαῖος. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν
Ἀλεξάνδρειαν καὶ Κυρήνην ἐπὶ τούτων ἦν.

[h] Ἀτίλυσι dedit Bav. ἀτίλυσιν edd. ex Ursini (ut videtur) ingenio. [i] ὁ πρεσβύτερος Πτολεμαῖος ex Reiskii conject. scripsi. Vulgo οἱ πρεσβύτεροι πτολεμαῖοι.

temtu erga populum Romanum cum senatu agerent. Eodemque tempore *Titum* etiam *Torquatum* infecta re dimisit *senior Ptolemæus*. Atque hic tum erat ALEXANDRINARUM et CYRENAICARUM RERUM status.

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES GESTÆ ANNO URBIS DXCIII.

(I.) In Italia.

Senatus Rom. Ptolemæo *Philometori amicitiam renunciat.*

* * *

Ol. 154. 3. A. U. 593. Legati Ptolemæorum Romæ.

1. Κατα τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς ἦκον παρὰ τοῦ νεωτέρου Πτολεμαίου πρέσβεις οἱ περὶ τὸν Κομανὸν, καὶ παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου παραπλησίως οἱ περὶ τὸν [a]Μέ-
2 νυλλον τὸν Ἀλαβανδέα. ὧν εἰσελθόντων εἰς τὴν σύγκλητον, καὶ πολλῶν λόγων γιγνομένων καὶ φιλαπεχθῶν κατὰ πρόσωπον εἰς ἀλλήλους, καὶ τῶν περὶ Τίτον καὶ Γναῖον ἀπομαρτυρούντων καὶ συνεπισχυόντων τῷ νεωτέρῳ
3 μετὰ πολλῆς σπουδῆς· ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ, τοὺς περὶ [a]Μένυλλον ἐν πένθ' ἡμέραις ἀποτρέχειν ἐκ τῆς Ῥώμης, καὶ τὴν συμμαχίαν ἀναιρεῖν τὴν πρὸς τὸν πρεσβύτερον· πρὸς δὲ τὸν νεώτερον πέμψαι πρεσβευτὰς, τοὺς διασα-

Decretum senatus.

[a] Rursus Μενύλλον edd. invitis MStis.

I.

(I.) *Legatio CXVII.*

* * *

1. Per illa tempora, de quibus loquimur, venit a *Ptolemæo juniore* missa legatio, cujus princeps *Comanus*; et a majore item fratre alia, cujus caput *Menyllus* Alabandensis. Postquam legati in senatum sunt ingressi, longa inter ipsos altercatione habita, quum alter alterius convicio verberasset, atque T. Torquatus et Cn. Merula suo testimonio et favore omni ac studio causam junioris sublevassent; decrevit senatus, ut *intra dies quinque Menyllus urbe excederet, et ut fœdus, quod cum majore natu Ptolemæo fuerat, tolleretur.* Legatos præterea decrevit ad juniorem mittendos, qui hoc patrum

Ol. 134. 3. P. Apustius C. Lentulus legati.

φήσοντας τὰ δεδογμένα τῇ συγκλήτῳ. Καὶ κατιστά- 4
θησαν Πόπλιος Ἀπούστιος καὶ Γάϊος Λέντλος, οἳ καὶ
πλεύσαντες ἐξαυτῆς εἰς τὴν Κυρήνην, ἀνήγγειλαν τῷ
Πτολεμαίῳ τὰ δεδογμένα μετὰ πολλῆς σπουδῆς. Ὁ 5
δὲ Πτολεμαῖος ἐπαρθεὶς, εὐθέως ἐξενολόγει, καὶ ταῖς
ἐπιβολαῖς ὅλος καὶ πᾶς ἦν περὶ τὴν Κύπρον. Καὶ τὰ 6
μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν τούτοις ἦν.

(II.) In Africa.

Massanissa, *contendens cum Carthaginiensibus, juvatur a Romanis.*

* * *

Lis de Emporiis, circa Syrtin.

II. Κατὰ τὴν Λιβύην Μασσανάσσης, θεωρῶν τὸ
πλῆθος τῶν πόλεων τῶν περὶ τὴν μικρὰν Σύρτιν ἐκτισμέ-
νων, καὶ τὸ κάλλος τῆς χώρας, ἣν καλοῦσιν Ἐμπόρια,
καὶ [b]πάλαι τὸ πλῆθος τῶν προσόδων τῶν γιγνομένων ἐν
τούτοις τοῖς τόποις ὀφθαλμιῶν· ἐπεβάλετο κατασκει- 2
ράζειν τῶν Καρχηδονίων, οὐ πολλοῖς ἀνώτερον χρόνοις
τῶν λεγομένων καιρῶν. Τῆς μὲν οὖν χώρας ταχέως 3
ἐγενήθη κύριος, ἅτε τῶν ὑπαίθρων κρατῶν, διὰ τὸ τοὺς
Καρχηδονίους ἀεὶ μὲν ἀλλοτρίους ὑπάρχειν τῆς ἐν τῇ
γῇ χρείας, τότε δὲ καὶ τελέως [c]ἐκτεθηλύνθαι, διὰ τὴν
πολυχρόνιον εἰρήνην. τῶν δὲ πόλεων οὐκ ἠδυνήθη γενέ- 4
σθαι κύριος, διὰ τὸ τοὺς Καρχηδονίους ἐπιμελῶς τηρεῖν

[b] πάλαι περὶ τὸ πλῆθος utique malim cum Gron. et Reisk. [c] ἐκτεθηλύνθαι correxi cum Reisk. Vulgo ἐκτεθηλύνθαι.

decretum illi adferrent. Legati lecti sunt *P. Apustius* et *C. Lentulus*, qui extemplo Cyrenam profecti, nuncium eorum, quæ gesta fuerant, magna diligentia ad regem pertulerunt. Ille confestim, nova spe inflatus, milites conducere, et animum atque mentem omnem ad consilia de *Cypro* occupanda transferre. Hæc tum in Italia sunt gesta.

(II.) *Legatio CXVIII.*

* * *

II. In Africa, rex *Massanissa*, quum animadvertisset, quam multæ urbes circa *minorem Syrtim* essent conditæ, quæ illius regionis bonitas, quam vocant *Emporia*; jam olim cupiditatis oculis ad eos reditus adjectis, qui uberrimi inde proveniebant, tandem circa illa tempora, de quibus nunc loquimur, *Carthaginiensium* patientiam tentare instituit. Et agrum quidem facile illi fuit occupare, omnium quæ in aperto erant locorum potenti; quod Carthaginienses, et aliàs ad gerendum terra bellum haud satis instructi, tum vero propter longam pacem penitus etiam effœminati erant. Urbes vero capere *Massanissa* non potuit, Cartha-

5 αὐτάς. Ἀμφοτέρων δὲ ποιουμένων τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ τὴν σύγκλητον ὑπὲρ τῶν ἀμφισβητουμένων, καὶ πρεσβευτῶν 6 πολλάκις ἐληλυθότων διὰ ταῦτα παρ' ἑκατέρων· αἰεὶ συνέβαινε, τοὺς Καρχηδονίους ἐλαττοῦσθαι παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, οὐ τῷ δικαίῳ, ἀλλὰ τῷ πεπεῖσθαι τοὺς 7 κρίνοντας, συμφέρειν σφίσι τὴν τοιαύτην γνώμην. Ἐπεὶ τοῖς χρόνοις οὐ πολλοῖς ἀνώτερον αὐτὸς ὁ Μασσανάσσης, διώκων τὸν Ἀφθήρατον ἀποστάτην μετὰ στρατοπέδου, δίοδον ᾐτήσατο τοὺς Καρχηδονίους διὰ ταύτης τῆς χώρας· οἱ δὲ οὐχ ὑπήκουσαν, ὡς οὐδὲν αὐτῷ προσηκούσης. 8 Οὐ μὴν, ἀλλὰ τέλος εἰς τοῦτο συνεκλείσθησαν οἱ Καρχηδόνιοι διὰ τῶν ἀποφάσεων, διὰ τοὺς νῦν λεγομένους καιροὺς, ὥστε μὴ μόνον τὰς πόλεις καὶ τὴν χώραν ἀποβαλεῖν, ἀλλὰ καὶ πεντακόσια τάλαντα προσθεῖναι τῆς [d]καρπίας [e]τῶν χρόνων, ἐξ οὗ συνέβη γενέσθαι τὴν ἀμφισβήτησιν.

A. U. 593. Romanorum judicium iniquum.

Aphtheratus.

Emporia amittunt Pœni.

(III.) In Asia.

Legationes Romam mittunt Reges.

* * *

III. Κατὰ τὴν Ἀσίαν, Προυσίας μὲν ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Ῥώμην πρεσβευτὰς μετὰ Γαλατῶν, τοὺς κατηγορή- 2 σοντας Εὐμένους· οὗτος δὲ πάλιν τὸν [f]ἀδελφὸν Ἄττα-

Prusias et Eumenes.

[d] ἐπικαρπίας conjecerant Ursin. et Reisk. [e] τῶν χώρων vel χωρίων malim cum Reisk. [f] ἀδελφὸν Ἄτταλον. Post hæc verba reponendum videtur verbum ἐξαπέστειλε quod in ἐξαποστείλας corruptum est et alieno loco *vers.* 3. insertum. Deinde retenta copula τε ita distinguenda oratio Ἀριαρ. δὲ τῇ τε Ῥώμῃ στέφανον ἀπὸ χρυσίων μυρίων ἔπεμψε, καὶ πρεσβευτὰς, deleto commate post μυρίων.

giniensibus illas diligenter custodientibus. Quum autem ambo controversias suas ad senatum referrent, et multæ propterea ab utrisque missæ legationes Romam venissent; semper judicio Romanorum caussa Carthaginiensium erat deterior, non quia jure deficerentur, sed quia e re sua judices esse existimabant, ut sic judicarent. Nam annis quidem haud multis ante hoc tempus ipse *Massanissa*, Aphtheratum, qui ab ipso defecerat, cum exercitu persequens, a Carthaginiensibus petierat, ut sibi per hunc ipsum agrum liceret transire; atque illi, ceu nihil agro isto ad Massanissam pertinente, recusarunt. Verumtamen per Romanorum responsa, propter temporum rationem quam diximus, eo tandem redacti sunt Carthaginienses, ut non solum agri et urbium illarum jacturam facerent; sed hoc amplius talenta quingenta, fructuum nomine, quos a principio controversiæ perceperant, pendere cogerentur.

(III.) *Legatio CXIX.* (*et CXX.*)

* * *

III. Quod ad Res adtinet Asiaticas, *Prusias* rex legationem communem cum Gallogræcis Romam misit, qui de Eumene quererentur; *Eumenes*

Ol. 154. 3. Ariarathes.

λον, ἀπολογησόμενον πρὸς τὰς διαβολάς. Ἀριαράθης 3
δὲ τῇ Ῥώμῃ στέφανον ἐξακοστείλας ἀπὸ χρυσῶν μυ-
ρίων, ἔπεμψε καὶ πρεσβευτὰς, τοὺς διασαφήσοντας [f]τῇ
συγκλήτῳ [g]τὴν πρὸς τὸν Τιβέριον ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ
καθόλου παρακαλέσοντας διασαφεῖν ὑπὲρ ὧν ἂν δέωνται,
διότι πᾶν ποιήσειν ἕτοιμός ἐστι Ῥωμαίοις τὸ παραγγελ-
λόμενον.

* * * *

Demetrius a Romanis Rex adpellatur.

IV. Τοῦ Μηνοχάρους παραγενηθέντος εἰς τὴν Ἀντιό- 1
χειαν πρὸς Δημήτριον, καὶ διασαφήσαντος τῷ βασιλεῖ
τὴν γεγενημένην ἔντευξιν αὐτῷ πρὸς τοὺς περὶ Τιβέριον
ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ· νομίσας ὁ βασιλεὺς, ἀναγκαιότα- 2
τον εἶναι τῶν παρόντων, τὸ τοὺς προειρημένους ἄνδρας
ἐξομιλῆσαι, καθόσον οἷός τ' ἦν· πάντα τἆλλα πάρεργα 3
ποιησάμενος, διεκέμπετο πρὸς τούτους, τὸ μὲν πρῶτον
εἰς Παμφυλίαν, μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν εἰς Ῥόδον,
πάντα ποιήσειν Ῥωμαίοις ἀναδεχόμενος· ἕως ἐξειρ-

Tib. Grachchus favet Demetrio.

γάσατο, βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν προσαγορευθῆναι. Καὶ 4
γὰρ ἦν ὁ Τιβέριος σύνους αὐτῷ διαφερόντως· διὸ καὶ
μεγάλα [h]συνεβάλλετο πρὸς τὸ καθικέσθαι καὶ κτήσα-
σθαι τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ. Ὁ δὲ Δημήτριος, 5
τυχὼν τῆς προειρημένης ἀφορμῆς, εὐθέως εἰς τὴν Ῥώμην

[f] Vulgo τῇ τε edd. cum MStis. Delevi copulam. [g] Vulgo τήν τε πρὸς τὸν Τιβ. Rursus delevi copulam, quæ post διασαφήσοντας locum tueri potuisset. [h] συνεβάλετο Bav. et Ursini codex quod teneri poterat.

vicissim fratrem *Attalum*, qui suam causam ageret. *Ariarathes* vero Romæ coronam misit aureorum decies mille, et simul legatos, qui senatui significarent, quo modo *Tiberium* excepisset; et paratum ipsum esse, quidquid imperarent Romani, mandatis eorum obtemperare.

(*Legatio CXX.*

* * *

IV. Postquam *Menochares* ad *Demetrium* Antiochiam venisset, et sermones regi exposuisset, quos in Cappadocia cum *Tiberio* ejusque collegis habuerat; existimans rex, supra omnia necessarium suis rebus esse in præsentia, ut prædictos viros omnibus modis sibi adjungeret et placaret; posthabitis aliis omnibus rebus, ad eos misit primum in Pamphyliam, deinde iterum Rhodum, *quidvis facturum se in gratiam Romanorum* promittens; ad extremumque perfecit, ut *Rex* a Romanis salutaretur. Tiberius enim, qui ex animo illi cupiebat, plurimum illum adjuvit ad impetrandum, quod cupiebat, et ad jus regni ei conciliandum. Demetrius igitur, illam occasionem nactus quam diximus, legatos

ἔτεμπτε πρεσβευτὰς, στέφανόν τε κομίζοντας, καὶ τὸν A. U. 593.
αὐτόχειρα τοῦ Γναίου γεγονότα, καὶ σὺν τούτοις τὸν Isocrates criticus.
κριτικὸν Ἰσοκράτην.

II.

RES ANNI URBIS DXCIV.

(I.) *Legationes Ariarathis, et Attali.*

* * *

Ol. 154. 4.
A. U. 594.
Ariarathis legatio.

v. ΚΑΤΑ τὸν καιρὸν τοῦτον ἦκον παρὰ Ἀριαράθου πρέσβεις, στέφανόν τε κομίζοντες ἀπὸ μυρίων χρυσῶν, καὶ διασαφοῦντες τὴν τοῦ βασιλέως προαίρεσιν, ἣν ἔχει 2 πρὸς τὰ Ῥωμαίων πράγματα· καὶ τούτων μάρτυρας 3 [b]ἐπέμποντο τοὺς περὶ τὸν Τιβέριον. Ὧν ἀνθομολογησαμένων, ἡ σύγκλητος τὸν στέφανον ἀπεδέξατο μετὰ μεγάλης χάριτος, καὶ τὰ μέγιστα τῶν παρ' αὐτῇ νομιζομένων δώρων ἀντιπέστειλε, τόν τε σκηπίωνα καὶ 4 τὸν ἐλεφάντινον δίφρον. Τούτους μὲν ἐξαυτῆς [i]ἔτι πρὸ 5 τοῦ χειμῶνος ἀπέλυσεν ἡ σύγκλητος. Μετὰ δὲ τούτους Attalus Romam venit.
Ἀττάλου παραγενηθέντος, ἤδη τῶν ὑπάτων τὰς ἀρχὰς εἰληφότων· καὶ τῶν Γαλατῶν αὐτοῦ κατηγορησάντων, οὓς ἀπέσταλκε Προυσίας, καὶ πλειόνων ἑτέρων ἀπὸ τῆς 6 Ἀσίας· διακούσασα πάντων ἡ σύγκλητος, οὐ μόνον ἀπέλυσε τῶν διαβολῶν τὸν Ἄτταλον, ἀλλὰ καὶ προσ-

[b] ἐπέμποντο ut suspectum verbum notavit Casaub. ἐπαιτοῦντο suspicari licet cum Gron. et Reisk. [i] An *ante exitum hiemis?* An ἔτι τοῦ χειμῶνος, deleta præpositione?

extemplo Romam misit, qui coronam adferrent, et illum, cujus manu Cnæus fuerat occisus, Romanis adducerent, simulque *Isocraten* criticum.

II.

(I.) *Legatio CXXI.*

* * *

v. PER id tempus venerunt *Ariarathis legati*, coronam aureorum decies mille adferentes, ac voluntatem egregiam regis erga populum Romanum declarantes: cujus rei testem citabant ipsum *Tiberium* et reliquos legatos. Quorum ubi consentiens illorum oratioui testimonium est auditum; patres coronam magni beneficii loco acceperunt, et vicissim, quæ plurimi apud Romanos æstimari solent dona, scipionem sellamque eburneam illi miserunt. Atque hos quidem legatos senatus absque mora ante hiemem dimisit. Post istos venit *Attalus*, postquam novi jam consules inivissent. Hic a Gallogræcis accusatus, quos miserat *Prusias*, itemque ab aliis qui aderant ex Asia, a senatu, postquam omnes auditi sunt, non solum liberatus est a criminationibus; sed etiam honore auctus, et summa humanitate

Ol. 154. 4. αὐξήσασα τοῖς φιλανθρώποις ἐξαπέστειλε. Καθ' ὅσον 7
γὰρ ἀπηλλοτρίωτο τοῦ βασιλέως, καὶ διεφέρετο πρὸς
τὸν Εὐμένη, κατὰ τοσοῦτον [k]ἐφιλοποιεῖτο καὶ [l]συνηῦξε
τὸν Ἄτταλον.

(II.) *Legatio* Demetrii, *tradens Senatui interfectorem Cn. Octavii et Isocratem Grammaticum.*

* *

Coronam accipit senatus,

VI. Ἧκον καὶ παρὰ τοῦ Δημητρίου τοῦ βασιλέως
πρέσβεις, οἱ περὶ τὸν Μηνόχαριν, στέφανον ἀπὸ μυρίων
χρυσῶν τῇ Ῥώμῃ κομίζοντες, ἅμα δὲ καὶ τὸν προσ-
ενέγκαντα τῷ Γναΐῳ τὰς χεῖρας ἄγοντες. Ἡ δὲ σύγ- 2
κλητος ἐπὶ πολὺν μὲν χρόνον διηπόρησε περὶ τούτων, πῶς
δεῖ χρήσασθαι τοῖς πράγμασιν. ὅμως δὲ προσεδέξατο 3
καὶ τοὺς πρεσβευτὰς καὶ τὸν στέφανον· τούς γε μὴν
ἀγομένους ἀνθρώπους οὐ προσεδέξατο. καίτοι γε Δη- 4
μήτριος οὐ μόνον τὸν Λεπτίνην ἀπέστειλε, τὸν αὐτό-
χειρα τοῦ Γναΐου γενόμενον· ἀλλὰ καὶ τὸν Ἰσοκράτην.
Οὗτος δὲ ἦν μὲν γραμματικὸς, τῶν τὰς ἀκροάσεις 5
ποιουμένων· φύσει δὲ ὢν λάλος καὶ πέρπερος καὶ κατα-
κορὴς, προσέκοπτε μὲν καὶ τοῖς Ἕλλησιν, ἅτε καὶ τῶν
περὶ τὸν Ἀλκαῖον ἐν ταῖς [m]συγκρίσεσιν ἐπιδεξίως σκω-
πτόντων αὐτὸν, καὶ διαχλευαζόντων. Παραγενόμενος δὲ 6

viros adductos non accipit.

Isocrates Grammaticus.

[k] ἐφιλοποιεῖτο restitui ex Bav. ἐφιλοποιεῖτο cod. Urs. unde ἐφιλοφρονεῖτο fecit Ursinus. [l] συνηῦξε correxi cum Reisk. Vulgo συνηύξετο. [m] συγκρίσεσιν suspic. Reisk.

exceptus est ac dimissus. Quantum enim erant alienati patrum animi a rege Eumene, quem oderant; tantum benevolentiæ erga Attalum præ se ferebant, et studii amplificandæ ejus dignitatis.

(II.) *Legatio CXXII.*

* *

VI. Quum et *Demetrii* regis *legati*, Menochares aliique, venissent, coronam aureorum decies mille Romæ adferentes, simulque adducentes eum qui Cn. Octavio manus intulerat; perdiu dubitatum est a patribus, quid esset opus facto. Ad extremum tamen et legatos suscepit senatus, et coronam accepit; homines vero, qui fuerant adducti, rejecit; etsi missus a Demetrio fuerat non solum *Leptines*, qui Cnæi cædem manu propria patraverat; verum etiam *Isocrates*. Hic erat *grammaticus*, ex eorum numero, qui recitationes publicas habere solent; homo natura loquax, putidus ostentator, odiosus, et ipsis quoque Græcis exosus, ut quem etiam *Alcæus* in commissionibus urbanitate dictorum lacessere atque irridere fuerit solitus. Iste quum

εἰς τὴν Συρίαν, καὶ καταφρονήσας τῶν ἀνθρώπων, οὐκ A. U. 594.
ἠρκεῖτο περὶ τῶν ἰδίων ἐπιτηδευμάτων ποιούμενος τοὺς
7 λόγους· ἀλλὰ καὶ πραγματικὰς ἀποφάσεις ἐξέβαλε,
φάσκων, δίκαια [n]πεπονθέναι τὸν Γναῖον, δεῖν δὲ καὶ
τοὺς ἄλλους πρεσβευτὰς ἀπολωλέναι, πρὸς τὸ μηδὲ τὸν
ἀγγελοῦντα καταλειφθῆναι τοῖς Ῥωμαίοις τὸ γεγονὸς,
ἵνα παύσωνται τῶν ὑπερηφάνων ἐπιταγμάτων καὶ τῆς
8 ἀναιδοῦς ἐξουσίας. Τοιαῦτα μὲν οὖν ῥιψολογῶν ἐνέπε-
σεν εἰς τὴν προειρημένην ἀτυχίαν.

VII. Ἐγένετο δέ τι περὶ τοὺς προειρημένους ἄξιον Leptines fanaticus.
2 μνήμης. Ὁ μὲν γὰρ Λεπτίνης, μετὰ τὸ προσευξάμενος
Γναίῳ τὰς χεῖρας, εὐθέως ἐν τῇ Λαοδικείᾳ περιῄει,
φανερῶς φάσκων, δίκαια [o]πεποιηκέναι [p]τὸν Γναῖον, καὶ
3 μετὰ τῆς τῶν θεῶν γνώμης ταῦτα πεπραχέναι. Τοῦ δὲ
Δημητρίου παραλαβόντος τὰ πράγματα, προσεπορεύετο
τῷ βασιλεῖ, παρακαλῶν αὐτὸν, μὴ δεδιέναι τὸν Γναίου
φόνον, μηδὲ βουλεύεσθαι μηδὲν δυσχερὲς κατὰ τῶν
4 Λαοδικέων· αὐτὸς γὰρ εἰς τὴν Ῥώμην πορεύσεσθαι, καὶ
διδάξειν τὴν σύγκλητον, ὅτι μετὰ τῆς τῶν θεῶν γνώμης
5 ταῦτα πεποίηκεν. Καὶ πέρας, διὰ τὴν ἑτοιμότητα καὶ
προθυμίαν, οὗτος μὲν ἄνευ δεσμῶν ἤχθη καὶ φυλακῆς.
6 Ὁ δὲ Ἰσοκράτης, ἐμπεσὼν εἰς τὴν αἰτίαν, ὁλοσχερῶς Isocrates, horridum Romæ spectaculum.
παρεξέστη τῇ διανοίᾳ. τοῦ δὲ κλοιοῦ αὐτῷ περὶ τὸν

[n] πεπονθέναι correxit Urs. πεπονηκέναι MSti. [o] πεποιηκέναι h. l. restitui ex MStis. πεπονθέναι rursus edd. [p] Verba τὸν Γναῖον absunt a Bav. non male.

in Syriam veniisset, ingenia Syrorum habens despectui, non continens se intra professionis fines, etiam de publicis rebus verba facere et sententiam pronunciare suam cœpit, dicens, *jure occisum fuisse Cnæum: quin ceteros quoque populi Romani legatos esse jugulandos, ut ne unus quidem relinqueretur superstes, qui claris nunciis Romam adferret, ut desinant tandem superbe adeo imperare aliis, et hanc impudentem dominandi licentiam usurpare.* Et ille quidem, hujusmodi verba funditans, hoc ipse sibi infortunium arcessivit.

VII. Est autem cumprimis memorabile, quod utrique horum virorum accidit. Nam *Leptines* post patratam Cnæi cædem extemplo Laodiceæ versatus est in publico, auditaque est illius vox, *pro merito se egisse cum Cnæo, et ex Deorum sententia id fecisse.* Deinde, postquam Demetrius regnum suscepit, adire regem Leptines, orare, *ne cæde Cnæi moveretur, neve propterea in Laodicenses gravius quidquam iret consultum: ipsum enim se Romam profecturum, et senatui probaturum, diis volentibus id a se admissum.* Denique, quia sponte sua atque alacris ibat, sine vinculis et custodibus Romam hic ductus est. *Isocrates* contra, simul ac nomen ejus fuit delatum, mente prorsus alienatus est. Ubi vero etiam

Ol. 154. 4. τράχηλον περιτεθέντος, καὶ τῆς ἀλύσεως, σπανίως μὲν καὶ τὴν τροφὴν προσίετο, τῆς δὲ τοῦ σώματος θεραπείας εἰς τέλος ἀπέστη. Δι' ὃ καὶ παρεγένετο εἰς τὴν Ῥώμην 7
θέαμα θαυμάσιον, εἰς ὃν ἀποβλέψας ἄν τις ὁμολογήσειε, διότι καὶ κατὰ σῶμα καὶ κατὰ ψυχὴν οὐδέν ἐστιν ἀνθρώπου φοβερώτερον, ὅταν ἅπαξ ἀποθηριωθῇ. ἦ 8
τε γὰρ ὄψις ἐκτόπως ἦν αὐτοῦ φοβερὰ καὶ θηριώδης, ὡς ἀνθρώπου πλεῖον ἑαυτοῦ μὴ τὸν ῥῦπον, μὴ τοὺς ὄνυχας, μὴ τὰς τρίχας ἀφῃρημένου· τά τε κατὰ τὴν 9
διάνοιαν ἐκ τῆς τῶν ὀμμάτων ἐμφάσεως καὶ κινήσεως τοιαύτην ἐποιεῖτο τὴν φαντασίαν, ὥστε τὸν θεασάμενον πρὸς πᾶν ζῶον ἑτοιμότερον ἂν προσελθεῖν, ἢ πρὸς ἐκεῖνον.

Spes non fefellit Leptinen.

Ὁ δὲ Λεπτίνης μένων ἐπὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς προαιρέσεως, 10
εἴς τε τὴν σύγκλητον ἕτοιμος ἦν εἰσπορεύεσθαι, πρός τε τοὺς ἐντυγχάνοντας ἁπλῶς ἀνθωμολογεῖτο περὶ τῆς πράξεως, καὶ προσδιωρίζετο, μηδὲν αὐτῷ δυσχερὲς ἀπαντήσειν ὑπὸ Ῥωμαίων· καὶ τέλος εὐστόχησε τῆς ἐλπίδος.
Ἡ γὰρ σύγκλητος, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὑπολαβοῦσα, διότι 11
δόξει τοῖς πολλοῖς, ἔχειν τοῦ φόνου δίκην, ἐὰν τοὺς αἰτίους [q]παραλαβοῦσα τιμωρήσηται, τούτους μὲν οὐ προσεδέξατο, * [r]μικροῦ δεῖν· ἐτήρει δὲ τὴν αἰτίαν ἀπέ- 12
ραιον, ὥστ' ἔχειν ἐξουσίαν, ὅτε βουληθείη, χρήσασθαι τοῖς ἐγκλήμασι. Διὸ καὶ τὴν ἀπόκρισιν ἔδωκε τοιαύτην 13

[q] παραλαβοῦσα debetur Ursino. παραλαβέσθαι MSti. [r] Verba μικροῦ δεῖν (*parum abest*) asterisco notavit Casaub.

collum sibi boia circumdari vidit, et vincula admoveri; cibum raro sumere, corporis cultum penitus aspernari. Itaque Romam ut venit, mirum hominibus spectaculum præbuit, ut, qui illud consideraverit, cogatur fateri, *et corpore et animo maxime omnium formidabile animal esse hominem, quando semel efferatus fuerit.* Nam et adspectus illius supra modum terribilis atque efferatus erat, ut hominis, qui per annuum spatium et eo amplius neque sordes, neque ungues, neque pilos purgasset: animi vero habitum oculorum species ac motus eum esse arguebant, ut, qui adspexisset, nullius feræ occursum æque refugeret, atque illius. *Leptines* contra, sibi semper constans, in senatum venire paratus erat, et quum cædem a se patratam apud omnes, quibuscum loquebatur, fateretur, illud constanter adfirmabat, *nihil sibi Romanos esse nocituros.* Quæ spes tandem eum non fefellit. Nam senatus, quod judicaret, ut equidem existimo, vulgo omnibus virum iri se debitas pro cæde pœnas exegisse, si traditos sibi ejus necis auctores supplicio adfecisset; hos quidem suscipere noluit, *. Sed integra omnia sibi servavit, ut, quandocumque vellet, vindicandi criminis potestatem haberet. Idcirco etiam hujusmodi *responsum Demetrio* dedit, *senatum suam illi benc-*

τῷ Δημητρίῳ, διότι τεύξεται τῶν φιλανθρώπων, ἐὰν τὸ ἱκανὸν ποιῇ τῇ συγκλήτῳ κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ἐξουσίαν. A. U. 594. Responsum senatus.

*

14 Ἦκον δὲ καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεις οἱ περὶ Legatio Achæorum, libertatem petens exsulum.
Ξένωνα καὶ Τηλεκλῆν, ὑπὲρ τῶν κατηγορημένων, καὶ
15 μάλιστα τοῦ Πολυβίου καὶ τοῦ Στρατίου χάριν. τοὺς
μὲν γὰρ πλείστους σχεδὸν ἅπαντας ὁ χρόνος ἤδη [a] κατα-
16 καλώκει, τούς γε δὴ καὶ μνήμης ἀξίους. Παρῆσαν δ' οἱ
πρέσβεις, ἐντολὰς ἔχοντες ἁπλῶς ἀξιωματικὰς, χάριν
17 τοῦ πρὸς μηδὲν ἀντιφιλονεικεῖν τῇ συγκλήτῳ. Εἰσπο-
ρευθέντων δὲ καὶ ποιησαμένων τοὺς ἁρμόζοντας λόγους,
οὐδ' ὡς οὐδὲν ἠνύσθη· τὸ δ' ἐναντίον ἔδοξε τῇ συγκλήτῳ,
μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων.

(III.) L. Æmilii *obitus.*

Scipionis *Æmiliani juvenilis ætas.*

* * *

VIII. Τὸ μέγιστον καὶ κάλλιστον σημεῖον τῆς Λευ- Æmilii Pauli abstinentia.
κίου Αἰμιλίου προαιρέσεως, μεταλλάξαντος τὸν βίον
2 ἐγένετο πᾶσιν ἔκδηλον. Οἷος γὰρ ὁ τρόπος ζῶντος
αὐτοῦ ἐδοξάζετο, τοιοῦτος εὑρέθη ὁ βίος μεταλλάξαν-
τος· ὃ μέγιστον εἴποι τις ἂν ὑπάρχειν τεκμήριον ἀρε-

[a] Tenuimus hoc ut editum invenimus. Receptam tamen vellemus codicis Bav. scripturam *κατεκαλέσαν.*

volentiam impertiturum, si idonea ratione caverit, se in ipsius potestate futurum, sicut fuisset olim.

(*Eadem Ecloga CXXII.*)

*

Venerunt autem et *Achæorum legati*, Xeno et Telecles, ut impositas exsulibus criminationes diluerent, et *pro Polybio* maxime et *Stratio* deprecarentur. Nam ceterorum plurimos et præcipuos quosque longa dies jam absumserat. Venerant autem hi legati, nudas preces pro mandatis adferentes, ne ulla in re voluntati aut judicio senatus viderentur sese velle opponere. Sed quum in curiam essent ingressi, et convenientem proposito suo orationem habuissent; ne sic quidem quidquam impetrarunt: nam contra decrevit senatus, *nihil esse movendum.*

(III.) *Excerptum Valesianum.*

* * *

VIII. Mortuo L. Æmilio, maximum et pulcerrimum morum illius testimonium cunctis adparuit. Qualis enim illius *abstinentia*, dum in vivis esset, opinione omnium celebrabatur; talis re ipsa post obitum ipsius reperta est: quod revera maximum esse vir-

Ol. 154. 4. Æmilii Pauli abstinentia.

τῆς. Ὁ γὰρ πλεῖστον μὲν τῶν [s]κατ' αὐτὸν ἐξ Ἰβηρίας 3
χρυσὸν εἰς τὴν Ῥώμην μετενηνοχὼς, μεγίστων δὲ θησαυ-
ρῶν κύριος γενόμενος ἐν Μακεδονίᾳ, πλείστης δὲ περὶ
τὰ προειρημένα τετευχὼς ἐξουσίας· [t]τοσοῦτον ἀπέλιπε 4
τὸν ἴδιον βίον, ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν φέρνην τῇ γυναικὶ
διαλῦσαι πᾶσαν ἐκ τῶν ἐπίπλων, εἰ μὴ τῶν ἐγγείων
τινὰς προσαπέδοντο κτήσεων. ὑπὲρ ὧν ἡμεῖς τὰ κατὰ
μέρος ἐν τοῖς πρὸ τούτων εἰρήκαμεν. Ἐξ ὧν εἴποι τις 5
ἂν καταλελῦσθαι τὴν δόξαν τῶν θαυμαζομένων παρὰ τοῖς
Ἕλλησι περὶ τοῦτο τὸ μέρος ἀνδρῶν. Εἰ γὰρ τὸ, 6
διδομένων χρημάτων ἐπὶ τῷ τοῦ διδόντος συμφέροντι,
τούτων ἀπέχεσθαι θαυμαστόν ἐστιν, ὃ λέγεται γεγονέναι
περί τε τὸν Ἀθηναῖον Ἀριστείδην, καὶ περὶ τὸν Θηβαῖον
Ἐπαμινώνδαν· τὸ, κύριον γενόμενον αὐτὸν ἁπάσης τῆς 7
βασιλείας, καὶ λαβόντα τὴν ἐξουσίαν, ὡς βούλεται,
χρήσασθαι, μηδενὸς ἐπιθυμῆσαι, πόσῳ θαυμαστότερόν
ἐστιν; Εἰ δ' [u]ἀπίστῳ τὸ λεγόμενον δόξει ἐοικέναι τισὶν, 8
ἐκεῖνο δεῖ λαμβάνειν ἐν νῷ, διότι σαφῶς ὁ γράφων ἤδει,
μάλιστα Ῥωμαίους ἀναληψομένους εἰς τὰς χεῖρας τὰ
βιβλία ταῦτα, διὰ τὸ τὰς ἐπιφανεστάτας καὶ τὰς
πλείστας αὐτῶν πράξεις ἐν τούτοις περιέχεσθαι· παρ' 9
οἷς οὔτ' ἀγνοεῖσθαι ταῦτα δυνατὸν, οὔτε συγγνώμης
τεύξεσθαι τὸν ψευδολόγον εἰκός. διόπερ οὐδεὶς ἂν ἐκὼν 10

[s] *κατ' αὐτὸν* Suid. et Diodor. Sic. Vulgo *ἅπαντον*.

[t] *τοσοῦτον* iidem.

[u] *ἀπίστῳ* correxi.

tutis indicium, nemo inficias ierit. Nam cum unus sui temporis plurimam pecuniam ex manubiis Hispaniæ in ærarium populi Romani retulisset, ac maximarum opum in Macedonia compos fuisset, atque utrobique summam auctoritatem ac licentiam habuisset; eas facultates reliquit, ut supellectilis auctione facta redigi non potuerit, unde dos uxori ejus redderetur, nisi præterea etiam fundi aliquot venditi fuissent. Qua de re in superioribus libris a nobis affatim dictum esse meminimus. Proinde non immerito quis dixerit, hujusmodi exemplo opprimi gloriam eorum, quos eo nomine Græci maxime admirantur. Nam si abstinere a pecunia, quæ pro dantis utilitate offertur, admiratione digna res est, quod *Aristidem* Atheniensem, ac Thebanum *Epaminondam* fecisse narrant: quanto est mirabilius, ipsum compotem totius regni, cum summa abutendi licentia ac potestate, nihil tamen concupisse. Quod si cui id incredibile forte videbitur, is velim reputet, nobis, qui hæc scribebamus, prævisum fuisse, maxime in Romanorum manus hos libros esse venturos, cum celeberrimæ ac maximæ res populi Romani gestæ iis continerentur; ab iis vero neque ignorari res suas posse, neque mentito veniam datum iri. Proinde haud sane voluerit scriptor ultro committere, ut manifesti mendacii arguatur, et lectorum con-

εἰς πρόθηλον ἀπιστίαν καὶ καταφρόνησιν ἔδωκεν αὐτόν. A. U. 594.
11 Καὶ τοῦτο μνημονεύεσθαι παρ' ὅλην τὴν πραγματείαν
ἡμῖν, ὅταν τι παράδοξον δοκῶμεν λέγειν περὶ Ῥωμαίων.

IX. Τῆς δὲ κατὰ τὴν διήγησιν ἐφόδου καὶ τῶν καιρῶν Scipionis Æmil. ma-
ἐφεστηκότων ἡμᾶς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ταύτην, βούλομαι τὸ tura gloria.
κατὰ τὴν προτέραν βίβλον ἐν ἐπαγγελίᾳ καταλειφθὲν
2 συνεκπληρῶσαι τῶν φιλικῶν ἕνεκα. προϋπεσχόμην γὰρ
διηγήσασθαι, διὰ τί καὶ πῶς ἐπὶ τοσοῦτο προέκυψε, καὶ
θᾶττον ἢ καθῆκεν ἐξέλαμψεν ἡ τοῦ Σκιπίωνος ἐν τῇ
3 Ῥώμῃ δόξα· σὺν δὲ τούτῳ, πῶς ἐπὶ τοσοῦτον αὐξηθῆναι
συνέβη τῷ Πολυβίῳ τὴν πρὸς τὸν προειρημένον φιλίαν
καὶ συνήθειαν, ὥστε μὴ μόνον ἕως τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς
Ἑλλάδος ἐπιδιατεῖναι τὴν περὶ αὐτῶν φήμην, ἀλλὰ καὶ
τοῖς τοὐρωτέρω γνώριμον γενέσθαι τὴν αἵρεσιν καὶ συμ-
4 περιφορὰν αὐτῶν. Διότι μὲν οὖν ἡ καταρχὴ τῆς συστά- Notitia cum
σεως ἐγενήθη τοῖς προειρημένοις ἔκ τινος χρησίας βιβλίων Polybio.
5 καὶ τῆς περὶ τούτων λαλιᾶς, δεδηλώκαμεν. Προβαι-
νούσης δὲ τῆς συνηθείας καὶ τῶν ἀναπεπλημένων ἐκπερι-
πτομένων ἐπὶ τὰς πόλεις, [x]διέπεσαν ὅ τε Φάβιος καὶ ὁ
Σκιπίων, οἱ τοῦ Λευκίου νεανίσκοι, πρὸς τὸν στρατηγὸν,
6 μεῖναι τὸν Πολύβιον ἐν τῇ Ῥώμῃ. Γενομένου δὲ τούτου,
καὶ τῆς συμπεριφορᾶς ἐπὶ πολὺ προκοπτούσης, ἐγένετο
7 συγκύρημά τι τοιοῦτον. Ἐκπορευομένων γάρ ποτε

[x] Si vera est lectio, intercidit nonnihil in seqq. διέπεσον suspicatus est Vales. quod verum videtur, διέπραξαν maluit Reisk. Possis διέσπευσαν suspicari. Possit etiam ipsum διέπεσαν teneri hoc sensu *festinarunt ad prætorem*, nisi sequeretur infinitivus μεῖναι.

temtui sese exponat. Atque id in omni nostro opere monitum velim, quotiescumque præter omnium opinionem aliquid videbimur de Romanis dixisse.

IX. Ceterum cum ipsa narrationis ac temporum series ad laudem hujus familiæ nos deduxerit; quod *superiori libro* polliciti sumus, id nunc in gratiam eorum, qui discendi cupidi sunt, exequi placet. Etenim dicturum me promiseram, *cur, quove pacto in tantum fastigium creverit, et citius, quam consentaneum videri poterat, Romæ claruerit junioris Africani gloria*: ac præterea, *quomodo amicitiæ ac consuetudini, quæ Polybio cum eo fuit, tantum incrementum accesserit, ut non modo Italiam ac Græciam illius amicitiæ fama pervaserit, sed remotissimis etiam gentibus studium utriusque animorumque conjunctio innotuerit*. Igitur, quo pacto principium concilandæ inter utrumque amicitiæ ex commodato librorum nonnullorum usu ac sermone de his habito fluxerit, supra a nobis relatum est. Postea, procedente consuetudine, cum Græci Romam evocati per municipia Italiæ distribuerentur, *Fabius et Scipio*, Lucii Æmilii filii, gratia apud prætorem effecere, ut *Polybius* Romæ maneret. Quo facto cum familiaritas in dies cresceret, talis forte casus evenit. Egressis aliquando

Ol. 150. 4. [y]κατὰ ταὐτὸ πάντων ἐκ τῆς οἰκίας τῆς τοῦ Φαβίου,
συνέβη, τὸν μὲν Φάβιον ἐπὶ τὴν ἀγορὰν ἀποτρέψαι, τὸν
Scipionis oratio ad Polybium. δὲ Πολύβιον ἐπὶ θάτερα μετὰ τοῦ Σκιπίωνος. Προα- 8
γόντων δ' αὐτῶν, ὁ Πόπλιος ἡσυχῇ καὶ πράως τῇ φωνῇ
φθεγξάμενος, καὶ τῷ χρώματι γενόμενος ἐνερυθής, Τί 9
δὲ, φησὶν, ὦ Πολύβιε, [z]δύω τρώγομεν ἀδελφοὶ, καὶ
διαλέγῃ συνεχῶς καὶ πάσας τὰς ἐρωτήσεις καὶ τὰς
ἀποφάσεις ποιῇ πρὸς ἐκεῖνον, ἐμὲ δὲ παραπέμπεις; ἢ 10
δῆλον, ὅτι καὶ σὺ περὶ ἐμοῦ τὴν αὐτὴν ἔχεις διάληψιν,
ἣν καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας ἔχειν πυνθάνομαι. δοκῶ 11
γὰρ εἶναι πᾶσιν ἡσύχιός τις καὶ νωθρὸς, ὡς ἀκούω, καὶ
πολὺ κεχωρισμένος τῆς Ῥωμαϊκῆς αἱρέσεως καὶ πρά-
ξεως, ὅτι κρίσεις οὐχ αἱροῦμαι λέγειν. τὴν δ' οἰκίαν οὐ 12
φασὶ τοιοῦτον ζητεῖν προστάτην, ἐξ ἧς ὁρμῶμαι, [a]τὸ δ'
ἐναντίον· ὃ καὶ μάλιστά με λυπεῖ.

Polybii responsum. X. Ὁ δὲ Πολύβιος, ξενισθεὶς τῇ τοῦ μειρακίου κατ-
αρχῇ τῶν λόγων, οὐ γὰρ εἶχε πλέον ἐτῶν ὀκτωκαίδεκα
τότε· Μὴ πρὸς θεῶν, Σκιπίων, ἔφη, μηδὲ λέγε ταῦτα, 2
μηδ' ἐν νῷ λάμβανε τὸ παράπαν. οὐδὲ γὰρ καταγι- 3
νώσκων οὔτε παραπέμπων ἐγώ σε ποιῶ τοῦτο, πολλοῦ
γε δεῖ· ἀλλὰ τῷ πρεσβύτερον εἶναι τὸν ἀδελφὸν, ἔν τε
ταῖς ὁμιλίαις ἄρχομαι ἀπ' ἐκείνου, καὶ λήγω πάλιν εἰς
ἐκεῖνον ἐν ταῖς ἀποφάσεσι καὶ συμβουλίαις, καὶ πρὸς

[y] *κατὰ ταὐτὸ* ex conject. correxi. Vulgo *κατ' αὐτὸ*. [z] Frigida est Reiskii conjectura: *δύο μὲν σ' ἐρωτῶμεν ἀδελφώ, σὺ δὲ καὶ διαλέγῃ. nos quidem duo te interrogamus fratres, tu autem &c.* [a] *τὸν δ'* Ivarr. voluit Reisk.

simul omnibus ex Fabii domo, Fabius quidem in forum, Polybius vero alteram in partem cum P. Scipione diversus deflexit. Cumque ambo paullulum progressi essent, tum PUBLIUS leniter ac modeste locutus, ac rubore quodam suffusus: *Quid est*, inquit, *Polybi, quod, cum ambo fratres una utamur mensa, in tuis sermonibus, nunc interrogando, nunc respondendo, adsidue orationem ad fratrem convertis, me prætermisso? Nimirum eamdem de me opinionem habes, quam et ceteros cives habere audio; quibus nimis amans quietis lentusque esse videor, et a moribus institutisque Romanorum longe alienus, eo quod caussis actitandis non studeo. Aiqui familiam, aiunt, ex qua ortus sum, non ejusmodi, sed plane alium virum, postulare: quod profecto maxima me ægritudine adficit.*

X. POLYBIUS, oratione adolescentis obstupefactus, (namque octavum et decimum annum ætatis tum maxime agebat) *per deos*, inquit, *quæso Scipio, noli hæc ita in animum inducere. Neque enim aut contemtu, aut neglectu tui id facere soleo: multum abest: sed quoniam major natu est Fabius, in colloquiis familiaribus ab eo inchoare, et in eum desinere consuevi, illumque in sermonibus ac præceptis maxime spectare;*

ἐκεῖνον ἀπειρεῖδομαι, δοκῶν καὶ σὲ τῆς αὐτῆς μετέχειν A. U. 594.
γνώμης. Ἐκεῖνό σου [b]γε μὴν ἄγαμαι νῦν ἀκούων, ὅτι Polybius.
[c]δοκεῖ σοι * τὸ πραΰτερον εἶναι τοῦ καθήκοντος τοῖς ἐκ ταύτης τῆς οἰκίας ὁρμωμένοις· δῆλος γὰρ εἶ διὰ τούτων, μέγα φρονῶν. Ἐγὼ δὲ κἂν αὐτὸς ἡδέως σοι συνεπιδοίην ἐμαυτὸν, καὶ συνεργὸς γενοίμην εἰς τὸ καὶ λέγειν τι καὶ πράττειν ἄξιον τῶν προγόνων. περὶ μὲν γὰρ τὰ μαθήματα, περὶ ἃ νῦν ὁρῶ σπουδάζοντας ὑμᾶς καὶ φιλοτιμουμένους, οὐκ ἀπορήσετε τῶν συνεργησόντων ὑμῖν ἑτοίμως, καὶ σοὶ καὶ κἀκείνῳ. πολὺ γὰρ δή τι φῦλον ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐπιῤῥέον ὁρῶ κατὰ τὸ παρὸν τῶν τοιούτων ἀνθρώπων. Εἰς δὲ τὰ λυποῦντά σε νῦν, καθὼς φῂς, δοκῶ μηδένα συναγωνιστὴν καὶ συνεργὸν ἄλλον εὑρεῖν ἂν ἡμῶν ἐπιτηδειότερον. Ἔτι δὲ ταῦτα λέγοντος τοῦ Πολυβίου, Scipio.
λαβόμενος ἀμφοτέραις χερσὶ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ, καὶ πίσας ἐμπαθῶς· Εἰ γὰρ ἐγὼ ταύτην, φησὶν, ἴδοιμι τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ, σύμπαντα τἄλλα δεύτερα θέμενος, ἐμοὶ προσέξεις τὸν νοῦν, καὶ μετ' ἐμοῦ συμβιώσεις. δόξω γὰρ αὐτόθεν εὐθέως ἐμαυτῷ καὶ τῆς οἰκίας ἄξιος εἶναι καὶ τῶν προγόνων. Ὁ δὲ Πολύβιος τὰ μὲν Polybius.
ἔχαιρε, θεωρῶν τὴν ὁρμὴν καὶ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ μειρακίου, τὰ δὲ διηπορεῖτο, λαμβάνων ἐν νῷ τὴν ὑπεροχὴν τῆς οἰκίας καὶ τὴν εὐκαιρίαν τῶν ἀνδρῶν. Πλὴν ἀπό

[b] γε μὴν recepi ex Valesii conject. [c] Post δοκεῖ σοι excidisse vocab. ὅτι δοκεῖς σὺ πραΰτερος εἶναι suspicatus est Vales. Nobis secus videtur. Scribe ὅτι δοκεῖς σὺ πραΰτερος εἶναι quod tu videris mitioris esse ingenii: nisi magis placeret ὅτι δοκεῖς σὺ σοὶ πραΰτερος εἶναι quod tu tibi videris &c. sic vers. 10. δόξω γὰρ αὐτόθεν ibid. ἐμαυτῷ.

cum te eodem animo eademque sententia atque illum præditum esse persuasum habeam. Ceterum indolem tuam magnopere laudo, quod vitio esse existimes, remissioris esse ingenii, quam par sit ei, qui ex tanta familia originem ducat: id enim haud pusilli certe animi argumentum est. Ego vero operam meam atque industriam libenter ipse tibi commodaverim in hoc, ut ea dicas et facias, quæ majorum tuorum gloria sint digna. Nam quod attinet ad disciplinas, quibus vos acriter incumbere in præsentia video, tibi ac fratri numquam magistrorum copia deerit: quandoquidem plurimos ejusmodi homines video ex Græcia in hanc urbem quotidie confluentes. Ad

ea vero, quæ te, ut ais, nunc angunt, aptiorem me ipso administrum ac socium conatus tui haud sane reperies. Hæc adhuc cum diceret *Polybius*, utraque manu dextram ejus prehendens, atque ex intimo adfectu comprimens Scipio: *Utinam*, inquit, *diem illum videam, quo tu, ceteris omnibus rebus posthabitis, mei curam gerere meoque in contubernio degere velis: tum ego statim ex eo ipso tempore mihi videbor et familia et majoribus meis non indignus.* At Polybius partim quidem gaudio exsultabat, cum eum impetum eumque juvenis adfectum videret, partim vero nonnihil angebatur, cum amplitudinem opesque illius familiæ ani-

Ol. 154. 4. γε ταύτης τῆς ἀνθομολογήσεως οὐκέτι τὸ μειράκιον ἐχωρίσθη τοῦ Πολυβίου, πάντα δ' ἦν αὐτῷ δεύτερα τῆς ἐκείνου συμπεριφορᾶς.

Virtutes juvenis Scipionis.

XI. Ἀπὸ δὲ τούτων τῶν καιρῶν λοιπὸν ἤδη κατὰ τὸ συνεχὲς ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων πεῖραν αὐτῶν διδόντες ἀλλήλοις, εἰς πατρικὴν καὶ συγγενικὴν ἦλθον αἵρεσιν καὶ φιλοστοργίαν πρὸς ἀλλήλους. Πρώτη δέ τις ἐνέστη- 2 σεν ὁρμὴ καὶ ζῆλος τῶν καλῶν, τὸ τὴν ἐπὶ σωφροσύνῃ δόξαν ἀναλαβεῖν, καὶ παραδραμεῖν ἐν τούτῳ τῷ μέρει τοὺς κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ὑπάρχοντας. ὧν δὲ μέγας 3 αὖτος καὶ δυσφικτος ὁ στέφανος, εὐθήρατος ἦν κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ διὰ τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον

Luxuria juvenum Romanor. post bellum Persicum.

ὁρμὴν τῶν πλείστων. Οἱ μὲν γὰρ εἰς ἐρωμένους τῶν νέων, 4 οἱ δ' εἰς ἑταίρας ἐξεπέχυντο, πολλοὶ δὲ εἰς ἀκροάματα καὶ πότους καὶ τὴν ἐν τούτοις πολυτέλειαν, ταχέως ἡρπακότες ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ τὴν τῶν Ἑλλήνων εἰς τοῦτο τὸ μέρος εὐχέρειαν. καὶ τηλικαύτη τις ἐνέπε- 5 πτώκει περὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ἀκρασία τοῖς νέοις, ὥστε πολλοὺς μὲν ἐρώμενον [d] ἠγορακέναι ταλάντου. Συνέβη δὲ, τὴν παροῦσαν αἵρεσιν οἷον ἐκλάμψαι κατὰ 6 τοὺς νῦν λεγομένους καιρούς, πρῶτον μὲν διὰ τὸ, καταλυθείσης τῆς ἐν Μακεδονίᾳ βασιλείας, δοκεῖν ἀδήριτον αὐτοῖς ὑπάρχειν τὴν περὶ τῶν ὅλων ἐξουσίαν· ἔπειτα διὰ 7 τὸ πολλὴν ἐπίφασιν γενέσθαι τῆς εὐδαιμονίας περί τε

[d] Post hæc verba, reponenda illa censuit Valesius, quæ ATHENÆUS ex lib. XXXI. Polybii refert, quæ supra lib. XXXI. cap. 24. exhibuimus.

mo cogitaret. Ceterum post hanc stipulationem numquam juvenis a Polybio recessit, sed illius congressum omnibus semper rebus anteposuit.

XI. Atque exinde cum in ipsis negotiorum articulis constantiæ suæ experimentum alter alteri continue præberet, paternam quamdam et veluti ex consanguinitate natam benevolentiam invicem ac necessitudinem contraxerunt. Prima igitur rerum honestarum adpetitio et æmulatio, qua incendebatur, hæc fuit, ut *continentiæ* laudem sibi compararet, eaque parte æquales suos omnes anteiret. Quam quidem lauream, magnam ceteroquin atque arduam, non adeo difficile erat Romæ illo tempore consequi, propter corruptos plerorumque mores. Alii enim in meritorios pueros, alii in meretrices effusi, plerique acroamatis et compotationibus atque hujusmodi luxuriæ addicti erant, cum Græcorum in eo genere levitatem bello Persico statim adscivissent. Tanta porro intemperantia in ista studia ferebantur juvenes, ut nonnulli puerum delicatum talento emerent. Quod quidem institutum præcipue iis temporibus, de quibus nunc agimus, viguit ac floruit; primum, quod everso Macedonum regno imperium orbis terrarum penes populum Romanum sine controversia stare videbatur: deinde, quia, Mace-

τοὺς κατ' ἰδίαν βίους καὶ περὶ τὰ κοινὰ, τῶν ἐκ A. U. 594.
Μακεδονίας [e]μετακομισθεισῶν εἰς τὴν Ῥώμην χορηγιῶν.
8 Πλὴν ὅ γε Σκιπίων, ὁρμήσας ἐπὶ τὴν ἐναντίαν ἀγωγὴν Scipionis modestia et continentia.
τοῦ βίου, καὶ πάσαις ταῖς ἐπιθυμίαις ἀντιταξάμενος,
καὶ κατὰ πάντα τρόπον ὁμολογούμενον καὶ σύμφωνον
ἑαυτὸν κατασκευάσας κατὰ τὸν βίον, ἐν ἴσως πέντε τοῖς
πρώτοις ἔτεσι πάνδημον ἐποιήσατο τὴν ἐπ' [f]εὐταξίᾳ καὶ
9 σωφροσύνῃ δόξαν. Μετὰ δὲ ταῦτα κατὰ τὸ συνεχὲς Liberalitas et abstinentia.
ὥρμησεν ἐπὶ τὸ περὶ τὰ χρήματα μεγαλοψυχίᾳ καὶ
10 καθαρότητι διενεγκεῖν τῶν ἄλλων. Πρὸς δὲ τοῦτο τὸ
μέρος καλὴν μὲν [g]ὑποδοχὴν εἶχε τὴν μετὰ τοῦ κατὰ
φύσιν πατρὸς συμβίωσιν, καλὰς δ' ἐκ φύσεως ὁρμὰς
αὐτὸς ἐπὶ τὸ δέον· πολλὰ δὲ αὐτῷ καὶ ταυτόματον
συνήργησε πρὸς τὴν ἐπιβολὴν ταύτην.

XII. [h]Πρώτη μὲν γὰρ αὐτῷ μετήλλαξε τὸν βίον ἡ Mors Æmiliæ.
τοῦ κατὰ θέσιν πατρὸς μήτηρ, ἥ τις ἦν ἀδελφὴ μὲν τοῦ
κατὰ φύσιν [i]πατρὸς αὐτοῦ Λευκίου, γυνὴ δὲ τοῦ κατὰ
θέσιν πάππου Σκιπίωνος, τοῦ μεγάλου προσαγορευθέντος.
2 ταύτης ἀπολιπούσης οὐσίαν μεγάλην, κληρονόμος ὢν,
πρῶτον ἐν τούτοις ἔμελλε πείραν δώσειν τῆς ἑαυτοῦ
3 προαιρέσεως. Συνέβαινε δὲ, τὴν Αἰμιλίαν, τοῦτο γὰρ
ἦν ὄνομα τῇ προειρημένῃ γυναικὶ, μεγαλομερῆ τὴν περί-

[e] μετακομισθεισῶν ex Suida adscivi. Vulgo μετακομισθέντων: quod tamen servari poterat, si mox χορηγίων pro χορηγιῶν scriberemus. τὰ χορήγια, τῶν χορηγίων Polybianum est vocabulum. [f] εὐταξίᾳ ex Diodoro recepi. αὐτὸ ἀξία cod. Peir. unde αὐτοεξίᾳ fecit Valesius. αὐταρκείᾳ Reisk. Sed vulgo est ἐποιήσατο κατὰ τὴν. Delevi importunam præpos. nisi malis καὶ συγχωρουμένην cum Diod. aut καὶ ὁμολογουμένην. [g] διδαχὴν suspicatus est Reisk. aut καλὸν μὲν ὑπόδειγμα. [h] Πρώτη correxit Vales. πρώτην erat in MS. Forsan πρῶτον. [i] Sic Ed. Gronov. et Ernest. πατέρος Ed. Valesii a quo non necesse erat ut discederetur.

donicis opibus Romam translatis, maximæ opulentiæ species quædam et privatis singulorum et publicis rebus accesserat. At *Scipio*, diversam vivendi rationem secutus, cunctisque cupiditatibus adversatus, atque in reliquo victu eumdem tenorem servans, sibique ipse consentiens, pervulgatam apud omnes modestiæ ac continentiæ laudem intra primum fere quinquennium est consecutus. Postea vero confestim instituit *liberalitate atque integritate* in pecunia danda atque capienda ceteros superare. Ad quam virtutem et convictus cum naturali ipsius patre magnum ei stimulum admoverat, et ipsa natura ingentem impetum ingenuerat. Sed et fortuna conatum ejus in eamdem partem magnopere adjuvit.

XII. Nam cum *mater patris ipsius adoptivi* abiisset e vita, quæ Lucii Æmilii naturalis patris soror, Scipionis autem Africani cognomento majoris conjux fuerat; ipse, locupletissima ejus mulieris hereditate adita, primum tunc animi sui specimen in illam partem edere incepit. Quippe *Æmilia*, (hoc enim nomen matronæ erat) quoties solennibus diebus in publicum

Ol. 154. 4. Matronarum pompæ.

στασιν ἴσχειν ἐν ταῖς γυναικείαις ἐξόδοις, ἅτε συνηκμακυῖαν τῷ βίῳ καὶ τῇ τύχῃ τῇ Σκιπίωνος. χωρὶς γὰρ 4
τοῦ περὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ἀπήνην κόσμου, καὶ τὰ κανᾶ,
καὶ τὰ ποτήρια, καὶ τἄλλα τὰ πρὸς τὴν θυσίαν, ποτὲ
μὲν ἀργυρᾶ, ποτὲ δὲ χρυσᾶ, πάντα συνεξηκολούθει
κατὰ τὰς [i]ἐπιφανεστάτας ἐξόδους αὐτῇ. τό τε τῶν 5
παιδίσκων καὶ τὸ τῶν οἰκετῶν τῶν παρεπομένων πλῆθος
ἀκόλουθον ἦν τούτοις. [k]Ταύτην δὴ τὴν περικοπὴν ἅπα- 6
σαν εὐθέως μετὰ τὸν τῆς Αἰμιλίας τάφον ἐδωρήσατο τῇ
Mater Scipionis. μητρί· ἣ συνέβαινε, κεχωρίσθαι μὲν ἀπὸ τοῦ Λευκίου
πρότερον ἤδη χρόνοις πολλοῖς, τὴν δὲ τοῦ βίου χορηγίαν
ἐλλειπεστέραν ἴσχειν τῆς κατὰ τὴν εὐγένειαν φαντασίας.
Διὸ τὸν πρωτοῦ χρόνον ἀνακεχωρηκυίας αὐτῆς ἐκ τῶν 7
ἐπισήμων ἐξόδων, τότε κατὰ τύχην οὔσης ἐπιφανοῦς καὶ
πανδήμου θυσίας, ἐκπορευομένης αὐτῆς ἐν τῇ τῆς Αἰμιλίας περικοπῇ καὶ χορηγίᾳ, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ
τῶν ὀρεοπόμων καὶ τοῦ ζεύγους καὶ τῆς ἀπήνης τῆς
Matronæ laudant Scipionem. αὐτῆς ὑπαρχούσης· συνέβη, τὰς γυναῖκας, θεωμένας τὸ 8
γεγονὸς, ἐκπλήττεσθαι τὴν τοῦ Σκιπίωνος χρηστότητα
καὶ μεγαλοψυχίαν, καὶ πάσας προτεινούσας τὰς χεῖρας εὔχεσθαι τῷ προειρημένῳ πολλὰ καὶ ἀγαθά.
Τοῦτο δὲ πανταχῇ μὲν ἂν εἰκότως φαίνοιτο καλὸν, 9
ἐν δὲ Ῥώμῃ καὶ θαυμαστόν. ἁπλῶς γὰρ οὐδεὶς οὐδενὶ
δίδωσι τῶν ἰδίων ὑπαρχόντων ἐκὼν οὐδέν. Πρώτη μὲν 10
οὖν αὕτη καταρχὴ τῆς ἐπὶ καλοκἀγαθίᾳ φήμης αὐτῷ

[i] ἐπιφανεῖς Suidas. [k] ταύτην δὴ Suid.

prodirent mulieres, maximo omnis generis adparatu uti solita erat, ut quæ in Scipionis Africani matrimonio et fortuna vixisset. Nam præter muliebrem mundum pilentique ipsius ornatum, canistra quoque et pocula, ac cetera ad sacrificium necessaria vasa omnia partim aurea, partim argentea, solenni pompa ei præferebantur: et ancillarum servorumque comitatus his consentaneus aderat. Jam universum hunc adparatum, statim ab obitu Æmiliæ, Scipio matri suæ donavit, quæ, jampridem a L. Æmilio repudiata, artiorem quam pro splendore generis rem familiarem habebat. Proinde cum antea a solennibus pompis abesse consuevisset; tum forte publico ac celebri sacrificio progressa cum adparatu Æmiliæ, iisdem pilento bigis ac mulionibus, reliquas mulieres advertit, quæ Scipionis benignitatem animique magnitudinem collaudantes, sublatis in cœlum manibus, universæ *P. Scipioni* fausta omnia adprecabantur. Atque id cum ubique præclarum, tum *Romæ* inprimis admirabile videatur esse; quæ in urbe nemo quidquam sponte alteri de suo donat. Ab hujusmodi igitur initio virtus P. Scipionis

συνεκύρησε, καὶ μεγάλην ἐποίησε προκοπὴν, ἅτε τοῦ A. U. 594.
τῶν γυναικῶν γένους καὶ λάλου καὶ κατακόρου ὄντος,
ἐφ' ὅ τι ἂν ὁρμήσῃ.

XIII. Μετὰ δὲ ταῦτα ταῖς Σκιπίωνος μὲν τοῦ Liberalitas Scip. in amitas.
μεγάλου θυγατράσιν, ἀδελφαῖς δὲ τοῦ [l]κατὰ θέσιν
πατρὸς, * [m]λαβόντος, αὐτὸν ἔδει τὴν ἡμίσειαν ἀποδοῦναι
2 τῆς φέρνης. Ὁ γὰρ πατὴρ συνέθετο μὲν ἑκατέρᾳ τῶν
3 θυγατέρων [n]ν' τάλαντα δώσειν. τούτων δὲ τὸ μὲν ἥμισυ
παραχρῆμα τοῖς ἀνδράσιν ἔδωκεν ἡ μήτηρ, τὸ δ' ἥμισυ
4 κατέλειπεν ἀποθνήσκουσα προσοφειλόμενον. ὅθεν ἔδει
τὸν Σκιπίωνα διαλύειν τοῦτο τὸ χρέος ταῖς τοῦ πατρὸς
5 ἀδελφαῖς. Κατὰ δὲ τοὺς Ῥωμαίων νόμους δέον ἐν Lex Rom. de dote.
τρισὶν ἔτεσιν ἀποδοῦναι τὰ προσοφειλόμενα χρήματα
τῆς φέρνης ταῖς γυναιξὶ, προδοθέντων [o]πρώτων τῶν ἐπί-
6 πλων εἰς δέκα μῆνας κατὰ τὸ παρ' ἐκείνοις ἔθος· εὐθέως
ὁ Σκιπίων συνέταξε τῷ τραπεζίτῃ, τῶν κ' καὶ ε' τα-
λάντων [p]ἑκατέρᾳ ποιήσασθαι τὴν ἀνταπόδοσιν ἐν τοῖς δέκα
7 μησί. Τοῦ δὲ Τιβερίου καὶ τοῦ Νασικᾶ Σκιπίωνος, Ti. Gracchus et Scipio Nasica, generi Scip. maj.
οὗτοι γὰρ ἦσαν ἄνδρες τῶν προειρημένων γυναικῶν, ἅμα
τῷ διελθεῖν τοὺς δέκα μῆνας προσπορευομένων πρὸς τὸν

[l] Vocab. ἅτιον aberat a MSto, adjectum a Valesio. [m] Ante λαβόντος lacunæ signum posui. τὴν πληρουμένην παραλαβόντα αὐτὸν suspicatus est Reiskius. PLUTARCHUS, nescio an hunc locum respiciens, scribit: Πολύβιος, μετὰ τὸν Σκιπίωνος Ἀφρικανοῦ τελευτὴν τοὺς οἰκείους, φησὶν, ἐν πάντων προκρίναντας τὸν Τιβέριον, δοῦναι τὴν Κορνηλίαν, ὡς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀνύδοτον καὶ ἀνέγγυον ἀπολιφθεῖσαν. id est: POLYBIUS auctor est, post mortem Scipionis, cognatos ejus Ti. Gracchum præ omnibus selegisse, cui Corneliam in matrimonium darent, quæ innupta ac ne desponsa quidem relicta a Scipione erat. [n] ν' τάλαντα correxi. Vulgo h. l. ex MSto editum erat μ'. id est, quadraginta. [o] Ex conject. scripsi. Vulgo τῶν πρώτων ἐτῶν. [p] ἑκατέρᾳ correxit Vales. ἑκατέραν cod. Peir. quod defendit Reisk. utramque solutionem.

rumore omnium celebrari cœpta est, utpote muliebri sexu natura garrulo, et in omnibus rebus immoderato.

XIII. Deinde *filiabus Scipionis majoris*, patris adoptivi sororibus, dimidium *dotis* solvendum erat. Nam pater quinquaginta talenta utrique filiæ, dotis nomine, daturum se spoponderat: cujus pecuniæ dimidiam quidem partem mater utrique genero numeraverat præsentem, dimidiam vero in ære alieno moriens reliquerat. Quare id nomen a P. Scipione dissolvendum erat adoptivi patris sororibus. Quum autem secundum leges Romanorum *pecuniam, quæ dotis nomine mulieribus debetur, annua bima trima die* oporteat *solvi, prætitis primum* ex eadem lege *supellectilibus ante decimum mensem*; Scipio statim mandavit argentario, ut quinque et viginti talenta utrique intra decimum mensem persolveret. Cum vero *Tiberius Gracchus* et *Scipio Nasica*, quibus antedictæ mulieres nupserant, elapso mense decimo confestim ad argentarium venissent, ro-

Ol. 154. 4. τραπεζίτην, καὶ συνθανομένων, εἴ τι συνετέτακτο Σκιπίων αὐτῷ περὶ τῶν χρημάτων, κἀκείνου κελεύοντος αὐτοὺς νομίζεσθαι, καὶ τοιοῦντος τὴν διαγραφὴν ἑκατέρῳ τῶν εἴκοσι καὶ πέντε ταλάντων· ἀγνοεῖν αὐτὸν 8
ἔφασαν, δεῖν γὰρ αὐτοὺς οὐ πᾶν κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλὰ τὸ τρίτον μέρος νομίζεσθαι κατὰ τοὺς νόμους. τοῦ δὲ 9
φάσκοντος, οὕτως αὐτῷ συντεταχέναι τὸν Σκιπίωνα· διαπιστήσαντες προῆγον ἐπὶ τὸν νεανίσκον, δεδιληφότες ἐκεῖνον ἀγνοεῖν. καὶ τοῦτ' ἔπασχον οὐκ ἀλόγως. Οὐ 10
γὰρ οἷον πεντήκοντα τάλαντα δοίη τις ἂν ἐν Ῥώμῃ πρὸ τριῶν ἐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ τάλαντον ἓν πρὸ τῆς τεταγμένης ἡμέρας. τοιαύτη τίς ἐστι καὶ τηλικαύτη παρὰ πάντας 11
ἅμα μὲν ἀκρίβεια περὶ τὸ διάφορον, ἅμα δὲ λυσιτέλεια
Mirantur liberalitatem Scip. min. περὶ τὸν χρόνον. Οὐ μὴν, ἀλλὰ προσπορευθέντων αὐτῶν, 12
καὶ συνθανομένων, πῶς τῷ τραπεζίτῃ συντέταχε· τοῦ δ' εἰπόντος, ἀποδοῦναι πᾶν τὸ χρῆμα ταῖς ἀδελφαῖς· ἀγνοεῖν αὐτὸν ἔφασαν, ἅμα τὸ κηδεμονικὸν ἐμφανίζοντες. [q]ἐξεῖναι γὰρ αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους χρῆσθαι 13
τοῖς διαφόροις ἱκανὸν [r]ἔτι χρόνον. Ὁ δὲ Σκιπίων ἔφη, 14
ἀγνοεῖν τούτων οὐδέν· ἀλλὰ πρὸς μὲν τοὺς ἀλλοτρίους τὴν ἐκ τῶν νόμων ἀκρίβειαν τηρεῖν, τοῖς δὲ συγγενέσι καὶ φίλοις ἁπλῶς χρῆσθαι καὶ γενναίως κατὰ δύναμιν. διὸ 15
παραλαμβάνειν αὐτοὺς ἐκέλευε πᾶν τὸ χρῆμα παρὰ τοῦ

[q] ἐξεῖναι γὰρ αὐτῷ correxit Vales. αὐτὸν MS. [r] ἔτι χρόνον correxi ex Gronovii conject. Vulgo ἐπὶ χρόνον.

gassentque, *numquid de ea pecunia mandati ab Scipione haberet*; cumque ille *pecuniam accipere eos* juberet, et quinque ac viginti talenta utrique numeraret: tum illi *errare eum* dixerunt; *non enim universam simul pecuniam, sed tertiam tantum partem in præsentia legibus deberi*. Cum vero ille subjiceret, *ita sibi mandatum esse a Scipione*; diffisi, juvenem adierunt, labi eum ignoratione arbitrati: idque profecto haud sine caussa. Etenim non modo quinquaginta talenta ante triennium nemo, sed ne unum quidem talentum ante præstitutam diem quisquam Romæ solvat: tantam unusquisque diligentiam in pecunia, et utilitatem in temporis usura collocat. Ceterum cum Scipionem illi convenissent, percontati *quid argentario in mandatis dedisset*; cum ille diceret, mandasse, *ut omnia simul pecunia sororibus solveretur*; illi, præ se curam ejus ferentes, *errare eum* subjecerunt: *ipsi enim legibus licere, pecunia illa in satis longum adhuc tempus uti*. At Scipio, *hæc sibi prole comperta et cognita esse*, respondit; *sed cum extraneis quidem stricto jure se uti solere, cum propinquis autem et amicis candide ac generose agere, quantum fieri posset. Quare*, ut *omnem pecuniam ab argentario accipe-*

16 τραπεζίτου. Οἱ δὲ περὶ τὸν Τιβέριον ταῦτ' ἀκούσαντες, A. U. 594.
ἐπανῆγον σιωπῶντες· καταπεπληγμένοι μὲν τὴν τοῦ
Σκιπίωνος μεγαλοψυχίαν, κατεγνωκότες δὲ τῆς αὐτῶν
μικρολογίας, καίπερ ὄντες οὐδενὸς δεύτεροι Ῥωμαίων.

XIV. Μετὰ δ' ἔτη δύο μεταλλάξαντος τοῦ κατὰ L. Æmilii obitus.
φύσιν πατρὸς αὐτοῦ Λευκίου, καὶ καταλιπόντος κληρο-
νόμους τῆς οὐσίας αὐτόν τε καὶ τὸν ἀδελφὸν Φάβιον,
2 καλόν τι καὶ μνήμης ἄξιον ἐποίησεν. Ὁ γὰρ Λεύκιος,
ὑπάρχων ἄτεκνος, διὰ τὸ [s]τοὺς μὲν εἰς ἑτέρας οἰκίας
ἐκδεδόσθαι, τοὺς δ' ἄλλους υἱοὺς, οὓς ἔτρεφε διαδόχους
αὐτοῦ καὶ τοῦ γένους, πάντας μετηλλαχέναι, τούτοις
3 ἀπέλιπε τὴν οὐσίαν. Ὁ δὲ Σκιπίων, θεωρῶν αὐτοῦ τὸν
ἀδελφὸν καταδεέστερον ὄντα τοῖς ὑπάρχουσιν, ἐξεχώ-
ρησε πάντων τῶν ὑπαρχόντων, οὔσης τῆς ὅλης τιμήσεως Scipionis liberalitas in fratrem Fabium.
ὑπὲρ ἑξήκοντα τάλαντα, διὰ τὸ μέλλειν οὕτως ἴσον
4 ὑπάρχειν αὐτῷ κατὰ τὴν οὐσίαν τὸν Φάβιον. Γενο-
μένου δὲ τούτου περιβοήτου, προσέθηκεν ἕτερον τούτῳ
5 δεῖγμα τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως ἐμφανέστερον. Βουλο-
μένου γὰρ τἀδελφοῦ μονομαχίας ἐπὶ τῷ πατρὶ ποιεῖν,
οὐ δυναμένου δὲ δέξασθαι τὴν δαπάνην διὰ τὸ πλῆθος
τῶν ἀναλισκομένων χρημάτων· καὶ ταύτης τὴν ἡμίσειαν
6 εἰσήνεγκεν ὁ Σκιπίων ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας. ἔστι δ' οὐκ Sumtus muneris gladiatorii.
ἐλάττων ἡ σύμπασα τριάκοντα ταλάντων, ἐάν τις
7 μεγαλομερῶς ποιῇ. [t]* φήμης περὶ αὐτοῦ διδομένης,

[s] μὲν ex conject. adjecit Vales. pariterque pronomen αὐτοῦ post διαδόχους.
[t] Exciderunt verba λαμπρᾶς δὲ, aut similia. Mox legend. διαδιδομ. aut διαδεδομένης.

rent, rogabat. Quibus auditis, *Tiberius et Nasica* taciti domum reversi sunt; et Scipionis magnitudine animi stupefacti, et suam nimis adtentam diligentiam damnantes, tametsi inter civitatis principes essent.

XIV. *Mortuo* deinde post biennium naturali patre *L. Æmilio*, ipse cum fratre *Fabio* heres relictus, præclarum facinus ac memoria dignum gessit. Nam L. Æmilius cum absque liberis esset, propterea quod ipsi quidem in alias familias adoptione migraverant, ceteri vero, quos heredes familiæ sacrorum et nominis sui alebat, sato præcepti omnes erant, hereditatem illis reliquerat. At *Scipio*, cum fratrem suum videret re familiari minus quam se instructum, universam hereditatem, quæ amplius sexaginta talentis æstimabatur, fratri concessit; eo consilio, ut sic Fabius opibus ipsi æqualis fieret. Quod factum cum in ore omnium versaretur, aliud etiam apertius animi sui specimen adjecit. Cum enim *Fabius* gladiatores in funere patris edere vellet, neque eum sumtum ob magnitudinem adparatus facile posset sustinere, *Scipio* dimidiam impensæ partem de suo est largitus. Hujusmodi vero impensa, si quis magnifice spectacula edere velit, non

Ol. 154. 4. Liberalitas in sorores. μετήλλαξεν ἡ μήτηρ. Ὁ δὲ τοσοῦτον ἀπέσχετο τοῦ 8
νομίσασθαι ὧν πρότερον ἐδωρήσατο, περὶ ὧν ἀρτίως
εἶπον, ὥστε καὶ ταῦτα καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν τὴν τῆς
μητρὸς ἅπασαν ἀπέδωκε ταῖς ἀδελφαῖς, ἧς οὐδὲν αὐταῖς
προσῆκε κατὰ τοὺς νόμους. διὸ πάλιν τῶν ἀδελφῶν 9
παραλαβουσῶν τὸν ἐν ταῖς ἐξόδοις κόσμον καὶ τὴν
περίστασιν τὴν τῆς Αἰμιλίας, πάλιν ἐκαινοποιήθη τὸ
μεγαλόψυχον καὶ φιλοίκειον τῆς τοῦ Σκιπίωνος προαι-
ρέσεως. Ταῦτα μὲν οὖν προκατεσκευασμένος ἐκ τῆς 10
πρώτης ἡλικίας Πόπλιος Σκιπίων, προῆλθε πρὸς τὸ
φιλοδοξεῖν σωφροσύνῃ καὶ καλοκἀγαθίᾳ. εἰς ἣν ἴσως 11
ἑξήκοντα τάλαντα δαπανήσας, τοσαῦτα γὰρ ἦν προ-
μένος τῶν ἰδίων, ὁμολογουμένην ἔσχε τὴν ἐπὶ καλοκἀ-
γαθίᾳ φήμην· οὐχ οὕτω τῷ πλήθει τῶν χρημάτων τὸ
[u]προκείμενον κατεργασάμενος, ὡς τῷ καιρῷ τῆς δόσεως
Continentia Scipionis. καὶ τῷ χειρισμῷ τῆς χάριτος. Τὴν δὲ σωφροσύνην 12
περιεποιήσατο, δαπανήσας μὲν οὐδέν· πολλῶν δὲ καὶ
ποικίλων ἡδονῶν ἀποσχόμενος, προσεκέρδανε τὴν σωμα-
τικὴν ὑγείαν καὶ τὴν εὐεξίαν· ἥ τις αὐτῷ παρ' ὅλον 13
τὸν βίον παρεπομένη, πολλὰς ἡδονὰς καὶ καλὰς ἀμοι-
βὰς ἀπέδωκεν, ἀνθ' ὧν πρότερον ἀπέσχετο τῶν προχείρων
ἡδονῶν.

Fortitudinis exercitatio. XV. Λοιποῦ δ' ὄντος τοῦ κατὰ τὴν ἀνδρείαν, καὶ
κυριωτάτου σχεδὸν ἐν πάσῃ μὲν πολιτείᾳ, μάλιστα δ'

[u] προκείμενον correxi cum Reisk. Vulgo παρακείμενον.

minor triginta talentis solet esse. Pervulgata hujus rei fama, *mater Scipionis* paullo post decessit: ex cujus bonis ille ea, quæ olim donaverat, de quibus superius dixi, non modo non recepit, sed et ea omnia et universam matris hereditatem sororibus remisit, tametsi nulla pars hereditatis legibus ad eas pertineret. Proinde cum Scipionis sorores rursus cum ornatu paratuque Æmiliæ in solennibus matronarum pompis procederent, iterum ejus in suos benevolentia ac magnitudo animi in memoriam famamque revocata est. His igitur ab ineunte ætate studiis usus Scipio, modestiæ et elegantiæ laudem est consecutus. Et impensis quidem sexaginta talentis, tantum enim de suo largitus est, *elegantiæ* apud omnes gloriam comparavit, magis ex opportunitate ac dexteritate in conferenda gratia, quam ex pecuniæ magnitudine. *Modestiæ* vero et *continentiæ* laudem retulit absque ullo quidem sumtu: sed, multis variisque repressis cupiditatibus, lucrifecit præterea optimam firmissimamque corporis valetudinem; qua per totum vitæ spatium continua usus, amplissimam mercedem abstinentiæ suæ atque honestissimas cepit voluptates.

XV. Jam quum reliquæ essent *Fortitudinis* partes, præcipuæ illæ quidem cum in omni republica, tum vero præ-

ἐν τῇ Ῥώμῃ· μεγίστην ἕδει καὶ τὴν ἄσκησιν περὶ τοῦτο A. U. 594.
2 τὸ μέρος ποιήσασθαι. Καλὸν μὲν οὖν τι πρὸς ταύτην τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς τύχης ἐγίνετο συνέρ-
3 γημα. Τῶν γὰρ ἐν Μακεδονίᾳ [x] βασιλικῶν μεγίστην Venatio.
ποιουμένων σπουδὴν περὶ τὰς κυνηγεσίας, καὶ Μακεδόνων ἀνειπότων τοὺς ἐπιτηδειοτάτους τόπους πρὸς τὴν
4 τῶν θηρίων συναγωγήν· ταῦτα συνέβη τὰ χωρία τετηρῆσθαι μὲν ἐπιμελῶς, καθάπερ καὶ πρότερον, πάντα τὸν τοῦ πολέμου χρόνον, κεκυνηγῆσθαι δὲ μηδέποτε τῶν τεττάρων [y] ἐτῶν διὰ τοὺς περισπασμούς· ἦ καὶ θηρίων
5 ὑπῆρχε πλήρη παντοδαπῶν. Τοῦ δὲ πολέμου λαβόντος πρίσιν, ὁ Λεύκιος, καλλίστην ὑπολαμβάνων καὶ τὴν ἄσκησιν καὶ τὴν ψυχαγωγίαν ὑπάρχειν τοῖς νέοις τὴν περὶ τὰ κυνηγέσια, τούς τε κυνηγοὺς συνέστησε τοὺς βασιλικοὺς τῷ Σκιπίωνι, καὶ τὴν ἐξουσίαν τὴν περὶ τὰ
6 κυνηγέσια παρέδωκε τούτῳ πᾶσαν. ἧς ἐπιλαβόμενος ὁ προειρημένος, καὶ νομίσας οἱονεὶ βασιλεύειν, ἐν τούτῳ κατεγίγνετο πάντα τὸν χρόνον, ὅσον ἐπέμεινε τὸ στρατό-
7 πεδον μετὰ τὴν μάχην ἐν τῇ Μακεδονίᾳ. γενομένης δὲ μεγάλης ἐξουσίας περὶ τοῦτο τὸ μέρος, ὥστε, κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀκμαίως ἔχοντος αὐτοῦ, καὶ κατὰ φύσιν οἰκείως διακειμένου, καθάπερ εὐγενοῦς σκύλακος ἐπίμονον αὐτοῦ
8 συνέβη γενέσθαι τὴν περὶ τὰς κυνηγεσίας [z] ὁρμήν· διὸ καὶ, παραγενόμενος εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ προσλαβὼν τὸν

[x] *βασιλικῶν* suspicatus est Reisk. *βασιλέων* Diodor. [y] *διὰ τῶν τεττ.* ex conject. ediderat Vales. [z] Post *ὁρμήν* vulgo majorem ponunt distinctionem. Probarem, nisi incommodaret præcedens particula *ὅστε*.

sertim Romæ; præcipua quadam in eo genere exercitatione opus erat. Ad quod studium maximam illi opportunitatem etiam fortuna obtulit. Nam cum Macedonum reges *venationi* plurimum studerent, solitique essent Macedones loca ad feras congregandas aptissima huic usui dicare; hujusmodi septa toto quidem belli Persici tempore eadem, qua prius cura, fuerant custodita; ceterum per quatuor continuos annos intacta atque illibata ab omni venatu permanserant, rege aliis negotiis tum maxime distracto: quocirca ferarum omnis generis erant plenissima. Confecto autem bello, L. Æmilius eam exercitationem ac voluptatem, quæ est in *venando*, convenientissimam juventuti ratus esse, et venatores regios conciliavit Scipioni, et omnem venandi licentiam ei concessit. Qua ille accepta, rex propemodum sibi esse visus, totum illud tempus, quo legiones post victoriam in Macedonia perstiterunt, in eo consumsit. Cumque et amplissima ei facultas suppeteret, et ipse ætate cum maxime floreret, et natura in eam rem esset propensior, tamquam generosi catuli constantior ejus ac diuturnior in venando impetus fuit. Quamobrem Romam postquam venit, adjun-

Ol. 154. 4. Polybius venationis socius Scipioni.

τοῦ Πολυβίου πρὸς τοῦτο τὸ μέρος ἐνθουσιασμὸν, ἐφ' ὅσον οἱ λοιποὶ τῶν νέων περὶ τὰς πρίσεις καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς ἐσπούδαζον, κατὰ τὴν ἀγορὰν ποιούμενοι τὴν διατριβὴν, καὶ διὰ τούτων συνιστάνειν ἑαυτοὺς ἐπειρῶντο τοῖς πολλοῖς· ἐπὶ τοσοῦτον ὁ Σκιπίων, ἐπὶ ταῖς 9
συνηγεσίαις ἀναστρεφόμενος, καὶ λαμπρὸν ἀεί τι ποιῶν καὶ μνήμης ἄξιον, καλλίω δόξαν ἐξεφέρετο τῶν ἄλλων. οἷς μὲν γὰρ οὐκ ἦν ἐπαίνου τυχεῖν, εἰ μὴ βλάψαιέν 10
τινα τῶν πολιτῶν· ὁ γὰρ τῶν πρίσεων τρόπος τοῦτ' ἐπιφέρειν εἴωθεν. ὁ δ', ἁπλῶς οὐδένα λυπῶν, ἐξεφέρετο 11
τὴν ἐπ' ἀνδρείᾳ δόξαν πάνδημον, ἔργῳ πρὸς λόγον ἁμιλλώμενος. Τοιγαροῦν ὀλίγῳ χρόνῳ τοσοῦτον παρέδραμε 12
τοὺς καθ' αὑτὸν, ὅσον οὐδεὶς πω μνημονεύεται Ῥωμαίων, καίτιγε τὴν ἐναντίαν ὁδὸν τορευθεὶς ἐν [a]φιλοξενίᾳ τοῖς ἄλλοις ἅπασι πρὸς τὰ Ῥωμαίων ἔθη καὶ νόμιμα.

XVI. Ἐγὼ δὲ πλείω πεποίημαι λόγον ὑπὲρ τῆς Σκιπίωνος αἱρέσεως ἐκ τῆς πρώτης ἡλικίας, [b]ἡδεῖαν μὲν ὑπολαμβάνων εἶναι τοῖς πρεσβυτέροις, ὠφέλιμον δὲ τοῖς νέοις τὴν τοιαύτην ἱστορίαν· μάλιστα δὲ, βουλόμενος 2
πίστιν παρασκευάζειν τοῖς μέλλουσι λέγεσθαι ἐν ταῖς ἑξῆς βίβλοις περὶ αὐτοῦ, πρὸς τὸ μήτε διαπορεῖν τοὺς ἀκούοντας διὰ τὸ παράδοξόν τι φανήσεσθαι τῶν συμβαινόντων [c]μετὰ ταῦτα περὶ αὐτὸν, μήτ' ἀφαιρουμένους 3

[a] φιλοξείᾳ suspicatus et interpretatus est Vales. [b] ἡδεῖαν correxit Vales. Βιᾳ cod. Pair. [c] μετὰ ἃ ταῦτα dabat codex. μετά γε ταῦτα Vales. ex conject. Delevi conjunctionem cum Reiskio.

cto *Polybii* in ea parte studio atque ardore; quantum temporis in judiciis ac salutationibus reliqui juvenes conterebant, forum adsidue prementes, eoque studentes commendare se multitudini; tantum *Scipio* venationibus impendens, atque interim præclarum aliquid et ad memoriam insigne agere numquam desistens, præstantiorem ceteris gloriam est adeptus. Illis enim sine alicujus civis damno laus contingere non poterat; quippe judiciorum ordo et natura id ferre solet: at vero ille, nemini molestiam facessens, *fortitudinis* laudem sibi apud omnes comparavit, virtute atque insignibus factis cum fama ipsa contendens. Proinde brevi inter æquales suos tantum enituit, quantum superiori memoria Romæ nemo; idque, cum plane contrarium moribus institutisque Romanorum ad laudem et gloriam cursum tenuisset.

XVI. Ego vero, quæ *studia Scipionis in adolescentia* fuerint, ideo pluribus enarrare volui, quod et senioribus jucundam, et utilem juventuti, harum rerum cognitionem fore arbitratus sum: eoque potissimum consilio, ut iis, quæ de illo viro deinceps sum dicturus, fidem præmunirem; ne sorte, qui hæc legent, ob magnitudinem novitatemque eorum, quæ huic viro contigerunt, in ambiguo hæreant; neve

τἀνδρὸς [d]τὰ κατὰ λόγον γεγονότα κατορθώματα τῇ τύχῃ προσάπτειν, ἀγνοοῦντας τὰς αἰτίας, ἐξ ὧν ἕκαστα συνίσῃ γενέσθαι, πλὴν τελέως ὀλίγων, ἃ δεῖ [e]μόνα [4]προσάπτειν τῇ τύχῃ καὶ ταὐτομάτῳ. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ τοσοῦτον ἡμεῖς διεληλυθότες κατὰ τὴν παρέκβασιν, αὖθις ἐπάνιμεν ἐπὶ τὴν ἐπτροπὴν τῆς ὑποκειμένης διηγήσεως. A. U. 594.

III.

RES ANNI URBIS DXCV?

Legatio Achæorum et Atheniensium Romam.

* * *

Ol. 155. 1. A. U. 595. Delii in Achaiam migrant.

XVII. ΠΑΡΑ τῶν Ἀθηναίων ἦλθον πρέσβεις καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν, οἱ περὶ Θεαρίδαν καὶ Στέφανον, ὑπὲρ τῶν [2][f]ῥυσίων. Τοῖς γὰρ Δηλίοις [g]διαδοθείσης ἀποκρίσεως παρὰ Ῥωμαίων, μετὰ τὸ συγχωρηθῆναι τὴν Δῆλον τοῖς Ἀθηναίοις, [h]αὐτοῖς μὲν ἐκχωρεῖν ἐκ τῆς νήσου, τὰ δ' [3]ὑπάρχοντα νομίζεσθαι· μεταστάντες εἰς Ἀχαΐαν οἱ Δήλιοι, καὶ πολιτογραφηθέντες, ἐβούλοντο τὸ δίκαιον [i]ἐπλαβεῖν παρὰ τῶν Ἀθηναίων, κατὰ τὸ πρὸς τοὺς [4]Ἀχαιοὺς σύμβολον. Τῶν δ' Ἀθηναίων φασκόντων, μηδὲν εἶναι πρὸς αὐτοὺς τῆς δικαιοδοσίας ταύτης, Res repetunt ab Atheniensibus.

[d] Articulum ex conject. adjeci cum Reisk. [e] μόνη voluit Reisk. [f] ῥυσίων ex Bav. recepi. ῥοδίων in suo cod. fuisse ait Ursin. quod ille in Δηλίων mutavit. [g] διαδοθείσης nescio an Ursino debeatur. διαπυθέσθαι Bav. [h] Omnino legendum videtur ἐξεῖναι αὐτοῖς μὲν ἐκχωρεῖν. [i] ἐπλαβεῖν correxi. Vulgo ἐπὶ λαβεῖν.

de rebus illius certo consilio gestis detrahentes, fortunæ illas tribuant, cum causas ignorabunt, ex quibus singulæ res sunt profectæ, præter admodum paucas, quas solas casui ac fortunæ adsignare licet. Atque his obiter, quasi per excursum, commemoratis, nunc in viam redimus, ex qua narratio nostra divertit.

III.

Legatio CXXIII.

* * *

XVII. VENERUNT Romam legati ab *Atheniensibus* et ab *Achæis*, *Stephani* et *Thearidæ*, vindiciarum caussa, [quas adversus Athenienses postulabant Delii.] Nam *Delii*, post acceptum a Romanis responsum, quo, permissa Atheniensibus Delo, cedere quidem illis insula jubebantur, sed ita ut sua omnia asportarent, in Achaiam commigraverant: et civium numero ab Achæis adscripti, voluerunt ibi jus repetere ab Atheniensibus ex formula juris, quod Achæis cum Atheniensibus intercedebat. Quum vero dicerent Athenienses, nihil ad Delios pertinere illam juris formulam, postularunt ab Achæis Delii, ut sibi ab Atheniensibus *pignora per vim ca-*

Ol. 155. 1. ἠτοῦντο ῥύσια τοὺς Ἀχαιοὺς οἱ Δήλιοι κατα τῶν Ἀθηναίων. Ὑπὲρ ὧν τότε πρεσβεύσαντες, ἔλαβον ἀπόκρισιν, κυρίας εἶναι τὰς κατὰ τοὺς νόμους γεγενημένας παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς οἰκονομίας περὶ τῶν Δηλίων.

IV.

ANNO DXCVI.

Issensium et Daorsorum legatio Romam missa.

* * *

Ol. 155. 2. A. U. 596. Queruntur de Dalmatis.

XVIII. ΤΩΝ [i]Ἰσσίων [καὶ τῶν [k]Δαορσῶν] πλειονάκις [l]πεπρεσβευκότων εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ διασαφούντων, ὅτι Δελματεῖς τὴν χώραν ἀδικοῦσι, καὶ τὰς πόλεις τὰς μετ' αὐτῶν ταττομένας· αὗται δέ εἰσιν Ἐπέτιον καὶ [m]Τραγύριον· ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Δαορσῶν ἐγκαλούντων· ἐξαπέστειλεν ἡ σύγκλητος πρεσβευτὰς τοὺς περὶ Γάϊον Φάννιον, ἐποπτεύσοντας τὰ κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα, καὶ μάλιστα τούτων τὰ κατὰ τοὺς [n]Δελματεῖς. Οὗτοι δὲ, μέχρι μὲν ἔζη Πλεύρατος, ὑπήκουον ἐκείνῳ· μεταλλάξαντος δὲ τούτου τὸν βίον, καὶ διαδεξαμένου Γενθίου τὴν βασιλείαν, ἀποστάντες ἀπὸ τούτου, τοῖς ὁμόροις προσεπολέμουν, καὶ κατεστρέφοντο τοὺς ἀστυγείτονας,

C. Fannius, legatus. Dalmatæ.

2 3 4

[i] Mendose MSti *Nυσσίων*, quod perperam vulgo in *Δυσσίων* mutarunt. [k] *Δαορσῶν* correxit Casaub. *Δαοσσῶν* h. l. et v. 2. dant MSti. Sed tria verba, *καὶ τῶν Δαορσῶν*, quæ uncis inclusi, iniquo loco stant v. l. [l] *συνπρεσβευκότων* ex conject. correxi. Vulgo *παραπρεσβευκότων*, quod ex Ursini ing. esse videtur. *παραπρεσβευκότων* (sic) Bav. [m] *Τραγίλιον* correxit Ursin. *Τραγίλιον* MSti. [n] *Δαλματεῖς* h. l. Bav.

pere liceret. De his rebus quum hi legati venissent, responsum tulerunt, *rata habere senatum ea, quæ in causa Deliorum legitime ordinata essent ab Acheis.*

IV.

Legatio CXXIV.

* * *

XVIII. POSTEAQUAM *Isti* [et Daorsi] saepius legatos Romam misissent, quibus significabant, *Dalmatas agros et urbes suæ ditionis infestare:* hæ autem sunt *Epetium* et *Tragurium:* cumque similiter et *Daorsi* de iisdem quererentur: senatus legatum misit *Caium Fannium* ad res *Illyrici* visendas, et maxime Dalmatarum. Hic populus, quamdiu vixit *Pleuratus*, ei paruit: post obitum vero illius quum in regno *Genthius* successisset, ab illo defecerant *Dalmatæ*, et bella cum finitimis gerebant, vicinosque populos imperio suo subjiciebant, ita ut eorum

ὧν ἔνιοι καὶ φόρους αὐτοῖς ἔφερον. ὁ δὲ φόρος ἦν θρέμ- A. U. 596.
μματα καὶ σῖτος. Καὶ οἱ μὲν περὶ Φάννιον [o]ἐπὶ τούτοις ἐξώρμησαν.

V.

RES GESTÆ ANNO URBIS DXCVII.

I. Romæ.

(I.) *Dalmatis bellum indicunt Romani.*

* * *

Ol. 155. 3. A. U. 597. Fannius male acceptus a Dalmatis.

XIX. Τῶν περὶ τὸν Γάϊον Φάννιον παραγενομένων ἐκ τῆς Ἰλλυρίδος, καὶ διασαφούντων, ὅτι τοσοῦτον ἀπέχοιεν οἱ Δελματεῖς τοῦ διορθοῦσθαί τι τῶν ἐγκαλουμένων πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτῶν φάσκοντας ἀδικεῖσθαι [p]συνεχῶς, ὥστε οὐδὲ λόγον [q]ἐπιδέχοιντο καθόλου παρ' αὐτῶν, λέγοντες, 2οὐδὲν αὐτοῖς εἶναι καὶ Ῥωμαίοις κοινόν. πρὸς δὲ τούτοις διεσάφουν, μὴ κατάλυμα δοθῆναι σφίσι, μήτε παροχήν· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἵππους, οὓς εἶχον παρ' ἑτέρας πόλεως, 3ἀφελίσθαι τοὺς Δελματεῖς μετὰ βίας αὐτῶν· ἑτοίμους δ' εἶναι καὶ τὰς χεῖρας προσάγειν, εἰ μὴ, συνέξαντες τῷ καιρῷ, μετὰ πολλῆς ἡσυχίας ἐποιήσαντο τὴν ἀπό- 4λυσιν. Ὧν ἡ σύγκλητος ἀκούσασα μετ' ἐπιστάσεως, ἠγανάκτει μὲν καὶ ἐπὶ τῇ τῶν Δελματέων ἀπειθείᾳ καὶ σκαιότητι· τὸ δὲ πλεῖστον, ὑπέλαβε τὸν καιρὸν Bellum indicitur Dalmatis.

[o] ἐπὶ τούτοις suspicatus est Reisk. [p] *Abest hæc Ecloga a cod. Bav.* [q] συνεχῶς correxit Urs. et δοντι ex conject. adjecit. συνεχῶς οὐδὲ λόγον erat in MS. [r] ἐπιδέχοντο voluit Reisk.

nonnulli etiam tributa ipsis penderent. Tributum autem erat pecus et frumentum. Atque hæc legationis Fannii causa fuit.

V.

(I.) *Legatio CXXV.*

* * *

XIX. Quum ex *Illyrico* reversus *C. Fannius* renunciasset senatui, *tantum abesse Dalmatas, ut satisfacere iis, quos contumeliis injuriisque lacessiverant, ullo modo vellent, ut ne aures quidem sibi præbere sustinuissent, quod dicerent, nihil sibi commune esse cum Romanis: ostendissentque præterea, neque hospitii fœdera legatis copiam, neque aliud quidquam eorum, quæ necessaria sunt, fuisse præbitum; quin et equos per vim ipsis ademtos esse, quos habuerant ex alia urbe, atque etiam manus ipsis intulisse, eos voluisse, nisi tempori cedentes cum magno silentio eorum finibus excessissent:* his diligenter auditis, senatus, qui offendebatur contumaci et scævo Dalmatarum ingenio, magis tamen eo movebatur, quod multas ob causas

Ol. 155. 3. Φιλότιδος. πάνυ γὰρ [d]εὐφυὲς ἐγένετο [e]κατὰ τοῦτο τὸ 14
πρόσωπον, πρὸς δὲ βίαν καὶ πλεῖόν τι δυνάμενον συνεργεῖν ἢ κατὰ γυναῖκα.

Phœnice opp. Epiri. XXII. Ἐπειδὴ δὲ πάντας ἐξηργυρίσαντο κατὰ τὸ δυνατὸν, εἰσῆγον εἰς τὸν δῆμον οὐδὲν ἧττον ἅπαντας τοὺς προγεγραμμένους. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἐν τῇ 2
Φοινίκῃ, τὰ μὲν διὰ τὸν φόβον, τὰ δὲ καὶ δελεαζόμενοι διὰ τῶν περὶ τὸν Χάροπα, κατέκριναν οὐ φυγῆς, ἀλλὰ θανάτου πάντας τοὺς προσαγγελθέντας ὡς ἀλλότρια φρονοῦντας Ῥωμαίων.

Romam abit Charops. Οὗτοι μὲν οὖν πάντες 3
ἔφυγον, ὅτε Χάροψ ὥρμησεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἔχων χρήματα καὶ τοὺς περὶ τὸν Μύρτωνα μεθ' αὑτοῦ, βουλόμενος ἐπισφραγίσασθαι διὰ τῆς συγκλήτου τὴν αὐτοῦ παρανομίαν. Ἐν ᾧ καιρῷ κάλλιστον μὲν ἐγένετο 4
δεῖγμα τῆς Ῥωμαίων αἱρέσεως, κάλλιστον δὲ θέαμα πᾶσι τοῖς Ἕλλησι τοῖς παρεπιδήμοις, μάλιστα δὲ τοῖς ἀνακεκλημένοις. ὅ τε γὰρ Μάρκος, ἀρχιερεὺς ὢν καὶ 5
πρῶτος τῆς συγκλήτου γραφόμενος, ὅ τε Λεύκιος, ὁ τὸν Περσέα νικήσας, μεγίστην ἔχων πίστιν καὶ δύναμιν, πυνθανόμενοι τὰ πεπραγμένα τῷ Χάροπι κατὰ τὴν Ἤπειρον, ἐκώλυσαν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν εἰσιέναι τὸν Χάροπα. οὗ γενομένου περιζόητου, πάντες ἐγενήθησαν 6
οἱ παρεπιδημοῦντες περιχαρεῖς, ἀποδεχόμενοι τὸ μισο-

[d] εὐφυὲς correxi ex Diodoro Siculo. Vulgo εὐφυὴς, quod tenens Reiskius, deinde δυναμένη voluit pro δυνάμενον. [e] Præpositionem delendam censuit Vales. καὶ τοῦτο est apud Diod. quod Polybio restitutum voluit Wesseling.

sed quæ ad vim ac scelus plus etiam adjumenti quam pro muliere adferre posset.

XXII. Postquam demum universos pecunia spoliarunt, nihilo secius cunctos, qui proscripti erant, populi judicio permisere. Et multitudo in urbe *Phœnica*, partim metu, partim blanditiis inducta a factione *Charopis*, universos, quibus alienatus a Romanis animus crimini dabatur, non exsilio, sed capitali sententia condemnarunt. Hi igitur omnes in exsilium abierunt, quo tempore *Charops*, comite Myrtone, cum magna pecuniæ vi Romam est profectus, eo consilio, ut scelus suum senatus auctoritate confirmaret. Tunc temporis vero pulcerrimum specimen morum populi Romani et gratissimum cum omnibus Græcis, tum maxime evocatis, qui Romæ exsulabant, spectaculum adparuit. Etenim *M. Æmilius Lepidus*, pontifex max. et princeps senatus, et *L. Æmilius*, is qui Persæum vicit, maxima vir auctoritate ac potentia præditus, cum accepissent, quæ Charops gesserat in Epiro, domo sua ei interdixerunt. Cujus rei fama per urbem dispersa, Græci, quicumque aderant, maximo sunt gaudio adfecti, et Romanorum adversus improbos odium magnis laudibus

3 φαντασίαν τῆς ὑποκειμένης περιστάσεως. Παρῆσαν δὲ καὶ παρὰ Δημητρίου πρέσβεις οἱ περὶ τὸν Μιλτιάδην, πρὸς ἑκατέραν τὴν ὑπόθεσιν ἡρμοσμένοι· καὶ γὰρ περὶ Ἀριαράθου ἀπολογεῖσθαι, καὶ κατηγορεῖν αὐτοῦ παρε- A. U. 597. Demetrii legati.
4 σκευάζοντο φιλαπεχθῶς. Ἀπεστάλκει δὲ καὶ [t]Ὀροφέρνης πρεσβευτὰς, τοὺς περὶ Τιμόθεον καὶ Διογένην, στέφανόν τε κομίζοντας τῇ Ῥώμῃ, καὶ τὴν φιλίαν καὶ τὴν συμμαχίαν ἀνανεωσομένους· τὸ δὲ πλεῖον συγκατα- Orofernes, rex Cappad.
στησομένους τῷ Ἀριαράθῃ, καὶ τὰ μὲν ἀπολογησο-
5 μένους, τὰ δὲ κατηγορήσοντας. Ἐν μὲν οὖν ταῖς κατ' ἰδίαν ἐντεύξεσιν μείζω φαντασίαν εἶλκον οἱ περὶ τὸν Διογένην καὶ Μιλτιάδην, ἅτε καὶ κατὰ τὸ πλῆθος πρὸς ἕνα συγκρινόμενοι, καὶ κατὰ τὴν ἄλλην περικοπὴν
6 εὐτυχοῦντες, πρὸς ἐπταικότα θεωρούμενοι· παραπλησίως δὲ καὶ περὶ τὴν τῶν πραγμάτων ἐξήγησιν πολὺ περι-
7 ῆσαν. πᾶν μὲν γὰρ καὶ πρὸς παντοῖα λέγειν ἐθάρρουν, οὐδένα λόγον ποιούμενοι τῆς ἀληθείας· τὸ δὲ λεγόμενον
8 ἀνυπεύθυνον ἦν, οὐχ ἕξον τὸν ἀπολογησόμενον. Λοιπὸν [u]ἀπονιτὶ τοῦ ψεύδους ἐπικρατοῦντος, ἐδόκει σφίσι τὰ πράγματα κατὰ γνώμην χωρεῖν.

* *

9 Ὀροφέρνην, ὀλίγον χρόνον Καππαδοκίας βασιλεύ- Bacchicam lasciviam invehit Orofernes.
σαντα, καὶ παριόντα τὰς πατρίους ἀγωγὰς, Πολύβιός

[t] Vulgo h. l. Ὀλοφέρνης. [u] ἀπονιτὶ correxi, ut aliàs. Vulgo ἀπενιτὶ.

præ se ferens. Venerat et *Demetrii* legatio, cujus princeps Miltiades, in utrumque paratus: nam et ad excusanda, quæ objiceret Ariarathes, instructus erat, et ad criminandum illum odiose. *Orofernes* quoque legatos miserat, Timotheum et Diogenem, ut coronam Romæ adferrent, et amicitiam atque societatem renovarent: ceterum præcipua legationis caussa erat, ut in judiciali contentione adversus Ariarathem starent, et partim ad ejus accusationem responderent, partim ipsum accusarent. Enimvero Diogenes et Miltiades cum in privatis congressibus speciem majorem ostentabant, utpote plures cum uno compositi, et præterea qui omnibus fortunæ rebus florentes spectarentur, ille adflictus et miser; tum vero etiam ubi ad res exponendas ventum, longe superiores fuerunt. Quidvis enim dicere, et ad omnia respondere, spreta veritate, audebant. Porro quæ ab illis dicebantur, ea nec confutata manebant, quia aderat nemo, qui veritatem tueretur. Quum igitur sine difficultate vinceret mendacium, visi sunt quod volebant efficere.

* *

(*Athenæus Lib.* X. *Cap.* 11.)

Orofernem, qui breve tempus in *Cappadocia* regnavit, *spretis patriis in-*

Ol. 155. 3. φησιν ἐν τῇ τριακοστῇ δευτέρᾳ, εἰσαγαγεῖν τὴν [x] ἰακὴν καὶ τεχνητικὴν ἀσωτίαν.

II. Status Græciæ, *præcipue* Epiri *post mortem* Charopis.

* * *

Obit Lyciscus Ætolus.

XXI. Τὰ κατὰ τὴν Αἰτωλίαν καλῶς διετέθη, κατεσβεσμένης ἐν αὐτοῖς τῆς ἐμφυλίου στάσεως μετὰ τὸν Λυκίσκου θάνατον. καὶ Μνασίππου τοῦ [y] Κορωναίου 2 μεταλλάξαντος τὸν βίον, βελτίων ἦν ἡ διάθεσις κατὰ τὴν Βοιωτίαν· ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Χρεμάτα γεγονότος ἐκποδών. Σχεδὸν γὰρ ὡσανεὶ καθ- 3 αρμόν τινα συνέβη γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἀλιτηρίων αὐτῆς ἐκ τοῦ ζῆν μεθισταμένων. Καὶ γὰρ καὶ τὸν 4 Ἠπειρώτην Χάροπα συνεκύρησε κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον ἐν Βρεντεσίῳ μεταλλάξαι τὸν βίον. Τὰ δὲ κατὰ τὴν 5 Ἤπειρον ἔτι ἐν ἀκαταστασίαις ἦν καὶ ταραχαῖς, [z] καθάπερ τοῖς ἐπάνω χρόνοις, διὰ τὴν Χάροπος ὠμότητα καὶ παρανομίαν, ἐξ οὗ συνέβη τελεσθῆναι τὸν πρὸς Περσέα πόλεμον. [a] Μετὰ γὰρ τὸ κατακρίναι Λεύκιον Ἀνίκιον 6 καὶ [b] τοὺς μὲν * τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ ἀπαγαγεῖν εἰς τὴν Ῥώμην, ὅσοι καὶ βραχεῖαν ὑποψίαν εἶχον·

Mnasippus Bœotus.

Chrematas Acarnan.

Charops Epirota.

Charopis nequitia.

[x] Fors. ἰακχικὴν, ut voluit Dalecamp. [y] Κορωναίου correxit Vales. Κυρωναίου erat in MS. [z] καθάπερ aberat a codice; ex conject. adjecit Valesius. Brevius erat ὡς. [a] Vulgo novæ veluti Eclogæ initium h. l. faciunt, his verbis Ὅτι μετὰ τὸ κατακρῖναι, quæ conjungenda cum superioribus putavi, inserta particula γὰρ. [b] Post τοὺς μὲν *lacunæ signum* posui, et supplendum puto verbum ἀνελεῖν, θανατῶσαι, φυγαδεῦσαι, aut aliquod his simile.

stitutis, bacchicam quamdam et artificiosam invexisse lasciviam, scribit Polybius *Libro XXXII.*

II. *Excerptum Valesianum.*

* * *

XXI. *Ætolicæ* res recte sunt compositæ, extincto apud eos civili bello post obitum *Lycisci*. Similiter, mortuo *Mnasippo* Coronæo, *Bœotia* in meliore statu erat. Itemque *Acarnania*, sublato e vivis *Chremata*. Prorsus enim quædam quasi lustratio atque expiatio contigit tunc universæ Græciæ, pestibus reipublicæ e medio remotis. Namque et *Charops* ille Epirota hoc ipso anno Brundusii decessit. Sed *res* Epiri adhuc inquietæ erant ac turbatæ, ut antea, ob sævitiam atque nequitiam Charopis post victoriam de Perseo partam. Nam postquam *L. Anicius*, caussa cognita, viros celeberrimos condemnasset, alios vero ad caussam dicendam Romam abduxisset, quotquot vel levissima suspicione contingebantur;

7 τότε λαβὼν ὁ Χάροψ τὴν ἐξουσίαν, ὃ βούλοιτο, πράτ- A. U. 597.
τειν, οὐκ ἔστι τῶν δεινῶν ὁτοῖον οὐκ ἐποίει, τὰ μὲν δι'
8 αὐτοῦ, τὰ δὲ διὰ τῶν φίλων· ἅτε νέος μὲν ὢν αὐτὸς
κομιδῇ, συνδεδραμηκότων δὲ πρὸς αὐτὸν τῶν χειρίστων
καὶ τῶν εἰκαιοτάτων ἀνθρώπων, διὰ τὸν ἐκ τῶν ἀλλο-
9 τρίων νοσφισμόν. εἶχε δὲ οἷον ἐφεδρείαν, καὶ ῥοπὴν πρὸς
τὸ πιστεύεσθαι διότι πράττει κατά τινα λόγον, ἃ ποιεῖ,
καὶ μετὰ τῆς Ῥωμαίων γνώμης, τήν τε προϋπάρχουσαν
αὐτῷ σύστασιν πρὸς τοὺς προειρημένους, καὶ πρὸς ταύτῃ Myrto et Nicanor, socii Charopis.
Μύρτωνα πρεσβύτην ἄνθρωπον, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικά-
10 νορα· [c]τἆλλα γε μετρίους ἀνθρώπους καὶ δοκοῦντας
εἶναι Ῥωμαίων φίλους, οἳ, πολύ τι κεχωρισμένοι τὸν
πρότοῦ χρόνον ἀπάσης ἀδικίας, οὐκ οἶδ' ὅπως τότε
συνεπέδωκαν αὐτοὺς εἰς τὸ συνεπισχύειν καὶ κοινωνεῖν
11 ταῖς τοῦ Χάροπος ἀνομίαις. Ἐπειδὴ δ' ὁ προειρημένος
τοὺς μὲν κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀναφανδὸν ἐφόνευσε, τοὺς δ'
ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις, ἐνίους δ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν καὶ κατὰ
τὰς ὁδοὺς ἐπαποστέλλων ἐδολοφόνησε, καὶ πάντων τῶν
τεθνεώτων ἐξηνδραποδίσατο τοὺς βίους, ἄλλην ἐπεισῆγε
12 μηχανήν. Προσέγραφε γὰρ τοὺς εὐκαιροῦντας τοῖς βίοις Mater adjutrix sævitatis.
13 φυγάδας, οὐ μόνον ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας. ἀνα-
ταθεὶς δὲ τὸν φόβον τοῦτον, ἐχρηματίζετο ἀεὶ τοὺς μὲν
ἄνδρας δι' ἑαυτοῦ, τὰς δὲ γυναῖκας διὰ τῆς μητρὸς

[c] τἆλλα γε corr. Vales. τἆλλα ℵ MS. Forsan debuit τἆλλα μὲν.

tum *Charops*, plenissimam quidvis agendi licentiam nactus, nullum crudelitatis genus omisit, partim per se ipse, partim amicorum opera usus. Quippe cum ipse admodum juvenis erat, tum vero perditissimus ac levissimus quisque, diripiendæ alienæ pecuniæ caussa, ad eum confluxerat. Maximam porro auctoritatem ac fidem omnibus illius factis addiderat, utque non sine consilio, sed ex sententia populi Romani, cuncta agere viderentur, effecerat vetus amicitia, quæ illi cum plerisque primariis viris Romæ intercedebat, ac præterea suffragium *Myrtonis* senis, et *Nicanoris* ejus filii. Qui cum alioqui satis modesti et amici populi Romani viderentur, semperque antea ab omni flagitio procul abfuissent, tum nescio quo pacto seipsos scelerum *Charopi* fautores ac socios adjunxerant. At vero ille, ubi alios in medio foro palam trucidavit, alios in suis domibus, nonnullos in agris, aut per vias, submissis percussoribus interfecit, atque omnium protinus facultates invasit, tandem alia machina grassari cœpit. Locupletissimum enim quemque, nec viros solum, sed et matresfamilias, exsules proscripsit. Quo metu incusso, ipse adsidue viros quidem per se, mulieres vero matris *Philotidis* opera spoliabat. Fuit enim ista mulier ad hoc admodum idonea,

Ol. 155. 3. Φιλόστιδος. πάνυ γὰρ [d]εὐφυὲς ἐγένετο [e]κατὰ τοῦτο τὸ 14
πρόσωπον, πρὸς δὲ βίαν καὶ πλεῖόν τι δυνάμενον συνεργεῖν ἢ κατὰ γυναῖκα.

Phœnice opp. Epiri. XXII. Ἐπειδὴ δὲ πάντας ἐξηργυρίσαντο κατὰ τὸ δυνατὸν, εἰσῆγον εἰς τὸν δῆμον οὐδὲν ἧττον ἅπαντας τοὺς προγεγραμμένους. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἐν τῇ 2
Φοινίκῃ, τὰ μὲν διὰ τὸν φόβον, τὰ δὲ καὶ δελεαζόμενοι διὰ τῶν περὶ τὸν Χάροπα, κατέκριναν οὐ φυγῆς, ἀλλὰ θανάτου πάντας τοὺς προσαγγελθέντας ὡς ἀλλότρια φρονοῦντας Ῥωμαίων.

Romam abit Charops. Οὗτοι μὲν οὖν πάντες 3
ἔφυγον, ὅτε Χάροψ ὥρμησεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἔχων χρήματα καὶ τοὺς περὶ τὸν Μύρτωνα μεθ' αὑτοῦ, βουλόμενος ἐπισφραγίσασθαι διὰ τῆς συγκλήτου τὴν αὐτοῦ παρανομίαν. Ἐν ᾧ καιρῷ κάλλιστον μὲν ἐγένετο 4
δεῖγμα τῆς Ῥωμαίων αἱρέσεως, κάλλιστον δὲ θέαμα πᾶσι τοῖς Ἕλλησι τοῖς παρεπιδήμοις, μάλιστα δὲ τοῖς ἀναπεκλημένοις. ὅ τε γὰρ Μάρκος, ἀρχιερεὺς ὢν καὶ 5
πρῶτος τῆς συγκλήτου γραφόμενος, ὅ τε Λεύκιος, ὁ τὸν Περσέα νικήσας, μεγίστην ἔχων πίστιν καὶ δύναμιν, συνθανόμενοι τὰ πεπραγμένα τῷ Χάροπι κατὰ τὴν Ἤπειρον, ἐκώλυσαν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν εἰσιέναι τὸν Χάροπα. οὗ γενομένου περιβόητου, πάντες ἐγενήθησαν 6
οἱ παρεπιδημοῦντες περιχαρεῖς, ἀποδεχόμενοι τὸ μισο-

[d] εὐφυὲς correxi ex Diodoro Siculo. Vulgo εὐφυὴς, quod tenens Reiskius, deinde δυναμένη voluit pro δυνάμενον. [e] Præpositionem delendam censuit Vales. καὶ τοῦτο est apud Diod. quod Polybio restitutum voluit Wesseling.

sed quæ ad vim ac scelus plus etiam adjumenti quam pro mulicre adferre posset.

XXII. Postquam demum universos pecunia spoliarunt, nihilo secius cunctos, qui proscripti erant, populi judicio permisere. Et multitudo in urbe *Phœnice*, partim metu, partim blanditiis inducta a factione *Charopis*, universos, quibus alienatus a Romanis animus crimini dabatur, non exsilio, sed capitali sententia condemnarunt. Hi igitur omnes in exsilium abierunt, quo tempore *Charops*, comite Myrtone, cum magna pecuniæ vi Romam est profectus, eo consilio, ut scelus suum senatus auctoritate confirmaret. Tunc temporis vero pulcerrimum specimen morum populi Romani et gratissimum cum omnibus Græcis, tum maxime evocatis, qui Romæ exsulabant, spectaculum adparuit. Etenim *M. Æmilius Lepidus*, pontifex max. et princeps senatus, et *L. Æmilius*, is qui Persæum vicit, maxima vir auctoritate ac potentia præditus, cum accepissent, quæ Charops gesserat in Epiro, domo sua ei interdixerunt. Cujus rei fama per urbem dispersa, Græci, quicumque aderant, maximo sunt gaudio adfecti, et Romanorum adversus improbos odium magnis laudibus

7 πόνηρον τῶν Ῥωμαίων. Μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ Χάροπος εἰσελθόντος εἰς τὴν σύγκλητον, οὐ [f]συνεκάθετο τοῖς ἀξι- 8 ουμένοις, οὐδ' ἐβουλήθη δοῦναι ῥητὴν ἀπόκρισιν· ἀλλὰ, τοῖς ἀποστελλομένοις πρεσβευταῖς, ἔφη, δώσειν ἐντολὰς, 9 ἐπισκέψασθαι περὶ τῶν γεγονότων. Ὁ δὲ Χάροψ, ἀναχωρήσας, ταύτην μὲν τὴν ἀπόκρισιν ἀπεσιώπησε, γράψας δὲ πρὸς τὴν ἰδίαν ὑπόθεσιν ἁρμόζουσαν ἀπήγγειλεν, ὡς συνευδοκούντων Ῥωμαίων τοῖς ὑπ' αὐτοῦ πραττομένοις.

A. U. 597. Falsum S. C. confingit.

III. In Asia.

Vita functo Eumeni *succedit frater* Attalus.

* * *

XXIII. Εὐμένης, ὁ βασιλεὺς, τῇ μὲν σωματικῇ δυνάμει παραλελυμένος ἦν, τῇ δὲ τῆς ψυχῆς λαμ- 2 πρότητι [g]προσαντεῖχεν· ἀνὴρ ἐν μὲν τοῖς πλείστοις οὐδενὸς δεύτερος τῶν καθ' αὑτὸν βασιλέων γενόμενος, περὶ δὲ τὰ σπουδαιότατα καὶ κάλλιστα μείζων καὶ 3 λαμπρότερος. Ὅς γε, πρῶτον μὲν, παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν βασιλείαν συνεσταλμένην τελέως εἰς ὀλίγα καὶ λιτὰ πολισμάτια, ταῖς μεγίσταις τῶν καθ' αὑτὸν δυναστειῶν ἐφάμιλλον ἐποίησε τὴν ἰδίαν ἀρχήν· 4 οὐ τύχῃ τὸ πλεῖον συνεργῷ χρώμενος, οὐδ' ἐκ περιπε-

Eumenis elogium.

[f] συνέθετο aut συγκαθίει voluit Reisk. Mihi συγκατέθετο videtur legendum. In hac regione inserendum illud Fragm. putavit Valesius, quod continetur *Ecloga CXXVII de Legat.* [g] προσανεῖχεν maluerat Reisk.

extulerunt. Deinde postquam in senatum introductus est *Charops*, nequaquam adnuit senatus postulatis ejus, neque certum responsum homini dare voluit; sed *legatis, propediem ad res Illyrici inspiciendas profecturis, id in mandatis se daturum* respondit, *ut, quæcumque acta in Epiro essent, inquirerent.* At *Charops*, domum reversus, responsum quidem senatus reticuit, confictum autem aliud ex sui animi sententia responsum divulgavit, quasi omnia ejus acta senatus probasset.

(III.) *Excerptum Valesianum.*

* * *

XXIII. *Eumenes*, Pergami rex, corpore quidem erat infirmo atque imbecilli, sed animi vigore infirmitatem corporis compensabat; vir, in plerisque rebus nulli ætatis suæ regum secundus, in rebus autem gravissimis ac pulcerrimis omnium maximus ac splendidissimus. Qui primum quidem, cum regnum paucis ac tenuibus oppidulis coarctatum a patre accepisset, amplissimis temporis sui imperiis parem dominationem suam præstitit;

Ol. 155. 3. τείας, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγχινοίας καὶ φιλοτονίας, ἔτι δὲ πράξεως τῆς αὐτοῦ. Δεύτερον φιλοδοξότατος ἐγενήθη, 5 καὶ πλείστας μὲν τῶν καθ' αὐτὸν βασιλέων πόλεις Ἑλληνίδας εὐεργέτησε, πλείστους δὲ κατ' ἰδίαν ἀνθρώπους ἐσωματοποίησε. Τρίτον, ἀδελφοὺς ἔχων τρεῖς καὶ 6 κατὰ τὴν [h] ἡλικίαν καὶ πρᾶξιν, πάντας τούτους συνέσχε πειθαρχοῦντας αὐτῷ καὶ δορυφοροῦντας, καὶ σώζοντας τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα. Τοῦτο δὲ σπανίως εὕροι τις 7 ἂν γεγονός.

*

Attalus restituit Ariarathem.

Ἄτταλος, ὁ ἀδελφὸς Εὐμένους, παραλαβὼν τὴν 8 ἐξουσίαν, πρῶτον ἐξήνεγκε δεῖγμα τῆς [i] αὐτοῦ προαιρέσεως καὶ πράξεως τὴν Ἀριαράθου καταγωγὴν ἐπὶ τὴν βασιλείαν.

VI.

RES GESTÆ ANNO URBIS DXCVIII.

I. Romæ.

Admittitur legatio Epirotarum.

* * *

Ol. 155. 4. A. U. 598. Legati ex Phœnice Epiri.

XXIV. [k] ΚΑΤΑ τὸν καιρὸν τοῦτον παραγεγονότων πρεσβευτῶν ἐξ Ἠπείρου, παρά τε τῶν τὴν Φοινίκην κατεχόντων, καὶ παρὰ τῶν ἐκπεπτωκότων, καὶ ποιησαμένων

[h] Ad verba ἡλικίαν καὶ πρᾶξιν deesse verbum ἀκμάζοντας, aut aliquod simile, putavit Vales. [i] Vulgo αὐτοῦ. [k] Hanc Eclogam *Excerpto Peirceciano* (supra, cap. 22.) inserendam putavit Valesius.

non tam fortunæ auxilio et casu quodam, quam solertia et industria atque etiam rebus gestis suis. Deinde præ ceteris ætatis suæ regibus gloriæ cupidissimus fuit, atque unus plurimas Græciæ civitates ac plurimos sigillatim homines beneficiis suis locupletavit. Denique fratres cum haberet tres, et ætate et industria ad res gerendas pollentes; eos in officio omnes continuit, et morigeros custodesque regni ac dignitatis suæ habuit satellites: quod raro admodum contigisse reperias.

*

Attalus, Eumenis frater, postquam regnare occœpit, primum ingenii atque industriæ suæ specimen dedit restituto in regnum *Ariarathe*.

VI.

I. *Legatio CXXVII.*

* * *

XXIV. Circa idem tempus venerunt *ex Epiro legati*, partim ab eis missi qui *Phœnicen* tenebant, partim ab exsulibus. Qui postquam apud senatum

λόγους κατὰ πρόσωπον· ἴδωκεν ἀπόκρισιν αὐτοῖς ἡ A. U. 598.
σύγκλητος, ὅτι δώσει περὶ τούτων ἐντολὰς τοῖς ἀπο-
στελλομένοις πρεσβευταῖς εἰς τὴν Ἰλλυρίδα μετὰ Γαΐου C. Marcius Cos.
Μαρκίου.

II. In Asia.

Bellum Prusiæ *cum* Attalo.

* * *

XXV. Προυσίας μετὰ τὸ νικῆσαι τὸν Ἄτταλον, [l]καὶ Attalus victus a Prusia.
τὸ παρελθεῖν πρὸς τὸ Πέργαμον, παρασκευασάμενος
θυσίαν πολυτελῆ προσήγαγε πρὸς τὸ τέμενος τοῦ
Ἀσκληπιοῦ. καὶ βουθυτήσας καὶ καλλιερήσας, τότε
μὲν [m]ἐπανῆλθεν [m]ἐπὶ τὴν παρεμβολήν· κατὰ δὲ τὴν Prusias furit in templa.
ἐπιοῦσαν [n]καταστήσας τὴν δύναμιν ἐπὶ τὸ Νικηφόριον,
τούς τε νεὼς ἅπαντας διέφθειρε, καὶ τὰ τεμένη τῶν θεῶν,
ἐσύλησε δὲ καὶ τοὺς ἀνδριάντας καὶ τὰ λίθινα τῶν
[o]ἀγαλμάτων. Τὸ δὲ τελευταῖον καὶ τὸ τοῦ Ἀσκλη-
πιοῦ ἄγαλμα βαστάσας, περιττῶς ὑπὸ [p]Φυλομάχου
κατεσκευασμένον, ἀπήνεγκεν ὡς αὐτόν· ᾧ τῇ πρότερον
ἡμέρᾳ καταστένδων [q]ἐβουθύτει καὶ κατηύχετο, διόμενος,
ὅπερ εἰκὸς, ἵλεων αὐτῷ γενέσθαι καὶ εὐμενῆ κατὰ πάντα
τρόπον. Ἐγὼ δὲ τὰς τοιαύτας διαθέσεις καὶ πρότερόν
σέ που, περὶ Φιλίππου ποιούμενος τὸν λόγον, μανι-

[l] Ex Suida adscivi. Vulgo μετὰ τὸ παρελθεῖν absque conjunct. [m] εἰς Suid. [n] ἱστάνας Suid. [o] βαστάσας ἄγαλμα idem. [p] Φυρόμαχος, *Phyromachus* vocatur apud alios scriptores. [q] ἐβούθυτεν κατευχ. Suid.

causam suam utrique præsentes disceptarunt, hoc tulerunt responsum: *senatum de eorum rebus mandata legatis daturum, qui cum C. Marcio in Illyricum essent profecturi.*

II. *Excerptum Valesianum.*

* * *

XXV. *Prusias*, victo Attalo, ad *Pergamum* accessit, in *Æsculapii* templo cum sumtuoso adparatu sacra facturus. Mactatis igitur victimis cum perlitasset, tum quidem in castra est reversus: postridie vero copiis ad *Nicephorium* adductis, templa omnia vastare, delubra ac statuas deorum immortalium et imagines spoliare ac diripere cœpit. Postremo et ipsum *Æsculapii simulacrum*, insigni artificio a *Phylomacho* [sive *Phyromacho*] fabricatum rapuit abstulitque; cui pridie libaverat, hostiasque et vota obtulerat, propitium ac benignum (ut mos est) ipsius numen sibi adprecatus. Ego vero hujusmodi *mores hominum* etiam antea, cum de rebus Philippi

Ol. 155. 4. κάς. Τὸ γὰρ ἅμα μὲν θύειν καὶ διὰ τούτων ἐξιλά- 7
σκεσθαι τὸ θεῖον, προσκυνοῦντα καὶ λιπαροῦντα τὰς
τραπέζας καὶ τοὺς βωμοὺς ἐξάλλως, ὅπερ [r]ὁ Προυσίας
εἴθιστο ποιεῖν, γοντευτῶν καὶ γυναικιζόμενος· ἅμα δὲ 8
ταῦτα καὶ λυμαίνεσθαι, καὶ διὰ τῆς τούτων κατα-
φθορᾶς τὴν εἰς τὸ θεῖον ὕβριν διατίθεσθαι· πῶς οὐκ ἂν
εἴποι τις εἶναι θυμοῦ λυττῶντος ἔργα, καὶ ψυχῆς
ἐξεστηκυίας τῶν λογισμῶν; [d]Ὃ καὶ τότε συνέβαινε 9
γίγνεσθαι περὶ τὸν Προυσίαν. Ἀνδρὸς μὲν γὰρ [s]ἔργον
οὐδὲν ἐπιτελεσάμενος κατὰ τὰς προσβολὰς, ἀγεννῶς
δὲ καὶ γυναικοθύμως χειρίσας καὶ τὰ πρὸς θεοὺς, καὶ
τὰ πρὸς ἀνθρώπους, μετήγαγε τὸ στράτευμα πρὸς
Elæa. Ἐλαίαν· καὶ καταπειράσας τῆς Ἐλαίας, καί τινας 10
προσβολὰς ποιησάμενος, οὐδὲν δὲ πράττειν δυνάμενος,
διὰ τὸ Σώσανδρον τὸν τοῦ βασιλέως σύντροφον εἰσελη-
λυθότα μετὰ στρατιωτῶν εἴργειν αὐτοῦ τὰς ἐπιβολὰς,
Thyatira. ἀπῆρεν ἐπὶ Θυατείρων. Κατὰ δὲ τὴν ἐπάνοδον τὸ τῆς 11
Hieracome. Ἀρτέμιδος ἱερὸν, τῆς ἐν Ἱερᾷ Κώμῃ, μετὰ βίας ἐσύ-
Apollo Cynius Temni. λησεν. ὁμοίως καὶ τὸ τοῦ Κυνίου Ἀπόλλωνος τέμενος, 12
τοῦ περὶ [t]Τῆμνον, οὐ μόνον ἐσύλησεν, ἀλλὰ καὶ τῷ
πυρὶ διέφθειρεν. Καὶ ταῦτα διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν 13
εἰς τὴν οἰκείαν, οὐ μόνον τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ τοῖς
θεοῖς πεπολεμηκώς. Ἐταλαιπώρησε δὲ καὶ τὸ πεζικὸν 14
στράτευμα τῷ Προυσίᾳ κατὰ τὴν ἐπάνοδον ὑπό τε τοῦ

[r] ἴδιωτὴ Προυσίας Suid. [s] Vocab. ἔργον ex conject. adjecit Valesius.
[t] Τῆμνον correxi, monente Valesio. Vulgo Τιμνὸν.

agerem, *furiosos* me dicere memini. Etenim simul victimas cædere, Deosque propitios orare, omnemque aram ac lapidem exquisito quodam studio adorare et venerari flexis genibus et muliebri superstitione, quod *Prusias* facere solebat; atque interim eadem fana diripere, eorumque vastatione contumeliam diis facere; quis neget animi id esse, rabie perciti, hominisque de statu mentis deturbati? Quod quidem tum Prusiæ contigit. Nam cum nullum in oppugnatione generosi animi facinus edidisset, sed prorsus imbelli ac muliebri animo adversus deos hominesque esset usus, exercitum *Elæam* traduxit, et tentata urbis obsidione cum nihil proficeret, eo quod *Sosander*, regis collactaneus, cum præsidio militari urbem ingressus, impetum ipsius repellebat, *Thyatira* castra transtulit. Porro inter redeundum fanum Dianæ, quod est in *Hiera Come*, vi illata spoliavit. *Apollinis* quoque *Cynii* delubrum circa *Temnum* non spoliavit solum, sed etiam igne vastavit. Atque his peractis domum rediit, illato et hominibus et diis immortalibus bello. Sed et pedestres ejus copiæ fame ac dysenteria in re-

λιμοῦ καὶ τῆς δυσεντερίας, ὥστε παρὰ πόδας ἐκ [u]θεσπέμπτου δοκεῖν ἀπηντῆσθαι μῆνιν αὐτῷ διὰ ταύτας τὰς αἰτίας. A. U. 598.

*

XXVI. Ἄτταλος, ἡττηθεὶς παρὰ Προυσίου, προχειρισάμενος Ἀθήναιον τὸν ἀδελφὸν ἐξαπέστειλε μετὰ τῶν περὶ τὸν Πόπλιον Λέντλον, διασαφήσοντα τῇ συγκλήτῳ τὸ γεγονός. Οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ, τοῦ μὲν Ἀνδρονίκου παραγενομένου καὶ διασαφοῦντος τὰ περὶ τὴν πρώτην ἔφοδον τῶν πολεμίων, οὐ προσεῖχον· ἀλλ' ὑπενόουν, τὸν Ἄτταλον βουλόμενον αὐτὸν ἐπιβαλεῖν τῷ Προυσίᾳ τὰς χεῖρας, προφάσεις προκατασκευάζεσθαι, καὶ προκαταλαμβάνειν διαβολαῖς. Ἅμα δὲ τοῦ τε Νικομήδους καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀντίφιλον, τῶν παρὰ τοῦ Προυσίου πρεσβευτῶν, διαμαρτυρομένων, μηδὲν εἶναι τούτων· ἔτι μᾶλλον ἠπίστει τὰ λεγόμενα περὶ τοῦ Προυσίου. Μετὰ δέ τινα χρόνον, ἐπιδιασαφουμένης τῆς πραγματείας, ἀμφιδοξήσασα περὶ τῶν προσπιπτόντων ἡ σύγκλητος, ἐξαπέστειλε πρεσβευτὰς Λεύκιον Ἀπουλήϊον καὶ Γάϊον Πετρώνιον, τοὺς ἐπισκεψομένους, πῶς ἔχει τὰ κατὰ τοὺς προειρημένους βασιλεῖς.

Athenæus, frater Attali. Romam legatus.

Legati Rom. in Asiam.

[u] *διασάντων* ex Toupii conject. recepi. Vulgo *διάντων*, quod in *διῶν τον* mutare jussit Reisk.

ditu laborarunt, adeo ut sceleribus Prusiæ pœna a diis e vestigio repræsentata esse videretur.

*

(*Legatio CXXVIII.*)

XXVI. *Attalus*, a Prusia victus, fratrem *Athenæum* cum *Publio Lentulo* proficisci jussit, ad declarandum senatui quod acciderat. Romani enim post *Andronici* adventum, quum ille primam hostium impressionem narraret, dictis non erant commoti; sed in suspicionem venerant, *Attalum*, quod cuperet ipse Prusiam adoriri, occasiones belli præparare, et criminationibus eum antevertere. Simulque Nicomede et Antiphilo *Prusiæ legatis* testantibus, nihil eorum, quæ dicerentur, esse facta; multo adhuc minus fidei habere patres iis, quæ de Prusia nunciabantur. Mox vero magis magisque re omni explorata; incerti patres, quantum his nunciis tribuere fidei deberent, *L. Apulcium* et *C. Petronium* legatos miserunt, ad invisendum, quo loco regum illorum res essent.

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

RES ANNI URBIS DXCIX.

I. Res Romæ Gestæ.

* * *

Ol. 156. 1. A. U. 599. Auditur Athenæus, fr. Attali.

1. Ἡ ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ, ἔτι κατὰ χειμῶνα διακούσασα τῶν περὶ Πόπλιον Λέντλον ὑπὲρ τῶν κατὰ Προυσίαν, διὰ τὸ νεωστὶ παραγεγονέναι τούτους ἐκ τῆς Ἀσίας, εἰσεκαλέσατο καὶ τὸν Ἀθηναίων τὸν Ἀττάλου 2 τοῦ βασιλέως ἀδελφόν. Οὐ μέντοι πολλῶν προσεδέηθη λόγων, ἀλλ' εὐθέως καταστήσασα πρεσβευτὰς συνεξαπέστειλε τῷ προειρημένῳ τοὺς περὶ Γάϊον Κλαύδιον Κέντωνα, καὶ Λεύκιον Ὀρτήσιον, καὶ Γάϊον Αὐρουγκουλήϊον, ἐντολὰς δοῦσα, κωλύειν τὸν Προυσίαν Ἀττάλῳ πολεμεῖν.

Legati mittuntur in Asiam.

Παρεγένοντο δὲ καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πρέσβεις εἰς

Achæorum legati,

I.

I. *Legatio CXXIX.*

* * *

1. QUUM sub hiemis exitum senatus *Publium Lentulum*, qui recens ex Asia redierat, super iis, quæ fecerat *Prusias*, audivisset; *Athenarum* quoque, Attali regis fratrem, in curiam revocavit. Ibi non fuit verbis opus, sed statim cum prædicto legatos mittere decrevit *C. Claudium Centonem*, *L. Hortensium*, et *C. Aurunculeium*, quibus mandata dedit, ut *prohiberent Prusiam, quo minus bellum cum Attalo gereret.*

Aderant etiam Romæ Xeno Ægiensis, et Telecles Ægeates, *ab Achæis*

Ol. 156. 1. Ῥώμην ὑπὲρ τῶν κατεχομένων, οἱ περὶ Ξένωνα [a]τὸν Αἰγισία, καὶ Τηλεκλέα τὸν Αἰγιάτην. ὧν ποιησαμένων λόγους ἐν τῇ συγκλήτῳ, καὶ τοῦ διαβουλίου προτεθέντος, παρ' ὀλίγον ἦλθον ἀπολῦσαι τοὺς κατηγορημένους οἱ τοῦ συνεδρίου. Τὴν δὲ αἰτίαν ἔσχε τοῦ μὴ συντελεσθῆναι τὴν ἀπόλυσιν Αὖλος Ποστούμιος, στρατηγὸς ὢν ἐξαπέλεκυς, καὶ βραβεύων τὸ διαβούλιον. Τριῶν γὰρ οὐσῶν γνωμῶν, μιᾶς μὲν τῆς ἀφιέναι κελευούσης, ἑτέρας δὲ τῆς ἐναντίας [b]ταύτῃ, τρίτης δὲ τῆς ἀπολύειν μὲν, ἐπισχεῖν δὲ κατὰ τὸ παρὸν, καὶ πλείστων δὲ ὄντων τῶν ἀφιεμένων· παρελθὼν τὴν μίαν γνώμην, διερώτα τὰς δύο καθολικῶς, οἷς δοκεῖ τοὺς ἀναπεκλημένους ἀφιέναι, καὶ τοὐναντίον. λοιπὸν, οἱ πρὸς τὸ παρὸν ἐπέχειν κελεύοντες [c]προσέθεσαν πρὸς τοὺς μὴ φάσκοντας δεῖν ἀπολύειν, καὶ πλείους ἐγενήθησαν τῶν ἀφιέντων. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τούτων ἦν.

de dimissione evocatorum.

II. Res Peloponnesi.

* * *

Achæi novam legationem mittunt Romam.

II. Τῶν ἐκ τῆς Ῥώμης πρεσβευτῶν ἀναχαμψάντων εἰς τὴν Ἀχαΐαν, καὶ διασαφούντων, ὅτι παρ' ὀλίγον ἦλθοι τὰ πράγματα τοῦ πάντας ἐπανελθεῖν τοὺς κατε-

[a] τὸν Αἰγιάτην ex MStis revocavi, cum Τιγιάτην ex Ursini conjectura fuisset editum. Ex legat. seq. posses Μεγαλοπολίτην suspicari, nisi nimis recederet a vestigiis scripturæ. [b] ταύτῃ ab Ursino est. ταύτης MSti, non male. [c] προσέθεσαν correxit Urs. προσέπεσαν cod. Urs. προσέπεσον Bav.

missi, eorum caussa qui captivi tenebantur. Ea legatione in senatu audita, eaque re ad deliberandum proposita, parum abfuit, quin patres reos absolverent: quod quominus fieret, per *Aulum Postumium* prætorem, qui senatum tunc habebat, stetit. Nam quum tres dictæ sententiæ essent, una eorum, qui *dimittendos* censebant, altera *contrarium* censentium, tertia eorum, quibus placebat, *absolvi quidem illos, sed in præsentia retineri*; pleriisque de absolutione consentientibus; prætor, una sententia prætermissa, duas rogatione sua est complexus: *qui evocatos sentitis dimittendos*, in hanc partem; *qui alia omnia*, in illam partem ite. Tum vero qui retinendos in præsentia censuerant, iis se adjunxerunt, qui absolvendos negabant, et ita eos, qui absolvendos censebant, numero vicerunt. Eo tum loco fuit istud negotium.

II. *Legatio CXXX.*

* * *

II. Postesquam legati, qui Romam iverant, reversi in *Achaiam* renunciassent, nihil propius factum esse, quam ut omnes redirent, qui captivi tene-

2 χομένους· εὐέλπιδες γενόμενοι καὶ μετεωρισθέντες οἱ A. U. 699.
πολλοὶ, πάλιν ἐξαυτῆς ἔπεμπον Τηλεκλέα τὸν Μεγα-
λοπολίτην [d]καὶ Ἀναξίδαμον. Καὶ τὰ μὲν κατὰ Πελο-
πόννησον ἐπὶ τούτων ἦν.

III. Res Cypri. Archias *præfectus prodere insulam* Demetrio *conatur.*

* * *

1 III. * * προτείνειν αὐτῷ φ' τάλαντα, παραχωρή- Deprehen-
σαντι τῆς Κύπρου, καὶ τἆλλα συνακολουθήσοντα λυσι- sus, suspen-
τελῆ καὶ τίμια [e]παρ' αὐτοῦ συνεπιδεικνύειν, προσενεγ- dio vitam
καμένῳ τὴν χρείαν ταύτην. finit.

*

2 [f]Ἀρχίας, βουλόμενος τὴν Κύπρον προδοῦναι τῷ
Δημητρίῳ, καὶ φωραθεὶς, καὶ εἰς κρίσιν ἀχθεὶς, λαβὼν
ἐκ τῆς παραπεπετασμένης [g]αὐλαίας καλώδιον, ἑαυτὸν
3 ἀπεπνίμασε. Τῷ γὰρ ὄντι διὰ τὰς ἐπιθυμίας κενοὶ Vani vana
4 κενὰ λογίζονται, κατὰ τὴν παροιμίαν. Καὶ γὰρ ἐκεῖ- agitant.
νος, δόξας φ' τάλαντα προσλήψεσθαι, καὶ τὰ προϋπάρ-
χοντα χρήματα καὶ τὸ πνεῦμα προσαπέβαλεν.

[d] Abest καὶ a Bav. Forsan debuerat καὶ τὸν Μιγαλοπ. Ἀναξ. [e] παρ' αὐτοῦ ex conject. correxi. Vulgo παρ' αὐτῷ. [f] Ad hunc locum Valesius retulit et Fragm. apud Suidam in Προσαγγελίᾳ. Τῷ δὲ Πτολεμαίῳ γενομένης προσαγγελίας παρεῖναι τὸν Ἀρχίαν. id est, *Ptolemæo quum nuncialum esset, adesse Archiam.* [g] Sic Suidas in Αὐλαίας. Sed καλωδίῳ τῶν ἐκ τῆς αὐλαίας παρεπετασμένων cod. Peir. et Suid. in Κινέ. παρεπετασμένον Suid. in Ἀρχίας.

bantur; plerique omnes eo nuncio in spem adducti erigere animos cœperunt, atque extemplo Teleclem Megalopolitanum et Anaxidamum Romam denuo proficisci jubent. Hic tum fuit *rerum in* Peloponneso status.

III. *Suidas in* Προτείνειν. *Deinde Excerpt. Valesian. et Suidas.*

* * *

III. * * *offerre ipsi quingenta talenta, si Cypro cessisset, aliaque emolumenta et honores suo nomine ob oculos illi ponere, si hac in re ei morem gessisset.*

*

Archias, Cyprum *Demetrio* prodere quum vellet, deprehensus et in judicium adductus, sumto funiculo de prætento aulæo sese suspendit. Revera enim decepti cupiditatibus homines *vani vana agitant,* ut est in proverbio. Namque ille, quingenta se talenta accepturum dum sperat, et quas antea possederat opes et vitam simul amisit.

Ol. 156. 2.

II.

RES ANNI URBIS DC.

I. Res in Italia Gestæ.

(I.) *Audiuntur Romæ Legati* Massiliensium.

* * *

Queruntur de Liguribus.

IV. Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦκον [h]πρεσβευταὶ καὶ παρὰ Μασσαλιητῶν. οἱ πάλαι μὲν κακῶς πάσχοντες 2 ὑπὸ τῶν Λιγυστινῶν, τότε δὲ συγκλειόμενοι τελέως, καὶ πρὸς τούτοις καὶ πολιορκουμένων τῶν πόλεων Ἀντιπόλεως καὶ Νικαίας, ἐξαπέστειλαν πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώμην, τούς τε τὰ γιγνόμενα διασαφήσοντας, καὶ δεομένους σφίσι βοηθεῖν. Ὧν καὶ παρελθόντων εἰς τὴν σύγκλητον, 3 ἔδοξε τῷ συνεδρίῳ, πρεσβευτὰς πέμψαι, τοὺς ἅμα μὲν αὐτόπτας γενησομένους τῶν γιγνομένων, ἅμα δὲ πειρασομένους λόγῳ διορθώσασθαι τῶν βαρβάρων τὴν ἄγνοιαν.

(II.) Ptolemæus *junior* (*Physcon*) *Romam venit.*

* * *

Q. Opimius Cos.

V. Κατὰ τοὺς καιροὺς, καθ' οὓς ἐξέπεμψεν ἡ σύγκλητος τὸν [i]Ὀπίμιον ἐπὶ τὸν τῶν Ὀξυβίων πόλεμον, ἦκε Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος εἰς τὴν Ῥώμην· καὶ παρελθὼν 2

[h] Verbum πρεσβευταὶ abest a MStis, insertum ab Ursino; qui et v. 2. articulum οἱ ex conject. adjecit. [i] Ὀπίμιον correxit Urs.

II.

(I.) *Legatio CXXXI.*

* * *

IV. CIRCA tempus idem adfuerunt et legati *Massiliensium*, quos jampridem *Ligures* vexabant, tunc vero in magnas redegerant angustias. Nam et urbes eorum, *Antipolis* atque *Nicæa*, obsessæ a Liguribus tenebantur. Propterea legatos Romam miserant, qui et quo loco res eorum essent Romanis significarent, et opem sibi ferri peterent. Hi quum in senatu fuissent auditi, legatio decreta est, partim ad invisendum regionum illarum statum, partim, si fieri posset, ad emendandum sine armis, quæ peccata erant a barbaris.

(II.) *Legatio CXXXII.*

* *

V. Quo tempore senatus *Opimium* ad gerendum bellum adversus *Oxybios* misit, *junior Ptolemæus* in urbem venit. Qui ut ingressus est in curiam,

εἰς τὴν σύγκλητον, ἐποιεῖτο κατηγορίαν τἀδελφοῦ, φέρων A. U. 600.
3 τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιβουλῆς ἐπ' ἐκεῖνον. ἅμα δὲ τὰς ἐκ Ptol. jun. accusat fratrem.
τῶν τραυμάτων οὐλὰς ὑπὸ τὴν ὄψιν δεικνὺς, καὶ τὴν λοιπὴν δεινολογίαν ἀκόλουθον τούτοις διατιθέμενος, ἐξ-
4 εκαλεῖτο τοὺς ἀνθρώπους πρὸς ἔλεον. Ἦκον δὲ καὶ παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου πρέσβεις, οἱ περὶ τὸν Νεολαΐδαν καὶ Ἀνδρόμαχον, ἀπολογούμενοι πρὸς τὰς [k]παρὰ τἀ-
5 δελφοῦ γενομένας κατηγορίας. ὧν ἡ σύγκλητος [l]οὐδ' ἀνέχεσθαι δικαιολογουμένων ἠβουλήθη, προπατειλημμένη ταῖς ὑπὸ τοῦ νεωτέρου διαβολαῖς· ἀλλὰ τούτοις μὲν ἐπανάγειν ἐκ τῆς Ῥώμης προσέταξεν ἑξαυτῆς.
6 Τῷ δὲ νεωτέρῳ πέντε πρεσβευτὰς καταστήσασα τοὺς Restituitur in Cyprum.
περὶ Γναῖον Μερόλαν καὶ Λεύκιον Θέρμον, καὶ πεντήρη δοῦσα τῶν πρεσβευτῶν ἑκάστῳ, τούτοις μὲν παρήγγειλε
7 κατάγειν Πτολεμαῖον εἰς Κύπρον· τοῖς δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν συμμάχοις ἔγραψαν, ἐξεῖναι συμπράττειν τῷ Πτολεμαίῳ τὰ κατὰ τὴν πάθοδον.

(III.) *Decem Legati mittuntur ad* Prusiam *pro* Attalo.

* * *

VI. Τῶν περὶ τὸν Ὀρτήσιον καὶ Αὐρουγκουλήϊον Bellum dirimere student Romani.
παραγεγονότων ἐκ τοῦ Περγάμου, καὶ διασαφούντων τήν τε τοῦ Προυσίου καταφρόνησιν τῶν τῆς συγκλήτου

[k] Præpos. ex conject. adjeci cum Reisk. [l] *οὐδ' ἀνέχεσθαι* ex Gron. et Reiskii conject. scripsi. Vulgo *οὐδ' ἀναδέχεσθαι. οὐδένα δέχεσθαι* Bav.

fratrem coepit accusare, auctoremque eum dicere insidiarum, quibus fuerat attentatus: simul vulnerum cicatrices oculis spectandas exhibebat, multisque deinceps verbis rei atrocitatem exaggerans, ad miserationem sui flectere animos hominum conabatur. Sed et *senioris Ptolemæi* legati aderant, Neolaidas et Andromachus, qui ad criminationes omnes fratris responderent. Verum istorum senatus ne admittere quidem ad aures orationem voluit: adeo mentes omnium accusationibus fratris erant occupatæ. His igitur extemplo Roma jussis facessere, legati quinque sunt decreti, inter quos erant *Cn. Merula* et *L. Thermus*, et singulis legatis quinqueremes adtributæ. Datum iis negotium fuit, ut cum *juniore Ptolemæo* profecti, in insulam *Cyprum* eum restituerent. Scriptum etiam ad socios Græcos et Asiaticos, *licere illis Ptolemæum in recuperatione Cypri adjuvare.*

(III.) *Legatio* CXXXIII.

* * *

VI. Quum *Hortensius et Aurunculei-* us, Pergamo reversi, renunciassent, quanto contemtui mandata senatus

Ol. 156. 2. παραγγελμάτων· καὶ διότι, παραστονδήσας καὶ συγ- 2
κλείσας εἰς τὸ Πέργαμον αὐτούς τε καὶ τοὺς περὶ τὸν
Ἄτταλον, πᾶσαν βίαν ἐνεδείξατο καὶ παρανομίαν· ἡ
σύγκλητος ὀργισθεῖσα, καὶ βαρέως φέρουσα τὸ γεγο- 3
νὸς, ἐξαυτῆς δέκα πρεσβευτὰς κατέστησε, τοὺς περὶ
Λεύκιον Ἀνίκιον, καὶ Γάϊον Φάννιον, καὶ Κόϊντον Φά-
βιον Μάξιμον· καὶ παραχρῆμα ἐξαπέστειλεν, ἐντολὰς 4
αὐτοῖς δοῦσα, διαλῦσαι τὸν πόλεμον, καὶ τὸν Προυσίαν
ἀναγκάσαι, δίκας ὑποσχεῖν Ἀττάλῳ τῶν [m] κατὰ τὸν
πόλεμον ἀδικημάτων.

II. In Gallia. *Bellum cum* Liguribus.

* * *

Romanos legatos violant Ligures.

VII. Τῶν Μασσαλιητῶν διαπρεσβευσαμένων πρὸς
Ῥωμαίους, κακῶς πάσχειν αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Λιγυστινῶν,
παραχρῆμα κατέστησαν Φλαμίνιον, καὶ Ποπίλλιον
Λαινάτον, καὶ Λεύκιον Πόπιον πρεσβευτάς. οἳ καὶ 2
πλέοντες μετὰ τῶν Μασσαλιητῶν, προσέσχον τῆς Ὀξυ-
βίων χώρας κατὰ πόλιν [n] Αἴγιτναν. Οἱ δὲ Λιγυστινοὶ, 3
προακηκοότες, ὅτι πάρεισιν ἐπιτάξοντες αὐτοῖς λύειν τὴν
πολιορκίαν, τοὺς μὲν ἄλλους ἔτι καθορμιζομένους ἐπελ-
θόντες ἐκώλυσαν τῆς ἀποβάσεως· τὸν δὲ Φλαμίνιον 4
καταλαβόντες ἀποβεβηκότα καὶ τὰς ἀποσκευὰς ἀποτε-

[m] Articulum adjeci cum Reisk. *Tota hæc Ecloga, ut et sequens, desideratur in cod. Bav.* [n] Αἴγιτναν ex loco inferiore correctum est, αἰγιαλὸν h. l. erat in cod. Urs.

Prusias habuisset; qui, violato fœdere, adversus ipsos et *Attalum* Pergami inclusos omnem vim atque injuriam tentasset; patres irati, et indignatione facinoris commoti, decem extemplo legatos decreverunt, in queis *L. Anicius*, et *C. Fannius*, et *Q. Fabius Maximus:* eosque statim cum mandatis miserunt, ut *bello finem imponerent, et Prusiam pro injuriis bello illatis pœnas Attalo pendere cogerent.*

II. *Legatio CXXXIV.*

* * *

VII. Quum venisset Romam legatio *Massiliensium*, quæ *vexari eos a Liguribus* nunciabat, extemplo decreverat senatus legatos *Flaminium*, *Popillium Lænatem*, ac *L. Pupium*. Qui, cum Massiliensibus profecti, *Ægitnam* urbem in agro Oxybiorum naves adpulerunt. At *Ligures*, quum ante cognovissent, adesse illos ut solvi obsidionem juberent; ceteros quidem, dum adhuc in portu suht, supervenientes ipsi facere escensionem prohibuerunt; *Flaminium* vero quum navi jam egressum deprehendissent,

θειμένου, τὰς μὲν ἀρχὰς ἐκέλευον αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας ἀπολύεσθαι· τοῦ δὲ παρακούοντος, ἤρξαντο τὰ σκεύη διαρπάζειν. Τῶν δὲ παίδων καὶ τῶν ἀπελευθέρων ἀντιποιουμένων καὶ κωλυόντων, ἀπεβιάζοντο, καὶ προσέφερον τούτοις τὰς χεῖρας. Ἐν ᾧ καιρῷ καὶ τοῦ Φλαμινίου βοηθοῦντος τοῖς ἰδίοις, τοῦτον μὲν κατέτρωσαν, δύω δὲ τῶν οἰκετῶν κατέβαλον, τοὺς δὲ λοιποὺς κατεδίωξαν εἰς τὴν ναῦν, ὥστε τὸν Φλαμίνιον, μόγις ἀποκόψαντα τ' ἀπόγαια καὶ τὰς ἀγκύρας, διαφυγεῖν τὸν κίνδυνον. Οὗτος μὲν ἀποκομισθεὶς εἰς Μασσαλίαν, ἐθεραπεύετο μετὰ πάσης ἐπιμελείας. Ἡ δὲ σύγκλητος τυθομένη τὰ γεγονότα, παραχρῆμα τὸν ἕνα τῶν ὑπάτων Κόϊντον Ὀπίμιον ἐξαπέστειλε μετὰ δυνάμεως, πολεμήσοντα τοῖς Ὀξυβίοις καὶ Δεκιήταις. A. U. 600. Vulneratur Flaminius. Opimius consul.

VIII. Ὁ δὲ Κόϊντος, συναθροίσας τὰς δυνάμεις εἰς τὴν τῶν Πλακεντίνων πόλιν, καὶ ποιησάμενος τὴν πορείαν διὰ τῶν Ἀπεννίνων ὀρῶν, ἦκεν εἰς τοὺς Ὀξυβίους. στρατοπεδεύσας δὲ παρὰ τὸν Ὄ Ἄπρωνα ποταμὸν, ἀνεδέχετο τοὺς πολεμίους, συνθαρόμενος αὐτοὺς ἀθροίζεσθαι, καὶ προθύμους εἶναι πρὸς τὸ διακινδυνεύειν. Καὶ προσαγαγὼν τὴν στρατιὰν ὁ Κόϊντος πρὸς τὴν Αἴγιταν, ἐν ᾗ συνέβη τοὺς πρεσβευτὰς παρασπονδηθῆναι, τὴν πόλιν κατὰ κράτος ἑλὼν, ἐξηνδραποδίσατο, καὶ τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς ὕβρεως ἀπέστειλε δεσμίους εἰς τὴν Ῥώμην. καὶ Bellum cum Oxybiis et Deciatis.

Ὄ Ὄλαρον, *Varum*, suspicatus est Urs.

et sarcinas in terram expositas, principio excedere agro suo jusserunt; deinde, quia imperium contemnebat, impedimenta illius diripere, eosque qui pro sarcinis dimicabant, et quo minus diriperentur prohibebant, vi repellere, manusque ipsis inferre coeperunt. Jamque et Flaminius, suis opem ferens, vulneratus est, et duo e familia humi prostrati, reliqui in navim sunt compulsi: ut Flaminius ipse, rudentibus præcisis, quibus vel in litore vel in ancoris tenebatur navis, ægre saluti suæ consuluerit. Is igitur *Massiliam* delatus, omni studio ac diligentia curabatur. Senatus vero de iis, quæ acciderant, factus certior, extemplo alterum *consulem*, Q. *Opimium* cum exercitu proficisci jussit ad *bellum cum Oxybiis et Deciatis* gerendum.

VIII. *Opimius* die militi edicta ad conveniendum in agrum Placentinorum, Apenninis montibus superatis, in fines *Oxybiorum* pervenit. Dein positis ad *Apronem* fluvium castris, hostes, quos congregari in unum intellexerat, et acie confligere paratos esse, ibi exspectavit. Mox admotis copiis ad oppidum *Ægitumum*, ubi violati fuerant populi Romani legati, vi illam occupat, cives mulctat servitute, auctores injuriæ catenis oneratos Romam mittit: atque his rebus peractis,

Ol. 156. 2. ταῦτα διαπραξάμενος, ἀπήντα τοῖς πολεμίοις. Οἱ δὲ 5
Ὀξύβιοι, νομίζοντες, ἀπαραίτητον αὐτοῖς εἶναι τὴν εἰς
τοὺς πρεσβευτὰς ἁμαρτίαν, παραλόγῳ τινὶ χρησάμενοι
θυμῷ, καὶ λαβόντες ὁρμὴν παραστατικὴν, πρὶν ἢ τοὺς
Δεκιήτας αὐτοῖς συμμῖξαι, [P]περὶ τετρακισχιλίους ἀθροι-
Prælio vincuntur Oxybii, σθέντες ὥρμησαν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Ὁ δὲ Κόϊντος, 6
ἰδὼν τὴν ἔφοδον καὶ τὸ θράσος τῶν βαρβάρων, τὴν μὲν
ἀτόνοιαν αὐτῶν κατεπλάγη· θεωρῶν δὲ μηδενὶ λόγῳ
ταύτῃ χρωμένους τοὺς ἐχθροὺς, εὐθαρσὴς ἦν, ἅτε τριβὴν
ἐν πράγμασιν ἔχων, καὶ τῇ φύσει διαφερόντως ἀγχίνους
ὑπάρχων. Διόπερ ἐξαγαγὼν τὴν αὐτοῦ στρατιὰν, καὶ 7
παρακαλέσας τὰ πρέποντα τοῖς καιροῖς, ἦει βάδην ἐπὶ
τοὺς πολεμίους. χρησάμενος δὲ συντόνῳ προσβολῇ, τα- 8
χέως ἐνίκησε τοὺς ἀντιταξαμένους, καὶ πολλοὺς μὲν
αὐτῶν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ λοιποὺς ἠνάγκασε φυγεῖν
et Deciatæ. τροτροπάδην. Οἱ δὲ Δεκιῆται ἠθροισμένοι παρῆσαν, 9
ὡς μεθέξοντες τοῖς Ὀξυβίοις τῶν αὐτῶν κινδύνων. ὕστε- 10
ρήσαντες δὲ τῆς μάχης, τοὺς φεύγοντας ἐξεδέξαντο,
καὶ μετ' ὀλίγον συνέβαλον τοῖς Ῥωμαίοις μετὰ μεγά-
Optimio se tradunt omnes. λης ὁρμῆς καὶ προθυμίας. ἡττηθέντες δὲ τῇ μάχῃ, 11
παραυτίκα πάντες παρέδωκαν σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὴν
πόλιν εἰς τὴν Ῥωμαίων πίστιν. Ὁ δὲ Κόϊντος, κύριος 12
γενόμενος τούτων τῶν ἐθνῶν, παραυτίκα μὲν τῆς χώρας,
ὅσην ἐνεδέχετο, προσέθηκε τοῖς Μασσαλιήταις, εἰς δὲ τὸ

[P] Sic sua auctoritate Casaubonus edidit, quum περὶ τετρακισχιλίων ἀθροισθέντων haberet Ursinus, quod veremur ne verum sit nec temere solicitandum.

obviam hostibus procedit. *Oxybii*, spem nullam veniæ superesse rati post admissum in legatos delictum, temeraria æstuantes ira, cæcum ac furiosum capiunt impetum, et congregati ad quatuor millia, priusquam se cum iis Deciatæ junxissent, Romanos invadunt. Consul, impressionem atque audaciam barbarorum ut videt, mirari ille quidem desperatorum hominum furorem: sed, qui in incepto hostium isto rationem nullam deprehenderet, vir usu rerum et sagacitate mentis præstans, de exitu prælii bene sperabat. Igitur copias castris educere, milites ut res atque tempus monebat adloqui, deinde presso gradu in hostem vadere. Primo impetu, quem dedit vehementissimum, oppositam aciem cito perculit: multi sunt occisi, reliqui in effusam fugam dare se coacti. Interim congregatis copiis adveniunt *Deciatæ*, Oxybiis socios periculi esse præbituri. Sed quia post pugnam pugnatam venerant, fugientium e clade fugam sistunt, et mox cum Romanis vi magna atque alacritate confligunt. Victi vero eo prælio, sine mora omnes et se et urbem suam in fidem Romanis dedunt. Consul, his populis superatis, agri capti quantam maximam poterat partem *Massi-*

13 μέλλον ὅμηρα τοὺς Λιγυστινοὺς ἠνάγκασε διδόναι κατά A. U. 600.
τινας ταχτοὺς χρόνους τοῖς Μασσαλιήταις· αὐτὸς δὲ
παρσκλίσας τοὺς ἀντιταξαμένους, καὶ P διελὼν τὴν
14 δύναμιν q ἐπὶ τὰς πόλεις, αὐτοῦ τὴν παραχείμασίαν
ἐποιήσατο. Καὶ ταῦτα μὲν ὀξεῖαν ἔλαβε καὶ τὴν
ἀρχὴν καὶ τὴν συντέλειαν.

III. Res in Asia Gestæ.

(I.) Rhodiorum *Bellum cum Cretensibus.*

* * *

IX. Ἀριστοκράτης, ὁ τῶν Ῥοδίων στρατηγὸς, ἦν Aristocrates Prætor Rhodior.
2 μὲν κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ἀξιωματικὸς καὶ καταπλη-
κτικός. διόπερ ἐκ πάντων τούτων ὑπέλαβον οἱ Ῥόδιοι
3 τελείως ἀξιόχρεων ἡγεμόνα καὶ προστάτην ἔχειν τοῦ
πολέμου. Διεψεύσθησαν μέν τοι γε τῶν ἐλπίδων.
4 ἐλθὼν γὰρ εἰς τὰς πράξεις, ὥσπερ εἰς πῦρ, καθάπερ
τὰ κίβδηλα τῶν νομισμάτων, ἀλλοῖος ἐφάνη. Τοῦτο δ'
ἐγένετο δῆλον ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων.

(II.) Prusiæ *Bellum cum* Attalo.

* * *

r X. Κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἄτταλος ἔτι κατὰ χειμῶνα Ariarathes et Mithridates, socii Attali.
συνήθροιζε μεγάλας δυνάμεις, ἅτε καὶ τῶν περὶ Ἀρι-

P διελὼν correxit Ursin. ἰλλὼν MS. q Revocavi ex MS. κατὰ τὰς πόλ. ex ing. edidit Ursinus. r *Et hæc rursus Ecloga, et ea quæ sequitur, absunt a cod. Bav.*

liensibus statim adtribuit, *Ligures*que compulit, ut de futuro obsides darent Massiliensibus, certis temporibus renovandos. Ipse eas gentes, quæ secum pugnaverant, exarmat, et distributo per oppida exercitu, hiberna ibi egit. Atque ita bellum hoc magna celeritate et susceptum est et confectum.

III.

(I.) *Excerptum Valesianum.*

* * *

derant. Verum enim vero sua spe longe frustrati sunt. Nam quum ad res ipsas, tamquam in fornacem accessisset, instar adulterinæ monetæ longe alius adparuit, quod in ipsis negotiorum articulis clarum fuit.

IX. *Aristocrates*, prætor Rhodiorum, erat ille quidem specie ipsa plena dignitatis ac terroris. Quamobrem *Rhodii* idoneum belli ducem atque egregium imperatorem sese habere credi-

(II.) *Legatio CXXXV.*

* * *

dum adhuc esset hiems, magnum exercitum coegit, quum et *Ariarathes* et

X. Quod ad Res Asiæ, *Attalus*,

Ol. 156. 2. ἀράθην καὶ τὸν Μιθριδάτην ἐξαπίνης ἁλόντων αὐτῷ στρατιὰν ἱππέων καὶ πεζῶν κατὰ τὴν συμμαχίαν, ἣν ἡγεῖτο Δημήτριος [s]ὁ Ἀριαράθου. Οὗτος δὲ περὶ ταύτας αὐτοῦ 2
Romani legati τὰς κατασκευὰς, ἦκον ἐκ τῆς Ῥώμης οἱ πρίσβεις· οἳ καὶ συμμίξαντες αὐτῷ περὶ Κάδους, καὶ κοινολογηθέντες περὶ τῶν πραγμάτων, ἄρμησαν πρὸς τὸν Προυσίαν. Ἐπειδὴ δὲ συνέμιξαν, διεσάφουν αὐτῷ τὰ παρὰ 3
τῆς συγκλήτου μετὰ πολλῆς [t]ἐπιστάσεως. Ὁ δὲ 4
Προυσίας ἔνια μὲν τῶν προσταττομένων προσεδέχετο,
amicitiam renunciant Prusiæ. τοῖς δὲ πλείστοις [u]ἀντέλεγε. Διόπερ οἱ Ῥωμαῖοι 5
προσκόψαντες αὐτῷ, τήν τε φιλίαν ἀπείπαντο καὶ τὴν συμμαχίαν, καὶ πάντες ἐξαυτῆς ἀπηλλάττοντο πάλιν ὡς τὸν Ἄτταλον. Ὁ δὲ Προυσίας, μετανοήσας, μέχρι 6
μέν τινος ἐπηκολούθει λιπαρῶν· ἐπεὶ δ' οὐδὲν ἤνυεν, ἀπαλλαγεὶς ἐν ἀμηχανίαις ἦν. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὸν 7
μὲν Ἄτταλον ἐκέλευον, προκαθίσαντα τῆς αὐτοῦ χώρας μετὰ δυνάμεως, αὐτὸν μὲν μὴ κατάρχειν τοῦ πολέμου· ταῖς δὲ πόλεσι ταῖς αὐτοῦ καὶ ταῖς κώμαις τὴν ἀσφάλειαν παρασκευάζειν. Αὐτοὶ δὲ μερίσαντες σφᾶς αὐ- 8
τοὺς, οἱ μὲν ἔπλεον κατὰ σπουδὴν, ἀπαγγέλλοντες τῇ συγκλήτῳ τὴν ἀπείθειαν τοῦ Προυσίου, τινὲς δὲ ἐπὶ τῆς Ἰωνίας ἐχωρίσθησαν, ἕτεροι δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου καὶ τῶν κατὰ τὸ Βυζάντιον τόπων· μίαν ἔχοντες καὶ τὴν 9
αὐτὴν πρόθεσιν ἅπαντες, ἀπὸ μὲν τῆς Προυσίου φιλίας

[s] Adjeci artic. qui abest vulgo. [t] An ἐντεύξεως? [u] ἀντέλεγε correxi cum Reisk. Vulgo ἀντελέγετο.

Mithridates, ejus socii, copias ipsi tum equestres tum pedestres, duce *Demetrio Ariarathis filio*, submisissent. In his adparatibus dum occupatur Attalus, *legati Romani* veniunt, qui regem *Cadis* convenerunt, et de omnibus rebus cum eo locuti, ad Prusiam recta sunt profecti. Eo ut ventum, voluntatem senatus serio illi declararunt. *Prusias* ex iis, quæ imperabantur, nonnulla facturum se pollicitus, de plerisque negabat. Itaque Romani legati, pertinacia illius offensi, amicitiæ et societati renunciarunt, atque extemplo omnes, eo relicto, ad Attalum pergere. Tum vero Prusias pœnitentia ductus, orans obsecransque legatos aliquamdiu sequi: et quum nihil proficeret, domum reversus, in summa consilii inopia versari. Interim Romani *Attalo* auctores sunt, ut cum exercitu finibus regni præsideat, ipse quidem bello nemihem lacessat, sed urbes suas ac pagos ab injuria defendat. Ipsi in varias partes divisi, partim Romam properant, ad significandam senatui regis Prusiæ pertinaciam, partim in Ioniæ regiones tendunt, alii ad Hellespontum, et ad vicinos Byzantio tractus. Quorum omnium unum idemque erat propositum, ut ab amicitia et societate *Prusiæ* homi-

καὶ συμμαχίας ὑπομιμνήσκειν τοὺς ἀνθρώπους, Ἀττάλῳ δὲ προσήκειν τὴν εὔνοιαν καὶ συμμαχεῖν κατὰ δύναμιν. A. U. 600.

* * *

XI. Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ἀττάλου ἀδελφὸς Ἀθήναιος κατέπλευσε ναυσὶ καταφράκτοις ὀγδήκοντα· ὧν αἱ πέντε μὲν τριήρεις ἦσαν Ῥοδίων, τῶν ἀποσταλεισῶν εἰς τὸν Κρητικὸν πόλεμον, εἴκοσι δὲ Κυζικηνῶν, ἑπτὰ δὲ ἐπὶ ταῖς εἴκοσι τῶν περὶ τὸν Ἄτταλον, αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν ἄλλων συμμάχων. Ποιησάμενος δὲ τὸν πλοῦν ἐφ' Ἑλλησπόντου, καὶ συνάψας ταῖς πόλεσιν ταῖς ὑπὸ Προυσίαν ταττομέναις, ἀποβάσεις τε συνεχεῖς ἐποιεῖτο, καὶ κακῶς διετίθει τὴν χώραν. Athenæus, fr. Attali, classis præfectus.

Ἡ δὲ σύγκλητος, διακούσασα τῶν παρὰ τοῦ Προυσίου πρεσβευτῶν ἀνακεχωρηκότων, ἐξαυτῆς τρεῖς ἄλλους ἀπέστειλεν, Ἄππιόν τε τὸν Κλαύδιον, καὶ Λεύκιον Ὄππιον, καὶ Αὖλον Ποστούμιον. οἳ καὶ παραγενόμενοι εἰς τὴν Ἀσίαν, διέλυσαν τὸν πόλεμον, εἰς τὰς τοιαύτας συνθήκας [x]ἐπαναγόμενοι τοὺς βασιλέας ἀμφοτέρους· Ὥστε παραχρῆμα μὲν εἴκοσι καταφράκτους νῆας ἀποδοῦναι Προυσίαν Ἀττάλῳ· [y]πεντακόσια δὲ τάλαντα κατενεγκεῖν ἐν ἔτεσιν εἴκοσι· τὴν δὲ χώραν ἀμφοτέρους ἔχειν, ἣν καὶ πρότερον εἶχον, ὅτε εἰς τὸν πόλεμον ἐνέβαινον· διορθώσασθαι δὲ Προυσίαν καὶ τὴν Novi legati Romani. Pax Attali cum Prusia.

[x] ἐπαγόμενοι voluit Reisk. [y] πενταπόσια suspicatus est Reisk.

nes revocarent, *Attalo* vero benevolentiam cunctorum concilarent, et quibus possent cumque modis eum adjuvarent.

* * *

(*Legatio CXXXVI.*)

XI. Circa idem tempus *Athenæus*, *Attali frater*, classem adduxit navium tectarum octoginta; quarum quinque triremes Rhodiorum erant, quæ ad *bellum Creticum* fuerant missæ, viginti Cyziconorum, septem et viginti Attali, reliquæ aliorum sociorum. Is directo cursu in Hellespontum, quoties aliquam præterveheretur earum urbium, quæ *Prusiæ* parebant, crebris excursionibus factis agrum illarum populabatur. Senatus, auditis legatis, qui a Prusia redierant, tres alios continuo misit, *Appium Claudium*, *Lucium Oppium*, et *Aulum Postumium*. Hi in Asiam ubi venerunt, bello finem imposuerunt, et ut reges ambo in hujusmodi conditiones consentirent, pervicerunt: *Prusias* ut *Attalo viginti naves tectas confestim tradat. Talenta quingenta intra viginti annorum spatium pendat. Agrum uterque ut possideat, quem ante inchoatum hoc bellum obtinuerat. Item ut Prusias damna sarciat agris illata Me-*

Ol. 166. 2. καταφθορὰν τῆς χώρας, [z]τῆς τε Μηθυμναίων καὶ τῶν [a]Αἰγαιέων, καὶ τῆς Κυμαίων καὶ Ἡρακλειωτῶν, ἑκατὸν τάλαντα δόντα τοῖς προειρημένοις. Γραφεισῶν [b]δ' ἐπὶ 9
τούτοις τῶν συνθηκῶν, ἀπῆγον τὰς δυνάμεις εἰς τὴν οἰκείαν οἱ περὶ τὸν [c]Ἄτταλον, [c]τάς τε ναυτικὰς καὶ τὰς πεζικάς. Καὶ τῆς μὲν Ἀττάλου καὶ Προυσίου διαφορᾶς τοιοῦτος [d]ὅ τε κατὰ μέρος χειρισμὸς ἐγενήθη τῶν πράξεων, [καὶ τὸ τέλος.]

(III.) Prienenses *male multati ab* Ariarathe.

* * *

Pecuniam depositam ab Oroferne tradere nolunt Ariarathi.

XII. Κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους καὶ Πριηνεῖς ἐνέτεσον παραλόγῳ συμφορᾷ. Δεξάμενοι γὰρ παρ' [d]Ὀροφέρνους, ὅτ' ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς, ἐν παρακαταθήκῃ υ' τάλαντα, ἀπῃτοῦντο κατὰ τοὺς ἐξῆς χρόνους ὑπ' Ἀριαράθου, ὅτε μετέλαβε τῆς ἀρχῆς. Οἱ μὲν οὖν Πριη- 3
νεῖς, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὀρθῶς ἔστάντο, φάσκοντες, οὐδενὶ [f]προήσεσθαι τὰ χρήματα, ζῶντος [e]Ὀροφέρνους, πλὴν αὐτῷ τῷ παραθεμένῳ. Ὁ δ' Ἀριαράθης πολλοῖς ἐδόκει 4
παραπίπτειν τοῦ καθήποντος, ἀπαιτῶν τὴν ἀλλοτρίαν παραθήκην. οὐ μὴν, ἀλλ' ἕως μὲν τούτου τάχ' ἄν τις 5
ἔχοι συγγνώμην αὐτῷ, καταπειράζοντι· τῷ δοκεῖν τῆς

[z] Aut τῆς τε τῶν Μηθυμν. scribendum, aut τῆς τῶν τε Μηθυμν. [a] Αἰγαιέων correxi ex alio Polybii loco. Vulgo h. l. Αἰγίων. [b] Aut sic, aut ἢ τούτων, fuit corrigendum. Vulgo omnes ἢ τούτοις. [c] Sic Urs. τὰς στιζ. καὶ τὰς ναυτ. edidit Casaubonus (casune nescimus an consilio) idque tenuere sequentes. [d] δ' τε ex MSto revocavi, et in fine verba καὶ τὸ τέλος ex Reiskii conject. adjeci. Vulgo τότε κατὰ μέρος ex Ursini ing. [e] Vulgo h. l. Ὀλοφέρνους. Et sic rursus infra, v. 10. [f] προήσεσθαι correxi cum Reisk. Vulgo προείσεσθαι.

thymnæorum, Ægæensium, Cumæorum, et Heracleotarum, centumque illis talenta solvat. Hoc fœdere scripto, *Attalus* copias suas, et navales et terrestres, domum reduxit. Atque hoc modo et singula gesta sunt eo bello, quod Attali et Prusiæ controversia excitaverat, et finis bello est impositus.

(III.) *Excerptum Valesianum.*

* * *

XII. Iisdem temporibus *Prienenses* in gravem calamitatem præter spem inciderunt. Nam cum *Orofernes*, quo tempore in Cappadocia regnabat, quadringenta talenta apud eos deposuisset; postea *Ariarathes*, in regnum restitutus, eam pecuniam a Prienensibus repetiit. Jam Prienenses meo quidem judicio recte atque ordine faciebant, cum dicerent, *quamdiu Orofernes in vivis esset futurus, neminî alteri se eam pecuniam reddituros, nisi ipsi, qui eam deposuerat.* Et Ariarathes multum peccare plerisque videbatur, qui alienum depositum repeteret. Enimvero hactenus fortasse venia dignus fuerit ille, quod tentavit id auferre quod ad regni sui fiscum

ἐκείνου βασιλείας εἶναι τὰ χρήματα. τὸ δὲ καὶ ποῤῥωτέρω προβαίνειν ὀργῆς καὶ φιλοτιμίας, οὐδαμῶς ἐδόκει
6 γενέσθαι κατὰ λόγον. Κατὰ δὲ τοὺς νῦν λεγομένους καιροὺς ἐπαποστείλας ἐλεηλάτει τὴν χώραν τῶν Πριη-
7 νέων, συνεργοῦντος Ἀττάλου καὶ παροξύνοντος διὰ τὴν ἰδίαν διαφοράν, ἣν εἶχε πρὸς τοὺς Πριηνεῖς. Πολλῶν δὲ καὶ σωμάτων καὶ βρεμμάτων ἀπολομένων, καὶ πρὸς τῇ πόλει πτωμάτων γενομένων, ἀμύνασθαι μὲν οὐχ οἷοί τ' ἦσαν οἱ Πριηνεῖς, ἐπρέσβευον δὲ καὶ πρὸς Ῥοδίους, μετὰ
8 δὲ ταῦτα ἐπὶ Ῥωμαίους κατέφυγον. [f]* Ὁ δὲ οὐ προσῖχε τοῖς λεγομένοις, καὶ Πριηνεῖς μὲν, μεγάλας ἔχοντες ἐλπίδας ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν χρημάτων, τοῖς ἐναντίοις
9 ἐνεκύρησαν. τῷ μὲν γὰρ Ὀροφέρνει τὴν παραθήκην ἀπέδωκαν, ὑπὸ δὲ τοῦ βασιλέως Ἀριαράθου ἱκαναῖς τισι βλάβαις περιέπεσον ἀδίκως διὰ τὴν παραθήκην. A. U. 600. Ariarath. cum Attalo vexat Prienenses.

* *

10 [g]Πῶς οὐκ ἂν εἰκότως [h]δόξειεν ὑπερβεβηκέναι καὶ ἀπολελοιπηκέναι τὸν Βεργαῖον Ἀντιφάνην, καὶ καθόλου μηδενὶ καταλιπεῖν ὑπερβολὴν ἀπονοίας τῶν ἐπιγιγνομένων. Antiphanes Bergæus.

[f] Ante verba Ὁ δὲ *asteriscum* posui, monente Reisk. [g] In Cod. Peiresc. una serie hæc junguntur superioribus. Sed, *videri utique nonnihil deesse*, monuit Vales. Reiskius nil desiderari contendit, nisi forte Πῶς οὖν οὐκ ἄν. Idem ἀπολελοιπέναι pro ἀπολελειφέναι maluerat, et ἀνοίας pro ἀπονοίας. [h] δόξειεν ex MSto revocavi. δόξειε ex conject. edidit Valesius.

pertinere putavit: at vero iracundia ac pertinacia ulterius ferri, nullatenus rationi consentaneum potest videri. Jam vero hoc, de quo dicimus, tempore immissis prædatoribus agrum Prienensem vastare cœpit, adjuvante *Attalo*, et ob suam cum Prienensibus privatam simultatem eum incitante. Cum igitur magna cædes hominum simul ac pecorum jactura passim fieret, et ad ipsas urbis portas nonnulli trucidarentur; Prienenses, succurrere non valentes, et ad Rhodios miserunt legationem, et ad Romanos deinde confugerunt. * Sed ille cuncta, quæ dicebantur, parvi faciebat: et *Prienenses*, qui in tantæ pecuniæ summa magnam spem posuerant, contrarium prorsus eventum sunt experti. Etenim *Oroferni* quidem depositum fideliter reddiderunt; sed ab Ariarathe rege male multati ob illud depositum gravissimis calamitatibus injuria conflictati sunt.

* *

Cui non merito videatur ille *Bergæum Antiphanem* longo intervallo superasse, adeo ut nemo umquam tantam ejus vesaniam æquaturus sit.

Ol. 156. 3.

III.

RES GESTÆ ANNO URBIS DCI.

(I.) ACHÆI *frustra petunt dimissionem Evocatorum.*

* * *

XIII. ΚΑΤΑ τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐν τῇ Ῥώμῃ, τῶν ἐκ τῆς Ἀχαΐας πρεσβευτῶν εἰσελθόντων εἰς τὴν σύγκλητον περὶ τῶν ἀναπεπλημμένων, ἔδοξε τῷ συνεδρίῳ μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων.

(II.) *Legatio ex* SYRIA *adversus* DEMETRIUM. *Legatio* RHODIORUM.

* * *

Demetrius ebriosus.

XIV. Δημήτριον, φησὶ Πολύβιος ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τριακοστῇ, βασιλεύσαντα Σύρων, πολυπότην ὄντα, τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας μεθύσκεσθαι.

*

Et opponitur Alexander (Balas.)

Ὁ Ἡρακλείδης, ἔτι τῆς θερείας ἀκμαζούσης, παρῆγεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἄγων τὴν Λαοδίκην καὶ τὸν Ἀλέξανδρον. ποιούμενος δὲ τὴν [1]παρεπιδημίαν μετὰ τερατείας ἅμα καὶ πανουργίας, ἐνεχρόνιζε, κατασπαζόμενος τὰ περὶ τὴν σύγκλητον. 2

*

Rhodiorum legatio de bello Cretico.

Καὶ Ἀστυμήδης ὁ Ῥόδιος, καὶ πρεσβευτὴς ἅμα καὶ ναύαρχος καθεσταμένος, παρελθὼν ἐξαυτῆς εἰς τὴν σύγ- 3

[1] ἐπιδημίαν Bav.

III.

(I.) *Legatio CXXXVII.*

* * *

XIII. EODEM tempore, quum *Achæorum legati*, qui Romæ erant, in curiam venissent, de iis, qui ex Achaia fuerant Romam *evocati*; visum patribus, nihil movendum.

(II.) *Athenæus Lib.* X. *Cap.* 11. *Deinde Ecloga Legat. CXXXVIII.*

* * *

XIV. *Demetrium*, Syriæ regem, POLYBIUS *Historiarum Libro XXXIII* scribit *bibacem et maximam dici partem ebrium fuisse.*

*

Adhuc æstas erat, cum Romam *Heraclides* advenit, et *Laodicen* atque *Alexandrum* eo adduxit. Qui dum in urbe commoratur, magnæ fortunæ speciem ostentavit, vafre agens omnia, et consulto tempus extrahens, ut senatum ad ea quæ moliebatur flecteret.

*

Venerat etiam Romam *Astymedes*, *Rhodiorum legatus*, qui et classi erat

κλητον, διελέγετο περὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Κρηταιεῖς. A. U. 601.
4 ἡ δὲ σύγκλητος προσέχουσα τὸν νοῦν ἐπιμελῶς, παραχρῆμα πρεσβευτὰς ἐξαπέστειλε τοὺς περὶ Κόϊντον, λύσοντας τὸν πόλεμον.

(III.) Cretenses et Rhodii *auxilia petunt ab Achæis.*

* * *

XV. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον οἱ Κρηταιεῖς πρεσβευ- Concilium Achæorum.
τὰς ἀπέστειλαν πρὸς Ἀχαιοὺς ὑπὲρ βοηθείας, τοὺς περὶ Ἀντιφάτην Τηλεμνάστου, Γορτύνιον· παραπλησίως
2 δὲ καὶ Ῥόδιοι τοὺς περὶ Θεοφάνην. Οὔσης δὲ τῆς συνόδου τῶν Ἀχαιῶν ἐν Κορίνθῳ, καὶ [k] διαλεγομένων τῶν πρεσβευτῶν ἑκατέρων ὑπὲρ τῆς βοηθείας, ἔρρεπον ταῖς
3 γνώμαις οἱ πολλοὶ μᾶλλον ἐπὶ τοὺς Ῥοδίους· ἐντρεπόμενοι καὶ τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα, καὶ τὴν ὅλην αἵρεσιν
4 τῆς πολιτείας καὶ τῶν ἀνδρῶν. Εἰς ἃ βλέπων Ἀντι- Antiphates Cretensis.
φάτης, ἐβουλήθη πάλιν εἰσελθεῖν. τοῦ δὲ στρατηγοῦ συγχωρήσαντος, ἐχρήσατο λόγοις βαρυτέροις ἢ κατὰ
5 Κρῆτα, καὶ σπουδαιοτέροις. Καὶ γὰρ ἦν ὁ νεανίσκος οὐδαμῶς Κρητικὸς, ἀλλὰ πεφυγὼς τὴν Κρητικὴν [l] ἀναγωγήν. Διὸ καὶ συνέβαινε, τοὺς Ἀχαιοὺς ἐπιδέχεσθαι Telemnastus.
6 τὴν παῤῥησίαν αὐτοῦ, καὶ μᾶλλον ἔτι διὰ τὸ τὸν

[k] διαλεγομένων correxi cum Reisk. Vulgo διαλεγόντων. [l] ἀγωγὴν voluerat Reisk.

prætectus. Is sine mora ad senatum adiit, et de *bello adversus Cretenses* verba fecit. Patres, eo audito, et re serio cognita, extemplo *Quintum* legatum miserunt ad finem bello imponendum.

(III.) *Legatio CXXXIX.*

* * *

XV. Eodem quoque tempore *Cretenses* ad *Achæorum* gentem misere legatos, in queis erat *Antiphates* Telemnasti filius Gortynius, opem sibi ferri petentes. Miserunt et *Rhodii* Theophanem. Tunc temporis Achæorum concilium *Corinthi* convenerat: ubi quum esset sudita utraque legatio ad petenda auxilia missa; in Rhodios plerarumque propensior voluntas fuit, quum partim splendor urbis et dignitas homines moveret, partim civitatis illius instituta et ipsorum civium mores. Quæ quum animadverteret *Antiphates*, iterum venire in concionem voluit: atque ut permissu prætoris intravit, orationem habuit gravem et seriam, nec pro Cretensis hominis captu. Etenim hic juvenis Creticum nihil omnino sapiebat, eratque penitus a perversa institutione Cretensium alienus. Propterea Achæis grata erat illius in dicendo libertas, eo quidem impensius, quod pater ejus *Telemna-*

Ol. 156. 3. πατέρα τοῦ προειρημένου, Τηλέμναστον, μετὰ πεντακοσίων Κρητῶν ἐλθόντα, συμπεπολεμηκέναι τὸν πρὸς Νάβιν πόλεμον εὐγενῶς αὐτοῖς. Πλὴν διαπούσαντες, 7
οὐδὲν ἧττον ὁρμὴν εἶχον οἱ πολλοὶ τοῖς Ῥοδίοις βοηθεῖν·
Callicrates. ἕως Καλλικράτης ὁ Λεοντήσιος ἀναστὰς, οὐκ, ἔφη, δεῖν οὔτε πολεμεῖν οὐδενὶ χωρὶς τῆς Ῥωμαίων γνώμης, οὔτε βοήθειαν πέμπειν οὐδενὶ κατ' οὐδενός. Καὶ διὰ ταῦτα 8
κατίσχυσε μένειν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων.

IV.

ANNO URIS DCII.

Regum Asiæ filii in Senatum introducti.

* * *

Ol. 156. 4. A. U. 602. Attalus, Eumenis fil. Romæ. XVI. ΠΡΕΣΒΕΩΝ διαφόρων παραγενομένων εἰς τὴν Ῥώμην, ἡ σύγκλητος πρῶτον μὲν εἰσεκαλέσατο τὸν Εὐμένους τοῦ βασιλέως υἱὸν Ἄτταλον. Παραγεγόνει 2
γὰρ, ἔτι παῖς ὤν, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς Ῥώμην, χάριν τοῦ τῇ τε συγκλήτῳ συσταθῆναι, καὶ τὰς πατρικὰς ἀνανεώσασθαι φιλανθρωπίας καὶ ξενίας. Οὗτος 3
μὲν οὖν φιλανθρωπίνως ὑπό τε τῆς συγκλήτου καὶ τῶν πατρικῶν φίλων ἀποδεχθεὶς, καὶ λαβὼν ἀποκρίσεις, ἃς ἐβούλετο, καὶ τιμὰς ἁρμοζούσας τῇ καθ' αὐτὸν ἡλικίᾳ, μετά τινας ἡμέρας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκείαν· πασῶν 4
αὐτὸν τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων ἐντευξόμενον καὶ

stus tempore belli, adversus Nabidem gesti, auxiliaribus copiis quingentorum Cretensium adductis, magno usui illis fuerat. Nihilominus tamen etiam post auditam hujus orationem manebant in sententia plerique, et opem *Rhodiis* ferendam esse censebant; donec surgeret *Callicrates* Leontesius, qui dixit, *non licere Achæis absque Romanorum voluntate neque bellum cuiquam inferre, neque auxilia ulli populo adversus quemcumque hostem submittere.* Hac ille oratione pervicit, ne quid omnino moveretur.

IV.

Legatio CXL.

* * *

XVI. QUUM plures legationes Romam venissent, primo omnium *Attalo, Eumenis* regis *filio*, senatus est datus. Nam is puer admodum eo tempore Romam venerat, ut senatui se commendaret, et amicitiam hospitiique jus, quod patri fuerat cum populo Romano, renovaret. Hic igitur, a senatu et paternis amicis singulari humanitate susceptus, accepto responso ex animi sui sententia, honoribusque adfectus, qui puero id ætatis conveniebant, post paucos dies domum est reversus; omnibus Græciæ civitatibus, per quas iter faciebat, summo studio et magnificentia eum excipien-

μεγαλοψύχως ἀποδεξαμένων κατὰ τὴν δίοδον. Ἦκε δὲ καὶ Δημήτριος κατὰ τὸν αὐτὸν καιρόν. τυχὼν δὲ μετρίας ἀποδοχῆς, ὡς παῖς, αὖθις ἀνεχώρησεν εἰς τὴν οἰκείαν. Ὁ δ' Ἡρακλείδης κεχρονικὼς ἐν τῇ Ῥώμῃ, παρῆλθεν εἰς τὴν σύγκλητον, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν Λαοδίκην καὶ τὸν Ἀλέξανδρον. Πρῶτον μὲν οὖν ὁ νεανίσκος ἐποιήσατό τινας μετρίους λόγους· ἠξίου δὲ Ῥωμαίους, μνησθῆναι τῆς [m]πρὸς τὸν Ἀντίοχον, τὸν αὐτοῦ πατέρα, φιλίας καὶ συμμαχίας, μάλιστα δὲ συγκαταskευάζειν αὐτῷ τὴν βασιλείαν· εἰ δὲ μή, συγχωρῆσαι τὴν κάθοδον, καὶ μὴ κωλύσαι τοὺς βουλομένους συμπράττειν αὐτῷ πρὸς τὸ καθικέσθαι τῆς πατρῴας ἀρχῆς. Ὁ δ' Ἡρακλείδης παραλαβὼν τὸν λόγον, καὶ πολλήν τινα ποιησάμενος Ἀντιόχου μὲν μνείαν ἐπ' ἀγαθῷ, Δημητρίου δὲ κατηγορίαν, εἰς τοῦτο κατήντησεν, ὅτι δεῖ συγχωρεῖν τὴν κάθοδον τῷ νεανίσκῳ καὶ τῇ Λαοδίκῃ, κατὰ τὸ δίκαιον, οὖσιν Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως ἐκγόνοις κατὰ φύσιν. Τοῖς μὲν οὖν μετρίοις τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν ἤρεσκε τούτων· ἀλλὰ καὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ δράματος ἐνενόουν, καὶ τὸν Ἡρακλείδην ἐξελύττοντο προφανῶς. Οἱ δὲ πολλοί, τεθεραπευμένοι [n]τῇ Ἡρακλείδου γοητείᾳ, συγκατηνέχθησαν ἐπὶ τὸ γράφειν δόγμα τοιοῦτον· Ἀλέξανδρος καὶ Λαοδίκη,

A. U. 602. Demetrius (Ariarathis fil.)

Alexander (Bala) et Laodice, cum Heraclide.

Alexander opem impetrat adv. Demetrium.

[m] πρὸς Ἀντίοχον Bav. absque artic. [n] τῇ Ἡρακλ. γοητείᾳ ex conject. scripsi. τῆς Ἡρακλ. γοητείας MSti. διὰ τῆς Ἡρακλ. γοητείας edd. ex Ursini ing.

tibus. Adfuit ibidem per id tempus et *Demetrius*; qui satis pro ætate, (adolescentulus adhuc erat,) exceptus, in patriam denuo se contulit. *Heraclides* vero, diuturniore mora in urbe facta, in curiam una cum *Laodice et Alexandro* venit. Ibi primo adolescens pauca est locutus, postulavitque, ut *meminissent Romani amicitiæ et societatis, quæ Antiocho parenti suo cum illis fuisset*; deinde, ut *maxime quidem in recuperando suo regno se adjuvarent; sin id minus vellent, redire saltem sibi in Syriam permitterent, neque eos impedirent, qui ad paternum regnum obtinendum opem sibi ferre essent parati.* Mox *Heraclides* sermonem excipere, et postquam laudes ac merita Antiochi pluribus exposuisset, adjecta criminatione Demetrii, postremo subjicere, *æquum justumque esse, ut adolescentulus hic et Laodice, qui essent legitima proles regis Antiochi, in patrium regnum restituantur.* Sed eorum omnium, quæ dicebat iste, nihil quidquam placebat sanæ mentis hominibus; qui et fictam eam esse commentitiamque fabulam intelligebant, et Heraclidem palam abominabantur. At vulgus senatorum, quos præstigiis suis *Heraclides* sibi conciliaverat, in eam sententiam omnes consenserunt, ut hujusmodi Senatusconsultum scriberetur: *Quandoquidem Alexander et Laodice, regis filii, qui*

Ol. 156. 4. A. U. 602. βασιλέως υἱοὶ, Φίλου καὶ συμμάχου ἡμετέρου γεγενημένου, ἐπελθόντες ἐπὶ τὴν σύγκλητον, λόγους [o]ἐποιήσαντο· ἡ δὲ σύγκλητος αὐτοῖς ἐξουσίαν ἔδωκεν, ἐπὶ 13
τὴν πατρῴαν ἀρχὴν παραπορεύεσθαι, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς, ὡς ἠξίουν, ἔδοξεν. Ὁ δ' Ἡρακλείδης, ἐπιλαβόμενος 14
τῆς ἀφορμῆς ταύτης, εὐθέως ἐξενολόγει, καὶ προσεκαλεῖτο τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν [p]*. Ἀφικόμενος δ' εἰς τὴν 15
Ἔφεσον, ἐγένετο περὶ τὴν παρασκευὴν τῆς προκειμένης ἐπιβολῆς.

[o] Post ἐποιήσαντο *lacunæ signum* interseruit Casaub. [p] In fine versus *supple* cum Reiskio, ἵππους ἰδόντας, aut aliquid simile.

amicus sociusque populi Romani fuit, senatum adeuntes, verba apud eum fecerunt: senatus, ut in patrium regnum velut postliminio reverterentur, iis permisit; et ferre ipsis opem, uti postularunt, decrevit. Hac arrepta occasione, *Heraclides* militem extemplo conducere, et multos viros illustres sibi adjungere. Dein Ephesum ut venit; bellum, quod moliebatur, sedulo adparare cœpit.

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

GEOGRAPHICA POLYBII,

A STRABONE MAXIMA ET ATHENÆO CONSERVATA.

I. *Generalia nonnulla, de Argumento hujus Libri.*

* * *

Geographica Polybius peculiari libro Historiarum suarum complexus est.

1. Οἱ δὲ (τὰ τῆς Γεωγραφίας) ἐν τῇ κοινῇ τῆς Ἱστορίας γραφῇ (ἐπραγματεύσαντο·) χωρὶς ἀποδείξαντες 2 τὴν τῶν ἠπείρων τοπογραφίαν· καθάπερ Ἔφορός τε ἐποίησε, καὶ Πολύβιος.

* * *

Argumentum hujus Libri.

3 Πολύβιος, φήσας, περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καλῶς μὲν Εὔδοξον, κάλλιστα δ' Ἔφορον ἐξηγεῖσθαι περὶ κτίσεων, 4 συγγενειῶν, μεταναστάσεων, ἀρχηγετῶν· ἡμεῖς δὲ, φησὶ, τὰ νῦν ὄντα δηλώσομεν, καὶ περὶ θέσεως τόπων,

I.

* * *

(*Strab. Geogr. lib.* VIII. *init.*)

1 NONNULLI Scriptores in communi *Historiæ* enarratione res ad *Geographiam* pertinentes tractaverunt, ita ut separata quadam Historiarum suarum parte *terrarum regionumque descriptionem* complecterentur: quod *Ephorus* fecit et POLYBIUS.

* * *

(*Strabo lib.* X. *p.* 465.)

POLYBIUS dicit, de rebus Græciæ *Eudoxum* belle, optime vero *Ephorum* scripsisse, de origine urbium, de cognationibus, de migrationibus, de ducibus atque auctoribus gentium: *nos autem*, ait, *ea quæ nunc sunt indicabimus, situsque locorum et intervalla ex-*

καὶ διαστημάτων· τοῦτο γάρ ἐστιν οἰκειότατον χωρογραφίᾳ.

* * *

"Ισως δή τινες ἐπιζητήσουσι, πῶς οὔτε περὶ τοῦ καθ' 5
Ἡρακλείους στήλας στόματος οὐδὲν ἐπὶ πλεῖον εἰρήκαμεν, οὔτε περὶ τῆς ἔξω θαλάττης καὶ τῶν ἐν ταύτῃ συμβαινόντων ἰδιωμάτων· οὐδὲ μὴν περὶ τῶν Βρεττανικῶν 6
νήσων, καὶ τῆς τοῦ καττιτέρου κατασκευῆς, ἔτι δὲ τῶν ἀργυρείων καὶ χρυσείων τῶν κατὰ τὴν Ἰβηρίαν· ὑπὲρ ὧν οἱ συγγραφεῖς, ἀμφισβητοῦντες πρὸς ἀλλήλους, τὸν πλεῖστον διατίθενται λόγον. Ἡμεῖς δ', οὐχί, νομίζοντες 7
ἀλλότριον εἶναι τοῦτο τὸ μέρος τῆς Ἱστορίας, διὰ τοῦτο παρελίπομεν· ἀλλὰ, πρῶτον μὲν, οὐ βουλόμενοι παρ' ἕκαστα διασπᾶν τὴν διήγησιν, οὐδ' ἀποπλανᾶν ἀπὸ τῆς πραγματικῆς ὑποθέσεως τοὺς φιληκοοῦντας· δεύτερον 8
δὲ, κρίνοντες, οὐ διεῤῥιμμένην, οὐδ' ἐν παρέργῳ ποιήσασθαι τὴν περὶ αὐτῶν μνήμην· ἀλλὰ κατ' ἰδίαν, καὶ τόπον καὶ καιρὸν ἀποσίμαντες τῷ μέρει τούτῳ, καθ' ὅσον οἷοί τ' ἐσμὲν τὴν ἀλήθειαν περὶ αὐτῶν ἐξηγήσασθαι.

ponemus, quod maxime proprium est descriptioni regionum.

* * *

(*Polyb. Histor. lib.* III. *cap.* 57.)

Quærent fortasse nonnulli, cur *de Freto ad columnas Herculis, de externo mari ejusque natura, de Britannicis insulis et stanni confectione, de auri argentique metallis in Hispaniâ*, de quibus multa, eaque invicem pugnantia, auctores prodidere, non fuse verba fecerimus. Nos vero hæc prætermisimus, non eo quidem nomine, quia parum illa pertinere ad Historiam arbitraremur: sed primo, ne interrumpere narrationem ad singulorum mentionem cogeremur, et a rerum gestarum serie studiosos notitiæ illarum avocare: deinde, quia constituimus, non sparsim variis locis, neque obiter, meminisse illorum; sed seorsim, loco ac tempore ei tractationi destinato, veritatem de illis rebus pro nostra virili explicare.

II. *De* ULYSSIS *Navigatione, circa* SICILIAM *præsertim.*

* * *

II. [a]ΕΚ μηδενὸς ἀληθοῦς ἀνάπτειν καινὴν τερατολο- Homerus
2 γίαν, οὐχ Ὁμηρικόν. προσπίπτει γὰρ, ὡς εἰκὸς, ὡς ficta cum veris con-
πιθανώτερον, ἂν οὕτω τις ψεύδοιτο, εἰ καταμίσγοι τι nectit.
3 καὶ αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν· ὅπερ καὶ Πολύβιός φησι, περὶ
τῆς Ὀδυσσέως πλάνης ἐπιχειρῶν.

* * *

4 Καὶ Πολύβιος δ' ὀρθῶς ὑπονοεῖ τὰ περὶ τῆς πλάνης. Æolus.
5 Τὸν γὰρ Αἴολον, τὸν προσημαίνοντα τοὺς ἔκπλους ἐν
τοῖς κατὰ τὸν πορθμὸν τόποις, ἀμφιδρόμοις οὖσι καὶ
δυσέκπλοις διὰ τὰς παλιῤῥοίας, ταμίαν τε εἰρῆσθαι τῶν
6 ἀνέμων καὶ βασιλέα νενομίσθαι φησί· καθάπερ Δαναὸν Danaus.
μὲν, τὰ ὑδρεῖα τὰ ἐν Ἄργει παραδείξαντα, Ἀτρέα δὲ, Atreus.
τοῦ ἡλίου τὸν ὑπεναντίον τῷ οὐρανῷ δρόμον, μάντεις τε
7 καὶ ἱεροσκοπουμένους ἀποδείκνυσθαι βασιλέας· τούς θ'
ἱερέας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ Χαλδαίους, καὶ μάγους,
σοφίᾳ τινὶ διαφέροντας τῶν ἄλλων, ἡγεμονίας καὶ τιμῆς
8 τυγχάνειν παρὰ τοῖς πρὸ ἡμῶν. οὕτω δὲ καὶ τῶν θεῶν
ἕνα ἕκαστον, τῶν χρησίμων τινὸς εὑρετὴν γενόμενον,
9 τιμᾶσθαι. Ταῦτα δὲ προοικονομησάμενος, οὐκ ἐᾷ τὸν Res veras
Αἴολον ἐν μύθου σχήματι ἀκούεσθαι, οὐδ' ὅλην τὴν poetice expressit Homerus.

[a] Quæ de *sex Zonis terræ*, et sigillatim de plaga Æquatori subjecta, ex Polybio Strabo et alii habent, proferentur Tomo primo in *Testimoniis Veterum de Scriptis Polybii* No. V.

II. *Strabo lib.* I. *p.* 20 *et p.* 23 *sqq.*

* * *

II. NON est *Homericum*, nova *fabularum* portenta proferre, quæ a nullo *vero* dependeant. Verisimiliora nimirum videri debent auditori quæ quis ita comminiscitur, ut vera falsis admisceat: id quod etiam POLYBIUS dicit, ubi de *Ulyssis erroribus* disserere adgreditur.

* * *

Recte POLYBIUS interpretatur ea, quæ *de Erroribus Ulyssis* HOMERUS habet. *Æolum* nempe, qui prædicere solebat, qua ratione per fretum navigari posset, cum iis locis ob adfluxum ac refluxum maris difficulter cursus teneri fretumque superari queat, *ventorum promum condum regemque* dictum habitumque fuisse; quemadmodum *Danaus*, quod Argis *aquarum receptacula* instituisset, et *Atreus*, quod solis cursum, conversioni cœli contrarium, docuisset, *vates regesque sacrorum antistites* nominati sunt, similiterque sacerdotibus Ægyptiorum, Chaldæis, Magis, sapientia quadam alios superantibus, honores et imperia sunt delata. Eodemque modo unumquemque Deorum honores ipsi habitos repetere, ait, ex eo quod aliquid utile humano generi invenerit. His POLYBIUS principiis positis, non patitur *Æolum* pro fabula prorsus accipi, aut universam *Ulyssis peregrinationem*:

Ὀδυσσέως πλάνην· ἀλλὰ μικρὰ μὲν προσμεμυθεῦσθαι, καθάπερ καὶ τῷ Ἰλιακῷ πολέμῳ· τὸ δ' ὅλον, περὶ Σικελίαν [b]καὶ τῷ ποιητῇ πεποιῆσθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις συγγραφεῦσιν, ὅσοι τὰ περιχώρια λέγουσι τὰ περὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν. Οὐκ ἐπαινεῖ δὲ οὐδὲ τὴν τοιαύτην τοῦ Ἐρατοσθένους ἀπόφασιν, διότι φησὶ, τότ' ἂν εὑρεῖν τινα, τοῦ Ὀδυσσεὺς πεπλάνηται, ὅταν εὕρῃ τὸν σκυτέα τὸν συῤῥάψαντα τὸν τῶν ἀνέμων ἀσκόν. Καὶ τοῦτο δ' οἰκείως εἰρῆσθαι τοῖς συμβαίνουσι περὶ τὸ Σπύλλαιον, καὶ τὴν θήραν τῶν γαλεωτῶν τὸ ἐπὶ τῆς Σπύλλης. 10 11 12

Αὐτοῦ δ' ἰχθυάα σκόπελον περιμαιμώωσα, 13
Δελφῖνάς τε, κύνας τε, καὶ εἴποθι μεῖζον ἕλῃσι
Κῆτος.———

(Ὀδυσσ. Μ. 95.)

Thynni pisces.

Τοὺς γὰρ θύννους ἀγεληδὸν φερομένους παρὰ τὴν Ἰταλίαν, ἐπειδὰν [c]ἐμπέσωσι καὶ κωλυθῶσι τῆς Σικελίας ἅψασθαι, περιπίπτειν τοῖς μείζοσι τῶν ζώων, οἷον δελφίνων, καὶ κυνῶν, καὶ ἄλλων κητωδῶν· ἐκ δὲ τῆς θήρας αὐτῶν πιαίνεσθαι τοὺς γαλεώτας, οὓς καὶ ξιφίας λέγεσθαι καὶ κύνας φησί. Συμβαίνειν γὰρ ταὐτὸν ἐνθάδε, καὶ κατὰ τὰς ἀναβάσεις τοῦ Νείλου, καὶ τῶν ἄλλων ὑδάτων, ὅπερ ἐπὶ πυρὸς καὶ ὕλης ἐμπεπραμένης· ἀθροι- 14 15 16

[b] Ante hæc verba excidisse videtur vocab. *καὶνῦ* aut *καὶνὰ*. Casaubonus supplendum vocab. *ἀλλᾷ* putavit: *reliqua omnia de Sicilia et poetam vere scripsisse et historicos &c.* [c] *ἐμπίσωσι* voluerat Reisk.

sed, pauca quædam figmenta eis esse adnexa, ait, quemadmodum et *bello Iliaco*: in universum vero, de Sicilia carmine suo poetam eadem esse complexum, quæ ab aliis scriptoribus referuntur, quotquot Italiæ ac Siciliæ vicina loca descripserunt. Neque vero illam probat *Eratosthenis* sententiam, ubi ait, *tum demum inventurum aliquem, quarnam ad loca vagando delatus fuerit Ulysses, quum invenerit sutorem, qui utrum ventorum consuit.* Jam quæ *de Scylla* Homerus dixit, docet convenire *venationi galeotarum*, quæ exercetur apud *Scyllæum*:

Illic autem piscatur, scopulum circumlustrans,
delphinas, canesque, et sicubi majorem
capere possit
cetum.———

Etenim *thynnos*, cum gregatim præter Italiam feruntur, postquam in fretum inciderunt, et Siciliam adtingere prohibentur, incidere in majores belluas, ut delphinas, canes, et alia cetis similia: ex horum autem venatione pingues reddi *galeotas*, quos etiam *siphias* et *canes* dici ait. Etenim ibi, quemadmodum et ad Nili aliarumque aquarum adscensum, idem usu venire,

ζόμενα γὰρ τὰ θηρία φεύγειν τὸ πῦρ, ἢ τὸ ὕδωρ, καὶ βορὰν γίγνεσθαι τοῖς περίττοσι.

III. Ταῦτα δ' εἰπὼν, διηγεῖται τὴν τῶν γαλεωτῶν Venatio xiphiæ piscis.
2 θήραν, ἣ συνίσταται περὶ τὸ Σκύλλαιον. σκοπὸς γὰρ
ἐφέστηκε κοινὸς τοῖς ὑφορμοῦσιν ἐν δικώποις σκαφιδίοις
3 πολλοῖς, [d]δύο καθ' ἕκαστον σκαφίδιον. καὶ ὁ μὲν ἐλαύ-
νει, ὁ δ' ἐπὶ τῆς πρῴρας ἕστηκε δόρυ ἔχων, σημήναντος
τοῦ σκοποῦ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ γαλεώτου· φέρεται δὲ
4 τὸ τρίτον μέρος ἔξαλον τὸ ζῶον. Συνάψαντος δὲ τοῦ
σκάφους, ὁ μὲν ἔπληξεν ἐκ χειρός· εἶτ' ἐξέσπασεν ἐκ
5 τοῦ σώματος τὸ δόρυ χωρὶς τῆς ἐπιδορατίδος. ἀγκι-
στρώδης τε γάρ ἐστι, καὶ χαλαρῶς ἐνήρμοσται τῷ
δόρατι ἐπίτηδες· καλῴδιον δ' ἔχει μακρὸν ἐξημμένον·
τοῦτ' ἐπιχαλῶσι τῷ τρωθέντι, ἕως κάμῃ σφαδάζον καὶ
6 ὑποφεύγον. τότε δ' ἕλκουσιν ἐπὶ τὴν γῆν, ἢ εἰς τὸ
σκάφος ἀναλαμβάνουσιν, ἐὰν μὴ μέγα εἴη τελέως τὸ
7 σῶμα. Κἂν ἐκπέσῃ δὲ εἰς τὴν θάλατταν τὸ δόρυ, οὐκ
ἀπόλωλεν· ἔστι γὰρ πηκτὸν ἔκ τε δρυὸς καὶ ἐλάτης,
ὥστε, βαπτιζομένου τοῦ δρυΐνου βάρει, μετέωρον εἶναι
8 τὸ λοιπὸν καὶ εὐανάληπτον. Συμβαίνειν δέ ποτε καὶ
τιτρώσκεσθαι διὰ τοῦ σκαφιδίου τὸν κωπηλάτην, διὰ
τὸ μέγεθος τοῦ ξίφους τῶν γαλεωτῶν, καὶ τὸ τὴν ἀκμὴν
9 τοῦ ζώου συαγρώδη εἶναι [e]καὶ τὴν θήραν. [f]Ἔκ τε δὴ Scylla et Charybdis.
τῶν τοιούτων εἰκάζοι τις ἄν, φησὶ, περὶ Σικελίαν γενέ-

[d] δυοὶ Reisk. [e] Excidisse χαλεπὴν aut ἀνδρώδη suspicatus erat idem.

quod fit materia incensa: nempe animalia, dum agmine facto ignem aquamve fugiunt, præda fiunt robustioribus.

III. His dictis POLYBIUS narrat *galeotarum venationem*, quæ *apud Scyllæum* exercetur. Compluribus naviculis, quæ duobus remis agitantur, bini homines vehuntur, quibus in propinquo præsidet communis speculator. Vectorum alter lembum agit; alter, hasta armatus, in prora stat: speculator adventum galeotæ significat; tertia enim sui parte supra mare eminere galeota solet. Quem ubi attigit navicula, comminus ille hastam corpori ejus impingit: deinde eandem rursus evellit, relicta in corpore cuspide. Nam hamata cuspis est, et dedita opera leviter hastili præfigitur; ab eaque dependet longus funiculus, quem laxant vulnerata bellua, donec palpitando ac subterfugiendo defatigetur. Tunc ad terram educunt, aut in lembum imponunt, nisi omnino vastiore sit corpore. Hastile vero, etiamsi in mare exciderit, non perit: est enim compactum ex quercu et abiete; ut, cum pondere pars querna mergitur, reliquum in sublimi exstet ac recipi facile possit. Nonnumquam etiam remex per ipsum lembum vulneratur, ob magnitudinem gladii galeotæ et vim belluæ, cujus et impetus et venatio aprorum simile est. Ex his igitur, inquit, conjicere aliquis possit, de *Homeri* sententia ad *Siciliam* evaga-

σθαι τὴν πλάνην κατὰ τὸν Ὅμηρον, ὅτι τῇ Σκύλλῃ προσῆψε τὴν τοιαύτην θήραν, ἣ μάλιστ' ἐπιχώριός ἐστι τῷ Σκυλλαίῳ· καὶ ἐκ τῶν περὶ τῆς Χαρύβδεως λεγομένων, ὁμοίων τοῖς τοῦ πορθμοῦ πάθεσι. τὸ δὲ, 10 11

Τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν·

(Ὀδυσσ. Μ. 105.)

ἀντὶ τοῦ δὶς, γραφικὸν εἶναι ἁμάρτημα, ἢ ἱστορικόν. Καὶ τὰ ἐν τῇ Μήνιγγι δὲ, τοῖς περὶ τῶν Λωτοφάγων 12 εἰρημένοις συμφωνεῖν.

Tres partes poeseos.

IV. Εἰ δέ τινα μὴ συμφωνεῖ, μεταβολὰς αἰτιᾶσθαι δεῖν, ἢ ἄγνοιαν, ἢ καὶ ποιητικὴν ἐξουσίαν· ἢ συνίστηκεν ἐξ ἱστορίας, καὶ διαθέσεως, καὶ μύθου. Τῆς μὲν οὖν 2 ἱστορίας ἀλήθειαν εἶναι τέλος· ὡς ἐν νεῶν καταλόγῳ τὰ ἑκάστοις τόποις συμβεβηκότα λέγοντος τοῦ ποιητοῦ, τὴν μὲν πετρήεσσαν, τὴν δὲ ἰσχατόωσαν πόλιν, ἄλλην δὲ πολυτρήρωνα, τὴν δ' ἀγχίαλον. τῆς δὲ διαθέσεως, [f]ἐν- 3 έργειαν εἶναι τὸ τέλος· ὡς ὅταν μαχομένους εἰσάγῃ. μύθου δὲ, ἡδονὴν καὶ ἔκπληξιν. Τὸ δὲ πάντα πλάτ- 4

Homeri poesis est scriptio philosophica.

τειν, οὐ πιθανὸν, οὐδ' Ὁμηρικόν. τὴν γὰρ ἐκείνου ποίησιν, φιλοσόφημα πάντας νομίζειν· οὐχ ὡς Ἐρατοσθένης φησὶ, κελεύων, μὴ κρίνειν πρὸς τὴν διάνοιαν τὰ ποιή-

[f] ἐνέργειαν cum Xylandro legere jussit Casaub. in ora rursusque in Commentario, sed in ἐνέργειαν consentiunt omnes.

tum esse *Ulyssem*; quandoquidem *Scyllæ* hanc venationem ille adtribuit, quæ maxime usitata est apud *Scyllæum*. Idem pariter colligi posse, ait, ex eis quæ de *Charybdi* refert poeta, similia his quæ freto Siculo accidunt. Nam illud,

Terque die adlidit fluctus,—

pro *bis* positum, errore vel scribæ vel historiæ ait factum. Jam, quæ in *Meninge* sunt, ea cum his quæ de *Lotophagis* narrat Homerus, consentiunt.

IV. Quod si quæ non congruunt, causam mutationis existimandam esse ait aut ignorationem aut licentiam poeticam, quæ constat ex historia, dispositione ac fabula. *Historiæ* igitur finem esse veritatem: veluti, cum in *Navium recensione* singulis locis suam proprietatem tribuit, dum *urbem* aliam *saxosam*, aliam *in extremitate sitam*, aliam *columbis abundantem*, aliam *mari vicinam* adpellat. *Dispositionis* finem esse efficaciam, et ut res veluti oculis lectorum subjiciantur; veluti, cum pugnantes introducit. *Fabulæ* finem, adficere voluptate, et admiratione percellere. Omnia autem confingere, neque consentaneum esse, nec Homericum. Nam *Homeri poemata* omnes *philosophicam* censere esse *scriptionem*; secus quam Eratosthenes visum, qui negat, de poematibus ex sententia illis subjecta debere judicari,

5 μαστα, μηδ' ἱστορίαν ἀπ' αὐτῶν ζητεῖν. Πιθανώτερόν τε τὸ,

Ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν,

ἐν βραχεῖ διαστήματι δέχεσθαι, (οἱ γὰρ ὀλοοὶ οὐκ εὐθύδρομοι·) ἢ ἐξωκεανίζειν, ὡς ἂν οὐρίων πνεόντων
6 συνεχῶς. Συνθεὶς δὲ τὸ διάστημα τὸ ἐκ Μαλεῶν ἐπὶ στήλας, σταδίων δισμυρίων καὶ δισχιλίων πεντακοσίων· εἰ, φησὶ, τοῦτο θείημεν ἐν ταῖς ἐννέα ἡμέραις διηνύσθαι ἰσοταχῶς, ἑκάστης ἂν ἡμέρας ὁ πλοῦς συμβαίνοι στα-
7 δίων δισχιλίων πεντακοσίων. τίς οὖν ἱστόρηκεν, ἐκ Λυκίας ἢ Ῥόδου δευτεραῖόν τινα ἀφιγμένον εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὄντος τοῦ διαστήματος σταδίων τετρακισχιλίων;
8 Πρὸς δὲ τοὺς ἐπιζητοῦντας, πῶς τρὶς εἰς Σικελίαν ἐλθὼν, οὐδ' ἅπαξ διὰ τοῦ πορθμοῦ πέπλευκεν Ὀδυσσεὺς, ἀπολογεῖται, διότι καὶ οἱ ὕστερον ἔφευγον ἅπαντες τὸν πλοῦν τοῦτον. Τοιαῦτα μὲν εἴρηκεν. A freto Siculo sibi caverunt veteres.

III. *Contra superiores Scriptores Geographicos disputat Polybius.*

* * *

ν. ΠΟΛΥΒΙΟΣ, τὴν Εὐρώπην χωρογραφῶν, τοὺς μὲν ἀρχαίους ἐᾷν φησὶ, τοὺς δ' ἐκείνους ἐλέγχοντας ἐξετάζειν, Δικαίαρχόν τε καὶ Ἐρατοσθένη, τὸν τελευ- Contra Pytheam.

neque ullam in illis historiam vult quæri. Ait porro, probabilius esse, hunc locum,

Inde per novem dies jactabat a diris ventis,

de non longo itinere intelligi, (venti enim diri vel perniciosi non faciunt ad rectum cursum tenendum,) quam, in externum oceanum hoc temporis spatio navigatum fuisse, comminisci, perinde ac si secundis ille usus esset ventis. Supputato enim, quod est a Maleis ad Herculis columnas, spatio XXII millium et quingentorum stadiorum, si (inquit) hoc eum novem illis diebus æquali in singulos portione ponamus confecisse, quotidie illum navigasse bis mille et quingenta stadia consequetur. Atqui, inquit, quis umquam perhibuit, e Lycia aut Rhodo aliquem biduo Alexandriam esse pervectum, quod intervallum non ultra quatuor millia stadiorum est? Iis etiam, qui quærunt, cur Ulysses, cum ter in Siciliam advenerit, ne semel quidem tamen dicatur per fretum navigasse? respondet, posteriores quoque ab hac navigatione omnes sibi cavisse. Hæc igitur ille.

III. *Strab. Geograph. lib.* II. *p.* 104 *sqq.*

* * *

ν. POLYBIUS, Europæ regiones describens, veteres se, ait, missos facere; in eos autem inquirere velle, a quibus illi sunt reprehensi, in *Dicæarchum* et *Eratosthenem*, qui novissimus geogra-

ταῦτα πραγματευσάμενον περὶ τῆς γεωγραφίας, καὶ Πυθέαν· ὑφ' οὗ παρακρουσθῆναι πολλοὺς, ὅλην [5]μὲν τὴν Βρεττανικὴν, [h]ὅσον ἐμβατὸν ἦν, ἐπελθεῖν φάσκοντος, τὴν δὲ περίμετρον πλειόνων ἢ τετρακισμυριάδων ἀποδόντος τῆς νήσου· προσιστορήσαντος δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς Θούλης, καὶ τῶν τότων ἐκείνων, ἐν οἷς οὔτε γῆ καθ' αὐτὸν ὑπῆρχεν ἔτι, οὔτε θάλαττα, οὔτ' ἀὴρ, ἀλλὰ σύγκριμά τι ἐκ τούτων, πλεύμονι θαλαττίῳ ἐοικός· ἐν ᾧ φησὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν [i]αἰωρεῖσθαι καὶ τὰ σύμπαντα, καὶ τοῦτον ὡς ἂν δεσμὸν εἶναι τῶν ὅλων, μήποτε πορευτὸν μήτε πλωτὸν ὑπάρχοντα. Τὸ μὲν οὖν τῷ πλεύμονι ἐοικὸς αὐτὸς ἑωρακέναι, τἄλλα δὲ λέγειν ἐξ ἀκοῆς. Ταῦτα μὲν τὰ τοῦ Πυθέου, καὶ διότι ἐπανελθὼν ἐνθένδε, πᾶσαν ἐπέλθοι τὴν παρωκεανῖτιν τῆς Εὐρώπης, ἀπὸ Γαδείρων ἕως Ταναΐδος. Φησὶ δ' οὖν ὁ Πολύβιος, ἄπιστον καὶ αὐτὸ τοῦτο, πῶς ἰδιώτῃ ἀνθρώπῳ καὶ πένητι τοσαῦτα διαστήματα πλωτὰ καὶ πορευτὰ γένοιτο; τὸν δ' Ἐρατοσθένην, διαπορήσαντα, εἰ χρὴ πιστεύειν τούτοις, ὅμως περί τε τῆς Βρεττανικῆς πεπιστευκέναι καὶ τῶν κατὰ Γάδειρα καὶ τὴν Ἰβηρίαν. Πολὺ δέ φησι βέλτιον, τῷ Μεσσηνίῳ πιστεύειν ἢ τούτῳ. ὁ μέν τοί γε εἰς μίαν χώραν, τὴν Παγχαίαν, λέγει πλεῦσαι· ὁ δὲ καὶ μέχρι τῶν τοῦ κόσμου περάτων

Thule insula.

Pulmo marinus.

Pytheæ fidem non habet Polybius.

[5] μὲν τὴν Βρεττ. ex conject. scripsi. Vulgo μέντοι Βρ. [h] ὅσον ex Tyrwhitti conject. recepi. Vulgo Βρεττανικὴν ἐμβατὸν ἢ ἐπελθεῖν. Pro ἢ rescripsi ἦν. ἢ suaserat Tyrwh. [i] αἰωρεῖσθαι correxi. Vulgo αἰωρεῖσθαι.

phiam tractarit, et PYTHEAM, qui multis imposuerit. Hunc enim perhibere, *totam Britanniam, quatenus adiri potest, se peragrasse; ambitum autem insulæ amplius esse* XL. *millibus stadiorum.* Tum de *Thule* et istis locis ita narrare: *neque terram ibi porro esse, neque mare, neque aerem, sed quidpiam ex his concretum, Pulmonis Marini simile, in quo terra et mare, et universa, sublimia pendeant; hocque esse quasi vinculum universi, neque pedibus umquam accessum, neque navibus.* Et illud quidem Pulmoni simile se ipsum vidisse; cetera auditu accepta referre. Hæc *Pytheam* dicere, adjicereque, *inde reversum, quidquid Europæ regionum est maritimarum, a Gadibus ad Tanaim usque, se peragrasse.* Dicit igitur POLYBIUS, cum incredibile sit, privatum hominem, eumque pauperem, tantum spatii mari terraque obiisse; tamen *Eratosthenem*, quamquam et ipsum dubitantem, fidesne esset his adhibenda, credidisse quæ de Brittannia, de Gadibus et de Hispania ab illo narrantur. Multo autem (ait Polybius) præstabat [*Euhemero*] *Messenio* credere, quam Pytheæ. Ille enim tantum in unam regionem, *Panchæam*, se navigasse ait: hic vero, septentrionalem Europam universam

κατωπτευκέναι τὴν προσάρκτιον Εὐρώπην πᾶσαν, ἣν οὐδὲ
10 τῷ Ἑρμῇ πιστεύσαι τις λέγοντι. Ἐρατοσθένη δὲ τὸν
μὲν Εὐήμερον Βεργαῖον καλεῖν, Πυθέᾳ δὲ πιστεύειν, καὶ
11 ταῦτα δὲ, μήτε Δικαιάρχου πιστεύσαντος. [[k]Τὸ μὲν
οὖν, μήτε Δικαιάρχου πιστεύσαντος, γελοῖον· ὥσπερ
ἐκείνῳ χρήσασθαι κανόνι προσῆκον, καθ' οὗ τοσούτους
12 ἐλέγχους αὐτὸς προφέρεται. Ἐρατοσθένους δὲ εἴρηται ἡ
περὶ τὰ ἑσπέρια καὶ τὰ ἀρκτικὰ τῆς Εὐρώπης ἄγνοια.
13 Ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν καὶ Δικαιάρχῳ συγγνώμη, τοῖς μὴ
14 κατιδοῦσι τοὺς τόπους ἐκείνους· Πολυβίῳ δὲ καὶ Ποσει-
δωνίῳ τίς ἂν συγγνοίη;] Ἀλλὰ μὴν Πολύβιός γέ ἐστιν
ὁ [1]λαοδογματικὰς καλῶν ἀποφάσεις, ἃς ποιεῖται περὶ
τῶν ἐν τούτοις τοῖς τόποις διαστημάτων, καὶ ἐν ἄλλοις
πολλοῖς, ἀλλ' οὐδ' ἐν οἷς ἐκείνους ἐλέγχει καθαρεύων.

Pytheæ fidem non habet Polybius.

VI. Τοῦ γοῦν Δικαιάρχου μυρίους μὲν εἰπόντος τοὺς
ἐπὶ στήλας ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου σταδίους, πλείους δὲ
τούτων τοὺς ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν μέχρι τοῦ μυχοῦ, τοῦ δ'
ἐπὶ στήλας τὸ μέχρι τοῦ πορθμοῦ τρισχιλίους ἀπο-
δόντος, ὡς γίγνεσθαι τὸ λοιπὸν ἑπτακισχιλίους τὸ ἀπὸ
2 πορθμοῦ μέχρι στηλῶν· τοὺς μὲν τρισχιλίους ἐᾷν φησιν,
εἴτ' εὖ λαμβάνονται, εἴτε μή· τοὺς δ' ἑπτακισχιλίους

Contra Dicæarchum, de distantia a Peloponn. ad fret. Herc.

[k] Strabonis verba, quibus suum de Polybio judicium interponit, *uncis* inclusi.
[1] λαοδογματικὰς correxi cum Tyrwh. Vulgo ὁ ὅλας δογματ. ubi ὅλως pro ὅλας suspicatus erat Casaub. Sequentia satis-ne integra sint nescio. Fuit quum suspicarer legendum ἃς ποιεῖται (vel ποιοῦνται) Ἐρατοσθένης τε καὶ Δικαίαρχος, et deinde ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς ἐν οἷς. Conferenda cum h. l. verba Strabonis lib. VII. p. 317. Τοιαῦτα δὲ καὶ τοῦ Ἐρατοσθένους ἔνια παρακρούσματα ἐστὶ λαοδογματικὰ, [sic cum Tyrwh. scribo pro vulg. λαοδογματικῶς,] καθάπερ Πολύβιός φησι, καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν ἄλλων λέγων συγγραφέων.

usque ad fines mundi perlustrasse se, dicit; quod ne Mercurio quidem dicenti crederes. Interim *Eratosthenem*, qui Evhemerum *Bergæum* adpellet, Pytheæ credere, cui tamen ne Dicæarchus quidem credidit. [Jam id quidem ridiculum est, quod *Dicæarchum* profert; quasi vero conveniat, eum veluti normam sequi, quem ipse Polybius tot reprehensionibus incessit. Quanta autem fuerit Eratosthenis ignorantia occiduarum et septemtrionalium Europæ partium, dictum est. Verum huic quidem et Dicæarcho danda est venia, qui loca ista non viderunt: *Polybio* autem et Posidonio quis ignoscat?] Atqui is est Polybius, qui, quæ isti de locorum horum distantiis et aliis multis pronunciant, *ex vulgi opinione arrepta* ait; cum ne in his quidem, in quibus illos reprehendit, vitio ipse careat.

VI. Certe cum *Dicæarchus* a Peloponneso ad columnas decies mille stadia numeret, atque plura his, si quis Adriatici sinus oram usque ad ultimum recessum legerit; quumque universi itineris, ad columnas instituti, eam partem, quæ ad fretum usque Siculum procedit, trium millium esse dicat, ut reliqua sint a Siculo freto ad columnas: septem millia: POLYBIUS

Polybius contra Dicæarchum,

οὐδετέρως, οὐδὲ τὴν παραλίαν ἐμμετροῦντι, οὔτε τὴν διὰ μέσου τοῦ πελάγους. Τὴν μὲν γὰρ παραλίαν 3
ἐοικέναι μάλιστ' ἀμβλείᾳ γωνίᾳ, βεβηκυίᾳ ἐπί τε τοῦ πορθμοῦ καὶ τῶν στηλῶν, κορυφὴν δ' ἐχούσῃ Ναρβῶνα.
Ὥστε συνίστασθαι τρίγωνον, βάσιν ἔχον τὴν διὰ τοῦ 4
πελάγους εὐθεῖαν, πλευρὰς δὲ τὰς τὴν γωνίαν ποιούσας τὴν λεχθεῖσαν· ὧν ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ μέχρι 5
Ναρβῶνος, μυρίων ἐστὶ καὶ πλειόνων ἢ διακοσίων ἐπὶ τοῖς χιλίοις· ἡ δὲ λοιπὴ, μικρῷ [m]λεῖπον ἐλαττόνων ἢ ὀκτακισχιλίων. Καὶ τὸ πλεῖστον μὲν διάστημα ἀπὸ 6
τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Λιβύην ὁμολογεῖσθαι κατὰ τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος, σταδίων οὐ πλειόνων ἢ τρισχιλίων· κατὰ τὸ Σαρδόνιον δὲ λαμβάνειν συναγωγήν. ἀλλ' ἔστω, φησὶ, καὶ ἐκεῖνο τρισχιλίων· [n]προσιλήφθω δ' ἐπὶ 7
τούτοις, δισχιλίων σταδίων τὸ τοῦ κόλπου βάθος [o]τοῦ κατὰ Ναρβῶνα, ὡς ἂν κάθετος ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ ἀμβλυγωνίου. Δῆλον οὖν, φησὶν, ἐκ τῆς 8
παιδικῆς μετρήσεως, ὅτι ἡ σύμπασα παραλία ἡ ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ ἐπὶ στήλας ἔγγιστα ὑπερέχει τῆς διὰ τοῦ πελάγους εὐθείας σταδίοις πεντακοσίοις σταδίοις. Προστεθέντων 9
δὲ τῶν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τὸν πορθμὸν τρισχιλίων, οἱ σύμπαντες ἔσονται στάδιοι, αὐτοὶ ἐπ' εὐθείας,

[m] λεῖπον correxi. Vulgo λειπὸν. [n] προσιλήφθω suspicatus et interpretatus erat Casaub. *adjiciantur*. [o] ex conject. scripsi. Vulgo τὸ κατὰ Ναρβ.

ait, de tribus millibus se non disputare, vere ne an falso ponantur; sed septem illa millia neque mensuræ oræ maritimæ convenire, neque per medium pelagus ductæ lineæ respondere. Nam oram maritimam *obtuso angulo* maxime similem esse, *freto* et *columnis* insistenti, cujus vertex sit *Narbo*: ita ut efficiatur triangulum, cujus basis sit recta linea per altum ducta mare; latera vero, lineæ illæ quæ prædictum angulum constituunt. Horum laterum illud, quod a Siculo freto est Narbonem usque, stadia habet undecies mille ducenta et amplius: alterum vero paullo minus est octo stadiorum millibus. Jam longissimum quidem ab Europa ad Africam intervallum, quod secundum mare Tyrrhenum est, ex omnium confesso non amplius esse, ait, stadiorum ter mille, in Sardoo autem mari fieri minus. Verum esto, inquit, etiam hoc trium millium. Sumantur de hac summa stadia bis mille, quæ est profunditas sinus, quem efficit mare ad Narbonem, ut hic sit cathetus, ex vertice trianguli obtusanguli in basin demissus. Adparet ex Geometriæ legibus, quas in scholis pueri discunt, totam maritimam oram, a freto usque ad columnas, quingentis fere stadiis excedere lineam rectam per pelagus ductam. Quod si igitur adjicias tria millia, quæ sunt a Peloponneso ad fretum, oritur summa stadiorum (si ipsam per se lineam rectam spectes) amplius altero tanto major quam illa

10 πλείους ἢ διπλάσιοι ὧν Δικαίαρχος εἶπε. πλείους δὲ τούτων, τοὺς ἐπὶ τὸν μυχὸν τὸν Ἀδριατικὸν, δείκνυσι, 11 φησὶ, τιθέναι κατ' ἐκεῖνον. Ἀλλ', ὦ φίλε Πολύζιε, φαίη τις ἄν, ὥσπερ τούτου τοῦ ψεύσματος ἐναργῆ παρίστησι τὸν ἔλεγχον ἡ πεῖρα ἐξ αὐτῶν ὧν εἴρηκας 12 αὐτός· P εἰς μὲν Λευκάδα ἐκ Πελοποννήσου ἑκατοσίους, ἐντεῦθεν δὲ τοὺς ἴσους εἰς Κέρκυραν, καὶ πάλιν ἐντεῦθεν εἰς τὰ Κεραύνια τοὺς ἴσους, καὶ ἐν δεξιᾷ εἰς τὴν Ἰαπυγίαν, ἀπὸ δὲ τῶν Κεραυνίων τὴν Ἰλλυρικὴν παρα- 13 λίαν σταδίων ἑξακισχιλίων ἑκατὸν πεντήκοντα· οὕτως κἀκεῖνα ψεύσματά ἐστιν ἀμφότερα, καὶ ὁ Δικαίαρχος εἶπε, τὸ ἀπὸ πορθμοῦ ἐπὶ στήλας εἶναι σταδίων ἑπτα- 14 κισχιλίων, καὶ ὁ σὺ δοκεῖς ἀποδεῖξαι. ὁμολογοῦσι γὰρ οἱ πλεῖστοι, τὸ διὰ πελάγους μυρίων εἶναι καὶ δισχιλίων.

de distantia a Peloponn. ad fret. Herc.

*

VII. Ἐξῆς δὲ τὰ τοῦ Ἐρατοσθένους ἐπανορθοῖ· τὰ 2 μὲν εὖ, τὰ δὲ χεῖρον λέγων ἢ ἐκεῖνος. Ἐξ Ἰθάκης μὲν γὰρ εἰς Κέρκυραν τριακοσίους εἰπόντος, πλείους φησὶν εἶναι τῶν ἐνακοσίων· ἐξ Ἐπιδάμνου δὲ εἰς Θεσσα- λονίκειαν ἐνακοσίους ἀποδόντος, πλείους τῶν δισχιλίων 3 φησί. ταῦτα μὲν εὖ. Ἀπὸ δὲ Μασσαλίας ἐπὶ στήλας λέγοντος ἑπτακισχιλίους, ἀπὸ δὲ Πυρήνης ἑξακισχι- λίους, αὐτὸς λέγει χεῖρον πλείους ἢ ἐνακισχιλίους τοὺς

Polybius et Eratosth.

de longitudine Hispaniæ.

P Depravatum ac mutilum esse locum, monuit Casaub. qui v. 11. post ἡ πεῖρα excidisse nonnulla suspicatus est.

summa, quæ est a *Dicæarcho* posita. Atque huic summæ addendus præterea, secundum eumdem *Dicæarchum*, fuerit ille numerus stadiorum, quem complectitur ora Adriatici sinus. At, mi *Polybi!* dixerit aliquis, quemadmodum hoc mendacium evidenter refellit experientia, ex his ipsis quæ tute tradidisti: a Peloponneso ad Leucadem esse stadia DOC; inde totidem ad Corcyram; totidemque rursus hinc ad montes Ceraunios et a dextra ad Apuliam; a Ceraunii autem, oram Illyrici VI millia centum et quinquaginta: ita utrumque falsum est, et quod *Dicæarchus* a freto ad columnas posuit spatium septem millium stadiorum, et quod tu videris tibi demonstrasse. Plurimi enim in hoc consentiunt, per pelagus esse iter duodecim millium.

*

VII. Post hæc POLYBIUS corrigit *Eratosthenis dicta*; quædam recte, quædam illo deterius dicens. Cum enim is ab Ithaca Corcyram usque trecenta stadia metiatur, amplius DCCCC iste ponit: et cum ab Epidamno Thessalonicam nongenta *Eratosthenes* stadia numeret, plura duobus millibus *Polybius* ponit. Et hæc quidem recte. Sed cum idem ille a Massilia ad Columnas VII millia, a Pyrene vero VI millia ponat; *Polybius*, minus recte,

Polyb. et Eratosth.

ἀπὸ Μασσαλίας, ἀπὸ δὲ Πυρήνης μικρὸν ἐλάττους ἢ ὀκτακισχιλίους· ἐγγυτέρω γὰρ τῆς ἀληθείας ἐκεῖνος εἶρηκεν. Οἱ γὰρ νῦν ὁμολογοῦσιν, εἴ τις τὰς τῶν ὁδῶν 4
ἀναμαλίας ὑποτέμνοιτο, μὴ μείζω τῶν ἑξακισχιλίων σταδίων εἶναι τὸ μῆκος τὴν σύμπασαν Ἰβηρίαν ἀπὸ Πυρήνης ἕως τῆς ἑσπερίου πλευρᾶς. Ὁ δ' αὐτὸν τὸν 5
Τάγον ποταμὸν ὀκτακισχιλίων σταδίων τίθησι τὸ μῆκος ἀπὸ τῆς πηγῆς μέχρι τῶν ἐκβολῶν, οὐ δήπου τὸ σὺν τοῖς σκολιώμασιν, (οὐ γὰρ γεωγραφικὸν τοῦτο) ἀλλ' ἐπ' εὐθείας λέγων· καίτοι γε ἀπὸ Πυρήνης αἱ τοῦ Τάγου πηγαὶ πλέον διέχουσιν ἢ χιλίους σταδίους.

de Gallis in Hispan.

Πάλιν δὲ τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἀποφαίνεται, ὅτι ἀγνοεῖ τὰ 6
Ἰβηρικὰ ὁ Ἐρατοσθένης, καὶ διότι περὶ αὐτῆς ἴσθ' ὅπου τὰ μαχόμενα ἀποφαίνεται· ὅς γε μέχρι Γαδείρων ὑπὸ 7
Γαλατῶν περιοικεῖσθαι φήσας [q]τὸ ἔξωθεν αὐτῆς, εἴ γε τὰ πρὸς δύσιν τῆς Εὐρώπης μέχρι Γαδείρων ἔχουσιν ἐκεῖνοι· τούτων οὖν ἐκλαθόμενος κατὰ τὴν τῆς Ἰβηρίας

de longitudine Europæ.

περίοδον, τῶν Γαλατῶν οὐδαμοῦ μέμνηται. [r]Τὸ δὲ 8
μῆκος τῆς Εὐρώπης ὅτι ἔλαττόν ἐστι τοῦ συναμφοῖν τῆς τε Λιβύης καὶ τῆς Ἀσίας ἐκτιθεὶς, οὐκ ὀρθῶς τὴν σύγκρισιν ποιεῖται. τὸ μὲν γὰρ στόμα τὸ κατὰ στήλας 9
φησὶν ὅτι κατὰ τὴν ἰσημερινὴν δύσιν ἐστὶν, ὁ δὲ Τάναϊς ῥεῖ ἀπὸ θερινῆς ἀνατολῆς· ἐλαττοῦται δὴ τῶν συναμφοῖν 10

[q] Adjeci articulum ex scriptis libris, quos laudat Casaub. Sed nec sic satis integra atque sana videtur oratio. [r] Conjunctionem ex conject. adjeci.

a Massilia, ait, amplius esse IX millibus, a Pyrene vero paullo pauciora VIII millibus: in quo ille sane propius aberravit a veritate. Qui enim hodie ista tractant, inter eos convenit, si quis itinerum inæqualitates demat, totius Hispaniæ longitudinem a Pyrena usque ad occiduum latus non excedere VI stadiorum millia. At hic ipsi etiam Tago fluvio, a fontibus usque ad ostia, longitudinem VIII millium stadiorum tribuit; non scilicet obliquitatum habita ratione, (id enim parum geographicum foret,) sed rectam lineam intelligens: atqui fontes Tagi a Pyrena amplius mille stadiis distant. Rursus vero hoc quidem vere affirmat, *rerum Hispanicarum* ignarum esse *Eratosthenem*, et de ista regione interdum etiam pugnantia pronunciare: qui, cum dixisset, usque ad Gades oram ejus habitari a Gallis, (si modo occidua Europæ usque Gades incolunt illi,) horum oblitus, in Hispaniæ circuitu describendo nusquam Gallorum facit mentionem. Sed ubi docet, *longitudinem Europæ* minorem esse longitudine Asiæ et Africæ simul sumtarum, ibi comparationem non recte instituit. Nam fauces, quas ad Columnas sunt, ait esse versus *occasum æquinoctialem*, Tanaim autem fluere ab *æstivo ortu*: igitur conjuncta Asiæ et Africæ longitudine mino-

μήκους, [a]τοῦ μεταξὺ τῆς θερινῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς ἰσημερινῆς· τοῦτο γὰρ ἡ Ἀσία προλαμβάνει πρὸς τὴν ἰσημερινὴν ἀνατολὴν τοῦ πρὸς τὰς ἄρκτους ἡμικυκλίου. Polyb. et Eratosth.

* *

11 Προπίπτωνίας δὲ τῆς Εὐρώπης ἄκραις πλείοσι, βέλτιον μὲν οὗτος εἴρηκεν Ἐρατοσθένους περὶ αὐτῶν, de promontoriis Europæ.
12 οὕτω δὲ ἱκανῶς. Ἐκεῖνος μὲν γὰρ τρεῖς ἔφη· τὴν ἐπὶ τὰς στήλας καθήκουσαν, ἀφ' ἧς ἡ Ἰβηρία· καὶ τὴν ἐπὶ τὸν πορθμὸν, ἀφ' ἧς ἡ Ἰταλία· καὶ τρίτην τὴν κατὰ Μαλέας, ἀφ' ἧς τὰ μεταξὺ τοῦ Ἀδρίου καὶ τοῦ
13 Εὐξείνου πάντ' ἔθνη, καὶ τοῦ Τανάϊδος. Οὗτος δὲ τὰς μὲν δύο τὰς πρώτας ὁμοίως ἐκτίθεται· τρίτην δὲ, τὴν κατὰ Μαλέαν καὶ Σούνιον, ἀφ' ἧς ἡ Ἑλλὰς πᾶσα καὶ
14 ἡ Ἰλλυρὶς καὶ τῆς Θρᾴκης τινά· τετάρτην δὲ, τὴν κατὰ τὴν Θρᾳκίαν χερρόνησον, ἀφ' ἧς τὰ κατὰ τὸν Σηστὸν καὶ Ἄβυδον στενὰ, ἔχουσι δ' αὐτὴν Θρᾷκες· πέμπτην δὲ, τὴν κατὰ τὸν Κιμμερικὸν βόσπορον καὶ τὸ στόμα τῆς Μαιώτιδος.

[a] Forsan τῷ μεταξὺ.

rem esse Europam eo spatio, quod inter ortum æstivum et ortum æquinoctialem interjacet; illud enim spatium semicirculi septemtrionalis ab ortu æstivo ad ortum æquinoctialem Asia occupat.

* *

At enim cum Europa pluribus procurrat *promontoriis*; POLYBIUS de his rectius, quam *Eratosthenes*; nec tamen ipse satis recte. Eratosthenes enim tria retulit: unum, quod ad Columnas pertinet, quo nititur Hispania; alterum, ad fretum Siculum, quo nititur Italia; tertium, ad Maleam, quo nituntur regiones omnes, quæ inter Adriaticum mare, et Euxinum pontum Tanaimque interjectæ sunt. *Polybius* autem duo quidem priora eodem modo recenset: tertium autem ponit illud, quod ad Maleam et Sunium est, cui imminet Græcia omnis et Illyricum et pars Thraciæ: quartum, illud quod ad Chersonesum Thracicam est, ad quam sunt fauces ad Sestum et Abydum, tenent autem Thraces: quintum, illud quod ad Bosporum Cimmericum est et ad Mæotidis ostium.

IV. *De* Lusitania.

* * *

Thynnus glande vescitur.

VIII. ΠΟΛΥΒΙΟΣ ὁ Μεγαλοπολίτης, ἐν τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, περὶ τῆς ἐν Ἰβηρίᾳ Λυσιτανίας χώρας διαλεγόμενος, φησὶν, ὅτι βάλανοί εἰσι κατὰ βάθος ἐν τῇ αὐτόθι θαλάττῃ πεφυτευμέναι, ὧν τὸν καρπὸν σιτουμένους τοὺς θύννους πιαίνεσθαι. Διόπερ 2 οὐκ ἂν ἁμάρτοι τις, λέγων ὗς εἶναι θαλαττίους τοὺς θύννους. εἰσὶ γὰρ οἱ θύννοι οἷον ὗες ἀπὸ τῶν βαλάνων αὐξανόμενοι.

*

Λέγει δ' ὁ Πολύβιος, καὶ μέχρι τῆς Λατίνης ἐκτείν- 3 εσθαι τὴν βάλανον ταύτην· εἰ μὴ ἄρα, φησὶ, καὶ ἡ Σαρδὼ φέρει καὶ ἡ πλησιόχωρος ταύτῃ.

*

Lusitaniæ felix temperies.

Τὴν κατὰ Λυσιτανίαν (χώρα δ' ἔστιν αὕτη τῆς 4 Ἰβηρίας, ἣν νῦν Ῥωμαῖοι Ἱσπανίαν ὀνομάζουσι) διηγούμενος εὐδαιμονίαν Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, φησὶν, ὡς αὐτόθι διὰ τὴν τοῦ ἀέρος εὐκρασίαν καὶ τὰ ζῶα πολύγονα καὶ ἄνθρωποι, καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ καρποὶ οὐδέποτε φθείρονται. Ῥόδα μὲν γὰρ αὐτόθι, καὶ λευκόϊα, καὶ ἀσπάραγοι, 5 καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις, οὐ πλεῖον διαλείπει μηνῶν τριῶν. Τὸ δὲ θαλάττιον ὄψον, καὶ κυτὰ τὸ πλῆθος, 6

IV.

* * *

(*Athenæus lib.* VII. *c.* 14.)

VIII. POLYBIUS Megalopolitanus *libro XXXIV Historiarum*, de Lusitania Hispaniæ regione agens, scribit, in profundo ad mare ibi *glandiferas quercus* gigni, quarum fructu *thynni* vescantur et pinguescant. Quapropter a vero haud aberraverit, si quis *thynnos* esse *marinos porcos* dixerit, quia veluti sues glande pascuntur et augescunt.

*

(*Strabo lib.* III. *p.* 145.)

Polybius tradit, hanc *glandem* ab æstu maris etiam ad Latium usque deferri: nisi forte (alt) Sardinia etiam eam generat et vicina loca.

*

(*Athenæus, initio libri* VIII.)

Lusitaniæ felicitatem (ea regio Iberiæ est, quam Hispaniam Romani vocant) describens *Polybius libro XXXIV Historiarum*, narrat, ibi ob cœli temperiem et homines fœcundos esse et animantia reliqua, et fructus in ea regione numquam interire. Roseas quidem illic, et leucoia, et asparagos, et alia his similia, non amplius tribus mensibus cessare. Obsonium autem

καὶ κατὰ τὴν χρηστότητα, καὶ κατὰ τὸ κάλλος, μεγάλην ἔχει διαφορὰν πρὸς τὸ γιγνόμενον ἐν τῇ καθ' 7 ἡμᾶς θαλάττῃ. Καὶ ὁ μὲν τῶν κριθῶν σίκλος (μάδιμνος) ἐστὶ δραχμῆς· ὁ δὲ τῶν πυρῶν, ἐννέα ὀβολῶν 8 Ἀλεξανδρινῶν· τοῦ δ' οἴνου, δραχμῆς, ὁ μετρητής. Καὶ ἔριφος ὁ μέτριος ὀβολοῦ, καὶ λαγώς. τῶν δ' ἀρνῶν τριώβολον καὶ τετρώβολον ἡ τιμή. ὗς δὲ πίων, ἑκατὸν 9 μνᾶς ἄγων, πέντε δραχμῶν· καὶ πρόβατον δυεῖν. τάλαντον δὲ σύκων, τριῶν ὀβολῶν. μόσχος δραχμῶν πέντε, 10 καὶ βοῦς ζύγμιος δέκα. Τὰ δὲ τῶν ἀγρίων ζώων κρέα σχεδὸν οὐδὲ καταξιοῦται τιμῆς· ἀλλ' ἐν ἐπιδόσει καὶ χάριτι τὴν ἀλλαγὴν ποιοῦνται τούτων.

V. *De* Hispania.

*

ιχ. Τοὺς τὴν Βαιτικὴν ἐνοικοῦντας, Τουρδετανούς Turdetani
2 τε καὶ Τουρδούλους προαγορεύουσιν· οὓς οἱ μὲν τοὺς et Turduli.
αὐτοὺς νομίζουσιν, οἱ δ' ἑτέρους· ὧν ἐστι καὶ Πολύβιος, συνοίκους φήσας τοῖς Τουρδεταν οῖς πρὸς ἄρκτον τοὺς
3 Τουρδούλους. . . Τῇ δὲ τῆς χώρας εὐδαιμονίᾳ καὶ τὸ ἥμερον καὶ τὸ πολιτικὸν συνηκολούθησε τοῖς Τουρδεταν οῖς, καὶ τοῖς Κελτικοῖς δὲ διὰ τὴν γειτνίασιν, ὡς Celtici.
εἴρηκε Πολύβιος, καὶ τὴν συγγένειαν.

marinum et copia et bonitate et pulcritudine longe superare illud quod in nostro gignitur mari. Et hordei quidem sicilus, id est modius, drachma emitur; tritici vero, Alexandrinis obolis novem: vini amphora, drachma. Mediocris hædus, obolo; lepus, tantidem. Agni pretium, tres vel quatuor oboli: porci pinguis, centum librarum pondo, quinque drachmæ: ovis, duæ drachmæ. Ficuum talentum obolis tribus constat: vitulus, quinque drachmis; bos jugatorius, decem. Agrestium vero animalium carnes pretio fere nullo censeri; sed gratuito dari, et auctarii vice, cum alias merces permutant.

V.

(*Strabo lib.* III. *p.* 139 *et* 151.)

IX. *Bœticæ* incolas, *Turdetanos* vocant et *Turdulos*. Hos quidem eumdem, alii diversos populos censent: in quibus est *Polybius*, Turdetanos Turdulorum ad septemtrionem vicinos esse tradens. . . . Apud *Turdetanos* vero ex agri fertilitate mansuetudo etiam morum et civilitas est consecuta: idemque et apud *Celticos* obtinuit propter vicinitatem, ut ait *Polybius*, et propter cognationem.

Columnæ.

Καὶ Δικαίαρχος δὲ, καὶ Ἐρατοσθένης, καὶ Πολύβιος, καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων, περὶ τὸν πορθμὸν ἀποφαίνουσι τὰς στήλας. 4

Fons singularis naturæ Gadibus.

Φησὶ δὲ Πολύβιος, κρήνην ἐν τῷ Ἡρακλείῳ τῷ ἐν Γαδείροις εἶναι, βαθμῶν ὀλίγων κατάβασιν ἔχουσαν εἰς τὸ ὕδωρ, πότιμον δὲ εἶναι· ἣν ταῖς παλιρροίαις τῆς θαλάττης ἀντιπαθεῖν, κατὰ μὲν τὰς πλήμας ἐκλείπουσαν, κατὰ δὲ τὰς ἀμπώτεις πληρουμένην. Αἰτιᾶται δ', 5 6
ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ βάθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἐκπίπτον, καταπαλυφθείσης μὲν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ κύματος κατὰ τὰς ἐπιβάσεις τῆς θαλάττης, εἴργεται τῶν τοιούτων ἐξόδων οἰκείων, ἀναστρέψαν δὲ εἰς τὸ ἐντὸς, ἐμφράττει τοὺς τῆς πηγῆς πόρους, καὶ ποιεῖ λειψυδρίαν· γυμνωθείσης δὲ πάλιν, εὐθυπορῆσαν, ἐλευθεροῖ 7
τὰς φλέβας τῆς πηγῆς, ὥστ' ἀναβλύειν εὐπόρως.

Argentea metalla.

Πολύβιος δὲ τῶν περὶ Καρχηδόνα Νέαν ἀργυρείων 8
μνησθεὶς, μίγιστα μὲν εἶναι φησὶ, διέχειν δὲ τῆς πόλεως ὅσον [t] εἴκοσι σταδίους, περιειληφότα κύκλον τετρακοσίων σταδίων· ὅπου τέτταρας μυριάδας ἀνθρώπων μένειν τῶν 9

[t] Alii ἐννὰ, *octo stadia.*

(*Strabo lib.* III. *p.* 170.)

Dicæarchus, Eratosthenes, *Polybius*, plurimique Græcorum, ad fretum esse *Columnas Herculeas* contendunt.

(*Strabo lib.* III. *p.* 172.)

Scribit POLYBIUS, *Gadibus* in templo Herculis *fontem* esse, ad cujus aquas pascorum sit graduum descensus, potui aptas: qui ad æstus maris contrarios plane ratione sit adfectus, cum sub exundationem maris deficiat, et defluente eo impleatur. Causam rei confert in spiritum, qui e profundo, ut ait, in superficiem terræ exit: qua superficie sub maris adfluxu aquis cooperta, spiritum, quum solitis suis exitibus privetur, introrsum reverti ait, obstructisque fontis meatibus aquas intercludere; rursusque denudata aquis superficie, recta progredientem, venas fontis liberare obstructione, ut copiose adeo ebulliat aqua.

(*Strabo lib.* III. *p.* 147. *seq.*)

POLYBIUS, mentionem *argentearum metallorum* faciens, quæ sunt ad *Novam* Carthaginem, esse ea ait maxima, ab urbe ad XX *stadia* dista, circuitum CCCC stadiorum complectentia. Ibi XL millia hominum in labore

ἐργαζομένων, ἀναφέροντας τότε τῷ δήμῳ τῶν Ῥωμαίων καθ' ἑκάστην ἡμέραν δισμυρίας καὶ πενταπισχιλίας δραχμάς. Τὴν δὲ κατεργασίαν τὴν μὲν ἄλλην ἐῶ· μακρὰ γάρ ἐστι. τὴν δὲ συρτὴν βῶλον τὴν ἀργυρῖτιν, φησὶ, κόπτεσθαι, καὶ κοσκίνοις εἰς ὕδωρ διαρτᾶσθαι· κόπτεσθαι δὲ πάλιν τὰς ὑποστάσεις, καὶ πάλιν διηθουμένας ἀποχεομένων τῶν ὑδάτων κόπτεσθαι· τὴν δὲ τέμπτην ὑπόστασιν, χωνευθεῖσαν ἀποχυθέντος τοῦ μολύβδου, καθαρὸν τὸ ἀργύριον ἐξάγειν. Glebæ amnibus devectæ.

*

Πολύβιος καὶ τὸν Ἄναν καὶ τὸν Βαῖτιν ἐκ τῆς Κελτιβηρίας ῥεῖν φησὶ, διέχοντας ἀλλήλων ὅσον ἐννακοσίους σταδίους.

*

Πολύβιος, τὰ τῶν Οὐακκαίων καὶ τῶν Κελτιβήρων ἔθνη καὶ χωρία δεξιὼν, συλλέγει ταῖς ἄλλαις πόλεσι καὶ Σεγεσάμαν καὶ Ἰντερκατίαν.

*

Τοιοῦτόν τινα ὑφίσταται τῇ κατασκευῇ καὶ λαμπρότητι Πολύβιος Ἰβηρός τινος βασιλέως [u]οἶκον, ὃν καὶ ἐζηλωκέναι λέγει τὴν τῶν Φαιάκων τρυφὴν, πλὴν τοῦ τοὺς κρατῆρας ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας ἑστάναι πλήρεις οἴνου κριθίνου, ἀργυροῦς ὄντας καὶ χρυσοῦς. Luxuria regis Hispani.

[u] *οἶκον* correxi. Vulgo *οἰκίαν*.

versari, atque in singulos dies tunc temporis XXV millia drachmarum in ærarium populi Romani inferre. Jam totam rationem conficiendi argenti, quia longum est, omitto narrare. *Glebam* autem, *quæ amnibus devehitur, argentariam* contundi, ait, et cribris in aqua suspendi: tum rursus, quæ subsederunt, contundi ac percolari: aliquoties id repeti: quod quinto subsedit, id liquari; atque ita, plumbo defuso, purum argentum produci.

*

Polybius et *Anam* et *Bætim* e Celtiberia profluere ait, distantes invicem ad DCCCC stadia. (*Strabo lib.* III. *p.* 148.)

*

Polybius, *Vaccæorum* et Celtiberorum populos ac loca recensens, inter alias urbes *Segesamam* refert et *Intercatiam*. (*Strabo lib.* III. *p.* 162.)

*

(*Athenæus lib.* I. *cap.* 14.)

Tales *ædes*, structura et ornamentis splendentes, Polybius depingit *regis cujusdam Hispani*, quem æmulatum fuisse *Pharacum* etiam *luxum* adfirmat; nisi quod in media domo *vino hordeaceo* plena stabant pocula aurea atque argentea.

VI. *De* GALLIA.

*

Pisces sub terra.

κ. ΠΟΛΥΒΙΟΣ, ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Ἱστοριῶν, μετὰ τὴν Πυρήνην, φησίν, ἕως τοῦ Νάρβωνος ποταμοῦ πεδίον εἶναι, δι' οὗ φέρεσθαι ποταμοὺς [x]Ἰλίβερίν καὶ Ῥόσκυνον, ῥέοντας παρὰ πόλεις ὁμωνύμους, κατοικουμένας ὑπὸ Κελτῶν. Ἐν οὖν τῷ πεδίῳ τούτῳ εἶναι τοὺς λεγομένους ἰχθῦς ὀρυκτούς. Εἶναι δὲ τὸ πεδίον λεπτόγειον, καὶ πολλὴν ἄγρωστιν ἔχον πεφυκυῖαν· ὑπὸ δὲ ταύτην διάμμου τῆς γῆς οὔσης [y]ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς πήχεις, ὑπορρεῖν τὸ πλαζόμενον [z]ὑπὸ τῶν ποταμῶν ὕδωρ. μεθ' οὗ ἰχθύες κατὰ τὰς παρεκχύσεις ὑποτρέχοντες ὑπὸ τὴν γῆν χάριν τῆς τροφῆς, (φιληδοῦσι γὰρ τῇ τῆς ἀγρώστεως ῥίζῃ,) πεποιήκασι πᾶν τὸ πεδίον πλῆρες ἰχθύων ὑπογείων, οὓς ἀνορύττοντες λαμβάνουσιν. 1 2 3 4

*

Rhodani ostia.

Περὶ δὲ τῶν τοῦ Ῥοδανοῦ στομάτων Πολύβιος ἐπιτιμᾷ Τιμαίῳ, φήσας, εἶναι μὴ πεντάστομον, ἀλλὰ δίστομον. 5

*

Corbilo emporium.

Ὁ Λείγηρ μεταξὺ Πικτόνων καὶ Ναμνήτων ἐκβάλλει. Πρότερον δὲ Κορβίλων ὑπῆρχεν ἐμπορεῖον ἐπὶ 6

[x] Rectius Ἰλίβερρίν καὶ Ῥουσκίνωνα apud Strab. [y] ἐπὶ δύο ex conject. scripsi. Vulgo ὑπὸ δύο. [z] ἀπὸ voluerat Casaub.

VI.

*

(*Athenæus lib.* VIII. *cap.* 2.)

x. POLYBIUS *Libro XXXIV Historiarum* scribit, a Pyrenæis montibus ad Narbonem usque campos esse, per quos *Iliberis* et *Ruscino* fluvii juxta oppida ejusdem nominis a Gallis habitatas decurrunt. In illis igitur campis *fossiles* quos vocant *pisces* reperiri. Eorum nempe locorum tenue esse solum, ac subnascente multo gramine herbosum. Sub eo vero quum ad duos tresve cubitos arenosa sit terra, subtus diffundi et penetrare aquam, quæ ex fluviis infra terram vagatur. Cum illa aqua, ubi diffunditur, simul sub terram penetrant pisces, pabuli caussa; amant enim radices graminis: atque ita universus campus *piscium subterraneorum* plenus est, quos effodiunt homines capiuntque.

*

(*Strabo lib.* IV. *p.* 183.)

De *Rhodani ostiis* Timæum reprehendit Polybius, dicens, non quinque esse, sed duo.

*

Ligeris amnis inter Pictones et Namnetes effluit. Fuit autem olim super Ligerim *Corbilo* emporium: cu-

τούτῳ τῷ ποταμῷ, περὶ ἧς εἴρηκε Πολύβιος, μνησθεὶς
7 τῶν ὑπὸ Πυθέου μυθολογηθέντων· ὅτι Μασσαλιωτῶν
μὲν, τῶν συμμιξάντων Σκιπίωνι, οὐδεὶς εἶχε λέγειν οὐδὲν
μνήμης ἄξιον, ἐρωτηθεὶς ὑπὸ Σκιπίωνος, ὑπὲρ τῆς Βρεττα-
νικῆς, οὐδὲ τῶν ἐκ Ναρβῶνος, οὐδὲ τῶν ἐκ Κορβι-
λῶνος, αἵπερ ἦσαν ἄρισται πόλεις τῶν ταύτῃ· Πυθέας
δ' ἐθάῤῥησε ψεύσασθαι τοσαῦτα.

*

8 Πολύβιος καὶ ἰδιόμορφον ζῶον γεννᾶσθαί φησιν ἐν Alces in Alpibus.
ταῖς Ἄλπεσιν, ἐλαφοειδὲς τὸ σχῆμα, πλὴν αὐχένος καὶ
9 τριχώματος, ταῦτα δὲ ἐοικέναι κάπρῳ· ὑπὸ δὲ τῷ
γενείῳ πυρῆνα ἴσχειν ὅσον σπιθαμαῖον, ἀπρόκομον, πω-
λικῆς κέρκου τὸ πάχος.

*

10 Ἔτι, φησὶ Πολύβιος, ἐφ' ἑαυτοῦ κατ' Ἀκυληΐαν
μάλιστα, ἐν τοῖς Ταυρίσκοις τοῖς Νωρικοῖς, εὑρεθῆναι
χρυσεῖον οὕτω εὐφυὲς, ὥστ' ἐπὶ δύο πόδας ἀποσύραντι
11 τὴν ἐπιπολῆς γῆν, εὐθὺς ὀρυκτὸν εὑρίσκεσθαι χρυσόν. τὸ
δ' ὄρυγμα μὴ πλειόνων ὑπάρχειν ἢ πεντεκαίδεκα ποδῶν.
12 Εἶναι δὲ τοῦ χρυσοῦ τὸ μὲν αὐτόθεν καθαρὸν, κυάμου
μέγεθος ἢ θέρμου, τοῦ ὀγδόου μόνον ἀφεψηθέντος· τὸν
δὲ, δεῖσθαι μὲν χωνείας πλείονος, σφόδρα δὲ λυσιτελοῦς.
13 Συνεργασαμένων δὲ τοῖς βαρβάροις τῶν Ἰταλιωτῶν, ἐν
διμήνῳ παραχρῆμα τὸ χρυσίον εὐωνότερον γενέσθαι τῷ

jus Polybius, ubi Pytheæ commenta refert, mentionem facit, dicens: nec *Massiliensium* quemquam ex iis, qui Scipionem convenerunt, quidquam habuisse quod diceret memoratu dignum, interrogati a Scipione, de Britannia, nec *Narbonensium*, nec *Corbilonensium*; cum hæ tres urbes Galliæ omnium essent nobilissimæ. Atqui Pytheas tot atque tanta de illa nugari est ausus. (*Strabo lib.* IV. *p.* 190.)

*

Polybius tradit, animal etiam peculiare in Alpibus nasci, cervi specie, excepto collo et pilis, quibus aprum imitatur: illud infra mentum veluti nucleum enatum habere, spithamæ fere longitudine, in imo crinitum, crassitie caudæ pulli equini. (*Idem ib. p.* 207 *sq.*)

*

Polybius auctor est, sua ætate apud *Aquileiam* maxime, in Taurisciis Noricis, aurifodinam ita divitem fuisse repertam, ut exhausta ad duorum pedum altitudinem terra, statim occurreret *aurum fossile*: fossam autem xv pedes non excessisse. Et aurum quidem aliud statim purum extitisse, fabæ aut lupini magnitudine, octava tantum parte decocta: aliud autem diligentiore quidem fusione indiguisse, sed ea admodum utili. Itaque quum Itali operam sociassent cum barbaris, post duos statim menses auri pretium per universam Ita-

τρίτῳ μέρει καθ' ὅλην τὴν Ἰταλίαν. αἰσθανομένους δὲ 14
τοὺς Ταυρίσκους, μονοπωλεῖν, ἐκβάλλοντας τοὺς συνερ-
γαζομένους.

*

Alpium magnitudo et altitudo.

Ὁ δ' αὐτὸς ἀνὴρ περὶ τοῦ μεγέθους τῶν Ἄλπεων 15
καὶ τοῦ ὕψους λέγων, παραβάλλει τὰ ἐν τοῖς Ἕλλησιν
ὄρη τὰ μέγιστα, τὸ Ταΰγετον, τὸ Λύκαιον, Παρνασσὸν,
Ὄλυμπον, Πήλιον, Ὄσσαν· ἐν δὲ Θρᾴκῃ Αἷμον,
Ῥοδόπην, Δούνακα. Καί φησιν, ὅτι τούτων μὲν ἕκα- 16
στον μικροῦ δεῖν αὐθημερὸν εὐζώνοις ἀναβῆναι δυνατὸν,
αὐθημερὸν δὲ καὶ περιελθεῖν· τὰς δ' Ἄλπεις οὐδ' ἂν 17
πεμπταῖος ἀναβαίη τις· τὸ δὲ μῆκος ἐστὶ δισχιλίων
καὶ διακοσίων σταδίων, τὸ παρῆκον παρὰ τὰ πεδία.

Transitus Alpium.

Τέτταρας δ' ὑπερβάσεις ὀνομάζει μόνον· διὰ Λιγύων 18
μὲν, τὴν ἔγγιστα τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει· εἶτα τὴν διὰ
Ταυρίνων, ἣν Ἀννίβας διῆλθεν· εἶτα τὴν διὰ Σαλασσῶν·
τετάρτην δὲ, τὴν διὰ Ῥαιτῶν· ἁπάσας κρημνώδεις.

Lacus in Alpibus.

Λίμνας δὲ εἶναί φησιν ἐν τοῖς ὄρεσι πλείους μὲν, τρεῖς 19
δὲ μεγάλας· ὧν ἡ μὲν Βήνακος ἔχει μῆκος πεντακοσίων
σταδίων, πλάτος δὲ ἑκατὸν πεντήκοντα, ἐκεῖ δὲ ποταμὸς
Μίγνιος· ἡ δ' ἑξῆς Οὐέρβανὸς, τετρακοσίων, πλάτος δὲ 20
τριάκοντα στενωτέρα τῆς πρότερον, ἐξίησι δὲ ποταμὸν
τὸν Τίκινον· τρίτη δὲ, Λάριος, μῆκος ἐγγὺς τριακοσίων 21

liam tertia parte esse imminutum. Quod ubi senserunt Taurisci, ejectis eos operæ sociis solos auri commercium sibi vindicasse. (*Strabo lib.* IV. *p.* 208.)

*

(*Strabo ibid. p.* 208. *seq.*)

Idem POLYBIUS, *de Alpium magnitudine et altitudine* verba faciens, maximos Græciæ montes cum illis contendit, ut Taygetum, Lycæum, Parnassum, Olympum, Pelium, Ossam; tum Thraciæ montes, Æmum, Rhodopen, Dunacem. Aitque, horum unumquemque unius propemodum diei spatio expeditum viatorem conscendere posse, eodemque temporis spatio circumire. At *Alpes* ne intra quintum quidem diem facile aliquis conscenderit: longitudinem autem, juxta campestria porrectam, esse stadiorum bis mille ducentorum. Quatuor vero tantummodo *transitus* earum nominat: primum, per Ligures, proxime Etruscum mare; alterum, per Taurinos, quo usus est Hannibal; tertium, per Salassos; quartum per Rhætos: quos omnes ait præcipites ac præruptos. *Lacus* in Alpibus ait esse complures, tres autem majores: quorum *Benacus* in longum D stadia occupet, in latum CL: quo ex lacu *Mincius amnis* effluit. Post istum *Verbanus lacus* CD stadia in longitudinem patet, XXX stadiis angustior priore: is amnem emittit *Ticinum*. Tertius lacus est *Larius*, longus fere

σταδίων, πλάτος δὲ τριάκοντα, ποταμὸν δὲ ἐξίησι μίγαν Ἄδουαν· πάντες δ' εἰς τὸν Πάδον συῤῥέουσι.

VII. *De* Italia.

*

xi. Πολύβιος διάφορον οἶνον ἐν Καπύῃ φησὶ γίγνεσθαι, τὸν ἀναμπελίτην καλούμενον, ᾧ μηδένα συγκρίνεσθαι. Vinum arbustivum.

*

2 Φησὶ Πολύβιος, πεζῇ μὲν εἶναι τὴν παραλίαν τὴν ἀπὸ Ἰαπυγίας μέχρι πορθμοῦ καὶ τρισχιλίων σταδίων· κλύζεσθαι δὲ αὐτὴν τῷ Σικελικῷ πελάγει· πλέοντι δὲ καὶ πενταπισχίλια δέουσαν. Iter ab Iapygio ad fretum.

*

3 Τῆς Τυῤῥηνίας μῆκος τὸ μέγιστον εἶναί φασι τὴν παραλίαν ἀπὸ Λούνης μέχρι Ὠστίων, δισχιλίων που καὶ πενταπισχίλιων σταδίων· . . . Πολύβιος δ' οὐκ εἶναι τοὺς πάντας μυλ' λέγει. Etruriæ longitudo.

*

4 Αἰθάλη, νῆσος Τυρσηνῶν. . . Πολύβιος δ' ἐν Τριακοστῇ τετάρτῃ λέγει, Αἰθάλειαν τὴν Λῆμνον καλεῖσθαι.

*

5 Κρατῆρα καλοῦσι τὸν κόλπον, τὸν ἀπὸ τοῦ Μισηνοῦ Crater.

---

ccc, latus xxx stadia: is *Aduam* magnum flumen emittit. Omnes autem isti fluvii in *Padum* confluunt.

VII.

*

(*Athenæus lib.* I. *cap.* 24.)

xi. POLYBIUS, excellens vinum Capuæ nasci scribit, quod *arbustivum* vocant, quocum nullum sit conferendum.

(*Strabo lib.* V. *pag.* 211.)

Polybius scribit, pedestre *iter ab Iapygio ad fretum* per oram, quæ mari Siculo adluitur, stadiorum esse ad ter mille; navigationem vero ne D quidem implere stadia.

*

Etruriæ longitudo maxima traditur per litus a *Luna* usque ad *Ostia*, stadiorum fere quingentorum super bis mille. . . . *Polybius* vero, summam totam, ait, non implere MCDXXX stadia. (*Strabo lib.* V. *p.* 222.)

*

Æthale, insula Tyrrhenorum... Polybius vero Libro XXXIV ait, *Lemnum Æthaleam nominari.*

*

Craterem vocant sinum, duobus pro-

μέχρι τοῦ Ἀθηναίου, δυοῖν ἀκρωτηρίων, κολπούμενον. ὑπὲρ δὲ τούτων τῶν ἠϊόνων Καμπανία πᾶσα ἵδρυται, πεδίον εὐδαιμονέστατον τῶν ἁπάντων. . . Ἀντίοχος μὲν οὖν φησι τὴν χώραν ταύτην Ὀπικοὺς οἰκῆσαι, τούτους δὲ καὶ Αὔσονας καλεῖσθαι. Πολύβιος δ' ἐμφαίνει, δύο ἔθνη νομίζων ταῦτα· Ὀπικοὺς γάρ φησι καὶ Αὔσονας οἰκεῖν τὴν χώραν ταύτην περὶ τὸν Κρατῆρα. 6 7

Opici et Ausones.

*

Πολύβιος ἀπὸ τῆς Ἰαπυγίας μεμιλιᾶσθαί φησι, καὶ εἶναι μίλια φξβ' εἰς [a]Σίλαν πόλιν· ἐντεῦθεν δ' εἰς Ἀκυληΐαν ροή. 8

Sila: an Spina?

*

Μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Λακίνιον, Ἥρας ἱερόν, πλούσιόν ποτε ὑπάρξαν, καὶ πολλῶν ἀναθημάτων μεστόν. Τὰ διάρματα δ' οὐκ εὐκρινῶς λέγεται· πλὴν ὥς γε ἐπὶ τὸ πολὺ σταδίους ἀπὸ τορθμοῦ μέχρι Λακινίου Πολύβιος ἀποδίδωσι δισχιλίους καὶ τ'. ἐντεῦθεν δὲ καὶ διάρμα εἰς ἄκραν Ἰαπυγίαν ψ'. 9 10 11

Lacinium.

*

Πολύβιος τῶν τριῶν κρατήρων (τῆς Ἱερᾶς Ἡφαίστου) τὸν μὲν κατερρυηκέναι φησὶν ἐκ μέρους, τοὺς δὲ συμμένειν· τὸν δὲ μέγιστον τὸ χεῖλος ἔχειν περιφερές, ὃν 12 13

Crateres in Hiera ins.

[a] An Σπίναν?

montoriis, Miseno et Minervæ, inclusum. Supra illas vero oras sita est universa *Campania*, omnium planitierum felicissima. . . *Antiochus* igitur ab *Opicis* habitatam fuisse ait illam regionem, eosdemque et *Ausonas* adpellari. At POLYBIUS significat, pro duabus diversis gentibus se illos habere: ait enim, *Opicos et Ausones habitare illam regionem, quæ circa Craterem est.* (*Strab. lib.* V. *p.* 242.)

Polybius auctor est, ab *Iapygio* dimensa esse *millieria*, esseque ad *Silam* [*Spinam?*] usque urbem milliaria DLXII, atque inde *Aquileiam* CLXXVIII. (*Strabo lib.* VI. *p.* 285.)

Inde *Lacinium*, Junonis templum, dives quondam, multisque refertum donariis. Trajectuum vero intervalla non distincte traduntur; nisi quod POLYBIUS a freto usque ad Lacinium prodit esse fere stadia bis mille trecenta, atque inde trajectum ad Iapygium promontorium, septingenta. (*Strabo lib.* VI. *p.* 261.)

(*Strabo lib.* VI. *p.* 276.)

POLYBIUS ex tribus *Crateribus* (qui sunt in *Hiera* vel *Vulcani insula*) unum aliqua sui parte collapsum esse ait, reliquos duo superesse: ac ma-

πέντε σταδίων, κατ' ὀλίγον δὲ συνάγεσθαι [b]εἰς ν' ποδῶν Craters in
14 διάμετρον· καθ' οὗ βάθος εἶναι τὸ μέχρι θαλάττης Hiera ins.
15 σταδιαῖον, ὥστε καθορᾶν ταῖς νηνεμίαις. . . Ἐὰν μὲν
οὖν νότος μέλλῃ πνεῖν, ἀχλὺν ὁμιχλώδη καταχεῖσθαι
κύκλῳ φησὶ τῆς νησίδος, ὥστε μήτε τὴν Σικελίαν
16 ἄπωθεν φαίνεσθαι. ὅταν δὲ Βορέας, φλόγας καθαρὰς
ἀπὸ τοῦ λεχθέντος κρατῆρος εἰς ὕψος ἐξαίρεσθαι, καὶ
βρόμους ἐκπέμπεσθαι μείζους. τὸν δὲ ζέφυρον μέσην
17 τινὰ ἔχειν τάξιν. Τοὺς δ' ἄλλους κρατῆρας, ὁμοειδεῖς
μὲν εἶναι, τῇ δὲ βίᾳ λείπεσθαι τῶν ἀναφυσημάτων.
18 Ἔκ τε δὴ τῆς διαφορᾶς τῶν βρόμων, καὶ ἐκ τοῦ πόθεν
ἄρχεται τὰ ἀναφυσήματα καὶ αἱ φλόγες καὶ αἱ
λιγνύες, προσημαίνεσθαι καὶ τὸν εἰς ἡμέραν τρίτην
19 πάλιν μέλλοντα ἄνεμον πνεῖν. Τῆς γοῦν ἐν Λιπάραις
γενομένης [c]ἀπνοίας, προεῖπεῖν τινας [d]τὸν σεισμὸν, καὶ
20 μὴ διαψεύσασθαι. Ἀφ' οὗ δὴ τὸ μυθωδέστατον δοκοῦν
εἰρῆσθαι τῷ ποιητῇ, οὐ μάτην φαίνεσθαι λεχθὲν, ἀλλ'
[e]αἰνιξαμένου τὴν ἀλήθειαν, ὅταν φῇ ταμίαν τῶν ἀνέμων
τὸν Αἴολον.

[b] In Epitome Strabonis est *εἰς λ' ποδῶν*. *ἀπλοίας* Casaub. *facultate navigandi negata.* Vulgo *τὸν ἰσόμενον.* Unde vel *τὸν ἰσόμ. ἄνεμον*, vel *τὸ ἰσόμενον*, suspic. est Casaub.
[c] *ἀπνοίας* revocavi ex vett. libris.
[d] *τὸν σεισμὸν* ex Aristot. correxi.
[e] *αἰνιξαμένου* videtur legend.

xima quidem orificium rotundum esse, ambitu fere quinque stadiorum; paulatim vero in arctum coire, ut diameter sit quinquaginta pedum. Profunditatem crateris usque ad mare, quod in imo est, mensuram stadii æquare, ita ut sereno aere, nec ventis turbido, conspici mare in fundo possit. . . Idem refert, austro spiraturo nebulam caliginosam circa insulam circumfundi, ut ne Sicilia quidem eminus cernatur: sub aquilonis vero flatum, puras flammas e prædicto cratere in altum adtolli, majoresque edi fremitus: Zephyrum, medium quoddam tenere. Reliquos autem crateres ejusdem quidem esse formæ, sed non tanta vi exsufflationis præditos. Ceterum ex ipso fremituum discrimine, et ex initio efflationum flammarumque aut fuliginum, ante significari, quis tertio post die spiraturus sit ventus. Certe quidem et in Liparis, cum *tranquillus aër* est, nec ventus ullus spirat, *terræ motum* nonnullos sit prædicere, neque eos falli. Eaque de causa id, quod maxime fabulose videtur a Poëta dictum, adparere, non frustra pronunciatum esse; sed ænigmatice significatam ab eo veritatem, cum *Æolum ventorum promum* adpellat.

VIII. *De* Thracia, Macedonia, *et* Græcia.

*

Æmus mons.

XII. Πρὸς τῷ Πόντῳ τὸ Αἷμόν ἐστιν ὄρος, μέγιστον τῶν ταύτῃ καὶ ὑψηλότατον, μέσην πως διαιροῦν τὴν Θρᾴκην· ἀφ' οὗ φησὶ Πολύβιος ἀμφοτέρας καθορᾶσθαι 2 τὰς θαλάττας, οὐκ ἀληθῆ λέγων· καὶ γὰρ τὸ διάστημα μέγα τὸ πρὸς Ἀδρίαν, καὶ τὰ ἐπισκοτοῦντα πολλά.

*

Via Ignatia.

Ἐκ δὲ τῆς Ἀπολλωνίας εἰς Μακεδονίαν ἡ [f]Ἐγνατία 3 ἐστὶν ὁδὸς πρὸς ἕω, βεβηματισμένη κατὰ μίλιον, καὶ κατεστηλωμένη μέχρι Κυψέλου καὶ Ἕβρου ποταμοῦ. μιλίων δ' ἐστὶ πεντακοσίων τριάκοντα πέντε. λογι- 4 ζομένων δὲ, ὡς μὲν οἱ πολλοὶ, τὸ μίλιον ὀκταστάδιον, τετρακισχίλιοι ἂν εἶεν στάδιοι, καὶ ἐπ' αὐτοῖς διακόσιοι ὀγδοήκοντα. ὡς δὲ Πολύβιος, προστιθεὶς τῷ ὀκτασταδίῳ 5 δίπλεθρον, ὅ ἐστι τρίτον σταδίου, προσθετέον ἄλλους σταδίους ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ὀκτὼ, τὸ τρίτον τοῦ τῶν μιλίων ἀριθμοῦ. Συμβαίνει δ' ἀπὸ ἴσου διαστήματος 6 συμπίπτειν εἰς τὴν αὐτὴν ὁδὸν τούς τ' ἐκ τῆς Ἀπολλωνίας ὁρμηθέντας καὶ τοὺς ἐξ Ἐπιδάμνου. Ἡ μὲν 7 οὖν πᾶσα Ἐγνατία καλεῖται· ἡ δὲ πρώτη ἐπὶ Καυδαουΐας λέγεται, ὄρους Ἰλλυρικοῦ, διὰ Λυχνιδίου πόλεως, καὶ Πυλῶνος, τόπου ὁρίζοντος ἐν τῇ ὁδῷ τήν τε

[f] Sic MSti. Vulgo Ἰγνατία.

VIII.

*

(*Strabo lib.* VII. *p.* 313.)

XII. AD Pontum pertingit *Æmus* mons, maximus eorum, qui in istis sunt partibus, et altissimus, mediam fere dividens Thraciam. Ex hoc monte *Polybius* utrumque mare ait cerni; falso: nam et magnum est ad Adriam usque intervallum, et multa quæ visum impediant.

*

(*Strabo lib.* VII. *p.* 322.)

Ab Apollonia in Macedoniam *Ignatia* est *via* orientem versus, distincta per milliaria, ad singula posito lapide, usque ad Cypselum et Ebrum fluvium, et continet millia passuum DXXXV. Quod si pro mille passibus (ut receptum est apud plerosque) VIII stadia supputes, stadia habebis CCLXXX supra quater mille. Sin Polybium sequare, qui *octo stadiis duo jugera addit*, id est trientem stadii; addenda sunt adhuc CLXXVIII stadia, triens numeri milliarium. Post idem autem itineris spatium in eamdem viam incidunt et qui ab Apollonia et qui ab Epidamno proficiscuntur. Tota igitur *via* ista *Ignatia* vocatur. Prima autem ejus pars *per Candaviam* dicitur, Illyrici montem; ductaque est per *Lychnidium* oppidum, et per *Pylonem*, qui locus in via distinguit Illy-

8 Ἰλλυρίδα καὶ τὴν Μακεδονίαν· ἐκεῖθεν δ' ἔστι παρὰ Βαρνοῦντα, διὰ Ἡρακλείας, καὶ Λυγκηστῶν, καὶ Ἐορδῶν, εἰς Ἔδεσαν καὶ Πέλλαν μέχρι Θεσσαλονι-
9 κείας. μίλια δ' ἐστὶ, φησὶ Πολύβιος, ταῦτα διακόσια ἑξήκοντα ἑπτά. κ. τ. λ.

*

10 Ἡ τῆς Πελοποννήσου περίμετρος, μὴ κατακολπί- Peloponnesi ambitus.
ζοντι, τετρακισχιλίων σταδίων, ὡς Πολύβιος.

*

11 Πολυβίου δ' εἰρηκότος τὸ ἀπὸ Μαλεῶν ἐπὶ τὰς ἄρκτους μέχρι τοῦ Ἴστρου διάστημα περὶ μυρίους σταδίους, εὐθύνει τοῦτο Ἀρτεμίδωρος οὐκ ἀτόπως· κατ' ἐκεῖνον γὰρ ε συμβαίνει ἑξακισχιλίων πεντακοσίων.
12 Αἴτιον δὲ τούτου, τὸ μὴ τὴν σύντομον καταμετρεῖν, ἀλλὰ τὴν τυχοῦσαν, ἣν ἐπορεύθη τῶν στρατηγῶν τίς.

IX. *De* Asia.

*

XIII. Τὰ δ' ἀπ' εὐθείας τούτοις μέχρι τῆς Ἰνδικῆς, Mensura distantiarum.
τὰ αὐτὰ κεῖται καὶ παρὰ τῷ Ἀρτεμιδώρῳ, ἅπερ καὶ
2 παρὰ τῷ Ἐρατοσθένει. Λέγει δὲ καὶ Πολύβιος, περὶ
3 τῶν ἐκεῖ μάλιστα δεῖν πιστεύειν ἐκείνῳ. Ἄρχεται δὲ

ε *συμβαίνει* ex conject. et ex mente Casauboni correxi. Malim vero *συμβαίνει ἴσως*; ex quibus vulgatum *συμβαίνειν* corruptum videtur.

ricum a Macedonia. Inde juxta *Barnuntem* per *Heracleam*, *Lyncestas*, *Eordos*, ad *Edessam* et *Pellam* pergitur, usque ad *Thessalonicam*. Sunt autem hæc, ut Polybius ait, CCLXVII milliaria. &c.

Peloponnesi circuitus, siquidem sinus non intres, quater mille stadiorum est, auctore *Polybio*. (*Strabo lib.* VIII. *p.* 335.)

Polybium, a *Mulcis* versus septemtrionem ad *Istrum* usque intervallum circiter decem millium stadiorum numerantem, non inepte corrigit *Artemidorus*, qui id spatium desinit sex mille quingentis stadiis. Causam errori præbuit, quod non brevissimum interstitium *Polybius* est dimensus, sed qualiscumque itineris a copiarum duce aliquo facti intervallum adnotavit. (*Strabo lib.* VIII. *p.* 389.)

IX.

XIII. Quæ hinc (ab *Euphrate* amne, et a *Tomisa*, Sophenæ oppido) ad rectam sunt lineam usque ad Indiam, eodem modo Artemidorus et Eratosthenes tradunt. Dicit autem Polybius, de illis regionibus *Eratosthenī* maxime fidem esse habendam. Inci-

ἀπὸ Σαμοσάτων τῆς Κομμαγηνῆς, ἢ πρὸς τῇ διαβάσει καὶ τῷ Ζεύγματι κεῖται. Εἰς δὲ Σαμόσατα ἀπὸ 4
τῶν ὅρων τῆς Καππαδοκίας τῶν περὶ Τόμισαν ὑπερβάντι τὸν Ταῦρον, σταδίους εἴρηκε τετρακοσίους καὶ πεντήκοντα.

X. *De* ALEXANDRIA *Ægypti.*

*

Tria genera incolarum.

XIV. Ο ΓΟΥΝ Πολύβιος, γεγονὼς ἐν τῇ πόλει, (Ἀλεξανδρείᾳ) βδελύττεται τὴν τότε κατάστασιν. καὶ 2
φησὶ, τρία γένη τὴν πόλιν οἰκεῖν· τό τε Αἰγύπτιον καὶ ἐπιχώριον φῦλον, ὀξὺ, καὶ πολιτικόν· καὶ τὸ μισθοφο- 3
ρικὸν, πολὺ, καὶ ἀνάγωγον· ἐξ ἔθους γὰρ παλαιοῦ ξένους ἔτρεφον τοὺς τὰ ὅπλα ἔχοντας, ἄρχειν μᾶλλον, ἢ ἄρχεσθαι δεδιδαγμένους διὰ τὴν τῶν βασιλέων ὀυδένειαν. Τρίτον δ' ἦν γένος τὸ τῶν Ἀλεξανδρέων, οὐδ' 4
αὐτὸ εὐκρινῶς πολιτικὸν, διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας, κρεῖττον δ' ἐκείνων ὅμως· καὶ γὰρ, εἰ μιγάδες, Ἕλληνες 5
ὅμως ἀνέκαθεν ἦσαν, καὶ ἐμέμνηντο τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων ἔθους· ἠφανισμένου δὲ καὶ [b]τούτου τοῦ πλή- 6
θους, μάλιστα ὑπὸ τοῦ Εὐεργέτου τοῦ Φύσκωνος, καθ' ὃν ἦκεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὁ Πολύβιος. καταστα- 7
σιαζόμενος γὰρ ὁ Φύσκων, πλεονάκις τοῖς στρατιώταις

[b] An *τούτων*?

pit autem a Samosatis Commagenæ, urbe ad transitum et ad Zeugma sita. Ad Samosata autem a finibus Cappadociæ, qui superato Tauro sunt ad Tomisam, stadia ait esse quadringenta et quinquaginta. (*Strabo lib.* XIV. *p.* 663. *seq.*)

X.

*

(*Strabo lib.* XVII. *p.* 797 *sq.*)

XIV. POLYBIUS quidem, cum in illa urbe (*Alexandriæ*) fuisset, statum eum, qui tunc fuit, detestatur. Narrat autem, *tria hominum genera* urbem habitare: *Ægyptiacam* et indigenam nationem, acrem, et civilem: tum *mercenariorum militum* genus, numerosum, ac refractarium: nam ex antiquo more peregrinos milites alebant, qui imperare potius, quam servire didicerant, propter regum vilitatem. Tertium genus erat, *Alexandrinorum*, nec id valde civile, propter easdem causas; melius tamen, quam illi. Nam, quamquam mixta convenarum turba, tamen origine Græci erant, et communis Græcorum moris non omnino erant immemores. Sed horum quoque magna pars interiit, sub *Evergete Physcone* maxime; quo regnante *Polybius* Alexandriam venit. *Physcon* enim, cum seditionibus divexaretur, sæpenumero plebem militibus

8 ἠφίει τὰ πλήθη, καὶ διέφθειρε. Τοιούτων δὴ, φησὶν, ὄντων τῶν ἐν τῇ πόλει, λοιπὸν ἦν τῷ ὄντι τὸ τοῦ ποιητοῦ,

Αἴγυπτον δ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.

Odyss. Δ. 481.

objecit et interfecit. Hoc urbis statu, ait *Polybius*, restabat revera id quod Poëta dixit:

Longum iter exantlatur in Ægyptum atque molestum.

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

BELLUM CELTIBERICUM.

* * *

Ol. 157. 1. A. U. 603. Igneum bellum.

1. [a]ΠΥΡΙΝΟΣ πόλεμος ὁ [b]Ῥωμαίων πρὸς Κελτιβήρας συσταθείς. θαυμαστὸν γὰρ ἴσχε τὴν ἰδιότητα, 2τήν τε συνέχειαν τῶν ἀγώνων. Τοὺς γὰρ κατὰ τὴν Ἑλλάδα πολέμους, καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν, ὡς ἐπίπαν [c]μία μάχη κρίνει, σπανίως δὲ δευτέρα, καὶ τὰς μάχας αὐτὰς εἰς παιρὸς, ὁ κατὰ τὴν πρώτην ἔφοδον 3καὶ σύμπτωσιν τῆς δυνάμεως. Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν 4πόλεμον τἀναντία συνέβαινε τοῖς προειρημένοις. Τοὺς μὲν γὰρ κινδύνους, ὡς ἐπίπαν, ἡ νὺξ διέλυε, τῶν ἀνδρῶν οὔτ' εἴκειν τῇ ψυχῇ, οὔτε παραπαθέναι τοῖς σώμασι βουλομένων διὰ τὸν πόνον, ἀλλ' ἐξ ὑποστροφῆς καὶ 5μεταμελείας αὖθις ἄλλας ἀρχὰς ποιουμένων. Τόν γε

[a] Probabili utique ratione ad Polybium auctorem Fragmentum hoc retulerant Ursin. et Casaub. [b] Rectius Ῥωμαίους. [c] Vocab. μία ex conject. adjecit Casaub.

I.

* * *

(*Apud Suidam in* Πόρνος πόλεμος.)

1. BELLUM *igneum* dictum est illud bellum, quod *Romani* cum *Celtiberis* gesserunt. Mirabilis enim hujus belli ratio fuit, et continua in eo prœliorum series. Nam Græcanica et Asiatica bella unum plerumque prœlium finire solet, raro alterum: et ipsa prœlia primo conflictu et concursu copiarum utplurimum finiuntur. Hoc vero bello secus accidit. Nam prœlia plerumque nox dirimebat, quod viri et animis pertinaciter resisterent, nec corporum contentionem vellent remittere, quantumvis fatigati; sed quasi pœnitentia ducti reverterentur, et prœlium subinde redintegrarent. At totum

Ol. 157. 1. μὴν ὅλον πόλεμον καὶ τὴν συνέχειαν τῶν ἐκ [d]παρατάξεως διαπρίσεων ὁ χειμὼν ἐπιτόνως διεῖργε. Καθόλου 6
γὰρ, εἴ τις διανοηθείη πύρινον πόλεμον, οὐκ ἂν ἕτερον ἢ τοῦτον νοήσειε.

* * *

Marcellus in Hispan. II. Ἐπειδὴ οἱ Κελτίβηρες, ἀνοχὰς ποιησάμενοι πρὸς Μάρκον Κλαύδιον, τὸν στρατηγὸν τῶν Ῥωμαίων, ἐξαπέστειλαν τὰς πρεσβείας εἰς τὴν Ῥώμην· οὗτοι μὲν τὴν ἡσυχίαν ἦγον, παραδοκοῦντες τὴν ἀπόφασιν τῆς συγκλήτου· Μάρκος δὲ, στρατεύσας εἰς τοὺς Λυσιτανοὺς, καὶ 2
τὴν [e]Νερκόβρικα πόλιν κατὰ κράτος ἑλὼν, ἐν Κορδυβᾷ
Legatio Bellorum et Tittorum. τὴν παραχείμασίαν ἐποιεῖτο. Τῶν δὲ πρέσβεων εἰς τὴν 3
Ῥώμην παραγενομένων, τοὺς μὲν παρὰ τῶν Βελλῶν καὶ [f]Τίττων, ὅσοι τὰ Ῥωμαίων ἠροῦντο, παρεδέξαντο πάν-
Aravacarum. τας εἰς τὴν πόλιν· τοὺς δὲ παρὰ τῶν [g]Ἀραυακῶν πέραν 4
τοῦ Τιβέρεως ἐκέλευσαν κατασκηνοῦν, διὰ τὸ πολεμίους ὑπάρχειν, ἕως βουλεύσωνται περὶ τῶν ὅλων. Γενομένου 5
δὲ καιροῦ πρὸς ἔντευξιν, κατὰ πόλιν ὁ στρατηγὸς εἰσῆγε
Oratio sociorum. [h]πρότερον τοὺς συμμάχους. Οἱ δὲ, καίτερ ὄντες βάρ- 6
βαροι, διετίθεντο λόγους, καὶ πάσας ἐξευρηκεῖν ἐπεί-

[d] παρατάξεως cum Ursino correxit Casaub. Apud Suidam vulgo mendose διατάξεως. [e] Vulgo Ἐρκόβρικα. Adjeci literam initialem. Nescio, an Νερτόβρικα scripserit Polyb. et an huc pertineat Fragm. apud Suid. in Ἐμβρεῖον. Εἶλε δὲ πόλιν Ὀρτόβριγα, (scr. Νερτόβριγα,) δυνάμει μὲν κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων ἰσχυροτάτην οὖσαν. *Cepit urbem Ortobrigam, (Nertobrigam,) quæ tam propter magnitudinem, quam hominum multitudinem, potentissima esse videbatur.* [f] Τίττων revocavi ex codd. Ursinus in notis ad h. l. sic monuit "Scribe Τίγγων, ex loco inferiore et Ptolemæo." Ursini typographus conjecturam editoris Τίγγων præpropere in contextum recepit unde in reliquas ed. transit. [g] Ἀραυακῶν et h. l. et deinde ex conject. scripsi. Vulgo Ἀραυακῶν Ἀρανάκαι et edd. et MSti. Ἀρουάκαι et Ἀρουακῶν malim. [h] πρότερον correxit Urs. πρὸς MSti. Forsan πρόσθεν debuerant.

bellum et continua prælia vix hiems diremit. Omnino enim, si quis *Igneum bellum* cogitet, non aliud, nisi hoc, animo concipiet.

* * *

(*Legatio CXLI.*)

II. *Celtiberi*, inducias pacti cum *M. Claudio*, imperatore Romano, Romam suos legatos miserunt: ac tunc quidem expectantes responsum senatus, quieti se continebant. At Marcus, expeditione facta adversus Lusitanos, postquam urbem *Nercobricam* vi cepisset, Cordubæ hiberna agebat. Romam vero ubi venerunt legati; qui quidem a *Bellis et Tittis*, partis Romanæ populis, missi erant, ii omnes in urbem sunt admissi: at quos *Aravacæ* miserant, quod ea gens esset inimica, donec de tota illorum causa deliberatum esset a patribus, ultra Tiberim tendere sunt jussi. Dein ubi visum est commodum dari eis senatum, socios primum separatim cujusque civitatis introduxit prætor. Illi etsi erant barbari, orationem tamen habuerunt, qua de variis suorum ge-

ρῶντο τὰς διαφοράς· ὑποδεικνύντες, ὡς, εἰ μὴ συστή- A. U. 603.
σονται καὶ τεύξονται τῆς ἁρμοζούσης κολάσεως οἱ πεπο- Oratio sociorum.
λεμηκότες, παραυτίκα μὲν, ἐπανελθόντων τῶν Ῥωμαϊ-
κῶν στρατοπέδων ἐκ τῆς Ἰβηρίας, ἐκ χειρὸς προσ-
επιθήσουσι τὴν δίκην αὐτοῖς, ὡς προδόταις γεγονόσι·
ταχὺ δὲ πάλιν αὐτοὶ κινήσουσι πραγμάτων ἀρχήν, ἐὰν
ἀνεπιτίμητοι διαφεύγωσιν ἐκ τῆς πρώτης ἁμαρτίας·
ἑτοίμους δὲ πάντας πρὸς καινοτομίαν ποιήσουσι τοὺς
κατὰ τὴν Ἰβηρίαν, ὡς ἱκανοὶ γεγονότες ἀντίπαλοι Ῥω-
μαίοις. Διόπερ ἠξίουν, ἢ μένειν τὰ στρατόπεδα κατὰ
τὴν Ἰβηρίαν, καὶ διαβαίνειν καθ' ἕκαστον ἔτος ὕπατον,
ἐφεδρεύσοντα τοῖς συμμάχοις, καὶ κολάσοντα τὰς
Ἀραυακῶν ἀδικίας· ἢ, βουλομένους ἀπάγειν τὰς δυ-
νάμεις, παραδειγματιστέον εἶναι τὴν τῶν προειρημένων
ἐπανάστασιν, ἵνα μηδεὶς ἔτι ποιεῖν θαῤῥῇ τὸ παρα-
πλήσιον τούτοις. Οἱ μὲν οὖν Βελλῶν καὶ Γίττων
συμμαχοῦντες Ῥωμαίοις ταῦτα καὶ τὰ τούτοις παρα-
πλήσια διελέχθησαν. [k]Ἐπὶ δὲ τούτοις [l]εἰσῆγον τοὺς
παρὰ τῶν πολεμίων. Οἱ δ' Ἀραυάκαι παρελθόντες, Aravacarum oratio.
κατὰ μὲν τὴν ὑπόκρισιν ἐχρῶντο τοῖς λόγοις ὑποπε-
πτωκότως καὶ ταπεινῶς· τῇ γε μὴν προαιρέσει, ὡς
δίφαινον, [m]οὐκ εἰκούσῃ τοῖς λόγοις, οὐδ' ἡττωμένῃ. Καὶ

[l] Τίγων h. l. Bav. Τίγγων Urs. [k] ἐπὶ δὲ τούτοις correxit Ursin. ἐν δὲ τούτοις MSti. [l] εἰσήγαγον Bav. [m] οὐκ εἰκούσῃ τοῖς λόγοις. Casanboni versio, quam his verbis subjunximus, requirebat, putamus, ἀκουσίᾳ non εἰκούσῃ. Nos quidem suspicamur duo verba τοῖς λόγοις vel per oscitantiam librarii e superioribus temere repetita vel ab imperito homine adjecta. Lege simpliciter οὐδ' ἥττονος οὐδ' ἀνυπείκτου hoc sensu *animos non cedentes et invictos*: nisi mavis pro τοῖς λόγοις, τοῖς ὅλοις scribere: ut sit *animos nequaquam cedentes.*

neribus hominum et factionum inter suos enucleate disserebant: ostendebantque, *nisi in ordinem cogerentur et convenienti pœna adficerentur ii, qui bellum contra Romanos gessissent; futurum omnino, ut, simulac Romani exercitus Hispania excesserint, in se, tanquam patriæ proditores, extemplo ab hostibus Romani nominis sæviatur. Nam si præterita maleficia impune ferrent, non multo post novas turbas ab iisdem iri excitatum, facileque eos effecturos, ut ad res novandas omnes in Hispania cum ipsis conspirent, ut qui Romanæ potentiæ sustinendæ pares se rursus essent. Orare igitur, ut vel revocarent in Hispania legiones, ad quas consul quotannis mitteretur, qui præsidio foret sociis, et injurias Aravacarum reprimeret: aut, si revocare exercitus vellent, plane faciendum illis esse, hos ut castigarent exempli causa; ne posthac in mentem cuiquam veniat, tale quid audere.* Hæc et his simillia apud patres conscriptos illi ex *Bellis et Titiis*, qui Romanorum sectam sequebantur, sunt locuti. Secundum hos, legati hostium sunt introducti. Prodeunt igitur in medium *Aravacæ*, demissa atque humili in speciem oratione utentes; ceterum animos præ se ferentes nondum fractos, et qui verbis similes nequaquam essent. Nam et incertos fortunæ casus sæpe comme-

Ol. 187. 1. γὰρ τὰ τῆς τύχης ἄδηλα πολλάκις ὑπεδείκνυον, καὶ τὰς προγεγενημένας μάχας ἀμφιδηρίτους ποιοῦντες, [m]ἐν πάσαις ἔμφασιν ἀτέλικτον ὡς ἐπικυδεστέρων αὐτῶν γεγονότων. Τέλος [n]δ' ἦν [o]τῶν λόγων· εἰ μέν τι δεῖ 15
ῥητὸν πρόσιμον ὑπομένειν τῆς ἀγνοίας, ἀναδέχεσθαι τοῦτο ἔφασαν· τελεσθέντος δὲ τοῦ προστάγματος, ἐπανάγειν ἠξίουν ἐπὶ τὰς κατὰ Τιβέριον ὁμολογίας αὐτοῖς γενομένας πρὸς τὴν σύγκλητον.

III. Οἱ δὲ ἐν τῷ συνεδρίῳ, διακούσαντες ἀμφοτέρων, Marcelli virtuti dissidit senatus. εἰσήγαγον τοὺς παρὰ τοῦ Μαρκέλλου πρέσβεις. Θεω- 2
ροῦντες δὲ καὶ τούτους ῥέποντας ἐπὶ τὴν διάλυσιν, καὶ τὸν στρατηγὸν προσνέμοντα τὴν αὐτοῦ γνώμην τοῖς πολεμίοις μᾶλλον, ἢ τοῖς συμμάχοις· τοῖς μὲν Ἀραυ- 3
άκαις ἔδωκαν καὶ τοῖς συμμάχοις ἀπόκρισιν, ὅτι Μάρκελλος ἀμφοτέροις ἐν Ἰβηρίᾳ διασαφήσει τὴν τῆς συγκλήτου γνώμην. Οὗτοι δὲ, νομίσαντες τοὺς συμμά- 4
χους ἀληθῆ καὶ συμφέροντα σφίσι λέγειν, τοὺς δὲ Ἀραυάκας ἀκμὴν μεγαλοφρονεῖν, τὸν δὲ στρατηγὸν ὑποδειλιᾷν τὸν πόλεμον· ἐντολὰς ἔδωκαν δι' ἀπορρήτων 5
τοῖς παρ' ἐκείνου πρεσβευταῖς, πολεμεῖν γενναίως καὶ τῆς πατρίδος ἀξίως. Ἐπειδὴ δὲ τὸν πόλεμον ἐποιήσαντο 6
κατάμονον, πρῶτον μὲν τῷ Μαρκέλλῳ διαπιστήσαντες, A. Postumius, L. Licinius Lucullus coss. ἕτερον στρατηγὸν ἔμελλον διατέμπειν εἰς τὴν Ἰβηρίαν· ἤδη γὰρ ἔτυχον ὕπατοι τότε καθεσταμένοι, καὶ τὰς 8

[m] ἐν πάσαις ἔμφασιν ex conject. scripsi. ἐν πάσαις ἐμφάσεσι Urs. cum MStis; quod Casaub. mutavit in ἐν πᾶσι τὰς ἐμφάσεις. [n] δ' ἦν correxi cum Reisk. Vulgo δ' εἶναι. [o] τῶν λόγων debetur Ursino. τὸν λόγον MSS.

morabant, et præteritorum temporum pugnas ita ancipiti marte pugnatas significabant, ut existimandum relinquerent, superiores esse ex omnibus præliis discessisse. Exitus autem orationis hic erat, ut dicerent, *si mulctæ nomine pro admissa culpa aliquid certi sibi imperaretur, facturos imperata: id vero ubi fecissent, fœdus restitui sibi postulabant, quod prætore Tiberio cum senatu pepigissent.*

III. Patres, audita utraque hac legatione, eos acciverunt, quos *Marcellus* miserat. Quos quum et ipsos ad pacem proniores esse cernerent, et consulem hostium petitioni potius favere, quam sociorum; responsum *Arausacis* pariter et sociis dederunt, *ambos in Hispania voluntatem senatus a Marcello esse intellecturos.* Iidem tamen, rati, vera esse ac reipublicæ conducibilia, quæ dixerant socii, et Aravacas quidem ingentes admodum spiritus sibi sumere, Marcellum vero bellum metu refugere; legatis, quos ille miserat, arcana dederunt mandata, ut *bellum fortiter, atque uti Romanos decet, gereret.* Decreta autem ita continuatione belli; quia virtuti Marcelli diffidebant, ante omnia de mittendo alio duce cogitarunt: jam enim *novi consules* inierant, *Aulus Postumius* et

ἀρχὰς παρειληφότες, Αὖλος Ποστούμιος καὶ Λεύκιος A. U. 608.
8 Λικίνιος Δεύκολλος. ἔπειτα περὶ τὰς παρασκευὰς ἐγίγνοντο φιλοτίμως καὶ μεγαλομερῶς, νομίζοντες, διὰ ταύτης τῆς πράξεως κριθήσεσθαι τὰ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν.
9 Κρατηθέντων μὲν γὰρ τῶν ἐχθρῶν, πάντας ὑπέλαβον σφίσι ποιήσειν τὸ προσταττόμενον· ἀποστρεψαμένων δὲ τὸν ἐνεστῶτα φόβον, οὐ μόνον Ἀραυάκας καταθαρρήσειν, P ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας.

IV. Ὅσῳ δὲ φιλοτιμότερον ἡ σύγκλητος διέκειτο πρὸς τὸν πόλεμον, τοσούτῳ σφίσι τὰ πράγματα ἀπέβαινε παραδοξότερα. Τοῦ μὲν γὰρ Κοΐντου, τοῦ τὸν πρότερον ἐνιαυτὸν στρατηγήσαντος ἐν Ἰβηρίᾳ, καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ στρατευσαμένων, ἠγγελκότων εἰς τὴν Ῥώμην τήν τε συνέχειαν τῶν ἐκ παρατάξεως κινδύνων, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολωλότων, καὶ τὴν ἀνδρείαν τῶν Κελτιβήρων· τοῦ δὲ Μαρκέλλου προφανῶς ἀποδειλιῶντος τὸν πόλεμον· ἐνέπεσέ τις πτοία τοῖς νέοις παράλογος, οἵαν οὐκ ἔφασαν οἱ πρεσβύται γεγενημένην πρότερον. Εἰς γὰρ τοῦτο προῦβη τὰ τῆς ἀποδειλίας, ὥστε μήτε χιλιάρχους προστορεύσασθαι πρὸς τὴν ἀρχὴν τοὺς ἱκανοὺς, ἀλλ' ἐλλείπειν τὰς χώρας· τὸ πρότερον εἰθισμένων πολλαπλασιόνων προστορεύσασθαι τῶν παθηκόντων· μήτε τοὺς εἰσφερομένους ὑπὸ τῶν ὑπάτων πρεσβευτὰς ὑπακούειν,

Romana juventus timet bellum.

P Verba ἀλλὰ κ. τ. ἄ. ἅπαντας dedit Bav. Desiderantur vulgo, et notata est lacuna.

Lucius Licinius Lucullus. Secundum hæc ad belli adparatus se converterunt, summo adhibito studio, ut omnium rerum ingens suppeteret copia: quod existimarent, bello Hispaniensi finem ea expeditione iri impositum. Nam semel subactis hostibus, omnes imperata facturos rebantur: sin contra evitatum ab iis esset belli hujus periculum, non Aravacas dumtaxat, verum omnes reliquos populos rebellaturos.

IV. Quo autem vehementius in hujus belli curam senatus incumbebat, eo majori fuit admirationi, quod tunc accidit. Quum enim *Quintus* (*Fulvius*), qui anno superiore rem bellicam in Hispania administraverat, et qui sub illo stipendia fecerant, Romam renunciassent, quam adsidue fuisset acie instructa pugnandum, quam multi in iis prœliis essent occisi, quanta *Celtiberorum* virtus exstitisset; præterea *Marcello* belli hujus metum palam profitente; ejusmodi pavor juniorum mentes incessit, ut nihil simile umquam accidisse seniores adfirmarent. Tantus enim *terror* animos hominum occupavit, ut neque tribuni, quot erat opus, magistratibus nomina darent, sed vacua relinquerentur loca: cum prius solerent multo plures, quam quibus opus esset, sese offerre; neque legati, quos una cum belli duce oportebat proficisci,

Ol. 157. 1. Timent Romani juvenes.

οὓς ἔδει πορεύεσθαι μετὰ τοῦ στρατηγοῦ· τὸ δὲ μέγι- 6
στον, τοὺς νέους διακλίνειν τὰς καταγραφὰς, καὶ τοι-
αύτας πορίζεσθαι προφάσεις, ἃς λέγειν μὲν αἰσχρὸν ἦν,
ἐξετάζειν δ' ἀπρεπὲς, [q]ἐπιτέμνειν δ' ἀδύνατον. Τέλος 7
δὲ, καὶ τῆς συγκλήτου καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν ἀμηχανίαις
ὄντων, τί τὸ πέρας ἔσται τῆς τῶν νέων ἀναισχυντίας·
τούτῳ γὰρ ἠναγκάζοντο χρῆσθαι τῷ ῥήματι διὰ τὰ
συμβαίνοντα· Πόπλιος Κορνήλιος Ἀφρικανὸς, νέος μὲν 8
ὢν, δοκῶν δὲ σύμβουλος γεγονέναι τοῦ πολέμου, ἐπὶ κα-
λοκἀγαθίᾳ καὶ σωφροσύνῃ δόξαν ὁμολογουμένην πεποιη-
μένος, τῆς δὲ [r]ἐπ' ἀνδρείᾳ φήμης προσδεόμενος· θεωρῶν 9
τὴν σύγκλητον ἀπορουμένην, ἀναστὰς εἶπεν, εἴτε χιλί-
αρχον, εἴτε πρεσβευτὴν πέμπειν αὐτὸν εἰς τὴν Ἰβηρίαν
μετὰ τῶν ὑπάτων ἐξεῖναι· πρὸς ἀμφότερα γὰρ ἑτοίμως
ἔχειν. καίτοι γ' ἔφη κατ' ἰδίαν μὲν αὐτῷ τὴν εἰς 10
Μακεδονίαν ἔξοδον ἅμα μὲν ἀσφαλεστέραν εἶναι, [s]* *.
(συνέβαινε γὰρ τότε, τοὺς Μακεδόνας ἐπ' ὀνόματος 11
καλεῖν τὸν Σκηπίωνα, διαλύσοντα τὰς ἐν αὐτοῖς στά-
σεις·) ἀλλὰ τοὺς τῆς πατρίδος καιροὺς, ἔφη, κατεπεί- 12
γειν μᾶλλον, καὶ καλεῖν εἰς τὴν Ἰβηρίαν τοὺς ἀληθινῶς
φιλοδοξοῦντας. Πᾶσι δὲ παραδόξου φανείσης τῆς ἐπαγ- 13
γελίας, καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν, καὶ διὰ [t]τὴν ἄλλην

Scipio ad pericula se offert.

[q] ἐπιτέμνειν ex conject. restitui. ἐπιτείνειν MSti. ἐπιτίνειν edd. ex Ursini ing. quod Casaub. vertit *pœna afficere;* unde Reisk. εὐθύνειν suspicatus est. [r] ἐπ' ἀνδρείᾳ correxi. Vulgo ἐπ' ἀνδρείας. [s] Deesse ἅμα μὲν ἐντιμοτέραν vel ἐπικυδεστέραν suspicatus est Reisk. [t] τὴν ἄλλην scripsi ex Reiskii conject. Vulgo τὴν ἄλλων. Oportebat saltem τὴν τῶν ἄλλων, *propter aliorum cunctationem.*

delecti a consulibus, conditionem acciperent; et, quod maximum erat, juniores ad nomina non responderent, sed eas excusationes comminiscerentur, quarum meminisse turpe erat, examinare indecorum, incidere repellereque impossibile. Tandem, quum neque senatus neque magistratus haberent, quo se verterent, neque scirent, quem finem juvenes facturi essent *impudentiæ;* (nam hoc verbo coacti sunt propter rei novitatem uti;) *Pub. Cornelius Africanus,* ætate juvenis, sed qui belli suasor fuerat, adolescens probitatis et temperantiæ laude insignis, verum cui laus bellica adhuc deerat; quum cerneret, quantis in angustiis patres versarentur; surgit e medio, dixitque, *sive tribunum, sive legatum vellent se mittere in Hispaniam consulibus, in potestate senatus se futurum; ad utrumque enim esse paratum. Etsi,* inquiebat, *si mei privatim commodi rationem habeam, profectio in Macedoniam, cum ad securitatem, [tum ad utilitatem,] potior mihi fuerit:* (eo siquidem tempore Macedones nominatim *Scipionem* poposcerant ad disceptandas controversias, quas inter se habebant:) *sed me,* aiebat Scipio, *tempora reipublicæ magis movent, quæ veræ laudis cupidos in Hispaniam vocant.* Quum mira esset omnibus visa Scipionis oratio, qua suam reipublicæ operam offerebat, et propter ætatem, et propter cautam

εὐλάβειαν· παραυτίκα μὲν εὐθέως συνέβη, μεγάλην A. U. 603.
[u]ἀποδοχὴν γενέσθαι τοῦ Σκιπίωνος, ἔτι δὲ μᾶλλον [x]ταῖς
14 ἑξῆς ἡμέραις. Οἱ γὰρ πρότερον ἀποδειλιῶντες, ἐπτοημένοι τὸν ἐκ παραβύσεως ἔλεγχον, οἱ μὲν πρεσβεύσειν ἐθελοντὴν ἐπηγγέλλοντο τοῖς στρατηγοῖς, οἱ δὲ πρὸς τὰς στρατιωτικὰς καταγραφὰς προσεπορεύοντο κατὰ συστρέμματα καὶ συνηθείας.

* * *

v. Ἐνέπεσε δέ τις ὁρμὴ τῷ Σκιπίωνι καὶ διαπόρησις, Scipionis certamen sing. cum Hispano.
εἰ δεῖ συμβαλεῖν καὶ μονομαχῆσαι πρὸς τὸν βάρβαρον.

* *

2 [y]Ὁ δὲ ἵππος ὁ τοῦ Σκιπίωνος ἐδυσχρήστησε μὲν ὑπὸ τῆς πληγῆς, οὐ μὴν ὁλοσχερῶς ἐσφάλμησε· διόπερ ὀρθὸς ἀπέπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν ὁ Σκιπίων.

II.

Achaici Exsules *liberantur a Senatu Rom.*

* * *

Ol. 157. 2. A. U. 604.

VI. Ὑπὲρ τῶν ἐξ Ἀχαΐας φυγάδων ἐντευχθεὶς ὁ Κάνων διὰ Πολύβιον ὑπὸ Σκιπίωνος, ὡς πολὺς ἐν τῇ συγκλήτῳ λόγος ἐγίγνετο, τῶν μὲν διδόντων κάθοδον

Catonis dictum de Achæis.

[u] ἀποδοχὴν correxit cum Reiskio, cum esset ὑποδοχὴν. [x] Sic Bav. Vulgo τῆς ἑξῆς ἡμέρας. [y] Alterum hoc Fragm. ex Gronov. et Drakenb. conject. ad hunc Scipionem et ad hanc historiam retuli. Nescio ad eumdem pertineat illud: Ὁ δὲ Ἵππος, ὑπερηλγὴς δὲ ἐκ τῆς πληγῆς, ῥᾳδὴν ἐφέρετο διὰ τοῦ μεταξὺ τόπου τῶν στρατοπέδων. Suid. in Ὑπερηλγὴς et in Ἀπεσφαλμ.

cunctationem, quam alias præ se ferebat; repente omnes adolescentem complecti, atque collaudare, quod sequentibus diebus impensius etiam fecerunt. Nam qui meticulosi prius adparuerant, metuentes jam, ne, comparati cum *Scipione*, ignominiam reportarent, partim legatos se cum belli ducibus profecturos ultro sunt professi, partim militiæ catervatim et per sodalitates nomina dabant.

* * *

v. Incessit autem *Scipionem* impetus quidem et dubitatio, an cum barbaro confligere et *singulare certamen* inire ipse deberet. (*Suidas in* Ἐνέπεσε.)

* *

Equus vero *Scipionis* graviter quidem adflictus erat vulnere, neque tamen omnino prolapsus est: itaque rectus in terram sese dejecit *Scipio*. (*Suidas in* Ἀπεσφαλμένος.)

II.

(*Plutarch. in Catone Majore p.* 341. *et in Apophthegm. p.* 199.)

* * *

VI. De *Achaicis exulibus* a Scipione, *Polybii*, caussa compellatus *Cato*, cum multis res in senatu verbis ageretur,

Ol. 137. 2. A. U. 604.

αὐτοῖς, τῶν δ' ἐνισταμένων· ἀναστὰς ὁ Κάτων, "Ωσπερ 2
οὐκ ἔχοντες ὃ πράττομεν, καθήμεθα τὴν ἡμέραν ὅλην
περὶ γεροντίων Γραικῶν ζητοῦντες, πότερον ὑπὸ τῶν παρ'
ἡμῖν ἢ τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ νεκροφόρων [a]ἐκπομισθῶσι. Ψηφι- 3
σθείσης δὲ τῆς καθόδου τοῖς ἀνδράσιν, ἡμέρας ὀλίγας οἱ
περὶ τὸν Πολύβιον διαλιπόντες, αὖθις ἐπεχείρουν εἰς τὴν
σύγκλητον εἰσελθεῖν, ὅπως, ἃς πρότερον εἶχον ἐν Ἀχαΐᾳ
τιμὰς, οἱ φυγάδες ἀναλάβοιεν, καὶ τοῦ Κάτωνος ἀπει-
ρῶντο τῆς γνώμης. Ὁ δὲ μειδιάσας, ἔφη, τὸν 4
Πολύβιον, ὥσπερ τὸν Ὀδυσσέα, βούλεσθαι πάλιν εἰς
τὸ τοῦ Κύκλωπος σπήλαιον εἰσελθεῖν, τὸ πιλίον ἐκεῖ
καὶ τὴν ζώνην ἐπιλελησμένον.

[a] Alibi apud eumdem Plutarchum est ἐξεπεμψῶσι.

aliis reditum indulgentibus, aliis contradicentibus, surrexit: et, *Quasi vero*, ait, *quod agamus, desit! Sedemus hic de senibus Græcis disputantes totum diem, a nostris-ne, an ab Achaicis efferri debeant sandapilariis.* Quum vero reditus in patriam eis esset decretus, paucis interjectis diebus *Polybius* iterum senatum adire paravit, petiturus, ut iidem honores, quos olim gessissent in Achaia, eis restituerentur; et, *Catonis* quæ de ea re sententia esset, expiscatus est. Tum *Cato* subridens ait, *Polybium ad instar Ulyssis redire in speluncam Cyclopis velle, pileum et cingulum petiturus, quorum ibi esset oblitus.*

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΈΚΤΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

BELLI PUNICI TERTII PRIMORDIA.

* * *

Ol. 157. 3. A. U. 605. Uticenses Romanis se tradunt.

1. ΤΩΝ Καρχηδονίων πάλαι βουλευομένων περὶ τοῦ τῶς [a]ἀπαντῆσαι δεῖ πρὸς τὴν Ῥωμαίων ἀπόκρισιν, καὶ τῶν Ἰτυκαίων ὑποτιμωμένων τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν, τοῖς Ῥωμαίοις τὴν ἑαυτῶν προδιδόντων πόλιν, ὁλοσχερὴς 2 ἀμηχανία περίστη τοὺς ἀνθρώπους. Μιᾶς γὰρ ἐλπίδος ἔτι φαινομένης αὐτοῖς, εἰ [b]συγκαταβαῖεν εἰς τὸ δοῦναι τὴν ἐπιτροπὴν περὶ αὐτῶν, διότι πάντως εὐδοκεῖν ποιή- 3 σουσι τοὺς Ῥωμαίους· διὰ τὸ μηδ' ἐν ταῖς μεγίσταις περιστάσεσι [c]καταπολεμηθέντας, καὶ πρὸς τοῖς τείχεσι τῶν πολεμίων ὑπαρχόντων, μηδέποτε τὴν ἐπιτροπὴν δεδω- 4 κέναι τῆς πατρίδος· καὶ ταύτης τῆς ἐπινοίας τὸν καρπὸν

[a] Post *ἀπαντῆσαι* desiderantur in MStis verba *δεῖ* et *πρὸς*, ab Ursino ex ing. adjecta. [b] *συγκαταβαῖεν* correxit Ursin. *συγκαταβαίνειν* MSti. [c] *καταπολεμηθέντας* Bav.

(*Legatio CXLII.*)

* * *

QUUM *Carthaginienses* post acceptum Romanorum responsum, quid facto esset opus, dudum deliberassent, et excogitati ab ipsis consilii gratiam *Uticenses* præripuissent, tradita mature urbe sua in Romanorum potestatem; prorsus, quo se verterent, aut quam ad salutem inirent viam, nesciebant. Nam illi quidem spem sibi superesse hanc unicam existimabant, sic se satisfacturos utique Romanis, si eo descenderent, ut liberum de se arbitrium illis permitterent: quandoquidem superioribus temporibus ne tum quidem, cum bello victi extremam periculi aleam subiissent, atque adeo pro mœnibus hostis esset, adduci umquam potuerant, ut patriam Romanis dederent. Sed hujus quoque consilii fructum occuparunt *Uticenses*,

Ol. 157. 3. ἀπέβαλον, προκαταληφθέντες ὑπὸ τῶν Ἰτυκαίων. οὐδὲν γὰρ ξένον, οὐδὲ παράδοξον ἔμελλε φανήσεσθαι τοῖς Ῥωμαίοις, εἰ ταὐτὸν ποιήσαιεν τοῖς προειρημένοις. [d]Οὐ μὴν, ἀλλὰ πανῶν αἱρέσεως καταλειπομένης, ἢ [e]τὸν πόλεμον ἀναδέχεσθαι γενναίως, ἢ διδόναι τὴν ἐπιτροπὴν περὶ τῶν καθ' αὑτούς· πολλοὺς καὶ ποικίλους ἐν τῷ συνεδρίῳ δι' ἀπορρήτων ποιησάμενοι λόγους, κατέστησαν πρεσβευτὰς αὐτοκράτορας· καὶ τούτους ἐξαπέστελλον, δόντες ἐντολὴν, βλέποντας πρὸς τὰ παρόντα, πράττειν τὸ δοκοῦν [f]συμφέρειν τῇ πατρίδι. ἦσαν [g]δ' οἱ πρεσβεύοντες Γίσκων, Στρυτάνος ἐπικαλούμενος, Ἀμίλκας, Μίσδης, [h]Γιλλίκας, Μάγων. [i]Ἦκον δὲ οἱ πρέσβεις παρὰ τῶν Καρχηδονίων εἰς Ῥώμην, καὶ καταλαβόντες πόλεμον δεδογμένον, καὶ τοὺς στρατηγοὺς ὡρμηκότας μετὰ τῶν δυνάμεων, οὐκ ἔτι διδόντων βουλὴν αὐτοῖς τῶν πραγμάτων, ἔδωκαν τὴν ἐπιτροπὴν περὶ αὐτῶν.

Carthag. legati Romam.

Romanis res suas tradunt.

Quid sit, tradere se Romanis.

II. Περὶ δὲ τῆς ἐπιτροπῆς εἰρηται μὲν ἡμῖν καὶ πρότερον· ἀναγκαῖον δ' ἐστι καὶ νῦν ὑπομνῆσαι κεφαλαιωδῶς. Οἱ γὰρ διδόντες αὐτοὺς εἰς τὴν Ῥωμαίων ἐπιτροπὴν, διδόασι πρῶτον μὲν χώραν τὴν ὑπάρχουσαν αὐτοῖς, καὶ πόλεις τὰς ἐν ταύτῃ, σὺν δὲ τούτοις ἄνδρας καὶ γυναῖκας, τοὺς ὑπάρχοντας ἐν τῇ χώρᾳ καὶ ταῖς

[d] Post οὐ μὴν cum Reiskio inserui partic. ἀλλὰ, quæ desideratur vulgo. [e] τοῦ πολέμου Bav. quod si teneas, requiretur ἀντέχεσθαι pro ἀναδέχεσθαι. [f] Verbum συμφέρειν, cum abesset a MStis, ex ingenio adjecit Ursinus. [g] δ' οἱ cum Reisk. scripsi. Vulgo Ἦ πρεσβ. [h] Γιλλίμας Bav. Nescio an sit idem qui Βάνων Τιγίλλας vel Γίλλας apud Appianum vocatur.

atque illis ademerant. Etenim si vel maxime eorum, quos diximus, exemplum sequerentur, nihil tamen novi neque miri eos fecisse, Romani erant existimaturi, Verumtamen quoniam duorum malorum alterum erat eligendum, ut vel bellum fortiter sustinerent, vel potestati alienæ se suaque permitterent; post multas in senatu dictas arcano sententias, legatos decreverunt, qui suo arbitrio reipublicæ consulerent; eosque cum his mandatis proficisci jusserunt, ut, præsentis status ratione habita, ea facerent, quæ e republica esse viderentur. Hanc legationem obierunt *Giscon*, qui *Strytanus* cognominatus, *Hamilcar*, *Misdes*, *Gillicas*, et *Mago*. Veherunt igitur Romam hi Carthaginiensium legati: sed ibi bellum jam decretum invenerunt, et duces cum exercitibus jam profectos. Itaque quum tempus ad deliberandum res nullum darent, *arbitrio Romanorum se suaque omnia* permiserunt.

II. Quam vim hoc habeat, *permittere arbitrio*, diximus quidem jam ante; sed breviter hic quoque repetendum. Nam qui *Populi Romani arbitrio* se suaque permittunt, *ii agrum* primo illis dant omnem, quem habent, et *urbes*, quascumque sunt in illo, ad hæc *viros* pariter *et fœminas*, quotquot vel in agro vel in urbibus

3 πόλεσιν ἅπαντας· ὁμοίως ποταμοὺς, λιμένας, ἱερὰ, A. U. 605.
τάφους, [i]συλλήβδην, ὥστε πάντων εἶναι κυρίους Ῥω-
μαίους, αὐτοὺς δὲ τοὺς διδόντας ἁπλῶς μηκέτι μηδενός.
4 Γενομένης δὲ τῆς ἀνθομολογήσεως τοιαύτης ὑπὸ τῶν Senatus respondet
Καρχηδονίων, καὶ μετ' ὀλίγον εἰσκληθέντων αὐτῶν εἰς legatis Carth.
τὸ συνέδριον, ἔλεγεν ὁ στρατηγὸς τὴν τῆς συγκλήτου
γνώμην· ὅτι, καλῶς αὐτῶν βεβουλευμένων, δίδωσιν
αὐτοῖς ἡ σύγκλητος τήν τ' ἐλευθερίαν, καὶ τοὺς νόμους,
ἔτι δὲ τὴν χώραν ἅπασαν, καὶ τὴν τῶν ἄλλων ὑπαρ-
5 χόντων κτῆσιν, καὶ κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν. Οἱ δὲ Καρ-
χηδόνιοι ταῦτ' ἀκούσαντες ἔχαιρον, δόξαντες, ὡς ἐν
παλαῖς αἱρέσει, καλῶς σφίσι κεχρῆσθαι τὴν σύγκλητον,
ἅτε τῶν ἀναγκαιοτάτων καὶ μεγίστων αὐτοῖς συγκεχω-
6 ρημένων. Μετὰ δὲ ταῦτα, τοῦ στρατηγοῦ διασαφοῦν-
τος, διότι τεύξονται τούτων, ἐὰν τριακοσίους ὁμήρους εἰς
τὸ Λιλύβαιον ἐκπέμψωσιν ἐν τριάκοντ' ἡμέραις, τοὺς
υἱοὺς τῶν [k]ἐκ τῆς συγκλήτου καὶ τῆς γερουσίας, καὶ
τοῖς ὑπὸ τῶν ὑπάτων παραγγελλομένοις πειθαρχήσωσιν·
7 ἐπὶ τοσοῦν ἠπόρησαν, [l]ποῖά ποτε διὰ τῶν ὑπάτων αὐτοῖς
ἔσται παραγγελλόμενα· πλὴν τότε γε ἑαυτῆς ἄρμη-
σαν, σπεύδοντες ἀναγγεῖλαι τῇ πατρίδι περὶ τούτων.
8 Παραγενόμενοι δ' εἰς τὴν Καρχηδόνα, διεσάφουν τοῖς Legati
9 πολίταις τὰ κατὰ μέρος. Οἱ δὲ, διακούσαντες, τἄλλα redeunt Carthaginem.

[i] Utique cum Reiskio suspicor πάντα συλλήβδην, aut συλλήβδην πάντων ὄντι πάντων &c. [k] Articulum, qui abest vulgo, adjeci cum Reisk. [l] ποῖα debetur conjecturæ Ursini. πότε δὲ dant MSti, absque ποῖα. Nos utrumque vocab. conjungendum duximus.

fuerint: porro *omnes, portus, sacra, monumenta*; denique ad unum omnia, ut omnium domini fiant Romani; ipsi vero, qui se permittunt, omnium omnino rerum dominium amittant. Postquam igitur declarationem istam Carthaginienses fecerunt, accitis mox in curiam exposuit consul senatus sententiam: scilicet, *quoniam rectam consilii viam iniissent, concedere illis patres libertatem, leges suas, et agrum insuper omnem, et omnium aliorum bonorum possessionem, quæ ad rempublicam aut ad privatos pertineret.* His auditis lætari Carthaginienses, quod putarent, clementer secum, ut in malis, senatum agere, qui maxima quæque et summe necessaria sibi concederet. Postea, adjiciente consule, *ista eos esse impetraturos, si intra triginta dies obsides trecentos Lilybæum misserint, senatorum aut Senatorum liberos, et ea fecerint, quæ consules imperassent*; dubitarunt aliquamdiu legati, mirantes, quænam tandem essent, quæ consules sint imperaturi. Ceterum ex urbe profecti extemplo sunt, ut de iis, quæ gesta fuerant, nuncium in patriam adferrent. Carthaginem ut ventum, omnia ordine civibus exposuerunt. Qui, iis auditis, cetera sic satis commode a legatis fuisse administrata

Ol. 157. 3. μὲν ἐνδεχομένως ἐνόμιζον βεβουλεῦσθαι τοὺς πρεσβευτάς· [m]περὶ δὲ πόλεως μὴ γεγονέναι μυείαν, εἰς μεγάλην ἐπίστασιν αὐτοὺς ἦγε καὶ πολλὴν ἀμηχανίαν.

Magonis Bruttii oratio.

III. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ φασὶ Μάγωνα τὸν [n]Βρέττιον χρήσασθαι λόγοις ἀνδρώδεσι καὶ πραγματικοῖς. Δύο γὰρ, ὡς ἔοικε, καιροὺς ἔφασκεν εἶναι τοῦ 2 βουλεύσασθαι περὶ σφῶν καὶ τῆς πατρίδος, ὧν τὸν μὲν ἕνα παρεῖσθαι. δεῖν γὰρ οὐ μὰ Δία νῦν διατορεῖν, τί 3 διὰ τῶν ὑπάτων αὐτοῖς παραγγελθήσεται, καὶ διὰ τί περὶ [o]πόλεως οὐδεμίαν ἐποιήσατο μυείαν ἡ σύγκλητος, ἀλλὰ καθ' ὃν καιρὸν ἐδίδοσαν τὴν ἐπιτροπήν· δόντας δὲ, σαφῶς γινώσκειν, διότι πᾶν τὸ παραγγελ- 4 λόμενον ἐπιδεκτέον ἐστὶν, ἐὰν μὴ τελέως ὑπερήφανον [p]ᾖ καὶ παρὰ τὴν προσδοκίαν. Εἰ δὲ μὴ, τότε πάλιν 5 [q]βουλεύσασθαι, πότερα δεῖ προσδέχεσθαι τὸν πόλεμον εἰς τὴν χώραν, καὶ πάσχειν, ὅ τι ποτ' ἂν οὗτος ἐπιφέρῃ τῶν δεινῶν, ἢ, καταῤῥωδήσαντας τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον, ἑβδομηκοντὴν ἀναδέχεσθαι πᾶν τὸ προσταττόμενον.

Obsides mittunt Pœni.

Πάντων δὲ, διὰ τὸν ἐφεστῶτα πόλεμον, καὶ διὰ τὸ τῆς 6 προσδοκίας ἄδηλον, φερομένων ἐπὶ τὸ πειθαρχεῖν τοῖς παραγγελλομένοις, ἔδοξε πέμπειν τοὺς ὁμήρους εἰς τὸ Λιλύβαιον. Καὶ παραυτίκα καταλέξαντες τριακοσίους 7 τῶν νέων, ἐξέπεμπον μετὰ μεγάλης οἰμωγῆς καὶ δα-

[m] περὶ δὲ πόλεως correxi ex Diodoro Siculo. Vulgo πόλεων, *de urbibus*. Malim tamen τῆς πόλεως. [n] Βρέττιον correxi. Vulgo Βρέττιον. [o] Rursus πόλεως scripsi pro vulgato πόλεων. [p] ᾖ post ὑπερήφανον ignorat Bav. [q] βουλεύσασθαι accivi ex Bav. Vulgo βουλεύσεσθαι.

existimantes, quod tamen *urbis* nulla esset mentio facta, causam vehementer requirebant; eaque res mirifice anxios et sollicitos illos habebat.

III. Fama est, illo tempore *Magonem Bruttium* oratione usum et forti et prudente; quum diceret, *duo tempora videri Carthaginienses habuisse ad deliberandum de sua et patriæ salute. Horum alterum esset ab ipsis prætermissum. Nam quærendi quidnam consules essent imperaturi, et cur nullam senatus urbis fecerit mentionem, non mehercule nunc tempus esse; verum tunc fuisse, cum arbitrio Romanorum esse permiserunt. Nunc postquam id fecissent, certo statuere eos debere, omnia, quæ forent imperata, facienda esse, nisi quid nimis superbum et inopinatum imperaretur. Id si nollent; nunc denuo ipsis esse deliberandum, utrum dilloni suæ intentatum bellum sustinere, et, quæcumque manare ab eo male solent, velint tolerare; an potius, adventum hostium horrentes, quæcumque forent imperata, ultro sint facturi.* Quum igitur omnes, præsentis belli metu, et propter incerta casuum, ad parendum Romanis inclinarent, decretum est, *Lilybæum obsides esse mittendos.* Et confestim trecentos e juventute delectos mittunt, non sine magnis ejula-

κρύων, ἅτε προπεμπόντων ἕκαστον τῶν ἀναγκαίων καὶ A. U. 605.
συγγενῶν, καὶ μάλιστα τῶν γυναικῶν ἐκκαιουσῶν τὴν
8 τοιαύτην διάθεσιν. Ἐπεὶ δὲ κατέπλευσαν εἰς τὸ Λιλύ-
βαιον, οἱ μὲν ἐξαυτῆς παρεδόθησαν διὰ τῶν ὑπάτων
Κοΐντῳ Φαβίῳ Μαξίμῳ· συνέβαινε γὰρ, τοῦτον ἐπὶ τῆς Q. Fabius Max. prætor
9 Σικελίας τετάχθαι στρατηγὸν τότε. δι' οὗ παραπομι- Siciliæ.
σθέντες ἀσφαλῶς εἰς τὴν Ῥώμην, συνεκλείσθησαν ὁμοῦ
πάντες εἰς τὸ τῆς [1]ἐκκαιδεκήρους νεώριον.

IV. Καὶ τῶν μὲν ὁμήρων ἐκείσε ὑπαρχόντων, οἱ στρα- Romani ad
2 τηγοὶ κατήχθησαν εἰς τὴν τῆς Ἰτύκης ἄκραν. Τούτων Uticam.
δὲ προσπιπτωκότων τοῖς Καρχηδονίοις, ὀρθὴ καὶ περίφο-
βος ἦν ἡ πόλις, διὰ τὴν ἀθηλότητα τῶν προσδοκωμένων.
3 Οὐ μὴν, ἀλλ' ἔδοξεν αὐτοῖς πρεσβευτὰς πέμπειν, τοὺς
πεισομένους τῶν ὑπάτων, τί δεῖ ποιεῖν, καὶ διασαφήσον-
τας, ὅτι πρὸς πᾶν τὸ παραγγελλόμενον ἕτοιμοι πάντες
4 εἰσίν. Τῶν δὲ πρεσβευτῶν ἀφικομένων εἰς τὴν τῶν
Ῥωμαίων παρεμβολὴν, καὶ τοῦ συνεδρίου συναχθέντος,
εἰσελθόντες οἱ πρέσβεις διελέγοντο κατὰ τὰς ἐντολάς.
5 Ὁ δὲ πρεσβύτερος τῶν ὑπάτων, ἐπαινέσας αὐτῶν τὴν
πρόθεσιν καὶ προαίρεσιν, ἐκέλευε παραδιδόναι τά τε
ὅπλα καὶ τὰ βέλη πάντα χωρὶς δόλου καὶ ἀπάτης.
6 Οἱ δὲ πρέσβεις ποιήσειν μὲν ἔφασαν τὸ παραγγελλό-
μενον· σκοπεῖσθαι δ' αὐτοὺς ἠξίουν τὸ συμβησόμενον,

[1] ἐκκαιδεκήρους ex certa conject. correxi. Vulgo ἐκκαιδεκέρω. ἐκκαιδεκέρῳ Bav.

tibus et lacrymis, utpote quum necessarii et cognati sui quemque illorum prosequerentur; maximeque propter mulieres miserabilis ejus spectaculi facies erat. Posteaquam *Lilybæum* obsides adpulerunt, consules illos *Quinto Fabio Maximo* tradiderunt, quoniam illo tempore Siciliam ex prætura nactus Fabius regebat: qui eos Romam tuto curavit deferendos, ubi simul omnes in navale navis sedecim versuum remorum sunt conclusi.

IV. Ita in custodiam datis obsidibus, imperatores classem cum exercitu ad *Uticæ* promontorium adpellunt. Quod ubi Carthaginem fuit nunciatum, suspensi omnium civium animi, pleni metus propter exspectationis incertitudinem fuerunt. Visum tamen illis faciendum, ut legatos mitterent, quæsituros a consulibus, *quid facto opus esset?* illisque nunciaturos, *Carthaginienses paratos esse, quæcumque forent imperata, facere.* Postquam legati in castra Romanorum venissent, et in concilio mandata, quæ acceperant, exposuissent; major natu e consulibus, laudato ipsorum consilio et voluntate, *arma telaque omnia sine dolo et fallaciis tradere* eos jussit. Legati, *facturos se quidem imperata*, responderunt; *orare tamen Romanos, cogitarent etiam atque etiam, quod esset futurum, si Carthaginienses tradidissent arma, ipsique in*

Ol. 157. 3. ἐὰν αὐτοὶ μὲν παραχωρήσωσι τῶν ὅπλων, ἐκεῖνοι δὲ [s]λαβόντες ἀποπλεύσωσιν. Ὅμως ταῦτα ἔδωκαν.

*

[t]Δῆλον ἐγένετο, ὅτι μέγα τὸ βάσταγμα τῆς πόλεως 7
ἦν. πλείονα γὰρ ἢ μυριάδων ὅπλα παρέδωκαν Ῥωμαίοις, καὶ καταπέλτας β.

* * *

Stupor ac furor Pœnorum, audito responso Romanorum.

[u]v. Ἁπλῶς δὲ οὐδὲν εἶδος τῶν μελλόντων ἔγνωσαν· ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς τῶν πρέσβεων ἐμφάσεως ὀττευόμενοι, 2
εἰς παντοδαπὰς οἰμωγὰς καὶ θρήνους ἐνέπιπτον.

* *

Οἱ δὲ πάντες ἅμα ἀνακραγόντες, ἐξαυτῆς οἱονεὶ 3
[x]παρελύθησαν. Ταχὺ δὲ τοῦ λόγου διαδοθέντος εἰς τὸ 4
πλῆθος, [y]οὐκέτι συνέβαινε γίγνεσθαι τὴν ἀλογίαν· ἀλλ' οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς [z]πρέσβεις ὥρμων, ὡς αἰτίους σφίσι τῶν κακῶν ὄντας τούτων· οἱ δὲ ἐπὶ τοὺς κατειλημμένους 5
τῶν Ἰταλικῶν, καὶ εἰς τούτους [a]ἀπειρέσαντες τὸν θυμόν· οἱ δὲ πρὸς τὰς πύλας τῆς πόλεως.

* * *

Scipionis virtus in Africa.

[b]VI. Τὰς προφυλακὰς βλέπων ὁ [c]Φαμέας, ἂν οὐκ

[s] MSti dant λαβόντες μὴ ἀποπλεύσωσιν. *Particulam negantem* delevit Ursinus. [t] Habet Suidas in Βάσταγμα, absque auctoris nomine. Ad Polybium referendum censuit Küsterus. [u] Fragmenta ista, Anonyma apud Suidam, probabiliter ad Polybium retulerunt partim Valesius, partim Ursin. et Casaub. [x] παρελύθησαν ex conject. correxit Casaub. Vulgo mendose παρελελύθεσαν. [y] Post οὐκέτι adjectivum aliquod supplevit Küsterus, referendum ad ἀλογίαν, vertens, *non amplius furori temperatum fuit.* [z] πρεσβεῖς correxi monente Casaub. Vulgo πρεσβύτας. [a] ἀπειρέσαντες malim cum Casaub. [b] Duo priora Fragmenta rursus ex conjectura tribui solent Polybio. [c] Φαμέας scribitur apud Appianum.

diœcesin illa asportarent. Hæc tamen mox tradiderunt.

*

Manifestum factum est, magnas

(*Suidas in* Ἁπλῶς, *in* Ὀττευόμενοι, *et in* Ἀλογία.)

* * *

esse opes urbis. Armorum enim plus ducena millia, catapultarum duo millia Romanis tradiderunt.

attoniti obstupuerunt. Mox vero rumore in vulgus sparso, non amplius erat tacitus stupor: sed alii in legatos irruebant, tamquam horum malorum auctores: alii in Italos, qui in urbe erant deprehensi, rabiem suam effundebant; alii ad portas urbis currebant.

* * *

v. Nullam omnino notionem eorum, quæ ipsis imminebant, potuerunt sibi informare: sed ex solo vultu legatorum male ominantes, in omnigenos ejulatus et lamentationes proruperunt.

* *

Illi vero, postquam simul omnes clamorem sustulerant, confestim velut

* * *

vi. Stationes cernens *Phameæ*,

ἄψυχος, ἐξέκλινε τὰς πρὸς τὸν Σκιπίωνα συμπλοκάς. A. U. 605.
2 Καί ποτε συνεγγίσας ταῖς ἐφεδρείαις, προβαλόμενος ὀφρὺν ἀπότομον, [d]ἀπέστη καὶ πλείω χρόνον.

*

3 Αἱ δὲ σημαῖαι τῶν Ῥωμαίων συνεπεφεύγεσαν εἰς βουνόν· καὶ πάντων δόντων γνώμας, ὁ Σκιπίων ἔφη·
4 ὅταν ἐξ ἀκεραίου βουλεύωνται, [e]καὶ πλείω ποιεῖσθαι πρόνοιαν τοῦ μηδὲν παθεῖν, ἢ τοῦ δράσαι κακῶς τοὺς ἐχθρούς. Dictum Scipionis.

*

5 Οὐ χρὴ θαυμάζειν, εἰ φιλοτιμότερον ἐξηγούμεθα τὰ κατὰ τὸν Σκιπίωνα, καὶ πᾶν τὸ ῥηθὲν ὑπ' αὐτοῦ μετὰ διαστολῆς ἐξαγγέλλομεν.

*

6 Ἐν γὰρ τῇ Ῥώμῃ Μάρκον Πόρκιον ἀκούσαντα τὰς ἀριστείας Σκιπίωνος, [f]εἰπεῖν· Οἷος πέπνυται· τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσιν. Catonis dictum in Scipionem.

[d] Forsan ἐπέστη. [e] καὶ πλείω revocavi ex Suida. δεῖν πλείω ex ing. edidit Casaub. [f] Post εἰπεῖν apud Suidam inseruntur hæc verba, male affecta, πάλιν ἄλλον πρὸς ἐκεῖνον.

quamquam non erat timidus, copiam sui facere noluit *Scipioni*. Et quum aliquando adpropinquasset hostium præsidiis, præruptum tumuli supercilium ut propugnaculum objiciens hosti, per sat longum tempus ibi se continuit. (*Suidas in* Ἄψυχος *et* Φαμίας.)

•

Manipuli Romanorum confugerant in collem: cumque omnes sententiam dixissent, *Scipio*, ait, *ubi re integra instituitur deliberatio, majori etiam cura cavendum, ne detrimentum patiaris, quam ut ipse lædas hostem.* (*Suidas in* Σημαῖαι.)

•

Mirari nemo debet, si res *Scipionis* diligentiore studio narramus, et singula ejus dicta sigillatim commemoramus. (*Suidas in* Διαστολή.)

•

Romæ *Marcum Porcium*, quum res a *Scipione* præclare gestas audivisset, dixisse ferunt: *Solus sapit, ceteri vero ut umbræ oberrant.* (*Suidas in* Ἀΐσσουσιν.)

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΕΒΔΟΜΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

Ex Historia BELLI MACEDONICI TERTII *contra Pseudophilippum.*

* * *

Ol. 157. 4. A. U. 606.

I. ΜΟΥΣΕΙΟΝ, τόπος περὶ τὸν Ὄλυμπον τὸν ἐν Μακεδονίᾳ. Πολύβιος τριακοστῇ ἑβδόμῃ.

II.

PRUSIAS *necatur a filio Nicomede.*

* * *

Prusiæ mores et ingenium.

II. ΠΡΟΥΣΙΑΣ ὁ βασιλεύς, εἰδεχθὴς ὢν κατὰ τὴν ἰμφασιν, καίπερ ἐκ συλλογισμοῦ [a]οὐ βελτίων ὑπάρχων, ἤμισυς ἀνὴρ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ πρὸς τὰς πολε-
2μικὰς χρείας ἀγεννὴς καὶ γυναικώδης. Οὐ γὰρ μόνον δειλὸς ἦν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς κακοπαθείας ἀλλότριος,

[a] *Particulam negativam*, quæ abest vulgo, ex conject. adjeci. Valesius: *tametsi judicio et sagacitate haudquaquam spernendus.*

I.

* * *

I. *MUSEUM*, locus ad Olympum qui in Macedonia est. *Polybius Libro XXXVII.* (*Steph. Byzant.*)

II.

Excerptum Valesianum.

* *

II. PRUSIAS, rex Bithyniæ, adspectu erat deformis, neque vero ingenio judicioque melior: homo semivir specie, et ad res bellicas prorsus ignavus et mollis. Neque enim solum timidus erat, sed etiam præterea laboris

Ol. 157. 4. Prusiæ ingenium et mores.

καὶ συλλήβδην ἐκτεθηλυμένος καὶ τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι παρ' ὅλον τὸν βίον· ὅπερ ἥκιστα βούλονται περὶ 3 τοὺς βασιλεῖς ὑπάρχειν ἅπαντες μὲν, μάλιστα δὲ τὸ τῶν Βιθυνῶν γένος. Πολλὴ δέ τις ἀσέλγεια καὶ περὶ 4 τὰς σωματικὰς ἐπιθυμίας αὐτῷ συνεξηκολούθει. παι- 5 δείας δὲ καὶ φιλοσοφίας καὶ τῶν ἐν τούτοις θεωρημάτων ἄπειρος εἰς τέλος ἦν· καὶ συλλήβδην τοῦ καλοῦ, ὅ τι 6 πότ' ἐστὶν, οὐδ' ἔννοιαν εἶχε, Σαρδαναπάλου δὲ βάρβαρον βίον ἔζη καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ. [b]Τοιγα- 7 ροῦν ἅμα τῷ βραχείας ἐλπίδος τὸ τῶν βασιλευομένων πλῆθος λαβεῖσθαι, ἀμετάκλητον ὁρμὴν ἔσχεν εἰς τὸ μὴ μόνον ἀλλότρια φρονεῖν τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ καὶ τιμωρίαν βούλεσθαι παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν.

III.

Masanissæ *obitus et Elogium.*

* * *

Corporis vigor.

III. ΜΑΣΑΝΑΣΣΗΣ, ὁ ἐν Λιβύῃ τῶν Νομάδων βασιλεὺς, ἀνὴρ ἦν τῶν καθ' ἡμᾶς βασιλέων ἄριστος καὶ μακαριώτατος· ὃς ἐβασίλευσεν ἔτη πλείω τῶν ξ', 2 ὑγιεινότατος ὢν καὶ πολυχρονιώτατος, ἐννενήκοντα γὰρ ἐτῶν ἐγεγόνει. ἐγίγνετο δὲ καὶ δυναμικώτατος τῶν καθ' 3 αὐτὸν κατὰ τὴν σωματικὴν ἕξιν· ὅς, ὅτε [c]μὲν στῆναι

[b] Τοιγαροῦν ex conject. scripsi. Vulgo καὶ γὰρ οὖν. [c] μὲν στῆναι ex conj. correxi. μετασταῖναι codex Peiresc. et Suidas, quod Valesius in μὲν ἱστάναι mutavit.

impatiens, atque omnino effœminatus in omni vita et animo et corpore: quod genus vitii cum omnes mortales, tum maxime Bithyni, in regibus ferre non possunt. Idem ingenti libidine ad omnes corporis voluptates ardebat. Disciplinarum autem liberalium ac philosophiæ et doctrinæ omnis, quæ in his rebus versatur, prorsus expers. Denique virtutis atque honesti ne sensum quidem ullum habebat; sed interdiu noctuque Sardanapali cujusdam vitam ducebat. Quamobrem simulac vel minima spes multitudini adfulsit Bithynorum; omnes impetu effuso non ad defectionem modo, sed ad pœnas etiam de rege sumendas ferri cœpere.

III.

Excerptum Valesianum.

* * *

III. MASANISSA, Numidarum in Africa rex, vir fuit nostra ætate regum optimus, et fortunatissimus: qui annis plus quam sexaginta regnum tenuit, optima valetudine ac longissima vita; nam ad annum usque nonagesimum vixit. Idem omnium ætatis suæ hominum robustissimo corpo-

δέοι, στὰς ἐν τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι δι' ἡμέρας ἔμενε, A. U. 606.
4 παθεζόμενος [d]δὲ πάλιν οὐκ ἠγείρετο. καὶ τὴν ἐπὶ τῶν
ἵππων κακοπάθειαν ἡμέραν καὶ νύκτα συνεχῶς δια-
5 καρτερῶν, οὐδὲν ἔπασχεν. Σημεῖον δὲ τῆς σωματικῆς
αὐτοῦ δυνάμεως· ἔχων ἐννενήκοντα ἔτη, καθ' ὃν καιρὸν Filii Ma-
μετήλλαξε τὸν βίον, υἱὸν ἀπέλιπε τεττάρων ἐτῶν, ὄνομα sanissæ.
[e]Στέμβανον, ὃν μετὰ ταῦτα Μικίψης υἱοποιήσατο, πρὸς
6 δὲ τούτῳ υἱοὺς τέσσαρας. Διὰ δὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους
τούτων εὔνοιαν, διετήρησε, τὸν ὅλον βίον πάσης ἐπιβουλῆς
καὶ παντὸς οἰκείου μιάσματος ἄμοιρον αὐτοῦ γενέσθαι
7 τὴν βασιλείαν. Τὸ δὲ μέγιστον καὶ θειότατον τούτου· Merita in
τῆς γὰρ Νομαδίας ἁπάσης ἀχρήστου τὸν πρὸ τοῦ agricultu-
χρόνον ὑπαρχούσης, καὶ νομιζομένης ἀδυνάτου τῇ φύσει ram.
8 πρὸς ἡμέρους καρποὺς ὑπάρχειν· πρῶτος καὶ μόνος
ὑπέδειξε, διότι δύναται πάντας ἐκφέρειν τοὺς ἡμέρους
καρποὺς οὐδ' ὁποίας ἧττον, ἑκάστῳ τῶν καρπῶν ἐν
διαστάσει μυριοπλήθεις ἀγροὺς κατασκευάσας παμ-
9 φόρους. Τῇ μὲν οὖν ἐκείνου μεταστάσει ταῦτ' ἄν τις
10 εὐλόγως ἐπιφθέγξαιτο καὶ δικαίως. Ὁ δὲ Σκιπίων, Scipio
παραγενόμενος εἰς τὴν [f]Κίρταν ἡμέρᾳ τρίτῃ μετὰ τὸν Cirtæ res
τοῦ βασιλέως θάνατον, διῴκησε καλῶς πάντα. constituit.

*

Μασανάσσην ἱστορεῖ Πολύβιος ἐννενήκοντα μὲν ἐτῶν

[d] Δὲ ex ing. adjecit Vales. [e] Στεμβὰν Suid. [f] Κίρταν correxit Vales. Σείρταν MS.

ris habitu fuit. Quippe ubi standum esset, in iisdem vestigiis totum diem perstabat; contra, sedens in sella, non ante vesperam exsurgebat. Jam vero laborem in equitando dies noctesque fortiter tolerans, nullo incommodo vexabatur. Argumento ejus vigoris sit, quod nonaginta annos natus, cum ex vita decessit, quadriennem filium reliquit, nomine Stembalem, qui postea a *Micipsa* est adoptatus, ac præterea filios quatuor. Quorum mutua concordia ac benevolentia regnum suum, quoad vixit, insidiarum omnisque domestici piaculi expers præstitit. Quodque præcipuum est, ac pæne divinum: enm omnis *Numidia* antea temporis infructuosa esset, nec gignendis fructibus ullatenus idonea esse crederetur; ipse primus ac solus demonstravit, nullum esse fructum, quem producere ea non posset eadem fertilitate, qua ceteræ regiones; cum agros innumerabiles, singulis fructuum generibus per intervalla consitos, feracissimos reddidisset. Huic igitur mortuo hanc laudem jure merito quis accinat. At *Scipio*, tertio post *Masanissæ* obitum die *Cirtam* delatus, cuncta prudentissime constituit.

*

(*Plutarch. An seniori capessenda sit Reipubl.*)

Masanissam narrat Polybius nonaginta annos natum e vita discessisse,

Ol. 157. 4. A. U. 606. Simplex victus Masanissæ.

ἀποθανεῖν, τετραέτις παταλιπόντα παιδάριον ἐξ αὐτοῦ γεγενημένον· ὀλίγῳ δὲ ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς, μάχῃ 12
νικήσαντα Καρχηδονίους, ὀφθῆναι τῇ ὑστεραίᾳ πρὸ τῆς σκηνῆς ῥυπαρὸν ἄρτον ἐσθίοντα· καὶ πρὸς τοὺς θαυμάζοντας εἰπεῖν, ὅτι τοῦτο ποιεῖ * *.

puerulum quatuor annorum relinquentem, a se progenitum. Brevi vero ante obitum, postquam prælio vicisset Carthaginienses, postero die conspectum fuisse ante tentorium, sordidum panem comedentem: cumque mirarentur nonnulli, dixisse fertur, *se hoc facere* * *.

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΟΓΔΟΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

Semina BELLI ACHAICI.

* * *

Ol. 158. 1. A. U. 607. Aurelius legatus redit ex Achaia.

1. [a]ΠΑΡΑΓΕΝΟΜΕΝΩΝ ἐκ Πελοποννήσου τῶν περὶ τὸν Αὐρήλιον πρεσβευτῶν, καὶ διασαφούντων τὰ συμβεβηκότα περὶ αὐτοὺς, ὅτι παρ' ὀλίγον τοῖς ὅλοις ἐκινδύνευσαν, καὶ λεγόντων μετ' αὐξήσεως καὶ καινολο-
2γίας· οὐ γὰρ ὡς κατὰ περιπέτειαν ἐπ' αὐτοὺς ἥκοντος τοῦ δεινοῦ διεσάφουν, ἀλλ' ὡς κατὰ πρόθεσιν ὡρμηκότων
3τῶν Ἀχαιῶν, [b]ἐπὶ τῷ παραδειγματίζειν αὐτούς· ἡ σύγκλητος ἠγανάκτησεν μὲν ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὡς οὐδέποτε, καὶ παραχρῆμα πρεσβευτὰς κατεστήσατο τοὺς περὶ τὸν Ἰούλιον, καὶ τούτους ἔπεμπε, δοῦσα Sext. Julius Cæsar legatus ad Achæos.
4τοιαύτας ἐντολάς· διότι δεῖ μετρίως ἐπιτιμήσαντας καὶ μεμψαμένους ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, τὸ πλεῖον παρακαλεῖν

[a] Hæc et sequens Ecloga desiderantur in Cod. Bav. [b] ἐπὶ τὸ adfertur in Notis Ursini, nec male. Si hoc præstuleris, fuerit comma delendum post Ἀχαιῶν, ut cohæreant verba ὡρμηκότων ἐπὶ τὸ παραδειγμ.

(*Legatio CXLIII.*)

* * *

QUUM ea *legatio*, cujus princeps fuerat *Aurelius*, Romam e *Peloponneso* rediisset, et quæ sibi accidissent, renunciasset, quam prope esset factum, ut et vitæ et omnium rerum periculum adirent, atque eam rem ipsi verborum immanitate atrocitate auxissent; (neque enim sic illa narrabant, ut casu in tantum periculum incidisse videri possent; sed quasi certo consilio eos invasisset Achaï, ut exemplum in ipsos statuerent;) indignari senatus, ut si umquam alias, et statim legationem decernere, cujus princeps *Julius* fuit. Ii legati cum hujusmodi mandatis missi sunt; ut *leniter ac mode-*

Ol. 158. 1. καὶ διδάσκειν τοὺς Ἀχαιοὺς, μήτε τοῖς ἐπὶ τὰ χείριστα παρακαλοῦσι προσέχειν, μήτ' αὐτοὺς λαθεῖν εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἀλλοτριότητα [c]διεμπεσόντας· ἀλλ' ἔτι 5 καὶ νῦν ποιήσασθαί τινα διόρθωσιν τῶν ἠγνοημένων, ἀπερεισαμένους τὴν ἄγνοιαν ἐπὶ τοὺς αἰτίους τῆς ἁμαρτίας. Ἐξ ὧν καὶ λίαν δῆλον ἐγένετο, διότι καὶ τοῖς 6 περὶ τὸν Αὐρήλιον ἔδωκε τὰς ἐντολὰς, οὐ διαστᾶσαι βουλομένη τὸ ἔθνος, ἀλλὰ πτοῆσαι καὶ καταπλήξασθαι βουλομένη τὴν αὐθάδειαν καὶ τὴν ἀπέχθειαν τῶν Ἀχαιῶν. Τινὲς μὲν οὖν ὑπελάμβανον καθ' ὑπόκρισιν 7 τοὺς Ῥωμαίους [d]τοῦτο ποιῆσαι, διὰ τὸ μένειν ἀτελῆ τὰ κατὰ Καρχηδόνα. Τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ οὕτως εἶχε· 8 ἀλλὰ παραδεδεγμένοι τὸ ἔθνος ἐκ πολλοῦ χρόνου, καὶ νομίζοντες, ἔχειν αὐτὸ πίστιν μάλιστα τῶν Ἑλληνικῶν, ἀνασοβῆσαι μὲν ἔκριναν, διὰ τὸ φρονηματίζεσθαι πέρα τοῦ δέοντος, πόλεμον δ' ἀναλαβεῖν ἢ διαφορὰν ὁλοσχερῆ πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς οὐδαμῶς ἐβούλοντο.

Leniter cum Achæis agit senatus.

✲

Sex. Cæsar agit cum Achæis.

II. Οἱ δὲ περὶ τὸν Σέξτον, προάγοντες ἐκ τῆς Ῥώμης εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀπήντησαν τοῖς περὶ τὸν Θεαρίδαν· οἳ ἦσαν πρεσβευταὶ πεμφθέντες ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, 2

[c] διεμπεσόντας revocavi ex editione Ursini, quod in διαπεσόντας mutavit Casaub. διαπεσόντας voluit Reisk. [d] Verba τοῦτο ποιῆσαι, quæ desiderantur vulgo, adjeci ex Ursini et Reiskii conject.

rate increparent Achæos, et de injuria accepta cum iis expostularent; magis tamen ut *eos cohortarentur, ne pessimorum consiliorum auctoribus aures præberent, neve alienari se a populi Romani amicitia per imprudentiam sinerent: esse autem adhuc tempus emendandi quod peccatum fuisset, si auctores sceleris culpam præstare cogerent.* Ex quibus constare etiam liquido potuit unicuique, ne illa quidem mandata, quæ Aurelio data fuerant, eo spectasse ut gentis Achæorum distraheretur concilium; sed ut, pavore terroreque injecto, pervicaciam et odium Romani nominis castigarent. Erant quidem igitur, qui existimarent, simulate hæc agi a Romanis; quod Carthaginiensi bello finis nondum esse impositus. Sed aliter omnino res habuit. Nam quia *Achæorum* gentem dudum in amicitiam suam receperant, plusque in ea fidei esse credebant, quam in ullo alio Græciæ populo; terrere quidem eos decreverant, quod spiritus supra quam par esset attollerent: bellum vero suscipere, aut omnino amicitiam cum illis prorsus rumpere nullo modo volebant.

✲

Legatio CXLIV.

II. *Sextus Cæsar*, Roma in Peloponnesum tendens, in Thearidam ceteroque legatos incidit, quos Achæi mise-

παραστησόμενοι καὶ διδάξοντες τὴν σύγκλητον ὑπὲρ τῶν εἰς τοὺς περὶ τὸν Αὐρήλιον γενομένων [e] ἀσελγημάτων. A. U. 607. Sex. Cæsar agit cum Achæis.

3 Οἷς καὶ συμμίξαντες οἱ προειρημένοι, παρεκάλεσαν αὐτοὺς ἀναπάμπτειν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, ὅτι περὶ πάντων τούτων ἔχουσιν ἐντολὰς αὐτοὶ διαλέγεσθαι τοῖς Ἀχαιοῖς.

4 Παραγενομένων δὲ τῶν περὶ τὸν Σέξτον εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ διαλεγομένων τοῖς Ἀχαιοῖς ἐν τῇ τῶν Αἰγιέων πόλει, καὶ προφερομένων πολλοὺς καὶ φιλανθρώπους λόγους· καὶ τὸ περὶ τοὺς πρεσβευτὰς ἔγκλημα παραπεμπόντων, καὶ σχεδὸν οὐδὲ [f] προσδεομένων δικαιολογίας, ἀλλὰ βέλτιον ἐκδεχομένων τὸ γεγονὸς αὐτῶν τῶν Ἀχαιῶν, καθόλου δὲ παρακαλούντων μὴ τοῦ ῥητέρω προβῆναι τῆς ἁμαρτίας, μήτε τῆς εἰς αὐτούς, μήτε

6 τῆς εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους· τὸ μὲν σωφρονοῦν μέρος ἀσμένως ἀπεδέχετο τὰ λεγόμενα, καὶ λίαν ἐνετρέπετο, συνειδὸς αὐτῷ τὰ πεπραγμένα, καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν λαμβάνον τὰ συμβαίνοντα τοῖς πρὸς Ῥωμαίους ἀντι-

7 ταττομένοις. τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων ἀντιλέγειν μὲν οὐδὲν εἶχε τοῖς ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Σέξτον λεγομένοις δικαίοις, ἀλλ' ἦγε τὴν ἡσυχίαν, ἔμενε δὲ νοσοῦν καὶ

8 διεφθαρμένον. Οἱ δὲ περὶ τὸν Δίαιον καὶ Κριτόλαον, καὶ πάντες οἱ μετέχοντες αὐτοῖς τῆς αὐτῆς γνώμης· οὗτοι δὲ ἦσαν, ὥσπερ ἐπίτηδες, ἐξ ἑκάστης πόλεως κατ' Diæus et Critolaus, pestes gentis.

[e] ἀσιλγημάτων correxit Urs. ἀλγημάτων MS. Casaubonus edidit. προειρημένων habet Ursinus. [f] προσδεομένων sua auctoritate

rant, ut de Aurelio, qui in legatione sua fuerat fœdo facinore violatus, rationem senatui redderent, et rei veritatem ipsum docerent: Cum his locutus *Sextus*, auctor suasorque iis extitit, in Achaiam revertendi: sibi enim esse datum negotium, ut de his omnibus cum Achæis ageret. Qui postquam in Peloponnesum venit, cum Achæis in *Ægiensium* urbe colloquium habuit. Et quum esset ejus oratio prolixa humanitate temperata, nullamque de scelere in legatos admisso faceret mentionem, ut ne excusatione quidem ulla propemodum opus esse videretur, sed clementius, quam ipsi Achæi, illud factum interpretaretur; hortaretur denique eos, ut *neque Romanos neque Lacedæmonios injuriis lacessere amplius vellent*; saniori quidem Achæorum parti gratissimi erant hujusmodi sermones: terrebat enim optimum quemque admissi facinoris conscientia, jamque ob oculos illis erant omnia mala, quæ populi Romani hostibus evenire solent. At vulgus hominum, etsi quid opponeret justissimæ *Sexti* orationi habebat nihil, ac propterea silebat, nihilominus tamen ægram mentem et corruptam servabat. At *Diæus*, et *Critolaus*, et quicumque alii ejusdem cum istis consilii participes erant; qui ex omnibus civitatibus quasi de industria delecti

Ol. 158. 1. ἐκλογὴν οἱ χείριστοι, καὶ τοῖς θεοῖς ἐχθροὶ, καὶ λοιμῶν
αἴτιοι· * * [f]τὸ δὲ ἔθνος, καθάπερ [g]ἐν παροιμίᾳ ἐστὶν, οὐ 9
μόνον τὰ διδόμενα τῇ δεξιᾷ παρὰ Ῥωμαίων ἐδέχοντο τῇ
[h]λαιᾷ χειρί· καθόλου δὲ καὶ συλλήβδην παρέπαιον
τοῖς λογισμοῖς. ὑπέλαβον γὰρ, τοὺς Ῥωμαίους, διά τε 10
τὰς ἐν τῇ Λιβύῃ καὶ τὰς κατὰ τὴν Ἰβηρίαν πράξεις,
δεδιότας τὸν ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν πόλεμον, πᾶν ὑπομένειν,
Achæorum responsum. καὶ πᾶσαν προΐεσθαι φωνήν. Διὸ νομίσαντες ἴδιον τὸ 11
παρὸν, ἀπεκρίθησαν φιλανθρώπως τοῖς πρεσβευταῖς, τοὺς
μὲν περὶ τὸν Θεαρίδαν ὅμως [i]ἀποστέλλειν εἰς τὴν σύγ-
κλητον· αὐτοὶ δὲ παρακολουθήσαντες εἰς τὴν Τεγέαν,
καὶ κοινολογηθέντες τοῖς Λακεδαιμονίοις, [k]* ἵνα γένηταί
τις ὡμολογημένη [l]λύσις τοῦ πολέμου. Ταῦτα δ' ἀπο- 12
κριθέντες, ἐν τοῖς ἑξῆς ἦγον ἐπὶ τὴν πάλαι προκειμένην
αὐτοῖς ἄγνοιαν τὸ ταλαίπωρον ἔθνος. καὶ τοῦτ' εἰκότως 13
συνέβαινε γίγνεσθαι, δι' ἀπειρίαν καὶ κακίαν τῶν κρα-
τούντων.

Tegeam pergit Sextus. III. Τὸ δὲ τέλος τῆς ἀπωλείας ἠνύσθη τοιῷδέ τινι
τρόπῳ. Παραγενομένων γὰρ εἰς τὴν Τεγέαν τῶν περὶ 2
τὸν Σέξτον, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπισπασαμένων
χάριν τοῦ σύμφωνον αὐτοῖς γενέσθαι πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς

[f] Suspicatus sum λοιμῶν αἴτιοι τῷ ἔθνει. Sic nulla fuerit lacuna. [g] ἐν παροιμίᾳ ἐστὶν ex conject. scripsi: sed verba οὐ μόνον malim ante ista reposita. In MSto erat ἐν παροιμίᾳ ἔφη. Unde Reiskius ἐφυμνοῦμεν suspicatus est legend. pro ἔφη οὐ μόνον. Vulgo ex Ursini ingenio editur ἡ παροιμίᾳ ἔφη. [h] λαιᾷ correxit Ursinus. μιᾷ erat in cod. [i] ἀποστελεῖν maluit Reisk. [k] *Lacunæ signum*, quod vulgo in fine post τοῦ πολέμου ponebatur, ante ἵνα γένηται reposui. Supplere Reiskius jussit ἐπιμεληθήσεσθαι aut aliquid simile. Nec sic tamen satis sana oratio. [l] Vulgo λύσις περὶ τοῦ πολέμου. Delevi præposit. monente eodem Reiskio.

fuerant, pessimus quisque, et diis exosus, pestes suæ gentis: hi igitur non solum, *quæ dextra dabantur a Romanis*, ut est in proverbio, *læva accipiebant manu*; sed plane, ut verbo expediam, delirabant. Existimabant enim universi, Romanos propter bella, quæ in Africa atque Hispania gerebant, metu Achæorum, ne et hi arma in ipsos sumerent, quidvis pati et quidvis dicere paratos esse. Idcirco suum hoc tempus esse rati, legatis quidem benigne respondent: *velle se nihilominus Thearidam legatum Romam ad senatum mittere; ipsi interim Tegeam irent, et cum Lacedæmoniis agerent, ut de consensu omnium finis aliquis huic bello imponatur.* Hoc dato responso, miseram gentem in societatem destinatæ pridem malitiæ suæ deinceps trahunt. Neque hoc sane mirum, quum et rerum omnium rudes et pravi homines essent, qui ad gubernacula publicæ rei tunc sedebant.

III. Ultima vero pernicies hoc modo est consummata. Quum Tegeam profectus esset *Sextus*, et Lacedæmonios eo accivisset, ut communi consensu sta-

τήν τε περὶ τῶν προγεγονότων ἐγκλημάτων δικαιοδοσίαν, A. U. 607.
καὶ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον ἐποχὴν, ἕως ἂν πέμψωσι
3 Ῥωμαῖοι τοὺς περὶ τῶν ὅλων ἐπισκεψομένους· συνεδρεύ- Critolaus decipit Sextum.
σαντες οἱ περὶ τὸν Κριτόλαον ἔκριναν, [m]πλείστους μὲν
ἄλλους διακλίναι τὴν ἀπάντησιν, τὸν δὲ Κριτόλαον
4 προάγειν εἰς τὴν Τεγέαν. [n]Ὁ μὲν οὖν προειρημένος,
ἤδη σχεδὸν ἀπηλπικότων τῶν περὶ τὸν Σέξτον, ἦλθε.
5 Γενομένης δὲ συγκαταστάσεως πρὸς τοὺς Λακεδαιμο-
νίους, εἰς οὐδὲν συγκατέβαινεν, φήσας, οὐκ ἔχειν ἐξου-
σίαν οὐδὲν οἰκονομεῖν ἄνευ τῆς τῶν πολλῶν γνώμης·
ἐπανοίσειν δὲ τοῖς Ἀχαιοῖς εἰς τὴν ἑξῆς, ἔφη, σύνοδον,
6 [o]ἥτις ἔμελλε γενέσθαι μετὰ μῆνας ἕξ. Διὸ σαφῶς
ἐγιγνόντες οἱ περὶ τὸν Σέξτον ἐθελοκακοῦντα τὸν Κριτό-
λαον, καὶ δυσχεραίνοντες ἐπὶ τοῖς ἀπαντωμένοις, τοὺς
μὲν Λακεδαιμονίους ἀπέλυσαν εἰς τὴν οἰκείαν· αὐτοὶ δ'
ἐπανῆγον εἰς τὴν Ἰταλίαν, κατεγνωκότες ἄγνοιαν καὶ
7 μανίαν τοῦ Κριτολάου. Ὁ δὲ Κριτόλαος, χωρισθέντων Ad odium Roman. concitat Achæos.
τούτων, ἐπιπορευόμενος κατὰ τὸν χειμῶνα τὰς πόλεις,
ἐκκλησίας συνῆγε, προφάσει μὲν χρώμενος, ὅτι βού-
λεται τὰ ῥηθέντα πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους [p]καὶ πρὸς
8 τοὺς ἐν τῇ Τεγέᾳ διασαφεῖν αὐτοῖς· τῇ δ' ἀληθείᾳ,
κατηγορίαν ποιούμενος Ῥωμαίων, καὶ πᾶν τὸ λεγόμενον

[m] Utique τοὺς μὲν ἄλλους malim. [n] Ὁ et προειρημένος correxit Urs. οἱ et προειρημένοι erat in cod. [o] ἥτις ἔμελλε γενέσθαι idem correxit Urs. cum in cod. esset σύνοδον αὐτῇ γενέσθαι. [p] Verba καὶ πρὸς post Λακεδαιμονίους deleta voluit Reisk.

tuerent cum de satisfactione pro acceptis injuriis, tum de cessatione belli, donec mitterentur a Romanis, qui de summa rerum statuerent; interim consultans *Critolaus* cum suis, faciendum decrevit, ut ceteri quidem ad indictum cœtum non venirent, sed solus *Critolaus* Tegeam se conferret. Eo igitur ille, postquam *Sextus* omnem prope jam spem ejus adventus amiserat, pervenit. Ubi vero cœptum est de controversiis disputari cum Lacedæmoniis; nihil remittens *Critolaus*, dixit, *absque populi consensu de nulla re statuere se posse; ceterum omnia se ad Achæos proximo conventu*, (is post sex menses erat celebrandus,) *relaturum*. Igitur *Sextus*, satis intelligens, Critolaum data potestate de industria uti nolle, iniquo animo quod acciderat ferens, Lacedæmoniis domum suam dimissis, in Italiam est reversus, hoc de Critolao judicium referens, et pravi ingenii hominem esse, et plane furiosum. *Critolaus* autem, post hujus discessum, civitates omnes per hiemem circumiens, populum ubique in concionem vocare; in speciem quidem, ut quæ acta cum Lacedæmoniis essent, et cum iis qui Tegeam convenerant, exponeret; re autem vera, ut Romanos accusaret, omnia illorum dicta in dete-

Ol. 138. 1. ὑπ' ἐκείνων ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκδεχόμενος. Ἐξ ὧν δυσμέ- 9
νειαν καὶ μῖσος ἐνεργάζετο τοῖς ὄχλοις. Ἅμα δὲ 10
τούτοις παρήγγειλε τοῖς ἄρχουσι, μὴ πράττειν τοὺς
ὀφειλέτας, μηδὲ παραδέχεσθαι τοὺς ἀπαγομένους εἰς
φυλακὴν πρὸς τὰ χρέα, καὶ τοὺς ἐράνους ἐπιμόνους
ποιεῖν, ἕως ἂν λάβῃ τὰ τοῦ πολέμου κρίσιν. Λοιπὸν 11
ἐκ τῆς τοιαύτης δημαγωγίας πᾶν τὸ λεγόμενον ὑπ'
αὐτοῦ πιστὸν ἐγίγνετο, καὶ πρὸς πᾶν τὸ παραγγελλό-
μενον ἕτοιμον ἦν τὸ πλῆθος, [q]περὶ μὲν οὖν τοῦ μέλλοντος
ἀδυνατοῦν προνοεῖσθαι, τῇ δὲ [r]παρ' αὐτὰ χάριτι καὶ
ῥᾳστώνῃ δελεαζόμενον.

Q. Cæcilius, præses Maced. legatos mittit ad Achæos.

IV. Ὁ δὲ Κόϊντος ὁ Καικίλιος, ἐν τῇ Μακεδονίᾳ
τάδε συνθανόμενος, καὶ τὴν ἐν Πελοποννήσῳ γενομένην
ἀκρισίαν καὶ ταραχὴν, ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς, Γναῖον
Παπείριον, καὶ τὸν [s]νεώτερον * *, σὺν δὲ τούτοις, Αὖλον
Γαβίνιον, καὶ Γάϊον Φάννιον· οἳ καὶ, συνηγμένων τῶν 2
Ἀχαιῶν εἰς Κόρινθον, κατὰ τύχην ἐλθόντες εἰς τοῦτον
τὸν καιρὸν, καὶ παραχθέντες εἰς τὰ πλήθη, διετίθεντο
πολλοὺς οὗτοι καὶ φιλανθρώπους λόγους, παραπλησίους
τοῖς τῶν περὶ τὸν Σέξτον· πᾶσαν ἐνδεικνύμενοι φιλοτι- 3
μίαν, χάριν τοῦ μὴ παραβῆναι τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς
ὀλοσχερεστέραν ἀπέχθειαν πρὸς Ῥωμαίους, μήτε διὰ

[q] Delere οὖν jussit Reisk. [r] παρ' αὐτὰ correxi, monente eodem Reisk. Vulgo παρ' αὐτοῦ. [s] Post νεώτερον hiatum indicare malui, quam corruptum nomen ἄλλιον μαῖον exhibere, quod erat in cod. Ursini; quod temere Ursinus in Σπουρίους Ἀφρανίους mutavit. Acutius Freinshemius Αἴλιον Λαμίαν, *Ælium Lamiam*, suspicatus est.

rius interpretans. Qua ratione efficiebat, ut vulgi turba ubique inimicitias atque odium ingens Romani nominis conciperet. Simul cum magistratibus egit, ut exigendi nomina jus ne esset creditoribus, neve ducentem sequi æris alieni gratia necesse esset, ad belli finem usque debitorum solutione dilata. His igitur artibus delinita plebes, quidquid ille diceret, pro certo habere, quidquid imperaret, velle exsequi. Quippe multitudo, futuri improvida, præsenti beneficio et levamento inescabatur.

IV. Tum vero Q. *Cæcilius*, Macedoniæ præses, cognito, quam pravis consiliis, quamque perturbate res in Peloponneso administrarentur, *Cn. Papirium* et juniorem * legatos misit, et una cum his *Aulum Gabinium* et *C. Fannium*. Hi, quum Achæorum concilium Corinthi celebraretur, forte ipsi eodem tempore illuc adveniunt, productique ad populum singulari humanitate conditos sermones habent, iis, plane geminos, quibus ante Sextus fuerat usus; summo studio impedire contendentes, ne Achæi, vel propter discordias, quæ illis erant cum Lacedæmoniis, vel propter alienatam men-

τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους προφάσεως, μήτε διὰ τῆς πρὸς A. U. 607.
4 αὐτοὺς ἐκείνους ἀλλοτριότητος. Ὧν οἱ μὲν πολλοὶ Legati Rom. ejiciuntur concione.
διακούοντες, οὐδαμῶς ἀνείχοντο· χλευάζοντες δὲ τοὺς
5 πρέσβεις μετὰ θορύβου καὶ κραυγῆς ἐξέβαλλον. καὶ
γὰρ συνηθροίσθη πλῆθος [a]ἐργαστηριακῶν καὶ βαναύσων
ἀνθρώπων, ὅσον οὐδέποτε· [καὶ] [b]πᾶσαι μὲν [c]ἐκόρυζον
αἱ πόλεις, πανδημεὶ δὲ καὶ μάλιστά πως ἡ τῶν Κορι-
6 θίων. Ὀλίγοις δέ τισι καὶ λίαν ἤρεσκε τὰ λεγόμενα
7 διὰ τῶν πρεσβευτῶν. Ὁ δὲ Κριτόλαος, ὥσπερ κατ' Critolaus insolens in Romanos,
εὐχὴν ὑποθέσεως ἐπειλημμένος, καὶ θεάτρου συνεθου-
σιῶντος καὶ παρεστηκότος ταῖς διανοίαις, κατανίσταται
μὲν τῶν ἀρχόντων, διέσυρε δὲ τοὺς ἀντιπολιτευομένους,
ἐπαρρησιάζετο δὲ τοῖς τῶν Ῥωμαίων πρεσβευταῖς·
8 φάσκων, βούλεσθαι μὲν [d]Ῥωμαίους φίλους ὑπάρχειν,
9 δυστότας δ' οὐκ ἂν εὐδοκῆσαι κτησάμενος. Καθόλου δὲ Achæos ad bellum concitat.
[e]παρῄνει, λέγων, ὡς, ἐὰν μὲν ἄνδρες ὦσιν, οὐκ ἀπορή-
10 σουσι συμμάχων· ἐὰν δ' ἀνδρόγυνοι, κυρίων. καὶ πολλὰ
δή τινα πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν [f]ἐμπορεύων καὶ μισθο-
11 δευόμενος, ἐκίνει καὶ παρώξυνε τοὺς ὄχλους. Ἐποίει δ'
ἐμφάσεις καὶ περὶ τοῦ μὴ τυχόντως χρῆσθαι ταῖς

[a] Forsan ἐργαστικῶν. [b] καὶ ante πᾶσαι ex conject. inserui; monente etiam Reiskio. [c] ἐκόρυζεν voluit Reisk. [d] Ῥωμαίων erat in Ursini cod. Hinc Ῥωμαίων φίλους voluerat Reisk. [e] Forsan excidit πρὸς τὸν πόλεμον. παρῄνει suspicatus est Reisk. [f] Pro ἐμπορεύων, idem conjecerat ἐμπυρεύων.

tem ab ipsius populi Romani amicitia, odium illius penitus susciperent. Hæc quum audiret multitudo non se continuit; sed legatos subsannans, cum tumultu ac clamore concione ejecit. Tanta enim hominum, in officinis degere adsuetorum, et sordidas artes exercentium, turba convenerat, quanta vix temere alias: et quum omnes tunc civitates stultitia, quasi populari quodam morbo, tenerentur; Corinthiorum tamen præ ceteris publica exstitit amentia insignita. Pauci quidam fuere, quibus legatorum oratio adprime placebat. At *Critolaus*, exoptatam occasionem nactus, et concionem etiam pariter secum furentem et alienatam mente, adversus magistratus cœpit insurgere, calumniari quicumque a se in republica dissentirent, licenterque insultare Romanorum legatis, dicens, *socios quidem habere se velle Romanos; dominos non passurum.* Hortari denique Achæos ac dicere, si viri essent, socios non defuturos: sin autem semiviri, dominos. Multa item alia in eam sententiam mendacium mercatorum ad instar jactans, et ad fallendum comminiscens, hominum facem commovebat atque concitabat. Quin etiam ex dictis factisque suis intelligi volebat, non temere hæc se

Ol. 158. 1. ἐπιβολαῖς· ἀλλὰ καὶ τῶν βασιλέων τινὰς, καὶ [b]τῶν πολιτευμάτων ἔνια κοινωνεῖν αὐτῷ τῆς προθέσεως.

Critolaus Achæos concitat adv. Romanos.

V. Τῶν δὲ τῆς γερουσίας βουλομένων ἐπιλαμβάνεσθαι καὶ κωλύειν αὐτὸν τῶν τοιούτων λόγων· περισπασάμενος τοὺς στρατιώτας, κατανίστατο, κελεύων προσελθεῖν, ἐγγίσαι, τολμῆσαί τινα μόνον ἅψασθαι τῆς χλαμύδος. Καθόλου δ', ἔφη, πολὺν ἤδη χρόνον 2 παρακατεσχηκὼς αὐτὸν, οὐκ ἔτι δύνασθαι καρτερεῖν, ἀλλ' ἐρεῖν τὸ φαινόμενον. δεῖν γὰρ οὐ Λακεδαιμονίους, 3 οὐδὲ Ῥωμαίους ἀγωνιᾷν οὕτως, ὡς τοὺς ἐξ αὐτῶν συνεργοῦντας [c]τοῖς ἐχθροῖς· εἶναι γάρ τινας, τοὺς πλεῖον Ῥωμαίοις εὐνοοῦντας καὶ Λακεδαιμονίοις, ἢ τοῖς σφετέροις πράγμασι. Καὶ τούτων πίστιν ἔφερεν. Ἔφη 4 γὰρ, Εὐαγόραν τὸν Αἰγιέα, καὶ τὸν Τριτταιέα [d]Στρατήγιον, πάντα τὰ λεγόμενα δι' ἀπορρήτων ἐν ταῖς συναρχίαις διασαφεῖν τοῖς περὶ τὸν Γνάϊον. Τοῦ δὲ 5 [d]Στρατηγίου συμμεμιχέναι μὲν τοῖς ἀνθρώποις ὁμολογοῦντος, καὶ μετὰ ταῦτα συμμίξειν φάσκοντος, φίλοις οὖσι καὶ συμμάχοις, ἀνηγγελκέναι δὲ ὁρκιζόμενος μηδὲν τῶν ἐν ταῖς συναρχίαις εἰρημένων· ὀλίγοι μέν τινες ἐπίστευον, οἱ δὲ πλείους προσεδέχοντο τὰς διαβολάς. Ὁ 6

[b] τῶν πολιτευμάτων ex Ursini ingenio est profectum. In cod. erat τῶν πολιτευομένων, quod si servatum cupis, intelliges eos *qui rebuspublicis præsunt.* [c] τοῖς ἐχθροῖς ex ora cod. in contextum recepit Urs. quum ibi esset τοῖς αὐτοῖς. αὐτοῖς absque artic. maluerat Reisk. [d] Pro Στρατήγιον et Στρατηγίου videtur utique Στράτιον et Στρατίου legendum.

moliri; verum et regum nonnullos, et quasdam etiam respublicas conspirare secum in eodem proposito.

v. Quum vero reprehendere ipsum senatus vellet, et, ne ejusmodi sermones haberet, impedire; secedere jussis militibus qui ipsum stipabant, contra surrexit, jubens *accedere quemquam et adpropinquare sibi, audereque vel chlamydem suam adtingere.* Postremo dixit, *quum perdiu se continuisset ægre, temperare jam sibi amplius non posse, quo minus animi sui sententiam aperiret. Scilicet, debere Achæos non tam ab Lacedæmoniis aut Romanis timere, quam civibus suo ex numero, qui cum hostibus facerent: esse enim nonnullos, qui Romanis et Lacedæmoniis magis, quam suæ reipublicæ, faveant.* Cujus accusationis ut fidem faceret, adjecit, *Evagoram Ægiensem et Strategium* [sive *Stratium*] *Trittæensem omnia, quæ arcano dicerentur in conventibus magistratuum, Cnæo (Papirio) solere renunciare.* Strategio vero, *locutum quidem se cum Romanis,* fatente, *et posthac etiam locuturum* confirmante, *utpote qui amici ac socii gentis Achæorum essent, sed renunciasse illis nihil eorum, quæ in conventibus magistratuum essent dicta, ut qui silentium jurasset;* pauci fuere, qui fidem illius verbis haberent; plures pronis auribus calumnias admiserunt. *Critolaus*

δὲ Κριτόλαος παροξύνας τοὺς ὄχλους, διὰ τῆς τούτων κατηγορίας ἔπεισε τοὺς Ἀχαιοὺς, πάλιν ψηφίσασθαι, λόγῳ μὲν, τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμον, ἔργῳ δὲ τὸν πρὸς Ῥωμαίους· καὶ προσεμίτρησεν ἕτερον ψήφισμα παράνομον, ὥστε [c]κυρίους εἶναι τοὺς ἀνθρώπους, οὓς ἂν [f]ἐπὶ στρατηγίᾳ αἱρήσωνται· δι' ἃ τρόπον τινὰ μοναρχικὴν ἀνέλαβεν ἐξουσίαν. Οὗτος μὲν οὖν ταῦτα διοικησάμενος, ἐγίγνετο περὶ τὸ πραγματοκοπεῖν, καὶ Ῥωμαίοις ἐπιβάλλειν τὰς χεῖρας, οὐδενὶ λόγῳ τοῦτο πράττων, ἀλλὰ πάντων ἀσεβεστάτοις καὶ παρανομωτάτοις ἐπιβαλόμενος. Τῶν δὲ πρέσβεων ὁ μὲν Γναῖος εἰς Ἀθήνας ἀπῆρεν, κἀκεῖθεν εἰς Λακεδαίμονα, προσεδρεύσων τοῖς καιροῖς, ὁ δ' [g]Αὖλος εἰς Ναύπακτον, οἱ δὲ δύο μέχρι τῆς τοῦ Καικιλίου παρουσίας ἔμειναν ἐν ταῖς Ἀθήναις. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἐν τούτοις ἦν. A. U. 607. Critolaus Achæos concitat adv. Romanos. 7 8 9

[c] πάντων κυρίους suspicatus est Reisk. [f] ἐπὶ στρατηγίᾳ ex ejusdem viri conject. scripsi. Vulgo ἐπὶ στρατοπεδίᾳ, quod ita interpretatus est Casaub. *ut quæcumque aliquis loca expeditione ista* (at id esset στρατείᾳ) *cepisset, eorum dominus esset.* [g] Αὖλος rursus Reiskii debeo ingenio. Vulgo ἄλλος. Αὖλος suspicatus erat Freinshem.

veru, criminatione istorum concitata multitudine, persuasit Achæis, ut denuo *bellum* decernerent, verbis quidem *adversum Lacedæmonios*, revera *adversus Romanos*. Ac præterea iniquum alterum decretum expressit, ut summam (illius belli administrandi) potestatem haberent illi viri, quos prætores elegissent. Hoc ille pacto effecit, ut solus in Achæorum gente monarchicam, prope dixerim, potentiam obtineret. Atque his ita præstructis, sedulo id cœpit agere, ut res novas moliretur, et Romanos adgrederetur; sine caussa ille quidem; sed potius rem ausus maxime impiam atque injustissimam. E legatis *Cnæus* Athenas est profectus, inde Spartam, temporum occasiones eo loci præstolaturus: *Aulus* Naupactum abiit; reliqui duo, ad Cæcilii adventum usque, Athenis substiterunt. Ea tum in PELOPONNESO rerum facies erat.

ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗΣ ΕΝΝΑΤΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

Ex historia EXCIDII CARTHAGINIS.

* * *

Ol. 188. 1. A. U. 607.

Asdrubal, dux Pœnorum.

1. ΑΣΔΡΟΥΒΑΣ, [a] ὁ στρατηγὸς Καρχηδονίων, κενόδοξος ἦν καὶ ἀλαζών, καὶ πολὺ κεχωρισμένος τῆς πραγματικῆς καὶ στρατηγικῆς δυνάμεως. Πολλὰ δ' εἰσὶ 2 σημεῖα τῆς ἀκρισίας αὐτοῦ. Πρῶτον μὲν γὰρ παρῆν ἐν πανοπλίᾳ, ἡνίκα [b] Γολοσσῇ συνεγίγνετο, τῷ τῶν Νομάδων βασιλεῖ, πορφυρίδα θαλαττίαν ἐπιπεπορπημένος, 3 μετὰ μαχαιροφόρων δέκα. Ἔπειτα προβὰς ἀπὸ τῶν δέκα ὅσον εἴκοσι πόδας ἀπέστη, καὶ προβεβλημένος τάφρον καὶ χάρακα, κατέκευε τῷ βασιλεῖ [c] προϊέναι 4 πρὸς αὐτὸν, καθῆκον γίγνεσθαι τοὐναντίον. Οὐ μὴν, ἀλλ' ὁ Γολοσσῆς, ἀφελῶς ἔχων Νομαδικῷ τινι τρόπῳ, μόνος προσῆει πρὸς αὐτόν· καὶ προσεγγίσας ἤρετο, τίνα 5 φοβούμενος τὴν πανοπλίαν ἔχων ἥκει. Τοῦ δ' εἰπόντος,

Gulussa, rex Numidarum.

Asdrubalis colloquium cum Gulussa.

[a] ὁ Καρχηδ. στρατ. est apud Suid. Γολόσσης &c. [b] Apud Suidam scribitur Γολόσσῃ, Γολόσσης &c. [c] προϊέναι Suidas.

Excerptum Valesianum.

* * *

1. *ASDRUBAL*, dux *Carthaginiensium*, *ingenio* erat *vano et jactabundo*, et in rebus gerendis ab imperatoria virtute longe aberat. Vanitatis autem illius multa sunt documenta. Primum enim colloquium habiturus cum *Gulussa*, *Numidarum* rege, lorica et reliquis tectus armis accessit, chlamydem ex purpura marina gestans, fibula adstrictam, decemque stipatus satellitibus. Deinde a satellitio progressus viginti fere pedum spatio, vallo ac fossa, munitus, regi per nutum significavit, ut ad se accederet; quum utique contrarium fieri debuisset. Sed *Gulussa*, simplici cultus Numidarum more, solus ad eum accessit. Cumque adpropinquasset, interrogavit, *cujusnam metu thorace omnibusque armis contectus venisset*. Ille

Ol. 188. 1. Asdrubalis colloquium cum Gulussa.

ὅτι Ῥωμαίους· οὐκ ἂν ἄρ', ἔφησεν ὁ Γολοσσῆς, ἔδωκας σαυτὸν εἰς τὴν πόλιν, μηδεμίαν ἔχων ἀνάγκην. Πλὴν 6
τί [d]βούλει καὶ τί παρακαλεῖς; φησίν. Ὁ δ' Ἀσδρούβας, ἐγὼ, φησὶ, πρεσβευτήν σε παρακαλῶ γενέσθαι πρὸς τὸν στρατηγὸν, [e]καὶ πᾶν ἀναδέχεσθαι, διότι ποιήσομεν τὸ προσταττόμενον· μόνον [f]ἀπόσχεσθε τῆς ταλαιπώρου πόλεως ταύτης. Καὶ ὁ Γολοσσῆς, παιδικὴν δοκεῖς μοι, 7
φησὶν, ἀξίωσιν ἀξιοῦν, ὦ βέλτιστε. ὑπὲρ ὧν γὰρ ἐξ 8
ἀπεραίου πρεσβευόμενοι, ἔτι καθημένων ἐν Ἰτύκῃ Ῥωμαίων, οὐκ ἐδύνασθε πεῖσαι, τίνι λόγῳ νῦν ἀξιοῖς ταῦτά σοι συγχωρεῖσθαι, περιτετειχισμένος καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ σχεδὸν [g]ἅπαξ ἀπεγνωκὼς τὰς τῆς σωτηρίας ἐλπίδας. Ὁ δ' Ἀσδρούβας, ἀγνοεῖν αὐτὸν, 9
ἔφη. καὶ γὰρ ἐπὶ τοῖς ἔξωθεν συμμάχοις ἀπλῆν καλὰς ἐλπίδας ἔχειν· (οὐ γάρ που τὰ περὶ τοὺς [h]Μαυρουσίους ἠκηκόει,) [i]καὶ τὰ περὶ τῶν ὑπαίθρων δυνάμεων·) καὶ οὐκ ἀπελπίζειν τὰ κατ' αὐτούς· μάλιστα δὲ πεποιθέναι τῇ τῶν θεῶν συμμαχίᾳ καὶ ταῖς ἐν ἐκείνοις ἐλπίσιν. Οὐ 10
γὰρ περιόψεσθαι σφᾶς προφανῶς παρασπονδουμένους, ἀλλὰ πολλὰς δώσειν ἀφορμὰς πρὸς σωτηρίαν. Διὸ 11
παρακαλεῖν ἠξίου τὸν στρατηγὸν, καὶ τῶν θεῶν ἕνεκεν καὶ τῆς τύχης, φείσασθαι τῆς πόλεως· εἰδότα σαφῶς,

[d] βούλει correxi. Vulgo βούλῃ. [e] Forsan καὶ ἀναδέχεσθαι, διότι πᾶν ποιήσομεν. [f] ἀπόσχεσθε ex MSto revocavi. Vulgo ἀπεσχίσθαι ex Valesii conject. [g] Forsan ἀπάσας. [h] Μαυρουσίους ex conject. scripsit Vales. Μαίρους erat in cod. [i] Vulgo καὶ τὰ περὶ τῶν ὑπαίθρων δυνάμεων, ὅτι σώζονται, καὶ οὐκ ἀπελπ. Priora verba cum præcedentibus parenthesi includenda putavi, et verba ὅτι σώζονται delevi, ut importune adsuta, nisi forte excidit συβόμενος ὅτι σώζ. aut aliquid simile.

cum *Romanos metuere se* dixisset: *recte vero*, inquit Gulussa; *ni enim ita esset, numquam te in urbem inclusisses, nulla præsertim necessitate impulsus. Sed agedum, quid est quod postulas? Ego vero*, ait Hasdrubal, *a te peto, ut apud imperatorem Romanum legationem obire velis, ac spondere, nos imperata cuncta esse facturos: modo ab hac misera civitate abstinete!* At Gulussa, *Puerile*, inquit, *videtur esse, quod flagitas, vir bone. Quæ enim rebus adhuc integris, legatione missa, sedentibus etiam tum Uticæ Romanis, impetrare non potuistis, qua nunc ratione adductus tibi concedi postulas, cum undique terra ac mari operibus circumdatus, nulla propemodum salutis reliqua spe, teneare?* Hasdrubal vero, *falli eum*, respondit: *nam et foris sociorum auxilia plurimum se confidere*, (quippe nondum acceperat nuncium de Mauris, nec de copiis regioni præsidentibus:) *neque porro se ipsos de rebus suis desperare: maxime vero in ope deorum immortalium spem reponitam habere. Non enim neglecturos Deos injurias Panis illatas, ac fœderum violationem; sed multas ad salutem opportunitates sibi oblaturos.* Proinde rogabat, ut *imperatorem moneret, deorum ac fortunæ caussa civitati parcere ut vellet;*

διότι, μὴ δυνάμενοι τυχεῖν τούτου, κατασφαγήσονται πρότερον, ἢ παραχωρήσουσι ταύτης. Τότε μὲν οὖν ταῦτα καὶ παραπλήσια διαλιχθέντες ἐχωρίσθησαν, ταξάμενοι μετὰ τρίτην ἡμέραν πάλιν συμπορεύεσθαι. A. U. 607.

II. Τοῦ δὲ Γολοσσοῦ μεταδόντος τῷ στρατηγῷ περὶ τῶν εἰρημένων· γελάσας ὁ Πόπλιος, Ταῦτα μίλλων ἀξιοῦν, ἔφη, τοιαύτην καὶ τηλικαύτην ἀσέβειαν εἰς τοὺς αἰχμαλώτους ἡμῶν ἐνεδείξω, καὶ νῦν ἐπὶ τοῖς θεοῖς τὰς [k]ἐλπίδας ἔχεις, παραβαίνεις [l]τοὺς θείους] καὶ τοὺς τῶν ἀνθρώπων νόμους. Τοῦ δὲ βασιλέως βουλομένου τι προσυπομιμνήσκειν τὸν Σκιπίωνα, καὶ μάλιστα, [m]διότι δεῖ συντέλειαν ἐπιτίθεσθαι τοῖς πράγμασι· χωρὶς γὰρ τῶν ἀδήλων καὶ τὴν κατάστασιν τῶν ὑπαίτων ἤδη συνεγγίζειν, ἧς δεῖν, ἔφη, στοχάζεσθαι, μὴ, τοῦ χειμῶνος προκαταλαβόντος, ἑτέρου ἀφορμὴ λάβῃ τὴν ἐπιγραφὴν τῶν ἐκείνου πόνων· καὶ δὴ τούτων λεγομένων, ἐπιστήσας ὁ στρατηγὸς ἐπέλευσεν ἀναγγέλλειν, διότι δίδωσι τὴν ἀσφάλειαν αὐτῷ καὶ γυναικὶ, καὶ τέκνοις, καὶ δέκα τῶν συγγενῶν φίλων οἰκίαις, σὺν δὲ τούτοις δέκα τάλαντα λαβεῖν ἐκ τῶν ἰδίων ὑπαρχόντων, καὶ τῶν οἰκετῶν [n]ἐξ ἀνάγκης, οὓς ἂν [o]αἱρῆται. Ταῦτα μὲν οὖν ὁ Γολοσσῆς ἔχων τὰ φιλάνθρωπα, συνῆει πρὸς τὸν Gulussa et Scipio. Scipionis mandata ad Asdrubalem.

[k] ἐλπίδας ἴχνις correxit Vales. ἴχνις erat in cod. [l] Duo verba τοὺς θείους ex conject. adjecit idem Vales. Videri fortasse potiore jure poterat τοὺς τῶν θεῶν scriptum reliquisse Polybium: a quibus verbis in sequentia aberravit Librarius. [m] διότι δεῖ συντέλειαν ex conject. scripsi. Vulgo διότι συντελεῖ ἐπιτίθεσθαι. [n] Pro ἐξ ἀνάγκης Valesius suspicatus est ἓξ, *servos sex*, deleto vocab. ἀνάγκης. Equidem suspicatus eram ἐξαίρνης vel ἐξαιγνῆς. [o] αἱρῆται correxi. Vulgo αἱρεῖται.

et pro certo haberet, ni id impetrarint, prius omnes mactandos esse, quam deditionem facturos. His tum ac similibus dictis e colloquio discesserunt, constituto rursus in perendinum diem congressu.

II. Ubi vero *Gulussæ* sermones utrimque habitos imperatori renunciavit; subridens *Scipio*: *Hæcine*, inquit, *postulaturus, tali tantaque impietate in captivos es nostros usus, et nunc in deorum ope spem positam habes, quum divina et humana jura violaris?* Inde Rex Scipionem admonere cum instituisset, *utile esse ipsius rationibus, finem bello imponere; nam, præter incertos casus martemque communem, comitia quoque consularia prospiciendum esse, ne, si interim præteriisset hiems, superveniens deinde alius titulum ac laureum ipsius laborum sine sudore interciperet*: hæc cum animadverteret Scipio, Gulussam id *Hasdrubali* renunciare jussit, *ipsi, uxorique ac liberis, et propinquorum amicorumque familiis decem, veniam ac securitatem Scipionem concedere*: *præterea decem talenta ut ex bonis suis capiat, ac servos, quoscumque ex omni familia selegisset.* His mandatis satis humanis *Gulussa* tertio die

Ol. 158. 1. Ἀσδρούβαν τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν. Ὁ δὲ πάλιν ἐξεπο- 6
ρεύετο μετὰ μεγάλης ἀξίας ἐν τῇ πορφυρίδι καὶ τῇ
πανοπλίᾳ βάδην, ὥστε τοὺς ἐν ταῖς τραγῳδίαις τυράν- 7
νους πολύ τι προσοφείλειν. Ἦν μὲν οὖν καὶ φύσει
σάρκινος, τότε δὲ [P]καὶ κοιλίαν ἐλήφει, καὶ τῷ χρώ-
ματι παρὰ φύσιν ἐπικεκαυμένος ἦν, ὥστε δοκεῖν ἐν
πανηγύρει που διαιτᾶσθαι παραπλησίως τοῖς σιτευτοῖς
βουσὶν, ἀλλὰ μὴ τηλικούτων καὶ τοιούτων κακῶν προ-
Asdrubalis responsum. στατεῖν, ὧν οὐδ' ἂν ἐφίκοιτο τῷ λόγῳ διεξιὼν οὐδείς. Οὐ 8
μὴν, ἀλλ' ἐπεὶ συνῆλθε τῷ βασιλεῖ, καὶ διήκουσε τῶν
ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ προτεινομένων, πολλάκις τὸν μηρὸν
πατάξας, τοὺς θεοὺς καὶ τὴν τύχην ἐπικαλεσάμενος,
οὐδέποτε ταύτην ἔσεσθαι τὴν ἡμέραν ἔφασκεν, ἐν ᾗ
συμβήσεται τὸν ἥλιον Ἀσδρούβαν βλέπειν ἅμα καὶ
τὴν πατρίδα πυρπολουμένην· καλὸν γὰρ ἐνταφιον εἶναι 9
τοῖς εὖ φρονοῦσι τὴν πατρίδα καὶ τὸ ταύτης πῦρ.
Ὥσθ', [Q]ὅτε μὲν εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ τις βλέψειε, 10
θαυμάζειν τὸν ἄνδρα καὶ τὸ μεγαλόψυχον τῶν λόγων·
ὅτε δ' εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν πραγμάτων, τὴν ἀγεννίαν
[r]καταπλήττεσθαι καὶ τὴν ἀνανδρίαν· ὃς πρῶτον μὲν, 11
τῶν ἄλλων πολιτῶν διαφθειρομένων ὁλοσχερῶς ὑπὸ τοῦ

P καὶ κοιλίαν cum Toupio scripsi. κοιλίαν ex Suida jam adsciverat Valesius, omissa partic. καὶ. καὶ λίαν erat in cod. Peiresc. quod defendit Reiskius, καὶ λίαν ἐλήφει (scil. τὴν σάρκα,) vel καὶ λίαν ἀνελήφη. Apud Suidam autem est: ἦν μὲν οὖν καὶ φύσει σάρκινος, βαλὸν δὲ τὴν πανοπλίαν καὶ κοιλίαν ἐλήφει. Q Ὅτε μὲν adscivi ex Suida: vulgo Ὅταν μὲν. r ἐκπλήττεσθαι Suid.

ad condictum cum *Hasdrubale* colloquium venit. At ille rursus paludamento purpureo armisque omnibus ornatus, cum magno adparatu lentoque gressu, processit; prorsus ut tyrannos, qui in tragœdiis spectantur, longe ab ea pompa abesse diceres. Et erat ille quidem natura corpulentus, tunc vero majorem etiam in modum excreverat hominis obesitas, et colore præter naturam erat adusto atque fusco, ut in mercatu alicubi degere videretur instar saginatorum boum, non civitatem regere tot ac tantis circumdatam calamitatibus, quantas nemo facile ne oratione quidem satis exprimere possit. Cæterum congressus cum *Gulussa*, et auditis conditionibus, quæ ipsi ab imperatore Romano offerebantur; femur identidem percutiens, deorumque ac fortunæ invocans fidem, *nunquam eum diem adfore* dixit, *quo Hasdrubal solem simul adspiciat et patriam igne vastatam: patriæ enim conflagrantis ruinam bene animatis viris pulcerrimum rogi ornamentum esse.* Ita quidem, ut, si quis dicta illius spectaverit, mitaturus sit hominem, orationisque pondus et gravitatem obstupescet: sin ejusdem in administrandis rebus intueatur rationem, miraturus sit ignaviam hominis ac mollitiem. Qui primum quidem, reliquis civibus fame funditus pereuntibus,

λιμοῦ, τότους αὐτὸς συνῆγε καὶ δευτέρας τραπέζας A. U. 607.
παρετίθετο πολυτελεῖς, καὶ διὰ τῆς ἰδίας εὐεξίας παρε-
12 δειγμάτιζε τὴν ἐκείνων ἀτυχίαν. Ἄπιστον μὲν γὰρ ἦν
τὸ τῶν ἀποθνησκόντων πλῆθος· ἄπιστον δὲ τὸ τῶν αὐτο-
13 μολούντων καθ' ἡμέραν διὰ τὸν λίμον. Ἔπειτα τοὺς
μὲν διαχλευάζων, οἷς δ' ἐνυβρίζων, καὶ φονεύων, κατε-
πλήττετο τοὺς πολλούς· καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ συνεῖχε
τὴν ἐξουσίαν, ἣ μόλις ἂν χρήσαιτο τύραννος ἐν εὐτυ-
14 χούσῃ πόλει, [a]καὶ ἐν δυστυχηνύᾳ πατρίδι. Διὸ καὶ
λίαν δοκῶ καλῶς ἡμῖν εἰρῆσθαι, διότι προστάτας πρα-
γμάτων ὁμοιοτέρους τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησι τότε καὶ
παρὰ τοῖς Καρχηδονίοις ὑπαρξάντων οὐκ ἂν εὕροι τις
15 ῥᾳδίως. τοῦτο δ' ἔσται δῆλον, ὅταν ἐκ παραβάσεως τὸν
ὑπὲρ ἐκείνων [b]ποιησώμεθα λόγον.

* * *

Ol. 158. 2. A. U. 606. Asdrubal ad genua accidit Scipioni.

III. ([c]Ὁ δὲ σεμνὸς Ἀσδρούβας συνέπεσε τῷ στρα-
τηγῷ πρὸς τὰ γόνατα, ἐπιλελησμένος τῆς μεγαλορ-
ρημοσύνης.)

*

2 ([c]Ὁ δὲ Ἀσδρούβας ἐβουλήθη, τούτῳ συμμίξας, καὶ
φιλανθρωπηθεὶς, ἀπελθεῖν εἰς τοὺς ἔξω τόπους.)

[a] Præpositionem ex conject. inserui. Possis et *καὶ οὐ δυστυχ.* cum Reisk. suspicari. [b] *ποιησώμεθα* correxi. Vulgo *ποιούμεθα*, sed in cod. erat *ποιώμεθα*. [c] Duo hæc incerti Auctoris fragmenta, ad Polybium ex conjectura retulit Valesius. Alia nonnulla Fragm. huc inserenda, exhibemus in Spicilegio Reliquiarum ex Libro XXXIX.

ipsi convivia agitabat, et secundas mensas opipare instructas adponebat, suæque cutis nitore ac pinguedine aliorum calamitatem traducebat. Eorum enim, qui quotidie præ fame aut peribant, aut transfugiebant, numerus credi vix potest. Et inter hæc ille, aliis illudens, alios contumelia adficiens, atque etiam occidens, terrori erat multitudini. Atque hujusmodi artibus in infelici etiam patria potestatem eam retinuit, qua vix ullus in civitate fortunata tyrannus uteretur. Quamobrem non sine caussa dixisse mihi videor, reipublicæ principes similiores iis, qui per id tempus et Carthagine et in Græcia fuerunt, haud facile posse reperiri. Id vero aliquanto clarius erit, cum utrosque invicem comparabimus.

* * *

III. Superbus vero ille *Asdrubal* imperatori ad genua accidit, superioris magniloquentiæ oblitus. (*Suidas in* Σεμνός.)

*

Asdrubal vero, cum illo congressus, et humaniter exceptus, in extera loca proficisci statuit. (*Suidas in* Φιλανθρωπ.)

Ol. 158. 2. A. U. 608. Carthaginis ruinam deflet Scipio.

* * *

3 Ὁ δὲ Σκιπίων, Καρχηδόνα ὁρῶν τότε ἤδην τελευτῶσαν εἰς πανολεθρίαν ἰσχάτην, λέγεται μὲν δακρῦσαι, καὶ φανερὸς γενέσθαι κλαίων ὑπὲρ πολεμίων. Ἐπὶ 4 πολὺ δ' ἔννους ἐφ' ἑαυτοῦ γενόμενός τε, καὶ συνιδὼν, ὅτι καὶ πόλεις καὶ ἔθνη καὶ ἀρχὰς ἁπάσας δεῖ μεταβαλλεῖν, ὥστερ ἀνθρώπους, δαίμονα, καὶ τοῦτ' ἔπαθε μὲν Ἴλιον, εὐτυχής ποτε πόλις, ἔπαθε δὲ ἡ Ἀσσυρίων καὶ Μήδων καὶ Περσῶν ἐπ' ἐκείνοις ἀρχὴ μεγίστη γενομένη, καὶ ἡ μάλιστα ἔναγχος ἐκλάμψασα ἡ Μακεδόνων, [φῆναι·] εἴτε ἑκὼν, εἴτε προφυγόντος αὐτὸν τοῦδε τοῦ ἔπους·

Ἔσσεται ἦμαρ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἰρὴ, 5
καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς εὐμελίω Πριάμοιο.

Iliad VI. 448 *sq.*

Πολυβίου δ' αὐτὸν ἐρομένου σὺν παῤῥησίᾳ, (καὶ γὰρ ἦν 6 αὐτοῦ καὶ διδάσκαλος·) ὅ τι βούλοιτο ὁ λόγος· φασὶν, οὐ φυλαξάμενον ὀνομάσαι τὴν πατρίδα σαφῶς, ὑπὲρ ἧς ἄρα, εἰς τἀνθρώπεια ἀφορῶν, ἐδεδίει. Καὶ τάδε μὲν 7 Πολύβιος, αὐτὸς [x] ἀκούσας, συγγράφει.

[x] Nescio an cum codice Augustano Appiani scribendum sit *αὐτὸς ἀκοῦσαι συγγράφει, se ipsum audivisse scribit.*

* *

(*Appianus in Punicis Cap.* 132.)

At *Scipio*, Carthaginem funditus tunc deleri exstinguique videns, illacrymasse dicitur, et propalam deflevisse fortunam hostium. Quum vero diu meditabundus secum cogitasset, urbium, populorum, imperiorum omnium, non minus quam singulorum hominum, mutationi obnoxiam esse fortunam; idque et Ilium, fortunatam quondam urbem, et Assyriorum et Medorum et post istos Persarum imperium, amplissimum omnium, et, quod nuper etiam adhuc splenduerat, Macedonicum, esse expertum; sive consulto, sive mentem præcurrente lingua, versus illos Poëtæ pronunciavit:

Jamque dies aderit, quo concidat Ilion ingens,
et Priamus Priamique ruat plebs armipotentis.

Et a *Polybio* pro familiaritate (fuerat enim is præceptor *Scipionis*) interrogatus, quid sibi vellent ea verba; non dubitavit ingenue fateri, *cogitationem incidisse sibi patriæ, cui timeret, vices rerum humanarum considerans.* Hoc quidem ipse POLYBIUS, qui ex ore ejus verba ista audivit, memoriæ prodidit.

ΤΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

ΤΩΝ ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

I.

BELLUM ACHAICUM.

* * *

Ol. 158. 2. A. U. 608. Pytheas Thebanus, altera fax belli.

1. ΠΥΘΕΑΣ ἦν μὲν ἀδελφὸς Ἀκατίδους τοῦ σταδίεως, υἱὸς δὲ Κλεομένους· κακῶς δὲ βεβιωκὼς, καὶ δοκῶν [a] ἑαυτῷ παρακεχωρῆσθαι τὴν πρώτην ἡλικίαν. 2 Ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν πολιτείαν θρασὺς καὶ πλεονέκτης, [b] καὶ δι' Εὐμένους καὶ Φιλεταίρου σωματοποιησάμενος τὰς προειρημένας αἰτίας.

*

Obit Critolaus prætor Achæor.

II. Τοῦ Κριτολάου τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀχαιῶν μετηλλαχότος, καὶ τοῦ νόμου κελεύοντος, ἐπὰν συμβῇ τι περὶ τὸν ἐνεστῶτα στρατηγὸν, τὸν προγεγονότα διαδέχεσθαι τὴν ἀρχὴν, ἕως ἂν ἡ καθήκουσα σύνοδος 3 γένηται τῶν Ἀχαιῶν· ἐπέβαλε τῷ Διαίῳ, χειρίζειν Diæus prætor,

[a] ἐαυτῷ maluerat Reisk. at non in ἑαυτῷ error latet, sed in sequenti verbo, pro quo si παρακεχῶρῆσθαι reposueris, omnia recte habebunt. [b] καὶ δ' Εὐμ. καὶ Φιλ. σωματ. π. τ. λ. Veremur ne nec emendata satis nec integra sint verba: suspicamurque sic scripsisse Polybium σεσωματοποιημένος vel σωματοποιηθὶς διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας, *per Eumenem et Philetærum opibus et auctoritate auctus propter prædictas causas.*

I.

Excerpta Valesiana.

* * *

1. ERAT *Pytheas*, Acatidis stadiodromi frater, Cleomenis filius: qui, quum nequiter vixisset, primam illam ætatem sibi condonatam esse existimabat. Eadem vero audacia et cupiditate in republica gerenda est usus; quæ vitia Eumenis et Philetæri favore et gratia aluit.

*

II. Post obitum *Critolai*, prætoris Achæorum; cum legibus statutum esset, si quid humanitus prætori hujus anni accidisset, ut is, qui superiori anno prætor fuisset, in ejus locum substitueretur, donec legitimi conventus Achæorum dies advenisset; cura et

Ol. 158. 2. καὶ προεστάναι τῶν κοινῶν πραγμάτων. Διόπερ ἐκπέμ- 3
Servos liberat. ψας εἰς τὰ Μέγαρα, καὶ παραγενόμενος εἰς Ἄργος, ἔγραψε ταῖς πόλεσι πάσαις, τῶν οἰκογενῶν καὶ παρατρόφων τοὺς ἀκμάζοντας ταῖς ἡλικίαις εἰς μυρίους καὶ δισχιλίους ἐλευθεροῦν, καὶ παθοπλίσαντας πέμπειν εἰς τὴν Κόρινθον. ἐμέρισε δὲ ταῖς πόλεσι τὴν ἐπιβολὴν τῶν 4
σωμάτων εἰκῇ καὶ ἀνίσως, καθάπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἔπραττεν. οἷς δ' ἂν ἐλλείπῃ τὸ τῶν παρατρόφων πλῆθος, 5
ἀνεπλήρουν ἔδει τὴν ἑκάστοις καθήκουσαν μοῖραν ἐκ τῶν
Pecuniam, ἄλλων οἰκετῶν. Θεωρῶν δὲ τὴν ἀπορίαν τὴν ἐν τοῖς 6
κοινοῖς ἰσχυρὰν οὖσαν διὰ τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους γεγονότα πόλεμον, ἐπαγγελίας ποιεῖσθαι συνηνάγκαζε, καὶ κατ' ἰδίαν εἰσφέρειν τοὺς εὐπόρους, οὐ μόνον τοὺς
ac milites imperat Achæis. ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ τὰς γυναῖκας. ἅμα δὲ τούτοις παρ- 7
ήγγειλε, πανδημεὶ τοὺς ἐν ταῖς ἡλικίαις ἀθροίζεσθαι μετὰ τῶν ὅπλων εἰς τὴν Κόρινθον. ἐξ ὧν συνέβαινε 8
γίγνεσθαι τὰς πόλεις πλήρεις ἀπρισίας, ταραχῆς, δυσθυμίας. Καὶ τοὺς μὲν ἀπολωλότας ἐπήνουν, τοὺς δ' 9
ἐπορευομένους ἠλέουν, καὶ [b]προσκατεκλαίοντο πάντες ὡσανεὶ προορώμενοι τὸ μέλλον· τὴν δὲ τῶν οἰκετῶν 10
[c]ἀνάστασιν καὶ τὸν ἐπισυρμὸν βαρέως ἔφερον, ὡς ἂν τῶν μὲν ἠλευθερωμένων ἄρτι, τῶν δὲ λοιπῶν πρὸς τὴν ἐλπίδα ταύτην μεμετεωρισμένων. Ἅμα δὲ τούτοις οἱ 11

[b] προσκατέκλαιον voluit Reisk. [c] ἀνάστασιν καὶ ἐπισυρμὸν abductionem interpretatus est Vales. ἀνάστασιν elevationem in numerum civium et militum intellexit Toup. ἀράσσειν maluit Reiskius, minacem audaciam.

administratio reipublicæ ad *Diæum* pertinebat. Is igitur cum præsidium militum in oppidum Megara misisset, Argos ingressus, literas ad omnes Græciæ civitates dedit, quibus mandabat, ut *ex vernis atque alumnis florentissimos ætate, ad duodecim hominum millia, manumitterent, armisque instructos Corinthum destinarent.* Hanc tyronum præstationem temere et inæqualiter, qui illius et in aliis, rebus mos erat, singulis urbibus indixit. Quibus vero alumnorum numerus derat, ii ex aliis quibuslibet servis portionem suam implere tenebantur. Sed cum publicam inopiam videret ob bellum, quod cum Lacedæmoniis nuper gestum erat; locupletissimos quosque, cum viros, tum mulieres, collationem pecuniæ polliceri ac præstare singulos coegit. Simul vero edixit, ut *omnes pueberes armati Corinthum convenirent.* Proinde per omnes passim civitates justitium ac tumultus et desperatio animorum erat. Cunctique, eos, qui in bello ceciderant, beatos prædicantes, horum, qui proficiscebantur, vicem dolebant; et, quasi eventum animo præsagientes universi, in gemitus effundebantur. Porro motus servorum et neglectum herilis imperii moleste ferebant; cum alios recens manumissos viderent, reliquos vero eadem spe, libertatis arrectos atque inflatos. In-

μὲν ἄνδρες εἰσφέρειν ἠναγκάζοντο παρὰ τὴν αὐτῶν προ- A. U. 608.
αίρεσιν ὅ τι τις ἔχειν δόξειεν, αἱ δὲ γυναῖκες, ἀφαιρούμεναι σφῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἰδίων τέκνων τὸν κόσμον, ὥσπερ ἐπίτηδες εἰς αὐτὸν τὸν ὄλεθρον εἰσέφερον.

III. Ἁπάντων δὲ τούτων ἐν ἑνὶ καιρῷ συμβαινόντων, Occœcati Achæi.
ἡ τῶν κατὰ μέρος ἀεὶ προσπιπτόντων κατάπληξις ἀφῃρεῖτο τῶν ἀνθρώπων τὴν ὑπὲρ τῶν ὅλων ἐπίστασιν καὶ διάληψιν, δι' ἧς ἔμελλον προνοεῖσθαι, ὅτι πάντες εἰς πρόδηλον ὄλεθρον ἄγονται μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν.
2 Λοιπὸν, οἷον ὑπὸ χειμάρρου τινὸς λάβρου προωθούμενοι καὶ φερόμενοι μετὰ βίας, ἐπηκολούθουν τῇ τοῦ προ-
3 στῶτος ἀνοίᾳ καὶ παραπομπῇ. Ἠλεῖοι μὲν γὰρ καὶ Elei et Messenii.
Μεσσήνιοι κατὰ χώραν ἔμειναν, προσδοκῶντες τὸν ἀπὸ τοῦ στόλου κίνδυνον· οὓς οὐδὲν ἂν τῶν παρόντων ὤνησεν, εἴπερ ἐφάνη τὸ νέφος ἐκεῖνο κατὰ τὴν ἐξαρχῆς πρόθεσιν.
4 Πατρεῖς δὲ καὶ τὸ μετὰ τούτων συντελικὸν βραχεῖ Patrensium clades et desperatio.
χρόνῳ πρότερον ἐπαίκει κατὰ τὴν Φωκίδα, καὶ ἦν τὸ συμβαῖνον πολλῷ τῶν κατὰ Πελοπόννησον ἐλεεινότερον.
5 Οἱ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ζῆν παραλόγως αὐτοὺς ἐξῆγον, οἱ δὲ ἔφευγον ἐκ τῶν πόλεων ἀνοδίαις, πρὸς οὐδὲν ὡρισμένον ποιούμενοι τὴν ἀναχώρησιν, διὰ τὴν ἔκπληξιν τῶν γιγνο-
6 μένων ἐν ταῖς πόλεσι. Καὶ οἱ μὲν ἦγον, ἐκδώσοντες ἀλλήλους τοῖς πολεμίοις, ὡς ἀλλοτρίους γεγονότας Ῥωμαίων· οἱ δὲ ἐμήνυον καὶ κατηγόρουν τῶν πέλας,

terim simul viri quidem opes omnes suas conferre invíti adigebantur; matres autem familias demtum sibi ac liberis suis ornatum quasi de industria in pestem ac perniciem suam conferebant.

III. Quæ cum simul omnia fierent; horror eorum, quæ quotidie singulatim accidebant, sensum ac cogitationem de ipsa rerum summa hominibus adimebat: qua quidem cogitatione facile prospicere potuissent, sese omnes cum uxoribus ac liberis in perniciem certissimam præcipites trahi. Itaque quasi torrentis cujusdam impetu abrepti, et violenter impulsi, ductoris dementiam ac vesaniam sequebantur. *Elidenses* quidem ac *Messenii*, domi manentes, classis Romanæ adventum pavidi exspectabant; quibus nulla res tum saluti esse potuisset, si ea procella, quo ab initio tendebat, eo incubuisset. *Patrenses* vero, cum iis qui eadem formula censebantur, paullo antea in *Phocide* cladem erant passi: eratque eorum casus omnium Peloponnesiorum maxime miserabilis: alii enim, desperato consilio, mortem sibi consciscebant; alii, e patria fugientes, temere vagabantur, quo tenderent incerti, metu eorum quæ in civitatibus gerebantur. Hi abibant, sese invicem in manus hostium traditurí, tamquam Romanorum partibus adversatos: illi deferebant accusabantque proximos, eum ejusmodi

Ol. 158. 2. οὐδενὸς ἐπιζητοῦντος κατὰ τὸ παρὸν τὴν τοιαύτην χρείαν· οἱ δὲ μεθ' ἱκετηρίας ἀπήντων, ὁμολογοῦντες παρεσπονδηκέναι, καὶ συνθανόμενοι τί δεῖ πάσχειν, μηδέπω μηδενὸς ἐπιζητοῦντος λόγον ὑπὲρ τούτων. πάντα δ' ἦν 7
πλήρη ἀρχομένης φαρμακείας τῶν ῥιπτούντων ἑαυτοὺς
Græciæ summa perturbatio. εἰς τὰ φρέατα καὶ κατὰ κρημνῶν· ὥστε κατὰ τὴν παροιμίαν κἂν ἐχθρὸν ἐλεῆσαι, θεασάμενον τὴν τότε περιπέτειαν τῆς Ἑλλάδος. Τὸν μὲν γὰρ προτοῦ χρόνον 8
ἐσφάλλοντο, καὶ τοῖς ὅλοις ἔπταιον ἐνίοτε, ποτὲ μὲν [d]ὑπὸ πραγμάτων διαφερόμενοι, ποτὲ δὲ παρασπονδούμενοι διὰ τῶν μοναρχῶν· κατὰ δὲ τοὺς νῦν λεγομένους 9
καιροὺς ἠτύχησαν ἀτυχίαν ὁμολογουμένην, διὰ τὴν τῶν
Thebani ex urbe profugiunt. προεστώτων ἀβουλίαν καὶ διὰ τὴν ἰδίαν ἄνοιαν. Οἱ δὲ 10
Θηβαῖοι ἐκλιπόντες πανδημεὶ τὴν πόλιν ἔρημον τελέως
Pytheas. κατέλιπον· ἐν οἷς καὶ Πυθέας, εἰς Πελοπόννησον ἀποχωρήσας μετὰ γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων, ἠλᾶτο κατὰ τῆς χώρας.

*

Metellus offert conditiones pacis. IV. Τοῦ Διαίου παρόντος εἰς τὴν Κόρινθον, [e]καθεσταμένου στρατηγοῦ διὰ τῶν πολλῶν, ἦκον οἱ περὶ τὸν Ἀνδρωνίδαν παρὰ τοῦ Καικιλίου. Καθ' ὧν προδιαδοὺς 2
τὴν φήμην, ὡς συμφρονούντων τοῖς ἐχθροῖς, παρέβαλε τοὺς ἀνθρώπους τοῖς ὄχλοις, ὥστε μετὰ πάσης ὕβρεως συλληφθέντας ἀναχθῆναι δεδεμένους. Ἦκε δὲ καὶ 3

[d] ὑπὲρ utique aut περὶ videtur scribendum. [e] Forsan καὶ καθιστ.

operam nemo tum ab eis requireret: alii, velamenta supplicum prætendentes, fœdus abs se violatum esse ultro fatebantur, et, quænam pœna sese maneret, ipsi interrogabant; cum nemo esset, qui rationem horum adhuc postularet. Jamque hominibus quasi malo carmine incantatis, plena cœperunt esse omnia eorum, qui se in puteos ac per scopulos præcipitabant; prorsus ut hostis etiam, quod proverbio dicitur, casum qui tunc fuit Græciæ miseraturus fuisset. Nam superiori quidem memoria Græci clades subinde erant experti, nonnumquam etiam funditus collapsi erant, sive ob mutuas inter se de republica dissensiones, sive regum perfidia decepti. Sed his temporibus, de quibus nunc loquimur, ex ducum temeritate, suaque ipsorum amentia, maximis calamitatibus conflictati sunt. *Thebani* etiam, e patria vulgo omnes profugientes, prorsus vacuam reliquerunt urbem. Inter quos et *Pytheas*, cum uxore et liberis in Peloponnesum transgressus, hac illac palabundus per regionem errabat.

*

IV. Cum *Diæus*, prætor a plebe constitutus, Corinthi adesset; *Andronidas* cum amicorum nonnullis a *Q. Cæcilio Metello* advenit. Sed *Diæus* ante eorum adventum cum famam præsemimasset, hostibus illos favere, multitudini cunctos tradidit. Itaque

Φίλων, ὁ Θετταλὸς, πολλὰ φιλάνθρωπα τοῖς Ἀχαιοῖς A. U. 608.
προτείνων. Ὧν ἀκούοντες συνέπραξάν τινες τῶν ἐκ τῆς
χώρας· ἐν οἷς ἦν καὶ Στράτιος, ἤδη γηραιὸς ὤν, ὃς
ἐμπλεκόμενος καὶ λιταρῶν ἐδεῖτο τοῦ Διαίου, πεισθῆναι
τοῖς ὑπὸ τοῦ Καικιλίου προτεινομένοις. Οἱ δὲ, συνε- Pacem
δρεύσαντες, τοῖς μὲν ὑπὸ τοῦ Φίλωνος λεγομένοις οὐ respuit Dicæus.
προσεῖχον. οὐκ ἐνόμισαν γὰρ κοινὴν εἶναι τὴν σωτηρίαν,
[f]ἀλλὰ διὰ τὸ σφέτερον συμφέρον καὶ τὴν αὐτῶν ἀσφά-
λειαν ἐν πλείστῳ τιθεμένων ταῦτα λέγειν. πρὸς τοῦτον
τὸν σκοπὸν ἐβουλεύσαντο περὶ τῶν ἐνεστώτων· εἰ καὶ
πάντων ἅμα διήμαρτον. σαφῶς γὰρ σφισι τὰ πεπρα-
γμένα συνειδότες οὐδαμῶς ἐδύναντο πιστεῦσαι, διότι
τύχοιεν ἄν τινος ἐλέου παρὰ Ῥωμαίων. Τὸ δ' ὑπὲρ τῶν
πραγμάτων καὶ τῆς τῶν πολλῶν σωτηρίας παθεῖν ὅ τι
δέοι γενναίως, οὐδ' ἐν νῷ παβάπαξ ἐλάμβανον· ὅπερ ἦν
ἀνδρῶν φιλοδόξων καὶ προστατεῖν φασκόντων τῆς Ἑλλά-
δος. [g]Ἀλλὰ γὰρ πῶς ἔμελλε καὶ πόθεν παραστή- Dicæi
σεσθαι τοῦτο τὸ φρόνημα τοῖς προειρημένοις; [h]Ἦσαν sodales.
γὰρ οἱ βουλευόμενοι Δίαιος καὶ Δαμόκριτος, ἄρτι

[f] Mutila et turbata oratio; in qua nihil, nec in Græcis, nec in Latinis Valesii, ausus sum mutare. διὰ post ἀλλὰ *deletum* maluit Reisk. Tum τιθεμένων legit pro τιθεμένους, et mox καὶ περὶ τούτου. Pro εἰ καὶ Valesius ἢ καὶ suasit. Equidem suspicatus eram ἀλλὰ διὰ τὸ σφέτ. συμφ., καὶ τὴν αὐτῶν ἀσφ. ἐν πλ. τιθέμενοι, [πάντα ἐκείνοις, καὶ] περὶ τούτου &c. *Sed suam utilitatem summque salutem præcipuo loco ponentes, eo unice consilia sua dirigebant; quamquam ea ratione omnia simul erant perdituri.* [g] Ἀλλὰ γὰρ correxi, monente etiam Reiskio. Corrupte vulgo ἅμα γὰρ. [h] βουλευόμενοι debetur Valesio. βουλόμενοι erat in MSto.

comprehensi vinctique cum omni contumelia perducti sunt. *Philo* etiam Thessalus tum advenit, benignas Achæis conditiones ferens. Quibus auditis nonnulli adsensum præbebant, inter quos et *Stratius* erat jam affecta ætate, qui Dicæum amplexus supplex orabat, ut pacis conditiones a Cæcilio oblatas acciperet. Sed *Dicæus* et qui cum eo sentiebant, re deliberata, nihil Philonis sermonibus commovebantur: quippe qui existimarent, haudquaquam communem omnium salutem spectari, sed utilitatis atque incolumitatis propriæ caussa hæc ab iis proponi. Hujusmodi opinione præventi, consilium de summa republica inierunt, quo fit, ut omni parte aberraverint. Conscii enim sibi ipsi facinorum suorum, numquam in animum inducere poterant, fore ut Romani veniam ipsis indulgerent. Fortiter vero pro republica omnes casus tolerare, nullumque periculum pro communi salute detrectare, ut viros decebat gloriæ cupidos, qui se principes ac moderatores Græciæ ferebant, id vero ne in mentem quidem ipsis veniebat. Sed enim, quonam tandem pacto, aut unde ejusmodi magnitudo animi antedictis hominibus accidere potuisset? Erant enim, qui principes tum in concilio sedebant, *Dicæus* atque *Democritus*, nuper ab exsilio revocati ob pub-

Ol. 138. 2. τῆς παθόδου τετευχότες, διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀκρισίαν, σὺν δὲ τούτοις Ἀλκαμένης, Θεοδέκτης, Ἀρχικράτης. ὑπὲρ ὧν, τίνες ἦσαν, καὶ τίνα φύσιν ἕκαστος εἶχε, καὶ τίνα προαίρεσιν καὶ βίον, εἴρηται διὰ πλειόνων.

Necant Sosicratem propræto-rem.

V. Ὅθεν ἐν τοιούτοις ὄντος τοῦ διαβουλίου, καὶ τὸ τέλος ἀπόλουθον ἐξέβη τῶν δοξάντων. Παραυτίκα μὲν οὖν συνέκλεισαν οὐ μόνον τοὺς περὶ τὸν Ἀνδρωνίδαν καὶ Λάγιον, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑποστράτηγον Σωσικράτη, ἐπενέγκαντες αἰτίαν, ὅτι προστατήσαι τοῦ διαβουλίου, καὶ συναποφῆναι τὸ πέμπειν πρὸς τὸν Καικίλιον, καὶ συλλήβδην πάντων εἴη τῶν κακῶν αἴτιος. Ἐς δὲ τὴν ἐπαύριον καθίσαντες δικαστὰς, τοῦ μὲν Σωσικράτους κατεδίκασαν θάνατον, καὶ δήσαντες καὶ στρεβλοῦντες προσεκαρτέρουν, ἕως διέφθειραν τὸν ἄνθρωπον, οὐδὲν εἰπόντα τῶν ἐκείνοις προσδοκωμένων. τὸν δὲ Λάγιον, καὶ τὸν Ἀνδρωνίδαν, καὶ τὸν Ἄρχιππον ἀφῆκαν· ἅμα μὲν τοῦ πλήθους εἰς ἐπίστασιν παραγενομένου ὑπὲρ τῆς εἰς τὸν Σωσικράτη παρανομίας, ἅμα δὲ τοῦ Διαίου λαβόντος παρὰ μὲν Ἀνδρωνίδου τάλαντον, παρὰ δὲ Ἀρχίππου μ' μνᾶς. οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τοῦ σπάμματος ὢν, τὸ δὴ λεγόμενον, ἐδύνατο λῆξαι τῆς περὶ τοῦτο τὸ μέρος ἀναισχυντίας καὶ παρανομίας ὁ προειρημένος. Παραπλήσια δὲ τούτοις ἔπραξε καὶ βραχεῖ χρόνῳ πρότερον εἰς Φιλῖνον τὸν Κορίνθιον. προθεὶς γὰρ αἰτίαν, ὅτι

Andromidas pretio se redimit.

In Philinum sævit Diæus.

licam temporum perturbationem; cumque his *Alcamenes*, *Theodectes* et *Archicrates*: quorum hominum quæ indoles ac natura fuerit, quæque instituta vitæ ratio, pluribus supra commemoravi.

v. Igitur cum ex hujuscemodi hominibus concilium constaret, consentanea quoque decreta prodierunt. Namque illico *Andromidem* et *Lagium* in carcerem compegere, simulque *Sosicratem*, prætoris vicarium, crimini dantes, quod cum concilio præsideret, et mittendæ ad Cæcilium legationis et omnium omnino malorum auctor fuisset. Postridie constitutis judicibus, *Sosicratem* quidem capitali sententia damnarunt, vinctumque omni tormentorum genere ad necem usque cruciarunt: qui quidem pro spe atque expectatione eorum nihil dixit. *Lagium* vero et *Andromidem* et *Archippum* dimisere; partim quia plebs ob sævitiam in Sosicratem exercitam, non mediocriter commota erat; partim quia Diæus talentum ab Andronida, ab Archippo quadraginta minas acceperat. Nam nec in ipso, ut aiunt, stadio positus, ab hujusmodi impudentia ac scelere abstinere potest. Idem paullo antea præstiterat in causa *Philini* Corinthii. Criminatus enim,

[1] Ante verba ἐπὶ τῆς vulgo inseruntur hæc διὰ τὸν, quæ delevi. Ex δ' αὐτῷ corrupta suspicatus est Reisk.

διατέμνεται πρὸς [k] Μεναλκίδαν, καὶ τὰ Ῥωμαίων A. U. 608.
φρονεῖ, τόν τε Φιλῖνον καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ μαστιγῶν
καὶ στρεβλῶν ἐν συνόψει πάντας ἀλλήλων, οὐ πρότερον
ἔληξε, πρὶν ἢ διέφθειρε τὰ μειράκια καὶ τὸν Φιλῖνον.
7 Τοιαύτης δὲ τῆς ἀνοίας καὶ τῆς ἀκρισίας συμβαινούσης
περὶ πάντας, οἵαν οὐδ' ἂν ἐν βαρβάροις εὕροι τις ῥᾳδίως,
δῆλον, ὡς εἰκότως ἄν τις ἐπιζητήσειε, πῶς οὐκ ἄρδην
8 ἀπώλοντο πάντες. Ἐγὼ γὰρ ἂν εἴποιμι, [l] διότι δοκεῖ Perierant
μοι καθάπερ ἂν εἰ τύχη τις [m] ἀντερεῖσαι πανοῦργος καὶ Achæi, ni
τεχνικὴ πρὸς τὴν ἄνοιαν καὶ μανίαν τῶν ἡγουμένων, ἢ cito periis-
τις ἐξωθουμένη πάντη καὶ πάντως ὑπὸ τῆς ἀνοίας τῶν sent.
προεστώτων, βουλομένη δὲ κατὰ πάντα τρόπον σώζειν
τοὺς Ἀχαιούς, ἐπὶ τὸ καταλειπόμενον ἦλθεν, ὥσπερ
9 ἀγαθὸς παλαιστής. τοῦτο δ' ἦν, τὸ ταχέως σφῆλαι
[n] καὶ ῥᾳδίως ἡττῆσαι τοὺς Ἕλληνας· ὅπερ ἐποίησε.
10 Διὰ γὰρ τοῦτο συνέβη, μήτε τὴν Ῥωμαίων ὀργὴν καὶ
θυμὸν ἐκκαυθῆναι τορρωτέρω, μηδ' ἐλθεῖν τὰς ἐκ τῆς
Λιβύης δυνάμεις, μήτε τοὺς προεστῶτας, ὄντας μὲν
οἵους εἶπον, ἐπιλαβομένους δὲ προτερήματος, ἀποδεί-
ξασθαι τὴν αὐτῶν ἀσέβειαν εἰς τοὺς ὁμοφύλους.
11 Τί γὰρ εἰκὸς ἦν πρᾶξαι τούτους κατὰ τῶν ἰδίων,
ἐπιλαβομένους ἀφορμῆς τινος ἢ προτερήματος, δῆλόν

[k] Μεναλκίδαν correxi cum Reisk. Vulgo ex MSto μὲν Καλλίδα. [l] διότι ex conject. scripsi. Vulgo διό. [m] ἀντερεῖσαι correxit Vales. ἀντερίδαι erat in MSto, quod defendit Reisk. [n] Copulam ex ing. adjecit Vales. Quam cum ignoret codex, verba ῥᾳδίως ἡττῆσαι ex scholio orta auspicari licet cum Reisk.

quod ad *Menalcidem* clam nuncios mitteret, et Romanis faveret, ipsum cum adolescentibus filiis alterum in alterius conspectu tormentis ac virgis ad mortem cecidit. Cum igitur ea fuerit omnium amentia et ejusmodi stoliditas, cujusmodi ne apud barbaros quidem facile possit reperiri; jure merito aliquis quæsierit, qui factum sit, ut non funditus omnes perierint. Equidem sic existimo, fortunam quamdam ingeniosam et callidam restitisse duorum dementiæ ac furori: quæ fortuna, quum a stoliditate istorum hominum propelleretur, et tamen gentem Achæorum omnino servare vellet, ad id, quod reliquum erat, quemadmodum boni luctatores facere solent, se convertit; videlicet, ut *celeriter* Græci *proterneretur*, ac nullo negotio vincerentur: quod quidem ab illa est præstitum. Namque eo factum est, ut neque ira ac furor Romanorum ulterius exardesceret; neque legiones ex Africa transportarentur; neque ipsi Achæorum principes, iis moribus præditi, quos supra memoravi, prosperæ alicujus pugnæ successu elati, insigne aliquod specimen impietatis suæ in populares suos ederent. Quid enim in suos hi facturi erant, si quam opportunitatem secundumque eventum nacti fuissent, clarum et consequens est ex iis, quæ an-

Ol. 158. 2. ἐστιν ἐκ τῶν προειρημένων διὰ τὸ κατὰ λόγον. Ἅπαν- 12
τες δὲ τότε τὴν παροιμίαν ταύτην διὰ στόματος εἶχον, ὡς, Εἰ μὴ ταχέως ἀπωλόμεθα, οὐκ ἂν ἐσώθημεν.

* * *

Alius stumi Albinus, VI. Αὖλος Ποστούμιος ἄξιος γέγονεν ἐπισημασίας ἀπ' ἐντεῦθεν. Οἰκίας μὲν γὰρ ἦν καὶ γένους πρώτου, 2
κατὰ δὲ τὴν ἰδίαν φύσιν στωμύλος καὶ λάλος, καὶ πέρπερος διαφερόντως. Ἐπιθυμήσας δὲ εὐθέως ἐκ παίδων 3
Græcar. literar. ridicule studiosus. τῆς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς καὶ διαλέκτου, πολὺς μὲν ἦν ἐν τούτοις καὶ κατακορής· ὥστε δι' ἐκεῖνον καὶ τὴν αἵρεσιν τὴν Ἑλληνικὴν προσκόψαι τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς ἀξιολογωτάτοις τῶν Ῥωμαίων. Τέλος δὲ καὶ 4
ποίημα γράφειν καὶ πραγματικὴν ἱστορίαν ἐνεχείρησεν, ἐν ᾗ διὰ τοῦ προοιμίου παρεκάλει τοὺς ἐντυγχάνοντας, συγγνώμην ἔχειν, ἐὰν, Ῥωμαῖος ὤν, μὴ δύναται κατακρατεῖν τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, καὶ τῆς κατὰ τὸν
Catonis de eo judicium. χειρισμὸν οἰκονομίας. Πρὸς ὃν οἰκείως ἀπηντηκέναι 5
δοκεῖ Μάρκος Πόρκιος Κάτων· θαυμάζειν γὰρ ἔφη, πρός τινα λόγον ποιεῖται τοιαύτην παραίτησιν. εἰ μὲν 6
γὰρ αὐτῷ τὸ τῶν Ἀμφικτυόνων συνέδριον συνέταττε γράφειν ἱστορίαν, ἴσως ἔδει °προφέρεσθαι ταῦτα καὶ παραιτεῖσθαι. μηδεμιᾶς δ' ἀνάγκης οὔσης, ἐθελοντὴν 7
ἀπογράψασθαι, κἄπειτα παραιτεῖσθαι, συγγνώμην ἔχειν, ἐὰν βαρβαρίζῃ, τῆς ἀπάσης ἀτοπίας εἶναι ση-

° προφέρεσθαι correxi. Vulgo προσφέρεσθαι.

tea retuli. Tunc vero illud vetus dictum in omnium ore versabatur: *Nisi celeriter periissemus, numquam salvi fuissemus.*

* * *

VI. Hoc loco non sine notatione nobis prætereundus AULUS POSTUMIUS est. Erat hic e clarissima familia oriundus, sed ingenio garrulus fuit et loquacior, ac singulari levitate præditus. Qui, cum statim a puero Græcanicam linguam ac disciplinam adamavisset, nimius in his et ad nauseam usque putidus fuit, adeo ut ipsius caussa apud viros ætate et auctoritate eminentissimos populi Romani Græcanica institutio male audiret. Denique et *poëma* et *Historiam rerum gestarum* scribere est adgressus, in cujus prœmio *veniam a lectoribus sibi concedi* postulat, *si forte civis Romanus Græcæ dictionis elegantiam, et in ipsa rerum tractatione congruam dispositionem, plane ac'equi non potuerit.* Cui facete respondisse fertur *M. Porcius Cato*: qui, *mirari se, quid spectans ille veniam ejusmodi flagitaret. Etenim si concilium Amphictyonum id illi mandasset, ut Historiam conscriberet; fortasse hujusmodi deprecatione opus fuisset. Cum vero nulla necessitate impulsus ultro Scriptorem te sis professus, veniam postea petere, si forte barbare sis locutus, extremæ imprudentiæ est,*

8 μεῖον· καὶ [P]παραπλήσιον, [q]ὡς ἂν εἴ τις, εἰς τοὺς γυμνι- A. U. 608.
κοὺς ἀγῶνας ἀπογραψάμενος πυγμὴν ἢ παγκράτιον,
παρελθὼν εἰς τὸ στάδιον, ὅτε δέοι μάχεσθαι, παραιτοῖτο
τοὺς θεωμένους, συγγνώμην ἔχειν, ἐὰν μὴ δύνηται μήτε
9 τὸν πόνον ὑπομένειν, μήτε τὰς πληγάς. Δῆλον γὰρ,
ὡς εἰκὸς γέλωτα τὸν τοιοῦτον ὄφλειν, καὶ τὴν δίκην ἐκ
χειρὸς λαμβάνειν. ὅπερ ἔδει καὶ τοὺς τοιούτους ἱστο-
ριογράφους, ἵνα μὴ κατατόλμων τοῦ καλῶς ἔχοντος.
10 Παραπλησίως δὲ καὶ κατὰ τὸν λοιπὸν βίον ἐζηλώκασι τὰ Reliqua
χείριστα τῶν Ἑλληνικῶν. καὶ γὰρ φιλήδονος ἦν καὶ Albini
11 φυγόπονος. Τοῦτο δ' ἔσται δῆλον ἐξ αὐτῶν τῶν ἱστορι- vanitas.
κῶν. ὃς πρῶτος παρὼν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἑλλάδα
τόποις, καθ' ὃν καιρὸν συνέβαινε γίγνεσθαι τὴν ἐν Φω-
κίδι μάχην, σκηψάμενος ἀσθένειαν εἰς Θήβας ἀνεχώ-
12 ρησε, χάριν τοῦ μὴ μετασχεῖν τοῦ κινδύνου· συντελε-
σθείσης δὲ τῆς μάχης, πρῶτος ἔγραψε τῇ συγκλήτῳ
περὶ τοῦ κατορθώματος, προδιασαφῶν τὰ κατὰ μέρος,
ὡς μετεσχηκὼς αὐτὸς τῶν ἀγώνων.

* * *

VII. Πολύβιος δὲ τὰ συμβάντα περὶ τὴν ἅλωσιν Contemtus
(τῆς Κορίνθου) ἐν οἴκτου μέρει λέγων, προστίθησι καὶ τὴν artium in
στρατιωτικὴν ὀλιγωρίαν, τὴν περὶ τὰ τῶν τεχνῶν ἔργα eversione
2 καὶ τὰ ἀναθήματα. Φησὶ γὰρ ἰδεῖν παρὼν ἐρριμμένους Corinthi.

P Post παραπλήσιον in cod. inserta erant verba ὡς ἔχρηστον. An voluit παραπλησίως ἔχρηστον? q Ὥστις ἂν εἰ Suidas in Παραιτοῖτο.

et perinde, ac si quis, inter pugiles aut pancratio certaturos nomen suum in gymnicis ludis professus, postmodum stadium ingressus, ubi pugnandum esset, a spectatoribus peteret, veniam ut sibi darent, si laborem et plagas ferre non posset. Quare, ut hujusmodi vir manifesto risum simul præsentesque pœnas debiturus est; ita etiam tales historiæ scriptores explodi oportebat, ne quid supra vires adgredi auderent. Ceterum idem *Postumius* in reliqua omni vitæ ratione pessima quæque Græcorum studia æmulatus fuerat. Nam et voluptatibus deditus erat, et impatiens laboris, ut ex iis rebus, quas præ manibus habemus, liquido adparet. Qui cum primus in Græciam pervenisset, quo tempore in Phocide pugnatum est, valetudinem causatus Thebas recessit, ne discrimini interesset. Terminato autem prælio, primus ad senatum de re feliciter gesta literas scripsit, singula quæque narrans, quasi ipse pugnæ interfuisset.

* * *

VII. *Polybius*, quæ in *excidio Corinthi* evenerunt, narrando deplorans, *militarem contemtum artificiorum ac donariorum* inter alia commemorat. Ait enim, *se præsentem vidisse tabulas humum projectas, ac milites super iis*

Ol. 158. 2. πίναμας ἐπ' ἰδάφους, πεπτύοντας δὲ τοὺς στρατιώτας ἐπὶ τούτων. ἀνομάζει δ' αὐτοὺς, Ἀριστείδου γεγραφὼς 3
τοῦ Διονύσου, ἐφ' οἷς τινες εἰρῆσθαί φασι τὸ Οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον· καὶ τὸν Ἡρακλέα τὸν καταστενούμενον τῇ τῆς Δηιανείρας χιτῶνι.

* * *

Philopœmenis honores

VIII. Οὐσῶν δὲ πολλῶν μὲν εἰκόνων τοῦ Φιλοποίμενος, μεγάλων δὲ τιμῶν, ἃς αἱ πόλεις ἐψηφίσαντο· Ῥωμαῖος ἀνὴρ, ἐν τοῖς περὶ Κόρινθον ἀτυχήμασι τῆς 2
Ἑλλάδος, ἐπεχείρησεν ἀνελεῖν ἁπάσας, καὶ διαπεῖν αὐτόν· ἐνθυμούμενος, ὥσπερ ἔτι ζῶντα, Ῥωμαίοις πολέμιον καὶ κακόνουν γενέσθαι. Λόγων δὲ λεχθέντων, καὶ Πολυβίου πρὸς τὸν συκοφάντην ἀντικόπτοντος, οὔθ' ὁ Μόρ- 3
μιος εὔτε οἱ πρέσβεις ὑπέμειναν ἀνδρὸς ἐνδόξου τιμὰς ἀφανίσαι.

*

defendit Polybius.

Ἐπεβάλετο (γὰρ ὁ Πολύβιος) διδάσκειν διὰ πλειόνων 4
ἀκολούθως τοῖς ἐν ἀρχαῖς ἡμῖν εἰρημένοις περὶ τοὐνδρός. Ταῦτα δ' ἦν, ὅτι διαφέροιτο μὲν πρὸς Ῥωμαίους πολ- 5
λάκις ὑπὲρ τῶν ἐπιτασσομένων, διαφέροιτο δὲ ἐπὶ τοσοῦτον, ἐφ' ὅσον διδάσκειν καὶ πείθειν ὑπὲρ τῶν ἀμφισβητουμένων· οὐδὲ τοῦτο ποιεῖν [r] εἰκῇ. [s] πεῖραν δὲ τῆς 6
προαιρέσεως αὐτὸν ἀληθινὴν, ἔφη· καὶ, τὸ δὴ λεγόμενον,

[r] *εἰκῇ* ex Valesii conject. scripsi pro vulgato *εἰκὸς*. [s] Quum vulgo esset *πεῖραν δὲ τοῦτο ποιεῖν τῆς προαιρέσεως*, duo verba delevi monente eodem Valesio.

talis ludentes: nominatque eas, *Bacchum ab Aristida pictum*, (in quem nonnulli dictum illud putant, *Nihil ad Bacchum.*) et *Herculem Deianiræ tunica excruciatum.* (*Strabo Geograph. Lib.* VIII. *p.* 381.)

* * *

VIII. Multæ erant *Philopœmenis statuæ*, magnique ei a civitatibus decreti honores. Quæ cuncta Romanus quidem eo tempore, quo *capta Corintho* in calamitate fuit Græcia, abrogare et evertere est conatus; perinde atque vivum etiamtum accusans atque denuncians, *quod hostis et infensus fuisset Romanis.* Qua de re cum essent sermones habiti, et contra calumniatorem istum *Polybius* verba fecisset; neque *Mummius* neque legati passi sunt deleri inclyti viri gloriam. (*Plutarchus in Philopœmene.*)

*

(*Excerptum Valesianum ex Polybio.*)

Scilicet *Polybius* contra docere ac demonstrare pluribus cœpit, *Philopœmenem*, quod et superioribus libris ostendimus, *ejusmodi fuisse, qui mandatis populi Romani interdum quidem adversaretur, sed hactenus tantum, ut in rebus controversis proponeret suadereque ea, quæ sibi viderentur; neque id umquam temere fecisse. Specimen vero illustre animi illius, et sinceræ erga populum Romanum benevolentiæ*

ἐκ τυχὸς παρεσχῆσθαι χάριν, κατὰ τοὺς Φιλιστικοὺς A. U. 608.
7 καὶ κατὰ τοὺς Ἀντιοχικοὺς καιρούς. Πλείστην γὰρ ἴσχυτα ῥοπὴν τότε τῶν Ἑλλήνων, καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ δύναμιν καὶ τὴν τῶν Ἀχαιῶν, ἀληθινώτατα διατετη-
8 ρηκέναι τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν· [t]μεταισχόντα τοῦ δόγματος τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐν ᾧ [u]γεγραμμένῳ πρότερον τῆς Ῥωμαίων διαβάσεως Ἀντιόχῳ καὶ τοῖς Αἰτωλοῖς τὸν ἀπὸ τῆς χώρας πόλεμον ἐξήνεγκαν, τῶν ἄλλων Ἑλλήνων σχεδὸν ἁπάντων ἀπηλλοτριωμένων τῆς Ῥω-
9 μαίων φιλίας. Ὧν οἱ δέκα διακούσαντες, καὶ τὴν προαίρεσιν ἀποδεξάμενοι τοῦ λέγοντος, συνεχώρησαν καταμόνους αὐτῷ τὰς τιμὰς ὑπάρχειν ἐν πάσαις ταῖς
10 πόλεσι. Λαβόμενος δὲ τῆς ἀφορμῆς ταύτης Πολύβιος, [x]εἰκόνας ᾐτήσατο τὸν στρατηγὸν, παίπερ ἤδη μεταπεπομισμένας εἰς Ἀκαρνανίαν ἐκ Πελοποννήσου, λέγω δὲ
11 τήν τ' Ἀχαιοῦ, καὶ τὴν Ἀράτου [y]καὶ Φιλοποίμενος. Ἐν Statuæ marmoreæ Polybii.
οἷς ἀγασθὲν τὸ πλῆθος αὐτοῦ τὴν προαίρεσιν, ἔστησεν αὐτοῦ λιθίνην εἰκόνα.

* *

IX. Μετὰ τὴν κατάστασιν τῶν δέκα, ἣν ἐποιήσαντο Dieæ bona sub hasta
ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, οὗτοι οἱ δέκα τῷ ταμίᾳ, τῷ μέλλοντι venduntur.
πωλεῖν τὴν οὐσίαν τοῦ Διαίου, συνέταξαν, ὅ τι τάχ' ἂν ἐπιλίξασθαι βουληθῇ τῶν ὑπαρχόντων ὁ Πολύβιος, ὑφε-

[t] Vulgo *μεταισχόντα* δὲ. Delevi particulam: nisi δὲ malis. [u] *γεγραμμένῳ* correxi cum Reisk. Vulgo *τετραμμένῳ*. *τετραμένῳ* suspicatus erat Vales. [x] *τὰς εἰκόνας* scribere jussit Reisk. [y] *καὶ τὴν Φιλ.* voluit Reisk. *καὶ τὰς* malim.

testimonium extitisse bello Philippico et Antiochico. Nam cum illis temporibus unus omnium Græcorum maxima auctoritate polleret, cum ob suam, tum ob gentis Achæorum potentiam; constanter cum in amicitia ac fide erga populum Romanum permansisse: auctorem etiam et adprobatorem fuisse decreti illius, quo Achæi, nondum transgressis in Græciam Romanis, bellum Antiocho atque Ætolis indixerunt, cum alteri fere Græci omnes a partibus et a causa populi Romani alienati essent. Quibus auditis, decem legati, studium ut consilium Polybii comprobantes, *Philopœmenis* memoriam servarunt, ejusque honores omnes in civitatibus illibatos passi sunt manere. Hac *Polybius* occasione arrepta, *imagines Achæi Aratique et Philopœmenis*, quæ jam ex Peloponneso transportatæ in Acarnaniam erant, a proconsule petiit: cujus rei causa Achæi, virtutem ipsius laudantes, statuam ei e marmore posuerunt.

* *

IX. Rebus in Achaia probe constitutis, *decem Legati* quæstori, qui auctionem bonorum *Diæi* facturus erat, in mandatis dederunt, ut, quidquid

Ol. 158. 2. Polybii abstinentia.

λόντα καὶ δόντα [z]δωρεὰν, τἄλλα πωλεῖν τοῖς ὠνουμένοις. Ὁ δὲ προειρημένος τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ προσ- 2
δέξασθαί τι τῶν τοιούτων, ὡς καὶ τοὺς φίλους παρεκάλεσε, καθόλου μηθενὸς ἐπιθυμῆσαι τῶν ὑπὸ τοῦ ταμίου πωλουμένων. συνέβαινε γὰρ, τοῦτον, ἐπιπορευόμενον τὰς 3
πόλεις, πάντων τῶν τῷ Διαίῳ κοινωνησάντων πωλεῖν τὰς οὐσίας, τῶν καὶ καταχριθέντων, ὅσοι μὴ παῖδας ἢ γονέας εἶχον. ὧν τινες μὲν οὐ προσέσχον, οἱ δὲ κατα- 4
κολουθήσαντες τῇ συμβουλίᾳ, καλλίστην δόξαν ἐξενέγκαντο παρὰ τοῖς πολίταις.

Ol. 158. 3. A. U. 609. Polybii in Achæos merita.

X. Ταῦτα δὲ διοικήσαντες ἐν ἓξ μησὶν οἱ δέκα, καὶ τῆς ἐαρινῆς ὥρας ἐνισταμένης, ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Ἰταλίαν· καλὸν δεῖγμα τῆς Ῥωμαίων προαιρέσεως ἀπολελοιπότες πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν. Ἐνετείλαντο δὲ τῷ Πολυβίῳ 2
χωριζόμενοι, τὰς πόλεις ἐπιπορευθῆναι, [a]καὶ περὶ ὧν οἱ ἄνθρωποι ἀμφιβάλλουσι διευκρινῆσαι, [b]μίχρι οὗ συνήθειαν ἔχωσι τῇ πολιτείᾳ καὶ τοῖς νόμοις. ὃ δὴ καὶ μετά 3
τινα χρόνον ἐποίησε, πρὸς τὸ τοὺς ἀνθρώπους στέρξαι τὴν δεδομένην πολιτείαν, καὶ μηδὲν ἀπόρημα μήτε καθ' ἰδίαν, μήτε κατὰ κοινὸν ἐκ τῶν νόμων γενέσθαι περὶ μηδενός. Διὸ καὶ καθόλου μὲν ἐξαρχῆς ἀποδεχόμενοι 4

[z] δωρεὰν correctum est in edit. Ernest. δωρεὰ dabant superiores; quod et ex in δωρεᾷ corruptum videri poterat. Vulgo ex MSto edebatur καίτοι οἱ ἄνθρ. [a] καὶ περὶ ὧν correxi, monente Valesio. [b] μίχρι οὗ correxi. Vulgo μίχρι τοῦ.

Polybius ex illius bonis optare ac seligere vellet, seposito gratisque donato, cetera licitantibus adjudicaret. Sed Polybius multum abfuit ut quidquam eorum acciperet; quin et amicos hortatus est, nihil ut eorum, quæ a quæstore venundabantur, concupiscerent. Etenim quæstor populi Romani, singulas civitates circumiens, quicumque consiliorum Diæi participes fuerant, quique a decem legatis condemnati erant, eorum omnium, exceptis his, quibus liberi aut parentes superstites essent, facultates hasta posita vendebat. Ceterum consilium Polybii nonnulli insuper habuerunt: quicumque autem ei paruerunt, maximam laudem a popularibus suis retulere.

X. *Decem legati*, his intra semestre spatium ita constitutis, veris initio in Italiam navigarunt, cum pulcerrimum virtutis morumque populi Romani exemplum Græcis omnibus reliquissent. In ipso autem digressu mandaverunt *Polybio*, ut singulas urbes obiret, earumque controversias dijudicaret, donec constitutioni provinciæ, legibusque datis adsuevissent. Quod et *Polybius* aliquanto post præstitit, ita ut Græci præscripto reipublicæ statu adquiescerent, neque vel minima de ulla re difficultas, sive publice, sive privatim, in legibus super-

καὶ τιμῶντες τὸν ἄνδρα, περὶ τοὺς ἰσχάτους καιροὺς καὶ τὰς προειρημένας πράξεις εὐδοκούμενοι κατὰ πάντα τρόπον, ταῖς μεγίσταις τιμαῖς ἐτίμησαν αὐτὸν κατὰ πόλεις, [c καὶ ζῶντα, καὶ μεταλλάξαντα.] πάντες δ' ἔκριναν κατὰ λόγον τοῦτο ποιεῖν. μὴ γὰρ ἐξεργασαμένου τούτου καὶ γράψαντος τοὺς περὶ τῆς κοινῆς δικαιοδοσίας νόμους, ἄκριτα πάντα ἦν καὶ πολλῆς γέμοντα ταραχῆς. Διὸ καὶ τοῦτο κάλλιστον Πολυβίῳ πεπρᾶχθαι νομιστέον, πάντων τῶν προειρημένων. A. U. 609. Polybii in Achæos merita.

*

XI. Ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων, μετὰ τὸ χωρισθῆναι ἐξ Ἀχαΐας τὸ συνέδριον, ἐπισκευάσας τὸν ἐν Ἰσθμῷ τόπον, καὶ κοσμήσας τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Δελφοῖς νεών, ταῖς ἑξῆς ἡμέραις ἐπεπορεύετο τὰς πόλεις, τιμώμενος ἐν ἑκάστῃ καὶ τυγχάνων τῆς ἁρμοζούσης χάριτος. Εἰκότως δὲ d τιμᾶσθαι συνέβαινεν αὐτὸν, καὶ κοινῇ, καὶ κατ' ἰδίαν. Καὶ γὰρ ἐγκρατῶς καὶ καθαρῶς ἀνεστράφη, καὶ πρᾴως ἐχρήσατο τοῖς ὅλοις πραγμάσι, μέγαν καιρὸν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἔχων καὶ μεγάλην ἐξουσίαν. Καὶ γὰρ ἐν οἷς ἐδόκει παρεωρακέναι τι τῶν καθηκόντων, ἐμοὶ μὲν οὐκ ἐφαίνετο δι' ἑαυτὸν τοῦτο πεποιηκέναι, διὰ δὲ τοὺς παρακειμένους φίλους. τοῦτο Mummii integritas et indulgentia.

[c] Verba, quæ uncis inclusi, a Compilatore profecta esse adparet. [d] Ἂν καὶ τιμᾶσθαι MS. καὶ delevit Vales.

esset. Quamobrem cum et antea semper hominem magnopere coluissent, tum vero ultimis illis temporibus singulæ urbes omni honorum genere [vivum et mortuum] cumularunt, omnis ejus acta communi adsensu comprobantes: idque jure optimo a se fieri omnes judicabant. Nisi enim ille hæc perfecisset, legesque ac formulas juris dicundi civitatibus scripsisset; ubique justitium, plenaque omnia turbarum et tumultus erant futura. Itaque pulcerrimum in omni vita id facinus Polybii fuisse haud dubium est.

*

XI. *Proconsul*, postquam concilium decem legatorum ex Achaia discessit, restaurato templo ac luco, qui in *Isthmo* est, ornatoque *Jovis Olympici* et Delphici Apollinis fano, postmodum singulas civitates obiit, ab omnibus et publice et privatim summis honoribus et convenienti grati animi significatione exceptus: idque sane jure optimo. Prorsus enim integer ac puris manibus in omnibus rebus versatus, summaque humanitate usus erat; tametsi maximam opportunitatem potestatemque animadvertendi in Græcos esset nactus. Nam sicubi etiam nonnullis in rebus visus est ab æquitate nonnihil recessisse; mihi quidem non ab ipso, sed ab amicis et comitibus id

Ol. 156. 3. δ' ἦν καταφανέστατον ἐν τοῖς [a]κατὰ τῶν Χαλκιδέων ἱππεῦσιν, οὓς ἀνεῖλεν.

II.

RES ÆGYPTI.

* * *

Ptolemæi Philometoris mors, et elogium.

XII. ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΣ, ὁ τῆς Συρίας [f καὶ Αἰγύπτου] βασιλεὺς, κατὰ τὸν πόλεμον πληγεὶς ἐτελεύτησε τὸν βίον· κατὰ μέν τινας μεγάλων ἐπαίνων καὶ τιμῆς 2 ὢν ἄξιος, κατὰ δέ τινας τοὐναντίον. Πρᾶος μὲν γὰρ 3 ἦν καὶ χρηστὸς, εἴ τις ἄλλος τῶν προγεγονότων βασιλέων. σημεῖον δὲ τούτου μέγιστον· ὃς πρῶτον μὲν 4 οὐδένα τῶν ἑαυτοῦ φίλων ἐπ' οὐδενὶ τῶν ἐγκλημάτων ἐπανείλετο· δοκῶ δὲ μηδὲ τῶν ἄλλων Ἀλεξανδρέων μηδένα δι' ἐκεῖνον ἀποθανεῖν. ἔπειτα, δόξας ἐπτέσθαι 5 ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τἀδελφοῦ, τὸ μὲν πρῶτον, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λαβὼν κατ' αὐτοῦ [g]καιρὸν ὁμολογούμενον, ἀμυνασκόμενον ἐποιήσατο τὴν ἁμαρτίαν· μετὰ δὲ ταῦτα 6 πάλιν ἐπιβουλεύσαντος τῇ Κύπρῳ, κύριος γενόμενος ἐν [h]Λαοδίκῃ τοῦ σώματος ἅμα καὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, τοσοῦτον ἀπέσχε τοῦ πολάζειν ὡς ἐχθρὸν, ὥστε καὶ δωρεὰς προσέθηκε παρὰ τὰς πρότερον ὑπαρχούσας αὐτῷ κατὰ συνθήκας, καὶ τὴν θυγατέρα δώσειν ὑπέσχετο.

[a] Præpositionem deletam voluit Reisk. [f] Verba καὶ Αἰγύπτου desunt vulgo, ex conject. a nobis adjecta. [g] καιρὸν correxit Vales. καὶ τὸν MS. [h] Λαοδίκῃ correxi. Ἀλλάδι MS. quod in Λαοδίκῃ mutavit Valesius.

profectum esse videbatur. Quod quidem manifestissimum exstitit in *Chal-*

cidensium equitum cæde.

II.

(*Excerptum Valesianum.*)

* * *

XII. PTOLEMÆUS, *Syriæ* (*et Ægypti*) *rex*, proelio vulneratus, obiit: vir, ut quidam sentiunt, maxima laude et gloria dignus, quamvis alii secus existimant. Clemens enim et benignus, si quis unquam superiori memoria rex, certe hic fuit; cujus rei argumenta supersunt certissima. Qui primum quidem neminem ex amicorum numero ullum ob causam occidit: ac, ni fallor, nullus nec ex reliquis Alexandrinis ab eo est interfectus. Deinde cum a fratre Alexandria expulsus esse videretur, primo Alexandriæ ulciscendi illius opportunitatem nactus, culpam ei condonavit. Postea vero cum idem rursus *Cyprum* occupare moliretur, captum in urbe *Laodice* tantum abfuit ut supplicio adficeret quasi hostem, ut potius præter munera, quæ ipsi antea ex pactione pendebat, alia rursus adjecerit, suamque ei filiam collocaturum promiserit.

7 Κατὰ μέντοί γε τὰς ἐπιτυχίας καὶ κατορθώσεις ἐξε- A. U. 609.
λύετο τῇ ψυχῇ, καί τις οἷον ἀσωτία καὶ ῥᾳθυμία περὶ
αὐτὸν Αἰγυπτιακὴ συνέβαινεν· καὶ κατὰ τὰς τοιαύτας
διαθέσεις εἰς περιστάσεις ἐνέπιπτεν.

Verum enim vero rebus secundis lætisque successibus vigorem animi remittebat, et quædam quasi luxuria ac mollities Ægyptiaca in eo inerat: quam ob caussam sæpenumero in magnum discrimen est adductus.

SPICILEGIUM
RELIQUIARUM
EX CERTIS LIBRIS
HISTORIARUM POLYBII.

EX LIBRO VI.

AD Libri VI. caput 2. v. 1. referri potest id, quod habet GEORGIUS SYNCELLUS in Chronographia p. 195 sq. Ὀλυμπιὰς δέ ἐστι παρ' Ἕλλησι τετραετηρικὸς χρόνος· οὗ κατὰ συμπλήρωσιν, ἀρχομένου τοῦ ε'. ἔτους, ὁ Ὀλυμπιακὸς ἀγὼν ἤγετο. . . Τὸν δὲ ἀγῶνα τεθέλεκεν Ἴφιτος Ἡρακλείδης σὺν Λυκούργῳ συγγενεῖ. ἑκάτεροι δέ Ἡρακλεῖδαι. τότε δὲ ἀγὼν σταδίου ἦν μόνον, καὶ οὐδεὶς ἀνεγράφετο νικηφόρος, ἀμελούντων τῶν τηνικάδε. Ὀγδόῃ δὲ καὶ εἰκάδι Ὀλυμπιάδι Κόροιβος Ἠλεῖος ἀνεγράφη στάδιον νικήσας, καὶ ἡ κατ' αὐτὸν Ὀλυμπιὰς πρώτη ἐτάχθη, ἀφ' ἧς Ἕλληνες ἀριθμεῖν τι δοκοῦσιν ἀκριβῶς χρονικόν. Ταῦτα Ἀριστόδημος ἱστορεῖ, καὶ συνᾴδᾳ τούτῳ Πολύβιος. Id est: *Olympias apud Græcos tempus est quatuor annorum; quo completo, ineunte anno quinto, certamen Olympicum celebrabatur . . . Certamen autem instituit Iphitus Heraclides, cum Lycurgo cognato suo; ambo quippe Heraclidæ erant. Tum vero solum stadii certamen erat, et nullius victoris nomen mandatum est annalibus; negligentibus rem eis qui eo tempore fuerunt. Octava autem et vicesima Olympiade Corœbus Eliensis scriptus est, qui stadio vicit; et Olympias ea prima constituta est, a qua Græci putant in designandis temporibus aliquid certi se constituere posse. Hæc Aristodemus narrat, et consentit cum eo Polybius.*

Olympiadum ratio.

Eadem fere in Reliquiis Chronicorum EUSEBII lib. I. p. 39. exhibet Scaliger in Thesauro Temporum.

EX LIBRO VII.

Ad lib. VII. cap. 1. referendum Fragm. apud SUIDAM in Καπύη. Ἡ δὲ Καπύη, μεταθεμένη πρὸς Καρχηδονίους, τῷ

A. U. 589. Capua defecit a Rom.

βάρει συνεπεσπάσατο καὶ τὰς ἄλλας πόλεις[a]. *Capua autem, cum ad Carthaginienses defecisset, pondere suo alias etiam urbes secum traxit.*

EX LIBRO VIII.

A. U. 542. Tarentus et Thurii.

I. Ad cap. xxvi. libri VIII. Suidas in Προσπεσόντων. Πολύβιος· Προσπεσόντων δὲ τούτων εἰς Τάραντα καὶ τοὺς Θουρίους, ἠγανάκτει τὰ πλήθη[b]. *Nuncio hujus rei Tarentum et Thurios perlato, indignari cœpit multitudo.*

* * *

Syracusæ captæ.

II. Ad cap. xxxvii. Præter duo Fragmenta, quæ de *captis Syracusis* ibi adferuntur, ad idem argumentum pertinent etiam alia, partim ab eodem Suida, e quo duo illa ducta sunt, partim ab Herone in libello *de repellenda Obsidione* conservata, et tali fere modo secundum rerum gestarum seriem ordinanda[c].

*

1. Ἐξηριθμήσατο τοὺς δόμους· ἦν γὰρ [ὁ πύργος] ἐκ συνόμων λίθων ᾠκοδομημένος, ὥστε καὶ λίαν εὐσυλλόγιστον εἶναι τὴν ἀπὸ γῆς τῶν ἐπάλξεων ἀπόστασιν. Id est: *Numeravit ordines lapidum: erat enim ex similiter cæsis lapidibus* [turris] *ædificata, ita, ut distantia pinnarum a terra facili ratione colligi posset*[d].

[a] Quamquam Polybii nomen Fragmento isti non præfixit Suidas, recte tamen utique a Fulv. Ursino inter Fragmenta Polybii p. 268 sq. relatum videtur.

[b] Perspecte monuit Gronovius in Notis manuscriptis, referenda hæc ad nuncium supplicii, quod de fugitivis obsidibus Tarentinis sumtum est. Vide Livium XXV. 8. et 15.

[c] Historiæ series ex Livio petenda lib. XXV. cap. 28 seq.

[d] Fragmentum istud, a Suida in Συνόμων absque Auctoris nomine prolatum, quin Polybii sit et ex historia captarum Syracusarum decerptum, nemo paulo studiosior Polybii lector, si Livii locum modo laudatum contulerit, dubitabit. De *muri* quidem altitudine tantum loquitur Livius; de quo si intelligenda sint Polybii verba, pro ᾠκοδομημένος fuerit ᾠκοδομημένου (nempe τὸ τεῖχος) corrigendum. Sed masculinum genus ad nihil aliud, nisi ad ὁ πύργος, *turris*, videtur posse referri. Atque si Plutarchi narrationem conferamus, in Marcello p. 308. edit. Wechelianæ, intelligemus, et muri, turri adjacentis, et ipsius etiam turris altitudinem conjectura permensum esse illum hominem, Marcelloque persuasisse, et in murum, et ex muro deinde ad ipsius turris pinnas haud difficili negotio escendere Romanos scalis admotis posse. Quam parum intellexerint Fragmentum illud editores Suidæ, notaveram in Emendationibus et Observationibus in Suidam, ante hoc biennium editis; et quamquam necdum succurrerat tunc animo historia, ex qua illud decerptum esset, monueram tamen, δόμους h. l. non esse *domos*, sed δόμους λίθων, id est, *ordines, series atque strata lapidum*. Confer Polybium nostrum lib. X. cap. 22, 7. et Jac. Gronov. ad Herodot. I. 179. et Wesseling. ad Diodor. I. 64.

Syracusæ captæ.

2. Μαθὼν δὲ (ὁ Μάρκος) ἐξ αὐτομόλου, διασαφήσαντος, ὅτι ἑορτὴν ἄγουσιν (οἱ Συρακούσιοι) πάνδημον [πανδημεὶ Hero] ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ τοῖς μὲν σιτίοις λιτοῖς χρῶνται διὰ τὴν σπάνιν, τῷ δὲ οἴνῳ δαψιλεῖ[e]· προσανανεωσάμενος τὴν τοῦ τείχους ταπεινότητα, ἐπεβάλετο καταπειράζειν τῆς ἐλπίδος. Id est: *Quum vero ex transfuga Marcellus cognovisset nunciante, festum publicum celebrare Syracusios in triduum, et cibis quidem parce uti propter penuriam, vino autem largius; recordatus humilitatis muri illius, constituit tentare spem.*

3. Ταχὺ δὲ καὶ κλιμάκων δύο συντεθεισῶν, ἐγένοντο κύριοι τῶν πύργων[f]. Εἰς γὰρ τοὺς πύργους ἠθροισμένοι διὰ τὴν θυσίαν, οἱ

[e] Priorem istam partem hujus Fragm. habet Suidas in Λιτοῖς, et diserte Suidam auctorem nominat; nos tria verba ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας inseruimus ex Herone de toleranda et repellenda obsidione, ubi eamdem historiam ex eodem Polybio eisdem verbis (tacito quidem, ut solet, nomine auctoris) exhibet ille scriptor Poliorceticus. In fine fragmenti, post δαψιλεῖ, adjicitur apud Suidam verbum πολιορκεῖ, scilicet ut uno verbo clauderetur periodus et integra fieret oratio, cum alia atque alia apud Polybium verba sequerentur, quæ brevitatis causa in unam vocem contraxit Lexicographus, sive Epitomator Polybii, ex quo illud Fragmentum transscripsit Suidas. Apud Heronem prorsus abrupta in voce δαψιλεῖ est oratio, et sequuntur continuo illa, Ταχὺ δὲ καὶ κλιμάκων &c. Mihi autem visum est, cum hoc Fragmento olim in continua Polybii historia proxime fere cohæsisse adeoque et nunc h. l. conjungendum illud, quod in Προσανανεωσάμενος atque etiam in Ἀνανεωσάμενος Suidas habet, utrimque quidem absque auctoris nomine, sed ita servans colorem styli Polybiani, ut jam Casaubonus inter Fragmenta Polybii illud referre non dubitaverit. Delatum fuerat ad Marcellum, (ut ex Livio discimus XXV. 23.) humiliorem opinione omnium esse murum, et vel mediocribus scalis superabilem. *Haud spernenda res visa*, ait Livius, *sed occasio quærebatur: quam obtulit transfuga, nuncians, diem festum Dianæ per triduum agi* &c. Igitur tunc, puto, nuncio isto accepto, Marcellus, recordatus ejus rei, quæ de muro isto ad ipsum fuerat relatum, tentandam spem sibi factam statuit. Perperam vero omnino verbum προσανανεωσάμενος apud Suidam hoc loco exponitur per ἀνακαινίσας, ἀνεγείρας, *qui renovavit, qui instauravit.* Rectius, et unice convenienter huic loco, in artic. Ἀνανεωσάμ. ubi idem fragm. exhibetur, adjicitur altera interpretatio, ἀναμνησθείς, εἰς ἔννοιαν ἐλθὼν, i. e. *qui recordatur, cui aliquid in mentem venit:* quo magis mirum est, etiam ibi retentam esse ab interpretibus Latinis alteram istam et alienam ab hoc loco significationem, qui verterunt: *renovata ea muri parte, quæ humilis erat.* Eo, quem exposuimus, sensu, Polybius verbum ἀνανεώσασθαι usurpat lib. V. cap. 36, 7. et XV. 25, 7.

[f] Apud Heronem hæc leguntur, et quæ sequuntur usque ἀποκτείναντες. Non autem τῶν πύργων, sed τοῦ πύργου, videtur fuisse scribendum. Primum enim omnium *unam præsertim turrim illam*, de qua supra dictum est, (conf. not. *d.*) *præ ceteris captam fuisse*, scripserat, puto, hoc loco Polybius. Sic et Plutarchus, qui haud dubie Polybium ob oculos habuit, ἔλαθεν, ait, οὐ μόνον τὸν πύργον κατασχών. De eis, quæ sequuntur in nostro hoc fragm. confer Livium initio cap. 24. ejusdem libri XXV.

Syracusæ captæ.

μὲν ἀκμὴν ἔπινον, οἱ δ' ἐκοιμῶντο πάλαι μεθυσκόμενοι. Διὸ καὶ ἔλαθον αὐτοὺς ἀποκτείναντες. Id est: *Mox vero etiam, colligatis inter se duabus scalis, ipsis turribus* [ni potius, *ipsa turri*] *potiti sunt. Nam in turribus congregati propter festum, alii adhuc potabant, alii jam dudum ebrii somno erant oppressi. Quare imprudentes eorum occiderunt.*

*

4. Οὐδενὸς ἐπεγνωκότος τῶν πολιτῶν τὸ συμβαῖνον, διὰ τὴν ἀπόστασιν, ἅτε μεγάλης οὔσης τῆς πόλεως[g]. Livius XXV. 24. *Magna pars ignara tanti mali erat, . . in vastæ magnitudinis urbe partium sensu non satis pertinente in omnia.*

*

5. Τοὺς δὲ Ῥωμαίους θαρρεῖν συνέβαινε, κρατοῦντας τοῦ περὶ τὰς Ἐπιπολὰς τόπου[h]. Id est: *Captis Epipolis, animus et audacia accessit Romanis.*

* * *

A. U. 542. Cn. Scipio in Hisp.

III. De *rebus a* Cn. Scipione *A. U.* 542. in Hispania *gestis*, quarum intercidit historia octavo Polybii libro olim comprehensa, unum Fragmentum reliquum inveni, conservatum a Suida in Κανδήλιος, laudato Polybii auctoris nomine. Σὺν γὰρ τοῖς ἐπιδεδεμένοις φορτίοις τὰ κανδήλια λαβόντας ἐκ τῶν ὄπισθεν, προδέσθαι πρὸ αὐτῶν ἐκέλευσε τοὺς πεζούς. οὗ γενομένου, συνέβη παρὰ πάντας χάρακας ἀσφαλέστατον γενέσθαι τὸ πρόβλημα[i]. Id est: *Citellas cum oneribus, quæ eis illigata erant, sumere pedites jussit ex postremo agmine, et ante se ponere. Quo facto, effectum est munimentum, quovis vallo firmius.*

EX LIBRO IX.

A. U. 542. Bomilcar Tarenti.

I. Libro IX. inter cap. ix. et x. inserendum fuerit Fragmentum, conservatum ab Herone nostro Poliorcetico

[g] Suidas in Ἀπόστασις, laudato auctore Polybio.

[h] Suidas in Ἐπιπολὰς, tacito auctoris nomine. Sed Polybio deberi hoc fragmentum, jam viderat Valesius; qui tamen, nescio quo consilio sive casu, χωρίον edidit pro τόπου, quod habent omnes Suidæ editiones.

[i] Totidem verbis idem Fragmentum exhibet Scholiastes Aristoph. ad Vesp. v. 170. nisi quod in fine ad nomen πρόβλημα omittit articulum, qui percommode abesse potest. Initio fragmenti Σὺν γὰρ scripsi pro Ἐν γὰρ, quod et apud Suidam et apud Scholiasten vulgo legitur. Cum apud utrumque ante ista verba præpositum nomen Πολύβιος legatur, finalis litera hujus vocabuli absorpsit puto initialem sequentis. Ceterum Suidasne ex Scholiaste, an hic ex illo hæc exscripserit, equidem non definiverim. Conf. Kusteri Præfationem ad Suidam pag. tertia. De re, quæ hoc fragmento nostro agitur, Livium consule lib. XXV. cap. 36.

p. 321. Τῶν Ῥωμαίων πολιορκούντων Τάραντα, Βουμίλκας ὁ τῶν Καρχηδονίων ναύαρχος εἰς τὸ συμμαχήσειν μετὰ δυνάμεως πλείστης, καὶ μὴ δὲ δυνηθεὶς ἐπικουρῆσαι τοῖς ἔνδον διὰ τὸ τοὺς Ῥωμαίους ἀσφαλῶς θέσθαι τὰ περὶ τὴν στρατοπεδείαν, ἔλαθεν ἀναλώσας τὴν χρείαν. καὶ, μετὰ παρακλήσεως πρότερον ἀφικέσθαι ἐκβιασθεὶς καὶ ὑποσχέσεων μεγάλων, ὕστερον μετ' ἱκετηρίας τῶν ἔνδον ἀποπλεῦσαι ἠναγκάσθη[k]. Id est: *Dum Tarentum Romani obsident, Bomilcar, classis præfectus Pœnorum, cum maxima militum manu auxiliatum Tarentinis profectus, quum nil juvare oppidanos posset propter Romanorum in communiendis tuendisque castris diligentiam, sensim sensimque annonam omnem consumsit. Itaque, qui antea et cohortationibus et magnis promissis expugnatus fuerat, ut Tarentum veniret, idem deinde supplicibus oppidanorum precibus, ut cum classe decederet, coactus est.* Bomilcar Tarenti.

* * *

II. Ad cap. xxvii. libri IX. ubi de *Agrigento* urbe agitur, referendum id, quod habet Stephanus Byzantinus in Ἀκράγαντες. Πολύβιός φησι, τὸν ποταμὸν καὶ τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς χώρας ὠνομᾶσθαι Ἀκράγης, διὰ τὸ εὔγειον[l]. Id est: *Polybius* Origo nominis Agrigenti.

[k] De re tota, quæ hic agitur, conferendus Livius XXVI. 20. Ceterum in Græcis non solum librariorum ope corrupta passim oratio est, sed etiam ipse Hero, cum memoriter ista ex Polybio exscriberet, duas res, tempore disjunctas, composuisse inter se videtur. Quo tempore hæc gesta sunt, nondum Tarentum oppugnabant Romani, nec ad urbem castra communita habebant; quod deinde A. U. 545. a Fabio factum est, (vid. Polyb. X. 1. Liv. XXVII. 15.) qui loco opportunissimo in ipsis faucibus portus castra posuit: et tunc quidem liberum erat mare, ut ait Livius, classe Punica Corcyram transmissa. Nunc vero præsidium Romanum, in arce inclusum, obsidione potius tenebatur a Tarentinis, quam Tarentinos oppugnabat. Et ad arcendos commeatus præsidii Romani accita ex Sicilia classis Punica erat: cui classi præfectum per ea tempora fuisse *Bomilcarem*, ex Livii lib. XXIII. 41. XXIV. 36. XXV. 27. discimus. Quare, licet in hac historia lib. XXVI. 20. præfecti classis nomen non diserte expromserit Livius, tamen haud dubie corruptum nomen Βερμίλκας, quod apud Heronem h. l. vulgo legitur, in Βουμίλκας vel Βομίλκας fuit mutandum. Deinde ad εἰς τὸ συμμαχήσειν intercidit participium ἀφικόμενος, πορευθείς, μεταπεμφθείς aut aliud simile; nisi, faciliori etiam medicina, vocabulum πλείστης, quod sequitur, in πλείσας mutandum et ex hoc corruptum statuamus. Mox pro μὴ δὲ vel μηδὲ forsan μηδὲν scribendum. Tum, ubi est ἀναλώσας τὴν χρείαν, ferri quidem fortasse hoc poterit, sed tamen χορηγίαν potius scripserit Polybius. Sic idem Hero, eadem pag. 321. locum Polybii citans, qui est lib. I. cap. 18. 9. pro τὴν τῶν ἀναγκαίων χορηγίαν, quod est apud Polybium, τὰς ἀναγκαίας χρείας scripsit. Denique, paulo inferius, ἀφικνεῖσθαι correxi, cum ἐφικνεῖσθαι perperam esset scriptum.

[l] Pro Ἀκράγης, distinctis vocibus puto scribi debuerat Ἄκρα γῆς. Sententia ceterum satis plana; quamquam ab ea paulipser aberrasse videtur interpres Berkelius, qui sic habet: *Polybius perhibet, fluvium et urbem a regione Acrage, propter terræ fertilitatem, nomen obtinuisse.* Nullam

ait, et fluvium et urbem a regione nomen obtinuisse Ἄκρα Γῆς, (id est, *Præstantissima terræ*) *propter soli fertilitatem.*

* * *

Xynia. III. Ξυνία, Θετταλίας πόλις. Πολύβιος ἐννάτῳ[m]. Id est: *Xynia, urbs Thessaliæ. Polybius libro nono.* Stephanus Byzant.

EX LIBRO X.

A. U. 546. Marcelli mors. I. Fortasse lib. X. cap. xxxii. post v. 7. inserendum fuerit Fragmentum, ex historia infelicis obitus Marcelli desumtum, quod Suidas in Ἵμερος habet, tacito quidem auctoris nomine. Ἵμερος αὐτὸν εἰσῆλθε διάπυρος ἰδεῖν Μάρκελλον νεκρόν. Id est: *Desiderium eum* [*Hannibalem* puta] *ardens incessit videndi Marcellum mortuum*[n].

* * *

Cataractæ portarum. II. Post cap. xxxiii. ponendum illud, quod Suidas profert in Ἡμμένοι, si modo Polybianum est, ut existimavit Valesius, qui non cunctanter in Polybii Fragmentis numeravit. Οἱ δὲ [τοὺς] καταῤῥάκτας, οὓς εἶχον ὀλίγον ἐξωτέρω διὰ μηχανημάτων ἠμμένους, αἰφνίδιον καθῆκαν καὶ ἐπεβάλοντο. καὶ τούτους κατασχόντες, πρὸ τοῦ τείχους ἀνεσκολόπισαν[o]. Id est: *Illi vero cataractas, quas paullo exterius ope machinarum suspensas habebant, repente* (*in hostes*) *dejecerunt; eosque, comprehensos, pro mœnibus in crucem sustulerunt.*

Polybius regionem narrat, *Agragen* dictam: urbem et fluvium Agrigentum a circumjacentis soli fertilitate, ait, nomen obtinuisse Ἄκρα γῆς, (id est, τὰ ἄκρα τῆς γῆς,) quod Dorica dialecto Ἄκρα γᾶς, et una voce Ἀκράγας, effertur.

[m] In Fragmentis Polybii ex libro IX. diligentiam hoc fefellerat Ursini et Casaubóni: primus illud ex Stephano depromsit Gronovius. Sed operarum errore Ξυνία editum erat pro Κυνία, quem errorem repetiit editio Ernestina. Itaque quum Ξυνία nusquam apud Stephanum reperirem, neque vero de Κυνία cogitarem tunc, quum Reliquias libri noni prelo subjicerem, prætermittendum ibi hoc Fragmentum duxeram. Livio plurali numero, Χύνιαι, effertur hujus oppidi nomen, XXXII. 13. XXXIII. 3. XXIX. 26.

[n] Appianus Annib. cap. 50. Καὶ αὐτοῦ (τοῦ Μαρκέλλου) τῷ σώματι ὁ Ἀννίβας ἐντυχὼν, ὡς εἶδε τὰ τραύματα πάντα ἐπὶ τῶν στέρνων, ἐπήνεσε μὲν ὡς στρατιώτην, ἐπέσυρέ τε ὡς στρατηγόν. *Cadaveri Marcelli adstans Hannibal, postquam adversa omnia vulnera vidit, ut militem laudavit, sed ut imperatorem cavillatus est.* Plutarch. in Marcello sub finem: Μάρκελλον δὲ στρατοπέδου στυθέντος (ὁ Ἀννίβας,) αὐτὸν ἐξιδεσθαι ἐπὶ τὸν τόπον, κ. τ. λ. *Morte nunciata Marcelli, ipse* (*Hannibal*) *propere ad locum, quo occiderat, adcurrit; et adstans cadaveri* &c. Livius rem prætermisit, lib. XXVII. cap. 27 sq.

[o] Rem ad Salapiam, Apuliæ urbem, gestam, qua sua fraude captus est Hannibal, narrat Livius XXVII. 28. et Appianus in Hannib. cap. 51. Καταῤῥάκτας correxit Küsterus: ante

EX LIBRO XI.

Ad res Philippi, de quibus agitur cap. iv. hujus libri, pertinet illud Fragm. apud Suidam in Κατοιμώξας, quod Polybio auctori nominatim tribuitur. Καὶ πολλὰ μὲν αὐτὸν κατοιμώξας (intell. ὁ Φίλιππος) ὅτι παρὰ μικρὸν ἔλθοι τοῦ λαβεῖν Ἄτταλον ὑποχείριον. Id est: *Philippus multum lamentatus est sortem suam, quod prope admodum abfuisset, ut Attalum in potestatem suam redigeret.* Conf. Livium XXVIII. 7. A. U. 547. Philippus et Attalus.

EX LIBRO XIII.

Ad cap. x. libri XIII. referendum videtur id, quod est apud Stephanum Byzant. in Ταμάσεος. Ἔστι καὶ Ταμέσῃ, πόλις Ἰταλίας, καὶ ποταμός. Πολύβιος δ' ἐν τῷ πρώτῳ[p] Τεμεσίαν τὴν πόλιν καλεῖ[q]. Τὸ ταύτης ἐθνικὸν, Τεμεσαῖος. Id est: *Est etiam Tamese, urbs Italiæ, et fluvius. Polybius autem libro primo* [imo in quovis potius alio, qui quintum sequitur; nam in quinque primis libris, qui integri supersunt, nulla hujus urbis mentio occurrit:] *Temesiam urbem vocat. Hujus gentile Temesæus.* Temesia opp.

EX LIBRO XIV.

Ad finem cap. x. libri XIV, ubi monente Gronovio in Notis manuscriptis ad illum locum, post verbum κἄπειτα A. U. 551. Scipio major ad Carthag.

eum omnes καταῤῥάκται. Quid deinde sit ὀλίγον ἐξωτέρω, non satis mihi liquet. Verba ista Küsterus in vers. Lat. non expressit. Æmilius Portus: *quas habebant paulo prominentiores.* Videtur hoc dicere auctor: cataractam illam *paulo extra portam* fuisse.

p Mendosum esse illum numerum, adparet. Quo pacto corrigendus sit, probabili quadam ratione indagari potest, certo definiri nequit.

q Pro Τεμεσίαν Cluverus sua auctoritate, nescio quo fundamento nisus, Τεμέσαν legit, in Ital. Antiq. p. 1286. Illud quidem ipse Stephanus Byzant. in Τεμέσῃ docet, idem oppidum Τεμέσην etiam fuisse nominatum. Romanis *Temesa, Tempsa, Temsa* audit; in Bruttiis. Tempsam et Crotonem civium Romanorum coloniam deductam esse, Livius docet XXXIV. 45. in rebus anni Urbis 560. quas res Polybius libro XIX exposuit. Ibidem vero addit Livius, Tempsanum agrum de Bruttiis captum ante id tempus fuisse. At in superiorum temporum historia nullam quidem nominatim Tempsæ mentionem, a Romanis captæ, factam apud Livium reperimus; sed libro XXIX. 38. in rebus anni urbis conditæ 550 ait: *In Bruttiis Clampetia a consule* (P. Sempronio) *vi capta, Consentia et Pandosia, et ignobiles aliæ civitates, voluntate in ditionem venerunt.* Fuerit igitur Tempsa ibi in ignobiliorum istarum civitatum numero comprehensa. Polybius autem, quem novimus uberrime omnia exposuisse, libro XIII, quo res tractavit, anno 550 gestas, non modo Lampetiam, sed etiam aliud ignobile Bruttiorum oppidum Badizam nominavit, (XIII. 10, 1 sq.) Livio non memoratum. Unde probabili quadam ratione colligere licet, ibidem etiam *Temesæ* a Romanis captæ ab eodem Polybio mentionem fuisse factam.

adjecimus Fragmentum, conservatum a Suida in Κερκύρα, continuo adjungi debebant alia nonnulla verba, quæ protulit idem Suidas in Ὑπηρετικοῖς[r]. Scilicet: βραχὺ διάστημα ποιῶν, ὥστε ὑπηρετικοῖς ἐκπλεῖν δύνασθαι καὶ διαπλεῖν. Id est, interprete Livio XXX. 10. (*Sub ipsis pontibus*) *intervalla fecit, quo procurrere speculatoriæ naves in hostem, ac tuto recipi possent.* Ὑπηρετικὰ (intellige πλοῖα) *speculatorias naves* Livius exposuit. Sunt autem proprie quælibet minora navigia, quæ majoribus præsto sunt, sive speculandi gratia, sive cujusvis ministerii faciendi, ac fortasse etiam, prouti res ferret, committendæ pugnæ caussa. Confer Reiskii Indicem Græcitatis Demosthenææ, voc. ὑπηρετικός. Hoc loco potuerunt esse minores naves, ad pugnam instructæ; quare τριήρεις eas vocat Appianus in Punic. cap. 25. quo nomine generatim quælibet naves, ad pugnam instructæ, sive majores, sive minores, solent designari.

EX LIBRO XVIII.

A. U. 557. Attalus in conventu Bœotorum.

Ad cap. xxiv. libri XVIII, *de morte Attali*, pertinent verba illa, quæ, laudato Polybii nomine, profert Suidas in Περιβαλλόμενος. Ὁ δὲ Ἄτταλος, περιβαλλόμενος πλείω λόγον, ὑπεμίμνησκεν αὐτοὺς τῆς ἀνέκαθεν τῶν προγόνων ἀρετῆς[s]. Id est: *Attalus prolixiorem orationem complexus, priscam majorum virtutem in memoriam eis revocavit.* Livius XXXIII. 2. "In concilio (Bœotorum) Attalus primus verba fecit. "Orsus a majorum suorum suisque . . meritis, segnior "jam et infirmior, quam ut contentionem dicendi sustine- "ret, obmutuit et concidit" &c. Conf. ibid. cap. 21.

EX LIBRO XIX.

A. U. 560.

Ad librum XIX. pertinet id, quod *de Civibus Romanis, qui, cum serviissent apud Græcos, liberati sunt, hortante Flaminino*, ex Polybio profert Livius lib. XXXIV. cap. 50. *Ingens*, ait, *numerus erat bello Punico captorum, quos Hannibal, quum a suis non redimerentur, venumdederat. Multitudinis eorum argumentum sit, quod Polybius scribit,*

[r] Mendose vulgo apud Suidam ὑπηρετικαῖς scriptum legitur. Quamvis autem Fragmentum hoc non habeat Polybii nomen præfixum, quicumque tamen et initium ejus consideraverit, (incipit autem ab his verbis: Ἐξιοῦσι τὰς νῆας, βραχὺ διάστημα &c.) et totum Fragmentum cum eo, quod in Κερκύρα diserte Polybio tribuit Suidas, contulerit, non dubitabit, quin et hoc ex eodem Scriptore et ex hoc ipso Polybii loco, ad quem retulimus, sit decerptum.

[s] τῆς . . ἀρετῆς correxit Küsterus, cum veteres editt. τὴν . . ἀρετὴν dedissent.

centum talentis eam rem Achæis stetisse; quum quingenos denarios pretium in capita, quod redderetur dominis, statuissent.

EX LIBRO XX.

Post cap. viii. libri XX. *De Antiocho, victo ad Thermopylas* a Manio Acilio Consule. Livius XXXVI. 19. *Nec præter quingentos, qui circa regem fuerunt, ex toto exercitu quisquam effugit; etiam ex decem millibus militum, quos, Polybio auctore, trajecisse secum regem in Græciam scripsimus, exiguus numerus.* A. U. 563.

EX LIBRO XXI.

Post cap. iv. hujus libri inserendum Fragmentum, quod habet Suidas in Προστηθίδιον, quod, quamquam Polybii nomen non habet præfixum, tribuendum tamen esse huic scriptori perspecte jam suspicatus erat Valesius in Notis ad aliud Fragm. quod exhibuimus lib. XXII. cap. 20. Est autem hoc, quod nunc dicimus, tale: Ἐξελθόντες μὲν Γάλλοι δύο μετὰ τύπων καὶ προστηθιδίων, ἐδέοντο μηδὲν ἀνήκεστον βουλεύσασθαι περὶ τῆς πόλεως. Id est: *Duo Galli, cum figuris et imaginibus, pectori adfixis, egressi, rogabant eum, ne quid gravius de civitate statueret.* Evolve Livii librum XXXVII. cap. 9. et videbis, factum hoc esse ad Sestum urbem, quam oppugnaturus cum exercitu adiit Livius, classis præfectus Romanorum. A. U. 564. Galli sacerdotes.

EX LIBRO XXII.

Ad cap. xxvii. hujus libri pertinet hoc Fragmentum: Μάλλιος, ὁ ἀνθύπατος, τριακόσια τάλαντα πραξάμενος παρὰ Ἀριαράθου, φίλον αὐτὸν ἐποιήσατο Ῥωμαίων. Id est: *Manlius Proconsul, trecentis talentis ab Ariarathe acceptis, Romanorum amicum eum fecit.* Ejusdem libri capite 24. dixerat Polybius, *sexcenta talenta* a Cn. Manlio imperata esse Ariarathi, ut pacem obtineret: cui nunc hoc repugnare videtur, quod de *trecentis talentis* dicit fragmentum nostrum. Rem expedit Livius, XXXVIII. 39. scribens: "Ariarathes rex, "*parte dimidia pecuniæ imperatæ*, Eumenis beneficio, cui "desponderat per eos dies filiam, *remissa*, in amicitiam "est acceptus." Quæ loca si inter se conferamus, intelligemus, recte utique fecisse Drakenborchium, quod apud eumdem Livium XXXVIII. 37. cum vulgo legeretur, *ducenta* talenta argenti imperata primum fuisse Ariarathi, A. U. 566. Ariarathes.

Ariarathes. ex codice Moguntino *sexcenta* restituit: et ipsum Fragmentum illud, in quo versamur, quod, tacito Polybii nomine, Suidas in Περαξάμενος protulit, ex hoc scriptore derivatum esse, haud vana conjectura colligemus[t].

EX LIBRO XXIV.

A. U. 571. Lustratio apud Macedones. I. Si vera est, ut est probabilis, Henr. Valesii conjectura, ad Polybium auctorem referentis Fragmentum, quod de *Lustratione exercitus Macedonici* Suidas in Ἐναγίζων absque auctoris nomine profert, fuerit illud ad hunc librum XXIV referendum, et capiti viii subjungendum. Est autem tale: Ἐναγίζουσιν οὖν τῷ Ξανθῷ [sive Ξανθικῷ, ut monuit Vales.] Μακεδόνες, καὶ καθαρμὸν ποιοῦσι σὺν ἵπποις ὡπλισμένοις[u]. Id est, interprete eodem Valesio: *Macedones mense Xanthico parentalia celebrant, lustrantque exercitum cum equis armatis.*

* * *

Mors Philopœmenis. II. Ad caput ix. libri XXIV. De *Morte Philopœmenis* quæ habet Plutarchus in Philopœm. p. 367. ea ex Polybio prolata esse contendit Ursinus ad Livii librum XXXIX. cap. 50. segm. 5. edit. Drakenb. et præsertim verba ista inter Fragmenta Polybii p. 285. retulit: Οὐ μὴν, ἀλλὰ κομίσαντες αὐτὸν εἰς τὸν καλούμενον θησαυρὸν, οἴκημα κατάγειον, οὔτε πνεῦμα λαμβάνον οὔτε φῶς ἔξωθεν, οὔτε θύρας ἔχον, ἀλλὰ μεγάλῳ λίθῳ περιαγομένῳ κατακλειόμενον, ἐνταῦθα κατέθεντο. Id est:

[t] Mirum tamen videri potest, unde hoc Fragmentum proxime duxerit Suidas. Nam in Eclogis quidem de Legationibus, e quibus hæc talia transscribere consuevit Lexicographus, non comparet. Et videtur utique ex alio Scriptore, qui ex Polybio quidem sua hausit, sed mutatis paulisper verbis et in brevius contractis, directe et proxime ductum hoc Fragmentum. Nam et, quæ brevibus verbis hic conclusa sunt, ea haud dubie (ut ex Livio patet) Polybius pro sua ubertate enucleatius exposuerat; et *Cnæus* ille *Manlius Vulso*, de quo hic agitur, apud Polybium non Μάλλιος ὁ ἀνθύπατος, sed Γναῖος ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων nominatur, lib. XXII. 24 et 27. Apud Diodorum Siculum, qui in illa parte Historiarum, verbis passim mutatis, res ex Polybio hausit, Γναῖος Μάλλιος ὁ ἀνθύπατος vocatur, Ecloga XI. de Legationibus; sed et ibi Fragmentum hoc frustra quæsiveris. Ceterum Livius XXXVIII. 37. diserte scribit *Cn. Manlium, consulem primum, deinde pro consule* fuisse, quum istas res in Asia gereret.

[u] Valesius ad h. l. "Hoc fragmentum, ait, pertinet ad lustrationem illam exercitus Macedonici, quæ Demetrio, Persei fratri, caussam necis præbuit. De ea Livius libro XL. [cap. 6.] his verbis: *Forte lustrandi exercitus venit tempus, cujus solenne est tale.* Et paullo post: *Mos erat, lustrationis sacro peracto exercitum decurrere.* Id solenne Ξανθικὰ dicebatur, eo quòd ageretur mense Xanthico seu Aprili. Hesychius: Ξανθικά· ἑορτὴ Μακεδόνων, Ξανθικὸς μὴν ἀγομένη. Ἐστι δὲ καθάρσιον τῶν στρατευμάτων." Ex quo patet, hic legendum esse τῷ Ξανθικῷ, non τῷ Ξανθῷ."

Tandem deportaverunt eum in cameram subterraneam, quam Thesaurum vocant, aëris lucisque externæ expertem, nec fores habentem, sed ingenti saxo, quod circumagitur, clausam. Illuc eum demittunt[x].—Poterat eodem jure sequentia adjicere Ursinus: καὶ τὸν λίθον ἐπιῤῥάξαντες, ἄνδρας ἐνόπλους κύκλῳ περιέστησαν. id est: *et, obvoluto saxo, locum viris armatis circumquaque cinxerunt.*

Prætermissis istis Plutarchi verbis, Casaubonus eumque sequentes alii Polybii editores, inter Polybiana Fragmenta hæc Plutarchi verba (in Philopœm. p. 368.) retulerunt: Φιλοποίμην, δεξάμενος τὸ φάρμακον, ἠρώτησεν, εἴ τι περὶ τῶν ἱππέων, καὶ μάλιστα Λυκόρτα, πεπυσμένος ἐστίν. Id est: *Accepto poculo, rogavit hominem, ecquid de equitibus, præcipue de Lycorta accepisset*[y].

*

3. Ad initium capitis xii libri XXIV pertinet Fragmentum *de Lycorta, Philopœmenis cædem ulciscente*, quod ex eodem Plutarcho (Philop. p. 368.) vulgo cum Casaubono inter Polybii Fragmenta solent referre. Οἱ δ' ἐν ἡλικίᾳ, μετὰ τῶν προβούλων συνελθόντες εἰς Μεγάλην πόλιν, οὐδ' ἡντινοῦν ἀναβολὴν ἐποιήσαντο τῆς τιμωρίας· ἀλλ', ἑλόμενοι στρατηγὸν Λυκόρταν, εἰς τὴν Μεσσηνίαν ἐνέβαλον. Id est: *Juventus cum primoribus senatus conveniens Megalopolim, nulla vindictæ admissa mora, atque electo Lycorta prætore, fines Messeniorum invadunt*[z]. Lycortas.

EX LIBRO XXX.

Qui Fragmenta Polybiana, quæ collegimus cap. xv. libri XXX, cum Livii lib. XLV. cap. 28. contulerit, facile sibi persuadebit, eodem pertinere illud, quod, prætermisso quidem auctoris nomine, apud Suidam in Εὐκαιρία legimus. Ὁ δὲ θαυμάσας τὴν τῆς πόλεως θέσιν, καὶ τὴν τῆς ἀκροπόλεως A. U. 587. Æmil. Paulus Corinthum visitat.

[x] Confer Livium loco citato.

[y] Poterant et hi eadem ratione adjicere, quæ sequuntur apud eumdem Plutarchum: Εἰπόντος δὲ τἀνθρώπου, διαπεφευγέναι τοὺς πολλοὺς, ἐπένευσε τῇ κεφαλῇ, καὶ διαβλέψας πρᾴως πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Εὖ λέγεις, εἶπεν, εἰ μὴ πάντα κακῶς πεπράχαμεν. Ἄλλο δὲ μηδὲν εἰπὼν, μηδὲ φθεγξάμενος, ἐξέπιεν· καὶ πάλιν αὐτὸν ἀπέκλινεν, οὐ πολλὰ πράγματα τῷ φαρμάκῳ παρασχὼν, ἀλλ' ἀποσβεσθεὶς ταχὺ διὰ τὴν ἀσθένειαν. Id est: *Quo respondente, maximam partem salvam esse, adnuit capite, placideque intuitus eum, Bene habet, inquit, quod non undequaque fuimus infelices. Nullo alio verbo vel voce emissa, ebibit poculum, atque iterum reclinavit se: nec multum negotii præbuit veneno, sed confestim est ob imbecillitatem exstinctus.*

[z] Adjicere his præterea solent illa verba: Τὸ δὲ σῶμα καύσαντες &c. quæ supra retulimus inter Testimonia de Adolescentia Polybii, n. 2.

εὐκαιρίαν πρός τε τοὺς ἐντὸς ἰσθμοῦ καὶ τοὺς ἐκτὸς ἐπολαμβανομένους τόπους[a]. Id est: *Ille vero* (Æmilius Paullus, puta, confecto bello Persico) *admiratus urbis illius* (Corinthi) *situm, et arcis opportunitatem, tam ad loca, quæ intra Isthmum, quam ad ea, quæ extra sita sunt.*

EX LIBRO XXXIII.

A. U. 599. Philosophi, legati Atheniensium.

Ad Cap. I. hujus Libri pertinet historia *Legationis trium Philosophorum, Romam ab Atheniensibus missorum;* de qua verba faciens Aulus Gellius Noct. Attic. lib. VII. cap. 14. diserte Polybium testem laudat, his verbis: *Animadversa tripartita varietas est in tribus Philosophis, quos Athenienses Romam ad senatum populumque Romanum legaverant, impetratum, uti multam remitterent, quam fecerant iis propter Oropi vastationem. Ea multa fuerat talentûm fere quingentûm. Erant isti philosophi, Carneades ex Academia, Diogenes Stoicus, Critolaus Peripateticus. Et, in senatum quidem introducti, interprete usi sunt C. Acilio senatore. Sed ante ipsi seorsum quoque quisque ostentandi gratia magno conventu hominum dissertaverunt. Tum admirationi fuisse, aiunt Rutilius et Polybius, philosophorum trium sui cujusque generis facundiam. Violenta, inquiunt, et rapida Carneades dicebat; scita et teretia Critolaus; modesta Diogenes et sobria*[b].

EX LIBRO XXXIV.

Spicilegium Geographicorum Polybii.

Europæ latitudo.

I. Plinius Hist. Nat. lib. IV. cap. XXIII. segm. 37. *Polybius latitudinem Europæ, ab Italia ad occanum*[c], *scripsit undecies centena et quinquaginta millia esse. . . . Per Lugdunum ad Portum Morinorum Britannicum videtur mensuram agere Polybius.*

* * *

[a] Hoc ἀναγκαιότατον cum Ursino omnes Polybii editores inter Fragmenta Polybiana retulerunt. Nec tamen, ad quam partem Historiarum referendum sit, monuerunt.

[b] Mirum utique est, celebrem hanc Legationem silentio præteritam esse ab eo, qui Legationum Eclogas ex Polybio compilavit. Ad Consules P. Scipionem et M. Marcellum, adeoque ad A. U. 599. referendam istam Legationem esse, Tullius docet Acad. Quæst. II. (vel IV.) cap. 45. prætore urbano A. Postumio Albino. Ejusdem Albini sive A. Postumii prætoris urbani meminit Polybius in Ecloga CXXIX de Legationibus, quam nos lib. XXXIII. cap. 1. exhibemus, quo et hanc Historiam referendam esse diximus.

[c] Id est, ab extrema Italia, usque fere Caletum.

II. Plin. VI. xxxiii. 38. *Polybius a Gaditano freto longitudinem, directo cursu, ad os Mæotis, tricies et quater centena* XXXVII. *mill.* D *passus prodidit. Ab eodem initio ad orientem recto cursu Siciliam duodecies centena* LX *mill.* D *passus; Cretam* CCCLXXV *m. passuum; Rhodum* CLXXXIII *mill.* D *passus; Chelidonias tantundem; Cyprum* CCCXXII *millia passuum: inde Syriæ Seleuciam Pieriam* CXV *millia quingentos passus. Quæ computatio efficit vicies quater centena* XL *m. passuum.* Longitudo maris mediterr.

* * *

III. Plin. IV. xxii. 36. *In ipso capite Bæticæ ab ostio freti passuum* XXV *mill. Gadis; longa (ut Polybius scribit)* XII *millia, lata* III *millia passuum; abest a continente proxima parte minus pedes* DCC, *reliqua plus septem millia passuum.* Gades.

* * *

IV. Plin. III. v. 10. *Ultra Siciliam ad Salentinos Ausonium mare Polybius appellat.* Ausonium mare.

* * *

V. Plin. IV. xii. 24. *Inter duos Bosporos, Thracium et Cimmerium, directo cursu, ut auctor est Polybius,* D. *mill. pass. intersunt.* Pontus Euxinus.

* * *

VI. Plin. V. vi. 6. *Polybius et Eratosthenes, diligentissimi existimati, ab oceano ad Carthaginem magnam undecies centena mill. passuum: ab ea (ad) Canopium Nili proximum ostium quindecies centena et viginti octo millia passuum fecerunt.* Africæ longitudo.

* * *

VII. Plin. V. i. 1. *Scipione Æmiliano res in Africa gerente, Polybius, annalium conditor, ab eo accepta classe, scrutandi illius orbis gratia circumvectus, prodidit, a monte eo* (Atlante) *ad occasum versus, saltus plenos feris, quas generat Africa: ad flumen Anatin* CCCCLXXXV. *mill. passuum: ab eo Lixum* CCV. *mill. passuum; a Gaditano freto* CXII. *m. pass. abesse. Inde sinum, qui vocetur Saguti: oppidum in promontorio, Mulelacha: flumina, Subur et Salam: portum Rutubis, a Lixo* CCXIII. *m. passuum. Inde promontorium Solis: Gætulos Autololes: flumen Cosenum: gentes, Scelatitos, et Masatos: flumen Masatat: flumen Darat, in quo* Atlas mons.

crocodilos gigni. Deinde sinum DCXVI. *m. pass. includi montis Barce promontorio, excurrente in occasum, quod appellat Surrentium. Postea flumen Palsum; ultra quod Æthiopas Perorsos; quorum a tergo Pharusios. Iis jungi mediterraneos Gætulos Daras. At in ora Æthiopas Daratitas; flumen Bambotum, crocodilis et hippopotamis refertum. Ab eo montes perpetuos, usque ad eum, quem Theôn ochema dicemus. Inde ad promontorium Hesperium navigatione dierum ac noctium decem, in medio eo spatio Atlantem locavit, a ceteris omnibus in extremis Mauritaniæ proditum.*

* * *

Syrtis minor. VIII. Plin. V. iv. 4. *Ad proximam* (*duarum Syrtium,*) *quæ Minor est, a Carthagine* CCC. *m. passuum* Polybius tradit: *ipsam centum m. passuum aditu*[d], CCC. *m. ambitu.*

* * *

Cerne ins. IX. Plinius VI. xxxi. 36. *Polybius in extrema Mauritania, contra montem Atlantem, a terra stadia octo abesse prodidit Cernen.*

* * *

Elephantum dentes. X. Plin. VIII. x. 10. *Magnitudo dentium* (de Elephantis loquitur) *videtur quidem in templis præcipua. Sed tamen in extremis Africæ, qua confinis Æthiopiæ est, postium vicem in domiciliis præbere, sepesque in iis et pecorum stabulis, pro palis, elephantorum dentibus fieri, Polybius tradidit, auctore Gulussa regulo.*

* * *

Leones. XI. Plin. VIII. xvi. 18. *Polybius, Æmiliani comes, in senecta hominem appeti a leonibus refert, quoniam ad persequendas feras vires non superant. Tunc obsidere Africæ urbes: eaque de caussa crucifixos vidisse se cum Scipione, quia ceteri metu pœna similis absterrerentur ab eadem noxa.*

* * *

Penicilli. XII. Plin. XXXI. x. 47. (extremo libro.) *Polybius auctor est, penicillos*[e]*, super ægrum suspensos, quietiores facere noctes.*

[d] *Aditu*, id est, ex Harduini interpretatione, faucibus, qua mare in sinum influit.

[e] "Mollissimum genus spongiarum, *penicilli*." Plinius ibid. paullo ante.

EX LIBRO XXXIX.

Ad historiam *oppugnationis et excidii Carthaginis*, quam in hunc Librum conjiciendam putavimus, præter Reliquias hujus partis Historiarum Polybii, quas suo loco collectas jam dedimus, quatuor etiamnum Fragmenta pertinere utique videntur, a variis auctoribus conservata. A. U. 507.

I. Ammianus Marcellin. lib. XXIV. cap. 2. *Imperator* (Julianus oppugnans Pirisaboram, Babyloniæ urbem,) *cuneatim stipatus, densatisque clypeis ab ictu sagittarum defensus, prope portam venit hostilem, crasso ferro crustatam. Et licet saxis et glande ceterisque telis cum periculo salutis premeretur, fodicare tamen paratos valvarum latera, ut aditum patefacerent, vocibus increpans crebris, non ante discessit, quam telorum congerie, quæ superjaciebantur, se jam cerneret obruendum. Evasit cum omnibus tamen, paucis levius vulneratis, ipse innoxius, verecundo rubore suffusus. Legerat enim, Æmilianum Scipionem, cum Historiarum conditore Polybio Arcade, et triginta militibus, portam Carthaginis impetu simili subfodisse. Sed fides recepta scriptorum veterum recens factum defendit. Æmilianus enim testudine lapidea tectam successerat portam; sub qua tutus et latens, dum moles saxeas detegunt hostes, urbem nudatam irrupit*[f]. *Julianus vero locum patentem aggressus, obumbrata cœli facie fragmentis montium et missilibus, ægre repulsus abscessit.* Scipio portam Carthag. subfodit.

* * *

II. Plutarchus in Apophthegmatibus Regum atque imperatorum, p. 200. edit. Wechel. Ἐπεὶ δὲ παρῆλθών (ὁ Σκιπίων) εἰς τὸ τεῖχος, τῶν Καρχηδονίων ἐκ τῆς ἄκρας ἀμυνομένων, *[g] τὴν διὰ μέσου θάλασσαν οὐ πάνυ βαθεῖαν οὖσαν, τοῦ Πο- Polybii consilium Scipioni datum.

[f] Ad istam rem, quam a Scipione gestam Ammianus commemorat, hæc notavit HENR. VALESIUS: "Polybii locus, in quo hæc fuse narrabantur, hodie desideratur. Itaque ejus facinoris memoria obscura est. Nam neque Appianus in Libyco, neque Zonaras, id distincte memorat. Quippe uterque, *Scipionem*, ait, *perfractam a militibus, qui jam in urbem intraverant, portam introisse*, non ipsum suffodisse portam. Zonaras tamen dicit, *ὑπὸ τὴν πυλίδα παραδραμὼν, καὶ τὸν μόχλον διακόψας* &c."—Vide Appianum in Hist. Punica, cap. 117. et Zonaram, Annalium lib. IX. cap. 29.

[g] Ubi *asteriscum* posui, vulgo inseruntur *μὴ σὺ*, quæ, ex quibus aliis corrupta sint, aut quæ medela adferenda sit laboranti orationi, docebit nos eruditissimus Daniel Wyttenbachius, cujus ingenio, diligentiæ ac doctrinæ intra breve, ut spero, tempus instauratum Plutarchum debebimus. Ceterum pertinet hoc Fragmentum ad rem, quam narrat Appianus in Punica historia cap. 124. Conf. Freinshemii Supplem. Livii lib. LI. cap. 18 sq. Spretum autem Polybii illud consilium, cujus meminit Plutarchus, magnum periculum magnamque jacturam adtulit Romanis: ac forsan hue præ-

A. U. 608. λυβίου συμβουλεύοντος αὐτῷ κατασπεῖραι τριβόλους σιδηροῦς, ἢ σανίδας ἐμβάλλειν κεντρωτὰς, ὅπως μὴ διαβαίνοντες οἱ πολέμιοι προσμάχωνται τοῖς χώμασιν· ἔφη γελοῖον εἶναι, κατειληφότας τὰ τείχη, καὶ τῆς πόλεως ἐντὸς ὄντας, εἶτα πράττειν, ὅπως οὐ μαχοῦνται τοῖς πολεμίοις. Id est: *Cum transscendisset Scipio muros Carthaginis, et Carthaginenses ex arce se defenderent, ac mare inter castra ipsius et arcem non esset profundum; consulente Polybio, ut ferreos muricos spargeret, aut tabulis vada consterneret clavos eminentes habentibus, ne transire hostes ad oppugnandum aggerem possent, respondit: Ridiculum esse, captis muris intra urbem progressos, hoc jam agere, ne cum hoste sit pugnandum.*

* * *

III. Suidas in Ἔπαυλις. Τότε μὲν οὖν ἀμφότεροι τὴν ἔπαυλιν ἐπὶ τοῦ χώματος ἐποιήσαντο, οἵ τε Ῥωμαῖοι καὶ οἱ Καρχηδόνιοι. Id est: *Tunc igitur utrique, et Romani et Carthaginienses, in aggere pernoctarunt*[h].

* * *

IV. Suidas in Ῥᾳθυμεῖν. Πολύβιος· Πάντων εὐδαιμονιζόντων Πόπλιον, καὶ παρακαλούντων ἀναπαύεσθαι καὶ ῥᾳθυμεῖν, ἐπεὶ πέρας ἐπιτέθεικε τῷ πολέμῳ, μαχαρίζειν αὐτοὺς ἔφη, ὅτι τοιαύτας ἔχουσι τὰς διαλήψεις. Id est: *Cum omnes Publium felicem prædicarent, et hortarentur, ut somnum caperet animumque relaxaret, quandoquidem finem imposuisset bello; respondit, se beatos eos judicare, quod ita sentirent*[i].

EX LIBRO XL.

Bellum Achaicum. Orosius v. 3. *Polybius Achivus, quamvis tunc in Africa cum Scipione fuerit, tamen, quia domesticam cladem ignorare non potuit, semel in Achaia pugnatum Critolao duce adserit. Diæum vero, adducentem ex Arcadia militem, ab eodem Metello prætore oppressum cum exercitu docet*[k].

cipue respexit Pausanias VIII. 30. cum dicit, quæ Polybii monitu gessit Scipio, ea bene cecidisse; in quibus vero minus ei paruit, in eis offendisse Scipionem.

[h] Haud immerito fragmentum hoc, quod ἀδέσποτον est apud Suidam, ad Polybium auctorem retulit Casaubonus. Pertinet autem ad eamdem fere narrationem, ex qua decerptum est illud, quod ex Plutarcho exhibuimus.

[i] Factum hoc videtur, expugnata illa Carthaginis parte, cui Cothon nomen erat; ubi Scipio, necdum tamen satis fidens victoriæ, armatus in foro pernoctavit, ut narrat Appianus Punic. cap. 127.

[k] Conf. Adnotationes ad Lib. XL. cap. 2.

RELIQUA

POLYBII FRAGMENTA.

RELIQUA
POLYBII FRAGMENTA,

EX SUIDA MAXIME ET STEPHANO BYZANTINO COLLECTA.

FRAGMENTA HISTORICA ET GEOGRAPHICA.

FRAGMENTA hæc eo ordine locavimus, quem indicabat initialis litera nominis illius proprii, sive viri, sive populi aut urbis, cujus mentio fit in quoque fragmento. Quæ Fragmenta apud Suidam diserte Polybio auctori tribuuntur, ad ea *Polybii nomen* adscripsimus. Quæ vero, quamvis absque auctoris nomine a Suida proferantur, tamen sive certa quadam, sive satis probabili ratione ab Ursino, Casaubono, Valesio, Gronovio, aliisve viris doctis, aut etiam primum a nobis, inter Polybii Fragmenta relata sunt, ea *simpliciter* adposuimus, *nec ulla adjecta nota* distinximus. Sed quum sint ex eisdem Fragmentis, quæ Polybiana vulgo haberi solent, aut a doctis quibusdam viris ad hunc auctorem relata sunt, haud pauca ejusmodi, de quibus dubitari etiam atque etiam posse videatur, sint-ne revera ex Polybio decerpta; nos hæc, quorum auctoritas incertior nobis visa est, *præfixo hoc signo* † a ceteris distinguenda curavimus.

I. Πολύβιος· Ὁ δὲ παρῃτεῖτο τοὺς Ἀχαιοὺς, ἀπολεγόμενος τὴν ἀρχήν. *Ille vero deprecabatur Achæos, recusans imperium.* Suidas in Ἀπολεγόμενος. Achæi.

II. Αἰγόσθενα, πόλις Μεγαρίδος, οὐδετέρως, ὡς Παυσανίας. Τὸ ἐθνικὸν Πολύβιος Αἰγοσθενίτην φησίν. *Ægosthena, urbs Megaridis, neutro genere ita dicta, ut apud Pausaniam. Gentile Polybius Ægosthenitam dixit.* Stephanus Byzant. Ægosthena.

III. Πολύβ. Ὁ δὲ πᾶν ὑπομένειν ἐδόκει, προσανέχων ταῖς τῶν Αἰγυπτίων ἐπαρχείαις. *Ille vero quidvis pati decrevit, in au-* Ægyptii.

1. Achæorum nescio quis, ad præturam (ut videtur) nominatus.

3. ἐπαρχείαις perspecte correxit Casaub. vocabulum Polybio frequentatum. Vulgo apud Suidam est ἐπαρχίαις, quod *præfecturas* exponunt. Conf. Polyb. V. 6, 2.

UNIVERSITY OF CALIFORNIA ANCIENT HISTORY OMEGA

xiliis, quæ ab Ægyptiis exspectabat, spem ponens. Suidas in Προσανέχων.

Ænii. IV. Συνέβαινε δὲ, τοὺς Αἰνίους πάλαι μὲν στασιάζειν, προσφάτως δὲ ἀπονεύειν, τοὺς μὲν πρὸς Εὐμένη, τοὺς δὲ πρὸς Μακεδονίαν. *Accidit vero, ut Ænii, jamdudum seditione laborantes, nuperrime alii ad Eumenem, alii ad Macedones vergere cœpissent.* Suidas in Αἴνιον.

Ætoli. V. Πολύβ. Πάντων τούτων ἦσαν διεψευσμένοι οἱ Αἰτωλοί. *Ætolos vero his omnibus in rebus spes frustrata est.* Suid. in Διεψευσμ.

Ariarathes. VI. Ὁ δὲ, τούτοις πιστεύων, ἀνεδέχετο τὸν πρὸς Ἀριαράθην πόλεμον. *Ille vero, his fretus, bellum adversus Ariarathen suscepit.* Suid. in Ἀνεδέχετο.

Arcesine. VII. Ἀρκεσίνη, μία τῶν τριῶν πόλεων τῶν ἐν Ἀμοργῷ τῇ νήσῳ. ἦσαν γὰρ Μελανία, Μινώα, Ἀρκεσίνη. Πολύβιος δὲ ἀρσενικῶς τὸν Ἀρκεσίνην φησί. *Arcesine, una ex tribus civitatibus in insula Amorgo: erant enim Melania, Minoa, Arcesine. Polybius vero, masculino genere, hunc Arcesinem adpellat.* Stephanus Byzant. in Ἀρκεσίνη.

Asdrubal. VIII. Ὁ δὲ ἀνεδέχετο τὴν Ἀσδρούβου παρουσίαν. *Ille vero Asdrubalis exspectabat adventum.* Suidas in Ἀνεδέχετο.

Assyriæ reges. IX. Ἡ τῶν Ἀράβων βασιλεία, διαδεξαμένη τὴν τῶν Χαλδαίων, ὧδε ἔληξεν. Ταύτην Ἀσσυρίων μά διεδέξαντο βασιλεῖς, ἀπὸ τοῦ πρώτου αὐτῶν Βήλου, ἕως τοῦ μά Κογκολέρου τοῦ καὶ Σαρδανακάλου· ὡς συμφωνοῦσι πολλοὶ τῶν ἐπισήμων ἱστορικῶν, Πολύβιος, καὶ Διόδωρος, Κεφαλλίων τε, καὶ Κάστωρ, καὶ Θάλλος, καὶ ἕτεροι. *Hic finis fuit imperii Arabum, quod Chaldæorum imperio successit. Ei successerunt reges Assyriæ quadraginta et unus, a primo eorum Belo, usque ad quadragesimum primum, Concolerum, cui et Sardanapali fuit nomen; quemadmodum consentiunt multi ex illustribus Historicis, Polybius, Diodorus,*

4. Confer Polyb. XXIII. cap. 11 et 13. neque fere dubitabis, recte hæc ad Polybium auctorem solere referri. ἀπονεύειν correxit Küsterus, nescio an ex MStis. κατανεύειν erat in prioribus editionibus.

6. De Pharnace fortasse hæc dicuntur, Ponti rege, cujus bellum cum Ariarathe tangitur lib. III. cap. 3, 6. et in Reliquiis libri XXVI. cap. 6. Recte autem, ut puto, Polybio hoc fragm. tribuit Valesius.

7. Conf. Stephanum Byz. in Ἀμοργὸς, ejusque interpretes, et Cellar. Geogr. Antiq. lib. III. cap. 2. Ceterum quum prope Laden insulam fuerit Arcesine, fortasse mentionem hujus Polybius fecit, ubi de pugna navali agebat, ad Laden ins. inter Philippum Rhodiosque pugnatam; cujus pugnæ in transcursu mentio fit in Reliquiis Hist. Polyb. lib. XVI. cap. 14.

8. De Hannibale, puto, agitur, adventum fratris in Italiam exspectante.

9. Κογκολέρου correxi ex Latinis Hieronymi et ex Syncello, cum apud Scaligerum legeretur τοῦ μᾶ Μακοσκολέρου. Vulgo inter Fragmenta Polybii hoc non solet referri; sed ad oram exempli suæ editionis p. 1515. adscripsit Gronovius.

Cephallion, Castor, Thallus et alii. Eusebius in Chron. lib. i. p. 14.

X. Καλοῦσι δὲ οἱ παλαιοὶ μεγάλην τε καὶ μικρὰν Καππαδοκίαν· Cappadocia.
Μεγάλην μὲν, τὴν ἀπὸ Καισαρείας τε καὶ τοῦ Ταύρου καὶ ἕως τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, ἣν διορίζει Ἅλυς μὲν ποταμὸς ἐκ δυσμῶν, Μελιτηνὴ δὲ ἐξ ἀνατολῶν. καὶ αὕτη μὲν ἡ Μεγάλη Καππαδοκία. Καὶ τούτων μάρτυς Πολύβιος, ὁ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν γεγραφὼς, ὃς διορίζει τὴν Καππαδοκίαν ἀπό τε Ταύρου καὶ Λυκαονίας καὶ ἕως τῆς Ποντικῆς θαλάττης. Καὶ αὐτὴ γὰρ ἡ Νεοκαισάρεια, ἥ τε Κολόνεια[a], καὶ ἡ Μελιτηνὴ σύμπασα, Καππαδοκία λέγονται. Ἔστι δὲ τὸ ὄνομα Περσικόν. Πέρσης γάρ τις ἀνὴρ, * *[b]. Ἐν κυνηγίᾳ Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ, ἢ οὐκ οἶδα ἄλλῳ τίνι, λέων προσαπαντήσας, τοῦ ἵππου τοῦ βασιλέως ἐδράξατο· καὶ κατὰ τύχην εὐρεθεὶς ὁ Πέρσης ἐν τῷ τοῦ θηρὸς συναντήματι, τὸν ἀκινάκην σπασάμενος, ἐρρύσατο τὸν βασιλέα παρὰ μικρὸν κινδυνεύοντα, καὶ τὸν λέοντα ἐθανάτωσεν. Οὗτος οὖν ὁ Πέρσης, ἐπί τινος ὄρους ὑψηλοτάτου ἀναβὰς, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν περισκοπήσας, ὅσην ὀφθαλμὸς ἀνθρώπινος περιβλέπει κατὰ ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς ἄρκτον τε καὶ μεσημβρίαν, δωρεὰν παρὰ τοῦ βασιλέως πᾶσαν εἵληφε. Ταῦτα δὲ ἱστορεῖ Πολύβιος.

Id est: *Cappadociam veteres partim Magnam adpellant, partim Parvam. Et Magna quidem, a Cæsarea et Tauro monte usque ad mare Ponticum excurrens, ab occasu Halyn fluvium, ab oriente Melitenen terminos habet. Hæc igitur Magna est Cappadocia. Cujus rei testis est Polybius, is qui Romanam conscripsit Historiam; qui Cappadociam ita definit, ut a Tauro et Lycaonia usque ad mare Ponticum porrigatur. Nam et ipsa Neocæsarea, et Colonea* [rectius fortasse *Cataonia*] *et universa Melitene, Cappadocia dicuntur. Est autem nomen Persicum. Fuit enim vir quidam, natione Persa, * *. In venatione Artaxerxi, aut nescio, cui alii Persarum regi, leo occurrens, equum regis corripuerat. Persa autem ille, forte fortuna obviam factus in illo leonis occursu, trahens acinacem, interfecto leone, regem periculo imminenti liberavit. Hic igitur Persa, conscenso alto monte, omnem circumquaque regionem circumspectans, qua late prospicere humanus oculus versus orientem occasumque et septemtrionem atque meridiem poterat, universam a rege dono acce-*

10. De rebus Cappadociæ ex instituto egerat Polybius libro XXXI. cujus libri vide Reliquias cap. 18 seqq. Ac fortasse ex illo libro ducta hæc narratio est. *Ibid.* [a] Κολόνια. Κολώνια saltem foerat scribendum. Sed mendosum utique nomen videtur; suspicorque, Κατανία esse legendum, de qua regione vide Cellar. Geogr. Antiq. lib. III. cap. 8. p. m. 348. sq. *Ibid.* [b] Lacunæ notam utique inserendam duxi. Exciderunt puta verba nonnulla, quibus nominis ratio, quod Persicæ originis esse ait, explicabatur.

pit. Hæc narrat Polybius. Constantinus Porphyrogenneta, Περὶ Θεμάτων, lib. I. cap. 2.

Carthaginienses.

XI. † Οἱ δὲ Καρχηδόνιοι, ἀλλήλοις ἐμπλασσόμενοι, καὶ περιπίπτοντες τοῖς θηρίοις, ἀπέθνησκον. *Carthaginienses vero, se mutuo complexi, et in feras incidentes, perierunt.* Suidas in Ἐμπλασσόμενοι.

XII. Ἅτε πεπειθαρχηκότων (τῶν) Καρχηδονίων ἀπὸ τοῦ κρατίστου πᾶσι τοῖς ἐπιτατλομένοις. *Quippe bona fide omnibus imperatis paruerant Carthaginienses.* Suid. in Ἀπὸ τοῦ κρατίστου.

Celtiberi equites.

XIII. Ἴδιον ἔχουσιν οἱ Κελτίβηρες κατὰ τὸν πόλεμον. θεωροῦντες γὰρ τοὺς παρ' αὐτοῖς πεζοὺς πιεζομένους, παρακαταβάντες ἀπολείπουσι τοὺς ἵππους ἑστῶτας ἐν τάξει. ἄκροις γὰρ τοῖς ἀγωγεῦσι τῶν ἵππων πασσαλίσκους μικροὺς ἔχοντες ἀπηρτημένους, τούτους ἐπιμελῶς πήξαντες, πειθαρχεῖν διδάσκουσι τοὺς ἵππους ἐν τάξει, μέχρις ἀνακάμψαντες ἀνασπάσωσι τοὺς πατλάλους. *Celtiberi hoc habent in bello proprium, ut, cum viderint pedites suos ab hoste premi, ex equis descendentes, eos ordine stantes relinquant. Ex summis enim equorum loris parvos clavos suspensos habent, quos diligenter (humi) defigunt, et ita docent equos parere et in ordine stare, donec reversi clavos revellant.* Suidas in Ἴδιον, et in Κελτίβηρες.

Celtib. gladii.

XIV. Οἱ Κελτίβηρες τῇ κατασκευῇ τῶν μαχαιρῶν πολὺ διαφέρουσι τῶν ἄλλων. καὶ γὰρ κέντημα πρακτικὸν, καὶ καταφορὰν ἔχει δυναμένην ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν[c]. ᾗ καὶ Ῥωμαῖοι, τὰς πατρίους ἀποθέμενοι μαχαίρας ἐκ τῶν κατ' Ἀννίβαν, μετέλαβον τὰς τῶν Ἰβήρων· καὶ τὴν μὲν κατασκευὴν μετέλαβον, αὐτὴν δὲ τὴν χρηστότητα τοῦ σιδήρου καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν οὐδαμῶς δύνανται μιμεῖσθαι. *Celtiberi gladiorum fabrica excellunt. Quippe eorum gladii et mucrone sunt valido, et ad cæsim ex utraque parte feriendum apti. Quamobrem Romani inde ab Hannibalicis temporibus, abjectis gladiis patriis, Hispanici gladii usum adsciverunt. Ac formam quidem ipsam et fabricam adsciverunt, bonitatem autem ferri ac reliquam (in fabricando) diligentiam imitari nequaquam possunt.* Suidas in Μάχαιρα.

11. Polybio tribuit Casaub. Nec tamen alibi apud hunc scriptorem occurrit verbum illud ἐμπλάσσεσθαι.

12. Ad Polybium auctorem probabiliter retulit Paul. Leopardus Emend. lib. I. cap. 21. in Jani Gruteri Thes. Critico Tom. III. p. 17. Videtur esse ex historia belli Pun. III. et pertinere ad illud tempus, quo et obsides et arma Romanis tradiderant Pœni. Sic referendum foret hoc fragm. ad lib. XXXVI. cap. 4.

13. Polybio tribuit Valesius: et habet utique Polybianum colorem. Sed ἴδιόν τι ἔχουσιν putem scripsisse Polybium; ac fortasse παρ' αὐτῶν, non παρ' αὐτοῖς.

14. Conf. Polyb. VI. 23. et III. 114. *Ibid.* [c] τοῖν μεροῖν, monente Gronovio, correxi ex VI. 23, 7. Apud Suidam vulgo legitur ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν, *utraque manu.*

XV. † Καθάπερ γὰρ ἐπὶ τῆς Ἐπαμινώνδα καὶ Πελοπίδα καὶ Βρασίδα καὶ Κλεομβρότου τελευτῆς, καὶ διὰ τὴν ἐν τῷ ζῆν ἀρετὴν, καὶ τὴν ἐν τῷ τελευτᾶν εὐψυχίαν, ἀδυνατοῦσιν οἱ συγγραφεῖς ἀξίους εὑρίσκειν λόγους τῆς προκαθηγουμένης τῶν ἀνδρῶν ἐννοίας. *Quemadmodum enim scriptores, de Epaminondæ et Pelopidæ et Brasidæ et Cleombroti morte verba facientes, tam propter horum virorum in vita virtutem, quam in morte magnitudinem animi, orationem invenire nequeunt, quibus præstantes virorum illorum animos pro meritis celebrent.* Suidas in Εὐψυχία. Epaminondas et alii.

XVI. † Οὐ γὰρ ἐδόκει αὐτῷ, τὸν ἐν Τυρρηνίᾳ πόλεμον ἀτελῆ καταλείποντι, περὶ τῶν ἐκεῖ πόλεων πραγματεύεσθαι, δεδοικότι, μὴ κατατρίψειεν ἅπαντα τὸν τῆς ἀρχῆς χρόνον, οὐ πολὺν ὄντα, περὶ τὰς ἐλάττους ἀσχολούμενος πράξεις. *Non enim consultum ei videbatur, bellum infectum in Etruria relinquere, et circa urbes illius regionis occupari, quia metuebat, ne totum imperii sui tempus, quod breve supererat, in minoris momenti negotiis consumeret.* Suidas in Κατατρίψειν. Etruria.

XVII. Πολλὰ τὸν βασιλέα Εὐμένη καταμεμψάμενοι. *De rege Eumene multa conquerentes.* Suid. in Καταμέμφομαι. Eumenes.

XVIII. Πολύβιος· Μετὰ τῶν ἐν τῇ πατρίδι φίλων τρίτην πρᾶξιν κατασκευασαμένου, καὶ προσενεγκόντος τῷ Φαβίῳ τὸν λόγον. *Cum amicis, qui erant in patria, tertiam proditionem est molitus, et Fabio conditionem obtulit.* Suid. in Πρᾶξις. Fabius.

XIX. Γαλάδραι, πόλις Μακεδονίας ἐν Πιερίᾳ. . Ὁ πολίτης Γαλαδραῖος. Τὸ κτητικὸν ἔδει Γαλαδραϊκός· Πολύβιος δὲ ἐν * τρίτῳ Γαλαδραικὸν[d] φησί. *Galadræ, urbs Macedoniæ in Pieria. . Civis Galadræus. Possessivum oportebat Galadraicus. Polybius vero libro * tertio Galadræcum dixit.* Steph. Byzant. Galadræ.

15. Inter Polybii fragmenta retulit Valesius, cum pleræque ex oratione alicujus sophistæ decerptum videri possit. Fortasse autem inter Polybiana Fragmenta sub titulo *Elæa* referri potuerat illud, quod est apud Suid. in Συντάξας. Συντάξας τοῖς πυβερνήταις ἀναπλεῖν τὰς ναῦς κατὰ δύναμιν εἰς Ἐλαίαν. *Cum imperasset gubernatoribus, ut naves omni studio adhibito Elæam reducerent.*

16. Et hoc Valesius Polybio tribuit. *Ibid.* τῶν ἐπὶ πόλιον correxit Vales. ἐπίνῃ vett. edd. Suidæ. Hinc τῶν ἐν ἐπίνῃ πόλιον Küsterus, ex conject. ut puto. *Ibid.* μὴ κατατρίψειεν. Non solet Polybius conjunctionem μὴ post *timendi* verbum cum optativo, sed cum subjunctivo construere. Cf. Adnot. ad lib. I. 10. 6.

17. Valesius huc retulit, probabili conjectura.

18. Ex nescio qua parte historiæ belli Annibalici ductum.

19. In Libri numero *lacunam* indicavi, nam in tertio nec fit nec fieri potuit mentio hujus oppidi. Aut ΙΓ'. aut ΚΓ'. id est *XIII* vel *XXIII* oportuit, quibus libris de Philippi rebus agebatur. Apud Livium lib. XXXIX. cap. 26. in rebus anni urbis 569. quæ libro XXIII Polybii erant comprehensæ, Pieriæ mentio occurrit. *Ibid.*[d] Γαλαδραικὸν, *Galadricum*, videtur cum Salmasio legendum.

Galli. XX. † Οἱ δὲ Κελτοὶ, ἰδόντες τοὺς Ῥωμαίους μάχεσθαι παρεσκευασμένους, καὶ δόξαντες ἐξησθενηκότας τὰ σώματα ὑπὸ λιμοῦ τὸν τάχιστον αἱρεῖσθαι τῶν θανάτων. *Galli vero, videntes Romanos ad pugnandum paratos esse, existimabant, eos fame confectos id quærere, ut quam celerrimo mortis genere vitam finirent.* Suidas in Ἐξησθενηκ.

Hannibal. XXI. Ἀννίβαν δὲ Μάρκελλος, ὡς μὲν οἱ περὶ Πολύβιον λέγουσιν, οὐδὲ ἅπαξ ἐνίκησεν· ἀλλ' ἀήττητος ἀνὴρ δοκεῖ διαγενέσθαι μέχρι Σκιπίωνος. Ἡμεῖς δὲ Λιβίᾳ . . πιστεύομεν, ἥττας τινὰς καὶ τροπὰς ὑπὸ Μαρκέλλου τῶν σὺν Ἀννίβᾳ γενέσθαι. μεγάλην δὲ αὖται ῥοπὴν οὐδεμίαν ἐποίησαν. *Hannibalem Marcellus, ut quidem Polybius auctor est, ne semel quidem vicit; sed invictum ait illum fuisse usque ad Scipionem. Nos vero Livio . . credimus, fusum fugatumque aliquot pugnis a Marcello fuisse Hannibalis exercitum: sed parum illæ victoriæ ad summam rei profecerunt.* Plutarchus in Marcello p. 317. edit. Wechel.

XXII. † Ἀννίβας, ὁ Καρχηδονίων στρατηγὸς, φέρων τῶν ἐλεφάντων τὰ θωράκια, καὶ τοῖς τῶν θηρίων οἰκιδίοις ἐπὶ πλεῖστον ὕψος τοὺς κλάδους ἀποκόπτων, ἀσφαλῆ καὶ ῥᾴδιαν τὴν ὁδοποιίαν κατεσκεύαζε. Quæ verba ita interpretatus est Küsterus: *Hannibal, Carthaginiensium imperator, elephantorum loricas ferens, et ad transitum præbendum turribus, quas belluæ illæ dorsis portabant, ramos arborum ad insignem altitudinem amputans, iter tutum ac facile reddidit.* Suidas in Θωράκιον.

Harpyia. XXIII. Ἄρπυια, πόλις ἐν Ἰλλυρίδι παρ' Ἐγχελέαις· εἰς ἣν

20. Fragm. hoc ex Polybio esse depromtum, suspicatus est Küsterus.

21. Utrum diserte ac verbotenus alicubi hæc dixerit Polybius, an ea solum spectarit Plutarchus, quæ legimus apud Polyb. X, 33. 2. et XV. 16, 5. non definiverim. Victoriam Marcelli de Hannibale reportatam exponit Livius XXVII. 14.

22. Fragmentum hoc (post Henr. Stephanum in Thesauro Ling. Græc. ad vocab. *Θωράκιον*) Casaubonus ceteriique editores Polybii ad hunc auctorem retulerunt; non satis video, quodnam secuti indicium. Neque enim in sermone quidquam occurrit, quod Polybianum maxime stylum prodat; et videtur agi de trajectione Hannibalis per Alpes, cujus itineris descriptio integra superest apud Polybium lib. III. cap. 50 sqq. nec in ea usquam verba ista comparent. Quæ-nam vero hic dicantur Elephantorum *Θωράκια*, obscurum esse, nec a Suida declaratum, conquestus jam est Henr. Stephanus loco citato. Certe quid sit *elephantorum loricas ferens*, mihi quidem non liquere fateor. Possis suspicari, esse *pinnas* vel *propugnacula*; quæ superne cingebant turriculas, dorsis belluarum impositas. Id si placet, videndum erit, an *φέρειν auferre, demere* hoc loco possit denotare, quod adfirmare equidem non ausim.—Ceterum, præter duo Fragmenta, quæ protulimus, ad *Hannibalem* spectantia, eodem pertinere videntur duo alia, quorum alterum Suidas habet ad vocab. *Παράθεσις*, alterum idem ad voc. *Φαντασία*, quæ inter *Fragmenta Grammatica* n. 101. et 133. retulimus.

23. Vide Berkelium ad h. l. qui monet, antiquum illum Batonem

Βάτων, ὁ Ἀμφιαράου ἡνίοχος, μετὰ τὸν ἀφανισμὸν αὐτοῦ ἐπάγησε· Πολύβιος. τὸ ἐθνικὸν Ἁρπυιήτης, τροπῇ τοῦ α εἰς η. ἔστι γὰρ Ἁρπυιάτης. *Harpyia, urbs Illyriæ, juxta Encheleas; in quam Bato, Amphiarai auriga, post hujus interitum commigravit. Polybius. Gentile Harpyietes, α in η mutato; est enim Harpyiates.* Stephanus Byzant.

XXIV. Ὑρτακὸς, ἢ καὶ Ὑρτακῖνος, πόλις Κρήτης. Ὁ πολίτης Ὑρτακῖνος. Πολύβιος δὲ τὸ θηλυκὸν Ὑρτακίνη, ἀπὸ τοῦ Ὑρτακῖνος ἐθνικοῦ. ἀπὸ Ὑρτάκου δὲ, Ὑρτάκιος. *Hyrtacus, vel etiam Hyrtacinus, urbs Cretæ. Civis Hyrtacinus. Polybius vero fœmininum Hyrtacina, ab gentili Hyrtacinus. Ab Hyrtaco vero, Hyrtacius.* Stephanus Byz. Hyrtacus.

XXV. Τὴν μόραν τῶν Λακεδαιμονίων Ἔφορος μὲν ἄνδρας εἶναι πεντακοσίους φησίν· Καλλισθένης δὲ ἑπτακοσίους· ἄλλοι δέ τινες ἐννακοσίους, ἂν Πολύβιος ἐστίν. *Lacedæmoniorum Moram,* (id est, *cohortem,*) *Ephorus ait, viros esse quingentos; Callisthenes vero, septingentos; alii nonnulli, nongentos, in quibus est Polybius.* Plutarchus in Pelopida, pag. 286. edit. Wechel. Lacedæmonior. morse.

XXVI. † Ὁ δὲ Λεύκιος προχειριζόμενος διαπέμπεσθαι πρὸς τοὺς Λαπατηνοὺς, καὶ λαλεῖν ὑπὲρ ἐπιτροπῆς, ἀπαράσκευος ἦν εἰς τὸ μέλλον. Id est, ex Küsteri versione: *Lucius autem, cum ad Lapatenos legatos mittere decrevisset, qui cum ipsis de deditione agerent, in futurum erat imparatus.* Harpocration in Ἐπιτροπὴ, et Suidas in eodem vocab. Lapateni.

(conf. Heynium ad Apollodor. p. 633.) cum alio esse confusum. Quod si distinguenda ita oratio est, ut post ἀχάϊνοι punctum minus, post Polybium punctum majus ponatur, quemadmodum cum Berkelio fecimus; videri potest, errorem illum a Polybio esse commissum. Sed, si extrema verba spectamus, ἔστι γὰρ Ἁρπυιάτης, intelligi (puto) debet, nomen Πολύβιος non ad antecedentia, sed ad sequentia pertinere, et nullam prorsus distinctionem post Πολύβιος esse ponendam; ut hoc dicat Stephanus, *gentile nomen, quod rectius vulgo* Ἁρπυιάτης est, Ἁρπυιήτης *a Polybio usurpari.*

26. Polybio hoc fragmentum post. Ursinum tribuit Casaub. ceterique editores Polybii. Qui quo jure id fecerint, eo minus equidem ausim definire, quod nec verborum sententia satis mihi plana, nec res, de qua agitur, comperta est. Pro προχειριζόμενος, apud Harpocrationem ἐπιχειριζόμενος mendose vulgo legitur. Sed ipsum hoc, προχειριζόμενος διαπέμπεσθαι, dubito an denotet id, quod Küsterus, Blancardum fere secutus, Harpocrationis interpretem, expressit, dicens, *cum legatos mittere decrevisset.* Si esset προχειριζόμενος τοὺς διαπεμφθησομένους, intelligerem, *cum designasset legatos;* sed, uti nunc legitur, participium προχειριζόμενος videtur passive intelligendum, *cum designatus vel electus esset, qui mitteretur legatus.* Quinam vero sit *Lucius* ille, cujus hic fit mentio, quive sint *Lapateni,* juxta ignoro. Valesius ad Harpocrat. monet, *spectari historiam, quæ est apud Livium* p. 780. Usus est autem Valesius (ut Drakenborchius docet ad Liv. XXXIX. 35.) editione Livii Francof. 1578. quam ipsam inspicere mihi non contigit, ut, quem librum Livii, quod

Lusitania. XXVII. Ὁ δὲ Μάρκος, Ῥωμαίων στρατηγὸς, ἐβούλετο, ἀπολυθεὶς τοῦ πολέμου πρὸς Λυσιτανοὺς, μεταβαλεῖν τὸν πόλεμον, καὶ, τὸ λεγόμενον, ἐκνεύσας τὴν ἀνδρωνῖτιν εἰς τὴν γυναικωνῖτιν κωμάσαι· διὰ τὸ δοκεῖν τὸν στρατηγὸν βραχὺν χρόνον πρότερον ὑπὸ τῶν Λυσιτανῶν ἡλατῶσθαι. *Marcus, Romanorum Imperator, bello cum Lusitanis liberatus, statuit (alio) transferre bellum, et, quod vulgo dici solet, relicto virorum conclavi, ad mulierum atria commissatum ire; quod paullo ante a Lusitanis cladem accepisset imperator.* Suidas in Κωμάσαι, et in Ἀνδρωνῖτις.

Macedones. XXVIII. Πολύβιος· Μνησθεὶς δ' ἐπὶ κεφαλαίου τῶν γεγονότων αὐτοῖς ἐλατωμάτων, καὶ θεὶς πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ τῶν Μακεδόνων προτερήματα. *Cum autem clades, quas acceperant, breviter*

caput significaverit Valesius, planius cognoscerem. Sed ex eadem, quam dixi, adnotatione Drakenborchii intelligo, pag. 759. ejusdem editionis Livii, qua usus Valesius est, contineri caput 35. libri XXXIX; unde colligere licet, paginam 780. continere debere ea, quæ haud ita procul ab initio leguntur libri XL. At ibi nihil, quod huc pertineat, reperire mihi licuit, nisi quod de *Lucio Æmilio Paullo* (XL. 25.) his verbis legimus: *Ubi primum in hostium finibus castra posuit, legati ad eum, per speciem pacis petendæ, speculatum venerunt. Negante Paullo, nisi cum deditis pacisci se pacem; non tam id recusabant;* &c. Sed ea res L. Æmilio cum *Liguribus Ingaunis* intercessit; *Lapatenorum* nulla ibi mentio; neque L. Æmilius ad hostes misit, qui de pace agerent, sed illi ad Æmilium miserunt. Quod si cetera convenirent, oboriri suspicio posset, Λαπατηνοὺς in Fragmento nostro eosdem esse, qui *Lapicini* vocantur apud Liv. XLI. 19. et in Liguriæ populis numerantur. Ceterum *Lapathum*, Thessaliæ castellum memorat idem Livius XLIV. 2. et 6. quod nihil huc facere videtur, nec ibi *Lucii* alicujus fit mentio. Apud Ptolemæum (ut monuit Vossius ad Melam III. 1, 82. edit. Abrah. Gronovii) Λαπατία nominatur locus, inter Brigantium, Calleciæ oppidum, et Trileucium promontorium: neque vero ulla ratio adparet, ex qua colligi utcumque posset, ad illum locum pertinere *Lapatenos*, de quibus agitur in fragmento nostro. Porro *Lucium* quod adtinet, quæri poterit, (definire quis potest?) an idem sit, cujus imprudentia notatur in Fragm. a Suida conservato in Ἀναβρομὴ, quod inter Fragm. grammatica retulimus.

27. Probabili conjectura inter Polybii Fragmenta retulit Valesius. Prior pars, usque ad verbum κωμάσαι, quam solam Valesius exhibuit, legitur apud Suidam in Κωμάσαι. Reliqua pars adjicitur ab eodem Suida in Ἀνδρωνῖτις, ubi, omissis prioribus verbis, fragmentum incipit ab his, καὶ τὸ λεγόμενον. Verba πρὸς Λυσιτανοὺς ad sequentia retulit Küsterus, vertitque, *priori bello defunctus, Lusitanis bellum inferre statuit*: cui interpretationi repugnant ea, quæ de *clade a Lusitanis accepta* altero loco apud Suidam adjiciuntur: *Marcus* ille, *Romanorum imperator*, de quo hic agitur, fuerit fortasse *M. Claudius Marcellus* Consul, cujus expeditio in Lusitaniam A. U. 602. suscepta uno verbo tangitur in Reliquiis Historiæ Polybianæ lib. XXXV. cap. 1. Nec tamen satis ad liquidum deduci res posse videtur: neque lucis quidquam adfundit Appianus in eis, quæ de rebus, a Marcello in Hispania gestis, habet in Hist. Hispan. cap. 48. aut in eis, quæ sigillatim de Lusitaniæ rebus breviter perstringit ibid. cap. 59. Ceterum pro ἐβούλετο, quod est in fragmento nostro, suspicari licet ἐβουλεύετο scriptum reliquisse Polybium.

28. De Persei fortasse oratione ad milites agitur, de qua Livium vide lib. XLII. cap. 61.

commemorasset, et Macedonum victorias ob oculos eis posuisset. Suidas in Ἐπὶ κεφαλαίου.

XXIX. Πολύβιος· Τὸ κυριώτατον ἦν, τὸ τὸν πόλεμον ἐρύκειν τῆς Μακεδονίας. *Præcipuum erat, bellum a Macedonia propulsare.* Suidas in Ἐρύκειν, et in Κυρία, ubi φυγεῖν legitur pro ἐρύκειν.

XXX. † Ἤσθάνετο γὰρ τὴν τῶν Μακεδόνων ἀρχὴν εὐπερίοπτον ἐσομένην, εἰ δὴ τῆς πρώτης πείρας οἱ ἐπαναστάντες κρατήσειαν. *Sentiebat enim, imperium Macedonum omnibus contemtui fore, si seditiosis primus conatus ex sententia successisset.*

XXXI. Οἱ δὲ τῷ Μάγωνι προσπολεμοῦντες τῶν Λιγυστίνων, πρᾶξαι μὲν ὁλοσχερές τι καὶ μεγαλεῖον οὐχ οἷοί τ' ἦσαν. *Illi vero ex Liguribus, qui contra Magonem pugnabant, efficere nihil, quod ad summam rei pertineret, aut quod præcipuum esset, potuerunt.* Suidas in Μεγαλεῖον. Mago.

XXXII. Πολύβιος· Οἱ μὲν οὖν περὶ Μητρόδωρον, καταπλαγέντες τὴν ἀνάτασιν Φιλίππου τοῦ βασιλέως, ἐπανῆλθον. *Metrodorus igitur, minis Philippi regis territus, reversus est.* Suidas in Ἀνάτασις. Metrodorus.

XXXIII. Μοτιηνοὶ, χωρίον Ἰβηρίας, ἄποικον Ῥωμαίων· Πολύβιος τρίτῳ. Φλέγων δὲ Μουτιηνὸν αὐτὴν φησί. Τὸ ἐθνικὸν, Μοτιηνός. *Motieni, oppidulum Hispaniæ, Romanorum colonia; de qua Polybius lib. III. Phlegonti Mutienum dicitur. Gentile Motienus.* Stephanus Byzant. Motieni.

XXXIV. † Ὁ δὲ Νάβις, δυσθετήσας ταῖς συνθήκαις, οὐ προσέσχε τοῖς γραφεῖσι. *Nabis vero, ægre ferens fœderis conditiones, promissis non stetit, quæ scripto erant consignata.* Suidas in Δυσθετήσας. Nabis.

30. Polybio tribuit Casaubonus. Habet Suidas in Εὐτρέσιστος.

31. Ad Polybium retulit Valesius. An pertinet ad pugnam, quam Livius XXX. 18. exponit? Ibi quidem Ligures socii erant Magonis, (conf. Liv. XXIX. 5.) quod est συμπολεμεῖν, non προσπολεμεῖν. Sed potuerunt alii ex Liguribus pro Magone stare, alii contra: atque id ita fuisse, ex ipsis verbis hujus fragmenti intelligi videtur.

33. Nj a librariis corruptum vel mutilatum est numerale nomen τρίτῳ. verum erit, quod conquestus est ad h. l. Berkelius, mira oscitantia Polybii locum lib. III. cap. 40. (ubi Μοτίνη commemoratur, ἄποικία Ῥωμαίων) transscriptum esse a Stephano vel ab ejus Epitomatore. Sed quum Phlegontem etiam auctorem citet, et gentile Μοτιηνὸς, quis contendet, non fuisse locum illius nominis in Hispania, cujus mentionem facere potuit Polybius? Numerum libri Polybiani corruptum apud Stephanum vidimus in Γαλάδρα, supra n. XIX. et in Ταμίση vel Τιμίσλα, vid. Spicileg. Reliquiarum ex libro XIII. Ceterum non sum nescius, plurima errata in illo Lexico occurrere, non ex librariorum culpa, sed ex ipsius compilatoris vel epitomatoris negligentia profecta.

34. Verbum passivum δυσθετούμενος, *ægre ferens, male affectus*, occurrit apud Polyb. VIII. 7, 4. Activum δυσθετῶ nusquam alibi, quod sciam, reperitur, nisi in hoc fragm. quod cum Ursino Casaubonus Polybio tribuit. Δυσθετήσας Suidas exponit μὴ στέξας.

Naves hexericæ.

XXXV. Δοκοῦσι δέ πως τὰ πλοῖα ταῦτα ταχυναυτεῖσθαι πεντηκοντόρων οὐχ ἧττον, κατὰ πολὺ τῶν τριηρικῶν ἐλαττούμενα, πλείστοις ἔτεσι τῆς τούτων ἐκλιπούσης δημιουργίας· εἰ καὶ Πολύβιος ὁ συγγραφεὺς ἐκτίθεσθαί πως ἔδοξε τῶν ἑξηρικῶν πλοίων τὰ μέτρα, οἷς φαίνονται πολλάκις κεχρῆσθαι Ῥωμαῖοι καὶ Καρχηδόνιοι πολεμήσαντες πρὸς ἀλλήλους. *Videntur autem naves hæ* (Liburnicæ) *non minus celeres esse, quam actuariæ naves quinquaginta remorum; sunt autem multo minores, quam eæ, quæ ex triremium sunt genere, quarum fabrica jam plurimis abhinc annis in usu esse desiit, quamquam Polybius historiarum scriptor mensuras exposuit navium hexericarum, quibus sæpe usos esse constat Romanos et Carthaginienses in bellis, quæ inter sese gesserunt.* Zosimus, Historiar. libro V.

Parthus opp.

XXXVI. Πάρθος, πόλις Ἰλλυρική· Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς. Λέγεται δὲ καὶ ἀρσενικῶς, ὡς Πολύβιος. Τὸ ἐθνικὸν Παρθηνός. *Parthus, urbs Illyrica: Apollodorus in Chronicis. Dicitur vero etiam in masculino genere, ut apud Polybium. Gentile, Parthenus.*

Pergamus.

XXXVII. † Ὁ δὲ, κατευδοκήσας τῷ νεανίσκῳ κατὰ τὴν ἀπάντησιν, τοῦτον ἀπέλυσε παραχρῆμα ἐς τὸ Πέργαμον. *Ille vero, delectatus colloquio juvenis, statim hunc dimisit, et Pergamum abire passus est.* Suidas in Κατευδοκήσας.

Perseus.

XXXVIII. Ἑξαυτῆς οἱ προειρημένοι βιβλιοφόρον ἔπεμπον πρὸς τὸν Περσέα, διασαφοῦντα τὸ γεγονός. *Protinus hi, quos dixi, tabellarium ad Perseum miserunt, qui, quod acciderat, illi significaret.* Suidas in Ἑξαυτῆς.

XXXIX. Ὁ δὲ Περσεὺς ἐβουλεύετο μὲν στέλλεσθαι, οὐ μὴν ἠδύνατό γε κρύπτειν τὸ γεγονός. *Perseus cogitaverat quidem tegere factum, nec tamen occultare potuit.* Suidas in Στέλλεσθαι.

XL. † Περσεὺς ὁ Μακεδών, κατὰ πᾶσαν τὴν Μακεδονίαν κατα-

35. De hoc loco conferri potest Isaacus Vossius de Triremium et Liburnicarum fabrica, in Grævii Thes. Antiq. Roman. Tom. XII. p. 727.

36. In Reliquiis Polybianis occurrit Parthi nomen lib. XVIII. cap. 30. sed non ita, ut ex eo loco intelligatur, in masculino genere illud nomen usurpatum fuisse a Polybio. Alius ergo Polybii locus ob oculos versatus est Stephano, cum ista scriberet.

37. Ad Polybium retulit Valesius. Verba composita, quale est κατευδοκήσας, amat hic scriptor; quamquam hoc ipsum nusquam, quod meminerim, in Reliquiis historiarum ejus occurrit.

38. Pro βιβλιοφόρον, quod est in omnibus Suidæ editionibus, sua auctoritate βιβλιαφόρον edidit Ursinus in Polybii fragmentis, et post eum editores Polybii. Utrumque recte dicitur.

39. Pro ἐβουλεύετο temere ἐβούλετο Ursinus edidit, qui primus hoc fragmentum præcedenti tribuit Polybio. De re confer Livium XLIV. 10. ex illa enim parte historiæ Persei decerptum hoc fragm. videtur.

40. Non videtur esse Polybii, cui tribuit Valesius. Nusquam apud Polybium, qui tamen sæpe de στρατοῦ verba fecit, et vix apud alium quemquam antiquum scriptorem occurrit

σκευαζόμενος πυρσουρίδας, διὰ τούτων ὀξέως ἐμάνθανε τὰ πανταχῇ γινόμενα. *Perseus Macedo per universam Macedoniam pharos extruxerat, e quibus igne sublato, de omnibus, quæ ubique accidebant, brevi certior fiebat.* Suidas in Πυρσουρίδας.

XLI. Φίλιπποι, πόλις Μακεδονίας. . . Ὁ πολίτης, Φιλιππεύς. Philippi.
Φιλιππηνὸς δὲ παρὰ Πολυβίῳ. *Philippi, urbs Macedoniæ. . . Civis, Philippeus; apud Polybium vero, Philippenus.* Stephanus Byzant.

XLII. Πολύβιος· Ὁ δὲ Φίλιππος ἐδυσχέραινεν ἐπὶ τῇ τῶν Κερκυραίων ἀπαξιώσει. *Philippus ægre ferebat contemtum Corcyræorum.* Suidas in Ἀπαξίωσις. Philippus.

XLIII. Πολύβιος· Ἐπεὶ τὸν Φίλιππον ἐκκλείουσιν οἱ καιροὶ, βούλεσθαι τὸν βασιλέα τὴν ἐπιγραφὴν τῆς πράξεως ἐκείνῳ περιποιῆσαι· ὡς ἐν εὐεργεσίᾳ προφέρων τούτῳ τοὺς λόγους. *Cum tempora hæc Philippum excludant, velle regem dicebat actionis hujus gloriam ei tribuere; beneficii quasi loco hanc rem ei offerens.* Suidas in Ἐκκλείουσι.

XLIV. Πολύβιος· Ὁ δὲ Φίλιππος, διαδοὺς ὅτι μέλλει σιτομετρεῖν, ἐκήρυξεν, ὅσοι μὴ πλεῖον ἔχουσι τριάκοντα ἡμερῶν σῖτον, ἀπογράφεσθαι πρὸς αὐτόν. *Philippus autem cum evulgasset, se annonam distributurum esse, per præconem edixit, ut, quotquot non amplius quam triginta dierum commeatum haberent, nomina sua apud se profiterentur.* Suidas in Σιτομετρεῖν.

XLV. Οἱ δὲ, ἀβλεπτοῦντες, καὶ αἰδούμενοι ἀντοφθαλμεῖν πρὸς τὸν Φίλιππον, ἐβοήθουν. *Illi vero, connivientes, ac reveriti adversari Philippo, opem ei tulerunt.* Suidas in Ἀβλεπτοῦντες.

XLVI. Φιλοποίμην μετὰ δευτέραν ἡμέραν ἀπὸ τῆς πρὸς πόλεμον Philopœmen.

vocabulum Πυρσουρίδες. Apud Pollucem IX. 14. πυρσούργια vel πυρσουργῶν dicuntur. Recentioris (nescio cujus) scriptoris esse verba ista videntur.

45. Polybio hoc tribuit Casaubonus: et sunt Polybiana verba ἀβλεπτοῦντες et ἀντοφθαλμεῖν. Ad *Philippum* autem etiam pertinet fragm. quod exhibuimus art. *Metrodorus.*

46. Valesius, qui hoc fragm. inter Polybiana retulit, verba ista, τὰ δύο σῖτα τρία πωῦν, sic vertit: *ut pro bidui frumento tridui annonam paratam haberent:* quod quidem quo pacto jubere altero post profectionem die imperator potuerit, non video. Tenuit tamen illam interpretationem Küsterus. Mihi planum utique videtur, idem h. l. a Philopœmene factum, quod in institutis Spartanorum fuisse Xenophon ait, de Repub. Laced. p. m. 585. extr. (edit. Leuncl. Basil. 1569.) curasse magistratus, *ut possent juvenes, si* παραγγελθείη, *διὰ τοῦ αὐτοῦ σίτου πλείω χρόνον ἐστιαθῆναι.* Simile quid de Persarum juvenibus narrat Xenophon in Cyropæd. lib. I. cap. 2. v. 11. edit. Zeunii. Sub finem nostri fragmenti pro τρεῖ, quod est in Suidæ editione Mediolanensi, posteriores editiones τέσσι δὲ τὰ δύο habent, nulla prorsus sententia. Hinc Valesius ἴσι δὲ δύο correxit, adjecto articulo τὰ, hac sententia: *quando vero duos adjecturus erat dies, quatuor* (scil. *portiones*

ἐξόδου παρήγγειλε, τὰ δύο σῖτα τρία ποιεῖν, ὅτε βούλοιτο μίαν ἡμέραν προσλαβεῖν. ποτὲ δὲ τὰ δύο, τέτταρα. *Philopœmen, copias ad bellum educens, altero post profectionem die imperabat militibus, ut ex bidui cibariis tres portiones facerent, quoties constituerat unum diem amplius, quam edixerat, morari; interdum etiam quatuor portiones ex duabus facere jussit.* Suidas in Σῖτα.

Præmia militaria.

XLVII. Πολύβιος· Τοὺς δὲ ἐτίμησε χρυσοῖς ὑφάσμασι καὶ λόγχαις, βουλόμενος ἀκόλουθον εἶναι τοῖς ἔργοις τὴν διὰ τῶν λόγων ἐπαγγελίαν. *Hos vero vestibus donavit auro textis et hastis, promissis suis facta consentanea esse volens.* Suidas in Ἀκόλουθον.

Prusias.

XLVIII. Οὕτω γὰρ διέξειν τὰς χεῖρας, καὶ φροντιεῖν τοῦ μηδὲν ἀδίκημα ποιήσειν τὸν Προυσίαν εἰς αὐτούς. *Ita enim se manus distenturum* (et diremturum litigantes,) *curaturumque, ne Prusias ullam illis injuriam inferret.* Suidas in Διέξειν.

XLIX. † Προπεπωκέναι δὲ παρὰ τὴν συνουσίαν πολλὰ μὲν ἀργυρώματα τὸν προειρημένον, πολλὰ δὲ χρυσώματα, τῷ Προυσίᾳ. *In convivio autem prædictum virum multa argentea et aurea vasa Prusiæ propinasse* (*ferunt.*) Suidas in Προπεπωκέναι.

Publius.

L. Ὁ δὲ Πόπλιος κατέσχε τῆς Αἰτωλίας εἰς Ναύπακτον. *Publius autem Naupactum Ætoliæ urbem adpulit.* Suidas in Κατέσχον.

LI. Τὸν δὲ Πόπλιον καὶ τὸν Γάϊον ἀποδεξάμενος φιλανθρώπως καὶ μεγαλομερῶς. *Cum autem Publium et Caium humaniter et magnifice excepisset.* Suidas in Μεγαλομερῶς.

LII. Ὁ δὲ ἐξέπεμπε τὸν Πόπλιον μετὰ μεγάλης προστασίας.

ex duabus facere jussit.) At restituta particula ποτὲ, nihil opus erat illa emendatione.

48. Haud improbabiliter ad Polybium retulit Valesius. Polybiana phrasis est διέχειν τὰς χεῖρας. conf. IV. 52, 1. Ceterum infinitivi διέξειν et φροντιεῖν, ambiguum est, utrum in singulari, (*distenturum curaturumque,*) an in plurali (*distenturos* et *curaturos*) sint intelligendi.

49. Et hoc Valesius Polybio tribuit.

50. Cum aliis Polybianis hoc profert Suidas, et ipsum pariter ex Polybio decerptum significare videtur, ad quem retulerunt Ursin. et Casaub. Agebatur autem fortasse de *P. Sulpicio Galba*, cui ex Consulatu Macedonia provincia obtigit, quæ ei deinde per aliquot annos continuos prorogata est. Liv. XXVI. 22. et 28. XXVII. 30. Classem autem Romanam per illa tempora Naupacti stationem habuisse, ex eodem Livio XXVII. 31. discimus.

51. Polybio cum insigni veri specie adjudicavit Toupius, Emendat. in Suidam Part. II. p. 263. edit. Lips. Quinam autem h. l. dicantur Publius et Caius, nescio. Legatos fuisse Romanorum ad aliquem regem, satis intelligitur.

52. Ἐκπέμπειν apud Polybium saepius usurpatur de dimittendis vel remittendis Legatis. μετὰ μεγάλης προστασίας phrasis est Polybiana eo sensu, quem in versione expressi. Itaque Polybio hoc fragm. tribuit Casaub. cum Ursino.

Ille vero Publium cum magno et honorifico comitatu dimisit, Suidas in Προστασία, qui quidem προστασίας hoc loco interpretatur δυνάμεως, ἐξουσίας, quem secutus Küsterus vertit, *cum magna militum manu emisit.*

LIII. † Διὸ κατεξαναστάντες τοῦ μέλλοντος, παρῃτήσαντο τοὺς Πρυτάνεις ἐκπέμψαι πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥόδον συνεπιλαβέσθαι τῆς ἐλευθερίας. Id est, interprete Küstero: *Quare cum futura prudenter prospexissent, rogarunt Prytanes, ut Rhodum legatos mitterent, (qui ab illis peterent,) ut in libertate tuenda se adjuvarent.* Prytanes.

LIV. Ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς δεύτερος, ὁ Φιλάδελφος ἐπίκλην, ἐκδοὺς τὴν αὑτοῦ θυγατέρα Βερενίκην Ἀντιόχῳ τῷ Συρίας βασιλεῖ, ἐν ἐπιμελείᾳ εἶχε πέμπειν αὐτῇ τὸ ἀπὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ, ἵνα μόνου τοῦ ποταμοῦ τούτου ἡ παῖς πίνῃ, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος. *Ptolemæus secundus, Ægypti rex, cognomine Philadelphus, cum filiam Berenicen Antiocho regi Syriæ nuptum dedisset, mittendam ad eam Nili aquam sedulo curavit, ut eam solam gnata biberet: quemadmodum Polybius narrat.* Athenæus lib. II. pag. 45. edit. Casaub. Ptolem. Philad. et Berenice.

LV. Ὁ δὲ, τὸ μέλλον ἐμφρόνως ὀτλευσάμενος, εἰς ἔννοιαν ἦλθε, τὴν φρουρὰν ἀποτρίψασθαι τὴν παρὰ τοῦ Πτολεμαίου. *Ille autem, prudenter id quod erat futurum auguratus, secum cogitare cœpit, quomodo præsidium Ptolemæi ex urbe ejiceret.* Suidas in Ὀττεύεσθαι. Ptolemæus alius.

LVI. Πολύβιος· Ταῦτα εἰρήσθω χάριν τῆς Ῥωμαίων εὐβουλίας, καὶ τῆς ἀνοίας τῶν ὀλιγορούντων τῆς τῶν ἐκτὸς συγκαταθέσεως, αὐτοτελεῖς δὲ νομιζόντων εἶναι πρὸς τὸ κατορθοῦν τὰς σφετέρας δυνάμεις. *Hæc dicta sunto ad prudentiam Romanorum laudandam, et ad amentiam coarguendam eorum, qui exterorum consensum negligunt, et suas sibi vires ad rem feliciter gerendam sufficere putant.* Suidas in Αὐτοτελής. Romanorum prudentia.

LVII. Οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι οὐ τὴν τυχοῦσαν πρόνοιαν ἐποιοῦντο τοῦ

53. In exponendo verbo κατεξαναστάντες ipsum Suidam secutus est Küsterus; interpretatur enim ille σφεμαυτῶν βουλευσάμενοι. Mihi sententia hæc videtur esse, *opponentes sese* vel *resistentes imminenti periculo.* Nusquam autem hoc verbum apud Polybium occurrit, quamvis amet ejusmodi composita. Inter Polybiana tamen Fragmenta referre non dubitavit Valesius. Cujusnam civitatis *Prytanes* hoc loco dicantur, quis definiet? An Thasi? Ibi certe Prytaneum fuit. (conf. Casaub. ad Athenæum lib. XV. cap. 19.) Sic suspicari liceret, Philippo Thasum invadente (Polyb. XVI. 24.) poposcisse Thasios a magistratibus suis, ut ad Rhodios mitterent legatos, qui opem ab illis contra regem peterant.

55. Polybio tribuit Valesius probabili conjectura. Ἀποτρίψασθαι et *ejicere ex urbe* potest intelligi, ut exposuit Küsterus, *et urbe prohibere*, vel *repellere præsidium, a Ptolemæo missum.*

56. οἱ ἔνοικοι, *qui foris sunt, qui concilii non sunt participes.*

57. Recte post Ursinum Casaubonus

μὴ κατάρχοντες φαίνεσθαι χειρῶν ἀδίκων, μηδ' ἀναιρούμενοι τοὺς πολέμους τὰς χεῖρας ἐπιβάλλειν τοῖς πέλας, ἀλλ' ἀεὶ δοκεῖν ἀμυνούμενοι καὶ κατ' ἀνάγκην ἐμβαίνειν εἰς τοὺς πολέμους. *Omni enim diligentia providebant Romani, ne ipsi priores injuriam intulisse, neve susceptis ultro bellis vicinos adpetiisse viderentur; sed ut potius vim illatam repellentes et necessitate adducti suscipere viderentur bella.* Suidas in Ἀμυνόμενοι, et in Ἐμβαίνειν, et Ἀναιρούμενοι, et Πέλας.

Scipio. LVIII. Πολύβιος· Ὡσανεὶ καὶ τὸ αὐτόματον καὶ τύχη τις ἐσωματοποίει τὰς τοῦ Σκιπίωνος πράξεις, ὥστ' ἐπιφανεστέρας ἀεὶ καὶ μείζονας φαίνεσθαι τῆς προσδοκίας. *Aliquis etiam veluti casus et fortuna quædam res gestas augebat Scipionis, ut illustriores semper majoresque exspectatione viderentur.* Suidas in Ἐσωματοποίει.

LIX. Οὐ μὴν οὐδὲ τὸ πάρεργον ἄξιον σιωπῆσαι, καθάπερ ἀγαθοῦ τεχνίτου. περὶ τοῦ Σκιπίωνος λέγων ὁ Πολύβιος. *Verum ne leviora quidem ejus dicta et facta, tamquam solertis cujusdam artificis, silentio præterire decet. Sic de Scipione scribit Polybius.* Suidas in Παρέργως.

LX. Σκιπίων ὁ Ῥωμαῖος συνεβούλευσεν οὕτως, ἢ μὴ πειράζειν, ἢ οὕτως ὥστε ἐκ παντὸς τρόπου τέλος ἐπιθεῖναι τῇ πράξει. τὸ γὰρ δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν πειράζειν, ἅμα μὲν ἐπισφαλές· ἅμα δ' εὐκαταφρόνητον γενέσθαι ποιεῖ παντελῶς. *Scipio Romanus aut omnino rem non tentandam esse suadebat, aut sic tentandam, ut omnibus viribus, quod instituisti, coneris perficere. Nam bis adversum eumdem tentare, et periculosum esse, et contemtui obnoxium prorsus reddere.* Suidas in Πειράζειν.

LXI. Οἱ δὲ, διαζηλοτυπούμενοι πρὸς τὸν Σκιπίωνα, ἐπεβάλοντο διασύρειν τὰς πράξεις αὐτοῦ. *Illi vero, Scipioni invidentes; traducere ejus facta cœperunt.* Suidas in Διαζηλοτυπ.

LXII. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, ὑπερευδοκούμενοι κατὰ πάντα τρόπον τῇ τοῦ Σκιπίωνος ὁμολογίᾳ καὶ τῷ χειρισμῷ τῶν πραγμάτων. *Ro-*

et Valesius hoc in Polybianorum numerum retulerunt.

58. et 59. De *Majore Africano* utique agi videtur.

60. Casaubonus, in Fragmentis Polybianis, pro πρὸς τὸν αὐτὸν πειράζειν legendum πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον προσκόπτειν censuit, *ad eumdem lapidem offendere*. Posses eodem jure πρ. τ. αὐτ. λιθ. πταίειν suspicari, ut habet Polyb. XXXI. 19. aut προσκρούειν, ut est apud Michaëlem Apostolium Proverb. Centur. VII. n. 29. Sed non video, quid sit, quod impediat, quo minus vulgatam teneamus scripturam, ea, quam in versione expressi, sententia, nisi ita ἐν τῷ αὐτῷ potius, quam πρὸς τὸν αὐτὸν scribendum fuisse putemus, quod tamen nec ipsum admodum necessarium videtur.

61. Polybio tribuit Valesius. An de Majore Africano agitur, in Sicilia versante? conf. Liv. XXIX. 19.

62. Ad Polybium retulit Toupius, Emend. in Suidam P. III. p. 518. edit. Lips. perspecteque χειρισμῷ correxit, pro mendoso χωρισμῷ, quod apud Suidam vulgo legitur.

mani autem, valde adprobantes fœdus Scipionis et rerum administrationem. Suidas in Ὑπερευδοκουμ. Scipio.

LXIII. Σκιπίων γοῦν, ὁ Ἀφρικανὸς ἐπίκλην, ἐκπεμπόμενος ὑπὸ τῆς συγκλήτου ἐπὶ τὸ καταστήσασθαι τὰς κατὰ τὴν οἰκουμένην βασιλείας, ἵνα τοῖς προσήκουσιν ἐγχειρισθῶσιν, πέντε μόνους ἐπήγετο οἰκέτας, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος καὶ Ποσειδώνιος. καὶ ἑνὸς ἀποθανόντος κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν, ἐπέστειλε τοῖς οἰκείοις, ἄλλον ἀντ' ἐκείνου πριαμένους πέμψαι αὐτῷ. *Scipio, cui Africano cognomen fuit, a Senatu legatus, ut terrarum orbis regna componeret, ac in manum eorum, quibus reddi æquum fuit, illa restitueret, servos tantum quinque secum duxit, ut narrat Polybius et Posidonius. Cumque unus ex illis in itinere vita esset functus, ad familiares literis datis mandavit, alium ut emerent ad sequc mitterent.* Athenæus Deipnosoph. lib. VI. pag. 273.

LXIV. † Οὐ δυνάμενος δὲ πεῖσαι ἐξ ἀκεραίου διὰ τὴν εὐλάβειαν καὶ ἀπραγίαν τοῦ προειρημένου βασιλέως, ἠναγκάσθη φ' τάλαντα προτεῖναι. καὶ δὴ συγκατέθετο βοηθήσειν ὁ Σέλευκος. *Cum autem persuadere simpliciter (et sine mercede) non posset propter timiditatem et ignaviam prædicti regis, quingenta talenta offerre coactus est. Atque ita Seleucus promisit, opem se laturum.* Suidas in Ἀκέραιος. Seleucus.

LXV. Ὁ δὲ ἔπλει, παράπλους ποιησάμενος τοὺς Σιδητῶν παρῶνας. ἦκον γὰρ Ῥοδίοις εἰς συμμαχίαν. *Ille vero cum classe profectus est, comitari sese jussis Sidetarum paronibus: auxilio enim hi venerant Rhodiis.* Suidas in Παρῶναι, quod tamen perperam ibi pro Παρῶνες vel Πάρωνες scriptum videtur. Sidetæ.

LXVI. Ὁ δὲ, τοὺς Συρακουσίους ἀνασείων, καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀποκαταστήσειν ἐπαγγειλάμενος. *Ille vero, Syracusanos ad bellum concitans, et libertatem se illis restiturum promittens.* Suidas in Ἀνασείειν. Syracusani.

68. De Minori Africano h. l. agi, satis certum est. De illa Scipionis legatione supra dixi in Testimoniis de Vita Polybii, Tit. VIII. n. 2. Conf. Davis. ad Ciceronis Acad. II. 2. et auctores ibi citatos, Plutarch. Apophthegm. p. 201, et Valer. Max. IV. 3, 13.

64. Polybio tribuunt Ursinus et Casaub.

65. Valesius Polybio tribuit. Ὁ δὴ, an Eudamus, classis præfectus Rhodiorum? Liv. XXXVII. 22 seq. παράπλους ex certa (ut mihi quidem videtur) conjectura correxi; cum nihili vocabulum παράπλους h. l. vulgo legatur apud Suidam, quod frustra interpretari solent, *postquam Sidetarum parones exarmasset.* παράπλους ναῦς idem est quod παρασπίσωσα, *navis quæ comitatur, quæ juxta navigat;* sicut παράπλους ναῦς idem quod προσπίσωσα, et ἰσοπλοῦς i. q. ἰσοπλίσωσα. De vocab. παρὼν sive πάρων, *minoris navigii genus* designante, vide Henr. Stephani Thes. Gr. Ling. in hoc vocab. et præsertim in vocab. Μυοπάρων, Adde Schefferum de Militia Navali Veterum, lib. II. cap. 2. p. 71 sq.

66. Vulgo apud Suidam in locum

Tarracon. LXVII. Πολύβιος· Οἱ Ῥωμαῖοι τὰς μὲν ναῦς ἐνεώλκησαν· τοὺς δὲ * ἐν τῇ Ταῤῥακῶνι συναθροίσαντες ἐκ τῶν προγεγονότων ἐλατῖωμάτων, ἐπίνειον ἐποίησαν, ἐπὶ τῷ προκαθίσαντας ἐπὶ τῆς διαβάσεως διαφυλάξαι τοὺς συμμάχους. *Romani vero, subductis in terram navibus, [milites sociosque] ex ante acceptis cladibus Tarraconem congregarunt, ibique castellum navale fecerunt, ut trajectui præsidentes tuerentur socios.* Suidas in Ἐπίνειον.

Thessalorum turbæ. LXVIII. Τῆς παρὰ τοῖς Αἰτωλοῖς χρεωκοπίας κατὰ τὴν Θεσσαλίαν ζηλωθείσης, καὶ πάσης πόλεως εἰς στάσεις καὶ ταραχὰς ἐμπιπτούσης. *Cum ad Ætolorum exemplum, Thessali quoque, ære alieno pressi, novas tabulas poscere conficereque cœpissent, eaque res civitates cunctas seditionibus et turbis complevisset.* Suidas in Χρεωκοπεῖται.

Tyana. LXIX. Τὸν δὲ, καθήμενον περὶ τὰ Τύανα, κατηργηκέναι καὶ καταπροΐεσθαι τοὺς καιρούς. *Illum autem, ad Tyana sedentem, otiosum esse, et rei bene gerendæ occasiones e manibus dimittere.* Suidas in Κατηργηκέναι.

Viriathus. LXX. † [Ὅτι βάρβαροί τινες κτείνουσι Βυρίατθον τυραννήσαντα, ταύτῃ προσάγεσθαι τὸν τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸν ἡγούμενοι εἰς εὔνοιαν. Καὶ δὴ ἀφικόμενοι τῶν τοῦ Βυριάτθου αὐθεντῶν τινες,

verbi ἀνασείων irrepsit ἐρεθίζων, quod alterius est interpretatio. Verum restituit Valesius, in Fragmentis Polybii. An agitur de Theodoto, qui cum Sosido Syracusanos simul ad libertatem, simul ad arma vocavit? Liv. XXIV. 21.

67. τῇ Ταῤῥακῶνι ex vetustis Suidæ editt. restitui. τῷ Ταῤῥακῶνι sua auctoritate edidit Ursinus in Fragm. Polyb. et post eum Casaubonus. τῇ Ταῤῥακώνῃ Küsterus cum Porto. Omnia hæc ferri possunt. Attamen diversa paulisper forma nomen hoc apud Polybium usurpatur, nempe Ταῤῥάκων, Ταῤῥάκωνος, Ταῤῥάκωνι, quam eamdem, omissis ceteris, Stephanus Byzant. notavit. At Suidas, suo loco, Ταῤῥακὼν, πόλις, ait, καὶ κλίνεται Τωῤῥακῶνος. Utro genere nomen hoc alias usurpaverit Polybius, ex locis, ubi occurrit, haud adparet. Ceterum ante hæc verba ἐν τῇ Ταῤῥακῶνι excidisse utique vocabulum στρατιώτας, συμμάχους, aut aliquid in eamdem fere sententiam videtur: nam cum Porto et Küstero componere τοὺς ἐν τῇ Ταῤῥακῶνι, et *Tarraconenses* interpretari, non placet. De Neronis forte in Hispaniam adventu post Scipionum calamitatem egerat hoc loco Polybius; quamquam non omnibus momentis conveniunt quæ de ea re Livius habet XXVI. 17.

68. Ad Polybium auctorem cum Ursino retulit Casaub. De Ætolorum novis Tabulis vide Polyb. XIII. 1. De Thessalorum turbis conf. Liv. XXXIV. 51.

69. Polybio tribuit Valesius. Ac passim de rebus Cappadociæ, quo pertinet hoc fragmentum, copiose egisse Polybium lib. XXXI. et seqq. ex Reliquiis Historiarum ejus adparet. Videri potest h. l. προΐεσθαι scribendum, ut de tempore præterito intelligatur, et conveniat cum κατηργηκέναι. Sed ipsum hoc κατηργηκέναι a Suida exponitur ἀνέργητον εἶναι in præsenti, *otiosum esse, in desidiam delapsum esse.*

70. Posteriorem fragmenti hujus partem inter Polybiana retulit Casaubonus; multum autem augeri illud posse, ex Suida in Βοριάνθος, notavit Gronovius. Ac potuerat quidem Polybius in rebus Hispaniæ, anno urbis 606. gestis, quo innotescere Viriathus cœpit, viri hujus mentionem facere: sed ad id tempus, quo periit Viriathus,

ἄθλα τῶν περὶ τὸν ἄνδρα πεπραγμένων ἠξίουν παρὰ Καιπίωνος κομίζεσθαι. Ὁ δὲ Καιπίων ἀποκρίνεται, μηδαμῶς εἶναι Ῥωμαίοις ἔννομον, ἐν ἐπαίνῳ ποιεῖσθαι τὰς κατὰ τῶν στρατηγῶν τοῖς ἀρχομένοις ἐπιχειρουμένας ἐπιβουλάς. *Barbari quidam Viriathum tyrannum interfecerunt, ea re putantes se imperatoris Romanorum benevolentiam sibi esse conciliaturos. Quidam igitur percussorum, Cæpionem adeuntes, cædis perpetratæ præmia ab eo postularunt. Quibus Cæpio respondit, non solere Romanos probare insidias, quas milites contra duces suos essent moliti.* Suidas in Βοῤῥανδος et in Ἐπιβουλαί.] Viriathus.

A. U. 614, non pertigit hujus scriptoris Historia universalis. Potuerat quidem etiam in introitu historiæ Belli Numantini, quam separatim perscripsit, res a Viriatho gestas breviter perstringere, quoniam ab hoc viro incitati arma primum ceperant Numantini, ut Appianus docet, Hist. Hispan. cap. 66. et 76. Sed Suidæ ætate jam pridem deperditus haud dubie fuerat ille Polybii liber, et in Constantini Porphyrogeniti Excerptis (e quibus hoc Fragmentum descriptum esse prodit initialis particula Ὅτι) nihil ex Polybii historia Belli Numantini decerptum constat. Denique in stylo totius hujus Fragmenti nihil magnopere inest Polybiani coloris, et solo nomine *Scipionis*, quod perperam vulgo h. l. apud Suidam legitur, inductus fuisse Casaubonus videtur, ut ex Polybii Historiis decerptum hoc fragmentum suspicaretur. Sed Καιπίωνος et Καιπίων pro vulgato Σκιπίωνος et Σκιπίων esse rescribendum, ipsumque illud portentum nominis Βοῤῥάνδος, quod ex vitioso codice Suidas in horrea sua retulit, ex Βοῤῥάνδος, Οὐοῤῥάνδος vel Οὐϊῤῥάνδος esse corruptum, docui in Emendationibus et Observationibus in Suidam, anno MDCCLXXXIX. editis, p. 24 sq. ibidemque de dissensione monui, facile quidem conciliandæ, quæ interesse videtur de morte Viriathi inter alios auctores (velut Livium Epit. lib. LIV. Velleium Paterc. II. 1. Valerium Max. IX. 6, 4. Auctorem de Viris Illustrib. in Viriatho) et inter hunc auctorem, e quo fragmentum nostrum ductum est, cum quo vicissim ad verbum pæne consentit Eutropius IV. 7, 16. ubi, *Viriatus*, ait, *a suis interfectus est... Cum interfectores ejus præmium a Cæpione consule peterent, responsum est, numquam Romanis placuisse, imperatorem a suis militibus interfici.*

POLYBII

FRAGMENTA GRAMMATICA.

I. † Ὁ ΔΕ φέρων ἐκαστέρω τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἁβλεπτήματα· τὰ δὲ τῶν λογιστέρων αὐτὸν ἠνία. *Ille vero idiotarum peccata patienter ferebat; sed prudentiorum, male ipsum habebant.* Suidas in Ἁβλεπτήματα.

II. Ὁ δὲ, οὐ σφόδρα στοχαζόμενος τῆς τοῦ βασιλέως γνώμης, ἀβουλοτάτα διεπράξατο. *Ille vero, non admodum ratione habita sententiæ regis, imprudentissime rem est exsecutus.* Ἀβουλῶ.

III. Θαυμαστή γάρ τις κίνησις, ὡς ἔοικε, τἀνθρώπου πρὸς τοῦτο τὸ μέρος καὶ ἀγριότης. (ἐπὶ φιλαργυρίας.) *Mirus quidam motus ac ferus impetus, ut videtur, illius hominis in hanc partem fuit.* (*de avaritia agitur.*) Ἀγριότης.

IV. Ἠγανία δὲ, μὴ τοὺς στρατιώτας ἐπιλείπῃ τὰ ὀψώνια. *Timebat vero, ne milites cibaria deficerent.* Ἀγανῶ.

V. Ὁ δὲ στρατηγὸς, οὐ δυνάμενος ἐνεγκεῖν τὴν ἀδικοδοξίαν τῶν ταῦτα λεγόντων. *Imperator vero, cum ferre non posset iniquam eorum, qui ista dicebant, consilium.* Ἀδικοδοξ.

VI. Πολύβιος· Ἐπικρύπτειν ἅπασι τὴν ἀδεσίαν αὐτῶν καὶ τὴν ἀβεβαιότητα. *Apud omnes occultare perfidiam eorum et inconstantiam.* Ἀθεσία.

VII. Πολύβιος· Ὁ δὲ, προσπεσὼν, αἴρεται νίκην εὐτυχεστάτην. *Ille vero, hostem adortus, victoriam reportavit felicissimam.* Αἴρει.

VIII. Ἀκόλουθον ἐπέβη τὸ τέλος ταῖς προτέραις ἐνεργείαις. *Finis consecutus est, industriæ atque constantiæ consentaneus, quam ille adhibuerat.* Ἀκόλουθον.

1. Non video, quid spectans Casaubonus Polybio hoc fragmentum tribuerit, in quo nihil Polybianum equidem reperio.

2. De hoc minus repugnem, quod ab eodem Casaub. huc relatum est. Verbum στοχάζομαι ea notione, quam in vers. Lat. expressi, sæpius usurpat Polybius. Küsterus: *non admodum considerata nec satis intellecta sententia.*

3. Καὶ ἀγριότης. Adjeci καὶ cum Toupio, qui Polybio fragmentum hoc adsignat, Emend. in Suid. P. I. p. m. 14.

4. Polybianum utique mihi visum est, et jungitur apud Suidam aliis Polybianis.

5. Et alias vocab. ἀδικοδοξία usurpat Polybius, cui hoc fragm. tribuit Vales.

6. Polybianum esse, singula pene vocabula produnt.

Suidas in Ἀκρόπολις.

IX. Δαμάσκιος· Τὰ γὰρ ἐπιφανέστατα τῶν ὀχυρωμάτων ὡς ἐπὶπαν κοινὴν ἔχει τὴν φύσιν. Γνοίη δ' ἄν τις τὸ λεγόμενον ἐκ τῶν περὶ τὰς Ἀκροπόλεις συμβαινόντων. αὗται γὰρ δοκοῦσι μὲν μεγάλα συμβάλλεσθαι πρὸς ἀσφάλειαν τῶν πόλεων ἐν αἷς ἂν ὦσι, καὶ πρὸς τὴν τῆς ἐλευθερίας φυλακήν· γίνονται δὲ πολλάκις αἴτιαι δουλείας καὶ κακῶν ὁμολογουμένων, ὡς φησι Πολύβιος. *Damascius: Munimenta enim maxime insignia ancipitem plerumque naturam sua habent usum. Id ita esse, facile quis intelliget ex eis, quæ Arcibus solent accidere. Hæ enim multum quidem conferre videntur ad securitatem urbium, in quibus sunt, et ad libertatem tuendam: attamen haud ita raro servitutis et manifestorum malorum caussæ exsistunt, ut ait Polybius.*

Ἀλάστωρ. et Παρασταστικῶς.

X. Ὁ δὲ ἔγραφε πικρῶς καὶ παραστατικῶς, ἀλάστορας ἀποκαλῶν καὶ παλαμναίους διὰ τῆς ἐπιστολῆς, εἰ οὕτως αἰσχρῶς προήσονται τοὺς τόπους, μηδὲν παθόντες ἢ ἰδόντες κακόν. *Ille autem acerbe et ferociter scripsit, sceleratos eos et nefarios in epistola vocans, si tam turpiter loca prodituri essent, quum nullum malum nec passi essent nec vidissent.*

Ἀλκή.

XI. Πολύβιος· Οὐδὲ γὰρ καὶ λόγων ἀλκὴ θανάτου καταφρονεῖν. *Vis enim doctrinæ et rationis mortem etiam contemnere novit.*

Ἀλογιστία.

XII. Πολύβ. Ὀλίγοι δέ τινες ἦσαν οἱ κατανύσαντες. οἱ δὲ ἀντέπιπτον· ὧν οἱ μὲν ἀλογιστίαν, οἱ δὲ μανίαν ἔφασαν εἶναι τὸ παραβάλλεσθαι καὶ κυβεύειν τῷ βίῳ, τοιαράπαν ἀνενόητον ὄντα τῆς μάχης καὶ τῆς βαρβαρικῆς χρείας. *Pauci nonnulli probabant: at plerique refragabantur, quorum alii temeritatem, alii insaniam dicebant esse, caput objicere periculis, et vitam incertæ fortunæ aleæ committere, cum nescius omnino sis generis pugnæ et rationis, qua in rebus gerendis utuntur barbari.*

Ἀναδίξασθαι.

XIII. Πρὶν ἀναδίξασθαι τοὺς ἐσκεδασμένους ἐν ταῖς προνομαῖς. *Priusquam reciperet* (vel *rursus contraheret*) *eos, qui pabulandi causa dispersi erant.*

Ἀναδρομή.

XIV. Ἀναδρομὴ γίγνοιτο, κούσφαλλοίμεθα. Δεῖ πρόχειρον

9. Correxi τῶν πόλεων ἐν αἷς ἂν ὦσι, quod etiam in vers. Lat. expressit Küsterus. Mendose apud Suidam τῶν πολίων ἐν οἷς ἂν ὦσι.

10. Convenire utique videtur Polybio, cui tribuit Casaub. Vocabulo παραστατικῶς et alibi eadem notione utitur hic scriptor. Utitur et Diodorus Siculus, diversa paulisper notione, *fidenter, forti animo.* conf. Wesseling. ad Diodori Legat. XXVII.

12. Conferendus Suidas in Κατανύσαντες, in Ἀνενόητος, et in Κύβοι, et Κυβεύω. Suspicatus est Gronovius, spectari monitum quod Q. Fabius M. Livio dedit, ad bellum proficiscenti, *ne, priusquam genus hostium cognoscet, temere manum consereret.* Liv. XXVII. 40. At videtur potius de uno quodam viro agi, in certamen singulare cum barbaro quodam prodituro.

13. Medilis Polybianis interscribitur apud Suidam, et videtur recte a Casaub. Polybianis adnumeratum.

14. Polybio tribuit Casaub. eum

ἔχειν δεῖ τὸν στίχον τοῦτον. Τοῦτο μὴ ποιήσας Λεύκιος ὁ Ῥωμαῖος, μεγάλως ἐσφάλη. Οὕτω παρ' ὀλίγον σφάλλεται τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων, τῶν ἡγουμένων ἀκρισία. Ἱκανὰ τῶν τοιούτων παραδείγματα τοῖς εὖ φρονοῦσιν, ἥ τε Πύρρου τοῦ τῶν Ἠπειρωτῶν βασιλέως βία καὶ πάροδος εἰς Ἄργος, ἥ τε Λυσιμάχου στρατεία διὰ Θρᾴκης ἐπὶ Δρομιχαίτην τὸν βασιλέα τῶν Ὀδρυσῶν, καὶ πολλὰ δὴ τούτοις ἕτερα παραπλήσια. *Receptus tibi pateat; nec eventus cœpta frustrabitur. Hunc versum semper in promtu habere oportet; quod quia non fecit Lucius Romanus, in gravissimam calamitatem incidit. Sic maximæ res levi momento ad irritum recidunt, ducum imprudentia. Hujus rei documentum abunde præbent intelligentibus cum Pyrrhi, Epirotarum regis, violentia et irruptio in Argivorum urbem, tum Lysimachi expeditio per Thraciam adversus Dromichætem, Odrysorum regem, suscepta, multaque alia his similia.* Suidas in Ἀνάληψιν.

XV. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, τῶν γεγονότων οὐδὲν ὅλως εἰδότες, περὶ ἀναζυγῆς ἐγένοντο. *Romani vero, prorsus ignari eorum, quæ accidissent, reditum parabant.* Ἀναζυγαῖς.

XVI. Οἷς δ' ἅμα ἀναταδεὶς καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ φόβον ἐπικρεμάσας. *Aliis vero minas simul intentans, et metum sui incutiens.* Καὶ, ἀνατατικῶς κελεύων· (ἀντὶ τοῦ προστακτικῶς καὶ ἐμβριθῶς.) *Minaciter imperans.* Ἀναταδὰς et Ἐπικρεμάσας.

XVII. Τὰ μὲν φιλάνθρωπα παρεσιώπων, τὰς δὲ ἀνατάσεις καὶ ἀπειλήσεις ἔλεγον. *Quæ quidem ad benignitatem pertinebant, silentio præterierunt; quæ duriora erant, et minas, commemorarunt.* Ἀνατάσεις.

XVIII. Ὁ δὲ, συναθροίσας τοὺς φίλους, ἀνεδίδου διαβούλιον, τί δέον εἴη πρᾶξαι. *Ille vero, convocatis amicis, deliberandum proposuit, quid facto esset opus.* Ἀνεδίδου.

Ursino: nec videtur ab usu hujus scriptoris abhorrere. Quis vero sit *Lucius* ille, cujus calamitas occasionem præbuit auctori præceptum hoc lectoribus suis inculcandi, viderint doctiores. An idem, cujus mentio fit in Fragm. Historico XXVI? An L. Postumius, de quo Liv. XXIII. 24. ad A. U. 538? Sic decerptum fuerit fragmentum e fine libri VI. Aliud haud dubie egerat Reiskius, cum ad hoc Fragm. (in Animadv. ad Polyb. p. 781.) scripsit: "Lucius Romanus, qui hic commemoratur, est L. Cornelius Scipio, patruus Africani majoris, qui cecidit una cum fratre in Hispania." Avunculo illi Africani majoris, Cnæo non Lucio fuisse cognomen, norunt omnes. In Græcis verbis nonnulla correximus; scil. primo τῶν ἡγουμένων, pro ἡγεμόνων, quod perperam vulgo apud Suidam scriptum legitur; et deinde στρατεία pro στρατιὰ, quod vulgo h. l. editur.

15. Proxime subjicitur alii Fragmento apud Suidam, quod citra dubium Polybii est, et recte hoc ipsum ad eumdem auctorem retulisse videtur Valesius.

16. Hæc duo, et id quod sequitur num. 17. probabiliter Polybio tribuit Casaub.

18. Ad Polybium auctorem recte retulit Ursinus. Similia verba legnntur VII. 5, 2. nec tamen ita paria, ut cum Gronovio putandum sit, ex illo loco confictum esse hoc fragmentum.

Suidas in Ἀπιστότατα.

XIX. Πολύβιος· Πάντων δὲ ἦσαν τούτων οἱ στρατηγοὶ ἀγνοήτοι. *Horum autem omnium ignari erant duces.*

Ἀπιστοτάτως.

XX. Οὐκ ἄξιον, ἀπιστοτάτως παραβραμεῖν περὶ τῶν τοιούτων. *Non decet, hæc talia sine notatione prætermittere.*

Ἀπαραγγ.

XXI. Πολύβιος· Καὶ πανταχόθεν ἀπαραγγέλτως ἠθροίζοντο. *Et undique injussi conveniebant.*

Ἀνίσταντο.

XXII. Πολύβ. Ἐκεῖνον γὰρ οὔτε σκότος, οὔτε χειμῶνος μέγεθος ἀπέστησεν οὐδέποτε τῆς προθέσεως· ἀλλὰ, καὶ ταῦτα διαθούμενος, καὶ τὰς ἀῤῥωστίας ἐκπονῶν, καθῖκτο, καὶ διευτυχήκει πάντα τὸν χρόνον. *Illum enim neque tenebræ, neque tempestatis magnitudo a proposito umquam dimoverunt: sed, hæc incommoda fortiter superans, et morbum labore vincens, consecutus est propositum, et perpetua felicitate est usus.*

Ibid.

XXIII. Πολύβ. Ἀποσχόντες τῆς ἰδίας παρατάξεως ἐφ' ἱκανόν τινα τόπον, οἱ μὲν πλείους ἀπέστησαν· (immo ὑπέστησαν·) δύο δὲ ἐπὶ πολὺ προῆλθον. *Cum ab acie sua satis longo intervallo abessent, plerique quidem substiterunt, duo vero longius progressi sunt.*

Ἀπηρείσατο.

XXIV. Πολύβ. Ὁ δὲ, ἀπορῶν τοῖς ὅλοις, πέρα ἐπί τινα τοιαύτην ἐλπίδα κατὰ τὸ παρὸν ἀπηρείσατο τὴν ἐνεστῶσαν ἀπορίαν. *Ille vero, de summa rei sollicitus, tali tandem spe in præsenti difficultate nisus est.*

Ἀπλῶς.

XXV. Πολύβ. Οὐ καιρὸς ἀφυέστερος οὐ γέγονεν ἁπλῶς. *Quo nullum utique tempus extitit magis alienum.*

Ἀποστομοῦν.

XXVI. Προέθετο τὰς διώρυγας ἀποστομοῦν τὰς ἐπιφανεστάτας. *Fossas maxime insignes terra obruere statuerat.*

Ἀπὸ τοῦ κρατίστου.

XXVII. Πολύβ. Καὶ τὸ μὲν παλαιὸν ἀπὸ τοῦ κρατίστου ἐγένετο παρὰ Ῥωμαίοις ἡ Μονομαχία. ἐν δὲ τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς

19. Plenius repetitur hoc Fragmentum in voc. Στρατηγία, et jam insertum est a nobis lib. XI. 8, 2. ut non repeti debuerit hoc loco. Aliud Fragm. quod habet Suidas ad voc. Ἀπιπόητον, vide supra in Ἀλογευτία.

20. Colorem utique habet Polybianum, et perspecte huc retulit Valesius.

22. Καθῖκτο ex conject. correxi; intell. τῆς προθέσεως. Vide Lexic. Polyb. in καθιπτῶσθαι. Mendose vulgo καθῆστο.

23. Ex mendoso codice hæc descripsit Suidas, in quo ἀνίστασαν erat, pro ὑπέστησαν, quod non dubito scriptum fuisse a Polybio. Bene habet interpretatio Lexicographi, cum addit, ἀντὶ τοῦ ἰσχυν τοῦ δεύμου, id est, *inhibuerunt cursum*. Contra ἀνίστασαν est *defecerunt*, quod nullo modo videtur esse hujus loci. Paullo ante, pro τόπον, quod recte posuit Casaubonus, perperam τρόπον legitur apud Suidam.

25. Repetitur in Ἀφυής.

26. Gronovius, in Fragmentis Polybianis hoc referens, hanc notam subjecit: "Suspicor, ceteris ad complendum sensum, ut solet, a Suida adjectis, ortum hoc Fragm. ex lib. V. cap. 62. (vers. 4.) quamquam ibi legatur ἀποστομοῦν."—Sed quum ἀποστομοῦν, ut recte monuit Küsterus, contrariæ sit significationis τῷ ἀποστομοῦν, nec cetera satis conveniant; ex alio Polybii loco (si modo Polybii est, quod equidem non negem,) decerptum esse Fragmentum oportet.

πολλαὶ ὁδοὶ εὕρηνται. *Et olim quidem apud Romanos singula-* Suidas in
ria certamina bona fide fiebant. Nostris vero temporibus
multæ fraudes inventæ sunt.

XXVIII. † Δείσαντες οὖν τὸ ἀπραγμάτευτον, λυπρᾶς οὔσης Ἀπραγμά-
αὐτῶν τῆς γῆς, καὶ πάσης ἀθρόον ἀγορᾶς διακλεισθέντες, ἐν ἀκαρεῖ τευτον.
χρόνῳ ἐκινδύνευον διαφθαρῆναι. *Metuentes igitur, ne negotiatione*
et commercio privarentur, cum terra ipsorum parum esset
fœcunda, omni commeatu prorsus interclusi, periculum erat,
ne brevi tempore perirent.

XXIX. Πολύβ. Ἀκούων ταῦτα πάντα διὰ τῆς αὐλαίας, ἐγέλα Αὐλαία.
ὁ βασιλεύς. *Hæc omnia per aulæum audiens, risit rex.*

XXX. Πολύβ. Προορώμενος δὲ καὶ καταβρωδῶν τὸ βάρος καὶ Βάρος.
τὸ φιλόνεικον τῶν ἀνθρώπων. *Prospiciens vero* (vel *suspectum*
habens) *et formidans potentiam hominum et ingenium con-*
tentiosum.

XXXI. Πολύβ. Ὁ δὲ ἐξαναστὰς προῆγε, τὰ μὲν ὑπὸ τῆς ἀῤῥω- Βαρυνόμενος.
στίας, τὰ δὲ ὑπὸ τῆς ἡλικίας βαρυνόμενος. εἶχε γὰρ ἑβδομηκοστὸν
ἔτος. *Ille vero, discedens inde, progressus est, partim quidem*
morbo, partim vero ætate gravatus. Septuagesimum enim
agebat ætatis annum.

XXXII. Πολύβ. Τότε νομίσας τὴν ἐκ πυρὸς ἔχειν βάσανον, Βασανίζειν.
ἀπελύθη τῆς ὑποψίας. *Tunc existimans, se habere explorati-*
onem per ignem, liberatus est suspicione.

XXXIII. † Ὁρῶν δὲ τοὺς στρατιώτας δεισιδαιμονοῦντας ἐπὶ Δεισιδαίμων.
τοῖς σημείοις, ἐφιλοτιμεῖτο διὰ τῆς ἰδίας ἐπινοίας καὶ στρατηγίας
μεταθεῖναι τὰς τοῦ πλήθους εὐλαβείας. *Videns autem, prodigia*
animis militum injecisse religionem, commento aliquo suo arte-
que metum multitudinis in fiduciam vertere studebat.

XXXIV. Πολύβ. Διαβιασάμενος δὲ τὴν ἀσθένειαν τῇ συνηθείᾳ Διαβιασάμ.
τῇ πρὸ τοῦ, παρῆν ἐξ Ἄργους εἰς Μεγαλόπολιν αὐθημερόν. *Sed*
infirmitatem vi vincens, propter superioris temporis consue-
tudinem, Argis eodem die Megalopolin pervenit.

XXXV. Ἔδοξεν οὖν αὐτῷ ἐπισφαλὲς ἔχειν τι κοινωνῆσαι αὐτοῖς Διατυούσης.

28. Polybio tribuit Ernest. in Lexico Polyb. voc. Ἀπραγμάτ.

29. De Antigono hoc dici putavit Casaub. et conferre jussit Senecam de Ira III. 22. Sed res Antigoni expesuit Polybius lib. II. usque ad quintum, qui integri supersunt, nec in eis reperiuntur ista verba.

30. Βάρος h. l. Suidas interpretatur τὸ πλῆθος, τὴν ἰσχύν.

31. An eodem pertinet Fragm. quod exhibemus infra ad vocab. Διαβιασάμενος, n. 34?

33. Ad Polybium auctorem retulit hoc Valesius; pariterque illud, quod habet Suidas in Διέξεντες his verbis: Οἱ δὲ αἰφνιδίως ἐπιπεσόντες τῷ τάγματι καὶ διὰ τῆς φάλαγγος διέξαντες (sic pro διίξαντες legere jussit Vales.) προσωτέρω τοῦ Ῥωμαίους. Id est: *Illi vero repente leg onem invadunt, et, cum vallem transiissent, in Romanos impetum faciunt.*

35. Polybio probabili ratione tribuit idem Valesius. αὐτῷ ante ἐπισφαλὲς inseruit Küsterus, quod non est in

Suidas in τῆς πράξεως, καὶ διαπεσούσης καὶ συντελεσθείσης τῆς ἐπιβουλῆς. *Videbatur igitur res periculo non vacare, si conspirationis illorum particeps fieret, sive ad irritum cecidissent insidiæ, sive ad speratum finem essent perductæ.*

Διαστύσας. XXXVI. † Τοὺς μὲν στρατιώτας διασπεύσας, τοὺς δὲ χιλιάρχους παρακαλέσας ἅψασθαι τῆς πράξεως. *Cum milites incitasset, et tribunos militum cohortatus esset, ut manum operi admoverent.*

Διασχών. XXXVII. Πολύβ. Ὁ δὲ, διασχὼν τῶν πολεμίων ὡς τρία στάδια, κατεστρατοπέδευσε, μεταξὺ λαβὼν τὸν ποταμόν. *Ille vero, cum tria circiter stadia ab hoste abesset, castra posuit, fluvium munimenti loco hostibus objiciens.*

Διατατικώτερον. XXXVIII. Πολύβιος· Τοῦτ' ἄμεινον ὑπολαμβάνοντες εἶναι καὶ διατατικώτερον, τὸ μήτε τῷ καιρῷ, μήτε ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς καὶ παραστατικαῖς διαθέσεσι παραγίγνεσθαι τῶν ἐναντίων. Quæ Küsterus, obscurissimum esse hoc fragmentum conquerens, sic est interpretatus: *Melius existimantes esse, et prudentiæ ducis magis conveniens, neque temporis opportunitatem negligere, neque ad hostes accedere, cum duces pro concione animos illorum orationibus accendissent.* Jo. Alb. Fabricius ad Sextum Emp. p. 225. his verbis Latine reddendum idem fragm. putavit: *Hoc melius ducentes esse, et quo ab inimicis*

superioribus Suidæ editionibus, et pro ἴχνη τι, quod haud male dabant illæ, ἴχνιτι edidit, nescio an ex MStis, quorum tamen nullam fecit mentionem. In fine pro ἐπιβουλῆς fortasse ἐπιβολῆς legendum, quod vocab. frequentissime cum illo solent commutare librarii. ἐπιβουλὰ *insidiæ*; ἐπιβολὰ *inceptum, institutum, molitio.*

36. Et hoc ad Polybium Valesius retulit.

38. Putavi, agi fortasse de dura aliqua conditione, hostibus pacem petentibus proposita, de qua deliberaturi illi erant. Quærebatur, an legati Romani interfuturi essent deliberationi. Consultius duxerunt, non interesse: id et tutius sibi fore existimantes, et majorem etiam vim habiturum; quoniam, si præsentes hi adessent, ad preces fortasse converterentur illi; si abessent, viderent, nil aliud superesse, nisi ut aut acciperent conditionem, aut extremam belli fortunam tentarent. Sed hanc meram esse conjecturam, pulcre intelligo. Ceterum non adsentior Küstero et Fabricio, διατατικώτερον legendum putantibus, in cujus tamen vocabuli interpretatione mire alter ab altero dissentit. Apud Sextum Empir. adv. Mathem. lib. I. cap. 2. sect. 45. (ad quem locum Fabricius de hoc Polybii Fragm. disserit) manifesto errore διατατικώτερον scribitur pro διατονικώτερον, quod ibi non, ut Fabricius voluit, *distinctionem* denotat, sed *majorem extensionem, quæ tribuitur alicui vocabulo;* quemadmodum cum ex ipso contextu adparet, tum extra omnem dubitationem ponitur per verbum διατέθη, quod mox ibidem sequitur, et recte ab eodem Fabricio exponitur de *majore extensione*, qua accipitur vocabulum *Grammaticæ*, quod prima origine non nisi ipsarum literarum, id est, elementorum scripturæ notitiam significaverat. Sed h. l. notio vocabuli διατατικώτερον ab alia notione verbi διατείνομαι derivari debuit, nempe qua *contendere, niti* denotat. Confer quæ notamus ad Polyb. X. 27, 7. ubi vocab. διάτασιν huic scriptori restituimus, cum in διάβασιν esset corruptum. Porro, quum pro τῷ καιρῷ (quod in Fragm.

magis dignoscatur, si cum adversariis non versentur, neque quando occasione illi gaudent, neque quando conventus celebrant, aut efferuntur animis. Mihi talis fere visa est esse sententia: *Hoc melius existimantes et majorem vim habiturum, si ipsi tempori et concioni feroci ac tumultuosæ adversariorum non interessent.* Suidas in

XXXIX. Πολύβ. Ὅταν ᾖ τὸ δίκαιον ἐκλαβεῖν παρὰ τῶν ἀδικησάντων, ἢ κατὰ νόμους, ἢ κατά τινας ἄλλας ὑποκειμένας δικαιοδοσίας. *Cum jus suum repetere ab eis, qui injuriam nobis fecerunt, licet, vel secundum leges, vel secundum alias, usu et instituto receptas satisfaciendi rationes.* Διπαιοδοσία.

XL. Πολύβ. Ἀπελθεῖν εἰς πόλιν, ἣ δυεῖν μὲν ἡμερῶν ἀπεῖχε. *Abire in urbem, quæ bidui itinere aberat.* Καὶ αὖθις· Δυεῖν προελέσθαι θάτερον, ἢ τὸ, ἢ τό. *Duarum rerum alteram eligere, aut hoc, aut illud.* Δυεῖν.

XLI. Πολύβ. Ἐς παραπλησίαν διάθεσιν ἦλθον τοῖς ἐν ταῖς πολυχρονίοις ἀῤῥωστίαις δυσκοτμοῦσι. *Eodem modo adficiebantur, ac illi, qui cum diuturnis morbis conflictantur.* Δυσκοτμ.

XLII. Πολύβ. Τοῖς βουλομένοις πάντα κίνδυνον ἐθελοντὴν ὑπομένειν. *Illis, qui omne periculum ultro sustinere voluissent.* Forsan et huc referendum illud: Προσλαβὼν ἐθελοντὰς ἐκ παντὸς τοῦ στρατεύματος. *Secum sumens eos, qui ex omni exercitu sponte se obtulerant.* Ἐθελοντήν. Ἐθελοντάς.

XLIII. Πολύβ. Φῶς ἑαυτοῖς παρεσκεύαζον εἰς τὸ μήτε σφάλλεσθαι, μήτ' εἰκοβολεῖν. *Lucem sibi pararunt, ne vel laberentur, vel temere jacularentur.* Εἰκοβολεῖν.

XLIV. † Πρόδηλος γὰρ ἐγένετο ἡ φυγὴ, καὶ ὑπεναντίων ἐκκλήσεις πρὸς ἐπίθεσιν. *Manifesta enim fuit fuga, quæ hostes ad eos invadendos invitabat.* Ἐκκλήσεις.

---

nostro recte legitur in omnibus Suidæ editionibus) Ursinus in Polybii Fragmentis, nescio quo casu vel consilio τῶν καιρῶν scripsisset, adoptans hanc scripturam Casaubonus, excidisse verbum ἀμελεῖν putavit, quod nescio quo pacto probare et in versione Latina exprimere potuerit Küsterus. Denique quod στεγνίσθαι pro παραγίνεσθαι ad oram libri adscripsit Ursinus, id quo pertineat, ipse viderit.

39. Idem Fragm. repetitur apud Suid. in Ἐκλαβεῖν. Ad verba ἄλλας ὑποκειμένας διπαιοδοσίας monuit Casaubonus: "puta, per arbitros, et legationes intercedentium populorum."—Posses etiam intelligere peculiares quasdam conventiones de jure dicendo inter duas civitates initas, quæ σύμβολα dicuntur. conf. Polyb. XXXII. 17.

40. Posterius Fragm. an pariter Polybii sit, non definiverim. Sæpe apud Suidam verba καὶ αὖθις non significant, esse aliud Fragmentum *ejusdem auctoris*, sed esse aliud exemplum, quo idem usus vocabuli vel phraseos confirmetur. Ceterum, in hoc quidem exemplo, parum refert.

43. Posses suspicari, agi de expeditione nocturna Scipionis adversus castra Syphacis et Pœnorum; sed ea res narratur in Reliquiis lib. XIV. cap. 4 sq. neque ibi ista verba leguntur.

44. Polybianum hoc mihi visum

Suidas in Ἐκμηχ.

XLV. Ὁ δὲ, ἐκμηχανησάμενος τὴν δύναμιν ἐκ τῶν δυσχωριῶν, κατεστρατοπέδευσε. *Ille vero, cum copias ex locorum angustiis expedivisset, castra metatus est.*

Ἐκ συγκειμ.

XLVI. Τότε δὲ καὶ εἰς τάξιν τινὰ ὥσπερ ἐκ συγκειμένου κατέστησαν, καὶ ἐν κόσμῳ τὸν ἀγῶνα ἐποίησαν. *Tunc vero etiam velut ex composito aciem quodammodo instruxerunt, et ordine pugnam commiserunt.*

Ἐκφανεστ.

XLVII. Πολύβ. Τὸ γὰρ μάλιστα λυποῦν ἀεὶ τῶν ἐν χερσὶν ὄντων, ἐκφανεστάτας ἔχει τὰς χαράς. *Quod enim in præsens maximo dolore nos adficit, id (postea) maxime insignem adferre lætitiam solet.*

Ἐνέσαν.

XLVIII. Καὶ τοῖς πύργοις πῦρ ἐνέσαν. *Et turribus ignem injecerunt.*

Ἐξέβη.

XLIX. Πολύβ. Ἐπιγίγνεται χειμῶνος μέγεθος ἐξαίσιον. *Supervenit insolita gravissimaque tempestas.*

Ἐξαυτῆς.

L. Ὁ δὲ ἐξαυτῆς προῆγε, βάδην τῇ πορείᾳ χρώμενος. *Ille vero confestim profectus est, presso gradu incedens.*

Ἐξιδιάσε.

LI. Οὐ μόνον ἑαυτοὺς ἐξεθεάτρισαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν κατέστρεψαν. *Non solum se ipsos publico contemtui exposuerunt, sed etiam totam Græciam everterunt.*

Ἐξίστησι.

LII. † Ὁ δὲ τῇ πολυχρονίῳ τριβῇ τῶν πολεμικῶν οὐδ' ὅλως ἐξέστη τῶν φρενῶν. *Ille vero, propter diuturnum rerum bellicarum usum, nequaquam de statu mentis dejectus est.*

Ἔξοινος.

LIII. Πολύβ. Ἔξοινοι γεγονότες καὶ κατὰ τὰς σκηνὰς ἐῤῥιμμένοι πάντες, οὔτε παραγγέλματος ἁπλῶς ἤκουον, οὔτε τοῦ μέλλοντος ἐλάμβανον οὐδ' ἠντιναοῦν πρόνοιαν. *Omnes autem, vino madidi, et per tentoria strati, nec imperium ducis audiebant, nec de futuro ullo modo erant solliciti.*

Ἐξ ὁμολόγου.

LIV. Διὰ τὰς ἐξ ὁμολόγου καὶ συστάδην μάχας πολλοὶ ἔπιπτον ἐξ ἀμφοτέρων. *Præliis ex composito pugnatis et statariis multi utrimque ceciderunt.*

Ἐπιγινήμ.

LV. Πολύβ. Δεῖ τοὺς ὀρθῶς βουλευομένους περὶ τοῦ πολέμου, καθάπερ καὶ τοὺς ἐν ταῖς ἀῤῥωστίαις, μηδὲν ἧττον τῶν ἐπιγεννημάτων

est. Eodemque referendum puto id, quod est in voc. Ἐλογιζ. Ἐλογιζόμενος τὸ πλῆθος τῶν στρατῶν. *Reputans copiarum multitudinem.*

45. In Polybianis recte retulit Casaub. et probabili ratione illud quoque, quod sequitur n. 46.

48. Ad Polybium retulit Gronovius.

50. Polybianis adscribendum putavi.

51. Agebatur fortasse de Callicrate ejusque sociis, Græciæ proditoribus; de quibus vide Polyb. in Reliq. lib. XXX. c. 10. et c. 20. Sane quidem non immerito scriptori huic fragmentum hoc tribuit Casaub. Conf. Suid. in Θωρήξω, ubi idem fragm. repetitur.

52. Polybii esse suspicatus est Toupius, Emend. P. I. p. m. 120.

54. Polybianum mihi etiqe visum est, licet vulgo in Polybii Fragmentis non soleat referri.

55. Ἐπιγινήματα Suidas interpretatur τὰ ἐξ ὑστέρου τοῖς πρώτοις ἀναφυόμενα, *mala, quæ vulneribus deinceps accedunt.*

ποιεῖσθαι λόγον, ἢ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑπαρχειμένων παθῶν. *Oportet illos, qui bellum recte et prudenter gerere volunt, quemadmodum in morbis, non minorem habere rationem accidentium, quæ deinde accesserunt, quam malorum, quæ initio adfuerunt.* Suidas in

LVI. † Καὶ ἐφ' ὧν ἐνόμιζε πλεονεκτήσειν κατὰ τὴν μάχην ἐπιλογισάμενος, πείθει. *Et cum (breviter) enumerasset ea, ob quæ in prælio superiorem se fore putabat, rem eis persuasit.* Ἐπιλογισάμενος.

LVII. Πολύβ. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι θείας ἐπιπνοίας τινὸς ἐπεπλήρωντο· τήν τε προθυμίαν ἀνανταγωνίστῳ σθένει φραξάμενοι, * *. *Romani vero adflatu quodam Numinis erant repleti; et animorum alacritatem invicto robore munientes &c.* Ἐπίστευσα.

LVIII. Τοὺς μὲν χάρισι, τοὺς δὲ κολάσεσιν, ὡς καὶ τοῖς ἄλλοις παράδειγμα εἶεν, ἐπισημαίνεσθαι. *Alios beneficiis, alios vero pœnis, ut aliis etiam exemplo sint, insignes reddere.* Ἐπισημήνασθαι.

LIX. Τὰ δὲ τῶν πόλεων πράγματα ἀλλοιοτέρας ἔτυχεν ἐπιστάσεως καὶ μεταβολῆς. *Res vero civitatum graviorem nactæ sunt animadversionem et mutationem.* Ἐπίστασις.

LX. Ἡ σύγκλητος, πλείονος ἐπιστροφῆς εἶναι τὸ πρᾶγμα νομίσαντες, *. *Senatus, hanc rem majori cura dignam esse judicans &c.* Ἐπιστρ.

LXI. † Οἱ δὲ, πεισθέντες, καὶ παραδόντες ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἐπιφορὰν τῶν πολεμίων, ἀπέθανον γενναίως. *Illi autem, verbis (illius) persuasi, hostibus irrumpentibus corpora sua objecerunt, ac fortiter occubuerunt.* Ἐπιφορά.

LXII. Ὁ δὲ ἐπραξικόπει τὴν πόλιν, ἐκ πολλοῦ κατασκευαζόμενος ἐν αὐτῇ προδότας. *Ille vero urbem fraude ac dolo occupare studuit, proditoribus a longo jam tempore in ea subornatis.* Ἐπραξικόπησε.

LXIII. Πολύβ. Πάσης ἐπῳδῆς καὶ γοητείας καὶ περιάμματος πεῖραν ἐλάμβανον. *Omnis incantationis et præstigiarum et amuletorum periculum fecerunt.* Ἐπῳδή.

LXIV. Πολύβ. Ἁπλῶς δὲ πάντα κατὰ τὸ συνεχὲς, ἐκ τῆς ἀρχῆς ἄχρι τέλους, ἰσχεδίασθαι καὶ διημαρτῆσθαι. *Prorsus autem omnia, perpetua serie, ab initio ad finem usque, negligenter et perperam facta esse.* Ἐσχεδίαζον.

LXV. Πολύβ. Τοῦ δὲ λέγειν ἀληθινῶς ταῦτα, πίστιν ἕξη ποιήσειν εὐδοκουμένην. *Se autem vera ista dicere, fidem se sufficientem aiebat facturum.* Εὐδοκουμ.

56. Polybio tribuit Casaubonus; cui adsentirer, si esset ἐπιλογισ. pro ἐπιλογισάμενος.

58. Polybianis apud Suidam jungitur, ac videtur utique ipsum pariter Polybianum. ἦν correxit Ursinus. Apud Suidam vulgo ἤν, mendose.

59 Et hoc recte ab Ursino et Casaub. ad Polybium relatum videtur.

60. Polybianum mihi visum est.

61. Ad Polyb. retulit Casaub.

62. Rursus Casaub. cum Ursino.

65. Forsan ejusdem Polybii est illud in Εὐδοκεῖν. Ὁ δὲ ἕξη εὐδοκεῖν· σαῖς

Suidas in Εὐήθης. LXVI. Πολύβιος. Εὐήθως ἐκλογιζόμενοι τὰ παρόντα καὶ παιδικῶς. *Stulte ac pueriliter de præsentibus judicantes.*

Εὐκαιρεῖν. LXVII. Ὁ δὲ ἐκάλει τῶν πολιτῶν τοὺς δοκοῦντας εὐκαιρεῖν τοῖς βίοις. *Ille vero vocavit cives, quotquot opulentiores habebantur.*

Εὐρεσιλόγος. LXVIII. Πολύβ. Ἔχων δὲ καὶ πλείω λέγειν, ἀγωνιῶ, μὴ δόξω τισὶν ὑμῶν οὐκ ἀναγκαίως εὑρεσιλογεῖν. *Quamvis plura habeam dicenda, vereor tamen, ne cui vestrûm verbosior esse videar, quam sit necesse.*

Ἔφεδρος. LXIX. Ἔφεδροι γίνονται τοῖς καιροῖς, καὶ ἑτοίμως διάκεινται πρὸς τὸ πάλιν ἀντοφθαλμεῖν τούτοις. *Occasioni imminentes, cum hoste rursus congredi cupiunt.*

Ἐφέσεις. LXX. † Ἀπὸ δὲ τῆς τῶν στρατιωτῶν γνώμης λαβὼν ἔφεσιν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, ξένην καὶ παράδοξον βοήθειαν ἐπορίσατο πρὸς τὴν ὑποκειμένην κατάστασιν. *Cum autem ex sententia militum potestas ei ab imperatore esset facta, novum plane et insperatum auxilium rebus præsentibus adtulit.*

Ἐφιστάμενος. LXXI. Ὁ δὲ ἐπορεύετο, ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐφιστάμενος. *Ille vero proficiscebatur, subinde subsistens.*

LXXII. † Ὅσον δ' ἂν χρόνον τὸ ἡγούμενον τοῦ στρατεύματος ἐπιστῇ, τοσοῦτον ἀνάγκη χρόνον δι' ὅλου τοῦ στρατεύματος γίνεσθαι τὴν ἐπίστασιν. *Quamdiu primum agmen subsistit, tamdiu necesse est et reliquos in toto exercitu milites gradum sistere.*

Ἡρμόσαντο. LXXIII. Πολύβ. Οἱ δὲ στρατιῶται πάντα ἡρμόζοντο πρὸς τὴν εἰς οἶκον ἐπάνοδον. *Milites autem omnia præparabant ad reditum.*

λεγομένοις, εἰ λάβῃ (rectius λάβοι, vel ἐὰν λάβῃ) πίστιν. *Ille vero ait, se dicta probare, si modo fides sibi daretur.*

67. In Polybianis probabiliter numeravit Valesius.

68. οὐκ ἀναγκαίως restitui ex Suidæ edit. Mediolanensi: quod quum in seqq. editt. corruptum esset in οὐκ ἀναγκαίων, Küsterus, claudicantem videns orationem, et illam principem editionem ad h. l. non consulens, addita præpositione legendum censuit περὶ οὐκ ἀναγκαίων.

69. Polybio tribuit Casaub. haud improbabiliter; sed quod ibidem sequitur apud Suidam Fragmentum, temere utique ad eumdem auctorem cum Ursino retulit idem Casaub.

70. Nescio quid spectans, ad Polybium retulit hoc Fragm. Valesius.

71 et 72. In Polybianis posuit idem Valesius, pro uno numerans duo diversa Fragmenta, ut vulgo factum est a Suidæ editoribus.

73. Poterat h. l. inseri Fragm. quod profert Suidas in Ἡμιολίοις, quod infra in Ὑπερωθμίσας, ubi repetitur a Suida exhibemus. Ad idem vocab. Ἡμιολίοις aliud Fragm. Suidas habet, quod Valesius ad eumdem auctorem Polybium referendum putavit, suffragante Ernesto in Lex. Polyb. voc. ἡμιολία. Est autem hujusmodi: Λῃσταί τινες εἰς πολυχειρίαν, καὶ πειρατικαῖς ἡμιολίαις τῇ Λακωνικῇ προσενεχθέντες εἰς τὰ χωρία ἐσωσάμενα, λείαν ἀπήγαγον. Id est, ex versione Küsteri: *Latrones quidam magna manu et piraticis naviculis ad Laconicam appulsi, in agros irruptione facta, prædam abegerunt.* Quibus in verbis nihil Polybiani coloris me invenire, ingenue profiteor. εἰς πολυ-

LXXIV. Οἱ δὲ ἡρμόσαντο πρὸς τὴν βούλησιν, καὶ συνέθεντο δέκα τάλαντα δώσειν. *Illi vero consilium probarunt, et pacti sunt, decem talenta se daturos esse.* Suidas in

LXXV. Τὸ ἱμείρειν τοῦ βίου καὶ φιλοζωεῖν, τῆς μεγίστης ἀγενείας ἐστὶ σημεῖον καὶ κακίας. *Vitæ amore ac desiderio teneri, animi maxime humilis et ignavi signum est.* Ἱμείρω.

LXXVI. Πολύβ. Παραπλήσιόν τι πάθος ἔφασκε τοῖς ἐπὶ τῶν ἱππαφέσεων· οἷον εἰκὸς ἐφιστάμενοι ἐκ τῶν αἰρομένων πυρσῶν. Quæ ita interpretatus est Küsterus: *Dicebat hunc casum similem esse illis, qui in ludis equestribus, cum equi ad cursum emittuntur, accidere solent. Tunc enim faces, in altum sublatæ, [cursus signum] expectantur.* Ἱππαφισ.

LXXVII. † Διαψευσθεὶς δὲ τῆς κρίσεως, ἐν οὐδενὶ τῶν ἀμφισβητουμένων ἰσολογίαν ἕξειν οὐδέποτε πρὸς τὸ συνέδριον. Küsterus: *Cum eventus judicii spem ejus fefellisset, (existimavit,) se apud judices in nulla re controversa æquo umquam cum aliis jure gavisurum esse.* Toupius, Polybii Græca esse suspicans, posteriora illa verba ἰσολογίαν ἔχειν πρὸς &c. ita exponenda monuit, *pari esse honore et privilegio cum iis, qui συνεδρεύουσι.* Ἰσολογία.

LXXVIII. Πολύβ. Τολμῶσι πέρα τοῦ δέοντος, καὶ ποιοῦσι παρὰ τὸ καθῆκον. *Audent ultra quam decet, et contra officium faciunt.* Καθήκοντα.

LXXIX. † Οἱ δὲ πλείονες καθήρηντο τὰς γνώμας ἐπὶ τοσοῦτον, Καθήρηντο.

χειρίαν et ἰσωθεῖσθαι ista notione nusquam apud Polybium leguntur. Ceterum ipsum illud verbum ἰσωσάμενοι ex Porti conject. a Küstero, qui ad codicum scripturam certe non provocat, receptum est, cum in superioribus Suidæ editionibus mendose ἐστωσάμενοι scriptum esset.

74. Fragmentum hoc, quod sine auctoris nomine præcedit illud, quod num. 73. posui, eidem Polybio, cui alterum diserte tribuitur a Suida, adsignavit Casaubonus; nec immerito, ut mihi videtur.

75. Polybio adjudicavit Toupius Emend. in Suid. P. III. p. 547. Ac potest etiam confictum videri Fragmentum ex eo loco, qui superest in Reliquiis lib. XXX. cap. 7. Ibi vero ἀγεννίας scribitur, rectius quam h. l. ἀγενείας.

76. Et corruptum et mutilum esse locum, perspecte monuit Æmil. Portus; at lucem magnam ei adferre posse putavit Aristophanis versus in Ranis 131 sqq. et quæ ibi Scholiastes adnotavit. Ego vero, illis lectis non minus, quam ante, cæcutire me fateor. Toupius Emend. in Suid. Part. II. p. m. 177. pro ἔφασκε corrigit ἔπασχε, exponitque, *idem ei accidit, quod iis accidere solet, qui equorum carceribus præsunt.* Bene quidem et acute, quod ad prius adtinet Fragmenti membrum; sed difficultatem, quæ alterum premit membrum, callide dissimulavit Criticus. An οἷον εἰκὸς (intellige πάσχειν) ἐφιστάμενον τοῖς σημείοις ἐκ τῶν αἰρουμ. πυρσ.? Certe ita, ut nunc jacent verba, sententia extricari nulla posse videtur. Suspicatus equidem eram, conferri inter se cupidam attentionem exspectationemque eorum qui ad carceres stant, signum cursus exspectantes, et eorum qui observant ea signa, quæ daturi sunt socii facibus accensis.

78. Conf. lib. XXII. 1, 5.

79. Polybio tribuit Casaub. Si verum est πρὸς βασιλέας in plurali, possis suspicari, agi de fratribus Ptolemæis. Sed fortasse corruptum etiam

Suidas in ὥστε τῆς πίστεως τῆς πρὸς βασιλέας ὑπὸ τοῦ περιδεοῦς ἀφίσταντο. *Plerique vero animo ita sunt alienati, ut præ timore a fide erga reges deficerent.*

Καθιγμένος. LXXX. Ὁ δὲ βασιλεὺς, καθιγμένος καὶ ταύτης τῆς ἐπιβολῆς, ἐγένετο πρὸς ἀναζυγήν. *Rex autem, et hac re ex sententia gesta, castra movit.*

Καθιζόμενοι. LXXXI. Πολύβ. Πάντας μὲν γὰρ οἱ βασιλεῖς καὶ φίλους προσαγορεύουσι καὶ συμμάχους, τοὺς κοινωνήσαντας τῶν αὐτῶν ἐλπίδων· καθιζόμενοι δὲ τῶν πράξεων, παραπόδας οὐ συμμαχικῶς, ἀλλὰ δεσποτικῶς χρῶνται τοῖς πιστεύσασι. *Reges enim amicos et socios vocant omnes eos, quibus adjutoribus utuntur ad consequenda ea, ad quæ adspirant. Postquam vero rebus potiti sunt, e vestigio non ut socii, sed ut domini agunt cum his, qui fidem eorum sunt secuti.*

Καταβολή. LXXXII. Ἐκ καταβολῆς πεντήκοντα ναῦς ναυπηγήσασθαι· πεντήκοντα δὲ ὑπαρχουσῶν καθέλκειν ἐκ τῶν νεωρίων. *A fundamento quinquaginta naves ædificare [jussit; vel statuerunt;] et quinquaginta, quæ jam paratæ erant, ex navalibus in mare deducere.*

LXXXIII. Πολύβ. Οἱ δὲ πειραταὶ, θεασάμενοι τὸν ἐπίπλουν τῶν Ῥωμαϊκῶν πλοίων, ἐκ μεταβολῆς ἐποιοῦντο τὴν ἀναχώρησιν. *Piratæ vero, conspicati classis Romanæ adventum, cursu retro converso se receperunt.*

LXXXIV. Τῶν δὲ Μακεδόνων ἐκ μεταβολῆς συνεφεισάντων τοῖς βαρβάροις, εὐθέως ἐκκλίναντες ἔφευγον. *Postquam autem Macedones agmine converso impetum fecerunt in barbaros, confestim inclinantes fugam ceperunt.*

vocab. est, et *βασιλέα* legendum. Nam, quod in Polybii Fragmentis vulgo *πρὸς τοὺς βασιλέας* adjecto articulo editur, id unius Casauboni auctoritate, invitis libris, est factum.

80. Ab eodem Casaub. huc est relatum.

81. Πάντας *μὲν* correxi cum Gatakero ad Antonin. VI. 30. Eamdem sententiam in versione expressit Küsterus; sed in Græcis apud Suidam vulgo Πάντες editur. Articulum *τοὺς* ad *πατρῶνας*. ex conject. adjecit Casaub. eumdemque tenuit Gatakerus.

82. Probabiliter Polybio tribuit Casaub. Pro *καθέλκειν* vulgo omnes dant *καταλθεῖν*, quod corruptum esse et in illud mutandum docui in Emend. in Suidam p. 67. Sed nec sic satis integram orationem esse ibidem monui; nempe vel accusativus *πάντας* intercidisse putandus erit ad verbum *καθέλκειν*, vel *ὑπαρχουσῶν* in *ὑπαρχούσας* erit mutandum, vel *συντάξαντα τῶν ὑπαρχουσῶν* scribendum.

83 et 84. In utroque hoc Fragm. pro is *καταβολῆς*, quod ex mendosis codicibus scripsit Suidas, utique is *μεταβολῆς* scribendum putavi. Vide Adnot. ad Polyb. I. 36, 8. Fragm. 84. pro *συνεφεύσαντων*, quod vulgo apud Suidam legitur, *συνεφεισάντων* scripsi cum Valesio, qui Polybio hoc Fragm. tribuit. Conf. Polyb. V. 84. 2. et 3. et Diod. Sic. XIII. 46. Sic et apud Hesychium, ubi *συνέφεισεν* exponitur *συνέψαυσε*, recte monuerunt viri docti, *συνεφείσαντο* fuisse scribendum. Plura de h. l. dixi in Emend. in Suidam p. 68 sq. Ceterum de illo Fragm. LXXXIII. *οἱ δὲ πειραταὶ* &c. dubitari fortasse poterit, an revera ad Poly-

LXXXV. Πολύβ. Ἣν οὐχ οἷόν τε ἀναλαβεῖν, μὴ οὐχὶ κατα- Suidas in
πορευθέντων τῶν πεφυγαδευμένων. *Quæ recuperari non poterat,* Καταπορευθ.
nisi exsulibus patriæ restitutis.

LXXXVI. Καταταχούμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ καιροῦ, ἠναγκάσθησαν Καταταχούμ.
μένειν τὸν ἐπίπλουν. *Cum tempus eos oppressisset, adventum classis hostilis exspectare coacti sunt.*

LXXXVII. † Τὸ δ' ἐναντίον κατεριθευομένου τοῦ βασιλέως, Κατεριθ.
καὶ τῆς χώρας ἀπεχομένου, καὶ κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν ἐξακριβοῦντος ἐπιμελῶς, ἔλαθον ἐκλυθέντες ταῖς διανοίαις, κατολιγωρήσαντες τῆς σφῶν αὐτῶν ἀσφαλείας. *Rege vero pro contraria sententia contendente, et regionem intactam relinquente, et studiose operam dante, ut suum cuique accurate tribueretur, animos sensim remittere cœperunt, securitatis suæ nulla ratione habita.*

LXXXVIII. Ὁ δὲ παρήγγειλεν ἔρχεσθαι κοιταίους. Küs- Κοιταῖος.
terus: *Ille autem eos circa illud tempus venire jussit, quo homines cubitum ire solent.*

LXXXIX. Πολύβ. Τῆς εἰς τοὔμπροσθεν κομιδῆς καὶ τῆς ὅλης Κομιδή.
ἐπιβολῆς ἀπέστη. *A consilio ulterius proficiscendi et a toto illo conatu destitit.*

XC. Lana, Græcum; ut Polybius et Callimachus scri- Varro in
bunt. Lana.

XCI. Πολύβ. Πάντων τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἐνεργημάτων Suidas in
μεγίστην ῥοπὴν ἔχουσι, καὶ πρὸς τὸ λείπεσθαι, καὶ πρὸς τὸ νικᾷν, Λείπεσθαι.
αἱ ψυχαὶ τῶν ἀγωνιζομένων. *In rebus bellicis, vel ad cladem, vel ad victoriam, maximum omnium momentum adferunt animi pugnantium.*

XCII. † Πάντα δὲ τὰ λεγόμενα μεθοδικῶς περὶ τῶν Τάξεων Μεθοδ.
ἐπωπτευκὼς, εἰ καί τις ἕτερος τῶν καθ' ἡμᾶς. Küsterus: *Qui omnia, quæ de acie instruenda secundum artem dicuntur,*

bium auctorem debeat referri: nomen enim Πολύβιος, quod huic Fragmento præfixum est, forsitan non ad hoc ipsum, sed ad præcedens Fragmentum pectat, a quo etiam non nisi minima distinctione separatum illud nomen st in antiquis Suidæ editionibus.

85. Ad pronomen ἣν Küsterus supplendum nomen πόλιν putavit: *quæ [urbs] recuperari* &c.

86. Ad Polybium refero cum Casaub.

87. Temere, ut mihi videtur, Polybio tribuitur a Valesio.

88. Consarcinatum hoc Fragm. Küsterus putavit ex Polyb. V. 17, 9. Sed potuit alio loco, in libro, hodie deperdito, his ipsis verbis uti Polybius. Κοιταῖος a Suida exponitur ὁ κατὰ τὴν ὥραν τῆς κοίτης ἐρχόμενος.

90. Ex Varronis libro quarto de Lingua Latina hoc depromsit post Ursinum Casaubonus. Respicitur, ut adparet, Græcum vocabulum Λάχνη.

92. Τάξιων ex MS. Paris. recepi, probante Küstero. Vulgo πράξιων. Jungitur hoc Fragm. apud Suidam alii Polybiano. Nec tamen equidem cum Casaub. certo tribuere Polybio ausim. Participium ἐπωπτευκὼς æque in prima persona dictum, ac in tertia, intelligi potest.

Suidas in Μνησικακῆν. *inspexerat* [*et norat,*] *si quisquam alius eorum, qui nunc vivunt.*

Μνησικακῆν. XCIII. Πολύβ. Τοῦ μνησικακεῖν ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν οὐδ' ἦν τινα οὖν ἄμφασιν ἐποίουν οἱ Ῥωμαῖοι. *Romani vero ne minimam quidem suspicionem illis præbebant* [vel, *speciem præ se ferebant,*] *se ob præteritas injurias infensos illis esse.*

Μώψ. XCIV. Πολύβ. Ὁ δὲ, προσθεὶς τοὺς μώπας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μεγῶν, ἤλαυνε κατὰ κράτος. *Ille vero, subditis equo ab utraque parte calcaribus, effuso cursu ruebat.*

Νοῦν. XCV. Πολύβ. Νοῦν ἔχειν καὶ τόλμαν δεῖ τοὺς στρατηγούς, ἅπερ ἐστὶ κυριώτατα πρὸς τὰς ἐπισφαλεῖς καὶ παραβόλους πράξεις. *Belli duces et prudentia et audacia præditos esse oportet: quippe sine quibus nullum facinus audax vel cum periculo conjunctum perficere queas.*

Νουνεχῶς. XCVI. Νουνεχῶς ἐδόκουν πολιτεύεσθαι πρὸς τοὺς τότε καιρούς. *Rempublicam, pro illorum temporum ratione, prudenter administrare videbantur.*

Ὀρθή. XCVII. Πολύβ. Διόπερ ὡς οὐδέποτε μᾶλλον ὀρθὴ καὶ περίφοβος ἡ τῶν Ῥωμαίων πόλις ἐγεγόνει, παραδοκοῦσα τὸ συμβησόμενον. *Quare Romanorum civitas metu erat suspensa ut numquam magis, anxie exspectans quid eventurum esset.*

Ὄχλος. XCVIII. † Οὔτε ἐξετάσαι τὸν ἄνθρωπον οἷόν τε ἦν ἀκριβῶς, ἀσθενείᾳ σώματος ὀχλούμενον, οὔτε ἐρωτᾶν, εὐλαβείᾳ τοῦ ὀχλάδους. *Neque tormentis admotis examinari homo ille poterat, quod infirmitate corporis vexaretur, neque interrogari, propter metum hominum turbulentorum.*

Παλιγκυρτ. XCIX. Πολύβ. Τῶν γὰρ πολεμίων αὐτομάτως καθάπερ εἰς παλίγκυρτον αὑτοὺς καθεικότων, δυνάμενος κρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν, τούτους παρέλιπε. *Cum enim hostes, qui tamquam in nassam ipsi se induerant, in potestatem suam facile redigere posset, e manibus eos dimisit.*

Παραβάλλ. C. Λοιπὸν ἦν, παραβάλλεσθαι καὶ τολμᾶν. *Reliquum erat, ut periculis se exponerent, et fortiter aliquid auderent.*

93. Duo Fragmenta, quæ ad vocab. Μεταβολὴ erant referenda, vide supra in Καταβολή.

96. Polybio tribuit Toup. P. II. p. 276.

97. Huic Fragmento aliud subjungit Suidas, his verbis: Τὰ ἔθνη τῆς Ἰβηρίας ἐχθῆς αὐτοῖς ἀντιπαθιστάμενα, id est: *gentes Hispaniæ pertinaciter* [recta fronte] *ipsis resistentes:* quod eidem Polybio tribuit Casaub.

98. Et hoc fragmentum, cum alio Polybiano junctum, ad eumdem Polyb. retulit Casaub.

99. De Nerone videtur agi, in Hispania Hasdrubalem circumventum elabi e manibus patiente. Verba τῶν ἐχθρῶν, ex diversitate lectionis pro πολεμίων fortassis orta, deleri poterant, ut monuit Küsterus. Pro παρέλιπε Casaubonus in Fragm. Polyb. παρέλιπεν edidit; non male, sed invitis Suidæ codicibus.

100. Citatur inter media Polybiana, et Polybii pariter esse videtur.

CI. Βουλόμενος δ' ἐκ παραδείγματος ὑπόδειγμα ποιεῖσθαι τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως, ἧς ἔχει πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ, καὶ τοὺς ἀπειθοῦντας, ἐπολιόρκει. *Cum autem illustri aliquo exemplo in utramque partem ostendere vellet, quomodo tractare decrevisset eos, qui se fidei ipsius committerent, quique contra contumaces se præberent, urbem oppugnare cœpit.* Suidas in Παρέδησις.

CII. Πολύβ. Παρατετολμηκότες, καὶ τελέως ἀπελπίσαντες τὴν σωτηρίαν. *Cæca audacia in periculum ruentes, ut qui omnem salutis spem penitus abjecissent.* Παρατετολμ.

CIII. † Ἐνέδραν εἶχεν ἐν τόποις περικεκλασμένοις καὶ δυσθεωρήτοις. *Insidias collocatas habebat in locis confragosis et adspectui non facile patentibus.* Περικεκλασμ.

CIV. † Ἅτε μηδεμίαν ἐχούσης πραγματικὴν ἔμφασιν τῆς περικοπῆς αὐτῶν. *Quippe adparatus eorum exterior haud sane efficacem speciem habebat.* Περικοπή.

CV. † Ἐπὶ ὄχθου τινὸς ἀποτόμου καὶ περιῤῥῶγος ἐπετείχιζον αὐτοῖς φρούριον, ἱκανὸν φυλάττεσθαι τοσαύτῃ στρατιᾷ. *In abscisso quodam et circum abrupto colle opposuerunt illis castellum, quod a tanto exercitu satis commode custodiri posset.* Περιῤῥώξ.

CVI. Πολύβ. Τὰ μὲν ἄλλα καλῶς ἔχειν αὐτῷ πρὸς τὴν χρείαν, τὸ δὲ δόρυ πλαδαρὸν εἶναι. *Cetera quidem recte ab eo ad usum parata esse; hastam vero infirmam.* Πλαδαρόν.

CVII. † Ἔτι δὲ τῷ προσπνεύματι συνηλαμένων καὶ μαχομένων ἐκ διάρσεως ταῖς μαχαίραις, παραστάς τις ἐκ τῶν ὄπισθεν ὑπὸ τὴν μάλην παρέσφαξε. *Dum vero acriter concurrebant, et cæsim rem gerebant, pone quidam adstans sub maxilla eum percussit.* Πνεύσας.

CVIII. Ὁ δὲ, βραχέα προσαναταδείς, κατένευσε ποιήσειν. Προσανατ.

101. Polybio probabili ratione tribuit Valesius, qui ποιεῖσθαι ex ingenio correxit, cum esset ποιῆσαι apud Suidam. Ad *Hannibalem* fortasse pertinet hujus Fragmenti argumentum.

103. Polybianum hoc mihi visum est.

104. Jungitur apud Suidam alii Fragmento Polybiano, et ipsum ad Polyb. pariter retulit Casaub. Poterat fortasse eodem referri id, quod sequitur apud Suidam: Ὁ δὲ προῆγε, ποιήσας εὐστολον τὴν ἀκολουθίαν καὶ τὴν παρασκευὴν τῆς ἐπιπομπῆς. *Ille vero progressus est, expedito comitatu et adparatu itineris.*

105. Colorem habere Polybianum mihi visum est.

106. Videndum, ait Gronovius, ne compositum sit ex lib. VI. cap. 23. [nobis cap. 25. 5.] Ibi πλαδαρὲς fuisse scribitur τὰ δίεκτα veterum Romanorum. Et hic fortasse πλαδαρὸν scribendum suspicatus est Küsterus. Vide, quæ notamus ad loc. cit.

107. Ita, ut exhibui, scribendum et interpretandum istum locum contendit Toup. Emend. P. III. p. 364 sq. et procul dubio Polybio adsignandum. Apud Suidam vulgo scribitur Ἐκ διαιρέσεως, quod teneri fortasse debuit. Conf. Polyb. XVIII. 13, 7. Pro παρεστάς τις, quod acute Toupius restituit, vulgo παρὰ τὰς is &c. legitur. Cetera miror, an verum sit τῷ προσπνεύματι.

108. Polybio utique tribuenda censui, licet vulgo non referantur in Polybianis. conf. Polyb. V. 87, 4.

Suidas in *Ille vero, pauca comminatus, se id facturum adnuit.* Τὰ μὲν παρακαλῶν, τὰ δὲ προσανατεινόμενος. *Partim rogans, partim vero comminans.*

Προσαστ. CIX. † Ὁ δὲ, παρακαλέσας αὐτὸν, καί τι προσαστειασάμενος τοιοῦτον·

Ἀεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται.

Id est: *Ille vero eum hortatus est, dictis suis Homericum illud urbane adjiciens: Semper juniorum virorum elati sunt animi.*

Προσδέξασθ. CX. Προσδέξασθαι δὲ, τὸ δὴ λεγόμενον, πρὸς τὰς πλευρὰς τοὺς πολεμίους. *Admittere vero, quod vulgo aiunt, ad latera hostes.*

Προσεπιμετρ. CXI. † Προσεπιμετρῶν ἀεὶ τῷ δεομένῳ, πρὸς τὸ παρὰ πάντων ὁμολογουμένως γίγνεσθαι τὴν ἐπὶ τούτοις χάριν. *Plus semper dans petenti, quam peteret; ut propter hanc liberalitatem sine controversia ab omnibus gratia sibi haberetur.*

Προσηρεικ. CXII. Ὁ δὲ κατεσκεύασε στοὰς, καὶ διὰ τούτων προσηρεικότος τῷ τείχει τὰς κριοφόρους μηχανὰς, * *. *Ille vero porticus* (vel *vineas*) *construxit, per quas, quum arietes admovissent ad murum,* &c.

Προσκην. CXIII. Ἡ δὲ τύχη, παρελκομένη τὴν πρόφασιν καθάπερ ἐπὶ προσκήνιον, παρεγύμνωσε τὰς ἀληθεῖς ἐπινοίας. *Fortuna vero causam, quæ prætendebatur, velut in proscenium protrahens, vera consilia aperuit.*

Πρόστιμα. CXIV. Οἱ δὲ ἔδωκαν τῷ βασιλεῖ πεντήκοντα τάλαντα, πρόστιμον τῆς ἁμαρτίας. *Illi vero pro delicto regi mulctam solverunt quinquaginta talentorum.*

Πρωτόπειρος. CXV. Ὁ δὲ, νέος ὢν κομιδῇ, καὶ πρωτόπειρος τῶν κατὰ πόλεμον ἔργων, καὶ νεωστὶ γευόμενος τῆς ἐπὶ πλεῖον προαγωγῆς, φιλότιμος καὶ φιλόνεικος καὶ φιλόπρωτος ἦν. *Ille vero, cum esset admodum juvenis, et in rebus bello gerendis tiro, et ad altiorem dignitatis gradum nuper demum promotus, ambitiosus erat et contentiosus et principatus cupidus.*

Ῥαβδ. CXVI. Πολύβ. Παρῆν ῥαβδοῦχος παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, καλῶν τὸν βασιλέα. *Aderat lictor, ab imperatore missus, qui regem accersebat.*

Στείλασθαι. CXVII. Ὀλίγοι δέ τινες, δεδιότες, μήποτ', οὐ δυνάμενοι στείλα-

109. Ad Polybium referendum censuit Valesius.

110. Ursinus et Casaub. probabiliter tribuerunt Polybio.

111. Retulit huc Valesius.

112. Polybio tribuit Casaub. Forsan autem προσηρεικότες scripserat auctor, non προσηρεικότος.

113. Etiam hoc, cum duobus sequentibus, a Casaub. probabili utique ratione, ad Polybium auctorem sunt relata.

117. Ursinus et Casaub.

σθαι, καταφανεῖς γένωνται, ἀνέφερον τὸ χρυσίον. *Pauci autem nonnulli, verentes, ne occultare non possent, sed deprehenderentur, protulerunt aurum.* Suidas in

CXVIII. † Πηγνῦντες εἰς τὴν γῆν ὀρθὰ τὰ στύπη, ψαύοντα ἀλλήλων, ἐν ἡμικυκλίου σχήματι. *Defigentes in terra erecta stipites, sese mutuo tangentes, figura semicirculi.* Στύπη.

CXIX. † Ὁ δὲ ἐκέλευε τοὺς κρατίστους, συνεπισκεῦσαι τὰς ἁμάξας. *Ille vero jussit fortissimos quosque accelerare plaustra.* Συνεπισκ.

CXX. Πολύβιος· Συντάξας ἐλαύνειν κατὰ σπουδὴν ὅσον ἔχει δυνάμεως. *Cum eum jussisset, ut maturato itinere quidquid haberet copiarum adduceret.* Συντάξας.

CXXI. Πολύβ. Ταῦτα ἐν ταῖς πρὸ τοῦ συντάξεσι δεδηλώκαμεν. *Hoc superioribus libris demonstravimus.* Σύνταξις.

CXXII. Πολύβ. Τοῦτον ἐξαπέστειλε, συστήσας ἱππεῖς πεντακοσίους, δυναμένους ἔτι πονεῖν. *Hunc emisit, traditis ei quingentis equitibus, qui laborem tolerare poterant.* Συστήσας.

CXXIII. Οἱ δὲ ἠναγκάζοντο παντὶ τῷ λεγομένῳ προσέχειν, καὶ πᾶσαν ἐλπίδα σωματοποιεῖν καὶ προσδέχεσθαι. *Illi vero cogebantur omni dicto audientes esse, et omnem spem alere et admittere.* Σωματοποιῶν.

CXXIV. † Ἐμοῦ δὲ ταχέως συγκαταθεμένου, καὶ σωματοποιήσαντος τὴν ἐπιβολὴν, τῷ βλέπειν διότι ὀρέγεται τοιαύτης ὑποθέσεως. *Equidem vero cum statim adsentirer, et conatum ejus comprobarem confirmaremque, quod viderem, illum talis rei cupidum esse.* Σωματοποιήσ.

CXXV. Ὁ δὲ ἔφασκε, δεῖν μὴ προΐεσθαι τοὺς ἐχθροὺς ἐκ τῶν χειρῶν, μηδὲ σωματοποιεῖν τὴν τόλμαν αὐτῶν φυγομαχοῦντας. *Ille vero dicebat, non oportere e manibus dimittere hostes, neque audaciam ipsorum detrectatione pugnæ corroborare.*

CXXVI. Ὁ δὲ, βραχείας ἐπιλαβόμενος ἐλπίδος ἐκ τῶν πολιορκουμένων, ἐσωματοποίει ταύτην. *Ille vero, exigua spe arrepta, quæ ab obsessis ipsi adfulserat, auxit eam atque aluit.*

CXXVII. Καὶ αὖθις Πολύβιος· Ὁ δὲ, ὡς κηδεμονικὸς φίλος, Σωματοποιῶν.

118. Στύπη scribendum, non στύπτη, ut vulgo est apud Suidam, recte monuit Casaubonus, cui suffragantur codices Parisini, quibus usus est Küsterus.

119. Ad Polyb. retulit Valesius, nescio quid spectans, nisi unum verbum συνεπισκεῦσαι, cujus usus nil impedit, quo minus aliis auctoribus communis fuerit cum nostro scriptore. Ipsum vel similem certe locum habes apud Xenophontem de Cyri Exped. Lib. I. c. v. 8.

120. Ea, quam expressi, sententia utique videtur esse istorum verborum, non quam habet Küsterus, *cum eum jussisset totis viribus festinare.*

122. Ἔτι σωμῶν. An ἐπισωμῶν? quod verbum absque auctoritate in Thes. Græc. Ling. citavit Henr. Stephanus.

123. Hoc et tria sequentia, mediis Polybianis apud Suidam inserta, ad eumdem auctorem retulit Ursin. et Casaub. Sed illud, quod est num. 124. præteriit Casaubonus.

127. Nescio in quemnam proditorem vel transfugam hæc dicta sint.

Suidas in πᾶν ἐμηχανᾶτο, δι' οὗ τὰ τῶν ἐχθρῶν σωματοποιήσει, τοῖς δὲ σφετέροις πράγμασι περιστήσει τοὺς μεγίστους κινδύνους. *Ille vero, tamquam sollicitus amicus, omnia moliebatur, quibus opes hostium augeret, res vero ipsorum in maxima pericula conjiceret.*

Τελεσιουργ. CXXVIII. Πολύβ. Περὶ τὸ τῆς τάφρου χεῖλος τελεσιουργήσας τὴν πρᾶξιν. *Cum ad fossæ labium facinus perfecisset.*

Τύλος. CXXIX. Πολύβ. Τῆς πέτρας αὐτοῖς δυσχρηστίας παρεχούσης, διὰ τὸ δεῖν τρῆμα ποιεῖν ἐν αὐτῇ, τοῖς τύλοις κρατοῦσι τὴν σύριγξα τὴν προσαγομένην. *Cum rupes multum negotii eis facesseret, quod perforanda esset, clavis ligneis pervicerunt, ut cuniculum, quem (ad urbem) agere inceperant, perficerent.*

Τύχη. CXXX. Πολύβ. Εἰ χρὴ Τύχην λέγειν ἐπὶ τῶν τοιούτων, καὶ μή ποτε αὕτη μὲν κενῶς κληρονομεῖ ταύτην τὴν φήμην, αἴτιοι δ' εἰσὶν οἱ χειρίζοντες τὰς πράξεις, τῷ ταῖς αὐταῖς ἐπιτρέχειν σεμνότητα καὶ μέγεθος, ποτὲ δὲ τοὐναντίον. *Si modo talia Fortunæ tribuere oportet, nec potius temere illa talem famam obtinuit, causaque omnis referenda ad eos est, qui negotia administrant, quod eisdem rebus nunc gravitas et magnitudo inest, nunc contra.*

CXXXI. Τύχη, παρ' Ἕλλησιν, ἐπρονοήτος κόσμου διοίκησις· ἡ φορὰ ἐξ ἀδήλων εἰς ἄδηλον καὶ αὐτόματον. Οἱ δὲ Χριστιανοὶ Θεὸν ὁμολογοῦμεν διοικεῖν τὰ πάντα, καὶ Πολύβιος φησί. Τύχην δὲ λέγει ὁ Θουκυδίδης τὸν πόλεμον. *Fortunam Græci* [id est *gentiles*] *intelligunt gubernationem mundi absque providentia. Nos vero Christiani profitemur, Deum omnia gubernare: idemque dicit Polybius. Thucydides vero bellum vocat Fortunam.*

Τετρισθμ. CXXXII. Ταχὺ δὲ τοὺς κέλητας καὶ τὰς ἡμιολίας ὑπερισθμίσας, ἀνήχθη, σπεύδων καταλαβεῖν τὴν τῶν Ἀχαιῶν σύνοδον. *Cum autem celoces et hemiolias isthmum celeriter trajecisset, in*

129. Aut δωχρηστίαν in sing. scripsisse Polybium putem, aut πολλὰς δωχρηστίας, sed illud magis placet. Posteriorem Fragmenti partem minus intellexerunt interpretes. Et Portus quidem ingenue *N. L.* id est, *non liquet*, adscripsit. Küsterus vero, nil cunctatus, ita exposuit: *quod in ea facienda essent foramina clavis, qui fistulam, quæ* [*ad urbem*] *perduceba-tur, retinebant.*

130. Conf. Suid. in Τῷ γὰρ λόγῳ, ex quo loco in fine Fragm. recepi ποτὲ δὲ, cum altero loco esset μή ποτε δὲ τοὐναντίον.

131. Tres voces, καὶ Πολύβιος φησὶ, *Küsterus* supervacaneas esse pronunciavit. Possis etiam suspicari, intercidisse verba quædam Polybii, quæ his adferri debebant. Sed quod si, mimas facientes suspiciones, teneamus id, quod scriptum invenimus, erit (puto) ea sententia, quam expressi, Polybium etiam dixisse, *Deum esse, qui omnia gubernet.*

132. Polybio recte tribuit Valesius. Videtur autem haud dubie agi de *Philippo* rege. Repetitur hoc Fragm. in Ἡμιολίους.

altum provectus est, Achæis in concilium coactis supervenire studens. Suidas in

CXXXIII. Εἰδὼς γὰρ, ὅτι φαντασία περὶ αὐτόν ἐστιν, ὡς χρήματα μεθ' ἑαυτοῦ πλείω, ἡρμόσατο πρὸς τὴν ὑπόδεσιν ἐνδεχομένως. *Cum enim sciret, opinionem de se esse, quasi magnam pecuniæ vim secum haberet, composuit se, quoad fieri commodum erat, ad illam opinionem.* Φαντασία.

CXXXIV. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι μετὰ μεγάλης φαντασίας καὶ συμπαθείας τοῦ δήμου προῆγον ἐπὶ τὰς πράξεις. *Romani [imperatores] cum magno speciosoque comitatu populi, spes omnes metusque participantis, ad res gerendas proficiscebantur.*

CXXXV. Φρεατοτύπανα, ὄργανά τινα, παρὰ Πολυβίῳ. Id est: *Vocabulo* Φρεατοτύπανα *instrumentorum quoddam genus designatur apud Polybium.* Hesychius in Φρεατοτ.

133. Probabili utique ratione ad Polybium retulit Casaub. Videtur autem agi de callido Hannibalis consilio, quo apud Cretenses usus est; de quo conf. Cornelium Nep. XXIII. 9.

134. Et hoc probabiliter Polybio tribuit idem Casaub. In versione ex conject. adjiciendum vocab. *imperatores* putavi. συμπαθίαν autem non placuit h. l. *commiserationem* cum Küstero interpretari.

135. De hujus vocabuli significatione, quod nusquam alias occurrit, quum nihil monuerint Critici ad Hesychium, liceat nobis nonnulla, quæ collegimus, hoc loco adnotare. Henr. Stephanus in Thes. Gr. Ling. sic habet: "Φρεατοτύπανα, puteorum tympana, "haustra. Ita vulgaris lexica; quum "Hesychius dicat duntaxat, esse *in-* "*strumenta quædam apud Polybium.*" Cujusmodi autem ista fuerint instrumenta, explicare Stephanus non tentavit. Ad irrigandos hortos, aquam e puteis ednci solitam esse machina, quæ κηλώνιον vel κηλώνιον vocabatur, Julius Pollux docet, Onomast. VII. 142 sq. X. 31. Et in Assyria arva, quibus frumentum colitur, irrigabantur aqua Euphratis, non exundante, ut Nili aqua, sed manibus et κηλωνίοις e fluvii canalibus educta, teste Herodoto I. 193. coll. VI. 119. Exponitur autem κηλώνιον *tolleno, grus.* Suidas: Κηλώνιον γερανον. Et Etymologus in Κῆλον. Κηλώνιον, τὸ ἀνατιὸν καὶ καταπῖον ξύλον, ὁ ξύλινος ἀνελκτὴς, τὸ παρ' ἡμῶν λιγόμενον γερανον. Nempe eadem machina, qua vulgo utuntur rustici nostri ad hauriendam e puteo aquam. Confer Brodæum, Miscellan. lib. III. cap. 7. in Gruteri Thes. Crit. T. II. p. 492. Jam idem fere genus machinæ vel instrumenti a Polybio nomine isto φρεατοτύπανα designatum fuisse eo loco, quem ante oculos habuit Hesychius, suspicari licebit, sive eam cogitemus notionem vocabuli τύπανον aut (quod idem sonat) τύμπανον, qua *fustem, lignum oblongum* denotat, sive illam potius, qua Latinum vocabulum *Tympanum* accipi apud Vitruvium X. 4. et alibi, et apud Ulpianum lib. XIX. §. 2. Digest. locati, monuit Faber in Thes. pro *rota, quæ pedum pulsu versata lapides, aquam aut alia in altum subvehunt.* Nempe ope rotæ ejusmodi grui adplicitæ, notum est, ampliorem attrahi situlam, et majorem vim aquæ hauriri posse, quam simplice tollenone. Cujus generis rota, nescio, an a similitudine *tympani musici*, ex eo genere quod Turcicum vocamus, nomen invenerit. Fortasse autem vocabulo isto usus erat Polybius eo loco (conf. Reliq. lib. IX. cap. 43.) ubi dixit de arvis, ex Euphrate fluvio irrigari solitis. Suspicari enim licet, cum Herodoti ævo simplicibus tollenonibus haurire e fluvio aquam consuevissent. Polybii ætate in usu fuisse grues cum majoribus rotis, quibus multo major aquæ copia facili ratione hauriebatur.

Suidas in Φρονηματισμ.

CXXXVI. † Θεασάμενοι δὲ τὸν φρονηματισμὸν τῶν ἀνδρῶν ἔν τε ταῖς κατ' ἰδίαν ὁμιλίαις, καὶ ταῖς κατὰ κοινὸν ἐντεύξεσιν, ἐξ αὐτῆς ἐπανῆλθον ἐς τὸν στρατηγόν. *Cum autem superbiam et fastum illorum hominum, tam in privatis colloquiis, quam in publicis congressibus vidissent, confestim ad imperatorem redierunt.*

Φυλάκια.

CXXXVII. Πολύβιος φησίν· Ὁ δὲ κατέσχεν ἀμφότερα τὰ κατεσκευασμένα φυλάκια, πεντήκοντα πόδας διεστῶτα ἀλλήλων. *Ille autem ambo castella, quinquaginta pedes a se invicem exstructa, in potestatem suam redegit.*

Χορηγία.

CXXXVIII. Πολύβ. Μὴ οἷον κατὰ θάλατταν τὰς παρασκευὰς καὶ τὰ χορήγια παρακομίζειν τοῖς στρατοπέδοις, μηδὲ ἐπὶ ὑποζυγίων, ἀλλ' ἐν πήραις δεχ' ἡμερῶν ἔχοντας ἐφόδια. *Fieri non poterat, ut commeatus aut adparatus mari deferrentur exercitibus, neque per jumenta, sed in peris gestare decem dierum viatica oportebat.*

Ψυχαγωγ.

CXXXIX. Πολύβ. Οὗτοι μὲν περὶ ταῦτα διέτριβον, ψυχαγωγοῦντες τὰς δυνάμεις. *Illi quidem his rebus tempus terebant, militum animos demulcentes.*

136. Ad Polybium retulit Valesius; nec tamen aliâs apud hunc scriptorem nomen φρονηματισμὸς usquam legitur, nec ἐς τὸν στρατηγ. pro πρὸς τὸν στρ. stylum admodum redolet Polybianum.

139. Apud Suidam vulgo sic legitur: Χορηγία. δύσις. καὶ Πολύβιος· Μὴ οἷον &c. Restituendum putem: Χορηγία. δύσις. καὶ χορήγιον. Πολύβιος· Μὴ οἷον &c. Id est: Χορηγία *idem notat quod* δύσις. *Idemque notat* Χορήγιον. Id quod deinde exemplo, e Polybio petito, demonstratur. Conf. Adnot. ad l. 17, 5.

INDEX RELIQUIARUM.

INDEX RELIQUIARUM.

LIB. VI.

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Lips.
Cap. 1.	I. Argumentum Libri VI. (petitum ex *Polybii Historiar.* III. 2, 6.)		
2.	II. Ex Vetustiori Populi Rom. Historia.		
	Κατὰ τὸ δίστεγον ἔτος. (*Dion. Halicarn.* I. 74.)	*Frag. p.* 1508	225
	Παλαιότατοι λόγιοι. (*Dion.* I. 33).	*Frag. p. ead.*	*ead.*
	Παρὰ Ῥωμαίοις. (*Athen.* X. 11.)	*Frag. p.* 1487	201
	Ἔστιν δὲ. (*Steph. Byz.* in Ὦστια.)	*Frag. p. ead.*	202
	Λείπιος ὁ Δημαρέτου.	*Exc. Valesian. p.* 1367 *sq.*	9 *sq.*
3-10.	III. De Variis Rerumpublicarum Formis.	*Exc. Antiqua*	*Cap.* 1—8.
11-18.	IV. De Reipublicæ Romanæ Constitutione.	*Exc. Antiqua*	*Cap.* 9—16.
19-42.	V. De Militia Romana.	*Ibid.*	*Cap.* 17—40.
43-56.	VI. Reipublicæ Romanæ cum Aliis, præcipue cum Laconica et Carthaginiensi, Collatio.	*Ibid.*	*Cap.* 41—54.
57 *seq.*	VII. Conclusio Libri VI.	*Ibid.*	*Cap.* 55 *seq.*
59.	VIII. Varia Fragmenta Minora.		
	Πάντα χειὰ.	*Exc. Vales. p.* 1368	10
	Τὸ γὰς ἀδύνατον. (*Ora Cod. Urbino-Vaticani.*)	*Frag. p.* 1541	263
	Πεᾶγμα ποιᾶν. (*Ibid.*)	*Frag. p. ead.*	*ead.*
	Τὸ γὰς μανθάνειν. (*Ibid.*)	*Frag. p. ead.*	*ead.*
	Ἐν γὰς τοῖς πλείστοις. (*Ibid.*)	*Frag. p.* 1487	201
	Ὅλκιον. (*Steph. Byz.*)	*Frag. p. ead.*	*ead.*

LIB. VII.

A. U. 539.			
1.	I. Bellum Hannibalicum. (*Athen.* XII. 6.)	*Frag. p.* 1488	202
	II. Res Syracusanæ.		
2—5.	(I.) Hieronymus Rex ab amicitia Romanorum deficit ad Pœnos.		*Legatio I.*
6.	(II.) Hieronymus occiditur Leontii.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 1.

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
7 *seq.*	(III.) Judicium Polybii de Hieronymo, ejusque avo Hierone, et patre Gelone.		
	Τινὲς τῶν λογογράφων.	*Exc. Vales.* p. 1368 *sq.*	10 *sq.*
	Γέλων πλείω.	*Ibid.* p. 1370	12
	III. Res Philippi, Regis Macedoniæ.		
9.	(I.) Fœdus Philippi cum Hannibale.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 2.
10.	(II.) Philippus Messenæ.		
	Οὗτος δημαγωγίας. (*Suidas* in Ἰσηγορία.)	*Fragm.* 25. p. 1522	241
	Γέγονε ὁ Μεσσήνιος.	*Exc. Vales.* p. 1370	12
11.	Κατὰ δὲ τὴν ἰδιωτείαν.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 3.
	(III.) Observationes Polybii de Philippi moribus in pejus mutatis.		
12.	Ἐγὼ δὲ κατὰ τὸ παρὸν.	*Exc. Vales.* p. 1371 *sq.*	13 *sqq.*
13 *seq.*	Ὁ Ἄρατος ὑποῦν.	*Ibid.* p. 1372 *sqq.*	15 *sqq.*
15-18.	IV. Bellum Antiochi cum Achæo.		
	Sardes capit Antiochus.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 4—7.
19.	V. Fragmenta Minora.		
	Μασσύλοι. (*Steph. Byz.*)	*Frag.* p. 1488	202
	Οἱ δὲ τὸν Ὠρεμὸν. (*Idem.*)	*Ibid.* p. ead.	ead.

LIB. VIII.

	Ol. 141. 2. A. U. 540.		
1 *sq.*	I. Cautio Necessaria in Fide Adhibenda Hosti.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 1 *seq.*
3 *sq.*	II. Ingens Moles Belli Pun. II.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 3 *sq.*
	III. Oppugnatio Syracusarum.		
	Præmittitur Fragmentum ex Suida in Διονυσιακῶν.	*Frag.* 39. p. 1531	p. 251
5.	*Ex Suida in* Ἔργον, *et ex Herone de toleranda et repellenda Obsidione.*	*Inter Exc. Antiq.*	*Cap.* 5. *init.*
6-9.	Ὁ δὲ Μάρκος.	*Exc. Antiq.* medio	*Cap.* 5-8.
	IV. Res Philippi.		
10-13.	Φίλιππος παραγενόμενος.	*Exc. Vales.* p. 1374 *sqq.*	p. 17 *sqq.*
14-16.	Φίλιππος δὲ τοὺς μὲν.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 9—11.
17-23.	V. Achæus Captus Sardibus ab Antiocho.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 12—18.
	Ol. 141. 3. A. U. 541.		
24.	VI. Cavarus, Rex Gallorum in Thracia.		
	Καύαρος ὁ βασιλεύς.	*Exc. Vales.* p. 1380	p. 24.

Ed. nost. Ed. Gron. Ed. Ern.

25. VII. Res Antiochi ad urbem Samosatam.
Ζέρξου βασιλεύοντος. *Exc. Vales. p.* 1380 *sq.* *p.* 24 *sq.*
Ol. 141. 4.
A. U. 549.

26-36. VIII. Bellum Hannibalicum. Tarentum proditur Hannibali. *Exc. Antiq. Cap.* 19—29.

37. IX. Ex Historia Expugnationis Syracusarum.
Μαθὼν δὲ ἐξ αὐτομόλου. (*Suidas in* Λιτοῖς.) *Frag. p.* 1554. *p.* 278.
Τοὺς δὲ Ῥωμαίους. (*Idem in* Ἐπιπολάς.) *Frag. p. ead.* *p.* 279.

38. X. Fragmenta Minora varii Argumenti.
Οὕτως οἱ πλείους. (*Ora Cod. Urb.*) *Frag. p.* 1541. *p.* 263.
Πᾶσα γὰρ ἐλευθερία. (*Ibid.*) *Frag. p. ead.* *p. ead.*
Ἄγκαρα. (*Steph. Byz.*) *Frag. p.* 1488. *p.* 202.
Δασσαρῖται. (*Idem.*) *Frag. p. ead.* *p. ead.*
Ὕσκανα. (*Idem.*) *Frag. p.* 1554. *p.* 279.

LIB. IX.

Ol. 142. 1.
A. U. 543.

1 *sq.* I. Ex Proœmio Libri IX. *Exc. Antiq. Cap.* 1 *seq.*

3-9. II. Bellum Hannibalicum.
Hannibal Capua Romam petit. *Exc. Antiq. Cap.* 3—9.

10. III. Res Syracusanæ.
Οὐκ ἐκ τῶν ἔξω. (*Ora Cod. Urb.*) *Frag. p.* 1541. *p.* 263.
Ἐκρίθη μὲν οὖν. *Exc. Antiq. Cap.* 10.

11. IV. Res Hispanienses.
Οἱ τῶν Καρχηδονίων. *Exc. Vales. p.* 1381. *p.* 25 *sq.*

12-21. V. Partes Artis Imperatoriæ. *Exc. Antiq. Cap.* 11—20.
Ol. 142. 2.
A. U. 544.

VI. Bellum Hannibalicum.

22-26. Ingenium et mores Hannibalis.
Τῶν ἑκατέροις. *Exc. Vales. p.* 1381 *sqq. p.* 26 *sqq.*

27. VII. Res Siculæ. Agrigentum Romanis traditum.
Ἡ δὲ τῶν Ἀκραγαντίνων. *Exc. Antiq. Cap.* 21.
Ἀγάθυρνα. (*Steph. Byz.*) *Frag. p.* 1488. *p.* 202.
Ὁ δὲ Μάρκος. (*Suidas in* Ἐφ' ᾧ.) *Frag. p.* 1554. *p.* 279.

VIII. Res Græcorum.

28-39. (I.) Legatio Ætolorum ad Lacedæmonios contra Philippum; et legatio Acarnanum ad eosdem pro Philippo. *Exc. Antiq. Cap.* 22—33.

Ed nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
40.	Τὸ γὰρ τοιοῦτον ἦθος. (*Ora Cod. Urb.*)	*Frag.* p. 1541.	p. 263.
	Προθυμίαν γὰρ φίλων.	*Exc. Antiq.* Cap. 33. extr.	
	Οἱ δὲ Ἀκαρνᾶνες. (*Suid. in* Ἀπιλλαγοῦντες.)	*Frag.* 6. p. 1519.	p. 238.
	(*Et Suidas in* ἐναίνιν.)	*Frag.* 7. p. 1520.	p. ead.
	(II.) Echinum oppugnat Philippus.		
41.	Προθύμως δὲ.	*Exc. Antiq.* Cap. 34.	
42.	Πόπλιος ὁ τῶν Ῥωμαίων. (*Ex Herone de Obsidione.*)	*Frag.* p. 1545.	p. 267.
43.	IX. Res Asiæ. Euphrates fluvius.	*Exc. Antiq.* Cap. 35.	
44.	X. Legatio Romanorum ad Ptolemæum.	*Legat. II.*	
45.	XI. Fragmenta Varia.		
	Πολύβιος ἐν τῇ ἑνάτῃ. (*Athen.* X. 6.)	*Frag.* p. 1488.	p. 202.
	Ἀρσινόη. (*Steph. Byz.*)	*Frag.* p. ead.	p. ead.
	Ἄτιλλα. (*Idem.*)	*Frag.* p. ead.	p. ead.
	Φέρουνα. (*Idem.*)	*Frag.* p. 1555.	p. 279.

LIB. X.

Ol. 142. 3. A. U. 545.

1. I. Tarentum Receptum a Fabio. *Exc. Antiq.* Cap. 1.

2-22. II. Scipio Mittitur in Hispaniam.
Exc. Vales. p. 1387. p. 32.
Et mox *Exc. Antiq.* Cap. 2—22.

III. Res Græciæ.

23. (I.) Ætolorum societas cum Romanis, ipsis Ætolis periculosa. *Exc. Antiq.* Cap. 23.

Ibid. Πᾶσαν γὰρ δημοκρατικὴν &c. *ex Ora Cod. Urb.* *Frag.* p. 1541. p. 263.

24 *sq.* (II.) Philopœmen.
Εὐρυλίδαν δὲ &c. *Exc. Vales.* p. 1387 *sqq.* p. 32-36.

26. (III.) Philippi effrenata libido.
Φίλιππος ὁ βασιλεὺς &c. *Exc. Vales.* p. 1390 *sq.* p. 36 *sq.*

27-31. (IV.) Res Antiochi. Bellum Antiochi cum Arsace. *Exc. Antiq.* Cap. 24—28.

Ibid. Ἀγχιόνη. Καλλιόπη. *Frag.* p. 1489. p. 203.

Ol. 142. 4. A. U. 546.

32 *sq.* V. Bellum Hannibalicum.
Occiditur Marcellus Consul. *Exc. Antiq.* Cap. 29 *sq.*

34-40. VI. Scipio in Hispania vincit Asdrubalem, Hamilcaris filium. *Exc. Antiq.* Cap. 31—37.

VII. Res Græciæ.

41 *sq.* (I.) Philippus providet sociis. *Exc. Antiq.* Cap. 38 *sq.*

Ed nost. Ed. Gron. Ed. Ern.
43-47. (II.) Signa sublatis ignibus data. *Exc. Antiq. Cap.* 39 *med.*-44.
VIII. Res Asiæ.
48. (I.) Cataractæ Oxi amnis. *Exc. Antiq. Cap.* 45.
49. (II.) Antiochus vincit Euthydemum rebellem. *Exc. Antiq. Cap.* 46.

LIB. XI.

Ol. 143. 1.
A. U. 547.
1-3. I. Bellum Hannibalicum.
Asdrubal, in Italiam transgressus, prælio victus perit.
Suidas in Ῥαδάστιρον. *Frag.* 123. *p.* 1536. *p.* 257.
Exc. Antiq. Cap. 1—3.
II. Res Græcorum.
4. (I.) Thermum iterum spoliat Philippus.
Φίλιππος πορευθεὶς &c. *Exc. Vales. p.* 1391. *p.* 87.
Ἑλλάνιον. Φύτειον. *Frag. p.* 1489. *p.* 203.
5-7. (II.) Legatio ad Ætolos de Pace. *Exc. Antiq. Cap.* 4—6.
(III.) Philopœmen vincit Machanidam, Lacedæmoniorum tyrannum.
8. *Ex Suida, in* Στρατηγία. *Frag.* 31. *p.* 1524. *p.* 242.
in Ζῆλος. *Frag.* 24. *p.* 1522. *p.* 241.
in Ἐκδιατρίζουσι. *Frag.* 26. *p.* 1523. *p.* 241.
Et in ora cod. Urb. Frag. p. 1541. *p.* 263.
9-18. *Exc. Antiq. Cap.* 7—16.
Ol. 143. 2.
A. U. 548.
19. III. Bellum Hannibalicum.
Laus Hannibalis. *Exc. Antiq. Cap.* 17.
IV. Scipio in Hispania.
20-24. (I.) Vincit Asdrubalem, Gisconis fil. *Exc. Antiq. Cap.* 18—22.
Ἰλουργία. (*Liv.* XXVIII. 19.) *Frag. p.* 1489. *p.* 203.
Suidas in Τιτακός. (*Liv.* XXVIII. 23.) *Frag.* 47. *p.* 1526. *p.* 245.
25-30. (II.) Seditionem militum sedat. *Exc. Antiq. Cap.* 23—28.
31-33. (III.) Victo Indibili, Romam redit ex Hispania. *Exc. Antiq. Cap.* 29—31.
34. V. Res Antiochi. *Exc. Antiq. Cap.* 32.

LIB. XII.

Ol. 143. 3.
A. U. 549.
I. Res Africæ.
1, (I.) Varia Fragmenta.
Ex Stephano Byzant. in Ἴππων.
Τάβρακα. Σίγγα. Χαλκῆα. *Frag. p.* 1489 *sq. p.* 204.

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Erl.
	Ex eodem in Βύζαντες.	*Frag.* p. 1517.	p. 236.
2.	Lotus Arbor. *Ex Athenæo* XIV. 18.	*Frag.* p. 1489.	p. 203.
3 *sq.*	(II.) Timæi de Africa et Corsica errores.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 1 *seq.*
	II. Res Locrensium.		
5 *sq.*	(I.) Dissensus Aristotelis et Timæi de Origine Locrorum.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 3 *sq.*
	Τίμαιος, ὃν ὁ Ταυρομενίτης &c. *Apud Athenæum* lib. VI. c. 18. et 20.	*Frag.* p. 1489.	p. 203.
7.	(II.) Veritatis præcipua debet esse cura Historico.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 5.
8-12.	(III.) Vindicatur Aristoteles a conviciis Timæi, qui ipse fulsa tradit de rebus Locrensium.		
	Πολλὰ ἱστορεῖ &c.	*Exc. Vales.* p. 1392 *sqq.*	p. 37-42.
	(IV.) Vindicantur Demochares et Agathocles a Timæi calumniis.		
13.	Τίμαιός φησι &c.	*Exc. Vales.* p. 1396.	p. 43.
14.	Cap. 14, 1. Ἐξ ὧν ἐγὼ &c.	*Exc. Vales.* p. 1397.	p. 44.
	Cap. 14, 3. Καθάπερ γὰρ οἱ νοῦν ἔχοντες.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 6.
15.	Καὶ γὰρ οὐδὲ ταῖς &c.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 6 *med.*
16.	(V.) Leges Locrensium, Auctore Zaleuco.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 7.
17-22.	(VI. Arguitur Callisthenis imperitia in narrandis rebus ad militiam pertinentibus.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 8—13.
23.	(VII.) Ephorus et Callisthenes vindicantur a Timæi conviciis.		
	Κατὰ τοῦ Ἐφόρου Τίμαιος &c.	*Exc. Vales.* p. 1398.	p. 45.
24 *sq.*	(VIII.) Timæi et maledicentia in alios et propria levitas ex ipsius scriptis elucent.		
	Οὐ διατρεῖν ἐστι &c.	*Exc. Vales.* p. 1399 *sqq.*	p. 46-48.
	Cap. 25. *extr.* Τὰ μὲν ἐπιτιμήσει. *Ora Cod. Urb.*	*Frag.* p. 1542.	p. 264.
26.	(IX.) Laudes Pacis.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 14.
27 *sq.*	(X.) Scriptor Historiarum debet esse in rebus agendis versatus.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 15 *sq.*

LIB. XIII.

Ol. 143. 4.
A. U. 550.

	I. Res Ætolorum.		
1.	Οἱ Αἰτωλοὶ &c.	*Exc. Vales.* p. 1401.	p. 48.

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
2.	Σκόπας ὁ Αἰτωλῶν στρατ. *Exc. Vales.*	*p.* 1401 *sq.*	*p.* 49.
	Καθάπερ ἐπὶ τῶν ὑδροπικῶν. *Exc. Antiq.*	*Cap.* 1. *init.*	
	Παρ' οἷς ἔφυ τοῦτο &c. *ex ora Cod. Urb.*	*Frag. p.* 1542.	*p.* 264.
	II. Res Philippi.		
3 *sq.*	Ἐγένετο περὶ τὴν τοιαύτην. *Exc. Antiq.*	*Cap.* 1 *sq.*	
3.	Διαπιστοῦντες δ' οἱ Πρυτάνεις. *Harpocrat. et Suid. in* Πρυτ.	*Frag. p.* 1555.	*p.* 279.
	Ὁ δὲ εἰσελθὼν. *Suidas in* Ἀπελογίζετο.		
	Πᾶν γὰρ βουληθῆναι. *Suidas in* Ἀναδέξασθαι		
	Καί μοι δοκεῖ μεγίστην. *Exc. Antiq.*	*Cap.* 3.	
	Δαμοκλῆς. *Exc. Vales.*	*p.* 1402.	*p.* 49.
6 *sq.*	III. Nabis, tyrannus Lacedæmoniorum. *Exc. Antiq.*	*Cap.* 4 *sq.*	
8.	Καὶ τὰ λοιπὰ. *Exc. Vales.*	*p.* 1402.	*p.* 50.
	IV. Res Antiochi in Arabia.		
9.	Χαττηνία. *Steph. Byz.*	*Frag. p.* 1490.	*p.* 205.
	Λάβαι. *Idem.*	*Frag. p.* 1555.	*p.* 279.
	Οἱ δὲ Γεῤῥαῖοι. *Suidas in* Ἀξιοῦσι.	*Frag.* 29. *p.* 1523.	*p.* 242.
	Αὐτὸς μὲν παρήγγειλε. *Steph. Byz. in* Χαττηνία.	*Frag. p.* 1490.	*p.* 205.
	Κυρωθείσης δὲ. *Suid. in* Στακτή.	*Frag.* 30. *p.* 1523.	*p.* 242.
10.	V. Fragmenta Geographica.	*Frag. p.* 1490.	*p.* 204 *sq.*

LIB. XIV.

Ol. 144. 1.
A. U. 551.

1-10.	I. Scipio in Africa castra Pœnorum et Syphacis cremat.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 1—10.
	II. Ptolemæus, Philopator, rex Ægypti.		
11.	*Athen. lib.* VI. *cap.* 13. *et lib.* XIII. *cap.* 5.	*Frag. p.* 1490 *sq.*	*p.* 205.
12.	Εἶεν δέ τινες.	*Exc. Vales. p.* 1403.	*p.* 51.

LIB. XV.

Ol. 144. 2.
A. U. 552.

1-19.	I. Scipio in Africa vincit Hannibalem, et bello finem imponit.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 1—19.
	II. Res Philippi.		
20.	(I.) Adversus Ptolemæum Epiphanem, Philopatoris filium.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 20.

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
21-23.	(II.) Adversus Cianos.		
	Μολπαγόρας &c.	*Exc. Vales.* p. 1404.	p. 52.
		Exc. Antiq. *Cap.* 21—23.	
24.	(III.) Adversus Thasios.		
	Φίλιππος κατὰ τὴν ἀπόπλουν.		
		Exc. Vales. p. 1404.	p. 52.
	Suidas in Ἀπιστεαθμ. Ἀστεαθμ.		
	et Ἀφρουρ.	*Frag.* 32. p. 1524.	p. 243.
25.	III. Res Ægypti.		
	Σωσίβιος.	*Exc. Vales.* p. 1404.	p. 52.
	Ἀγαθοκλῆς.	*Exc. Vales.* p. 1405.	p. 53.
26-36.		*Exc. Antiq.* *Cap.* 24—34.	
37.	IV. Res Antiochi.		
	Ἀντίοχος ὁ βασιλεύς.	*Exc. Vales.* p. 1405.	p. 54.

LIB. XVI.

Ol. 144. 3.
A. U. 553.

Cap. 1.	I. Philippus ad Pergamum.		
	Φίλιππος ὁ βασιλεύς.	*Exc. Vales.* p. 1406.	p. 54.
2-10.	II. Pugna Navalis ad Chium Philippi cum Attalo et Rhodiis.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 1—9.
11 *sq.*	III. Cariam invadit Philippus.	*Exc. Antiq.*	*Cap.* 10 *sq.*
13.	IV. Res Peloponnesi.		
	Κατὰ τὴν Πελοπόννησον.	*Exc. Vales.* p. 1407.	p. 55.
14-20.	V. Polybii Excursus de Zenone et Antisthene, scriptoribus Rhodiis.		
	Ἐπεὶ δέ τινες.	*Exc. Vales.* p. 1407 *sqq.*	p. 56 *sqq.*
21 *sq.*	VI. Res Ægypti.		
	Τληπόλιμος &c.	*Exc. Vales.* p. 1415 *sqq.*	p. 65 *sqq.*
23.	VII. Scipio triumphat de Pœnis.		
		Exc. Antiq.	*Cap.* 12.
24.	VIII. Philippus hiemat in Caria.		
	Φίλιππος ὁ βασιλεὺς &c.	*Exc. Vales.* p. 1419.	p. 69.

Ol. 144. 4.
A. U. 554.

25 *sq.*	IX. Attalus et Rhodii concitant Athenienses ad belli societatem adversus Philippum.		*Legat. III.*
27 *sq.*	X. Initium Belli Romanorum cum Philippo.		*Legat. IV.*
		Exc. Antiq.	*Cap.* 13.
29-34.	XI. Abydum oppugnat et capit Philippus. *Suidas, in* Ἐπιβάθρα. *Frag.* 59. p. 1532.		p. 252.
		Exc. Antiq.	*Cap.* 14—19.
35.	XII. Legatio Achæorum et Romanorum ad Rhodios.		*Legat. V.*

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
36 *sq.*	XIII. Philopœmenis Strategema adversus Nabidem Lacedæmonium. *Exc. Antiq.*		*Cap.* 20 *sq.*
	Ol. 145. 1. A. U. 555.		
38.	XIV. Philippus Achæos concitat adversus Romanos. *Suid. in* Εὐλαβῶς. *Frag.* 29.	*p.* 1562.	*p.* 288.
	A. U. 555 seq.		
39.	XV. Res Syriæ et Palæstinæ. *Joseph. Antiq.* XII. 3. *Frag.*	*p.* 1491.	*p.* 205.
	Suidas, in Σκόπας *et* ῥεμβώδης. *Frag.* 68.	*p.* 1564.	*p.* 291.
40.	*Excerpt. Vales.* Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως. *Frag.*	*p.* 1418.	*p.* 68.
41.	XVI. Fragmenta Geographica. *Ex Stephano Byz.* *Frag.*	*p.* 1555. *et* 1491.	*p.* 250. *et* 206.

LIB. XVII.

Ol. 145. 2.
A. U. 556.

BELLUM ROMANORUM MACEDONICUM PRIMUM.

1-12.	(*I.*) Colloquium irritum cum PHILIPPO. *Excerpt. Antiq.*		*Cap.* 1—12.
13-15.	(*II.*) Non fuit *Proditor* ARISTÆNUS, Achæos a societate Philippi ad amicitiam Romanorum traducens. *Excerpt. Antiq.*		*Cap.* 13.
	Et *Excerpt. Vales.* Ἔμοι γε πολλάκις μὲν.	*p.* 1420 *sqq.*	*p.* 71 *sqq.*
16.	(*III.*) ATTALUS Sicyone. *Excerpt. Vales.* Ὁ βασιλεὺς Ἄτταλος.	*p.* 1425.	*p.* 76.
17.	(*IV.*) NABIS, Lacedæmoniorum tyrannus. *Excerpt. Vales.* Νάβις ὁ τύραννος.	*p.* 1425.	*p.* 76 *sq.*

LIB. XVIII.

Ol. 145. 3.
A. U. 557.

I. FINIS BELLI MACEDONICI PRIMI.

1-16.	(*I.*) PHILIPPUS a Titio Flaminino vincitur ad CYNOSCEPHALAS. Excursus Polybii de *Vallo Romanorum*, et de *Militia Romana collata cum Phalange Macedonica.* *Excerpta Antiqua ex Libro XVII.*		*Cap.* 14—29.

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
17-22.	(*II.*) Pacem petenti Philippo dat Quinctius, indignantibus Ætolis.		*Legat. VI.*
	Insertum est Excerptum Vales. "Ηδη γὰρ κατὰ τὴν Ἑλλάδα.	p. 1426 *sqq.*	p. 77 *sqq.*
23.	*Accedit in fine Exc. Antiq.* ex Lib. XVII.		*Cap.* 30.
24.	(*III.*) Attali Mors et Encomium.		
	Excerpt. Vales. "Ατταλος ἐτελεύτησε τὸν βίον.	p. 1428.	p. 80.
	Ol. 145. 4. A. U. 558.		
25.	(*IV.*) Pax cum Philippo confirmatur a Senatu Populoque Romano.		*Leg. VII.*
26.	(*V.*) Factiones Bœotorum. Cædes Brachyllæ.		*Leg. VIII.*
	Οὐδεὶς γὰρ οὕτως μάρτυς. *Fragm.* (in ora *Cod. Urb.*)	p. 1542.	p. 264.
23-31.	(*VI.*) Decem Legati Romani cum Quinctio res Græciæ ordinant.		*Leg. IX.*
	II. Res Antiochi.		
32.	(*I.*) Antiochi successus in Ionia et in Thracia. Ἀντίοχος ὁ βασιλεύς. *Suidas in* Εὐπαιρία.	*Frag.* p. 1553.	p. 253.
	Adjicitur Legatio X.		*Leg. X.*
33-35.	(*II.*) Lysimachiæ cum Antiocho congrediuntur Legati Romani.		
	Exc. Antiq. ex Lib. XVII.		*Cap.* 31—33.
	Adjectum in fine Fragm. Ἐὰν δὲ τὸ λεγόμενον *ex ora Cod. Urb. et ex Suida in* Τρίχων.	p. 1542.	p. 264.
36-38.	III. Res Ægypti.		
	Excerpt. Antiq. ex Lib. XVII.		*Cap.* 34—36.

LIB. XIX.

Ol. 146. 1.
A. U. 559.

Cato in Hispania.

Πολύβιός φησι, τῶν ἐντὸς Βαίτιος. *Apud Plutarch. in Catone Maj. Fragm. Polyb.* p. 1510. p. 227.

LIB. XX.

Ol. 146. 4.
A. U. 562.

1.	I. Antiochus consultat cum Ætolis.		
	Suidas in Ἀντίοχος.	*Frag.* p. 1529.	p. 249.
2.	II. Legatio Antiochi ad Bœotos.		*Leg. XI.*
3.	III. Legatio Epirotarum et Eleorum ad Antiochum.		*Legat. XII.*

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
4-7.	IV. Bœoti, quorum jam pridem turbata fuerat Respublica, infensi Romanis, Antiochum recipiunt, *Excerpt. Vales.* Βοιωτοὶ ἐκ πολλῶν ἤδη χρόνων.	p. 1429 *sqq.*	p. 81 *sqq.*
8.	V. Antiochus Chalcide nuptias celebrat. *Athenæus lib.* X. c. 10.	*Frag.* p. 1492.	p. 206
	Ol. 147. 1. A. U. 563.		
9-11.	VI. Bellum Romanorum cum Ætolis. *Adjiciuntur duo Fragm. ex Stephano Byz. in* Κίερκε *et in* Ἀντιόχεια.	*Legat. XIII.* p. 1555.	p. 280.
12.	VII. Legatio Lacedæmoniorum ad Romanos.	*Legat. XIV.*	
13.	VIII. Legatio Philippi, benigne accepta a Romanis.	*Legat. XV.*	

LIB. XXI.

Ol. 147. 2.
A. U. 564.

I. Bellum Romanorum Ætolicum.

1.	(*I.*) Res gestæ post Victoriam Navalem de Antiocho.	*Legat. XVI.*	
2, 3.	(*II.*) L. Scipio inducias condecit Ætolis.	*Legat. XVII.*	
	II. Bellum Romanorum cum Antiocho.		
4.	(*I.*) Phocæensium Factiones, divisæ inter Romanos et Antiochum. *Suid. in* Ἐπιστάθμ.	*Frag.* p. 1562.	p. 288.
	Deinde	*Legat. XVIII.*	
5.	(*II.*) Pausistrato, Præfecto classis Rhodiæ, succedit Pamphilidas. *Suidas in* Πυρφόρος.	*Frag.* p. 1559.	p. 284 *sq.*
	Deinde Excerpt. Vales. Παμφιλίδας ὁ τῶν Ῥοδίων.	p. 1434.	p. 86.
6.	(*III.*) Scipiones cum exercitu petunt Hellespontum.	*Legat. XIX.*	
7.	(*IV.*) Eumeni advenit auxilium ab Achæis adversus Antiochum. *Deinde Excerpt. Vales.* Διοφάνης ὁ Μεγαλ.	*Legat. XX.* p. 1434.	p. 87.
8.	(*V.*) Eumenes dissuadet. Romanis pacem cum Antiocho.	*Legat. XXI.*	
9.	(*VI.*) Prusias, rex Bithyniæ, partes amplectitur Romanorum.	*Leg. XXII.*	
10-12.	(*VII.*) Cum Scipionibus de Pace frustra agit Antiochus.	*Leg. XXIII.*	
13-14.	III. Pax Antiocho data a Scipionibus.	*Leg. XXIV.*	

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.

LIB. XXII.

Ol. 147. 3.
A. U. 565.

1-7.	I. Eumenis Rhodiorumque, et aliorum, Legationes ad Senatum Rom.		*Leg. XXV.*
8.	II. Bellum Ætolicum, gestum a M. Fulvio Cos.		*Leg. XXVI.*
9.			*Leg. XXVII.*
10 *sq.*	*Apud* Heronem *de repellenda Obsidione, partim in Fragm. Polyb.*	*p.* 1545 *sq.*	*p.* 268.
12-15.			*Leg. XXVIII.*
16.	III. Bellum Gallogræcum, gestum a Cn. Manlio Cos.		*Leg. XXIX.*
17.	*Excerpt. Vales.* Μοαγέτης ὁ τῆς Κιβύρας.	*p.* 1434.	*p.* 87.
	Deinde.		*Leg. XXX.*
18-20.			*Leg. XXXI.—XXXIII.*
	Et insertum Fragm. ex Suida in Γάλλοι.	*p.* 1559 *sq.*	*p.* 285.
21.	*Excerpt. Vales.* Ὀρτιάγων.	*p.* 1434. b.	*p.* 89.
	Tum Fragm. ex Plutarch. de Mulier. Virtut. Χιομάραν.	*p.* 1511.	*p.* 229.
22.			*Leg. XXXIV.*
23.	IV. Res Græciæ et Peloponnesi sub finem anni.		
	Ὁ δὲ Φούλβιος. *Suidas in* Πραξικοπήσας.	*Frag. p.* 1535.	*p.* 256.
	Ἐγκαλέσας τι τοῖς. *Plutarch. in Philopœm.*	*Frag. p.* 1510.	*p.* 227.

Ol. 147. 4.
A. U. 566.

24-26.	V. Cn. Manlius Procos. ordinat res Asiæ.		*Leg. XXXV.*
27.			*Leg. XXXVI.*

LIB. XXIII.

Ol. 148. 1.
A. U. 567.

1, 2.	I. Res Græciæ.		*Leg. XXXVII et seq.*
3.	II. Controversia Rhodiorum cum Lyciis.		*Leg. XXXIX.*

Ol. 148. 3.
A. U. 569.

III. Variæ Legationes, partim ad Controversias Philippi cum Eumene de Thracia, et cum Thessalis, pertinentes, partim ad res Achæorum et Lacedæmoniorum.

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
4. 5.	(*I.*) Designatio summorum Capitum earum rerum, quas hoc loco persecutus est Polybius. *Ex Cod. Bav. et Ursin.*	*Leg. XLIII.*	
6.	(*II.*) Legationes Romam missæ adversus Philippum.	*Leg. XL.*	
7-10.	(*III.*) Legationes Regum ad Concilium Achæorum, et Q. Cæcilii ad Achæos.	*Leg. XLI.*	
	Ol. 148. 4. A. U. 570.		
11 *sq.*	(*IV.*) Novæ Legationes Romam missæ in caussa Philippi, tum Achæorum et Lacedæmoniorum.	*Leg. XLII.*	
13, 14.	(*V.*) Appii Claudii Legatio ad Philippum,	*Leg. XLIV.*	
15.	et in Cretam,	*Leg. XLV.*	
	IV. Res Ægypti.		
16.	*Exc. Vales.* Πτολεμαῖος ὁ βασιλεύς.	p. 1434 *sq.*	p. 87 *sq.*
17.	*Exc. Vales.* Ἀριστόνικος.	p. 1434. b.	p. 89.
18.	V. Res Eumenis. *Exc. Vales.* Ἀπολλωνιάς.	p. 1433. b.	p. 88.

LIB. XXIV.

	Ol. 149. 1. A. U. 571.		
1-4.	I. Plurimæ Legationes, ex Græcia, Macedonia, Asia Romam missæ.	*Leg. XLVI.*	
5.	II. Res Messeniorum in Peloponneso. *Insertum est Exc. Vales.* Διονυσόδοτος ὁ Μεσσήνιος.	*Leg. XLVII.* p. 1434. b. *sq.*	p. 90 *sq.*
6.	III. Res Philippi.	*Leg. XLVIII.*	
7.		*Leg. L.*	
8.	*Exc. Vales.* Τῷ βασιλεῖ Φιλίππῳ.	p. 1435 *sqq.*	p. 91 *sqq.*
9.	IV. Philopœmen, Hannibal, Scipio, eodem anno vita functi. *Exc. Vales.* Φιλοποίμην. Ἀννίβας et Πόπλιος.	p. 1437 *sq.*	p. 93 *sq.*
	Ol. 149. 2. A. U. 572.		
10.	V. Legationes Romam missæ.	*Leg. LI.*	
11.		*Leg. XLIX.*	
12.	VI. Lycortas ulciscitur cædem Philopœmenis.	*Leg. LII.*	

LIB. XXV.

	Ol. 149. 3. A. U. 573.		
1, 2.	I. Legationes, Romam missæ.	*Leg. LIII.*	
3.	II. Res Peloponnesi.	*Leg. LIV.*	

Ed. nost. Ed. Gron. Ed. Ern.

4, 5. III. Res Asiæ. Bellum Eumenis et Ariarathis cum Pharnace. *Leg. LV.*
Ol. 149. 4.
A. U. 574.

6. IV. Attalus et Fratres Romam proficiscuntur. *Leg. LVI.*

V. Res Peloponnesi.

7. (*I.*) Legatio ab Achæis ad Ptolemæum destinata. *Leg. LVII.*

8. (*II.*) Chæron Spartanus.
Exc. Vales. Κατὰ τοὺς αὐτοὺς. p. 1438 *sq.* p. 94 *sq.*

9. (*III.*) Comparatio Aristæni et Philopœmenis.
Exc. Vales. Φιλοποίμενα καὶ Ἀρίστου. p. 1439 *sq.* p. 95 *sq.*

LIB. XXVI.

Ol. 150. 1.
A. U. 575.

1-3. I. Callicrates, Romam legatus, prodit Libertatem Achæorum. *Leg. LVIII.*

4. II. Gracchus in Hispania.
Strab. Geogr. lib. III. *p.* 168. Πολυβίου δ' εἰπόντος. *Frag.* p. 1503. p. 220.

5. III. Mortuo Philippo, initia Regni Persei.
Exc. Vales. Περσεὺς et Φίλιππος. p. 1440 *sq.* p. 96 *sq.*

6. IV. Pax confecta inter Eumenem et Pharnacem sociosque. *Leg. LIX.*
Ol. 150. 3.
A. U. 577.

7, 8. V. Lyciorum Legatio Romam missa contra Rhodios. *Leg. LX seq.*
Ol. 150. 4.
A. U. 576.

9. VI. Dardanii et Thessali Legationem mittunt Romam. *Leg. LXII.*
Ol. 151. 1.
A. U. 579.

VII. Res Syriacæ. Initium Regni Antiochi Epiphanis.
Athen. lib. X. *c.* 10. *p.* 439. *et lib.* V. *c.* 4 *sq. p.* 193 *sq.* *Frag. Polyb.* p. 1492. p. 207.

LIB. XXVII.

Ol. 152. 1.
A. U. 583.

I. Initia Belli Persici.

1, 2. (*I.*) Commune Bœotorum dissolvitur, et Bœoti abstrahuntur a societate Persei. *Leg. LXIII.*

3. (*II.*) Legatio Romanorum in Asiam. *Leg. LXIV.*

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
4.	(*III.*) Legatio Persei ad Rhodios.	*Leg. LXV.*	
5.	(*IV.*) Bœotos tentat Perseus.	*Leg. LXVI.*	
6.	(*V.*) Rhodii fidem servant Romanis.	*Leg. LXVII.*	
7.	(*VI.*) Macedones Italia pulsi.	*Leg. LXVIII.*	
8.	(*VII.*) Prælio victor Perseus, frustra pacem petit a Romanis.	*Leg. LXIX*	
9.	(*VIII.*) Præsidium Romanum pæne opprimitur a Perseo. *Suidas in* Κέστρος.	*Frag. p.* 1557.	*p.* 282.
10.	(*IX.*) Cotys Thrax, socius Persei. *Excerpt. Vales.*	*p.* 1441.	*p.* 98.
11.	(*X.*) Perseus captivos redimit a Rhodiis.	*Leg. LXX.*	
12.	II. Res Ægypti et Cypri. *Exc. Vales.* Πτολεμαῖος ὁ στρατηγὸς.	*p.* 1442.	*p.* 98.
	Ol. 152. 2. A. U. 584.		
	III. Bellum Persicum.		
13.	(*I.*) Cephalus Epirota deficit ad Perseum. *Exc. Vales.*	*p.* 1442 *sqq.*	*p.* 98 *sqq.*
14.	(*II.*) Aulo Hostilio Consuli insidiæ struuntur in Epiro. *Exc. Vales.* Οἱ περὶ Θεόδοτον.	*p.* 1444.	*p.* 100 *sq.*
15.	IV. Res Asiæ. *Exc. Vales.* Φαρνάκης *et* Ἄτταλος.	*p.* 1445.	*p.* 101 *sq.*
16.	V. Res Cretensium. *Exc. Vales.*	*p.* 1445.	*p.* 102.
17.	VI. Res Syriacæ et Ægyptiacæ. *Exc. Vales.* Ἀντίοχος.	*Leg. LXXI.* *p.* 1446.	*p.* 102 *sq.*

LIB. XXVIII.

	Ol. 152. 3. A. U. 585.		
	I. Res in Italia gestæ.		
1.	(*I.*) Senatus datur Legatis Antiochi Epiphanis et Ptolemæi Philometoris.	*Leg. LXXII.*	
2.	(*II.*) Audiuntur Legati Rhodiorum.	*Leg. LXXIII.*	
	II. Bellum Persicum.		
3-7.	(*I.*) Popilii Legatio ad Populos Græciæ, belli Persici caussa. (*Ecloga LXXV inserta est mediæ Eclogæ LXXIV.*)	*Leg. LXXIV seq.*	
8, 9.	(*II.*) Persei Legationes ad Genthium.	*Leg. LXXVI sq.*	
10, 11.	(*III.*) Polybii Legatio ad Q. Marcium Cos.	*Leg. LXXVIII.*	
12.	(*IV.*) Heracleum, Macedoniæ oppidum, capitur a Romanis. *Suidas in* Σημαία, *et in* Κεραμωτόν.	*Frag. p.* 1557.	*p.* 282 *sq.*

Ed. nost.		Ed. Gron. Ed. Ern.
13.	III. Res Cretensium.	*Leg. LXXIX.*
14, 15.	IV. Res Rhodiorum.	*Leg. LXXX.*
16-19.	V. Res Syriæ et Ægypti. Antiochus Epiphanes majorem partem Ægypti occupat.	*Leg. LXXXI. usque LXXXIV.*

LIB. XXIX.

Ol. 152. 4.
A. U. 586.

1.	I. Res Italicæ. Senatus Rom. Legatos mittit in Ægyptum.	*Leg. XC.*
	II. Bellum Persicum.	
2, 3.		*Leg. LXXXV.*
4.		*Leg. LXXXVI.*
5.		*Leg. LXXXVII.*
	Frag. apud Athenæum lib. X. cap. 11. p. 1494.	*p. 209.*
6.	*Suidas in Παίωμ.*	*ibid.*
	Plutarch. in Æmilio Paulo. Frag. p. 1509.	*p. 226.*
	Suid. in Πολλὰ κυνά. Frag. 45. p. 1526.	*p. 245.*
	Suid. in Φάλαγξ, et in Ἀνθεμολεγῶτε. Frag. 36. p. 1524 sq.	*p. 243.*
	Suid. in Ἀπιδιλία, et in Καχεκτοῦντες. Frag. p. 1527.	*p. 246.*
	Plutarch. in Æmilio Paulo. Ὁ δὲ τῶν Μακεδ. p. 1509.	*p. 226.*
7.		*Leg. LXXXVIII.*
	III. Res Ægyptiacæ et Syriacæ.	
8, 9.	(*I.*) Fratres Ptolemæi auxilia petunt ab Achæis adv. Antiochum.	*Leg. LXXXIX.*
10.		*Leg. XCI.*
11.	(*II.*) Popillii Legatio ad Antiochum Epiphanem in Ægyptum.	*Leg. XCII.*

LIB. XXX.

Ol. 153. 1.
A. U. 587.

	I. Res in Italia gestæ.	
1-3.	(*I.*) Legationes introductæ in Senatum. Attali Legatio.	*Leg. XCIII.*
4, 5.	1. Legationes Rhodiorum.	*ibid.*
6-9.	*Excerpt. Vales. quod vulgo ad lib. XXVIII. refertur, Πρέσβεις ἀπεστάλησαν.*	*p. 1446 sqq. p. 103 sqq.*
10.	2. Legationes Græcorum.	*Leg. XCIV.*
11.	3. Legatio Ptolemæorum.	*Leg. XCV.*
12.	4. Cotyis Legatio.	*Leg. XCVI.*

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
13.	(*II.*) L. Anicius triumphat de Illyriis. *Athenæus lib.* XIV. *cap.* 1.	*Frag.* p. 1555 *sqq.*	p. 280 *sq.*
	II. Res in Græcia gestæ.		
14.	(*I.*) Res Ætolorum et Epirotarum.		
	Exc. Vales. Οἱ Αἰτωλοὶ τὸν βίον.	p. 1451.	p. 109.
	Κατὰ τὴν Ἤπειρον.	p. 1452.	p. 109 *sq.*
15.	(*II.*) Æmilius Paulus civitates Græciæ obit, et per Epirum Romam proficiscitur.		
	Suidas in Βάρος.	*Frag.* 29. p. 1530.	p. 250.
	Idem in Μετίωρος.	*Frag.* 54. p. 1563.	p. 290.
	Idem in Φυδίας.	*Frag.* 37. p. 1525.	p. 244.
	Strabo lib. VI. *p.* 322.	*Frag.* p. 1506.	p. 223.
	Ol. 153. 2. A. U. 588.		
	III. Res in Italia Gestæ Anno Urbis DLXXXVIII.		
16, 17.	(*I.*) Prusias Romam venit. Eumenes prohibetur Italia.	*Leg. XCVII.*	
18.	(*II.*) Legatio Athenienſium.	*Leg. XCVIII.*	
19.	(*III.*) Rhodiorum Legatio.	*Leg. XCIX.*	
	IV. Res Peloponnesi. Callicrates proditor Achæorum.	*Leg. CIII.*	
	Exc. Vales. Τοῦ περὶ Καλλικράτην.	p. 1452.	p. 110.

LIB. XXXI.

	Ol. 153. 3. A. U. 589.		
	I. Res Anni Urbis DLXXXIX.		
1.	(*I.*) Legatio Rhodiorum.	*Leg. C.*	
2.	(*II.*) Legatio Gallogræcorum.	*Leg. CII.*	
3, 4.	(*III.*) Res Antiochi Epiphanis. *Athenæus lib.* V. *c.* 5. *et* X. *c.* 10.	*Frag. p.* 1493 *sq. p.* 207. *extr. et sqq. et p.* 1494 *sq. p.* 210.	
5.		*Leg. CI.*	
	Ol. 153. 4. A. U. 590.		
	II. Res Gestæ Anno DXC.		
6, 7.	(*I.*) Legationes Prusiæ, Rhodiorum, Achæorum.	*Leg. CIV.*	
8.		*Leg. CV.*	
9.	(*II.*) Fratres Eumenis Romam legati.	*Leg. CVI.*	
10.	(*III.*) C. Sulpicius Gallus Legatione fungitur in Asia. *Excerpt. Vales.*	p. 1453.	p. 111.
11.	(*IV.*) Mors Antiochi Epiphanis.	*ibid.*	

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
12.	(*V.*) Demetrius, obses Romæ, frustra petit a Senatu, ut in Regnum Syriæ restituatur.	*Leg. CVII.*	
13.	(*VI.*) Legationes Romanæ ad Ariarathem, reg. Cappad.	*Leg. CVIII.*	
	Ol. 154. 1. A. U. 591.		
	III. Res Gestæ Anno Urbis dxci.		
14, 15.	(*I.*) Res Ariarathis, Ariarathis filii.	*Leg. CIX. et CXII.*	
16, 17.	(*II.*) Res Rhodiorum.	*Leg. CX. et CXI.*	
	Ol. 154. 2. A. U. 592.		
	IV. Res Gestæ Anno dxcii.		
	(*I.*) In Italia.		
18.	I. Ptolemæus Junior Romæ a Senatu petit Cyprum insulam.	*Leg. CXIII.*	
19-23.	II. Demetrius Roma profugit in Syriam.	*Leg. CXIV.*	
	Suidas in Περσαίχμην. Frag. 115.	*p.* 1535.	*p.* 256.
24.	III. Cato queritur de Luxu Romanorum. *Athenæus lib.* VI. c. 21. *Frag.*	*p.* 1494.	*p.* 210.
25, 26.	(*II.*) In Ægypto et Cyrene. Fratres Ptolemæi litigant de Cypri regno.	*Leg. CXV.*	
27.		*Leg. CXVI.*	

LIB. XXXII.

	Ol. 154. 3. A. U. 593.		
	I. Res Gestæ Anno Urbis dxciii.		
1.	(*I.*) In Italia. Senatus Ptolemæo Philometori amicitiam renunciat.	*Leg. CXVII.*	
2.	(*II.*) In Africa. Masanissa, contendens cum Carthaginiensibus, juvatur a Romanis.	*Leg. CXVIII.*	
3.	(*III.*) In Asia. Legationes Romam decernunt Reges: Prusias, Eumenes, Ariarathes.	*Leg. CXIX.*	
4.	Demetrius.	*Leg. CXX.*	
	Ol. 154. 4. A. U. 549.		
	II. Res Anni Urbis dxciv.		
5.	(*I.*) Legationes Ariarathis et Attali.	*Leg. CXXI.*	
6, 7.	(*II.*) Legatio Demetrii, tradens Senatui interfectorem Cn. Octavii et Isocratem Grammaticum.	*Leg. CXXII.*	
8-16.	(*III.*) L. Æmilii obitus. Scipionis Æmiliani juvenilis ætas. *Exc. Vales.*	*p.* 1453 *sqq.*	*p.* 111 *sq.*

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
	In Notis ad Cap. 18. *adfertur locus Plutarchi, in Vita Gracchorum.*	*Frag. p.* 1510 *sq.*	*p.* 228.
	Ol. 155. 1. A. U. 595. III. Res Anni Urbis DXCV?		
17.	Legatio Achæorum et Atheniensium Romam.		*Leg. CXXIII.*
	Ol. 155. 2. A. U. 596. IV. Anno DXCVI.		
18.	Issensium et Daorsorum Legatio Romam.		*Leg. CXXIV.*
	Ol. 155. 3. A. U. 597. V. Res Gestæ Anno Urbis DXCVII. (*I.*) Romæ.		
19.	I. Dalmatis bellum indicunt Romani.		*Leg. CXXV.*
20.	II. Ariarathes, ab Oropherne ope Demetrii regno pulsus, Romam venit.		*Leg. CXXVI.*
	Adjectum Frag. ex Athenæo lib. X. *cap.* 11.	*p.* 1495.	*p.* 210.
21, 22.	(*II.*) Status Græciæ, præcipue Epiri, post mortem Charopis.		
	Exc. Vales. Τὰ κατὰ τὴν Αἰτωλ.	*p.* 1465 *sqq.*	*p.* 125 *sqq.*
23.	(*III.*) In Asia. Vita functo Eumeni succedit Attalus.		
	Exc. Vales. Εὐμένης *et* Ἄτταλος.	*p.* 1467 *sq.*	*p.* 128.
	Ol. 156. 4. A. U. 598. VI. Res Gestæ Anno Urbis DXCVIII.		
24.	(*I.*) Romæ. Admittitur Legatio Epirotarum.		*Leg. CXXVII.*
25.	(*II.*) In Asia. Bellum Prusiæ cum Attalo.		
	Excerpt. Vales. Περσέως μετὰ τὸ νικῆσαι.	*p.* 1468 *sq.*	*p.* 129 *sq.*
26.			*Leg. CXXVIII.*

LIB. XXXIII.

	Ol. 156. 1. A. U. 599. I. Res Anni Urbis DXCIX.		
1.	(*I.*) Res Romæ gestæ.		*Leg. CXXIX.*
2.	(*II.*) Res Peloponnesi.		*Leg. CXXX.*
3.	(*III.*) Res Cypri. Archias præfectus, prodere insulam Demetrio conatur.		
	Suidas in Περσεύς.	*p.* 1539.	*p.* 260.
	Excerpt. Vales. Ἀρχίας.	*p.* 1470.	*p.* 131.

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Era.
	In Notis adfertur Fragm. ex Suida in Πρεσβυγγιλία.	*p.* 1535.	*p.* 256.
	Ol. 156. 2.		
	A. U. 600.		
	II. Res Anni Urbis DC.		
	(*I.*) Res in Italia gestæ.		
4.	I. Audiuntur Romæ Legati Massiliensium.		*Leg. CXXXI.*
5.	II. Ptolemæus junior (*Physcon*) Romam venit.		*Leg. CXXXII.*
6.	III. Decem Legati mittuntur ad Prusiam pro Attalo.		*Leg. CXXXIII.*
7, 8.	(*II.*) In Gallia. Bellum cum Liguribus.		*Leg. CXXXIV.*
	(*III.*) In Asia.		
9.	I. Rhodiorum Bellum cum Cretensibus. *Excerpt. Vales.* Ἀριστομένης.	*p.* 1469 *sq.*	*p.* 130.
10,11.	II. Prusiæ Bellum cum Attalo.		*Leg. CXXXV seq.*
12.	III. Prienenses male multati ab Ariarathe.		
	Excerpt. Vales. Κατὰ τοὺς καιρούς.	*p.* 1470.	*p.* 131 *sq.*
	Ol. 156. 3.		
	A. U. 601.		
	III. Res Anni Urbis DCI.		
13.	(*I.*) Achæi frustra petunt dimissionem Evocatorum.		*Leg. CXXXVII.*
14.	(*II.*) Legatio ex Syria adversus Demetrium. Legatio Rhodiorum.		*Leg. CXXXVIII.*
	Athenæus lib. X. *c.* 11.	*Frag. p.* 1495.	*p.* 210.
15.	(*III.*) Cretenses et Rhodii auxilia petunt ab Achæis.		*Leg. CXXXIX.*
	Ol. 156. 4.		
	A. U. 602.		
	IV. Res Anni Urbis DCII.		
16.	Regum Asiæ filii Romæ in Senatum introducuntur.		*Leg. CXL.*

LIB. XXXIV.

Geographica Polybii, *a* Strabone *maxime et* Athenæo *conservata.*

1.	I. Generalia nonnulla de Argumento hujus Libri.		
	Οἱ δὲ ἐν τῇ καινῇ. *Strabo lib.* VIII. *init.*	*Frag. p.* 1506.	*p.* 223.
	Πολύβιος φήσας, περὶ τῶν Ἑλληνικῶν. *Strabo lib.* X. *p.* 465.	*p.* 1507.	*p.* 224.
	Ἴσως δέ τινες ἐπιζητήσουσι. *Polyb. lib.* III. *cap.* 57.		

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Era.
	Πολύβιος πεπὶ ζώνας ἴξ. *Strabo lib.* II. *p.* 96.	*p.* 1498 *sq.*	*p.* 214 *sq.*
2-4.	II. De Ulyssis navigatione, circa Siciliam præsertim.		
	Ἐκ μυθικὴς δ' ἀληθοῦς. *Strabo lib.* I. *p.* 20.		
	Πολύβιος δ' ἐρρῶς ὑπονοῶ. *Strabo lib.* I. *p.* 23 *sqq.*	*p.* 1496 *sqq.*	*p.* 212 *sqq.*
5-7.	III. Contra superiores Scriptores Geographicos disputat Polybius.		
	Πολύβιος, τὸν Εὐφόρου χωρογραφῶν. *Strabo lib.* II. *p.* 104 *sqq.*	*p.* 1499 *sqq.*	*p.* 215 *sqq.*
8.	IV. De Lusitania.		
	Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης. *Athen. lib.* VII. *c.* 14. *p.* 302.	*p.* 1495.	*p.* 211.
	Λέγει δ' ὁ Πολύβιος. *Strabo lib.* III. *p.* 145.	*p.* 1503.	*p.* 220.
	Τὴν κατὰ Λυσιτανίαν. *Athen. init. lib.* VIII.	*p.* 1495.	*p.* 211.
9.	V. De Hispania.		
	Τοὺς τὴν Βαστικὴν οἰκοῦντας. *Strabo lib.* III. *p.* 139.	*p.* 1503.	*p.* 220.
	Τῇ δὲ τῆς χώρας εὐδαιμ. *Strabo lib.* III. *p.* 151.		*ibid.*
	Καὶ Δικαίαρχος δὲ. *Id.* III. *p.* 170.		*ibid.*
	Φησὶ δὲ Πολύβ. περίπλ. *Id.* III. *p.* 172.		*ibid.*
	Πολύβιος δὲ τῶν περὶ Καρχηδ. *Id.* III. *p.* 147 *sq.*		*ibid.*
	Πολύβ. καὶ τὸν Ἄνιν. *Id.* III. *p.* 148.		
	Πολύβ. τὰ τῶν Οὐακκαίων. *Id.* III. *p.* 162.		*ibid.*
	Τοιοῦτόν τινα ὑφίστατ. *Athenæus lib.* I. *c.* 14. *p.* 16.	*p.* 1512.	*p.* 230.
10.	VI. De Gallia.		
	Πολύβ. δ' ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακ. *Athen. lib.* VIII. *cap.* 2.	*p.* 1496.	*p.* 211.
	Περὶ δὲ τῶν τοῦ Ῥοδανοῦ. *Strabo lib.* IV. *p.* 183.	*p.* 1504.	*p.* 221.
	Ὁ Λύγυς. *Strabo* IV. *p.* 190.		*ibid.*
	Πολύβιος καὶ ἰδιόμορφον. *Id.* IV. *p.* 207 *sq.*		*ibid.*
	Ἔτι φησὶ Πολύβιος ἐφ' ἑαυτοῦ. *Id.* IV. *p.* 208.		*ibid.*
	Ὁ δ' αὐτὸς ἀνὴρ. *Id.* IV. *p.* 208 *sq.*		*ibid.*
11.	VII. De Italia.		
	Πολύβιος διάφορον εἶναι. *Athen lib.* I. *c.* 24. *p.* 31.		
	Φησὶ Πολύβιος πεζῇ. *Strabo l.* V. *p.* 211.	*p.* 1505.	*p.* 222.

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
	Τῆς Τυρρηνίας μῆκος. *Id.* V. *p.* 222.	*p.* 1505.	*p.* 222.
	Κρατῆρα καλοῦσι. *Id.* V. *p.* 242.		*ibid.*
	Πολύβ. ἀπὸ τῆς Ἰσπυγ. *Strabo lib.* VI. *p.* 285.		*ibid.*
	Μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Λαμίσιον. *Id.* VI. *p.* 261.		*ibid.*
	Πολύβιος τῶν τριῶν. *Id.* VI. *p.* 276.		*ibid.*
12.	VIII. De Thracia, Macedonia, Græcia.		
	Πρὸς τῷ Πόντῳ τὸ Αἷμον. *Strabo l.* VII. *p.* 313.	*p.* 1505.	*p.* 223.
	Ἐκ δὲ τῆς Ἀπολλωνίας. *Id. p.* 323.	*p.* 1506.	*p.* 223.
	Ἡ τῆς Πτελεοντίσου πτῶσις. *Strabo* VIII. *p.* 335.		*ibid.*
	Πολυβίου δ' ἱστοροῦντος. *Id. p.* 389.	*p.* 1506.	*p.* 224.
13.	IX. De Asia.		
	Τὰ δ' ἀπ' εὐθείας. *Strabo lib.* XIV. *p.* 663 *sq.*	*p.* 1507.	*p.* 224.
14.	X. De Alexandria Ægypti.		
	Ὁ γοῦν Πολύβιος. *Strabo* XVII. *p.* 797 *sq.*	*p.* 1507.	*p* 225.

LIB. XXXV.

Ol. 157. 1.
A. U. 603.

1.	I. Bellum Celtibericum.		
	Suidas in Πύρινος πόλεμος. *Frag.* 28.	*p.* 1523.	*p.* 242.
2-4.			*Leg. CXLI.*
5.	Ἐνίστασι δέ τις ἐμοὶ. *Suidas in* Ἐνίστασι. *Frag.* 13.	*p.* 1521.	*p.* 239.
	Ὁ δὲ ἵππος. *Suidas in* Ἀποσφαλμάτους. *Frag.* 24.	*p.* 1530.	*p.* 249.
	In Notis adfertur aliud Frag. ex Suida in Ὑπερβολῆς *et in* Ἀποσφαλμ.		
6.	II. Achaici Exsules liberantur a Senatu Romano.		
	Plutarch. in Catone Maj.	*p.* 1509.	*p.* 227.

LIB. XXXVI.

Ol. 157. 3.
A. U. 605.

	Belli Punici Tertii Primordia.		
1-4.			*Leg. CXLII.*
	Accedit in fine Frag. apud Suid. in Βάστωγμα.		
5.	*Suidas in* Ἀπλᾶς. *In Gronovii Notis*	*p.* 461.	*p.* 321.
	Suidas in Ὀστινώμενοι. *Frag.* 56.	*p.* 1563.	*p.* 290.
	Suidas in Ἀλογία. *Frag.* 5.	*p.* 1528.	*p.* 247.

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
6.	*Suidas in* Ἄψυχος *et in* Φαμέας. *Frag.* 3.	*p.* 1519.	*p.* 237.
	Suidas in Σαμαῖαι. *Frag.* 4.	*p.* 1519.	*p.* 237 *sq.*
	Suidas in Διωστολή. *Frag.* 37.	*p.* 1531.	*p.* 251.
	Suidas in Ἀϊσσουσι. *Frag.* 42.	*p.* 1525.	*p.* 244.

LIB. XXXVII.

Ol. 157. 4.
A. U. 606.

1. I. Ex Historia Belli Macedonici III. contra Pseudo-Philippum.
   Μουσεῖον. *Steph. Byzant.* *p.* 1496. *p.* 211.
2. II. Prusias necatur a filio Nicomede.
   Excerpt. Vales. *p.* 1471. *p.* 132 *sq.*
3. III. Masanissæ obitus et elogium.
   Excerpt. Vales. *p.* 1472. *p.* 133 *sq.*
   Μασανάσσην ἱστορεῖ Πολύβιος. *Plutarch. An Seniori capienda sit Respublica.* *Frag.* *p.* 1511. *p.* 229.

LIB. XXXVIII.

Ol. 158. 1.
A. U. 607.

1. Semina Belli Achaici. *Leg. CXLIII.*
2-5. *Leg. CXLIV.*

LIB. XXXIX.

Ex Historia Excidii Carthaginis.

1, 2. *Excerptum Vales.* *p.* 147 *sqq.* *p.* 134 *sqq.*

Ol. 158. 2.
A. U. 608.

3. Ὁ δὲ σιμὸς Ἀσδρούβας. *Suidas in* Σιμός. *Frag.* 70. *p.* 1564. *p.* 291.
   Ὁ δὲ Ἀσδρούβας ἐβουλήθη. *Suidas in* Φιλανθρωπηθείς. *Frag.* 75. *p.* 1565. *p.* 291.
   Ὁ δὲ Σκιπίων Καρχηδόνα ἐρᾷν. *Appian. in Punicis, cap.* 132. *Frag. Polyb.* *p.* 1512. *p.* 230.

LIB. XL.

I. Bellum Achaicum.

1. *Excerpta Valesiana.* Πυθίας ἦν. *p.* 1476. *p.* 138.
2, 3. Τοῦ Κριτολάου. *p.* 1476 *sqq.* *p.* 138 *sqq.*
4, 5. Τοῦ Διαίου παρόντος. *p.* 1479 *sqq.* *p.* 141 *sqq.*
6. Αὖλος Ποστούμιος. *p.* 1481 *sqq.* *p.* 144 *sqq.*

Ed. nost.		Ed. Gron.	Ed. Ern.
7.	*Strabo lib.* VIII. *p.* 381. Πολύβιος δὲ τὰ συμβάντα.	*Frag. p.* 1506.	*p.* 224.
8.	*Plutarch. in Philopœm.* Οἰνῶν δὲ πολλῶν.	*p.* 1510.	*p.* 327 *sq.*
	Excerpt. Vales. Ἐπιβάλλετο διδάσκειν.	*p.* 1483.	*p.* 146 *sq.*
9.	Μετὰ τὴν κατάστασιν.	*p.* 1484.	*p.* 147.
	Ol. 153. 3. A. U. 609.		
10.	*Excerpt. Vales.* Ταῦτα δὲ διωκήσαντες.	*p.* 1484 *sq.*	*p.* 148.
11.	Ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων.	*p.* 1485.	*p.* 149.
	II. Res Ægypti.		
12.	*Excerpt. Vales.* Πτολεμαῖος ὁ τῆς Συρίας.	*p.* 1485 *sq.*	*p.* 149 *sq.*

INDEX

HISTORICUS ET GEOGRAPHICUS

RERUM PERSONARUM LOCORUMQUE

QUÆ IN RELIQUIIS

HISTORIARUM POLYBII

COMMEMORANTUR.

INDEX

HISTORICUS ET GEOGRAPHICUS.

Primus numerus, Romano more scriptus, Librum indicat; alter caput; tertius versum.

ABBA, ἡ Ἄββα, urbs Africæ, haud procul Carthagine; in quam se recepit Syphax castris amissis. xiv. 6, 12. 7, 5.

Abia, ἡ Ἄβια, *recitius* Ἀβία, urbs Messeniæ; a Messeniis avulsa, separatim in fœdus Achaicum recipitur. xxv. 1, 2.

Abila, τὰ Ἄβιλα, urbs Galaaditidis, capta ab Antiocho Magno. v. 71, 2. victo Scopa, recepta ab eodem. xvi. 39, 2.

Abilyx, Ἀβίλυξ, (*Livio* Abelux *vel* Abelox) nobilis Hispanus, obsides Hispanorum Saguntí custoditos, decepto Bostare, Scipionibus fratribus tradit. iii. 98 *sq.*

Abstinentiæ exempla apud Romanos frequentia, rariora apud Græcos. xviii. 17 *extr. et seq.* xxxii. 8.

Abydus, ἡ Ἄβυδος, ἡ τῶν Ἀβυδηνῶν πόλις, ad fauces Propontidis. iv. 44, 6. situs ejus, et portus. xvi. 29. Arisben, oppidum agri Abydeni, infestant Galli Ægosagos, mox deleti a Prusia. v. 111, 5.

Abydum a terra et mari oppugnat Philippus. xvi. 30. desperatissima consilia capiunt Abydeni, et fortissime pugnant; sed quum propellere hostem non possent, perire omnes malnerunt, quam ei se tradere. 31—35.

Abydum M. Æmilius, legatus Romanorum, venit ad Philippum, et cum eo expostulat frustra. xvi. 34. Abydo excedere jubetur Philippus. xvii. 2, 4. xviii. 27, 4.

Academia. Atticam, usque ad Academiam, populatur Nicander, dux Philippi. xvi. 27, 1.

ex Academia Philosophus Carneades, Romam legatus. *Spicil. ex lib.* xxxiii.

Acarnanes, οἱ Ἀκαρνᾶνες *et* Ἀκαρνάνες. *vide* iv. 5, 10. *item* Ἀκαρνανῆς. iv. 30, 2. Acarnania, ἡ Ἀκαρνανία. Acarnaniam ab Epiro separat sinus Ambracicus. iv. 63, 6.

Acarnanes et Epirotæ fœdus faciunt cum Illyriis, et ab illo tempore adversantur Ætolis et Achæis. ii. 6, 9 *sq.* Illyriis septem naves auxilio mittunt adv. Ætolos et Achæos, Corcyræis opem ferentes. ii. 10.

de dividendis Acarnanum oppidis societatem cum Alexandro, Epiri rege, fecerunt Ætoli. ii. 45, 1. ix. 34, 7, 38, 9.

Acarnanes fœdere Antigoni cum Achæis comprehensi. iv. 9, 4. 15, 1 *sq.* 25, 3. invitati ad bellum Sociale adv. Ætolos, generose bellum suscipiunt; candidus inprimis et ingenuus honestissimusque, si quis alius, populus Græciæ. iv. 30, 1 *sqq.*

Acarnanes classem jungere cum Philippo jubentur ad Cephalleniam. v. 3, 3. prætor eorum Aristomachus copias suas jungit Philippo, Ætoliam invadenti. v. 6, 1 *sq.*

Acarnaniam incursat et populatur Agetas, prætor Ætolorum. v. 96, 1. Acarnanes, in Strati agrum incursionem facientes, panico territi, re infecta redeunt. v. 96, 3.

Acarnanis Lysiaci oratio ad Lacedæmonios, pro Macedonibus adv. Ætolos et Romanos. ix. 32 *sqq.*

Acarnanum desperata conjuratio. ix. 40, 4 *sqq.* xvi. 32, 1 *et* 3.

adversus Ætolos, Romanos et Illyrios, opem Philippi implorant Acarnanes. x. 41, 3.

Œniadæ urbs, Acarnanibus ademta ab Ætolis, (ix. 39, 2.) eisdem restituitur ex pacis lege Ætolorum cum Romanis. xxii. 15, 14.

ad Acarnanes legatus mittitur, belli Persici causa, C. Popillius. xxviii. 5. concilium gentis Thurii actum. *ibid. ve.* 1.

Acatides, stadiodromus, frater Pytheæ. xl. 1, 1.

Acatium, genus navigii minoris. i. 73, 2.

Accusationi fides non prius habenda quam omnia diligenter inquisieris. iv. 85, 4 *sqq.*

Acerræ, *αἱ Ἀχίρραι*, oppidum Insubrium, obsessum et captum a Romanis. ii. 34.

Acesimbrotus, Rhodiorum navarchus et legatus ad colloquium inter T. Flamin. et Philippum. xvii. 1, 4. 2, 3 *sqq.*

Acetabulum: in sola Sicilia, velut in acetabulo, gloriam quæsivit Timoleon. xii. 23, 7.

Acetum ex loti baccis. xii. 2, 8.

Achæi, *οἱ Ἀχαιοί*. Achaia, *ἡ Ἀχαΐα*.

Achæi succurrunt Epirotis adv. Illyrios. ii. 6. contra eosdem Achæos, Epirotæ et Acarnanes fœdus faciunt cum Illyriis. ii. 6, 9 *sq.* Achæi cum Ætolis decem navibus auxilio veniunt Corcyræis adv. Illyrios, sed ab his navali pugna ad Paxos vincuntur. ii. 9 *seq.* Achæis et Ætolis Romani res a se adv. Illyrios gestas per legatos renunciant. ii. 12, 4.

Achæi, sociali fœdere juncti, eisdem legibus, ponderibus &c. eodemque magistratu utuntur. ii. 37, 9 *sqq.* ACHÆORUM nomen cunctis Peloponnesiis commune factum, cum Achæi per se non fuissent maximus Peloponnesi populus. ii. 38. Nusquam obtinuit status magis popularis, major juris æquabilitas et libertas, quam apud Achæos. ii. 38, 6. Achæorum instituta et leges adsciscunt civitates Magnæ Græciæ. ii. 39.

Achæorum primus rex Tisamenus, postremus Ogygus. ii. 41, 4 *sq.* iv. 1, 5.

Primum Fœdus Achaicum, democratia xii. urbibus constans; ii. 41, 5 *sqq.* oppidatim dirimitur a regibus Macedoniæ; ii. 40, 5. 41, 9 *sq.* iv. 1, 5. instauratur; ii. 41, 1 *et* 11 *sq.* ad totam paullatim Peloponnesum extenditur, auctoribus præsertim Arato, Philopœmene et Lycorta. ii. 40, 1 *sq.* *Confer* Aratus, Philopœmen, Lycortas.

Achæi, instaurato fœdere, scribam communem habuerunt, et duos Prætores; dein nonnisi unum Prætorem, quorum primus Marcus Cœrynensis. ii. 43. paulo post, Aratus. *ibid.*

a Romanis, pro præstita eis opera, nihil umquam aliud, nisi libertatem civitatum Peloponnesi, petierunt. ii. 43. 5 *sqq.*

cum Ætolis fœdus jungunt, eisque in bello adversus Demetrium strenuam operam navant. ii. 44, 1. 46, 1.

Achæorum fœderi accedunt Megalopolitani, Argivi, Hermionenses, Phliasii. ii. 44, 5 *sqq.*

Achæi Cleomenem et Lacedæmonios hostes declarant; hinc Bellum Cleomenicum. ii. 46 *extr. et sqq.* Eorum amicus Ptolemæus *Euergetes*; ii. 47, 2. sed is dein, spretis Achæis, Cleomenem juvat. ii. 51, 2. Achæi vincuntur a Cleomene ad Lycæum montem, ad Ladocea, et ad Hecatombæum. ii. 51, 3. 55, 2.

Achæorum *σύνοδος vel ἐκκλησία*, conventus *s.* concilium, Ægii agitur. ii. 54, 3 *et* 13. iv. 7, 1. 26, 7 *sq.* 82, 7. xvi. 27, 4. xxviii. 3, 7 *et* 10. ex lege, Ægii agi debuit; v. 1, 6 *sq. sed et sæpe* aliis in locis *est actum; velut* Clitore, xxiii. 5, 1. Corinthi, xxix. 8, 8. xxxiii. 15, 2. xxxviii. 4, 2. Megalopoli, xxiii. 7, 2. xxiv. 12, 12. Sicyone, v. 1, 9. xxv. 1, 5. xxviii. 11, 9. xxix. 9, 6. *Semel* concilium *vel* conventum Achæorum *non σύνοδον aut ἐκκλησίαν vocat Polybius sed σύγκλητον*, xxix. 9, 6. in quam non modo *τὴν βουλὴν* (*id est* magistratus) *ait* solere convenire, sed et omnes cives, annis triginta majores. *Videri quidem potest* iv. 26, 7 *sq. et* xxviii. 3, 10. *coll. ve.* 7. *idem esse βουλὴ, atque σύνοδος vel ἐκκλησία; sed poterit ibi βουλὴ intelligi* consessus magistratuum *separatim habitus per eosdem dies, quibus simul totius gentis conventus agebatur.* Conventus Prætori creando, *s.* comitia prætoria, *τὰς ἀρχαιρεσίας*, agebant Achæi circa Pleiadum ortum, *id est* æstatis initio. iv. 37, 2 *sq.* v. 1, 1. 30, 7. *adde* iv. 82, 7. *coll. ve.* 1. *Eodem pertinere videtur ἡ καθήκουσα σύνοδος* iv. 7, 1 *sq. coll. ve.* 6 *et* 10. *Quo tempore acta fuerit ἡ καθήκουσα σύνοδος de qua* iv. 26, 7. *agitur, non peræque liquet. Illos* conventus, *qui* ii. 54, 3. *et ibid. ve.* 13. *commemorantur, intelligitur actos esse* sub hiemis initium.

Achæi Mantinenses, qui ab ipsis defecerant, vi recipiunt et perhumaniter tractant. ii. 57.

Prætor Achæorum Timoxenus. iv. 6 *sq. conf.* Timoxenus. Achæi post Cleomenicum bellum exercitia militaria neglexerunt. iv. 7, 6 *sq.* Messeniis auxilium decernunt adv. Ætolos. iv. 7. infeliciter cum his pugnant ad Caphyam. iv. 12.

decreta Achæorum de Bello Sociali adv. Ætolos. iv. 15. *et* 25. avita amici-

tia jura renovant Achæi cum Philippo. iv. 26, 7 *sq.*

Achæi et Philippus societatem ineunt cum Polyrrheniis Cretensibus; auxilio his mittuntur 200 milites Achæi. iv. 55, 2.

in commune Achæorum nihil amplius contribuere decreverunt Dymæi, Pharæenses et Tritæenses, cum auxilium a prætore Achæorum adv. Ætolos nullum acciperent. iv. 66, 4 *sqq.*

Achæos in servitutem redigere conatur Apelles. iv. 76. 82, 2 *sqq.*

Prætor Achæorum Eperatus. iv. 82, 8. v. 1.

decretum de stipendio solvendo militibus Philippi. v. 1, 11 *sq.*

Prætor Achæorum Aratus. v. 30, 7. 91 *seqq.*

Pacem cum Ætolis faciunt Achæi et Philippus, et Bello Sociali finem imponunt. v. 105.

Prætor rursus creatur Timoxenus. v. 106, 1.

Prætor Euryleo; præfectus equitum Philopœmen. x. 24, 1. 25, 6.

Achæi adv. *Ætolos (qui cum Romanis et Attalo societatem contraxerant,)* et adversus Lacedæmonios opem implorant Philippi. x. 41, 2.

equites Achæorum exercet Philopœmen, præfectus equitum, prætore Euryleonte. x. 24 *seq. et cap.* 21 *seq.* imperitiam ducum castigat, et disciplinam omnem militarem apud Achæos restituit idem Philopœmen, prætor. xi. 8—10. eodem duce, Achæi Machanidam et Lacedæmonios acie vincunt, Tegeam capiunt, et Laconicam impune deprædantur. xi. 11—18.

Achæorum omnis juventus in unum diem Tegæam a Philopœmene convocata, incursionem facit in Laconicam. xvi. 36 *seq.*

Achæis edicunt legati Romanorum, populum Rom. bellum indixisse Philippo, ni ab injuria in Græcos abstineret. xvi. 27, 4.

Achæos Philippus concitat ad bellum cum Romanis; xvi. 38. sed illi, decreto facto, a Macedonum partibus ad Romanos transeunt. xvii. 6, 7.

Achæi, in colloquio Philippi cum T. Quintio, Corinthum et Argos a Philippo repetunt. xvii. 2, 5. 6, 8. post bellum Philippicum, Romæ per legatos societatem petunt Romanorum; sed litem eis movent Eleorum, Messeniorum et Ætolorum legati. xviii. 25, 6.

adversus Achæos et Romanos Antiochum advocant irati Ætoli. iii. 3, 3.

Eumeni auxilia mittunt Achæi adv. Antiochum. xxi. 7, 1 *sq.*

M. Æmilius Lepidus consul, literis ad commune Achæorum scriptis, increpat eos ob res Lacedæmone prave administratas. xxiii. 1, 1 *sq. conf. cap.* 7, 5 *sq.*

Romam legatos mittunt Achæi, prætore Philopœmene. xxiii. 1, 4. 7, 1. et ad Ptolemæum Epiphanem. xxiii. 1, 6. 7, 1. Achæis Philopœmen prætor facultatem dat, res a Bœotis per vim repetendi; unde belli initium. xxiii. 2, 10 *sqq.* Achæorum prætor Aristænus; et concilium gentis Megalopoli actum, quo conveniunt legati Roma et Alexandria redeuntes, tum legati regum Eumenis et Seleuci, dona pollicentes, et Cæcilius legatus Romanor. xxiii. 7—10. *conf. cap.* 4, 5 *sq.* Achæorum magistratus, Argis congregati, Q. Cæcilio negant conventum gentis, eo quod scriptum Senatus mandatum non haberet. xxiii. 10, 10 *sqq.* 12, 5 *sqq.* *Sic* Tito Quintio. xxiv. 5, 16 *sq.*

Achæos Romæ in senatu accusat, Q. Marcius; legatis eorum, auxilia adv. Messenios petentium, responsum dari curat, e quo patebat, non impedituros Romanos, si qui populi a societate Achæorum vellent discedere; legati ipsi Romæ retinentur. xxiv. 10, 1 *et* 8 *sqq. conf.* xxv. 1, 3.

Achæis Ptolemæus Epiphanes decem naves dono offert, ad quas accipiendas nominantur legati, Lycortas, Polybius, Aratus junior; sed morte regis præceditur legatio. xxv. 7.

Prætor Achæorum Hyperbatus. xxvi. 1, 1.

exsulum Lacedæmoniorum causa legati Achæorum Romam mittuntur; in his Callicrates, adulator Romanorum, proditor suæ gentis et auctor malorum. xxvi. 1—3.

Prætor Achæorum Callicrates: xxvi. 3, 14. Archo: xxvii. 2, 11. rursus Archo: xxviii. 6, 9. 7, 6.

Achæi, prætore Archone, per Polybium consuli Romano auxilia offerunt adv. Perseum, quæ ille non accipit. xxviii. 10 *seq.*

auxilia ab Achæis petunt Ptolemæi fratres, et duces Lycortam et Polybium; sed illi legatos mittunt ad pacem inter Ptolemæos et Antiochum Epiphanem conciliandam. xxix. 8—10.

Achæi, absque suo incommodo, 30 aut 40 millia militum armare possunt. xxix. 9, 8.

Achæi per legatos Romæ pro exsuli-

bus suis (qui ob belli Persici culpam Romam erant evocati, et per Italiæ municipia distributi; xxx. 10, 6 *sqq. et ibi* xxxii. 9, 5.) frustra deprecantur. xxxi. 8. rursus, præcipue pro Polybio et Stratio; xxxii. 7, 14 *sqq.* rursus; xxxiii. 1, 3 *sqq. et cap.* 2. rursus; xxxiii. 13. ad extremum liberantur Exsules Achæorum, intercedente Catone. xxxv. 6.

Delios, qui imperium Atheniensium fugientes in Achaiam commigraverant, civitate donant Achæi. xxxii. 17.

ab Achæis et Rhodii et Cretenses auxilia petunt ad bellum quod inter se gesserunt: auctore Callicrate, neutri populo auxilia mittuntur. xxxiii. 15. Concilium Achæorum Corinthi habitum. *ibid. ve.* 3.

Belli Romanorum Achaici semina. xxxviii. 1—5. Achæi controversias et bellum habent cum Lacedæmoniis. *cap.* 2, 11. 3, 2 *sqq.* xl. 2, 6. Fortuna, cum servatos Achæos vellet, fecit ut nullo negotio vincerentur, et celeriter subigerentur. xl. 5 8 *sqq. vincuntur* Achæi *a Mummio* pugna ad Isthmum commissa. iii. 32, 3. Ex mandato decem legatorum, Polybius res Achaïs ordinat. xl. 10.

Achæorum *nescio quis*, *ad praturam* (*puto*) *nominatus*, deprecantur honorem. *Fragm. histor.* 1.

Achæi Phthiotæ, οἱ Ἀχαιοὶ, οἱ Φθιῶται, liberi renunciantur ex SCto Romanorum. xviii. 29, 5. et Thessalis eos attribuit T. Quinctius cum decem legatis. 30, 7. *quibus ex locis intelligitur*, Phthiotas omnes *nomine* Achæorum *indigitari a Polybio.*

Gente Achæus *dicitur* Phaxidas v. 66, 3. *qui idem* Melitæensis *perhibetur* v. 63, 11. *nempe ex Melitæa, Phthiotidis oppido. vide ad h. l.*

Achæus, *princeps et auctor gentis Achæorum.* Imaginem Achæi, e Peloponneso in Acarnaniam a Romanis jam deportatam, a Mummio repetit et obtinuit Polybius. xl. 8, 10.

Achæus, filius Andromachi, fratris Laodices, quæ uxor fuit Seleuci Callinici, patris Antiochi Magni. iv. 51, 4. viii. 22, 11. ejus uxor Laodice, v. 74, 5. viii. 21, 7. Mithridatis filia, regis Ponti, viii. 22, 11. soror Laodices, uxoris Antiochi Magni. v. 43, 1 *sqq.*

Achæus, Seleucum *Ceraunum*, Callinici filium, trans Taurum comitatus, eadem Seleuci ulciscitur; et sub Antiocho, Seleuci successore, Asiæ cis Taurum præfectus, Attalo quas ille sibi subjecerat Asiæ regiones eripit: mox diadema et regium nomen ipse sibi adsciscit. iv. 2, 6. iv. 48 v. 40, 7. 57, 5. expeditionem adv. Antiochum in Syriam molitur, sed cum ob seditionem in exercitu ortam emittit, et Pisidiam populatus domum redit. v. 57. Sardibus in Lydia sedes habet. v. 57, 4. *conf.* Sardes.

ab Achæo auxilia contra Rhodios petunt Byzantii. iv. 48, 1 *et* 13. pater Achæi, Andromachus, Alexandriæ captivus, precibus Rhodiorum condonatur. iv. 51.

fictam Achæi epistolam Hermeas Antiocho offert, qua significatur Ptolemæum cum Achæo facere. v. 42, 7 *sq.* nuncios ad Acharum mittit Antiochus, accusans eum, et fidem ejus obtestans. v. 57, 1 *sq.* Haud dubie cum Ptolemæo *Philopatore* consilia communicat Achæus, v. 66, 5. intercedentibus Nicomacho et Melancoma Rhodiis. viii. 17, 9 *sq.* Acharum fœdere cum Antiocho comprehensum vult Ptolemæus. v. 68, 12.

Achæus Pediæisicensibus, Pisidiæ incolentibus, Garsyeridem cum exercitu auxilio mittit adv. Selgenses. v. 72 *sq.* deinde ipse Selgam venit, proditione Logbasis capturus urbem, sed spe frustratus pacem cum Selgensibus facit. 74—76, interim Milyadem et majorem Pamphyliæ partem sibi subjicit. 77, 1. dum ad Selgas hæret Acharus, Attalus et Æolidem et Mysiam eripit. 77, 2 *sqq.*

ab Achæo timet Antiochus post pugnam ad Raphiam. v. 87, 2. Sardibus cum obsidet Antiochus et urbem capit. vii. 15 *seqq.* arcem Achæus tenet. v. 17, 4. per Bolidem, a Scipione ad se liberandum missum, proditur Antiocho; vi. 17 *sqq.* et præter opinionem captus, c. 22. supplicio ab eo adficitur. c. 23.

Achaïa, occupatur a Tisameno. ii. 41, 4. Achaïæ civitates xii. primum fundantur. ii. 41, 6. *Confer* Achæi.

Ἀχαΐας *quod* iv. 77, 8. *erat in edd. et Mstis, in* Ἀσσυρίας *mutavi cum Palmerio.*

Acheloüs amnis, ὁ Ἀχελῷος, *Acarnaniam ab Ætolia distriminat.* iv. 63, 7. Stratum urbem præterfluit. iv. 63, 11. *coll.* 64, 1. v. 18, 10. *De eodem vide* v. 6, 6. v. 7, 3 *et 6.*

Achradinam, vide Ἀχραδινὴν, partem urbis Syracusarum, classe oppugnat Marcellus. viii. 6, 1.

Achriana, Ἀχριάνα, Hyrcaniæ urbs. x. 31, 14.

Acies. acies navalis M. Atilii et L. Man-

lii, quatuor classibus constans, triquetra, rostri figura. i. 26. acies ad forcipis figuram, ἐν ἐπιπαμφίῳ. i. 27, 4. v. 82, 9. xli. 21, 6. acies bifrons Gallorum ad Telamonem. ii. 28 *seq.* acies Hannibalis et Romanorum ad Trebiam. iii. 72. acies lunata, μηνοειδής. iii. 113, 8. *Confer* Pugna.

equitum acies qua altitudine instruatur ad pugnam. xxii. 18, 3. quot equites in acie capiat stadium; xii. 19, 9. quot pedites. xii. 20 *seq.*

aciei instruendæ ratio usitata apud Romanos, paululum immutata a Scipione in pugna cum Hannibale. xv. 9, 7 *sqq.*

aciei Romanæ comparatio cum Phalange Macedonica. xviii. 11 *seqq.*

Acilius. Manius *Acilius Glabrio* consul, capta Heraclea, Ætolos in fidem recipit, non intelligentes quid hoc esset, fidei Romanor. se permittere. xx. 9 *seq.* vincit Antiochum ad Thermopylas. *Spicileg. Reliquiar. ex lib.* xx. Amphissum obsidet, ubi successor ei venit L. Scipio. xxi. 2. provincia decedit. xxi. 3, 13.

Acræ, Ἄκραι, Ætoliæ oppidum. v. 13, 8.

Acriæ, Ἀκρίαι, oppidum Laconiæ. v. 19, 8.

Acrocorinthus, ὁ Ἀκροκόρινθος, cum præsidio Antigoni Gonatæ teneretur, proditione capitur ab Arato. ii. 43, 4. 45, 3. iv. 8, 4. Antigono *Dosoni* in pignus societatis et amicitiæ offertur ab eodem Arato, et ab illo accipitur. ii. 51, 6 *et cap.* 52. spatium inter Acrocorinthum et Oneos montes fossa et vallo munit Cleomenes. ii. 52, 5. Acrocorinthum et Ithomatham servare suadet Philippo Demetrius Pharius. vii. 11, 3. Acrocorinthum post bellum Philippicum præsidio tenent Romani. xviii. 28, 12. *Confer* Corinthus.

Acte *vel* Acta, ἡ Ἀκτὴ, orientalis ora Peloponnesi. v. 91, 8.

Actium, fanum Acarnanum, τὸ τῶν Ἀκαρνάνων ἱερὸν καλούμενον Ἄκτιον, *id est ad verbum*, locus qui Templum Litorale Acarnanum vocatur; ibi angustissimus est sinus Ambracicus. iv. 63, 4.

Acusilochus, Asiæ dynasta, fœdere Eumenis cum Pharnace comprehensus. xxvi. 6, 12.

Adæus, præfectus Bubasti urbis. xv. 27, 6.

Adæus, Bercœensis Macedo, Persei legatus ad Genthium. xxviii. 8.

Addua. *Vide* Adua.

Adherbal, Ἀνάδρβας, dux Carthaginiensium, præfectus urbis Drepanorum. i. 46, 1. 49, 4. pugna navali ad Drepana vincit P. Claudium, et classem ejus disperdit. i. 49—52. Adherbalis trierarchus et præcipuus amicus Hannibal, Amilcaris filius. i. 44, 1. ejusdem Adherbalis collega Carthalo, qui tamen sub ejus fuit imperio. i. 53, 1.

Adiganes, Ἀδιγάνης, (*temere vulgo* Diganes, Διγάνης,) magistratuum nomen apud Seleucienses ad Tigrim. v. 54, 10.

Adimantus, ephorus Lacedæmon. Philippo favens adv. Ætolos, per seditionem occiditur. iv. 22. deinde falso accusatur apud Philippum ut auctor tumultus. 23, 5 *et* 8.

Adis *vel* Adin, Adys *vel* Adyn, urbs non pœnitenda Africæ, capta a Regulo. i. 30, 5. εἰς πόλιν Ἄδιν, *alii codd.* Ἄδυν.

Admetus, a Philippo necatus. xxiv. 8, 9.

Adrene *vel* Adrane, Ἀδρήνη, oppidum Thraciæ. xiii. 10, 6.

Adrianus ager. *vide* Hadrianus.

Adriaticum mare, Adriaticus sinus, Adrias, ὁ Ἀδρίας, i. 2, 4. ii. 17, 5. iii. 86, 8 *sq.* 87, 1. 88, 1. ὁ Ἀδρίας κόλπος, ii. 14, 11. ὁ κατὰ τὸν Ἀδρίαν κόλπος, ii. 14, 4. οἱ κατὰ τὸν Ἀδρίαν κόλπον, ii. 16, 7. ἡ κατὰ τὸν Ἀδρίαν θάλαττα, ii. 16, 4.

intimus Adriatici sinus recessus, ὁ τοῦ παντὸς Ἀδρίου (*vel* Ἀδρίᾳ) μυχὸς, ii. 14, 6. iii. 47, 4. ὁ Ἀδριατικὸς μυχὸς, ii. 16, 7. xxxiv. 6, 10.

ad introitum sinus Adriatici (*scil. e Ionio mari navigantibus*) ad dextram est Oricus, oppidum Epiri. vii. 19, 2.

Adrumetum, urbs Africæ, (*metropolis Byzacenæ,*) ὁ Ἀδρύμης, τοῦ Ἀδρύμητος, τὸν Ἀδρύμητα. xv. 5, 3. Adrumeti castra habet Hannibal, ex Italia reversus. *ibid.* eodem post pugnam ad Zamam fuga se recipit. xv. 15, 3.

Adua, (*vel* Addua,) ὁ Ἀδύας *vel* Ἀδούας, fluv. superioris Italiæ, *s.* Galliæ Cisalpinæ; exit e lacu Lario. xxxiv. 10, 21. (*Ibi* Ἀδούαν *scribe, pro* Ἄδουαν.) qua Adua in Padum influit, consules intrarunt in Insubrium fines. ii. 32, 2.

Æacidæ bello gaudent veluti epulis, juxta Hesiodum. v. 2, 6.

Æcæ, Αἴκαι,, oppidum Italiæ, *in* Apuliæ *et Samnii confinibus.* iii. 88, 9. *Olim* τὰς Αἴγας *erat editum, minus recte; nisi* Γ *pro Romanorum* C *scripsit Polybius quemadmodum usus obtinuit in* Γάϊος, Γναῖος, *altisque nonnullis.*

Ædilis, in Ædilium ærario Romæ ser-

vantur tabulæ æneæ fœderum, in Jovis Capitolini templo. iii. 26, 1.

ædilis creatur Scipio Afric. major simul cum fratre. x. 4 *seq.* Ædilitas maximus honos qui juveni patricio Romæ confertur. x. 4, 1.

Æduí (Αἴδυι) *fortasse legendum pro* Ἀρέδυι iii. 47, 3.

Ægæ; vide Ægæ.

Ægæ, oppidum Æolidis: cujus cives, Ægæenses, *si* Αἰγαιεῖς, cum prius Achæo se tradidissent, tradunt se Attalo. v. 77, 4. damna eis inlata sarcire tenetur Prusias. xxxiii. 11, 8.

Ægæum mare, τὸ Αἰγαῖον. xvi. 34, 1.

Ægates; *vide* Ægusa.

Ægeatæ, Αἰγεάται, *mendose (ut videtur) MSti vocant Teleclem, quod in* Τεγεάτην *mutarunt editores.* xxxiii. 1, 3.

Ægesta, ἡ Αἴγεστα, opp. Siciliæ; obsidione liberatur a C. Duilio. i. 24, 2. *Cives* Ægestani, *si* Αἰγεστεῖς. *ibid.*

Ægienses; *vide* Ægium.

Æginetæ, Αἰγινῆται, a P. Sulpicio in servitutem redacti sunt, et ab Ætolis Attalo venditi, pretio 30 talentorum. xxiii. 8, 9 *sqq.* xi. 6, 8. Ægineta Casander. xxiii. 8, 9.

Ægira, ἡ Αἴγιρα, ἡ τῶν Αἰγιρατῶν πόλις, urbs Achaiæ, ex xii. primis fœderatis. ii. 41, 8. sita ad sinum Corinthiacum, inter Ægium et Sicyonem. iv. 57, 5 *sq.* per proditionem capta ab Ætolis, servatur virtute civium, et plurima pars Ætolorum occiditur. iv. 57 *seq.*

Ægiticus ager. Sic mendose olim edebatur. ii. 54, 3. *pro* Ægyticus. *Vide* Ægys.

Ægitna, ἡ Αἴγιτνα, oppidum ad mare in finibus Oxybiorum Ligurum, xxxiii. 7, 2. vi capitur a Romanis. 8, 2.

Ægium, τὸ Αἴγιον, urbs Achaiæ, ex xii. primis olim fœderatis. ii. 41, 8. Ægienses, *si* Αἰγιεῖς, mox eis civitatibus se adjunxerunt quæ fœdus instaurarunt, ejecto præsidio Macedonico. ii. 42, 13 *sq.*

Ægii conventum agunt Achæi appetente hieme, eodem venit Antigonus Doson. ii. 54, 3. et rursus anno sequenti. *ibid. ve.* 13. rursus Ægii legitimo tempore agitur, conventus Achæorum. iv. 7, 1. 26, 7 *sq.* 82, 7. *adde* xvi. 27, 4. et xxviii. 3, 10. *conf.* Achæi. Ex lege semper Ægii agi conventus Achæorum debuit; sed Aratorum causa Sicyonem transtulit eum Philippus. v. 1, 6 *sqq.*

Ægium tridui itinere abest a Megalopoli. ii. 55, 1. inter Ægium et Sicyonem est Ægira. iv. 57, 5. Naves suas Ægium mittit Philippus; v. 101, 4. et ipse eo cum exercitu venit. 102, 5.

Ægones, Αἴγωνες. *Mendose sic vulgo legebatur, pro* Λίγυωνες, *quod vide.*

Ægos flumen, Αἰγὸς ποταμοί; pugna navalis ibi facta. i. 6, 1.

Ægosages *vel* Ægosagæ, Αἰγοσάγαι. *sic vulgo legebatur* v. 77, 2. *et* 78, 6. *ubi* Αἰγοσάγας *ex Casauboni conjectura in* Τιλεσάγας *mutavi, vereor ne præpropere. Fortasse etiam* v. 53, 3. *pro* Ῥιγόσαγες, *quod dabant libri,* Αἰγόσαγες *erat scribendum.*

in Asiam invitati ab Attalo, cum eo Æolidem et Mysiam Achæo eripiunt; dein eis sedes adsignantur ad Hellespontum. v. 77 *seq.* effuse depopulantur urbes ad Hellespontum; hinc Troade ejecti ab Alexandrensibus, Abydenorum fines infestantes, deleti sunt a Prusia. v. 111.

Ægosthenense vinum dulce, τὸ Αἰγοσθένειον. vi. 2, 4. *Sed, Stephano Byzant. teste, gentile Polybius* ὁ Αἰγοσθένειος *usurpavit. vide Fragm. histor.* 2.

Ægusa *vel* Ægussa insula, ante Lilybæum sita, una ex Ægatibus; ἡ Αἴγουσα *vel* Αἴγουσσα. i. 60, 4. ad eam pugna committitur navalis inter C. Lutatium et Hannonem, qua 50 naves Punicæ demersæ sunt, 70 captæ. i. 60 *seq.*

Ægusæ *vel* Ægussæ insulæ, inter Lilybæum et Africam sitæ, *ai καλούμεναι* Αἴγουσαι *vel* Αἴγουσσαι, *eædem quæ* Ægates. i. 44, 2.

Ægyptus; et Ægyptii. *Vide* Ptolemæi, Ægypti reges.

Ægyptiacas res ante Olymp. cxl. gestas multi scripsere; quare nil opus fuit ut altius eas repeteret Polybius. ii. 37, 6. res Ægyptiacas plurium annorum simul uno libro xiv. complexus est Polybius. xiv. 12.

Ægypti turbæ sub finem regni Ptolemæi Philopatoris. iii. 2, 8. *conf.* xiv. 12. optimates rebelles domiti sub Ptolemæo Epiph. xxiii. 16. Ægypto manus injicit Philippus. iii. 2, 8. *si ibi vera vulgaris scriptura.*

Ægypti reges, præter Ægyptum, tenuerant Cœlesyriam et Cyprum, tum et opportunissima loca per omnem Asiæ oram a Pamphylia ad Hellespontum, item Lysimachiam, Ænum et Maroneam, aliasque Thraciæ urbes. v. 34, 7 *sq.* et Ptolemæus etiamnum Philopator multas Sami naves habuit et magnum militum numerum aluit Ephesi. v. 35, 11.

Ægyptii, victoria ad Raphiam inflati,

arma capiunt contra Ptolemæum Philopat. v. 107, 1 *sqq.* iii. 2, 4. xiv. 12, 4.

ex Ægypto Romani frumentum petunt in annonæ inopia bello Hannibalico. ix. 44.

Ægypto, excepta Alexandria, potitur Antiochus Epiphanes. xxviii. 16, 1. xxix. 1, 1. Ægyptum Ptolemæis servant Romani, exire jusso per Popillium Antiocho Epiphane. xxix. 11, 11.

Ægyptii, dum fervet ira, mirum in modum crudeles. xv. 33, 10.

Ægys, Αἴγυς, *oppidum Laconiæ, in Arcadiæ confinibus. Hinc* Ægyticus ager, *ἡ Αἰγῦτις χώρα*, ii. 54, 3.

Æmilia, soror L. Æmilii, patris naturalis Scipionis minoris, uxor Africani majoris, avi adoptivi Scipionis minoris. xxxii. 12. ejus hæres Scipio minor pretiosum adparatum, quem moriens illa ei reliquerat, donat matri suæ, repudiatæ a L. Æmilio. *ibid.*

Æmilius, Αἰμίλιος. *Minus recte vulgo nonnumquam* Αἰμύλιος *vel* Αἰμύλιος *erat scriptum. vide* i. 36, 10. xvi. 34, 1.

L. Æmilius *Papus*, Cos. Ariminum mittitur ad prohibendos Gallos. ii. 23, 5. Arimino in Etruriam properat ad succurrendum Romanis, qui a Gallis ibi premebantur. ii. 26. duplici acie cædit Gallos, cum collega e Sardinia redeunte. 27—31.

L. Æmilius *Paullus*, Cos. mittitur in Illyricum, adv. Demetrium Pharium rebellem. iii. 16, 7. iv. 37, 4. bellum ibi fortiter gerit. iii. 107, 8. Dimalum et Pharum urbes vi capit, et, victo fugatoque Demetrio, Illyricum omne, quod sub Demetrio fuerat, recipit. iii. 18 *seq.* iv. 66, 8. ex Illyrico triumphat. iii. 19, 12 *sq.* iv. 66, 8.

consul iterum cum C. Terentio, iii. 106, 1. v. 108, 10. omnium animos et spem in se convertit. iii. 107, 8. 108, 1. hortatur milites. 108 *seq.* pugnandi consilium non probat, nec tamen impedire potest. 110. alternis diebus cum C. Terentio imperium habet. 110, 4. pugnam oblatam ab Hannibale detrectat. 112. dextrum cornu tenet in Pugna Cannensi. 114, 6. fortissime pugnans cadit, optimus civis. 116.

L. Æmilius *Paullus, superioris filius*, Consul Perseum acie vincit. xxix. 6. xviii. 18, 4. stupet Macedonicam phalangem. xxix. 6, 11 *sq.* hibernat in Macedonia xxix. 8, 11. ad Cibyratas scribit de Polyarato Romam mittendo. xxx. 9, 18. civitates Græciæ obit. xxx. 15. *et Spicileg. Reliquiar. ex lib.* xxx. ludos celebrat in Macedonia xxxi. 3, 1. septuaginta oppida Epiri evertit. xxx. 15, 5 *sq.*

Charopem Epirotam Romæ domo sua prohibet. xxxii. 22, 5. vir abstinentissimus. xviii. 18, 4 *sqq.* xxxii. 8. moritur. xxxii. 8, 1. 14, 1.

ejus duo filii naturales, Fabius et Scipio xviii. 18, 6. xxxii. 14.

Lucius *Æmilius Regillus*, classis Romanæ præfectus bello Antiochico. xxi. 6, 1. 8, 3 *sqq.* pugna navali *ad Myonnesum* vincit Antiochum, 9, 13. 10, 1. xxii. 7, 16. triumphans Romam redit. xxii. 7, 17.

M. Æmilius *Paullus*, Cos. cum Ser. Fulvio, capit cix naves Pœnorum, i. 36. classem Rom. infando naufragio amittit. 37.

M. *Æmilius* Lepidus. Eo consule, Romani agrum Picenum, Gallis Senonibus ademtum, dividunt colonis. ii. 21, 7.

M. Æmilius Lepidus, minimus natu e legatis ad reges Antiochum et Ptolemæum missis, ad Abydum urbem expostulat cum Philippo, et ab eo ut juvenis ridetur. xvi. 34.

consul, deinde Pontifex Maximus, xxiii. 1, 2. idemque princeps senatus. xxxii. 22, 5.

ejus consilia sequitur legatus Ptolemæi. xxviii. 1, 8. Charopem Epirotam Romæ domo sua prohibet. xxxii. 22, 5.

Æmulatio imperita magnorum virorum. xi. 8, 4—7.

Æmus *sive* Hæmus, *ὁ* Αἷμος *sive* Αἵμος, (*vide Cellar.* ii. 15. *p.* 1296.) mons Thraciæ; magnitudine et altitudine inferior Alpibus. xxxiv. 10, 15. ex eo utrumque mare, Adriaticum et Pontum Euxinum, conspici posse, *ait Polybius, negat Strabo.* xxxiv. 12, 1 *sq.*

Ænæ (*sive* Anææ) fanum, *τῆς* Αἴνης (*s.* Ἀναίας) *ναὸς* Ecbatanæ, auro et argento abundans. x. 27, 12 *sq.*

Æneas *Tacticus*, scripsit Commentarios *περὶ τῶν Στρατηγικῶν, id est*, de Officio Imperatoris. x. 44, 1. ejus ratio signa dandi per Faces, emendata a Polybio. x. 44 *sq.*

Æneis vasis indagant Ambraciotæ cuniculos Romanorum. xxii. 11, 10 *sqq.*

Ænian (*s.* Ænianum) sinus, *ὁ* Αἰνιὰν *s.* Αἰνιᾶν *κόλπος, aut ὁ* Αἰνιάνων *vel* Αἰνιάνων *κόλπος, idem qui* Maliacus, *inter Locros Epicnemidios et Thessaliam.* x. 42, 5.

Ænus, Αἶνος, urbs maritima Thraciæ. *conf.* Maronea. Ora Thraciæ, ubi sunt Ænus et Maronea urbes, in regum

Ægypti erat potestate. v. 34, 8. *conf.* Lysimachia.

Ænii, *ol Αἶνιοι*, inter se dissident, alii ad Eumenem, alii ad Macedonas inclinantes. *Fragm. histor.* 4. *et* xxiii. 6, 7. *ubi jam insertum est idem Fragmentum. Addc* xxiii. 13, 9. exsules Æni et Maroneæ apud senatum Rom. queruntur de Philippo. xxiii. 11, 2. Æno et Maronea præsidia deducere jubetur Philippus. xxiii. 11, 4. Ænum et Maroneam a senatu Rom. dono sibi petit Attalus. xxx. 3, 3. promittit senatus; 3, 5. sed mox revocato promisso liberas eas urbes declarat. 3, 7.

Æolia, Æolis, *ἡ Αἰολίς*. Æoliæ urbes Achæo eripit Attalus. v. 77, 2. easdem dein occupavit Antiochus Magnus. xxi. 10, 4.

Æoliæ insulæ; *vide* Liparææ. i. 25, 4.

Æolus, cur ventorum promus condus rexque ventorum fictus sit ab Homero. xxxiv. 2, 4 *sqq. et cap.* 11, 15—20.

Æpium *s.* Æpius, *Αἴπιον s. Αἴπιος*, oppidum Triphyliæ. iv. 77, 9. *ubi minus recte vulgo Αἴπυν.* In deditionem accipitur a Philippo. iv. 80, 13. *ubi perperam vulgo Ἔπυν.*

Æqualitas possessionum a Lycurgo instituta. vi. 48, 3 *sqq.*

æquabilitatem juris oderunt tyranni. xxii. 8, 8. *Conf.* Libertas.

Æquator. de Habitatione sub Æquatore libellum scripsit Polybius.

Aëris influxus in hominum naturam. iv. 21, 1 *sq.*

Ærarium Rom. in potestate est Senatus. vi. 13, 1.

in ædilium ærario, in Jovis Capitolini templo, conservantur æneæ tabulæ fœderum. iii. 26, 1.

Æremosii, *Αἰρημόσιοι*, populus Hispaniæ citerioris, subacti ab Hannibale. iii. 35, 2.

Æschrion, *Αἰσχρίων*, Acarnan, Romanis favens. xviii. 5, 1.

Æsculapii fanum, *Ἀσκληπιεῖον*, prope Agrigentum. i. 18, 2. Ambraciæ. xxii. 10, 2. Carthagine Nova. x. 10, 8. Pergami. xxii. 25, 1.

Æsculapii statua, Phyromachi opus, rapta a Prusia. xxii. 25, 4.

Æthale, *Αἰθάλη*, insula Etruscorum. xxiv. 11, 4.

Æthalea, *Αἰθάλεια*. Sic vocatur Lemnus insula. *ibid.*

Æthiopia; Æthiopes. Circa Æthiopiam sese contingunt Asia et Africa. iii. 38, 1. utrum a meridie Æthiopiæ continens sit terra, an mari ea ambiatur, nemo affirmare potest. *ibid.*

Æthiopes Daratitæ. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7. Æthiopes Perorsi. *ibid.*

Ætna. Post Ætnam, maximus Siciliæ mons Eryx est. i. 55, 7.

Ætoli, *Αἰτωλοί*. Ætolia, *Αἰτωλία*.

Ætoli Medionem urbem Illyridis oppugnant, et jam de titulo manubiarum inter se litigant. ii. 2. ab Agrone, rege Illyriorum, magna clade afficiuntur. ii. 3 *seq.*

gens superbia ferox. ii. 3, 3. 4, 6. cui innata est improbitas et prava cupiditas. ii. 45, 1. 49, 3. neque pacis neque belli jura norunt Ætoli. iv. 67, 4. nil turpe putant, dummodo quæstus adsit. ii. 46, 3. ix. 38, 6. adsueti ex rapto vivere, et ferinam quamdam agere vitam. iv. 3, 1. eorumdem avaritiam odit T. Quintius. xviii. 17, 1.

Ætoli succurrunt Epirotis adv. Illyrios. ii. 6. eis adversantur Acarnanes et Epirotæ, fœdere icto cum Illyriis. 6, 9 *sq.* Ætoli et Achæi suppetias veniunt Corcyræis, obsessis ab Illyriis. ii. 9 *seq.*

Ætolis et Achæis Romani per legatos renunciant victoriam suam de Illyriis, et pacem eis datam. ii. 12, 4 *sq.*

Ætolorum cupiditati se opponit Aratus. ii. 43, 9. cum Ætolis fœdus jungunt Achæi, eosque jurant in bello adv. Demetrium, Philippi patrem. ii. 44, 1. 46, 1. Ætoli, invidia accessionum tacti, quibus creverat respub. Achæorum, cum Antigono Philippi tutore et cum Cleomene societatem contrahere adv. Achæos student; sed consilia eorum pervertit Aratus. ii. 45 *seq.*

iidem antea cum Alexandro, Epiri rege, pactum fecerant de dividenda Acarnania; ii. 45, 1. ix. 34, 7. et cum Antigono Gonata, de dissolvenda repub. Achæorum. ii. 45, 1. ix. 34, 6. 38, 9.

Ætoli, cum Antigoni Dosonis metu quieti fuissent, spreta Philippi pueritia prætextum quæsivere rebus Peloponnesi se immiscendi. iv. 2. *Hinc* Bellum Ætolorum et Lacedæmoniorum cum Achæis et Philippo; Bellum Sociale. iii. 2, 3. iv. 3—87. 57—*fin. et* v. 1—30. 91—105.

Ætolici impetus et avaritiæ plenus juvenis Dorimachus. iv. 3, 5. Ætoli piratæ, e Messenia prædam agentes, Phigaliæ morantur, quæ socia erat et in potestate Ætolorum. iv. 3, 8. 79, 6 *sq.* Ætolorum prætor Aristo; *vide* Ariston. Ætolos ad bellum Messeniis inferendum hortatur Dorimachus. iv. 5.

Ætolorum socii et amici Elei. iv. 5, 4. Ætoli, duce Scopa, Messeniam incursant. iv. 6. Ætoli magis habiles ad viritim pugnandum extra aciem, quam in acie. iv. 8, 10. ad Caphyas prælio vincunt Achæos. iv. 12. astutum et absurdum decretum faciunt adversus Achæos. iv. 15, 8 *sqq.* insolenter rident hos qui de eorum injuriis queruntur. 16, 4. cum Ætolis clam societatem ineunt Lacedæmonii. 16, 5.

denuo, cum Illyriis, in Achaiam irrumpunt Ætoli, iv. 16, 11. et Cynæthum proditione capiunt, iv. 18. et comburunt. 19, 6. Dianæ fanum Lusis spoliant. 18, 9 *sqq.* 19, 4. inde per Rhium domum abeunt, frustra eos persequente Demetrio Phario. 19, 6 *sqq.*

Querelæ Sociorum de Ætolorum injuriis. iv. 25. Fit decretum de Bello inferendo Ætolis. *ibid.* Ætoli potestatem templi Delphici, Amphictyonibus ademtam, sibi solis vindicaverant. 25, 8. Laconicam etiam populati erant, duobus Charixeno et Timæo. iv. 34, 9. *conf.* ix. 34, 9.

Ætolorum prætor Scopas; iv. 27. creatus pro more comitiis autumnalibus. iv. 37, 2.

Ætoli, ex fœderis lege, mille milites auxilio mittunt Cnossiis Cretensibus. iv. 53, 8. vicissim mille Cretenses accipiunt a Cnossiis. 55, 4.

per Epirum in Ætoliam intrat Philippus, et plura oppida capit. iv. 61 *sqq.* interim Ætoli, duce Scopa, Macedoniam devastant, et Dium diruunt cremantque. 62. dein, prætore Dorimacho, Epirum devastant, et templum Dodonæum cremant. 67. socios non minus quam hostes spoliant. 79, 3.

in Ætoliam denuo expeditionem suscipit Philippus, et Thermum devastat, ubi conventum agere Ætoli consueverant. v. 6 *sqq.* Ætoli, per Rhodiorum et Chiorum legatos, Philippum sociosque Rhium ad colloquium invitant, sed ipsi ad diem non adsunt. v. 28 *seq.* Agetas, prætor Ætolorum, Arcarnaniam et Epirum incursat &c. v. 91, 1. *et cap.* 96. Naupactum congregati Ætoli, pacem faciunt cum Philippo sociisque, et finis imponitur Bello Sociali. v. 103—105.

in Ætoliam profugit Lycurgus rex Spartæ. v. 29, 8 *sq.*

Ætolis intercedentibus, Ptolemæus Philopator Antiochum legationibus differt. v. 63, 5. 91, 1.

Ætoli Lacedæmonios ad suas et Romanorum partes trahere student contra Philippum. ix. 28 *seqq.* Soli olim Ætoli contra Antipatrum oculos adtollere ausi erant; soli restiterant Brenno. ix. 30, 3.

Ætoli, Romani et Attalus arma sociant contra Philippum et Achæos. ix. 30, 7 *sqq.* x. 41, 1. ejus societatis conditiones: ix. 39, 8. xi. 6, 2 *sqq.* xviii. 21, 7. in ea societate Ætoli se primos periculis objici querantur; Romanos in subsidiis stare. x. 23. Ætolos legatus Rhodiorum, in plurium legatorum congressu, (*forsan in Achæorum conventu*) gravi oratione hortatur; ut bello adv. Philippum et Græcos absistant, et Romanorum societati renuncient. xi. 5—7.

Ætoli, adsiduitate belli et luxu obærati, pace facta cum Philippo et Achæis, Dorimachum et Scopam nominant ad novas leges et novas tabulas conficiendas. xiii. 1. *Fragm. histor.* 68. *De* pace cum Philippo facta *vide ibid. not. et* xv. 23, 8. xvii. 1, 14. xviii. 21, 8.

Ætolorum socios, Lysimachenses, Calchedonios, Cianos, Philippus, postquam ipse pacem cum Ætolis fecerat, ab Ætolorum societate abstraxit et sibi adjunxit, Cianos etiam in servitutem redegit. xv. 23, 7 *sqq.* xvii. 8, 11 *sq.* 4, 7.

cum Ætolis Naupacti de bello adv. Philippum redintegrando agunt legati Romanorum. xvi. 27, 4. Ætolorum prætor Phaneæ interest colloquio Philippi cum T. Quintio. xvii. 1, 4. 3, 1. Ætolicam et theatralem orationem ibi habet Alexander Isius Ætolus. xvii. 4, 1. Ætolorum mos lege sanctus, SPOLIUM DE SPOLIO CAPIENDI; qui Ætolum prius ex Ætolia erant sublaturi, quam illam legem abrogaturi. xvii. 4, 8. 5, 1 *sq.* Ætolorum plerosque non esse Græcos, contendit Philippus. xvii. 5, 8.

Ætoli, victo Philippo, non exspectatis Romanis, castra Philippi spoliant. xviii. 10, 4. Ætolorum avaritiam, dominandi libidinem, et jactantiam odit T. Quintius; Ætoli Quintium a Philippo corruptum suspicantur. xviii. 17. Philippum prorsus regno ejectum volunt Ætoli; et oppida sibi petunt, quæ eis negat Quintius. xviii. 19, 5 *sqq.* 20, 11 *sqq.* inde semina Belli Romanorum Ætolici et Antiochici. 22, 1 *sq.* Ætolorum prætor Alexamenus. xviii. 26, 11. Ætoli carpunt senatusconsultum de pace Philippo data. xviii. 28. in conventu Thermico cum Ætolis agit Cn. Cornelius, unus e decem legatis T. Quintio adjunctis. xviii. 31, 5 *sqq.*

Iræ suæ indulgentes Ætoli, Antiochum advocant adv. Romanos iii. 3, 3. et per Apocletos suos deliberant cum Antiocho. xx. 1, 1. *conf.* Apocleti.

Bellum Ætolorum cum Romanis, infelix Ætolis. iii. 3, 6. capta a M. Acilio Heraclea, fidei Romanorum se permittunt; xx. 9. *sed*, consule durius cum eis agente, bellum continuant. 10. legatos Romam mittunt, quibus anceps responsum dat senatus. xxi. 1, 3 *sqq.* pro Ætolis apud Scipiones intercedunt Athenienses, et inducias sex mensium impetrant. xxi. 2 *seq. et* 6, 2. cum non convenisset pax, mittitur adv. Ætolos M. Fulvius consul; interim illi Amphilochiam, Aperantiam et Dolopiam recipiunt, a Philippo præreptas. xxii. 8. capta Ambracia urbe, Pacem Ætolis dat Fulvius; xxii. 9—13. quæ, intercedentibus Atheniensibus, Romæ confirmatur. 14. formula Fœderis. 15.

ad Ætolos legati mittuntur, belli Persici causa, C. Popillius et Cn. Octavius. xxviii. 3, 2. 4, 1 *sqq.*

in Ætolia, post bellum Persicum, civilium cædium omnia plena. xxx. 14. tranquillitas restituitur, mortuo Lycisco, xxxii. 21, 1.

Afri, Λίβυες; *pro quo mendose, ut puto,* Λίβυες *vulgo legebatur* xxxi. 26, 9 *et* 11.

Afri et Numidæ, semel victi, bidui aut tridui viam solent recedere. i. 74, 7. Afros Romano more armat Hannibal. iii. 87, 3. 114, 1. Afri Macedonico more armati, in exercitu Ptolemæi Philopat. v. 65, 8.

Africa, ἡ Λιβύη. (*Confer* Libya, Λιβύη.)

in Africam primum trajiciunt Romani, Regulo et Manlio Coss. i. 29. primi eorum in Africa successus, tum clades. 29—34.

Africæ populi, Pœnis subjecti, ab eisdem deficiunt, et cum rebellibus mercenariis faciunt. i. 70, 9. durissime tractati a Pœnis tempore belli Siculi. i. 72.

ex Africa in Hispaniam, ex Hispania in Africam milites mutui præsidii causa trajecit Hannibal. iii. 33, 8 *sqq.*

res Africæ et Italiæ rebus Græcorum misceri cœptæ. v. 104, 4.

Africa, una e tribus terræ partibus, inter Nilum et Columnas Herculis. iii. 37, 2 *et* 5. in Æthiopia contingunt se Asia et Africa. iii. 38, 1. longitudo ditionis Pœnorum in Africa, iii. 39, 2 *sq.* Africæ fertile solum. xii. 3, 1 *sq.* omnem Africam arenosam, siccam et sterilem putaverat Timæus. *ibid.* animantium cum domesticarum, tum ferarum copia. xii. 3, 3 *sqq.* Africæ totius longitudo. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 6. *Alia de* Africæ geographia, *ibid. num.* 7.

Africanus *junior*. xxxv. 4, 7. *vide* Cornelius Scipio.

Africum Bellum, Λιβυκὸς πόλεμος. i. 70, 7. *vide* Mercenariorum bellum cum Pœnis.

Africus ventus Ἄπηλιος Λίψ. x. 10, 1.

Agathagetus, Rhodius, suadet civibus, ut jam inde ab initio belli Persici Romanis se adjungant. xxvii. 6, 3. xxviii. 2, 3.

Agatharchus, unus e filiis Agathoclis, Syracusarum regis, interfectus (ut ferebatur) ab avo Hippocratis et Epicydis. vii. 2, 4.

Agatharchus, legatus Hieronymi regis, Carthaginem missus. vii. 4, 1.

Agathoclea, meretrix, in potestate habuit Ptolemæum Philopatorem. xiv. 11, 5. *conf.* 12, 3. soror Agathoclis, exosa Alexandrinis post mortem Philopatoris. xv. 25, 8. et 26, 1—3. Macedonibus frustra ubera exserit, quibus puerum regem aluisse se ait. 31, 13. ad supplicium quæritur. 32, 11. nuda cum sororibus et cognatis adducitur, et a populo discerpitur. 33, 7 *sqq.*

Agathocleæ nomen Aristomenes filiæ suæ dedit. xv. 31, 9.

Agathocles, e figulo rex Syracusarum. xii. 15, 6. xv. 35, 2. ejus mercenarii, origine Campani, vi potiuntur Messana urbe. i. 7. Africæ partem sibi subjicere est conatus. xv. 35, 5. ejus temporibus in fide Pœnorum manserat Utica. i. 82, 8. acerba maledicentia eum persequitur Timæus, contra cujus calumnias eumdem defendit Polybius. viii. 12, 12. xii. 15.

Siciliæ tyrannus, initio regni sævissimus, dein clementissimus. ix. 23, 2. judice Scipione, in administratione rerum solertissimus, et cum judicio audacissimus. xv. 35, 6. ejus filius Agatharchus. *vide suo loco.*

Agathocles, Œnanthes filius, amicus Ptolemæi Philopatoris. xiv. 11, 1. cum Sosibio præest administrationi rerum. v. 63, 1. xv. 34, 5 *sq.* ejus consilio Antiochus M. in Cœlesyria legationibus differtur interim dum bellum parant Ægyptii. v. 63, 2 *sqq.*

falsi nominis tutor Ptolemæi Epiphanis, crapula, lascivia, et insolentia, odium in se et seditionem concitat Ægyptiorum. xv. 25. frustra Macedo-

num opem implorat. 26—32. in vincula abductus, confoditur ab amicis, ne ab inimicis cruciaretur. 33. nulla virtute fuerat conspicuus. 34.

Agathynus, Corinthius, Leucade cum navi in portu stans juxta Illyriorum naves, violata fide ab eis capitur. v. 95, 3.

Agathyrna, Ἀγάθυρνα, Siciliæ oppidum. ix. 27, 10 *sq.*

Agelaus, Naupactius. Per eum Scerdilædas Illyrius societatem facit cum Ætolis. iv. 16, 10. Dorimachus prætor Agelaum et Scopam Eleis suppetias mittit. v. 3, 1.

gravem orationem de Pace habet Agelaus; v. 103 *extr. et seq.* quæ oratio commovit Philippum et socios. 105, 1 *sq.* 107, 5. Prætor creatur Ætolorum, mox vero ab eisdem reprehenditur ob pacem factam. 107, 5 *sq.*

Agema Macedonicum, distinguitur a cetratis in exercitu Philippi. v. 25, 1. a cetratis pariter et a phalange diserte distinguitur in exercitu Ptolemæi Philopatoris, ubi Agema e tribus fere millibus constabat. v. 65, 1 *sqq.* 84, 4. validissimum habebatur equitum corpus. xxxi. 3, 8.

Agepolis, (*perperam vulgo aliquoties* Agesipolis) Rhodiorum legatus ad Q. Marcium *Philippum* cos. et ad C. Marcium *Figulum*, classis præfectum. xxviii. 14, 6. 15, 1 *sqq.* Romam legatus. xxix. 4, 4. *et cap.* 7. *et* xxx. 4, 2.

Ager. Flaminii lex de dividendis agris. ii. 21, 7 *sq.*

ager apud Lacedæmonios æquali modo inter cives distributus. vi. 45, 3. 48, 3. non item apud Cretenses. 46, 1.

Agesander, *s.* Agesarchus, Megalopolitanus, pater Ptolemæi, præfecti Ægypti. xviii. 38, 8.

Agesias, Achæorum legatus in Macedoniam ad gratulandum ducibus Romanis victoriam de Perseo. xxx. 10, 3.

Agesilaus, rex Lacedæmoniorum; ejus in Asiam transitus patefecit ignaviam Persarum. iii. 6, 11. commode Spartæ auxilio venit, cum in eo esset ut caperetur ab Epaminonda. ix. 8, 6. quæcumque ab Agesilao gesta sunt, contraria erant sociali Græcorum rationi. ix. 23, 7 *sq.*

Agesilaus *alius junior*; filius Eudamidæ, pater Hippomedontis. iv. 35, 13.

Agesilochus *sive* Hegesilochus, Ἀγησίλοχος, Ἀγησίλοχος *et* Ἡγησίλοχος, Rhodiorum prytanis, monet cives suos, ut cum Romanis spes suas jungant bello Persico. xxvii. 3, 3 *sqq.* Romam legatus. xxviii. 2, 1. 14, 5 *et* 8. legatus in Macedoniam ad L. Æmilium cos. et ad Persenm. xxix. 4, 4.

Agesipolis, Ἀγησίπολις, Agesipolidis filius, Cleombroti nepos, puer admodum, rex creatur Spartæ post mortem Cleomenis; ei tutor datur Cleomenes, Cleombroti filius, patruus pueri. iv. 35, 10 *sqq.* Romam legatus missus, capitur a piratis et occiditur. xxiv. 11, 1 *sq.*

Agesipolis, pater superioris. *ibid.*

Agesipolis, Dymæus, bello captus ab Eleis. v. 17, 4.

Agesipolis (Rhodius) *temere vulgo et invitis libris scribebatur* xxvii. 14 *sq. et* xxix. 4, 4. *pro* Agepolis, *quod vide.*

Agetas, prætor Ætolorum. v. 91, 1. Acarnaniam et Epirum incursat. v. 96, 1 *sq.* Phanotensium urbem proditione capturus, suis artibus luditur. 96, 6.

Agminis Romani ratio. vi. 40. agminis coactores, *σύμαγοι*. vi. 24, 2.

Agones, Ἀγῶνες, populus Gallicus Cisalpinus. ii. 15, 8. *nisi mendosa scriptura, legendumque* Εὐγανεῖς *vel* Lingones, Λίγγωνες. *Conf.* Ægones.

Agrai *vel* Agræi; Ἀγραῖοι, Ἀγραῖς; populus Ætolicus, non Græcus. xvii. 5, 8. *Conf.* Agrianes, *et* Agrii.

Agria. Mendosa olim lectio Ἀγρίαν xxix. 11, 8. *pro* Σνρίαν.

Agrianes, Ἀγριᾶνες *vel* Ἀγριάνες; (*itidem qui* Agrai *vel* Agræi. *not. ad* xvii. 5, 8.) in exercitu Antigoni Dosonis. ii. 65, 2. in Philippi exercitu Antiochi adv. Ptolemæum. v. 79, 6.

Agrigentum, ἡ Ἀκράγας, ἡ τῶν Ἀκραγαντίνων πόλις, urbs Siciliæ; arx et horreum belli Pœnorum. i. 17. obsidetur a Romanis. *ibid. et seqq.* urbem obsidentes Romani, obsidentur ipsi ab Hannone. i. 18 *sq.* capitur Agrig. a Romanis. 19.

Pœni urbem quidem præsidio tenuerant, sed cives libertate et legibus suis passi erant frui. ii. 7, 7. *coll.* i. 43, 8. tunc Galli mercenarii Pœnorum, qui eam custodiebant, diripere urbem conati erant, sed eam servavit Alexo. *ibid. et* ii. 7, 8.

Agrigentum receptum a Pœnis bello Punico tertio, proditur Romanis: *ea occasione* situm urbis et præstantiam *describit Polybius* ix. 27. colonia erat Rhodiorum. *ibid. vs.* 8. Nominis origo *Spicileg. Fragm. ex lib.* ix. *num.* 2.

Phalaridis taurum numquam Agrigenti exstitisse contendit Timæus. xii. 25.

Agrigentus fluvius, ὁ Ἀκράγας. ix. 27, 5. *et Spicileg. ex lib.* ix. *num.* 2.

Agrii, Ἄγριοι; *iidem qui* Agrai *vel* Agraei, *si vera lectio* xxvi. 7, 1. *ubi* Σάρδεις *vel* Σαρδῴους *fortasse ex Livio scribendum pro vulgato* Ἀγρίους.

Agrinium, Ἀγρίνιον, oppidum Acarnaniæ. v. 7, 7.

Agron, rex Illyriorum, Pleurati fil. ii. 2, 4. pacta cum Demetrio, Philippi patre, mercede, Medionios ab Ætolis obsessos adjuvat, et magna clade adficit Ætolos. ii. 2 *seq.* inde lætitia elatus, potui et comissationi indulget; unde in pleuritidem incidit, qua brevi tempore abripitur. ii. 4.

mortuo Agroni, in regnum succedit vidua Teuta. ii. 4, 7.

Αἰγόσαγες; *vide* Ægosages: *et sic reliqua omnia nomina ab* Αἰ *in Græco incipientia, vide in* Æ.

Ala. Alæ sociorum in exercitu Romano. vi. 26, 9. ala *vel* cohors regia Philippi, ἴλη βασιλική. x. 42, 6. *conf.* x. 2, 5. amicorum ala; *vide* Hetæri.

Alabandenses, Ἀλαβανδεῖς, *cives urbis Alabandæ* in Caria, commeatus præbent Philippo. xvi. 24, 6. tamen eorum agrum diripit Philippus. *ibid. ut.* 8. Orthosiam invadentes, acie vincuntur a Rhodiis. xxx. 5, 15.

Alabandensis Menedemus. v. 79, 6.

Albam usque penetrant Galli cum exercitu, ii. 18, 6.

Albinus. vide Postumius.

Alcæus scite ridere consueverat Isocratem grammaticum. xxxii. 6, 5.

Alcamenes, Lacedæmonius, occisus a factione Ætolica. iv. 22, 11.

Alcamenes, Diæi sodalis, prætoris Achæorum. xl. 4, 9.

Alces in Alpibus. xxxiv. 10, 8 *sq.*

Alcetas, Bœotorum prætor. xxiii. 2, 13.

Alcibiadis consilio, Athenienses, Chrysopolim tenentes, portoria exegerunt a navigantibus in Pontum. iv. 44, 4.

Alcibiades Spartanus, e veterum exsulum numero, Romam legatus, ingratus adv. Achæos. xxiii. 4, 8. 11, 7 *sq.* 12, 2 *sq.* xxiv. 4, 3.

Alcithus, Xenophontis filius, legatus Achæorum ad Ptolemæum Philometorem. xxviii. 10, 9. 16, 3.

Aleator; veluti bonus aleator, Amilcar intercepit hostem. i. 84, 7.

Aletes, metallorum argenti in Hispania inventor, ut heros ab incolis colitur. x. 10, 11. tumulus prope Novam Carthag. ab eo denominatus. *ibid.*

Alexamenus, Ætolorum prætor. xviii. 26, 11 *sq.*

Alexander, Philippi filius, rex Maced.

usque ad Alexandri et Philippi regnum (*forte* Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου *legendum, pro* Ἀλεξ. καὶ Φιλ.) substitit fœdus pristinum Achæorum. ii. 41, 6 *et* 9. primi successores Alexandri, Seleucus, Ptolemæus et Lysimachus, circa unum idemque tempus omnes e vivis excesserunt. ii. 71, 5. *cf.* 41, 2.

Alexandri trajectio in Asiam non erat causa, sed initium belli contra Persas. iii. 6, 14. ejus imperium in Asia remotissimas et parum cognitas olim regiones patefecit itineratoribus. iii. 59, 3.

ejus severitatem in Thebanos exercitam (*cf.* v. 10, 6.) non imitatus est Philippus in Lacedæmonios. iv. 23, 8. *et cap.* 24. Alexander, cum a Thebanis et Persis pœnas sumeret, a templis tamen et locis Diis sacratis abstinuit. v. 10, 6. Alexandri merita in Græcos. ix. 34, 1 *sqq.*

ut de Alexandri genere prognatus videretur, solicite laboravit Philippus, Demetrii filius. v. 10, 10.

ab Alexandro neglecta fuerat Artabazanis dynastia. v. 55, 9. magna pars gloriæ Alexandri comitibus ejus ac ministris debetur. viii. 12, 7 *sqq.* ejus pugnam cum Dario in Cilicia pugnatam imperite descripsit Callisthenes. xli. 17—22. Alexander cum Dario in aperto potissimum campo bellum gessit, urbes raro excidit aut perdidit. xvii. 3, 5.

Alexander, Acmeti filius, dux copiarum Antigoni in pugna adv. Cleomenem, Macedonibus chalcaspidibus præfectus. ii. 66, 5.

Alexander *alius*, in eadem Antigoni acie equitatui præfectus, ii. 66, 7. minus perite rem gerit quam juvenis Philopœmen, 68, 1 *sqq.*

hic idem videtur esse atque ille Alexander, quem satellitio et custodiæ corporis præpositum Philippo reliquit idem Antigonus, Philippi tutor. iv. 87, 8 *sq.* quem apud Philippum calumniatus est Apelles. 87, 5. idem a Philippo Thebas mittitur ad persequendum Megalean. v. 28, 6 *sq.* ejus studium et benevolentia in Philippum laudatur. vii. 12, 6.

Alexander, Ætolus, per proditionem in Ægiram urbem irrumpit. iv. 57. in certamine occiditur. 58.

Alexander, Ætolus; *vide* Alexander Isius, et Alex. Trichoniensis.

Alexander, Antigoni pater, legati Persei ad Bœotos. xxvii. 5, 1.

Alexander, Attali legatus Romam. xvii. 10, 11.

Alexander *Balas*, qui Antiochi Epiphanis filius perhibebatur, Romam adducitur

ab Heraclide. xxxiii. 14, 1. quamvis manifesta fuerit fraus, impetrat tamen a senatu, ut in Syriæ regnum restituatur; *sic enim intelligenda est ἡ πάθος* xxxiii. 16, 9. *non* (*ut est in vera Lat.*) *de solo* reditu in patriam. *conf. ibid. vs.* 13.

Alexander, Epiri rex. Cum eo societatem jungunt Ætoli, de subigenda et dividenda Acarnania. ii. 45, 1. ix. 34, 7.

Alexander, Isius cognomine, gente Ætolus, cum Phænea interest colloquio T. Quintii cum Philippo, et invectivam habet in Philippum, xvii. 3. quam ille Ætolicam et theatralem dicit. 4, 1. ab Ætolis legatus mittitur Romam. xvii. 10, 9.

rursus cum Phænea interest colloquio Titi cum sociis de pace Philippo danda. xviii. 19, 5 *sqq. coll.* 20, 11. 21, 3. rursus Romam mittitur legatus cum Phænea, xxii. 8, 11. senex; 9, 14. sed interceptus ab Epirotis, quum pretium redemtionis, ditissimus licet, solvere nollet, in custodia servatus est, mox vero Romanorum jussu absque pretio liberatus. xxii. 9.

Alexander, Molonis frater, Persidi præfectus sub Antiocho Magno. v. 40, 7. cum fratre, Mediæ satrapa, deficit ab Antiocho. v. 41, 1. 43, 5 *sq.* victo Molone ab Antiocho, se ipse jugulat. v. 54, 5.

Alexander *Pheræus*, Thessaliæ tyrannus, in vincula conjicit Pelopidam Thebanum. viii. 1.

Alexander, Phocidi præfectus a Philippo, decipit Ætolos, Phænotensium arcem se eis traditurum pollicens. v. 69, 4 *sqq.*

Alexander Trichoniensis, dux Ætolorum, carpit extremum agmen Philippi, Thermo regredientis. v. 13, 3.

Alexandri Turris, *ἡ Ἀλεξάνδρου πύργος*, in Thessalia. xviii. 10, 2.

Alexandria Ægypti, *ἡ Ἀλεξάνδρεια*.

Alexandriam fugit, ibique perit Cleomenes. *vide* Cleomenes. Alexandriam Ptolemæus Philopator contrahit milites mercenarios, quos extra Ægyptum aluerat. v. 63, 8 *et* 10. Alexandriæ et Carthagine in publicis tumultibus non minus pueruli quam viri tumultuantur. xv. 30, 10.

Alexandria pæne potitur Antiochus Epiphanes. xxviii. 18, 1. xxix. 1, 1. Alexandriæ tria genera degunt hominum. xxxiv. 14.

Alexandria Troas, *ἡ Τρωὰς Ἀλεξάνδρεια*. v. 111, 3. cives ejus urbis liberant Ilienses ab obsidione Gallorum, et Gallos universa Troade ejiciunt. *ibid.* Alexandrenses, *Ἀλεξανδρεῖς*, benigne compellantur ab Attalo, ob servatam fidem. v. 78, 6.

Alexandria (Troade) se cessurum pollicetur Antiochus Scipionibus. xxi. 10, 8. 11, 2.

Alexis, arcis Apameæ custos; ejus opera utitur Hermeas ad perdendum Epigenem. v. 50, 10 *sqq.*

Alexo, *ὁ Ἀλίξων*, gente Achæus, militans apud Pœnos, sua fide impedit proditionem mercenariorum Agriganti, et Lilybæi. i. 43, 8 *sqq. coll.* ii. 7, 7.

Aliena pro suis obtrudere, turpissimum in Scriptore. ix. 2, 2.

Alinda, *Ἀλίνδη*, *pro urbis Asiaticæ nomine vulgo legebatur* xxii. 17, 11. *ex Ursini conjectura, temere in contextum recepta. Vide* Temenopolis.

Aliphera, *ἡ Ἀλίφειρα*, *ἡ Ἀλιφειρέων πόλις*, urbs olim Arcadiæ et Megalopoli contributa, a Lydiada tyranno Eleis permutando concessa. iv. 77, 10. 78, 1 *sqq.* eam oppugnat capitque Philippus. iv. 78, 6 *sqq.*

Aliphereenses, *Ἀλιφειεῖς*, iv. 78, 8. *et* *Ἀλιφειεῖων* *cap.* 77, 10. *nisi ibi* *Ἀλιφειέων pro* *Ἀλιφειεῶν scribendum, quod tamen nil urget ut statuamus.*

Alipta pro legato vel nuncio ad Rhodios utitur C. Lucretius. xxvii. 6, 1.

Allinda, *mendosa olim scriptura* iv. 77, 10. *vide* Lydiadas.

Alliorum capita. xii. 6, 5.

Allobroges, *Ἀλλόβριγες*, Gallica populus inter Rhodanum et Alpes. iii. 49, 13. infestant Hannibalem, Alpes conscendentem. iii. 50 *seq.*

Alorus, *Ἄλωρος*, *urbs Macedoniæ*. Alorita Cæpias, *Ἀλωρίτης*. v. 63, 12. 65, 7.

Alpes, *αἱ Ἄλπεις*. ii. 14, 6 et 9. 15, 8. &c. *τὰ Ἀλπεινὰ ὄρη*. ii. 14, 8.

Alpium juga (*ἡ τῶν Ἀλπεων περίκλυσις*) incipiunt a Massilia et locis Sardoo mari superjectis, pertinentque usque ad ultimum Adriatici sinus recessum, ii. 14, 6. per 2200 stadia. ii. 14, 9. xxxiv. 10, 17. Alpes et Apenninus mons coincidunt supra Massiliam, haud procul a Sardoo mari. ii. 14, 8.

Hannibalis transitus per Alpes. iii. 47—56. ante Hannibalem Galli plus semel cum magnis exercitibus Alpes erant transgressi. iii. 48, 6. nono die ad summa Alpium juga pervenit Hannibal. iii. 53, 9. Alpium cacumina perpetuis nivibus tecta. 55, 1 *et* 9. Alpes veluti arx sunt universæ Italiæ. 54, 2.

Alpium magnitudo et memorabilia.

xxxiv. 10, 8 *sqq.* quatuor per Alpes transitus. *ibid. vs.* 18.

Alpheus, ὁ Ἀλφειός, fluvius Peloponnesi, Hercæam urbem adluit. iv. 78, 2. pontem in Alpheo ad Heræam instaurat Philippus iv. 77, 5. per decem stadia sub terra occultatur. xvi. 17, 5 *sqq. ubi et alia de* ejus cursu.

Althæa, Ἀλθαία, urbs princeps Olcadum in Hisp. expugnata ab Hannibale. iii. 13, 5 *sq.*

Altitudo turris æstimata ex numero ordinum lapidum. *Spicileg. ex lib.* viii.

Alypus Ambraciensis, legatus Romam; *mendosa vulgo lectio* xxii. 8, 11.

Amœocritus, prætor Bœotorum. xx. 4, 2.

Amanicæ Pylæ, *ai* Ἀμανίδες Πύλαι. xii. 17, 2.

Ambitio civium, origo et principium ruinæ reipublicæ. vi. 57, 5 *sq.*

Ambracia, urbs et regio; *vide mox* Ambracus.

Ambracus, ὁ Ἄμβρακος, iv. 61, 7. *et* Ambracia, ἡ Ἀμβρακία, xvii. 10, 10. (*ubi quidem* Ἀμπρακία *per π literam habent codices:*) xxii. 9, 2 *et* 5. 13, 9. urbs bene munita Ætolorum, olim Pyrrhi regia. xxii. 13, 9. ejus situs. iv. 61, 7.

ad eam obsidendam Philippum hortantur Epirotæ, qui potiundæ Ambraciæ, (τῆς Ἀμβρακίας *id est* ditionis Ambraciotarum τῆς τῶν Ἀμβρακιωτῶν χώρας) avidi erant. iv. 61. urbem capit Philippus, et Epirotis tradit. 63.

eamdem oppugnat Fulvius consul. xxii. 9, 1—6. *et cap.* 10 *seq.* intercedente Amynandro, Ambraciotæ urbem Romanis tradunt. xxii. 12. statuas et tabulas pictas ex urbe avehi curat Fulvius. 13, 9.

Ambraciæ exsulant Thurio profugi. xvii. 10, 10.

Ambracius *vel* Ambracicus sinus, ὁ Ἀμβρακικὸς κόλπος. Ejus descriptio. iv. 63, 4 *sqq.* v. 6, 13 per eum ex Epiro in Acarnaniam trajicit Philippus. iv. 63, 4. per eumdem redit. 66, 4. in eumdem rursus anno sequente invehitur, ex Cephallenia et Leucade veniens, et Limnæam portum petens. v. 5, 12 *et* 14.

Ambraciota Lamius; *vide suo loco.* Ambraciota *nescio quis, cujus nomen corruptum*, ab Ætolis Romam missus. xxii. 8, 11.

Ambrysus, Ἄμβρυσος, urbs Phocidis, ab Ætolis tentata. iv. 25, 2.

Amentia est cum malitia conjuncta, putare, si tu oculos claudas, ne alios quidem cernere. iv. 27, 7.

Amicitia. Regum inconstantia in amicitia. *Fragm. gramm.* 81. reges amicitiam nonnisi utilitate metiuntur. ii. 47, 5.

Amicorum delectus in regum adolescentia quantum valeat. vii. 14, 6.

amicorum ala; *vide* Hetæri. τὸ τῶν φίλων σύνταγμα. xxxi. 3, 7.

Amilcar *senior*, dux copiarum pedestrium Pœnorum in Sicilia, cædit auxiliares Romanorum, dissidentes a Romanis. i. 24. *idem*, dux classis, ad Tyndaridem minus prospere pugnat. i. 25. *coll. cum* 27, 6. *tum* in pugna navali cum Regulo cornu sinistro præfectus, vincitur fugaturque. i. 27 *seq.* revocatur ex Sicilia in Africam adv. Regulum. i. 30. ejus filius Hannibal, *diversus a Barcæ filio.* i. 44, 1.

Amilcar cognomine Barca, Ἀμίλκας ὁ Βάρκας ἐπικαλούμενος. i. 56, 1. pater Hannibalis. i. 64, 6. ii. 1, 6. dux classis Pœnorum, agrum Locrorum Brutiorumque in Italia populatur; inde ad Ercten, inter Erycem montem et Panormum, castra posuit, Romanis imminens, Panormum tenentibus. i. 56. multis ad Panormum certaminibus cum Romanis per tres annos continuos singulari fortitudine et mira industria defunctus est. 57. Erycem urbem in medio monte sitam occupat, ubi rursus per biennium certavit. 58.

Barcam, cujus audacia nil fuit terribilius, Eryce in classem recepturus erat Hanno, ad pugnam navalem cum Lutatio. i. 60, 3 *et* 8. Hannone, priusquam ad Erycem adpellere posset, victo summa rerum Amilcari traditur; qui pacem petit a Romanis, prudentis ducis officio functus. 62.

dux consilio et virtute omnium suæ ætatis præstantissimus. i. 64, 6. icto fœdere cum Lutatio et Romanis, reliquiis copiarum Eryce Lilybæum deductis, (unde in Africam erant deducendæ) imperium deponit. 66.

ei infensi sunt mercenarii rebelles in Africa, quod ab eo se neglectos putarent. i. 68, 12. bello cum mercenariis præficitur, idque bellum probabili cum successu gerit. 75—78. humanitatem ejus, qua in captivos utitur, suspectam faciunt rebelles. 79, 8. ei collegam Hannonem dant Pœni, orantque ut graviter bellum persequatur. 81. copias jungit cum Hannone; sed, ob ducum discordiam, nil recte geritur. 82. Hannibalem collegam nanciscitur, et cum eo bene rem gerit, juvante, Navara Numida. 82, 12 *sq.* 84 *seq.* Hannibale ab hostibus victo et in crucem acto, cum Hannone in gratiam redit Amilcar,

87. et junctis cum eo viribus finem bello Pœnorum Africo imponit. 88.

in Hispaniam missus Amilcar, multis ibi populis imperio Pœnorum subjectis, nono anno fortiter pugnans occumbit. ii. 1. Ejus in Romanos ira, præcipua causa fuit secundi belli Punici; iii. 9, 6 *sqq.* 10, 7. 12, 2 *sq.* quum filium Hannibalem perpetuum odium Romanorum jurare fecisset. iii. 12.

Amilcar *alius*, classi Asdrubalis præfectus in Hispania. iii. 95, 2. (*pro quo Livius* Himilconem *nominat.*) *Adde* viii. 3, 8.

Amilcar *alius*, legatus Pœnorum Romam missus initio tertii belli Punici. xxxvi. 3, 8.

Amisus, urbs Ponti. iis Ἀμισὸν *temere ex Ursini conject. editum erat* xxv. 4, 8. *pro iis* Παρνασσὸν; *et mox ibid. vs.* 9, Ἀμισέων, *pro* Μυησιέων.

Ammonius, Barcæus, dux partis copiarum Ptolemæi Philopat. v. 65, 8.

Amorgus, Ἀμοργὸς, insula maris Ægæi. *Fragm. hist.* 7.

Amphaxitis, ἡ Ἀμφαξῖτις, Macedoniæ regio. v. 97, 4.

Amphictyonibus Ætoli potestatem templi Delphici ademerunt; Amphictyonas in subjiciendo potestati eorum templo et in legum instauratione se adjuturos recipiunt Achæi eorumque socii. iv. 25, 8.

si Amphictyonum concilium jussisset Albinum historiam Græce conscribere, excusatio ejus locum erat habitura. xl. 6, 6.

Amphidamus, (*aliis* Amphidamas) dux Eleorum, a Philippo captus cum suis. iv. 75, 6. Olympiam captivus ductus, sine pretio a Philippo Elidem dimittitur, pollicitus se Eleos ad Philippi partes traducturum. iv. 84, 2—8. cum destinata perficere non potuisset, Elide elabitur et ad Philippum se confert, ubi Aratos contra Apellis calumnias defendit. 86.

Amphilochi, τὸ τῶν Ἀμφιλόχων ἔθνος, populus Ætolicus, non Græcus. xvii. 5, 8.

regio Amphilochia, ἡ Ἀμφιλοχία, recipitur ab Ætolis. xxii. 8, 3 *sqq.*

Argos Amphilochicum: *vide suo loco.*

Amycæ campus, τὸ καλούμενον Ἀμύκης πεδίον, prope Antiochiam; eum perfluit Orontes. v. 59, 10.

Amyclæ, αἱ Ἀμύκλαι, oppidulum prope Spartam. v. 18, 3. ejus situs et memorabilia. 19, 1 *sq.* castra ibi habet Philippus. v. 20, 12. 23, 7.

Amynas, Ἀμύνας, (*rectius fortasse* Ἀμυνᾶς, *ut sit nomen decurtatum ex* Ἀμύνανδρος, *et idem sit vir qui* Amynander *alias et a Polybio et a Livio vocatur. conf.* xx. 10, 5.) rex Athamanum, gener Scerdilædæ Illyrii. iv. 16, 9.

Amynander, Ἀμύνανδρος, (*idem qui* Ἀμυνᾶς *modo dictus est*) rex Athamanum. Ei per legatos significant Romani, se Philippum bello petituros, ni Græcia abstineat. xvi. 27, 4. cum T. Quintio interest colloquio cum Philippo. xvii. 1, 3. ingenio est flexili; Romam legatus mittitur a T. Quintio. xvii. 10, 7. rursus interest colloquio Quintii cum Philippo, victo ad Cynosceph. xviii. 19, 3 *sq.* Quintius et decem legati, victo Philippo, Amynandro tenere permiserunt castella, quæ ille belli tempore ademerat Philippo. xviii. 30, 13.

Amynandrum dedi sibi ab Ætolis postulat M? Acilius, cum a Romanis ille defecisset. xx. 10, 5. Amynander, *cum Antiocho se junxisset, et a Philippo Athamania esset pulsus*, restitutus in regnum per Ætolos, legatos Romam mittit et ad Scipiones in Asiam, culpam deprecans, et Philippum accusans. xxii. 8, 1 *sq.* *Conf. Liv.* xxxviii. 1—3.

hortatu Amynandri, Ambracienses urbem suam tradunt Romanis. xxii. 12.

Amyntas, Philippi pater. ii. 48, 2.

Amyricus campus, τὸ Ἀμυρικὸν πεδίον, in Thessalia. v. 99, 5.

Anacleteria, ἀναπλητήρια, *proclamatio et inauguratio solennis Regis, qui hactenus pupillus sub tutoribus fuerat.* Anacleteria Ptolemæi Epiphanis, filii Philopat. xviii. 38, 3. Ptolemæi Philomet. xxviii. 10, 3. *ni ibi* minor Ptolemæus (*Physcon*) *intelligendus. Vide* Ptolemæus Philometor, *et* Ptolemæus Physcon.

Anæa fanum Ecbatanæ, τῆς Ἀναίας. *Sic legendum videtur* x. 27, 12. *pro* Ænæ.

Anagnia, αἱ Ἀνάγνιαι, oppidum Latii, prope viam qua Roma itur ad Circæum montem: eo servulos præmittit Demetrius. xxxi. 21, 6. 22, 2. 23, 2 *sq.*

Anamares, Ἀνάμαρις, populus Gallicus, Galliæ Cispadanæ, inter Boios et Insubres, haud procul *Massilia, ut mendose vulgo legitur pro* Placentia, *ut videtur.* ii. 32, 1. *Conf.* Ananes.

Ananes, Ἄνανις, Ἄναγις *cod. Aug.* Ἀνίανις *cod. recentiss. Reg. B.* (*unde* Anianes *Casaub.*) populus Gallicus Cispadanus, Boiis ab ortu. ii. 17, 7. Iidem qui Ἀνάμαρις dicuntur ii. 32, 1. *et* Ἄνδρις ii. 34, 5. in eorum finibus erat Clastidium oppidum. ii. 34, 5.

Aniariacæ. *Vide* Aniaracæ.

Anas, ὁ Ἄνας, Hispaniæ fluvius. xxxiv. 9, 12. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.

Anaxidamus, Achæus, in exercitu Philopœmenis adv. Machanidam. xi. 18, 1.

Anaxidamus *alius*, (*si vera scriptura*) anticus Machanidæ. xi. 18, 3. *et vs.* 5. *nisi fortasse* Archidamus *ibi legendum.*

Anaxidamus, legatus Achæorum, Romam missus ad deprecandum pro exsulibus. xxxi. 6, 1. *coll. cap.* 8. rursus eodem mittitur. xxxiii. 2. *Videtur* Megalopolitanus *fuisse.* xxxiii. 2, 2.

Ancara, Ἄγκαρα, oppidum Italiæ; civis Ἀγκαράνιος. viii. 39, 3.

Ancyra, ἡ Ἄγκυρα, urbs Galatiæ. xxii. 22, 1.

Ancyra, oppidum Illyrici. xxviii. 8, 11. ubi rectius ἐν Ἄγκυραις *scribetur, quam* (*ut vulgo*) ἐν Ἀγκύραις.

Anda, Africæ oppidum. xiv. 6, 2.

Andania, ἡ Ἀνδανία, oppidum Messeniæ. v. 92, 6. *ubi, pro mendoso* Ἴνδιον, *utique* Ἀνδανίαν *legendum.*

Ἀνδεβάλης. *vide* Indibilis.

Andosini, Ἀνδοσῖνοι, *si vera lectio*, populus Hispan. cis Iberum. iii. 35, 2.

Andranodorus suadet Hieronymo regi Syracusarum, ut, relictis Romanis, Hannibalis partibus se adjungat. vii. 2. *et* 5.

Andreas, archiater Ptolemæi Philopatoris, in tentorio regis pro rege occisus. v. 81, 6.

Andres vel Andri, (ἡ τῶν Ἀνδρῶν χώρα) *mendosa scriptura, pro* Anamares *vel* Anames. ii. 34, 5.

Androlochus, Eleus, captus a Lyco, proprætore Achæorum. v. 94, 6.

Andromachus, Achæi pater, frater Laodices, uxoris Seleuci Callinici, matris Antiochi magni; captivus Alexandriæ, liberatur deprecantibus Rhodiis. iv. 51. viii. 22, 11.

Andromachus, Aspendius, hortatur milites Ptolemæi Philopat. v. 64, 4. 83, 3. in pugna ad Raphiam fortiter se gerit. v. 85, 9. prætor Cœlesyriæ et Phœniciæ relinquitur a Ptolemæo. 87, 6.

Andromachus, Ptolemæi Philometoris legatus Romam. xxxiii. 5, 4.

Andronicus, Attali legatus Romam. xxxii. 26, 2.

Andronidas, cum Callicrate nititur, ne Ptolemæis auxilium ittantur ab Achæis. xxix. 10, 1. exosus Achæis sicut Callicrates. xxx. 20. a Metello ad Dimæum missus bello Achaico, pacis conditiones Achæis offert, frustra. xl. 4, 1 *sqq.* vinctus abducitur, et nonnisi soluto pretio dimittitur. *ibid. et cap.* 5.

Androsthenes, Cyzicenus, Antiocho M. gazam ex India devehit. xi. 34, 12.

Aneroëstus, *vel* Aneroëstes, rex Gæsatorum Gallorum. ii. 22, 2. cum præda domum redeundum censet. ii. 26, 5 *sqq.* prælio victus a Romanis, sibi et necessariis suis manus infert. ii. 31, 2.

Aniones; *vide* Anames.

Aniarcæ, Ἀνιαρκάναι, populus a septemtrione Mediæ incolens. v. 44, 3. *Mendose vulgo* Ἀμαρκάναι. *Rectius fortasse* Ἀναριάναι, Anariacæ.

L. Anicius, debellatis Illyriis, Genthium in triumpho ducens, ridiculos ludos edit. xxx. 13. in Epiro nobilissimos viros condemnaverat. xxxii. 21, 6. legatus mittitur in Asiam, ad vindicandam injuriam Attalo a Prusia illatam. xxxiii. 6.

Anien *fl.* Anio fluvius, ὁ Ἀνίων ποταμός; per eum copias trajicit Hannibal, Romam petens. ix. 5, 9. pontibus rescissis consules hostem per alveum fluvii regredi cogunt. ix. 7, 4.

Animantia, hominibus cautiora. xv. 21, 5 *sqq.* xvii. 15 *extr.* inter animantia, ducum munere funguntur fortissima. vi. 5, 6. animalis διαμάχου (*Alcis*) in Alpibus descriptio. xxxiv. 10, 8.

Animi moderatio res magna et præclara. viii. 14, 6.

animi pugnantium, magnum et exitum pugnæ momentum habent in utramque partem. *Fragm. gramm.* 91.

Annales in domorum parietibus descripti. v. 33, 3.

Annonæ omnis vile pretium in Gallia Cisalpina. II. 15. in Lusitania. xxxiv. 8, 4 *sqq.*

annonæ inopia et caritas Romæ. ix. 44.

Annus. *vide* Olympias.

annorum 53 res gestas persequitur principalis pars historiæ Polybii. i. 1, 5. iii. 1, 9. 4, 2.

annus legitimus capessendi reipubl. apud Achæos, tricesimus. xxix. 9, 6. *conf.* xxv. 7, 4. *et Valesii Admon. ad* xxiv. 9, 3.

Antalcidas. Antalcidæ pax, pax Antalcidica, ἡ ἐπὶ Ἀντιαλκίδου γενομένη (*vel* λεγομένη) εἰρήνη. i. 6, 2. post illam Lacedæmonii ediserunt, se liberas dimittere Græcas civitates, nec tamen Harmostas revocarunt. iv. 27, 3. ea pace urbes Græcas (Asiæ) Persis tradiderunt, pro quarum libertate dimicantes vicerant Persas. VI. 49, 5.

Antanor, Eleus, bello captus a Lyco, proprætore Achæorum. v. 94, 6.

Antenor, Persei legatus Rhodum. xxvii. 4 *et* 11.

Antias populus Latii, ἡ Ἀντιατῶν δῆμος, primo fœdere Romanorum cum Pœnis comprehensus. iii. 22, 11. rursus secundo fœdere. iii. 24, 16.

Anticyra, ἡ Ἀντίκυρα, oppidum maritimum Phocidis, ad sinum Corinthiacum: inde T. Quintius, Elatea Phocidis veniens, Corinthum transjicit. xviii. 28, 7.

Anticyram ex Epiro navigat A. Hostilius, Thessaliam inde petens. xxvii. 14, 6.

Antigonea, ἡ Ἀντιγόνεια, urbs Epiri. Per fauces ad Antigoneam in Epirum intrat Scerdilaedas Illyricus. ii. 5, 6. 6, 6. διὰ τῶν στενῶν τὴν Ἀντιγόνειαν ἐστιῶν.

Antigonia solennia, τὰ Ἀντιγόνεια. xxviii. 16, 3. celebrantur Sicyone. xxx. 20, 3.

Antigonus, Alexandri filius, legatus Persei ad Boeotos. xxvii. 5.

Antigonus Coelas, ὁ Μονόφθαλμος, primus Syriam et Coelesyriam obtinuit; quae, eo devicto, Seleuco cesserunt. v. 67. xxviii. 17, 7. cuncti successores Alexandri bellum adv. eum gesserunt. xvii. 3, 5.

Antigonus *Doson*, tutor Philippi, Demetrii filii, nomine ejus administrat regnum Macedoniae ii. 45, 2. xx. 5, 7. Antigonus novissimus. ix. 29, 7. ejus amicitiam quaerunt Aetoli, ob invidiam adv. Achaeos. ii. 45. professus Achaeorum inimicus est, ob interceptam ab Arato Acrocorinthum. ii. 45, 3.

cum eodem clam societatem molitur Aratus ad bellum Cleomenicum, et legatos ad eum mittit duos Megalopolitanos. ii. 47—49. societatem Arato promittit Antigonus. 50. in Peloponnesum advocatur ab Achaeis, eique traditur Acrocorinthus in fidei pignus. 51 *seq.* in Achaeorum conventu dux Sociorum nominatur adv. Cleomenem. 54, 3 *sq.* ejus auspiciis jurejurando sancitur societas inter Achaeos, Epirotas, Phocenses, Macedonas, Boeotos, Acarnanes et Thessalos. iv. 9, 4.

multas Cleomeni urbes eripit. ii. 54, 6 *sqq.* de ejus crudelitate in Mantinenses immerito queritur Phylarchus. ii. 56. Macedonibus domum in hiberna dimissis, Argis quiescit Antigonus, Cleomene interim in Megalopolitanos saeviente et agrum Argivum populante, et querentibus de Antigono Achaeis. II. 54 *extr.* 55. *et* 64.

aestatis initio in Laconicam ducit exercitum, et praelio ad Sellasiam ad Olympum et Evam colles vincit Cleomenem. ii. 65—69. v. 24, 8 *sq.* repentina invasione Sparta potitur, Spartanos humaniter tractat, et pristinam reip. eis restituit, (v. 9. 8 *sqq.* ix. 36.) honoribusque ab Achaeis cumulatus domum rediit. ii. 70. communi pace omnibus Graecis praestita. iv. 3, 6.

Illyrios, qui Macedoniam invaserant, praelio vincit: in eo praelio nimia vocis contentione usus, moritur ex rejectione sanguinis, et regnum juveni Philippo relinquit. ii. 70.

vivus sapienter et regnum et pupillum Philippum rexerat; moriens, testamento rebus in posterum prudenter providit. iv. 87. industrius, prudens, fidem colens. ii. 47, 5. 70, 7. rei castrensis magnum usum habuit. ii. 66. v. 25, 9. in praelio ad Sellasiam Megalopolitanos aeneis clypeis armavit. iv. 69, 5.

dona mittit Rhodiis, terrae motu adflictis. v. 89, 6. uxor ejus, Chryseis. v. 89, 7. Antigonus Megalopolitanis Prytanin legumlatorem misit. v. 93, 8.

ejus res adv. Lacedaemonios gestas Lacedaemoniis in memoriam revocat Chlaeneas Aetolus, ut eos a Macedonum amicitia ad Aetolos traheret; ix. 29, 7 *sqq.* vicissim humanitatem Antigoni eisdem in memoriam revocat Lycicus Acarnan. ix. 36.

Antigonus in Asiam profecturus, ad Larymnam cum navibus in sicco haesit; ubi cum ab hostibus opprimi posset, servatus est benevolentia Neonis Boeoti. xx. 5.

Antigonus Gonatas, Ἀντίγ. ὁ Γονατᾶς, Demetrii *Poliorcetis* filius. ix. 34, 6. ab Aetolis incitatus, Achaeorum concilia dissolvit. ii. 43, 9. 45, 2. ix. 34, 6. civitatibus Achaeorum partim praesidia imposuit, partim tyrannos praefecit. ii. 41. 43. 44, 1. ix. 29, 5 *sq.* ejus conatibus se opponit Aratus. ii. 43, 9.

Antilibanus. Ἀντιλίβανος. Inter Libani et Antilibani radices, est Marsyas campus. v. 45, 9. in Libani et Antilibani confinibus oritur Orontes fluv. v. 59, 10.

Antinous, Epirota Molossus, (xxx. 7, 2.) per Charepis calumnias bello Persico cogitur ad Perseum confugere, ne Romam insons abduceretur. xxvii. 13. Molossorum gentem ad Perseum abstraxit; ad extremum fortiter occubuit. xxx. 7, 2 *sq.* (*Videtur sibi ipse mortem consciviisse. cf. ix. 9. et cap.* 8, 3.)

Antiochia, Ἀντιόχεια, ad Orontem. v. 59, 10. princeps urbs Syriae, ex quo Seleucia in Ptolemaeorum venerat potestatem. v. 58, 4 *sqq.* sedes Antiochi M. qui ibi Laodicen salutari reginam jubet, et ad bellum se comparat. v. 43, 4. sedes item Demetrii *Soteris*. xxxii. 4, 1. Antiochiam ex clade ad Raphiam accepta redit Antiochus Magnus. v. 87, 1.

Antiochenses, 'Αντιοχεῖς; eorum agro imminet Coryphæus mons. v. 59, 5.
Antiochia Mygdoniæ, 'Αντιόχεια ἡ ἐν Μυγδονίᾳ. v. 51, 1.
Antiochicum bellum. iii. 32, 7. Antiochica tempora. xxv. 9, 3. *Vide* Antiochus Magnus.
Antiochis, soror Antiochi Magni, Xerxi regi Armosatorum copulata. viii. 25, 5.
'Αντιοχικά, Antiochi factio Phocææ in Æolide. xxi. 4, 2.
Antiochus Epiphanes; *vide post* Antiochus Magnus.
Antiochus Magnus, frater Seleuci *Cerauni*, filius natu minor Seleuci Callinici; fratri Seleuco succedit in regnum Olymp. cxxxix. *lib.* ii. *c.* 70, 4 *et* 6. iv. 2, 7. 48, 10. v. 40, 5 *sqq.* regnante fratre, ipse in superiori Asia vitam egerat. v. 40, 5.
adversus Molonem, Mediæ satrapam rebellem, Xenonem et Theodotum Hemiolium mittit. v. 41 *sq.* nuptias celebrat cum Laodice, Mithridatis filia; v. 43, 1 *sqq.* quæ filium ei parit. 55, 4. propter ætatem totus est in potestate Hermeæ. 45, 7.
Cœlesyriam invadit, cum Ptolemæo Philopatore de ea contendens. v. 45, 8 *sqq.* 46, 1 *sqq.* i. 3, 1. ii. 71, 9. iii. 1, 1. 2, 4. v. 1, 5. sed ad nuncium victoriarum Molonis recedit. v. 46, 5. et ad bellum cum Molone per se gerendum sese comparat. v. 49.
Molonem prælio vincit, et omnem rebellionem sopit. v. 53 *seq.* Seleucienses, sæviente in eos Hermea, humaniter tractat. 54, 9 *sqq.* expeditionem suscipit adv. Artabazanem. 55. monente Apollophane medico, Hermeam occidi curat. 56. ab expeditione adv. Molonem suscepta domum redit. 56, 14. nuncios ad Achæum mittit, defectionem ejus accusans, et fidem ejus obtestans. 57, 1 *sq.* 58, 1.
Bellum Cœlesyriacum adv. Ptolemæum Philopatorem instaurat; Seleuciam ad mare oppugnat, et in deditionem accipit. v. 58—61. fauces ad Gerra et Brochos, tum ad Berytum occupat; et Tyrum ac Ptolemaidem, a Theodoto traditas, accipit. v. 61 *sq.* iv. 37, 5. legationibus Ægyptiorum, dum illi bellum parant, differri se patitur. v. 63 *seqq.* et induciis factis cum Ptolemæo, exercitum in hiberna reducit. 66. per hiemem legationibus agere cum Ptolemæo pergit. *ibid. et cap. seq.*
anno insequenti, terra marique bellum inchoat, Nicolaum ex angustiis ad Platanum et Porphyreonem depellit; Philoteriam, Scythopolin, Atabyrium, Abila, Gadara, Rabbatamana capit, et majori parte Cœlesyriæ in potestatem redacta, Ptolemaidem hibernatum concedit. v. 68—71. *coll. cap* 29, 8.
insequente anno, Pugna ad Raphiam victus, pacem a Ptolemæo petit et accipit, tota rursus Cœlesyria et Phœnicia Ptolemæo decedens. v. 79—87.
Antiochus ad bellum adv. Achæum rebellem se accingit, facta cum Attalo societate. v. 87, 8. 107, 4. Achæum Sardibus oppugnat; vii. 15. et urbe potitur, Lagoræ audacia 18. Achæum dolo capit et supplicio addicit, arceque Sardium potitur. viii. 22 *sq.*
Xerxem, Armosatæ regulum in Mesopotamia, confirmat in regno, et sororem suam ei in matrimonium dat. viii. 25. per Mediam adv. Arsacen in Parthiam ducit exercitum; et inde, superato Labo monte, in Hyrcaniam. x. 27—31. ex Hyrcania Bactrianam petit, Euthydemum regem acie vincit, et pacem ei dat. x. 48 *sq.* xi. 34. in pugna cum Bactrianis inprimis fortiter se gessit. x. 49, 9—14. inde Indorum fines ingressus, amicitia cum Sophagaseno rege renovata, per Arachosiam, Drangianam, Carmaniam, victor domum redit. xi. 34, 11 *sqq.*
expeditionem suscipit in Arabiam Felicem, et Gerræis libertatem confirmat; inde Seleuciam redit. xii. 9.
regnante in Ægypto pupillo Ptolemæo Epiphane, Antiochus cum Philippo conjurat de partiendo Ægypti regno. xv. 21. iii 2, 8. ex fœderis lege, commeatus Philippo suppeditare tentatur Antiochus. xvi. 1, 8.
Scopa. Ptolemæi duce, ad Panium victo, potitur Antiochus Palæstina et Hierosolymis. xvi. 18 *seq.* 39, 3 *sqq.* Gazam obsidet, xvi. 18, 2. et devastat. xvi. 40, 1. Duos Antiochi M. filios, utrumque Antiochum nomine, interfuisse pugnæ ad Panium statuit Zeno historicus, cum unus tantum fuerit; xvi. 18 *seq.* (*scil. minor filiorum, qui Epiphanes cognominatus est: major fuit Seleucus, cognomine Philopator; quorum statim hic, dein ille patri in regnum successit.*
Bellum Romanorum Antiochicum, ὁ Ἀντιοχικὸς πόλεμος, iii. 32, 7. ὁ πρὸς Ἀντίοχον καὶ Ῥωμαίους, iii. 7, 1. idem Asiaticum, ὁ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἀχαϊκὸς καὶ Ῥωμαίοις ξυναφθεὶς πόλεμος, iii. 3, 2. Antiochica tempora, οἱ Ἀντιοχικοὶ καιροί. xxv. 9, 3. Ejus belli causa, pretextus, et initium. iii. 7, 1—3. occasionem ei

dedit bellum Philippicum et Ætolicum. iii. 32, 7. xviii. 22, 2.

Antiochus cum exercitu Syria egressus, versus Europam tendere videbatur, et suspectus erat Romanis. xviii. 22, 3. 26, 2. 28, 10 *sq.* ejus classem præternavigare se non passuros declarant Rhodii. 24, 11. Antiochi legatis, qui Corinthum venerant, mandata dat T. Quintius cum collegis. xviii. 30, 1—4. Epheso urbi inhiat Antiochus. 32, 1 *sq.* eamque occupat, et inde Ætolis opem pollicetur. xx. 11, 2. *coll. c.* 10, 16. aliasque Æolidis et Ioniæ urbes occupat. xxi. 10, 4. 11, 2. in Thraciam abit, et Lysimachiæ postulata legatorum Romanor. audit, jus suum in Chersonnesum et Thraciæ oram defendit; et, cum Ptolemæo non solum amicitiam sed et affinitatem se contracturum, ait. xviii. 32, 3 *sq. et cap.* 33 *seq.*

ab Ætolis accitus Antiochus adv. Achæos et Romanos, trajicit in Europam; sed e Græcia ejectus, et acie victus, cedit omni Asia cis Taurum. iii. 3, 3 *sq.* Demetriadem cum classe appellit. iii. 6, 4. 7, 3. consultat cum Ætolis. xx. 1, legatos mittit ad Bœotos. xx. 2. Chalcide legationes excipit Epirotarum et Eleorum. 3. Thebis eum non recipiunt Bœoti. 7, 5. Chalcide nuptias celebrat. xx. 8. *ad Thermopylas* vincitur *a M? Acilio. Spicileg. Relig. ex lib.* xx. Antiochi classis *ad Chium* vincitur, *a C. Livio.* xxi. 1, 1.

Antiochus agrum Pergamenum incursat, mox vero de Pace agere conatur cum L. *Æmilio*, classis præfecto; qui eum non audit, monente Eumene. xxi. 8. agrum Elæensem et Thebes campum vastat. 8, 10 *sqq.* Prusiam frustra ad partes suas trahere studet. 9. pugna navali *ad Myonnesum* vincitur a Lucio *Æmilio Regillo.* 9, 13. *et* 10, 1. xxii. 7, 16. inde tardior factus, ad Scipiones de Pace legatos mittit, quæ tamen non convenit. xxi. 10—12. acie victus a Scipionibus, (xxii. 8, 8.) pacem petit, quæ ei datur. xxi. 13. Pacis leges. xxi. 14. confirmatæ a senatu populoque Rom. xxii. 7. formula Fœderis. xxii. 26.

Antiochus, cum initio ad res maximas suscipiendas idoneus visus esset, (xi. 34, 14 *sqq.*) processu temporis se ipso et hominum expectatione inferior adparuit. xv. 37.

Antiochi M. filia Cleopatra, uxor Ptolemæi Epiphanis, mater Ptolemæi Philomet. et Physconis. xxviii. 17, 9.

Antiochus Epiphanes, Antiochi M. filius, frater minor Seleuci Philopatoris, rex Syriæ. xxxi. 12, 1 *sq.* ob male sanum ingenium Ἐπιμανὴς potius quam Ἐπιφανὴς cognominandus. xxvi. 10.

cum Ptolemæus Philometor ad Cœlesyriam ei eripiendam (*cf.* xxviii. 1, 2 *sq.*) se compararet, prævenit eum, et Ægyptum invasit. xxvii. 17, 1 *sq.* ad Pelusium callido dolo usus est. 17, 3. legatos Romam mittit de eo bello. xxviii. 1. Ægyptum occupat. xxviii. 16, 1. legationibus Græcarum civitatum respondet, pro Ptolemæis fratribus apud ipsum deprecantibus. xxviii. 16 *seq.* Memphi Naucratim, inde Alexandriam petit; xxviii. 17, 11. eamque oppugnat et propemodum capit. 18, 1. xxix. 1, 1. Romam rursus legatos mittit. xxviii. 18.

ad belli societatem adv. Romanos invitatur a Perseo. xxix. 3, 8 *seq.* liberalis in Græcos. xxix. 9, 13. xxviii. 18, 3.

magnificam Pompam ducit et ludos celebrat ad Daphnen in Syria; xxxi. 3 *seq.* ex eis opibus, quas Ptolemæo Philometori puero abstraxerat. 4, 9.

Ti. Gracchum legatum Rom. magna dexteritate excipit. xxxi. 5. Antiocho et Eumeni diffidit senatus Romanus. xxxi. 6, 5. 9, 6 *sqq.*

Dianæ templum in Elymaide spoliare frustra conatus Antiochus Epiphanes, moritur Tabis. xxxi. 11. regnum ejus, cum Demetrio Seleuci filio deberetur, puero Antiochi firmandum censet senatus Rom. xxxi. 12, 6.

Antiochus *Eupator*, Epiphanis filius, puer; cui regnum post patris obitum firmant Romani, cum tamen ad Demetrium potius pertineret. xxxi. 12, 7 *sq.* regnum ei administrat Lysias. xxxi. 19, 2.

Antipater, amicus Philippi Amyntæ filii; per eum Philippus ossa Atheniensium, in pugna Chæronensi occisorum, Athenas mittenda curavit. v. 10, 4.

prælio victis ad Lamiam Græcis, pessime accepit Athenienses alioque Græcos. ix. 29, 2. soli Ætoli oculos contra eum adtollere ausi sunt. ix. 29, 4. 30, 8.

in Antipatrum regem multa contumeliose in sua historia scripsit Demochares. xii. 13, 8.

Antipater, Antiochi Magni fratris filius, equitum præfectus Antiochi. v. 79, 12. 82, 9. legatus de pace mittitur ad Ptolem. Philopat. post pugnam ad Raphiam. v. 87, 1 *et* 4. equitibus Tarentinis præest in pugna ad Panium. xvi. 18, 7. legatus de pace mittitur ad Scipiones. xxi. 13, 4. 14, 9. Romam. xxii. 7, 1 *sqq. et vs.* 14.

Antipatria, ἡ Ἀντιπάτρεια, oppidum Phœ-

hatidis, in Dassaretia, *in extremitate Macedoniæ*. Eam sibi adjunxerat Scerdilaedas, eandemque recepit Philippus. v. 108, 2 *et* 3.

Antiphanes, Bergæus, *scriptor rerum incredibilium*. xxxiii. 12, 10. *sed istud Fragmentum referri debuerat ad* xxxiv. 5, 10. *Conf.* Bergæ.

Antiphates, Telemnasti filius, Gortynius, legatus Cretensium ad Achæos, auxilia petens ad bellum cum Rhodiis. xxxiii. 15.

Antiphilus, Prusiæ legatus Romam. xxxii. 26, 4.

Antipolis, Ἀντίπολις, Massiliensium urbs *et colonia*, obsessa a Liguribus. xxxiii. 4, 2.

Antisthenes Rhodius, particularis Historiæ Scriptor probatus, in quo tamen nonnihil reprehendit Polybius. xvi. 14, 2 *sqq.* 15, 8.

Antitaleas, Gortynius Cretensis, pater Cydæ coemi. xxiii. 15, 1.

Antium, oppidum maritimum Latii. iii. 24, 16. *vide* Antias populus.

Antonius, tribunus plebis, legatos Rhodiorum in senatum introducit, postquam prætorem, de bello Rhodiis inferendo legem ad populum ferentem, de rostris detraxerat. xxx. 4, 6.

Aous, Ἄους, (*mendose vulgo omnes* Ἀάϊος) Illyriæ amnis, prope Apolloniam in Ionium mare se exonerans. v. 110, 1. ad Aoum fluvium Molossi, ponte intercepto, progredi in Thessaliam prohibent A. Hostilium cos. xxvii. 14, 3.

Apamea, Ἀπάμεια, urbs Syriæ. Ibi coguntur copiæ Antiochi Magni. v. 45, 7. versus. v. 50, 1.

Apameam ab exercitu, postulante Hermea, remittitur Epigenes. v. 50, 6. *Sic nempe ibi, sic* Ἀπάμειαν, *ex uno recentissimo cod. edidit Casaub.* pro *εἰς ἱμάτιον, quod ex εἰς χιμάδιον corruptum videri potest; nisi fortasse bene habet ἀναχωρήσαντος εἰς ἱμάτιον*, cum ad pallium redisset, *id est*, quum bello excessisset; *quemadmodum Romani dicebant*, ad togam redire.

custos arcis Apameæ, Alexis. v. 50, 10. Apameæ, mulieres uxorem Hermeæ, pueri filios ejus, occidunt. v. 56, 13.

Apamea Phrygiæ. xxii. 24, 9 *et* 12. 25, 6 *et* 9. 26, 8. 27, 1. elephantes Apameæ. xxii. 26, 11. *An intelligenda* Apamea Syriæ?

Apasiacæ. *Vide* Aspasiacæ.

Apaturius, Gallus, occidit Seleucum, Callinici filium, in Asia cis Taurum. iv. 48, 9.

Apeaurus; mendose vulgo lectio, ut putavi. Vide Apelaurus.

Apega, Nabidis tyranni uxor. xiii. 7, 6. xvii. 17.

Apelaurus, *τὸ* Ἀπείλαυρον, mons imminens Stymphalo, Arcadiæ oppido. iv. 69, 1. *mendose vulgo* Apesaurus.

Apelles, unus e tutoribus Philippo ab Antigono *Dosone* relictis, iv. 87, 8. præcipua gratia apud Philippum valens, Achæos in servitutem redigere conatur, renitente Philippo et Arato. iv. 76. olim in Antigoni castris cum Achæis versatus erat. 76, 7. Aratos deprimere apud Philippum studet, et malitiose eos calumniatur. iv. 82. *et* 85.

calumniarum convictum, suspectum habere cœpit Philippus, licet connivere ei in multis coactus. iv. 86, 8. Taurionem apud Philippum calumniatur, non obtrectando, sed laudando. 87, 1 *sqq.* in potestate sua habet Leontium et Megaleam, et omnem prorsus potestatem ad se rapere studet. 87, 9 *sqq.*

conjurat cum Leontio et Megalea de impediendis regis consiliis; ipse Chalcidem se confert. v. 2, 8. 16, 9. ibi subvectionem commeatuum prohibere conatur, v. 2, 8. 28, 4. et omnia pro auctoritate agit. v. 26, 3 *sqq.*

Chalcide a Leontio advocatur Corinthum. v. 26, 2. ubi magna cum pompa urbem intrat, sed ad regem non familiariter admittitur. 26, 7 *sqq.* studiose observatur a rege, qui eum sequi se in Phocidem jubet. 26, 16. Corinthum in custodiam mittitur, ubi mox vitam finivit. v. 28, 5 *sqq.*

Apelles *alius*, (*fortasse filius superioris*) amicus Philippi, filium Philippi Demetrium Romam comitatur. xxiii. 14, 7. xxiv. 1, 5.

Apenninus mons, ὁ Ἀπέννινος. ii. 16, 1. iii. 110, 9. *τὰ* Ἀπέννινα ὄρη. ii. 14, 3. Apennino et Alpes usque contingunt supra Massiliam. ii. 14, 3. 16, 1. mediam Italiam in longitudinem secat Apenninus, et ad fretum usque Siculum pertinet. ii. 16, 4. Apenninum superans Hannibal, ex Apulia in Samnium transit. iii. 90, 7.

Aper. Aprum ferens, Tarentum Hannibali prodit Philemenus. viii. 31. apri venationem adamavit Polybius. xxxi. 22, 3.

Aperantia, Ἀπραντία *vel* Ἀπρανσία, urbs *et regio* Thessaliæ; quam, *cum Ætolorum esset, recepit Philippus.* ix. 11, 12. eandem Philippo rursus eripiunt Ætoli. xvii. 3, 3 *et* 5.

Aphtheratas, a Massanisse defecit. xxxii. 2, 7.

Apia. Apiæ campus, *τὸ* Ἄπιον πεδίον, in Mysia *vel Phrygia*. v. 77, 3.

Apis, ὁ Ἄπις, portus Ægypti. xxxi. 25, 8. 26, 3.

Apocleti, οἱ Ἀπόκλητοι, *sanctius concilium* Ætolorum. iv. 5, 9. xx. 10, 13. cum triginta Apocletis consultat Antiochus. xx. 1, 1. iidem οἱ ἔγκλητοι *vocantur* xxi. 2, 7. *coll.* 3, 2.

Apodoti, Ἀπόδοτοι, populus Ætolicus, non Græcus. xvii. 5, 8.

Apollinis templum; (*conf.* Pœnium.) Amyclis. v. 19, 3. Apollinis Carnei templum. v. 19, 4. Cynii Apollinis delubrum Temni. xxxii. 25, 12. Delphici Apoll. templum. xl. 11, 1. Thermi templum Apollinis a Philippo vastatum. xi. 4, 1.

coram Apolline ictum fœdus Philippi et Hannibalis. vii. 9, 2. Apollinis Hyacinthi tumulus Tarenti. viii. 30, 2. sacrum Apollinis agrum Sicyonii redimit Attalus. xvii. 16, 1.

Apollodorus, Susianæ præficitur ab Antiocho post Diogenem. v. 54, 12.

Apollodorus, tyrannus *Cassandreæ*, Macedoniæ urbis, quæ olim Potidæa; *parum a Scriptoribus* cum Phalaride collatus. vii. 7, 2. *Diodor. Sicul. Excerpt. Vales. p.* 554. *Seneca de Ira* ii. 5. *de Benefic.* vii. 19. *Adde quæ laudavit Heinsius ad Ovid. Lib.* ii. *ex Ponto, Epist.* 9. *vs.* 43.

Apollodorus, scriba Philippi regis, adest ei in colloquio cum T. Quintio. xvii. 1, 2. 8, 7.

Apollodorus, Bœotorum legatus ad Achæos. xxiv. 12, 5.

Apollonia, ἡ Ἀπολλωνία, ἡ τῶν Ἀπολλωνιατῶν πόλις, urbs *Illyriæ Græcæ* ad mare Adriaticum, prope ostia Aoi fluvii. v. 110, 1. xxiv. 12, 6.

Apolloniatæ auxilium adv. Illyrios petunt ab Ætolis et Achæis. ii. 9, 8. Romanis se tradunt. ii. 11. ad Apolloniam Panicus terror invadit classem Philippi, ad nuncium classis Romanæ Apolloniam tendentis. v. 109, 6. 110, 1 *sqq.*

in fœdere Philippi cum Hannibale cavetur, ne Romani Apolloniam tenere tinerentur. vii. 9, 13.

Apollonia, *Assyriæ* urbs, in Apolloniatide regione. Eo pervenit cum exercitu Antiochus M. in expeditione adv. Molonem. v. 52, 3 *et* 7. *Conf.* Apolloniatis.

Apollonia Cretæ. Sæva Cydoniatarum perfidia in Apolloniatas, fœderatos et amicos. xxvii. 16.

Apollonias *vel* Apollonis, uxor Attali, Cyzicena, honorata a quatuor filiis. xxiii. 18.

Apolloniatis regio, ἡ Ἀπολλωνιῆτις χώρα, in Assyria, a meridie Mediæ; (*nomen habens a principe urbe*, Apollonia, *de qua* supra.) v. 44, 6. *Conf.* v. 54, 7. ea potitur Mole, qui ab Antiochi imperio defecit. v. 43, 3. 51, 5. in ea Antiochus prælio vincit Molonem. 52 *sqq.*

Apollonidas *vel* Apollonides, Sicyonius, dona Eumenis aliorumque regum generose respuenda censet. xxiii. 8, 1. (*ubi mendose vulgo* Apollonius *legebatur.*) legatus Romam mittitur ad rationem reddendam eorum quæ Spartæ gesta erant ab Achæis et Philopœmene. xxiii. 11, 6. 12, 1. ejus sententia moderata intuitu Romanorum, bello Persico. xxviii. 6, 2 *et* 6.

Apollonides, quæstor Lacedæm. nefarie occisus a Chærone. xxv. 8, 6.

Apollonides et Apollonius, Clazomeniorum legati in Ægyptum. xxviii. 16, 5.

Apollonius mendose vulgo legebatur. xxiii. 8, 1. *pro* Apollonides.

Apollonius, Clazomeniorum legatus in Ægyptum. xxviii. 16, 5.

Apollonius, familiaris Demetrii, Seleuci filii, Romæ obsidis; xxxi. 19, 6. 21, 2. filius Apollonii ejus, qui plurimum gratia valuerat apud Seleucum. 21, 3.

Apollophanes, Antiochi M. medicus, Seleuciensis, (v. 58, 3.) monet Antiochum de occidendo Hermea. v. 56. hortatur eumdem, ut, priusquam Cœlesyriam invadat, Seleuciam, imperii sedem, Ptolemæo eripiat. v. 58, 3 *sqq.*

Appius. *vide* Claudius.

Apron, Ἄπρων, fluvius Liguriæ. xxxiii. 3, 2. *nisi pro* Ἄπρωνος *legendum* Ὄλβιος, Varum.

Apteræi, Ἀπτεραῖοι, Cretenses. Eos Cnossiorum societati renunciare coëgerunt Polyrrhenii et Lampsi. iv. 55, 4.

L. Apuleius, legatus Romanor. in Asiam, ad inspiciendas res Attali et Prusiæ. xxxii. 26, 5.

Apulia; Apuli. ἡ Ἰαπυγία; οἱ Ἰάπυγες.

Apuli (Ἰάπυγες) et Messapii, in sociis Romanor. bello Gallico Cisalp. ii. 24, 11. Apulia (ἡ Ἰαπυγία) in tria nomina (*id est*, in tres partes) distincta, in Daunium, Messapiam (*et Peucetiam: nisi forte tertia pars intelligenda est* Apulia proprie sic dicta; *quod inde colligi posse videtur, quod* ii. 24, 11. *distinguuntur* Ἰάπυγες *et* Μεσσάπιοι.) iii. 88, 3 *sq.*

Apulos *vel* Appulos *in Lat. vers. scripserat Casaub.* iii. 91, 5. *ubi Græca*

exempla mendose (ut videtur) Δαύνιοι habent, fortasse pro Καυδίνοι.

Apuliam *in vers. Lat. cum Casaub. scripsimus* v. 108, 9. *et* Apuliam Dauniam *cum eodem* ix. 7, 10. *ubi Græcum exemplar nonnisi Δαυνίαν habet.*

P. Apustius, Romanorum legatus ad juniorem Ptolemæum. xxxii. 1, 4.

Aquæ inopia capitur ab Antiocho M. urbs Rabbatamana. v. 71, 9 *sq.*

aquam qui derivasset in terram incultam, eum per quinque generationes immunem eam terram colere siverunt Persarum reges. x. 28, 3.

aqua intercute laborantibus similes sunt avari. xiii. 12, 6.

Aquileia, ἡ Ἀκυληΐα. divites in ejus vicinia venæ auri. xxxiv. 10, 10 *sqq.* distantia urbis a Iapygio promontorio. *cap.* 11, 8.

Arabia, Ἀραβία. Arabiæ (*desertæ et Petrææ*) populi partim sponte se adjungunt Antiocho M. partim vi ab eo subiguntur. v. 71.

Arabes, in acie Antiochi ad Raphiam. v. 79, 8. 82, 12. 85, 4.

in eam Arabiæ *Felicis* partem, quæ sinui Persico adjacet, expeditionem suscipit Antiochus Magnus. xiii. 9. Populi ejusdem regionis, Chatteni, Gerræi *&c. ibid.*

Arachosia, ἡ Ἀραχωσία, Asiæ regio, inter Drangianam et Indiam. Per eam, ex India veniens, proficiscitur Antiochus. xi. 34, 13.

Arachthus, Ἄραχθος, Epiri fluvius, Ambraciæ muros præterfluens. xxii. 9, 4. *Mendose* Ἄρατος *codd. nostri.* τὸν Ἀρέθοντα *ex Livio erat editum.*

Aradii, Ἀράδιοι, partim urbem insulamque habitantes, partim oppositam continentem in Phœnicia; eos in societatem accipit Antiochus Magnus. v. 68, 7. in eorumdem ditione est Marathus oppidum. *ibid.*

Aranacæ, Ἀρανάκαι. *Sic olim ex MStis editum erat* xxxv. 2, 4 *et sqq. pro* Ἀρανάκαι, Aravacæ, *quod vide.*

Ἄραρος, Arar. Sic ex conject. ediderat Casaubonus iii. 49, 6. pro Ἰσάρας.

Aratus, Sicyonius, senior.

ejus Commentarii historici ubi desinunt, inde historiam incipit Polybius. i. 3, 2. iv. 2, 1 *sq.* Sunt illi commentarii inprimis veri et dilucidi. ii. 40, 5.

virtutes et vitia ingenii et indolis Arati. iv. 8.

Aratus dux et auctor instaurati fœderis Achaici et concordiæ Peloponnesiorum. ii. 40, 2. vicesimo ætatis anno Sicyonem a tyranno Nicone liberavit, (iv. 8, 4. x. 25, 3.) et fœderi Achaico adtribuit; prætor iterum, Acrocorinthum cepit, et Corinthios moxque etiam Megarenses fœderi Achaico adjunxit; tyrannis Peloponnesi, et Antigonii Gonatæ dominationi, Ætolorumque cupiditati fortiter se opposuit. ii. 43.

Arati prudentia omnibus mederi novit difficultatibus, et consilia hostium in contrarium vertere. ii. 45, 5 *sq.* 46. iv. 8, 1 *sqq.* idem Aratus ad bellum aperte gerendum parum idoneus. iv. 8, 5 *sqq.* πολιτικώτερος ἢ στρατηγικώτερος. iv. 19, 11.

molitur societatem cum Antigono, Philippi tutore. ii. 47 *seqq.* multa simulare et dissimulare cogitur, neque omnia in Commentariis suis referre potuit. 47, 10 *sq.*

Argos capit, quod Cleomeni se tradiderat. ii. 53. *coll.* 59, 8. Aratum defendit Polybius contra Phylarchi calumnias de crudelitate ejus adv. Mantinenses et Aristomachum Argivum. ii. 56 *seqq.*

Aratus, prætor designatus post Timoxenum, iv. 6, 7. quinto die ante legitimum tempus init præturam, Messeniis contra Ætolos opem laturus. iv. 7, 8 *sqq* ad Caphyas sua imprudentia infeliciter pugnat cum Ætolis. iv. 10—12. accusatus apud Achæos, culpam deprecatur, et liberaliter absolvitur. 14.

Philippo moderationem suadet in Lacedæmonios; iv. 24, 3. et alias semper meliora eidem suasit. v. 12, 5 *sqq.* vii. 11. *et* 13 *seq.* ix. 23, 9. cum Philippo, iterum in Peloponnesum veniente, deliberat Corinthi. iv. 67, 8.

Apelli, Achæos jugo subdere conanti, resistit Aratus. iv. 76, 8 *sq.* Aratum apud Philippum, merito maxime eum facientem, de statu dejicere Apelles conatur. 82, 2 *sqq.* Aratos apud Philippum denuo calumniatur Apelles, sed illorum innocentiam patefacit Amphidamus Eleus. 85 *sq.* præcipuam Aratorum rationem habet Philippus, cognito Apellis et Leontii delicto. v. 1, 8. Aratus resistit Leontio, successum expeditionis Thermicæ impedire conantem. v. 7, 4. post reditum Limnææ lapidibus petitur a Leontio et Megalea, et mox eos criminum admissorum convincit in consessu amicorum Philippi. v. 15 *sq.*

apud Aratum Sicyone divertit Philippus. v. 27, 3. prætor rursus creatur Aratus post Eperatum. 30, 7. 91 *seqq.* militiam instaurat. 91. protegit Achæos

adv. Lacedæmonior. Eleor. et Ætolorum incursiones. 92. dissidia Megalopolitanorum componit. 93. cum Ætolis agit de pace. v. 103.

Philippo rectum dat consilium de Ithomata arce Messeniis reddenda. vii. 11. lento veneno necatur a Philippo, Taurionis opera. viii. 14. post mortem, ut heros, cultus ab Achæis. *ibid. vs.* 7. Honores ejus apud Romanos, post Corinthi excidium, vindicat Polybius. xl. 8, 10.

Cynætham urbem proditione capturus, ausu excciderat, quod diei horam non observaverat. ix. 17.

Aratus junior, Arati filius.

a patre mittitur ad Antigonum *Dosonem*, firmandæ societatis causa. ii. 51, 5. Prætor creatur Achæorum. iv. 37, 1. cunctator et segnis ad bellum. iv. 60. copias conjungit cum Philippo. iv. 70, 2. prætura abit. v. 1, 1 *sq.*

legatus Achæorum nominatur ad Ptolem. Epiph. cum Lycorta et Polybio. xxv. 7. Romam legatus mittitur cum Callicrate, in caussa exsulum Spartanorum. xxvi. 1, 8.

Aravacæ, Ἀραουάκαι (*rectius* Ἀραουίσκαι) populus Celtibericus; bello gesto cum Romanis legatos Romam mittunt. xxxv. 2 *seq.* *Vide cap.* 2, 4.

Araxus, ὁ Ἄραξος, Elidis promontorium. iv. 59, 4. 65, 10.

Arbitrio Romanorum se permittere. *vide* Fides.

Arbo, ἡ Ἄρβων, urbs Illyrici. ii. 11, 15. *nisi* Narbona *vel potius* Narona *legendum.*

Arbucala, ἡ Ἀρβούκαλα, urbs magna Vaccæorum in Hispania, vi capitur ab Hannibale. iii. 14, 1.

Arbusticum vinum Capuæ. xxxiv. 11, 1.

Arcades, οἱ Ἀρκάδες, Cretæ civitas, cum aliis desciscit a Cnossiorum societate ad Lyctios. iv. 53, 6.

Arcadia, Ἀρκαδία. ii. 54, 2. Arcades, Ἀρκάδες. (Ἀρκαδίας *cum Palmerio posui* iv. 77, 8. *pro* Ἀχαΐας, *quod dabant edd. et MSti.*) ab occasu hiberno Arcadiæ, est Triphylia. iv. 77, 8.

Arcades, major per se populus quam Achæi stricte sic dicti. ii. 38, 3. Arcades et Lacedæmonii, duo maximi populi Peloponnesi. iv. 32, 3. virtutis fama fruuntur Arcades, cum ob humanitatem, tum ob pietatem in Deos. iv. 20, 1 *sq.* ab eorum institutis desciverunt Cynæthenses, et efferati sunt. 20, 2 *sq.* 21, 5 *sqq.* Musices et saltationis studium, ad molliendam morum austeritatem Arcadibus necessarium. iv. 20, 3 *sqq.* *et* 21. Arcadibus auctor fuerat Epaminondas condendæ Megalopoleos, et sinceræ societatis perpetuo cum Messeniis colendæ, 32, 10. pariter Arcadas et Messenios ad concordiam hortatur Polybius. *ibid. et* 33, 10 *sqq.*

inscriptio in honorem Arcadum in columna ad aram Jovis Lycæi Messenæ. iv. 33, 2 *sq.* Arcadia, velut altera patria Messeniorum, ob fidem Arcadum in Messenios, a Lacedæmoniis inique habitos. 33, 4 *sqq.*

Arcadica fabula, Ἀρκαδικὸς μῦθος, de hominibus in lupos versis. vii. 13, 7.

Arcas; ejus filius Triphylus. iv. 77, 8.

Arcesilas Philosophus, x. 25, 2.

Arcesilaus, legatus exsulum Spartanorum Romam, a piratis captus et occisus. xxiv. 11, 1 *sq.*

Arcesilaus, Megalopolitanus, bello Persico tempori serviendum censet intuitu Romanorum. xxviii. 6, 2. *et vs.* 8.

legatus Achæorum ad conciliandos inter se reges Antiochum Epiph. et Ptolemæos. xxix. 10, 6.

Arcesine, ἡ Ἀρκεσίνη. *Fragm. hist.* 7.

Archedamus, Ætolus, præfectus equitum in exercitu T. Quintii. xviii. 4, 5. bello Ætolico ad M? Acilium mittitur cum Pantaleonte, inducias petiturus. xx. 9, 1. ejus et Pantaleontis fidem Romanis suspectam facit Lyciscus. xxviii. 4, 8. *ubi perperam* (*ut videtur*) Ἀρχιδάμου *vulgo legitur pro* Ἀρχιδάμου, *in quam scripturam consentiunt superioribus locis libri. Verumtamen memoratur et* Archidamus Ætolus, Pantaleontis filius, iv. 57, 7. *et is quidem ab hoc utique diversus, at hujus fortasse avus, aut certe ex eadem familia. Ceterum parum inter utramque scripturam interesse videtur, et idem nomen utroque modo potuit efferri.*

Archedicus, Comicus, perstringit Democharem historicum. xii. 13, 6.

Archias, Cypri præfectus Ptolemæorum nomine, insulam Demetrio vult prodere; sed deprehensus, suspendio vitam finit. xxxiii. 3.

Archicrates, sodalis Dioscuri, Achæorum prætoris qui patriam perdidit. xl. 4, 9.

Archidamus, Eudemidæ filius, rex Spartæ, duos reliquit filios ex Hippomedontis filia, qui a Spartanis post mortem Cleomenis regis præteriti sunt, quamquam ad eos jus regni pertinebat. iv. 35, 13 *sq.* idem metu Cleomenis, Sparta sufugerat, et Messenæ exsulaverat; deinde, ficta Cleomenis reconciliatione confisus, cum Spartam repeteret, a Cleomene occisus est. v. 37, 1 *sqq.* viii. 1, 3 *sqq.*

Archidamus, Pantaleontis filius, Ætolus, (*vide supra in fine artic.* Archedamus.)

cum Dorimacho et Alexandro in Ægiram, Achaiæ oppidum, per proditionem irrumpit. iv. 57, 7. mox cum sociis urbe rursus expulsus, perit. iv. 58, 9.

Archidamus *alius, si vera scriptura* xxviii. 7, 8. *pariter* Ætolus. *vide* Archedamus.

Archidamus fortasse legendum xi. 18, 3 *et* 5. *pro vulgato ibi* Anaxidamus.

Archimedis ingenium, quavis multitudine manuum efficacius. viii. 5, 3 *sqq.* 9, 7. ejus machinæ. viii. 7—9.

Archippus, Achæus, in carcerem conjectus a Dinæo prætore, dimittitur ab eodem solutis 40 minis. xl. 5, 4, *cf.* cap. 4, 1.

Archo, (Ægirates, xxix. 10, 6.) eorum Cæcilio Metello defendit res Spartæ gestas ab Achæis prætore Philopœmene. xxiii. 10, 8.

Ardaxanus fluvius, Ἀρδάξανος, prope Lissum in Illyrico. viii. 15, 2.

Ardeates, δῆμος Ἀρδεατῶν, civitas maritima Latii, antiquissimis fœderibus Romanor. cum Pœnis comprehensa. iii. 22, 11. 24, 16.

Ardiæi, *aliis* Ardyæi, populus Illyricus, a Romanis obiter subactus, dum a Dyrrhachio interiora Illyrici petunt. ii. 11, 10. 12, 2.

Ardyes Galli, Ἄρδυες Κελτοί, a septemtrione convallis per quem decurrit Rhodanus fluvius. *Fortasse* Allobroges, Ædues. iii. 47, 3.

Ardys, vir fortis, equitibus hastatis præfectus in acie Antiochi adv. Molonem. v. 53, 2. cum Diogneto navarcho eximiam operam præstat in oppugnatione Seleuciæ Pieriæ. 60, 4 *sqq.*

Ἄρεως πεδίον, *id est*, Martius campus, insulta Thraciæ regio. xiii. 10, 7.

Arethon invitis libris ex Livio editum erat, pro Arachthus, *quod vide.*

Aretium. *vide* Arretium.

Arcus et Alcibiades, Spartani, exsules veteres a Philopœmene in patriam restituti, ingrati legationem Romam obeunt adv. Achæos. xxiii. 11, 7 *sq.* 12, 2 *sq.* xxiv. 4, 3.

Argennum promontorium, τὸ Ἀργεννον, ad fretum; quod est inter Chium et Asiam. xvi. 17, 2.

Argenti metalla ad Carthaginem Novam. xxxiv. 9, 8 *sq.* eorum inventor Alatus. x. 10, 11.

argenti excoctio e glebis arenæ devectis in Hispania. xxxiv. 9, 10 *sq.* argentum æstimatur decima pars auri ejusdem ponderis. xxii. 15, 8. argentum optimum Atticum. *ibid. et* cap. 26, 19. *cf.* Talentum.

argentea lamina, Jovis ara Thabis detracta. xxiii. 2, 7. *conf.* Aurum, *et* Aureus.

Argolicus sinus, ὁ Ἀργολικὸς κόλπος, v. 91, 8. juxta eum protenditur Acte, ἡ Ἀκτή. *ibid.*

Argos, Ἄργος, *gen.* Ἄργους, *dat.* Ἄργῳ. *Sic* v. 16, 6. *cum Reiskio correxi* in Ἄργῳ, *pro mendoso* ἐναργῶ. *Rursus* ii. 54, 1. *perperam veteres libri* εἰς ἴργον *dabant, pro* εἰς Ἄργος. Argivi, Ἀργεῖοι; *inde ipsa urbe* ἡ τῶν Ἀργείων πόλις. ii. 53, 5.

Argivis oppida nonnulla Laconica adtribuerat Philippus, Amyntæ filius. ix. 28, 7. xvii. 14, 7.

Argivorum tyrannus Aristomachus tyrannidem abdicat, et Argos adtribuit Achæis. ii. 44, 6. mox vero rursus ab eis se separat, et cum Cleomene facit, ii. 60, 6. *conf.* 52, 2. Argos recipiunt Achæi, Aristotelis Argivi opera. ii. 53. Argos se confert Antigonus, Peloponnesum intrans. ii. 54, 1. rursus, domum rediens. 70, 4.

Argivorum fines (τὰ Ἀργεῖων) invasit Lycurgus, et oppida nonnulla cepit. iv. 36, 4 *sq.* Argis hiemat Philippus. iv. 82, 1. 87, 18. Argis eadem pertraverat Leontius, post Antigoni discessum. v. 16, 6. Messenii per Argivorum fines Laconicam petunt. v. 20, 3. Argivorum finibus imminet Machanidas Lacedæmonius. x. 41, 2.

Argos a Philippo repetunt Achæi in colloquio ejus cum T. Quintio. xvii. 2, 5. 6, 8. 8, 9. Argis conveniunt magistratus Achæorum. xxiii. 10, 2. xxvii. 2, 11. *Sic et pro* Ἄλγιον, *quod est* xxviii. 3, 10. *apud Livium est* Argos, *ubi pariter de* Achæicorum magistratuum conventu *agitur.*

Argis celebrantur Nemeorum solennia. *vide* Nemea. Junonis sacerdotes apud Argivos cum Olympiorum victoribus comparavit Timæus in sua Historia. xii. 12, 1. *Argiæ sacerdotis filii*, Cleobis et Biton. xxiii. 18, 7. Argivorum colonia, Issus; xvi. 12, 2. item Rhodus et Soli Ciliciæ. xxii. 7, 11. urbis Argivorum opes miratur L. Æmilius Paullus. xxx. 15, 1.

Argos Amphilochicum, τὸ πολίσμιον Ἄργος Ἀμφιλοχικὸν, xxiii. M. P. distans ab Ambracia. xxii. 18, 12.

Argyraspides, argenteis clypeis insignes, in exercitu Antiochi. v. 79, 4.

Ἀργύννους, *vide* Argi.

Arianus, amicus Bolidis Cretensis, cujus opera utitur Bolis ad decipiendum prodendamque Achæam. xlii. 18 *sqq.*

Arianes. *Vide* Asianes.

Ariarathes circa Olymp. CXL. suscipit

regnum Cappadociæ. iv. 2, 8., per legatos deprecatur apud Manlium, quod cum Antiocho fecisset; et sexcenta talenta pendit Romanis. xxii. 24, 4 *et* 7.

cum socio Eumene adv. Pharnacem bellum gerit. iii. 3, 6. xxv. 4 *seq. cf.* c. 2, 6. xxvi. 6, 8 *et* 15. *Fragm. hist.* 6. pacem facit cum Pharnace. xxvi. 6. controversias cum Gallogræcis disceptat coram M. Junio legato Romanor. xxxi. 18. *cf.* c. 12, 13.

Ariarathes, Ariarathis filius, rex Cappadociæ, patri succedit in regnum. xxxi. 14. amicitiam cum Romanis renovat, et diis sacra facit ob Romanorum in se benevolentiam. xxxi. 14 *seq.* ad Lysiam in Syriam mittit, sororis et matris ossa repetens. xxxi. 15. insigne donum Romam mittit, et scipione et sella eburnea a senatu donatur. xxxii. 3, 3. 5, 1 *sqq.*

ab Oroferne, ope Demetrii, pellitur regno. iii. 5, 2. et Romam venit. xxxii. 20. in regnum restituitur, Attali opera. iii. 5, 2. xxxii. 23. depositum Orofernis repetit a Prienensibus. xxxiii. 12.

Aribazus, Sardium præfectus. vii. 17, 9. 18, 7. viii. 23, 9. *ubi vulgo* Ariobazus.

Aridices, Rhodiorum legatus ad Byzantios. iv. 52, 2.

Aries. In arietes libramenta plumbi et saxa et stipites e muris dejiciebantur. xxii. 10, 4.

Ariminum, Ἀρίμινον; *sed superiores editiones ante Ernestum* Ἀρίμινον *cum codd. nostris, excepto Aug. qui* Ἀρίμινον *dat* ii. 21, 5. *et* 23, 5. *sed ex emend. ab antiqua tamen manu.* Ἀρμινὸν *habet cod. Vat. et ejus socii* iii. 86, 1. Ἀρίμινον *corrigere jusserat Ursinus, cui obtemperavit Ernestus; eodemque modo habet Steph. Byz.*

urbe ad Adriaticum mare, in confinibus Galliæ Cisalpinæ et reliquæ Italiæ, haud procul a Padi ostio. iii. 61, 11. 86, 1 *sq.* ad Ariminum usque progrediuntur Galli Transalpini, a Boiorum regibus conducti. ii. 21, 5. L. Æmilius Cos. cum legionibus Ariminum mittitur. ii. 23, 5. Ariminum conveniunt legiones Ti. Sempronii ex Sicilia dimissæ. iii. 61, 10. 68, 13 *sq.* eodem mittitur Cn. Servilius Cos. ad prohibendum Hannibalem. iii. 77, 2. 86, 1 *sq.* Arimino exercitum in Daunium ducit idem ad Fabium dictatorem. iii. 88, 8.

Ariobazus. viii. 23, 9. *Vide* Aribazus.

Arisba, Ἄρισβα, oppidum agri Abydeni, a Gallis Ægosagis occupatur. v. 111, 5.

Aristænetus Dymæus, Ἀριστάνετος, equitatui præfectus sub Philopœmene, in pugna ad Mantineam. xi. 11, 7.

Aristænus, Ἀρίστανος, Megalopolitanus, *nonnumquam etiam* Aristænetus *vocatus in libris Polybianis*, Ἀριστάινετος; (*vide* xvii. 1, 4.) legatus Achæorum ad colloquium Philippi cum T. Quintio. xvii. 1, 4. 7, 2. immerito pro proditore habitus a nonnullis, quod Achæos ab Ætolis ad partes Romanorum traduxisset. xvii. 13, 7 *sqq.*

prætor Achæorum. xxiii. 7, 2. arguit levitatem quam commiserant Philopœmenes et Lycortas in renovatione fœderis cum Ptolemæo. xxiii. 9, 5 *sqq.*

Q. Cæcilio, objurganti Achæos et Philopœmenem, tacens adsentitur; xxiii. 10, 3. inde suspectus Achæis. 10, 14 *sq.*

Aristæni et Philopœmenis comparatio. xxv. 9.

Aristarchus, Phocæensium legatus ad Seleucum, Antiochi M. filium. xxi. 4, 4.

Aristides et Pericles quamdiu reipublicæ Atheniensium præfuerunt, plurima Atheniensis benigne et graviter fecerunt. ix. 23, 6. ejus abstinentiæ laudem superavit L. Æmilius Paulus. xxxii. 8, 6.

Aristides, legatus Antiochi Epiphanis ad Ptolemæum (*minorem, ut videtur.*) xxviii. 17, 12.

Aristides, pictor, qui Bacchum pinxit. xl. 7, 3.

Aristo. *vide* Ariston.

Aristocrates, rex Arcadum, a suis occisus ob perfidiam in Messenios admissam. iv. 32, 6.

Aristocrates, prætor Rhodiorum. xxxiii. 9.

Aristocratia, una e tribus reip. formis. vi. 3, 5. quænam sit vera Aristocratia. vi. 4, 3. quomodo nascatur, 4, 8. 8, 1 *sqq.* mutatur in Oligarchiam. 8, 4 *sqq.* a qua multum differt. 3, 11.

Aristodamus, Achæorum legatus ad gratulandam Romanis ducibus victoriam de Perseo. xxx. 10, 3.

Aristodemus, tyrannus Megalopolitanorum. x. 25, 2.

Aristogiton, Eleus, bello captus a Lyco, proprætore Achæorum. v. 94, 6.

Aristomachus, Argivorum tyrannus, (tyrannis prognatus; ii. 59, 1.) mortuo Demetrio, Philippi patre, tyrannidem abdicavit. ii. 44, 3 *et* 6. 60, 4. mox vero ab Achæis se rursus separavit, et Cleomeni se adjunxit. ii. 60, 6. Cum Aratus recipere Argos et ad Achæos reducere frustra tentasset, 80 primores cives, ut cum Achæis facientes, tortos jugulavit. ii. 59, 7 *sqq.* deinde captus ab Antigono et Achæis, Cenchreis mori

demerens est. 60, 9. de quo supplicio temere multas mendaces tragœdias fecit Phylarchus. 59.
Aristomachus, Corinthius, Hieronymum Syracusium monet, ut in societate Romanorum maneat. vii. 5, 3.
Aristomenes, rex Messeniorum, quo regnante gestum est bellum cum Lacedæmoniis, Aristomenicum dictum. iv. 33, 2. *et vv.* 5.
Aristomenes, Acarnan, putidus Agathoclis adulator; pro eo orans Macedonas, male accipitur. xv. 31, 6 *sqq.* dein regni administrator factus. *ibid. vv.* 7. Scopam et Dicæarchum occidi curavit. xviii. 36 *sq.*
Ariston, Ætolorum prætor, corpore infirmus, belli curam Scopæ et Dorimacho permittit. iv. 5, 1. 9, 9. nullum esse cum Achæis bellum stulte contendit, quo tempore in Peloponnesum irruperant Ætoli. iv. 17, 1 *sqq.*
Ariston, Megapolitanus, temporibus cedendum putat intuitu Romanorum, bello Persico. xxxviii. 6, 2 *et* 8. legatus Achæorum ad conciliandos reges Antiochum Epiph. et Ptolemæos. xxix. 10, 6.
Ariston, Rhodiorum legatus ad Q. Marcium Philippum Cos. in Macedoniam. xxviii. 14, 6.
Aristonicus, eunuchus Ptolemæi Epiphanis, vir strenuus et bellicosus. xxiii. 17. mercenarios milites e Græcia adduxerat regi. 16, 6.
Aristophantus, Acarnanum prætor, copias suas jungit cum Philippo. v. 6, 1.
Aristoteles Argivus, Cleomenis factioni se opponit; et Argos, a Cleomene occupatum, Achæis rursus tradit. ii. 53, 2.
Aristotelis *Philosophi* traditio de Locrorum origine, verior quam Timæi. xii. 5, 5 *sqq.* 6, 7 *sq.* 8, 2 *sqq.* 12, 5.
Aristotelem temere probris insectatur Timæus. xii. 9. eum defendit Polybius. xii. 8 *sq.* 23, 3.
Aristoteles, Rhodiorum legatus Romam de societate. xxxi. 1, 2.
Arius, ὁ Ἄριος, fluvius Bactrianæ, Tapuriæ *et Ariæ*. x. 49, 1. juxta quem Bactrianos acie vicit Antiochus Magnus. 49, 4 *sqq.*
Arma. *vide* Gladius, Scutum, Hasta *&c.*
armis Romanis Afros instruit Hannibal. iii. 87, 3. 114, 1. arma peditum Romanor. vi. 23. equitum Rom. arma, olim parum commoda, dein ad morem Græcorum in melius mutata. vi. 25. armatura Macedonum et Romanorum inter se collatæ. xviii. 11 *sqq.*
armorum, non vestium, cultum et elegantiam curare vir fortis debet. xi. 9.
Armenas, Nabidis filius, Romæ obses moritur. xx. 13, 4.
Armosata, Ἀρμόσατα, urbs *Armeniæ*, inter Euphratem et Tigrim, in Pulcro qui dicitur Campo. viii. 25, 1.
Aromata Arabiæ. xiii. 9, 5.
Arpi, (ἡ Ἄργυρίππα) *oppidum* Daunias in Apulia. Ejus agrum, τὴν Ἀργυριππανὴν, populatur Hannibal. iii. 88, 6. Arpani, οἱ Ἀργυριππανοὶ, advocant Hannibalem. iii. 118, 3.
Arretium, urbs Etruriæ, ἡ τῶν Ἀρρητίνων πόλις. Eam obsidere conantur Galli, et ante urbem cædunt Romanos. ii. 19, 7 *sq.* ad Arretium cum exercitu consident C. Flaminius, consul. iii. 77, 1. 80, 1.
usque ad Arretinum agrum, τὴν τῶν Ἀρρητίνων χώραν, pertinet Liguria. ii. 16, 2.
Ars. Polybii ætate, omnium rerum in vita utilium Ars quædam inventa erat, certis præceptis constans, et certa ratione nitens. ix. 2, 5. x. 47, 12. *Conf.* Cognitio.
ars Imperatoria. *vide* Imperator.
Arsaces, rex Parthiæ, ad Antiochi M. adventum corrupit puteos, et in Hyrcaniam se recepit. x. 28 *sq.*
Arsinoë, Ptolemæi Philopatoris soror, (*eademque uxor, XV.* 25, 2.) cum rege ad Raphiam hortatur milites. v. 83, 3. 84, 1. cum eodem Alexandriam redit. 87, 6. Berenices erat filia, mater Ptolemæi Epiphanis, occisa auctore Sosibio, ministro Philammone. xv. 25, 2. 32, 7. 33, 11.
Arsinoë, Lysimachi Thraciæ regis filia, uxor Ptolemæi Philadelphi, mater Lysimachi, occisi opera Sosibii. v. 25, 2.
Arsinoë, ἡ Ἀρσινόη, urbs Africæ; et urbs Ætoliæ. ix. 45, 1 *sq.* (*Conf.* Arsinoia.) Arsinoënsis, Ἀρσινοεύς, civis. Arsinoës Ætolicæ. ix. 45, 2. xvii. 10, 9.
Arsinoia, Ἀρσινοΐα, *eadem cum* Arsinoë Ætolica. Cæde ibi patrata, gustato cruore, efferantur Ætolorum animi. xxx. 14, 5. *Conf.* ix. 45, 1.
Artabazanes, potentissimus dynastarum Asiaticorum. v. 55, 2. cum Antiocho, quibus conditionibus ille voluit, pacem fecit. 55, 10. ejus regnum ubi situm. 55, 6 *sqq. Conf.* v. 44, 8.
Artaxerxi regi Persarum in venatione occurrens leo, equum regis corripuit. *Fragm. hist.* 10.
Artaxias, regulus majoris partis Armeniæ, pace comprehensus inter Eumenem et Pharnacem confecta. xxvi 6, 12.
Artemidorus, prætor Syracusanorum cum Hierone. i. 8.
Artemidorus, scriptor, corrigit Polybii

errorem. xxxiv. 12, 11. *Conf.* c. 13, 1.

Artemisium, locus Elidis. iv. 73, 4. *Conf.* Diana.

Arx absque muris, Ægirus. iv. 56, 7. i. 30, 4. *Conf. Liv.* xxiv. 3. *de arce Crotonis.*

As Romanus, ejusque relatio ad obolum Græcorum. ii. 15, 6. vi. 39, 12.

Ascondas et Neo, Bœoti, Brachylis majores, Macedonibus faventes. xx. 5, 5 *sq.*

Asdrubal *s.* Hasdrubal, Ἀσδρούβας. Hannonis fil. dux Pœnorum in Africa adv. Regulum. i. 30. in Siciliam missus, Lilybæi milites exercet. 38. ad Panormum cæditur a L. Cæcilio Cos. 40.

Asdrubal, gener Amilcaris Barcæ, et classis ejus præfectus, succedit Barcæ in Hispaniæ imperio. ii. 1, 9. iii. 12, 3. 13, 3. Hispaniam prudenter administrat; Novam Carthaginem condit. ii. 13. prope urbem extruxisse perhibetur regium palatium, monarchicum adfectans imperium. x. 10, 9.

fœdus facit cum Romanis de Ibero amne non transgrediendo. ii. 13, 7. 21, 11. iii. 27, 9 *sq.* 29, 3. non tam armis, quam comitate sua in regulos Hispaniæ, auxit Pœnorum imperium. ii. 36, 2. interficitur a Gallo, privatas injurias ulciscente. ii. 36, 1.

ejus avaritiam et dominandi cupiditatem, causam fuisse ait Fabius secundi belli Punici. iii. 8. eumdem, ait idem Fabius, pro lubitu omnia in Hispania gessisse et monarchicum adsectasse imperium. *ibid.*

Asdrubal, Hannibalis frater senior, *nempe e duobus minoribus.* ix. 22, 2. ei Hispaniæ imperium committit Hannibal, expeditionem in Italiam susceptur-us. iii. 33, 6 *et* 14 *sqq.* ix. 22, 2. palantes classiarios Romanos cædit. iii. 76, 8 *sqq.* Carthagine nova hibernat. 76, 11. 95, 2. ad Iberi fluvii ostia, prælio navali vincitur a Cn. Scipione. iii. 95, 8. 96. urbem nescio quam in Carpetanis obsidet, quo tempore Carthaginem Novam petit Scipio. x. 7, 5. a Scipione prælio victus ad Bæcula, ad Tagum se recipit, et inde versus Pyrenæum. x. 38 *sq.* 40, 11.

ex Hisp. in Italiam transgressus, prælio vincitur a Livio et Nerone Coss. xi. 1. mors ejus et encomium. 2.

Asdrubal, ministeriis militaribus in exercitu Hannibalis præfectus. iii. 66, 6. 93, 4.

Asdrubal, *nescio an idem cum præcedente,* rem labantem Hannibalis ad Gerunium sustinet. iii. 102, 6. lævo cornu præest in Pugna Cannensi. iii. 114, 7. in ea pugna prudenter fortiterque rem gerit. 116, 6 *sqq.*

Asdrubal, Gesconis *vel* Giscon is filius, dux Pœnorum in Hispania; insolenter se gerit; ab Indibili, amico Pœnorum, magnam pecuniæ vim et filias obsides exigit. ix. 11. x. 36, 6 *sqq.* in Lusitania circa Tagi ostium versatur. x. 7, 5. 38, 3. pugna ad Ilipam vincitur a Scipione. xi. 20—24.

ejus filia *Sophonisba,* uxor Syphacis. xiv. 1, 4. 7, 6. ejus castra incendit Scipio, et magnam cædem edit. xiv. 1—5. cum reliquiis exercitus Carthaginem profugit. xiv. 6, 3. *coll. ss.* 13. unde ad novas contrahendas copias mittitur. *ibid.* victus acie in Magnis Campis, cum reliquiis copiarum Carthaginem redit. xiv. 8.

Asdrubal, præfectus classis Pœnorum, ad Uticam insidiantis legatis Scipionis Carthagine redeuntibus. xv. 2.

Asdrubal, dux Pœnorum, Carthagini præfectus tertio bello Punico, per Gulussam cum Scipione agit, multa statim cum arrogantia; deinde supplex ad victoris genua provolvitur. xxxix. 1—3.

Asia, una e tribus terræ partibus, inter Nilum et Tanaim comprehensa. iii. 37, 2 *sqq.* Asiæ longitudo. xxxiv. 7, 9.

Asiæ res gestas ante Ol. CXL. multi scripsere, ut non opus habuerit Polybius, altius eas repetere. ii. 37, 6. Asia cis Taurum excedit Antiochus. iii. 3, 4. Asia, per Alexandri dominatum, patefacta est itineratoribus. iii. 59, 3. Asiæ ora maritima, a Pamphilia usque Hellespontum, in regum Ægypti fuit potestate. v. 34, 7.

Asiæ dynastæ, Lysanias, Olympichus, Limnæus. v. 90, 1.

Asina, *vel* Asine, ἡ Ἀσίνη, oppidum munitum Laconicæ. iv. 19, 5.

Asine, Ἀσίνη, Messeniæ oppidum. xviii. 25, 7. *ubi quidem* Asium, Ἄσιον, *dabant edd. et MSti.*

Asinus in theatro traducitur Athenis. xii. 13, 11.

Asium; vide Asine Messeniæ.

Aspasiacæ, *sive* Apasiacæ, Ἀσπασιάκαι *s.* Ἀπασιάκαι, Nomades, sedes inter Oxum et Tanaim habentes; ubi Oxus fluvius terram subit, sicco pede cum equis eum superantes, in Hyrcaniam transeunt. x. 48.

Aspasianus, Medus, Medis præfectus in exercitu Antiochi. v. 97, 7.

Aspasius, Eleus, bello captus a Lyco, prætore Achæorum. v. 94, 6.

Aspendus, (Ἄσπενδος) *urbs* Pamphyliæ.

Aspendii (*Ἀσπένδιοι*) copias jungunt Gartyeridi pro Pedicensensibus adv. Selgenses. v. 78, 3 *sq.*

Aspendios ad obsequium redigit Cn. Manlius. xxii. 18, 4.

Aspendius. Andromachus; *vide suo loco.*

Ἀσπὶς. vide Clupea.

Assyriæ imperium eversum. xxxix. 3, 4. Assyriorum reges quadraginta unus. *Fragm. hist.* 9.

Ἀσσυρίας vulgo legebatur x. 40, 7. *pro quo Σοφὰς rescripsi.*

Astapa. In *Astapæ* urbis incendio dum fusum aurum et argentum quærunt milites Romani, igne ipsi consumuntur. xl. 34, 11.

Astrologiæ notitia quædam necessaria imperatori. ix. 14, 5. 20, 5. ejus insciis damno fuit Niciæ Atheniensi ad Syracusas. ix. 19, 1 *sqq.*

Astymedes, Rhodius, cum Romanis faciendum censet bello Persico. xxvii. 6, 3. Romam legatus ad deprecandam Romanorum iram post bellum Persicum. xxx. 4 *seq.* 19, 4 *sq.* ejus orationem improbat Polybius. *cap.* 4, 10 *sqq.*

iterum Romam legatus, impetrat tandem societatem Romanorum. xxxi. 6, 1. *et cap.* 7. rursus Romam legatus, de bello Cretico. xxxiii. 14, 3 *seq.*

Atabyrii Jovis templum Agrigenti, sicut Rhodi. ix. 27, 8.

Atabyrium, *Ἀταβύριον*, oppidum in monte Cœlesyriæ, (*Galilææ*) *alias Thabor et Itabyricum*; captum ab Antiocho Magno. v. 70, 6 *sqq.*

Atella, *Ἄτελλα*, urbs Opicorum Italiæ, inter Capuam et Neapolim. Atellani, *Ἀτελλανοί*, Romanis se tradunt. ix. 45, 3.

Ates. Sic perperam vulgo editum erat, pro Atys *vel* Atis, quod *vide.*

Athamania, *Ἀθαμανία*, Macedoniæ finitima. xviii. 19, 4. eam adeunt legati Romani, cum Amynandro acturi de bello Philippo inferendo. xvi. 27, 4.

Athamanes, *Ἀθαμᾶνες*. xviii. 19, 4. eorum rex Amynander. *vide suo loco.* eorum pars cum Amynandro a Romanis ad Ætolos deficit. xx. 10, 5. Athamaniam ab Ætolis sibi ereptam queritur Philippus. xxii. 14, 4. *conf.* xxii. 8, 1. *adde Liv* xxxviii. 1—3.

Athamanes apud Romanos repetunt urbes, a Philippo per bellum Antiochicum ipsis ereptas. xxiii. 6, 3. xxiv. 1, 10.

Athenæ; Atheniences; Attica.

ad Atheniences legationem mittunt Romani post victoriam de Illyriis partam. ii. 12, 3.

Attalum cum Romanis legatis magna pompa Atheniences recipiunt per Dipylum intrantem in urbem, et tribum de nomine ejus nuncupant. xvi. 25. hortantibus Romanis et Attalo Rhodiisque, bellum contra Philippum decernunt. 26. Atticam vastat Nicanor, dux Philippi. 27, 1.

Atheniences apud Scipiones per legatos intercedunt pro Ætolis. xxi. 2 *seq.* rursus. xxii. 8, 10. *et cap.* 12, 1 *et* 2. 13, 7. 14 *toto.* Euclidæ et Micyonis consilio recti, omni cura honesti abjecta, turpiter blandiuntur regibus, et inprimis Ptolemæo Philopatori. v. 106, 7 *sq.* legationem in Ægyptum ad Ptolemæum (*s. Philometorem s. Physconem*) mittunt, de *nescio qua* donatione, et duas sacras legationes. xviii. 18, 4. *nescio quem* morem continuo servant. ix. 40, 1. pro Haliartiis cum apud Romanos frustra deprecati essent, turpi consilio agrum eorum sibi petunt. xxx. 18. Delum et Lemnum petentibus dat senatus. *ibid. cf.* xxxii. 17, 2. Delii, qui in Achaiam commigrarunt, et ibi civitate donati sunt, res ab Atheniensibus repetunt ex formula juris quod Achæis cum Athen. intercedebat. xxxii. 17.

Cum veteres Atheniences ad bellum adv. Lacedæmonios pecuniam ex censu civium conferendam decrevissent, agrorum et omnium fortunarum totius Atticæ census non complevit sex millia talentorum. ii. 62, 6 *sq.* olim cum Chrysopolin tenerent, ad ostium Bospori Thracici, portorium exigere primum instituerunt a navigantibus in Pontum. iv. 44, 4. Atheniensium cognati Lyttii Cretenses. iv. 54, 6. victi ad Chæroneam Atheniences clementissime habentur a Philippo Amyntæ fil. v. 10, 1 *sqq.* xvii. 14, 13 *sq.* nempe ut alios ille alliceret ad imperium ipsius libentius recipiendum. ix. 28, 4.

Atheniensium reipub. forma nihil principi habuit. vi. 43, 2 *sq.* similis fuit navi quæ gubernatore caret; et in ea maxime dominabatur turba hominum. vi. 44. floruerat principe Themistocle virtute. 44, 2. eorumdem reipubl. Aristides et Pericles benigne et graviter, Cleo et Chares acerbe præfuerunt. ix. 23, 6.

Atheniences, prælium Lacedæmoniorum cum Thebanis participare properantes, prohibuerunt Epaminondam, ne Mantineam de improviso capere posset. ix. 8, 10 *sq.* Cassandro turpiter imperata faciunt, quapropter in theatro per-

stricti sant a Demetrio Phalereo. xii. 13, 11. immodica adv. Philippum Amyntæ fil. contentione, in maximas calamitates delapsi sant. xvii. 14, 13.

Athenæum, τὸ Ἀθήναιον, in agro Megalopolitano adv. Achæos communit Cleomenes, rex Lacedæm. ii. 46. 5. illud (postquam Megalopolitanis ab Antigono esset traditum, ii. 54, 3.) obsidet Lycurgus rex Lacedæm. iv. 37, 6. et capit. iv. 60, 3. evertitque. iv. 81, 11. *Conf.* ii. 54, 3.

Athenæus, frater Eumenis, Romam ab eo legatus mittitur adv. Philippum. xxiv. 1, 4 *et* 7. rursus legatus cum Attalo. xxxi. 9. rursus ab Attalo rege mittitur, conquestum de Prusia. xxxii. 26. classi præfectus, oram infestat Prusiæ imperio subjectam. xxxiii. 11.

Athenagoras, præfectus mercenariorum in exercitu Philippi. xviii. 5, 2.

Athinis, dynasta Ægyptius, cum a Ptolemæo Epiph. defecisset, eique rursus se tradidisset, ab eo ad currum revinctus trahitur necaturque. xxiii. 16, 4 *sq.*

Athurnus, mendose olim scriptura, pro Vulthurnus *vel* Vulturnus; *quod vide.*

A. Atinius *Calatinus*, Cos. cum C. Sulpicio, Panormum frustra tentat, plures Siciliæ urbes capit. i. 24. consul iterum cum Cn. Cornelio, capit Panormum. 38.

A. Atilius, legatus Roman. cum Q. Marcio in Græciam et Peloponnesum, initio belli Persici. xxvii. 2, 11.

C. Atilius *Regulus* Cos. ancipiti pugna navali defungitur ad Tyndaridem. i. 25. consul iterum cum L. Manlio, i. 39, 13. oppugnat Lilybæum. 41—48.

C. Atilius *Regulus, M. F.* Cos. in Sardiniam profectus; ii. 23, 6. inde rediens cum exercitu Pisis exposito, occurrit Gallis ab Etruriæ devastatione domum redeuntibus. ii. 27. occiditur in pugna cum Gallis. 28, 10.

C. Atilius prætor, auxilio mittitur L. Manlio, cum quarta legione a Boiis obsesso. iii. 40, 14.

M. Atilius *Regulus* Cos. cum S. Manlio. i. 26. ejus acies navalis triquetra, quadripartito divisa. *ibid.* prælium navale triplex. 27. victoria. 28.

adpellit in Africam; Clupeam capit, et Tunes, aliasque urbes. i. 29 *sq.* dura Pœnis imperat. 31. prælio superatur, duce Pœnorum Xanthippo. 33 *sq.* capitur a Pœnis. 34, 8.

(*de Supplicio ac morte Reguli nihil memorat Polybius: qua de re vide quæ ad Appiani Punic. cap. 4. monuit Palmerius, et alii, quos ibi laudavimus.*)

M. *Atilius* Regulus, consul, suffectus Flaminio, in pugnam ad Trasimenum lacum occiso. iii. 106, 2. mediam aciem tenet in pugna Cannensi. iii. 114, 6. cadit in pugna. 116, 11.

Atintanes, Ἀτιντᾶνες, Epiri populus. ii. 5, 8. tradunt se Romanis. ii. 11, 11. Atintania, Ἀτιντανία. vii. 9, 13.

Atis *sive* Atys, Boiorum rex, a suis occisus. ii. 21, 5.

Atlanticum mare; τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος, Oceanus a nonnullis adpellatus. xvi. 29, 6. ἡ ἐκτὸς θάλαττα, mare externum. iii. 37, 9 *et* 11. xvi. 29, 9.

illud navigavit Polybius iii. 59, 7. et de ejus natura et indole ex professo se dicturum promittit. iii. 57, 2 *et* 5. *vide Spicileg. ea lib.* xxxiv. *num.* 7.

Atlas mons, et alia geographica Africæ. *Spicileg. lib.* xxxiv. *num.* 7.

Atrata gens ad Eridanum fluv. ii. 16, 8.

Atreus, solis cursum conversioni cœli contrarium docuit, eoque vates et antistes sacrorum nominatus est. xxxiv. 2, 6.

Atropatios *probabiliter scripsit Casaub. in vers. Lat.* v. 44, 8. *et* 55, 2. *pro eis qui ibi ei* Σαυρέους *et ei* Σαυρεῖαι *vulgo dicuntur.*

Attalica tribus Athenis. xvi. 25, 9.

Attalus, pater Eumenis et Attali, rex Pergami.

mortuo Seleuco Callinico, omnem eis Taurum Asiam sibi subjecerat; quam ei Achæus, cum Seleuco *Cerauno* Taurum supergressus, rursus eripuit, et intra paterni regni fines, id est, intra Pergamum eum conclusit. iv. 48. ludos celebrat Minervæ, ad quos Byzantii legatos mittunt. 49, 3.

Attalus cum Achæo continuum bellum gerit. v. 77, 1. eidem Æolidis et Mysiæ urbes eripit, Gallorum Ægosagarum opera, quos ex Europa acciverat. 77, 2 *sqq.* Pergami sedem habet. 78, 6. Qui cum Attalo controversias habebant post Olymp. cxl. non amplius Antiochum et Ptolemæum, sed occidentem spectabant. v. 105, 7.

cum Attalo societatem adv. Achæum contrahit Antiochus Magnus. v. 107, 4.

Attalus socius Romanorum et Ætolorum adv. Philippum et Achæos. ix. 30, 7 *sqq.* x. 41, 1. Peparethum insulam occupat. x. 41, 2. Æginam ab Ætolis emit triginta talentis. xxiii. 8, 10. agrum ejus Pergamenum et sacra loca vastat Philippus. xvi. 1. sociis Rhodiis, pugnam navalem ad Chium pugnat cum Philippo, satis felici eventu; xvi. 2—9. ipse tamen naves suas in continentem

ejicere coactus, egre Erythras evadit. xvi. 6. *De* pugna ad Laden *vide* xvi. 14 *seq.* Post eas pugnas novos adparatus belli facit. xvi. 24, 1.

Athenas invitatur, et magna cum pompa ibi recipitur. xvi. 25 *seq.* Abydenis auxilia mittit adv. Philippum. 30, 7. ipse Tenedum venit succursurus eis, frustra. 34, 1. ejus postulata per legatum in colloquio Philippi cum T. Quintio. xvii. 2, 2. 6, 1 *sqq.* 8, 10. summis honoribus ornatus a Sicyoniis ob beneficia in eos collata. xvii. 16.

mors Attali et encomium. xviii. 24. *conf. Spicileg. ex lib.* xviii. ejus merita in Romanos commemorat filius Eumenes Romæ apud senatum. xxii. 3, 2 *sqq.* mortuus est infirmitate contracta ex contentione, qua Bœotos ad societatem Romanorum hortatus est. xxii. 3, 5. xviii. 24, 9.

uxor Attali Apollonias *vel* Apollonis. xxiii. 18.

Attalus, Attali filius, Eumenis frater. Cn. Manlium Vulsonem Cos. comitatur in expeditione in Galatiam. xxii. 22. honore matri Apollonidi habito magnam laudem consequitur. xxiii. 18, 4 *sqq.* Roma legatus redit, et Eumenem comitatur in bellum cum Pharnace. xxv. 4, 4 *et* 11. per Eumenis morbum inducias facit cum Pharnace, et rursus legatus Romam abit cum minoribus fratribus. xxv. 6.

operam dat, ut honores Eumeni, in Peloponnesi urbibus sublati, restituantur, eoque amorem suum in fratrem præcipuum testatur. xxvii. 15. xxviii. 7. idque obtinet. xxviii. 10, 7.

rursus Romam Attalus legatur post bellum Persicum, ubi ei blandiuntur Romani, et ad dissensionem cum fratre Eumene concitare student. xxxii. 1. a parum sano impetu eum revocat Stratius medicus, ab Eumene submissus. *cap.* 2 *seq.* rursus cum fratre Athenæo Romam mittitur, ad respondendum querelis Prusiæ. xxxi. 9. rursus, xxxii. 3. et benigne accipitur. 5, 5 *sqq.*

mortuo Eumene, regnum administrat pro pupillo filio fratris. xxxii. 23, 8. *conf.* xxx. 2, 6. xxxiii. 16, 1. statimque Ariarathum in regnum Cappadociæ restituit. *ibid. Conf.* iii. 5, 2. mox a Prusia bello petitur, et acie vincitur. xxxii. 25. 26, 1 *sq.* Athenæum fratrem Romam mittit; 26, 1. simul exercitum cogit, et auxilia ab Ariarathe et Mithridate sociis adsciscit. xxxiii. 10. classem ei administrat Athenæus. 11, 1 *sqq.* mox, intercedentibus Romanis, pax conciliatur inter Attalum et Prusiam. 11, 4 *sqq.*

Attalus, Eumenis filius, (*conf.* xxx. 2, 6.) Romam venit, et benigne accipitur. xxxiii. 16, 1 *sqq.*

Atticum argentum; *vide* Argentum.

Attis et Battacus, antistites templi Deæ Pessinuntiæ. xxii. 20, 5.

Avaritia, animi morbus insanabilis, hydropi similis. xiii. 2, 6 *sqq.* avaritiam e republ. tollens Lycurgus, omnium civilium dissensionum fontem sustulisse putatur. vi. 46, 7.

Audacia nimia sæpe in amentiam et in nihilum abit. iv. 34, 2.

Audire semper eadem nemo vult. xv. 36, 6. auditionem ex auditione scribere, parum tutum. iv. 2, 3. auditus et visus, duo instrumenta ad rerum cognitionem a natura data. xii. 27. *Conf.* Aures.

Aves. Ex avibus Lagoras cognoscit partem minus custoditam murorum urbis Sardium. vii. 15.

Aufidus fluvius, ὁ Αὔφιδος, unus ex omnibus Italiæ fluviis, qui Apenninum montem permeat; fontes habet inter Apenninum et mare Etruscum, exit in Adriaticum. iii. 110, 8 *sq.* juxta Aufidum committitur pugna Cannensis. iii. 110 *seqq.* iv. 1, 2.

Aviditas militum Romanorum punita. xi. 24, 11.

Aulici, similes sunt calculis in abacis; ad regis nutum modo beati, modo miseri. v. 26, 13.

Aulus. *vide* Atilius, Hostilius, Postumius, &c.

Aurea signa bellica Insubrium. ii. 32, 6. aureis argenteisve laminis obductæ fuerant trabes, lacunaria, et columnæ in regia Ecbatanæ x. 27, 10 *sqq.* αἱ δὲ χρυσαῖ. *ibid. vs.* 12. *quæ videntur esse* capita columnarum. *Conf.* Aurum.

Aurei signati. iv. 56, 3.

L. Aurelius *Orestes*, legatus Roman. in Asiam et Syriam. xxxi. 19, 9. legatus in Achaiam, Romam reversus queritur, in vitæ periculum se esse Achæorum culpa adductum. xxxviii. 1, 1 *sqq. cf.* 2, 1.

Aures, testes male fidi. iv. 40, 3.

Auroræ imago præfertur in pompa Antiochi Epiph. xxxi. 3, 15.

Aurum amant cumulantque Galli Cisalpini. ii. 17, 11.

de auri argentique metallis in Hispania ex professo se dicturum *promittit Polybius*. iii. 57, 3. auri metalla prope Aquileiam in Tauriscis Noricis ditissima. xxxiv. 10, 10 *sqq.*

aurum et argentum *in Astapæ urbis*

incendio fusum. dum quærunt milites, igne ipsi consumuntur. xi. 24, 11.

libra una auri æquiparatur decem libris argenti. xxii. 15, 8.

C. Aurunculeius, legatus ad Prusiam et Attalum. xxxiii. 1, 2.

Ausetani, Ἀβεργανοί. Sic fortasse scribendum iii. 35, 2. *pro* Andosini.

Ausones, Αὔσονες, ad sinum *Neapolitanum* incolunt: *eos* ab Opicis discretos *facit Polybius; eosdem esse statuit Antiochus.* xxxiv. 11, 5—7.

Ausonium mare, ultra Siciliam ad Salentinos. *Spicileg. lib.* xxxiv. *num.* 4.

Auspicium, *ἐμπόδιον*, apud Romanos excusatio legitima est eis qui sacramento tenentur ad conveniendum in armis. vi. 26, 4.

Auster, *νότος*; ei oppositi Etesii, *id est*, boreas. iv. 44, 6 *et* 10.

Autaritus, dux Gallorum in exercitu mercenariorum, bello Pœnorum Africo. i. 77, 1 *et* 4. 79, 8. sæva suadet rebellibus. 80. in potestatem venit Pœnorum. 85. e truce suspenditur. 86, 4.

Autocheiria, pusilli animi indicium. xxx. 7, 8.

Autololes Gætuli, in Africa. *Spicileg. lib.* xxxiv. *num.* 7.

Autolycus, gubernator quinqueremis Rhodiæ in pugna ad Chium. xvi. 5, 1 *sqq.*

Autonus, Thessalus, salutaria suadet Hieronymo Syracusano. vii. 5, 3.

Auxilia. *vide* Socii, *et* Legio.

auxilium tardum, inutile. ix. 40, 2 *sq.*

Azanis, ἡ Ἀζανίς, pars Arcadiæ. iv. 70, 3. (*nomen habet ab Azane, Arcadis filio, cujus meminit Pausan. X. 9. p.* 819.)

Azorium, Ἀζώριον, urbs Perrhæbiæ. xxviii. 11, 1.

B.

Babrantium, Βαβράντιον, locus prope Chium. xvi. 41, 3.

Babylonia, ἡ Βαβυλωνία. Ea potitur Molo. v. 48, 13. 52, 4. *οἱ περὶ Βαβυλῶνα τόποι.* v. 51, 3.

Babyrtas, homo impurus Messenius. iv. 4, 5 *sqq.*

Bacara, *et* Bacra, ὁ Βακάρας *et* ὁ Βάκρας. *Sic scripsi pro vulgato Μακάρας vel Μάκρας et Μάκρος, quæ scriptura tamen servari fortasse debuerat. Vide* i. 75, 8.

fluvius Africæ, in mare exiens prope Carthaginem: pontem ei impositum custodit Matho, et oppidum ibi extruit; eumdem amnem vado prope ostium transit Amilcar. i. 75. *De oppido conf.* c. 76, 1 *et* 9 *sq.* ad ejus ostium castra metatur Amilcar. i. 87, 9. usque ad ejus ostium legatos Romanos navibus comitantur Pœni. xv. 2, 8.

Bακκαῖοι *fortasse legendum* iii. 33, 15. *id est*, Vaccenses, *pro* Μακκαῖοι *vel* Μάκκοι.

Bacchus, ab Aristide pictus; a quo ortum proverbium: Nihil ad Bacchum. xl. 7, 8.

Bactriana, ἡ Βακτριανή. Eam perfluit Oxus fluv. x. 49, 4.

urbs Bactriana, Zariaspa, Ζαρίασπα. 49, 15.

regionis incolæ, Βακτριανοί, *et* Βάκτροι. x. 49, 8. contra quorum regem Euthydemum expeditionem suscepit Antiochus Magnus. x. 49. xi. 34.

Badiza, Βάδιζα. oppidum Bruttiorum. xiii. 10, 1. *Livio* Besidiæ.

L. Bæbius, legatus a Scipione Carthaginem missus. xv. 1 *seq. conf. cap.* 1, 3. castris præficitur a Scipione. xv. 4.

M. Bæbius, legatus Roman. in Macedoniam. xxiii. 6, 6.

Bæcula, Βαίκουλα πόλις, urbs Hispaniæ, in *Oretanis*, haud procul Castulone et Castulonensi saltu. x. 38, 7. Ibi Asdrubal, Hannibalis frater, vincitur a Scipione. x. 39. *Adde* xi. 20. 5.

Bætica Hispania, ἡ Βαιτική. xxxiv. 9, 1.

Bætis, ὁ Βαῖτις, Hispaniæ fluvius. *Reliq. libri* xix. xxxiv. 9, 12.

Bagrada; *vide* Bacara, *et* i. 75, 5.

Balacer *vel* Balacrus, pater Pantauchi, amici legatique Persei. xxvii. 8, 5.

Balas. vide Alexander *Balas.*

Balauchus, Pantauchi filius, obses datus Genthio a Perseo. xxix. 3, 6.

Baleares, Βαλιαρεῖς. Nomen proprie Funditores sonat. iii. 33, 11.

mercenarii Pœnorum. i. 67, 7. iii. 33, 16.

ab Hannibale in Africam missi, securitatis caussa. iii. 33, 11.

junguntur in pugna cum jaculatoribus. iii. 113, 6. *et passim alibi.*

Ballistis (*λιθοβόλοις*) lapides triginta atque etiam sexaginta librarum jaculantibus usus est Philippus. ix. 41, 8. *Conf. Lexic. Polyb. in* Πετροβόλοι. *Adde* Talentum.

Balneum; in idem balneum post Callicratem nemo Achæus descendit. xxx. 20.

Bantia, Βαντία, oppidum Illyrici in finibus Calicænorum, captum a Philippo. v. 108, 8.

Barbara et mixta furba, quid differat hominibus qui legibus et civilibus institutis innutriti sunt. i. 65, 7.

barbari Græcis sunt Romani. ix. 38, 5 *et* 7.

Barias, cognomen Amilcaris, patris Hannibalis. i. 56, 1.
Barce, mons Africæ, ad oceanum Atlanticum. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.
Barce, urbs Cyrenaicæ. Hinc Barcæus, Βαρκαῖος, Ammonius. v. 65, 8.
Bargusii, Βαργούσιοι, populus Hispaniæ citerioris; subacti ab Hannibale. iii. 35, 2 *et* 4.
Bargylia, τὰ Βαργύλια, Cariæ urbs, capta a Philippo, qui ibi hiemat. xvi. 24, 1 *sq.* petentibus Rhodiis, invito Philippo, liberatur a Romanis. xvii. 2, 3. 8, 9. xviii. 27, 4. 31, 2. 38, 1.
ibi erat miraculosum simulacrum. xvi. 12, 3.
cives, οἱ Βαργυλῆται. xvi. 12, 3.
Bargylieticus sinus, ὁ Βαργυλιητικὸς κόλπος, *idem qui sinus Iasetius.* xvi. 12, 1.
Barmocal, Pœnus, subscripsit formulæ fœderis Hannibalis cum Philippo. vii. 8, 1.
Barnus, Βαρνῦς, οὔντος, oppidum Macedoniæ, præter quod transit via Ignatia. xxxiv. 12, 8.
Bastarni *vel* Bastarnæ, Βαστάρναι; de eis Romæ queruntur Dardanioram legati. xxvi. 9.
Batanæa, Βατανέα, recepta ab Antiocho Magno. xvi. 38, 3.
Bathea, βαθεῖα, via in urbe Tarento. viii. 31, 1. 35, 6.
Battacus et Attis, antistites templi Deæ Pessinuntiæ. xxii. 20, 5.
Belli et Titti, Βέλλοι καὶ Τίττοι, populi Celtiberici Romanarum partium, legatos Romam mittunt. xxxv. 2, 3 *sqq.*
Bellum, ἀσπονδον, implacabile, Pœnorum cum mercenariis rebellibus. i. 65, 6. Bellum nemo prudens eo solo consilio suscipit ut hoste superior discedat, &c. iii. 4, 10.
bello Antiochico occasionem præbuit Philippicum, Philippico Hannibalicum, Hannibalico Siculum. iii. 32, 7.
belli jura quid permittant, quid vetent. v. 11, 8 *sq.*
bella spirantes et numquam ab armis quieti: dictum Euripidis. v. 106, 4.
de Bello et Pace deliberat Populus Romanus. vi. 14, 10.
pauciora sunt in bello quæ aperta vi perficiuntur quam quæ dolo. ix. 12, 1 *sq.*
belli flamma, sicut ignis, ipsum interdum auctorem incendii consumit. xi. 5, 4 *sq.* bellum morbo simile, pax sanitati. xii. 26, 6 *sq.*
bella olim aperte gerebantur, non dolo; pristini moris vestigia supersunt apud Romanos. xiii. 3.
ante bella transmarina, intemerata erat omnium imperatorum Romanorum abstinentia. xviii. 18, 1.
In bello multa vana; πολλὰ κενὰ τοῦ πολέμου. xix. 6, 10. bellum igneum xxxv. 1, 1 *sqq.*
Bellum Ætolicum, Africum, Antiochicum &c. *Vide quodque* suo loco.
Belminas ager, (*forsan rectius* Belbinas) ἡ Βελμινᾶτις (*f.* Βελβινᾶτις) χώρα, in Arcadia. Castella ibi a Cleomene exstructa capit Antigonus, et Megalopolitanis tradit. ii. 54, 3.
Benacus lacus, ὁ Βήνακος λίμνη, in Alpibus. xxxiv. 10, 19.
Beneventum, colonia Romana in *Samnio*. iii. 90, 8. Beneventanum agrum incursant Romani. *ibid.*
Berenice, (*nonnulli codd.* Bernice) Ptolemæi Philadelphi filia, Ptolemæi Evergetis soror, nupta Antiocho *Deo*, Syriæ regi. Ei aquam e Nilo bibendam mittere solebat pater. *Fragm. hist.* 54. ob ejus casum Seleuco Callinico iratus Ptolemæus Evergetes, Syriam bello petit. v. 58, 10 *sq.*
Berenice, (*nonnulli codd.* Beronice; *de qua scriptura conf. Criticos ad Justin.* xxvi. 3, 2. *et* xxvii. 1, 2.) Magæ filia, et Magus mater, uxor Ptolemæi Evergetis, mater Ptolemæi Philopatoris, occiditur a Ptolemæo filio, Sosibii opera. v. 86. xv. 25, 2.
Berga, (ἡ Βίργη) *Macedoniæ oppidum; unde* Bergæus, Βεργαῖος, Antiphanes, *scriptor rerum incredibilium.* xxxiii. 12, 10.
Evemerum Eratosthenes Bergæum adpellavit, *id est, fabulosum scriptorem.* xxxiv. 5, 12.
Berœa, ἡ Βέροια, *urbs Macedoniæ. Hinc* Beroëusis, Βεροιεὺς, Medon. xxvii. 8, 5. *et* Βεροιαῖος *vel* Βεροιαῖος, Adæus, xxviii. 8, 1.
Berytus, Βηρυτὸς, Phœniciæ *s.* Cœlesyriæ urbs. Fauces ad Berytum, palsis Ptolemæi ducibus, occupat Antiochus. v. 61, 9 *sq.*
Arado profectus, Theoprosopon promontorium prætergressus, Berytum venit Antiochus Magnus, capta in transitu Botry, et crematis Triere et Calamo. v. 68, 8.
Bestiæ. vide Badista.
Bessi, Βησσοὶ, populus Thracicus; quorum fines invasit Philippus. xxiv. 6, 4.
Bethsan. vide Scythopolis.
Βία καὶ χειροκρατία; in eam degenerat Democratia. vi. 9, 7.
Bibliothecarum commoditas. xii. 27, 4.
Bionidas, Lacedæmonius, occisus a factione Ætolica. iv. 22.

Bippus, Argivus, Romam legatus. xxv. 2, 3. *et* 2, 11. *et* 3, 4.

Bithynia, Bithyni. *Conf.* Prusias.

Bithyniæ regnum ad Tibœtem pari jure, ac ad Prusiam, visum est pertinere. iv. 50, 9. quæcumque loca Bithyni Byzantiis in Mysia ademerant, restituere eis coguntur ex pacis lege. iv. 52, 9.

Biton et Cleobis, *Argiæ sacerdotis filii*, pietate in matrem insignes. xxiii. 18, 7.

Bodencus, Βώδιγκος, ab indigenis nominatur Padus fluvius. ii. 16, 12.

Bœarum agrum, τὴν τῶν Βοιῶν χώραν, in extrema Laconica, populatur Philippus. v. 19, 8.

Bœi, *sive* Boii, *si* Βοεῖ, oppidum Illyriæ ad Lychnidium lacum, captum a Philippo. v. 108, 8. *nisi* Βοβίων *pro vulgato* Βοιῶν *legendum, intelligendique cives oppidi, cui nomen* Bœbe, Βοβή.

Bœotarcha, Brachyllas. xviii. 26, 3.

Bœoti, Βοιωτοί.

socii Antigoni et Achæorum bello Cleomenico et Sociali. ii. 65, 4. iv. 9, 4. 15, 1 *seq.*

universæ Bœotorum gentis conventum (τὴν τῶν Παμβοιωτίων πανήγυριν) perfide violarunt Nicostratus Ætolus, Dorimachi pater, et Lattabus. iv. 3, 5. ix. 34, 11.

Bœoti, adversus Ætolorum, Romanorum et Attali societatem, opem implorant Philippi. x. 41, 3. *cf.* 42, 2. a T. Quintio impetrant, ut eis, qui contra Philippum militaverant, impune redire liceat; cui favori male respondentes, Brachyllam, Macedonibus faventem, Bœotarcham creant. xviii. 26.

Bœotorum, post Leuctrica tempora, minuta et perdita gloria. xx. 4 *seqq.* mox cum Achæis faciunt, mox rursus cum Ætolis; inde Macedonibus se tradiderunt; *cap.* 4 *seq.* inde ad convivia et crapulam conversi sunt. 4, 7. *et cap.* 6, 1 *qqq.* Ab eorum repub. Megarenses ad Achæos redierunt. 6, 7 *sqq.*

prætor Bœotorum Ameœocritus. xx. 4, 2.

Antiochum Thebis recipiunt Bœoti. xx. 7, 5.

novæ Bœotorum turbæ; exsules suos Romanis faventes recipere nolunt; Macedonibus favere pergunt; Achæis jus reddere recusant; inde Belli origo. xxiii. 2.

prætor Bœotorum Hippias, dein Alcetas. xxiii. 2, 3.

Commune Bœotorum dissolvitur, et Bœoti abstrahuntur a societate Persei. xxvii. 1.

mortuo Musippo, tranquillitas Bœotiæ redüit. xxxii. 21, 2.

Boii, Βοῖοι, Βοιοί, Βόϊοι. ii. 17, 7. 20, 1. *&c.*

Gallicus populus Cispadanus, inter Ananes *s.* Anamares et inter Lingones habitans. ii. 17, 7. 28, 4. conterminus ditioni Romanorum. ii. 21, 9. (*Cum his non confundendi* Bœi; *quos vide.*)

Boii, post Insubres, potentissimi (μέγιστοι) inter Galliæ Cisalpinæ populos. ii. 21, 1. *coll. c.* 17, 4. adversus Romanos profecti cum Etruscis, cæduntur ad Vadimonem lacum. ii. 20. suos reges Atin et Galatum occidunt, et mutuis cædibus in se ipsi grassantur. 21.

Boii et Insubres adv. Romanos incitant Gæsatas. 22 *seq.* In Boiorum ditionem, Romanorum in gratiam, impressionem facturi erant Veneti et Cenomani. ii. 24, 8. prælium committunt (*ad Telamonem*) cum L. Æmilio et C. Atilio Coss. ii. 28 *seqq.* braccati pugnant et levi sago induti. 28, 7. cominus fortissime pugnant, solo genere armorum victi. 30, 7. Romanis se tradunt. 31.

Boii et Insubres deficiunt a Romanis; Mutinam, Romanorum coloniam, obsident; Romanorum triumviros agris dividendis perfidi prehendunt; Romanam legionem cædunt, reliquos includunt. iii. 40. ad Boiorum fines accedit P. Scipio, Massilia rediens. 56, 6. Boii cum Hannibale amicitiam faciunt, eique Romanos triumviros vinctos tradunt, quos ille vero his custodiendos reddit. 67, 6 *sq.*

Bolax, Βῶλαξ, oppidum Triphyliæ. iv. 77, 9. in deditionem accipitur a Philippo. 80, 13.

Bolis, Cretensis, a Sosibio Sardes mittitur ad liberandum Achæum. viii. 17 *seq.* sed is Cretica perfidia Achæum Antiocho prodit. viii. 18 *sqq.*

Bomilcar, Βομίλκας, rex Carthaginis, pater Hannonis ejus qui in Hannibalis fuit exercitu. iii. 42, 6. *De eodem cf.* iii. 33, 3.

Bomilcar, Βομίλκας, classis præfectus Pœnorum, auxilio mittitur Tarentinis adv. Romanos. *Spicileg. Reliq. ex lib.* ix. *num.* 1.

Boodes, senator Carthag. ab Hannibale *seniore* in Liparam missus adv. Cn. Cornelium. i. 21, 6.

Bos, ἡ Βοῦς, locus in Asia, ad Bosporum Thracicum. iv. 43, *6 sq.* 44, 3.

Bos, *pecus*. Qui utrumque cornu tenet, bovis est compos; *proverbialis locutio.* vii. 11, 3. cornibus boum accensis, evadit Hannibal. iii. 93.

Bosporus, Cimmerius, ὁ Κιμμερικὸς Βόσπορος, os Paludis Mæotidis. iv. 39, 3. xxxiv. 7, 14.

Bosporus Thracicus, Βόσπορος Θρᾴκιος, iv. 39, 4. ejus descriptio. 43 *seq.* Bosporum ponte junxit Darius. 43, 2.

Bostar, ὁ Βόστως, τοῦ Βόστορος, dux Carthag. ab Hasdrubale ad Iberum fluv. missus adv. Romanos. iii. 98, 5. deceptus ab Abilyce Hispano, tradit ei obsides Hispanorum, qui Sagunti erant, Romanis prodendos 98 *seq.*

Bostarus, ὁ Βόστορος, dux Pœnorum in Africa adv. Atilium Regulum. i. 30, 1. auxiliorum præfectus in Sardinia, interficitur a rebellibus mercenariis. 79, 2.

Botrys, Βότρυς, Phœniciæ oppidum, captum ab Antiocho Magno. v. 68, 8. *De ejus situ conf.* Berytus.

Botrys, *Siculus*, scriptor obscœnus. xii. 13, 1.

Bottia, Βοττία, (*alias* Bottiæa, Βοττιαία) Macedoniæ regio. v. 97, 4.

Braccati Galli. ii. 28, 7.

Brachylles, Bœotus, *puto Thebanus*; filius (*ut videtur*) Neonis, nepos Ascondæ, Macedonibus faventium; victo Cleomene Spartæ præfectus est ab Antigono Dosone. xx. 5. comes Philippi in colloquio cum T. Quintio. xvii. 1, 2. victo a Romanis Philippo, cum aliis Bœotis, qui Philippo militaverant, a T. Quintio incolumis remittitur, et Bœotarcha a suis creatur. xviii. 26, 1—3.

permittente Quintio, occiditur a factione contraria, quæ cum Romanis faciebat. xviii. 26, 5 *sqq.* xx. 7, 3. xxiii. 2, 7.

Brasidas. *Fragm. hist.* 15.

Brennus. Pars Gallorum, qui cum Brenno patria excesserant, declinavit Delphicam cladem, et in Thracia sedes cepit. iv. 46, 1. Galli cum Brenno, victo Ptolemæo Cerauno, contemtis Macedonibus, in mediam Græciam irruerant. ix. 35, 3. eorum impetu soli Ætoli restiterant. ix. 30, 3.

Britania, ἡ Βρεττανική. Eam totam se peragrasse ait Pytheas, et multa mira de ea narravit. xxxiv. 5, 2 *et* 8. *c.* 10, 7.

de Britannicis insulis copiose se commodo loco dicturum promittit Polybius. iii. 57, 3. xxxiv. 1, 6.

de Britannia nemo mercatorum Massiliensium, nec Narbonensium, nec Corbilonensium, dicere quidquam inquirenti Scipioni potuerat. xxxiv. 10, 7.

Brochi, οἱ Βρόχοι, castellum in faucibus Cœlesyriæ. v. 46, 1. 61, 8. *Confer* Gerra.

Bruma. Circa brumæ tempus commissa est pugna ad Trebiam. iii. 72, 3.

Brundusium, Βρεντέσιον, *et* Βρεντήσιον, ἡ τῶν Βρεντεσινῶν πόλις. Brundusio Apolloniam cum exercitu adpellit Postumius. ii. 11, 7. priusquam conditum esset Brundusium, Tarentinus portus celeberrimus erat. x. 1, 9. Brundusium adpellit classis Rom. ex Asia rediens. xxii. 7, 16. Eumenes, ex Asia Romam petens, Brundusium adpellit. xxx. 17, 7.

vir Brundusinus Hannibali Clastidium prodidit. iii. 69, 1.

Bruta animantia, hominibus cautiora. xv. 21, 5 *sqq.* xvii. 15 *extr.* *Conf.* home.

Bruttia, ἡ Βρεττία; Bruttii, Βρέττιοι; in ora inferioris Italiæ. x. 1, 3.

per Dauniam et Bruttiam, Rhegium petit Hannibal. ix. 7, 10. res Bruttiæ Hannibali administravit Mago. ix. 25, 1. in Bruttiæ angulum conclusus est Hannibal. xi. 7, 1.

Bruttius ager, ἡ Βρεττιανὴ χώρα, ἡ Βρεττιανή. Eum populatur Amilcar Barca. i. 56, 3. eundem Agathyrnæis populandum dat M. Valerius Lævinus. ix. 27, 11. *coll. Liv.* xxxvi. 40.

Bruttiorum oppida, Badiza *et* Lampetia. xiii. 10, 1 *sq.*

Bubali pulcerrimi in Africa. xii. 3, 5.

Bubastus, ἡ Βουβαστὶς, urbs Ægypti; ejus præfectus Adæus. xv. 27, 6.

Bucaras, fluv. Africæ. *Sic ex Polyb. citavit Suidas; vide* Bacara, *et conf.* i. 75, 5.

Buccina signum datur vigiliarum. vi. 35, 12.

buccina convocantur greges in Italia. xii. 4, 6 *sqq.*

Buchetum, *vel* Buchetus; Βουχιτὸς *vel* Βουχιτὸν, oppidum Epiri: εἰς Βουχιτὸν, xxii. 9, 8. *ubi perperam vulgo* εἰς Βουλιτὸν, Buletum, *edebatur.* *Straboni* Βουχαίτιον.

Bumilcar. *vide* Bomilcar.

Bura, Βούρα, urbs Achæorum ex XII primis olim fœderatis. ii. 41, 8.

Burii, οἱ Βούριοι, instaurato dein fœderi mox accedunt, occiso tyranno. ii. 41, 18.

Bylazor, Βυλάζωρ, urbs maxima Paoniæ, occupatur a Philippo. v. 97, 1 *sqq.*

Byrsæus. *vide* Byzacium.

Byttacus, Macedo, levi armaturæ præfectus in exercitu Antiochi in Cœlesyria. v. 79, 3. 82, 10.

Byzacium, ἡ Βυρσάκις (*sive* Βυρσακῖτις) Africæ regio. iii. 23, 2. xii. 1, 5.

Byzantium, Βυζάντιον, ἡ τῶν Βυζαντίων πόλις. iv. 39, 5. 43, 7. 44, 1.

situs urbis a mari opportunissimus. iv. 38. *et* 44. incommodus a parte continentis, unde perpetuis bellis Byzantii premebantur a Thracibus et Gallis,

Tantaleum sæpe supplicium patientes. iv. 45 *seq.*

Byzantiis gratiam debent Græci, quibus carendum foret omni fructu commercii e Ponto, si Byzantii eos prohibere vellent transitu per Bosporum. iv. 38, 6 *et* 10. Gallis gravissima tributa pendunt, quare portoria a navigantibus in Pontum exigere coguntur. 46.

Bellum Byzantiis indicunt Rhodii. iv. 47. Byzantii auxilia petunt ab Attalo et Achæo, quorum mutuum inter se bellum dirimere iidem statuerunt. 48, 1. 49, 2. eis iratus est Prusias, quod ad Soteria ipsius legatos non misissent. 49, 3. Mysiæ partem tenent in Asia, quam eis eripit Prusias, et Hieron castellum, magno ære emtum. 50, 2 *sqq.* Tibœtem adv. Prusiam excitant. 50, 1 *et* 8 *sq.*

Pacem faciunt Byzantii cum Rhodiis et Prusia, qua nullum amplius vectigal a navigantibus in Pontum se exacturos promittunt. iv. 52, 5.

Byzantiis intercedentibus, Ptolemæus Philopator legationibus differt Antiochum Magnum. v. 63, 5. eisdem, contra Thraciæ regulos, auxilia promittit Philippus. xxiii. 14, 12.

C.

Cabyla, Καβύλη, urbs Thraciæ. xiii. 10, 9.

Gentile Cabilenus, Καβυληνός. *ibid.*

Cadi, Κάδοι, oppidum Asiæ, *in Phrygiæ, Mysiæ et Lydiæ confinibus.* xxxiii. 10, 8. Quadi *Casaub.*

Cadmea, Καδμεία. per dolum capta a Phœbida Lacedæmonio. iv. 27, 4.

Caduceus apud Græcos, olivæ ramus apud Gallos aliosque barbaros, pacis signum et amicitiæ. iii. 52, 3.

Hastam simul et caduceum mittere; *proverbium.* iv. 52, 3.

Cadusii, Καδούσιοι, Asiæ populus, a septentrione Mediæ. v. 44, 9. Cadusii in exercitu Antiochi. v. 79, 9.

L. Cæcilius *Metellus*, Cos. cum C. Furio, Thermam et Liparam capit. i. 39. ad Panormum cædit fugatque Asdrubalem. 40.

Lucius *Cæcilius Metellus, prætor*, cadit in pugna cum Gallis ad Arretium oppidum. ii. 19, 8.

Q. Cæcilius *Metellus*, legatus Roman. ad judicandas Philippi cum finitimis populis controversias. xxiii. 6, 6. 10, 1. 11, 1 *sqq.* objurgat Achæos ob ea quæ Spartæ egerant prætore Philopœmene. 10, 2 *sqq.* 12, 8. postulat concilium gentis Achæorum, quod ei negant magistratus, quod scriptum senatus mandatum non haberet. 10, 10 *sqq.* 12, 5 *sqq.* inique ab eo secum actum queritur Philippus. xxiv. 2, 7.

denuo legatus mittitur in Peloponnesum. xxiv. 4, 8.

Q. Cæcilius *Metellus*, prætor Macedoniæ, legatos mittit ad Achæos, sed conditiones ejus temere respuuntur. xxxviii. 4, 1 *sqq. cf.* 5, 9. rursus. xl. 4. Diæum cum exercitu opprimit in Phocide. xl. 6, 11. *et Spicileg. ex lib.* xl.

Calabri, Καλαβροί, in ora inferioris Italiæ. x. 1, 3.

Calamæ, *al* Καλάμαι, Messeniorum castellum, proditione captum a Lycurgo, tyranno Spartanorum. v. 91, 4.

Calamitatum recordatio incitat ad odium adversus earum auctores. ix. 10, 10.

Calamus, Κάλαμος, Cœlesyriæ. *s. Phœniciæ* oppidum, crematum ab Antiocho. v. 68, 8. *De ejus situ conf.* Berytus.

Calamus odoratus, ὁ μυρεψικὸς κάλαμος, colligitur e paludibus quæ sunt in Marsya Campo. v. 45, 10.

Calchedon, Καλχηδών, ἡ Καλχηδονίων πόλις. *Sic scripsi cum codd. nostris, pro vulgato* Chalcedon, Χαλκηδών. *Vide* iv. 39, 5. urbs ad ostium Bospori Thracici a parte Propontidis, ex adverso Byzantii. iv. 39. ejus situs multo incommodior, quam situs Byzantii. 43, 8 *sqq. et* 44.

Calchedonios, quum Ætolorum essent socii, Philippus, ipse licet Ætolis nuper reconciliatus, ab Ætolorum societate abstraxit, et sibi adjunxit. xv. 23, 8 *sq.*

Calculis in abacis similes sunt auliei. v. 26, 13.

Calela *vel* Calena, Καλήλη *sive* Καλήνη, arx in agro Larinate. iii. 101, 3.

Caleni, Καληνοί, *cives oppidi* Campaniæ, *cui Calas nomen*, a septentrione Capuæ. iii. 91, 5.

Calicœni, Καλίκαινοι, gens Illyrica, Macedoniæ vicinæ, cujus oppidum Bantiam præsidio occupavit Philippus. v. 108, 8.

Callias, Tespiensium legatus Romam. xvii. 1, 1.

Callias, pancratiastes, legatus Atheniensium in Ægyptum. xxviii. 16, 4.

Callicrates, Leontesius Achæus, humilis adulator Romanorum, Romam legatus in causa exsulum Spartanorum, Achæos prodit. xxvi. 1—3.

prætor creatur Achæorum, commen-

datus a Romanis, 3, 7 *et* 14. Ptolemæis auxilia petita non mittenda censet, invidia Lycortæ maxime ductus. xxix. 8—10. Romanis imperatoribus et X legatis gratulatur victoriam de Perseo relatam, et populares suos calumniatur. xxx. 10, 3 *et* 9. inde reversus, vulgo exosus omnibus. xxx. 20.

responso a senatu legatis Achæorum dato inflatur. xxxi. 3, 8 *et* 12. contendit, Achæis absque Romanorum voluntate nec bellum cuiquam inferre licere, nec opem ferre. xxxiii. 15, 7.

Callicritus, legatus Bœotorum Romam. xxiii. 2, 8.

Calligiton, Καλλιγίτων, pater Cothonis, hieromnemonis Byzantiorum. iv. 52, 4.

Callinicus; *vide* Seleucus.

Calliope, Καλλιόπη, urbs Parthorum. x. 31, 15.

Callipolis, Καλλίπολις, opp. Ætoliæ. xx. 11, 11.

Callisthenes, refert epigramma in columna ad aram Jovis Lycæi Messenæ in honorem Arcadum. iv. 33, 2 *sq.* rempubl. Cretensium similem esse contendit Laconicæ. vi. 45, 1.

Callisthenis imperitiam in narrandis rebus ad militiam pertinentibus, præcipue in exponenda pugna Alexandri et Darii in Cilicia, *perstringit Polybius.* xii. 17. Alexandrum Callisthenes in Deorum numerum noluit referre. xii. 23, 4 *sq.*

Callistratus, legatus Eleorum Chalcidem ad Antiochum. xx. 3, 1 *et* 5.

Callonitis. Καλλονῖτις. *Sic vulgo Græce editur* v. 54, 7. *pro* Χαλωνῖτις, *vel pro* Χαυωνῖτις, *quod voluit Wesseling.*

Calpitus *s.* Calpitum, Κάλπιτος *vel* Κάλπιννος, *si vera scriptura*, Galatiæ oppidum. xxv. 4, 8.

Calumniandi novum genus, non obtrectando, sed laudando. iv. 87, 3 *sqq.*

Calycadnus, ὁ Καλύκαδνος, promontorium Ciliciæ; ultra illud belli caussa navigare prohibetur Antiochus. xxii. 26, 14.

Calydonia, Calydoniorum ager, ἡ Καλυδωνία, in Ætolia; eum populatur Philippus, et oppidum capit cui nomen Elæus. iv. 65, 6 *sq.* eamdem Calydoniam populantur Achæi. v. 95, 11.

Calydonius Damocritus; *vide suo loco.*

Calynda, ἡ Κάλυνδα, urbs Cariæ; eam a Romanis sibi petunt Rhodii. xxxi. 16, 1 *sq.*

Calyndenses, Καλυνδεῖς, Rhodiis se tradunt. xxxi. 17.

Camarina, ἡ Καμάρινα πόλις, in Sicilia, expugnatur a Romanis. i. 24, 2. prope eam tempestate perit classis Romanorum. i. 37, 1.

Camartes. *vide* Camers.

Cambylus, præfectus Cretensium in exercitu Antiochi ad Sardes. viii. 17, 4 *sqq.* cum Bolide Cretensi decipit Achæum, et Antiocho prodit. viii. 18 *sqq.* utpote Cretensis, natura varius et astutus. 18, 4.

Camers *vel* Camars ager, Camartium *vel* Camertium fines, ἡ τῶν Καμερτίων χώρα. Ibi Galli et Samnites magna clade adficiunt Romanos, *ad Clusium oppidum in Etruria.* ii. 19, 5.

Κάμνων χώραν *mendosa scriptura codicis MSti* xxv. 4, 9. *pro* Μαμερτίνων χώραν.

Cammani, Καμμανοί, a Ti. Graccho sub imperium Rom. rediguntur. xxxi. 9, 1.

Campani, Καμπανοί. mercenarii Agathoclis, vi potiuntur Messana urbe Siciliæ. i. 7, 2 *sqq.* Mamertinos se ipsi adpellant. i. 8. *conf.* Mamertini.

Campanorum numerus ad militiam inscriptorum bello Gallico Cisalpino. ii. 24, 14.

Campanus Decius. *vide* Decius.

Campania, τὰ κατὰ τὴν Καμπάνην πεδία, ab Hannibale vastata. iii. 91 *sq.* ἡ Καμπανία. vii. 1, 1. *Conf.* Capua.

Campi Phlegræi; *vide* Phlegræi. Campi Magni; *vide* Magni. Campi circumpadani; *vide* Gallia Cisalpina.

Campos Amycæ. Apiæ campus. Campus Maryas, Campus Martius. Campus Pulcer. Thebes campus. *Vide* Amycæ, Apia, Maryas, Ἄρεως πεδίον, Pulcer, Thebe.

Camus, *s.* Camum, Καμοῦς sive Καμοῦν, (*alias* Καμὸν) oppidum Cælesyriæ *in Decapoli trans Jordanem*, captum ab Antiocho. v. 70, 12.

Candasa, Κάνδασα, castellum Cariæ. xvi. 41, 6. *Conf. c.* 11, 1.

Candavia, Κανδαυία, mons Illyrici, per quem ducta est via Ignatia. xxxiv. 12, 2.

Canes dicuntur galeotæ vel xiphiæ pisces. xxxiv. 2, 15.

canes et alia animantia sæpe conciduntur a Romanorum militum furore, in urbibus vi expugnatis. x. 15, 5.

Canis ortus, signum nautis infestum. i. 37, 4. sub canis ortum augetur Padus fluv. ii. 16, 9. *et* Euphrates. ix. 43, 4.

Canna, ἡ Κάννα, τῆς Κάννης, τὴν Κάννην, oppidum Apuliæ. iii. 107, 2. *Romanis in plur. num.* Cannæ, *et sic in plur. Κάννας apud Polyb.* xv. 7, 3. 11, 2.

oppido superiori anno diruto, arcem Cannæ, ubi horreum erat Romanorum, motis Gerunio castris, cepit Hannibal. iii. 107, 2.

Pugna Cannensis, ἡ περὶ Κάννας μάχη, iii. 117, 1. v. 105, 10. ad oppidum Cannam et Aufidum fluvium pugnata. iv. 1, 2. ejus descriptio. iii. 115—117. post eam maxima Italiæ pars ad Pœnos defecit. v. 111, 8. xv. 7, 8. *coll.* iii. 118. post eamdem captivos redimere nolunt Romani. vi. 58, 2.

Canopus, Κάνωβος, urbs Ægypti. v. 89, 1.

Canuleius, senator Romanus, qui legationem in Ægyptum obierat. xxxi. 18, 4.

Canusium, Κανύσιον, oppidum Apuliæ. iii. 107, 8.

Cap blanc, Argennum promontorium. xvi. 7, 2.

Caphyæ, αἱ Καφύαι, oppidum Arcadiæ, a Cleomene occupatur. ii. 52, 2. in agro Caphyensium, τῶν Καφυέων, cum Ætolis pugnant Achæi, duce Arato, fugantur-que. iv. 11 *seqq.* Caphyas venit Philippus. iv. 68, 6. 70, 1. indeque Psophidem. iv. 70, 3—5.

Capillamenta Hannibalis. iii. 78, 2 *sqq.*

Capilli præparati 300 talenta Sinopensibus mittuntur a Rhodiis. iv. 56, 3.

Capita allioram. xii. 6, 4 *sq.*

Capitis reis Romanis potestas est in exsilium spontaneum secedendi. vi. 14, 7.

Capitolium, Καπιτώλιον, Καπιτόλιον. Capitolio excepto, Roma capta a Gallis. i. 6, 2. ii. 18, 2. Capitolium ornatur signis militaribus et maniacis Gallorum. ii. 31, 5. in Capitolio instituitur quotannis delectus militum. vi. 19, 6.

Capitolinus Jupiter, Ζεὺς Καπιτώλιος *vel* Καπιτώλιος. iii. 22, 1.

Cappadociam invadit Pharnaces. xxv. 4. rex Cappadocum Ariarathes, τῶν Καππαδόκων, (a sing. ὁ Καππαδόκης, Cappadox, xxxi. 13, 2.) xxv. 4, 9.

Cappadocia, a Tauro monte et Lycaonia usque ad Ponticum mare porrecta. *Fragm. histor.* 10. Nomen est Persicum, *de cujus* vi et origine *vide idem Fragm. hist.* 10. de finibus Cappadociæ ad Taurum montem, *conf.* xxxiv. 18, 4.

Cappadocia ad Pontum, Καππαδοκία ἡ πρὸς τῷ Εὔξεινος, *Sic vocatur* regnum Mithridatis. v. 43, 1 *sq.*

Captivi. Captivorum spectaculo milites suos hortatur Hannibal. iii. 62 *seq.* captivos Gallos sine pretio dimittit Hannibal; iii. 77. pariter captivos Italos, socios Romanorum. iii. 85, 3 *sq.* captivos ex pugna Cannensi (iii. 117, 7 *sqq.*) redimere nolunt Romani. vi. 58. captivos Hispanos fideliter curat Scipio; x. 17. et sine pretio dimittit. x. 41, 10.

Capua, Καπύη. Campos circa Capuam olim possederant Etrusci. ii. 17, 1. eosdem campos petit Hannibal. iii. 90, 10. eorum situs et opulentia. 91.

Capuanorum *s.* Campanorum pars (Καπυωνῶν τινες) Hannibalem advocarunt post pugnam Cannensem. iii. 118, 3. *Rursus* Καπυωνοί, Capuani ix. 9, 8. *sed* Καπυηνοί ix. 5, 6.

Capuani in Campania (Καπυήνοι οἱ ἐν Καμπανίᾳ) luxu superantes Crotoniatas et Sybaritas, a Romanis ad Hannibalem defecerunt. vii. 1, 1 *sq.* *Adde Spicileg. relig. ex lib.* vii.

Capuam obsidet Appius, obsessus ipse ab Hannibale. ix. 8. Appium Hannibal, Romam petens, frustra studet a Capua abstrahere. ix. 4, 8. 7, 7. Capuæ oppugnationem premunt Romani. ix. 5, 8.

vinum arbustivum Capuæ. xxxiv. 11, 1.

Carchi, Κάρχυ. (an Carduchi? Καρδοῦχοι?) Asiæ populus, Zagrum montem incolens. v. 44, 7.

Cardaces, Κάρδακες, *militum mercenariorum genus in Asia.* mille Cardaces, duce Lysimacho Gallo, in Antiochi acie ad Raphiam. v. 79, 11. 82, 11.

Caria, Cares. ἡ Καρία, οἱ Κᾶρες.

Cariam, cum regibus Ægypti pareret, invadit Philippus. iii. 2, 8. (*conf.* xvii. 2, 3.) xvi. 11 *seq.* et ibi hiemat. xvi. 24.

Lycia et Caria usque ad Mæandrum Rhodiis dantur a Romanis post bellum Antiochicum. xxii. 7, 7. 27, 6. xxiii. 3, 7. non pro munere, sed ut amici et socii. xxvi. 7. liberi pronunciantur Lycii et Cares. xxx. 5, 12 *et* 16. *Conf.* xxxi. 7, 4.

Carico bello magnam olim cladem passi erant Issenses. xvi. 12, 2.

in Care faciendum periculum; *proverb.* ἐν Καρὶ τὴν πεῖραν. x. 32, 1. *Sic* Carum militum per contemtum *meminit Cleomenes* v. 36, 5.

genere Car fuit Hermeas, princeps minister Antiochi. v. 41, 2.

Carmania, ἡ Καρμανία, Asiæ superioris regio.

ex Arachosia, per Drangianam, in Carmaniam rediit Antiochus, ubi hiemavit. xi. 34, 13.

Carmani, Καρμανοί et Καρμάνιοι, in exercitu Antiochi. v. 79, 3 *et* 7. 82, 12.

Carneades Philosophus Romæ. *Spicileg. ex lib.* xxiii.
Carnium, Κάρνον, locus Laconiæ, Apollini sacer. v. 19, 4.
Carpetani, Καρπήσιοι, populus validissimus Hispaniæ; pæne opprimunt Hannibalem, mox ab eo ipsi oppressi. iii. 14. *conf. ve.* 1. Καρπησσοί. x. 7, 5.
per eorum fines transit Tagus fluv. iii. 14, 5. urbem in Carpetanis obsidet Asdrubal. x. 7, 5.
Carsenses, Καρσῆς, *forsan* Καρσεῦς, *a Carseo, Troadis oppido.* Eos terrens, ad obsequium redigit Attalus. v. 77, 7 *seq.*
Carsignatus, regulus Galatiæ in Asia, qui cum Pharnace fecerat, frustra legatos de pace mittit ad Eumenem et Attalum. xxv. 4, 6 *seq.*
Carthæa, Καρθαία, una e quatuor urbibus Cei insulæ. xvi. 41, 7.
Carthago, Καρχηδών. Carthaginienses, Pœni Καρχηδόνιοι.
situs urbis, inter Uticam et Tunes. i. 73. ad Bacaram fluvium. 75.
Carthaginiensium ditionem in Sicilia carpunt Mamertini. i. 8, 1. ab Carthag. auxilium adversus Syracusanos petit pars Mamertinorum. i. 10. inde prima certamina Pœnorum cum Romanis, ab altera parte advocatis, *ibid. et seqq.* postquam olim fœdera Romanis ac Pœnis intercessissent. iii. 22 *seqq.*
ante primum bellum Punicum Pœni jam, præter Siciliæ partem, plurimas etiam partes Hispaniæ et insulas omnes Sardoi et Etrusci maris in potestate habuerant. i. 10, 5.
Pœni ducem suum, arce Messanæ excedentem, cruci adfigunt. i. 11, 4 *seq.* Messanam obsidentes, in fugam vertuntur ab Appio. i. 12.
Belli *Punici primi* initium. i. 16. *Conf.* Sicilia. Siciliæ plurimæ urbes deficiunt a Pœnis ad Romanos. i. 16, 3. capto Agrigento, Pœnos penitus Sicilia ejici posse sperant Romani. i. 19, 2. Pœni maris tenent imperium. 20, 5. 39, 10. re nautica præstant. vi. 52, 1. naves Romanor. cum duce Cn. Cornelio ad Liparas capiunt. i. 21. navali prælio a Duilio vincuntur. 23. classe 350 navium tectarum, ultra 150 millia hominum tenente, in altum evehunt; i. 25, 9. 26, 8. et tamen vincuntur a Romanis navali pugna ad Ecnomum. 27 *seq.* in Africa rursus vincuntur fugaturque a Regulo. 30. non sua, sed ducum culpa. 32, 2. post varia belli facta, *quæ copp. seqq. exponuntur*, Pœni Romanis Sicilia cedunt. i. 62. bello Siculo prorsus attriti. 71, 8.
Pœni bellum habent cum mercenariis suis et subditis rebellibus; Bellum Africum. i. 65 *seqq.* 70 *seqq.* duris tributis premebant subditos. 72. Sardinia cedunt Romanis. i. 88. iii. 10, 3.
Carthaginensium antiqua Fœdera cum Romanis. iii. 22 *seqq.*
de *Secundo Punico* bello, *vide* Hannibal, et Hannibalicum bellum. In eo bello equitatu maxime valent Pœni. iii. 110, 2. 117, 4. ix. 3, 9.
rex Carthaginis, Bomilcar. iii. 41, 6. 33, 3. vi. 51, 2.
longitudo ditionis Carthaginiensium in Africa. iii. 39, 1 *sq.*
Carthaginienses, victa a Cn. Scipione ad Iberi ostia et magnam partem perdita Punica classe, aliam submiserunt; quæ, cum obiter Pisas adpellere et cum Hannibale communicare vellet, a Cn. Servilio repulsa est, et Africam repetere coacta. iii. 96.
sive Romani bello vicissent, sive Pœni, in Græciam arma translaturi erant victores. v. 104, 3.
Respublica Carthaginiensium, collata cum rep. Romana. vi. 51 *seq.* tempore secundi belli Punici jam consenescebat Carthago, Roma cum maxime vigebat. vi. 51, 5.
cum Pœnis Hieronymus fœdus facit de dividenda Sicilia. vii. 4. Pœnorum fœdus cum Philippo. vii. 9. Carthaginiensium numen. *ibid. ve.* 2.
Seniorum collegium, γερουσία, γερόντων; senatus, σύγκλητος. vi. 51, 2. x. 18, 1.
consternatio Carthagine, postquam castra Sypbacis et Asdrubalis incendit Scipio. xiv. 6. acie victi Pœni in Magnis Campis, varia consilia capiunt. xiv. 8 *seq.* Postquam supplices pacem petierant, et confirmandarum conditionum pacis caussa a Scipione scriptarum Romam legatos miserant; induciarum tempore commeatum intercipiunt Romanorum, et legatis insidiantur Scipionis. xv. 2 *seqq. cf.* 8, 7. Victo Hannibale a Scipione, xv. 9—16. pace Pœnis data a Romanis finitur Bellum Punicum secundum. 17—19.
Carthaginienses quotannis Tyrum primitias frugum Diis patriis mittunt. xxxi. 20, 12.
Emporiis circa Syrtin minorem cedere Masanissa coguntur iniquo Romanorum judicio. xxxii. 2.
Tertio bello *Punico*, missis Romam legatis, Romanorum fidei se tradunt Pœni. xxxvi. 1, 9. obsides poscit senatus, quos illi mittunt *c.* 2 *seq.* arma omnia tradere jubentur. 4 *seq.* sede

mutare jubentur; dein funditus delentur. iii. 5, 5. Carthaginis oppugnatio et excidium. xxxix. 1—3. *et Spicileg. ex lib.* xxxix.

Pœnis insita avaritia et dominandi libido. ix. 11, 2.

Carthagine et Alexandriæ in publicis tumultibus pueruli non minus quam viri tumultuari solent. xv. 30, 10.

Carthago Nova, in Hispania, Νία Καρχηδών, Καινὴ πόλις, ἡ καινὰ τὴν Ἰβηρίαν Καρχηδών. ii. 13, 1. iii. 13, 7. 39, 6. x. 15, 11.

condita ab Asdrubale, Hamilcaris genero. ii. 13. situs et descriptio urbis. x. 10. a freto Herculeo abest stadia 3000, ab Ibero fluv. stadia 2600. iii. 39, 5 *seq.*

ibi hiemare consueverat Hannibal. iii. 13, 7. 15, 3. 33, 5. fuit enim veluti caput et sedes imperii Pœnorum in Hispania. iii. 15, 3. x. 10, 9. Ibidem hiemat Asdrubal. iii. 76, 11.

eam oppugnat expugnatque Scipio Africanus Major. x. 6—19. commoditates urbis. x. 8. argenti metalla. x. 10, 11. xxxiv. 9, 8 *seqq.*

Carthalo, collega Adherbalis, ab eo Drepanis Lilybæum missus, classem Roman. Lilybæum obsidentem partim capit, partim cremat. i. 53. insidiatus classi L. Junii a Pachyno advenienti, tempestatem, quæ illam perdit, sua providentia effugit. 54.

Carthæa. iii. 13, 5.

Carynea; Carynensis. Sic mendose olim legebatur. ii. 41, 14. *pro* Cerynea, Cerynensis.

Carystus, Κάρυστος, Euboeæ urbs, liberatur a senatu Rom. post bellum Philippicum. xviii. 30, 11.

Cassander; *vide* Cassander.

Casius mons, τὸ Κάσιον, Ægypti; propter eum Ptolemæus exercitum in Cœlesyriam ducit. v. 80, 2.

Caspiæ Pylæ, Κασπίαι πύλαι, in Media. v. 44, 5.

Cassander, rex Macedoniæ, urbibus Achæorum præsidia imponit. ii. 41, 10. ix. 29, 5 *seq.*

victo Antigono, Cassander, cum Lysimacho et Seleuco deliberans, universam Syriam Seleuco adtribuit. v. 67, 8.

Athenienses, concessa ceteris Græcis omnium rerum honestarum gloria, Cassandro imperata faciunt. xii. 13, 11.

Cassander, *s.* Casander (*nam perinde est,*) Ægineta, apud Achæos conqueritur de patria ab Ætolis Attalo vendita, et libertatem Æginæ repetit ab Eumene. xxiii. 8, 9.

Cassander Corinthius, Leucade cum navi in portu stans prope Illyriorum lembos, violata fide ab Illyriciis capitur. v. 95, 3.

Cassander *s.* Casander, Philippi minister, regis jussu ingentem cædem Maroneæ edit. xxiii. 13, 3 *sqq.* tum in speciem Romam missus a Philippo, in via jussu ejusdem e medio tollitur. 14, 1 *et* 5.

Κασταλών. *vide* Castulo.

Castorum ædes; *vide* Dioscurium.

Castra ad Ctesiphontem, *ex vulgata olim scriptura.* v. 45, 4.

Castra Pyrrhi; *vide* Pyrrhi castra.

Castrorum metatio et descriptio apud Romanos. vi. 27—32. in itinere. 41. melior ratio apud Romanos, quam apud Græcos. 42.

castrense sacramentum; ministeria castrensia; vigiliæ, et quæ huc spectant. vi. 33 *seqq.*

Castulo, *vel* Castulon, Κασταλών, *urbs et mons Oretaniæ* in Hispania. x. 38, 7. xi. 20, 5.

Casus alieni, efficacissimi ad ferendas fortunæ mutationes. i. 1, 2. in bello cogitemus inopinatis casibus esse locum. ii. 4, 5. casus adversos, prudentes in suam utilitatem convertere norunt. v. 88, 3. casus fortuiti, non res gestæ, adpellanda sunt ea quæ in bello sine certo consilio eveniunt. ix. 12, 6. *Conf.* Fortuna.

Catabathmus magnus, ὁ Μέγας Κατα-βαθμός, locus acclivis in aditu Cyrenaicæ, ex Ægypto venienti. xxxi. 26, 9.

Cataphracti equites. xxxi. 3, 9.

Catapultæ Uticensium, ante urbem locatæ ab Hannone, in hostium perveniunt potestatem. i. 74, 4 *et* 12.

Catarracta ad portam urbis Salapiæ. *Spicileg. lib.* x. *num.* 2.

Catarractæ Oxi fluvii. x. 48.

Catenis onerari M? Acilius jubet Ætolos, qui fidei Romanorum se permiserant. xx. 9.

Catillones in legendis historiis. iii. 57, 7. catillonem et heluonem fuisse Aristotelem, ait Timæus. xii. 9, 4.

Cato. *vide* Porcius.

Cavarus, rex Gallorum Thraciam incolentium, cui tributum pendebant Byzantii. iv. 46, 3 *sq.* pacem conciliat inter Byzantios et Prusiam, Bithyniæ regem. iv. 52, 1 *sq.* viii. 24, 1 *sq. Conf.* iv. 51, 8.

Caucasus *Indicus*, Καύκασος; ex eo originem ducit Oxus fluvius. x. 48, 4. eo superato, Antiochus M. in Indiam venit. xi. 34, 11.

Caudini, Καυδῖνοι. *Sic forte legendum* iii. 91. 5. *pro* Daunii, Δαύνιοι.

Caulon, (ἡ Καυλωνία,) *urbs* Magnæ Græciæ. *Cives* Caulonitæ cum vicinis civitatibus Jovi Homorio *s.* Homario communem ædem ponunt. ii. 39, 6.

Caunus, Καῦνος, urbs Cariæ; in eam confugit Polyaratus. xxx. 9, 12. eam a Ptolemæi ducibus emerant Rhodii. xxxi. 7, 6.

Caunii, *oi* Καύνιοι, Rhodiis contributi, xxx. 9, 13. deficiunt a Rhodiis. xxx. 5, 11. ab eis rursus subiguntur *ibid. vs.* 13 *seq.* Romam legatos mittunt; senatus Rhodios præsidia deducere Cauno jubet. xxx. 19, 3 *sqq.* xxxi. 1, 2.

a Cauniis Calyndenses deficiunt ad Rhodios. xxxi. 17.

Caupones Galliæ Cisalpinæ recipiunt hospites semisse per diem. ii. 15, 5 *seq.*

Causa. Distinguendum est inter causam, initium, et prætextum rerum gestarum. iii. 6 *seq.*

causæ eventuum maxime notandæ. iii. 7, 7. 31, 11 *sqq.* 32, 6.

Celtæ, Κελτοί. *vide* Galli *et Gallia.*

Celtiberi, Κελτίβηρες. Celtiberia, Κελτιβηρία.

In Celtiberiæ et Iberiæ confinibus erat urbs Saguntum. iii. 17, 2. Celtiberiæ urbes 300 eversæ perhibentur a Ti. Graccho prætore xxvi. 4. *eodem* Tiberio prætore Celtiberi Fœdus pepigerunt cum Senatu Romano; quod fœdus illi postea restitui sibi petunt. xxxi. 2, 15.

Celtiberorum auxilia Carthaginem opportune adveniunt adv. Scipionem; xiv. 7, 5 *sqq.* mox in pugna perennt 8, 9 *sqq.* Celtiberi equites, in pugna ex equis descendunt. *Fragm. hist.* 13. Celtiberorum gladii. *Fragm. hist.* 14.

Celtiberis bellum inserunt Romani. iii. 5, 1. xxxv. 1—5. bellum illud, igneum. xxxv. 1. cum Celtiberis induciæ paciscitur M. Marcellus. *c.* 2. continuatur bellum. c. 3 *sqq.* *Conf.* Titti, Belli, *et* Aravacæ.

Celtici, *oi* Κελτικοί, populus Hispaniæ, vicinus Turdetanorum. xxxiv. 9, 3.

Cenchreæ, Κεγχρεαί, Corinthi portus ab ortu. v. 29, 5. 101, 4. ibi cruciatur et mari mergitur Aristomachus, Argivorum tyrannus. ii. 59, 1. 60, 7 *sq.* Cenchreis lembos suos per Isthmum transvehit Demetrius Pharius. iv. 19, 7 *sqq.* pariter Philippus. v. 101, 4. Attalus Sicyone Cenchreas abit. xvii. 16, 6.

Cenomani, Γενομάνοι, Κενομάνοι, populus Gallicus, juxta Insubres incolens, secundum Padum fluv. ii. 17, 4.

Cenomani et Veneti Romanorum partibus accedunt. ii. 23, 2 *sqq.* 24, 7. 32, 4. inter Insubrium fines et Cenomanorum, interfluit Clusius amnis. 32, 4.

Censores Romæ singulis lustris magnas impensas faciunt in reficienda et extruenda ædificia publica. vi. 13, 3.

locant opera publica et vectigalia. vi. 17, 3.

Centauri, qui Pelium incoluere. viii. 11, 13.

C. Centenius auxilio mittitur Flaminio ad Tarsimenum lacum cum 4000 equitibus, qui partim interficiuntur, partim vivi capiuntur. iii. 86.

Cento. *vide* Claudius.

Centronius. *vide* Centenius.

Centum familiæ Locrensium. xii. 5, 6 *sqq.*

Centuriones, ordinum ductores, Κεντυρίωνες, ταξίαρχοι. vi. 24, 1 *sqq.* eorum officium 24, 7 *sqq.* locus in castris. 30, 5. centurio primi manipuli triariorum curam habet, ut signum buccina singulis vigiliis detur. vi. 36, 5. in itinere, centuriones nonnulli cum tribuno præeuntes designant castra. 41, 1 *sq.*

Centuripa, Κεντόριπα, opp. Siciliæ, prope Cyamosorum amnem. i. 9, 4.

Cephallenia insula, ἡ Κεφαλλωνία. Ejus situs v. 3, 9 *sq.* *incolæ*, Cephalleni *et* Cephallenii, Κεφαλλῆνες. Κεφαλλανοί, Κεφαλλήνιοι. iii. 3, 6. xxii. 18, 5.

Cephalleniorum navibus commodate utuntur Ætoli ad populandas Epiri et Acarnaniæ oras. iv. 6, 2, *et* 8. v. 3, 7.

Cephalleniam invadit Philippus. v. 3 *seq.* oppidum Pronnos, expugnare difficile, omittit. v. 3, 3 *sq.* Paluntem oppugnat, sed per Leontii perfidiam oppido non potitur. v. 3, 4 *sqq.* *et cap.* 4. per Etesias uno die ex Cephallenia in Messeniam trajici potest. v. 5, 3. ad Cephalleniam cum classe stans Philippus, classem Romanam observans, Panico terretur. v. 109, 5. 110, 1 *sqq.* circa Cephalleniam deprehensi legati Ætolorum, vincti abducuntur ab Epirotis. xxii. 9, 7

Cephallenia excipitur a pace Romanor. cum Ætolis. xxii. 13, 5. 15, 12. Cephalleniam cum exercitu petit M. Fulvius Cos. xxii. 13, 13 *sq.* et Samen urbem vi capit. xxii. 23, 1. *conf.* iii. 3, 6.

ad Cephallen. cum classe stat C. Lucretius. xxvii. 6, 1.

Cephalo, familiaris Philippi famulus. viii. 14, 5.

Cephalus, Epirota, Molossus, (xxx. 6, 8.) vir prudens et probus, in reipub. administranda fidem servans Romanis, nec

tamen humiliter eis obsequens; per calumnias Charopis cogitur ad Perseum confugere, ne indicta causa Romam abduceretur. xxvii. 13. Molossorum gentem ad Persei partes abstraxit, ad extremum fortiter occubuit. xxx. 7, 2 *sq.* (*Videtur sibi ipse mortem conscivisse. Conf. ve.* 8. *et c.* 8, 3.)

Cephisodorus, Atheniensium legatus Romam. xvii. 10, 11.

Cerœas; *vide* Kerœas.

τὸ Κέρας, Cornu; sinus maris prope Byzantium. iv. 43, 7.

Ceraunia, Κεραύνια. *Sic mendose olim scribebatur.* ii, 41, 8. *pro* Cerynea, Κρήνια, *quod vide.*

Ceraunii montes, τὰ Κεραύνια. xxxiv. 6, 12.

Cerax, Κέρακ, oppidum Illyricum, ad lacum Lychnidium, capitur a Philippo. v. 108, 8.

Cercidas, Κερκιδᾶς, Megalopolitanus, ab Arato mittitur ad Antigonum, de societate acturus. ii. 48, 4 *sqq.* 50, 3. præest mille Megalopolitanis in acie Antigoni adv. Cleomenem. ii. 65, 3.

Cercidas, Arcas, (*fortasse progenitor superioris*) immerito a Demosthene in proditorum numero relatus. xvii. 14, 2. *et ve.* 12.

Cercina, ἡ τῶν Κερκινιτῶν νῆσος, Africæ insula; (*contra Byzacium.*) Ex ea pecuniam facit Cn. Servilius Cos. classem Punicam persequens. iii. 96, 12.

Cereris templum Alexandriæ. xv. 27, 2. Cereris et Proserpinæ ædes, τὸ Θεσμοφορεῖον, Alexandriæ. xv. 29, 8.

Ceretæ, (*f.* Cereatæ,) Κρέιται (*rectius fortasse* Κρῆται) Cretenses, a Cnossiorum societate ad Lyttios transeunt. iv. 53, 6.

Cerne, mons Africæ. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. ἔκκρ. 7.

Certaminum singularium usus apud Romanos. *Fragm. gramm.* 27. Certamen singulare Scipionis. xxxv. 5. *conf. Fragm. gramm.* 12.

Cerynea, Κρήνια, urbs Achaiæ ex xii. primis olim fœderatis. ii. 41, 8. *ubi mendose vulgo* Κεραύνια. *et* Κεραυνία *legebatur.*

Cerynenses, οἱ Κρηνῖς, cum dominatum posuisset Iseas, Cerynæa tyrannus, instaurato Achæorum fœderi se adjunxerunt. ii. 41, 14.

Cerynensis, Marcus, prætor Achæorum. *vide* Marcus.

Cesbedium *s.* Cesbelium, Κεσβίδιον *s.* Κεσβίλιον, templum Jovis, prope Selgam Pisidiæ urbem. v. 76, 2 *sqq.*

Cestrus, *vel* Cestrosphendone. xxvii. 9.

Cetrati Macedones, θυλακοφοροι, *distinguuntur a phalange, et ab equitibus in exercitu Macedonico.* ii. 65, 2. iv. 67, 6. 84, 9. x. 31, 13. *et passim alibi. distinguuntur ab Agemate.* v. 25, 1. *Mediam rationem servant inter levem et gravem armaturam.* v. 22, 9. 23, 3 *sq. et ve.* 8.

Ceus insula, Κίως; in qua Carthæa, unum e quatuor oppidis. xvi. 41, 7. *conf. cap.* 26. 10.

Chæreas, sublestæ fidei scriptor. iii. 20, 5.

Chærou, Laco, Romam legatus, caussam agit exsulum Spartanorum, capitis damnatorum ab Achæis. xxiv. 4, 5. *Perperam ibi vulgo* Charon *edebatur.*

rursus Romam mittitur. xxv. 2, 4. (*ubi pariter mendose vulgo Charon.*) infimæ sortis juvenis, plebem Spartanam agrorum divisione demeretur, pecuniam publicam dissipat, Apollonidem quæstorem occidit; ad extremum jussu prætoris Achæorum in vincula conjicitur. xxv. 8.

Chæronea, Χαιρώνια. Athenienses a Philippo ad Chæroneam victi. v. 10, 1. xvii. 14, 13 *sq.*

Chæronenses, Χαιρωνῆς, Q. Marcio per legatos urbem suam tradunt. xxvii. 1, 4. *cf. ve.* 1.

Chalcaspides Macedonum. ii. 66, 5. iv. 67, 6. Megalopolitani. ii. 65, 3. iv. 69, 4 *sq.* v. 91, 7.

Chalcea, ἡ Χάλκεια, Ætoliæ oppidum maritimum. v. 94, 8.

Chalcea, τὰ Χαλκεῖα, in Africa; non urbs, ut Demosthenes *Bithynus* perhibuit, sed æris officina. xii. 1, 4.

Chalcedon, Χαλκηδών. *Sic vulgo invitis MStis edebatur, e quibus nos* Καλχηδών, Calchedon, *restituimus; quod vide.*

Chalcidicus mons Siciliæ, τὸ Χαλκιδικὸν ὄρος. i. 11, 8.

ἡ Χαλκίοικος, *scil.* Ἀθηνᾶ. iv. 22, 8. *coll. c.* 35, 2. *Vide* Minerva.

Chalcis, urbs Eubœæ, ἡ Χαλκίς. x. 42, 2. 43. 7. Chalcidenses, Χαλκιδῆς.

Chalcidem se confert Apelles, impediturus subvectionem commeatuum. v. 2, 8 *sq.* inde Corinthum advocatur. 26.

Chalcis, una e Græciæ compedibus a Romanis occupata retinetur. xvii. 11, 5 *seq.* xviii. 28, 4 *sqq.*

Chalcide hibernat Antiochus xx. 3, 1. et nuptias celebrat cum virgine Chalcidica, Χαλκιδικῇ. xx. 8.

Chalcide Q. Marcius legatus Rom. accipit legatos Bœotorum. xxvii. 1 *sq.*

Chalcidem quinque naves prætori Romano adv. Perseum mittunt Rhodii. xxvii. 6, 14.

Chalcidensium equitum cædes, bello Achaico. xl. 11, 5.
Chalcis Ætoliæ, Χάλκια *vocatur apud Polyb. Vide* Chalcea.
Chaldæi. Χαλδαῖοι, in honore apud suos. xxxiv. 2, 7.
Chalesus, Ætolorum legatus ad M? Acilium, de pace. xx. 9, 2.
Chalonitis, Χαλωνῖτις, *regio Assyriæ. Sic scribendum pro vulgato* Καλλωνῖτις. v. 54, 8.
Charadra, ἡ Χαράδρα, urbs Epiri, juxta sinum Ambracium. iv. 63, 4.
eadem Charadrus *vel* Charadrum. xxii. 9, 7. *nisi ibi* εἰς Χαράδρου *pro* Χάραδρον *legendum, ubi vulgo* εἰς Χάραδρον *ediderant.*
Chares et Cleo pessime præsunt reip. Athenaiensium. ix. 23, 6.
Charimortus, homo a gratiis omnibus destitutus, scelerum socius Scopæ in Ægypto. xviii. 38, 2.
Charixenus, dux Ætolorum Laconicam vastantium. iv. 34, 9.
Charon; *vide* Chæron.
Charops, Epirotarum legatus, cum Antiocho M. Chalcide *ita* agit, *ut nec regem nec Romanos offendere voluisse intelligatur.* xx. 3, 1. vir probus, amicus Romanorum, unus præcipue effecerat, ut Philippus a Flaminino ex Epiri faucibus ejiceretur. xxvii. 13, 2.
nepotem ex Machata filio Charopem Romam mittit, ut et sermonem et literas Romanorum perdisceret. xxvii. 13, 3 *sqq.*
Charops, Epirota, Machatæ filius, superioris Charopis nepos; (*vide paulo ante*) Roma domum reversus, Cephalum et Antinoum ut Perseo faventes criminatur apud Romanos. 13, 6 *sqq.*
legatus Epirotarum in Macedon. gratulatur ducibus Romanis victoriam de Perseo. xxx. 10, 4. pessimus et sævissimus homo, civilium cædium auctor. xxx. 14, 7 *sqq.* lætatur severitate Romanorum inexorabili in exsules Græcos. xxxi. 8, 12. omnes qui aliena a Romanis sentiebant, condemnari curat; et ipse omne genus sævitiæ exercet. xxxii. 21 *seq.* Romam profectus, domo honestissimorum virorum prohibetur. 22, 3 *sqq.*
moritur Brundusii xxxii. 21, 4.
Charopem ab Ætolis legatum Romam missum vulgo scribebatur xxii. 8, 11. *ex falsa Ursini conjectura, temere in contextum recepta, cum nullam ibi* Charopis *mentionem faciant codices.*
Chartas regias, quæ Larissæ custodiebantur, ad hostis adventum cremari jussit Philippus. xviii. 16, 2 *sq.*
Charybdis. xxxiv. 3, 10.
Chasmion, Cretensis. xxiii. 15, 3.
Chattenis, Χαττηνία, regia Gerræorum in felici Arabia. xiii. 9, 1.
Chatteni, Χαττηνοί. xiii. 9, 4. Chatteniæ urbs, Laba. *ibid. vs.* 2.
Chaunonitis, Χαυνῖτις. *Sic* v. 54, 7. *legendum putavit Wesseling. pro* Καλλωνῖτις *vel* Καλωνῖτις.
Χειροκρατία. In eam degenerat democratia. vi. 9, 7.
Cherronesitæ *vel* Chersonesitæ, Χερρονησίται. xxvi. 6, 3. cives urbis Chersonesi *in Chersoneso Taurica, quæ colonia fuit Heracleotarum;* comprehensi fœdere Eumenis cum Pharnace.
Chersonesus Thracica, ἡ Χερρόνησος ἡ ἐν Θρᾴκῃ. eam ad Seleucidas belli jure pertinere contendit Antiochus. xviii. 34, 3 *sqq.* xxi. 12, 7. post bellum Antiochicum Eumeni datur. xxii. 5, 14 *sq.* 27, 9. *Conf.* Lysimachia Thraciæ.
Chesuphus, rebellis Ægyptius. xxiii. 16, 4.
Chilon, Lacedæmonius, indigne ferens Lycurgum pro se regem creatum, res novas molitur, ephoros trucidat, et tamen nil proficit. iv. 81.
Chiomara, uxor Ortiagonis, regis Galatiæ, caput abscindit centurionis libidinosi et avari. xxii. 21, 5 *sqq.* ejus prudentiam miratur Polybius, ipse cum ea Sardibus collocutus. *ibid.*
Chironis villa, *ubi* Χείρωνος (*alii* Χείρωνα) καλούμενον ἱερόλιμνον, prope urbem Messenen, spoliatur a piratis Ætolicis. iv. 4, 1. *Nisi* Scyronis *legendum*, qui fuit ephorus Messeniorum.
Chius insula, Χίος. Incolæ, οἱ Χῖοι.
Chium invasit Philippus, si vera est nostra conjectura, iii. 2, 8. *cum vulgo legatur* τοῖς κατ' Αἴγιννον, *non satis* Χίον.
Chiorum et Rhodiorum legati ad Philippum missi de pace conciliandæ cum Ætolis; v. 24, 11. a Philippo in Ætoliam ire jussi, redeunt inde, inducias pacti. 28, 1 *sq.* Quum non convenisset pax, v. 29. rursus legatos ad Philippum mittunt Chii. v. 100, 9.
ad Chium Pugna navalis Philippi cum Attalo et Rhodiis. xvi. 2—9. *vide cap.* 5, 9. 6, 13. 8, 1 *et* 5. xvii. 2, 2. illa pugna cum pugna ad Laden confertur. xvi. 14, 5 *sqq.*
Chii agro donantur a Romanis post bellum Antiochicum. xxii. 27, 6.
Chlæneas, Ætolorum legatus ad Lacedæmonios contra Philippum. ix. 31, 7. 32, 6 *et* 10. ejus oratio ad Lacedæmonios. ix. 28—31.
Chremata, *idem* Chremas, *et* Chremes

(*vide* xxviii. 5, 1.) Acarnan, amicus Romanorum. xxviii. 5, 1 *sqq.* Romanis ducibus gratulatum it victoriam de Perseo, et populares suos calumniatur. xxx. 10, 1 *sqq.*

eo mortuo, tranquillitas Acarnaniæ rediit. xxxii. 21, 2 *sq.*

Chryseis, uxor Antigoni *Dosonis*, dona mittit Rhodiis. v. 89, 7.

Chrysogonus, Sami poëtæ pater. v. 9, 4.

dux copiarum Philippi in Thessalia. v. 16, 6. in Pæonia. v. 97, 3. singulari studio et benevolentia complexus est Philippum. vii. 12, 6. quoties ejus consilio usus est Philippus, clementissimus rex fuit. ix. 23, 9.

Chrysondion, Χρυσονδίων, urbs Phœbatidis in Dassaretia; eam sibi adjunxerat Scerdilædus, et recepit Philippus. v. 108, 2 *et* 8.

Chrysopolis, Χρυσόπολις, ad oram Asiaticam Bospori Thracici, prope Bovem; eam olim tenuerant Athenienses. iv. 44, 3 *sq.*

Ciani; *vide* Cius.

Cibyra, ἡ Κίβυρα, Phrygiæ urbs, cujus tyrannus Moagetes Cn. Manlio se dedit. xxii. 17.

Cibyratæ, οἱ Κιβυρᾶται, Cauniis succurrunt adv. Rhodios. xxx. 5, 14.

Cibyram confugit Polyaratus Rhodius, sed Romanis eum tradunt Cibyratæ. xxx. 9, 13 *sqq.*

Cibyræ tyrannus, Pancratius. xxx. 9, 14.

Cilicia, Κιλικία. Cilices, Κίλικες.

inter Ciliciam et Phœnicem est urbs Seleucia ad mare. v. 59, 4.

Cilices expediti milites in exercitu Antiochi. v. 79, 3. 82, 10.

de pugna Alexandri cum Dario in Cilicia, absurda multa narravit Callisthenes xii. 17 *sqq.*

Cilicia Antiochum decedere jubet senatus Romanus; sed id contra fœdus esse evincit legatus Antiochi. xxii. 70, 3.

Ciliciæ Pylæ, αἱ Κιλικίαι Πύλαι, αἱ λεγόμεναι ἐν τῇ Κιλικίᾳ Πύλαι. xii. 9, 3. 17, 2.

Cimmerius Bosporus, Κιμμερικὸς Βόσπορος, ostium paludis Mæotidis. iv. 39, 3.

Cinædos magis quam equos curat Ptolemæus Philopator. v. 37, 10.

Cindyas Diana; *vide* Diana.

Cineas, minister Ptolemæi *minoris*, *ut videtur*. xxviii. 16, 1.

Cineas, Thessalus, immerito in proditorum numero relatus a Demosthene. xvii. 14, 4.

Circæus mons Latii, τὸ Κίρκαιον; in eo apros venari consueverat Polybius cum Demetrio Syro, Romæ obside. xxxi. 22, 2 *sq.* 23, 2 *sq.*

Circeiensis populus *vel* Circæensis, ὁ δῆμος Κιρκαιέων, in ora Latii, antiquis Romanorum fœderibus cum Pœnis comprehensus. iii. 22, 11. 24, 16.

Circuitio castrorum nocturna. vi. 35, 8 *sqq. et* 36.

Circumpadani campi. *Vide* Gallia Cisalpina.

Circus. *Vide* Hippodromus.

Cirrha, ἡ Κίρρα, urbs Phocidis cum portu. v. 27, 3.

Cirta, ἡ Κίρτα, urbs Numidiæ, Masinissæ regia. xxxvii. 3, 10.

Cissa, Κίσσα, oppidum Hispaniæ citerioris. iii. 76, 5. *Scissis vel Scissum, apud Livium.*

Cissii, Κίσσιοι, *Asiæ superioris populus, in Susiana.* Cissii, in exercitu Antiochi M. ad Raphiam, v. 79, 7. 82, 12.

Civitatum origo. vi. 5. civitas fortitudine adv. hostes et consensu civium continetur. vi. 46, 7. civitatum liberarum et regum res contrariæ. xxiii. 8, 6 *sq.* in liberis civitatibus populus ad dimicandum promtior quam mercenarii; secus in monarchia. xi. 13, 4 *sqq. Conf.* Democratia.

Cius, urbs Bithyniæ, ad oram Propontidis (ἡ Κίος) ἡ Κιανῶν πόλις, urbs Cianorum. xv. 23, 9. *cf.* xv. 21, 1. democratia olim usa, sed perdita per demagogum Molpagoram. xv. 21, 1 *sq.* tum socia Ætolorum, et prætorem habens Ætolum, xv. 23, 8 *sq.* expugnata et in servitutem redacta a Philippo, pro genero ejus et socio Prusia. xv. 21—23. xvi. 34, 5. xvii. 3, 12. 4, 7. 5, 4. liberata a Romanis. xviii. 27, 5.

Cius, Κίος, (*si vera scriptura* xvi. 26, 10.) *eadem quæ alias vulgatiore nomine* Ceos *insula vocabatur, Ptolemæo vero* Κία. *vide* xvi. 26, 10. *et* xvi. 41, 7.

Clampetia; *vide* Lampetia.

Clarium, Κλάριον, castellum in agro Megalopolitano, captum ab Ætolis. iv. 6, 3. 25, 4. receptum ab Achæis. iv. 6, 4.

Classis. Classis prima Romanorum bellica, fuit 100 quinqueremium, 20 triremium. i. 20, 9. mox fuit 330 navium longarum tectarum. i. 25, 7. Pœnorum vero classis, 350 navium tectarum. 25, 9. Romana classis tenuit 140 millia hominum, Punica ultra 150 millia. i. 26.

classis Rom. 220 navium, ab ipsis statuminibus intra tres menses ædificatur. i. 38, 5 *sq.* cum 120 navibus longis, onerariis 800 Syracusas venit L. Junius Cos. i. 52, 6. ea classis nau-

fragio perit. 54. classis Romana ducentarum quinqueremium, privatorum sumtibus parata. 59.

maximis classibus et præsertim quinqueremibus, non triremibus, bellum gesserunt Pœni et Romani. i. 63 *sq.* Romani bello primo Pun. amiserunt ad 700 quinqueremes, Fœni ad 500. *c.* 63, 6.

classis Punica, Pisas adpulsura, et cum Hannibale communicatura, a Cn. Servilio cogitur in Sardiniam et in Africam redire. iii. 96.

Clastidium, Κλαστίδιον, opp. Galliæ Cispadanæ, in ditione Anamarum vel Anamanum, obsidetur ab Insubribus. ii. 34, 5. ad Clastidium Insubres acie vincuntur a M. Marcello. ii. 34, 6 *sqq.*

Claudius. Appius Claudius *Caudex*, Cos. Messanam in Siciliam auxilio mittitur Mamertinis. i. 11. fugat Hieronem. *ibid.* pellit Pœnos. 12. *Adde* 16, 1.

Appius *Claudius Pulcher*, *prætor*, cum 100 quinqueremibus in Siciliam mittitur. viii. 3, 7. et Syracusas oppugnat ad Hexapyla. viii. 5, 1 *et* 6. sed nihil proficit. *cap.* 9.

Capuam obsidens consul, circumsedetur ipse ab Hannibale. ix. 3. *conf. c.* 7, 1 *sqq.*

App. Claudius Nero, trib. mil. xvii. 8, 6. a T. Quintio Romam missus, de pace Philippo danda. xvii. 10, 8. princeps legationis in Macedoniam et Græciam missæ post Metelli legationem. xxiii. 12, 4. xxiv. 4, 8. expostulat cum Philippo ob scelus in Maronitas commissum. xxiii. 13 *seq.*

in Cretam abit, et arbiter est inter Cnossios et Gortynios. xxiii. 15.

Appii Claudii *nomen supplendum putavimus* xxiv. 4, 8.

App. *Claudius* Cento, ab Achæis postulat, ut sibi 5000 milites in Epirum mittant: sed, id ne fieret, vetuit Q. Marcius Cos. per Polybium. xxviii. 11. *Videtur idem esse App. Claudius, quem ab Hostilio Cos. in Illyricum missum Livius scribit, ubi ad Uscana oppidum cæsus fugatusque est ejus exercitus. Liv. XLIII.* 9 *sq. Vide* Uscana.

App. Claudius, legatus in Asiam pacis concludendæ caussa inter Attalum et Prusiam. xxxiii. 11, 4. (*Nescio an idem cum superiore.*)

C. Claudius Cento, legatus in Asiam, qui Prusiam prohiberet, ne cum Attalo bellum gereret. xxxiii. 1, 2.

C. Claudius *Nero* Cos. cum Livio collega prælio vincit Asdrubalem, Hannibalis fratrem. xi. 1; 1 *et* 3.

C. Claudius *Pulcher*, Consul, expeditionem adv. Istros suscipit. xxvi. 7, 1. ex numero decem legatorum, in Macedoniam post bellum Persicum missorum, mittitur ad gentem Achæorum. xxx. 10, 8.

M. Claudius *Marcellus* Cos. Gallos Insubres prælio vincit ad Clastidium. ii. 34.

M. Claudius *Marcellus* Cos. pedestribus copiis in Sicilia præst. viii. 3, 7. Syracusas sambucis oppugnat. viii. 6. inani opera, ob artes machinasque Archimedis. 8. hinc oppugnationem in obsidionem mutat, et reliquam Siciliam infestat. 9. *Conf.* Syracusæ.

bello Hannibalico incautus intercipitur ab hostibus, necaturque. x. 32. *et Spicileg. ex lib.* x. *num.* 1.

M. Claudius *Marcellus*, filius superioris, sauciatus in prælio. x. 32, 5. consul, frustra impedire conatur pacem Philippo a T. Quintio datam. xviii. 25.

M. Claudius *Marcellus* Cos. in Hispania, bellum metuens, inducias pacisci tur cum Celtiberis. xxxv. 2, 1. expeditionem suscipit adv. Lusitanos, et Nercobrigam capit. *c.* 2, 2. *Conf. Fragm. hist.* 27.

P. Claudius *Pulcher* Cos. ad Drepana pugna navali vincitur ab Adherbale, et 93 naves amittit. i. 49—51. ob temeritatem et imprudentiam Romæ infamis, et graviter multatus. 52.

Ti. Claudius. *Sic libri Polybiani dabant nomen* unius e legatis Romanorum in Græciam missis, qui de rebus Philippi cognoscerent; xxiii. 6, 6. *ubi ex Livio Ursinus* Ti. Sempronium *substituit.*

Ti. *Claudius* et A. *Postumius* mittuntur ad inspiciendas res insularum et civitatum Asiæ. xxvii. 3.

Clazomenæ, Κλαζομεναί, urbs Ioniæ, ex qua legatio adest Alexandriæ. xxviii. 16, 5.

Clazomenii, Κλαζομένιοι, immunes renunciantur a Romanis. xxii. 27, 5.

Cleagoras, Rhodiorum legatus Romam. xxxi. 16, 1.

Cleander, Mautinensis, educator et institutor Philopœmenis. x. 25, 1.

Clearchus, Eleus, a Lyco prætore Achæorum bello captus. iv. 94, 6.

Κλινὴ, puella, pincernæ munere fungens apud Ptolemæum Philadelphum: plures ei statuæ erectæ sunt Alexandriæ. xiv. 11, 2.

Cleo et Chares acerbe præsunt reip. Athenientium. ix. 23, 6.

Cleobis et Biton, Argiæ sacerdotis filii. xxiii. 12, 7.

Cleomachus Athenienſis, pater Xeno-

phanis, legati Philippi ad Hannibalem. vii. 9, 1.

Cleombrotus, Spartæ rex, is qui cum Agesilao regnavit, *et pugna Leuctrica cecidit:* quæcumque is gessit, cuncta e sociali consilio sunt profecta. ix. 23, 7. *Conf. Fragm. hist.* 15.

Cleombrotus, pater Agesipolidis, avus Agesipolidis ejus qui post Cleomenis mortem puer rex est creatus; in regnum successit Leonidæ II. regno expulso. iv. 35, 11.

Cleombrotus, Rhodiorum legatus, Romam missus. xxix. 4, 4.

Cleomenes, rex Lacedæmoniorum; idem et rex optimus, et tyrannus sævissimus, et in privata vita vir suavissimus. ix. 23, 3.

cum eo amicitiam contrahere parant Ætoli adv. Achæos. ii. 45, 2 *sqq.* Tegeam, Mantineam et Orchomenum intercipit Cleomenes, fœderatas Achæorum Ætolorumque. 46, 2. *Confer* Cleomenicum bellum.

formam reip. Laconicæ antiquat, et regnum in tyrannidem mutat. ii. 47, 3. iv. 81, 14. novas divisiones agrorum instituit. iv. 81, 2. juvatur a Ptolemæo Evergeta. ii. 51, 2.

prælio vincit Achæos ad Lyceum montem et ad Ladocea. ii. 51, 3. 55, 2. complures Peloponnesi urbes, partim vi, partim voluntate, in deditionem accipit. ii. 52, 2 *sqq.* in Isthmo castra ponit. 52, 5. receptis Argis ab Achæis, relicto Isthmo Argos petit, indeque depulsus domum redit. 53.

plura oppida Cleomeni eripiuntur ab Antigono. ii. 54. Megalopolin Cleomenes proditione capit, et sævit in cives. 55. tribus ante mensibus, cum urbem clam esset ingressus, virtute civium ejectus erat. *ibid.* et ix. 18, 1 *sqq.* agrum Argivum populatur. ii. 64. acie decernit cum Antigono ad Sellasiam. ii. 65 *sqqq.* qua victus, Alexandriam profugit. 69, 10 *sq.*

regnante etiamnum Ptolemæo Evergete Alexandriam venit Cleomenes, sperans ejus ope regnum se recuperaturum. v. 34, 11. 35, 1. mortuo Evergete, Philopator, Cleomenem suspectum habens, Alexandriæ retinuit. v. 35 *seq.* ei per Nicanoram Messenium insidiatur Sosibius minister Ptolemæi, et in custodiam duci curat. 37 *seq.* e custodia elabitur cum suis, sed, cum nemo de populo se ei adjungeret, manus sibi infert. 39.

Elogium Cleomenis. v. 39, 6. ix. 23, 3. 29, 10. xviii. 36, 2 *sq.* amatus et desideratus admodum est a Spartanis, usque ad mortis nuncium semper sperantibus incolumem eum redituram. iv. 35, 6 *sqq. conf.* ix. 23, 3.

ficta reconciliatione deceperat interfeceratque Archidamum regem. v. 37, 1 *sqq.* viii. 1, 3 *sqq.*

Cleomenes, Cleombroti filius, patruus et tutor Agesipolidis illius, qui post Cleomenis regis obitum puer rex est creatus Spartanorum. iv. 35, 12.

Cleomenes, Thebanus, pater Pythæ ejus qui bellum Achaicum ex parte concitavit. xl. 1, 1.

Cleomenicum Bellum, ὁ Κλεομενικὸς πόλεμος. i. 13, 5. ii. 46—69. id bellum, præter Aratum, descripsit Phylarchus. ii. 56, 4. Cur id bellum Polybius pluribus exposuerit? ii. 70, 1. Cleomenico bello sola Messenia immunis populatione hostili manserat. iv. 5, 5. *Confer* Cleomenes.

Cleonæ, Κλεωναί, oppidum Peloponnesi, *inter Argos et Corinthum*, a Cleomene occupatum. ii. 52, 2.

Cleonæus, classi Rhodiorum præficitur a Theophilisco, lethali vulnere sauciato. xvi. 9, 1.

Cleonicus, Naupactius, captus ab Achæis, et sine pretio dimissus. v. 95, 12. a Philippo ad Ætolos mittitur, ut de pace cum eis ageret. v. 102, 4 *sqq.*

Ætolorum legatus ad Lacedæmonios contra Philippum. ix. 37, 4. *si modo idem vir est cum superiore.*

Cleonymus, Phliasiorum tyrannus, abdicat tyrannidem. ii. 44, 6.

Cleopatra, uxor Ptolemæi Epiphanis, mater Ptolem. Philomet. et Physconis, filia Antiochi Magni, soror Antiochi Epiphanis. xxviii. 17, 9. in dotem accepisse dicitur Cœlesyriam, quod negat Antiochus Epiph. *ibid.*

Cleoptolemus, pater Eubœæ, quæ Antiocho nupsit Chalcide. xx. 8, 3.

Cleostratus, Atheniensium legatus Alexandriam, de mysteriis. xxviii. 16, 4.

Cleoxenus, inventor rationis signa dandi per faces, correctæ a Polybio. x. 45, 6 *sqq.*

Cletis, (Κλῆνις *sive* Κλῆσις, *sive* Κλῆσις *aut* Λῆνις,) Diactorius, Lacedæmoniorum exsulum legatus Romam. xxv. 2, 5. *Confer* Lysis.

Clientelæ Gallorum. ii. 17, 12.

Climax, ἡ Κλίμαξ, mons inter Lyciam et Pisidiam; cujus angustias occupant Selgenses, transitu prohibituri Garsyeridem, Achæi ducem. v. 72, 4.

Clitor, ἡ Κλεῖτος, (*gen.* Κλείτορος,) ἡ τῶν Κλειτορίων πόλις, opp. Arcadiæ. Ab urbe Cynætha per agrum Lusiatarum Clitorem pervenitur. iv. 16, 9 *sqq.*

Clitoriorum ager, ἡ Κλειτωρία, iv. 10, 6. 11, 2. Caphyis per Clitoriorum fines Psophidem pervenit Aratus. ii. 70, 1 *seq.*

Clitoriorum generosum animum et libertatis amorem unus homo maculavit. ii. 55, 9. *Ibi bis* Κλειτόριον *mendose, ut puto, scribitur, pro* Κλειτώριον *per ω in prima syllaba, et ο breve in secunda, ut est constanter alias, cum apud Polybium, tum apud alios scriptores.*

Clitorem frustra obsident oppugnantque Ætoli. iv. 18, 12. 19, 3. 25, 4. *et* ix. 38, 8.

Clitore cogitur concilium Achæorum, cui intersunt legati Romani. xxiii. 5, 1.

Clupea, ἡ Ἀσπὶς, urbs Africæ, a Romanis obsessa et capta. i. 29. Clupeam evadant reliqui ex Reguli clade. i. 34, 11. eam frustra obsident Pœni. 36.

Clusium, Etruriæ oppidum, tridui itinere distans a Roma. ii. 25, 2.

Clusinorum agrum *in Lat. vers. scripserat Casaubonus.* ii. 19, 5. ubi Polybius τὴν Καμπερίων χώραν dixit.

Clusius fluvius Galliæ Cisalpinæ, ὁ Κλαύσις ποταμὸς, trans Padum, inter Insubres et Cenomanos. ii. 32, 4.

Clysis; *vide* Cletis, *et* Lysis.

Cnæus; *notum prænomen* Scipionum, *quos quære in* Cornelius Cnæus xxii. 16—27. ut Cn. *Manlius Vulso, quem vide in* Manlius.

Cnidus, Cnidii. ἡ Κνίδος, οἱ Κνίδιοι. xxx. 8, 6. a Cnidiis Calyndenses opem petunt adv. Caunios. xxxi. 17, 1.

Cnopias Alorita, armorum fabricæ et militum delectui in Ægypto præfectus. v. 68, 12. Cretenses milites exercet. v. 65, 7.

Cnossus, Κνωσσὸς, urbs Cretæ. iv. 54, 2.

Cnossii, οἱ Κνώσσιοι, naves a Rhodiis petunt et obtinent. iv. 53, 1. Cnossii cum Gortyniis dominantur tota Creta, excepto Lytto. iv. 53, 4. Polyrrhenii, Lampsi, aliique, a Cnossiis ad Lyttios deficiunt. 53, 6. Cnossii ab Ætolis pro societate auxilia petunt et impetrant. 53, 8. 55, 1. Gortynam occupant, invitati a senioribus urbis. 53, 9. Lyttum urbem diruunt. 54.

Cnossiorum et Gortyniorum lites componunt legati Romani. xxiii. 15. Cnossii et Gortynii bellum gerunt cum Rauciis, et in eorum exitium conjurant. xxxi. 1, 1.

Cobulatus; vide Colobatus.

Cocles; *vide* Horatius, *et* Antigonus.

Cocynthus, ὁ Κώκυνθος, (*al.* Κόκινθος, Cocinthus) promontorium inferioris Italiæ, distinguens mare Siculum a Ionio. ii. 14, 5.

Cœla (*i. e. loca concava, convallis*) agri Naupactii, τὰ Κοῖλα τῆς Ναυπακτίας. v. 103, 4.

Cœlesyria. ἡ Κοίλη Συρία, per totam Phœniciam et Palæstinam pertinet usque ad Raphiam et fines Ægypti. v. 80, 3. *Alibi tamen a* Cœlesyria *diverte* Phœniciam *distinguit Polybius*, ut iii. 2, 8. v. 67, 10. xxviii. 1, 2.

Bellum de Cœlesyria *s.* Cœlesyriacum Bellum (ὁ περὶ Κοίλης Συρίας πόλεμος) Antiochi Magni invasionem defendit Theodotus Ætolus. v. 40, 2. *c.* 45 *extr. et seq.* Altera ejusdem Antiochi expeditio in Cœlesyriam, et acre Bellum Cœlesyriacum; finitum Pugna ad Raphiam, qua victus a Ptolemæo Philopatore Antiochus M. pacem petiit, et tota Cœlesyria, quam occupaverat, rursus cessit Ptolemæo. v. 58—87. jura sua in Cœlesyriam Antiochus M. exponit. v. 67. Cœlesyriæ multitudo ad venerationem regum Ægypti mire inclinabat. v. 86, 10 *sq.*

Per infantiam Ptolemæi Epiphanis Cœlesyria rursus ab Antiocho M. capta est occupari. iii. 2, 8. *et* xvi. 39, 1. sed a Scopa, Ptolemæi duce, rursus in potestatem Ægyptiorum redacta. xvi. 39, 1. tum victo ad Panium Scopa, Antiochus M. Cœlesyriam rursus recepit. xvi. 39, 8 *sqq.*

Ægyptii sub Ptolemæo Philometore ad Bellum pro recipienda Cœlesyria se comparant; quos præveniens Antiochus Epiphanes, Ægyptum invadit. xxvii. 17. xxviii. 1. *et cap.* 18, 5 *sq.* jura sua in Cœlesyriam exponit Antiochus Epiphanes; et negat, quod urgebant Ægyptii, Cœlesyriam dotem datam esse Cleopatræ, Antiochi M. filiæ, uxori Ptolemæi Epiphanis. xxviii. 17.

Cœli quatuor plagæ. iii. 36, 6 *seq.*

cœli influxus in hominum ingenia et mores. iv. 21, 1 *sqq.* cœli imago præfertur in pompa Antiochi Epiphanis. xxxi. 3, 15.

Cœranus, Κοίρανος, Smyrnæorum legatus Lysimachiam ad congressum Antiochi cum legatis Romanis. xviii. 35, 2.

Cognitionis rerum via triplex: ex proprio usu et experientia, ex historia et percunctatione aliorum, ex arte et justa doctrina. ix. 14. *cf.* xi. 8, 1 *sq.*

Ex libris absque periculo cognitio

hauritur, et commodius quam proprio usu et experientia. xii. 27, 4 *sqq.*
Colæus, ὁ Κολαιὸς, (*ni potius* Φωλειὸς, *i. e.* lustrum, latibulum) locus sic dictus Megalopoli. ii. 55, 5.
Colchas, *vel* Colichas, regulus Hispaniæ, copias Scipioni contrahit. xi. 20, 3 *et* 5. potentia augetur a Romanis. xxi. 9, 7.
Colchi, Κόλχοι; inde rediens Jason. iv. 39, 6.
Collibus superstructæ urbes, non plures domos capiunt quam quæ in plano. ix. 21, 7 *sqq.*
Colobatus, ὁ Κολοβάτος, Asiæ fluvius, in Pamphyliæ vicinia. xxii. 18, 1. Cobulatus *vulgo apud Livium vocatur.*
Coloniæ Romanorum in Galliam Cisalpinam ductæ, Placentia et Cremona. iii. 40, 5.
Colophonii, Κολοφώνιοι, *cives Colophonis urbis* Ioniæ, per legatos Attalo se urbemque suam tradunt. v. 77, 5.
Colophonii Notium incolentes, immunes a tributo pronunciantur a Romanis. xxii. 27, 4.
Colorum varietas in hominibus, pro cœli varietate sub quo habitant. iv. 21, 2.
Colossi Rhodii casus. v. 88, 1. ad eum reficiendum Ptolemæus Philopat. architectos Rhodiis et pecuniam mittit. 89, 3.
colossus decem cubitorum Attalo positus Sicyone. xvii. 16, 2.
colossus 80 cubitorum in æde Minervæ Rhodi erectus in honorem pop. Rom. xxxi. 16, 4.
Columnæ Herculis; *vide* Herculis columnæ.
Achæi columnam icti fœderis cum Messeniis ponunt. xxv. 3, 3. *Idem institutum tenuerunt Achæi, quoties nova civitas Fœderi accessit; solummodo* de quatuor illarum civitatum concordia, quæ primæ omnium inter se fœdus et societatem instaurarunt, nulla columna exstabat. ii. 41, 12. *Conf.* xxiv. 4, 14.
Comanus, minister Ptolemæi *miscris, ut videtur, qui Physcon est cognominatus.* xxviii. 16, 1. ab eodem Ptolemæo Romam legatus cum fratre Ptolemæo. xxxi. 27, 20. xxxii. 1, 1.
Commagene, ἡ Κομμαγηνή. In ea urbs Samosata. xxxiv. 13, 3.
Comontorius, Gallorum dux, qui in Thracia prope Byzantium consederunt. iv. 45, 10. 46, 1 *sqq.* regis titulum adsciscit. 46, 2.
Compasii (*vel* ad Compasium,) ἐν τῷ Κομπασίῳ, cædes facta Lacedæmoniorum, auctore Philopœmene. xxiii. 1. 7, 5.
Compedes Græciæ. xvii. 11, 5. xviii. 28, 6.
Concilium Achæorum; Acarnanum, Ætolorum. *vide* Achæi, Acarnanes, Ætoli.
Concolerus, idem qui Sardanapalus, Assyriæ rex. *Fragm. hist.* 9.
Concolitanus, rex Gæsatarum Gallorum. ii. 22, 2. captus a Romanis in prælio ad Telamonem. ii. 31, 1.
Conductitiorum militum multitudo periculosa. *vide* Mercenarii.
Conii, Cunei, οἱ Κόνιοι, Hispaniæ populus, extra Herculis columnas. x. 7, 5.
Conope, Κωνώπη, oppidum Ætoliæ. iv. 64, 3 *sq.* v. 6, 6. 7, 7. 13, 8 *sq.*
Conscientia cujusque, accusator maxime timendus, et gravissimus testis. xviii. 26, 13.
Consilia bellica rarius vi aperta perficiuntur quam dolo. ix. 12, 1 *sq.* consilia ne exitum habeant, minimum sufficit momentum neglectum. ix. 12, 8 *sqq.* in consiliis ineundis non solum præsentis temporis, sed et futuri habenda est ratio. i. 72, 7.
Consul quid differat a dictatore. iii. 87, 7 *sq.* consules ambo copias conjungunt quoties necessitas aliqua urget. iii. 72, 12. (sic factum in pugna ad Trebiam. *ibid. coll. c.* 68, 13 *sq.* et ad Cannas. iii. 107, 9 *sqq*) et tum alternis diebus imperant. iii. 110, 4. duorum consulum castra quo modo jungantur. vi. 32, 6 *sqq.*
Consulis potestas quodammodo monarchica in urbe, sed potissimum in bello. vi. 12. *conf. c.* 13, 2. attamen opus habet consul et populi ope et senatus. vi. 15. milites conscribunt consules. 19, 5 *sqq. et cap.* 26. uterque consul duas legiones habet, et auxiliorum partem. vi. 26, 3. *Conf.* Legio.
duo primi consules Romanorum. iii. 22, 1.
Contoporia, ἡ Κοντοπορία *vel* Κοντοπορεία, via qua Corintho Argos ibatur. xvi. 16, 4 *sq.*
Corax, ὁ Κόραξ, mons Ætoliæ, inter Callipolin et Naupactum. xx. 11, 11.
Corbilo, ἡ Κορβίλων, nobilis urbs et emporium Galliæ super Ligeri. xxxiv. 10, 6 *sqq.*
Corbrenæ, (*f.* Corbieni) Κορβρῆναι, *f.* Κορβιῆναι, Asiæ populus, Zagrum montem incolens. v. 44, 7.
Corcyra insula, ἡ Κέρκυρα, obsidetur ab Illyriis. ii. 9. frustra auxilio venientibus Achæis et Ætolis, dedit se Illyriis, et

præsidium ab eis præfectumque Demetrium Pharium recipit. ii. 10. Consentientes inter se Corcyræi, *οἱ Κερκυραῖοι*, et Demetrius Pharius, Romanis insulam tradunt. ii. 11.

fœdere Philippi cum Hannibale cavetur, ne Romani Corcyram tenere sinerentur. vii. 9, 13.

Corcyræ residet præfectus Romanus. xxii. 15, 6.

Corcyræi aspernantur Philippum. *Fragm. hist.* 42.

Corduba, *ἡ Κορδοβά*. Cordubæ hibernat Claudius Marcellus Cos. ex Lusitania veniens. xxxv. 2, 2.

Corinthiacus sinus, *ὁ Κορινθιακὸς κόλπος*. Ad eum sita est Ægira, opp. Achaiæ; iv. 57, 5. *item* Cephallenia insula. v. 3, 9.

Corinthus, *ὁ et ἡ Κόρινθος*. *Vide* iv. 67, 8. *Confer* Acrocorinthus, *et* Isthmus.

Corinthii Romanos, qui legationem ad eos miserant post bellum Illyricum, Isthmici ludicri participes faciunt. ii. 13, 8.

Corinthios liberat et reip. Achæorum adjungit Aratus. ii. 43. Corinthii urbem suam, excedere jussis Achæis, Cleomeni tradunt. ii. 52, 2 *sq.* mox Cleomene retrogredi coacto, arx cum urbe ab Achæis Antigono traditur, qui præsidio imposito utramque tenet, neque post discessum ex Peloponneso, confecto bello Cleomenico, restituit Achæis. ii. 52, 3 *sqq.* *et* 54, 1. iv. 12, 4 *sq.*

Corinthum primum cum exercitu venit Philippus. iv. 22, 2. eodem redit, et cum sociis deliberat. 25, 1 *sqq.*

Corinthum a Philippo repetunt Achæi in colloquio T. Quintii cum Philippo. xvii. 2, 5. is deliberaturum se cum Tito ait. 6, 8. *cf.* 8, 9. *et* 11, 13. Est una e tribus Græciæ compedibus. xvii. 11, 4 *sq.* xviii. 28, 5 *sq.*

Corinthii liberi renunciantur ex SC. Romanorum. xviii. 29, 5.

Corinthi agitur concilium Achæorum. xxix. 8, 3. rursus. xxxviii. 4, 2. ibi proterve legatis Romanis insultant Corinthii. *ibid.* *vv.* 5 *sqq.* Corinthi adest Dæus, et rejicit pacis conditiones, a Metello oblatas. xl. 4, 1 *sqq.*

excidium Corinthi, xl. 7. contemnuntur tabulæ pictæ a militibus Romanis. *ibid.* Corinthi excidio interfuit Polybius, aut certe mox supervenit. *ibid.* *vv.* 2.

Cornelius. *Κορνήλιος*. *Cornelios* Lentulos *vide* in Lentulus.

Cn. Cornelius *Scipio*, *Asina*, Cos. primo bello Punico, cum classe capitur ad Liparam. i. 21. viii. 1, 2. Consul iterum, Panormum Pœnis eripit. i. 38.

Cn. Cornelius *Scipio*, *Calvus*, Cos. cum M. Claudio Marcello, bellum infert Insubribus; Acerras et Mediolanum capit. ii. 34.

Cn. Cornelius *Scipio*, frater Publii, patris Africani majoris; a fratre consule cum legionibus in Hispaniam mittitur ad bellum ibi nomine ipsius gerendum. iii. 49, 4. 56, 5. cum classe ad Emporias Hispaniæ adpellit; Hannonem acie victum et Indibilem capit; Hispaniam usque ad Iberum Romanis subjicit. iii. 76. Asdrubalem ad Iberi ostia pugna navali superat, et plures e navibus ejus capit. iii. 95 *seq.*

ad eum cum supplemento classis advenit frater Publius. iii. 97. inde Cnæus pedestribus copiis præfuit, Publius nasticis. viii. 3, 4. Cnæus vallum e clitellis facere jubet milites. *Spicileg. ex lib.* viii. *num.* 3. perit in Hispania. x. 7, 1. 36, 3.

Cn. Cornelius, (*nescio qua de familia*) unus ex decem legatis T. Quintio adjunctis, ad Philippum regem mittitur. xviii. 31, 3. et inde Thermum ad Ætolorum conventum. 31, 5 *sqq.*

L. Cornelius Scipio, frater Publii Africani majoris; ædilitatem impetrat ope fratris. x. 4 *seq.*

consul, mittitur ad Bellum Ætolicum et Antiochicum, legato utens fratre Publio; et victo Antiocho bellum componit. xxi. 2 *seq.* *et c.* 9—14. triumphans Romam redit. xxii. 7, 16 *sq.*

L. Cornelius (*nescio e qua familia; an* L. Cornelius Scipio, *de quo modo dictum?*) a senatu missus ad pacem inter Antiochum M. et Ptolemæum Epiphanem conciliandam, in Thracia convenit Antiochum una cum nonnullis e decem legatis T. Quintio adjunctis. xviii. 32, 3 *sq.* 33, 5 *sqq.* 35, 1.

P. Cornelius *Scipio*, pater Africani majoris, Cos. cum Ti. Sempronio. iii. 41, 2. iv. 66, 9. ei decernitur Hispania. iii. 40, 2. v. 1, 4. exercitus ei decretus, mittitur in Galliam Cisalpinam adv. Boios; ipse novas legiones conscribere jubetur. iii. 40, 14.

Pisa cum classe et exercitu profectus versus Hispaniam, Massiliam adpellit, et copias ibi exponit, contra Hannibalem ducturus. iii. 41. ejus equites præmissi fugant Numidas Hannibalis. 45, 1 *sqq.* Scipio cum exercitu versus castra Hannibalis proficiscitur. 45, 4. sero veniens, redit ad naves, et Galliam Cisalpinam repetit, fratre Cnæo

in Hispaniam misso. 49, 1 *sqq.* 56, 5.

accepto in Etruria a prætoribus exercitu, ad Padum properat. iii. 56, 6. Padum transgressus, miratur Hannibalem ibidem præsentem. 61. inter Padum et Ticinum superatur ab Hannibale prælio equestri. 65. in eo prælio e præsenti vitæ periculo eripitur a filio. x. 3, 3. sanciatus cis Padum regreditur, et ad Placentiam castra ponit. iii. 66, 9. monet collegam Sempronium, ne aciei discrimini ad Trebiam rem Romanam committat. 70, 3 *sqq.*

post consulatum, cum supplemento navium mittitur in Hispaniam, cum fratre Cnæo res ibi administraturus. iii. 97, 1 *sqq.* et maritimis copiis præfuturus. viii. 3, 4. Iberum fluv. cum fratre transit, et Saguntum obsidet. iii. 98, 5 *sqq.* obsides Hispanorum, qui Sagunti a Pœnis custodiebantur, domum ad suos quemque remittit. iii. 99.

perit in Hispania. x. 7, 1. 36, 3.

Publius Cornelius Scipio, Publii filius, Africanus Major. *Apud Polybium pæne constanter nude ὁ Πόπλιος vocatur; passim tamen Σκιπίων, quod nomen interdum librarii pro suo more Σκηπίων scripsere, ut* xiv. 2, 1 *et* 6. xvi. 23, 1. *Integrum vero nomen Πόπλιος Κορνήλιος Σκιπίων exstat* xxiv. 9, 7. Africani *cognomen de hoc* Scipione *nusquam apud Nostrum commemoratur; sed ei æquivalet nota adjecta* xv. 35, 6. *nempe Πόπλιος Σκιπίων ὁ πρῶτος καταπολεμήσας Καρχηδονίους; qua nota etiam quodammodo cognomen* Majoris *s.* superioris *continetur: alias vero suo sermone Polybius non* Majorem, *sed* Magnum, *τὸν Μέγαν*, cognominatum *ait, nec diversa tamen (ut videtur) sententia.* xviii. 18, 9. xxxii. 12, 1. 13, 1.

de ejus ingenio et instituto *ex professo agit Polybius* x. 2 *seqq.* non felix solum fuit, ut vulgo ferunt, sed et prudens. x. 2, 5—7. liberalis, magnificus, sagax, sobrius. x. 3, 1. comis, blandus, simulque industrius. 5, 5 *sqq.* 7, 1 *sqq.* consilia sua, ubi opus erat, tegens. 9, 1. Quod divino spiritu se adflatum simulavit, simile fuit Lycurgi institutum. x. 2, 8 *sqq. et cap.* 4 *seq. conf. c.* 11, 7 *sq.* 14, 11 *sq.*

juvenis patrem servavit, et ab eo Servator est salutatus. x. 3. ædilis creatur juvenis admodum, simul cum fratre. x. 4 *seq.*

annos natus xxvii, imperator in Hispaniam missus, Novam Carthaginem oppugnat capitque. x. 6—20. consilium suum in oppugnanda Nova Carth. exposuit in Epistola ad Philippum regem scripta. x. 9, 3. obsidum Hispanorum, Carthagine captorum, singularem curam habet. x. 18. continentiæ egregium specimen edit. 19. nobilissimos captivos per Lælium Romam mittit. 18, 1 *sq.* 19, 8. varia exercitia militaria instituit. 20, 1 *sqq.* officinæ belli totam urbem similem reddit, Tarraconem hibernatum redit. 20, 4 *sqq.* 34, 1.

(Exercitia equestria, *de quibus* x. 21 *seq. agitur, non ad* Scipionem *pertinent, ad quem perperam vulgo referuntur in scriptis libris Polybianis editisque; sed ad* Philopœmenem.)

Edeconem, Mandonium, Indibilem, regulos Hispanorum, in fidem accipit. x. 34—38. Rex ab Hispanis salutatus, declinat id nomen; x. 38, 3. 40, 2 *sqq.* magnitudine animi omnes mortales superans. 40, 6 *sqq.* Asdrubalem, Hannibalis fratrem, prælio vincit ad Bæcula. x. 39.

Asdrubalem, Gisconis filium, et Magonem et Masinissam prælio vincit ad Ilipam, ubi solertes motus peragit. xi. 20—24. seditionem militum feliciter sedat. 25—30. victo Indibili rebelle, Romam triumphans redit ex Hispania. xi. 31 *seqq.*

Scipio in Africa, Uticam obsidet. xiv. 1, 2. 7, 1. Syphacem legationibus ludit. xiv. 1, 3 *sqq. et cap.* 2. Syphacis et Asdrubalis castra incendit. 4 *seq.* castra hiberna ad Uticam ab oriente habet in promontorio. 6, 7. Pœnis cum Syphace acie victis in Magnis Campis, plura Africæ oppida capit. 8 *seq.* castra ad Tunetum, fugientibus Pœnis, occupat, sed mox Uticam ad ferendum suis auxilium redit. 10. *et Spicileg. reliq. ex lib.* xiv.

cum Pœnis de commeatu per induciarum tempus intercepto expostulat per legatos, quibus redeuntibus insidiantur Pœni. xv. 1 *seq.* plura Africæ oppida vi subigit; Masinissam, domum profectum, revocat; legatos Pœnorum, Roma redeuntes in Romana castra, salvos Carthaginem mittit. xv. 4. speculatores Hannibalis e castris suis incolumes dimittit. 5, 4 *sqq.* positis ad Naragara castris, 5, 14. colloquio cum Hannibale frustra instituto, *c.* 6 *sqq.* pugna ad Zamam vincit Hannibalem. *c.* 9—16. *conf. c.* 5, 3.

Pacem dat Pœnis. xv. 18 *seq.* triumphans ex Africa Romam redit Scipio. xvi. 23.

Scipione judice, solertissimi in rerum

administratione viri et cum judicio audacissimi fuerunt Dionysius et Agathocles Siculi. xv. 35, 6.

Lucio fratri, ad bellum cum Antiocho proficiscenti, legatus datus Publius, Ætolos pacem petentes humaniter excipit, et fratri persuadet ut inducias eis daret. xxi. 2 *seq.* Prusiam per literas in amicitia Romanorum confirmat. xxi. 9. Salius cum esset, *Ancilio-rum* tempore non licebat ei Hellespontum trajicere. 10. Publium privatim conveniunt legati Antiochi. c. 11 *extr. et seq.* filius ejus initio belli captus fuerat ab Antiocho. 12, 2 *sq.* victo Antiocho, fert conditiones pacis 13 *seq.*

cum dies ei esset dicta, defendit se coram populo. xxiv. 9, 6 *sqq.* mortuus est circa idem tempus cum Philopœmene et Hannibale. *ibid. Conf. c.* 9, 1.

ejus uxor Æmilia; *vide* Æmilia. duæ filiæ, altera Ti. Graccho nupta, altera Scipioni Nasicæ. xxxii. 13.

ad eumdem Africanum Majorem *pertinere videntur Fragmenta historica* num. 58—62.

P. Cornelius Scipio, Africani majoris filius naturalis, *pater adoptivus Africani minoris*, initio belli Antiochici captus est ab Antiocho. xxi. 12, 2 *sq.*

P. Cornelius Scipio Æmilianus, Africanus minor; filius naturalis L. Æmilii Pauli, adolescentulus patrem in Macedoniam comitatur; ubi, confecto Persico bello, venatione sese exercuit. xxxii. 15, 3 *sqq.* cum fratre majore, Fabio Æmiliano, impetrat a prætore, ut Polybio Romæ manere liceat, cujus institutione et consuetudine constanter inde usus est. xxxii. 9 *seq.*

modestia, liberalitas, abstinentia, et continentia juvenis Scipionis. xxxii. 11—14.

ad bellum Celtibericum, cum omnes metu retinerentur, Scipio, juvenis admodum, operam suam obtulit, et *Lucullo consuli legatus* in Hispaniam abiit. xxxv. 4. certamen singulare init cum provocatore Hispano. 5. *Nescio an eodem pertineat Fragm. gramm.* 12.

eo deprecante apud Catonem, reditus conceditur exsulibus Achæis. xxxv. 6.

ejus virtus in Africa, initio tertii belli Punici, laudata a Catone. xxxvi. 6.

Cirtæ Scipio res Masanissæ mortui ordinat. xxxvii. 3, 10.

Carthaginem oppugnans, Gulussæ mandata dat ad Asdrubalem, urbis præfectum, de pace agentem. xxxix. 2. *cf. c.* 3, 1. Expugnat Carthaginem. *Spicileg. ex lib.* xxxix. illacrymatur fortunæ Carthaginis. xxxix. 3, 3 *sqq.*

in celeberrima legatione nonnisi quinque servos secum habuit. *Fragm. hist.* 63.

(*Ad Achæos legatum fuisse missum Scipionem Africanum, vulgo ferebant editiones Polybii* xxxviii. 4, 1. *ex parum felici Ursini conjectura, temere in contextum recepta.*)

P. Cornelius Scipio Nasica, Africani majoris gener, L. Æmilio bello Persico egregiam operam navat. xxix. 6, 2 *sqq.*

in eum liberalitas Scipionis Æmiliani. xxxii. 13, 7 *sqq.*

Cornu, τὸ Κέρας, nomen sinus maris prope Byzantium. iv. 43, 7.

Cornu dextrum et sinistrum, *v.* Alæ Sociorum in exercitu Romano. vi. 26, 9.

Corona *dicitur* pecunia, muneris et honoris caussa, loco coronæ oblata. xxii. 17, 4. Sic xxii. 13, 10. *Rursus* xxiv. 1, 7. xxviii. 17, 3. *Conf. Duker. ad Liv.* xxxviii. 14, 5. *et Lexic. Polyb. in* στέφανος *et* στεφανία.

corona aurea, præmium ejus qui primus murum urbis expugnatæ conscendit. vi. 39, 5. x. 11, 8. corona civica a cive servato donatur is qui eum in pugna servavit. vi. 39, 6 *sq.*

Coronea, Κορώνεια, urbs Bœotiæ. Contra eam cum exercitu proficiscitur T. Quintius. xx. 7, 3.

Coronæi *vel* Coronenses, οἱ Κορωναῖς, facto Thebas concursu, in Persei societate manendum contendebant. xxvii. 1, 8. amicitiam cum Perseo confirmant. 5, 2 *sqq.*

Coronæus Olympichus. xxvii. 1, 9.

Corsica insula, ἡ Νῆσος ἡ προσαγορευομένη Κύρνος, xii. 3, 7. feræ quæ ibi generantur. xii. 3. greges boum et caprarum. 4.

Cortona, τὸ Κορτώνιον, urbs Etruriæ. iii. 82, 9.

Coruncanius. C. et L. Coruncanii, legati ad Teutam, Illyriæ reginam. ii. 8. eorum alter occiditur. *ibid.*

Corvus, machina qua usus est Duillius in pugna navali cum Pœnis. i. 22. ejus descriptio et usus. *ibid. et cap.* 27, 12. 28, 11.

Coryphæus mons, τὸ Κορυφαῖον ὄρος, in Ciliciæ et Phœnices confinibus, prope Seleuciam urbem. v. 59, 4 *sqq.*

Cos insula, ἡ Κῶς, τῆς Κῶς, τῇ Κῷ, τὴν Κῶ. xvi. 16, 4. xxx. 7, 9.

(*v.* Κῷ xvi. 41, 7. *perperam edidêrat Casaub. in Fragm. Polyb. pro* ἐν Κίῳ.)

Civis ὁ Κῷος, Cons. xxx. 7, 10. x. 30, 6.

Cocenus, flumen Africæ. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.

Cosmopolis apud Locros, magistratus nomen. xii. 16, 6 *sqq.*

Cosmus, magistratus apud Cretenses. xxiii. 15, 1. κοσμεῖν, Cosmi magistratum gerere, *ibid.*

Cossæi, Κοσσαῖοι, Asiæ populus, Zagrum montem incolens. v. 44, 7.

Cosyrus, νῆσος Κόσσυρος, insula inter Siciliam et Carthaginem; quam occupat et oppido ejus præsidium imponit Cn. Servilius. iii. 96, 13.

Cothon, Calligitonis filius, hieromnemon Byzantiorum. iv. 52, 4.

Cotys, rex Odrysarum Thracum, Persei socius, vir eximius. xxvii. 10. legatos Romam deprecatum mittit. xxx. 12.

Crassus: *vide* Licinius.

Crater, Κρατὴς, nomen sinus *Neapolitani*, inter Misenum et Minervæ promontorium. xxxiv. 11, 12 *sq.*

Credere prorsus nemini, amittere est facultatem rerum gerendarum. viii. 2, 2. Nemini temere credendum. *ibid. et* viii. 28, 9. Quæ vehementer optavimus, ea accidisse ad primum nuncium parum credere solemus. xi. 3, 4.

Sobrius esto; nemini crede: articuli hi prudentiæ. xviii. 28, 4. xxxi. 21, 14.

Cremaste Larissæ, Λάρισα ἡ Κρεμαστὴ, urbs Thessaliæ, quam a Philippo repetunt Ætoli; xviii. 21, 8. *diversa ab altera celebriori Larissa.*

Cremona, Κρεμῶνα, *colonia Romanorum, trans Padum.* iii. 40, 5.

Creonium, Κρεώνιον, oppidum Dassaretidis in Illyrico, captum a Philippo. v. 108, 8.

Creta, ἡ Κρήτη. Cretenses, Κρῆτες, iv. 8, 11. 20, 6. 53, 5. v. 14, 1 *et* 4. 53, 3. 79, 10. *et alibi*; *præsertim de his qui mercede militant*; *aut ubi notatur levitas ingenii ei genti insita*: *ubias si* Κρητικῆς. iv. 53, 3. 54, 6. vi. 45, 1. 46, 1 *et* 3. 47, 5. xi. 12, 9. xxxiii. 15, 1. (*Cretenses recens ad militiam conducti, sunt* Neocretes; *quod vocab. vide suo loco.*)

De Rebus Creticis *vide* iv. 53—55. xxvii. 16. xxviii. 13. xxxiii. 9. *&c.*

Cretenses ad insidias et res cum dolo agendas aptissimi; minus habiles ad prælium instructa acie committendum. iv. 8, 11. tibia et rhythmo in bello non sine causa utuntur. iv. 20, 6.

Cretæ universæ status circa Olymp. CXL. et intestinæ discordiæ. iv. 53, 3 *sqq.* urbs antiquissima, præstantissimorum præ cæteris Cretensibus civium procreatrix, Lyttus. iv. 54, 6. Cretenses Polyrrhenii et Lampæi societatem ineunt cum Philippo et Achæis, eisque 500 Cretenses auxilio mittunt. iv. 55, 1—5. 61, 2.

Cretensium Respublica laudatur a veteribus. vi. 43, 1. similis a nonnullis auctoribus perhibetur reip. Spartanorum, cum tamen multum differat. vi. 45—47.

Cretensium animis insita est avaritia; nullum apud eos lucrum turpe ducitur; plurimas iidem inter se discordias agitant et intestinas cædes, levissimas ob causas. vi. 46, 2 *sq. et* 9. iv. 53, 5. neque ingenia usquam magis veteratoria facile invenias, neque incepta iniquiora. iv. 47, 4 *sq. Quare* Antiphatam Cretensem *laudaturus Polybius* xxxiii. 15, 4 *sq. ait*, graviori et honestiori oratione eum usum esse, ἢ κατὰ Κρῆτα, quam a Cretense exspectasses: erat enim homo ingenio haud quaquam Cretico, εἰδαμῶς Κρητικὸς, et fugerat Creticam (perversam) disciplinam, ἐκφυγὼν τὴν Κρητικὴν ἀναγωγὴν, *sive* ἀγωγήν. *Eodem pertinet* Proverbium: Crétissare cum Cretense, πρὸς Κρῆτα πανουργίζειν. viii. 21, 5. *Sic porro* Cretica deliberatio viii. 18, 5. *est* dolosa. *Et* Bolis, utpote Cretensis, Κρὴς ἐνήρχετο, (*ut ait Polyb.* viii. 18, 4.) natura varius et astutus erat.

Philippum ad res suas constituendas elegerunt Cretenses. vii. 12, 9. Cretenses ad bellum adversos Rhodios incitat Philippus. xiii. 4, 2. 5, 1. Societatem prædationum maritimarum cum Nabide faciunt Cretenses. xiii. 8, 2.

Gortyniorum lites cum Cnossiis. *vide* Cnossus, et Gortyna.

Cydoniatarum perfidia in Apolloniatas. xxvii. 16.

cum Cretensibus amicitiam renovant Rhodii. xxix. 4, 6 *sq.*

Bellum habent Cretenses cum Rhodiis, ad quod componendum senatus Romanus rogatu Rhodiorum legatum mittit. xxxiii. 9. 14, 3 *sq. conf. c.* 11. 2. ad idem bellum Cretenses ab Achæis opem frustra petierant. xxxiii. 15.

Cretensis Lagoras. vii. 15, 2. *et* Bolis. viii. 17, 1. *Utrobique mendose libri* ὁ Κρὴς *dederunt, pro* ὁ Κρής, *in quod consentiunt omnes* viii. 22, 2. *vel pro* ὁ Κρητὶς, *quod habet Steph. Byz. nec tamen usquam apud Polybium occurrit.*

Creticum vinum. vi. 2, 4.
Creticum Mare, τὸ Κρητικὸν πέλαγος, inter Cretam et Laconicam. v. 19, 5.
Cretopolis, Κρητῶν πόλις, in Myliade. v. 72, 5.
Crinon, socius Megalem, Aratum lapidibus incessit, et in vincula conjicitur a Philippo. v. 15, 7 *sqq.* 16, 8.
Criticus et grammaticus, Isocrates; *vide suo loco.*
Critolaus, Alexandriæ apud Macedones calumniatur Tlepolemum, Agathocli gratificaturus. xv. 26, 7.
Critolaus, Achæus, Diæi socius, pestis suæ gentis. xxxviii. 2, 8. impedit ne S. Julius Cæsar legatus controversias Achæorum cum Lacedæmoniis componere posset. 8, 1 *sqq.* et Achæos concitat contra Romanos. 8, 8 *sqq. et cap.* 4 *seq.* monarchicam propemodum potestatem inter Achæos obtinet. 5, 7: obiit prætor Achæorum. xl. 2, 1 *sq.*
Critolaus, Philosophus Peripateticus Romæ. *Spicileg. ex lib.* xxxiii.
Crocodili in fluminibus Darat et Bamboto in Africa. *Spicileg. lib.* xxxiv. *num.* 7.
Cropius Nestor, Νέστωρ ὁ Κρόπιος, habitat ἐν τοῖς Φανοτεῦσιν. Apud eum divertit A. Hostilius consul. xxvii. 14, 4. *Conf.* Phanotenses.
Croton, Κρότων, Græca urbs inferioris Italiæ. x. 1, 4.
Crotoniatæ, Κροτωνιᾶται, cum aliis vicinis civitatibus Jovi Homorio *s.* Homario communem ædem ponunt, et Achæorum instituta adsciscunt. ii. 39, 6.
Crotoniatas luxu superabant Capuani. vii. 1, 1. eorum opulentia ex navium statione. x. 1, 6.
Crucis pœna apud Carthaginienses. i. 24, 6. 79, 4. 86, 4 *et* 6.
in crucem tolli cadaver rebellis Molonis sublimi loco jubet Antiochus. v. 54, 6 *sq.*
Cryphon, Persei legatus ad Eumenem. xxix. 3, 8.
Ctesiphon. ἡ Κτησιφὼν, *urbs Chalonitidis in Assyria* ad Tigrim; ibi castra habet Molo. v. 44, 4.
Cultus vestium exquisita cura mulieres decet, armorum viros. xi. 9, 7.
Cuma, Cyme, ἡ Κύμη, civitas Æolica, ab Achæi partibus transit ad Attalum. v. 77, 4.
Cumæi, Cymæi, Κυμαῖοι, immunes a tributo renunciantur a Romanis post bellum cum Antiocho. xxii. 27, 4. iidem comprehenduntur fœdere Attali cum Prusia. xxxiii. 11, 8.
Cumani, Κυμαῖοι, *qui Cumas habitant*, unam e celeberrimis pulcerrimisque urbibus in ora maritima Campaniæ. iii. 91, 3 *sq.* Cumanorum fines cum classe Punica populatur Amilcar Barca. i. 56, 10.
Cunei; *vide* Conii.
Cuniculi et leporis differentia. xii. 3, 9 *sq.*
Cuniculi hostium indagantur suspensis æneis vasis. xxii. 11, 10 *sqq.* fumo e cuniculis pelluntur Romani. *ibid. ve.* 15 *sqq.* cuniculi per petrosum solum ligneis clavis perfecti. *Fragm. gramm.* 129. Cuniculis actis, muri urbis sublicis inferne fulciuntur. *vide* Muri.
Manius Curius, Μάνιος ὁ Κύριος, substituitur L. Cæcilio prætori, in pugna cum Gallis cæso. ii. 19, 8.
Custodia castrorum diurna. vi. 33, 7 *sqq.* nocturna. 34, 7 *sqq. et cap.* 35 *seq.*
Cyamosorus, Κυαμόσωρος, fluvius Siciliæ, ad quem situm erat oppidum Centuripa. i. 9, 4.
Cyathus, Κύαθος, fluvius ad Arsinoën, Ætoliæ urbem. ix. 45, 1.
Cyclades insulas, τὰς Κυκλάδας νήσους, incursat Demetrius Pharius. iii. 16, 2. iv. 16, 8. 19, 7 *sq.* rursus Philippus, classis duce Dicæarcho. xviii. 37, 8.
Cyclindas, Achæus, Philippi comes in colloquio cum T. Quintio. xvii. 1, 2. a Philippo, post cladem ad Cynocephalas, ad Titum legatus mittitur. xviii. 17, 4.
Cyclopum spelunca apud Homerum. xxxv. 6, 4.
Cydas, Gortynius, (*vulgo* Cydates *vel* Cydatas) Cosmus suæ civitatis. xxiii. 15, 1.
Cydoniatæ, Κυδωνιᾶται, cives *Cydoniæ*, urbis Cretæ.
eos Cnossiorum societati renunciare cogunt Polyrrhenii eorumque socii. iv. 55, 4.
eorumque lites componunt legati Romani. xxiii. 15, 4. fœdam perfidiam committunt Cydoniatæ in Apollonienses. xxvii. 16. metuentes sibi a Gortyniis, opem petunt ab Eumene. xxviii. 13. anno superiori in præsentissimum periculum venerant, ne caperetur ipsorum urbs. *ibid.*
Cygneum cantum edere; *proverbium.* xxx. 4, 7. xxxi. 20, 1.
Cyllene, Κυλλήνη, Eleorum navale. iv. 9, 9. contra Philippi invasionem munitur ab Eleis. v. 3, 61.
Cymæi. *vide* Cumæi.
Cyme. *vide* Cuma.
Cynætha, ἡ Κύνουθα, ἡ Κυναθέων πόλις, oppidum Arcadiæ; proditione polemarchorum, qui nuper ab exsilio fuerant revocati, capitur ab Ætolis. iv. 16, 11.

et cap. 17. Ætoli, occisis proditoribus, urbem diripiunt; 18, 7 *sqq.* reliquos cives in servitutem redigunt; *ibid. et cap.* 29, 6. ix. 38, 8. merita pœna. iv. 19, 3. Inter Cynætham et Clitorem est oppidum Lusi et Dianæ fanum. iv. 18, 10.

efferati sunt Cynæthenses, quod a musicæ studio et aliis salutaribus Arcadum institutis desciverant. iv. 20 *sq.* Cynæthensium legati, post patratam in urbe civium cædem Lacedæmonem missi, omnibus Arcadicis civitatibus horrori fuerunt. iv. 21, 8.

Aratus, Cynætham proditione recepturus, horam diei non observans, incepto excidit. ix. 17.

Cynius Apollo. xxxii. 25, 12.

Cynoscephalæ, Κυνὸς Κεφαλαί, tumuli Thessaliæ; xviii. 5, 9. 10, 7. ubi Philippus prælio victus est a T. Quintio. xviii. 3—10.

Cynus, Κῦνος, *emporium Locrorum Opuntiorum ex adverso Euboeæ.* iv. 67, 7.

Cyparissenses, *oi* Κυπαρισσῆς, *cives oppidi Messeniæ, cui nomen Cyparissa, Cyparissia, et Cyparissiæ;* Pyrrhiam et Eleos prohibent aditu in Messeniam. v. 92, 5.

Cyparissensis Polymnus. xi. 18, 2.

Cyphanta, τὰ Κύφαντα, oppidum *cum portu ad sinum Argolicum. Laconiæ accensetur a Plinio, Ptolemæo et Pausaniâ; (vide Cellar. Geogr. Ant.* ii. 13. *p.* 1198.) *sed* ditionis Argivorum *fuisse ait Polybius,* iv. 36, 4 *sq.* Argivis vero ademtum a Lycurgo rege Spartanorum. *ibid. Confer* Prasiæ, *et* Zarax.

Cyprus insula; in Ægypti regum est potestate. v. 34, 6.

mare quod est inter Cyprum et Phœniciam, adluit radices Coryphæi montis. v. 59, 4.

Cyprum Ptolemæo Epiphani administrat Polycrates. xviii. 37, 1. 38, 6. dein Ptolemæus Megalopolitanus. 38, 6 *sqq.*

Cypro exire copias Antiochus Epiphanis jubet Popillius, et Cyprum Ptolemæis servat. xxix. 11, 9 *sqq.* Cypri regnum a senatu Rom. petit Ptolemæus junior. xxxi. 18, 1 *sqq.* quod ei promittit senatus. *ve.* 9. sed illud omittere cogitur Ptolemæus. *cap.* 25.

Archias, Cypri præfectus, insulam Demetrio prodere molitur. xxxiii. 3. *Pro* Demetrio, Selencus *nominatur, qui pater erat Demetrii. Fragm. hist.* 64. *errore puto Grammatici.*

Cypselus *vel* Cypselum, Κύψελος *vel* Κύψελον, Thraciæ oppidum ad Hebrum fluvium. xxxiv. 12, 3. *Alibi* τὰ Κύψελα.

Cyrene, ἡ Κυρήνη, urbs, xv. 33, 10. et ipsa regio. xxxi. 18, 4 *sq.*

Cyrenæorum resp. præsunt et eorum libertatem tuentur Eudemus *et* Demophanes Megalopolitani. x. 35, 2 *sq.*

Cyrenæ regnum Ptolemæus Philometor Physconi fratri dat, quo ille non est contentus. xxxi. 18. Cyrenæi ab eodem desciscunt, et acie victum repellunt. xxxi. 26.

Cyrnæa, τὰ Κύρνεα, Pisidiæ urbs; *Cormasa, Livio et Ptolemæo.*

Eam cepit Cn. Manlius. xxii. 19, 1. in ejus vicinia lacus est. *ibid. ve.* 2.

Cyrrhestæ, *oi* Κυῤῥησταί, *Syriæ populus.* Eorum sex millia, qui erant in Antiochi M. exercitu, facta seditione deseruerunt signa. v. 50, 7 *sq.* illis adjuvantibus, Achæus regnum Syriæ obtinere se posse sperat. 57, 4.

Cyrtii, Κύρτιοι, funditores præstantes in exercitu Molonis. v. 52, 5.

Κυρτώνη. *vide* Cortona.

Cythera, τὰ Κύθηρα, insula *infra Laconicam.* Prope eam Ætoli piratæ capiunt navim Macedonicam. iv. 6, 1.

Cyzicus, Κύζικος, urbs Mysiæ ad Propontidem, patria Apollonidis, uxoris Attali, quo matrem comitantur filii. xxiii. 18.

ager Cyzicenorum, τῶν Κυζικηνῶν, multum prominet in mare. iv. 44, 7. Cyzicenis intercedentibus, ministri Ptolemæi Philopatoris agunt de pace cum Antiocho. v. 63, 5.

Cyziceni, fœdere inter Eumenem et Pharnacem icto comprehensi. xxvi. 6, 13. viginti naves mittunt Attalo adv. Prusiam. xxxiii. 11, 2. triremis Cyzicena Abydi. xvi. 31, 3.

D.

Dæ, Δαὲς, *populus Scythicus ad Caspium mare,* in exercitu Antiochi Magni. v. 79, 10.

Dalmatæ, Δαλματαὶ. xxxii. 18 *sq. et* Δαλματεῖς. xii. 5, 2. olim Pleurato et Genthio subjecti, a Genthio deficiunt; et finitimis populis Illyricis bellum inferentes, tributa imponunt. xxxii. 18. bellum eis indicunt Romani. 19. ad bellum Dalmaticum quum copias maritimas ex fœdere conferre tenerentur Locri, immunitatem eis impetravit Polybius. xii. 5, 1 *sq.*

Damasippus, Macedo, Phaci consessores publici concilii occiderat, dein a Pte-

Ismaëb Physcone adsumitur. xxxi. 25, 2 *et* 8.

Damippus, Lacedæmonius, Hieronymum Syracusarum regem monet, ut in societate Romanorum maneat. vii. 5, 3.

Damis, Icesiæ fil. Atheniensium legatus, apud senatum Roman. deprecatur pro Ætolis. xxii. 14, 6 *sqq.*

Damiurgi; *vide* Demiurgi, *et* xxiv. 5, 16.

Damocles, callidus minister (*necotio cujus,*) missus ad speculanda consilia Romanorum. xiii. 5, 7.

Damocritus, Calydonius, Ætolorum legatus Romam de pace cum Philippo. xvii. 10, 9. idem deinde Ætolos concitat adv. Romanos. xxii. 14, 18.

Damocritus, Diæi sodalis, cum eo perdit Achæos. xl. 4, 9.

Damon, Ptolemæi Philometoris legatus Romam. xxviii. 1, 1.

Damon, Rhodiorum legatus ad Æmilium Paulum Cos. et ad Perseum. xxix. 4, 4.

Damoteles, Ætolus, Romam legatus. xxii. 8, 9. *coll.* xxi. 3, 11. cursus. xxii. 9, 18. cursus ad M. Fulvium Cos. xxii. 12, 4. *cf. ve.* 10 *et cap.* 13, 7.

Damoxenus, Ægiensis, Achæorum legatus Romam post bellum Philippicum. xviii. 25, 6.

Damuras, *ὁ Δαμοῦρας*, fluvius Phœniciæ. v. 68, 9.

Danaë, soorus Ptolemæi, in carcerem conjecta a Sosibio. xv. 27, 1 *sqq.*

Danaus Argiš aquarum receptacula instituit. xxxiv. 2, 6.

Daochus, Thessalus, immerito proditor vocatus a Demosthene. xvii. 14, 4.

Daorsi, *Δαόρσοι*, populus Illyricus; apud Romanos queruntur de Dalmatis. xxxii. 18, 2.

Daphne, *ἡ Δάφνη*, *vicus cum luco, Dianæ et Apollini sacro, prope Antiochiam Syriæ:* pompam et ludos ibi celebrat Antiochus Epiph. xxx. 3 *seq.*

Darat, flumen Africæ, crocodilos alens. *Spicileg. ex libro* xxxiv. *num.* 7.

Daratitæ Æthiopes: *ibid.*

Dardanii, *vel* Dardani, *οἱ Δαρδανιῆς, et Δαρδάνιοι.* iv. 66, 1 *et* 6 *sq.*

Dardania, *ἡ Δαρδανιή.* v. 97, 1.

pars Illyriorum, qui sub Teuta sunt, deficiunt ad Dardanios. ii. 6, 4.

Dardani, absente Philippo, Macedoniam invadere parant; sed cognito ejus adventu retrocedunt. iv. 66. Bylazore occupata, Pæoniæ urbe, tutus erat Philippus a Dardaniorum incursionibus in Macedoniam. v. 97, 1.

Dardanii Romæ queruntur de Bastarnis et de Perseo. xxvi. 9, 2 *sqq.* De rebus a Perseo adv. Dardanos gestis. *conf.* xxviii. 8, 2 *sq.*

Darius *Hystaspes*, Scythas bello petens, Bosporum Thracium ponte junxit prope Hermæum. iv. 48, 2.

majoribus Mithridatis tribuit dominatum Cappadociæ ad Pontum. v. 43, 2. *Conf. Fragm. hist.* 10.

Darius *Codomanus*. Pugna ejus cum Alexandro in Cilicia. xii. 17 *sqq.* cum Dario Alexander in aperto campo potissimum bellum gessit, urbes raro excidit. xvii. 3, 5.

Dassaretæ, *Δασσαρῆτιοι, (sic enim scribendum* viii. 38, 4. *pro vulgato Δασσαρῆνοι,* Dassaritæ;) populus Illyricus.

Regio Dassaretis, *ἡ Δασσαρῆτις*; cujus urbes Scerdilædas sibi adjungit. v. 108, 2. easdem cum aliis sibi subjicit Philippus. 108, 6.

Daulium, *Δαύλιον*, oppidum Phocidis, ab Ætolis tentatum. iv. 25, 2.

Daunia, Daunii; *ἡ Δαυνία, οἱ Δαύνοι*; una e tribus partibus, in quas distinguitur Apulia, *ἡ Ἰαπυγία.* iii. 88, 3 *sqq. Græcum nomen Δαυνίων cum Casaubono* Apuliam *verti* v. 108, 9. *et* Apuliam Dauniam. ix. 7, 10.

Daunii, ad ortum planitiei circa Capuam. iii. 91, 5. *Fortasse* Candini *legendum.*

Dauniorum, *Δαυνίων, cum Græcis scripsi* x. 1, 3. *pro vulgato Ῥαυίνων, ubi agitur de ora maritima inferioris Italiæ.*

Decentes; *vide* Deciatæ.

Decem viri *vel* decem legati, exacto bello in provincias missi a senatu Rom. ad res simul cum imperatore ordinandas. *οἱ δέκα. οἱ δέκα ἐπὶ τὰς πράξεις.* xl. 9, 1. *δέκα περιβάντες, δέκα περιβαντές.* xxii. 7, 5 *sq.* 25, 6.

missi in Siciliam, post primum Punicum bellum. i. 63, 1. in Græciam, post bellum Philippicum. xviii. 25, 7. 27, 1. 29, 7. in Asiam, post bellum Antiochicum. xxii. 7, 5 *sq. et cap.* 27. in Græciam, post bellum Persicum. xxx. 10, 6. in Achaiam. post bellum Achaicum. xl. 9, 1. 10, 1.

Deceris Philippi, navis prætoria, in pugna navali ad Chium deprimitur. xvi. 3, 3 *sqq.*

Deciatæ, *vel* Deciates, *οἱ Δεκιᾶται*, populus Liguriæ. xxxiii. 7, 8. *et cap.* 8, 9.

Decimatio, vi. 38.

Decius Campanus, præfectus legionis Romanæ, quæ, cum Rhegio urbi præsidio esset missa, sibi urbem asseruit et oppressit. i. 7, 7.

Decuriones. vi. 25, 2.

Decursiones militares a Scipione ad Novam Carthag. institutæ. x. 20, 1 *sqq.*

decursiones equestres Philopœmenis. x. 21 *seq.*

Dei Facies; *vide* Theoprosopon.

Δίγμα Rhodiorum; *vide* Digma.

Delectus militum apud Romanos. vi. 19 *sq.*

Delicta castrensia quomodo puniantur. vi. 37. eadem ubi a pluribus admissa sunt, quid fiat. 38.

delicta publica in Italia commissa, pertinent ad cognitionem senatus Romani. vi. 13, 4.

Delphi, Δελφοί. Edictum quo exsules in Macedoniam revocavit Perseus, Delphis publice suspensum est. xxvi. 5, 2.

Delphica Gallorum clades; Galli ad Delphos internecione deleti. i. 6, 5. ii. 20, 6. 35, 7. iv. 46, 1.

Delta Ægyptiorum; ei similem figuram habet regio Galliæ, cui Insula nomen, Rhodano et Isara fluviis circumfusa. iii. 49, 7.

Delus, Δῆλος. Deli *in Apollinis templo* publice suspensum est Persei edictum, quo exsules Macedones domum revocabantur. xxvi. 5, 2. Statuæ ibi positæ ab Antiocho Epiph. xxvi. 10, 12.

Delus et Lemnus Atheniensibus dantur a senatu Romano. xxx. 18. xxxii. 17, 2. Delii, Δήλιοι, qui ea occasione in Achaiam migraverant, et ibi civitate erant donati, res repetunt ab Atheniensibus ex formula pacti quod inter Athenienses et Achæos intercedebat. xxxii. 17.

Demaratus, Corinthius, pater L. Tarquinii, regis Romanor. vi. 2, 10.

Demaratus, legatus Atheniensium in Ægyptum. xxviii. 16, 4. 17, 3.

Demetrias, ἡ Δημητριάς, urbs Magnesiæ in Thessalia. v. 99, 3. Conchreis profectus per Euripum Philippus, Demetriadem adpellit, per Thessaliam domum hibernatum rediturus. v. 29, 5. in ea moratur Philippus, conatus hostium observare. x. 42, 6. xvii. 1, 1.

una e tribus compedibus Græciæ; xvii. 11. Philippo adempta, Romanis custodienda relinquitur. xviii. 28, 5 *et* 10 *sqq.*

Antiochi ad Demetriadem cum classe adpulsio, non est causa belli Antiochici, sed initium. iii. 6, 4. 7, 3.

Demetriensium agro, τῇ τῶν Δημητριέων χώρᾳ, opportune imminent Thebæ Phthioticæ. v. 99, 3.

Demetrius, Ariarathis filius, regis Cappadociæ, dux copiarum Attalo auxilio missarum ab Ariarathe. xxxiii. 10, 1.

Idem (*ut videtur*) Romam legatus. xxxiii. 16, 5. *quem Casaubonus Demetrii filium, Syriæ regis, fecit.*

Demetrius, Atheniensis, legatus Ptolemæi Epiphanis ad Achæos, renovandæ societatis causa. xxiii. 1, 5.

Demetrius, Euthydemi filius, Bactrianiæ regis, ad Antiochum mittitur a patre de pace; patri regnum confirmat Antiochus, ipsi filiam suam despondet. xi. 34, 8 *sqq.*

Demetrius Phalereus. Ejus dictum, quo acies militaris cum ædificio confertur. x. 22, 7. eum non leviter in sua historia perstrinxit Demochares. xii. 13, 9 *sqq.*

Demetrius Pharius, Corcyræ insulæ a Teuta, Illyrici regina, præficitur. ii. 10, 8. Romanis Corcyram prodit, et ad alia ducem se eis præbet *cap.* 11. a Romanis præficitur populis Illyricis, quos illi sub potestatem suam redegerant. 11, 17. dux Illyriorum auxiliarium in exercitu Antigoni Dosonis et Achæorum adv. Cleomenem. ii. 65, 4. 66, 5.

Postquam Teuta regno se abdicasset, tutor fuit regii pueri Pinnæ. ii. 5. 6.

Deficit a Romanis, regibus Macedoniæ confisus, et oppida Illyrica, quæ in potestate Romanorum erant, diripit subigitque. iii. 16, 2 *sq.* cum Scerdilæda Ætolis se jungit, et classem ducit adv. Achæos bello Sociali, Cycladasque populatur. iv. 16. *cf.* iii. 16, 3. persequentes fugiens Rhodios, persuasus a Taurione, Achæis auxilio venit, et Ætolos persequitur lembis per Isthmum transductis, sed frustra. iv. 19, 7 *sq.*

Bello Illyrico victus a L. Æmilio, profugit ad Philippum, a quo benigne accipitur. iii. 18 *sq.* iv. 37, 5. 66, 4. xxxii. 19, 5.

vir intrepidus et audax, sed nullius judicii. iii. 19, 9.

ejus susus Philippus in bello Ætolico impia facinora patrat. v. 12, 5 *sqq.* vii. 14. hortatus Philippum, ut pace facta cum Ætolis, et firmatis rebus a parte Illyrici, in Italiam trajiciat. v. 101, 6 *sqq.* 105, 1. 108, 4 *sq.*

recuperare studet dominationem, quam in Pharo insula habuerat. v. 108, 6 *sq.* comprehenditur fœdere Philippi cum Hannibale. vii. 9, 14.

De arce Messeniorum et Corinthi suadet Philippo, det operam, ut utrumque cornu teneas, bovis fiat compos. vii. 11. pessima quæque semper suasit Philippo. v. 12. vii. 13 *sq.* ix. 23, 9.

Perit Messenæ. iii. 19, 11.
Demetrius, Philippi pater, Persei avus, Antigoni Gonatæ filius, rex Macedoniæ. i. 3, 1. iv. 25, 6. Agroni Illyriorum regi, mercede pacta, persuadet, ut Medionios juvet adv. Ætolos. ii. 2, 5.
in bello adv. Demetrium Ætolos juvant Achæi. ii. 44, 1. Demetrius Peloponnesi tyrannos suis opibus et mercede sustentat. ii. 44, 3. eo mortuo, reliqui tyranni abdicant tyrannidem. *ibid. cf.* ii. 60, 4. Demetrio, cum Ætolis bellum gerenti, tradunt se Bœoti, relicta Ætolorum societate. xx. 5, 3.
decimo regni anno moritur Demetrius, eodem fere tempore quo Romani primum in Illyricum trajecerunt. ii. 44, 2.
Demetrius, Philippi filius minor, Persei frater; obses datur T. Quintio. xviii. 22, 5 *sq.* patri a senatu remittitur. xx. 13, 3.
a patre Romam mittitur ad purganda crimina et ad veniam petendam. xxiii. 14. xxiv. 1, 5. benigne habetur a senatu, qui in ejus gratiam veniam dat Philippo. xxiv. 2. hinc favent Demetrio Macedones, sed eidem invident Philippus et Perseus. xxiv. 3 *et* 7. inde mutuæ fratrum insidiæ. xxiv. 8, 12 *sqq.*
Demetrius *Poliorcetes, Antigoni I. filius, rex Macedoniæ post Cassandrum*; urbes Achaicas præsidiis occupat. ii. 41, 10. ix. 29, 5 *sq.* ejus filius erat Antigonus Gonatas. ix. 34, 6.
Demetrius, Ptolemæi *Philometoris* amicus; cui Polyaratus Rhodius Rhodum transvehendus traditur. xxx. 9, 3 *et ve.* 10 *sq.*
Demetrius *Soter*, filius Seleuci *Philopatoris*, Syriæ regis.
obses Romæ, juvenis 23 annorum, frustra petit a senatu, ut per pop. Rom. in regnum Syriæ, sibi debitum, restituatur. xxxi. 12. cum Polybio de fuga deliberat, xxxi. 19 *seqq.* et ejus consilio clam Roma profugit. 22 *seq.* potui indulget. 21, 8. *et* xxxiii. 14, 1.
ad ejus conatus observandos Roma legati mittuntur. xxxi. 23, 9.
Syriæ regno potitus, et patrocinante Ti. Graccho Rex a senatu adpellatus, insigne donum Romam misit, et interfectorem Cn. Octavii. xxxii. *cap.* 4. *et* 6. Accusatus ab Ariarathe, quod ejus opera Orofernes Ariarathem regno expulisset, legationem Romam mittit ad se purgandum. xxxii. 20, 3. iii. 5, 2. Cypri regno per proditionem potiri sperat, sed deprehenditur proditor Archiæ. xxxiii. 3.
Demetrio opponitur Alexander *Balas.* xxxiii. 14, 1 *sq.* 16, 6 *sqq.* postquam 12 annos in Syria regnasset, vitam cum regno amisit, conspirantibus in eum ceteris regibus. iii. 5, 3. *conf.* xxxiii. 16, 8 *sqq.*
Demiurgi *vel* Damiurgi, magistratus Achæorum. xxiv. 5, 16.
Democharea, historicus, sororis filius Demosthenis. xii. 13, 1 *sqq.* eum contra Timæi calumnias defendit Polyb. xii. 13 *seq.*
Democletus, Δημόκλειτος, inventor cum Cleoxeno rationis signorum per faces dandorum, correctæ a Polybio. x. 45, 6.
Democrates, Philippi classis præfectus, perit in pugna ad Chium. xvi. 3, 6.
Democratia nusquam verior quam apud Achæos. ii. 38, 6. una e tribus summis formis reipub. vi. 3, 5. quænam sit vera Democratia. vi. 4, 4 *sq.* quomodo oriatur. 9, 1 *sqq.* degenerat in ὀχλοκρατίαν et χειροκρατίαν. 4, 6 *et* 10. 9, 5 *sqq.* democratia apud Messenios. vii. 10, 1. *Conf.* Civitates liberæ.
Demodocus, equitum præfectus Achæorum. v. 95, 7.
Demophanes et Ecdemus, Megalopolitani, Arcesilai Philosophi sectatores, patriam ab Aristodamo tyranno liberarunt; Arati socii in tollendo Sicyoniorum tyranno; reipublicæ Cyrenensium præclare præfuerunt; horum consuetudine et convictu adolescens usus est Philopœmen. x. 25, 2 *sqq.*
Demosthenes. *Athenienses orator*, multos immerito in proditorum numero retulit. xvii. 14 *sq.* ejus sororis filius, Demochares historicus. xii. 13, 4.
Demosthenes *Bithynus, qui* Κύνειος *scripsit.* xii. 1, 4.
Demosthenes, Philippi scriba et comes in colloquio cum T. Quintio. xviii. 1, 2. 8, 7. ab eodem, post pugnam ad Cynoscephalas, mittitur ad Titum. xviii. 17, 4.
Dentheleti, Δανθηλῆται, Thraces; *Lævi et aliis* Dentheletæ, Δανθηλῆται. xxiv. 6, 4.
Desertores signorum capite plectunt Romani. i. 17, 11. *conf.* vi. 37, 11. iii. 84, 7.
Desertum, inter Persidem et Parthiæam (*f.* Parthiam) interjectum. v. 44, 4.
Desperatio Abydenorum. xvi. 31 *sqq.* Acarnanum, Phocensium. 32, 1.
Deum ex machina, deos et deorum filios, scriptores. nonnulli introduxerunt in historiam trajectionis Hannibalis per Alpes. iii. 47, 8. 48, 8.
dii inter se pugnant de Campis Phlegræis. iii. 91, 7.

erga deos non esse mendacem, fomes est veracitatis adversus homines. vi. 59, 4.

deorum heroumque generationes. ix. 1, 4.

Diacterius, Διακτέριος, vocatur Κλῆτις *sive* Κλῆις *aut* Κλέτις. xxv. 2, 5.

Dimus, pestis gentis Achæorum; quæ Romani dextra manu dabant, sinistra accepit. xxxviii. 2, 8 *sqq.* prætor fuit Achæorum ante Critolaum, et Critolao in prætura mortuo rursus suffectus. xl. 2, 1 *sq.* nuper ab exsilio fuerat revocatus. xl. 4, 9. omnes puberes Achæorum cum vernis et alumnis Corinthum convenire jubet, et ingentem pecuniæ summam imperat. xl. 2. 3 *sqq. cf.* 4, 1. rejicit pacis conditiones a Metallo oblatas. *cap.* 4 *seq.* bona ejus sub hasta venduntur a Romanis. 9.

Dianæ fanum asylum cum luco, Lusis in Arcadia, diripitur ab Ætolis. iv. 18, 9 *sqq.* 25, 4. ix. 34, 9. qui sacrum deæ pecus inde abegerunt. iv. 19, 4.

Dianæ Cindyadis simulacrum Barzyliis in Caria, licet sub dio positum, nec ningitur umquam, nec pluitur. xvi. 12, 3. *An* Ἐοντὰς *Diana intelligenda* xvi. 12, 4?

matronas omnes in Dianæ templum congregant Abydeni. xvi. 31, 2.

Dianæ templum in Elymaide spoliare frustra conatur Antiochus Epiph. xxxi. 11.

Dianæ templum in Hiera-Come spoliat Prusias. xxxii. 25, 11.

Diatonium, Διατόνιον, (*si vera scriptura*) Cretæ oppidum *sive* ager, Cnossiis adimitur a Gortyniis, et Lyctiis datur. xxiii. 15, 1.

Διαυλέχεια. *Vide* Puteoli.

Dicæarchus, Philippi classis præfectus, Cycladibus insulis bellum faciens, Impietati et Iniquitati aras ponere consuevit. xviii. 37, 8 *sqq.* necatur Alexandriæ. *ibid. vs.* 7.

Dicæarchus Trichoniensis, legatus Ætolorum Romam missus post colloquium Philippi cum T. Quintio. xvii. 10, 9. ab Antiocho ex Asia veniens, Ætolos ad bellum adv. Romanos concitat, xxii. 14, 13. eum ab Ætolis repetit M? Acilius Consul. xx. 10, 5.

Dicæarchus, historiarum scriptor. Ejus errores nonnullos in rebus geographicis notat Polybius. xxxiv. 5, 1. *cap.* 6 *toto.* 9, 4.

Dicetas, legatus Thebanorum et Coronæorum ad Q. Marcium, excusans societatem Persei. xxvii. 1, 10. revera etiam tum Perseo favens, in carcerem conjectus, mortem sibi consciscit. 2.

Dictator, quid differat a consule. iii. 87, 7 *sq.*

dictator Q. Fabius Maximus. iii. 87, 6. res inaudita, duo simul dictatores, qui legiones inter se partiuntur. iii. 103. 106, 1.

Didascalondas, Cretensis, copiis Achæorum præfectus sub Philopœmene. v. 37, 3.

Didyma-Tiche, Δίδυμα τείχη, *castellum prope Cyzicum*, Attalo traditur a Themistocle, Achæi præfecto. v. 77, 8.

Diei tempora qua ratione investigentur. ix. 15, 6. ea scientia necessaria imperatori. ix. 14, 6 *sqq.* 15, 5 *sq.*

Diei imago præfertur in pompa Antiochi Epiphanis. xxxi. 3, 16.

Difficilia, immo quæ impossibilia videbantur, tempore et usu facilia fiunt. x. 47, 5 *et* 11.

Diganes; *vide* Adiganes.

Digeri, Δίγηες, populus Thracicus. xiii. 10, 8.

Digma Rhodiorum, τὸ τῶν Ῥοδίων δίγμα. v. 88, 8.

Dignitates apud Carthaginienses palam largitionibus redimuntur. vi. 56, 4.

Diligentia quantum ignaviæ præstet. v. 88, 5.

Diluvia, humano generi interitum inferentia. vi. 5, 5.

Dimalus, ὁ Δίμαλος, *et* ὁ Διμάλη *vel* Διμάλλη, Dimale *vel* Dimalle, munitissima urbe Illyriæ, vi capta a L. Amilio Consule. iii. 18, 1 *sqq.*

Videtur esse in Parthinis. vii. 9, 13. Fœdere Philippi cum Hannibale cavetur, ne Romani Dimalles domini maneant. *ibid.*

Dimidium facti, qui bene cœpit, habet. v. 32, 2. vi. 59, 3.

Dino, Δίνων, *rectius* Δίνων, (*vide* xxvii. 6, 4.) Rhodius, cum Polyarato frustra Rhodios ad Persei partes trahere conatur adv. Romanos. xxvii. 6. *cf.* c. 11, 2. xxviii. 2, 3. 15, 4. xxix. 5, 2. xxx. 7, 10. per nuncios et arcanas literas cum Perseo egerat; cujus criminis licet convictus, tamen Romam traduci, quam e vita se ipse generose educere, maluit. xxx. 8.

Dinocrates et Dionysodorus fratres, præfecti classis Attali. xvi. 3, 7 *sqq.*

Dinocrates, Messenius, Romam legatus, Messenios a societate Achæorum abstrahere frustra conatus est, T. Quintii studio in eam rem usus. xxiv. 5. levis ingenii homo. *ibid.* ad Philopœmenis adventum, cedit necessitate. xxiv. 12, 3.

se ipsum e vita educere cogitare *ib. ve.* 13.

Diocles, Dymæus, bello captus ab Eleis. v. 17, 4.

Diocles, Parapotamiæ præfectus, partem exercitus ducit Antiochi, in ora Phœniciæ. v. 69, 5.

Diodorus, educator Demetrii, Romæ obsidis. xxxi. 20, 2 *sqq.* a Demetrio Romam profugituro præmittitur in Syriam. 21, 1.

Diogenes, Acarnan, deprecatur præsidium Romanum, Acarnanibus imponendum. xxviii. 5.

Diogenes, Orofernis legatus Romam. xxxii. 20, 4.

Diogenes Stoicus Romæ. *Spicileg. ex lib.* xxxiii.

Diogenes, Susianæ præfectus. v. 46, 7. arcem Susorum contra Molonem defendit. 48, 14. Mediæ præficitur. 54, 12.

primum agmen ducit Antiochi, per Labum montem ex Parthia in Hyrcaniam proficiscentis. x. 29, 5. et bene rem gerit. 30, 6 *sqq.*

Diognetus, navarchus Antiochi Magni, Laodicen sponsam Antiocho adducit Seleuciam ad Zeugma. v. 43, 1. insignem Antiocho operam præstat in oppugnatione Seleuciæ ad Mare. 59 *seq.* ei traduntur naves Ptolemæi, Tyri et Ptolemaide repertæ. 62, 3. Antiochum, per Phœnicias oram exercitum ducentem, cum classe a latere comitatur. v. 68, 9. 69, 7. *rursus cap.* 70, 3.

Diomedon, Cous, cives suos ad Persei partes trahere frustra conatur. xxx. 7, 10.

Diomedon, Seleuciæ ad Tigrim præfectus, fugit adveniente Molone. v. 48, 12.

Διονυσιακοῖς αἰλητηῖς. iv. 20, 9. *Confer* Liberalia.

Διονυσιακὸν θέατρον, theatrum ludis scenicis agendis, Alexandriæ. xv. 30, 4.

Dionysius, præfectus satellitum Antiochi. vii. 16, 2. cum Lagora primus muros Sardium escendit, et urbem occupat. v. 16—18.

Dionysius, Syracusarum tyrannus, senior; Græcos Italiam incolentes superat ad Elleporum *sive* Eloram fluvium, et Rhegium obsidet. i. 6, 2. cogit Græcos Italiam incolentes valedicere institutis Achæorum. ii. 39, 6 *sq.*

solertissimus in rerum administratione judicatur a Scipione Majore. xv. 35, 6. *Conf. ibid. ve.* 1 *sqq.* obiter commemoratur a Timæo. xii. 11, 8.

lectos diligenter ornavit, et vestium bonitatem studiose inquisivit. xii. 24, 3.

Dionysius Thrax, dux Thracum et Gallorum in exercitu Ptolemæi Philopatoris. v. 65, 10.

Dionysius, amicus Antiochi Epiph. xxxi. 3, 16.

Dionysodorus, frater Dinocratis, navarchus Attali. xvi. 3, 7 *sqq. c.* 6, 11. legatus Attali ad colloquium T. Quintii cum Philippo. xvii. 1 *sq.*

Dionysodorus, legatus Ptolemæorum fratrum ad Achæos. xxix. 8, 5.

Diophanes Megalopolitanus, copiis auxiliaribus præfectus Eumeni missis. xxi. 7. strenuus bellator adv. Nabidem, sub Philopœmene. *ibid.* infensus Philopœmeni, accusat apud Cæcilium Philopœmenem et Achæos, quod iniquius egissent cum Spartanis et cum Messeniis. xxiii. 3. exsulum omnium Spartanorum patrocinium suscipit adv. Lycortam. xxv. 1, 12. Ptolemæis auxilia petita non mittenda censet. xxix. 2, 2.

Diophanes *alius*, Persei legatus ad Antiochum Epiphanem, pœne captus a Rhodiis. xxvii. 6, 15. 11, 1.

Diopithes, Διοπείθης. Rhodius, judex inter Achæos, honores Eumeni ab Achæis decretos evertit. xxviii. 7, 9.

Dioptra. x. 46, 1 *sq.*

Dioryctus, ὁ Διόρυκτος, fretum manu perfossum, Leucadem ab Acarnania separans. v. 5, 12.

Dioscurium, τὸ Διοσκούριον, (*id est* Castorum ædes) locus Phtiasiæ in Peloponneso; ibi castra habet Philippus. iv. 67, 9. 68, 2. 73, 5.

Dioscurium ad Seleuciam *Pieriam*. v. 60, 4.

Dipylum, Δίπυλον, porta Athenarum, qua ex Pirræo in urbem adscenditur. xvi. 25, 7. *coll. ve.* 6 *sq.*

Discendarum rerum via triplex. *Vide* Cognitio.

Disciplina militaris saluti est Romanis. i. 17, 11 *sqq.*

eam apud Achæos restituit Philopœmen. *Vide* Philop. disciplina castrensis Romanor. vi. 33 *sqq.*

Dissensio de repub. a Lycurgo sublata. vi. 46, 7.

dissensio inter duces periculosissima. iii. 110. discordia ducum Pœnorum bello Africo. i. 82. ducum Punicorum in Hispania. ix. 11.

Dissipare res. Qui paratas res acceperunt, ad eas dissipandas sunt proniores, quam qui ipsi eas pararunt. vi. 59, 5.

Dium, τὸ Δῖον, Macedoniæ urbs, diruitur

et incenditur a Scopa cum Ætolis. iv. 62. v. 9, 2. 11, 2 *et* 8. ix. 35, 6. id facinus ulciscitur Philippus anno seq. in Ætolia. v. 9. *ubi valuit illud.* Ὀρρὶς τὸ Δῖον οὐ βίλος διέτυπτε.

ad Dium, Perseus occurrit legatis Genthii. xxix. 3, 4.

Dodona, Δωδώνη, urbs Epiri.

Dodonæum templum (τὸ περὶ Δωδώνην ἱερὸν) evertunt cremantque Ætoli, prætore Dorimacho. iv. 67, 3. v. 9, 2. 11, 2 *et* 8. ix. 35, 6. id factum dein ulciscitur Philippus in templo Thermico Ætoliæ. v. 9. *conf.* v. 11, 2.

Doliche, ἡ Δολίχη, oppidum Perrhæbiæ. xxviii. 11, 1.

Dolio, tenui pluma referto, fumum in cuniculis Romanorum excitant Ambraciotæ. xxii. 11, 15 *sqq.*

Dolopes, Δόλοπες, Græciæ populus, *inter Epirum et Thessaliam;* libertate donati a Romanis post bellum Philippicum. xviii. 30, 6. *tamen sive vi, sive voluntate,* in fide Philippi manserunt. xxii. 8, 6.

Dolopia, ἡ Δολοπία; eam Philippo eripiunt Ætoli. xxii. 8, 5 *sq.* 14, 4.

Dolus. Non dolo, sed aperte olim gerebantur bella. xiii. 3.

dolosi sæpe suis artibus capiuntur. xviii. 23. *quo pertinet illud,* περὶ Ξέρξου πανοίζυν. viii. 21, 5.

Cn. Domitius *Ahenobarbus* Cos. cum T. Quintio. xxii. 15, 13.

unus e clarissimis ex decem legatis post bellum Persicum in Græciam missis, ad gentem mittitur Achæorum. xxx. 10, 8.

Dora, ἡ καλουμένη πόλις Δῶρα, urbs Phœniciæ munita, frustra obsidetur ab Antiocho. v. 66, 1. *Minus recte vulgo* Dura, Δοῦρα.

Dorimachus, Δορίμαχος, (*semel* Δορίμαχος *dant codd.* xviii. 37, 4. *minus recte,* Dorymachus. *Conf. quæ de vocabulis ex* δορὶ *compositis adnotavimus ad Appian. Tom.* i. *pag.* 54. *lin.* 40.) Trichoniensis Ætolus, Nicostrati filius. iv. 3, 7. xviii. 37, 4.

Ætolici impetus plenus juvenis, Phigaleam in Peloponnesum missus, piratis favet adv. Messenios; Scopam, ducem Ætolorum, ad bellum incitat Messeniis inferendum. iv. 3 *seqq.* cum Scopa Messeniam incursat, et Achæos prælio ad Caphyas fugat. iv. 16, 12. proditione capit Ægiram 57. sed turpiter rursus expellitur, et ægre evadit. 58. *immo* periit, si quidem Græcos nostros codices audias, *ibid. vs.* 9. *sed id quidem ad* Archidamum *referendum.*

Prætor creatus Ætolorum, (*conf.* v. 1, 2.) Epirum devastat, et Dodonæum templum cremat. iv. 67, 1 *sqq.* v. 11, 1. auxilia mittit Eleis adv. Philippum. iv. 77, 6. v. 3, 1. in Thessaliam irrumpit. v. 5, 1 *et* 9. 6, 4. redit, Ætoliæ succursurus, sed sero venit, 16, 5 *sqq.* Echino urbi, oppugnatæ a Philippo, frustra conatur succurrere. ix. 42.

leges novasque tabulas scribit Ætolis. xiii. 1.

legatus ab Ætolis in aulam Ægypti pacis conciliandæ caussa missus, frustra excusare conatur Scopam, capitis reum. xviii. 37, 4.

Dorymenes Ætolus, jussu Nicolai, ducis Ptolemæi, fauces ad Berytum occupat, qua adventurus erat Antiochus. v. 61, 9.

Dos. Ut ex bonâ L. Æmilii Paulli dos redii posset vidua, vendendi nonnulli erant Æmilii fundi. xviii. 18, 6. xxxii. 8, 3 *sq.*

dos apud Romanos solvebatur annua bima trima die. xxxii. 13, 5.

Drachma, stipendium per singulos dies equitis Romani. vi. 39, 12.

Drangiana, ἡ Δραγγιανὴ, Asiæ regio, quam Antiochus M. ingreditur, ex Arachosia veniens, superato Erymantho fluvio; tum inde in Carmaniam transit. xi. 34, 13.

Drepana, τὰ Δρέπανα, (*perperam pastim* τὰ Δρέπανον. *vide* i. 46, 1.) urbs Siciliæ cum portu præstanti, millia passuum xv. a Lilybæo. i. 46, 8. exceptis Drepanis et Lilybæo, totum Siciliam tenent Romani anno decimo quarto belli Siculi. i. 41, 6.

Dromichætes, Odrysarum Thracum rex. *Fragm. gramm.* 14.

Drymussa, ἡ Δρύμουσσα, Ioniæ insula, Clazomeniis data a Romanis xxii. 27, 5.

Duces belli. *vide* Imperatores.

Ductores ordinum. *vide* Ordo.

Duelli usus apud Romanos. *Fragm. gramm.* 27.

Duilius. C. Duilii victoria navalis de Pœnis reportata, corvorum ope. i. 22 *seq.*

Duoax, Δοῦαξ, mons Thraciæ, magnitudine non conferendus cum Alpibus. xxxiv. 10, 15.

Dura, τὰ Δοῦρα, urbs *Assyriæ.* (*conf. Cellar. Geogr. Ant. lib. III. c.* 17. *p. m.* 722.) Antiochus ex Mesopotamia veniens, trajecto Tigri, versus Dura pergit, eamque urbem obsidione Molonis liberat. v. 52, 2. (*conf.* Dura Mesopot.)

Dura, τὰ Δοῦρα, urbs *Mesopotamiæ.* Mesopotamiam usque ad Dura occupat Molo. v. 48, 16. *Nisi intelligendum,*

usque ad eam Mesopotamiæ partem, cui ab altera Tigridis ripa opposita est urbs Dura Assyriæ.

Dura, urbs munita Phœniciæ. v. 66, 1. *rectius* Dora, *quod vide*.

Dux belli. *vide* Imperator.

Dyme *vel* Dyma, ἡ Δύμη, urbs Achaiæ, e XII primis olim fœderatis. ii. 41, 8. iv. 83, 5. Dymæi, οἱ Δυμαῖοι, cum Patrensibus incipiunt instaurationem fœderis Achaici. ii. 41, 1 *et* 12.

Dymæorum agrum populatur Euripidas Ætolus, dux Eleorum. iv. 59 *seq.* castellum Dymæorum, Tichos, occupant Elei. 59, 4. *conf.* 83, 1 *sqq.* nihil amplius in commune Achæorum conferre decernunt Dymæi. 60, 4 *sqq.*

Dymæ validum præsidium relinquit Philippus. v. 3, 2. Dymæorum fines, τὴν Δυμαίαν, rursus incursant Elei. v. 17, 3. eorum ad Dymen navibus custodiunt Achæi. v. 91, 8.

Heœtombœum in Dymæorum agro. ii. 51, 3.

Dymæus, Miecus, proprætor Achæorum. iv. 59, 2.

Dyrrhachium *vel* Epidamnus, ἡ τῶν Ἐπιδαμνίων πόλις, ἡ Ἐπίδαμνος, xxxiv. 12, 6. urbs cum porta ad Ionium mare; ab Illyriis per aquationis speciem capta; sed mox Illyrii rursus urbe ejecti. ii. 9. ab Ætolis et Achæis auxilium adv. Illyrios petunt Dyrrhachini. ii. 9, 8. Dyrrhachium rursus obsidetur ab Illyriis. 10, 9. obsidio solvitur a Romanis, quorum fidei se tradunt oppidani. 11, 8 *sqq.*

fœdere Philippi cum Hannibale cavetur, ne Romani tenere Dyrrhachium sinerentur. vii. 9, 13.

E.

Ebrietas, perniciosa imperatori. ebrietati deditus Demetrius, Romæ. xxxi. 21, 8. in regno. xxxiii. 14, 1. Genthius. xxix. 5, 7.

Ἕβρος, Hebrus, fluvius Thraciæ xxxiv. 12, 3.

Eburnea sella, domum regibus singularis honoris caussa missum a senatu Romano. xxxii. 5, 3.

Echatana, τὰ Ἐκβάτανα, caput et regia olim Mediæ; ejus situs et descriptio. x. 27, 3 *sqq.*

Ἐκκαιδεκήρης, navis 16 versuum remorum. xxxvi. 3, 9.

Ecdemus, Megalopolitanus, Arcesilai philosophi alumnus, &c. Ejus consuetudine utitur Philopœmen juvenis. x. 25, 2 *sqq.* *Conf.* Demophanes.

Echecrates, Thessalus, centuriationi militum Alexandriæ præficitur. v. 63, 11. equitibus Græcis et aliis mercenariis præest. 65, 6. pugnat in dextro cornu ad Raphiam. v. 82, 5. 85, 1.

Echecrates *alius*, cujus auctoritate in disputatione de origine Locrensium temere usus est Timæus. xii. 11, 7 *sq.*

Echedemus, legatus Atheniensium ad Scipiones, de pace Ætolis concedenda. xxi. 2 *seq.*

Echetla, ἡ Ἐχέτλα, (*rectius puto* Ἐχετλα, *retracto accentu*) Siciliæ oppidum, medium inter ditionem Syracusiorum et Pœnorum. i. 15, 10.

Echinus, Ἔχῖνος, ἡ Ἐχινάιων πόλις, urbs Thessaliæ ad sinum Maliacum, in potestate Ætolorum; oppugnata a Philippo, frustra succurrentibus P. Scipicio procos. et Dorimacho Ætolo, dedit se regi. ix. 41 *seq.* et ab eo in servitute tenetur. xvii. 3, 12. xviii. 21, 3.

Echinenses, οἱ Ἐχινάῖοι *et* Ἐχινάιοι. ix. 41, 11. 42, 1 *et* 3.

Ecnomus, Ἔκνομος, collis Siciliæ, in quo castra habent Pœni. i. 25, 8. Prope eum committitur pugna navalis inter Regulum et Amilcarem. i. 26 *seqq.*

Edeco, Hispaniæ regulus, Tarraconem ad Scipionem cum amicis venit, eique se tradit. x. 34. regem eum salutat. 40, 3. benevole eum recipit Scipio, et uxorem liberosque captivos ei reddit. 35.

Edesa *vel* Edessa, ἡ Ἔδισσα *vel* Ἔδεσσα, Macedoniæ oppidum; *alias Ægæ vel Ægææ*. v. 97, 4. ad viam Ignatiam. xxxiv. 12, 7 *sq.*

Edetani, populus Hispaniæ. Fortasse Ἐδηταιῶν δυνάστην *legendum* x. 34, 2. *pro* δυναστὴν δυνάστην, de Edecone.

Ἐγνατία ὁδός, via Ignatia. xxxiv. 12, 3 *sqq.*

Elæa, ἡ Ἐλαία, urbs Æolidis, *navale Pergamenorum regum*. Ad eam positis castris, de pace cum Romanis et Eumene agit Antiochus. xxi. 3. quam ubi non impetravit, agrum populatur Elæensium, τῶν Ἐλαιτῶν. *ibid.*

Elæa obsidionem frustra tentat Prusias. xxxii. 25, 9 *sq.*

Ἐλαία *haud dubie legendum pro vulgato* Ἔλλα *apud Stephanum Byz. et Polyb.* xvi. 41, 5.

Elæus, Ἔλαιος, castellum agri Calydonii in Ætolia, captum a Philippo. iv. 65, 6.

Elatea, (*Livio Elatia*) ἡ Ἐλάτεια, urbs Phocidis. v. 96, 16.

Elateæ hibernat T. Quintius. xviii. 26, 1 *et* 7. *nisi ibi intelligenda* Elatea Thessaliæ.

ibidem hibernat Attalus. xxvii. 15, 9.

Elea, (ἡ Ἐλέα) urbe inferioris Italiæ; *cujus cives* Eleatæ, οἱ Ἐλεᾶται, Romanis naves commodato præbent initio primi belli Punici. i. 20, 14.

Eleatæ, Ἐλεᾶται, *in Peloponneso vulgo olim* v. 17, 1. *commemorabantur ex mendosa scriptura*, Ἐλευτῶν, *pro* Τεγεατῶν, *quod ibi reposuimus.*

Elea, ἡ Ἠλεία, ἡ τῶν Ἠλείων χώρα, regio Peloponnesi, *quæ Latine* Elis, *et Græce* ἡ Ἦλις *alias adpellatur.* (*Fortasse latius patet* Ἦλις, *quam* Ἠλεία; *ut hæc sit* ager ad Elidem urbem pertinens, *illa* regio omnis, *quæ* Elidis *nomine vulgo censetur; quod tamen confirmare nolim.*) *Confer* Elis, *et* Elæi.

Ἠλεία sæpe incursata olim ab Illyriis. ii. 5, 1 *sq.*

Pheias insula τῆς Ἠλείας, Elidis. iv. 9, 9. *mendose vulgo* τῆς Ἰθάκης.

Philippum hortantur Achæi, ut Elidem, τὴν Ἠλείαν, bello invadat. iv. 64, 2. eam populatur Philippus. iv. 73. *et* 77, 6 *sq. et* 83, 5.

Elea olim sacrosancta. et nulli populationi obnoxia. iv. 73, 10.

Achaiæ partes, in Eleam vergentes, protegit Aratus. v. 92, 10.

Elea, Ἠλεία, *apud Polybium et etiam nomen* Elidis urbis. iv. 73, 7. *nisi ibi pro* Ἠλείαν *legendum* Ἦλιν.

Elei, οἱ Ἠλεῖοι, incolæ Elidis, *sive* Eleæ regionis. (*Conf.* Elea, ἡ Ἠλεία.)

socii sunt et amici Ætolorum. iv. 5, 4. 6, 11. 9, 10. eis Cynætham urbem, a se captam, tradere volunt Ætoli, sed non accipiunt Elei. iv. 19, 5. ad inferendum Achæis bellum persuadentur a Machata, Ætolorum legato. 36, 6. Duce belli utuntur Euripida Ætolo; 59. a quo turpiter deserti, cum Sicyoniam invadere vellent, partim capiuntur, partim cæduntur, a Macedonibus et Megalopolitanis. 68 *seq.* tamen rursus eumdem ducem ab Ætolis petunt. v. 94, 2.

Vitæ rusticæ amantissimi sunt; ager eorum opulentissimus. iv. 73.

Eleorum propugnaculum et arx belli adv. Achæos, Psophis, capta a Philippo. iv. 71. eorum dux Amphidamus, captus a Philippo. 75. sine pretio dimissus, frustra persuadere conatur Eleis, ut ab Ætolis ad Philippi amicitiam transeant. 84. Eleis Ætoli auxilia mittunt, duce Philida. 77 *seqq.* Eleorum præsidia excedere coguntur Lepreo, Samico, et aliis Triphyliæ oppidis. 80.

Eleis Agelaus et Scopas duces mittuntur ab Ætolis. v. 8, 1. in Dymæorum fines incursionem faciunt. v. 17, 3. rursus Dymæorum, Pharæensium, Patrensium agrum populantur, duce Pyrrhia Ætolo. 30, 2 *sqq.* Messeniam eodem duce incurrentes, repellantur. 91, 3. 92, 5 *sq.* rursus, Euripida iterum duce, Achaiam populantur. 94, 2 *sqq.*

Elei Achæis coram senatu Rom. lites movent de Triphylia. xviii. 25, 7. per legatos Chalcide agunt cum Antiocho. xx. 3. domi manent initio belli Achaici. xl. 3, 3.

Elephanti; *et* Eleuthernæi; *vide mox, post* Elis.

Ἐλέα, Laconicæ. v. 19, 7. 20, 12. *Vide* Helia.

Elis, ἡ Ἦλις, *eadem* regio *quæ alias* ἡ Ἠλεία *vocatur a Polybio; de qua vide paulo ante in* Elea. οἱ ἐκ τῆς Ἤλιδος. v. 17, 3. ἐξελθὼν ἐκ τῆς Ἤλιδος. v. 92, 5. 95, 7. *Potest tamen utrobique et* urbs Elis *intelligi. Conf. artic. seq.*

Elis, Ἦλις, urbe *præcipua Elidis regionis. Conf.* Elea, ἡ Ἠλεία. *et* Elea, Ἠλεία.

Amphidamum Olympia Elidem (εἰς Ἦλιν) liberum dimisit Philippus. iv. 84, 4. *Mox. idem* Archidamus ex eadem Elide. (ἐκ τῆς Ἤλιδος) cum destinata perficere non potuisset, ad Philippum elabitur. 86, 5.

Elephanti: eorum multitudo in Africa. xii. 3, 5. eorumdem nullus usus in locis montanis. i. 30. centum elephanti in exercitu Pœnorum adv. Regulum. 32, 9. adversus eos Romani prudenter minus solito in longum, magis in altum aciem instruunt. 33. ab eisdem tamen plurimi Romani conculcati pereunt. 34. sauciati eleph. sæviunt, et convertit in suos ruunt. 40, 12 *sq.*

elephantum rectores Indi, in Pœnorum exercitu. i. 40, 15. iii. 46, 7 *et* 11. xi. 1, 12. elephantis Pœnorum aliis occisis, aliis captis, mire gaudent Romani. i. 41, 1. centum eleph. habet Hanno in bello Africo. i. 74, 3.

elephantorum trajectio per Rhodanum. iii. 46. eorum terror disjicit Gallos, Hannibalem in Alpium trajectione infestantes. iii. 53, 8. belluæ fere omnes famæ consumtæ in Alpibus. 55, 2. reliquæ omnes, una exceptâ, imbrium et nivis vi pereunt in Gallia Cisalpina. 74, 11. illa vectus est Hannibal, per paludes Etruriam petens. 79, 12.

elephantorum inter se pugnandi ratio. v. 84. Libyci elephanti timent Indicos. *ibid.* ve. 5 *sq.*

adversus 70 elephantos Hannibalis

quo pacto aciem instruxerit Scipio. xv. 9, 7 *sqq. cf.* c. 12, 2 *sqq.*

elephanti curribus juncti in pompa Antiochi Epiph. xxxi. 3, 11.

elephantum dentes eximia magnitudine. *Spicileg. ex lib. XXXIV. num.* 10. elephantum ἐκφάντων? *Fragm. hist.* 22.

Elephas, cognomen Nicanoris, ducis Philippi. xviii. 7, 2.

Eleuthernæi, Ἐλευθερναῖοι, Cretenses, bellum Rhodiis indicunt. iv. 53, 9. eos Polyrrhenii et Lampæi intra mœnia includunt, et renunciare Cnossiorum societati cogunt. iv. 55, 4.

Elia Lacoræ. *vide* Ælia.

Elinga olim legebatur xi. 20, 1. *pro quo* Ilipa *restitui, quod vide.*

Elis. *vide supra in* Elea, ἡ Ἦλις; *et rursus post* Elei.

Elisphasiorum ager, ἡ τῶν Ἐλισφασίων χώρα, in Peloponneso prope Mantineam. xi. 11, 6. ὑπὸ τῶν Ἐλισφασίων suspicatus est Gronov.

Ἔλλη, *mendose* (*ut videtur*) *scriptura* xvi. 41, 5. *pro* Ἐλαία.

Elleporus, *vel* Elorus, Ἐλλέπορος *sive* Ἔλωρος, fluvius inferioris Italiæ. i. 6, 2.

Ellopium, τὸ Ἐλλόπιον, Ætoliæ oppidum. xi. 4, 3.

Elorus. *vide* Elleporus.

Elymæi, Ἐλυμαῖοι, populus Asiæ, a septentrione Mediæ. v. 44, 9.

Elymais regio, ἡ Ἐλυμαΐς, ubi Dianæ templum spoliare conatus est Antiochus Epiph. xxxi. 11.

Emathia, ἡ Ἡμαθία, olim Pæonia dicta. xxiv. 8, 4.

Emporia *vel* Emporiæ, τὰ Ἐμπορεῖα, τὰ Ἐμπόρια, αἱ Ἐμπορίαι; Africæ regio circa minorem Syrtin, soli ubertate præstans, Pœnis subjecta, unde hi præcipue alimenta et commeatus capiunt. i. 82, 6. iii. 23, 2. ea regione Masanissæ cedere coguntur Pœni. xxxii. 2.

Emporium, τὸ Ἐμπορεῖον, (*Romanæ Emporiæ*) in Hispania. iii. 39, 7. ad Emporium Cn. Scipio cum classe, a Rhodano veniens adpellit. iii. 76, 1.

Enchelenæ, Ἐγχελάνες, gens et urbs Illyrica, subacta a Philippo. v. 108, 8.

Enipeus, ὁ Ἐνιπεύς, Thessaliæ fluvius. v. 99, 1. xxix. 3, 4.

Enna, ἡ Ἔννα, oppidum Carthaginensium in Sicilia, captum a Romanis. i. 24, 12.

Enneris, in classe Philippi. xvi. 7, 1.

Enotis Gallorum; *vide* Gladius.

ὁ Ἐνυάλιος, *Quirinus Gradivus pater. Per Martem et Quirinum* (*Cuvenz.* per Martem et Gradivum patrem) juraverunt Romani in proximo fœdere cum Pœnis ante primum Punicum bellum. iii. 25, 6.

Eordæa, Ἐορδαία, regio Macedoniæ. xviii. 6, 3.

Eordi, Ἐορδοί. xxiv. 12, 8.

Epænetus, Bœotorum legatus ad Achæos. xxiv. 12, 5.

Epaminondas Messenios et Arcades hortatur, ut perpetuo sinceram societatem colant. iv. 32, 10. *idem Arcadibus auctor fuerat condendæ Megalopoleos.*

victoria pugnæ Mantineensis anceps ob mortem Epaminondæ. iv. 33, 8. Epaminondæ præsertim et Pelopidæ virtuti gloriam suam debuit resp. Thebana. vi. 43? Epaminondas Pelopidas persuaserat, ut propugnandam libertatem Græcorum susciperet. viii. 1, 6.

eum Lacedæmonem et dein Mantineam de improviso capturus, boni imperatoris partes omnes expleverat, a fortuna victus est, fere ut Hannibal ad Capuam et Romam. ix. 8, 2 *sq.*

abstinentiæ laude clarissimus. xxxii. 8, 6. *De, ejusdem viri laude conf. Fragm. hist.* 15.

Ἔπιον. *vide* Æpium.

Eperatus, Pharæensis, prætor Achæorum creatur, Apellis opera, invito Arato. iv. 82, 8. magistratum init. v. 1, 2. a Philippo opem ferre jubetur Messenis. v. 5, 11. contemnitur a militibus. 30, 1. socordia ejus et imbecillitas, multorum causa est malorum. 30, 5 *sq.* 91, 4. magistratu abit. 30, 7.

Epetium, Ἐπέτιον, opp. Illyricum, ditionis Issiorum. xxxii. 18, 1 *sq.*

Ephesus, Ἔφεσος. Ephesi magnum numerum militum alebant reges Ægypti. v. 35, 11. ibi habitat Melancomas. viii. 17, 9.

Ephesi inhiat Antiochus Magnus. xviii. 32, 1. eamque tenet. xx. 11, 2. *coll. c.* 16, 16. xxi. 9, 10. Ephesus Eumeni datur a Romanis. xxii. 27, 10.

Ephesi Heraclides pro Alexandro *Bala*, Antiochi Epiphanis filio, bellum parat adv. Demetrium *Soterem*. xxxiii. 16, 15.

Ephorus, historiæ universalis scriptor; v. 33, 2. de origine urbium, et de cognitione migrationeque gentium optime exposuit. xxxiv. 1, 3. *cf.* ix. 1, 4.

Musicam ad fraudem hominum sit inventam. iv. 20, 5. laudat remp. Cretensium, et cum Spartanorum republ. confert, dissentientem Polybio. vi. 45 *seq.*

Ephori errores ex prodosse notaverat

Polybius libro xii. *sed ea pars intercidit. Vide* xii. 22, 7. *et conf.* xii. 17. Eumdem contra Timæi reprehensiones defendit Polyb. xii. 23, 1 *et* 3.

Ephori dictum: optimam Historiam eam fore, cujus scriptor ipse rebus gestis interfuerit. xii. 27, 7.

Ephorus Messeniorum, Sciron *vel* Scyron. iv. 4, 3. Eorumdem ephori, Œnis et Nicippus. iv. 31, 2.

Ephori Spartanorum dissident inter se de societate sive cum Philippo et Achæis, sive cum Ætolis facienda. iv. 22 *seq.* Adimantus ephorus occiditur a factione Ætolica. 22, 11. novi ephori, Philippo faventes, trucidantur dum sacra faciunt. 34 *seq.* Chilo trucidat ephoros, qui Lycurgum regem creaverant. 81.

ephoros Spartanorum omnes, simul cum regibus, in historia sua adnotaverat Timæus. xii. 12, 1.

ephororum curia, τὸ τῶν ἐφόρων ἀρχεῖον. iv. 35, 9.

Epichares, præfectus navis Rhodiæ. xxx. 9, 9.

Epicharmi dictum: Sobrius esto &c. xviii. 23, 4. xxxi. 21, 14.

Epicydes, origine Syracusius, Carthagine lares habens, cum fratre Hippocrate ab Hannibale mittitur ad Hieronymum, Syracusarum regem. vii. 2, 3 *sq.*

Epidamnus. xxxiv. 12, 6. *Vide* Dyrrhachium.

Epidaurus, oppidum Argolicum, a Cleomene occupatum. ii. 5, 2. *Adde* xxx. 15, 1.

Epi-erctes, ὁ ἐπὶ τῆς Εἰρκτῆς λεγόμενος τόπος. i. 56, 3.

Epigenes copias reduxit, quas Seleucus, Antiochi M. frater, in Asiam cis Taurum duxerat; eum, suadentem Antiocho ut expeditionem adv. Molonem ipse susciperet, calumniatur Hermeas. v. 41 *seq. et* 49. dolo Hermeæ amandatur Epigenes ab exercitu, denique ficto crimine occiditur. 50 *et* 51, 5.

Epigramma in honorem Arcadum, in columna ad aram Jovis Lycæi Messenæ. iv. 32, 2 *sq.*

epigramma Sami poëtæ. v. 9, 5.

Epipolæ, αἱ Ἐπιπολαί, pars urbis Syracusarum, capta a Romanis. viii. 37, 2. *et Spicileg. ex lib.* viii. *num.* 5.

Epirus, Epirotæ. Ἤπειρος, Ἠπειρῶται. Epirum ab Acarnania separat sinus Ambracicus. iv. 63, 6.

Epiri urbs Phœnice ab Illyriis proditione capta. ii. 5. Epirotæ, auxilio venientes cæduntur fuganturque ab Illyriis. *ibid.* ab Ætolis et Achæis opem petunt Epirotæ, et quamquam illi cum auxiliis advenerunt, tamen pacem et fœdus faciunt cum eisdem Illyriis. 6.

cum Epiri rege Alexandro, Acarnanum oppida partiti erant Ætoli. ii. 45, 1. ix. 34, 7.

Epirotæ arma sociant cum Antigono et Achæis adv. Cleomenem. ii. 65, 4. iv. 9, 4. Epiri oram populantur Ætoli. iv. 6, 2.

Epirotæ ab Achæis invitantur ad Bellum Sociale adv. Ætolos. iv. 15, 1 *sq.* initio inconstanter et parum ingenue se gerunt. 16, 1. 30, 6 *sq.* dein copias suas Philippo jungentes, persuadent ei, ut Ambraciam obsideat. 61.

Epirum devastant Ætoli, et Dodonæum templum cremant. iv. 67.

Epirotæ classem jungere cum Philippo ad Cephalleniam jubentur. v. 3, 3.

adversus Ætolos, Romanos et Illyrios opem Philippi implorant. x. 41, 4.

cum Epirotis legati Romani Phœnicæ agunt de bello Philippo inferendo. xvi. 27, 4. ex Epiri faucibus propere recipere se cogitur Philippus, et earum potitur T. Quintius. xvii. 3, 9. xviii. 6, 4. xxvii. 13, 2.

Epirotæ per legatos Chalcide agunt cum Antiocho. xxi. 3. cum M. Fulvio cos. consultant de bello Ætolico. xxii. 9, 1 *sqq. et vs.* 19. legatos Romam mittunt contra Philippum. xxiv. 1, 10.

A. Hostilius Cos. per Epirum in Thessaliam adv. Perseum profecturus, parum abest quin hostibus proderetur. xxvii. 14. in Epiro post Bellum Persicum, civilium cædium omnia plena. xxx. 14, 7 *sqq.* xxxii. 21 *seq.* Epirotarum urbes 70 evertit L. Æmilius Paullus. xxx. 15, 5. Legatio Epirotarum Romam missa. xxxii. 24.

Epirota, Charops; *item* Cephalus; *quos vide suo loco.*

Epiri populus, Molossi; *quos vide.*

Epistola Scipionis Afric. maj. ad Philippum. x. 9, 3. ejusdem ad Prusiam. xxi. 9.

epistola Scipionis Nasicæ ad aliquem ex regibus. xxix. 6, 4.

Epistratus, Acarnan, dux equitum et levis armaturæ Achæorum in pugna ad Caphyas. iv. 11, 6.

Epitalium, Ἐπιτάλιον, opp. Triphyliæ, in deditionem accipitur a Philippo. iv. 80, 13

Epium. Vide Æpium.

Eposognatus, regulus Gallogræcorum, amicus Romanorum, officia sua illis apud alios etiam reges pollicetur. xxii. 20, 1 *sqq. et vs.* 8 *sqq.*

Equi Hannibalis, e puppibus nantes trahuntur per Rhodanum. iii. 43, 4. amissi in Alpibus, sponte redeunt in castra. 53, 3. in Etruriæ paludibus plurimi pereunt, aliis ungulæ excidunt. 79, 7 *sqq.* equos Alexandriam advehit Nicagoras Messenius. v. 37, 7.

equorum armenta regum Syriæ, commissa sunt Medorum curæ. v. 44, 1. x. 27, 1 *sq.* *Conf.* Equites.

Equiso Nabidis. xiii. 8, 3.

Equites Nisæi; *vide* Nisæi.

Equites Romani decem annua stipendia facere tenentur. vi. 19, 2. Equitum numerus in legione; *vide* Legio. equitum turmæ, *ἴλαι*; earum præfecti, *ἰλάρχαι*, decuriones. vi. 25, 1 *sq.* arma, olim parum commoda, dein ad morem Græcorum in melius mutata. 25, 3 *sqq.*

equites Romani, agiles ad desiliendum de equis, et rursus insidendum. vi. 25, 4. xi. 21, 4.

Celtiberi equites, ubi opus est, pedibus pugnant, equis immotis stantibus. *Fragm. hist.* 13.

in equitatu præcipuum robur fuit Hannibalis. ix. 3, 9 *sqq.* *cf.* iii. 110, 2. 117, 4.

equitum variæ conversiones et decursiones. x. 21. equitum acies qua altitudine locetur ad pugnam, et quot equites capiat stadium. xii. 18, 3 *sqq.*

Eratosthenes, novissimus ante Polybium geographica tractavit, et superiores scriptores reprehendit, ipse tamen Pytheæ fabulis adhibens fidem. xxxiv. 5. *De eodem conf. c.* 4, 4. 13, 1.

Erbessus, *Ἐρβησσός, ἡ τῶν Ἐρβησσίων πόλις*, oppidum Siciliæ prope Agrigentum. i. 18, 5. captum ab Hannone Pœno. *ibid. vs.* 9.

Ercobriga, mendose olim scriptura pro Nercobriga *vel* Nertobriga, urbe Lusitanorum.

Ercte, *vel* Epi-Erctes, *ἡ ἐπὶ τῆς Ἐιρκτῆς λεγόμενος τόπος*, (*quasi* supra carcerem, *interprete Casaub.*) locus ad mare inter Erycem montem et Panormum, occupatus ab Amilcare Pœno. i. 56, 3. descriptio ejus loci. *ibid. vs.* 3 *sqq.*

Eretria, *ἡ Ἐρέτρια, ἡ τῶν Ἐρετριέων πόλις*, urbs Euboeæ insulæ.

eam Romanis tradi post bellum Philippicum queruntur Ætoli. xviii. 28, 5. sed ei senatus Rom. libertatem tribuit. 30, 10 *sq.*

Eretria Phthiotidis in Thessalia, *ἡ Ἐρέτρια τῆς Φθιώτιδος*, xviii. 3, 5.

Eribanus. Via ab Eribano (*ἀπὸ τοῦ Ἐριβανοῦ, si modo vera lectio*) Capuam. iii. 91, 9.

Eribianus mons, *ὁ Ἐριβιανὸς παλαίσματος λόφος*, per cujus angustias Hannibal ex Samnio in Campaniam transiit. iii. 92, 1.

Eridanus, *Ἠριδανός*, poëticum nomen Padi fluvii. ii. 16, 6.

Erycinæ Veneris templum, in summo monte Eryce, occupatum a Romanis. i. 55, 6. 58, 2. spoliatum a Gallis, Pœnorum mercenariis, qui ad Romanos transierant. ii. 7, 9. *Conf.* Eryx.

Erymanthus, *Ἐρύμανθος*, fluvius et mons Arcadiæ. iv. 70, 8 *sq.* 71, 4.

Erymanthus, Asiæ fluvius, inter Arachosiam et Drangianam. xi. 34, 13.

Erythræ, *al Ἐρυθραί*, urbs maritima Ioniæ, in quam ex prælio navali ad Chium evasit Attalus. xvi. 6, 5 *et* 8.

Erythræi, *οἱ Ἐρυθραῖοι*, pro fide Romanis bello Antiochico præstita, agro donantur. xxii. 27, 6.

Erythræum *s.* Rubrum mare, *ἡ Ἐρυθρὰ θάλαττα, sinus Persicus.* ix. 43, 2. *conf.* v. 46, 7.

provincia vel præfectura regni olim Persici, dein Syriaci, ad Persicum sinum a parte Arabiæ. v. 46, 7. *Paulo pleniori dictione, ἡ περὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν, scil. χώρα.* v. 48, 13. *et οἱ κατὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν τόποι.* v. 54, 12.

item, pars Arabiæ Felicis ad Persicum sinum sita. xiii. 9, 1 *et* 5.

Eryx mons, *ὁ Ἔρυξ*, in eo Siciliæ latere, quod Italiam spectat, inter Drepana et Panormum, maximus post Ætnam. i. 55, 7. ejus verticem et radices præsidio occupant Romani. 58, 2.

Conf. Erycinæ Veneris templum.

Eryx oppidum, (*ἡ*) *Ἔρυξ*. ii. 7, 8. *ἡ πόλις τῶν Ἐρυκινῶν*, i. 58, 2. in medio monte Eryce; a Romanis primum, dein a Pœnis occupatum. i. 55, 6. *et* 58, 2. iude a Romanis obsessum. i. 58 *sqq.* *et* ii. 7, 8. oppidum Romanis prodere moliti sunt Galli, Pœnorum mercenarii. ii. 7, 8 *sq.*

Ἑστία, vide Vesta.

Ἑστίαι. τὰ περὶ τὰς Ἑστίας ἄκρα. iv. 43, 5. *Vide* Hestiæ.

Etennenses, *Ἐτεννῆς*, montana Pisidiæ supra Sidam incolentes. v. 73, 3.

Etesii venti, a septentrione flantes; eis e Ponto Euxino versus Hellespontum feruntur naves; oppositus his auster. iv. 44, 6. *coll. vs.* 10. eorum vis inter Cephalleniam et Messeniam. v. 5, 3 *et* 6.

Etruria, *ἡ Τυῤῥηνία. Confer mox* Etrusci.

Etruriæ situs et fines. ii. 16, 2 *sq.*

in Etruria geritur bellum Gallicum Cisalpinum. ii. 23 *seqq.*

in Etruriam P. Scipio ex Gallia navibus redit, ut inde Hannibali ad Alpes occurrat. iii. 49, 4. 56, 6. in eam commeatus conferunt Romani ad bellum adv. Hannibalem. iii. 75, 6. eam per paludes petit Hannibal. 78 *seqq.* cladem in ea patiuntur Romani; iii. 108, 9. v. 101, 3 *et* 7. 105, 3. nempe ad Trasimenum lacum. iii. 84.

Etruriæ longitudo. xxxiv. 11, 3.

Etrusci, *οἱ Τυῤῥηνοί. Conf.* Etruria.

Etruscorum sedes. ii. 16, 1. olim coloniis tenuerant campos circa Padum, (e quibus dein a Gallis ejecti sunt) simulque Campaniæ campos. ii. 17, 1 *sqq.* cum Gallis Transalpinis et Cisalpinis in ditionem Romanam irrumpunt. ii. 19. cæduntur a Romanis ad Vadimonem lacum, subiguntque. i. 6, 4. ii. 20. socii Romanorum bello cum Gallis Cisalpinis. ii. 24, 5.

Etruscum mare, Tuscum, Tyrrhenum, *τὸ Τυῤῥηνικὸν πέλαγος.* i. 10, 5. ab occasu Italiæ. ii. 14, 4. 16, 1. xxxiv. 6, 6.

Eua, *ἡ Εὖα*, collis prope Sellasiam in Laconica, ubi committitur pugna Antigoni cum Cleomene. ii. 65, 8 *sq.* 66, 5.

in eo sacra facit Philippus rex. v. 24, 9.

Euagoras, Ægiensis, accusatur a Critolao ut qui secreta Achæorum prodat Romanis. xxxviii. 5, 4.

Euanoridas, nobilis Eleus, bello captus a Lyco, prætore Achæorum. v. 94, 6.

Eubœa insula, *ἡ Εὔβοια.*

per Eubœam Antigonus cum exercitu e Thessalia ad Isthmum proficiscitur, Thermopylis interceptis ab Ætolis. ii. 52, 7 *sq.*

Eubœam incolentes opem Philippi implorant adv. Ætolos eorumque socios, Attalum et Romanos. x. 41, 3. *conf.* 42, 2 *et* 7.

totam Eubœam præsidiis tenet Philippus. xvii. 11, 6.

Conf. Chalcis, *et* Eretria.

Eubœa, puella Antiocho Chalcidi nupta. xx. 8, 4.

Euboicum talentum, *Εὐβοϊκὸν τάλαντον.* i. 62, 9. xv. 18, 7. xxi. 14, 4. *conf.* Talentum.

Eubulides, Chalcidensis; eum Romanis tradere jubetur Antiochus. xxi. 14, 7. xxii. 26, 11.

Eucampidas, Arcas, immerito proditor dictus est a Demosthene. xvii, 14, 2. *et vv.* 12.

Euclidas, *Εὐκλείδας*, frater Cleomenis, præest parti copiarum in pugna ad Sellasiam. ii. 65, 9. 67, 3. imperite rem gerit. 68.

Eudamidas, rex Spartæ, pater Agesilai, avus Hippomedontis. iv. 35, 13.

Eudamidas, pater Archidami, regis Spartæ, gener Hippomedontis. *ibid.*

Eudemus *vel* Eudamus, classis præfectus Rhodiorum cum Pamphilida. xxi. 8, 5. *Conf. c.* 5, 5.

Eudemus, Milesiorum legatus in Ægyptum. xxviii. 16, 15. 17, 3.

Eudoxus de rebus Græciæ bene scripsit. xxxiv. 1, 3.

Euemerus *vel* Euhemerus, Messenius, scriptor historiarum. xxxiv. 5, 9. eum Bergæum adpellat Eratosthenes, i. e. fabulatorem. *ibid. vv.* 10. *Eodem referendus locus* xxxiii. 12, 10.

Euergetes Physcon. xxxiv. 14, 6. *Vide* Ptolemæus.

Eulæus, spado in aula Ægyptiaca, caussa belli Antiochi Epiphanis cum Ptolemæis fratribus. xxviii. 17, 15.

Eumenes, Attali filius, rex Pergami. (*conf.* Attalus.)

Eumenis bella cum Prusia, et Gallogræcis, et, socio Ariarathe, adv. Pharnacem. iii. 3, 6.

Post bellum Philippicum, Oreum et Eretriam Eumeni dare voluerunt decem legati Romani; sed prohibet T. Quintius. xviii. 30, 10 *sq.*

Eumeni auxilia mittunt Achæi, bello Antiochico. xxi. 7, 1 *sq.* per legatos domum insigne offert Achæis, quod respuunt illi. xxiii. 7 *seq. conf. c.* 4, 5 *sq.* honores ejus ab Achæis sublati restituuntur, regante Attalo; xxvii. 15. xxviii. 7. *et* 10, 7. qui singulari amore fratrem complectebatur. xxvii. 15, 4.

Ab Antiocho Pergami aliquantisper includitur Eumenes. xxi. 8, 1. xxii. 3, 10. L. Æmilio suadet, ut non audiat Antiochum de pace agentem ante Scipionum adventum. xxi. 8, 4 *sqq.* fœdere Romanorum cum Antiocho comprehenditur. xxi. 14, 6. xxii. 26, 7 *et vv.* 20 *sq.* Romam proficiscitur cum legatis Romanis, qui a senatu peterent confirmationem Pacis cum Antiocho. xxi. 14, 12. honorifice excipitur. xxii. 1. ejus oratio ad senatum, qua sua et patris in Romanos merita prædicat. xxii. 2—5. cum decem legatis Romanis Ephesum redit, et inde Apameam ad Cn. Manlium venit. xxii. 25, 6 *sqq.*

Eumeni a Romanis dantur omnes cis Taurum populi, qui Antiocho paruerant, excepta Lycia et Caria; Græcæ civitates, quæ Attalo tributum pependerant, eidem idem tributum pendere

jubentur. xxii. 7, 7. tum eidem datur Chersonesus, Lysimachia, et alia Thraciæ loca. xxii. 27, 3 *sq. et vs.* 9 *sqq.* matrimonium filiæ Antiochi sibi oblatum respuerat. xxii. 3, 9.

de Thraciæ urbibus contendit cum Philippo. xxiii. 4, 4. 6, 1. 11, 2. fratrem Athenæum legatum Romam mittit. xxiv. 1, 4. 3, 1 *sqq.*

Bellum cum Prusia gesserat; xxiii. 18, 8. *cf.* iii. 3, 6. ad quod auxilia Prusiæ miserat Philippus. xxiv. 1, 4. 3, 1.

Bellum cum Pharnace gerit, et ea caussa legatos Romam mittit, in his Attalum fratrem. iii. 3, 6. xxiv. 10, 1 *sqq.* xxv. 2, 6 *sqq.* 4, 4. induciis factis cum Pharnace, omnes fratres suos Romam legatos mittunt. xxv. 6. Pax et formula fœderis, quo ab una parte nominantur Eumenes, Prusias et Ariarathes; ab altera Pharnaces et Mithridates. xxvi. 6.

invitatus a Rhodiis ad bellum adv. Lycios, adcurrit. xxv. 5, 13. sed offendit Rhodios et suspectum se eis reddit. xxvii. 6, 5 *sq.*

Cydoniatis Cretensibus ex fœdere præsidium mittit adv. Gortynios. xxviii. 13.

insidiarum Eumeni factarum crimen Romæ apud senatum per legatos defendit Perseus. xxvii. 7, 2. ad eumdem Eumenem legatos mittit Perseus de bello adversus Romanos. xxix. 3, 8.

ab Eumene alienati Romani, quod oblique in bello Persico se gesserat, Attalum, Romam a fratre legatum, incitare student, ut pro se contra fratrem apud senatum loquatur. xxx. 1. Eumenis caussa senatus consulto prohibent Romani, ne Reges ulli ad se Romam venirent. xxx. 17.

Eumenis regnum a Gallis invaditur. xxx. 1, 1 *et* 3. 2, 8. 3, 2. 17, 11 *sq.* ab ejus imperio Gallogræcos liberant Romani. xxxi. 2. *et cap.* 6, 2 *et* 6. accusatus a Prusia et Gallis, Attalum et Athenæum fratres Romam ad se purgandum mittit. xxxi. 6 *et* 9.

Ad accusandum Eumenem omnes, qui vellent, Sardes invitat Sulpicius Gallus, legatus Rom. xxxi. 10. rursus Attalum Romam mittit Eumenes. xxxii. 3 *et* 5, 5 *sqq.*

mors Eumenis et elogium. xxxii. 23. ei succedit frater Attalus; *ibid. vs.* 8. regnum administrans pro Attalo puero, Eumenis filio. xxx. 2, 6. xxxiii. 16, 1 *sqq.*

tres habuit fratres caros, et regni salutisque suæ custodes. xxxii. 23, 6. xxii. 1, 6. 5, 7. 27, 9. *Conf.* xxiii. 18, 1. pius fuit in matrem. xxiii. 18.

Eumenes et Philetærus suo favore aluerant vitia Pythæ Thebani. xl. 1, 2.

Eumenes, legatus Ptolemæorum fratrum ad Achæos. xxix. 8, 5.

Evocati, in exercitu Romano, qui ultro in gratiam consulis militant. vi. 31, 2 *sq.*

Evocati Romam Achæi; vide Achæi.

Euphanes, Cretensis, dux militum auxiliarium ab Antiocho Eleis missorum. xx. 3, 7.

Euphrates fluv. *ὁ Εὐφράτης.* v. 51, 1. *&c.*

ejus origo, cursus, natura, et alvei in quos scissus est. ix. 43. inter Euphratem et Tigrim est Pulcher qui vocatur Campus. viii. 25, 1.

Eupolemus, præfectus equitum Ætolorum in exercitu T. Quintii. xviii. 2, 9 *sqq.* 4, 5.

Eupolemus, *nescio an idem cum præcedente*, Romam abductus. xxviii. 4, 6.

Eureas, Achæorum legatus Romam. xxxi. 6, 1. 8, 3.

Euripidas *vel* Euripides, *Εὐριπίδης et Εὐριπίδης*, (*est enim haud dubie unus vir idemque.*) Ætolus; Cynethæ oppido præfectus ab Ætolis. iv. 19, 5. dux ab Ætolis missus Eleis sociis, fines Achæorum populatur. iv. 59. rursus Sicyónium populatur, sed turpiter suos deserit adveniente Philippo, et Psophidem evadit. 69, 2. 70, 11. inde, urbe a Philippo capta, et arce per pactionem dedita, ex pacto incolumis in Ætoliam redit. iv. 72.

denuo eumdem ducem ab Ætolis petunt Elei, in locum Pyrrhiæ. v. 94, 2 *sqq.* 95, 6 *sq.*

Euripides, *Tragicus* poeta. Dictum ejus (*ex Antiopa:*) *ἐν σοφὸν βούλευμα &c.* i. 35, 4. viii. 5, 3. *ex incerta tragœdia: αἰὼ πρευμενοῦς &c.* v. 106, 4. *e Cresphonte: Εἰρήνα βαθύπλουτε &c.* xii. 26, 5.

Euripus, fretum Euboicum. *ὁ Εὔριπος.*

Cenchreis Philippus per Euripum Demetriadem navigat. v. 29, 3. per eumdem Euripum cum navibus Cenchreas redit. v. 101, 2 *et* 4. rursus per Euripum cum classe navigat. v. 109, 5.

Euromus, *Εὔρωμος, ἡ Εὐρωμίων πόλις*, Cariæ opp. unde præsidia deducere jubetur Philippus. xvii. 2, 3. xviii. 27, 4.

Mylassenses occupant *τὰς ἐν Εὐρώμῳ πόλεις*, Euromensium urbes. xxx. 5, 11 *sqq.*

Europa; una e tribus terræ partibus, inter Tanaim et Herculis columnas comprehensa. iii. 37, 2 *sqq.* Europæ longitudo xxxiv. 7, 8 *sq.* latitudo. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 1.

Macedonum regnum in Europa, minimam Europæ partem complexum est. i. 2, 4. Europæ gentes occidentales pugnacissimæ. i. 2, 6. Antiochi in Europam trajectio. iii. 3, 4.

Europus, Εὐρωπός, urbs Paræpotamiæ ad Tigrim. v. 48, 16.

Eurotas, ὁ Εὐρώτας, Peloponnesi fluvius, Spartam ab ortu præterfluens. v. 21, 2. 22, 2 *sqq.* 23, 8 *sqq.* viii. 35, 8. ix. 8, 7. xvi. 16, 2.

Eurotas, Italiæ inferioris fluv. prope Tarentum, idem qui alias Galæsus. viii. 35, 8.

Euryclidas et Micyon, rhetores, consiliis suis regunt Athenienses, et turpiter blandiuntur regibus. v. 106, 7.

Euryleo, prætor Achæorum ignavus. x. 24, 1.

Eurylochus, præest Cretensibus in exercitu Antiochi Magni. v. 79, 10.

Eurylochus, Magnes, centuriat milites Ptolemæi Philopatoris. v. 63, 12. agematı præst. 65, 2.

Euthydemus, origine Magnes, Bactrianæ regno potitur. xi. 34, 1 *sq.* eum prælio vincit Antiochus Magnus. x. 49. pacem ei dat Antiochus, et filio ejus Demetrio suam filiam despondet. xi. 34.

Euxinus Pontus. *vide* Pontus.

Exercitationes militares Scipionis Africæ majoris, captæ Novæ Carthagine. x. 20, 1.

Philopœmenis exercitatio equitum. x. 21 *seq.*

remiges primæ classis Romanorum exercitati in terra. i. 21, 1 *sq.*

Exitus consilii in omni incepto quis sit futurus cogitandum. *Fragm. gramm.* 14.

Expugnata urbe, mos est Romanorum sævam statim edere cædem. x. 15, 4 *sq.* tum agitur præda, quæ æqualiter dividitur. 15, 8 *sqq. et cap.* 16 *seq.*

Exsequiarum celebratio apud Romanos. vi. 56 *seq.*

Exsilio voluntario effugere capitis pœnam licet civibus Romanis. vi. 14, 7 *sq.*

Exsules Lacedæmonii, Achæi *&c.* *Vide suo loco.*

Exta victimæ de more ostenduntur regi. vii. 11, 1.

Extraneorum sociorum sedes in castris Romanis. vi. 31, 9.

Extraordinarii, selecti e sociis in legione Romana. vi. 26, 7 *sqq.* eorum locus in castris. 31, 6 *sqq.*

ex equitibus extraordinariis selecti in castris prope consulem tentoria habent, et consuli quæstorique præsto sunt. vi. 31, 2 *sq.*

Extremum cursum currere. xviii. 35, 6. i. 87, 3.

F.

L. Fabius, legatus Scipionis Carthaginem missus. xv. 1, 3.

Q. Fabius *Pictor*, Historiarum scriptor, partium Romanar. nimis studiosus in primi belli Punici historia. i. 14. 15, 12. 58, 5. ejus sententia de causis belli Hannibalici. iii. 8. licet vixerit Hannibalis ætate, ei senator fuerit Romanus, tamen non in omnibus fides ei haberi debet. iii. 9.

Q. Fabius, Maximus cognominatus ob rerum feliciter gestarum magnitudinem; Dictator creatur. iii. 87, 6. imperium suscipit. 88, 9 *sqq.* cunctatur prudenter, eoque laudatur ab his, culpatur ab illis. 89 *seq.* 92, 3 *sqq.* 94, 8. 103, 3. in montium angustiis insidias struit Hannibali, quas ille stratagemate facum in cornibus boum accensarum eludit. 92, 10 *sqq.* 93 *seq.*

Romam ad sacrificium proficiscens, frustra monet Minucium, magistrum equitum. iii. 94, 9 *sq.* Fabio dignitate par constituitur Minucius; duo dictatores inter se dividunt legiones. 103. Minucio, per suam temeritatem laboranti, suppetias venit Fabius. 104 *seq.* ei reconciliatur Minucius, et legiones suas rursus cum eo conjungit. 105, 8 *sqq.* dictatura abit Fabius. 106, 1.

oppugnationi Tarenti intentus est. x. 1, 10. urbe ei proditur. *Fragm. hist.* 18.

Q. Fabius, uxori T. Quintii sororis filius, Romam legatus a T. Quintio. xvii. 10, 8. *An idem cum sequenti?*

Q. Fabius *Labeo*, *prætor*, præfectus classis, Pataris naves Antiochi accipit crematque. xxii. 26, 30.

Q. Fabius Maximus, L. Æmilii Pauli filius naturalis, frater natu major Scipionis Africani minoris; cum fratre apud prætorem effecit, ut Polybio Romæ manere liceret. xviii. 18, 6. xxxii. 9, 8. 10, 3. ex bonis patris mortui, dotem matri ægre restituere potest. xviii. 18, 6. xxxii. 8, 4. a Polybio instituitur simul cum fratre. xxxii. 9, 9. 10, 3. in eum liberalis est frater. xxxii. 14.

sub patre Æmilio Paullo cum laude militat bello Persico. xxix. 6, 3. in decem legatis mittitur ad dirimendum bellum Attali et Prusiæ, xxxiii. 6, 3. Siciliæ prætor præest. xxxviii. 3, 8.

Faces in bonum cornibus accensæ astu Hannibalis. iii. 93.

faces e speculis accensæ signis dandis. x. 43 *seqq.* De *eisdem conf. Fragm. gramm.* 76.

Fæsula *vel* Fæsulæ, oppidum Etruriæ, τὰ φαίσολα, *et* ἡ φαισόλα. ii. 25, 6. ad Fæsulas a Gallis cæduntur Romani. ii. 25. circa Fæsulas primum castra habuit Hannibal, postquam paludibus est egressus. iii. 82, 1. *coll.* 80. 1.

Falernus, ὁ προσαγορευόμενος Φάλερνος τόπος, *et nude* ὁ Φάλερνος, mons et ager Campaniæ. iii. 90, 10. 92, 6. 94, 7. *Conf. Liv. XXII.* 13 *sq.*

Falisci, οἱ καλούμενοι Φάλισκοι. Romanorum civile bellum cum Faliscis. i. 65, 2.

Fames, Carthaginiensium Agrigenti obsessorum. i. 65, 2. fame se mutuo devorare coguntur mercenarii rebelles Pœnorum. i. 84, 9. 85, 1. dira fame expugnantur Petelini ab Hannibale. vii. 1, 3.

C. Fannius, legatus Rom. ad res Illyriorum et Dalmatarum inspiciendas. xxxii. 18 *seq.* ad coërcendas Prusiæ injurias in Attalum. xxxiii. 6. ad Achæos. xxxviii. 4, 1.

Ferentani, Φερεντανοί, Φερεντανοί, Romanorum socii bello Gallico Cisalp. ii. 24, 12. agrum eorum, τὴν Φερεντανὴν, devastat Hannibal. iii. 88, 3.

Feri! βάλλε. verbum solenne mercenariorum rebellium bello Africo. ii. 69. 12 *sq.* 80, 9.

Feriæ novem dierum, supplicatio. xxi. 1, 1 *sq.*

Ficus Philippo suppeditarunt Magnetes in Asia, cum frumentum non haberent. xvi. 24, 9.

Fides historica non tam ex scriptoris auctoritate æstimanda est, quam e rebus ipsis quæ narrantur. iii. 9, 3 *sqq.*

Fide violata solvuntur societates etiam latronum. iv. 29, 4.

Fidei pignora inter homines maxima. iv. 17, 9 *et* 11. idonea fidei pignora sunt: jusjurandum, liberi, uxores, maxime vero vita ante acta. viii. 2, 3.

Fidei Romanorum se permittere, idem valet ac arbitrio victoris se permittere. xx. 9 *seq. conf.* xx. 1, 4 *sq.* 2, 10 *sqq.* xxxvi. 2.

in fide servanda Græcos longe antecellunt Romani. vi. 56, 13 *sqq.* fidei a Romanis servatæ luculentum exemplum in captivis ab Hannibale dimissis. vi. 58. fide erga legatos servanda nihil antiquius est Romanis. xv. 4, 9. *sq.*

fide, sed cui vide! *Vide* Credere.

Finis quem quærunt homines in omnibus quæ suscipiunt, aut voluptas est, aut decus, aut utilitas. iii. 4, 11.

C. Flaminius, *tribunus plebis*, legem fert de dividendo agro Piceno. ii. 21, 7 *sq.*

consul cum L. Furio, Insubribus infert bellum. ii. 32. temere agit, aciem ad ipsam fluminis ripam instruens. 33, 7 *sq.*

consul iterum cum Cn. Servilio, iii. 75. in Etruria ad Arretium cum exercitu considet. 77 *seq.* popularem auram captans, dicendo valens, ad bellum ineptus. 80. temere intrat angustias ad Trasimenum lacum. 82 *seq.* et ibi cadit in pugna. 84. in ejus locum sufficitur M. Regulus. 106, 2.

Flaminius, legatus Romanor. ad Ligures, ab his violatur vulneraturque. xxxiii. 7.

Titus *Flamininus*. *Vide* T. Quintius.

Fœderum a Romanis cum aliis gentibus ictorum Tabulæ æneæ servantur Romæ in Jovis Capitolini templo, in ærario ædilium. iii. 26, 1.

Fœderum formulæ; conditiones pacis:

C. Attali cum Prusia. xxxiii. 11.

Byzantinorum cum Rhodiis, et cum Prusia. iv. 52.

Carthaginiensium cum Philippo. vii. 9.

Eumenis et Pharnacis sociorumque. xxvi. 6.

Romanorum, cum Ætolis. xi. 6, 5. xxii. 15. cum Antiocho. xxi. 14. xxii. 26. cum Carthaginiensibus: antiqua fœdera ante primum bellum Punicum. iii. 22—25. post primum bellum Punicum vel Siculum. i. 62 *seq.* iii. 27. post bellum Africum, fœdus de Sardinia Romanis concedenda. i. 88. iii. 27, 8. cum Asdrubale in Hispania, de Ibero non transgrediendo. ii. 13, 7. iii. 27, 9 *sq.* post bellum Punic. ii. victo Hannibale in Africa. xv. 18. cum Hierone. i. 16, 9. cum Philippo. xviii. 27. cum Teuta. ii. 12.

Fons mirabilis in Herculis templo Gadibus. xxxiv. 9, 5 *sqq.*

Formæ reip. *Vide* Respublica.

Fortitudine adversus hostes, et consensu civium, continetur respublica. vi. 46, 7. fortitudo et temperantia ubi vigent in republica, ibi nec vis extrinsecus, nec vitium intrinsecus facile perdere eam potest. vi. 48, 3 *sq.* vi. 59, 1. *cf.* 48, 3. ad fortitudinem Scipio Africanus minor se exercuerat venando. xxxii. 15.

Fortuna in rebus ludit humanis, et quotidie novi aliquid molitur. i. 4, 5. mutabilis fortuna; cui non fidendum, præsertim in rebus prosperis. i. 35, 2. ii. 4. viii. 22, 10. xv. 6, 8. maximas quasque res inopinato sæpe fine terminat. ii. 70, 2.

fortuna veluti bonus habenta egit cum Pœnis et Romanis ad Ercten. i. 58, 1. *sed* interdum virorum fortium inceptis fortuna ipsa et casus resistit. xv. 16, 6. *Sic* Epaminondas, cum omnes partes boni imperatoris implesset, fortuna est victus. ix. 8, 13. per fortunam lapsis parata est misericordia et auxilium, stultitiam opprobrium sequitur. ii. 7, 3.

qui Fortunæ administrationem rerum humanarum accusavit, in gratiam redibit cum ea, ubi consideraverit, quo pacto illa a multis (veluti a Philippo et ab Antiocho) pœnas patratarum injuriarum exegerit. xv. 20, 5 *sqq.*

non fortuna, sed consilio ac virtute superiores ceteris gentibus evaserunt Romani. i. 63, 9. *Sic* Scipio Afric. major non fortunatus modo, sed et fortis prudensque fuit. x. 2, 5 *sqq.* 9, 2. Fortunam, *id est* casum fortuitum, pro caussa citare, putidum est. ii. 38, 5. id faciunt ii qui rerum veras caussas ignorant. x. 5, 8. xviii. 11, 5. Fortunæ multa temere tribuuntur. *Fragm. gramm.* 130 *sq.*

fortuna recte uti, majus est quam prospere rem gerere. x. 36, 1.

Forum in castris Romanorum. vi. 31, 1.

Fossa. Pugnam ad Fossa, ἡ μάχη ἡ παλουρίνη περὶ Τάφρον. iv. 33, 6.

Fossa regia, ἡ βασιλικὴ διώρυξ, ex Euphrate in Tigrim ducta, in Babylonia. v. 51, 6.

Fossa, qua Leucas a continente diremta est. *Vide* Dioryctus.

Fratres Galli, in Insula inter Isaram et Rhodanum, de regno contendentes. iii. 49.

Frentani; *vide* Ferentani.

Frenum non solum, sed et sessorem accepit Antiochus. xxi. 12, 9.

Frumenti copia in Gallia Cisalpina. ii. 15, 1. inopia et caritas Romæ, bello Hannibalico. ix. 44. *conf.* Medimnus.

ex Ægypto frumentum petunt Romani. ix. 44, 1. e Sicilia frumentum petunt Rhodii.

Fugitivi servi, ex legibus Romanorum cruciati necantur. i. 69, 5.

Fulvius, Φελλούιος, Φουλούιος, Φούλβιος, *pro quo mendose vulgo* Οὔρβιος *legitur apud Suidam in* Πραξιπονήσας. *Vide* xxii. 23, 1.

Cn. Fulvius *Centumalus* consul, classi præest bello Illyrico cum Teuta. ii. 11 *seq.* consul iterum, quo tempore Hannibal ad Romam erat. ix. 6, 6 *sqq.* 7, 1.

M. Fulvius *Nobilior*, (*plerumque sine* Marcus *dictus apud Polyb.*) Consul, adversus Ætolos mittitur. 8, 9. *et cap.* 10. oppugnat Ambraciam. 9—10. pacem dat Ætolis. 12 *seq.* capit Samen, urbem Cephallenize. 28, 1. *coll. c.* 18, 13 *sq.* ejus frater uterinus est C. Valerius Lævinus. xxii. 12, 10 *sq.*

in Peloponnesum venit ad dijudicandam controversiam Lacedæmoniorum et Achæorum. xxiii. 10, 14.

Q. Fulvius Cos. cum T. Manlio, Boios in deditionem accipit. ii. 31, 8.

Q. Fulvius, a T. Quintio Romam legatus de pace Philippo danda. xvii. 10, 8.

Q. Fulvius *Nobilior* Cos. bellum in Hispania gerit. xxxv. 4, 2.

Servius Fulvius Cos. cum M. Æmilio, classem Punicam capit, infando naufragio suam classem amittit. i. 36 *seq.*

Fumo significatur adventus. iii. 43, 6. fumo Romani Ambraciam oppugnantes pelluntur e cuniculis. xxii. 11, 15 *sqq.*

Funeris curatio apud Romanos, mortuo viro illustri. vi. 53.

Fures in castris Rom. fuste percutiuntur. vi. 37, 9.

C. Furius *Pacilus* Cos. cum L. Cæcilio in Siciliam mittitur. i. 39, 8. (*ubi vulgo* Cn. Furius *pro* Caio *legebatur, contra Fastorum Capitol. auctoritatem, aliorumque scriptorum testimonium.*) cum collega Thermam et Liparam capit. i. 39, 13. cum dimidio copiarum in Italiam redit. i. 40, 1.

P. Furius Cos. cum C. Flaminio bellum infert Insubribus. ii. 32.

Fustuarium, supplicium militare apud Romanos. vi. 37.

Futura prædicere conjectura ex eis quæ jam acciderant, non difficile. vi. 3, 2. futuri spes incerta. ii. 4, 5. iii. 31, 3.

G.

A. Gabinius, ad Achæos legatus. xxviii. 4, 1. 5, 9.

Gadara, τὰ Γάδαρα, Cœlesyriæ urbs egregie munita, capta ab Antiocho Magno. v. 71, 3. victo Scopa, recepta ab eodem Antiocho. xvi. 39, 3.

Gades, τὰ Γάδειρα. xxxiv. 7, 7. a Gadibus usque ad Tanaim, omnem oram maritimam se percurrisse gloriatus et Pytheas. xxxiv. 5, 8. Gadibus, in templo Herculis, fons est mirabilis. xxxiv. 9, 5 *sqq.*

Gades insula; ejus magnitudo. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 3.

Gæsatæ *vel* Gæsati, Γαίσατοι *et* Γαισάται, Galli, inter Alpes et Rhodanum incolentes, ab Insubribus et Boiis concitantur adv. Romanos. ii. 22 *seqq.* *οἱ ἐκ τῶν Ἄλπεων Γαισάται dicuntur* ii. 28, 3. *quos Casaubonus* Inalpinos Gæsatos *interpretatus est.* nomen habent ab eo quod mercede militant. ii. 22, 1. eorum reges, Concolitanus et Anæroëstus. *ib. vv.* 2.

nudi pugnant in acie. ii. 28, 8. cæduntur a Romanis. ii. 30. novus eorum exercitus conducitur. 34, 2.

Gætuli Autololes, populus Africæ. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.

Gæzotoris, Γαιζότορις, Galatiæ regulus in Asia. xxv. 4, 6.

Galadræ, Γαλάδρα, oppidum Macedoniæ. *Cives*, Galadræi. *Fragm. hist.* 19.

Galæsus, Γαλαῖσος, fluvius prope Tarentum; idem Eurotas dictus. viii. 35, 8.

Γαλάται, Galatæ. *Sic Polybio promiscue dicuntur Galli omnes, cum Europam incolentes, tum cis, quam trans Alpes, (qui aliàs* Κελτοὶ*) tum Asiam habitantes, qui et Gallograeci. Conf.* Galli, Gallia, Ægosages, Tectosages, Toliatobogii, Trocmi.

Γαλατία, Galatia Asiæ, *s.* Gallograecia. xxv. 4, 1 *et* 6. 5, 6. xxvi. 6, 4.

Γαλατία, Gallia Cisalpina. ii. 24, 8. iii. 40, 3. 118, 6.

Γαλατία, Gallia Transalpina. ii. 22, 6.

Galatia, (*rectius* Galaditis *vel* Galasditis;) Γαλάτη, *ni potius* Γαλαδῆνη *vel* Γαλαδίτις, *aut* Γαλαδηνή; Asiæ regio, *trans Jordanem*, Arabiæ finitima: eam intrat Antiochus cum exercitu, et Abila urbem subigit. v. 71, 2.

Galatus, Boiorum rex, a suis occisus. ii. 21, 5.

Galea, nuda velitum Romanor. vi. 22, 3. cristata, gravia armaturæ. 23, 12 *seq.*

Galeotæ vel Xiphiæ piscis venatio. xxxiv. 2, 15 *seq. et cap.* 3.

Galli gallinacei, majoribus animis (*id est, majori ira*) decertant, quam viribus: sic Romani et Pœni sub finem belli Siculi. i. 58.

in Pace, galli cantus excitat dormientes; in Bello, tubæ sonus. xii. 26, 1.

Galli, sacerdotes Magnæ Matris, *ἢ* Γάλλοι. xxii. 20, 5.

Galli, populus, *promiscue ut* Γαλάται *et οἱ* Κελτοί, sive Europam incolentes, cis aut trans Alpes, sive Asiam. *Conf.* Γαλάται, Γαλατία, *et* Gallia.

Galli Romam vi capiunt. i. 6, 2. ii. 18, 2. Gallorum clades Delphica. i. 6, 5. ii. 20, 6. 35, 7. iv. 46, 1.

Galli mercenarii Pœnorum, multiplicem committunt perfidiam. ii. 7. hi olim Antaritum habuerant ducem. i. 77, 5. initio patria fuerant ejecti ob perfidiam in propinquos et cognatos suos commissam. ii. 7, 6. Illyriis Phœnicem produnt, Epiri urbem. ii. 5.

Galli Italiam incolentes, *s.* Cisalpini; *ἡ κατὰ τὴν Ἰταλίαν* Κελτική. i. 13, 4. Κελτοὶ *οἱ τὰ περὶ τὸν Πάδον πεδία κατοικοῦντες.* iii. 48, 6. braccati. ii. 28, 7. Cum eis bellum gerunt Romani; Bellum Gallicum Cisalpinum. i. 13, 4. ii. 18, 7. ii. 23—35. *De eisdem ex professo agit Polybius* ii. 14 *seqq.* eorum frequentia, pulcritudo, procerita. ii. 15, 7. vitæ ratio. ii. 17, 9. *Conf.* Gallia Cisalpina.

Galli Transalpini. ii. 15, 8 *seqq. cap.* 19, 1. 21, 5. Inalpini, *οἱ τὰς Ἄλπεις κατοικοῦντες*, bella movent Cisalpinis. ii. 18, 4. *Conf.* Inalpini populi.

Galli Etruscos superiori Italiæ pepulerunt. ii. 17.

Galli Transpadani: Lai *s.* Lævi, Libicii, Insubres; tum Veneti, sermone quidem diverso utentes. ii. 17, 4 *seq.* Cispadani: Ananes, Boii, Lingones, Senones. ii. 17, 7.

Gallorum variæ irruptiones in ditionem Romanorum. ii. 18—22. legatos, a M? Curio de redimendis captivis missos, necant Galli. 19, 9.

Bellum Gallicum Cisalpinum: Galli Insubres et Boii adv. Romanos concitant Gallos Gæsatos. ii. 22. (*conf.* Gæsatæ *vel* Gæsati.) populantur Etruriam. 25, 1 *seqq.* cædunt Romanos ad Fæsulam. 25, 7 *seqq.* Redeuntes, simul a fronte et a tergo invaduntur a Romanis; *cap.* 27. et acie bifronte pugnant, braccati Insubres et Boii, nudi Gæsati. 28. cæduntur a Romanis ad Telamonem. 28 *et seqq.*

fortissime pugnantes Galli, solo genere armorum vincuntur. ii. 30, 7. gladius eorum ad cædendum solum valet. 30, 8. 33, 5. iii. 114, 2 *seq.* scutum Gallicum, viram non tegit. ii. 30, 3.

Gallorum omne genus in fervore animorum et primo impetu atrocissimum. ii. 33, 2. in omnibus actionibus ira et impetu, non consilio, regnntur. 33, 3. Galli molles et laborum impatientes. iii. 79, 4. leves, ob inconstantiæ in fide servanda. ii. 32, 8. iii. 70, 4. Gallis familiare est, postquam alienæ rapuerunt, ut intestinis tumultibus de præda capta inter se decertent, præsertim ubi

mem cibeque se ingurgitarunt. ii. 19, 4. de temulentia *addit* xl. 2, 1.

Ad Gallos Cisalpinos ex Hispania legatos mittit Hannibal. iii. 34. Magilus regulus ex Gallia Cisalp. ad Hannibalem venit ad Rhodanum. iii. 44. Galli Cisalpini ad partes Hannibalis transeunt. iii. 66, 7. 68, 8.

Galli, duce Brenno, victo Ptolemæo Ceraunо, contemtis Macedonibus, in mediam irruunt Græciam. ix. 35, 4. eis tunc soli restiterunt Ætoli. ix. 30, 3. Galli, qui Græciam invaserunt, partim ad Delphos internecione deleti sunt, partim in Asiam trajecerunt. i. 6, 5.

Galli, pars eorum qui cum Brenno patria exierant, qui Delphicam declinaverunt cladem, ubi ad Hellespontum pervenerunt, in Thracia haud procul Byzantio consederunt cum rege Comontorio, regiam condiderunt Tulen, Byzantios bello fatigarunt, et gravissima ab eis tributa expresserunt. iv. 45, 10. 46, 5 *sqq.* illud Gallorum regnum, sub postremo eorum rege Cavaro, cum ipsa gente exstinctum a Thracibus est. iv. 46, 4. *cf.* 38, 6.

Gallos (Ægosagas, Αἰγοσάγας. iv. 77, 2.) Attalus ex Europa accivit ad bellum adversus Achæum. v. 78, 4. 111, 2. eorum ope Æolicas et Ionicas urbes, quæ Achæo se tradiderant, recepit Attalus. v. 77. eos in bellis sequebantur uxores et liberi, plaustris vecti. 78, 1. eosdem Attalus, quum lunæ defectum pro ostento habentes progredi ulterius nollent, ad Hellesponti oram remisit, et sedes ibi eis adsignavit. 78. eosdem Prusias, quum effusa licentia civitates ad Hellespontum depopularentur, bello petens, internecione delevit. v. 111.

Galli mille (*equites*) in exercitu Antigoni adv. Cleomenem. ii. 65, 2. Gallici equites (Γαλατικοὶ ἱππεῖς) in exercitu Philippi et Achæorum bello Sociali. v. 3, 2. 17, 4. Galli *s.* Galatæ Rigosages (*sive* Ægosages, *aut* Tectosages) in exercitu Antiochi contra Molonem. v. 53, 3. Galli *s.* Galatæ in Molonis exercitu. v. 53, 8. in exercitu Ptolemæi Philopatoris, mixti Thracibus. v. 65, 10.

Gallorum et Scytharum facinora patrare; ix. 34, 11. *proverbialiter dictum*, ex metu Gallorum, qui sæpe Græcos non solum pristinis temporibus sed etiamnum Polybii ætate anxios tenuit. ii. 35, 9. xxvi. 9, 3.

Galli in Asdrubalis castris temulenti, in modum victimarum jugulantur a Romanis. xi. 2, 1.

in Galliam mittuntur ambo Consules quo anno T. Quintio prorogata est Macedonia provincia. xvii. 11, 1 *sq.* 12, 1.

Bellum cum Gallogræcis *s.* Gallis Asiam incolentibus a Cn. Manlio Cos. gestum, post bellum Antiochicum. xxii. 16—24. iii. 3, 5. victoriam de Gallis relatam Græcæ omnes civitates per Asiam lætæ gratulantur Cn. Manlio. xxii. 24, 2 *sq.* res in Gallogræcia constituunt decem legati cum Cn. Manlio. 27, 12.

Galatiam, *quæ sub Eumene erat*, populatur Pharnaces, sociis utens duobus Galatarum regulis, Carsignato et Gæzotori. xxv. 4, 1 *et* 6. *adde* c. 5, 6. Pace cum Eumene facta prohibetur Pharnaces Galatiam ingredi, et fœdera ejus cum Gallis irrita declarantur. xxvi. 6, 4.

Perseus societatem iniit cum Gallis. xxvi. 9.

Galli (*Gallogræci*) Eumenis regnum invadunt. xxx. 1, 1 *sq.* 2, 8. 3, 2. legatos ad eos mittunt Romani; 3, 7 *sq.* qui tamen lubentes patiuntur, ut Eumenes ab eis prematur. 15, 12 *sq.* eisdem Gallis, Asiam incolentibus, libertatem suis legibus vivendi, et Eumenis imperio se subtrahendi, dat senatus Romanus. xxxi. 2. *cf. cap* 6, 2 *sqq.* Rursus per legatos queruntur Galli de Eumene, incitati etiam a Prusia. xxxiii. 5, 5. *Conf.* Tectosages, Tolistobogii, Trocmi.

Gallia, ἡ Γαλατία, ἡ Κελτική, (*vide mox*;) *et* ἡ Κελτία. vii. 9, 6. *Conf.* Γαλατία, *et Galli.*

Gallia Cisalpina, ἡ τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν Κελτῶν χώρα. ii. 13, 7. *coll.* 14, 3. ἡ ὑπὲρ τὰς Ἄλπεις καὶ περὶ τὸν Πάδον χώρα. iii. 34, 2. τὰ περὶ τὸν Πάδον πεδία. iii. 39, 10. 47, 4. 56, 3. *coll.* 14, 7. ἡ Κελτική (*scil.* τῆς Ἰταλίας, *cf.* iii. 86, 2. *vel* κατὰ τὴν Ἰταλίαν.) ii. 32, 1. iii. 77, 3. ἡ Γαλατία. ii. 21, 8. 24, 8. iii. 87, 2. 118, 6. Gallia Cisalpina figura, ubertas, hominum frequentia. ii. 14 *seq.* de ejus ubertate *conf.* iii. 87, 1 *et* 3. in ea est Apenninus mons, et Padus fluvius. ii. 16. Ejus populi; *vide* Galli Transpadani *et* Cispadani. Galliam Cisalpinam ingreditur Hannibal. iii. 56.

Gallia Transalpina, ἡ Γαλατία. ii. 22, 6.

Gallogræci. *vide* Galatæ, *et* Galli, Tolistobogii, Tectosages, Trocmi, Ægosages, Rigosages.

Garsyeris, exsul, hortatur Achæum ad sumendum regium nomen et diadema. v. 57, 5. ab Achæo cum exercitu missus ad Pedieniseenses obsidione liberandos,

repellit Selgenses a Pedlenisso, et ipsam Selgam capit. v. 72—74.

Gatalus, dynastes Sarmata, pace inter Eumenem et Pharnacem facta comprehenditur. xxvi. 6, 13.

Gaza, ἡ Γάζα, urbs Cœlesyriæ maritima, ab Ægypto venientibus proxima post Rhincoluram et Raphiam. v. 80, 3 *sq.* eo commeatus convehuntus a Ptolemæo Philopatore ad bellum adv. Antiochum Magnum. v. 68, 2.

Gazenses *vel* Gazæi, οἱ Γαζαῖοι, sicut olim Persis et deinde Alexandro, sic dein Antiocho Magno, urbem oppugnanti, fortiter restiterunt, et fidem regibus Ægypti servarunt. xvi. 40. *cf.* 18, 1. Zeno historicus in historia obsidionis Gazæ verba magis, quam res, curavit. xvi. 18, 1.

Gelias, legatus Phocæensium ad Seleucum, Antiochi M. filium. xxi. 4, 4.

Gelo, Hieronis filius, Syracusarum regis, liberalis in Rhodios. v. 88, 5. pius in patrem, ante quem vita decessit, annos 50 natus. vii. 7, 7. 8, 9. *Particeps regni paterni fuisse videtur; vide* v. 88, 5.

Γενεαλογικὸς τρόπος historiarum scribendarum, *i. e.* de deorum heroumque generationibus. ix. 1, 4.

Genthius, Pleurati filius, rex Illyrici. xxxii. 18, 4. *et* ii. 5, 6. *In scripturam* Γένθιος *per θ constanter consentiunt libri nostri manuscripti; pro quo temere vulgo* Γένθιος *ediderunt. Vide* xxviii. 8, 1. xxix. 5, 7.

eum per legatos ad societatem invitat Perseus. xxviii. 8 *seq.* et Genthius ad extremum persuaderi se patitur ad fœdus adv. Romanos cum Perseo faciendum. xxix. 2 *seq.* legatos cum Perseo ad Rhodios mittit. xxix. 2, 9. 3, 7. *et cap.* 5.

ebriosus et crudelis, fratrem Pleuratum occidit. xxix. 5, 7 *sq.* in triumpho ducitur a L. Anicio. xxx. 13.

Geographia cum historia jungenda. iii. 36. præsertim in rerum bello gestarum historia. v. 21, 4 *sqq.*

res ad Geographiam pertinentes in unum maxime librum congessit Polybius. iii. 37, 1—6. *is est* liber xxxiv historiarum Polybii, *cujus vide Reliquias et Spicilegium.*

de distantiis variorum locorum *vide* xxxiv. 6 *seq.*

extremarum terræ partium cognitio veteribus difficillima. iii. 58. per Alexandri imperium in Asia, et per Romanorum imperium in aliis terræ partibus, multo facilior reddita est ea cognitio itineratoribus. iii. 59.

Geometria, imperatori scitu necessaria. ix. 14, 5. *et cap.* 19—21. *Conf.* Scalarum commetiendarum ratio.

Geometriæ elementa quæ in scholis pueri addiscunt, ἃ παιδικὰ μέτρα. xxxiv. 6, 8.

Gephrus, Γεφροῦς, oppidum Cœlesyriæ, *in Decapoli trans Jordanem, ut videtur;* in deditionem ab Antiocho accipitur. v. 70, 12.

Gerra, τὰ Γέρρα, Cœlesyriæ castellum, contra Brochos castellum; (ad fauces quæ sunt inter Libani et Antilibani radices, in exitu Marsyæ campi;) utrumque in potestate Ptolemæi Philopat. et ejus nomine occupatum a Theodoto Ætolo. v. 46, 1 *sqq. coll.* 45, 8 *sq.* utrumque obsidetur ab Antiocho Magno. 61, 7 *sq. Addenda hæc loca Polybii ad Cellarii Geogr. Antiq. III.* 12. *p.* 431. *et conferendus Strabo lib. I. p.* 50. C. *et p.* 55. D. *qui* Gerra *in Syria ponit.*

Gerræi, Γέρραιοι, cives urbis Arabiæ *felicis, cui nomen Gerra.* xiii. 9. dona mittunt Antiocho M. qui libertatem eis confirmat. *ibid.*

Gertus, Γερτοῦς, (*gen.* Γερτοῦντος) oppidum Phœbatidis in Dassaretia, captum a Scerdilæda, receptum et præsidio occupatum a Philippo. v. 108, 2. *et vs.* 8. *Conf.* Gerces.

Geronium, Γεροώνιον, (*Livio* Geryon *sive* Geronium) Daunize oppidum in Apulia, xxv. M. P. distans a Luceria, captum ab Hannibale. iii. 100, 1 *sqq.*

ad Gerunium Minucius, magister equitum, velitatione superat Hannibalis copias. iii. 101. castra ad Gerunium posita (iii. 101, 2.) ægre defendit Hannibal. iii. 102, 6 *et* 10. in eisdem castris hibernat. iii. 107, 1. v. 108, 9.

Gerus, Γερούς, οὔντος, oppidum Dassaretidis, præsidio occupatum a Philippo. v. 108, 8. *Conf.* Gertus.

Gescon, Gesco, Gisco, ὁ Γίσκων, dux Pœnorum, Lilibæo præfectus, finito bello Siculo milites Carthaginiensium in Africam trajici curat. i. 66. ei bene voluerunt mercenarii rebelles. 68, 13. cum pecunia Tunetem mittitur ad solvenda mercenariis stipendia. 69. adversus eum commilitones suos concitant Spendius et Matho. *ibid.* prehensus in carcerem detruditur a rebellibus. 70, 5. 79, 10 *et* 13. cum aliis captivis mutilatus, cruribus fractis, in foveam conjicitur. 80.

Gesconis (*ejusdemque* Giscouis) filius, Hasdrubal. ix. 11, 3. *Conf.* Giscon.

Gillicas, legatus Carthag. ad Romanos bello Punico tertio. xxxvi. 1, 8.

Giscon, Γίσκων, (*idem nomen cum* Γίσγων) cognomine Strytanus, legatus Carthaginiensium Romam. xxxvi. 1, 8. *Conf.* Gescon.

Gitta, Γίττα, oppidum Palæstinæ. xvi. 41, 4.

Gladiatorii muneris sumtus, triginta talenta. xxxii. 14, 6.

Gladius Romanus præstat Gallico. ii. 30, 8. ad pungendum æque valet ac ad cædendum, quemadmodum Hispaniensis; Gallicus non nisi ad cædendum valet, et vel sic mox inutilis redditur. ii. 33, 5 *sq.* iii. 114, 2 *sq.* vi. 23, 6 *sq.* gladiorum fabrica excellunt Celtiberi. *Fragm. hist.* 14.

neque hastis neque gladiis rem gerebant Romani in pugna Scipionis cum Hannibale, *sed umbonibus atque alis.* xv. 13, 1.

Glandium copia in Gallia Cisalpina. ii. 15, 2.

glandibus ad mare crescentibus pinguescunt thynni. xxxiv. 8, 1 *sqq.*

Glaucia; *vide* Servilius.

Glaucias, Persei legatus ad Genthium. xxviii. 6, 9.

Glaucides, Abydenus, Abydum Philippo tradit, uxores liberosque civium servaturus. xvi. 33, 4 *sq.* 34, 8.

Glaucus, Acarnan, Romanis favens. xxviii. 5, 1.

Glympes, Γλύμπης *sive* Γλυμπεύς, castellum ditionis Argivorum, in confinio agri Argivi et Laconici. v. 20, 4.

frustra invaditur a Lycurgo, rege Lacedæmon. iv. 36, 4 *sq.*

Gonatas; *vide* Antigonus Gonatas.

Gonni, οἱ Γόννοι, Thessaliæ oppidum in aditu Templum. xviii. 10, 2.

Γενομάνοι; *vide* Cenomani.

Gordieum, (i. q. Gordium) Γορδιεῦον, Phrygiæ oppidum. xxii. 20, 8.

Gorgus, Messeniorum legatus ad Philippum. v. 5, 4 *sq.* athletica laude clarus, genere nobilis, *a Philippo concitatus adv. plebem.* vii. 10, 2 *sqq.*

Gorgus Thelphysiæ; *mendosa scriptura* iv. 60, 3. *Vide* Gortyn *vel* Gortyna, Arcadiæ oppidum.

Gorgylus, ὁ Γόργυλος, Laconiæ fluvius, prope Sellasiam. ii. 66, 1 *et* 10.

Gortyn *vel* Gortyna, Γόρτυν, ἡ Γόρτυνα, Arcadiæ oppidum in agro Telphusio. iv. 60, 3. *Mendose vulgo omnes, et nos ipsi,* Γόργυν τὴν τῆς Τελφουσίας, *pro* Γόρτυναν τῆς Τελφουσίας.

Gortyn *vel* Gortyna, Γόρτυν *vel* ἡ Γόρτυνα, τῆς Γορτύνης, urbs Cretæ. xxiii. 15, 1.

Gortynii, οἱ Γορτύνιοι, cum Cnossiis sociis tota dominantur Creta. iv. 53, 3 *sq.* mox orto Gortynæ dissidio seniorum junioramque, seniores cum Cnossiis facientes, ejectis junioribus, urbem Cnossiis tradunt. 53, 7 *sqq.* juniores, urbe ejecti, Phæstiorum portum, et ipsorum etiam Gortynensium portum occupant, indeque eis qui in urbe erant bellum inferunt. 55, 6.

Gortynii Cnossiorum vires quovis modo attennare student. xxiii. 15. eorum lites componunt legati Romani. *ibid.*

adv. Gortynios Cydoniatæ præsidium ab Eumene petunt. xxviii. 13.

Gortynii cum Cnossiis bellum inferunt Rhauciis, et conjurant in eorum exitium. xxxi. 1 *seq.*

Gortyniorum Cosmus, Cydas. xxiii. 15, 1. Gortynius, Zelys. v. 79, 10.

Gorza, ἡ παλαιὰ Γόρζα, oppidum Africæ. i. 74, 3.

Gracchus; *vide* Sempronius.

Graculus, κολοιὸς, *convicium* a Timæo in Agathoclem usurpatum. xii. 15, 2.

Græcia Magna, in inferiori Italia. ii. 39, 1. iii. 118, 2. *vide* Magna Græcia.

Græci, Græcia.

Græcorum in gratiam, historiam suam scripsit Polybius. i. 3, 7 *sq.* iii. 59, 8.

communis calamitas universæ Græciæ (*bello Achaico*) principium simul et finem habuit. iii. 5, 6.

res Græcorum Olymp. CXL. gestas libro iv. et v. exponit Polybius. iii. 118, 11. iv. 1, 3. Græciæ imminet nubes ab Occidente. v. 104, 10. Græcis rebus anno 3. Olympiadis CXL. misceri cœperunt res Italicæ et Libycæ. iv. 28, 5. v. 105, 3 *sq.*

Græcorum ratio castra metandi, et vallo ea muniendi, minus commoda quam Romanorum. vi. 42. xviii. 1. equitum arma Romani ad morem Græcorum in melius mutarunt. vi. 25, 8 *sq.*

apud Græcos non tanta fides et religio jurisjurandi, quam apud Romanos. vi. 56, 13 *sq.* sordida apud eos obtinet munerum captatio. xviii. 17, 7.

Græci omnes, cum Asiam tum Europam incolentes, uno præconio T. Quintii liberi pronunciati. xviii. 29, 15.

Græco scribere sermone ridicule affectavit Postumius Albinus. xl. 6.

Γραικὰ γηρύοντα, Græci senes (exsules ob belli Persici culpam) parum interest, Romæ an in Achaia sepeliantur; dictum Catonis. xxxv. 6, 2.

Grammaticus Isocrates; *vide suo loco.*

Gravis armatura Romanorum. vi. 23.

Gulussa, Masinissæ filius, cum Scipione interest oppugnationi Carthaginis, et agit cum Asdrubale, urbis præfecto.

xxxi. 1 *seq.* *De eodem vide Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 10.

Gyges, *mendose vulgo scriptura, orta ex confusione noti nominis regis Lydiæ cum obscuriori nomine vetusti regis Achaiæ. Vide* Ogygus.

Gymnasio Abydi inclusi infantes civium cum nutricibus. xvi. 31, 2.

Gyridas, unus e Senibus (τῶν Γερόντων) Lacedæmoniorum, occisus a factione Ætolica. iv. 35, 5.

Gyrton, Thessaliæ oppidum. Gyrtonius, Heraclides; *quem vide suo loco.*

Gythium, τὸ Γύθιον, portus et navale Lacedæmoniorum. v. 19, 6. Gythio Alexandriam solvit Cleomenes. ii. 69, 11.

H.

Hadrianus ager, *in Piceno*, ἡ Ἀδριανὴ χώρα. Prætutianum Hadrianumque agrum populatur Hannibal. iii. 88, 3.

Hæmus mons; *vide* Æmus.

Haliartus, Ἁλίαρτος, urbs Bœotiæ. xxvii. 5, 3.

Haliartii, Ἁλιάρτιοι, favent Perseo adv. Romanos. xxvii. 1, 8. 5, 3. urbe eorum antiquissima, Persico bello eversa. xxx. 18, 4. pro Haliartiis quum frustra deprecati essent Athenienses apud Romanos, turpi consilio agrum eorumdem sibi deposcunt. xxx. 19.

Hamilcar; *vide* Amilcar.

Hannibal, præfectus præsidii Pœnorum quod Agrigenti obsidetur a Romanis. i. 18. noctu elabitur cum suis. 19.

idem (*vide* i. 23, 4.) præfectus classis, Panormi versatur. i. 21, 6. per imprudentiam plures naves amittit. 21, 9 *sqq.* Pugna navali vincitur a Duilio. 22 *seq.* ægre elabitur, capta navi. 23, 7.

haud multo post in Sardinia, multis navibus amissis, in crucem actus est a suis. i. 24, 5 *sqq.*

ejus filius, Hannibal. i. 43, 4.

Hannibal, filius superioris, ab Himilcone mittitur ad Gallos mercenarios in fide continendos. i. 43, 4.

Hannibal, Amilcaris filius, (*diversus ab eo qui bellum Punicum secundum gessit*) trierarchus Adherbalis, cum subsidio militum intrat Lilybæum, a Romanis obsessum. i. 44. inde cum vacuis navibus ad Adherbalem Drepana abit. i. 46, 1.

Hannibal, (*fortasse alteruter e duobus præcedentibus*) collega datur Barcæ bello Africo, postquam Hannoni demtum est imperium. i. 82, 12. castris exutus ad Tunetem a Mathone, captusque, cruci eidem adfigitur e qua suspensus fuerat Spendius. 86.

Hannibal, cognomine Rhodius. i. 46, 4. confidenter portum Lilybæi intrat, obsessum a Romanis, exitque; idque sæpius fecit. i. 46. ad extremum, obstructo a Romanis introitu portus, capitur. 47.

Hannibal, Amilcaris Barcæ filius, novennis puer cum patre in Hispaniam abit. ii. 1, 6. et perpetuum jurat Romanorum odium. iii. 11.

quibus viris quibusve locis fretus Hannibal imperium Romanorum conatus sit evertere. ii. 14, 2. vix viginti millia militum habens, adgressus est populum qui habuit militiæ aptos pedites ultra 700,000; equites ad 70,000. ii. 24, 16.

in Hispania imperio succedit Asdrubali, et statim bellum animo molitur Romanis inferendum. ii. 36. iii. 13, 4. Hannibalem in Hisp. præter Carthaginiensium voluntatem gessisse omnia, ait Fabius. iii. 8, 6. Olcades, Vaccæos, Carpetanos, aliosque trans Iberum populos subigit. iii. 13 *seq.* legatos Romanos, de Sagunto admonentes, superbe accipit. 15. Saguntum oppugnat expugnatque. 17. Hannibal ut sibi dedatur, petunt a Pœnis legati Romani. 20, 8. Hispaniæ prospicit præsidiis, fratri Asdrubali relinquendis, et legatos mittit ad Gallos Cisalpinos. 33 *seq.*

Iberum fluvium transit, tum Pyrenæum montem. iii. 35. Rhodanum superat. iii. 41—47. Rhodanum relinquit triduo ante Scipionis cum exercitu adventum. 49, 1 *sq.*

Alpes superat. iii. 47—56. quinque mensibus iter a Carthagine Nova in Galliam Cisalp. confecit. iii. 56, 3. longitudo viæ, quæ a Nova Carthag. usque in Galliam Cisalp. conficienda erat Hannibali. iii. 39, 5 *sqq.* dimidium fere copiarum in itinere, præsertim in Alpium trajectione amisit. 60, 5.

in Gallia Cisalpina Taurinos subigit iii. 60, 8. captivorum spectaculo, ad fortiter pugnandum hortatur suos. iii. 62 *seq.* ad Padum castra castris Romanis opposita habet. v. 29, 7. equestri prælio inter Padum et Ticinum superat P. Scipionem. iii. 65. post inceptu prælium equestre ad Trebiam, iii. 69. collatis signis ingenti pugna vincit Ti. Sempronium. 70—75.

in Gallia Cisalpina hibernans, captivos Gallos sine pretio dimittit. iii. 77. et ad fallendos insidiatores in varias formas se vertit. 79. [naturali incli-

natione pronus ad audacia consilia. 78, 7.

Etruriam per paludes petit. iii. 78 *seqq.* ad Trasimenum lacum ingenti clade adficit Romanos. 82 *seqq.* v. 101, 3 *et* 6. ad oram Adriatici maris reficit copias. iii. 86, 8 *sqq.* 87, 1 *seq.* Afros Romano more armat. iii. 87, 3. 114, 1. xviii. 11, 6 *sqq.*

superato Apennino, in Samnium transit. iii. 90, 7. vastat Campaniam. 92. insidias a Fabio in angustiis structas, eludit stratagemate. 93. castra ad Gerunium ægre defendit ab irruptione Minucii. 102. a Gerunio castra movet Cannas. 107, 1 *sq.*

Cannensi pugna clade ingenti adfecit Romanos. iii. 111—117. Hannibalem propediem ad Romæ portas adfuturum putant Romani. 118, 5. legatos captivorum Romam mittit. vi. 58.

Capuam invitatur; Petelinos fame expugnat. vii. 1. cum Hannibale per legatos agit Hieronymus rex Syracus. vii. 2 *et* 4. Hannibalis fœdus cum Philippo. vii. 9.

Tarentum proditione capit Hannibal. viii. 26—32. Tarentinos benigne tractat, urbem ab arce intersepit, arcem obsidet. 33—36.

Appium, Capuam obsidentem, obsidet Hannibal. ix. 3. relicta Capua, Romam petit; sed inde repulsus, Rhegium abit. ix. 4—7. *conf. c.* 9.

Hannibalis maximum robur in equitatu. ix. 3, 9 *sqq.* illius unius mente et consilio omnia geruntur. ix. 22. Romani supra modum crudelem, Pœni avarum perhibuerunt Hannibalem. 23, 8. 26, 11. *de* avaritia *conf. cap.* 25. varius fuit, pro temporum varietate. ix. 24. 26, 1. Capua a Romanis recepta, multa durius facere coactus est. 26, 2 *sqq.*

sæpe hostem decepit, numquam ipse ab hoste deceptus. x. 33, 2 *sq.* ingenio et arte imperatoria præstans, e plurimis gentibus mixtum exercitum per 16 annos ita continuit, ut nulla umquam seditio oriretur. xi. 20.

in brevem angulum Bruttii agri, ad Lacinium, a Romanis concluditur. xi. 7, 1. xv. 1, 11.

ex Italia in Africam revocatur a Pœnis; xiv. 9, 8 *et* 11. *cap.* 10, 1. et redit; xv. 1, 10. ad Adrumetum castra ponens. xv. 5, 3. a Tychæo Numida auxilium 2000 equitum impetrat. xv. 3. Adrumete Zamam castra transfert. 5, 3. colloquio cum Scipione frustra instituto, xv. 6—8. acie ab eo vincitur. 9—16. Pacem sendet Pœnis in conditiones a Scipione latas. xv. 18.

Hannibalem ab Antiocho exposcunt Romani. xxi. 14, 7. xxii. 26, 11.

moritur eodem anno cum Philopœmene et Scipione. xxiv. 9, 1. Elogium Hannibalis. xxiv. 9, 5.

Hannibal, Carthaginiensis, triremium præfectus, ab Hannibale *Magno* ad Hieronymum Syracusas missus, et ab hoc Carthaginem. vii. 2, 3 *et* 6.

Hannibal, *cognom.* Monomachus, severum consiliorum auctor Hannibali *magno*. ix. 24, 5 *sqq.*

Hannibalicum Bellum; ὁ Ἀννιβαλὸς πόλεμος, *Bellum Punicum secundum*. i. 3, 2. ii. 37, 2. 71, 9. iii. 1, 1. 2, 1. 32, 7. 95, 7. vi. 51, 3. *Vide* Hannibal, Amilcaris filius. Belli illius scriptor Fabius. iii. 8.

de Caussis ejus belli *disputatur* iii. 6—12. *conf.* i. 65, 8. *et* ii. 36. disceptantur Jura Romanorum Pœnorumque in suscipiendo eo bello. iii. 28—30. finitum bellum pace a Scipione Pœnis data, victo Hannibale. xv. 18 *seq.* postquam per annos xvii durasset. xxiv. 9, 5.

Hanno, Ἄννων, dux copiarum Punicarum in Sicilia, Erbessum opp. capit. i. 18. obsidet Romanos, Agrigentum obsidentes. *ibid. et seq.* prælio profligatur. 19.

in pugna navali cum Regulo ad Ecnomum, præest dextro cornu. i. 27, 5. in altum fuga se recipit. 28, 1 *et* 9.

classi præfectus, commeatum Erycem erat devecturus, Amilcaremque cum militibus recepturus ad pugnam navalem; i. 60. sed præventus a C. Lutatio, ad pugnam cogitur ad Ægusam, qua classis ejus partim capta est, partim depressa. 60 *seq.*

in Sardiniam missus adv. rebelles mercenarios, ab his prehensus, cruci adfigitur. i. 79.

Hannonis hujus filius Asdrubal, dux Pœnorum in Africa adv. Regulum. i. 30, 1.

Hanno *alius*, qui nulli rei in Sicilia gestæ interfuerat. i. 67, 2. regionem Africæ circa Hecatompylon subjecerat Pœnis. 78, 1. cum Numidis et Afris pugnare solitus. 74, 7.

imperator Pœnorum in Africa, seditionem mercenariorum et Afrorum sedare frustra studet. i. 67. subditos Pœnorum dure tractare solitus, eoque nomine Pœnis carus. 72, 3. ignave se gerit bello Africo. 74. Uticenses propemodum perdit, dum vult eos adjuvare. *ibid.* tametsi Amilcari deinde summa

imperii commissa est, tamen et Hannoni continuatum imperium. 91, 1. Copias conjungit cum Amilcare, sed ob ducum discordiam nil recte geritur. 92. hinc imperium deponit Hanno. 97, 3. rursus vero illud accipit, et cum Barca redit in gratiam. 97. cum eoque finem imponit bello Africo. 98.

Hanno, Hispaniæ citeriori præfectus ab Hannibale. iii. 35, 4 *sq.* bello capitur a Cn. Scipione. iii. 76, 5 *sq.*

Hanno, Bomilcaris filius, dux partis copiarum Hannibalis, præmittitur trans Rhodanum, ad tutandam trajectionem exercitus. iii. 42, 6 *sq.*

Hanno, *puto idem cum superiori*, dextro cornu præest in pugna Cannensi. iii. 114, 7.

Harmostas suos Spartani e Græciæ civitatibus non revocarunt, licet edixissent, se liberas eas dimissuros. iv. 27, 5.

Harpyia, Ἄρπυια, urbs Italiæ. *Gentile* Ἀρπυίτης. *Fragm. hist.* 23.

Hasdrubal; *vide* Asdrubal.

Hasta velitaris, ὁ γρίφος, τὸ τῶν γρίφων βέλος. vi. 22, 4. hastas, δόρατα, triarii loco pilorum habent. vi. 23, 16. hastæ equitum Romanorum, olim inutiles, dein ad Græcorum morem mutatæ. vi. 25, 5 *sqq.*

hasta, γαῖος, præmium militis qui hostem vulneravit. vi. 39, 3.

hastam simul et caduceum mittere, *proverb.* iv. 52, 3.

Hastati in legione Romana. vi. 22, 7 *sqq.* eorum armatura, gravis. 23. sedes in castris. 29, 8. ministerium castrense. 33, 3 *sqq.*

hastati, principes et triarii, in acie Scipionis adv. Hannibalem. xv. 9, 7.

Hebrus, Ἕβρος, fluvius Thraciæ. xxxiv. 12, 3.

Hecatodorus, (*ni potius* Hypatodorus) artifex statuæ æneæ Minervæ, Alipheræ positæ. iv. 78, 5.

Hecatombæum, τὸ καλούμενον Ἑκατόμβαιον, in agro Dymæorum; ubi magna clade a Cleomene adfecti sunt Achæi. ii. 51, 3.

Hecatompylos, ἡ Ἑκατονταύλος, urbs Africæ, quam Pœnis subjecerat Hanno. i. 73, 1.

Hecatompylos Parthiæ, ἡ Ἑκατόμπυλος; eo venit Antiochus. x. 28, 7. 29, 1.

Ἑκατονταύλος; *vide* Hecatompylos, *paullo ante.*

Hecatontodorus, (*rectius fortasse* Hecatodorus,) princeps civitatis Byzantiorum. iv. 47, 4 *sq.*

Hegesianax, Antiochi M. legatus Corinthum ad T. Quintium et decem legatos Romanos. xviii. 30, 1 *sqq.* 33, 3.

Hegesilochus; *vide* Agesilochus; *est enim unius ejusdemque viri nomen.*

Hegias, Phocæensium legatus ad Seleucum, Antiochi M. filium, xxi. 4, 4 *sq.*

Helia, Ἑλία, Laconicæ ager amplissimus et præstantissimus. v. 19, 8. 20, 12. *Nomen puto habet ab oppido Helos,* Ἕλος, *unde Helotæ denominati. Confer Strabonis locum, quem ad artic.* Leucæ *adferimus.*

Helicasii. Ἑλικασίων *legendum conjecteraverat Gronov.* xi. 11, 6. *pro vulgato* Ἐλευθερίων.

Helice, Ἑλίκη, una ex xii civitatibus Achaiæ primum olim fœderatis, mari dein hausta. ii. 41, 7 *sq.*

Helicranon, Ἑλίκρανον, Epiri castellum, quo suppetias Epirotis venere Ætoli et Achæi adv. Illyrios. ii. 6, 2. 4. *in montanis; nam ibi propter τὰς δυσχωρίας τῶν τόπων prælium committi non poterat.*

Heliotropium, Ἡλιοτρόπιον (*quasi dicas* Solarium *vel* Horologium) locus prope Thebas Phthiotidas. v. 99, 8.

Hellæ, Ἕλλαι, Asiæ oppidum, Attali regis emporium. xvi. 41, 5. *nisi* Ἕλμαι, Elmæa, *legendum.*

Hellespontus, Ἑλλήσποντος.

cursus ab Hellesponto ad Bosporum Thracicum. iv. 44, 6 *sqq.* ad Hellesponti ostium sunt Sestus et Abydus. *ibid. et* iv. 50, 6.

Galli, qui cum Brenno patria exierant, et cladem Delphicam detrimentaverant, ubi ad Hellespontum venerunt, non in Asiam trajecerunt, sed in vicinia Byzantii consederunt. iv. 46, 1. Gallis Ægosagis, in Asiam a se invitatis, sedes ad Hellespontum adsignat Attalus. v. 78, 5 *sq.* iidem Galli urbes ad Hellespontum effusæ depopulantur. v. 111, 2.

adversus Hellesponti urbes veluti arcem sitam Ephesum putat Antiochus. xviii. 32, 2. Hellespontum trajiciunt Scipiones cum exercitu. xxi. 6, 2. 10, 2.

Phrygia ad Hellespontum. xxii. 5, 14. 27, 10.

Hellespontum navibus obsidet Eumenes, ne cui navi transitus in Pontum pateret. xxvii. 6, 5.

C. Helvius a Cn. Manlio Cos. ad Mogetem mittitur, Cibyræ tyrannum. xxii. 16, 3 *sqq.*

Hemiolia, genus navigii. v. 101, 2.

Hemiolius, cognomen Theodoti. *Vide* Theod. Hemiol.

Hephæstia, Ἡφαιστία, urbs Lemni insulæ, liberata a Romanis. xviii. 31, 2.

Hepteris. Hepteri, quæ olim Pyrrhi fuerat, vehitur Hannibal, dux classis Punicæ in pugna navali cum Duilio. i. 23, 4.

hepteres in classe Philippi. xvi. 3, 7. 7, 1.

Heraclea, Ἡράκλια, opp. Siciliæ, haud procul Agrigento. i. 18 *seq.* 30, 1. cognomento Minoa. i. 25, 9. ibi statio classis Punicæ. *ibid.* prope Heracleam Carthalo insidiatur classi Romanæ. i. 53, 7.

Heraclea *Trachinia*, opp. Thessaliæ ad sinum Maliacum, in potestate Ætolorum. x. 42, 4. captum a Romanis. xx. 9, 1. 11, 2.

Heraclea, Macedoniæ oppidum in Lyncestis. xxxiv. 12, 8. *Conf.* Heracleum.

Heracleotæ, Ἡρακλεῶται *et* Ἡρακλιῶται, suis legibus utentes, comprehensi fœdere Eumenis cum Pharnace. xxvi. 6, 13. *sunt cives Heracleæ Ponticæ; de qua conf. quæ habet Strabo lib. XII. p.* 542. *d.*

eis Prusias damna illata sarcire tenetur. xxxiii. 11, 8.

Heracleum, Ἡράκλιον; (*vulgo* Ἡράκλια, Heraclea, *edebatur.*) oppidum Perrhæbiæ in Macedoniæ confinibus. xxviii. 11, 3. *et* 15, 3. capitur a Romanis testudine fastigiata. xxviii. 12.

Ἡρακλεῖον, Herculis templum Gadibus. xxxiv. 7, 5.

Heraclidæ Tisamenum Sparta ejiciunt. ii. 41, 4. *Inde* Heraclidarum regnum Spartæ ad posteros propagatum. iv. 34, 3. 35, 14.

Heraclides, Antiochi Epiphanis legatus Romam. xxviii. 1, 1. 18, 1. Romam venit cum Laodice et Alexandro *Bala*, quem pro filio Antiochi Epiphanis venditat, et Demetrio Soteri opponit. xxxiii. 14 *et* 16.

Heraclides, Byzantius, ab Antiocho M. ad Scipiones legatus mittitur de pace. xxi. 10 *seq.* privatim cum P. Scipione agit. xxi. 11 *extr. et seq.*

Heraclides, Gyrtonius, Thessalici equitatus præfectus in exercitu Philippi. xviii. 5, 2.

Heraclides, Tarentinus, perditus homo, Tarentum Romanis prodiderat; inde novæ proditionis compertus, ad Philippum profugit. xiii. 4, 4 *sqq.* a Philippo præficitur classi. xiii. 4, 8. xvi. 15, 6. Rhodum a Philippo missus ad classem Rhodiorum perdendam, astute rem exsequitur, et classem incendio corrumpit. xiii. 4 *seq. conf. cap.* 5, 1.

Heraclitus. Ejus dictum: aures parum fidos esse rerum sponsores. iv. 40, 3. certiores testes esse oculos. xii. 27, 1.

Heræa, Ἡραία, ἡ τῶν Ἡραίων πόλις, urbs Arcadiæ prope Elidem regionem, xviii. 25, 7. ad Alpheum fluvium. iv. 77, 5. (*ubi* ἐφ' Ἡραίας *scripsi pro vulgato* ἐπὶ Φαραίαν.) Lepreo Triphyliæ Heræam castra movet Philippus, inde Megalopolin. iv. 80, 15 *sq.*

tradit se Antigono Dosoni, (ab Ætolis, *ut videtur*, præpta Achæis. *cf.* xviii. 25, 7.) ii. 54, 12. de Heræa cum Achæis apud Romanos contendunt Ætoli. xviii. 25, 7. (*ubi mendose codices* Κρεῶν *pro* Ἡραίων *habent.*) Heræam Achæis reddunt Romani. xviii. 30, 10.

Hercules. Herculis propago, *i. e.* rex Spartæ, declaratur Lycurgus, licet non esset ex regia stirpe. iv. 35, 14. (*conf.* Heraclidæ.)

Hercules, bellum gerens cum Eleis, condidit Tichos castellum. iv. 59, 4. neminem unquam sponte læsit; ludos Olympicos et illas belli ferias instituens, animi sui sensum declaravit. xii. 26, 2.

coram Hercule ictum Fœdus Pœnorum cum Philippo. vii. 9, 2. Herculi sacra facit Perseus. xxix. 6, 17. Herculis templum Gadibus, τὸ Ἡρακλεῖον. xxxiv. 7, 5.

Hercules Deianiræ tunica cruciatus, pictura. xl. 7, 3.

Herculeum Fretum; *vide mox* Herculis Columnæ.

Herculis Columnæ, αἱ Ἡράκλειαι στῆλαι, αἱ Ἡρακλέους στῆλαι. ii. 1, 6. iii. 37, 10. iii. 57, 2 x. 7, 5. x. 40, 7. xvi. 29, 6.

ad eas in Hispaniam trajecit Amilcar. ii. 1, 6.

Ad ipsum Fretum, quod Africam ab Hispania dividit, Herculis Columnas posuit Polybius. xxxiv. 9, 4. *Ea ratione* Fretum Herculeum *vocat* τὸν κατ' Ἡρακλείους στήλας πόρον. iii. 39, 4. *et* τὸ κατ' Ἡρακλείους στήλας στόμα. iii. 57, 2. xvi. 29, 6 *et* 12.

de illo Freto ex professo se dicturum promittit Polybius iii. 57, 2. *et habet nonnulla* xvi. 29. ubi fretum illud cum Hellesponto confertur. *Alia haud dubie libro XXXIV. collegerat.*

ab Herculis Columnis usque ad Tanaim extenditur Europa; usque ad Nilum, Africa. iii. 37, 3 *et* 5. distantia Freti a Nova Carthagine, ab Ibero &c. iii. 39, 5 *sqq.* ab eodem freto usque ad Philæni aras pertinebat ditio Pœnorum in Africa. iii. 39, 2. x. 40, 7.

Conii in Hispania ἐνιοὶ (*nisi* ἐνιοὺς *legendum*) Ἡρακλείων στηλῶν habitant. x. 7, 5.

Hermæum, ad Bosporum Thracicum. iv. 43, 2 *sqq.* *Vide* Mercurii Fanum.

Hermæum Promontorium, prope Car-

thag. i. 29, 2. 36, 11. *Vide* Mercurii Promont.

Hermeas, (Hermias Casaub.) Ἑρμείας, genere Car, regni administrator constitutus a Seleuco, Antiochi M. fratre, et deinde etiam ipsius Antiochi princeps minister; homo invidus, ambitiosus et crudelis. v. 41, 1 *sqq.* in potestate habet Antiochum, ob ætatem. v. 45, 7. fingit literas tamquam ab Achæo scriptas, quasi Achæi defectioni faveret Ptolemæus. v. 42, 7 *sqq.*

adversatur Epigeni, Antiocho suadenti, ut ipse contra Molonem proficiscatur; Antiochum stimulat ad bellum pro Cœlesyria cum Ptolemæo suscipiendum. v. 41, 4 *sqq. et cap.* 42. *adde* 45, 6. *et* 49. ficto crimine occidendum curat Epigenem. 50. lævo cornu cum Zeuxide præest in pugna adv. Molonem. v. 53, 6. sperat, si quid Antiocho accidisset, tutorem se filioli ejus futurum. v. 55, 3 *sqq.*

monente Apollophane medico, occidi eum curat Antiochus, summo omnium gaudio. 56, 1 *sqq.* uxor et liberi ejus ab Apameensibus mulieribus et pueris obruuntur lapidibus. 56, 15.

Hermion, (*et Hermione,*) Ἑρμιών, oppidum Argolidis, occupatur a Cleomene. ii. 52, 2.

tyrannus Hermionensium, τῶν Ἑρμιονέων, tyrannidem abdicat. ii. 44, 6.

Hermippus, tibicen. xxx. 13, 3.

Hermogenes, unus e ducibus Antiochi in oppugnatione Seleuciæ. v. 60, 4.

Heroem quemdam Hannibali viam per Alpes monstrasse, scripserunt nonnulli. iii. 47, 9. 48, 7.

heroes apud Arcadas hymnis vulgo celebrari soliti. iv. 20, 8. *Conf.* Deus.

Hesiodus, Æacidas inducit bello gaudentes. v. 2, 6. Ejusdem sententiola: dimidium facti, qui bene cœpit, habet. v. 82, 1 *sq.* vi. 59, 3.

Hesperium Promontorium Africæ. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.

Hestiæ, Hestiarum Promontoria, τὰ περὶ τὰς Ἑστίας ἄκρα, in ora Europæa Bospori Thracici. iv. 43, 5.

Hetæri, Ἕταιροι, equites in exercitu Antiochi Magni. v. 53, 4. in pompa Antiochi Epiph. xxxi. 3, 7. ἑταιρικὸν ἔθνος. xvi. 8, 7.

Hetruria; *vide* Etruria.

Hexapyla, τὰ Ἑξάπυλα, porta Syracusarum. viii. 5, 6. *conf.* vs. 2.

Hexeres duæ prætoriæ, in classe Reguli et Manlii. i. 26, 11. hexeres in classe Philippi. xvi. 17, 1.

Hexerium mensuram, (τῶν ἑξαπλῶν σταδίων τὸ μέτρον) quibus usi sunt Romani et Carthaginienses, exposuit Polybius. *Fragm. hist.* 35.

Hiacynthi tumulus, vel Apollinis Hiacinthi, prope Tarentum. viii. 30, 2.

Hicesius *sive* Icesius, Milesius. xxviii. 16, 5.

Hiera insula, *una ex Ægatibus, Plinio* Hieronesus, ἡ Ἱερὰ καλουμένη νῆσος, *nisi forte rectius* Ἱέρα *scribatur, retracto accentu, ad distinguendum a nomine adpellativo nomen proprium. Conf. Kühn ad Pausan. p.* 824. *et Wesseling. ad Diodor. T. I. p.* 335 *sq.*

Hiera portum tenet Hanno, Carthagine Erycem navigaturus. i. 60, 3. 61, 7.

Hiera Vulcania *vel* Vulcani, ἡ Ἱέρα Ἡφαίστου, una ex Æoliis. Crateres tres in illa insula. xxxiv. 11, 12 *sqq.*

Hiera-come, Ἱερὰ κώμη, oppidum *Lydiæ*, ditionis Pergamenæ, haud procul Thyatiris. xvi. 1, 8. Ibi Dianæ fanum spoliatur a Prusia. xxxii. 25, 11.

Hieram fecerunt invicti ad Erycem Pœni; ἱερὸν ἐκτίσαντο τὸν ἐνίκησαν. i. 58, 5.

Hiero, Ἱέρων. prætor Syracusanorum. i. 8. rex nominatur. i. 9. bellum infert Mamertinis, Messanam tenentibus. *ibid.* unde bello parum felici irretitur cum Romanis. i. 11. et fœdus facit cum Pœnis. *ibid.*

victus ab Appio Cos. fœdus facit cum Romanis. i. 16 *seq.* necessarios Romanis commeatus suppeditat. 18, 11. cum eo bellum gerere vetantur Pœni, fœderis formula, cum Romanis icti. 62, 8.

Hiero Pœnos commeatibus juvat bello Africo, cavens ne nimis illi debilitentur, et ne soli Romani prepotentem potestatem obtineant. i. 83.

auxilia mittit Romanis bello Punico secundo. iii. 75, 7.

gratiam Græcorum captat, rex prudens. i. 16, 10 *sq.* vii. 3, 6. multa donat Rhodiis, terræ motu afflictis. v. 88, 5 *sqq.*

ejus filius Gelo regnat cum patre. v. 88, 5. de morte ejus falso nuncio accepto, Romani versus Syracusas navigant. vii. 3, 5 *sqq.* nepos ejus et successor Hieronymus. *ibid.* Laus Hieronis; vixit annos amplius 90, semper omnes integros conservans; regnavit annos 54. vii. 8.

Hieronis regnum eversum; (*semper sub successore ejus Hieronymo.*) iii. 2, 7.

Hieromnemon Byzantiorum, Cothon. iv. 52, 4.

Hieron, τὸ Ἱερόν, castellum in ora Asi-

stica Bospori Thracici, ubi Jason e Colchide rediens duodecim diis sacra fecit. iv. 89, 6. 43, 1. Byzantiis Hieron, magno pretio ab illis emtum, eripitur a Prusia; iv. 50, 2 *sq.* qui ligna, marmora, regulas inde aufert, sed ex pacis lege restituere ablata tenetur. iv. 52, 7 *sq.*

Hieronesus; *vide* Hiera Vulcania.

Hieronymus, rex Syracusarum, Hieronis nepos *ex Gelone.* vii. 3, 5 *sq. et cap.* 4, 5. Pyrrhi nepos ex Nereide, Pyrrhi filia. 4, 5. in ejus caput conjurat Thraso. vii. 2, 1.

Hieronymus legationem mittit ad Hannibalem. vii. 2. fratres mittit Alexandriam, 2, 2. legatis Romanis illudit, et fœdus respuit Romanor. vii. 3. Pœnis proponit fœdus de dividendis Sicilia. 4, 1 *sqq.* nova legatione missa, totam sibi Siciliam postulat. 4, 7 *sqq.*

novæ legationi Romanor. absurdas conditiones proponit. vii. 5. bellum parat adv. Romanos. 5, 8. *Occiditur* in urbe Leontinorum. vii. 6, 1. ejus vitia a nonnullis scriptoribus exaggerata. vii. 7.

Hieronymus, Areas, partes Philippi Amyntæ filii amplexus erat, eoque proditor dictus est a Demosthene, temere. xvii. 14, 2.

Hierosolyma, Ἱεροσόλυμα, recepta ab Antiocho Magno. xvi. 39, 4. celeberrimum ibi templum. 39, 5.

Himera, Siciliæ fluvius, ἡ Ἱμέρας τοῦ Ἱμέρου, mediam fere insulam dividit. vii. 4, 2. 5, 7.

Himerenses Thermæ; *vide* Thermæ.

Himilco, Lilybæi præfectus, strenue urbem defendit adv. Romanos. i. 42. 45. 53.

Himilconem Livius xxii. 19. *vocat classis præfectum Asdrubalis in Hispania, qui in Polybianis codicibus* Amilcar *vocatur.* iii. 95, 2.

Hippacritæ, οἱ Ἱππακρίται, *cives urbis Africæ cui* Hippo Diarrhytus *nomen;* obsidentur a mercenariis Pœnorum rebellibus. i. 70, 9. 73, 3. 77, 1. deficiunt ad rebelles. i. 82, 8. ad deditionem compelluntur a Pœnis. i. 88.

Hippagines. i. 26, 24. remulcis adligati. i. 28, 2.

Hippana, ἡ Ἱππάνα, (*apud Steph. Byz. vero ex eodem Polybii loco* τὰ Ἵππανα *citatur*) Siciliæ oppidum, vi captum a Romanis. i. 24, 10.

Hipparchus, legatus Iliensium ad decem legatos Romanos. xxiii. 3, 3.

Hippias, prætor Bœotorum. xxiii. 2, 12 *sq.* ejus auctoritate societatem cum Perseo contraxerant Bœoti, quare ille Thebis ejicitur ab eis qui Romanis favebant. xxvii. 1, 9 *sqq.* Chalcide pæne opprimitur ab exsulis Thebanis, Romanorum amicis. *cap.* 2, 3 *sq.*

legatus Romam missus a Perseo, iram senatus in regem deprecari frustra laborat. xxvii. 7, 2 *sqq.* ad Genthium legatus mittitur ab eodem. xxviii. 9, 3.

Hippitas, (*Plutarcho* Hippotas) amicus et fugæ comes Cleomenis Alexandriæ. v. 37, 3. *Forsan* Ἱππείτης.

Hippo *Diarrhytus*, urbs Africæ, ἡ τῶν Ἱππακριτῶν πόλις. i. 82, 8. *Vide* Hippacritæ.

Hippo *Regius*, urbs Africæ. xii. 1, 1.

Hippo, positum a Casaub. in vers. Lat. iii. 33, 6. *pro* Vibonium, Ἱβώνιον.

Hippocrates, Carthaginiensis, frater Epicydis, origine Syracusius, ab Hannibale ad Hieronymum mittitur, regem Syracus. vii. 2, 3 *sq.* insinuat se apud Hieronymum, eique bellum suadet adv. Romanos. vii. 4, 4 *sqq.* 5, 5. per eum Hannibal res in Sicilia regit. ix. 22, 4. *Adde Scholion infra context. ad* viii. 5, 1.

Hippocritus, Cous, cives suos ad Persei partes traducere frustra conatur. xxx. 7, 10.

Hippodromus, *i. e.* Circus, prope Seleuciam Pieriam. v. 59, 1. prope Sardes. vii. 17, 2.

Hippolochus, Ætolus, bello Persico ut suspectus Romam abductus est. xxvii. 13, 14.

Hippolochus, Thessalus, equitum præfectus, a Ptolemæo deficit ad Antiochum. v. 70, 11. Samariæ præsidere jubetur ab Antiocho. 71, 11. Græcis mercenariis præest in acie Antiochi ad Raphiam. v. 79, 9. *coll.* 82, 10.

Hippomedon, Agesilai filius, nepos Eudamidæ, *regis Spartanorum*, præteritur in successione regni post mortem Cleomenis. iv. 35, 13 *sq.* ejus filia, uxor Archidami regis, quem interfecerat Cleomenes. *ibid.*

Hippopotami, in Ramboto, Africæ flumine. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.

Hipposthenes, Hieronymi Syracusii regis legatus Carthaginem. vii. 4, 1.

Hippotas; vide Hippitas.

Hirpini, Ἱρπινοί, *ni legendum* Ἱρωνοί *vel* Ἱερνοί. Via ex Hirpinis Capuam per Apenninum. iii. 91, 9.

Hispania *et* Hispani. Ἰβηρία, Ἴβηρες. nomen et situs. iii. 37, 10 *sq.* 39, 4.

Hispaniæ major pars Pœnis subjecta, ante primum Punicum bellum. i. 10, 5. Hispanorum militum maximum numerum in Siciliam mittunt Pœni. i. 17, 4.

in Hispaniam cum copiis mittitur Amilcar Barca, ad Pœnorum imperium ibi instaurandum. ii. 1. ei succedit Asdrubal. ii. 1, 9. ii. 13. Asdrubali Hannibal. ii. 36. iii. 13 *sqq.* in Hispania res suas in tuto constituunt Pœni, dum Romani bello Gallico Cisalpino continentur. ii. 22, 9 *sqq.*

Hispani montani, iii. 33, 9. ὀρεῖται Ἴβηρες; *nisi ibi* Ὠρῆται *vel* Ὠρητανοί, Oretani, *intelligendi.*

Hispanorum arma. iii. 114, 1 *sqq.*

De rebus in Hispania post Hannibalem gestis, *vide* Asdrubal, Hannibalis frater; Asdrubal Gisconis filius; Cn. et Publii Scipionis, *in* Cornelius; *et alios. Tum* Carthago Nova; Iberus; Herculis columnæ; Celtiberi, *&c. Adde Indicem Reliquiarum Polybii, in fine Tom. IV.*

Hispaniæ memorabilia *nonnulla.* xxxiv. 9. Hispaniæ regis cujusdam luxuria. *ibid. vs.* 14 *sq.*

Historia; (*et præcipue* Polybii historia.)

Historiarum varia genera: de Deorum Heroumque generationibus; de Coloniis antiquis et urbium gentiumque Conditoribus; rerum a populis, civitatibus et earum rectoribus gestarum. Duo priora genera ad oblectationem magis et curiositatem spectant; tertium, quod unum præ ceteris sectatus est Polybius, ad utilitatem. ix. 1 *seq.*

Hoc postremum genus Pragmaticam Historiam, πραγματικὴν ἱστορίαν, τὸν πραγματικὸν τῆς ἱστορίας τρόπον, *vocat Polybius, id est,* rerum gestarum expositionem. i. 2, 8. i. 35, 9. vi. 5, 2. ix. 2, 4. *Ad eamdem pertinent ea quæ de* laude et fructu Historiæ *passim præcipit.* i. 1. i. 35. ii. 35, 5 *sqq.* iii. 31. v. 75.

Historia pragmatica, ut usum vere habere possit, Caussas et Adjuncta et Consequentia rerum gestarum exponere debet, iii. 7, 7. 31, 11 *sq.* 32, 6. quæ momenta ubi uberiori ratione exponuntur omnia, ἀποδεικτικὴ (*id est,* demonstrativa) *vocatur* Historia; qualis est pars præcipua Historiarum Polybii, quæ libro iii. et seqq. continetur. ii. 37, 3. iii. 1, 3. Breviori ratione res superiores (ab Olymp. cxxiv. usque ad Olymp. cxl.) duobus prioribus libris exposuit *scriptor noster. Conf.* Præparatio.

Polybii historia Universalis est, *id est,* omnium cognitarum gentium, quæ paullo notabiliores sunt, res gestas complectitur. I. 4. ii. 37, 4. v. 31, 6. quæ multo majorem uberioremque fructum habet, quam Particulares historiæ. iii. 32. viii. 4. præsertim quoniam sub Polybii ætatem omnis omnium populorum historia in unum veluti corpus coire cœpit. i. 3, 4 *sqq.* iv. 28, 3 *sqq.* v. 105, 4 *sqq.* Historiam universalem primus et solus ante Polybium Ephorus scripserat. v. 34, 1.

Propria et principalis Polybii historia incipit a rebus Olymp. cxl. gestis; (*conf.* Olympias;) quibus partim ipse interfuit, alias ab oculatis testibus accepit. iv. 2, 2. Res Olymp. cxl. apud quemque populum gestas, seorsim quasque continuo fere filo descripsit libro iii—v. sed deinde libro vii et seqq. res Olymp. cxli et seqq. ita descripsit, ut in cujusque anni historia per vices res in omnibus orbis terrarum partibus gestas persequeretur. *Vide* iv. 28. v. 31. *et* 105.

Historiæ lumen Veritas. i. 14, 6. xii. 7. princeps finis, Utilitas esse debet; in Tragœdiis admiratio quæritur et præsens oblectatio. ii. 56. xv. 36, 3 *sqq.* in historia, non solum delicta hominum adnotanda sunt, sed magis etiam præclare facta. ii. 61.

cum rerum ab hominibus gestarum historia conjungenda Geographia est. iii. 36. neque prorsus negligenda rerum in natura memorabilium enarratio. iii. 57.

in legenda historia catillonem non esse oportet. iii. 57, 7.

licet magis laudentur vulgo sermones ad ostentationem compositi, quam nuda Historia ad usum comparata, multo tamen elaboratu difficilius hoc genus, quam illud est. xii. 28, 7 *sqq.* xvi. 20, 2 *sqq. Confer* Historicus.

Historiarum Polybii brevis conspectus. iii. 1, 8. *et cap.* 2—5. *Conf.* Polybius.

Historicus, amicitiarum et inimicitiarum debet oblivisci. i. 14. fides ejus non tam ex ipsius per se auctoritate, quam ex rebus ipsis, quas narrat, æstimari debet. iii. 9, 3 *sqq.* non negligere debet rerum in Natura memorabilium expositionem. iv. 40, 1 *sq.*

optime tunc Historiæ consultum fuerit, si non nisi viri usu rerum valentes historiam scripserint. xii. 28, 3 *sqq.* historiam recte scribere, difficilius est quam sermones ad ostentationem comparatas. xii. 28, 8 *sq.*

Holcades; *vide* Olcades.

Holophernes; *vide* Orofernes.

Homarius Jupiter, Ζεὺς Ὁμάριος. *Sic legendum videtur* ii. 39, 6. *ubi vulgo* Ὁμόριος, Homorius, *habent.*

Homarium, τὸ Ὁμάριον, *lucus Jovi Homario vel Homagyrio consecratus*, prope Ægium. v. 93, 10.

Homerus, scite inducit Ulyssem, ex astris plurima quæ et mari et terra accidunt conjectantem. ix. 16, 1. in Ulyssis persona ostendit, qualis esse debeat vir politicus. xii. 27. 10.

belluonem se ipse prodidit scriptis suis, judice Timæo. xii. 64, 1.

Res veras poëtice exprimit, et res fictas cum veris connectit. xxxiv. 2. in Navium Catalogo, quæ adtributa dat urbibus, vere eis conveniunt. 4, 2. ejus poësis est scriptio philosophica. 4, 4.

Homeri verba citata: *διοτρέφεος δίλον ὄλεθ.* ili. 94, 4. *μὴ μὰν ἀκοντὶ γε* v. 38, 10. *ἴχθιστος δέ μοι ἐστὶ* &c. Jupiter iratus Marti. xii. 26. *et* Ἀφρέιτῃ, *ἀδμήτους* &c. *ibid.* Ἄνδρα μοι ἔννεπε Μοῦσα &c. xii. 27. *ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα* &c. xv. 12, 9. *ὄφρα καὶ οἶος ἐδίλου τις* &c. xv. 16, 3. *ἀνὴρ δ' ἀρ ἀνεῖδ' ἰξυῖα* &c. xviii. 11, 6. *οἷος πίσυνος* &c. xxxvi. 6, 6. *ἴσασιν ἅμαξ* &c. xxxix. 3, 5.

Plura Homeri loca ex Odyssea *citantur et illustrantur* xxxiv. 2—4.

Homericus Jupiter a Phidia in templo Olympico expressus. xxx. 15, 4.

Homo, animal omnium crudelissimum. i. 81. corpore et animo maxime omnium formidabile, quando semel efferatus est. xxxii. 7, 7. cum omnium animalium versatissimum putetur, omnium tamen deceptum est facillimum. v. 75, 2 *sqq.* incautissimum et stolidissimum. xv. 21, 5 *sqq.* xvii. 15, 15 *sq.* xviii. 23.

hominum natura e variis mixta formis inter se dissidentibus. iv. 8, 7 *sqq.* xvi. 28, 7. pro cœli varietate, sub quo habitant, varii sunt homines. iv. 21, 1 *sqq.*

homo omnia exspectare, (*nihil humani a se alienum judicare*) debet. viii. 23, 11.

propter Virtutem laudantur homines, propter Fortunam felices prædicantur. x. 2, 6. homines bene merendo de hominibus, opes et beatam vitam sibi parant. x. 36, 6.

Homorium; *vide* Homarium, *sub artic.* Homarius.

Honestate nihil quidquam, nec privatim, nec publice, pluris facit vir probus. iv. 30, 4.

Honesti et justi notio quo pacto oriatur in hominibus. vi. 6.

Honores Romæ confert populus. vi. 14, 9.

Hoplites, ὁ Ὁπλίτης, rivus Peloponnesi. xvi. 16, 2.

M. Horatius, primus Cos. Romanus; eo cos. fit primum fœdus Romanor. cum Pœnis. iii. 22, 1.

Horatii Coclitis præclare factum. vi. 55.

L. Hortensius, legatus Roman. in Asiam ad Prusiam et Attalum. xxxiii. 1, 2.

A. Hostilius Cos. dum per Epirum Thessaliam petit, Perseo eum prodere conantur Theodotus et Philostratus; relicto per Epirum itinere, Anticyram navigat, et inde in Thessaliam pervenit. xxvii. 14. proconsul in Thessalia hiberuans, legatos ad Græciæ civitates mittit, belli Persici caussa. xxviii. 3 *sqq.*

Hyacinthi, *s.* Apollinis Hyacinthi tumulus prope Tarentum. viii. 30, 3.

Hyanthenses; vide Œanthe.

Hybridæ Græci, μιξέλληνες, in mercenariis Pœnorum. i. 67, 7.

Hydriæ, Rhodi dedicatæ ab Hierone et Gelone. v. 88, 5.

Hymnos et pæanes canere adsuefiunt Arcadum pueri. iv. 20, 8.

Hypana, ἡ Ὕπανα, oppidum Tripbyliæ. iv. 77, 9. a civibus Philippo traditur. 79, 4.

Hypata. ἡ Ὑπάτη, Thessaliæ oppidum, in potestate Ætolorum. xx. 9, 6 *et* 18. *cap.* 11, 5 *et* 8. xxi. 2, 7. 3, 7.

Hypatodorus. *Vide* Hecatodorus.

Hyperbasis, ex librorum nonnullorum scriptura, est nomen ducis Antiochi in Hyrcania. x. 31, 12.

Hyperbatonus mendose vulgo legebatur, pro Hyperbatus. xxix. 8, 2.

Hyperbatus, prætor Achæorum. xxvi. 1, 1. voluntatis Romanorum potiorem rationem habendam censet quam aliarum rerum omnium. xxvi. 1, 6. cum Callicrate et Diophane contraria sentit Archoni, Polybio et Lycortæ, de ope ferenda Ptolemæis fratribus. xxix. 8, 2.

Hypsas, ὁ Ὕψας, Siciliæ fluvius, Agrigentum adluens. ix. 27, 5.

Hyrcania, ἡ Ὑρκανία. Ex Parthia in Hyrcaniam per Labum montem exercitum ducit Antiochus Magnus. x. 29—31. Aspasiacæ Nomades, qua Oxus fluvius sub terram labitur, per siccum cum equis in Hyrcaniam transeunt. x. 48, 2 *sqq.*

Hyrcanum *s.* Hyrcanium mare, ἡ Ὑρκανία θάλασσα. Haud procul ab eo sunt Tapyri montes, ad ortum Mediæ. v. 44, 5. ad illud pertinet regnum Artabazanis; (*i. e. Atropatene.* v. 44, 8.) v. 55, 7. in mare Hyrcanum influit Oxus fluvius. x. 48, 4.

Hyrtacus, Ὕρτακος, urbs Cretæ. *Fragm. hist.* 24.

Hyscana, τὰ Ὕσκανα, opp. Illyrici. viii. 38, 5. *Vide* Uscana.

I.

Iapyges; *vide* Apuli.

Iapygium promontorium, *idem quod Salentinum*, ἄκρα Ἰαπυγία, x. 1, 8. xxxiv. 11, 11. *et simpliciter* ἡ Ἰαπυγία, xxxiv. 11, 2 *et* 8.

Jason, Colchis rediens, duodecim diis sacra fecit in Asiatico Bospori Thracici litore; unde locus Hieron adpellatus. iv. 39, 6.

Jason, urbi Phanotensium præfectus nomine Philippi; ejus opera prætorem Ætolorum decipit Alexander, Phocidis præfectus. v. 96, 4 *sqq.*

Iassus, Ἰασσός, ἡ τῶν Ἰασέων πόλις, Cariæ; partim Argivorum colonia, partim Messeniorum. xvi. 12, 2. obsessa et capta a Philippo. xvi. 12. ejus situs et memorabilia. *ibid.* petentibus Rhodiis, invito Philippo, liberatur a Romanis. xvii. 2, 3. 8, 9. xviii. 27, 4.

Iassius sinus, Ἰάσεως κόλπος, idem qui Bargylieticus. xvi. 12, 1.

Iaxartes fluvius Asiæ, a Macedonibus Tanais *adpellatus.* x. 48, 1.

Iberia; *vide* Hispania.

Ἰβηρία vocatur regio, a Pyrenæo monte ad fretum Herculeum pertinens; partes eæ Hispaniæ quæ Oceano adjacent, commune nomen non habent. iii. 37, 10 *sq.*

Iberus amnis Hispaniæ, ὁ παλαίμνηστος Ἴβηρ ποταμός.

De Ibero amne non transgrediendo fœdus facit Asdrubal cum Romanis. ii. 13, 7. 22, 11. iii. 27, 9 *sq.* 29, 3. Hannibalem, ne Iberum transeat, per legatos monent Romani. iii. 15, 5. Hannibalis transitio Iberi, initium fuit belli Punici secundi. iii. 6, 2 *sq.* ad Iberi ostia, pugna navali Hasdrubalem vincit Cn. Scipio. iii. 95, 5 *sqq.* 96.

Icesias, Ἰκησίας, Atheniensis, Damidis pater. xxii. 14, 6. *coll. vs.* 16.

Icesius *s.* Hicesius, Ἰκέσιος, Milesiorum legatus in Ægyptum. xxviii. 16, 5.

Idæus Jupiter. xxvii. 16, 3.

Ignatia via, ἡ Ἐγνατία ὁδός. xxxiv. 12, 3 *sqq.*

Ignaviæ quantum præfect industria, exemplo Rhodiorum intelligitur. v. 88, 3. ignaviæ delicta in militibus Romanis quænam censeantur. vi. 37, 10.

Ignes accensi; *vide* Faces, *et* Pyrsiæ.

ignis noctu in castra Romana ab hostibus immissus, ad tentoria pertingit. vi. 31, 14.

ignis sæpe auctorem incendii primum invadit. xi. 5, 4 *seq.* Igni comparatur Bellum. *ibid.* Ignesum bellum. xxxv. 1.

igniferæ trullæ in navibus Pausistrati Rhodii. xxi. 5. Ignorantia lapsis scriptoribus venia danda. xii. 8, 6.

Ilattia, Ἰλαττία, urbs Cretæ. xiii. 10, 4.

Ilergetes, Ἰλεργῆτες, *juxta Codices Polybianos*, populus Hispaniæ citerioris, subactus ab Hannibale. iii. 35, 2.

Ilergetum rex Indibilis. x. 18, 7. *sed ibi* Ἰλεργητῶν *ex Livio correctum; plerique codices* Αἰχητῶν, *unus* Λεργητῶν.

Ilergetes. Ἰλεργητῶν *præeunte Livio scripsi* iii. 33, 15. *ubi codices* Λεργητῶν *habent, quod teneri fortasse debuerat. Agi utique videtur de* Africæ populo.

Iliberis, Ἰλίβερις, *rectius* Ἰλίβεργις, flavius et oppidum Galliæ, *ad Pyrenæum montem.* xxxiv. 10, 1.

Ilienses, Ἰλιεῖς, in fide manent Attali. v. 78, 6. obsidentur a Gallis Æsogosagis; obsidione eos liberant Alexandrenses Troadis. v. 111, 2 *sqq.* pro Lyciis intercedunt apud Romanos. xxiii. 3, 3.

Ilipa, urbs Hispaniæ, ad quam a Scipione victus est Asdrubal, Gisconis filius. xi. 20, 1.

Iliturgis; *vide* Ilurgia.

Illyricum, Illyria, Illyris; ἡ Ἰλλυρίς. Illyrii, Ἰλλυριοί.

Prima Romanorum in Illyriam trajectio. i. 13, 4. ii. 2 *sqq.* ii. 12, 7. Illyriorum reges, Pleuratus, Agron, Teuta, Pinnes vel Pineus, Scerdilaidas, Pleuratus, Genthius. *Vide quemque suo loco, et conf.* ii. 5, 6. Illyrii maria infestant, omnes populos pro hostibus habentes. ii. 4, 8 *sq.* 12, 6. Eleorum et Messeniorum fines perpetuo invadunt. ii. 5, 1 *sq.* Phœnicen, Epiri urbem, proditione Gallorum mercenariorum capiunt, agrum populantur, pacem et fœdus cum Epirotis et Acarnanibus faciunt. ii. 5 *seq.* pars Illyriorum qui sub Teuta sunt, deficiunt ad Dardanos. ii. 6, 4. Illyrii spoliant mercatores Italicos, et captivos abducunt. ii. 8. ad eos Romani legatos mittunt C. et L. Coruncanios. *ibid.* Dyrrachium capiunt, mox rursus expulsi. ii. 9. Corcyram obsident, et in deditionem recipiunt. ii. 9, 7 *sqq. et cap.* 10, 8. classem auxiliarem Achæorum profligant. ii. 10. bellum Illyriis inferunt Romani, et majore parte Illyrici sibi cedere coguut Teutam, addita pacis conditione, ne Illyrii amplius duobus lembis ultra Lissum navigent. ii. 11 *sq.* Illyriorum proprium navigiorum genus, lembi. v. 109, 3. Illyriis victis a Romanis, magno metu liberantur Græci. ii. 12, 5 *sq.*

Illyriorum ratio aciem instruendi pugnandique κατὰ συνάξεις, manipulatim vel catervatim. ii. 3, 2. *Conf.* ii. 65, 5. iii. 19, 5.

Illyrii 6000, duce Demetrio Phario, in auxiliaribus Antigoni adv. Cleomenem. ii. 65, 4. eorum manipuli alternatim locati cum Macedonibus chalcaspidis. 66, 5.

Bellum Romanorum Illyricum cum Demetrio Phario, a L. Æmilio Cos. gestum. iii. 18. *Confer* Demetrius Pharius.

Illyrii, duce Scerdilæda, cum 90 lembis ultra Lissum navigant, et Pylum Messeniæ frustra tentant; iv. 16, 6 *sq.* dein cum Ætolis Achaiam invadunt, 16, 11. et Megalopolin tentant. 25, 4.

Illyrios quadringentos Cretensibus subsidio mittit Philippus. iv. 55, 2.

Philippo Scerdilædas plures quam 15 lembos mittere impeditur turbis a variis Illyriorum dynastis excitatis. v. 4, 3. Illyricas civitates, quæ Philippi socias fuerant, sibi adjungit Scerdilædas; easdem mox cum aliis recipit Philippus. v. 108. *ubi plura* Illyricarum gentium et oppidorum nomina *commemorabitur*.

Capta Lisso et Acrolisso, plures Illyriæ urbes Philippo se tradunt. viii. 16, 10 *sq.*

Illyrii, auxiliares Achæorum sub Philopœmene. xi. 11, 4 *sq.* 14, 4. 15, 5.

loca Illyrici quæcumque Philippus post pacem in Epiro factam occupasset, Romanis ille tradere jubetur. xvii. 1, 14. 8, 10.

Illyria deserta, ἡ Ἔρημος καλουμένη Ἰλλυρίς. xxviii. 8, 3.

de Illyriis et de Genthio triumphat L. Anicius. xxx. 13.

in Illyricum legatus mittitur Fannius. xxxii. 18 *sq.* ex quo Demetrium Pharium ejecerant Romani, neglexerant Illyrici oram ad Adriaticum mare. *ibid. c.* 19, 5.

Ilurgia, Ἰλούργια, Hispaniæ oppidum. xi. 24, 10. *Ilitiurgis Livio.*

Imagines majorum apud Romanos, in celeberrima sedium parte positæ, et prælatæ in exsequiarum pompis. vi. 53, 4 *sqq.*

imagines noctis, diei, cœli, auroræ *&c.* prælatæ in pompa Antiochi Epiphanis. xxxi. 3, 15.

Imitatio absurda rerum ludicrarum, neglectis præclare factis. xi. 8, 7.

Imperatores et belli duces.

imperatoria ars et peritia, ratione nitens, multum præstat temeritati et usui militari absque doctrina. i. 84, 6. id cognitum est exemplo Fabii Dictatoris et Minucii Magistri equitum. iii. 105, 9. *Ceterum* Imperator optimus est, qui plurimis præliis interfuit. xii. 27, 8.

in præcipuis Virtutibus Imperatoris est, explorare ingenium ducis hostium, et, qua parte is peccat, ea eum adgredi. iii. 81. xi. 14, 3. varia Imperatorum Vitia, quibus res perduntur. iii. 81, 4 *sqq.* dissidium ducum, res damnosa. iii. 110, 3. ix. 11, 1. x. 6, 5.

cautionem et providentiam in molitionibus numquam sine damno negligit imperator. v. 98. xi. 16, 5 *sqq.* adversum pariter exitum atque prosperum cogitare secum debet; xi. 2, 5. ne, re initio parum prospere cadente, animum amittat, sed mente consistere possit. xi. 14, 3. non temere in periculum se dare debet; et turpe ei est, dicere, *non putaram.* x. 32. duæ præcipuæ Imperatoris virtutes, prudentia et fortitudo. *Fragm. gramm.* 95.

Imperatore occiso, exercitus velut navis est absque gubernatore. x. 33, 4 *sq.* iii. 81, 11.

variæ partes Artis Imperatoriæ: silentium servare; temporum rationes nosse; itinerum rationes exploratas habere; tesseris et signis non solum simplicibus uti, sed et duplicatis; geometriam nosse. ix. 12—21.

imperatoris officium in dividenda præda. x. 16 *seq.*

dux exercitus ubique adesse debet. x. 22.

plurima in bello sive peritia sive imperitia ducum eveniunt. xi. 14, 2.

imperatoria ars tribus modis addiscitur, exemplis, præceptis, ipso usu. xi. 8, 1 *sq.*

imperatoria arte præstantissimus Hannibal. xi. 19.

Imperitia aliena, peritis maximum est viaticum ad ea quæ parant. ix. 19, 4.

Imperium in ceteros quis natura obtinere debeat. vi. 6. imperium bene merendo partum, eadem ratione servari debet. x. 36, 5 *sqq.*

imperium unius; *vide* Monarchia.

imperium Romanum; *vide* Romana Respublica.

quatuor summa veterum imperia eversa, Assyriorum, Medorum, Persarum, Macedonum. xxxix. 3, 4.

Impietatis et Iniquitatis ara posita a Dicæarcho. xviii. 37, 10.

Imprudentia quantum differat a prudentia. v. 88, 3.

Inalpini populi. ii. 18, 4. τοὺς ἐν τῶν Ἀλπέων Γαισάτους, inalpinos Gæsatos *interpretatus est Casaub.* ii. 28, 3. *quos*

inter Alpes et Rhodanum incoluisse *docet Polybius* ii. 22, 1.
Incantatio. omnis incantationis, præstigiarum et amuletorum periculum fecerunt *nescio qui*. *Fragm. Gramm.* 63.
Inceptis cur multi desistant. xvi. 10.
Indi, rectores elephantorum, apud Pœnos. i. 40, 15. iii. 46, 7 *et* 11. xi. 1, 12.
Indiam, τὴν Ἰνδικήν, petit Antiochus Magnus. xi. 34. Indorum rex, τῶν Ἰνδῶν, Sophagasenus, amicus Antiochi. *ibid.*
Indibilis, Ἀνδοβάλης, regulus Ilergetum, populi Hispaniæ mediterraneæ. x. 18, 7. (*conf. Livii Interpretes ad XXVIII.* 24.) singularis amicus Pœnorum, ix. 11, 3. dux Hispanorum in pugna Hannonis cum Cn. Scipione, captus a Scipione. iii. 76, 6.
licet a Pœnis, ob fidem in eos, in regnum fuisset restitutus, tamen Asdrubal Gisconis fil. magnam pecuniæ vim ei imperavit, et filias obsides exegit. ix. 11. eas filiæ et uxor Mandonii, fratris Indibilis, in potestatem veniunt Scipionis Africani, quarum liberalem et honestam curam ille habet. x. 18, 7 *et* 13 *sqq.*
Indibilis, exacerbatus adv. Asdrubalem, ad Scipionem transit, et in fidem ab eo recipitur. x. 35—38. regem salutat Scipionem. 40, 3. a Romanis honoratur et potentia augetur. xxi. 9, 7. *cf.* x. 40, 10.
rursus deficit a Romanis. xi. 26. 29, 3. acie vincitur a Scipione. xi. 31—33.
Indoles animi in nonnullis hominibus dissidens ipsa secum. iv. 8, 7 *sqq.* *Interdum nonnisi videtur ita, quoniam* multa etiam contra institutum suum facere coguntur. ix. 23, 10. *et cap.* 24.
Inertia ducum, magnorum malorum caussa. iii. 81, 4 *sqq.* ix. 12, 4.
Ingenium unum efficacius, quam plurimæ manus. i. 35, 4. viii. 5, 3. *Confer* Indoles animi; *et* Homo.
Initium. Differt caussa facti, et ejus initium, iii. 6 *seq.*
Injuriæ a magistratibus illatæ subditis, insanabilium in animis ulcerum caussæ sunt. i. 81, 10. Injurias privatim illatas, publice persequuntur Romani. ii. 8, 10. Injuriæ privatæ a publicis non differunt, nisi multitudine et magnitudine delictorum. iv. 29, 4. Injuriæ continuæ facilius ignosci solet, quam rarum et inopinatæ pravitati. iv. 16, 3.
Inscitia ducum plurima peccantur in bello. ix. 12, 4.
Inscriptio armorum. ii. 2, 9 *sqq. et cap.* 4.
Insidiis apta quæ sint loca. iii. 71.
Instrumenta duo ad rerum cognitionem, visus et auditus. xii. 7.
Insubres, Ἰσομβρες, Ἰσομβρες, Ἰσομβρες, Ἰσομβρες, Ἰσομβρες, Ἰσομβρες. ii. 17, 4. 28, 3. xvi. 41, 1. maximus Gallorum Cisalpinorum populus, trans Padum. ii. 17, 4. 21, 1.
Insubres et Boii concitant Gallos Græsatos adv. Romanos. ii. 22. prælio vincuntur *ad Telamonem* a L. Æmilio et C. Atilio Coss. ii. 28 *sqq.* braccati pugnant et leviori sago induti. 28, 7. cominus fortissime pugnant, et solo genere armorum vincuntur. 30, 6 *seq.*
Insubribus bellum inferunt L. Furius et C. Flaminius Coss. ii. 32. Clastidium obsident Insubres trajecto Pado, sed ibi cæduntur a Romanis. 34. Mediolanum, princeps urbs Insubrium; Acerræ, oppidum eorumdem. 34, 10 *sqq.* Romanis se dedunt Insubres. 35.
a Romanis rursus deficiunt Insubres et Boii. iii. 40. Insubrium fines, superatis Alpibus, ingreditur Hannibal. 56, 3. Insubres cum Pœnis faciunt, et dissident a Taurinis, qui Pœnis diffidebant. 60, 8.
Mendose codices nonnulli Ἰσομβρες *dant* ii. 16, 3. *pro* Ὀμβρες.
Insula, ἡ καλουμένη Νῆσος, regio Galliæ, inter Rhodanum et Isaram fluvios. iii. 49, 5 *seq.*
Intercatia, Ἰντερκατία, urbs Vaccæorum Celtiberorum. xxxiv. 9, 13.
Invidiam conflant illustria facta, præsertim peregrinis. i. 36, 3.
Io, postquam Bosporum Thracicum trajecit, substitit ad locum Asiæ cui Bos nomen est. iv. 43, 6.
Iolaus; coram eo ictum est fœdus Carthaginiensium cum Philippo. vii. 9, 2.
Ionia, ἡ Ἰωνία. xviii. 32, 2. xxi. 10, 4. xxxiii. 10, 3.
Ionium mare, ὁ Ἰόνιος πόντος, contiguum sinui Adriatico; a Siculo mari separatur Cocyntho promontorio. ii. 14, 4 *sq.* Apollonia venienti (*ex Adriatico mari,*) sub introitum Ionii maris sita est Saso insula. v. 110, 2. *Pari ratione* Oricus, Epiri urbs, sita *dicitur* ad ingressum in Adriaticum sinum. *scilicet e Ionio mari navigranti.* vii. 19, 2.
Iordanes fluv. ὁ Ἰορδάνης, in lacum influit. v. 70, 4.
Iphiades, Abydenus, ad Philippum de pace missus a suis. xvi. 30, 7.
Iracundia præceps, multorum malorum caussa. iii. 81, 9.
Irobastus, rebellis Ægyptiacus, victus a Ptolem. Epiph. et e curru revinctus. xxiii. 16, 4.
Isara, ὁ Ἰσάρας, (*mendose* Σαδρας *et*

Σκάρος *codices*) fluvius Galliæ, cum Rhodano circumfusus regioni quæ Insula vocatur. iii. 49, 5. *Arar*, Ἄραρος, *ex conject. ediderat Casaub.*

Iseus, Cerynææ tyrannus, abdicat tyrannidem. ii. 41, 14.

Isiouda *s.* Isinda, Ἰσίνδα *vel* Ἴσινδα, oppidum *Piriditæ*, *ut videtur*. xxii. 18, 1. *Cives* Isiondenses, Ἰσινδεῖς. *ibid. ve.* 5. *Vide quæ habet Cellarius Orb. Ant.* iii. 4. *p.* m. 198.

Isius, Ἴσιος, cognomen Alexandri Ætoli. xvii. 3, 3. *A patria ductum esse cognomen, intelligi videtur ex cap.* 10, 9. (*Isum oppidum Strabo habet, sed in Bœotia.*)

Ismenius, Neonis, prætoris Bœotorum, legatus ad Q. Marcium. xxvii. 1, 1 *sqq.* in carcerem conjectus, mortem sibi conscivit. 2, 9.

Isocrates, criticus et grammaticus, cum publice probasset cædem Cn. Octavii, a Demetrio Romam missus est, feræ similis. xxxii. 4, 5. *et cap.* 6 *seq.*

Issa, ἡ Ἴσσα, urbe Illyriæ, obsessa ab exercitu Teutæ reginæ, a qua defecerant Issii. ii. 8, 5. Issæi, Ἰσσαῖοι, Romanis se tradunt. ii. 11, 11 *sq.* Issii, οἱ Ἴσσιοι, de Dalmatarum incursione queruntur apud Romanos. xxxii. 18, 1. oppida ditionis Issiorum, Epetium et Tragurium. *ibid. ve.* 2.

Ister fluvius, ὁ Ἴστρος, terminus regni Macedonici. i. 2, 4. limi molem in Pontum invehit, quæ Stethe dicitur. iv. 41, 1 *sqq.* Intervallum a Malea promont. ad Istrum. xxxiv. 12, 11.

Isthmici ludicri participes fiunt Romani. ii. 12, 8. in Isthmiorum panegyri T. Quintius SCtum de libertate Græcis reddita a Romanis recitandum curat. xviii. 29. *conf.* 27, 3.

Isthmus Carthaginiensis. i. 73, 5.

Isthmus Corinthiacus. Ad eum sunt Onei montes. ii. 52, 5.

castra in Isthmo munitissima describit Cleomenes. ii. 52 *seq.* per Isthmum ex Peloponneso domum redeunt Ætoli. iv. 13, 5. per Isthmum lembos suos trajecit Demetrius Pharius. iv. 19, 7 *sqq. et* Philippus. v. 101, 4. *Fragm. gramm.* 132.

ad Isthmum pugnatur pugna Romanorum cum Achæis, *qua Achæi a Mummio debellati sunt*. iii. 32, 3. templum et lucum in Isthmo instauravit Mummius. xl. 11, 1.

Isthmus Tarentinus. Per eum naves transvehendas curat Hannibal. viii. 26.

Istri. Adversus Istros mittitur C. Claudius Consul. xxvi. 7, 1.

Itabyrium. v. 70, 6. *Vide* Atabyrium.

Italia primum cum exercitu egrediuntur Romani. i. 5, 1. 12, 5. Italiæ ora olim sæpe a Carthaginiensium classibus vastatæ. i. 20, 7. 56, 2. Italiæ incolis ignotus navium bellicarum usus ante primum bellum Punicum. i. 20, 10.

Italiæ figura triangularis. ii. 14. ejus pars maxime borealis sunt campi Circumpadani *vel* Gallia Cisalpina. ii. 14, 7. ubertate præstans regio. ii. 15. iii. 44, 8.

in Italia plurimi porci mactantur, quos Gallia Cisalpina maxime submittit, et maritima Italiæ ora, ab Etruscis et Gallis habitata. ii. 15, 3. xii. 4, 3.

Italia vetus; Ἰταλία παλαιὰ; *mendose vulgo scriptura pro* παραλία, ora maritima Italiæ. xii. 4, 3.

Italiæ populi omnes, ad nuncium adventus Gallorum perterriti, pro Romanis, non ut socii, sed ut pro sua salute erant dimicaturi. ii. 23, 13. Italici populi omnes, πάντες Ἰταλιῶται, robore et virtute bellica præstant, cum natura, tum usu. VI. 52, 10. *conf.* xviii. 11, 10.

Italiæ inferioris ora maritima, Magna Græcia dicta. ii. 39, 1. iii. 118, 2. *quo loco pariter* παραλία *correxi, cum mendose vulgo* παλαιὰ, *id est*, Antiqua Italia *legeretur*. *Confer* Magna Græcia. Italiæ inferioris ora, a Freto Siculo ad Tarentum, importuosa. x. 1. Populi illam oram habitantes: Bruttii, Lucani, Daunii &c. Civitates Græcæ celeberrimæ in eadem ora. *ibid.*

Italiæ imperium post cladem Cannensem obtinere se posse desperant Romani. iii. 118, 5.

Res Italicæ immixtæ rebus Græcorum inde ab Olymp. cxl. et inde ab eodem fere tempore omnes populi ad Italiam, ceu communem scopum, oculos convertere cœperunt. v. 105, 4 *sqq.* Res in Italia gestas, τὰ Ἰταλικὰ, τὰ κατὰ τὴν Ἰταλίαν, in cujusque anni historia primas omnium exposuit Polybius. xxviii. 14, 9 *sqq. coll.* 2, 8.

Ithomates, ὁ Ἰθωμάτης *vel* Ἰθωμάτας, arx Messeniorum Peloponnesi. vii. 11, 3.

Ithoria, ἡ Ἰθωρία, Acarnaniæ locus munitissimus. ii. 64, 9.

Judæorum gens, τὸ τῶν Ἰουδαίων ἔθνος, subigitur a Scopa, Ptolemæi Epiphanis duce. xvi. 39, 1.

Judicia Romæ in causis criminalibus exercet populus. vi. 14, 6 *sqq.* 15, 10. 16, 2. xxiv. 9, 6 *sqq.* in controversiis civilibus judicia exercent cives e senatorio ordine. vi. 17, 7.

Sextus Julius Cæsar, Consul. xxxii. 20, 2.

legatus Romanorum ad Achæos, perquam lenia et humana proponit Achæis; sed horum duces male ei respondent, eumque decipiunt. xxxviii. 1—3.

L. Junius Brutus et M. Horatius, primi Coss. Romani; in quorum consulatu ictum est primum Fœdus Romanor. cum Pœnis; ab eisdem consecratum est templum Jovis Capitolini. iii. 22, 1.

L. Junius *Pullus* Cos. Lilybæum navigans, classem omnem naufragio amittit. i. 52—54. Erycem occupat. 55.

M. Junius *Silanus*, Scipioni majori adjutor datus ad res gerendas in Hispania. x. 6, 7. xi. 20, 3 *sqq.* 23, 1. 26, 6. 33, 8.

M. *Junius Penna?* ad Ariarathem legatus. xxxi. 13, 1.

Junonis sacerdotes Argis cum Olympiorum victoribus contulit Timæus in suis historiis. xii. 12. 1. *Adde* xxiii. 18, 7. Junonis templum Argis diripuit Pharycus. ix. 34, 10.

Junonis templum Lacinii. xxxiv. 11, 9.

Junonis templum prope Cynætham. ix. 17, 1. *si vera conjectura* ὡς ἐπὶ Ἡρείου, *vel* ὡς ἐφ' Ἡρείου, *pro vulgato* ὡς ἐπὶ Πρεπίου.

Jupiter, Marti succensens apud Homerum. xii. 26, 3. Jupiter Homericus a solo Phidia recte expressus est. xxx. 15, 4.

Jovem lapidem jurant Romani ex veteri ritu. iii. 25, 7 *sqq.*

Jovis templum ἄβατον in Arcadia, in quo corpora redduntur umbræ expertia. xvi. 12, 7. Jovis mensæ (*Thebis*) aureas laminas detraxit Zeuxippus Bœotus. xiii. 2, 7.

Jovis Atabyrii templum Agrigenti et Rhodii. ix. 27, 7.

Jovis Capitolini templum, consecratum a L. Junio Bruto et M. Horatio Coss. iii. 22, 1. in eo, in Ædilium ærario servantur tabulæ fœderum. iii. 26, 1.

Cesbedium, Jovis templum prope Selgam. v. 76, 2.

Jovi Homonio (*s.* Homario) communem ædem posuerunt Crotoniatæ, Sybaritæ, Cauloniatæ, quemadmodum Achæi. iii. 39, 6. v. 98, 10.

In Jovis Idæi templo in Creta servantur tabulæ fœderum. xxvii. 16, 3.

Jovis Lycæi ara Messenæ, et columna ad eum posita cum inscriptione in honorem Arcadum. iv. 33, 2.

Jovis Olympii templum Agrigenti. ix. 27, 9. Jovis Olympii templum (τὸ Ὀλυμπιεῖον) Athenis, ornatum ab Antiocho Epiph. xxvi. 10, 12.

Jovis Olympiaci statuam Olympiæ miratur L. Æmilius Paullus Cos. xxx. 15, 3 *sq.* Jovis Olympiaci templum ornat Mummius. xl. 11. 1.

Jus, belli. ii. 58, 10. v. 11, 3 *sq.*

jus gentium violatum a Teuta. ii. 8, 12. a Mantinensibus. ii. 58, 6 *sq.*

juris repetendi formulæ. *Fragm. gramm.* 39.

juris æquabilitas; *vide* Libertas.

Jusjurandum; *vide* Sacramentum.

ejus religio summa apud Romanos, minor apud Græcos. vi. 56, 13 *sq.* exemplum religionis jurisjurandi in legatis captivorum post pugnam Cannensem. vi. 58, 3 *sq. et vs.* 12.

Justi et honesti notitia quomodo oriatur. vi. 5 *extr. et seq.*

Justitiæ initium et finis est Officii notitia et vis. vi. 6, 7.

Justitiæ oculus, quem homines impune non spernunt. xxiv. 8, 8. justitia caussæ spondet victoriam. iii. 10, 1.

Justitium per xxv annos in Bœotia. xxiii. 2, 2.

Juvenes Romæ in judiciis et in salutationibus magnam partem temporis terebant. xxxii. 15, 8. juvenes Romani quo pacto ad subeunda pericula et ad fortitudinem exercitari consueverint. vi. 39.

K.

Kerœas, (*f.* Chæreas,) unus a ducibus Ptolemæi, ad Antiochum M. transit. v. 70, 10. et ab eo Samariæ præficitur. 71, 11.

Cetera nomina in Græco sermone a K incipientia vide sub litera C.

L.

Labæ, Λάβαι, urbs Chattenias in Arabia. xiii. 9, 2.

Labbana. Vide v. 51, 2.

Labeatis, ἡ Λαβεᾶτις, regio Illyriæ in qua urbe Meteon *vel* Medeon. xxix. 2, 5.

Labryna, Λαβρύνα, *vitiosa vulgo scriptura, pro* Larymna, Λάρυμνα. xx. 5, 7.

Labus, (*sive* Labutas) Λάβος (*s.* Λαβούτας) mons ingens, quem trajiciens Antiochus ex Parthia in Hyrcaniam venit. x. 29, 3. 31, 1.

Lacedæmonem, Sparta; Lacedæmonii, Spartani. Laconia, *s.* Laconica regio, ἡ Λακωνική.

Perperam passim in codd. Polybianis Λακεδαιμονία *scribitur pro* Μακεδονία. iv. 1, 5. 29, 1. xxiii. 10, 1. *Sic* Λακεδαιμόνων *pro* Μακεδόνων. ix. 29, 1.

De Rebus Lacedæmoniorum *confer* Cleomenes, Lycurgus, Machanidas, Nabis, *&c.*

Spartæ situs. v. 22, 1 *sqq.* urbs duplo major Megalopoli. ix. 21, 2. Lacedæmonii major populus, quam Achæi proprie sic dicti. ii. 38, 3.

Lacedæmoniorum principatus brevis. i. 2, 3.

Lacedæmonii per Antalcidam pacem fecerunt cum Persarum rege; i. 6, 2. turpem pacem, qua illi Græcas Asiæ civitates Persis prodiderunt. vi. 49, 5. et suum dominatum in Græciæ civitates firmarunt. *ibid. et* iv. 27, 5. Capta per dolum Cadmea, auctorem doli pœnituerunt, nec tamen Cadmeam reddiderunt Thebanis; liberas renunciarunt Græcas civitates, nec tamen Harmostas suos inde revocarunt. iv. 27, 4.

post Leuctricam pugnam arbitrium contentionis cum Thebanis permiserunt Achæis. ii. 39, 8 *sqq.* post eamdem pugnam Messenios fœdere exclusos volunt; sed Achæorum opera comprehenduntur fœdere Messenii, excluduntur Lacedæmonii. iv. 33, 8 *sq.*

Tisamenus, Orestis filius, post reditum Heraclidarum Sparta ejectus. ii. 41, 4. *inde* Heraclidarum regnum Spartæ ad posteros propagatum. iv. 34, 5. 35, 14.

Colonia Lacedæmoniorum, Lyttus Cretæ. iv. 54, 6. *item* Tarentum. viii. 35, 9. eorumdem cognati Selgenses. v. 76, 11.

Lacedæmoniorum rempubl. e variis formis mistam voluit Lycurgus. vi. 3, 8. *et cap.* 10. ei similem esse remp. Cretensium contendunt nonnulli auctores; *a quibus dissentit Polybius*, dissimilia utriusque reip. instituta *exponens* vi. 45 *seq.* Forma reip. a Lycurgo descripta, ad tuendam patriæ libertatem idonea erat; simulac vero extrinsecus voluerunt imperium proferre Spartani, deserenda erant Lycurgi instituta. vi. 48—50. Pulcerrima respub. usi sunt a Lycurgi tempore usque ad Leuctricam pugnam; deinde a tyrannis oppressi. iv. 81, 12 *sqq.*

Tibiam et rhythmum non sine causa Lacedæmonii et Cretenses, loco tubæ, ad bellum adhibuerunt. iv. 20, 6. *μέρος* Lacedæmoniorum nongentis viris constabat, *auctore Polybio. Fragm. hist.* 25. Lacedæmoniorum reges, ex veteri instituto, prædæ bello captæ tertiam partem accipiunt. ii. 62, 1.

Spartanorum regum, Cleombroti et Agesilai contraria consilia. ix. 28, 7 *sq.* Spartam de imperio caput Epaminondas, spe excidit. ix. 8 *seq.*

Spartanorum agrum vastavit Philippus, Amyntæ filius, et oppidorum agrique partem Argivis adtribuit, partim Tegeatis, aliam Megalopolitanis, aliam Messeniis. ix. 28, 5 *sqq. cf. cap.* 33, 8 *sqq.* Isti populi, Spartanorum finitimi, præ ceteris semper impetui eorumdem expositi fuerunt. v. 92, 10.

Lacedæmonius, et Laconica disciplina imbutus, Xanthippus, is qui Regulum vicit. i. 32, 1.

In Laconicam cum exercitu intrat Antigonus *Doson;* ii. 54, 8. ii. 65. et, victo ad Sellasiam Cleomene, Sparta potitus, avitam Lacedæmoniis remp. restituit. ii. 70, 1. (*conf.* Cleomenes.) sociali fœdere eos comprehendit. iv. 9, 4 *sqq.* 15, 4 *et* 6. 16, 5. Brachyllam Bœotum curatorem urbis relinquit. xx. 5, 12. Lacedæmoniis ad commune bellum Sociorum contra Ætolos copias imperat prætor Achæorum; iv. 15, 4 *et* 6. sed illi clam fœdus et societatem cum Ætolis ineunt. iv. 16, 5. 28, 8. et imperatas mittere copias negligunt. 19, 10. regem non habentes, internis seditionibus agitantur; alii Ætolis favent, alii Philippo, qui cum exercitu in propinquo est. Adimantus ephorus cum aliis, qui Macedonibus favent, occiditur. iv. 22.

Philippus, turbis internis se non immiscens, societatem cum Lacedæmoniis firmat. iv. 24. Lacedæmonii, ad copias conscribendas ad bellum Sociale denuo ex decreto Achæorum invitati, iv. 26, 2. sine responso dimittunt legatos, et legatum arcessunt ab Ætolis. 34.

Novi motus Spartæ; trucidantur ephori Philippo favontes; fit fœdus cum Ætolis, novi creantur reges, accepto nuncio de Cleomenis morte. iv. 35. duce Lycurgo rege, Argivis et Achæis bellum inferunt Lacedæmonii, et plura oppida capiunt. 36. ex fœdere auxilia mittunt Eleis. 60, 4 *sqq.* Philippi præsentia territi, omnes rure copias convebunt. 81, 11. duce Lycurgo rege, Messeniam invadunt, sed re infecta redeunt. v. 5, 1. 17, 1 *seq.*

Philippus, ex Ætolia reversus, Spartam petit, et Laconicam usque ad Tænarum populatur. v. 18 *seq.*

Lacedæmonios ad societatem Ætolorum, Romanorum et Attali trahere student Ætoli; contra ad Philippi societatem invitant Acarnanes. ix. 28—39. Illi præferunt Ætolorum partes adv. Philippum et Achæos. x. 41, 2. Laconicam, victo Machanida, impune depræduntur Achæi. xi. 18, 8 *sqq.* eamdem rursus, regnante Nabide, per Philopœmenis stratagema incursant Achæi. xvi. 36 *seq.*

Romam legatos mittunt Lacedæmonii de obsidibus, de vicis Laconiæ, et de veteribus Exsulibus. xx. 12. obsides remittit senatus, excepto Nabidis filio. xx. 13, 4.

Spartanos 80 occidit Philopœmen, muros urbis dejicit, et veteres exsules in urbem reducit. xxii. 23, 2. xxiii. 1, 1 *sq.* 7, 5 *sq.* 11, 7. iidem Veteres Exsules mox legatis Romam missis, eosdem Achæos et Philopœmenem ingrati accusant. xxiii. 11, 7 *sq.* 12, 2 *sq.* xxiv. 4. *conf. c.* 10, 11. Alii legati Lacedæmoniorum a piratis occisi. xxiv. 11.

Sparta in Fœdus Achæorum recipitur. xxv. 1. *et cap.* 2, 1 *sq.* De variis generibus Exsulum Spartanorum deliberant Achæi. xxv. 1, 8 *sqq. et cap.* 3. rursus de eisdem deliberant Achæi. xxvi. 1. et novam legationem utrique Romam mittunt. xxvi. 2. *et cap.* 3, 1. Romanorum responsum. 3, 2 *sqq.*

Lacedæmonii de agro litigant cum Megalopolitanis, arbitris Romanis. xxxi. 9, 7.

controversias et bellum habent cum Achæis, quod componere frustra tentat S. Julius Cæsar, legatus Romanorum. xxxviii. 2 *seq.* xl. 2, 6.

Lacinium, Λακίνιον, promontorium Italiæ *in Bruttiis*, cum celebri Junonis templo. xxiv. 11, 9 *sq.* circa Lacinium fere per biennium hæret Hannibal. xv. 1, 11. eodem loci in columna æneis tabulis inscribi curavit numerum copiarum, quas partim in Hispania reliquit Asdrubali fratri, iii. 33, 18. partim quibus ipse in Italia usus est. iii. 56, 4.

Lacus in Alpibus plures. xxxiv. 10, 19 *sqq.*

Lacus Mæoticus, Τραιμενὸς &c. *vide suo loco.*

Lade, Λάδη, *insula Ioniæ ante Miletum.* xvi. 14, 5. ubi pugnata est pugna navalis inter Philippum et Rhodios. *ibid. et sqq.*

Ladicus, Acarnan, Triphylia a Philippo præfectus. iv. 80, 15.

Ladocea, τὰ Λαδίκεια, locus in agro Megalopolitano, ubi acie victi sunt Achæi a Cleomene. ii. 51, 3. 55, 2.

C. Lælius, a puero sodalis et comes Scipionis Afric. majoris. x. 3, 2. ex eo multa cognovit Polybius ad Scipionem pertinentia. *ibid.* solus consiliorum Scipionis erat conscius. x. 9, 1 *et* 4. classi præfectus. *ibid. et* 12, 2. eidem Scipio tradit nobiliores captivos Romam ducendos. x. 18, 2.

Roma ad Scipionem redit. x. 37, 6. pugnat ad Bæcula 39, 4. interest pugnæ cum Indibili. xi. 32 *seq.* cum Scipione Romam redit. xi. 33, 8.

in Africa, cum Masinissa, castra Syphacis incendit. xiv. 4. victum acie Syphacem persequitur. xiv. 8 *seq.* equitatui præest in pugna Scipionis cum Hannibale. xv. 9, 8. et fortiter rem gerit. *c.* 12. *et* 14, 7 *sq.*

Lamas, Λαμάδος. *vide* Popillius.

Læstrygones, Λαιστρυγόνες, Leontinum campum in Sicilia habitantes. viii. 11, 13.

Lævi; *vide Lai.*

Lagius, a Dæo in carcerem conjectus, mox rursus dimissus. xl. 5, 2 *seqq. conf.* 4, 1.

Lagoras, Cretensis, Nicolai juvenis, ducis Ptolemæi, fauces prope Berytum occupat, contra Antiochi adventum. v. 61, 9.

ejus consilio capitur urbs Sardes. vii. 15 *seqq.* primus ipse murum conscendit. 17, 3. et urbem occupat. c. 18.

Lagus, Ptolemæi pater. ii. 41, 1. v. 67, 10.

Lai, (*s.* Lævi) Λάοι, *forte* Λαῖοι, populus Gallicus, ad Padi fontes habitans. ii. 17, 4.

Lamia, Λαμία, *Thessaliæ oppidum.* xx. 11, 2 *sq.*

pugna ad Lamiam. ix. 29, 2.

Laminis aureis et argenteis vestita omnia in regia Ecbatanæ. x. 27, 10. laminas aureas Jovis aræ detraxit Zeuxippus. xxiii. 2, 7.

Lamius, Ambraciota, Ætolorum legatus Romam missus. xvii. 10, 2.

Lampæi, Λαμπαῖοι, (*al.* Λαμπαιῶται) Cretenses, a Cnossiorum societate ad Lyttios deficiunt. iv. 53, 6. urbe sua excipiunt Lyttios, quorum urbs, civibus in expeditionem profectis, diruta et incensa fuerat a Cnossiis. iv. 54, 5. Lampæi et Polyrrhenii cum Achæo et Philippo societatem ineunt. 55, 1.

Lampetia, Λαμπέτεια, urbs Bruttiorum. xiii. 10, 2.

Lampsacus, ἡ τῶν Λαμψακηνῶν πόλις, occupata ab Antiocho. xxi. 10, 3. 11, 2.

Lampsacenorum legati Lysimachiæ coram Antiocho cum legatis libere agunt. xviii. 35.

Landamis, *mendosa scriptura codicis Bav.* xxxi. 16, 2. *pro* Κάλανδα.

Laodice, soror Andromachi, patris Achæi, uxor Seleuci Callinici, mater Antiochi Magni. iv. 51, 4. viii. 22, 11.

Laodice, Mithridatis filia, Ponti regis, Antiochi M. uxor. V. 43, 1 *sqq.* filium parit Antiocho. v. 55, 2. (*Neptis fuit Seleuci Callinici ex filia, quæ Mithridati nupserat, ut discimus ex Justini lib. XXXVIII. c.* 5, 3. *eodemque Antiochi mariti neptis ex sorore.*)

Laodice, Mithridatis filia, (*soror, et uxor*

tur, natu major superioris) Achæi uxor. viii. 21 *seq.* educata a Logbasi Selgensi. v. 74, 4.

Laodice, Persei sponsa, magna pompa a Rhodiis ad regem deducta. xxvi. 7, 7 *sqq.*

Laodice, filia Antiochi Epiphanis, cum Alexandro, qui ejus frater perhibebatur, Romam adducitur ab Heraclide. xxxiii. 14, 1 *sq.* 16, 6 *sqq.*

Laodicea *ad mare*, Λαοδίκεια, *una e quatuor principibus Syriæ urbibus.* v. 45, 8. (*nisi ibi intelligenda* Laodicea ad Libanum, *quam ad introitum Campi Maryæ sitam Strabo ait; cf. Cellar.* iii. 12. p. 443. *At Polybius*, Antiochum, Laodicea profectum, *nonnisi* trajecto deserto Maryam Campum ingressum esse *scribit.*

Laodiceæ Syriæ Cn. Octavium occidit Leptines. xxxii. 7, 2. Laodicenses, Λαοδικεῖς. xxxii. 7, 3.

Laodicea Phrygiæ, Λαοδίκεια ἡ ἐν Φρυγίᾳ. Ibi diadema et regium titulum sumsit Achæus. v. 57, 5.

Laodicii campi. Sic ex vitiosa lectione vulgo editum erat, pro Ladocea, *quod vide.*

Lapateni, Λαπατηνοί; cum eis de deditione per legatos agit Lucius *nescio quis. Fragm. hist.* 26.

Lepethus, Λέπηθος, *s.* Λέπηθος, *Lapithus*; urbs Cypri. xl. 12, 6.

Laqueo de collo pendente verba facere jubebat lex Zaleuci. xii. 16, 9 *sqq.*

Largitiones Romæ infames, et pro capitali crimine habitæ; apud Pœnos ne turpes quidem habebantur. vi. 56, 3 *sq.*

Larinas ager, ἡ Λαρινᾶτις χώρα, in Apuliæ confinibus. In eo est arx Calela *vel* Calena. iii. 101, 3.

Larissa, ἡ Λάρισσα, Thessaliæ urbs, in potestate Philippi. iv. 66, 7. 67, 6. v. 97, 4. 99, 1 *sqq.* ix. 18, 6. xviii. 2, 3. victo Philippo, eam petit T. Quintius. xviii. 10, 5. 17, 8. chartophylacium ibi habuerat Philippus. xviii. 16, 2.

Larissæi, Λαρισσαῖοι. v. 99, 4.

Larissa Cremaste, Λάρισσα ἡ Κρεμαστή, *in Thessalia, prope Echinum, haud procul a mari.* Eam a Philippo repetunt Ætoli. xviii. 21, 3. *quo e loco aliquot, eamdem* Larissam Cremasten intelligendam esse. xvii. 3, 12. *et* 8, 9. *quamquam ibi non adjectum cognomen.*

Larius lacus, in Alpibus; ἡ Λάριος λίμνη. xxxiv. 10, 21.

Larymna, ἡ Λάρυμνα, opp. Bœotiæ. xx. 5, 7. *Mendose vulgo* Λαβρύνα.

Lasion, ὁ Λασιών, urbs Eleorum, capta a Philippo, Achæis traditur. iv. 72, 7. 73, 1 *sq. Videtur* in Pisatide *fuisse.* iv. 74, 1. Prope eam est Pyrgus, castellum Eleorum ἐν τοῖς Πισατικοῖς, captum a Philippo. v. 102, 6.

Lasys, *s.* Lases, Thespiensium legatus Romam. xxvii. 1, 1.

Latina lingua vetus, multum diversa ab ea, qua utebantur Romani ætate Polybii. iii. 22, 3.

Latini, a Romanis subacti. i. 6, 3. Latini nominis socii in tabulas militares relati bello Gallico Cisalp. 80,000 pedites, 5000 equites. ii. 24, 10.

Latium, ἡ Λατίνη χώρα. Latii oppida maritima antiquis fœderibus Romanorum cum Pœnis comprehensa. iii. 22, 11. 23, 6. 24, 5 *et* 16. in Latio castellum ædificare vetantur Pœni fœdere cum Romanis. iii. 22, 13.

Latronum societas perit, ubi fidem ipsi inter se non servant. iv. 29, 4.

Lattabus, Ætolus, conventum Bœotorum violat. ix. 34, 11.

Laurentinus populus, δῆμος Λαυρεντῖνος, in ora Latii, antiquis Romanorum fœderibus cum Pœnis comprehensus. iii. 22, 11. 24, 16.

Lebadenses legati ad Q. Marcium, Λεβαδεῖς, *ex Lebadia* Bœotiæ, urbem suam Romanis tradunt. xxvii. 1, 4.

Lebecii, *s.* Libicii, Λιβίκιοι, populus Gallicus, circa Padi fontes. ii. 17, 4.

Lechæum, τὸ Λέχαιον, Corinthi portus ab occidente. (*Nonnumquam* Λέχαιον *dant codd. nostri omnes*, ut v. 24, 12. 25, 4.) Eo conveniunt naves Philippi et Achæorum. v. 2, 4. in portum redeunt. 17, 8. 24, 12. *Adde* v. 26, 3.

Lechetæ. Λεχαιῶν regulum *facium!* Indibilem *codices nostri*; *unus* Λεγγητῶν, pro Ἰλλεργητῶν. x. 18, 7.

Lectio. *Vide* Legendi usus.

Legati decem ordinandis provinciis. *Vide* Decem legati.

Legati regum populorumque in senatum Romæ introducuntur a Consulibus. vi. 12, 2. *et, his absentibus*, a prætore. xxiii. 1, 3. *et* xxiv. 1, 8. interdum a tribuno plebis invito prætore. xxx. 4, 6.

legati populorum sociorum in urbem statim intromittuntur; legati populorum quibuscum bellum est Romanis, ultra Tiberim tendere jubentur. xxxv. 2, 3 *sq.* Persei legati Roma et Italia jubentur excedere. xxvii. 7. pariter legatus Ptolemæi Philomet. xxxii. 1, 3.

Legationes *diversorum populorum regumque, a Polybio commemoratæ:*

Achæorum; in Ægyptum destinata. xxv. 7. in Ægyptum missæ. xxviii. 10, 8 *sq. et cap.* 16, 3. *et* 17, 3. xxix. 9, 6.

ad Antiochum Epiphanem. xxix. 9, 6. ad Attalum. xxviii. 10, 7. ad Philippum regem. iv. 15, 1 *sq.* 64, 1 *sqq.* Rhodum. xvi. 35. Romam. xvii. 10, 11. xxiv. 10. xxv. 2, 3 *et* 11. xxvi. 1 *seqq.* xxxi. 6, 1. *et cap.* 8. xxxii. 2. xxxiii. 13. ad Romanum Cos. Q. Marcium. xxviii. 10 *seq.* in Syriam. xxix. 9, 6. *Conf.* Achæi.

Ætolorum; ad Rhodios et Athenienses. xxii. 8, 10. Romam. xvii. 10, 9. xxi. 1. xxii. 6, 11. *et cap.* 9, 7 *sqq.* xxii. 5, 18 *sq.* xxii. 13, 15 *sq.* *et cap.* 14. *Conf.* Ætoli.

Amynandri regis, Romam. xvii. 10, 7.

Antiochi Magni; ad Scipiones. xxi. 10 *seqq.* xxi. 13. Romam. xxii. 8. Antiochi Epiphanis, Romam. xxvii. 17. *et* xxviii. 1. xxviii. 18.

Aravacarum, Romam. xxxv. 2.

Ariarathis, ad Cn. Manlium procos. xxii. 24, 4 *sqq.* Ariarathis filii, Romam. xxxi. 14. xxxii. 8.

Asiæ civitatum, Romam adv. Eumenem. xxxi. 6, 4.

Attali, Romam. *Vide* Attalus, Attali filius.

Atheniensium, ad Attalum. xvi. 25. in Ægyptum. xxviii. 16. Romam, pro Ætolis. xxii. 14. pro Haliartiis et pro se. xxx. 18. ad Scipiones, pro Ætolis. xxi. 2. pro se ad deprecandam mulctam, propter Oropi vastationem impositam. *Spicileg. ex lib.* xxxiii. *conf.* Athenienses.

Bœotorum, ad T. Quintium. xviii. 26. Romam. xxiii. 2, 9.

Carthaginensium. *Vide suo loco, in* Carthago *et* Carthaginienses. *Et sic de ceterorum sive populorum sive regum legationibus, quæ hoc titulo in Indice Casauboniano commemorantur, vide nomina ipsorum populorum regumque, de quorum legationibus agitur; nec opus est eadem hoc loco repetere. Consule etiam, si lubet, Indices Argumentorum ad calcem Tom. IV. nostræ hujus Editionis.*

Romanorum Legationes ad exteras gentes decernuntur mittunturque a Senatu. vi. 13, 6 *sq.* Legatus Romanus per insidias necatur a Teuta regina. ii. 8, 12. legati Romani occiduntur a Gallis. ii. 19, 9. violantur ab Oxybiis. xxxiii. 7. a Pœnis. xv. 2. Cn. Octavius, legatus Romanus, occiditur in Syria. xxxi. 19, 1. Æmilio legato Romano festive illudit Philippus. xvi. 24. *Celebris* legatio C. Popillii in Ægyptum ad Antiochum Epiphanem. xxix. 11. Scipio Africanus, legatus ad regna terrarum orbis componenda, nonnisi quinque servos secum habuit. *Fragm. hist.* 68.

Legendi usus et exercitatio vim habet admirabilem. x. 47, 6 *sqq.*

Leges; *vide* Lex.

Legio Romana, *στρατόπεδον.* Quatuor legiones consulares quotannis legunt Romani, (VI. 19, 6 *sq.*) peditum quamque 4000, equitum 300. i. 16, 2. interdum ped. 4200, interdum 5000; equitum vero alias 200. iii. 107, 10 *sq.* vi. 20, 8 *sq.* Bello Gallico Cisalpino, quatuor legiones in Etruriam missæ sunt, quarum peditum 5200, equitum 300. ii. 24, 3. cum 4 legionibus illis Romanis, erant Sociorum pedites 30,000; equites 2000. *ibid. ve.* 4.

Bello Punico secundo, in pugna ad Trebiam, junctæ erant quatuor legiones consulares, continentes 16,000 pedites Romanos, socios 20,000; equites Romanos sociosque 4000. iii. 72, 11 *sq.* in Pugna Cannensi, ecto junctæ erant legiones Romanæ, quarum cuique adtributus erat suus numerus sociorum. iii. 107, 9.

Sociorum numerus, legioni Romanæ adtributorum, peditum par, equitum plerumque triplex. iii. 107, 12. vi. 26, 7. *conf.* vi. 30, 2. Legio Romana, *στρατόπεδον Ῥωμαϊκόν*, distinguitur a sociis, *συμμάχοις.* ii. 24, 3 *sq.* iii. 107, 12. *et* x. 16, 4. *ubi δύο στρατόπεδα Ῥωμαϊκὰ et δύο στρατόπεδα συμμάχων* conficiunt duas integras legiones consulares.

Quatuor legiones quatuor complent classes; prima legio dicitur prima classis, *et* sic porro; cum quibus M. Regulus et L. Manlius Cos. Africam petunt. i. 26.

Quarta legio a Boiis obsessa in Tannetis vico. iii. 40, 13.

Lembus, *λέμβος*, Illyriorum proprium genus navigii. v. 109, 3.

ante primum Punicum bellum, lembum nullum habuerant Romani. i. 20, 13. lembi, classem Romanam in Siciliam navigantem primo sciti. i. 58, 9.

Lembi centum vehunt 5000 Illyrios. ii. 3, 1. lembis duobus, non amplius, Lissum prætervehi licet Illyriis ex lege fœderis cum Romanis. ii. 12, 3.

lemborum magnum numerum Galli in Rhodano habebant, quibus negotiationem maritimam exercebant. iii. 42, 2. lembis Rhodanum trajicit exercitus Hannibalis. 43, 2.

classem lemborum centum paravit Philippus ad transportandum militem. v. 109. lembi per Isthmum Corinthiacum transvehuntur. *vide* Isthmus.

Lemnus insula, *ἡ Λῆμνος*, cum Dolo, Atheniensibus petentibus datur a senatu Romano. xxx. 18.

Æthalia etiam nominantur. xxxiv. 11, 4.

Lentulus, Λέντλος et Λέντουλος. xviii. 31, 1.

C. *Cornelius* Lentulus, legatus Romanorum ad Ptolemæum juniorem Cyrenen. xxxii. 1, 4.

L. Lentulus, legatus ad res Græciæ et Asiæ inspiciendas. xxxi. 23, 9.

P. *Cornelius* Lentulus, unus ex decem legatis T. Quintio a senatu missis post bellum Philippicum; navigat in Asiam, et Bargylia urbem liberat. xviii. 31, 1. revertitur Selymbriam in Thraciam, et inde Lysimachiam abit ad colloquium cum Antiocho. xviii. 33, 1 *sq. coll.* 32, 3.

P. *Cornelius* Lentulus, frater Servii. xxvii. 2, 12. legatus Roman. ad Attalum et Prusiam. xxxii. 26, 1. xxxiii. 1, 1.

Servius *Cornelius Lentulus*, Chalcidi præficitur a Q. Marcio legato Romanor. xxvii. 2, 8.

Leo. *vide* Leon, *et* Leones.

Leocritus, ad devastandam Galatiam mittitur a Pharnace. xxv. 4, 1 *et* 6.

Leon, præfectus equitatus Macedonici in prælio ad Cynoscephalas. xviii. 5, 2.

Leon, dux copiarum ab Eumene auxilio missarum Cydoniatis Cretensibus adv. Gortynios. xxviii. 13, 2 *sq.*

Leones nonnisi senio confecti lavadunt homines; capti e cruce suspenduntur. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 11. leonum multitudo in Africa. xli. 3, 5.

leonem, qui Persarum regis equum invaserat, occidit homo Persa, cui rex omnem regionem dono dat, quæ Cappadocia inde denominata est. *Fragm. hist.* 10.

Leonidas, Λεωνίδης, ad mortem voluntariam proficiscitur. ix. 38, 3.

Leonidas, *secundus ejus nominis*, Λεωνίδης, socer Cleombroti, regno Spartæ excidit. iv. 35, 11.

Leontini, Leontinorum oppidum, Leontium, in Sicilia, ἡ τῶν Λεοντίνων πόλις, *ubi occisus est Hieronymus rex Syracusanorum.* Situs et partes urbis. vii. 6.

Leontium, Λεόντιον, urbs Achaiæ, ex xii primum olim fœderatis. ii. 41, 8. cum præda e Pharæensium agro facta, Leontium se recipit Euripidas Ætolus, dux Eleorum. v. 94, 5.

Civis Leontesius *vel* Leontensis, Λεοντήσιος. xxvi. 1, 8.

Leontius, comes Philippi regis, cetratorum præfectus relinquitur ex testamento Antigoni, tutoris Philippi. iv. 87, 8. v. 27, 4. totus est in potestate Apellis, qui ad se omnem potestatem trahere molitur. iv. 87, 9. Leontii et Apellis malas artes intelligit Philippus. v. 1, 8. Leontius conjurat cum Apelle et Megalea, de impediendis consiliis regis. v. 2, 8.

Per Leontii perfidiam Palus oppidum Cephalleniæ, muro jam subruto, non capitur. v. 4. *et* 100, 7. consilium Philippi Thermum pergendi impedire conatur Leontius. v. 7. rebus lætis Philippi dolet Leontius cum Megalea. v. 14, 11. post cœnam Aratum in via publica lapidibus incessit, mox vero e tumultu se subducit. v. 15. deprehenso Megalea, cum regem minus terrere non posset Leontius, sponsorem se dat pro mulcta Megaleæ dicta. 16. Argis eadem patraverat post discessum Antigoni. 16, 6.

seditionem militum concitat adv. Philippum, et Apellem advocat. v. 25 *seq.* postquam Megaleas aufugit, sponsor ejus Leontius in vincula conjicitur, moxque necatur jussu Philippi. 27. merito. v. 100, 7.

Leontius, præfectus præsidii Ægyptiaci Seleuciæ, coactus proditione minorum ducum, urbem Antiocho M. tradit. v. 60, 9 *sq.*

Lepidus; *vide* Æmilius.

Leporis et cuniculi differentia. xii. 3.

Lepreum, Λέπρεον, oppidum Triphyliæ in Peloponneso. iv. 77, 9.

Cives Lepreatæ, Λεπρεᾶται, excedere coacto præsidio Eleorum et Ætolorum, Philippo urbem tradunt. iv. 79, 2. 80 *toto.*

Leptines, Syracusanus, socer Hieronymi. i. 9, 2 *sq.*

Leptines, αὐτόχειρ Cn. Octavii legati Rom. in Syria. xxxii. 4 *extr.* homo fanaticus, Romam missus a Demetrio sotere, remissus a senatu. 6 *seq.*

Leptis, opp. Libyæ, ubi pugnat Matho, dux rebellium, cum Amilcare. i. 87, 7.

Lergetæ, Λεργῆται, *ex codicum nostrorum scriptura* iii. 38, 15. *ubi ex Livio* Ilergetes *scripsimus.*

Leucæ, Λεῦκαι, oppidum Peloponnesi, ditionis Argivorum, *ad sinum Argolicum* inter Prasias et Cyphanta portum; Argivis eripitur a Spartanis. iv. 36, 5. *Confer* Prasiæ *et* Cyphanta.

Leucæ, Λεῦκαι, locus Laconicæ, inter Acrias et Bœarum agrum, *ad oram sinus Laconici.* v. 19, 8. *Hunc locum Strabo, lib. VIII. p.* 368. *inter vicum vel oppidulum, cui Helos nomen et inter Cyparissiam ponit, hisque verbis designat:* ἔστι δὲ καὶ πεδίον καλούμενον Λεύκη. *Confer Liv. XXXV.* 27. *et Polyb.* v. 19, 7.

Leucas *vel* Leucadia, *peninsula cum urbe cognomine*, Acarnaniæ *contigua, et ab*

ea *nonnisi* Dioryeto *separata*, *id* est canali manu facto. *vide* Dioryctus.

Leucadem ex Cephallenia navigat Philippus; inde in Ambracicum sinum. v. 5, 11 *sq.* eodem redit. v. 16, 5. et inde Corinthum repetit. 17, 8. *Adde* xxii. 9, 19.

Scerdilaidi lembi Leucadem adpellunt, et ibi piraticam exercent. v. 95, 1 *sqq.* 101, 1. 108, 1.

Philippus ibi cum classe stans, Romanam classem observat. v. 109, 9.

Leucadem sibi a Romanis, post bellum Philippicum, postulant Ætoli. xviii. 30, 8.

Leuctra, τὰ Λεῦκτρα, oppidum Laconiæ.

Leuctrica pugna, ἡ ἐν Λεύκτροις μάχη. i. 6, 1. Post Leuctricam pugnam contentionum suarum arbitrium Thebani et Spartani Achæis permittunt. ii. 39, 8. a Lycurgo usque ad Leuctricam pugnam pulcerrima repub. usi sunt Lacedæmonii. iv. 81, 12. Leuctricis temporibus, ἐν τοῖς Λευκτρικοῖς καιροῖς, summam gloriam et potentiam adepti sunt Bœoti. xx. 4, 2.

paulo ante Leuctricam pugnam, πρὸ τῶν Λευκτρικῶν, mari hausta est Helice, urbs Achaiæ. ii. 41, 7.

ad Leuctrica tempora postquam in historia sua pervenit Theopompus, subito abrumpit filum, et ad res Philippi transsilit. viii. 13, 3.

Lex apud Romanos servum necat fugitivum. i. 69, 5.

lex de dividendis agris, a C. Flaminio lata, magnorum caussa malorum. ii. 21, 7 *sq.*

legum sanciendarum apud Romanos arbiter erat Populus. vi. 14, 10. 16, 3.

Lycurgi, Zaleuci leges. *Vide* Lycurgus, Zaleucus.

Liba *vel* Libba, ἡ Λίβα *vel* Λίββα, urbs Mesopotamiæ ad Tigrim; *forte eadem cum Lambana vel Labbana*. v. 51, 2.

Libanus mons, ὁ Λίβανος. Marsyas campus, inter Libani et Antilibani radices. v. 45, 9. in Libani et Antilibani confinibus oritur Orontes, per Amyces Campum Antiochiam fluens. v. 59, 10.

Libani montis radices oram maritimam Phœniciæ, circa Platanum et Porphyreonem, in angustum spatium cogunt. v. 69, 1 *sqq. coll.* 68, 6.

Libera civitas; *vide* Civitas, et Democratia.

Liberalia, ab Arcadibus solennibus ludis celebrata, Διονυσιακοῖς αὐλητῶν. iv. 20, 9.

Liberi patris theatrum, τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, theatrum ludis scenicis agendis Alexandriæ. xv. 30, 4. *Conf.* Theatrum.

Liberi, pignus fidei. viii. 2, 3.

pro liberis et patria pugnantes Romani, iræ modum ponere nesciunt. vi. 52, 7.

Libertas et juris æquabilitas nulla usquam magis perfecta quam in Achæorum republica. ii. 38, 6.

de Libertate cogitare non possunt quibus Pax sine exceptione summum bonum videtur. iv. 31, 4.

libertas ex Lycurgi legibus diutius Lacedæmoniis, quam ulli alii populo, conservata est. vi. 10, 11.

Liberti habitu incedens Prusias, libertum populi Romani se esse profitetur. xxx. 16.

Libicii; *vide* Lebecii.

Libra Romana. Talentum optimi argenti Attici non minus 80 libris Romanis pendit. xxii. 26, 19.

Libri multi uno filo contexti, faciliores sunt lectu, quam qui separatim res eadem persequuntur. iii. 32, 2.

e Libris commodius et minori periculo discitur, quam proprio usu rerum. xii. 27, 4 *sqq.*

Liburnus mons, τὸ Λίβυρνον. iii. 100, 2. *Fortasse mendosa scriptura, pro* τὸ Τίβυρνον, Tiburnus mons.

Libya. *Vide* Africa. Libycum bellum; *vide* Africum bellum.

Libyna, Λιβύη. Sic vulgo legebatur xxxi. 25, 8. *et* 26, 3. *mendose, ut putavi, pro* Libya, Λιβύη. *Pariter* Libyes, Λίβυες, *vulgo* xxxi. 26, 9 *et* 11. *pro* Libyes, Λίβυες.

Libyphœnices, Λιβυφοίνικες, in præsidiis Pœnorum in Hispania. iii. 33, 15.

L. Licinius Lucullus, Cos. cum A. Postumio. xxxv. 3, 7.

P. Licinius *Crassus* Cos. prælio victus a Perseo, pacem petenti hosti negat, nisi penitus se in potestatem tradat Romanorum. xxvii. 8. princeps legatorum ad Gallogræcos. xxx. 3, 7.

Ligeris amnis, ὁ Λίγηρ; super eum est Corbilo emporium. xxxiv. 10, 6.

Ligures. Λιγυστικά; *et* Λίγυες xxxiv. 10, 18. habitant utrumque latus Apennini montis in superiori Italia. ii. 16, 1. eorum fines. *ibid.* mercenarii Pœnorum. i. 17, 4. 67, 7. iii. 33, 16. Ligures contra Magonem pugnantes, *secus ubi Fragm. hist.* 31.

Ligures bello vexant Massilienses. xxxiii. 4. populi Ligures, Oxybii et Deciatæ, legatos violant Romanorum; bello eos domat Q. Opimius consul. xxxiii. 7 *seq.*

Liguria, ἡ Λιγυστικὴ *et* ἡ Λιγυστίνη. ii. 31, 4. iii. 41, 4. vii. 9, 6 *sq.*

Ligusticum scutum, Λιγυστικὴ βύρσα. xxix. 6, 1.

Ligyrgus mons, mendosa scriptura, pro Oligyrtus *vel* Olygyrtus. iv. 70, 1.

Lilybæum, τὸ Λιλύβαιον, promontorium Siciliæ, ad occasum hibernum, dividens mare Africum a Sardoo. i. 42, 6.

Lilybæum, τὸ Λιλύβαιον, urbs et portus Siciliæ, in potestate Pœnorum. i. 25, 9. 42, 7. pertinaci studio et labore frustra obsidetur oppugnaturque a Romanis. i. 41—48. *et* 53 *seq.* 55, 3 *seq.* Lilybæo præfectus Himilco. i. 42, 12. 53, 5.

ad Lilybæum classis Romana, in ancora stans, partim capitur, partim crematur. i. 53. Lilybæum navigans L. Junius, omnem classem naufragio amittit. 54. Finito primo bello Punico, reliquas suas copias Lilybæum contrahunt Pœni, et inde in Africam trajiciunt. i. 66, 1.

Lilybæi magnos adparatus ad secundum bellum Punicum in Africam transferendum facit Ti. Sempronius. iii. 41, 3. 61, 8 *sq.* Lilybæi classem Romanam in statione locat Cn. Servilius. iii. 96, 13. v. 109, 6. ea classis in Italiam reducitur. iii. 106, 7. de eadem classe decem naves Rhegium missæ, Scerdilædæ succursuræ, Panicum pavorem incutiunt Philippo. v. 110, 2 *sq. et vs.* 9.

Lilybæum Pœni, tertio Punico bello, obsides mittunt Romanis. xxxvi. 2, 6. 3, 6 *sqq.*

Lilybætanus ager, ἡ Λιλυβαίτις χώρα. i 39, 12.

Limax, vi interioris mechanismi gradiens et salivam exspuens, producitur in theatro Athenis. xii. 13, 11.

Limnæa, Λιμναία, urbs Acarnaniæ cum portu, in sinu Ambracico. v. 5, 14. 6, 5. 14, 2.

Limnæus, Asiæ dynasta, dona mittit Rhodiis. v. 90, 1.

Limnæus, Philippi legatus de pace ad T. Quintium. xviii. 17, 4.

Limnæus, Polemocratis filius, obses a Perseo mittitur Genthio. xxix. 3, 6.

Limopsoros, ὁ λεγόμενος λιμόψωρος, morbus castrensis, *quasi dicas* scabiem e fame ortam. iii. 87, 2.

Lingones, populus Gallicus, cis Padum habitans, ad Adriaticum mare, ab oriente Boiorum, supra Senones. ii. 17, 7. Λίγγωνες *cum Cluvero scripsi, cum mendose vulgo legeretur* Αἴγωνες, Ægones.

Lingua; *vide* Latina lingua.

linguarum varietas tumultum excitat in Pœnorum exercitu. i. 67, 3 *sqq.* ἄλλη γ' ἄλλων γλώττα &c. in exercitu Hannibalis. xv. 12, 9.

linteum sublatum, pugnæ inchoandæ signum in exercitu Antigoni. ii. 66, 10.

Lintres ex una arbore in Rhodano, μονόξυλα σκάφη. iii. 42, 2. eis levem armaturam trans fluvium trajicit Hannibal. 43, 2.

Lipara urbs, ejusdem cum insula nominis, ἡ Λιπάρα, ἡ τῶν Λιπαραίων πόλις, οἱ Λιπαραῖοι. Oppugnatur a Romanis. i. 24, 13. capitur. 39, 13. ad eam capitur Cn. Cornelius consul. i. 21, 5 *sqq.*

Liparææ insulæ, *ai* Λιπαραῖαι καλούμεναι νῆσοι, *eædem quæ Æoliæ et Vulcaniæ, quarum una est Liparæ.* i. 25, 4. Pugna navalis ibi commissa. i. 25.

Liparæ, *ai* Λιπάραι. xxxiv. 11, 19.

Lissus, Λίσσος. iii. 16, 3. urbs Illyriæ; *de cujus* situ et arce, Acrolisso, *vide* viii. 15, 3 *sqq.*

ultra Lissum pluribus quam duobus lembis navigare vetantur Illyrii ex fœdere cum Romanis. ii. 12, 3. contra illud fœdus facit Demetrius Pharius cum Scerdilæda. iii. 16, 13. iv. 16, 6.

Lissum et Acrolissum capit Philippus. viii. 15 *seq.* Lissi versatur Genthius, rex Illyriæ. xxviii. 8, 4.

Lissios vulgo perperam et invitis libris ediderant xxxii. 18, 1. *pro* Issiis.

Lissus, Λίσσος, Siciliæ fluvius, Leontinos præterfluens. vii. 6, 5.

Literæ; *vide* Epistola.

Literæ Alphabeti in quinque tabellas relatæ, in usum signorum facibus dandorum. x. 45 *seq.*

C. Livius, Tarenti præfectus, sua incuria et luxuria commisit, ut urbs Hannibali proderetur. viii. 27, 7 *et* 11. 29, 1 *sqq.* in arcem evadit. 32, 6.

C. Livius *Salinator*, vincit classem Antiochi. xxi. 1, 1. legatus ad Prusiam mittitur. xxi. 9, 12.

M. Livius *Salinator* Cos. cum Claudio Nerone Asdrubalem, fratrem Hannibalis, acie vincit. xi. 1 *et* 3.

Lixus, Africæ fluvius. *Spicileg. ex lib. XXXIV. num.* 7.

Lochagus *nomen pr.* viri Ætoli Romam abducti. xxvii. 13, 14.

Locri *vel* Locrenses, (*cogn. Epizephyrii*) civitas Magnæ Græciæ. x. 1, 4. οἱ ἐν Ἰταλίᾳ Λοκροί. xii. 10, 5. 11, 2 *et* 7. Locri Siculos, inferiorem Italiam incolentes, sedibus ejecerunt; xii. 5, 10. doloso fœdere cum vis facto. xii. 6.

Romanis naves commodato præbent, primum in Siciliam trajicientibus. i. 20, 14. Locrorum agrum populatur Amilcar Barca. i. 56, 3.

de Locris bene meritus est Polybius. xii. 5, 1 *sqq.* eorum origo. xii. 5, 4 *sqq.* nobilitas apud eos a feminis derivatur;

centum familiæ; virgines quotannis Ilium mittere; Phialephori; &c. *ibid.* de Locrensium origine sententiam Aristotelis temere insectatus est Timæus. xii. 6 *seqq.* Servos alere non licuisse Locris, contendit Timæus. xii. 6, 7 *sq.*

Leges Locrensium, auctore Zaleuco. xii. 16.

Locri Græciam habitantes, *οἱ κατὰ τὴν Ἑλλάδα Λοκροί.* xii. 10, 2. duplices. xii. 11, 2 *sq.* 12, 5.

Locri tuti non sunt quamdiu Philippus Chalcidem tenet. xvii. 11, 6. liberi renunciantur ex SC. Romanorum. xviii. 29, 5. ita tamen, ut Ætolorum concilio sint adtributi. 30, 9.

regio Locris, *ἡ Λοκρίς.* Ex ea Philippus deducere præsidia jubetur a T. Quintio. xvii. 10, 4.

Logbasis, Selgensis, patriam Achæo prodit. v. 74 *seq.* deprehensus occiditur. 76. hospes fuerat Antiochi illius qui in Thracia est mortuus; et educaverat Laodicen, Achæi uxorem 74, 4 *sq.*

Lotus fluvius; mendose olim scriptura. vide Aous.

Longanus, fluvius Siciliæ, per Mylænum campum decurrens; *ὁ Λογγανὸς καλούμενος ποταμός.* i. 9, 7. *ὁ Λογγανὶς apud Diodorum, mendose, ut videtur.*

Lorgitæ, mendose olim scriptura, pro Lergetes *vel* Ilergetes. iii. 33, 15.

Lorica peditum Romanor. vi. 23, 15. Equites olim loricas non habuerant. 25, 3 *sq.*

Lotophagorum insula, Meninx. i. 39, 2. xxxiv. 3, 12.

Lotus arbor, et ejus fructus. xii. 2.

Lous fluv. *mendose olim scriptura* xxvii. 14, 3. *pro* Aous.

Lucani, *Λευκανοί*, oram inferioris Italiæ incolentes. x. 1, 3. socii Romanor. ii. 24, 12.

Luceria, *Λουκηρία*, Romanorum colonia in Daunia. iii. 88, 5. ejus agrum populatur Hannibal. *ibid.* abest xxv. M. P. a Gerunio. iii. 100, 1 *et* 3.

Lucius; *vide* Æmilius, Cæcilius, Cornelius, Tarquinius, Valerius &c.

Lucius *nescio quis* cum Lapatenis de deditione agit. *Fragm. hist.* 26.

Lucius, *nescio quis*, Romanus, imprudens, receptum sibi nullum reliquum fecit. *Fragm. gramm.* 14.

C. Lucretius, prætor, cum classe stans ad Cephalleniam, naves petit a Rhodiis, quas illi mittunt Chalcidem, quo et ipse venerat. xxvii. 6, 1 *et* 13 *sqq.*

Sp. Lucretius, legatus Romanus cum Cn. Octavio ad res Syriæ et aliorum regum inspiciendas. xxxi. 12, 9. in Cappadociam venit. 13, 4 *sqq.*

Luceri cupiditas in bello magnorum cumen malorum. x. 17, 2 *sqq.*

Lucullus, *Λεύκολλος. Vide* Licinius.

Ludi; *vide* Olympia ludicra; Nemea; Isthmia.

Ludi Circenses L. Anicii. xxx. 13. ludi a L. Æmilio Paulo in Macedonia celebrati. xxxi. 3, 1. ab Antiocho Epiphane, ad Daphnen. xxxi. 4. *Confer mox* Ludicra.

Ludicra puerilia, et lediera virorum, quotannis celebrata apud Arcades. iv. 20, 9. Ludicrum solenne Minervæ celebravit Attalus. iv. 49, 3.

Lunæ defectus Gallis, qui cum Attalo erant, loco ostenti. v. 78, 1 *sq.* lunæ defectu territus Nicias ad Syracusas, inceptum omittit. ix. 19, 1 *sqq.* Lunæ defectus, Persei regno interitum significat. xxix. 6, 8 *sq.*

Lupus ex homine, ut est in fabula Arcadica. vii. 13, 7.

luporum ritu vivit Philippus in Caria. xvi. 24, 4.

Lusi *vel* Lusa, *οἱ Λουσοί*, vel *τὰ Λοῦσα*, (Lussi *Casaub. invitis MStis*) oppidum Arcadiæ, inter Cynæthum et Clitorem; ibi lucus et fanum Dianæ, direptum ab Ætolis. iv. 18, 9 *sqq.* 19, 4. 25, 4. ix. 34, 9.

Lusistæ, *οἱ Λουσιᾶται*, partem sacrorum vasorum dant Ætolis. iv. 18, 11.

Lusitania, *ἡ Λουσιτανὶς et Λουσιτανία.* In ea moratur Asdrubal Gisconis fil. circa Tagi ostium. x. 7, 5. ejus ubertas. xxxiv. 3, 4 *sqq.* ibi thynnorum copia, glande vescentium. 8, 1 *sqq.*

in Lusitanos, *Λουσιτανούς*, expeditionem suscipit M. Marcellus, et urbem Nercobricam capit. xxxv. 2, 2. *Conf. Fragm. histor.* 27.

Lusius, *ὁ Λούσιος*, rivus Megalopolitidis Arcadiæ, influit in Alpheum haud procul Lycos oppido. xvi. 17, 7.

Lussi; *vide* Lusi.

Lustratio exercitus Macedonici. *Spicileg. ex lib.* xxiv. *num.* 1. exercitus Romani. xxii. 24, 9.

lustrationem urbis suæ instituunt Mantinenses post transitum legatorum Cynæthensium. iv. 21, 9.

Lustrum, Φυλλεῖον. Locus sic dictus (*ut videtur*) Megalopoli. ii. 55, 8.

C. Lutatius (*Catulus*) Cos. cum classe in Siciliam abit, et Drepana urbem oppugnat. i. 59. ad Ægusam ins. cum classe Romana adgreditur Punicam, commeatu onustam Erycem devehendo. duce Hannone. i. 60. victor, 50 naves hostium demergit, 70 capit. i. 61. Pacem facit cum Pœnis, duce Amilcare. i. 62. iii. 21, 2 *sqq.* 29, 3. 30, 3.

C. Lutatius, vir consularis, (*superioris filius. Cos. A. U.* 534.) triumvir dividendis agris, prehenditur et captivus tenetur a Gallis Boiis. iii. 40, 9.

Luxus, status reip. in deterius mutat. vi. 57, 5 *sqq.* de peregrino luxu Romam introducto queritur Cato. xxxi. 24. eum fugit Scipio Æmilianus. xxxii. 11, 8 *sqq.*

Lycæus Jupiter; *vide* Jupiter.

Lycaonia, ἡ Λυκαονία. In ea seditionem movet exercitus Achæi, contra Syriam proficiscentis. v. 57, 6.

Lycaoniam a Romanis post bellum Antiochicum Rumeni dari, consentiunt Rhodii. xxii. 5, 14. et datur ei. xxii. 27, 10.

Lycastium, τὸ μαλούμενον Λυκάστιον, regio (*ut videtur, non urbs*) Cretæ. Cnossiis ademta a Gortyniis, et Rauciis adtributa. xxiii. 16, 1.

Lychnidium, Λυχνίδιον, urbs Illyrici, per quam transit via Ignatia. xxxiv. 12, 7. *Nescio an eadem cum Lychnide. Conf.* xviii. 30, 12.

Lychnidius lacus, ἡ Λυχνιδία λίμνη, in Illyria; circa eum sunt civitates Euchelanes, Cerax, Sation, Boei. v. 108, 6.

Lychnis, Λυχνίς, urbs Illyriæ; (*alias* Lychnidus, Λυχνιδός.) xviii. 30, 12. *Conf.* Lychnidium.

Lycia, ἡ Λυκία. Lycia et Caria usque ad Mæandrum Rhodiis dantur a Romanis post bellum Antiochicum. xxii. 7, 7. 27, 8. xxiii. 3, 7. Sed Lycii, intercedentibus apud Romanos Iliensibus, ut socios se adtributos Rhodiis, non ut subditos, autumant; inde gravis contentio. xxiii. 3. et bellum, ad quod Eumenem advocant Rhodii, qui tamen male de Rhodiis in eo bello meretur. xxv. 5, 13. *coll.* xxvii. 66.

Lycii a Rhodiis subiguntur; interim legati Lyciorum Roma redeunt, et Romanorum advenium legati, significantes, non pro munere, sed ut socios et amicos Rhodiis adtributos fuisse Lycios. xxvi. 7. *Denique* prorsus liberi pronunciantur *Lycii* et Cares. xxx. 5, 12 *et* 16. xxxi. 7, 4.

Lyciscus, Acarnanum legatus ad Lacedæmonios pro Philippo adv. Ætolos et Romanos; ejusdem oratio. ix. 32—39.

Lycea, ἡ Λυκέα, Arcadiæ oppidum. xvi. 17, 5 *et* 7.

Lycophron, Rhodiorum legatus Romam adv. Lycios. xxvi. 8, 4.

Lycopolis, ἡ Λύκων πόλις, Ægypti urbs, in qua magnates rebelles obsedit Ptolemæus Epiphanes. xxiii. 16, 1.

Lycopus, Ætolorum legatus Romam, interceptus ab Epirotis. xxii. 8, 11. 9, 7 *sqq.*

Lycortas, Polybii pater, xxiii. 1, 6. confirmavit et aliquantisper durare fecit Fœdus Achaicum. ii. 40, 2. proximus virtute post Philopœmenem. xxiv. 9, 2.

legatus ab Achæis mittitur ad Ptolem. Epiph. cui jusjurandum fœderis daret et ab eo acciperet. xxiii. 1, 6. 7, 1 *sq.* in eo negotio levitatem committit, notatam ab Aristæno prætore. xxiii. 9.

coram Cæcilio Metello defendit ea quæ Spartæ gesta sunt ab Achæis, prætore Philopœmene. xxiii. 10, 8.

cædem Philopœmenis ulciscitur prætor Achæorum, et Messenios in fidem recipit. xxiv. 12. xxv. 1, 1. *Conf. Spicileg. ex lib.* xxiv. *num.* 3.

Lycorta auctore, Spartani in societatem Achæorum recipiuntur. xxv. 1, 6 *sqq.*

rursus legatus nominatur Lycortas ad Ptolemæum Epiphanem, sed morte regis præpeditur legatio. xxv. 7. in deliberatione de Exsulibus Spartanis, non temere cedendum mandato Romanorum censet. xxvi. 1, 2 *sqq.* suspectus videtur Romanis. xxviii. 3, 7. Perseo Romanisque pariter nec opem ferendam, nec resistendum, censet. xxviii. 6, 8.

Ptolemæis auxilia mittenda censet. xxix. 3, 2. 9, 1. dux copiarum auxiliarium, aut saltem Ægyptiacarum, petitur a Ptolemæis. xxix. 3, 5. 10, 7.

Lyctus *et* Lyctii; *vide* Lyttus *et* Lyttii.

Lycurgus, Lacedæmoniorum rex et nomotheta, pulcerrimam instituit rempub. iv. 81, 12. quam e variis miscuit rerumpub. formis. vi. 3, 8. *et cap.* 10 *seq.* avaritia e repub. sublata, omnem simul dissensionem civium seditionemque sustulisse perhibetur. vi. 48, 6 *sq.* varia ejus instituta. vi. 48—50. Lycurgi ratio, ad Pythiæ oracula referendi sua instituta, confertur cum Scipionis Africani majoris ratione. x. 2, 8.

Lycurgus, Lacedæmoniorum tyrannus; post mortem Cleomenis, quamvis non esset ex regia stirpe, corruptione Ephororum rex est creatus, et Herculis propago declaratus. iv. 2, 2. 35, 14.

inita statim cum Ætolis societate, Argolidem incursans, plura Argivorum oppida capit, et jus prædam de Achæis capiendi edicit. iv. 36. Athenæum Megalopolitidis obsidet; iv. 37, 6. capitque. 60, 3. Chilonis vim, in domum ipsius irruentis, effugit. iv. 81, 6 *sq.*

in Messeniam irrumpit. v. 5, 1. re infecta redit, et Tegeam urbem occupat;

sed, arce frustra obsessa, domum redit. v. 17, 1 *sq.* Philippo, Laconicam cum exercitu percurrenti, frustra insidiatur prope Spartam. v. 21 *sqq.* falso crimine apud Ephoros delatus, quasi res novas moliretur, concursu ad domum ipsius facto, in Ætoliam profugit. v. 29, 8 *sq.*

in patriam revocatur ab eisdem ephoris, reditque. v. 91, 1 *sq.* incursionem in Messeniam frustra molitur 92.

Lycus fluvius Asiæ minoris, ὁ Λύκος, quo trajecto Attalus ex Æolide in Mysiam transiit. v. 77, 7.

Lycus fluvius Assyriæ, in Tigrim incidens. v. 51, 4.

Lycus fluvius Phœniciæ. Angustiæ ad Lycum fluvium. v. 68, 9.

Lycus Pharæensis, prætor ditionis patriæ, contra Euripidem Ætolum, ducem Eleorum, feliciter pugnat, et plures nobiles Eleos vivos capit. v. 94. Eleos ex insidiis petens cædit fugatque. v. 95, 7 *sqq.*

Lycus, Rhodiorum dux, Caunios sub imperium redigit. xxx. 5, 14.

Lydia, Λυδία. *Confer* Sardes. In Lydia sedem habet Achæus. v. 57, 4. Lydiæ Satrapa Zeuxis. xxi. 13, 4. Lydiam, post bellum Antiochicum, Eumeni dant Romani. xxii. 27, 9.

Lydi, Λυδοί, jaculatores in acie Antiochi M. ad Raphiam. v. 79, 11. 82, 11.

Lydiadas, Megalopolitanorum tyrannus, sponte deponit tyrannidem. ii. 44, 5. *Vulgo* Lysiadas *edebatur.*

perit bello Cleomenico. ii. 51, 3. oppidum Aliphera Eleis tradiderat. iv. 77, 10.

Lydiadas, Megalopolitanus, Achæorum legatus Romam. xxvi. 1, 8.

Lygdamis, nomen ab Ursino fictum. Vide xxxi. 16, 2.

Lyncestæ, οἱ Λυγκησταί, populus Macedoniæ, per cujus fines transibat via Ignatia. xxxiv. 12, 3.

Lysanias, dynasta Asiaticus, munera mittit Rhodiis terræ motu afflictis. v. 90, 1.

Lysiadas. *Vide* Lydiadas.

Lysias, Antiochi legatus ad T. Quintium et decem legatos Romanorum. xviii. 30, 1—4. 33, 3.

Lysias, *administrator regni Syriaci sub Antiocho Eupatore, Epiphanis filio.* Ab eo Ariarathes repetit recipitque sororis et matris ossa. xxxi. 15, 2 *sqq.* per legatos Romam missos excusare conatur cædem Cn. Octavii. xxxi. 19, 2.

Lysimachia Ætoliæ, ἡ Λυσιμαχία. v. 7, 7.

Lysimachia Thraciæ, in Isthmo Chersonesi Thraciæ, Λυσιμαχία et Λυσιμάχεια. (*Sed in priorem scripturam fere constanter consentiunt nostri codices omnes.*)

Cives Lysimachenses, οἱ Λυσιμαχεῖς. xv. 23, 8 *sq.* xviii. 34, 7.

Victo Lysimacho Thraciæ rege a Seleuco, Lysimachia belli jure cum Chersoneso et Thracia Seleuci facta est; sed eam deinde reges Ægypti sibi vindicarunt tenueruntque. xviii. 34, 4 *sq.* v. 34, 7 *sq.* dein socii Ætolorum erant Lysimachenses, et prætor ab Ætolis missus residebat Lysimachiæ, qui publicis rebus præerat. xv. 23, 8 *sq.* xvii. 3, 11. *coll.* xv. 23, 9. tum ab Ætolorum societate, ejecto prætore Ætolo, abstracta est a Philippo, et præsidio Macedonico occupata. xv. 23, 8 *sq.* xvii. 3, 11. xviii. 34, 5. inde relicta a Philippo, et mox vastata ac pæne deleta a Thracibus. xvii. 4, 5 *sq.* xviii. 34, 7. tum instaurata ab Antiocho, qui eam sibi vindicavit ut ad se ex Seleuci jure, progenitoris sui, pertinentem. xviii. 34, 3 *sqq.* xxi. 12, 7.

Lysimachiæ cum Antiocho congrediuntur legati Romani. xviii. 33 *seq.* Post bellum Antiochicum, Lysimachia Eumeni datur a Romanis. xxii. 5, 14 *sq.* 27, 9.

Lysimachus, rex Thraciæ, mortuus circa Olymp. cxxiv. *lib.* ii. *c.* 41, 2. 71, 5 *sq.* Lysimachus, Cassander et Seleucus, victo Antigono, Syriam universam Seleuci esse decreverunt. v. 67, 8. bello victus est a Seleuco, Syriæ rege; quare totum ejus regnum ad Seleucum et ejus successores pertinere contendit Antiochus Magnus. xviii. 34, 4.

pater fuit Arsinoës, uxoris Ptolemæi Philadelphi. xv. 25, 2. incaute se gessitin expeditione adv. Dromichœten, Odrysarum Thracum regem. *Fragm. grammat.* 14.

Lysimachus, Gallus, Γαλάτης, mille Cardacibus præest in exercitu Antiochi. v. 79, 11.

Lysimachus, filius Ptolemæi Philadelphi, nepos Lysimachi Thraciæ regis ex Arsinoë, necatur. xv. 25, 2.

Lysimachus, tibicen. xxx. 13, 3.

Lysinoë, Λυσινόη, Pisidiæ oppidum, fidei Cn. Manlii se tradit. xxii. 19, 2.

Lysis, οἱ περὶ Λύσιν, (*sic MSti*) legatus Romam, nomine veterum exsulum Lacedæmoniorum. xxiv. 4, 2. *cf.* xxv. 2, 5.

Lyttus, Λύττος, (Lyctus, Λύκτος, xxiv. 53, 3. 54, 6.) urbs Cretæ.

Lyttii, Λύττιοι, *et* Lyctii, Λύκτιοι, xxiii. 15, 1.

Lyttus, colonia Lacedæmoniorum, et cognata Atheniensium. iv. 54, 6. cum Lyttiis bellum gerunt Cnossii, Gortynii et alii Cretæ populi. iv. 53. Lyttus, dum in expeditione absunt cives, capitur et incenditur a Cnossiis. 54. Lyttii, cives haud dubie optimi omnium Cretensium. 54, 6.

Gortynii Diatonium, Cnossiis ademtum, Lyctiis contribuunt. xxiii. 15, 1.

M.

Macar *vel* Macara fluvius. *Vide* Bacara.

Maccæi, Μακκαῖοι, Africæ populus, præsidio relicti in Hispania ab Hannibale. *Forte* Vaccenses, Βακκαῖοι. iii. 33, 15.

Macedones, Macedonia. (*Perperam passim codices nostri* Λακεδαιμονία *habent, pro* Μακεδονία. *Vide* Lacedæmon.)

Macedonum imperium cum Imperio Romano collatum. i. 2, 4 *sqq.* Macedoniæ reges dissolvunt antiquum fœdus Achaicum. ii. 40, 5. 41, 9 *sq.* iv. 1, 5. in Macedonici regni eversione desinit principalis pars historiæ Polybianæ. iii. 1, 9. iii. 3, 8. Macedoniæ partes nonnullas incurrit Scerdilædas. v. 108, 2. Macedoniæ accolæ omnes Romam legatos mittunt, accusantes Philippum. xxiv. 1, 3 *et* 8 *sqq.* Macedones omnes Italia pelluntur. xxvii. 7.

Macedones milites, firmi fortesque in acie; ad insidias, ad nocturnas invasiones, et ad res per dolum gerendas, minus habiles. iv. 8, 11. ad omnia belli munia terra et mari obeunda idonei, et laboris patientissimi. v. 2, 4 *sq. cf.* iii. 6, 12. sarissas in altum erigunt, in signum deditionis. xviii. 9, 10. Macedonum militia, armatura, acies et pugna, cum Romanorum more collata. xviii. 11—15. Macedonici exercitus lustratio, *Spicileg. ex lib.* xxiv. *Conf.* Phalanx.

Macedones, imperiis regum et regiorum ministrorum obnoxii. iv. 76, 2. habent tamen aliquam potestatem libere loquendi cum suis regibus. v. 27, 6. Macedones Græcis civitatibus, inde a Philippi Amynthæ filii temporibus, caussam fuisse servitutis, *contendit* Chlæneas Ætolus, in oratione ad Lacedæmonios. ix. 28 *seqq.* eorumdem Macedonum laudes et in Græcos beneficia prædicat Lyciscus Acarnan. ix. 32 *seqq.* Macedones Græcis pro munimento sunt adv. barbaros. ix. 35, 2 *sqq.* Macedonum reges venationi plurimum studuerunt. xxxii. 15, 3. *Adde Fragm. histor.* 28—30. *et Fragm. gramm.* 84.

Macella, ἡ Μάκελλα, Siciliæ oppidum, vi expugnatur a C. Duillio. i. 24, 2.

Machanidas, Lacedæmoniorum tyrannus, Argivorum finibus imminet. x. 41, 2. pugna ad Mantineam victus a Philopœmene; xi. 11—16. xiii. 6, 1. ab eodem occiditur. xi. 17 *seq.*

Machatas, Μαχατᾶς, Ætolorum legatus Lacedæmonem, Lacedæmonios ad societatem publice cum Ætolis ineundam et ad bellum cum Achæis hortatus, primum re infecta redit; iv. 34. mox reversus, rem conficit. 36, 1 *sqq.* et Eleis idem persuadet. 36, 6.

Machatas, Epirota, filius Charopis. xxvii. 13, 3.

Machatas, Epirota, pater Charopis. *ibid.*

Machinæ Romanor. crematæ a Pœnis ad Lilybæum. i. 48.

Archimedis machinæ. viii. 7 *seqq.*

Adde Corvus, Sambuca, *et simil.*

Macii, mendosa scriptura iii. 33, 15. *Vide* Maccæi, *et* Vaccenses, *et* Βακκαῖοι.

Macra; *vide* Macar, *et* Bacara.

Mæander fluvius, Μαίανδρος. Lycia et Caria usque ad Mæandrum Rhodiis dantur a Romanis. xxii. 7, 7. 27, 8. xxiii. 3, 7.

Mæander Alexandriæ. xv. 30, 6.

Mædi, Μαιδοί, Thracicus populus, Macedoniæ imminens. x. 41, 4.

Mæoticus lacus, Mæotis palus, ἡ Μαιῶτις λίμνη. iv. 39. olim mare, nunc lacus vadosus, cujus aqua dulcis. 40, 8 *sq.* olim prorsus complebatur terra adgesta, 40, 4.

latus Mediæ septemtrionale imminet eis partibus Ponti, quæ ad Mæotidem pertinent. v. 44, 10.

Maga, filius Ptolemæi Evergetæ, et Berenicæ, Magæ filiæ, frater Ptolemæi Philopatoris, a fratre regnum suscipiente occisus opera Sosibii. v. 34, 1. 36, 1. xv. 25, 2.

Maga, pater Berenicæ, uxoris Ptolemæi Evergetæ. xv. 25, 2.

Magi, summo in honore habiti apud suos. xxxiv. 2, 7.

Magilus, regulus, ex Gallia Cisalpina Hannibalem convenit ad Rhodanum. iii. 44.

Magister equitum, dictatori adjunctus pari dignitate. iii. 87, 9.

Magistratus Romæ omnes Consulibus obnoxii sunt, exceptis tribunis plebis. vi. 12, 2. urbanum magistratum capiendi nemini jus est priusquam dena stipendia emerita habeat. vi. 19, 4.

Magistratus variorum populorum,

Vide Adiganes; Bœotarchæ; Cosmopolis, Cosmus; Demiurgi; Hieromnemon; Polemarchi; Prytanes.

Magna Græcia, in Italia. ii. 39, 1. variæ ejus civitates. x. 1, 4. tumultus in ea, ob incensa Pythagoreorum collegia. ii. 39, 1. Tota fere illa Italiæ ora (*παραλία correxi, pro mendose* παλαιὰ) Hannibali se tradit post Cannensem pugnam. iii. 118, 1.

Magnesia, regio Thessaliæ, ἡ *Μαγνησία*; ei imminent Thebæ Phthiæ. v. 99, 3. et Demetrias. xvii. 11, 7.

Incolæ Magnetes, *Μάγνητες*, liberati a Romanis. xviii. 29, 5. 30, 6.

Magnesia, urbs Ioniæ ad Mæandrum; cujus cives, pariter Magnetes, *Μάγνητες*, commeatus et præsertim ficus suppeditant Philippo in Caria versanti, qui eis dein Myuntem urbem donavit. xv. 25, 6 *et* 8.

Magnes, *Μάγνης*, Eurylochus, dux Ptolemæi. v. 65, 2. *ex Magnesia Ioniæ, quæ olim sub regum Ægypti fuerat potestate.*

Magni Campi, τὰ *Μεγάλα πεδία*, in Africa, ubi Pœnos acie vicit Scipio major. xiv. 7 *extr. et seq.* in ea quintis castris cum exercitu pervenit Scipio. 8, 2.

Magnitudo urbium et castrorum ex solo circuitu æstimari non potest. ix. 21.

Magnus, *Μέγας*, cognomen Scipionis Africani superioris. *Vide* P. Cornelius Scipio Afric. major.

Magnus Catabathmus; *vide* Catabathmus.

Mago, frater Hannibalis, juvenis strenuus, interest concilio et pugnæ ad Trebiam. iii. 71, 5 *sq.* agmen claudit in itinere per paludes Etruriæ. 79, 4. mediæ aciei cum Hannibale præest in pugna Cannensi. 114, 7.

res in Hispania administrat post Asdrubalem. ix. 22, 2. *Conf. Adnot. ad Appiani histor. Annibalicam cap.* 20. in Coniis (*vel* Cuneis) cum exercitu versatur ultra Herculis columnas. x. 7, 5. 38, 10. Hasdrubali, Gisconis filio, junctus in castris ad Ilipam, Scipionem castra ponentem adgressus cum Masinissa, repellitur. xi. 21.

Nescio an hic sit Mago, contra quem Ligures pugnasse *legimus in Fragm. hist.* 81.

Mago, *qui commemoratur* in formula Fœderis Hannibalis cum Philippo, vii. 9, 1. *videri poterat esse idem* frater Hannibalis, *de quo modo dictum. Sed ex Liv. XXIII.* 11 *seq. et XXIII.* 32. *coll. cum* 34, *intelligi par est, fuisse alium.* (*conf. Adnot. ad Appiani Annibal. cap.* 20.) *Fuerit igitur fortasse* Mago *is qui* Samnis *est cognominatus*, ix. 25, 1.

Mago, *cognomine* Samnis, *Μάγων ὁ Σαμνίτης*. ix. 25, 4. res in Bruttiis administravit. ix. 25, 1. Hannibalis amicus, *ibid.* et dignitate ei fere æqualis, sed æmulus ob avaritiam. *ibid. ex.* 4 *sqq.*

Idem videtur esse qui commemoratur in formula Fœderis Philippi cum Pœnis. vii. 9, 1. *Conf.* ix. 25, 1. *Adde mox* Mago Bruttius.

Mago, præfectus Novæ Carthaginis. x. 12, 2 *sqq.* capta a Scipione urbe, arcem eidem tradit. 15, 7. captivus Romam ducitur. x. 18, 1 *seq.* 19, 8.

Mago, legatus Pœnorum, Romam missus initio tertii belli Punici. xxxvi. 1, 8. *An idem qui Bruttius cognominatus est? de quo mox. vide* xxxvi. 3, 1.

Mago Bruttius, prudentem orationem habet in senatu Carthaginiensi. xxxvi. 3. *Nescio an idem cum præcedenti. Eumdem hunc putavit esse Reiskius cum eo quem res* Pœnorum in Bruttiis administrasse *legimus* ix. 25, 1. (*vide supra*, Mago Samnis;) *sed vetare videtur ratio temporis, et poterit intelligi illius filius.*

Magus, rex Persarum, a septem Persis occisus. v. 43, 2.

Maharbal, *Μαάρβας*, dux Hispanorum et hastatorum in exercitu Hannibalis, in deditionem accipit 6000 Romanos post pugnam ad Trasimenum lacum. iii. 84. sed fuisse rem in potestate Maharbalis negat Hannibal. 85, 2.

Maharbal 4000 equites C. Centenii partim interficit, partim vivos capit. iii. 86.

Majorum præclare facta tueri, vetus proverbium. xv. 4, 11. Majorum imagines. vi. 53, 4 *sqq.*

Mala majora, quæ timentur, leviorum casuum oblivionem inducant. xxx. 5, 3.

Malea, promontorium Laconicæ, ἡ *Μαλέα et al. Μαλέαι* xxxiv. 7, 12. spatium inde ad Columnas Herculis. 4, 6. ad Istrum. 12, 11.

Ad Maleam, piraticam exercent lembi Scerdilædi. v. 95, 4. 101, 1. naves suas tectas eo mittit Philippus, lembis per Isthmum transvectis. 101, 4. cursus circa Maleam flectit classis Philippi, 109, 5.

Maliacus sinus, ὁ *Μαλιτὼν κόλπος*. Ad eum sita urbs Echinus. ix. 41, 11. ad eum colloquium habet T. Quintius cum Phi-

lippo. xvii. 1, 1. ad eumdem est urbs Phalara. xx. 10, 16.

Mamertini, Campani, mercenarii olim Agathoclis, Messanam urbem per vim et proditionem tenuerunt. i. 7 *seq. de* origine nominis *vide* i. 7, 8. socii et adjutores legionis Romanæ, quæ per vim ac perfidiam Rhegium urbem sibi subjecit. i. 7, 8. iii. 26, 6.

eis contra Syracusanos auxilium ferunt Romani. i. 10 *seq.* haud immerito reprehendendi eo nomine. iii. 26, 6.

Q. Mamilius Cos. cum L. Postumio Agrigentum obsidet et capit. i. 17—19.

Mandonius, Hispaniæ regulus, frater Indibilis. x. 18, 7. ejus uxor, inter obsides quos ab Hispanis exegerant Pœni, in Scipionis venit potestatem. *ibid.* Mandonius cum Indibili ad Scipiones et Romanos transit. x. 35 *seqq.* rursus a Romanis deficit. xi. 29, 2.

Maniacæ Gallorum. ii. 29, 8. 31, 5.

Manipulus, *σπεῖρα*, ordo, vexillum. vi. 24, 5. tres manipuli faciunt cohortem. xi. 23, 1. manipulatim pugnant Illyrii. ii. 3, 2. ii. 66, 5. iii. 19, 5.

Manius. *Vide* Acilius, Curius, Octacilius, Valerius.

Cn. *Manlius Vulso* Consul. Bellum gerit cum Gallogræcis, et aliis Asiæ populis qui cum Antiocho fecerant. xxii. 16—25. propemodum dolo circumvenitur a Gallis Tectosagis. xxii. 22. Ephesi cum decem legatis constituit res Asiæ. xxii. 7, 9. 25, 6 *sqq. et cap.* 27.

L. Manlius *Vulso Longus*, Λεύκιος Μάλλιος, Consul cum M. Regulo, post victoriam navalem in Africam adpellit. i. 26 *seqq.* cum majore parte classis domum redit. 29, 10.

Consul iterum cum C. Atilio, i. 39, 15. oppugnat Lilybæum. 41—48.

L. Manlius, prætor, fugatur a Boiis, et cum quarta legione in Tannetis vico includitur. iii. 40, 11 *sqq.*

L. Manlius *Vulso*, frater et legatus Cnæi Consulis. xxii. 25, 7. 26, 28.

T. Manlius *Torquatus*, Consul cum Q. Fulvio, Boios in deditionem accipit. ii. 31, 8.

Mantinea, ἡ *Μαντίνεια*; *cives* Mantinenses, *Μαντινῆς*.

Antiquissima et maxima urbs Arcadiæ. ii. 56, 6. Argis per Mantineam Spartam redit Cleomenes. ii. 53, 6.

Fœderata cum Achæis Mantinea, sponte deseruerat fœdus, et Ætolis primum, dein Cleomeni se tradiderat; sed quarto anno ante adventum Antigoni *Dosonis* in Peloponnesum per vim capta ab Arato, (iv. 8, 4.) et benigne habita ab Achæis, lubens volens Achæis se jungere visa est; ii. 57. et præsidium ab Achæis petentes Mantinenses obtinuerunt adv. Cleomenis et Ætolorum conatus. ii. 58, 1 *sqq.* Mox vero rursus prærepta urbs est a Cleomene, ii. 46, 2. non invitis civibus, sed invitantibus regem, et præsidium Achæorum obtruncantibus. ii. 58, 4 *sqq.* Inde recepta urbe ab Antigono, advocato ab Achæis. ii. 54, 11 *sq.* bona civium direpta sunt, et libera capita sub hasta vendita; 58, 12. pœna inflicta minore quam pro meritis; 58, 8 *sqq.* quam pœnam immerito et mendaciter exaggeravit Phylarchus historicus. ii. 56.

Mantinenses lustratione purgarunt urbem suam post transitum legatorum Cyhæthensium. iv. 21, 9. ad Mantineam a Philopœmene acie victus est Machanidas. xi. 11 *seqq.*

olim Mantineam Lacedæmonii (*duce Agesipolide I. rege, Pausaniæ filio*) vi captam everterunt, et cives per vicos disperserunt. iv. 27, 6. *Conf. Pausan. VIII.* 8. *p.* 614 *sq.* Mantineam de improviso capturus Epaminondas, spe excidit. ix. 8. Pugna ad Mantineam, victoria ancipiti, ob mortem Epaminondæ. iv. 33, 8.

vetus Respublica Mantinensium. vi. 43, 1.

Mantua, *Μάντουα*, *colonia* Romanorum. xvi. 41, 2. *Gentile* Mantuanus, *Μαντουανός*. *ibid.*

Manus ferrea, machina Archimedis, qua naves Marcelli in altum erectæ subvertebantur. viii. 8.

Manuum plurimarum opera minus efficax, quam unum præstans ingenium. i. 35, 4. viii. 5, 8.

Marathus, *Μάραθος*, oppidum Cœlesyriæ *s.* Phœniciæ, in finibus Arcadiorum. v. 68, 7.

Marcellus. *Vide* M. Claudius.

Marcius. Ancus Marcius rex Ostiam condidit. vi. 2, 9. cum eo regnum administravit L. Tarquinius Priscus. vi. 2, 14.

C. Marcius *Figulus*, classi præest sub Q. Marcio Philippo. xxviii. 14, 3. 15, 10. Consul, in Illyricum mittitur. xxxii. 24, 2.

L. Marcius, Scipionis legatus in pugna ad Ilipam in Hispania. xi. 23, 1.

Q. Marcius *Philippus*, legatus populi Rom. in Macedoniam et Peloponnesum. xxiv. 4, 16. excedere tandem maritimis Thraciæ locis cogit Philippum. 6, 1. in rebus Messeniacis nihil inconsultis Romanis agi vult ab Achæis, sed nil

efficit. xxvi. 2, 12 *sq.* legationem renunciat, et Achæos accusat. xxiv. 10, 4 *sqq.*

denuo legatus, cum A. Atilio, ad explorandum animum populorum Græciæ intuitu belli Persici. xxvii. 1 *seq.*

Consul (*iterum*) ad bellum Persicum missus, auxilia Achæorum per Polybium legatum oblata recusat. xxviii. 10 *seq.* per Polybium vetat, ne Achæi Appio Centoni postulata auxilia mittant. 11, 7. Rhodiorum legationem accipit in urbe Heracleo Macedoniæ. *cap.* 14 *seq.* Achæos per literas hortatur, ut pacem inter Ptolemæos et Antiochum Epiphanem conciliare tentent. xxix. 10, 2 *et* 5. eidem senatus mandaverat, ut ad Ptolemæum Philomet. scriberet de bello cum Antiocho Epiph. pro Cœlesyria. xxviii. 1, 9.

Marcus Cerynensis *vel* Carynensis, Achæus, tyrannum Burræ occidit, et Cerynæ tyrannum abdicare tyrannidem cogit ii 41, 14. primus Prætor creatur Achæorum post instauratum fœdus Achaicum. 43, 2. perit in pugna navali Achæorum, Corcyræis auxilio profectorum, cum Illyriis, ad Paxos; vir de communi Achæorum optime meritus. ii. 10, 5.

Marcus, *prænomen Romanum. Vide* M. Atilius Regulus, M. Claudius Marcellus, M. Fulvius Nobilior, *et alia nomina, quæ in Latina versione plerumque adjecimus, ubi solo prænomine usus est Polybius.*

Marcus *ille qui sit, qui* xxv. 2, 7. *commemoratur, non liquet.*

Alius Marcus *nescio quis*, bello cum Lusitanis liberatus, alio transfert bellum ubi minus fuit periculi. *Fragm. hist.* 27. *Videtur autem* M. Claudius Marcellus *fuisse, de quo vide* xxxv. 2, 1 *sq. et cap.* 3, 4.

Mare ingredi (*id est*, armatam classem parare) primum cogitant Romani. i. 20. *conf.* Classis.

mare nemo trajicit eo solo fine ut trajiciat. iii. 4, 10. mari simile vulgus. xi. 29, 9 *sqq.* xxii. 14, 9 *sqq.* maris imperium penes Pœnos. i. 7, 6. 16, 7. 20, 5 *et* 13. 39, 10.

Mare Ægæum, Atlanticum, Etruscum *&c. vide suo loco, in* Ægæum, Atlanticum *&c.*

Mare externum et magnum, ὁ ἔξω καὶ μεγάλη θάλαττα. iii. 37, 9 *sqq.* 59, 7. *idem quod* Atlanticum et Oceanus. xvi. 29, 6.

Mare *Inferum; vide* Etruscum.

Mare Internum, ὁ ἔσω θάλαττα. iii. 39, 2. *id est M. diterraneum. Confer* Mare Nostrum.

Mare Magnum. iii. 37, 11. *idem quod* Externum, *et* Atlanticum.

Mare mediterraneum; *vide* Mare Internum, *et* Mare Nostrum.

Ejus longitudo. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 2.

Mare nostrum, *id est* Mediterraneum, ὁ καθ' ἡμᾶς θάλαττα. iii. 37, 9 *sq.* 39, 4. xvi. 29, 6 *sqq.*

Mare *Superum; vide* Adriaticum.

Margarum, Μάργαρον, *mendose. ut videtur, scriptura;* xv. 5, 14. *pro* Ναράγαρα, Naragara, *quod ex Livio restituimus.*

Margites, *pro* indocto et imperito homine. xii. 25, 9.

Marmora, τὴν λιθίαν, ex Hiero, Byzantiis ademto, aufert Prusias. iv. 52, 7.

Maronea, Μαρώνεια, urbs maritima Thraciæ. *Conf.* Ænus.

Maronitæ, Μαρωνῖται, et Ænii, alii ad Eumenis partes inclinant, alii ad Philippi. xxii. 6, 7. 13, 9.

Thracicas civitates (*in his Maroneam et Ænum*) tributa sibi pendere cogit Philippus. xxiii. 6, 1. Exsules Maronitæ (Μαρωνῖται) de Philippo queruntur, ut exsilii sui auctore. 6, 2. 11, 2. postquam Æno et Maronea deducere præsidia jussus est Philippus a senatu Romano; 11, 4. iram in Maronitas effundens rex, ingentem cædem Maroneæ edit. xxiii. 13 *seq.*

dono sibi a Romanis Ænum et Maroneam petit Attalus; cui indulget statim senatus, sed mox, revocato promisso, liberas eas urbes pronunciat. xxx. 3.

Marrucini, Μαρρουκῖνοι, populus Italiæ, socii Romanorum bello Gallico Cisalp. ii. 24, 12.

eorum agrum, τὴν Μαρρουκίνων, devastat Hannibal. iii. 88, 3.

Mars. Marti succenset Jupiter apud Homerum. xii. 26, 3.

per Martem et Quirinum jurarunt Romani in fœdere cum Pœnis. iii. 25, 6.

Marsi, Μάρσοι, socii Romanorum. ii. 24, 12.

Marsyas campus *s.* convallis, ὁ Μαρσύου αὐλών, inter Libani et Antilibani radices. v. 45, 8 *sqq.* 61, 7. in magnam longitudinem extenditur illa vallis, et plura in ea sunt oppida; in exitu sunt duo castella, Gerra et Brochi. v. 46, 1 *sq.*

Martius Campus. xiii. 10, 7. *Vide* Ἄρεως πεδίον.

Massæsyli; *vide* Massæsyli.
Masatat, flumen Africæ. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.
Masati, populus Africæ. *ibid.*
Massanissa, Masinissa; *Μασσανάσσης, Μασσανάσσης, et Μασσανίσσης.* iii. 5, 1. xi. 21, 1. rex Numidarum *Massylorum* in Africa. xxxvii. 3, 1. iii. 33, 15. *et* vii. 19, 1.

cum Numidarum auxiliis adest Asdrubali, Gisconis filio ad Ilipam in Hisp. ubi Scipionem castra ponentem adgressus cum Magone repellitur. xi. 21.

in Africa socius Scipionis, cum Lælio castra Syphacis incendit. xiv. 3 *extr. et seq.* et victum acie Syphacem persequitur. xiv. 8 *seq.* copiis Romanor. adjutus, regnum paternum recipit, et Syphacis regnum suo adjicit. xv. 4, 4. 5, 13. revocatur a Scipione adversus Hannibalem, xv. 4, 3. et ad eum venit. 5, 12. Numidis suis præest in pugna Scipionis cum Hannib. xv. 9, 8. et fortiter rem gerit. 12, 2 *et* 6. 14, 7 *sq.*

comprehenditur formula Pacis Romanorum cum Pœnis. xv. 18, 5. a Romanis augetur. xxi. 9, 7. xxii. 4, 2. contendens cum Pœnis de Emporiis circa Syrtin, juvatur a Romanis. xxxii. 2.

obitus, filii et elogium Masinissæ. xxxvii. 3.

e Masinissa Polybius didicit avaritiam Hannibalis et Magonis Samnitis. ix. 25, 4.

Massæsyli *vel* Massæsyli, *Μασσαισύλιοι vel Μασαισύλιοι*, Africæ populus. In præsidiis Hispaniæ relicti Asdrubali a fratre Hannibale. iii. 33, 15.

eorum rex, Syphax. xvi. 23, 6.

Massilia, ἡ *Μασσαλία*, urbs Galliæ nobilissima, commercium exercens in remotissimas terras et insulas. xxxiv. 6, 7.

a Massilia incipiunt Alpes et pertinent usque ad mare Adriaticum. ii. 14, 6. Supra Massiliam Apenninus mons cum Alpibus coincidit. ii. 14, 8. *et* 16, 1.

prope Massiliam (*ni potius* Placentiam) sedem habent Anamares. ii. 32, 1.

quinto die P. Scipio Pisis Massiliam cum classe pervenit. iii. 41, 4. *cf.* 61, 2. Massiliense ostium Rhodani, *τὸ Μασσαλιωτικὸν στόμα.* 41, 5. Massilienses naves (*ναῦς ταχυπλεούσας Μασσαλιωτικὰς vel Μασσαλιητικὰς*) vim duces erant Cn. Scipioni ad oram Hispaniæ. 95, 6.

Massilienses, *οἱ Μασσαλιῶται*, cum sæpius alias, tum præsertim bello Hannibalico, fidelem Romanis operam præstiterunt. iii. 95, 7. per legatos Romæ queruntur de Liguribus, Antipolin et Nicæam colonias suas obsidentibus. xxxiii. 4. eis consulunt Romani, missis legatis, et domitis Liguribus. *c.* 7 *seq.*

Massyli, *Μασσυλῆς*, Africæ populus. vii. 19, 1. *Eorum rex* Massanissa. iii. 33, 15. Massyli in Pœnorum auxiliis, quæ Hannibal fratri Asdrubali reliquerat ut Hispaniæ essent præsidio. iii. 33, 15.

Mastia, *Μασσία*, Africæ (*ut videtur*) oppidum, Carthagini ab occidente, ultra quod ex fœdere navigare non debuerunt Romani. iii. 24, 2 *et* 4.

Mastiani, *Μασσιανοί*, Hispaniæ populus, ex Hispania in Africam translati ab Hannibale. iii. 33, 9.

Matho, *ὁ Μάθος*, Afer, mercenarius Pœnorum, belli Africi præcipuus dux et incentor. i. 69 *seqq.* 77. 79. ad Tunetem capit Hannibalem et cruci adfigit. 86. prælio victus ab Amilcare, capitur, et omni cruciatus genere necatur. 87 *seq.*

Matiani, *Ματιανοί*, Asiæ populus, a septemtrione Mediæ. v. 44, 9.

Matris Magnæ sacerdotes, Galli, *Γάλλοι.* xxii. 20, 5.

Matronæ; *vide* Mulieres.

Maturius venire, in uno rerum genere, gravius peccatum est, quam tardius. ix. 14, 10.

Mauritani, Oceani accolæ, *Μαυρούσιοι οἱ παρὰ τὸν ὠκεανὸν*, in Hispaniam præsidii caussa transducti ab Hannibale. iii. 33, 15.

Μαυρουσίους ex conject. edidit Valesius xxxix. 1, 9. *pro Μαύρους quod erat in cod.*

Maximorum cognomen unde obtinuerint Fabii. iii. 87, 6.

Medeon. *Vide* Medion, *et* Meteon.

Media, ἡ *Μηδία*; *mendose nonnumquam Μῆδοι in codd. nostris. Vide* v. 40, 6. Medi, *οἱ Μῆδοι.* Mediæ descriptio, præstantia regionis, et fines. v. 44. equis potissimum excellit. *ibid. et* x. 27, 1 *sq.* regia olim, Ecbatana. x. 27, 3 *sqq.*

τὰ Μηδικὰ (*id est* Medicum bellum) *dicitur* bellum Græciæ a Persis illatum. iv. 31, 5.

Mediæ satrapa, Molo. *Vide* Molo. Mediæ, victo Molone, præficitur Diogenes. v. 54, 12.

Medi, in acie Antiochi ad Raphiam. v. 79, 7. 82, 12.

Medicus, nisi caussas adfectionum corporis noverit, recte curare eas non potest. iii. 7, 5.

medicum occidit Theodotus Ætolus, Ptolemæum Philopatorem occisurus. v. 81.

medicus Stratius; *vide suo loco.*

Medimnus Atticus. vi. 39, 13. medimnus Siculus frumenti in Gallia Cisalp. constat quatuor obolis. ii. 15. 1. Romæ constat 15 drachmis. ix. 44, 3.

Mediolanum, τὰ Μεδιόλανον, urbi præcipua Insubrium ii. 34, 10. per vim capta a Cn. Scipione. 34, 13. (*Ibi erant* signa militaria aurea, in Minervæ templo suspensa. ii. 32, 6.)

Medion *vel* Medeon, (*mendose vulgo* Mydonia;) ἡ Μεδίων *vel* Μεδεών; urbs Acarnaniæ, prope Ætoliam. Gentile, οἱ Μεδιώνιοι, Medionii. xviii. 23, 5. ii. 2, 5. urbem oppugnant Ætoli, et jam de titulo manubiarum inter se litigant. ii. 2. Medoniis suppetias fert Agron, rex Illyriæ, et magna clade adficit Ætolos. ii. 3.

Mediterraneum mare; *vide* Mare Internum, *et* Mare Nostrum.

Medo, Berœensis, Persei legatus ad Licinium Cos. xxvii. 8, 5.

Megades Dymæus, bello captus ab Eleis. v. 17, 4. *Sic nempe vulgo ex uno cod. Bav. editum erat; alii plerique cod.* Δωσιάδα, Dioclem, *habent, quod ediderunt.*

Megaleas, regiorum scribarum præfectus relictus Philippo, ex Antigoni testamento. iv. 87, 8. in potestate est Apellis. 87, 9. cum Apelle et Leontio conjurat de impediendis Philippi consiliis. v. 2, 8. felici successu Philippi dolet, Aratum lapidibus incessit, et in vincula conjicitur a Philippo. v. 14, 11 *sq. et cap.* 15. dimittitur, sponsore pro multa se offerente Leontio. 16, 8. eædem Argis patraverat post discessum Antigoni. 16, 6.

seditionem excitat militum adv. Philippum. v. 25. nil sibi opis amplius in Apelle esse videns, profugit Athenas, indeque Thebas, de relicto sponsore Leontio. 26, 14. 27, 1 *sq.* Ætolos per literas hortatur, ut in bello cum Philippo pergant. 28, 4. Thebis accusatus apud magistratum a Philippo, manus sibi infert. 29, 6 *sq.*

Megalopolis, urbs Arcadiæ; (*cujus condendæ auctor Arcadibus fuerat Epaminondas.* v. *Pausan.* viii. 27. p. 654. et ix. 14. p. 739.) *Græce constanter* ἡ Μεγάλη πόλις, *semel* Μεγαλόπολις, iv. 77, 10. *si ibi vera lectio; certe* ii. 55, 1. *ubi* τῆς Μεγαλοπόλεως *editum est, vetustissimi nostri codices* τῆς Μεγάλης πόλεως *dant, ut alias.* Megalopolitani, οἱ Μεγαλοπολῖται. Megalopolitanorum ager, ἡ Μεγαλοπολίτις. ii. 51, 3. iv. 25, 4. Urbs tridui via abest ab Ægio. ii. 55, 1. Duplo minor urbe est quam Lacedæmon, licet circuitum habeat paulo majorem. ix. 21, 2.

Megalopolitanorum tyrannus, Lydiadas, tyrannidem sponte abdicat. ii. 44, 5. Megalopolitani præ ceteris periculo a Lacedæmoniis expositi sunt. 48, 1. Macedonum amici, inde a Philippo Amyntæ filio. 48, 2. *conf.* ix. 29, 7. xvii. 14, 6 *sq.* Auxilium ab Antigono, Philippi tutore, petunt adv. Cleomenem. ii. 48. 50. eis Antigonus tradit castella, a Cleomene in agro Ægyptico et Belminate adv. Achæos exstructa. 54, 3.

In Megalopolin, per exsulum Messeniorum proditionem, irrumpit Cleomenes, et sævit in cives. ii. 55. 64, 1. v. 93, 2. Megalopoli locus est, Colænus dictus, *ni potius* Φυλεύς, *id est* latibulum. ii. 55, 5. qua parte urbem jam antea clam ingressus Philippus virtute civium ejectus erat. *ibid.* Apud Megalopolitanos numquam amicum aut proditorem invenerat Cleomenem. 55, 6. Megalopolitani, qui capta urbe Messenam se receperant, generose aspernantur et repellunt invitationem Cleomenis, domum eos revocantis. 61. prædam Megalopoli a Cleomene captam mirum quantum exaggerat Phylarchus. 62.

Megalopolitani mille, Macedonum more armati, chalcaspides, in acie Antigoni adv. Cleomenem. ii. 65, 3. iv. 69, 4 *sq. adde* v. 91, 7.

Megalopolin Achæos in armis convocat Aratus, ad auxilium Messeniis ferendum adv. Ætolos. iv. 7, 10. 9, 1. eamdem tentant Ætoli cum Illyriis. 25, 4.

Megalopoli et Arcadiæ contributum olim fuerat Aliphera oppidum, quod Lydiadas tyrannus Eleis concessit. iv. 77, 10.

Megalopolitanorum dissidia de instauranda urbe componit Aratus. v. 93. eis leges scripsit Prytanis Peripateticus, missus ab Antigono. 93, 8.

eis iratus est Nabis, tyrannus Laced. xiii. 8, 4 *sqq.*

Megalopoli agitur concilium Achæorum. xxiii. 7, 2. xxiv. 12, 12.

Megalopolitani de agro contendunt cum Lacedæmoniis. xxxi. 9, 7.

eorum tyrannus, Lydiadas. *vide suo loco.*

Megalopolitanus fuit Polybius noster, et alius Polybius, xi. 15, 5. *commemoratus.*

Megara, τὰ Μέγαρα, ἡ τῶν Μεγαρέων πόλις, Achæis contribuitur ab Arato prætore. ii. 43, 5. dein, consentientibus Achæis, Bœotis se junxere Megarenses; ad extremum vero rursus a Bœotis ad Achæos transierunt; quare oppugnata eorum urbs a Bœotis est, sed frustra. xx, 6, 7 *sqq.*

Megarenses inhibent bellum inter Achæos et Bœotos erupturum. xxiii. 2, 17.

Megara præsidium imittit Diæus, prætor Achæorum. xl. 2, 3.

Megaris, *id est* ager Megaricus, ἡ Μεγαρίς. (*cod. Aug.* Μεγαρῖτις.) iv. 67, 7.

Megistus, ὁ Μίγιστος, Mysiæ fluvius, *alias Rhyndacus*. v. 77, 9.

Melambium, τὸ Μελάμβιον, locus in agro Scotussæo. xviii. 3, 6.

Melancomas, Ephesius, cujus opera Achæus cum Ptolemæo consilia communicaverat, Achæum ex arce Sardium liberare studet. viii. 17, 9. 18, 9 *sqq.* 20, 1. 21, 4.

Meleager, Antiochi Epiphanis legatus Romam. xxviii. 1, 1. 18, 1. frater Apollonii, amicus Demetrii. xxxi. 20, 2.

Melitea, Μελίτεια, (*et* Melitæa, Μελιταία) urbs Phthiotidis in Thessalia, quam oppugnaturus Philippus, scalas adplicuit justo breviores. v. 97, 5. ix. 18, 5 *sqq.*

Cives Melitæenses, Μελιταεῖς. *ibid.* Melitæensis Phoxidas. v. 63, 11.

Melitussa, Μελίτουσσα, urbs Illyriæ. xiii. 10, 3.

Memphis, ἡ Μέμφις. v. 61, 4. xxix. 8, 4. Memphi cum legatis Antiochi M. agunt ministri Ptolemæi Philopat. v. 63, 7. 66, 8.

Menalcidas, Lacedæmonius, captivus Alexandriæ, dimittitur in gratiam C. Popillii. xxx. 11, 2. domi Romanis favet. xl. 5, 6.

Mendacii duplex genus. xii. 7, 4 *sq.*

Meneus, *sive* Menneus, *aut* Mennæus, *Arabiæ* (*ut videtur*) *regulus*. v. 71, 2.

Menedemus, Alabandensis, dux partis copiarum Antiochi in Cœlesyria. v. 69, 4. 79, 6. 82, 11.

Menelaium, τὸ Μενελάϊον, locus et mons prope Lacedæmonem, *nomen habens a* Menelai templo. v. 18, 3. 18, 10. 21, 1. 22, 2 *et* 3.

Menestas, *vide* Menestratus.

Menestheus, Apollonii filius, amicus et fugæ comes Demetrii, Seleuci filii. xxxi. 21, 2.

Menestratus, Epirota, (*idem qui* Menestas; *vide* xx. 20, 5.) plebem Ætolorum ad bellum cum Romanis incitaverat. xxii. 14, 13. eum sibi ab Ætolis dedi postulat M? Acilius Consul. xx. 10, 5.

Meninx, Μάνιγξ, Lotophagorum insula. i. 39, 2. xxxiv. 3, 12. Menippus a Philippo mittitur ad defendendam Chalcidem et Euboeam. x. 42, 2.

Menithyllus vulgo invitis codicibus edebatur, pro Menyllus, *quod vide.*

Menochares, a Demetrio Sotere ad Ti. Gracchum missus ad explorandam Romanorum voluntatem. xxxii. 4, 1. ab eodem Romam mittitur. *cap.* 6.

Menœtius, Phalasarnensis ex Creta, a civibus suis occiditur. xxiii. 15, 6.

Mens una sapiens, plurium vincit manus; Euripidis dictum. i. 35, 4. viii. 5, 3.

Menuncii filiam, Pleurato desponsatam, occiso fratre ducit Genthius. xxix. 5, 8.

Menyllus, Alabandensis, Ptolemæi majoris legatus Romam. xxxi. 18. fugam Demetrii, Seleuci filii, adjuvat. 20, 8 *sqq.* 22, 8 *sqq.* Rursus Romam legatus, urbe excedere jubetur. xxxii. 1. *Vulgo* Menithyllus *edebatur, invitis MStis.*

Mercatores Romani, qui Afris commeatus advexerant, in vincula conjecti a Pœnis, liberantur. i. 83, iii. 28, 3.

mercatores Italicos spoliant et captivos abducunt Illyrii. ii. 8, 2.

Mercatus soleunis Thermi. v. 8, 5.

Mercenarii Agathoclis; *vide* Mamertini.

mercenarios Syracusios hostibus objicit Hiero. i. 9.

Mercenariorum bellum cum Pœnis in Africa, Bellum in Africa. i. 13, 3. i. 65—87. Mercenariorum periculosa turba. i. 67. quid cavendum sit eis qui mercenario milite utuntur, docuit bellum Pœnorum Africum. i. 65, 7. *conf. c.* 68. Mercenarii Pœnorum, Sardiniam præsidio tenentes, deficiunt a Pœnis. i. 79.

Mercenariorum Gallicorum perfidia in cives Phœnices, Epiri oppidi. ii. 5. et in alios. ii. 7.

mercenarios ex omnibus gentibus mixtos, in ordine continuit Hannibal. xi. 19.

Mercenariæ Pœnorum copiæ pro alienis pugnant; Romani milites pro rebus suis. vi. 52, 4 *sqq.* Mercenarii milites liberarum Civitatum minus fortiter pugnant, quam Tyrannorum mercenarii. xi. 13.

Mercurii Fanum, Ἑρμαῖον, ad oram Europæam Bospori Thracici, ubi fretum est angustissimum, ponte olim junctum a Dario. iv. 43, 2 *sqq.*

Mercurii Promontorium, Hermæum promont. ἡ Ἑρμαία ἄκρα, prope Carthag. i. 29, 2. 36, 11.

Mergana, ἡ Μεργάνη, Siciliæ oppidum. i. 8, 3. (*alii* Margantia)

Meridiei imago præfertur in pompa Antiochi Epiph. xxxi. 3, 15.

Cn. Merula, Μερόλας *vel* Μερουλᾶς, legatus cum T. Torquato ad reducendum Ptolemæum juniorem in Cypri regnum. xxxi. 18, 9. cum Ptolemæo in Cretam, inde in Africam trajicit. xxxi. 25. ab eodem Alexandriam mittitur ad Ptolemæum seniorem. 26, 3. re infecta Romam redit. 27. Romæ efficit, ut Ptolemæo seniori fœdus renuncietur. xxxi. 1, 2 *sq.*

Mesembriani, *Μεσημβριανοί*, libera civitas Thraciæ, fœdere Eumenis cum Pharnace comprehensa. xxvi. 6, 13.

Mesopotamia, *ἡ Μεσοποταμία*, a meridie Mediæ, juxta Apolloniatidem. v. 44, 6. occupat eam Molo, usque ad Dura oppidum. v. 48, 16.

Messana, *Μεσσήνη vel Μεσσήνα, ἡ τῶν Μεσσηνίων πόλις*, iii. 26, 6. urbs Siciliæ ad fretum. i. 7, 1. a Campanis, mercenariis Agathoclis, occupatur. i. 7. qui Mamertinorum nomen sibi adsciverunt. i. 8, 1. Hi adversus Syracusiorum vim, partim a Carthaginiensibus, partim a Romanis opem petierunt. i. 10, 1 *sq.* Pœnis traditur arx; sed illi mox a factione contraria rursus expelluntur. 11, 4. et Appius Claudius, Consul Romanus, in urbem recipitur. ii, 4 *et* 9 *sqq. Inde*, fugato Hierone Syracusio, et acie victis Pœnis, qui Messanam obsederant, 11, 5 *sqq. et* 12, 1 *sqq. constanter in Romanorum potestate permansit Messana.*

Messanæ L. Junius Consul in Siciliam profectus, incrementum classis accipit. i. 52, 6 *sqq.*

Messapii, *οἱ Μεσσάπιοι*, partem habitant Apuliæ. iii. 88, 4. Apuli et Messapii, (*corrupte olim Mesapyges*) socii Romanorum. ii. 24, 11.

Messena *vel* Messene, urbs Peloponnesi, *ἡ Μεσσήνη vel Μεσσήνα*. Cives *Μεσσήνιοι et Μεσσήνιοι*. (*Per e simplex fere constanter hæc nomina scribit codex Bav. et inde edit.* 1. *et* 2. *ut monui cum ad* iv. 3, 6. *tum passim alibi. Sic vero et* ii. 62, 10. *Μεσσήνη habet idem Bav. et edit.* 1. *et* 2. *ubi adnotare in scholio oblitus sum. Sed* ii. 5, 1. *in Μεσσην. cum duplici ee consentiunt omnes.*)

Messeniorum pristinæ calamitates, bello Aristomenico; et Arcadum in eosdem fides. iv. 33. Messeniis oppida nonnulla, a Spartanis ademta, restituit Philippus Amyntæ filius. ix. 28, 7. xvii. 14, 7.

Messenia regio, *ἡ Μεσσηνία*, sæpe incursata ab Illyriis. ii. 5, 1 *sq.*

Arx Messenæ; *vide* Ithomata.

Messenii exsules, Megalopoli degentes, Cleomenem clam in urbem introducunt. ii. 55, 3. Messenam se receperunt Megalopolitani, urbe eorum capta a Cleomene. 61, 4.

ad Messenen occisus est Demetrius Pharius, cum in eo esset ut urbe per subitam impressionem potiretur. iii. 19, 11.

prope Messeniæ fines est Phigalia, urbs Arcadica, socia Ætolorum, sedes prædonum Messeniam infestantium, quos protexit Dorimachus Ætolus. iv. 3, 5 *sqq.* 31, 1. 76, 6 *sq.* Chironis villam, prope urbem Messenen, spoliant prædones. iv. 4, 1. cum Dorimacho expostulant Messenii. iv. 8, 11 *sqq.* 4, 2 *sqq.* Messenia sola ex omnibus Peloponnesi regionibus bello Cleomenico ab hostili populatione immunis manserat. iv. 5, 5. eamdem incursat Scopas cum multitudine Ætolorum. 6.

Messenii opem ab Achæis petunt adv. Ætolos. iv. 7, 2. 9, 2. intercedentibus Achæis, in societatem recipiuntur ab Epirotis et Philippo. 16, 1. parum digne respondent studio Achæorum. iv. 31, 1 *sq.*

Duorum maximorum Peloponnesi populorum vicini, nimio pacis studio, numquam neque cum Lacedæmoniis inimicitias satis generoso animo exercuerunt, nec amicitiam cum Arcadibus recte coluerunt; unde multæ eorum calamitates. iv. 32. Messeniis Epaminondas auctor fuit sinceræ amicitiæ perpetuo cum Arcadibus colendæ; pariter eosdem admonet Polybius. iv. 32, 10. 33, 11 *sq.*

Messenii classem jungere Philippo jubentur ad Cephalleniam, v. 3, 3. iique morem gerunt. 4, 4 *sq.* Philippum invitant in Messeniam et in Laconicam; sed is morem non gerit, auxilia vero Achæorum eis mittit. 5. Tegeam cum Achæis invitati ad expeditionem Laconicam, sero veniunt; per Argivorum fines Laconicam petunt, sed ad Glympes castris exuuntur a Lycurgo. v. 20, 3 *et* 5. rursus per Argos domum redeunt. 20, 10. Messeniorum castellum, Calamas, proditione capit Lycurgus, ceterum frustra invasionem Messeniæ tentat, cum jungere se non posset Pyrrhiæ, Eleorum prætori. 92.

Apud Messenios democratia obtinuit; et bona clarissimorum virorum, in exilium pulsorum, civibus divisa sunt. vii. 10, 1.

de Messeniorum arce, Ithomata, cum Arato et Demetrio Phario deliberat Philippus. vii. 11. in eosdem sævit idem. viii. 10, 1 *sqq. coll.* vii. 12. violata fide. ix. 30, 2. nec tamen insigni damno adficere illos potuit, licet agrum eorum populatus. viii. 14, 1. *conf.* iii. 19, 11.

Messenii coram senatu Romano litem Achæis movent de Asine et Pylo oppidis. xviii. 25, 7.

cum Messeniis inique egerunt Achæi, prætore Philopœmene. xxiii. 10, 5 *sq.* Messenios a societate Achæorum abstrahere conatur Dinocrates, favente T. Quintio. xxiv. 5. adversus eos frustra

opem a Romanis petunt Achæi. xxiv. 10, 12 *sqq. cf. ve.* 9.

Messenæ cædem Philopœmenis ulciscitur Lycortas, et Messenii rursus tradunt se Achæis. xxiv. 12. xxvi. 2, 12 *sq.* in Fœdus Achaicum ruraus recipiuntur, avulsis tamen nonnullis civitatibus. xxv. 1, 1 *sq.* 3, 3.

Messenii domi manent initio belli Achaici. xl. 3, 3.

Metagonia, τὰ Μεταγώνια, Africæ tractus, in quem Hannibal varios Hispaniæ populos transduci curavit. iii. 33, 12.

Incolæ ejus tractus, οἱ Μεταγωνίται. 33, 13.

Metapa, ἡ Μέταπα, urbs Ætoliæ ad Trichonium lacum, 60 stadiis a Thermo. v. 7, 8. evertitur a Philippo. v. 13, 8.

Metapontus, τὸ Μεταπόντιον; inde præsidium submittitur Romanis in arcem Tarentinam. viii. 36, 1. *Cives*, Metapontii, οἱ Μεταπόντιοι. x. 1, 4.

Metellus; *vide* Cæcilius.

Meteon *s.* Medeon, Μέτιον, urbs Labeatidis in Illyria. xxix. 2, 5. *Conf.* ii. 2, 5.

Methydrium, Μεθύδριον, oppidum agri Megalopolitani. iv. 10, 10. 11, 3. 13, 1.

Methymnæi, Μηθυμναῖοι, *cives Methymnæ, urbis Lesbi insulæ.* xxxiii. 11, 8.

Metrodorus, Philippi dux, cujus dolo Thasam cepit rex. xv. 24, 2 *sq. Conf. Fragm. hist.* 32.

Metrodorus, Persei legatus ad Rhodios. xxix. 3, 7. 5, 1.

Metropolis, Μητρόπολις, urbs Acarnaniæ, ditionis Ætolorum, ad Acheloum, haud procul Conope. Ætoli cum in arcem se recepissent, urbem cremat Philippus. iv. 64, 4.

Micipsa, Masanissæ filius, adoptat fratrem quadriennem Stembalem. xxxvii. 3, 5.

Miccus, Dymæus, proprætor Achæorum. iv. 59, 2.

Micion, Micyon, *s.* Micon, cum Euryclida consiliis suis regit Athenienses, et turpiter blanditur regibus. v. 106, 7.

Miletus, Μίλητος, Ioniæ urbs, condita a Neleo. xvi. 12, 2.

Milesiorum (Μιλησίων) colonia ex parte est Issus. *ibid.* Milesiorum ager, ἡ Μιλησία; in eo est Neptuni templum ad Sinum Bargylieticum. xvi. 12, 1.

Milesii, post prælium ad Laden Philippo coronam offerunt. xvi. 15, 6. Milesiis sacer ager restituitur a Romanis. xxii. 27, 5. Mileto legati missi Alexandriam. xxviii. 16, 5.

Milites. *Vide* Legio.

Militum Romanorum conscriptio. vi. 19 *sq.* eorum cupiditas punita in Ἀσίᾳ urbis incendio. xi. 24, 11. eorum incuria circa artis opera post oppugnationem Corinthi. xl. 7.

Militia Romana. vi. 19—42.

Milium. milii magna copia in Gallia Cisalp. ii. 15, 2.

Milliaria signa, per octona stadia posita. iii. 39, 8.

Milo, dux copiarum Persei. xxix. 6, 6.

Miltiades, Demetrii *Soteris* legatus Romam adv. Ariarathem. xxxii. 20, 3 *sqq.*

Milyas, ἡ Μιλυάς, Asiæ minoris regio, *inter* Pisidiam *et* Lyciam. Eam invadit Garsyeris, dux Achæi; in eadem est urbs Cretopolis. v. 72, 5.

Milyadem Eumeni dant Romani. xxii. 27, 10.

Mincius amnis, Μίγνιος, e lacu Benaco effluens, in Gallia Cisalpina. xxxiv. 10, 19.

Minervæ templum, apud Insubres *Mediolani*, in quo suspensa aurea signa militaria, quæ loco movere nefas. ii. 32, 6.

Minervæ templum in agro Megalopolitano. *Vide* Athenæum.

Minervæ Chalcioecæ fanum (ὁ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Χαλκιοίκου νεώς, τέμενος, ἱερὸν) Lacedæmone, securitatem præstans omnibus ad illud confugientibus, etiamsi capitis fuisset aliquis condemnatus. iv. 35, 3. ad illud convenire in armis jubetur juventus omnis Lacedæmoniorum. iv. 22, 8. ad idem templum, in solenni pompa ad aram Deæ trucidantur ephori omnes. iv. 35, 2 *sq.*

Minervæ solenne ludicrum celebravit Attalus. iv. 49, 3.

Minervæ statua ænea in arce Aliphera. iv. 78, 3.

Minervæ Itoniæ templum (τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰτωνίας) in Bœotia; xxvi. 5, 2. spoliatum ab Ætolis. iv. 25, 2. in eo publicum edictum suspendit Perseus, quo exsules in patriam revocat. xxvi. 5, 2.

Minervæ templum in summa arce Agrigenti. ix. 27, 7.

in Minervæ templo Rhodi, in honorem populi Romani dedicatur colossus 30 cubitorum. xxxi. 16, 4.

Minervæ Promontorium Campaniæ, τὸ Ἀθήναιον. xxxiv. 11, 5.

M. Minucius, Magister equitum Q. Fabii Dictatoris. iii. 87, 9. obtrectat cunctatori Fabio. 89, 6. frustra ab eodem admonetur. 94, 9 *sq.* ad Geruniam superior velitatione, prægressum captis Hannibalis castris, lætitia et spe exsultat. 101 *seq.* et laudibus tollitur Romæ. 103.

dignitate et potestate par Fabio constituitur, et cum eo dividit legiones. iii. 103, 3 *sqq.* Minucii legionibus, per ducis temeritatem in summum periculum adductis, suppetias venit Fabius. 104 *seq.* Fabio reconciliatur Minucius, et legiones suas rursus cum eo conjungit. 105, 8 *sqq.*

Q. Minucius Thermus, a Cn. Manlio procos. in Syriam mittitur ad accipiendam ab Antiocho fidem. xxii. 26, 28.

Miraculosæ res; in eis narrandis modum utique tenere debet scriptor. xvi. 12, 5 *sqq.* *Conf.* Portentum.

Miades, legatus Pœnorum Romam initio tertii belli Punici. xxxvi. 1, 8.

Misenum promontorium Campaniæ, τὸ Μισηνόν. xxxiv. 11, 5.

Mithridates, rex Cappadociæ ad Pontum, genus repetens ab uno e septem Persis qui Magum occiderant. v. 43, 1 *sq.* ejus filia Laodice nubit Antiocho Magno. *ibid.* alia filia, pariter Laodice nomine, nupta erat Achæo. v. 71, 4. viii. 22, 1.

Mithridates bellum infert Sinopensibus. iv. 56. dona mittit Rhodiis, terræ motu adflictis. v. 90, 1.

Mithridates; sororis filius Antiochi Magni. viii. 25, 3. *nescio an filius superioris. Sic fuerit simul sororis filius, simul uxoris frater Antiochi. Confer* Laodice.

Mithridates, *Pharnacis filius, (ut nobis quidem visum erat,) Ponti regis;* comprehensus pace inter Eumenem et Pharnacem conclusa. xxvi. 6, 3. ex fœdere auxilia mittit Attalo adv. Prusiam. xxxiii. 10, 1.

Mithridates, Armeniæ *minoris* præfectus. xxvi. 6, 11.

Mitylenæi, Μιτυληναῖοι; eis curæ est ut pax concilietur Ætolos inter et Philippum. xi. 5, 1.

Mnasiades, Argivus, plurimarum palmarum athleta, pater Polycratis. v. 64, 6.

Mnasias, Argivus, immerito in proditorum numerum relatus a Demosthene. xvii. 14, 3.

Mnasilochus, Acarnan; quem ab Antiocho sibi tradi postulant Romani. xxi. 14, 7. xxii. 26, 11.

Mnasippus, Coronæus Bœotus, Romanis imperatoribus gratulatur victoriam de Perseo. xxx. 10, 3.

Mnesis, tibicina Alexandrina. xiv. 11, 3.

Moagetes, Cibyræ tyrannus, in Phrygia magna, ad deditionem compellitur a Cn. Manlio. xxii. 17. eidem subjecta erant oppida Syllium et Temenopolis. *ibid. vs.* 11.

Mochyrinum *vel* Mochyrinus, Μοχύρινος *sive* Μοχύριον, *pro* oppidi nomine Cyrenaicæ *habuit Casaubonus; nos cum Reiskio* Μοχυρῖνος viri nomen *esse suspicati sumus.* xxxi. 26, 13.

Mociesus, Μάσιεσος, urbs Cappadociæ. *Cives* Μασιεσεῖς. xxv. 4, 9.

Moderatio animi res præclara. viii. 14, 6.

Modius; *vide* Medimnus.

Mœnia; *vide* Muri.

Mœragenes, corporis custos Ptolemæi Epiphanis, Agathoclis jussu flagris cædendus, miro modo nudus evasit. xv. 27 *seq.*

Molo, Mediæ satrapa, potentissimus sub Antiocho Magno. v. 40, 7. 43, 8. cum fratre Alexandro, Persidis satrapa, defectionem molitur a juvene Antiocho. 41, 1. 43, 5 *sq.* de illa defectione quid faciendum deliberat Antiochus cum Epigene et Hermea. 41 *seq.*

adv. Molonem mittuntur cum exercitu Xeno et Theodotus Hemiolius; v. 42, 5. quos terret Molo, et Apolloniatide potitur. 43, 8. Tigrim trajicere non potest: contra eum mittitur Xenœtas; 45 *seq.* quem simulata fuga decipit, et misera adficit clade. 47 *seq.* mox, trajecto Tigri, Selencia et Susis captis, Mesopotamia, Babylonia et regione ad Erythræum mare potitur. 48, 10 *sqq.*

pugna cum Antiocho victus Molo, sibi ipse manus infert; cadaver ejus cruci adfigitur. v. 53 *seq.* ejus mater et liberi a Neolao fratre occiduntur. 54, 5.

Molossi, Μολοσσοί, Μολοσσοί, populus Epiri, pontem Aoi fluvii intercipiunt ad retardandum iter Persei adv. Aulum Hostilium Cos. in Epiro. xxvii. 14, 3. ad Persei partes traducuntur ab Antinoo, Theodoto et Cephalo. xxx. 7, 2. urbes eorum evertuntur a L. Æmilio. xxx. 15, 5 *sq.*

Molpagoras, demagogus Cianorum, monarchicam usurpat potestatem. xv. 21, 1 *sq.*

Molycria, Μολυκρία. v. 94, 7.

Monarchia, a volentibus concessa, et consilio magis quam vi et metu administrata, Regnum est; quæ contra, Tyrannis. vi. 3, 9 *sq.* 4, 2. *et* 4, 7 *sq.* ex Monarchia, accedente justi honestique notione, oritur Regnum. vi. 5 *extr.* *et* 6 *seq.*

Monarchia, sua natura æquabilitatem juris odit, et quamplurimos sibi subjectos vult habere. xxii. 5, 8.

Monarcharum securitas, in peregrino milite posita. xi. 13, 8.

Monoxyla, μονόξυλα, lintres. iii. 42, 3.

Montani Hispani, ἀρεῖται Ἴβηρες; mendose (*ut videtur*) *scriptura, pro* Oretani.

Mora. Nullum mortalibus tempus lon-

gius atque molestius, quam ubi mora nobis nectitur. iii. 112, 5.

Mora, *μόρα*, Lacedæmoniorum, 900 viris constabat, auctore Polybio. *Fragm. hist.* 25.

Morbus, castrensis; *vide* Limopsorus. *Conf.* Medicus.

morborum caussæ externæ præviduntur et curantur facile, internæ difficilius. xi. 25, 2.

Morcus, Genthii legatus ad Rhodios. xxix. 2, 9. 5, 1.

Mores et leges continent respublicas. vi. 47, 1 *sqq.*

morum diversitas, pro vario cœli influxu. iv. 21, 2.

Mortem sibi consciscere, nullius conscium culpæ, pusilli animi est. xxx. 7, 8. sed, deplorata omni spe salutis, tamen vitæ studio teneri, turpe 8, 3. *Conf. Fragm. gramm.* 75.

Mortem contemnere docet vis doctrinæ et rationis. *Fragm. gramm.* 11.

Mortuorum laudatio apud Romanos pro Rostris. vi. 53 *seq.* mortuorum imagines. vi. 53, 4 *sqq.*

Morsias, *rex Paphlagoniæ.* xxvi. 6, 9.

Motieni, *Μοτιηνοί*, oppidum Hispaniæ, Romanorum colonia. *Fragm. hist.* 33.

Motus varii equitum et exercitationes, a Philopœmene equitum præfecto Achæorum institutæ. x. 21.

motus solertes Scipionis in pugna ad Ilipam adv. Asdrubalem, Gisconis fil. xi. 23.

Mulelacha, Africæ oppidum in promontorio ad mare Atlanticum, *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.

Mulieres civitatum Africæ Pœnis subjectarum, mundum suum conferunt in stipendium militum adversus Pœnos. i. 72, 5 *sq.*

mulieribus Alexandrinis dira quæque imprecatur Œnanthe, et illæ vicissim huic. xv. 29, 10 *sqq.*

mulieres Apameuses uxorem Hermeæ lapidibus obruunt. v. 56, 15.

mulieres Hispanæ captivæ, liberaliter habitæ a Scipione. x. 18, 7 *sqq.*

mulieribus Romanis vinum bibere non licet. vi. 2, 3 *sqq.* mulieres Romæ in publico terrore per templa discurrunt, eorumque pavimenta passis crinibus verrunt. ix. 6, 3 *sq.*

mulieris formam habuit machina, qua Nabis usus est ad torquendos divites cives. xiii. 7. mulieres spoliare Charops Epirota consuevit matris opera. xxxi. 21, 18 *sq.*

muliebris sexus natura garrulus. xxxii. 12, 10.

L. Mummius, *Μόμμιος, Achæos debellat* pugna ad Isthmum. iii. 32, 3. non patitur deleri Philopœmenis honores. xl. 8, 3. integrum et humanum se præstitit ergo Achæos. xl. 11.

Mundi quatuor plagæ. iii. 36, 6 *sq.*

Munerum captatio grassatur inter Græcos. xviii. 17, 7.

Munitionum anceps usus. *Fragm. gramm.* 9.

qua parte munitissimæ sunt urbes, ea facillime nonnumquam capiuntur, negligentia oppidanorum. vii. 15, 2 *sq.*

Murgantia, Siciliæ oppidum, *apud Polybium vulgo ἡ Μεργάνη.* i. 8, 3.

Murorum urbis mensura capienda, priusquam scalas adplicare adgrediaris. v. 98. ea mensura quomodo capiatur. ix. 19.

muros urbis obsessæ, cuniculis subfossos, sublicis suffulciebant oppugnatores, deinde incensis sublicis subruebant. v. 4, 6 *sqq.* 100, 4. xvi. 11, 5.

Musæus, Antiochi caduceator ad Scipiones missus. xxi. 13, 1. ab eodem legatus ad Cn. Manlium procos. Ephesi hibernantem. xxii. 24, 3 *et* 8 *et* 11 *sq.*

Museum. *Μουσεῖον*, locus circa Olympum in Macedonia. xxxvii. 1.

Museum Tarenti, ubi convivium de die celebrat Livius, urbis præfectus. viii. 27, 11. 29, 1.

Musicæ studium et exercitium consuetum Arcadibus, necessarium ad molliendum ingenium et mores. iv. 20 *seq.*

Mutina, *ἡ Μουτίνη*, Romanorum colonia; obsidetur a Boiis et Insubribus, et in ea triumviri agris dividendis. iii. 40, 8 *sq. Conf. Fragm. histor.* 33.

Mycenæ, *Μυκῆναι.* xvi. 16, 4.

Mydionia et Mydionii, mendosa olim scriptura, pro Medion *vel* Medeon, *et* Medionii. ii. 2—4. *Vide* Medion.

Mygdonia, *ἡ Μυγδονία, regio Mesopotamiæ*, Antiochia Mygdoniæ, *alias* Nisibis, v. 51, 1.

Myiscus, unus e ducibus copiarum Antiochi M. ad Raphiam. v. 82, 13.

Mylæus campus, *τὸ Μυλαῖον πεδίον*, in Sicilia, per quem decurrit Longanus amnis. i. 10, 7. *Ab eo non differt* Mylaites ager, *ἡ Μυλαΐτις vel Μυλαΐτις χώρα.* i. 23, 2.

Mylasa *vel* Mylassa, urbs Cariæ, *ἡ Μυλασέων vel Μυλασσέων πόλις.* Mylasenses Philippo commeatum suppeditant; urbi frustra insidias struit Philippus. xvi. 24, 6 *sq.*

post bellum Antiochicum, immunes a tributo Mylasenses pronunciantur a Romanis. xxii. 27, 4. urbes Euromensium cum occupassent, acie vincuntur a Rhodiis. xxx. 5, 11 *et* 15.

Myndus, urbs Cariæ, ἡ Μυνδίων πόλις, ad sinum Bargylieticum. xvi. 12, 1. Myndiorum ager, ἡ Μυνδία. xvi. 15, 4.
Myrcal, Pœnus, *subscripsit* formulæ fœderis Hannibalis cum Philippo. vii. 9, 1.
Myrina, ἡ Μύρινα, urbs Æolidis, e qua præsidium suum deducere jubetur Philippus. xviii. 27, 4. *Distinguenda a Myrina Lemni.*
Myrrichus, Bœotus, cujus pecus abigitur ab Achæis. xxiii. 2, 15.
Myrtis, Argivus, immerito proditor vocatus a Demosthene. xvii. 14, 3.
Myrtium, prostibulum Alexandriæ. xiv. 10, 3 *sq.*
Myrto, et ejus filius Nicanor, socii Charopis. xxxii. 21, 9 *sq.* 22, 3.
Mysia, ἡ Μυσία. Mysi, οἱ Μυσοί. Ex Æolide, trajecto Lyco amne, ad Mysorum habitationes pervenit Attalus; ἐπὶ τὰς τῶν Μυσῶν καταυλας. v. 77, 7.
Mysiæ pars, quam in Asia possidebant Byzantii, adimitur his a Prusia. iv. 50, 4. sed eis restituitur pace facta. 52, 9. Mysi a Romanis Eumeni dati, quos ipse sibi subjecerat. xxii. 27, 10.
Mysi, in exercitu Achæi. v. 76, 7. in pompa Antiochi Epiphanis. xxxi. 3, 3.
Myttistratum, τὸ Μυττίστρατον, Siciliæ oppidum munitum, captum a Romanis. i. 24, 11.
Myttonus, homo Afer, cujus opera res in Sicilia administravit Hannibal. ix. 22, 4.
Myus, Μυοῦς, *Ioniæ* oppidum, Magnetibus a Philippo donatum. xvi. 24, 9.

N.

Nabis, in Lacedæmoniorum regno succedit Machanidæ, perditissimus sævissimusque tyrannus. xiii. 6. xvi. 13. ad extorquendam civibus pecuniam, machina utitur forma muliebri, Apegæ uxoris similitudine. xiii. 7. ejus latrocinia, et initium belli cum Achæis. 8.
cum Messeniis, sociis, perfide egit. xvi. 13, 3. *conf.* c. 16 *sq.* Argis per uxorem latrocinia et sævitiam exercet. xvii. 17. *De eodem* Nabide *adde* xxi. 9, 10. *et Fragm hist.* 34.
ejus filius Armenas, Romæ obses moritur. xx. 13, 4. *Conf.* c. 12, 2.
Nadagara, *mendose apud Livium scriptura, pro* Naragara, *quod vide.*
Namnetes *vel* Nannetes, Ναμνῆτες *s.* Ναμνῆται, Galliæ populus. xxxiv. 10, 6.
Naragara, τὰ Ναράγαρα, Africæ oppidum, ubi castra habuit Scipio, haud procul Zama. xv. 5, 14. *Mendose vulgo* Μάγαρα *legebatur.*
Narava, Numida, bello Africo ad Amilcarem et Pœnos transit. i. 78. filiam suam ei despondet Amilcar. *ibid.* fidelem Amilcari et Pœnis operam præstat. *ib. et* 82, 13. 84, 4. 86, 1.
Narbo, ὁ Νάρβων, fluvius Galliæ, ab occasu Rhodani in mare exiens Sardoum. iii. 37, 8 *sq.* 38, 2. xxxiv. 10, 1.
Narbo, Νάρβη, *gen.* Νάρβωνος, nobilis urbs Galliæ, cujus cives cum remotissimis gentibus commercium exercent. xxxiv. 6, 8 *sqq.*
Nasica. *Vide* P. Cornelius.
Nasus, Νῶσος, (*ni Νᾶσος dorica dialecto scripsit Polybius, quemadmodum Livius legit;*) oppidum Acarnaniæ, ademtum Acarnanibus ab Ætolis. ix. 39, 2. *ubi Casaub. in versione* Naxum *posuit ex mendosa apud Livium scriptura.*
Natura animi humani non minus, quam corporis, e rebus contrariis interdum composita est. iv. 8, 7.
Naturæ memorabilia adnotare etiam debet historicus. iv. 40, 1 *sq.*
Navarchia, *i. e.* classis præfectis, pro legatis uti amant Rhodii. xxx. 5, 5. xvii. 1, 4.
Naucratis, ἡ Ναύκρατις, urbs Ægypti. xxiii. 16, 6. xxviii. 17, 10.
Naufragium infandum classis Romanæ ad Camarinam, ex pertinaci audacia consulum M. Æmilii et Servii Fulvii. i. 37. aliud Cn. Servilii et C. Semproni Coss. inter Siciliam et Romam. i. 39. L. Junius Cos. inter Pachynum et Lilybæum totam classem naufragio perdidit, ut ne tabula quidem superesset. i. 54. eamdem tempestatem Punici gubernatores sua peritia et providentia effugiunt. *ibid.* vv. 6 *sq.* *Conf.* Tempestas.
Navis. *Vide* Acatium; Classis; Deceris; Ἐξαδικώρης, Enneris; Hepteris; Hexeris; Hippagines; Lembus; Linter; Monoxylon; Parones; Octeris; Pistris; Quadriremis; Quinqueremis; Ratis; Triemiolia; Triremis; *et similia.*
Actuaria navis quinquaginta remorum, πεντηκόντορος. i. 20, 14. 73, 2. πεντηκοντόκωπος πλοῖον. xxv. 7, 1. cujus pretium æstimatur talenti. *ibid.* vv. 2. actuaria navis triginta remis acta, τριακοντάκωπος. xxii. 26, 3.
Decemalia, decem navium classis. xxiii. 7, 4. xxv. 7, 1.
naves longæ tectæ, νῆες μακραὶ κατάφρακτοι. i. 25, 7. navis rostrata, ἐπίπλους νοῦς. i. 27, 5. oneraria, φορτηγός. i. 82, 6. navis prætoria, ναυαρχίς, xvi. 3, 3.

speculatoria navis, *ex Casauboni interpretatione, πᾶς ταχυπλοΐαν.* iii. 95, 6.

Naves bellicæ a Romanis primum fabricâri cœptæ bello primo Punico, cum nullam antea neque tectam navem habuissent, neque longam omnino, (*id est*, ad bellum instructam,) et ne lembum quidem. i. 20. navis una Pœnorum, quæ litori impacta in potestatem venerat Romanorum, pro exemplo his fuit ad naves bellicas ædificandas. i. 20, 15. navis quæque in classe M. Reguli capiebat 300 remiges, et 120 milites. i. 26, 7. naves Romanorum ad motum minus habiles, quam Pœnorum. i. 22, 3. 51, 6.

naves per Isthmum transductæ, ad Corinthum; iv. 19, 7 *sqq.* v. 101, 4. Tarenti. viii. 36.

Naupactus, *Ναύπακτος, ἡ τῶν Ναυπακτίων πόλις*, urbs Ætoliæ cum portu, ex adverso Panormi, portus Peloponnesi. v. 102, 9. eo cum 40 lembis venit Scerdilædus, cum Ætolis se jungens. iv. 16, 9.

Naupacti agrum, *τὴν Ναυπακτίαν*, populantur Achæi. v. 95, 11. Naupacti congregati Ætoli, de pace agunt cum Philippo et Achæorum legatis. v. 103 *seq.*

Naupactia Cœla, *τὰ Κοῖλα τῆς Ναυπακτίας.* v. 103, 4.

inter Naupactum et Callipolin est mons Corax xx. 11, 11. *De* Naupacto *adde* xx. 10, 5. xxiv. 5, 16. xxxviii. 5, 9.

Naupactius, *Ναυπάκτιος*, Cleonicus. v. 95, 12. Agelaus. v. 103, 9.

Nautica militia apud Romanos legitur ex eis qui infra 4000 æris censi sunt. vi. 19, 2.

Naxus. Sic ex mendosa apud Livium lectione scripserat Casaub. in Polybii versione, ix. 39, 2. *pro* Nasus, *quod vide. Confer Gronov. ad Liv. XXVI.* 25.

Neapolis, *ἡ Νεαπολιτῶν πόλις*, ex celeberrimis et pulcerrimis urbibus in ora Campaniæ. iii. 91, 4. in eam impune exsulatum abire licet civibus Romanis, criminis capitalis reis. vi. 14, 8.

Neapolitani naves præbuerunt Romanis, initio primi belli Punici. i. 20, 4.

Νέα πόλις, et παλαιὰ πόλις; partes Panormi urbis. i. 38, 9.

(*Nova Carthago, est Καινὴ πόλις.* ii. 31, 1. iii. 39, 6. *nisi* ii. 31, 1. *pro simplici Καρχηδόνα, Νέαν Καρχηδόνα scripsit Polybius*)

Neleus, Mileti conditor; cujus filius ab Iassensibus advocatur ad coloniam Iassum deducendam. xvi. 12, 2.

Nemea, Nemeorum solennia, *ἡ τῶν Νεμέων πανήγυρις, ἡ τῶν Νεμέων ἀγών*, Argis celebrata. Ad ea se confert Antigonus *Doson*. ii. 70, 4. Philippus. v. 101, 5. rursus. x. 26, 1. Q. Cæcilius, legatus Romanorum. xxiii. 10, 1 *sq.*

Neo; *vide* Neon.

Neocretes, *Νεοκρῆτες*. v. 3, 1. 65, 7. 79, 10.

Neolaidas, Ptolemæi senioris legatus Romam. xxxiii. 5, 4.

Neolaus, Molonis frater, lævo cornu Molonis præest in pugna cum Antiocho. v. 53, 11. victus, in Persidem abit, matrem et Molonis liberos obtruncat, tum ipse se jugulat. 54, 5.

Neon, *vel* Neo, Philiadis filius, Messenius, immerito proditor vocatus a Demosthene. xvii. 14, 3.

Neon *s.* Neo, Asconda filius, Brachyllæ pater, Bœotus, præfectus equitum, Antigoni *Doson* pepercit, cum is æstu maris in ipsius potestatem venisset. xx. 5, 5 *sqq.*

Neon *alius*, ex eadem familia, (xx. 5, 14.) *forte nepos superioris*, prætor decedens, per legatum Chalcidem ad legatos Romanos missum, commune Bœotorum fidei Romanorum tradit; mox domo ejectus, ad Perseum confugit, cui magis quam Romanis favebat. xxvii. 1 *seq.*

Neptunus; coram eo ictum fœdus Philippi cum Hannibale. vii. 9, 2. Neptuni opem militibus suis ad Novam Carthaginem promittit Scipio. x. 11, 7. 14, 12. Neptuni fanum Mantineæ, xi. 11, 4 *et 6.* diripitur a Polycrito. ix. 34, 10. Neptuni fanum Milesiorum, ad sinum Iassensem. xvi. 12, 1.

Nercobrica, *Νερκόβριγα*, urbs Hispaniæ. xxxv. 2, 2.

Nereis, Pyrrhi filia, mater Hieronymi, regis Syracusarum. vii. 4, 5.

Nertobrica, Νερτόβριγα. Sic fortasse Polybius scripsit xxxv. 2, 2. *pro vulgato Νερκόβριγα.*

Nervi præparati. iv. 56, 3.

Nestor Cripius. xxvii. 4, 4.

Nicæa, *Νίκαια*, urbs *Locridis* ad sinum Maliacum, *haud procul Thermopylis*; ibi adpellit Attalus, cum Ætolis communicaturus. x. 42, 4. prope eam Philippus colloquitur cum T. Quintio. xvii. 1, 5. 7, 7.

Nicæa *Νίκαια*, Massiliensium colonia in Liguria, obsessa a Liguribus. xxxiii. 4, 2.

Nicagoras, Messenius, hospes olim et

amicus Archidami, Spartæ regis, a Cleomene perfide occisi, Alexandriam venit, equos venum advehens; ubi ejus opera Cleomeni insidiatur Sosibius. v. 37 *seq.*

Nicagoras Rhodius, Romam legatus. xxviii. 2, 1. *Adde* xxviii. 14, 5. *ubi perperam vulgo* Νικαγόρας Νικάνδρου, *pro* Νικαγόρας, Νίκανδρος, *inde ab Ursino editum erat.*

Nicander, Ætolus, ad Antiochum missus, propensum regis in Ætolos animum renunciat. xx. 10, 16. in reditu cum in manus Philippi incidisset, salvus ab eo dimittitur. 11, 1 *sqq.*

prætor Ætolorum, Amphilochiam et Aperantiam recepit, Dolopiamque Ætolis adjunxit. xxii. 8, 3 *sqq.* mox oppugnatæ a Romanis Ambraciæ opem ferre conatur, sed parum proficit. xxii. 10, 7 *sqq.*

Romam legatus cum Phœnea. xxii. 13, 15. Post bellum Antiochicum legationem cum Pantaleonte obit ad Romam. xxviii. 4, 11. *nescio an eadem legatio, de qua modo dictum.*

bello Persico favens Perseo, Romanis suspectus, Romam evocatur, ibique vitam finit. xx. 11, 9 *sq.* xxvii. 13, 14. xxviii. 4, 6. 6, 7.

Nicander Rhodius, Romam legatus. xxviii. 2, 1. 14, 5.

Nicanor, occidit Seleucum, Callinici filium, Antiochi M. fratrem, expeditionem in Asiam cis Taurum suscipientem. iv. 48, 8. occiditur ab Achæo. 48, 9.

Nicanor, dux copiarum Philippi, Atticam populatur; ei legati Romani, Athenis versantes, minacia mandata dant ad Philippum. xvi. 27, 1 *sqq.*

Nicanor, Elephantus cognomine, (*nescio an idem cum superiore*) præest sinistro cornu in acie Philippi ad Cynoscephalas. xviii. 7, 2.

Nicanor, amicus et comes Demetrii Syri, Romæ obsidis. xxxi. 22, 4.

Nicanor, Epirota, Myrtonis filius, amicus Romanorum, socius et scelerum fautor Charopis. xxxii. 21, 9 *sq.* 22, 3.

Nicanor perperam scriptum in vers. Casaub. xxviii. 2, 1. *pro* Nicagoras.

Nicarchus, dux copiarum Antiochi in Cœlesyria cum Theodoto (*Hemiolio, puto. Conf.* v. 79, 5.) v. 68, 9 *sqq.* cum eodem præest oppugnationi urbis Rabbatamana. v. 71, 6 *sqq.* phalangi præest cum eodem Theodoto Hemiolio, in pugna ad Raphiam. 79, 5. hortatur exercitum. 83, 3. acies ejus inclinatur. 85, 10.

Nicasippus, Eleus, captus a Lyco, prætore Achæorum. v. 94, 6.

Nicephorium, τὸ Νικηφόριον, prope Pergamum, vastatur a Philippo, et lucus exscinditur. xvi. 1, 6. xvii. 2, 2. plantas et hortulanos se missurum ait Philippus, ad illud restituendum. xvii. 6, 4.

idem Nicephorium et templa ad Pergamum vastat Prusias. xxxii. 25, 3.

Nicias, dux *olim* Atheniensium ad Syracusas, lunæ defectu turbatus, occasionem rei bene gerendæ omittit. ix. 19, 1 *sqq.*

Nicias, familiaris et cognatus Menmei, *duæ Ptolemæi*, succursurus urbi Abilis, vincitur ab Antiocho Magno. v. 71, 2.

Nicias, Epirotes, legatus in Macedon. ad gratulandam Romanis victoriam de Perseo. xxx. 10, 4.

Nicippus, ephorus Messeniorum. iv. 31, 2.

Nico et Philemenus, Tarentini, Hannibali Tarentum produnt. viii. 26 *sqq.*

Nico, cognatus Agathoclis, Alexandriæ ad supplicium rapitur. xv. 33, 7.

Nicocles, Sicyoniorum tyrannus, ab Arato eversus. x. 25, 3.

Nicodemus, Eleus, legatus a Philopœmene Romam missus. xxiii. 1, 4. legationem renunciat. 7, 5 *sqq.*

Nicolaus, genere Ætolus, v. 68, 5. dux Ptolemæi, Theodotum Ætolum Ptolemaide obsessam tenet; sed adveniente Antiocho discedit. v. 61, 8 *sq.* subsidia mittit urbi Dora, ab Antiocho obsessæ. 66, 1.

ei summa rerum in Cœlesyria committitur a Ptolemæo. 68, 2. angustias ad Platanum et ad Porphyreonem occupat. 68, 6 *sqq.* sed ex eis expulsus, fugam effusam capessit. 69.

videtur inde ad Antiochum M. defecisse; certe in ducibus Antiochi, in Hyrcaniam cum exercitu proficiscentis, *commemoratur* Nicolaus Ætolus. x. 29, 6. *Conf.* v. 70, 10.

Nicomachus, Acarnan, exsul Thuriensis, Ambraciæ habitans, Ætolorum legatus Romam. xvii. 10, 9.

Nicomachus, Rhodius, amicus Achæi, liberare Achæum ex arce Sardium studet. viii. 17, 9. 18, 9 *sqq.* 19, 4 *sqq.* ejus opem Achæus cum Ptolemæo consilia communicaverat. viii. 17, 10.

Nicomedes, Cous, dux Antiochi. x. 28, 6.

Nicomedes, Prusiæ *frater et* legatus Romam. xxxii. 26, 4.

Nicophanes, Megalopolitanus, ab Arato mittitur ad Antigonum, Philippi tutorem, de jungenda societate. ii. 48 *sqq.*

Nicostratus, Trichoniensis Ætolus, per

Dorimachi, cum Latitabo communem Bœotorum conventum violavit. iv. 3, 5. xxviii. 37, 4. ix. 34, 11.

Nicostratus, ab epistolis Agathocli, regni Ægyptiaci administratori. xv. 27, 7 *sqq.*

Nicostratus, quinqueremi Rhodiæ præfectus in pugna navali ad Chium. xvi. 5, 1. Rhodiorum legatus ad L. Æmilium Cos. et ad Perseum. xxix. 4.

Nicostratus, legatus Xanthiorum ad Romanos adv. Rhodios. xxvi. 7, 3.

Nilus fluvius, ὁ Νεῖλος. Inter Nilum et Tanaim interjecta est Asia; inter eumdem Nilum et Fretum Herculeum, Africa. iii. 37, 3 *sqq.*

Nili canales aperiri jubet Ptolemæus Philopator adv. adventum Antiochi Magni. v. 62, 4.

Nili aquam Berenicæ filiæ, Syriæ reginæ, bibendam mittere consueverat pater Ptolemæus Philadelphus. *Fragm. Histor.* 54.

Nix plurium annorum in Alpibus, multas difficultates præbet Hannibali. iii. 55.

Nobilitas apud Locrenses a feminis derivabatur. xii. 5, 6 *sqq.*

Nola, ἡ Νόλη. Campos circa Capuam et Nolam olim tenuerant Etrusci. ii. 17, 1. *Stephanus Byz. et ex eo Suidas.* Νῶλα, πόλις Αἰνεάνων, παρὰ Ἑλλανίῳ. Πολύβιος δὲ Νόλην αὐτὴν φησί.

Nolani, Νωλανοί, a meridie Capuæ. iii. 91, 5.

Nomades Aspasiacæ. x. 48, 1 *sqq.*

Nomades *Scythæ*, Bactrianiæ imminent. xi. 34, 5. *Conf.* Numidæ.

Nomina notorum locorum, a scriptore adposita, memoriam juvant; ignotorum nuda nomina adponere, nil juvat. iii. 36, 2 *seq.*

Non putabam dicere, turpe est imperatori. x. 32, 12.

Norici Taurisci, οἱ Ταυρίσκοι οἱ Νωρικοί. xxxiv. 10, 10.

Nothocrates, Gortynius Cretensis, Cydoniam urbem adgreditur et pæne capit. xxviii. 13, 1.

Notium, τὸ Νότιον, *oppidum Ioniæ*, Colophoni vicinum. xxii. 27, 4.

Nova urbs, Καινὴ πόλις, *id est* Nova Carthago in Hisp. ii. 13, 1. *Vide* Carthago nova.

Nova urbs, ἡ νέα πόλις, pars Panormi urbis Siciliæ. i. 38, 9.

Nox. Noctis tempora et partes in numerato habere debet imperator. ix. 18.

noctis simulacrum prælatum in pompa Antiochi Epiphanis. xxxi. 3, 15.

Nucerini, Νουκερῖνοι, in Campania ad mare. iii. 91, 4.

Nudi in acie pugnant Galli Gæsati. ii 28, 8. 29, 7.

Numerius *vel* Numinius, a Ptolemæis fratribus Romam legatus. xxx. 11, 1.

Numidæ, οἱ Νομάδες.

equites in exercitu Pœnorum, retrocedendo fallunt hostes. i. 19, 2 *s, q.* propria hæc eorum pugnandi ratio, retrocedere, et mox fronte conversa rursus hostem petere. iii. 72, 10.

Numidæ in Africa hostiliter invadunt Pœnos, non secus ac Romani. i. 31, 2. cum rebellibus mercenariis faciunt Numidæ et Afri; qui, ubi semel victi sunt, bidui aut tridui viam solent recedere. i. 74, 7.

Numida Narava; *vide suo loco.*

Numidæ, præsidio Hispaniæ relicti ab Hannibale. iii. 33, 15. Numidæ equites, ab Hannibale ad Rhodanum exploratum missi, iii. 44, 3. fugantur ab equitibus Scipionis. 45. Numidis persequendi permittuntur fugientes in pugna Cannensi. 116, 7.

Numidæ equites Masanissæ cum Asdrub. Gisc. xi. 21, 1. *Conf.* Masinissa *et* Syphax.

Numidia, ἡ Νομαδία, cum sterilis et inculta fuisset, Masanissæ arte et industria exculta est. xxxvii. 3, 7 *seq.*

Numine divino adflati Romani. *Fragm. gramm.* 57. Scipio Africanus Major. x. 2, 12.

Numinius; *vide* Numenius.

T. Numisius, Τίτος Νομίσιος, legatus a senatu Romano in Ægyptum missus. ad pacem inter Ptolemæos et Antiochum conciliandam. xxix. 10, 3.

Nutria, Νουρσία, urbs maritima Illyrici, a Romanis per vim capta. ii. 11, 13.

O.

Oblectatio et utilitas, duplex finis poëtæ et historici. xv. 36, 3.

Obolus. Oboli quarta pars, semissis. ii. 15, 6. Oboli duo, stipendium quotidianum militis Romani; quatuor, stipendium centurionis. vi. 39, 12.

Obsidentes Romani Agrigentum, obsidentur ipsi. i. 18, 10. *Sic* ad Capuam. ix. 3. *Sic* Matho et Spendius ad Carthaginem. i. 84, 1.

Obsides Hispani, qui in potestate Pœnorum Sagunti fuerant, produntur Romanis, et ab his sine pretio dimittuntur. iii. 98 *seq.*

obsides Asdrubal exegerat filias Indibilis et uxorem Macedonii. ix. 11, 4. x. 35, 6. 38, 1 *sq.* obsides trecentos Hi-

spanorum, præmiis donat Scipio et consolatur. IX. 18.

obsides a Pœnis exacti initio tertii belli Punici. XXXVI. 3, 5 *sq.*

Occasio, in omnibus rebus plurimum valet, maxime in bello. X. 43, 2. *conf.* Tempus.

Occidens, ἡ Ἑσπερία. Ab occidente (*scil. sive a Romanis, sive a Pœnis*) nubes imminet Græciæ. V. 104, 10. Occidentem respiciebant populi Asiæ. V. 105, 7.

Oceanus. III. 33, 15. XVI. 29, 6. *vide* Atlanticum mare.

Ochlocratia, ὀχλοκρατία καὶ χειροκρατία. In eam degenerat democratia. VI. 4, 6 *et* 10. *coll. c.* 9, 5 *sqq.*

M? Octacilius *vel* Otacilius Cos. in Siciliam mittitur cum M? Valerio. I. 16, 1. fœdus facit cum Hierone. *ibid.*

T. Octacilius *vel* Otacilius Cos. cum L. Valerio Flacco, rem in Sicilia commode gerit. I. 20.

Cn. Octavius, ab A. Hostilio procos. legatus cum C. Popillio mittitur ad populos Græciæ bello Persico. XXVIII. 3—5.

a senatu in Macedoniam, Asiam et Syriam mittitur post mortem Antiochi Epiphanis, ad regias Syriæ opes minuendas. XXXI. 12, 9. in Cappadociam venit. 13, 4 *sqq.* occiditur Laodiceæ a Leptine. XXXI. 19, 1. XXXII. 7, 2. cædem ejus Romæ excusant legati Antiochi et Lysiæ, quos non audit senatus. XXXI. 19, 1 *sqq.*

Octeres in classe Philippi. XVI. 3, 7 *sq.*

Oculi testes certiores auribus. XII. 27, 1. IV. 40, 3.

Amentia est, cum malitia conjuncta, putare, si oculos claudas, ne alterum quidem videre. IV. 27, 7.

Oculus justitiæ; *vide* Justitia.

Odrysæ, Ὀδρύσαι, populus Thraciæ mediterraneæ; in fidem accepti a Philippo, paullo post deficiunt, et præsidium regium Philippopoli expellunt. XXIV. 6, 4 *sqq.*

Odrysarum rex, Dromichætes. *Fragm. grænn.* 14. Cotys, Romam legatos mittit. XXX. 12.

Œanthia *vel* Œanthea, Οἰάνθεια, oppidum Ætoliæ, ex adverso Ægiræ. IV. 57, 2. *Mendose vulgo* Œnanthia.

Œanthensium agrum (τῶν Οἰανθέων) populatur Philippus. V. 17, 8. *ubi perperam vulgo* Ὑανθέων, Hyanthensium, *legebatur.*

Œnanthe, mater Agathoclis, regni Ægyptiaci administratoris. XIV. 11, 1. seditione adv. Agathoclem orta, mulieribus Alexandrinis dura quæque imprecatur. XV. 29, 8 *sqq.* ad supplicium abripitur, et a populo discerpitur. XV. 33, 8 *sq.*

Œniadæ, αἱ Οἰνιάδαι, *et* ἡ τῶν Οἰνιάδων πόλις, oppidum maritimum in extrema parte Acarnaniæ situm, qua Ætoliam attingit Acarnania, *&c.* IV. 65, 9. illud ab Ætolis desertum, occupat Philippus, et valide munit. IV. 65, 2 *sqq.*

Acarnanibus ab Ætolis ademtum, IX. 39, 2. restituitur Acarnanibus ex conditione pacis Ætolis datæ a Romanis. XXII. 15, 14.

Œnis, ephorus Messeniorum. IV. 31, 2.

Œnus, ὁ Οἰνοῦς, *gen.* Οἰνοῦντος, fluvius Laconicæ, Sellasia Spartam fluens, inter Evam et Olympum colles. II. 65, 9. 66, 7.

Officii notio, unde ducta. VI. 6, 7.

Ogygus, rex Achaiæ postremus; cujus post mortem statum populorem instituerunt Achæi. II. 41, 5. IV. 1, 5. *Priori loco mendose* Ἴας Γύγου *truncato nomine vulgo edebatur ex MStis; cum Gygen, celebrem Lydiæ regem, in animo habuissent librarii.*

Olana, Olane, Volane, Ὄλανα *et* Ὄλανε, alterum ostium Padi fluvii. II. 16, 10 *sq.*

Olcades, Ὀλκάδες, populus Hispaniæ ab Hannibale subactus. III. 13. eorum urbs princeps Althæa. *ibid.* Olcades Hispania in Africam transducti ab Hannibale. III. 33, 9.

Oleium, *rectius* Volcium, Ὄλκιον, oppidum Etruriæ. VI. 59, 7.

Olenus, Ὤλενος, una e duodecim primum olim fœderatis Achaiæ civitatibus; quæ instaurato deinde fœderi accedere noluit. II. 41, 7 *sq.*

Oleorum odoratorum varia genera. XXXI. 4, 2.

Oligarchia, Ὀλιγαρχία, ὀλιγαρχικὸν πολίτευμα. VI. 3, 11. *in pejorem fere partem accipitur id nomen, ubi non penes optimates, vere* ἀρίστους, *sed* penes pancos haudquaquam optimos est summa potestas. VI. 4, 3—8.

Aristocratia quomodo in Oligarchiam degeneret. VI. 8, 4 *sqq.* qua ratione Oligarchia in democratiam convertatur. VI. 9, 1 *sqq.*

Oligyrtus *vel* Olygyrtus, mons Arcadiæ, haud procul Caphyis, inter Orchomenum et Caphyas. IV. 11, 1. *et* IV. 70, 1. *ubi mendose vulgo partim* Λύγυρτον *partim* Λύγυρτον *dabant libri. Vide ibid.*

In eo monte est prominens collis, qui Propus, Πρόπους, nominatur. IV. 11, 6.

Oliva, pacis et amicitiæ signum Gallis, et fere omnibus barbaris, sicut caduceus Græcis. III. 52, 3.

Olygyrtus. *Vide* Oligyrtus

Olympia, ἡ Ὀλυμπία, urbs Elidis. iv. 10, 5. *Distinguitur tamen, ab* Elide iv. 73, 3 *sq. ubi ab* Olympia in Elidem (εἰς τὴν Ἦλιν) progressus *dicitur* Philippus: *scil. quatenus* ager Pisæus, *id est, regio in qua est Olympia, peculiari nomine* Pisatidis (iv. 74, 1.) *ab* Elide strictius dicta *distinguitur*.

Olympiæ castra habet Philippus, iv. 75, 8. 77, 5. 84, 2. Olympia Elidem a Philippo dimittitur Ampbidamus. iv. 84, 8.

Olympiæ templum et ibi signum Jovis a Phidia factum miratur L. Æmilius. xxx. 15, 3 *sq.* idem templum ornat Mummius. xl. 11, 1.

Olympia, ludicra, τὰ Ὀλύμπια; ab Hercule instituta ut feriæ belli. xii. 26, 2. Ob Olympiorum ludicrum, sacra et omnis belli expers olim fuerat Elis. iv. 73, 10.

Olympiorum victores, τοὺς Ὀλυμπιονίκας, in historia sua diligenter adnotavit Timæus. xii. 12, 1.

Olympias, quatuor annorum spatium. ix. 1, 1. *Spicileg. Reliq. ex lib.* vi.

Olymp. VII. ann. 2. condita urbs Roma. vi. 2, 1.

Olymp. CXXIV. instauratur fœdus Achaicum. ii. 41. Circa eamdem Olymp. obierunt, eodem fere tempore, successo res Alexandri, Seleucus *Nicator*, Ptolemæus Lagi, Lysimachus, et Ptolemæus Ceraunus. ii. 41, 1 *sq.* 71, 5 *sq.*

ab Olymp. CXXIX. incipit Præparatio Historiæ Polybii. i. 5, 1.

circa Olymp. CXXXIX, eodem fere tempore, obierunt Antigonus, tutor Philippi; Ptolemæus Evergetes; Seleucus, Seleuci Callinici filius. ii. 70, 6. 71, 3 *sqq.*

ab Olymp. CXL. incipit Principalis pars Historiæ Polybii. i. 3, 1. iii. 1, 11. quo tempore fortuna universis pæne orbis terrarum partibus novam induxit faciem. iv. 2, 4 *sqq.* Rerum ea Olymp. gestarum summa. i. 3, 1 *sq.* Res ea Olympiade in Italia et Hispania gestæ, exponuntur libro tertio; res Græcanicæ, libro quarto et quinto. iii. 118, 10 *sq.* iv. 1, 3. Brevis summa rerum lib. iv. et v. descriptarum, exhibetur. iv. 2, 4 *sqq.*

Olymp. CXL. ann. 1. initium capit Bellum Sociale. iv. 26, 1. exitus ejusdem anni notatur iv. 67, 11.

Olymp. CXL. ann. 3. rebus Græcis miscéri et connecti cœperunt res Italicæ et Libycæ. iv. 28, 5. v. 105, 3 *sq.* eodem anno accidit clades Romanorum ad Trasimenum lacum, et Antiochi ad Raphiam in Cœlesyria, denique Philippi pax cum Ætolis. v. 105, 3.

In historia Olymp. CXL. res Europæ et Asiæ non in quoque anno per vices exponendas censuit Polybius; in sequentibus vero Olympiadibus, omnium terræ partium historiam per singulos annos digessit. v. 31, 4 *sq. Confer* xiv. 12 xxviii. 14, 11. *et Argumentum librorum* iii—v.

Res duorum priorum annorum Olymp. CXLI. complectitur liber nonus. ix. 1, 1.

Olympiadis CXLVII. annus 4. *memoratur lib.* xxii. 24, 1.

Olymp. CXLVIII. *lib.* xxiii. 4, 1.

Olymp. CXLIX. *lib.* xxiv. 1, 1. Ejusdem Olymp. annus 2. lib. xxiv. 10, 1.

Quibus ex locis, quæ in Reliquiis Historiarum Polybii supersunt, intelligitur, per totius historiæ cursum diligenter et Olympiades omnes et annos cujusque Olympiadis adnotatas a scriptore nostro fuisse.

Olympichus, Asiæ dynasta, munera mittit Rhodiis, terræ motus afflictis. v. 90, 1.

Olympichus, Coronæus, Romanis adhærendum esse contendit, non Perseo, quod voluerant Coronæi. xxvii. 1, 9.

Ὀλυμπιεῖον, Jovis Olympii templum Athenis. xxvi. 10, 12.

Olympio, Genthii legatus ad Persæum. xxix. 2, 6. 3, 6.

Olympiodorus, princeps civitatis Byzantiorum. iv. 47, 4 *sq.*

Olympius Jupiter; *vide* Jupiter.

Olympus, ὁ Ὄλυμπος, Galatiæ mons. xxii. 20, 9. in eo magna clade afficiuntur Galli. xxii. 21, 1.

Olympus, collis Laconiæ, ex adverso Evæ, prope Sellasiam, ubi Cleomenes Antigonus acie vicit. ii. 65, 8 *sq.* 66, 8 *et* 10. 69, 3. v. 24, 9.

Olympus, mons Thessaliæ, cum Alpibus non conferendus. xxxiv. 10, 15. ejus altera pars ad Macedoniam pertinet. xxxvii. 1, 1.

Olynthus, ἡ τῶν Ὀλυνθίων πόλις, a Philippo Amyntæ fil. in servitutem redacta. ix. 28, 2 *sqq.* 33, 2.

Omarius. *Vide* Homarius.

Omias, princeps legationis Spartanorum ad Philippum. iv. 23, 5. 24, 3.

Onchestus, Ὀγχηστός, fluvius Thessaliæ. xviii. 3, 5.

Onei *vel* Onii montes, τὰ Ὄνεια ὄρη, prope Isthmum Corinthiacum. ii. 52, 5.

Onesigenes, Hieronymi Syracusii legatus Carthaginem. vii. 4, 2.

Onii montes. *vide* Onei.
Onomarchus et Philomelus Delphicum templum spoliant; tyrannos illos tollit Philippus Amyntæ fil. ix. 33, 4 *sqq.*
Onomastus, Thraciæ præfectus, cujus opera Philippus cædem edit Maroneæ. xxiii. 13, 3.
Opheltas, Bœotus, multum confert ad perniciem Bœotorum. xx. 6, 4.
Opici, Ὀπικοί, ad Craterem habitant in Campaniæ ora. xxxiv. 11, 7.
Q. Opimius Cos. bellum gerit cum Oxybiis et Decietis Liguribus, victosque in deditionem accipit. xxxiii. 5, 1. *et cap.* 7 *extr. et seq.*
L. Oppius, legatus Romanor. ad Attalum et Prusiam. xxxiii. 11, 4.
Optata vehementer, parum credere initio solemus ubi quis ea accidisse nunciat. xi. 3, 4.
Optimatum principatus; *vide* Aristocratia.
Optiones *s.* Vragi, *id est*, agminis coactores, in legione Romana. vi. 24, 3.
Oraculum Tarentinis editum. viii. 30, 7.
Oratio L. Æmilii Paulli ad milites. iii. 108 *sq.* Agelai Naupactii de Pacis commodis. v. 104. Chlæneæ Ætoli oratio ad Lacedæmonios contra Macedones. ix. 28 *sqq.* Damidis Atheniensis, ad senatum Rom. pro Ætolis. xxii. 14. Eumenis, ad senatum Rom. xxii. 3—4. Lycisci Acarnanis, ad Lacedæmonios pro Macedonibus. ix. 32 *seqq.* Scipionis ad seditiosos milites. xi. 28 *seq.* viri Rhodii, ad Ætolos, de pace. xi. 5 *seqq.*
oratio viri gravis, tempestive habita, quam vim habeat. xi. 10, 1 *sq. et vs.* 6. Æstymedis Rhodii orationem, in senatu Romano habitam, improbat Polybius. xxx. 4, 10 *sqq.*
Orbis terrarum partes cognitæ omnes uni imperio et dominatui Romanorum subjecit fortuna. viii. 4, 4. orbis terrarum annis liii. sub populi Rom. imperium redactus. i. 1, 5.
Orchomenus, ἡ Ὀρχομενὸς, ἡ τῶν Ὀρχομενίων πόλις, (iv. 11, 3) urbs Arcadiæ, proditione capitur a Cleomene. ii. 46, 2. pro Achæis recipitur ab Antigono. 54, 11. non vero restituitur Achæis, sed præsidio occupata tenetur ab Antigono iv. 6, 5 *sq.*
de situ Orchomeni *conf.* iv. 11, 3. 12, 13.
Ordo, manipulus, vexillum. vi. 24, 5. ordinum ductores duo in quovis manipulo. 24, 1 *sq.* cur duo, et quod eorum officium. *ibid. vs.* 7 *sqq.*
Orestæ, οἱ Ὀρέσται καλούμενοι, populus Macedoniæ; libertate donati a Romanis. xviii. 30, 6.
Crestes, pater Tisamenis, primi regis Achæorum. ii. 41, 4. iv. 1, 5.
Oretani *intelligendi videntur* iii. 33, 9. qui cum aliis Hispaniæ populis in Africam transducti sunt ab Hannibale, *ubi vulgo* Ἀρεῦται *legitur, et alii codices* Ὀρῆτις *habent.*
Oreus, Ὦρεὸς, *urbs Euboeæ.* x. 43, 7. Romanos illam sibi velle servare, immerito queruntur Ætoli. xviii. 28, 5. 30, 10.
Oritarum (Ὠρειτῶν) calamitas. xi. 6, 8.
Orgyssus *vel* Orgyssus, Ὄργυσσος *sive* Ὄργυσσος, Illyricum oppidum, in vicinia Macedoniæ, in finibus Pissantinorum; præsidio occupatur a Philippo. v. 108, 8. *Orgessus* Livio; *fortasse* Ὀργησσὸς *scripserat Polybius.*
Oricum, τὸ Ὠρικὸν, mons *vel* regio montana inter Tigrim et Apolloniam Assyriæ. v. 52, 3.
Oricus, ἡ Ὠρικὸς, *oppidum Epiri*, in introitu sinus Adriatici. vii. 19, 2.
Orii, Ὦριοι, (*sive* Ὄριοι) populus Cretæ; a Cnossiorum societate ad Lyttios deficiunt. iv. 53, 6.
Orionis ortus, signum nautis infestum. i. 37, 4.
Oritæ; *vide* Oreus. *Conf.* Oretani, *et* iii. 33, 9.
Ornatus verus urbis, in civium virtute cernitur. ix. 10, 1 *et* 12.
Oroandenses, Ὀροανδεῖς, *cives Oroandæ, urbis Pisidiæ.* xxii. 25, 7.
Orofernes, (*s. Holophernes; vide* iii. 5, 2.) a Demetrio Syriæ rege adjutus, Ariarathem Cappadociæ regem regno expellit. iii. 5, 2. legatos Romam mittit adv. Ariarathem. xxxii. 20, 4 *sqq.* bacchicam quandam et artificiosam invexit lasciviam. 20, 9. apud Prienenses deponit 400 talenta. xxxiii. 12. breve tempus regnat. xxxii 20, 9. *coll.* iii. 5, 2. *et* xxxii. 23, 8.
Orontes, ὁ Ὀρόντης, Syriæ fluvius; ejus ortus, cursus, et ostium. v. 59, 10 *sq.* Antiochia ad Orontem; *vide* Antiochia.
Orontes, ὁ Ὀρόντης, mons Mediæ, prope Ecbatana. x. 27, 6.
Oropus; propter Oropi vastationem multam Atheniensibus imponunt Romani, quam illi deprecantur per legatos tres philosophos. *Spicileg. ex lib.* xxxiii.
Orthosia, ἡ Ὀρθωσία, *Cariæ pagus ad Mæandrum.* xxx. 5, 15.
Ortiago, rex Galatiæ, fortis vir et prudens. xxii. 21, 1 *sqq.*
ejus uxor, Chiomara. *ib. vs.* 5 *sqq.*
Ossa, Ὄσσα, mons Thessaliæ, inferior Alpibus. xxxiv. 10, 15.

Ostenta ante pugnam Cannensem. iii. 112, 8. ostenta in historia sua referre aspernatus est Polybius. *Testim. veterum de Polybio.*

Ostentatio. Scripta ad ostentationem comparata, ἐνδεικτικοὶ λόγοι. xii. 28, 8 *sq.* τὸ πρὸς ἀλαζονείαν καὶ φαντασίαν. xvi. 20, 4.

Ostia. ἡ Ὥστια, *ab Anco Marcio* ad Tiberis ostium condita. vi. 2, 9. xxxi. 22, 7.

Otium diuturnius, seditionis causas militibus. i. 66, 10. xi. 25, 6 *sq.*

Oves feræ in Corsica. xii. 3, 8 *sq.*

oves pellitæ, *i. e.* delicatæ, πρόβατα μαλακά ix. 17, 6.

Oxybii, Ὀξύβιοι, Liguriæ populus; bello vexant Massilienses eorumque colonias; violant legatos Romanorum; subiguntur a Q. Opimio Cos. xxxiii. 7 *seq.*

Oxus fluvius, ὁ Ὦξος. Ejus origo, cursus, et catarracta: sub terra conditur, quo loco Aspasiacæ Nomades sicco pede cum equis transeunt in Hyrcaniam. x. 48.

P.

Pachynus, ὁ Πάχυνος, promontorium Siciliæ in meridiem vergens, et in mare Siculum porrectum. i. 25, 8. 42, 4. Inter Pachynum et Heracleam naufragio perit classis L. Junii Cos. i. 54. Carthalo, circum Pachynum circumvectus, effugit tempestatem. *ibid.* Lilybæo Pachynum usque cum classe navigant Romani ad nuncium mortis Hieronis. vii. 3.

Padua *v.* Padusa, Παδόα, (*sive* Παδοῦα *legendum, aut* Παδοῦσα;) alterum ex Padi fluvii ostiis. ii. 16, 11.

Padus fluv. ὁ Πάδος, poëtis Eridani nomine celebratus; indigenæ Bodencum vocant: cursus et ostia fluvii; fabula de Phaëtonte *&c.* ii. 16. plures fluvii in Padum influentes. xxxiv. 10, 19 *sqq.*

ab eo Galliam Cisalpinam *Polybius vocat* τὰ περὶ τὸν Πάδον πεδία, *i. e.* Campos Circumpadanos. *Vide* Gallia Cisalpina, *et* Galli Transpadani *et* Cispadani.

in Padum influit Adua, in ditione Insubrium. ii. 32, 2.

ad Padum duæ coloniæ Romanorum; cis Padum Placentia, trans eum Cremona. iii. 40, 5.

Padum superat P. Scipio. iii. 56, 5. 64, 1. ad Padum (inter Padum et Ticinum) prælio equestri ab Hannibale fugatur Scipio. 66, 6. *et cap.* 64 *seq.* x. 3, 3. *conf.* iii. 65, 1. cis Padum regreditur Scipio. iii. 66, 1. Padum cum exercitu superat Hannibal. iii. 66.

Paduса. *Vide* Padua.

Paduса temere Casaubonus scripserat iii. 32, 2. *pro* Addua *vel* Adua.

Pæanes canere adsuefiunt Arcadum pueri. iv. 20, 8.

Pæanium, τὸ Παιάνιον, oppidum Ætolicum, diruit Philippus, et materiam ac tegulas Œniadas devehit. iv. 65, 8 *sq. et vs.* 11.

Pæonia, ἡ Παιονία; ejus urbem Bylazorem occupat Philippus, opportune sitam ad prohibendas Dardaniorum incursiones in Macedoniam. v. 97, 1.

Emathia, olim Pæonia dicta. xxiv. 8, 4.

Palæenses *vel* Palenses; *vide* Palus.

Palæstina; *vide* Cœlesyria, Judæi, *et* xvi. 39 *seq.*

Palæstra Alexandriæ. xv. 30, 6.

Palatium Romæ nomen habet a Palante, qui eo loci mortuus est. vi. 2, 2.

Palsus, flumen Africæ. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.

Paludamentum Punicum sublatum, prælii inchoandi signum. ii. 66, 11.

Paludes. Per paludes Etruriam petit Hannibal. v. 77 *seq.*

Palus, ὁ Παλοῦς, οὕνος. v. 5, 10. ἡ τῶν Παλαίων πόλις, v. 3, 4. oppidum munitum Cephalleniæ. *Cives* Palæenses *et* Palenses. *ibid.* Oppugnatum oppidum et pæne expugnatum a Philippo, nou capitur per Leontii perfidiam v. 3 *seq. et cap.* 5, 1. 16, 6. 100, 7.

Palus Mæotis; *vide* Mæotis.

ἡ τῶν Παμβωτίων συνήγυσις. iv. 3, 5. ix. 34, 11.

Pamisus, ὁ Πάμισος, fluvius Messeniæ Peloponnesi. xvi. 16, 3 *et* 8 *sq.*

Pamphia *et* Pamphium, ἡ Παμφία *et* τὸ Πάμφιον, vicus Ætoliæ, haud procul Thermo. v. 8, 1. crematur a Macedonibus. v. 13, 8.

Pamphilidas, classis præfectus Rhodiorum, succedit Pausistrato. xxi. 5, 5 *sqq.* interest deliberationi L. Æmilii *Regilli* cum Eumene, de pace Antiocho danda. xxi. 8, 4 *sq.*

Pamphylia, Παμφυλία.

a Pamphylia usque ad Hellespontum tota ora maritima Asiæ in potestate regum Ægypti fuit. v. 34, 7.

Pamphyliam incolentes, ad societatem Achæi invitat hortaturque Garsyeris, dux copiarum Achæi. v. 72, 9. majorem Pamphyliæ partem sibi subjicit Achæus. 77, 1.

in Pamphyliam exercitum ducit Cn. Manlius Vulso. xxii. 18. de Pamphylia coram X legatis Romanis disceptat

Eumenes cum Antiochi legatis; illo dicente, esse cis Taurum, his trans Taurum esse contendentibus. xxii. 27, 11.

Panachaicus mons, τὸ Παναχαϊκὸν ὄρος καλούμενον, imminens Patræensium urbi. v. 30, 4.

Panætolus, Theodoti Ætoli jussu Tyrum occupat, Antiocho prodendam. v. 61, 5. et Antiocho urbem tradit. 62, 2. In pugna Antiochi adv. Euthydemum rebellem egregiam regi operam præstat. x. 49, 11 *sq.*

Panathenæorum festum; ejus caussa (ὑπὲρ τῶν Παναθηναίων) legationem ad Ægypti reges mittunt Athenienses. xxviii. 16, 4.

Panchæa, Παγχαία. xxxiv. 5, 9.

Pancrates, Rhodiorum Legatus ad Q. Marcium Philippum Cos. xxviii. 14, 6.

Pancrates, regulus Cibyræ, oppidi Phrygiæ. xxx. 9, 14.

Pancratiastes Callias. xxviii. 16, 4.

Panicum, ἴλυμος. Panici copia in Gallia Cisalp. ii. 15, 2.

Panicus terror invadit Acarnanes Ætoliam incursantes. v. 96, 3. classem Philippi. v. 110, 1.

Panius, τὸ Πάνιον, mons *Palæstinæ vel* Cœlesyriæ, in quo est fons Jordanis fluvii. xvi. 18, 2.

prælio ad Panium Scopas Ætolus, dux Ptolemæi Epiphanis, vincitur ab Antiocho Magno. xvi. 18 *seq. conf. c.* 39, 3. *Notantur* Zenonis historici errores in ejus prælii descriptione commissi. *ibid. De eadem* Pugna ad Panium *vide* xxviii. 1, 3. *et* xvi. 40, 1.

Panormus, ὁ Πάνορμος, Peloponnesi portus, adversus Naupactum Ætoliæ. v. 102, 9.

Panormus, Siciliæ oppidum et portus. *Sic Stephanus Byz.* Πάνορμος, πόλις Σικελίας καὶ λιμήν. ὡς Πολύβιος. opulentissima Pœnorum urbs in Sicilia. i. 38, 7. dividitur in Novam et Veterem urbem. 38, 9.

ad Panormum stat classis Punica. i. 21, 6. ibidem hiemat exercitus. 24, 9. Panormum frustra tentant Romani. 24, 9 *sq.* eam Pœnis eripiunt. 38, 7 *sqq.* Panormum adpellit classis Romana, ex Africa rediens. 39, 5.

inter Drepana et Panormum est Eryx mons. i. 55, 7.

Panormitidem (τὴν Πανορμῖτιν) et ipsam urbem Panormum invadens Asdrubal, cæditur fugaturque. i. 40.

Pantacnotus, Abydenus, ad Philippum de pace mittitur. xvi. 30, 7.

Pantaleo, Ætolus, pater Archidami. iv. 57, 7.

Pantaleo, Ætolus, (*nescio an filius aut nepos superioris*) cum Archedamo ad M? Acilium Cos. mittitur de pace. xx. 9, 2. post bellum Antiochicum legationem cum Nicandro obit ad Romanos; qua occasione præter spem liberatur Thoas, Romanis traditus. xxviii. 4, 11. ingratitudinem exprobrat Thoanti. 4, 9 *sqq.*

Pantauchus, Balacri filius, amicus Persei, legatus ad Licinium Cos. xxvii. 8, 5 *sqq.* ad Genthium. xxix. 2 *seq.* pater Balauchi. xxix. 3, 6.

Panteus, cum Cleomene Alexandriæ versatur. v. 37, 8.

Paphlagonia, Παφλαγονία. Ea excedere jubetur Pharnaces. xxvi. 6, 5. Rex Paphlag. Morzias. xxvi. 6, 9.

Cn. Papirius, a Q. Cæcilio Macedoniæ præside, legatus ad Achæos missus. xxxviii. 4, 1. 5, 4 *et* 9.

Parapotamia, ἡ Παραποταμία, tractus secundum occidentalem Tigridis ripam; eo tractu potitur Molo usque ad Europum urbem. v. 48, 16.

Parapotamiæ præfectus Diocles. v. 69, 5. *nisi ibi intelligenda* Parapotamia Euphratis, *secundum occidentalem Euphratis ripam. Conf.* iv. 48, 16.

Parare res. Qui res ipsi pararunt, eis conservandis student; qui paratas acceperunt, ad eas dissipandas sunt proniores. vi. 59, 5.

Parasia; vide Parrhasia.

Pardorum multitudo in Africa. xii. 3, 5.

in Parietibus domorum descripti Annales temporum. v. 33, 5.

Parma velitum Romanorum. vi. 22, 2.

Parmenio, Lampsacenorum legatus Lysimachiam ad legatos Romanos. xviii. 35.

Parmenio, Genthii legatus ad Rhodios. xxix. 2, 9. 5, 1.

Parnassus mons, ὁ Παρνασσός. Eum spectat Ægira, urbs Achaiæ. iv. 57, 5. magnitudine et altitudine inferior Alpibus. xxxiv. 10, 15.

Parnassus, ὁ Παρνασσὸς, urbs Cappadociæ. xxv. 4, 8. *ubi perperam εἰς Ἀμισὸν editum erat, pro εἰς Παρνασσόν.*

Parones, πάρωνες, navigiorum genus. *Fragm. hist.* 65.

Paropus, ὁ Πάρωπος, Siciliæ oppidum. i. 24, 4.

Parrhasia, Παῤῥασία, Asiæ regio. Desertum Persidi et Parrhasiæ interjectum, ab Oriente est Mediæ. v. 44, 4. *Nisi pro* Παῤῥασίας *ibidem* Παρθυαίας *legendum; quod utique statuendum videtur.*

Partheni; *vide* Parthus.

Parthenius mons Peloponnesi, prope Tegeam, τὸ Παρθένιον ὄρος. iv. 23, 2.

Parthia, ἡ Παρθυηνή. In ejus medio sita urbs Hecatompylos. Rex Parthiæ Arsaces. Ex Media in Parthiam transitur per regionem in cujus superficie nusquam conspicitur aqua, sed rigatur ea subterraneis aquæductibus. Transit Antiochus Parthiam cum exercitu. x. 28 *seq.*

Parthi, Παρθυαῖοι. x. 31, 15.

Parthini; *vide mox* Parthus.

Parthus, urbs Illyrici, ὁ Πάρθος. *Fragm. hist.* 36. Pleurato datur a Romanis. xviii. 30, 12.

Ab ea nomen habent Partheni *vel* Parthini, Παρθηνοὶ, Παρθηνοὶ, Παρθινοὶ, in fidem et amicitiam recepti a Romanis. ii. 11, 11. De eisdem cavetur fœdere Philippi cum Hannibale, ne eos sub potestate sua tenere sinerentur Romani. vii, 9, 13.

Pasidas *vel* Pasiadas, Achæorum legatus in Ægyptum. xxviii. 10, 9. 16, 3.

Pasistratus; *vide* Pausistratus.

Passum vinum, potio mulierum Romanarum. vi. 2, 3.

Patara, τὰ Πάταρα, *urbs Lyciæ cum portu*, ubi ex fœderis lege cremantur a Romanis naves Antiochi. xxii. 26, 30.

Παταρεὺς, *Patarensis, quod olim legebatur* xxviii. 6, 2. *in* Πατρεὺς, Patrensis, *mutavi.*

Pater. Stultus, mactato sobolem qui patre relinquit. xxiv. 8, 10.

Patera, præmium peditis Romani, qui hostem prostravit. vi. 39, 3.

Patræ, αἱ Πάτραι, urbs Achaiæ, ex xii primis olim fœderatis. ii. 41, 8. ad mare. v. 91, 8. haud procul Rhio. v. 28, 2 *sq.* Patris imminet mons Panachaicus. v. 30, 4.

Patras cum classe adpellit Philippus. v. 2, 11. inde exit cum classe. 3, 3. Patras socios convocat Philippus ad deliberandum de pace cum Ætolis. v. 28, 2 *sq.* oram ad Patras navibus custodiunt Achæi. v. 91, 8. rursus naves suas Patras mittit Philippus. 101, 4.

Patræenses *et* Patrenses, Πατραιεῖς *et* Πατρεῖς. iv. 6, 9. xxviii. 6, 2. cum Dymæis incipiunt instaurationem fœderis Achaici. ii. 41, 1 *et* 12. eorum fines peragrantes populantur Ætoli. iv. 6, 9.

Patrensium clades in Phocide bello Achaico, et conditio eorum maxime miserabilis, xl. 3, 4 *sqq. cf. c.* 6, 11.

Patræus; *vide* Petræus.

Patria. Pro Patria et liberis pugnantes Romani, iræ modum ponere nesciunt. vi. 52, 7.

Pavire in castris Romanis circa prætorium solitum. vi. 38, 6.

Pausiras, rebellis Ægyptiacus, victus et supplicio adfectus a Ptolem. Epiph. xxiii. 16, 4.

Pausistratus, *vulgo minus recte* Pasistratus, classis præfectus Rhodiorum, igniferis machinis in prælio navali usus adv. hostiles naves. xxi. 5. audentior quam constantior. *ibid.*

Pax. De libertate tuenda cogitare non potest qui Pacem sine exceptione pro summo bono habet. iv. 31, 4. Sicut pace justa et honesta nil pulcrius, nil utilius; iv. 74, 3. sic turpis et noxia pax, quæ ignavia quæsita est, et cum servitute conjuncta. iv. 31, 8.

Pacis laudem canit Pindarus. iv. 31, 6. de Pacis commodis oratio Agelai Naupactii. v. 104. Pacis laudes, variis auctoribus. xii. 26.

Pacis et belli faciendi jus Romæ in potestate Populi fuit. vi. 14, 10. 15, 9. xxii. 7, 2 *sq.* 15, 1.

Pax Antalcidica, Lutatiana, et *simil. vide* Antalcidas, C. Lutatius, *&c. Adde* Fœderum formulæ.

Paxi, οἱ καλούμενοι Παξοὶ, *duæ insulæ haud procul Corcyra.* Ad Paxos Achæi et Ætoli, Corcyræis auxilio venientes, pugna navali vincuntur ab Illyriis. ii. 10, 1.

Pectorale militum Romanorum, καρδιοφύλαξ. vi. 23, 14.

Pectorale Gallorum, sacerdotum Idææ Matris, προστηθίδιον, *id est*, imaguncula e pectore suspensa. xxii. 20, 6. *et Spicileg. ex lib.* xxi.

Pecuniæ apud Lacedæmonios nulla æstimatio. vi. 45, 4. secus apud Cretenses. 46, 2 *sq.* ferrea pecunia Lacedæmoniorum. vi. 49, 8.

pecunia, communis omnibus mortalibus possessio; honestas et virtutis decus, deorum proprium et hominum eis similium. xxii. 6, 9.

Pedasa, τὰ Πήδασα, Cariæ opp. quod liberum dimittere jubetur Philippus. xviii. 27, 4.

Pedites Romani annua stipendia viginti. (*alii* sedecim *legendum statuunt*) facere tenentur. vi. 19, 2.

peditum quatuor genera in Legione. vi. 21, 7 *sqq.* peditum numerus in legione. *vide* Legio.

Pedlenissus, Πεδληνισσὸς, urbs Pisidiæ. v. 73, 6. *Conf. c.* 72, 1. Pedlenissenses, Πεδληνισσεῖς, obsidentur a Selgensibus; eis Achæus auxilio mittit Garsyerim. v. 72 *seq.* eisdem captivi redduntur a Selgensibus. v. 76, 10.

Pelagonia, ἡ Πελαγονία, Macedoniæ

(*Paeoniæ*) regio; cujus oppidum Pissæum diripuit Scerdilædas. v. 108, 1.
Pelecas, *antis*, ὁ Πελεκᾶς, ὄρος. mons Mysiæ, inter Apiæ campum et Megistum (*s. Rhyndacum*) fluvium. v. 77, 9.
Pelion mons, τὸ Πήλιον, in quo Centauri habitarunt. viii. 11, 13. inferior Alpibus. xxxiv. 10, 15.
Pella, urbs Macedoniæ. iv. 66, 6. xxix. 3, 7. eo pergit Via Ignatia. xxxiv. 12, 8.
Pella, urbs Cœlesyriæ, *in Decapoli trans Jordanem*, capta ab Antiocho. v. 70, 12.
Pellene, ἡ Πελλήνη, (ἡ Πελληνίων πόλις. iv. 8, 4. 13, 5.) urbs Achaiæ, ex xii. primis olim fœderatis. ii. 41, 8. occupatur a Cleomene. 52, 2. Ætolos ex ea ejicit Aratus. iv. 8, 4. (*Conf. Plutarch. in Arato, p.* 1041 *sq.*) rursus eam tentant Ætoli. iv. 13, 5.
Pellenensis, Pythias, Πελληνίς. iv. 72, 9.
Pellene, ἡ Πελλήνη *vel* Πελλάνη, oppidum Laconiæ, in Tripoli Laconica. iv. 81, 7. xvi. 37, 5.
Pelopidas, Thebanus; hujus et Epaminondæ virtuti gloriam suam debuit resp. Thebana. vi. 43, 4 *sqq. Conf. Fragm. hist.* 15. Epaminondæ ille auctor fuerat propugnandæ libertatis Græciæ. viii. 1, 6. temere fidem habens hostibus, ab eis captus est. viii. 1, 6 *sqq.*
Peloponnesus, ad reliquam Græciam, situm quod attinet, fere se habet ut Sicilia ad Italiam. i. 42, 1 *sq.* ejus circuitus xxxiv. 12, 10. Peloponnesus per fœdus Achaicum ita constituta, ut veluti pro una urbe haberi posset. ii. 37, 10 *sq.* Peloponnesii omnes communi *Achæorum* nomine comprehensi. ii. 38, 4. iv. 1, 7. Peloponnesiorum concordiæ auctor Aratus, consummator Philopœmen. ii, 40, 1 *sq.* Tyranni qui in Peloponneso reliqui fuerant, post Demetrii mortem tyrannidem deposuerunt. ii. 44, 3. Peloponnesii omnes post bellum Cleomenicum curam armorum neglexerant. iv. 7, 7. Quies Peloponneso restituta, finito Bello Sociali. v. 106, 2 *sq.*
Peloponnesii natura mansuetissimi. v. 106, 4.
Peloponnesiorum concordia et constitutio post bellum Antiochicum et Ætolicum. iii. 3, 7. *Conf.* xxv. 1—3.
Peloponnesi status miserabilis initio belli Achaici. xl. 3, 4 *sqq.*
Pelorias, Πελωριὰς, promontorium Siciliæ. i. 11, 6. ad septemtrionem insulæ, MD passus distans ab Italia. i. 42, 5.
Pelusium, Πηλούσιον, urbs Ægypti. Ibi congregatur exercitus Ptolemæi Philopatoris. v. 62, 4. 80, 1. Antiochi Epiphanis strategemata sive astutia, ad Pelusium adhibita. xxvii. 17, 3. Pelusii Antiochum Epiphanem Popillius circulo circumscripsit. xxix. 11.
Penicilli marini. *Spicileg. ex lib* xxxiv. *num.* 12.
Peparethus, Πεπάρηθος, insula Archipelagi, occupatur ab Attalo. x 42, 1. *adde* 43, 7.
Civis Peparethii, Πεπάρηθιος. x. 42, 7.
Perræa, ἡ Περαία, ager ditionis Rhodiorum in opposita continente. Eam Philippus ademtam Rhodiis restituere jubetur. xvii. 2, 3. 6, 3. 8, 9.
Perræa solicitatur ab eis qui sub Eumene sunt. xxvii. 6, 6. in ea hospitio excipitur Ptolemæus Physcon, Roma veniens. xxxi. 25, 3.
Perga, ἡ Πέργη, urbs Pisidiæ, occupata ab Achæi exercitu. v. 73, 9.
Pergam præfectus præsidii Antiochi tradit Cn. Manlio. xxii. 25, 1 *sq.*
Pergamum, τὸ Πέργαμον, et ὁ Πέργαμος. *Vide* xxi. 8, 1. Attali sedes. v. 78, 6. et Eumenis. xxv. 6, 2.
Intra Pergamum, *id est*, intra paterni regni fines ab Achæo concluditur Attalus. iv. 48, 2 *et* 11. Pergamum urbem cum capere non posset Philippus, regionem, templa, et lucos vastavit. xvi. 1. Pergamum frustra invadit Antiochus; xxi. 8, 1. et intra muros concludit Eumenem. xxii. 3, 10.
Pergami legati Romani pacem conciliare inter Eumenem et Pharnacem student. xxv. 5, 12. Templa ad Pergamum spoliat et vastat Prusias, victo Attalo. xxxii. 25.
Pergami *etiam mentio fit in Fragm. hist.* 37.
Pericles reipubl. Atheniensium præclare præest. ix. 23, 6.
Perigenes, classis præfectus Ptolemæi Philopatoris bello Cœlesyriaco. v. 68, 3 *sq.* 69, 7 *sqq.*
Perinthus, Πέρινθος, *urbs Thraciæ ad Propontidem*; eam deductis præsidiis liberare jubetur Philippus ex pacis lege. xvii. 2, 4. xviii. 27, 4.
Perinthii, Περίνθιοι. xvii. 2, 4.
Pericci Spartanorum, οἱ Περίοικοι. ii. 65, 9. iv. 34, 9.
Peripateticus, Prytanis; *vide* Prytanis. Critolaus; *vide suo loco.*
Perippli. ὁ ἐν τοῖς Περιπλοῦσι στίχος, *macedona scriptura.* v. 102, 6.
Perorsi Æthiopes. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.
Perrhæbi, οἱ Περραιβοί. Perrhæbia, Περραιβία. Ex Thessalia Q. Marcius Philippus per Perrhæbiam in Macedoniam profectus est. xxviii. 11, 1 *sq.* Perrhæbiæ oppida, Azorium et Doliche. *ibid.*

Perrhæbi liberati a Romanis, xviii. 29, 5. 30, 6. apud Romanos repetunt arces a Philippo sibi ereptas per bellum Antiochicum. xxiii. 4, 2. 6, 3. xxiv. 1, 10.

Perrhæbia locis omnibus excedere tenetur Philippus. xxiii. 11, 3.

Persæ, *al* Πέρσαι. (*Mendose codices nostri omnes τὰ περὶ ἄν*, iv. 31, 5. pro *τὰ Περσῶν.*) Persia; *vide* Persis.

Persarum imperium, intra Asiam conclusum. i. 2, 2. Persæ cum Græcis bellum mari triremibus gesserunt; non quinqueremibus, ut Pœni cum Romanis. i. 63, 8. Res Persarum, *al* Περσικαὶ πράξεις. ii. 37, 1. *item τὰ* Μηδικά. *sigillatim* bellum a Persis Græciæ illatum. iv. 31, 5. Persarum partes amplexi sunt Thebani. iv. 31, 5. Persis Lacedæmonii Græcas (in Asia) civitates prodiderunt. vi. 49, 5. et Persarum fores coluerunt. 49, 10.

Belli Græcorum adv. Persas caussæ, prætextus et initium. iii. 6. 4 *et* 9 *sqq.* A Persis Alexander injuriarum pœnas exigens, ix. 34, 2. tamen locis sacris pepercit. v. 10, 8. Persarum fugientium ex pugna ad Issum magnam partem periisse in terræ civitatibus Ciliciæ, ait Callisthenes. xii. 20, 4. *Proverbialiter dicitur*, ea auctoritate aliquem loqui, quasi unus e ducibus fuisset qui Persas ad Cilicias Portas vicerunt. xii. 9, 3.

Persarum prudens Lex de Aquæductibus. x. 28, 2 *sqq.* Mithridates genus repetiit ab uno e septem Persis, qui Magum occiderunt. iv. 43, 1 *sq.* a Persarum inde temporibus duravit Artabazanis dynastia. v. 55, 9.

Persæ sagittarii in exercitu Antiochi ad Raphiam. v. 79, 6.

Perseus, Philippi filius major. i. 3, 1. xxiv. 7, 6. invidet et insidias struit minori fratri Demetrio. xxiv. 3, 6. 7, 4 *sqq.* 8, 12 *sqq.* Initia regni præclara, et ad captandam Macedonum et Græcorum benevolentiam comparata. xxvi. 5, 1. de Perseo, et de ejus societate cum Bastarnis et Gallis, (Γαλάται) Romæ queruntur Dardanii et Thessali. xxvi. 9.

Bellum Persicum, *ὁ* Περσικὸς πόλεμος. iii. 3, 8. 5, 4. 32, 8. ejus initia. xxvii. 1 *sqq.* Perseus per literas Græcis civitatibus rationem reddit sui cum Romanis colloquii; ad Rhodios de eadem re legatos mittit. xxvii. 4. legatum ad Bœotos mittit; quorum ceteræ civitates Romanis se tradiderant, Coronea et Haliartus in Persei amicitia perstabant. xxvii. 5. Persei legatos Roma et Italia excedere jubet senatus. xxvii. 7.

Post victoriam de Romanis relatam, pacem ab eisdem petit Perseus, nec impetrat. xxvii. 8. Genthium iteratis legationibus ad societatem invitat; sed pecuniam ab eo postulatam stolidus non mittit xxviii. 8 *seq.* denique fœdus cum eo facit. xxix. 2 *seq.* Legatos mittit ad Rhodios, ad Eumenem, ad Antiochum. xxix. 3, 7 *sqq.*

Acie victus Perseus a L. Æmilio *Paullo*, animum despondet. xxix. 6. et fugit. 7, 1. Eclipsis lunæ interitum ejus præsagire visa est. xxix. 6, 8. *De* Perseo *adde Fragm. hist.* 38—40.

Tria genera hominum qui bello Persico in suspicionem venerunt Romanorum. xxx. 6 *seq.*

Persis *vel* Persia, *ἡ* Περσίς. a meridie Mediæ versus ortum. x. 44, 6. *coll. vs.* 4. Persidis satrapa, Alexander, frater Molonis. v. 40, 7. inter Persidem et Parrhasiam (*f.* Parthiam) interjectum desertum. v. 44, 4.

Persis porta, Sardibus. vii. 17, 6.

Personæ, ad similitudinem defunctorum virorum illustrium expressæ; imagines majorum. vi. 53, 5.

Pessinus, Πεσσινοῦς, oppidum Galatiæ, ubi Deæ Matris templum. xxii. 20, 5.

Petelini, Πετηλινοί, fidem servantes Romanis, fame expugnantur a Pœnis. vii. 1, 3.

Petræus, Philippi amicus, Lacedæmonem ab eo legatus missus. iv. 24, 8. cum exercitu occurrit Dorimacho Ætolo in Thessalia. v. 17, 6. *ubi vulgo mendose* Patræus *legebatur.*

Petratus, (*si vera scriptura*) pater Siberti *vel* Sibyrti, Epirotæ. xxii. 9, 7.

C. Petronius, Romanorum legatus in Asiam, ad inspiciendas res Prusiæ et Attali. xxxii. 26, 5.

Phacus, *ὁ* Φακός, Macedoniæ oppidum. xxxi. 25, 2.

Phœacum luxus, *τῶν* Φαιάκων. xxxiv. 9, 15.

Phœneas, prætor Ætolorum, interest colloquio T. Quintii cum Philippp. xvii. 1, 4 *et* 9. 3, 1. debilis oculis. 4, 3 *sq.* Rursus, victo Philippo, interest colloquio ad Tempe. xviii. 20, 11 *sq.* 21, 3 *sqq.*

Rursus prætor bello Ætolico, oratores de pace ad M? Acilium mittit. xx. 9. et ex decreto Ætolorum ipse ad Acilium mittitur, qui Ætolos in fidem Romanorum traderet. xx. 10. Romam legatus, intercipitur ab Epirotis, a quibus dimittitur solutis quinque talentis. xxii. 8, 11. 9, 7 *sqq.* a Fulvio Cos. per ejus fratrem C. Lævinum pacem impetrat Ætolis. xxii. 12, 10 *sqq.*

Phæstus, Φαιστὸς, urbs Cretæ. Portum Phæstiorum, τῶν Φαιστίων, occupant exsules Gortynii. iv. 55, 6.

Phaëtontis casus. ii. 16, 13.

Phalanx Achæorum, duce Philopœmene, in τίλη divisa, *id est*, cohortes, quæ ex intervallis locabantur in acie. xi. 11, 6. 15, 2. Pyrrhus, in bello cum Romanis, alternatim manipulos Romano more instructos in acie locavit, et manipulos in phalangis modum. xviii. 21, 10.

phalangem decies mille militum habuit Antigonus *Doson* in prælio cum Cleomene. ii. 65, 2. viginti quinque millium Ptolemæus Philopator. v. 65, 4.

Phalanx Macedonica convertere se et viritim pugnare non potest. xviii. 9, 4. commoda et incommoda Phalangis, et ejus comparatio cum acie Romanorum. xviii. 12—15. Phalange Macedonica nihil terribilius umquam viderat L. Æmilius. xxix. 6, 11 *sq.*

Phalanx densata. xviii. 12, 5 *sq.* Quodnam spatium capiat phalanx, sive in itinere, sive in acie. xii. 20 *seq.* Duplex, triplex phalanx; διφαλαγγία, τριφαλαγγία &c. ii. 66, 9. xii. 20, 7.

Phalara, τὰ Φάλαρα, urbs Thessaliæ ad sinum Maliacum. xx. 10, 16. 11, 1. Intra 12 dies inde Nicander Ephesum navigat et redit. *ibid.*

Phalaris tyrannus; cum eo immerito confertur Hieronymus rex Syracus. vii. 7, 2. ejus taurus æneus, Agrigento Carthaginem translatus. xii. 25.

Phalasarna, ἡ Φαλάσαρνα, Cretæ oppidum. xxiii. 15, 3 *et* 8.

Phaleræ, præmium equitis qui hostem prostravit et spolia ei detraxit. vi. 39, 8.

Phameas, Φαμέας. xxxvi. 6, 1.

Phanotenses, *ei* Φανοτῆς, in Phocide.

In arcem eorum proditionem molientes Ætoli, decipiuntur ipsi a Philippi præfectis. v. 96.

ei Φανοτῆς, *ponitur pro* ipsius urbis *nomine*; in qua diversatur A. Hostilius apud Nestorem Cropium. xxvii. 14, 4. *Nisi ibi* Φανοτῆς *sunt incolæ castelli cui* Phanota *nomen, in Epiro; quod tamen non necesse videtur ut statuamus.*

Phara; *vide* Pharæ Messeniæ.

Pharæ, *ai* Φαραὶ, urbs Achæorum, ex XII primis olim fœderatis. ii. 41, 8.

Pharæenses, *oi* Φαραεῖς, inter quatuor civitates quæ instaurare pristinum fœdus Achaicum cœperunt. ii. 41, 12. eorum fines peragrantes populantur Ætoli. iv. 6, 9. 7, 3. rurans agrum Pharæensium, τὴν Φαραεάδα, populatur Euripidas Ætolus, dux Eleorum. iv. 59. v. 94, 3. Pharæenses, cum nil opis ei adveniret a prætore Achæorum, nil amplius in commune conferre decernunt. iv. 60, 5 *sqq.* *Adde mox* Pharæa.

Pharæensis Lycus, prætor patriæ ditionis. v. 94, 1.

Pharæ *et* Pheræ, *ai* Φαραὶ *et* Φεραὶ, oppidum Messeniæ: ejus situs. xvi. 16, 3 *et* 8. a Messeniis divulsa civitas, concilii Achæorum fit particeps. xxv. 1, 2. *ubi pro* Φαραὶ *scribendum* Φεραὶ *de* Pheris Thessaliæ, *vide infra.* Adde quæ post istum *artic. adnotamus de urbe lib.* xviii. 25, 7. *memorata.*

Pharnaces, rex Ponti, bellum gerit cum Eumene et Ariarathe. iii. 3, 6. Sinopen, liberam civitatem, expugnat; et de controversiis suis cum Eumene legatos Romam mittit. xxiv. 10, 1 *sqq.* xxv. 2, 6 *sqq.* avarus et superbus. xxv. 2, 7. bellum persequitur cum Eumene et Ariarathe, invitis Romanis. xxv. 4 *seq.* inducias cum eo facit Attalus, Eumenis nomine. xxv. 6.

Pacem petit ab Eumene et Ariarathe. xxvi. 6. fœderis formula. *ibid.* Rex omnium iniquissimus. xxvii. 15, 1. *cf.* xxv. 2, 7. 5, 2.

Pharsalus, urbs Phthiotidis in Thessalia, ἡ Φάρσαλος. xviii. 30, 7 *sq.* eam Ætoli eripuerat Philippus. xvii. 3, 12. eamdem ab eo apud Romanos repetunt Ætoli. *ibid. et* xvii. 8, 9. xviii. 21, 2. 30, 7 *sq.*

Pharsaliorum (τῶν Φαρσαλίων) agro opportune imminent Thebæ Phthiæ. v. 99, 3 *sqq.*

Pharus, insula maris Adriatici, prope Illyrici oram; ἡ Φάρος. (*et* ἡ Φάρος, *si vera lectio* v. 108, 7.) In ea dominatur Demetrius Pharius. v. 108, 7.

Pharii, *oi* ἐν τῇ Φάρῳ, in gratiam Demetrii impunes dimittuntur a Romanis. ii. 11, 15.

Pharus, ἡ Φάρος, urbs munitissima, ejusdem cum insula nominis, a Romanis capta et diruta, postquam ab eis defecit Demetrius Pharius. iii. 18 *seq.* Fœdere Philippi cum Hannibale cavetur, ne Romani domini maneant Phari. vii. 9, 13.

Pharusii, populus Africæ. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.

Pharycus, spoliavit Junonis templum Argis. ix. 34, 10.

Phaselis, Φασηλὶς, urbs maritima *Ly-*

cia, s. *Pamphyliæ*. xxx. 9, 4 *et* 9. Phaselitæ, *Φασηλῖται. ibid. ve.* 7 *et* 10.

Phasis, *ὁ Φᾶσις*, fluvius Colchidis. Qui ad Phasin navigant, Sinopen ad dextram habent. iv. 56, 5. Ponto, supra regionem quæ Phasi fluvio adluitur, imminet regnum Artabazanis. v. 55, 2.

Phaylus, dux copiarum Achæi sub Garsyeride. v. 72 *seq.*

Pheia, *ἡ Φειὰς καλουμένη νῆσος*, (*mendose vulgo Φλειὰς*) insula Elidis. iv. 9, 9.

Pheneus, *Φενεὸς, Arcadiæ oppidum*, occupatum a Cleomene. ii. 52, 2.

Pheneensium ager, *ἡ Φενεάς*. Ex Psophide per Pheneensium agrum in Stymphaliam proficiscitur Euripides, inde Sicyoniorum agrum invasurus. iv. 68, 1.

Pheræ, urbs Thessaliæ, *αἱ Φεραὶ, ἡ τῶν Φεραίων πόλις*. Prope eam acris incidit velitatio inter copias T. Quintii et Philippi, paucis diebus ante pugnam ad Cynoscephalas. xviii. 2.

Pheræorum et Pharsaliorum agro opportune imminet urbs Larissa. v. 99, 3. *cf.* xviii. 2.

De Pherarum urbe *contendisse coram Romanis Ætolos cum Achæis, temere scripsit Casaub. in vers. Lat. Legat. VI. nobis lib.* xviii. 25, 7. *ubi in Græco tamen recte tenuit Ursini lectionem Ἡραίων. Intellexerat puto Casaubonus* Pharas *vel* Pheras Messeniæ, *de qua vide supra in* Pharæ.

Phiala, præmium peditis qui hostem prostravit, et spolia ei detraxit. vi. 39, 3.

Phialia; *vide* Phigalia.

Phialephoros, *ἡ Φιαληφόρος*, apud Locrenses. xii. 5, 9 *sqq.*

Phibotides urbes; *vide* Phœbatides.

Phidiæ Jovem Homericum expressit. xxx. 15, 4.

Phigalea, Phigalia, Phialia, *Φιγαλία, Φιγαλία, Φιαλία, ἡ τῶν Φιγαλίων vel Φιαλίων πόλις*. iv. 3, 5. *et ve.* 8. iv. 80, 3. Peloponnesi urbs *in Arcadia*, prope fines Messeniorum, cum Ætolis faciens, et in eorum potestate. iv. 3, 6 *sq.* 31, 1.

In ea residet Dorimachus nomine Ætolorum, bellum molliens Messeniis. iv. 3, 4 *sqq.* 6, 10. in eamdem confluunt Ætoli piratæ, qui ex Messenia prædam faciebant. iv. 3, 8. 79, 6 *sq.* in eadem sedem belli figit Scopas cum Ætolis, incursionem in Messeniam faciens. iv. 6, 10 *sq.*

Phialenses, deserentes Ætolos, urbem suam Philippo tradunt; iv. 79, 8 *sqq.* præsidium urbi imponit Philippus. iv. 80, 8. post ereptam Ætolis Phialiam, non recusant Messenii societatem belli Socialis. v. 4, 5.

Philæni aræ, *οἱ Φιλαίνου βωμοὶ*, prope majorem Syrtin, terminus ditionis Pœnorum in Africa. iii. 39, 2. x. 40, 7.

Philænis, femina, de rebus obscœnis scripsit. xii. 13, 1.

Philammon, qui cædi Arsinoës reginæ præfuerat, occiditur a mulierculis cum filio et uxore. xv. 33, 11 *sq. adde c.* 36, 1.

Philemenus cum Nicone Tarentum prodit Hannibali. viii. 26 *seqq.* velut a venatione rediens cum apro, noctu urbem intrat. 31.

Philetærus, Eumenis frater, favet Pythem Thebano. xi. 1. *Adde* xxxii. 23, 6.

Philiades Messenius, pater Neonis et Thrasylochi. xvii. 14, 3 *et* 12.

Philidas, (*vulgo minus recte* Phylidas) dux Ætolorum et Elcorum adv. Philippum, post Euripidam. iv. 77, 6. 78, 1. ipsos socios Eleos diripit. 79, 2. Lepreo, et mox etiam Samico, cedere cogitur Philippo. iv. 80.

Philinus, scriptor historiæ primi Belli Punici, effusum favorem prodit in Pœnos. i. 14. Philini errores. i. 15. iii. 26.

Philinus Corinthius, a Dæo, prætore Achæorum, virgis cæsus. xl. 5, 6.

Philippi, *Φίλιπποι*, urbs Macedoniæ. *Civis* Philippenus, *Φιλιππηνός. Fragm. hist.* 41.

Philippicum bellum, *ὁ Φιλιππικὸς πόλεμος*. iii. 32, 7 *sq.* natum ex bello Hannibalico; tum ex Philippico oritur Antiochicum. *ibid. Vide* Philippus, Demetrii fil.

Philippopolis, *Φιλίππου πόλις*, eadem quæ Thebæ Phthiæ in Thessalia. v. 100, 8.

Philippopolis Thraciæ, *Φιλίππου πόλις*, in Odrysis, qui Philippi præsidium inde expelliunt. xxiv. 6, 5 *sqq.*

Philippenses *Φιλιππηνοὺς a Polybio dici, monuit Stephanus Byzant. in Φίλιπποι. Conf.* v. 100, 8.

Philippus, Amyntæ fil. rex Macedon. beneficia contulit Megalopolitanis, Messeniis, Tegeatis, Argivis, oppida eis restituens quæ Spartani eisdem ademerant. ii. 48, 2. xvii. 14, 6 *sqq. cf.* ix. 28, 7. 33, 8 *sqq.*

multa præparaverat ad bellum adv. Persas. iii. 6, 5 *et* 12 *sqq.* cum victis ad Chæroneam Atheniensibus humanissime egit. v. 10, 1 *sqq.* xvii. 14, 13 *sq.* in eum maledicentissimus est Theopom-

pus. viii. 11—13. Græcis caussa et principium fuit servitutis. ix. 29. defenditur ab ista culpa. ix. 33.

Philippus Demetrii filius, Antigoni Gonatæ nepos, pater Persei; sub tutela est Antigoni *Dosonis patrui*. ii. 45, 2. et ab eo præclare regitur. iv. 87, 6. Alexandri et Philippi Amyntæ filii genere prognatus videri studuit. v. 10, 10.

succedit in regnum, mortuo Antigono. ii. 70, 8. etiam tum puer, annum ætatis septimum decimum nondum egressus. iv. 2, 5. 5, 3. 24, 1. cui Apelles aliique tutores relicti erant ex Antigoni testamento. ii. 67, 8.

ad Philippum legatos mittunt Achæi, de Ætolis conquerentes, et auxilia ab eo ex sociali fœdere postulantes. iv. 15, 1 *sq.* Ætolis, utpote pro more agentibus, non nimis irascitur Philippus. 16, 2 *sqq.* Ad Sociale bellum gerendum cum exercitu Corinthum venit; domum jam reversis Ætolis, inde Tegeam movet, versus Laconicam. iv. 22. non immiscens se Lacedæmoniorum internis seditionibus, societatem cum populo firmat; 23 *seq.* et Corinthum redit, sociorumque de Ætolis querelas audit. 24 *extr. et seq.*

Ægii in concilio avita amicitiæ jura cum Philippo renovant Achæi. iv. 26, 7 *sq.* hibernans Philippus in Macedonia, fœdus facit cum Scerdilæda. iv. 29. Philippus et Achæi fœdus de societate ineunt cum Polyrrheniis et Lampæis Cretensibus. iv. 55, 1 *sq.*

Ætoliam, per Thessaliam et Epirum, petit Philippus. iv. 57, 1. et Ambraciam obsidet. 61. eamque et Phœtias capit. 63. Ad Stratum cum exercitu morantem invitant Achæi, ut trajecto Rhio Elidem invadat. 64, 2. captis nonnullis Ætolorum urbibus, cum ei nunciaretur Dardanios invasionem parare in Macedoniam, domum redit, dein Larissæ in Thessalia hibernat. iv. 64—66. Œniadas, oppidum et arcem cum porta, in Ætolia et Acarnaniæ confinibus, communit. 65, 7 *sqq.* Demetrium Pharium, ad se confugientem, benigne recipit. 66, 4 *sq.*

circa brumam, cum parte exercitus, in Peloponnesum venit. iv. 67, 6 *sqq.* moxque Eleos ad Apelaurum montem vincit. 69. Psophidem et alias eorumdem urbes capit. 70 *seqq.* Apellem prohibet, Achæos in servitutem redigere conantem. 76. et Aratum adv. Apellis calumnias tuetur. *vide* Aratus.

egregia et vere regia Philippi juvenis indoles. iv. 77. 82, 1. ex optimo principe dein in ferum tyrannum mutatus. iv. 77, 4. vii. 12 *seqq* ix. 23, 9.

de solvendo stipendio exercitui Philippi fit decretum Achæorum. v. 1, 11 *sq.* Bellum Sociale mari gerere adgreditur Philippus. v. 2 *seqq.* Cephallæniam petit, ubi per Leontii perfidiam Palynte urbe non potitur. v. 3 *sq.* Thermum Ætoliæ petit, et templum ibi evertit et comburit, vindictæ nimis ferociter indulgens. v. 6 *seqq.*

ex Ætolia reversus, mira celeritate in Laconicam rursus irrumpit, eamque usque ad Tænarum populatur. v. 16 *seqq.* ex Laconica Corinthum redit. 24, 1 *sqq.* Legatis Rhodiorum et Chiorum, ad pacem cum Ætolis faciendam invitantibus, paratum se esse, respondet, si velint Ætoli. 24, 11. in Phocide rei magnæ gerendæ spem habet; 24, 12. sed ea spes irrita est. 26, 1 *et* 16. ex Elatea Phocidis revertens, Sicyonem devehitur, ibique apud Aratum divertit 26, 16. 27, 3. Leontium proditorem occidi curat. 27, 4 *sqq.* inducias facit cum Ætolis, sed pax non convenit. 28 *seq.* hibernat in Macedonia. 30, 1.

Bylazorem urbem Pæoniæ occupat adv. Dardaniorum incursiones. v. 97. Melitæam oppugnaturus, scalas juste breviores adplicat. *ibid.* Thebas Phthiæas expugnat. 99 *seq.* in Peloponnesum cum classe et exercitu reversus, accepto nuncio cladis Romanorum ad Trasimenum lacum, Pacem facit cum Ætolis, et Bello Sociali finem imponit. 101—105.

oppida Illyriæ, Macedoniæ vicina, capta a Scerdilæda, recipit et præsidiis firmat. v. 108. dein classe Illyriam petens, (et ipsi Italiæ inhians, instigatus a Demetrio Phario, v. 108, 4 *sq.*) Apolloniæ Panico territus, re infecta, non sine ignominia, in Macedoniam redit. v. 109 *seq.*

Fœdus facit Philippus cum Hannibale et Pœnis; iii. 2, 3. cujus formula *exhibetur* vii. 9.

adversus Messenios primum pravos mores nudavit. vii. 12, 1. *conf.* c. 10, 2. adamatus antea omnibus Græcis, 12, 4 *sqq.* a Cretensibus πρεσβύτατος insulæ electus. 12, 9. deinde exosus omnibus, 12, 10 *sqq.* Natura bonus, procedente ætate in vitia incidit. x. 26, 7 *sq.* quoties Demetrio Phario et Taurione consultoribus usus est, pessimus fuit Philippus; quoties Arato aut Chrysogono, optimus. vii. 13 *seq.* ix. 23, 9. v. 12, 5 *sqq.*

Aratum veneno necat. viii. 14. Lie-

sum et Acrolissum capit, et multas Illyriorum urbes in deditionem accipit. 16 *seq.*

Cum Ætoli, Romani et Attalus fœdus fecissent contra Philippum et Achæos; ix. 30, 6 *sq.* (ad quam societatem etiam Lacedæmonios invitarunt Ætoli. ix. 28 *seqq.*) Philippus Echinum urbem, quæ in Ætolorum erat potestate, oppugnavit cepitque; ix. 41 *seq.* et Achæis aliisque sociis, opem ejus contra illos implorantibus, strenue providit. x. 41 *seq.* postquam Argis, ubi hiemavit, effrenatæ libidini indulsisset. x. 26.

iterum Thermum Ætoliæ et Apollinis ibi templum vastat. xi. 4. per legatos (*in concilio nescio quo, fortasse Achæorum*) declarat, paratum se esse ad pacem cum Ætolis æquis conditionibus faciendam. xi. 7, 9 *sq.*

Pacem cum Ætolis facit *Phœnicæ* in Epiro. xiii. 1. *coll.* xv. 23, 8. xvii. 1, 14.

Heraclidis opera classem Rhodiorum in ipsorum portu incendio corrumpit. xiii. 4, 1—3. *et cap.* 5, 1—3. Cretenses ad bellum adv. Rhodios concitaverat. xiii. 4, 2. 5, 1. Bellum in Thracia gerit. xiii. 10, 6—9.

Philippus, conjuratione facta cum Antiocho M. de partiendo Ptolemæi Epiphanis regno, Cariam, Chium et Samum ad se rapit. iii. 2, 8. xv. 20. licet pacem fecisset cum Ætolis, tamen Cium urbem, sociam Ætolorum, copiis cum Prusia genero junctis, expugnat capitque. xv. 21—23. xvii. 3, 12. 4, 7. Rhodios dolosa legatione decipit. xv. 22, 5. *et* 23, 1 *sqq.* Thasios violata fide subigit. xv. 24. Paulo ante id tempus Lysimachiam, Ætolorum sociam, sibi subjecerat; moxque Calchedonem. xv. 23, 8. xvii. 3, 11.

Pergamenum agrum et loca sacra vastat, Attalo ægre e manibus ejus elapso. xvi. 1. Sami classem habuit. xvi. 2, 4 *et* 9. Pugna navali ad Chium victus ab Attalo et Rhodiis, victoriam sibi tribuit. xvi. 2—8. Cariam invadit. xvi. 11 *seq.* iii. 2, 8.

Philippo bellum indicunt Romani, ni a Græcis injuria lacessendis absistat. xvi. 27. Ille forti et constanti animo persequitur incepta. 28. Abydum oppugnat expugnatque. 29—34. legatum Romanum, ad Abydum secum expostulantem, non audit, sed ut juvenem ridet. xvi. 34. Achæos concitare studet ad bellum cum Romanis. xvi. 38.

Ex Epiri faucibus propere se recipere coactus Philippus a T. Flaminino; plurimas Thessaliæ urbes vastavit. xvii. 3, 9. xviii. 6, 4. xxvii. 13, 2.

Colloquium instituit cum Tito, et cum Ætolorum, Rhodiorum et Attali legatis ad sinum Maliacum. xvii. 1—9. jocis ludit adversarios. 4, 4 *sqq.* induciis pactis, legatos Romam mittunt partes omnes. 10 *seq.* Bellum cum Philippo durare decernit senatus. 12. a Philippi societate Achæos ad Romanorum partes traduxit Aristænus. 13, 8 *sq.*

Pugna ad Cynoscephalas victus Philippus; xviii. 4—10. in Macedoniam profugit, combustis Larissæ chartis regiis. xviii. 17, 1 *sq.* pactis induciis. xviii 17, 4 *sqq.* denuo colloquitur cum Quintio ad Tempe de pacis conditionibus. 19—21. conditiones Titi accipit Philippus, et filium suum Demetrium obsidem dat. 22. Pax Philippo data a Quintio confirmatur Romæ. 25. Senatusconsultum de Pace. 27.

Bello Antiochico fidelem Romanis operam præstat Philippus; cujus gratia Demetrius fil. et ceteri obsides ei restituuntur, tributum remittitur, et plures urbes reddantur. xx. 13. xxi. 9, 9.

Philippus queritur apud Romanos ereptam sibi ab Ætolis Athamaniam et Dolopiam; et frustra impedire conatur pacem Ætolis datam. xxii. 14, 4.

cum Philippo contendunt Thessali, Parrhæbi, Athamanes, et Eumenes, judicibus Romanis. xxiii. 4 *sq. et cap.* 11, 1 *sq.* Maroneæ cædem edit Philippus; et Casandrum, cujus opera in ea re usus erat, veneno tollit. xxiii. 13 *seq.* Romanis jam tum infensus, Demetrium filium Romam mittit ad purganda crimina. 14, 7 *sq.* xxiv. 1. Byzantiis adv. Thraciæ reguli os auxilia promittit. xxiii. 14, 12.

ad accusandum Philippum multæ legationes Romam conveniunt. xxiv. 1. Demetrii caussa patri veniam dant Romani. 2. inde Philippi et Persei, majoris filiorum, odium in Demetrium, et insidiæ. *cap.* 3 *et* 7. Prusiæ auxilia miserat ad bellum cum Eumene. xxiv. 1, 4. 3, 1. invitus ex Thraciæ urbibus excedit tandem. xxiv. 6. Thracibus mediterraneis bellum facit, Philippopolin præsidio munit, quod tamen paullo post ab Odrysis expellitur. *ibid.*

veluti furiis agitatus, insana consilia capit; Macedonas in Emathiam transducit; civium suo jussu olim interfectorum liberos custodiæ tradit; simultate mutua filiorum cruciatur. xxiv. 8.

Alia nonnulla ad Philippum pertinentia *vide in Fragm. histor.* 42—45.

Philippus, Achæorum legatus in Macedon. ad gratulandam Romanis victoriam de Perseo. xxx. 10, 8.

Philippus, Antiochi M. σύντροφος, elephantis præfectus ad Raphiam. v. 82, 8.

Philippus, Persei legatus Rhodum. xxvii. 4, 3 *sqq.*

Philo, Agathoclis adulator, ministri Ptolemæi Eupatoris et Epiphanis. xiv. 11, 1. *inter* cognatos Agathoclis *refertur* xv. 30, 5. occiditur in tumultu. xv. 33, 1 *sqq.*

Philo, Chalcidensis. Eum Romanis dedere jubetur Antiochus ex pacis lege. xxi. 14, 7. xxii. 26, 11.

Philo Cnossius, Neocretibus præest in exercitu Ptolemæi Philopatoris. v. 65, 7.

Philo, Thessalus, pacis conditiones a Metello adfert Dicæo, quas ille respuit. xl. 4, 3 *sqq.*

Philocles, amicus Philippi, Demetrium Philippi filium Romam comitatur. xxiii. 14, 7. xxiv. 1, 5. jam antea Romam a Philippo fuerat missus, occasione belli Prusiæ cum Eumene. xxiv. 3, 2. ejusdem opera insidias Mylasensibus frustra struxerat Philippus. xvi. 24, 7.

Philocrates, Rhodiorum legatus Romam. xxx. 4, 1. 5, 1.

Philodemus, Argivus, Hieronymi legatus ad Hannibalem. vii. 2, 2 *sqq.*

Philomelienses, Φιλομηλεῖς; *cives urbis Phrygiæ majoris, cui* Philomelium *nomen.* xxii. 18, 4.

Philomelus et Onomarchus templum Delphicum spoliant; tyrannos illos tollit Philippus Amyntæ fil. ix. 32, 4 *sqq.*

Philophron, Rhodiorum legatus ad X. legatos Romanos post bellum Antiochicum. xxiii. 3, 2. eidem non placet ut Rhodii rebus Persei se immisceant. xxvii. 11, 2. Romanis favet. xxviii. 2, 3. 14, 3. Romam legatus mittitur, ad deprecandam iram Romanorum post bellum Persicum. xxx. 4, 1 *sqq. et cap.* 19, 4 *sq.*

Philopœmen, Megalopolitanus, promotor et consummator fœderis Achaici. ii. 40, 2. juvenis, prudenter fortiterque rem gerit in pugna Antigoni cum Cleomene ad Sellasiam. ii. 67—69. de Philopœmene tres libros separatim edidit Polybius. x. 24, 5 *sq.*

nobilissimo Arcadiæ genere ortus, institutus est a Cleandro Mantinensi, &c. x. 25, 1 *sqq.* Præfectus equitum creatus Achæorum, corruptam disciplinam restituit, et perpetuis exercitationibus equites suos præstantiores hostibus reddidit. x. 25, 6 *sqq. et cap.* 21 *et* 22. *quæ duo capita post cap.* 25. *repoui debuerant, et ad* Philopœmenem *referri, non ad Scipionem.*

Prætor Achæorum, xi. 10, 7. ad armorum cultum hortatur Achæos, et disciplinam omnem militarem restituit. xi. 8—10. ipse moribus simplicibus utens, et magna apud suos auctoritate. xi. 10, 1—7. Milites in itinere adsuefacit ad parce utendum cibariis. *Fragm. hist.* 46. Machanidam, Lacedæmoniorum tyrannum, acie ad Mantineam vincit. xi. 11 *seqq.* et fugientem sua manu confodit. 18.

rursus Prætor Philopœmenes, in unum diem juventute omni Achæorum, insciis omnibus, Tegeam convocata, incursionem in Laconicam facit, et hostes insidiis circumvenit. xvi. 36 *sq.*

rursus Prætor, octoginta Spartanos ad Compasium occidit, muros Spartæ dejecit, et veteres exsules in urbem reduxit. xxii. 23, 2. *coll.* xxiii. 1, 1. 7, 5 *sq.* qua causa Romæ accusatur. xxiii. 1, 1. simul ipse legatos Romam mittit. 1, 4. Achæis facultatem dat, res a Bœotis per vim repetendi. xxiii. 2, 13. in renovanda societate cum Ptolemæo Epiphane levitatem committit. 9, 11. a Philopœmene in repub. dissident Aristænus et Diophanes. xxiii. 10.

rem Lacedæmone gestam Philopœmen defendit coram Q. Cæcilio. xxiii. 10, 8. Infensus est ei T. Quinctius. xxiv. 5, 2. et frustra ab eo petit, ut gentis concilium sibi cogatur. 5, 15 *sqq.*

Moritur Philop. eodem anno cum Hannibale et Scipione. xxiv. 9. *conf. Spicileg. ex lib.* xxiv. *num.* 2. captus a Messeniis et interfectus. xxiv. 12, 13. annos 70 natus. *Fragm. gramm.* 31 *et* 34. *Conf. Valesii* xxiv. 9, 3. Cædem Philopœmenis Messenæ ulciscitur Lycortas. xxiv. 12. *Conf. Spicileg. ex lib.* xxiv. *num.* 3.

Philopœmen et Aristænus inter se collati. xxv. 9.

Philosophi tres, Athenis Romam legati. *Spicileg. ex lib.* xxxiii.

Philostratus, præfectus quinqueremis Rhodiæ, in pugna ad Chium. xvi. 5, 1 *sqq.*

Philostratus, *Molossus Epirota* (*ut videtur*) A. Hostilium Cos. per Epirum proficiscentem Perseo prodere molitur. xxvii. 14.

Philoteria, ἡ Φιλοτερίς, oppidum Cœlesyriæ ad lacum *Tiberiadis*, in quem

Jordanes influit. v. 70, 3 *sq.* eam in deditionem accipit Antiochus M. *ibid.*

Philotis, mater Charopis Epirotæ, cujus opera ille mulieres spoliare consueverat. xxxi. 21, 13 *sq.*

Philoxenus, *dithyrambicus poëta et musicus; de quo vide Suidam, et auctores laudatos a Fabric. Bibl. Græc. T. I. p. 686 sq. et Albert. ad Hesych. in Δοίλωνα.* Carmina ejus modosque vulgo addiscunt Arcades. iv. 20, 9.

Phlegræi campi, circa Capuam et Nolam, ab Etruscis olim possessi. iii. 17, 1 *sq.* iii. 91, 7.

Phlias corrupte vulgo legebatur. iv. 9, 9. *pro* Pheias, *quod vide.*

Phlius, Φλιοῦς, *gen.* Φλιοῦντος, oppidum Peloponnesi, *inter Sicyoniam et Argolidem;* occupatur a Cleomene. ii. 52, 2.

Phliasiorum tyrannus, τῶν Φλιασίων, Cleonymus, tyrannide abdicata, Achæis se jungit. ii. 44, 6.

Phliasiorum ager, ἡ Φλιασία; in eo ad Dioscurium castra ponit Philippus. iv. 67, 9.

Phocæa, Φώκαια, civitas Æolica, ab Achæi partibus ad Attalum transit. v. 77, 4.

Phocæenses, Φωκαιῆς, alii cum Antiocho, alii cum Romanis facientes, legatos mittunt ad Seleucum, Antiochi filium. xxi. 4. Phocæensibus post bellum Antiochicum pristinas leges et agrum reddunt Romani. xxii. 27, 7.

Phocis, ἡ Φωκίς. Phocenses, Φωκῆς.

Phocenses fœdere Antigoni cum Achæis comprehensi. iv. 9, 4. 15, 1 *sq.* queruntur de vi ab Ætolis facta. iv. 25, 2.

in Phocide rem quamdam magni momenti gerere se posse, sperat Philippus. v. 24, 12. sed irrita ea spes fuit. 26, 1 *et* 16. e Phocide ad Philippum mittuntur literæ Megalæ, eiam ad Ætolos scriptæ. v. 28, 4.

Phocidem adv. Ætolos tuetur Philippus. x 42, 2. Phocide et Locride e vestigio deducere præsidia tenetur Philippus per inducias cum T. Quintio pactas. xvii. 10, 4. Phocenses tuti non sunt, quamdiu Philippus Chalcidem tenet. xvii. 11, 6. liberi renuncian ur ex SC. Romanorum. xviii. 29, 6. ita tamen, ut Ætolorum concilio sint contributi. 30, 9.

in Phocide Patrenses præsertim magnam cladem passi sunt bello Achaico. xl. 3, 4. *scil.* in pugna qua Metellus Achæos vicit. (*conf. c.* 6, 11.) et Diæum cum exercitu oppressit. *Spicileg. ex lib.* xl.

Phœbatides urbes, Illyrici, *ai* Φοιβάτιδες πόλεις, *alii codices* Φιβάτιδες. v. 108, 2.

Phœbidas, Lacedæmonius, Cadmeam per dolum occupat. iv. 27, 4.

Phœnice, ἡ Φοινίκη, urbs Epiri munitissima et opulentissima. ii. 5, 8. 8, 4. xxxii. 22, 2. proditione mercenariorum Gallorum capitur ab Illyriis. ii. 5.

Romanorum legati ibi cum Epirotis agunt de Philippo. xvi. 27, 4. Phœnice ex Epiro Romam mittuntur legati. xxxii. 24. *conf. c.* 22, 1 *sq.*

Phœnice, Φοινίκη, *perperam Casaubonus ediderat* iv. 68, 1. *pro* Φοινικὴ, *id est,* Phœnicensium ager.

Phœnicia *vel* Phœnice, regio Asiæ, ἡ Φοινίκη. *Interdum communi* Cœlesyriæ *nomine comprehenditur* Phœnicia; *ut* v. 80, 3. *et sæpius alias; alias utrumque nomen conjungitur, ut* v. 66, 6. viii. 19, 11. xxviii. 1, 2.

inter Ciliciam et Phœniciam sita est Seleucia ad Mare. v. 59, 4 *sq.*

Antiochus Phœniciæ et Cœlesyriæ manus injicit. iii. 2, 8. Phœniciam et Cœlesyr. ex Ptolemæi Lagi jure ad reges Ægypti pertinere, contendunt Legati Ptolemæi Philopat. adv. Antiochum Magnum. v. 67, 10. *Conf.* Cœlesyria.

Phœteæ, Φοιτιῶται, *sive* Phœtiæ, Φοιτίαι, *Acarnaniæ* oppidum in potestate Ætolorum, captum a Philippo. iv. 62, 7. *et vs.* 10.

Phœteum; *vide* Phyteum.

Φωλιὰς, lustrum, latibulum, spelunca; locus sic dictus in urbe Megalopoli prope murum. ix. 18, 1. ii. 55, 5.

Phorunna, ἡ Φόρουννα, oppidum Thraciæ. ix. 45, 4.

Phoxidas, Achæus, dux Græcorum mercenariorum Ptolemæi Philopat. v. 65, 8 *sq.* 85, 2 *sqq. Conf. Artic. seq.*

Phoxidas, Melitæensis, centuriat copias Ægyptiacas. v. 68, 11. *Videtur idem esse cum superiore. Conf.* Achæi Phthiotæ.

Phrixa, ἡ Φρίξα, oppidum Triphyliæ. iv. 77, 9. in deditionem accipitur a Philippo. iv. 80, 13.

Phrygia ad Hellespontum, Φρυγία ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντου. xxii. 5, 14. *distinguitur* a Phrygia Majori. xxii. 27, 10. utraque regno Eumenis adjicitur a Romanis post bellum Antiochicum. *ibid.*

Phthiotæ; *vide* Achæi Phthiotæ.

Phthiotis; *vide* Eretria Phthiotidis, *et* Thebæ Phthiæ.

Phylarchus, historicus, contraria scribit Arato, et multas tragœdias facit de casu Mantinensium, et de Aristomacho Argivo. ii. 56—59. *conf.* ii. 56, 1. Alia

in eodem Phylarcho reprehendit Polybius ii 60—63.

Phylidas; *vide* Philidas.

Phylomachus (*aliis* Phyromachus, *et* Pyromachus) statuarius, Æsculapii signum in templo Pergameno confecit. xxxii. 25, 4. *Conf. Hardnin. ad Plin.* xxxiv. 8, (19,) 20. *T. II. p.* 656.

Physcon. xxxiv. 14, 6. *Vide* Ptolemæus.

Physsias, nobilis Eleus, bello captus a Lyco, prætore Achæorum. v. 94, 6.

Phytæum, Phyteum, *vel* Phœteum, Φύτιον, Φύτειον *vel* Φοίτειον, Ætoliæ oppidum, in media Ætolia. v. 7, 7. xi. 4, 4. *Conf.* iv. 62, 7.

Phyxium. τὸ Φύξιον, locus Elidis. v. 95, 8.

Picenus ager, ἡ Πικεντίνη χώρα, devictis Senonibus ademtus, civibus Romanis divisus. ii. 22, 7. Picenum populatur Hannibal, τὴν τῶν Πικεντίνων χώραν. iii. 86, 9.

Pictones, Πίκτωνες, populus Galliæ. xxxiv. 10, 6.

Pieriam vastat Scopas prætor Ætolorum, τὰ πρὸδον τὰ κατὰ τὴν Πιερίαν. iv. 62, 1. *MSti* τὸν τέρμονα (*alii* τὸν τέρμονον) τὸν κατὰ τὴν Πιερίαν.

Pignora fidei. *Vide* Fides.

Pilum Romanum, ὁ ὀβελός. vi. 23, 8 *sqq.* i. 40, 13. Triarii, pro pilo, hasta utuntur. vi. 23, 16.

Pinarus, ὁ Πίναρος, Ciliciæ fluvius. xii. 17, 3. *mendose* Πύναρον *vocant editi.*

Pindari laudatio Pacis, parum honesta. iv. 31, 5 *sqq.*

Piræeus, Πειραιεύς, portus Athenarum. xvi. 26, 2 *et* 4.

Piratæ, *vide* Ætoli *et* Illyrii. *Adde Fragm. Gramm.* 83.

Pisa *vel* Pisæ, ἡ Πίσα *et al.* Πίσαι, prima urbs Etruriæ, a Liguria venientibus. ii. 16, 2. e Sardinia Pisas adpellit C. Atilius Cos. ii. 27, 1. 28, 1. P. Scipio, Liguriæ oram legens, quinto die Pisis Massiliam venit. iii. 41, 4. Pisas inde redit. iii. 56, 5.

Pisæi equites, ἱππεῖς Πισαῖοι. *Sic olim legebatur* xxxi. 3, 6. *pro quo* Νισαῖοι, Nisæi, *edidimus.*

Pisatis, Pisæus ager, ἡ Πισᾶτις γῆ, pars Elidis in Peloponneso. iv. 74, 1. *Conf.* Olympia.

Pisces sub terra, in Galliæ campis versus Pyrenæum montem. xxxiv. 10, 4.

Piscium vitam vivere, proverbium. xv. 20, 3.

Pisidia, ἡ Πισιδική. Eam populatur Achæus. v. 57, 7. Pisidiæ incolas ad arma secum sociandа adv. Selgenses hortatur Garsyeris, nomine Achæi. v. 72, 9. 73, 3. *ubi commemorantur Pisidiam incolentes* Etennenses, Sidetæ, Pedlenissenses, Selgenses.

Pisidiam post bellum Antiochicum Eumeni dari a Romanis, consentiunt Rhodii. xxi. 5, 14. et datur ei Milyas, *quæ Pisidiæ accensebatur.* xxii. 27, 10.

Pisseum. Πισσαῖον, Pelagoniæ oppidum, direptum a Scerdilæda. v. 108. 1. *Conf. Artic. seq.*

Pissantini, Πισσαντῖνοι, populus Illyricus, cujus oppidum Orgyssum Scerdilædæ eripuit Philippus. v. 108, 8. *Nil videntur hi commune cum* Pisseo *habere supra memorato, quod Pelagoniæ vicinus, id est parvum oppidum vocat Polybius.*

Placentia, Πλακεντία, ἡ τῶν Πλακεντίνων πόλις, colonia Romanorum ad Padum in Gallia Cispadana. iii. 40, 5. 66, 9. Prope *Placentiam* (*sic legendum videtur pro vulgato* Massiliam) erat sedes Anamarum. ii. 32, 1.

ad Placentiam castra ponit Scipio. iii. 66, 9. eodem se recipiunt qui e pugna ad Trebiam evaserunt. 74, 6.

Placentiam convenire exercitum jubet Consul, Liguribus bellum illaturus. xxxiii. 8, 1.

Plagæ quatuor mundi. iii. 36, 6 *sq.* historiam legentes, cogitatione convertere oculos debemus in eam mundi terræque plagam, ubi quæque res gesta est. iii. 36, 4 *sq.*

Platanus, Πλάτανος, oppidum Phœniciæ: fauces ad Platanum. v. 68, 6.

Plato conversionem rerumpub. ex alio genere in aliud adcurate explicavit. vi. 5, 1. rempub. Cretensium similem esse ait reipub. Laconicæ. vi. 45, 1. Platonis respub. 47, 7 *sqq.*

Fabula Arcadica a Platone citata, de hominibus in lupos mutatis. vii. 13, 7. ejusdem dictum, (beatos fore homines, si philosophi regnarent) ad historiæ scriptionem adplicat Polybius. xii. 28, 2. *conf. cap.* 27.

Plator, dux Illyriorum, quos Philippus subsidio misit Cretensibus. iv. 55, 2.

Pleiades, *vide* Vergiliæ.

Pleuratus, Illyriæ rex, pater Agronis; ii. 2, 4. *et Scerdilædæ. Vide* ii. 5, 6.

Pleuratus, *Scerdilædæ filius, Pleuratī nepos, pater Genthii,* (*vide* ii. 5, 6.) Πλευρᾶτος *vel* Πλευράτους, cum Scerdilæda copias educit adv. populos Epiri, Philippi socios. x. 41, 4. ei parent Dalmatæ. xxxii. 18, 3 *sq.* eidem a T. Quintio dantur Lychnis et Parthini, Illyriæ civitates, quæ in Philippi fuerant potestate. xviii. 30, 12. xxi. 9, 7. xxii. 4, 3.

Pleuratus, *Pleurati filius,* Genthii frater, a fratre occiditur. xxix. 5, 8.

Pleuratus, exsul Illyricus, Persei legatus ad Genthium regem. xxviii. 8, 1.
Plumis incensis Romani e cuniculis pelluntur ad Ambraciam. xxii. 11, 15 *sq.*
Pœnæ militares. vi. 37 *seq.* *Conf.* Desertores.
Pœni. *Vide* Carthaginienses.
Poësis tribus partibus constat, historia, dispositione, fabula. xxxiv. 4, 1 *sqq.* Homeri poësis, est scriptio philosophica. xxxiv. 4, 4 *sqq.*
Poëtæ in fabularum exitu deo ex machina utuntur. iii. 48, 4. poëtas et fabularum scriptores testes advocare rerum ignotarum, turpe est. iv. 40, 2.
Polemarchi, πολίμαρχοι, magistratus civitatum Peloponnesi, qui claves urbis in sua potestate habent, et interdiu in stationes ad portas versantur, iv. 17, 2. Eosdem ix. 17, 3. *vocat τοὺς ἄρχοντας τοὺς διδομένους τηρεῖν τὰς πύλας.*
Cynæthensium polemarchi urbem Ætolis prodiderunt. iv. 17, 3.
Polemarchorum curia, τὸ Πολεμάρχων *vel* Πολεμαρχεῖον, Phigaliæ. iv. 79, 5.
Polemarchus, Arsinoënsis, Ætolorum legatus Romam. xvii. 10, 8.
Polemocles, Rhodiorum navarchus adv. Byzantios missus. iv. 52, 2. cum classe in Cretam mittitur petentibus Cnossiis. 53, 1. ab Eleuthernæis Cretensibus incusatur occidisse Timarchum, civem Eleuthernæum. 53, 2.
Polemocrates, pater Limnæi. xxix. 3, 6.
Poliasium, τὸ Πολιάσιον, locus *nescio quis* Laconicæ. xvi. 16, 2.
Polichna, ἡ Πολίχνα, oppidum ditionis Argivorum, captum a Lycurgo, Spartæ rege. iv. 36, 5. *Confer* Prasiæ.
Politicum virum res inter homines gestas scire juvat. ix. 1, 4.
Polyænus, *Achæus*, bello Persico, temporis rationem habendam censet respectu Romanorum. xxviii. 6, 8.
Polyænus, Cyparissensis, comes Philopœmenis Machanidam persequentis. xi. 18, 2.
Polyaratus, Rhodius, cum Dinone frustra Rhodios ad Persei partes a Romanis abstrahere conatur. xxvii. 6. *conf. c.* 11, 2. Ptolemæos Popillius jubet Polyaratum Romam mittere. xxix. 11, 9. Rhodum, et post varia fata Romam tandem transportatur. xxx. 9.
Polybius, Megalopolitanus, *diversus a nostro, ac fortasse avus ejus sive patruus;* unus e ducibus Achæorum sub Philopœmene, in pugna ad Mantineam cum Machanida. xi. 15, 5.
Polybius *noster*, Megalopolitanus, historiarum scriptor; Lycortæ filius. xxiii. 1, 6. *De eo confer* Testimonia Veterum de Vita et Scriptis Polybii. *Vide etiam quæ notantur in Attic.* Historia, *ad Polybium pertinentia. Tum quæ* de Polybio *passim Strabo commemorat, et in eo vel laudat vel reprehendit, collecta habes* libro xxiiv.
Historiam suam Polybius scripsit in usum maxime Græcorum. i. 3, 7 *sq.* historiæ suæ molem, cum xl libris constet, excusat. iii. 32, 1 *sqq.* visendi studio et veritatis cognoscendæ, iter per Alpes suscepit. iii. 48, 3. eodem consilio Africam, Hispaniam, Galliam peragravit, et Atlanticum quoque navigat oceanum. iii. 59, 7. eas res in historia sua descripsit, quæ partim ipsius, partim patrum memoria acciderunt; quarum aliis ipse interfuit, alias a testibus oculatis accepit. iv. 2, 2.
Polybii ætate terra et mari omnia patebant, et pleræque artes ita erant perfectæ, ut certa quadam via ac ratione addisci præcepta earum possent. ix. 2, 5. x. 47, 12.
Tactici Commentarii. ix. 20, 4. Pyrsiarum ratio a Polybio emendata. x. 45, 6 *sqq.*
de Locris bene meritus est. xii. 5, 1—3. Zenonem Rhodium de errore in ipsius historia commisso amice admonet; et ab aliis, ut idem sibi faciant, postulat. xvi. 20, 5 *sqq.*
legatus nominatur ad Ptolem. Epiph. cum Lycorta et Arato, licet tunc nondum ea ætate esset Polybius, qua ex lege alias respub. capessi posset; neque vero locum habuit ea legatio. xxv. 7.
Polybium ridet Posidonius scribentem, 300 urbes Celtiberiæ eversas esse a Ti. Graccho. xxvi. 4.
suspectus videtur Romanis. xxviii. 3, 7. Præfectus equitum nominatur Achæorum, prætore Archone. xxviii. 6, 9. pro restituendis Eumenis honoribus verba facit. *cap.* 7, 8 *sqq.* legatus mittitur ad Q. Marcium Philippum Cos. in Thessaliam, ut auxilia ei offerret Achæorum, quæ ille tamen non accepit. 10 *seq.* sed in castris Romanis manens Polybius, rebus tunc gestis interfuit. 11, 6. Appio Centoni, jussu consulis, negat auxilia Achæorum, quæ ille postulavit. 11, 7 *sqq.*
per singulos annos, quæ apud quemque populum quoque anno gesta sunt, descripsit Polybius; incipiens cujusque anni historiam a Rebus in Italia gestis. xxviii. 14, 9 *sqq.*
Ptolemæis fratribus auxilia adv. Antiochum mittenda censet. xxix. 8, 2. 9, 1 *sqq.* Equitum auxiliarium præfectum

ab Achæis petunt Ptolemæi Polybium; 8, 5. saltem suarum copiarum ducem, si auxilia non mitterent Achæi. 10, 7.

Romæ inter exsules (ob belli Persici culpam vel suspicionem) versans, (*conf.* xxxii. 9, 5.) Demetrio Seleuci filio, Romæ obsidi, suadet ut fuga in Syriam evadere et regnum ibi capessere conetur. xxxi. 19—24. venationem singulariter amat. xxxi. 22, 3. xxxii. 15, 8. pro Polybio maxime et Stratio, exsulibus Romæ, deprecantur legati Achæorum. xxxii. 7, 14.

consuetudinis Polybii cum Scipione initium, incrementum et perpetuitas. xxxii. 9 *seq.* Fabius et Scipio, fratres, cum ceteri Græci exsules per Italiæ civitates distribuerentur, apud prætorem effecerant, ut Polybio Romæ manere liceret. xxxii. 9, 5.

libertas ei datur Roma domum redeundi cum ceteris exsulibus; ampliora ille petit pro exsulibus, sed ridetur a Catone. xxxv. 6.

Scipione res in Africa gerente, classe ab eo accepta, scrutandi illius partis orbis terrarum caussa circumvectus est. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7. cum Masanissa conversatus est. ix. 25, 4. adest Scipioni in eversione Carthaginis. xxxix. 8, 6.

Corinthi expugnationi interest, aut paullo post supervenit. xl. 7, 1. *Conf. Testim. de Vita Polyb. num.* 2. *adde Spicileg. reliq. libri* xl. Philopœmenis honores vindicat. xl. 8. *item* Arati et Achæi. *ibid. vs.* 10. de Diæi bonis nihil eorum, quæ ei a legatis Romanis oblata sunt, accipit. xl. 9, 1. Achaiæ statum ordinat ex mandato decem legatorum Romanorum. xl. 10. honoribus a popularibus suis cumulatur. *ibid. vs.* 4 *sqq.* statuæ ei positæ.

regnante Ptolemæo Evergeta Physcone in Ægypto fuit. xxxiv. 14, 6. Sardibus in Asia collocutus est cum Chiomara, Ortiaginis uxore, Gallorum reguli. xxii. 21, 12. *quod poterat adjici ad caput de Peregrinationibus Polybii, in Testim. Vet. de ejus Vita.*

Separatim a sua historia scripsit Vitam Philopœmenis, tribus libris. x. 24, 5 *seq.*

Polycletus, Cyrenensis, Hieronymi legatus ad Hannibalem. vii. 2, 2 *sqq.*

Polycrates, Argivus, Mnasiadæ filius, hortatur milites Ptolemæi Philopat. v. 63, 5 *sqq.* equites exercet. 65, 5. eisdem præest in prælio ad Raphiam. 82, 3. 84, 8.

Cypro præficitur, et fideliter eam administrat. xviii. 38, 5 *sq.* ejus cognatæ, cum consolari vellent Œnanthen, Agathoclis matrem, male ab ea accipiuntur. xv. 29, 10.

e Cypro reversus, Scopam accusat. xviii. 37, 1. Anacleteria Ptolemæi Epiph. parat, et magnam Alexandriæ potestatem obtinet. 38, 3 *sqq.* sed procedente tempore in omne genus libidinis prolabitur. *ibid.* Rebelles optimates Ægyptiacos in potestatem regis redigit. xxiii. 16, 3 *sq.* ejus pravo consilio juvenis rex nullam partem rei militaris attingit. xxiii. 16, 7.

Polycritus, Neptuni templum Mantineæ spoliavit. ix. 34, 10.

Polymedes Ægiensis, bello capitur ab Eleis. v. 17, 4.

Polyphantas, cum copiis mittitur a Philippo ad defendendam Phocidem et Bœotiam. x. 42, 2.

Polyphontes, Lacedæmonius, effugit eadem factam a factione Ætolica, et ad Philippum evadit. iv. 22, 12.

Polyrrhenii, Πολυρρήνιοι, Cretenses, a Cnossiorum societate ad Lyttios deficiunt. iv. 53, 6. quingentos (*s.* trecentos) Cretenses Philippo et Achæis auxilio mittunt. iv. 55, 5 *sqq.* 62, 1.

Polyxenidas, Rhodius, dux Cretensium in exercitu Antiochi, Labum montem superantis. x. 29, 6.

Pompa magnifica Antiochi Epiphanis. xxxi. 3.

Pompidas, exsul Thebanus, Chalcide apud legatos Romanos accusat Neonem et Hippiam eorumque socios. xxvii. 2, 1 *sqq.*

Pons fluvio Bacaræ *s.* Macari impositus a Mathone, et urbs ad pontem exstructa. i. 75, 5. pons Alphei a Philippo instauratus. iv. 77, 5. pons Tiberis ab Horatio Coclite rescissus. vi. 55.

Pontus Euxinus, ὁ Πόντος, Πόντος Εὔξεινος. a navigantibus in Pontum vectigalia exigunt Byzantii. iii. 2, 5. ostium Ponti in potestate est Byzantiorum, iv. 38, 2 *sq.* et gratias illis merito habent Græci omnes; 38, 10. quibus regiones ad Pontum sitæ multa, cum ad necessarios vitæ usus, tum ad lautitiam, suppeditant. iv. 38, 3 *sq.* Pontica salsamenta. xxxi. 24, 1.

Ponti ambitus; ejusdem duo ostia, Bosporus Thracicus et Cimmerius. iv. 39, 1 *sqq.* mensura Ponti a Bosporo Thrac. ad Cimmerium. *Spicileg. ex lib. XXXIV. num.* 5. cur continuo effluat Pontus, duplex caussa. iv. 39, 7 *sqq.* olim opplebitur. 40, 4 *sqq.* et instar lacus et paludis erit, sicut Mæotis palus. 42. Ponto, supra regionem quæ Phasi fluvio adluitur, superne imminet regnum Artabazanis. v. 55, 2.

Ponti regnum, apud Polybium vocatur Cappadocia ad Pontum. v. 43, 1 *sq.*

C. Popillius (*vel* Popilius) *Lænas*, ab A. Hostilio procos. legatus mittitur ad Thebanos, Achæos, Ætolos et Acarnanes, belli Persici caussa. xxviii. 3—5. legatus a senatu in Ægyptum missus, Antiochum Epiphanem, Syriæ regem, circulo inscribit. xxix. 11. copias Antiochi Cypro ejicit. *ibid. ve.* 10. Ptolemæos fratres jubet Polyaratum Rhodium Romam mittere. xxix. 11, 9. xxx. 9, 2. ejus rogatu Menalcidas e custodia dimittitur a Ptolemæis. xxx. 11, 2.

Popillius Lænas, Ποπίλλιος Λαινάτος, legatus Romanorum in Liguriam. xxxiii. 7, 1.

Populus arbor. Populorum arborum lacrymæ. ii. 16, 13.

Populus Romanus; *vide* Romani, et Romanorum Respublica.

Popularis status; *vide* Democratia.

Populi potestas in repub. Romanorum. vi. 14. populus Romæ obnoxius est senatui. 17.

M. Porcius Cato, Μάρκος Πόρκιος Κάτων. xl. 6, 5. consul, in Hispania, uno die muros omnium cis-Bætin urbium dirui jubet. *Reliq. lib.* XIX. Indignatur ob peregrinum luxum, Romam introductum. xxxi. 24. ejus duplex dictum festivum, in Achæos exsules domum dimittendos, et in Polybium majora postulare conantem. xxxv. 6.

ejusdem judicium honorificum de Scipione Æmiliano, in Africa militante. xxxvi. 6, 6.

reprehensio Postumii Albini, Græce historiam scribentis, et tamen imperitiam sermonis deprecantis. xl. 6.

Porcorum magna copia in Italia, maxime in ora maritima Etruriæ et Galliæ Cisalpinæ. ii. 15, 2 *sq.* xii. 4. buccinæ ibi convocantur porcorum greges. xii. 4, 11 *sqq.*

Porphyreon, Πορφυρεών, Phœniciæ oppidum. Angustiæ ad Porphyreonem. v. 68, 6. De eisdem angustiis, a Nicolao Ptolemæi duce obsessis, *conf.* v. 69, 1.

Porta Persis, Sardibus. vii. 17, 6. Porta Tegeatis Messenæ. xvi. 17, 3. porta Temenis, Tarenti. vii. 27, 7. 30, 2.

Adde Pylæ.

Portenta ante pugnam Cannensem. iii. 112, 3. Portenta et prodigia referre in sua historia dedignatus est Polybius. *Testim. Vet. de Polyb.*

Porticus, ἡ στοὰ, *vinearum series longior, opus vimeis contextum.* i. 48, 2. ix. 41, 1. *et* 3. xxii. 11, 6 *sqq. Fragm. græcum.* 102.

Porticus Scythica, *ni potius* Tychica, Syracusis. viii. 5, 2.

Posidonius videt Polybium, scribentem trecentas urbes everssas esse in Celtiberia a Ti. Graccho. xxvi. 4.

Aulus Postumius, Cos. cum Cn. Fulvio, anno urbis 565. ii. 11, 1. *Sed mendosum est prænomen, et* Lucius *scribendum,* Αὐλίου, *pro vulgato* Ἄλλου, *ut docuit Pighius in Annal. Rom. T. II. p.* 108. *Vide infra in* L. Postumius

A. Postumius *Albinus*, (*idem qui Consul fuerat A. U.* 574.) legatus mittitur ad Dardanios et Thessalos adv. Persæum et Bastarnas. xxvi. 9.

A. Postumius *Albinus*, prætor urbanus. xxxiii. 1, 5. legatus ad pacem componendam inter Attalum et Prusiam. xxxiii. 11. Consul cum L. Lucullo. xxxv. 3, 7. homo vanus, Græcarum literarum ridicule studiosus. xl. 6.

L. Postumius *Albinus*, *idemque Magellus cognomine*, Consul cum Q. Mamilio, obsidet capitque Agrigentum. i. 17—19.

Idem Lucius Postumius, *cui in Polybianis libris perperam prænomen* Aulus *datur*, consul *iterum* cum Cn. Fulvio. ii. 11. 1. (*cf. Pigh. Annal. Rom. ad A. U.* CDXCI. *et* DXXIV.) plures civitates Illyrici in deditionem accipit, et duram pacem Teutæ et Illyriis imponit. ii. 11 *seq.*

L. Postumius *Albinus*, prætor, mittitur in Galliam Cisalpinam. iii. 106, 6. cum universo exercitu occidione deletur. 118, 6.

Pothine, Πόθινη, celebris tibicina Alexandrina. xiv. 11, 3 *sq.*

Pothion, Πόθιον, Rhodiorum prytanis. xxiii. 3, 10.

Prædæ tertia pars apud Lacedæmonios regibus cedebat. ii. 62, 1. apud Romanos præda divendita æqualiter dividitur, prudenti instituto. x. 15, 4 *sqq. et cap.* 16 *seq.* Prædæ cupiditas sæpe victoriam jam partam perdidit. x. 17, 4.

Præfecti sociorum. vi. 26, 5 *sq.* eorum potestas infligendarum pœnarum. 37, 8. Præfectus turmæ equitum. vi. 25, 1 *sq.*

Præmiorum (*scil.* honorum) et pœnarum apud Romanos arbiter est populus. vi. 14, 4—8.

Præmia militaria vi. 39. *Fragm. hist.* 47.

Præneste, ἡ Πραινεστῖνων πόλις, una ex urbibus Italiæ, in quas impune exsulatum abire licet civi Romano, capitalis criminis reo. vi. 14, 8.

Præparatio *v.* Introductio Polybii ad

principalem suam historiam, duobus libris comprehensa. i. 3. ii. 14, 1. 16, 14. 37, 2. 71, 7. ejusdem Præparationis pars prior. i. 5—12. pars posterior. *lib.* i. *cap.* 13. *usque ad finem libri* ii. summa rerum, parte posteriori contentarum. i. 13. Præparationem suam omni ex parte sibi similem facere vult Polybius. ii. 37, 3.

Præsens abest, et apertis oculis cæcutit Timæus. xii. 24, 6.

Præsidia validiora mercenariorum, præsertim barbarorum, in urbes nùmquam sunt recipienda. ii. 7, 12. ix. 37, 9. *Conf.* Mercenarii.

Prætextus distinguendus a caussa. iii. 6, 6 *sqq.*

Prætor urbanus Romæ, absentibus consulibus, legatos exterarum gentium et regum in senatum introducebat. xxi. 1, 3. *et* xxiv. 1, 8.

Prætores Achæorum quotannis primum duo, mox nonnisi unus. ii. 43, 1 *sq.* Prætoria comitia Achæorum, circa Pleiadum ortum, initio æstatis; Ætolorum autumno. iv. 37, 2 *sq.* (*coll.* iii. 16, 7. 17, 1.) v. 1, 1. 80, 7.

Ætolorum prætor, quo die nominatur, eodem magistratum init. ii. 3, 1.

Prætorium in castris Romanis. vi. 27, 1. 41, 2. custodia prætorii. vi. 33, 12. 35, 2.

Prætutianus ager, ἡ Πραιτεττιανή. iii. 87, 3.

Pragmatica historia; *vide* Historia.

Prasiæ, αἱ Πρασίαι, (*sive* Πρασιαί) oppidum ditionis Argivorum, captum a Lycurgo rege Spart. iv. 36, 5. *De quo oppido vide auctores laudatos a Cellario in Geogr. Antiq. lib. II. cap.* 13. *p.* 1198. *et a Dukero ad Thucyd.* ii. 56. *Laconicæ illud quidem accensetur, cum ante hoc tempus de quo Polybius nunc agit, a Thucydide loco citato, tum post a Ptolemæo et Pausania. Sed credi Polybio potest, fuisse illud nunc in potestate Argivorum, his vero ademtum a Lycurgo, et Spartanis rursus vindicatum. Quod vero Thucydidis etiam ætate Lacedæmoniorum fuerat, fuit fortasse in illorum numero oppidorum, quæ, Lacedæmoniis ademta et Argivis adtributa esse a Philippa Amyntæ filio, Polybius scribit* ix. 29, 7. xvii. 14, 6—8. *Eadem ratio illius oppidi est, cui* Cyphanta *nomen, quod eodem loco apud Polybium commemoratur.*

Pratio, Rhodiorum legatus ad Antiochum Epiph. in Ægyptum, de pace cum Ptolemæis facienda. xxviii. 19, 1.

Πρέπιον. *Mendosa scriptura* ix. 17, 1. ὡς ἐπὶ Πρεπίου, *pro* ἐπ' ἄρκτου, *vel* ἐφ' Ἡρείου.

Prienenses, Πριηνεῖς, *cives Prienes, Ioniæ urbis;* pecuniam, ab Oroferne depositam, Ariarathi tradere nolunt; male idcirco ab eo multati. xxxiii. 12.

Prinassus, ἡ Πρινασσὸς, Cariæ urbs, a Philippo obsessa et capta. xvi. 11. *Cives* Prinassenses, Πρινασσεῖς. *ibid. vs.* 5.

Principes, in legione Romana, 1200 numero. vi. 22, 7 *et* 9. eodem modo armati quo hastati. 23, 16. eorum sedes in castris. 29, 6 *sqq.* ministerium castrense. 33, 3 *sqq.*

Principium, caussa et prætextus, quid differant. iii. 6 *seq.*

principiis obstari facile potest. iii. 7, 7.

Principium, dimidium totius; quin et ad ipsum finem pertinet. v. 32, 1 *sqq.*

Prion, ὁ τόπος ὁ Πρίων καλούμενος, *id est Serra;* collis in Africa, ubi concisus est exercitus Spondii et Autariti. i. 85, 7.

Prion, locus Sardibus, ubi urbs arci jungitur. viii. 15, 6.

Pristes, πρίστεις, navigiorum genus; cum lembis numerantur. xv. 2, 9. sed majora erant lembis. xvii. 1, 1.

Proagoræ, Megalopolitani, armenta abigit Nabis. xiii. 8, 7.

Proander, Ætolus, amicum se Romanorum simulat. xxviii. 4, 3 *sq.*

Prodigia ante pugnam Cannensem. iii. 118, 8. prodigia animis militum religionem injecerunt. *Fragm. gramm.* 3. Prodigia in hist. sua referre dedignatus est Polyb. *Testim. Vet. de Polyb.*

Proditio simulata urbis Phanotensium. v. 96, 4 *sqq.*

Proditor quis censendus sit, quis non? xvii. 13—15. multos immerito in Proditorum numero nominavit Demosthenes. xvii. 14. Proditores sæpe ab eisdem ipsis, qui eorum opera sunt usi, merita pœna adficiuntur. 15, 8 *sqq.* sic, qui Cynætham Ætolis prodiderant, primi ipsi ab Ætolis interfecti sunt. iv. 18, 7.

Proditor patriæ Logbasis Selgensis. v. 74. proditor Philippi, Apelles. *vide suo loco.* proditor gentis Achæorum, Callicrates. *vide suo loco.*

Prolaus; vide Proslaus.

Promontoria præcipua Europæ recensentur ab Eratosthene et Polybio. xxxiv. 7, 11 *sq.*

promontoria Siciliæ tria. i. 42.

Promontorium Hermæum, *vide* Mercurii promontorium. Promont. Pulcrum, Argennum, *&c. vide* Pulcrum, Argennum *&c.*

Pronni, *si* Πρόννα, oppidum Cephallenia cum portu. Illud ægre obsideri posse videns Philippus, Paluntem pergit. v. 3, 3 *sq.*

Propontis, ἡ Προποντίς, per Bosporum Thracium jungitur Ponto. iv. 39, 2 *et* 4. 43, 1. per Hellespontum intratur in Propontidem. xvi. 29, 7 *sq.* Propontidis fauces, ad Sestum et Abydum. iv. 44, 6. Adv. Thracum regulos ad Propontidem, auxilia Byzantiis promittit Philippus. xxiii. 14, 12.

Propus, Πρόπους, eminens collis in Oligyrto monte Arcadiæ. iv. 10, 6.

Proserpinæ et Cereris ædes, Thesmophorium, Alexandriæ. xv. 29, 8.

Proslaus, Sicyonius, arci Psophidis præficitur ab Achæis. iv. 73, 9. *Suspectum nomen Reiskio.* (Prolaus, *Eleus, memoratur apud Pausan. p.* 378.)

Proverbia et sententiolæ proverbiales, *quæ a Polybio citantur vel usurpantur:*

In sola Sicilia, velut in Acetabulo, *καθάπερ ἐν ἀξυβάφῳ*, gloriam quæsivit Timoleon. xii. 23, 7.

in Amentiam et in nihilum abit Audacia nimia. *τολμῶν περιττὸν, εἰς τὸ μηδὲν καταντᾷ.* iv. 34, 2.

nihil ad Bacchum. xi. 7, 3.

multa in Bello vana *πολλὰ κενὰ τοῦ πολέμου.* xxix. 6, 10.

hastam simul et Caduceum mittere. *καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ κηρύκειον ἅμα πέμπειν.* iv. 52, 2.

in Care faciendum periculum. *δεῖ ἐν Καρὶ τὸν πεῖραν γίγνεσθαι.* x. 32, 1.

qui utrumque Cornu tenet, bovem in potestate habet. *ἐπικρίνων τῶν κεράτων πρατῶν, ὑποχείριον ἴσχει τὸν βοῦν.* vii. 11, 3.

cum Cretense cretissare. *πρὸς Κρῆτα κρητίζειν.* viii. 21, 5.

Cygni cantum edere. *τὸ κύκνειον ἐξηχεῖν vel ἐξᾴδειν.* xxx. 4, 7. xxxi. 20, 1.

quod Dextra manu datur, læva accipere. *τὸ δίδόμενον τῇ δεξιᾷ, δέχεσθαι τῇ λαιᾷ χειρί.* xxxviii. 2, 9.

occurrat Forti qui mage fortis erat. *ἀνδρὶ ἀνὴρ, ἄλλου κρείττονος ἀντέχειν.* xv. 16, 6.

non solum Frenum, sed etiam sessorem accipere. *οὐ μόνον τὸν χαλινὸν δεδέχθαι, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπιβάτην.* xxi. 12, 9.

initium, dimidium totius. Dimidium facti, qui bene cœpit, habet. Ἀρχὴ δὲ τοῦ ἔργου ἥμισυ. v. 32, 1.

est aliquis Justitiæ oculus. *ἔστι τις Δίκης ὀφθαλμός.* xxiv. 8, 3.

Lupi vitam vivere. *λύκου βίον ζῆν.* xvi. 24, 4.

ex homine Lupus. *λύκος ἐξ ἀνθρώπου.* vii. 13, 7.

Majorum præclare facta tueri. *διαφυλάξαι πατρίων εὖ κείμενα ἔργα.* xv. 4, 11.

Malum malo senare. *κακὸν κακῷ ἰᾶσθαι* v. 11, 1.

relicto virorum conclavi, Mulierum foribus insultare. *ἐπιστάντα τὴν ἀνδρωνῖτιν, εἰς τὴν γυναικωνῖτιν παρέσται. Fragm. hist.* 27.

Occasio præceps. *καιρὸς ἅμις.* v 7, 4.

amentia est cum malitia conjuncta, putare, si tu Oculos claudas, ne alterum quidem videre. *ἄνοια μετὰ κακίας, τὸ δοκεῖν, ἐὰν σὺ αὐτὸς ἀπαμύσῃ, μηδὲ τοὺς φίλους ὁρᾶν.* iv. 27, 7.

stultus est, mactato sobolem qui Patre relinquit. *νήπιος, ὃς πατέρα κτείνας, υἱοὺς καταλείπει.* xxiv. 8, 10.

Piscium vitam æmulari. *περιφθόνιον τὸν λεγόμενον τῶν ἰχθύων βίον.* xv. 20, 3.

Scytharum et Gallorum facta patrare. *Σκυθῶν ἔργα καὶ Γαλατῶν ἐπιτελεῖν.* ix. 34, 11.

Vani vana agitant. *κενὰ κενὰ λογίζονται.* xxxiii. 3, 3.

indigenæ Ventorum stationes norunt. *ἐπιχώριοι τὰς τῶν ἀνέμων στάσεις γιγνώσκουσι.* ix. 25, 3.

Prudentia et industria quantum præstent imprudentiæ et ignaviæ, cognitum in Rhodiis. v. 88, 3. prudentia Imperatoria, quantum præstet militari temeritati. iii. 105, 9.

prudentissimi interdum capiuntur ab improbis. viii. 1.

Prusias, rex Bithyniæ, *cognomine Zielas, pater Prusiæ τοῦ Κυνηγοῦ. Vide* xxxvii. 2, 1.

Rhodii Prusiam ad belli societatem adv. Byzant. invitant. iv. 47, 7. Prusias, in Byzantios iratus, accipit invitationem. iv. 49. *cf.* iii. 2, 5. iv. 48, 13. Hieron et Mysiam Byzantiis adimit. iv. 50. ex Hiero ligna, marmora, tegulas aufert. 52, 7 *sq.* Byzantii contra Prusiam advocant patruum ejus, Tiboetem, in Macedonia exsulantem. 50, 1 *et* 8 *sq.*

Pacis conditiones inter Prusiam et Byzantios conclusæ. iv. 52, 6.

Prusias dona mittit Rhodiis, terræ motu adflictis. v. 90, 1. *Idem* internecione delet Gallos Ægosages, quos Attalus in Asiam invitaverat. v. 111. *coll. cap.* 77 *seq. De* Prusia (*nescio* patre, *an* filio) *agitur etiam Fragm. hist.* 48 *sq.*

Prusias, (ὁ Κυνηγὸς *cognominatus, i. e. Venator*) *filius superioris*, rex Bithyniæ. *Vide* xxxvii. 2, 1.

Philippi, Macedoniæ regis, gener. xv. 22, 1 *sq. coll.* 23, 10. *et* xvii. 4, 7. Philippi auxilio Cium, Bithyniæ urbem,

Ætolorum sociam, expugnavit sibique subjecit. xv. 21—23. xvii. 4, 7.

solicitationem Antiochi, per literas admonitus a Scipione, respuit, et Romanorum amplectitur partes. xxi. 9.

Bellum gerit cum Eumene, ad quod auxilia ei mittit Philippus. iii. 3, 6. xxiii. 18, 8. xxiv. 1, 4. 3, 1 *seq.*

confecto eo bello, socius fuit Prusiæ Eumenis adv. Pharnacem: certe in formula fœderis xxvi. 6, 3. ab una parte *nominantur* Eumenes, Prusias, et Ariarathes; ab altera parte Pharnaces.

post bellum Persicum, liberti habitu Romanum senatum salutat. xxx. 16. per legatos accusat Eumenem Romæ. xxxi. 6, 2. 9, 3. rursus. xxxii. 3. *et cap.* 5, 5.

Attalum acie vincit, templa circa Pergamum diripit, et regionem vastat. xxxii. 25. *conf.* 26, 2. in reditu exercitus ejus fame et morbis laboravit. 25, 14. intervenientibus Romanis, pacem cum Attalo facere cogitur. xxxiii. 10 *seq.*

humile hominis ingenium, et effeminati mores. xxxvii. 2. abalienati ab eo subditi, defectionem spectabant. *ibid. ve.* 7.

Prytanes Rhodiorum. xiii. 5, 1. xv. 23, 4. xxix. 4, 4. *Fragm. histor.* 53. per sex menses gerunt magistratum. xxvii. 6, 2. eorum curia, Prytaneum, Πρυτανεῖον. xv. 23, 3. xvi. 15, 8. xxiii. 3, 10.

Prytanis, philosophus Peripateticus, leges scripsit Megalopolitanis. v. 93, 8.

Psophis, ἡ Ψωφὶς, urbs antiqua et munitissima Arcadiæ, Eleis contributa; iv. 70, 2 *sqq.* 68, 1. 69, 2. propugnaculum Eleorum adv. Achæos, et arx belli. iv. 71, 2. capitur a Philippo; 71 *sq.* Achæis ab eodem traditur. 72, 6.

Psophidii, οἱ Ψωφίδιοι. iv. 71, 13. 72, 8.

Ptolemæi, reges Ægypti. *De* Ptolemæo *nescio quo, agitur Fragm. histor.* 55.

Ptolemæus *primus*, Lagi filius, moritur Olymp. CXXIV. *lib.* ii. *c.* 41, 2. *et* 71, 5 *sq.*

disceptatur, utrum ad eum, an ad Seleucum, pertinuerit Cœlesyria, ob devictum Antigonum. v. 67.

Ptolemæus Philadelphus, secundus Ægypti rex, filiæ suæ Berenicæ, Antiochi Syriæ regis uxori, Nili aquam bibendam mittit. *Fragm. hist.* 54.

pincerna ejus, Cleino puella; cui plures statuas rex posuit Alexandriæ. xiv. 2.

uxor, Arsinoë, Lysimachi filia, Thraciæ regis; filius ex Arsinoë, Lysimachus. xv. 25, 2.

Ptolemæus Evergetes, propter casum Berenices, *sororis suæ*, iratus Seleuco *Callinico*, Syriam bello petit, et Seleucia urbe potitur. v. 58, 10 *sq.*

frater ejus, Lysimachus, Arsinoës filius. xv. 25, 2. Uxor, Berenice, Magæ filia; filii duo, Ptolemæus Philopator, et Maga. xv. 25, 2.

amicus Achæorum, multa in eos beneficia contulerat. ii. 47, 2. *adde* xxix. 9, 14. dein deserens Achæos, Cleomenem opibus juvat, Antigono *Doson* eum oppositurus. ii. 51, 2. de ejus societate cum Cleomene, falsa et absurda perhibet Phylarchus. ii. 63. extremo regni ejus tempore Alexandriam venit Cleomenes. v. 35, 1.

mortuo Evergetæ successit filius Philopator. ii. 71, 3. v. 34, 1.

Ptolemæus Philopator, circa Olymp. cxl. succedit patri Evergetæ. ii. 71, 3. iv. 2, 8. v. 34, 1. *coll.* 35, 1. Fratrem Magam et Berenicen matrem occidit; negligens et socors princeps, aditu difficilis, amoribus et compotationibus indulgens. v. 34, 1. 36, 1. xv. 25, 2. (*conf. infra.*) eo regnante, perit Alexandriæ Cleomenes. v. 35—39. principem regni ministrum habuit Sosibium. v. 35, 7.

ab eo per legatos petunt Achæi et Philippus, ne Ætolos ulla re juvet contra socios. iv. 30, 8. Rhodiis deprecantibus, libertatem concedit Andromacho, patri Achæi. iv. 51.

ei Antiochus M. bellum infert de Cœlesyriæ possessione. i. 3, 1. iii. 2, 4. iv. 2, 11. v. 1, 5. v. 3, 1. 36—87. (*Conf.* Cœlesyria, *et* Antiochus M.) denunciatur Antiocho, Ptolemæum consilia communicare cum Achæo rebelle. v. 42, 8. 57, 2. viii. 17, 9 *sq.* a Ptolemæo ad Antiochum desciscit Theodotus, Syriæ præfectus. v. 40. *et* 61 *seq.* Antiochum Ptolemæus primo legationibus differt; v. 63 *seqq.* dein prælio vincit ad Raphiam. 86. Cœlesyriæ civitates, quas ceperat Antiochus, omnes se ei tradunt, et miris modis ei blandiuntur. *ibid.* Pacem petenti Antiocho dat Ptolemæus, et fœdus cum ei facit. 87.

Ptolemæum occisurus Theodotus, medicum occidit. v. 81. soror *et uxor* Ptolemæi, Arsinoë, expeditioni in Cœlesyriam susceptæ interest. v. 83, 8. *de* eadem *vide* xv. 25, 2.

dona Ptolemæus mittit Rhodiis, terræ motu adflictis. v. 89. per legatos invitat Philippum ad pacem faciendam cum Ætolis. v. 100, 9. Athenienses turpiter ei blandiuntur. v. 106, 7 *sq.* a Ptolemæo Romani per legationem frumentum petunt. ix. 44.

ad perditum vitæ genus vertitur. xiv. 12. unde bellum intestinum ei conflatur ab Ægyptiis. iii. 2, 4. v. 107. xiv. 12, 4.

sodalis ejus, Agathocles. xiv. 11, 1.

amica, Agathoclea, sub cujus fuit imperio rex. xiv. 11, 5.

Ptolemæus *Epiphanes*, Philopatoris filius, parvulus succedit patri; et statim de ejus regno dividendo pactum inter se ineunt Philippus et Antiochus *Magnus*. iii. 2, 8. xv. 20.

aula ejus turbatur seditionibus procerum, tutorum pupilli, Sosibii, Agathoclis, et Tlepolemi. xv. 25 *seqq.* xvi. 21 *seq.*

Ptolemæi dux Scopas subigit Judæam, ab Antiocho præreptam. xvi. 39, 1. sed is mox prælio victus ad Panium ab Antiocho, tota rursus Judæa et Cœlesyria pellitur. xvi. 39, 3 *sqq. et cap.* 40. *Adde* 39, 3. *et* 40, 1.

Philippus a Romanis jubetur reddere Ptolemæo urbes, quas post Philopatoris mortem Ægyptiis ademerat. xvii. 1, 14. Antiochum legati Romani jubent Ptolemæo cedere urbibus ditionis ejus, quas in Asia occupasset. xviii. 33, 5. respondet Antiochus, se cum Ptolemæo non solum amicitiam, sed et affinitatem contracturum. 34, 10.

regis inauguratio, ἀναλητήρια. xviii. 38. per legatum renovat Ptolemæus societatem cum Achæis; et Lycortas ad eumdem mittitur legatus. xxiii. 1, 5 *sqq.* 7, 1 *sq. et cap.* 9 *toto.* laudatur juvenis rex, ut eximius venator. xxiii. 1, 9.

Ptolemæus optimates regni rebelles Lycopoli obsessos, et in deditionem acceptos, e curru revinctos trahit, cruciatosque necat. xxiii. 16.

nullam partem rei militaris attingit, ex pravo Polycratis consilio. xxiii. 16, 7.

Achæis, per legatum, decem naves offert; inde legati Achæorum in Ægyptum nominantur, Lycortas, Polybius, et Aratus; sed morte regis præpeditur ea legatio. xxv. 7.

ejus uxor, Cleopatra, Antiochi M. filia. xxviii. 17, 9.

Ptolemæus *Philometor*, *filius Ptolemæi Epiphanis*, frater natu major Ptolemæi Physconis.

ejus nomine Ptolemæus Megalopolitanus Cyprum gubernat. xxvii. 12.

cum Antiocho Epiphane, Syriæ rege, de Cœlesyria contendit Philometor, et ea caussa legationem Romam mittit. xxvii. 17. xxviii. 1.

post anacleteria regis, legatos ad eum mittunt Achæi ad renovandam amicitiam. xxviii. 10, 8. *si ibi* junior Ptolemæus, *Physcon, intelligendus; quod ex cap.* 16, 1 *sqq. coll.* 19, 4. *adparere videtur.*

Ægypto pæne tota, excepta Alexandria, ab Antiocho occupata, *Ptolemæus Philometor in Antiochi venerat potestatem*, et junior fratrum interim rex habebatur Alexandriæ; sed major frater, *Philometor*, ab Antiocho in regnum est restitutus intercedentibus Græcorum legationibus. xxviii. 16 *seqq.* 19, 4. *Inde Philometor* regnat simul cum minore fratre; (*qui Evergetes II et dein Physcon est cognominatus;*) et ambo auxilia petunt ab Achæis adv. Antiochum. xxix. 8 *seq.*

postquam Ægyptum denuo invasit Antiochus Epiphanes, excedere hunc jubet Popillius, legatus Romanorum; atque ita servata est Ægyptus fratribus Ptolemæis. xxix. 11. Ptolemæi fratres, per legatos, gratias agunt Romanis pro beneficio. xxx. 11.

Dissidentibus inter se fratribus, cum Philometor a minore fratre Physcone fuisset regno pulsus; rerum mox rursus potitus Philometor, quamvis in potestate habuerit fratrem, eumque exosum Alexandrinis videret, tamen ei pepercit; xxxi. 18, 4 *seq. coll.* xl. 12, 5. et regnum cum eo ita partitus est, ut Cyrenæ regnum ei relinqueret. xxxi. 18, 4 *sq.* qua divisione non contentus Ptolemæus minor, Romam profectus, a senatu petiit, ut Cypri regnum sibi adjiceretur. xxxi. 18. mox idem, Romanis legatis comitatus, Roma proficiscitur, Cypri regnum ex decreto senatus repetiturus: sed nec Cyprum obtinet, et ex ipsa etiam Cyrenaica, acie victus a Cyrenæis, ejicitur. xxxi. 18, 9 *sq. et cap.* 25—27.

Physcone denuo apud senatum Rom. per legatos de fratre conquerente, legati Philometoris Italia excedere jubentur, tolliturque fœdus Romanorum cum Philometore. xxxii. 1. rursus ipse Physcon Romam venit, de fratre conquerens; et a senatu cum legatis et quinque quinqueremibus dimittitur, in Cypri regnum restituendus, cum commendatione ad socios in Græcia et Asia. xxxiii. 5. Physconem, Cypri regnum occupare molientem, captivum capiens frater Philometor, rursus non solum nullo malo adfecit, sed etiam beneficiis cumulavit, et filiam ei in matrimonium promisit. xl. 12, 6.

Philometor in Syria, cujus rex etiam est salutatus, moritur ex vulnere, in prælio (*adv. Alexandrum Balam*) ac-

cepto. xl. 12, 1. clemens princeps et benignus, sed mollis et luxuriæ deditus. 12, 2 *sqq.*

Ptolemæus, Evergetes *II.* et Physcon cognominatus. xxxiv. 14, 6. *Vide paulo ante in* Ptolemæo Philometore, *cujus* frater minor *hic erat. Ceterum hic utique videtur intelligendus* xxviii. 16, 1 *et* 6. *et cap.* 17, 9 *et* 13. *Nam manifeste distingui videtur a* majore fratre, *qui cap.* 19, 4. *memoratur. Quare etiam* Anacleteria xxviii. 10, 8 *sq. videntur ad eumdem* juniorem fratrem *pertinere. conf. c.* 19, 13. *Adde* xxix. 1, 1. *et vs.* 4.

simul regnat cum fratre, et cum eo auxilia ab Achæis petit. xxix. 8. cum seditionibus vexarotur, sæpe plebem militibus objecit, et interfecit. xxxiv. 14, 6 *sq.* tyrannicum magis quam regium habuit animum. xxxi. 26, 14.

eo regnante (*solo, post fratris mortem,*) Alexandriæ fuit Polybius. xxxiv. 14, 6.

Ptolemæus, Ceraunus, rex Macedoniæ, moritur circa Olymp. cxxiv. *lib.* ii. *c.* 41, 2. victus a Gallis. ix. 35, 4.

Ptolemæus, Aëropi fil. præest equitibus Antiochi in pugna ad Panium. xvi. 18, 8.

Ptolemæus, Agesandri (*vel* Agesarchi) filius, Megalopolitanus, præfectus Cypri sub Ptolemæo Epiphane et Philometore, diligenter et fideliter res administrat, ad extremum vero ad flagitiosam et libidinosam vitam deflexit. xxvii. 12. xviii. 38, 6 *et* 8.

Ptolemæus, Alexandriæ præfectus sub Ptolemæo Philopat. quo tempore periit Cleomenes. v. 39, 3.

Ptolemæus, Eumenis filius, minister Ptolemæi Epiphanis. xviii. 55, 8 *sqq.*

Ptolemæus, unus ex Philippi ministris, sodalis Leontii et Megaleæ, seditionem excitat adversus Philippum. v. 25, 1. 26, 8. *e quibus locis intelligi etiam videtur, fuisse eumdem* agomati præfectum. Supplicio adficitur. v. 29, 6.

Ptolemæus, Ptolemæi Physconis legatus, cum fratre Comano Romam mittus. xxxi. 27, 2. *Fortasse idem cum sequente.*

Ptolemæus rhetor, legatus Ptolemæi Physconis ad Antiochum Epiphanem. xxviii. 16. *Non diversus videtur a superiore.*

Ptolemæus, Sosibii filius, ex aula Macedonica Alexandriam reversus, perhibit Alexandrinos, et obtrectat Ptolemæo, regni administratori sub Ptolemæo Epiphane. xvi. 22.

Ptolemæus Sympetesis (*vel* Sympetesius,) genere Ægyptius, Cyrenarum regno a Ptolemæo Physcone, per ipsius absentiam, præfectus; dein defectionis Cyrenæorum particeps. xxxi. 26, 6 *sq.*

Ptolemæus, Thraseæ filius, dux phalangis in exercitu Ptolemæi Philopatoris. v. 65, 3 *sq.*

Ptolemais, ἡ Πτολεμαΐς, urbs Cœlesyriæ (*s. Phœniciæ, aut Palæstinæ*) *ad mare, olim* Acco. Ptolemaidem et Tyrum Theodotus Ætolus, Ptolemæi præfectus Cœlesyriæ, Antiocho M. tradit. iv. 37, 5. v. 62, 2 *sq.* in ea Theodotus obsessus fuerat a Nicolao. v. 61, 5 *sqq.* ibidem hiemat Antiochus. v. 71, 12.

Publius. *Sic nude plerumque* Scipiones *vocat Polybius, quibus id prænomen fuit. Ceterum vide Fragm. hist.* 50 *seqq.*

Pueri annorum 12. cum patribus in senatum Romæ admissi perhibentur, cum de bello Pun. II. deliberaretur. iii. 20, 3.

pueri Alexandriæ et Carthagine, in turbis publicis, non minus tumultuantur quam viri. xv. 30, 10.

puerum delicatum Romani nonnulli, Scipionis Æmiliani ætate, talento emerunt. xxxii. 11, 5. *adde* xxxi. 24, 2.

puerilia ludicra solennia, apud Arcadas. iv. 20, 9.

Pugilibus solertibus similes Pœni et Romani ad Erycem in Sicilia. i. 57, 1 *sqq.*

Pugnæ *variæ, paulo uberius a Polybio descriptæ.*

pugna Hannonis cum Romanis ad Agrigentum. i. 19, 7 *sqq.* C. Duilii pugna navalis ad Mylas in Sicilia. i. 22 *seq.* C. Atilii auceps pugna navalis ad Tyndaridem. 25. M. Reguli triplex prælium navale ad Ecnomum. 26 *seqq.* M. Reguli pugna cum Pœnis in Africa, duce Xanthippo. 34. Metelli et Asdrubalis ad Panormum. 40. Romanor. et Pœnor. ad Lilybæi mœnia. 45. C. Claudii infelix pugna Navalis ad Drepana cum Adherbale. 49—51. pugna Navalis C. Lutatii ad Ægusam cum Hannone. 60 *seq.*

pugna Navalis Achæorum cum Illyriis ad Paxos. ii. 10. Romanorum pugna cum Gallis Insubribus, Boiis et Gæsatis ad Fæsulam. ii. 25. Romanorum cum eisdem Gallis ad Telamonem, ubi acies bifrons Gallorum. 28. Antigoni *Doson.* et Achæorum cum Cleomene, ad Selasiam. 65 *seqq.*

prælium equestre Scipionis et Hannibalis ad Ticinum flum. iii. 65. pugna Sempronii et Hannib. ad Trebiam. 72

seqq. ad Trasimenum lacum in Etruria. 84. pugna navalis Cn. Scipionis et Asdrubalis ad Iberi fluvii ostia. 96. pugna Cannensis. 113 *seqq.*

Philippi cum Lycurgo ad Spartam. v. 22 *seq.* Antiochi M. cum Molone. v. 53 *seq.* Antiochi et Nicolai in ora Phœniciæ ad Libani montis radices; simul pugna navalis in proximo mari. 69. pugna ad Raphiam, Antiochi M. cum Ptolemæo Philopatore. 84.

Scipionis cum Asdrubale, Hamilc. filio, ad Bœcula in Hispania. x. 39. Antiochi cum Bactrianis, ad Arium fluv. x. 49.

Asdrubalis, fratris Hannibalis, cum Livio et Nerone Cons. in Italia. xi. 1. Philopœmenis cum Machanida, ad Mantineam. xi. 11 *seqq.* Scipionis Afric. maj. ad Ilipam in Hispania, primum cum Magone et Masinissa; 21. dein, cum Asdrubale, Gisconis filio. 22 *seqq.*

Alexandri et Darii in Cilicia. xii. 17 *seqq.*

Scipionis cum Syphace et Asdrubale, Gisconis filio, in Magnis Campis in Africa. xiv. 8.

Scipionis cum Hannibale, ad Zamam. xv. 9 *seqq.*

pugna Navalis ad Chium, Philippi cum Attalo et Rhodiis. xvi. 3 *seqq.* ad Laden, Philippi cum Rhodiis. xvi. 14 *seqq.* Antiochi M. et Scopæ, ad Panium montem Cœlesyriæ. 18 *seq.*

Ti. Flaminini cum Philippo, ad Cynoscephalas. xviii. 5 *seqq.*

Pulcer campus, τὸ Καλὸν πεδίον, inter Euphratem et Tigrim, *in Armenia;* in quo est urbs Armosata. viii. 25, 1.

Pulcrum Promontorium, τὸ Καλὸν ἀκρωτήριον prope Carthaginem. iii. 22, 5. 23, 1 *et* 4. 24, 1.

Punica versutia utitur Hannibal. iii. 78, 2.

Punica bella. *vide* Carthago *et* Carthaginienses. *Punicum bellum primum; conf.* Sicilia *et* Siculum bellum. *Punicum bellum secundum; conf.* Hannibal, *et* Hannibalicum bellum. *Tertium Punicum bellum; vide* P. Cornelius Scipio Æmilianus.

Puniceus pannus, pugnæ signum. ii. 66, 11.

L. Pupius, Λεύκιος Πόπιος, legatus Romanorum ad Ligures. xxxiii. 7, 1.

Puteoli, Δικαίαρχια, urbs Campaniæ, ad mare. *Cives* Puteolani, Δικαιαρχῖται. iii. 91, 4.

Puteos in Parthia corrumpit Arsaces, ad Antiochi adventum. x. 28, 5 *sq.*

Pylæ, αἱ Πύλαι, *eædem quæ* Thermopylæ, in Thessalia. x. 41, 5. Intra Pylas exercitum ducere Antigonum vetant Ætolii. ii. 53, 8. rursus Philippum, x. 41, 5.

Pylæ Amanicæ, *al* Ἀμανίδες Πύλαι. xii. 17, 2.

Pylæ Ciliciæ, *al* Κιλίκιαι Πύλαι. xii. 9, 3. 17, 2.

Pylon, ἡ Πυλών, locus in Via Ignatia, ubi Illyria distinguitur a Macedonia. xxxiv. 12, 7.

Pylus, ἡ Πύλος, opp. maritimum Messeniæ, frustra oppugnatum a Scerdilæda et Demetrio Phario. iv. 16, 7. 25, 4. ix. 38, 8. Messeniorum legati coram senatu Romano cum Achæis contendunt de Pylo. xviii. 25, 7.

Pyrenæus mons, ὁ Πυρήνη. xxxiv. 7 *et* 10, 1. iii. 35, 2. τὰ Πυρηναῖα ὄρη. iii. 35, 7. 37, 9, 39, 4.

eum transit Hannibal. iii. 35, 7. 40, 1. 41, 6.

Pyrenæi montis terminus ad mare mediterraneum est ἀκτή, *id est,* scopuli in mare procurrentes. iii. 39, 4.

Pyrgus, ὁ Πύργος, oppidum Triphyliæ. iv. 77, 9. in deditionem accipitur a Philippo. 80, 13.

Πύργος ὁ ἐν τοῖς Πιερικοῖς, castellum Eleorum, prope Lasionem, captum a Philippo. v. 102, 6.

Πύργος *mendose codices* xii. 17, 3. *pro* Πύναιος.

Pyrrheum, τὸ Πύρρειον, Pyrrhi regia domus Ambraciæ. xxii. 10, 2. *conf.* 15, 9.

Pyrrhi Castra, ὁ Πύρρου καλούμενος χάραξ, locus Laconiæ, a Pyrrho nomen habens, Achillis filio. v. 19, 4.

Pyrrhias Ætolus, dux missus Eleis ab Ætolis, Achaiam populatur. v. 30, 2. incursionem in Messeniam facit, cum Lycurgo copias conjuncturus; sed mox repulsus, in Elidem redit. v. 91, 3. 92. in ejus locum, alium ducem ab Ætolis petunt Elei. 94, 5.

Pyrrhichus; *vide* Pyrrichus.

Pyrrhus, Epiri rex, a Tarentinis in Italiam invitatus; i. 6, 5. a Romanis Italia pellitur. i. 6, 7. biennio ante cladem Gallorum Delphicam, in Italiam trajecit. ii. 20, 6. circa Olymp. CXXIV. ii. 41, 11.

circa Pyrrhi transitum in Italiam, postremum Fœdus ante bellum Siculum ictum est inter Pœnos Romanosque; et de ipso Pyrrho agebatur illo fœdere. iii. 25.

ex Bello cum Pyrrho, perfecti athletæ certaminum bellicorum evaserunt Romani. ii. 20, 9 *sq.*

Pyrrhus, sicut et Alexander ejusque successores, bella non insidiis gessit,

sed aperto marte. xvii. 3, 6. in bello cum Romanis usus est armis militibusque Italicis; et alternatim manipulos in acie locavit more Romanorum instructos, et manipulos in phalangis modum. xviii. 11, 10. in Argos urbem irrumpens, imprudens nullum sibi receptum reliquum fecerat. *Fragm. gramm.* 14.

Pyrrhi filia, Nereis; ejusdem ex ea nepos, Hieronymus, rex Syracusarum, Hieronis filius. vii. 4, 5. Pyrrhi regia fuerat Ambracia urbs. xxii. 15, 9. *conf.* Pyrrheum. Pyrrhi hepteris; qua dein vectus est Hannibal superior, in pugna navali cum Duilio. i. 23, 4.

Pyrrichus, amicus olim Philippi, ab eodem occisus, et liberi ejusdem in vincula conjecti. xxiv. 8, 8 *sq.*

Pyrsæ, *ai πυρσίαι*, earumque varia genera. x. 43—46.

Pythagoreorum collegia, in Magna Græcia incensa. ii. 39, 1 *sq.*

Pytheas, itinerator et Geographus, quem ut fabulatorem reprehendit Polybius. xxxiv. 5. *et cap.* 10, 7.

Pytheas, Thebanus, *alterâ fax belli Achaici.* xl. 1. cum uxore et liberis, relicta patria, in Peloponnesum profugit. xl. 3, 10.

Pythia; cur ad ejus oracula Lycurgus omnia sua instituta retulerit. x. 2, 8 *sqq.*

Pythiadas, Erythræi maris præfectus. v. 46, 7 *et* 11.

Pythias, Pellenensis, Psophidi præficitur ab Achæis. iv. 72, 9.

Pythion, cum Damocle missus ad speculanda Romanorum consilia. xiii. 5, 7.

Pythionici sepulcrum Tarenti. viii. 30, 9.

Pytho, Prusiæ legatus Romam. xxxi. 6, 1 *sqq.*

Pythodorus, Lampsacenorum legatus Lysimachiam ad Romanos. xviii. 35, 2.

Q.

Quadi. *Sic enim Casaub. Vide* Cadi.

Quadriremis Punica, singulari arte fabrefacta, subsidens in aggere ad Lilybæum, capitur a Romanis. i. 47, 5 *sqq.* quadriremes Rhodiæ. xvi. 7, 2. 31, 3.

Quæstor urbanus Romæ, excepto sumtu quem facit consul, nullum sumtum facere absque SCto potest. vi. 13, 2. Quæstoris locus in castris; 31, 1. in castris duplicibus, ubi ambo consules castra juncta habent. 32, 4. custodia nocturna quæstorii. 35, 4.

Quinctius; *vide* T. Quintius.

Quinqueremis, *πεντήρης, πεντηρικὸν σκάφος.* Quinqueremes 100, triremes 10, in prima classe Romanorum. i. 20, 9. quinqueremium 200 classis Romanæ, privatorum sumtu parata; naves fabricatæ ad exemplar quinqueremis captæ Hannibalis Rhodii. i. 59.

Quinqueremibus potissimum, non triremibus, mari gestum est primum Bellum Punicum. Romani eo bello 700 quinqueremes amiserunt, Pœni 500. i. 63 *seq.* Etiam Græci sub ea tempora quinqueremibus maxime navibus, atque etiam majoribus, utebantur, et triremes inter apertas et minores naves numerabant. xvi. 2, 9 *sq. conf.* 3, 3 *sqq.* 5, 1 *et* 4. 7, 1.

T. Quintius Crispinus, Consul cum M. Marcello, a Pœnis intercipitur. x. 32, 1 *sqq.*

T. Quintius (*vel* Quinctius) *Flamininus*, *Τίτος Κοίντιος, et plerumque nude Τίτος*, (Consul cum Cn. Domitio. xxii. 15, 13.) colloquium cum Philippo habet in ora sinus Maliaci. xvii. 1—9. imperium ei in Macedonia prorogatur. xvii. 12, 2. non major 30 annis, singulari prudentia administrat omnia. 12, 3 *sqq.*

ad Cynoscephalas vincit fugatque. Philippum. xviii. 1—10. inducias ei concedit et colloquium ad Tempe. 17—22. Quintii abstinentiam, suspectam Ætolis, defendit Polybius. c. 17 *extr. et seq.* Corinthi in Isthmicis ludis per præconem recitat SCtum de Pace Philippo data, et de libertate Græcis restituta. xviii. 29.

Brachyllæ Bœoti cædem se non impediturum promittit. xviii. 26, 10 *sqq.* Romæ operam dat, ut Bœoti jubeantur recipere Zeuxippum exsulem, cædis illius auctorem. xxiii. 2, 4. arcano colloquio Demetrium, Philippi filium, Romam legatum, demulcet, et spem regni ei facit. xxiv. 3, 7 *sqq.* Romæ cum Q. Cæcilio et Appio Claudio judicat controversiam de exsulibus Spartanorum. xxiv. 4, 8 *sqq.*

legatus ad Prusiam et Seleucum. xxiv. 5, 1. amicus Dinocratis Messenii, infensus Philopœmeni. 5, 2 *sq.* frustra petit ab Achæis, ut sibi concilium gentis cogatur. 5, 15 *sqq.*

Quintus, *nescio quis*, cum Canuleio legatus in Ægyptum fuerat tempore Ptolemæorum fratrum, Philometoris et Physconis. xxxi. 18, 4.

Quintus, *nescio an idem cum superiore*, legatus mittitur ad bellum Rhodiorum cum Cretensibus componendum. xxxiii. 14, 4.

Quintus, *qui memoratur* xxxv. 4, 2. *est* Q. Fulvius Nobilior.
Quirinus; *vid.* Ἐνάλιος.

R.

Rabbatamana, (*s.* Rabboth-Ammon,) τὰ Ῥαββαθάμανα, urbs Arabiæ, vi expuguata ab Antiocho. v. 71.
Ragæ, Ῥαγαί; *an sic legendum pro* Ταγαί? x. 29, 3.
Raphia, ἡ Ῥαφία, primum oppidum Cœlesyriæ, quod occurrit Rhinocolura ex Ægypto venientibus. v. 80, 3. Pugna ad Raphiam, inter Antiochum M. et Ptolemæum Philopat. v. 82 *seqq.* Raphiam ex pugna se confert Antiochus; v. 85, 13. accedente vero Ptolemæo, Gazam se recipit. 86, 2 *sq.* Raphia potitur Ptolemæus. 86, 8.
Rates, σχεδίαι, trajiciendo Rhodano. iii. 42, 8.
Raucus *vel* Rhaucus; Ῥαῦκος, Cretæ urbs. xxxi. 1, 1. Raucii, Rhaucii, Ῥαύκιοι. Rauciis Lycastium, Cnossiis ademtum, adtribuunt Gortynii. xiii. 15, 1. Gortynii et Cnossii bellum gerunt cum Rauciis, et in eorum perniciem conjurant. xxxi. 1, 1.
Receptum nobis reliquum faciamus, nec peribimus. Ἀναδεχώμεθα γίγνεσθαι, καὶ σφαλείμεθα. *Fragm. gramm.* 14.
Reges; *conf.* Monarchia, *et* Regnum.
Reges, amicos et inimicos non nisi utilitate æstimant. ii. 47, 5. *cf. Fragm. gramm.* 81. in Regum adolescentia plurimum valet delectus amicorum et comitum. vii. 14, 6.
Regis et Tyranni discrimen. v, 11, 6. ex Monarcha, invidioso nomine, sensim fit Rex. vi. 6, 10 *sq.* ex Regibus fiunt Tyranni. vi. 7.
apud Lacedæmonios, reges perpetuum imperium habent. vi. 45, 5. Carthaginiensium reges; vi. 51, 2. *quos* Suffetes *vocant Romani scriptores.* iii. 33, 3. 41, 6.
Reges omnium gentium prohibentur Italia. xxx. 17, 6.
Regnum, una e tribus reip. formis. vi. 3, 5. differt inter regnum et tyrannidem. vi. 3, 9 *sq.* 4, 2. v. 11, 6. oritur ex Monarchia. v. 5 *extr. et cap. 6 seq.*
Regula historiæ, veritas. xii. 7.
Regulus; *vide* Atilius.
Religionis anxia cura Romanorum, inventa ad coërcendam multitudinem. vi. 56, 6 *sqq.*
Remiges classis Romanæ exercentur in terra. i. 21, 1 *sq.* Remiges 300 in quaque navi, cum 120 militibus. i. 26, 7. phalangitas Macedonicos ad remigium exercuit Philippus. v. 2, 4 *et* 11.
Reprehendere alios facilius est, quam se ipsum ab erroribus præstare immunem. xii. 25, 10.
Res maximæ a parvis sæpe initiis oriuntur. iii. 7, 7. multis res secundissimæ, quibus illi uti nesciverunt, perniciosissimæ evaserunt; contra, aliis res adversæ, generoso animo latæ, maximas utilitates adtulere. iii. 4, 5.
res Græciæ Italicis et Libycis immiscere cœptæ. v. 105, 4.
Respublica Romana. lib. vi. *vide* Romana Respublica.
Rerum publicarum variæ formæ. vi. 3—10. tres formæ præcipuæ: regnum, aristocratia, democratia. vi. 3. Ista vero distributio haud satis adcurata. 3, 6 *sqq.* Optima resp. illa est, quæ ex tribus illis formis mixta. 3, 7. cujus generis est Romanorum respublica. vi. 11, 6 *sqq.*
Rerumpublicarum ex alio in aliud genus conversiones adcurate explicavit Plato. vi. 5, 1.
Rerumpublicarum veteribus celebratarum collatio cum Romana republ. vi. 43—56. *Vide suis locis*, Lacedæmonii, Cretenses, Mantinenses, *&c.*
Duæ res rempublicam continent; Leges, et Mores. vi. 47, 1.
respublicæ habent suum tempus crescendi, vigendi florendique, et decrescendi. vi. 51.
Oriuntur jurgia in republ. ubi sumtus deficiunt. v. 93, 2 *sqq.*
Rex; *vide* Reges, *et* Regnum.
Rhæti, Ῥαιτοί; per eos patet transitus Alpium. xxxiv. 10, 18.
Rhaucus; *vide* Raucus.
Rhegium, Ῥήγιον, (*et* ἡ Ῥηγίνων πόλις, x. 1, 1.) ad fretum Siculum, ex adverso Messanæ. i. 7, 1. obsidetur a Dionysio seniore. i. 6, 2. vi subigitur a præsidio Romano. i. 6 *extr. et seq.* adjutoribus Mamertinis. i. 7, 8. iii. 26, 6. Mox Romani, pœna capta de perfidis, urbem Rheginis restituunt. i. 7.
Rhegio quinqueremes Romanas Apolloniam petere nunciatur Philippo. v. 110, 3 *et* 9. Roma discedens Hannibal, Regium petiit; ix. 7, 10. et Rheginos propemodum sedibus suis ejicit. 9, 4.
a Rhegio usque Tarentum, ora Italiæ importuosa. x. 1, 1.
Rhigosages; *vide* Rigosages.
Rhinocolura *vel* Rhincorura, τὰ Ῥινόκολουρα, Ῥινοκόρουρα, extrema urbs Ægypti versus Cœlesyriam. v. 80, 3.
Rhium, τὸ Ῥίον, promontorium Achaiæ

ad fauces sinus Corinthiaci, cum portu vel commoda statione navium, unde in adversam Ætoliam trajicitur. iv. 10, 4 *sqq.* 12, 6.

Philippum invitant Ætoli, ut ad Rhium conveniat ad colloquium de Pace; sed ipsi ad dictam diem non adsunt. iv. 26, 5. v. 28, 3. 29, 3.

Rhium Ætolicum, τὸ Ῥίον Αἰτωλικὸν, *promontorium Ætoliæ ad easdem fauces sinus Corinthiaci, oppositum Rhio Achaiæ, alias* Antirrhium *dictum.* v. 94, 8. *Idem* Rhium Ætolicum *intelligendum* 6, 8.

Rhium, ipsum fretum, inter utrumque promontorium interjectum. iv. 64, 2. *Confer Melam* ii. 3.

Rhodanus fluvius, ὁ Ῥοδανός. Ejus fontes et cursus. iii. 47, 2 *sq.* eum respicit alterum Latus Alpium. ii. 15. quinque Rhodani ostia statuit Timæus, duo Polybius; xxxiv. 10, 5. quorum id, quod prius est ab Italia venientibus, Massiliense vocatur. iii. 41, 5. Rhodani accolæ negotiationem maritimam exercent, lembis utentes. 111.

inter Rhodanum et Alpes, prope ipsum Rhodanum, sedes habebant Galli Gæsatæ. ii. 22, 1. 34, 2. ad Rhodanum pervenit Hannibal. iii. 47, 1. longitudo viæ ab Hannib. confectæ ab Emporiis Hisp. ad Rhodanum, &c. iii. 39, 7 *sq.* Rhodanum trajicit Hannibal. 42 *seq. et* 46. ad Rhodanum, Numidæ Hannibalis equites fugantur ab equitibus Scipionis. 45. Juxta Rhodanum progreditur Hannibal. 47, 1.

Rhodii; *vide* Rhodus.

Rhoden, Phocæensium legatus ad Seleucum, Antiochi M. filium. xxxi. 4, 4.

Rhodope, ἡ Ῥοδόπη, mons Thraciæ. xxxiv. 10, 15.

Rhodophon, Rhodius, cum Romanis faciendum censet bello Persico. xxvii. 6, 3. xxviii. 2, 3. legatus Romam mittitur de societate. xxx. 5, 4.

Rhodus, ἡ Ῥόδος. Rhodii, οἱ Ῥόδιοι. Argivorum colonia. xxii. 7, 11. Eorum ditio in opposita continente; *vide* Perea. Rhodiorum colonia, Agrigentum. ix. 27, 8.

Rhodii persequuntur Demetrium Pharium, Cyclades insulas populantem. iv. 19, 8. mare tenere videntur imperium. iv. 47, 1.

Rhodii et Prusias bellum faciunt Byzantiis, portorii causa quod illi exigebant a navigantibus in Pontum. iii. 2, 5. iv. 47 *et* 49 *seq.* Pacem cum eisdem faciunt. 52. a Ptolemæo petunt libertatem Andromachi, patris Achæi. 51.

Chœsiis auxilia mittunt. iv. 53, 1 *sqq.* Sinopensibus, a Mithridate bello petitis, omne genus subsidiorum mittunt, 56, 3 *sq.*

Rhodiorum et Chiorum legati, cum Philippo agunt de pace cum Ætolis facienda, et finiendo Bello Sociali. v. 24, 11. rursus. v. 100, 9. Rhodiis intercedentibus, Ptolemæus Philopator Antiochum M. legationibus differt. v. 63, 5.

Rhodii terræ motu afflicti, brevi jacturam sarciunt, opibus regum, principum et civitatum adjuti. v. 88—90.

Rhodiorum populus, coronatus a populo Syracusiorum; statua Rhodi dedicata. v. 88, 8.

Rhodiorum classem in portu incendit Heraclides ex Philippi mandato. xiii. 3, 1. *et cap.* 4 *seq.* dolosa legatione decepti a Philippo, hostem eum declarant. xv. 22 *extr. et seq.* Rhodii classem sociant, cum Attalo in Pugna ad Chium adv. Philippum. xvi. 2 *seqq.* et in Pugna ad Laden. xvi. 41 *seq.* Rhodiorum legati, Athenienses ad bellum inferendum Philippo hortantur; Rhodiorum populo Athenienses coronam et jus æquum civitatis decernunt. xvi. 26, 8 *sqq.* Rhodii, invitati ab Achæis ad pacem cum Philippo faciendam, nihil inconsultis Romanis faciendum censent. xvi. 35. Eorum postulata in colloquio Philippi cum T. Quintio. xvii. 2, 3 *sq.* 6, 1 *sqq.*

Rhodii declarant Antiocho, se classem ejus præternavigare non passuros. xviii. 24, 11. deliberant cum Romanis de pace Antiocho danda. xxi. 8, 4 *sq.* Romam legatos mittunt, ejusdem pacis caussa. xxi. 14, 12. xxii. 5 *seq.* 7, 10 *sqq.* pro Ætolis intercedunt, et pacem eis impetrant. xxii. 8, 10. 12, 1 *et* 9. 13, 7. 14, 1 *et* 5.

Fœdere Romanorum cum Antiocho comprehenduntur. xxiii. 26, 16 *sq.* Rhodiis Romani, post bellum Antiochicum, Lyciam Cariamque dant usque ad Mæandrum. xxii. 7, 7. 27, 2. iii. 3, 7. At Lycii, socios tantum, non subditos Rhodiorum declaratos se esse a Romanis contendebant; unde gravis inter Lycios Rhodioseque contentio et bellum. xxiii. 3. nonnulla etiam Rhodiorum castella ab Eumenis subditis infestabantur, non invito Romæ, et Lyciis etiam favente. xxv. 5, 12. *coll.* xxvii. 6, 5 *sq. quo ex posteriori loco prior aliter interpretandus.* Lycios bello vincunt Rhodii; xxvi. 7, 2. sed Romani, offensi Rhodiis, quod Perseo spectatum Laodicen magna pompa adduxissent, per legatos eis significant, Lycios eis non pro

munere, sed ut socios et amicos, fuisse adtributos. xxvi. 7 *seq.*

Romanis Rhodii omnia officia spondent ad bellum Persicum. xxvii. 3, 2 *sqq.* et legatis Persei suum erga Romanos voluntatem declarant. xxvii. 4. Rhodiis Lucretius per aliptam literas et mandata mittit. xxvii. 6, 1. illi, licet Dino et Polyaratus ad Persei partes eos traducere conarentur, tamen fidem Romanis servant, et postulatas naves mittunt. *cap.* 6 *seq.*

Rhodii alii Romanis, alii Perseo favent; impetrant tamen a Romanis facultatem frumentum e Sicilia exportandi. xxviii. 2. simul legatos Romam mittunt, simul alios ad Q. Marcium Cos. et ad præfectum classis. xxviii. 14 *seq.*

Alexandriam legatos mittunt, ad dirimendum bellum Antiochi Epiphanis cum Ptolemæis fratribus. xxviii. 15, 15. 19, 1 *sqq.*

legatos mittunt Romam et ad Persenm de dirimendo bello. xxix. 4. Persei et Genthii legatis benigne respondent, pollicentes, se bello finem impositnros. *cap.* 5, 1 *sqq.* cum Cretensibus omnibus, missis legatis, amicitiam renovant. *cap.* 4, 6 *sq.* legati, victo Perseo Romam advenientes, cum ludibrio accipiuntur. xxix. 7.

Novis legationibus et donis iram Romanorum deprecantur, et societatem fœdusque cum eis jungere frustra student; xxx. 4 *seq.* postquam consulto per 140 annos, amici licet Romanorum, Fœdus de Societate cum eis facere noluerant. xxx. 5, 6 *sq.*

Cannii et Mylassenses descisount a Rhodiis; et mox quidem ab eis *rursus* subiguntur, sed per idem tempus advenit decretum senatus Romani, quo Cares et Lycii omnes liberi prorsus renunciantur: cui decreto parentes Rhodii, regionibus istis penitus excesserunt, et ditissimos reditus amiserunt. xxx. 5, 12 *et* 16. xxxi. 7, 4 *sqq.*

Nova legatione, frustra societatem Romanorum petunt. xxx. 1. Tandem illam obtinent, patrocinante Ti. Graccho. xxxi. 7, 18. Calyndam ut tenere sibi liceat, petunt obtinentque et Colossum Romanis in æde Minervæ decernunt. xxxi. 16 *seq.*

bellum habent cum Cretensibus. xxxiii. 14, 3 *sq.* ad quod bellum auxilia petierunt ab Achæis. *cap.* 15.

apud Rhodios navarchus, *i. e.* classis præfectus, potestatem habuit societatis sanciendæ, etiam absque diserto decreto in eam rem facto. xxx. 5, 5. quare navarchis pro legatis nonnunquam usi sunt, *ut loc. cit. et* xvii. 1, 4.

Rhodiorum classis præfectus, Pausistratum, Pamphilidam, Eudemum, *alios: vide suo loco. De Prytanibus, vide* Prytanes. *Adde Fragm. hist.* 53.

Rhositeles, Sicyonius, Achæorum legatus ad Ptolemæum Epiphanem. xxiii. 1, 6. *Sositeles volucrat Reiskius.*

Rhynchus, Ῥύγχος, locus circa Stratum Ætoliæ. vi. 59. 6.

Rhyndacus, Mysiæ fluvius; *Polybio* Mégistus, Μίγιστος. v. 77, 9.

Rhytum, ῥυτὸν, poculi genus. xiv. 11, 2.

Rigosages Galli, Γαλάται Ῥιγόσαγες. *Sic MSti omnes, et superiores editiones in Græcis: pro quo Casaub. in Lat. versione* Tectosages *posuit, quod a nobis in Græcum etiam contextum receptum est;* v. 53, 3. *vereor tamen, ne temere. Rectius fortasse fuerat* Αἰγόσαγες, *ni ipsum* Ῥιγόσαγες *tueri debuit. Vide* v. 77, 2.

Rizo, ὁ Ῥίζων, fluvius et opp. Illyrici, quo se fuga recipit Teuta. ii. 11, 16.

Roma urbs a Gallis capta. i. 6, 2. ii. 18, 2. Romæ trepidant omnes ad nuncium de Hannibalis adventu in Galliam Cisalpinam; iii. 61, 7. *versus*, post cladem ad Trasimenum lacum; iii. 85. *versus*, ante pugnam Cannensem; iii. 112, 7 *sq. et* post pugnam. iii. 118. *versus*, ad Hannibalis adventum a Capua, cum is quinque M. P. a Roma castra poneret. ix. 5 *seq.* rursus, *nescio qua occasione. Fragm. gramm.* 97.

Romæ, *i. e.* Romano populo, colossus erectus Rhodi in æde Minervæ. xxxi. 16, 4. *Adde mox* Romana Resp. *et* Romani.

Romana respublica. *De Reipub. Romanæ Forma ex* professo commentatus est Polybius *libro VI.* ad quam partem sui operis ille provocat i. 64, 2. x. 16, 7. xxi. 10, 11. eamdem promittit iii. 2, 6. 118, 11. *conf.* v. 111, 10. *Vide autem potissimum Reliquias ex lib VI. cap.* 11—18.

Ipsa forma et constitutio reipublicæ maximum Romanis momentum attulit ad dominatum Italiæ Siciliæque, post clades bello Hannibalico acceptas, recuperandum, Hispaniamque et Galliam suæ ditioni subjiciendam, denique, victis Pœnis, ad cogitandum de totius terrarum orbis imperio. iii. 2, 6. Romana resp. ex clade Cannensi brevi se recepit. iii. 118, 9. e variis mixta formis. vi. 3, 3. *et cap.* 11 *seqq.* et omnium commodissima, ipsa ex se malis suis parans remedia. vi. 18. Quænam conversiones

illam maneant. vi. 9, 12 *sqq.* futura reip. Rom. ruina. vi. 57.

Romanæ reip. cum aliis rebuspublicis collatio. vi. 43—56.

Romani, *et* Romanorum Imperium. Eorum imperium cum imperio Persarum et Græcorum collatum. i. 2. eorum prima cum exercitu trajectio ex Italia. i. 5, 1. *et cap.* 11 *sq.* prima classis bellica. i. 20.

eorum magnitudo animi et mira audacia in rebus gerendis. i. 20, 11. 55, 3 *sqq.* 59. viii. 3. contra mare et cœlum ipsum pugnare audent. i. 37. Pervicaces inprimis et terribiles sunt in rebus adversis. xxvii. 8, 8 *sq.* iii. 75, 8.

Romanis Sicilia cedunt Pœni. i. 63. *vide* Sicilia, *et ibi* Siculum Bellum.

Romanorum potentia non casu et fortuna, sed consilio et virtute parta. i. 3, 7 *sqq.* 64, 9. xviii. 11, 4 *sq.*

Romani Pœnis bello Africo fidem servant; commeatus eis advehere permittunt suis mercatoribus; a mercenariis in Sardiniam invitati, cum a Pœnis illi defecissent, respuunt conditionem. i. 83. sed ab eisdem mercenariis, cum a Sardis Sardinia essent ejecti, denuo invitati, Sardiniam sibi subjicere adgressi sunt, et Pœnos, ut eam sibi permitterent, coëgerunt. i. 88. iii. 10.

primum cum exercitu in Illyricum et in illas Europæ partes trajiciunt. i. 13, 4. ii. 2—12. prima legatio ad Ætolos et Achæos, tum ad Corinthios et ad Athenienses. ii. 12, 4 *sqq.* Isthmiorum ludorum participes fiunt Romani. ii. 12, 8.

Romanorum imperio quo pacto subjectæ fuerint partes omnes cognitæ orbis terrarum, docet Polybii historia. iii. 1. eorum dominatio fugienda ne et vituperanda sit, an probanda et laude digna, docet eadem historia. iii. 4, 7. eorumdem imperium Græcis, cognoscendi orbis terrarum studiosis, multos terræ tractus patefecit, aditu prius difficillimos. iii. 59.

Romani religioni et superstitioni indulgent, præsertim periculosis temporibus; sic ante pugnam Cannensem. iii. 113, 5. ea religio et superstitio inventa est ad coërcendam multitudinem. vi. 56, 6 *sqq.* *De religione Rom. confer* Jusjurandum.

de retinenda Italia desperant post pugnam Cannensem. iii. 118, 5. Sive Romani bello vicissent, sive Pœni, in Græciam arma translaturi erant victores. v. 104, 8 *et* 10. xi. 7, 1 *sqq.* Romani, veriti Philippi audaciam, in Græciam legatos miserunt. v. 105, 7.

Romanorum Militia, et bellandi genus. vi. 19—42. *Adde, de* Vallo Romanorum et Græcor. xviii. 1. *Confer etiam* Legio, *et alia huc facientia.* Cavent Romani, ne Bellum umquam altro intulisse videantur, et nonnisi vim inlatam repellentes. *Fragm. gravem.* 97. Indicunt bella, insidiis raro utuntur; et cominus rem gerentes, pugnam edunt statariam. xiii. 3, 7. cominus non tam cæsim feriendo, quam punctim rectis utuntur gladiis, crebro repetitis ictibus. ii. 33, 6. in pugna spatium a tergo relinquunt, quo se recipere manipuli possint. *ibid. vs.* 7. per vim capta urbe, mire statim sævire in oppidanos solent. x. 15, 4 *sq.*

Romanorum Resp. *vide supra*, in Romana Republica. Civi Romano, capitis reo, impune in spontaneum exsilium abire licet. vi. 14, 7 *sq.*

Romani facile aliorum mores adeiscunt, et optima quæque instituta imitantur. vi. 25, 11.

Fœdus faciunt cum Ætolis et Attalo adv. Philippum, eisque Sulpicium cum classe auxilio mittunt. ix. 30, 7 *sqq.* 42, 1 *sq.* x. 41, 1. ejus Fœderis conditiones. xi. 6, 2 *sqq.*

Romanorum legati Athenis conveniunt cum Attalo. xvi. 26. cum Nicanore expostulant, Philippi duce, Atticam vastante. 27, 1 *sqq.* Romani legati juventutem ridet Philippus. xvi. 34.

Romanorum abstinentia et innocentia ante bella transmarina; ejus documenta eximia dederunt L. Æmilius, et Scipio Æmilianus. xviii. 18. ad luxuriam disciscunt post bellum Persicum. xxxii. 11.

Romanorum institutum est, non funditus evertere victum hostem, imperata facere parantem. xviii. 20. eorum mos, liberaliter agendi cum regibus, qui eorum partes sequuntur. xxi. 9, 5 *sqq.* Romani omnia, etiam parum ad ipsos pertinentia, ab omnibus populis ex ipsorum sententia administrari volunt. xxv. 1, 4. ita solertes sunt, ut, dum videntur beneficium aliis dare, eodem tempore per illorum imprudentiam suum augeant imperium. xxxi. 18, 7.

prudentes, non negligunt adsensum eorum qui sunt extra concilium. *Fragm. hist.* 56.

ingens numerus civium Romanorum, bello Hannibalico captorum, et in Græcia servientium, liberantur a Græcis, hortante T. Flaminino. *Spicileg. ex lib.* xix.

Rostra. Mortuorum laudatio pro rostris. vi. 53, 1 *et* 9.

Rubrum Mare; *vide* Erythræum.

Ruscino, Galliæ fluvius, ὁ Ῥοῦσκινος, *rectius* Ῥουσκίνων *vel* Ῥουσκίνων. xxxiv. 10, 1.
Rutubis, portus Africæ, ad Atlanticum mare. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.

S.

Sabinorum auxilia, Romanis adv. Gallos parata. ii. 24, 5.
Sacer ager Milesiis restituitur a Romanis post bellum Antiochicum. xxii. 27, 5.
sacer olim fuerat et nulli bello obnoxius ager omnis Eleorum. iv. 73, 10.
Sacerdotibus Ægyptiorum summi honores et imperia olim deferebantur. xxxiv. 2, 7.
de Sacerdotum Romanorum collegiis ex professo scripsit Polybius libro sexto; *sed ea pars non superest.* xxi. 10, 11.
Sacramenti militaris formula apud Romanos. vi. 21, 1 *sq.* sacramentum castrense. vi. 33, 1 *sq.* x. 16, 6 *sq.*
Sagalassensium agrum, τὴν τῶν Σαγαλασσέων γῆν, *in Pisidia*, populatur Cn. Manlius, ipsosque dein in deditionem recipit. xxii. 19.
Saguntum, ἡ Ζάκανθα, iii. 17, 1. 61, 8. vi. 37, 4. *et sic sæpe alias; gen.* Ζακάνθης, Ζακάνθῃ, Ζάκανθαν. (*Semel* Ζάκανθον *vulgo editum erat ex Bav. consentientibus aliis nonnullis codicibus.* iv. 66, 8.) ἡ τῶν Ζακανθαίων πόλις. iii. 14, 9 *sq.* 16, 5. Situs et ager urbis. 17, 2 *sq.*
Saguntini in fide et clientela sunt populi Rom. iii. 15, 5 *et* 7. Circa finem belli Pun. I. nondum fuerant socii Romanorum; iii. 21, 5. sed tamen pluribus annis ante Hannibalis tempora. 30, 1 *sq.* Crebris nunciis certiores faciunt Romanos de progressibus Hannibalis in Hispania. iii. 15, 1.
Saguntum oppugnat expugnatque Hannibal; iii. 17, 4 *sqq.* iv. 66, 8. contra fœderum fidem. xv. 17, 3. Ea injuria, causa est belli Punici secundi. iii. 8, 1. Saguntī custodiuntur obsides, quos Pœni ab Hispanis exegerant. iii. 98, 1. urbem obsident fratres Scipiones. 97, 6. 98, 7. obsides Hispanos Abilyx, decepto Bostare, tradit Romanis. *cap.* 98 *seq.*
Saguti, sinus in Africæ ora, ad mare Atlanticum. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.
Sais, ἡ Σάϊς, urbs Ægypti. xxiii. 16, 4.
Sala, fluvius Africæ. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.
Salapia; ibi sua fraude capitur Hannibal. *Spicil. lib.* x. *num.* 2.
Salassi, Σαλασσοί; per eorum fines patet transitus Alpium. xxxiv. 10, 18.
Salentini. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 4.
Saliorum collegio adscriptus erat P. Scipio Afric. maj. xxi. 10, 10 *sqq.*
Salmantica, ἡ Ἑλμαντικὴ, urbs Vaccæorum in Hisp. capitur ab Hannibale. iii. 14, 1 *et* 3.
Samaria, ἡ Σαμαρεία; ad præsidendum Samariæ, Hippolochum et Kerœam mittit Antiochus Magnus. v. 71, 11. eamdem, *præreptam ab Ægyptiis*, victo Scopa recipit Antiochus. xvi. 39, 3.
Sambucæ Marcelli ad Syracusas. viii. 6—6. σαμβύκαι *sive* σάμβυκες. viii. 6, 2.
Sambucistrias (σάμβυκας) curat juvenis Ægypti rex, Ptolemæus Philopator. v. 87, 10.
Samicum, Σαμικὸν, oppidum Triphyliæ. iv. 77, 9. eo potitur Philippus. iv. 80, 9 *sqq.*
Samnites, οἱ Σαυνῖται. i. 6, 6. *Conf. quæ notavimus ad Appiani Præfat. cap.* 14.
a Romanis debellati. i. 6, 6. cum Gallis arma sociant, et cædunt Romanos in agro Camerte; rursus vero ab illis in agro Sentinate cæduntur. ii. 18, 5 *sq.* socii Romanorum, bello Gallico Cisalpino. ii. 24, 10.
Samnis, ὁ Σαυνίτης, cognomen Magonis, ix. 25, 4.
Σαυνίταν, *quod* x. 1, 3. *vulgo legebatur, in* Δαυνίαν *mutavimus.*
Samnium, ἡ Σαυνῖτις. Samnium intrat Hannibal. iii. 90, 7. via e Samnio Capuam. iii. 91, 9. Capua per Samnium Romam contendit Hannibal. ix. 5, 8.
Samosata, τὰ Σαμόσατα, urbs Commagenæ, ad Zeugma. xxxiv. 13, 3 *sq.*
Samus, (*aliis* Samius,) Chrysogoni filius, poëta epigrammaticus, σύνεσφος Philippi regis. v. 9, 4. ejus versiculus *adfertur ibid. vs.* 5. Occiditur a Philippo. xxiv. 8, 9.
Samus insula, in ditione est regum Ægypti, sub Ptolemæo Eupatore. v. 35, 11. eam invadit Philippus, rex Maced. iii. 2, 8.
Sami cum classe Romana stat L. Æmilius *Regillus.* xxi. 6, 1.
Sanguine semel gustato, efferantur animi. xxx. 14, 5. vii. 13, 7.
Σάνυες, Σάνυος. *Vide* Σάσνυες.
Saporda, ἡ ὑσβολὴ ἡ ἐπὶ Σάπορδα, una ex viis, quibus per fauces Climacis montis ex Milyade in Pisidiam transitur. v. 72, 4.
Sarapidis fanum, τὸ Σαραπεῖον, in Thracia, ad Bosporum Thracicum. iv. 39, 6.
Sardanapalus, idem Concolerus nominatus. *Fragm. hist.* 9.
Sardanapali vitam agebat Prusias,

Bithyniæ rex; xxxvii. 8, 6. non Philippus, Amyntæ filius; quem eo nomine temere reprehendit Theopompus. viii. 18, 3.

Sardes, *οἱ Σάρδεις*, Lydiæ urbs; ubi sedem rerum suarum habuit Achæus. v. 77, 1. *coll. cap.* 57, 4 *et* 8.

Urbs munitissima, jam in alterum annum obsessa ab Antiocho; vii. 15. capitur tandem, felici audacia Lagoræ. vii. 15—18. Arx Sardiana, in quam se receperat Achæus, vii. 17, 4. capto per dolum Achæo, viii. 17 *seqq.* traditur Antiocho. viii. 23. qui eam retinet. xxi. 9, 1. 10, 1.

Sardibus, urbe et arce, potiuntur Scipiones. xxi. 13, 1.

Sardibus cum Chiomara colloquitur Polybius. xxii. 21, 12.

Sardes accusatores Eumenis invitat Sulpicius. xxxi. 10.

Sardinia insula, *ἡ Σαρδὼ*, hominum frequentia et fructuum proventu præstans. i. 76, 6. 82, 7.

tota est in potestate Pœnorum. i. 10, 5. eam Pœnis eripere cogitant Romani. i. 24, 7. Hannibal cum classe in Sardiniam missus, obsidetur a Romanis, et multas naves amittit. 24, 5 *sq.*

Sardiniam præsidio tenentes mercenarii deficiunt a Pœnis. i. 79. et Romanos advocant, sed ab his (qui fidem Pœnis, pace post bellum Siculum facta, servare volebant) non audiuntur. 83, 11. iidem mercenarii ex insula ipsi ejiciuntur a Sardis, adeoque Pœnis prorsus eripitur Sardinia. 79, 5 *sq.* 82, 7. Tum ab eisdem mercenariis, insula ejectis, rursus invitati Romani ad opem ipsis ferendam, navigare in Sardiniam instituerunt. 88, 8. Inde, cum Pœni, finito bello Africo, bellum et in Sardos, ad recipiendam Sardiniam, et adv. mercenarios in Italiam profugos, pararent; Romani, id bellum adversus se parari causantes, Pœnis bellum indixerunt; eaque ratione coëgerunt Pœnos, ut Sardiniam Romanis permitterent. i. 88. iii. 10, 3. 27, 8. 28, 2.

in Sardiniam C. Atilius Cos. abit cum exercitu. ii. 23, 6. inde redit. 27.

Incolæ Sardiniæ, Sardi, *οἱ Σαρδόνες vel Σαρδόνιοι*. i. 79, 5. 88, 10. *οἱ Σαρδῶοι*. i. 88, 9. *Conf.* *mox* Sardoum Mare. *Σάρδους pro vulgato Ἀργίους* xxvi. 7, 1. *legendum censuit Casaubonus, ex Livii lib. XLI. cap.* 8 *seq. eosdem* Sardos *intelligens, quos Σαρδόους et Σαρδονίους, non Σάρδους, alias Polybius cum aliis quibusque Græcis scriptoribus solet adpellare.*

Sardonius risus. xvii. 7, 6. *et* i. 10, 5.

Sardoum mare, *τὸ Σαρδόιον, Σαρδόνιον, Σαρδῶον πέλαγος*. i. 10, 5. 88, 6. ii. 14, 6 *et* 8. iii. 41, 7. 47, 2. xxxiv. 6, 6.

Sardoum ab Africo vel Libyco mari dividit Lilybæum promontorium. i. 42, 6. in Sardoum mare influit Narbo fluvius. iii. 37, 8. Hannibal, a Pyrenæo ad Rhodanum proficiscens, ad dextram habuit Sardoum mare. iii. 41, 7. *Conf.* xxxiv. 6, 6.

Sarissarum mensura et ratio, quibus utitur phalanx. xviii. 12 *seq.* Sarissas in altum erigunt Macedones, cum se dedere aut transire ad hostes volunt. xviii. 2, 9 *sq.*

Sarmata, *Σαρμάτης*, Gatulus. xxvi. 6, 13.

Sarsinates (*οἱ Σαρσινάτοι*) et Umbri, Apenninum incolentes, Gallis opponuntur, bello Gallico Cisalpino. ii. 24, 7.

Saso, *Σάων*, insula in introitu Ioniæ maris. v. 110, 2.

Σάουριοι, Σάουριος aut Σαυριεύς. Sic legendum suspicatus est Gronov. pro vulgato Σαυρόμιον aut Σαυρομίτιον. v. 44, 8. 55, 2.

Sation, *Σατίων*, oppidum Illyriæ ad Lychnidium lacum, captum a Philippo. v. 108, 8.

Satrapii *vel* Satrapiæ, *Σατράπιον vel Σατραπεῖαι, mendosa (ut nobis visum erat) scriptura*, v. 44, 8. 55, 2. *pro Ἀτροπάτενα.*

Saturni tumulus, *Κρόνου βουνός*, ad novam Carth. x. 10, 11.

Satyrus, Achæorum legatus Romam. xxxi. 6, 1.

Satyrus, legatus Ilienſium, pro *Lyciis* intercedens apud Romanos. xxiii. 3, 3.

Scala; *vide* Climax.

Scalarum commetiendarum ratio. ix. 19, 5 *sqq.* Scalas justo breviores Meliteæ adplicat Philippus. v. 97 *extr. et seq.* ix. 18, 5 *sqq.*

Scardus Mons, *τὸ Σκάρδον ὄρος*, Illyriæ; *vulgo Σκάρδον edd. invitis MStis.* xxviii. 8, 3.

Scelatiti, populus Africæ. *Spicileg. Bib.* xxxiv. *num.* 7.

Scerdilaidas, Scerdilædas, *Livio* Scerdilædus, Illyrius, *ὁ Σκερδιλαΐδας*. ii. 5, 6.

dux copiarum Teutæ, per Antigoneæ fauces Epirum intrat, Epirotas ad Phœnicen acie vincit; inde induciis pactis domum redit. ii. 5 *seq.* quindecim lembos auxilio mittit. v. 3, 8. 4, 3. *Reliqua* ad Scerdilædam pertinentia, *collecta vide* ii. 5, 6. *Polybii loca sunt* iv. 16 *et* 29. v. 3 *seq.* 95. 101. 108. 110. x. 41, 4.

Filius fuit Pleurati; Agronis fra-

ter; nepotis ex fratre, Pinnæ vel Pinei, successor in regno; pater Pleurathi; avus Genthii.

Scientia; *vide* Cognitio.

Scipio; *vide* Cornelius.

Sciron, Σκίρων, *aliis* Σκίρων, Scyron; ephorus Messeniorum, expostulat cum Dorimacho Ætolo, prædonibus favente. iv. 4. *Confer* Chirouis villa. Scironides petræ, Scironia Saxa, *al* Σκιρωνίδες *et* Σκιράδες, ab oriente Corinthi. xvi. 16, 4 *sq.*

Scopas, Ætolus, Aristonis prætoris Ætolorum cognatus, cui ille curam belli et administrationem aliarum rerum permisit. iv. 5, 1. Scopam Dorimachus ad bellum Messenils privatim inferendum incitat. iv. 5, 2 *sqq.* Scopas cum amicis privato consilio Messeniis, Epirotis, Achæis, Acarnanibus, Macedonibus, bellum infert. 5, 10. cum multitudine Ætolorum in Peloponnesum transit, et ex Phigalea fines incursat Messeniorum. 6. reditum in Ætoliam simulans, Aratum cum Achæis ad Caphyas adoritur, et prælio vincit fugatque. iv. 10—12.

Prætor creatur Ætolorum. iv. 27. Dum Philippus Ætoliam invadit, Scopas cum Ætolis impressionem facit in Macedoniam, et Dium devastat. iv. 62. v. 11, 1.

a Dorimacho prætore dux auxiliorum mittitur Eleis cum Agelao. v. 3, 1.

ad novas leges scribendas et novas tabulas conficiendas, cum Dorimacho nominatur ab Ætolis. xiii. 1. *coll. Fragm. hist.* 68. frustratus magistratu, cujus causa novas leges scribere erat ausus, Alexandriam abit, ubi cupiditate fuit inexplebili. xiii. 2.

dux copiarum Ptolemæi Epiphanis, recipit Judæam. xvi. 39, 1. in obsidenda *nescio qua* urbe remissius versatur. 39, 2. ab Antiocho vincitur Pugna ad Panium; qua victoria Antiochus Palæstina rursus potitur. 39, 3 *sqq.* de illa pugna ad Panium, et de acie a Scopa instructa, ejusque virtute, Zenonis Rhodii narrationem *vide apud Polyb.* xvi. 18 *seq.*

res novas in Ægypto moliens, in vincula conjicitur, et veneno necatur. xviii. 36 *seq.* Ægypti regnum rapinis exhauserat. 38, 1 *sq.*

Scopium, τὸ Σκόπιον, locus prope Thebas Phthias. v. 99, 8.

Scorda, Σκίρδα (*vel* Σκόρδα) urbs Illyrici. xxviii. 8, 4. *Videtur consueta regia fuisse Genthii. ibid.*

Scordus mons; *vide* Scardus.

Scorpinculi Archimedis. viii. 7, 6.

Scotitas, ὁ Σκοτίτας *vel* Σκοτιτᾶς, locus inter Tegeam et Lacedæmonem. xvi. 37, 3 *sq.*

Scotussa, *s.* Scotussa, Σκότουσα *et* Σκότουσσα, *urbs Thessaliæ.* x. 42, 3 *sqq.* xviii. 3, 3.

Ejus ager, ἡ Σκοτουσαία. xviii. 3, 3. in quo est Melambium. 3, 6.

Scriba communis Achæorum. ii. 43, 1.

Scriptores non ex iis quæ prætermiserunt æstimandi sunt, sed ex eis quæ dixerunt. vi. 11, 4 *sq.* *Conf.* Historicus.

Scutum Romanorum, ὁ θυρεός, excellit ad tutandum corpus. ii. 30, 8. ejus figura et structura. vi. 23.

scuta equitum Rom. olim e bovillo corio parum firma; dein Græcorum more firmiora. vi. 25, 7 *sqq.*

scutum Gallicum protegere virum non potest. ii. 30, 3. scutum Hispanicum, simile Gallico. iii. 114, 2. scutum Ligusticum. xxix. 6, 1. *conf. Lips. de Milit. Rom.* iii. 2. *sub finem.*

Scylla, ἡ Σκύλλα, de qua Homerus loquitur. xxxiv. 2, 12. 3, 9.

Scyllæum, τὸ Σκύλλαιον, *promontorium Italiæ in Bruttiis, ad fretum Siculum;* ibi venantur galeotam s. xiphiam piscem. xxxiv. 2, 12. 3, 1 *sqq.*

Scyron; *vide* Sciron.

Scythas bello petens Darius, Bosporum Thracicum ponte junxit. iv. 43, 2. *Scythæ* Nomades imminent Bactrianæ. xi. 34, 5. Scytharum facinora patrare, *proverbialiter* dictum. ix. 34, 11.

Scythica porticus Syracusis, *ni potius* Tychica. viii. 5, 2.

Scythopolis, ἡ Σκυθῶν πόλις, *olim Bethsan*, oppidum ad exitum Jordanis e lacu *Tiberiadis*, in deditionem acceptum ab Antiocho Magno. v. 70, 4 *sq.*

Seditionem e repub. quo pacto sustulerit Lycurgus. vi. 46, 7. Seditionem militum in Hispania feliciter sedat Scipio. xi. 25—30. seditio militum quo pacto maxime oriatur. xi. 25, 5 *sqq.* Seditio contra patriam tribus de caussis concitari solet. 28, 2.

Segesama, ἡ Σεγεσάμα, oppidum Vaccæorum in Hispania. xxxiv. 9, 13.

Selasia, *potius* Sellasia; Σελλασία, Σελασία, oppidum Laconiæ, juxta quod Cleomenem acie vicit Antigonus. ii. 65, 7. iv. 69, 5. situs oppidi. 65, 8. de ejusdem situ absurda scripsit Zeno historicus. xvi. 16, 2 *et* 8. *ubi corrupte codex Peiresc.* Ἕλλας *et* Βελλασίαν *dabat.*

Tegea Sellasiam Philopœmen ducit Achæos, Laconicam inde incursurus. xvi. 37, 2.

Selecti ex equitibus extraordinariis, οἱ τῶν ἐπιλέκτων ἱππέων ἀνόμενοι, in castris Romanis. vi. 31, 2.

Seleucia, Σελεύκεια, Seleuciensis, Σελευκεύς, v. 54, 10. 58, 3. 59, 6.
Seleucia *Pieria vel* Seleucia ad Mare; (*ἡ θαλάττη. conf. Appiani hist. Syr.*) regia Syriæ urbs, et imperii olim sedes, præsidiis regum Ægypti tenetur ex eo tempore, cum Ptolemæus Evergetes, Seleuco Callinico propter casum Berenices iratus, bellum Syriæ intulerat. v. 58, 4 *sqq.* ejus situs, et regio circumjacens. 59, 3 *sqq.*
terra marique eam obsidet Antiochus. v. 59, 1 *sq.* et oppugnatam in deditionem accipit. 60 *et* 61, 1 *sq.* ex Cœlesyria Seleuciam hibernatum redit. v. 66, 4 *sq.*
Seleucia ad Tigrim, *ἐπὶ τῷ Τίγρῃδι*, eis fluvium, in Mesopotamia. v. 45, 3. 46, 7. capitur a Molone. v. 48, 11 *sqq.* in Seleucienses sævit Hermeas. v. 54, 9 *sqq.*
Seleucia ad Zeugma, *ἐπὶ τοῦ Ζεύγματος, ad Euphratem in Mesopotamia.* Ibi de expeditione adv. Molonem deliberat Antiochus M. et nuptias celebrat cum Laodice. v. 43, 1 *sqq.*
Seleucus *Nicator*, primus rex Syriæ, victo Antigono, ex reliquorum regum Macedonicorum concessione Cœlesyriam possidet. v. 67, 6 *sqq.* xxviii. 17, 7. bello vicit Lysimachum, Thraciæ regem; quare omne regnum ejus pertinere ad Seleucidas contendit Antiochus Magnus. xviii. 34, 4. Mortuus circa Olymp. CXXIV. ii. 41, 2. 71, 5.
Seleucus, cognomine Callinicus et Pogon. ii. 71, 4. pater Antiochi Magni et Seleuci *Cerauni. ibid. et* iv. 48, 6. v. 40, 5. 89, 8. liberalis in Rhodios. v. 89, 8 *sq.* uxor ejus Laodice. viii. 22, 11.
Seleucus *Ceraunus*, filius natu major Seleuci Callinici, frater Antiochi Magni, comite Achæo expeditionem adv. Attalum in Asiam cis Taurum suscepit; in qua per dolum occisus est, Olymp. CXXXIX. successoremque habuit fratrem natu minorem Antiochum. iv. 48. ii. 71, 4. v. 40, 5 *sq.* domo profectus, administratorem rerum constituerat Hermeam. v. 41, 2.
mortem ejus ulciscitur Achæus. iv. 48, 9. copias ejus domum reducit Epigenes. v. 41, 4.
Seleucus *Philopator*, Antiochi M. filius; ei sedem regni Lysimachiæ se parare ait Antiochus. xviii. 34, 8. cum in Æolide esset ab Antiocho M. cum exercitu relictus, legatos ad eum mittunt Phocæenses. xxi. 4. *adde c.* 6, 3. 8, 13.
major frater Antiochi Epiphanis, pater Demetrii *Soteris*, succedit Antiocho Magno, et filium Demetrium obsidem Romam mittit. xxxi. 12, 10 *sq.*
Achæis decem naves dono offert, quas illi non accipiunt. xxiii. 4, 5 *sq.* 7, 4. 9, 13.
Ad Seleucum hunc *in Fragm. hist.* 64. *refertur de Cypri proditione id, quod apud Polyb.* xxxiii. 3, 2. *ad* Demetrium, *filium ejus refertur.*
Seleucus, Demetrii filius. Sic per errorem scriptum est in Latina versione iii. 5, 3. *cum debuisset* Demetrius, Seleuci filius. *Nolentibus nobis, error iste e Casauboniano exemplo in nostram editionem est propagatus.*
Selga, (ἡ Σίλγη,) ἡ τῶν Σιλγέων πόλις, urbs Pisidiæ, obsessa a Garsyere, Achæi duce, proditur Achæo a Logbasi, Selgensium legato. v. 74.
Selgenses Pedlenissum obsident, et inde repelluntur a Garsyere. v. 72 *sqq.* cognati Lacedæmoniorum. v. 76, 11. fortiter resistunt Achæo, et pacem ab eo impetrant. 76, 3 *sqq.* Eumenem Romæ accusant. xxxi. 9, 3.
Selinuntius ager, ἡ Σελινουντία, (*urbis* Σελινόντος) in Sicilia. i. 39, 12.
Sella eburnea (*curulis*) dono mittitur Ariarathi. xxxii. 5, 3.
Sellasia. *Vide* Selasia.
Selymbria, ἡ Σηλυμβρία, Thraciæ urbs; ubi Antiochum convenit L. Cornelius. xviii. 32, 3.
Semissis, quarta pars oboli. ii. 15, 6.
C. Sempronius *Blæsus*, Cos. cum Cn. Servilio, cum classe hæret in Syrti; ingens patitur naufragium. i. 39.
Ti. Sempronius *Longus*, Cos. cum P. Cornelio *Scipione*. iv. 66, 9. ei decernitur Africa. iii. 40, 2. v. 1, 4. Lilybæi maximos facit adparatus ad bellum Carthagini inferendum. iii. 41, 2 *sq.* iii. 61, 8 *sq.*
advocatur cum exercitu e Sicilia in Cisalpinam Galliam adv. Hannibalem. iii. 61, 9 *sqq.* 68, 6. Arimini convenire legiones suas ex itinere jubet. 61, 10. 68, 13 *sq.* advenit, et cum Scipione deliberat. 68, 15. Levi prælio equestri superior hoste; iii. 69. ægroto et invito Scipione, justam pugnam parat; 70 *seq.* et acie vincitur ad Trebiam. 72—75.
Ti. Sempronius Gracchus, gener Scipionis Africani majoris; cui datam uxori debitam Scipio Æmilianus ante diem generose persolvit. xxxi. 18. legatus Rom. ad disceptandas controversias Philippi cum finitimis populis, post bellum Antiochicum. xxiii. 6, 6.
Prætor, trecentas urbes Celtiberiæ dejecisse perhibetur. xxvi. 4. eo intercedente, Celtiberi Fœdus cum senatu inierunt; quod illi ut sibi restituatur, petunt. xxxv. 2, 15.

Ti. Gracchus et C. Claudius Cos. mittuntur adv. Istros et Agrios; *ni potius* Sardos. xxvi. 7, 1.

Ti. Gracchus legatus (in Asiam missus ad res regum inspiciendas. xxxi. 14, 4.) magna dexteritate excipitur ab Antiocho Epiph. xxxi. 5. *cf.* c. 6, 7. patrocinatur Rhodiis, societatem Romanorum petentibus. xxxi. 7, 19 *sq.* Cammanos subigit. 9, 1. Ariarathi Romæ bonum testimonium exhibet. 14, 4.

rursus ad res Græciæ et Asiæ inspiciendas legatus, postquam Demetrius Roma profugerat. xxxi. 23, 9 *sqq.* xxxii. 3, 3. 5, 2. eo potissimum patrocinante, Rex a Romanis adpellatus est Demetrius. xxxii. 4.

Sena, urbs Italiæ, πόλις Σήνη, est terminus Galliæ Cisalpinæ ad mare Adriaticum versus meridiem. ii. 14, 11. 16, 5. prima Romanorum colonia in Galliam ducta, nomen habens a Gallis Senonibus, qui eam olim incoluerant. ii. 19, 12.

Senæ vel Senes, mendosa scriptura i. 11, 6. *pro* Sunes *vel* Synes, Siciliæ oppido prope Messanam.

Senatus Romanus. Ejus munus et potestas. vi. 13. senatum si spectes, aristocratica videtur esse Romana respub. 13, 8 *sq.* Senatus obnoxius est populo; vi. 16. populus senatui. 17.

pueri 12 annorum in senatum cum patribus admissi perhibentur, cum de bello Pun. II. deliberaretur. iii. 20, 3.

senatus Pœnorum; *vide mox* Seniorum collegium.

Senes, *sive* Seniores *malis, ol* Γέροντες, apud Lacedæmonios, magistratum gerunt quoad vivunt. vi. 45, 5.

Gyridas et alii e Senioribus trucidantur ad Minervæ aram. iv. 35, 5.

Seniorum collegium apud Pœnos, ἡ γερουσία, τὸ γερόντιον. x. 18, 1. vi. 51, 2. senatus, ἡ σύγκλητος. x. 18, 2.

Senones Galli, Σήνωνες, in extremo versus Italiam angulo Galliæ Cisalpinæ habitarunt, ad mare Adriaticum. ii. 17, 7. delentur a Romanis. ii. 19. ab eis nomen habet Sena, colonia Rom. 19, 12. Senonibus ademtus ager Picenus. 21, 7.

Sententiolæ, quibus Demetrium Polybius ad sobrietatem et gravitatem hortatus est. xxxi. 21, 11 *sqq.* *Alias nonnullas gnomas vide sub eorum auctoribus, velusti in* Euripides, Hesiodus, &c. *alias sub articulo qui earum argumentum indicat: nonnullas collegimus ad artic.* Proverbia.

Sentinas ager, ἡ τῶν Σεντινατῶν χώρα. In eo, ingenti prælio a Romanis cæduntur fuganturque Galli et Samnites. ii. 19, 6.

L. Sentius legendum putavit Gronov. xv. 1, 3.

Sepeliendi cadavera intra urbem mos obtinuit Tarenti. viii. 30, 5 *sqq.*

L. Sergius, (*sive* Servilius,) legatus a Scipione Carthaginem missus. xv. 1 *seq. conf. cap.* 1, 3.

Manius Sergius, legatus cum Sulpicio Gallo in Græciam et Asiam. xxxi. 9, 6.

Serippus, Lacedæmoniorum legatus Romam. xxiv. 4, 4. responsum ei datum. 10, 11.

Serra; *vide* Prion.

Servatus in prælio, servatorem loco patris colit, et corona civica eum donat. vi. 39, 6 *sq.*

Servilius Glaucia, legatus ad inspiciendas res Græciæ et Asiæ. xxxi. 23, 9.

Cn. Servilius *Crepio*, Cos. cum C. Sempronio, in Syrti hæret cum classe, dein ingens patitur naufragium. i. 39.

Cn. Servilius *Geminus* Consul; iii. 75, 5. cum exercitu Ariminum mittitur ad prohibendum Hannibalem. 77, 2. C. Centenium auxilio mittit Flaminio. iii. 86. exercitum tradit Q. Fabio dictatori, et ab eo præficitur classi. 88, 8.

classem Punicam, Pisas adpulsuram, in Sardiniam et in Africam redire cogit. iii. 96, 8 *sqq.* Cercinam et Cossyrum insulas capit. 96, 12 *sq.*

proconsulare obtinet imperium, et pedestribus copiis præfectus, mandata consulum recte curat. iii. 106. *coll.* 96, 14. mediam aciem tenet in Pugna Cannensi. 114, 6. fortiter pugnans cadit. 116, 11.

L. Servilius, *sive is* Sergius *est*, legatus a Scipione Carthaginem missus. xv. 1, 3.

Servius; *vide* Fulvius, *et* Lentulus.

Servus. Servos alere non licuisse Locris, contra Aristotelem contendit Timæus. xii. 6, 7 *sq.* de Servo controversia inter duos Locrenses. xii. 16.

cives Romani, qui apud Græcos servierant, ab Hannibale venditi, liberantur jussu T. Flaminini. *Spicileg. ex libro* XIX.

Sestus, Σηστὸς, ad fauces Propontidis. iv. 44, 6. 50, 6. opportunitas situs. xvi. 29, 3 *sqq.* Sesto ut excedat Philippus, postulant Rhodii. xvii. 2, 4.

Sextus; *vide* Julius.

Sibertus, Petrati filius. (*an* Sibyrtus, Petrai filius?) xxii. 9, 7.

Sibyrtus, Σίβυρτος, Cretæ oppidum. xiii. 10, 5.

Sicca, Africæ oppidum, in quo mercenarios suos post bellum Siculum residua stipendiorum exspectare jubent Pœni.

i. 66. seditionem ibi excitant mercenarii. 67.

Sicilia, Σικελία. Ejus situs, figura, promontoria. i. 42. Siciliæ ora Africæ obversa, importuosa. i. 37, 4. Quæ de Sicilia scripsit Homerus, vera sunt, poëticis imaginibus exornata. xxxiv. 2, 10 *sqq.*

Siculi, Σικελοί, inferiorem Italiam olim incoluerant, unde pulsi sunt a Locrensibus, qui dolosum fœdus cum eis fecerant. xii. 5, 10 *et cap.* 6.

Siciliæ pars jam sub initium reip. Romanæ, L. Junio et M. Horatio Coss. in Pœnorum erat potestate. iii. 22, 10. 23, 5. 24, 15. in sola Sicilia, velut in acetabulo, gloriam quæsivit Timoleon. xii. 23, 7.

in Siciliam prima Romanorum cum armis trajectio. i. 11 *seq.* ea non fuit contra fœdus Romanorum cum Pœnis. iii. 26. *et* 28, 1.

de Sicilia gestum Bellum inter Romanos et Pœnos, Bellum Siculum, *ὁ περὶ Σικελίας πόλεμος, id est, Bellum Punicum primum.* i. 13, 3 *et* 10. *et deinde toto* Libro i. *usque cap.* 64. *conf.* i. 71, 3. Cur illud bellum pluribus exposuerit Polybius. i. 14. 20, 8. illius belli annus decimus quartus. i. 41, 3. annus decimus octavus. i. 56, 2. Post 24 annos (i. 63, 4.) finitur bellum, facta pace et fœdere, quo Sicilia Romanis cesserunt Pœni. i. 62 *seq.* iii. 27. Itaque tota insula, excepta ea parte quæ Hieroni parebat, a Romanis est occupata ii. 1, 2.

Siculum Bellum; *vide paullo ante, in* Sicilia.

Siculum Mare, *τὸ Σικελικὸν πέλαγος*; in illud excurrit Pachynum promontorium. i. 42, 4. est a meridie Italiæ; a Ionio mari distinguitur Cocyntho, promontorio Italiæ. ii. 14, 4 *sq. adde* x. 1, 2. e Siculo Mari sinus Ambracius irrumpit inter Epirum et Acarnaniam. iv. 63, 6. v. 5, 13. Siculum mare spectat Cephallenia insula. v. 3, 9.

Siculus medimnus tritici in Gallia Cisalp. venit obolis quatuor; hordei, duobus. ii. 15, 1. Romæ constat 15 drachmis. ix. 44, 3.

Sicyon, *ἡ Σικυὼν, ἡ τῶν Σικυωνίων πόλις*, urbs munitissima Achaiæ. xxx. 15, 1. cum portu. v. 27, 3. inter Sicyonem et Ægium est Ægira. iv. 57, 5.

Sicyonem capit Aratus Sicyonius; iv. 5, 4. et, sublato Nicocle tyranno, x. 25, 3. fœderi Achaico eam adtribuit; ii. 43, 3. adjutoribus Ecdemo et Demophane Megalopolitanis. x. 25, 3.

Sicyonem obsidet Cleomenes. ii. 52, 2. Sicyone hiemat Antigonus. ii. 54, 5. Sicyoniorum agrum populantur Ætoli. iv. 13, 5. eumdem agrum populaturus Euripidas Ætolus, dux Eleorum, incidit in Philippum. iv. 68.

Ægio Sicyonem Philippus vocavit concilium Achæorum. v. 1, 7 *sqq.* rursus Sicyonem convenit concilium Achæor. xxv. 1, 5. xxviii. 11, 9. xxix. 9, 6.

Sicyonii Attalo colossum ponunt in foro juxta Apollinem. xvii. 16. Sicyone celebrantur Antigonia. xxx. 20, 3.

Sida, *ἡ Σίδη*, urbs Pisidiæ *s. Pamphyliæ.* v. 73, 3. xxxi. 25, 5. *Cives* Sidetæ, *Σιδῆται.* v. 73, 4. *Fragm. hist.* 65.

Sidon, *Σιδών*, urbs Phœniciæ. v. 69, 10. 70, 1.

Siga. xii. 1, 3. *Vide* Singa.

Signa milliaria. iii. 39, 5.

Signa cœli. *Vide* Zodiacus.

Signa facibus data; *vide* Pyrsiæ, *et* Faces.

Signa alia, cum simplicia, tum maxime duplicata, diligenter et caute adhibenda imperatori. ix. 13, 9. 17, 9. exemplum signi male constituti. ix. 17.

Signum pugnæ ineundæ, linteum album. ii. 66, 10. puniceum paludamentum. 66, 11.

Signum profectionis, in castris Romanis, ter repetitum. vi. 40, 1 *sqq.*

Signa militaria; *vide mox* Signiferi.

Signiferi *vel* vexillarii, duo in singulis manipulis apud Romanos. vi. 24, 6.

Sila, *ἡ Σίλα πόλις. Sic vulgo legitur nomen* urbis Italiæ ad Adriaticum mare. xxxiv. 11, 8. *mendose, ut videtur, pro* Spina, Σπίνα.

M. Junius Silanus; *vide* Junius.

Silentium ægre servant homines. viii. 38, 1. silentium, haud postrema in virtutibus imperatoris. ix. 12, 2 *sq.* silere autem oportet, non lingua solum, sed et animo, id est, vultu et factis. 12, 4 *sq.*

Silpia, mendose apud Livium scriptura, pro Ilipa, *quod vide.*

Simmias, comes Philopœmenis, Machanidam persequentis. xi. 18, 2 *et* 6.

Simon, homo Bœotus, cujus pecus abegerunt Achæi. xxviii. 2, 15.

Simulacrum Dianæ Cindyadis Bargyliis, et Vestæ signum Iassi, licet sub dio posita, nec ningi, nec plui perhibebantur. xvi. 12, 3 *sq.*

Singa, *Σίγγα*, Africæ urbs. *Forsan eadem cum* Siga. xii. 1, 3.

Sinope, *ἡ Σινώπη*, urbs Ponti. Sinopenses, *οἱ Σινωπεῖς*. Situs urbis. iv. 56, 5 *sq.* Sinopensibus bellum infert Mithridates, rex Ponti; ad id bellum Rhodii omne genus subsidiorum eis mittunt. iv. 56.

extrema Sinopensium calamitas. iv. 56, 1. xxiv. 10, 2 *sq. scil.* expugnata urbs a Pharnace, Mithridatis filio. xxiv. 10, 2.

Sinuessa, urbs Campaniæ, ad mare. *Gentile*, Sinuessani, Σινουησανοί. iii. 91, 4.

Sinus Maliacus; *vide* Maliacus.

Sipus *vel* Sipontum, Σίπους, oppidum in ora inferioris Italiæ. x. 1, 8.

Smyrna, urbs Ioniæ, ἡ τῶν Σμυρναίων πόλις. xxi. 10, 3.

Smyrnæi constanter in fide manserunt Attali. v. 77, 6. eorum legati, post bellum Philippicum, Lysimachiæ cum Romanis agunt, præsente Antiocho, qui Smyrnam occupaverat. xviii. 35. xxi. 10, 3. 11, 2. Post bellum Antiochicum, legatos Romam mittunt Smyrnæi. xxi. 14, 12. eo bello fidem præstiterant Romanis. 27, 6.

Sobrietas, articulus prudentiæ. xviii. 23, 4. xxxi. 21, 14.

Sociale Bellum, ὁ Συμμαχικὸς πόλεμος, Achæorum et Philippi, aliorumque sociorum, adv. Ætolos et Lacedæmonios. i. 3, 1. ii. 37, 1. 71, 9. iii. 1, 1. iv. 2, 11. Socii, præter Macedonas et Achæos, erant Messenii, Epirotæ, Acarnanes, Phocenses, Bœoti, Thessali. iv. 5, 10. 9, 4. 15, 1. 25, 1 *sqq.* v. 3. ix. 38. Belli origo. iv. 3—25. Societatis fœdus. 25, 6 *sqq.* Bellum ipsum. iv. 26—37. *tum* 27. *usque fin. libri* iv. *et libro* v. 1. 30 *et* 91—105. Finitum pace, inter Ætolos et Philippum Achæosque eorumque socios conclusa. v. 105, 1 *sq.*

Conf. Philippus, Achæi, Ætoli, *&c.*

Societatum civilium origo. vi. 5.

Socii Romanorum in legione; *vide* Legio.

multitudo sociorum Roman. qui ætate militari erant et in tabulas relati, imminente bello Gallico Cisalp. ii. 24.

sociorum Italicorum inter se controversias dirimit senatus; eorum delicta punit; eorumdem securitati cavet. vi. 13, 4 *sq.*

militum e sociis conscriptio. vi. 21, 4 *sq.* sociorum Præfecti. vi. 26, 5. sociorum locus in castris. vi. 30.

Socrates aliptes, pro tabellario ad Rhodios mittitur a prætore Romano. xxvii. 6, 1.

Socrates Bœotius, centuriat et exercet milites Ptolemæi Philopatoris. v. 63, 2. præest parti copiarum. 65, 2. 82, 4.

Soli, urbs Ciliciæ, Σόλοι οἱ Κιλίκιοι; Argivorum colonia; *cives* Solenses, Σολεῖς. Pro eorum libertate apud Romanos intercedunt Rhodii, renitentibus Antiochi legatis. xxii. 7, 10 *sqq.*

Solis promontorium, in Africa, ad mare Atlanticum. *Spicileg. lib.* xxxiv. *num.* 7.

Solon, Persei legatus Romam. xxvii. 7, 2.

Sophagasenus, Indiæ rex; cum quo amicitiam renovat Antiochus. xi. 34, 11.

Sophonisba, filia Asdrubalis, Gisconis filii, uxor Syphacis. xiv. 1, 4. 7, 6.

Sosander, Attali collectaneus, Elæam adv. Prusiam defendit. xxxii. 25, 10.

Sosibius, præest rebus Ægypti sub Ptolemæo Philopatore. v. 35, 7. 63, 4. versutus et callidus homo. xv. 25, 1. 34, 4. cujus opera Ptolemæus matrem Berenicen et alios propinquos necat. v. 36, 1 *sqq.* xv. 25, 2. ea de cæde cum Cleomene deliberat Sosibius, mox vero Cleomeni ut suspecto insidiatur, eumque in custodiam dari curat. v. 36, 7 *sqq.* 37 *seq.*

Antiochum Magnum, Cœlesyriam invadentem, legationibus differt, dum bellum paratur. v. 63. 66 *extr. et* 67. præest phalangi Ptolemæi Philopat. 65, 9. hortatur milites. 83, 3. post pugnam ad Raphiam, ad Antiochum mittitur firmando fœderi. 87, 5 *sqq.*

Bolidem Cretensem Sardes mittit, ad liberandum Achæum. viii. 17.

mortuo Philopatore, tutelam Ptolemæi Epiphanis sibi vindicat. xv. 25, 1. Duo filii: Sosibius, et Ptolemæus; *vide suo loco.*

Sosibius, Sosibii filius, corporis custos Ptolemæi Epiphanis. xv. 32, 6. prudenter curat regem; eidem sigilla regni mandantur. xvi. 22, 1 *sq.* adimuntur ei sigilla a Tlepolemo. 22, 11.

Sosicrates, proprætor Achæorum, cruciatus necatur a Diæo ejusque sodalibus. xl. 5, 1 *sqq.*

Sosigenes, Rhodius, judex apud Achæos, Eumenis honores evertit. xxviii. 7, 9.

Sosilus, Σώσιλος, snblestæ fidei Scriptor. iii. 20, 5.

Sosiphanes, Antiochi Epiphanis legatus Romam. xxviii. 1, 1. 18, 1.

Sositeles legendum contendit Reiskius xxiii. 1, 6. *pro* Rhositeles.

Sostratus, artifex statuarius. iv. 78, 5.

Sostratus, Chalcedonius, adulatione corrumpit mores Cavari, regis Gallorum. viii. 24, 3.

Sotera, ἡ Σώτειρα, *nomen* plateæ in urbe Tarento. viii. 35, 6.

Soteria, τὰ Σωτήρια, solenniter celebrata a Prusia, Bithyniæ rege. iv. 49, 3.

Sparta, Spartani. *Vide* Lacedæmon, Lacedæmonii.

Spectaculi gladiatorii pretium, 30 talenta. xxxii. 14, 6.

Speculatorias naves *haud incommode*

Casaub. interpretatus est παῖς ταχυ πλοέων. iii. 95, 6.
Σπεῖρα; *vide* Manipulus.
Spelunca. *vide* Φωλεός. *in lit.* Ph.
Spendius, genere Campanus, ex servo fugitivo Romano mercenarius miles Pœnorum; irritat commilitones, et dux Belli Africi cum Mathone nominatur a seditiosis. i. 69 *seqq.* 76 *seqq.* in Pœnorum venit potestatem. i. 86. et ab eis cruci adfigitur. 86, 4. ad ejus crucem mox dein a rebellibus mactantur 30 nobiles Pœni, et ex eadem cruce suspenditur Hannibal, dux Pœnorum, captus a Mathone. 86, 6.
Spina, Σπίνα, *legendum videtur* xxxiv. 11, 8. *pro vulgato* Sila.
Spirituum asperorum et tenuium in legendo observatio. x. 47, 10.
Spurius, Σπόριος. *vide* Lucretius.
Stacte. xiii. 9, 5.
Stadia octo conficiunt milliare Romanum. iii. 89, 8. *Polybium pro* milliari Romano *numerare* octo stadia cum duobus jugeris, *i. e. cum triente, ait Strabo. Vide Polyb.* xxxiv. 12, 5.
Stadium, *vel* Circus, Alexandriæ. xv. 30, 3 *sq.* 33, 1 *et* 8.
Stannum; de stanno Britannico copiose alicubi se dicturum *promittit Polybius.* iii. 57, 3 *sq. vide* xxxiv. 1, 6.
Statii poëtæ versiculus: *ninguis, ls cuniculus nevinus &c.* xxiv. 8, 10.
Stationem deserere, capitale est apud Romanos. i. 17, 11. vi. 37, 11 *sqq.* iii. 84, 7.
Stembal, Masinissæ filius quadriennis, post patris obitum adoptatus a fratre Micipsa. xxxvii. 3, 5.
Stene, στενή; vim nomen in Laconica. xvi. 16, 2.
Stephanus, legatus Atheniensium Romam, in caussa Deliorum. xxxii. 17, 1.
L. Stertinius, (*sive is* Titinius *est*,) unus e decem legatis T. Quintio adjunctis. xviii. 31, 2.
Stethe, στήθη. *Sic vocant* dorsum vel molem in Ponto Euxino, ante Istri ostium, ex limo per vim fluminis congesto. iv. 40, 1 *sqq.*
Sthenelaus, Lacedæmonius, occisus a factione Ætolica. iv. 23, 11.
Stipendia annua eques Romanus decem facere tenetur, pedes viginti, *sive alios audias*, sedecim. vi. 19, 2.
stipendium quotidianum militum apud Romanos. vi. 39, 12 *sqq.*
Stratagema Hannibalis, facibus in boum cornibus accensis. iii. 93. Illyriorum ad urbem Dyrrhachium. ii. 9. L. Æmilii in oppugnatione Phari. iii. 18, 10 *sqq.*
Scipionis Afric. maj. in pugna cum Asdrubale Gisconis fil. ad Ilipam. xi. 22.
Philopœmenis, Laconicam cum omnibus Achæorum copiis incursuri. xvi. 36 *seq.*
Στρατηγικὰ, *id est*, de Imperatoris officio; titulus libri Æneæ *Tactici.* x. 44, 1.
Strategius, Trittæensis. xxxviii. 5, 4 *sq. si ibi* Στράτιος *legendum, intelligendusque* Stratius *idem de quo mox.*
Stratica; *vide* Stratus.
Stratius, Trittæensis, moderate sentit respectu Romanorum. xxviii. 6, 2 *et* 6. inter evocatos Achæos Romæ detinetur; ejus et Polybii caussa maxime, legatos Romam mittunt Achæi. xxxii. 7, 14. ætate provectus, bello Achaico, supplex rogat Dium, ut oblatas pacis conditiones accipiat. xl. 4, 4.
idem utique intelligendus videtur xxxviii. 5, 4 *sq. ubi vulgo* Strategius *legitur.*
Stratius, medicus, vir prudens, ab Eumene Romam submissus ad Attalum a temerario consilio revocandum. xxx. 2.
Strato, Στράτων. *Sic vulgo legebatur* xxviii. 6, 6. *pro* Στράτιος, *quod ibi reposui.*
Stratocles, Rhodiorum Prytanis, civis suos in fide Romanorum confirmat. xxvii. 6, 2 *et* 13.
Stratonicea, Στρατονίκεια, urbs *Cariæ;* unde præsidia deducere Rhodios jubent Romani. xxx. 19, 8. urbem eam pro magno beneficio a Seleuco et Antiocho acceperant Rhodii. xxxi. 7, 6.
Stratus, ἡ Στράτος, urbs *Acarnaniæ*, in potestate Ætolorum, ad Achelœum amnem. iv. 62, 2. *coll.* 63, 10 *sq.* v. 6, 6. 7, 7. 13, 10. 14, 1.
ejus agrum, τὴν Στρατικὴν, populantur Philippus. iv. 63, 10. ad Stratum Ætolos repellit Philippus. v. 14, 1 *sqq.* Straticam invadunt Acarnanes. v. 96, 3.
Stratienses, *ai* ἐν τῷ Στράτῳ. v. 96, 3. *nisi ibi potius præsidium Ætolicum, quod Strati erat, intelligendum, quam veteres urbis cives.*
Strati exsulat Theodotus Phenæus. xvii. 10, 10. *ubi* ἐν Στράτῳ *scribendum, pro* ἐν Στρατῷ.
Stratus Arcadiæ, (*eadem cum* Stratia *Homeri*) in Eleorum cum fuisset potestate, derelicta est ab Eleis, adpropinquante Philippo; et a Philippo restituta Telphusiis. iv. 73, 2.
Struthiones in Africa. xii. 3, 5.
Strytanus, cognomen Gisconis Punici. xxxvi. 1, 2.

Stubera, ἡ Στύβερρα, Macedoniæ oppidum. xxviii. 8, 8.
Stultus, mactato sobolem qui patre relinquit. xxiv. 8, 10.
Stylangium, Στυλλάγγιον, (*vulgo* Stylagium, Στυλλάγιον, *invitis codd.*) oppidum Triphyliæ. iv. 77, 9. in deditionem accipitur a Philippo. 80, 13.
Stymphalus, urbs Arcadiæ, ὁ Στύμφαλος. iv. 68, 6. ἡ τῶν Στυμφαλίων πόλις. iv. 69, 1. Stymphaliorum ager, ἡ Στυμφαλία. iv. 68, 1 *et* 5.
In Stymphaliis neminem proditorem invenire potuit Cleomenes. ii. 55, 8. Psophide, per Pheneensium, Stympaliorum et Phliasiorum fines, in agrum Sicyonium milites suos ducturus erat Euripidas. iv. 68, 1 *sq. coll.* 67, 9. ex Phliasia, per ipsam urbem Stymphalum, Caphias repetiit idem. iv. 68, 6.
Subur, flumen Africæ, in oceanum Atlanticum influens. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.
Sucrone in Hispania seditionem excitant Scipionis milites. xi. 25.
Suicidium, pusilli animi documentum. xxx. 7, 8.
C. Sulpicius *Paterculus* Cos. cum A. Atilio; plures Siciliæ urbes capit. i. 24.
C. Sulpicius Gallus, legatus in Græciam et Asiam, acerbe agit cum Eumene. xxxi. 9, 6. *et cap.* 10.
P. Sulpicius *Galba*, præest classi Romanæ, ad observanda Philippi consilia missæ. viii. 3, 6. Consul cum Cn. Fulvio, quo tempore Hannibal ad Romæ portas erat, persequitur Hannibalem. ix. 6 *seq.*
Naupactum Ætoliæ portum tenuit; *scil. quum ex consulatu Macedoniam provinciam obtinuisset, quæ ei dein per aliquot annos prorogata est. Fragm. hist.* 50. *in eo imperio* Æginam adgressus, Æginetas in servitutem redegit; quorum insula dein ab Ætolis Attalo vendita est. xxiii. 8, 9. cum classe ad Echinum venit a Philippo oppugnatum; ubi castra Philippi cum Dorimacho adgressus, a Philippo repellitur. ix. 42, 1 *sq.* Ex fœdere cum Ætolis, Ætoli terra rem gerebant, Sulpicius et Attalus mari. x. 41, 1.
Consul *iterum*. xvi. 24. *proconsul*, Macedonas ex faucibus Eordeæ expellit, et plurimos occidit. xviii. 6, 7.
Sunes, Σύνες, locus Siciliæ, prope Pelorıadem promontorium. i. 11, 8. *Vulgo* Σύνις *corrupte, quod Latine* Senæ *expresserunt.* Σύνις *scribitur vulgo apud Diodor.*
Sunium, Σούνιον. xxxiv. 7, 13.
Superficies plana urbis, totidem capit domos, quot capit solum inæquale. ix. 21.
Superstitio, ad multitudinem coërcendam inventa. vi. 56, 9 *sqq.* apud alios vitio vertitur, apud Romanos rempublicam continet. 56, 6 *sq.*
Supplicatio Romæ, feriæ novem dierum, pro victoria navali de Antiocho. xx. 1, 1 *sq.*
Supplicia militaria apud Romanos. vi. 37 *seq.*
Supra Carcerem, locus in Sicilia. i. 59, 3 *sqq. Vide* Ercte.
Surrentium, promontorium Africæ, ad mare Atlanticum. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.
Sus; *vide* Porcus, *et* Aper.
Susa, τὰ Σοῦσα. Urbem Molo capit, arcem Diogenes defendit. v. 48, 13.
Susianæ, τῆς Σουσιανῆς, præfectus Diogenes. v. 46, 7. post eum Apollodorus. v. 54, 12. Susiana potitur Molo. 52, 4.
Sybaris, ἡ Σύβαρις, luxu superatur a Capua. vii. 1, 1.
Sybaritæ, Συβαρῖται, cum vicinis civitatibus, Jovi Homorio *s.* Homario communem ædem posuerunt. ii. 89, 6.
Sycurium, Συκέριον, oppidum Thessaliæ. xxvii. 8, 15.
Syllanus; *vide* Silanus, *et* M. Junius.
Syllium, *alias* Sylëum, Σύλλιον, Σύλιον, urbs Phrygiæ *sive* Pamphyliæ, in potestate Moagetæ, Cibyræ tyranni. xxii. 17, 11.
Sympathia æneorum vasorum in cuniculis suspensorum, cum strepitu in cuniculis hostium. xxii. 11, 12.
Synes; *vide* Sunes.
Synia, Συνία, operarum errore in edit. Gronov. et Ernest. pro Xynia, *quod vide.*
Syniris, exsul, Achæum impellit ad diadema et regium nomen sumendum. v. 57, 5. *Sed illud dubie mendose ibi scriptura vulgata, et* Garsyeris *intelligendus legendusque.*
Syphax, Massæsyliorum Numidarum rex. xvi. 23, 6. Σίφαξ, *non* Σίφαξ, *constanter scribunt codd. nostri. vide* xiv. 1, 8. xv. 3, 5.
amore *Sophonisbæ* puellæ, Carthaginiensibus se adjunxerat. xiv. 1, 3 *sq.* 7, 6. a Scipione legationibus auditur. xiv. 1, 5 *sqq. et cap.* 2. castra ejus Lælius et Masanissa incendunt, et ingentem edunt cædem. xiv. 4. In urbem Abbam se recipit Syphax, ibique subsistit; xiv. 6, 12. 7, 1. precibus uxoris Pœnæ victus. 7, 6.
acie victum a Scipione Syphacem per-

sequuntur Lælius et Masanissa. xiv. 8 *seq.* universum regnum ejus suo adjungit Masanissa. xv. 4, 3 *sq.* 5, 12 *sq.* Romæ in triumpho ducitur a Scipione, et mox in carcere moritur. xvi. 23, 6.

Syracusæ, Συρακοῦσαι. Syracusii, Συρακούσιοι. (*Confer* Dionysius, Agathocles, Hiero, Hieronymus *&c.*)

Syracusiorum certamina cum Mamertinis, Messanam obtinentibus. i. 8 *seqq.* inde bellum eorum cum Romanis, Mamertinos juvantibus. i. 11 *seq.* Syracusii Romanorum socii, ex fœdere cum Hierone. i. 16.

Syracusis L. Junius subsistit, reliquam classem exspectans. i. 52. Syracusii eorumque socii, comprehensi fœdere Romanorum cum Pœnis. i. 62, 8.

Syracusios ad arma et ad libertatem vocat *Theodotus. Fragm. hist. 66.* Syracusæ oppugnantur ab Appio Claudio et M. Marcello; v. 5—9. et expugnantur. viii. 37. et *Spicileg. ex lib.* viii. ornamenta urbis, Romam translata; parum prudenti consilio. ix. 10.

Syracusas noctu adgressurus Nicias Atheniensis, defectu lunæ territus discessit. ix. 19. Syracusarum tyranni Agathocles et Dionysius, urbis splendidissimæ et opulentissimæ. xv. 35. Syracusiorum populus, coronans populum Rhodiorum; statua Rhodi ab Hierone dedicata. v. 88, 8.

Syria. *Vide nomina regum Syriæ, suo quemque loco. Antiochus, Demetrius, Seleucus.*

Syria cava; *vide* Cœlesyria.

Syrinx, fornicata ambulatio Alexandriæ. xv. 30, 6. 31, 3.

Syrinx, ἡ Σύριγξ, Hyrcaniæ urbs princeps, capta ab Antiocho Magno. x. 31.

Syrtis major, ἡ Μεγάλη Σύρτις; ibi sunt Philæni aræ. iii. 39, 2.

Syrtis minor, ἡ Μικρὰ Σύρτις. i. 39, 2. *conf. Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7. Regio circumjacens, Byzacium vocatur et Emporia. iii. 23, 2. xii. 1, 5. xxxii. 2, 1.

T.

Tabæ, Τάβαι, urbs Persidis; ubi insania correptus obiit Antiochus Epiph. xxxi. 11, 3.

Tabraca, urbs Africæ, Τάβρακα; *perperam vulgo* Τάβαδρα. xii. 1, 2.

Tabulæ pictæ in expugnatione Corinthi corruptæ. xl. 7.

Tabulis æneis inscriptæ formulæ Fœderum. iii. 26, 1.

Taburnus mons, τὸ Τάβορνον. *Sic fortasse legendum* iii. 100, 2. *pro vulgato* τὸ Λίβορνον, *Liburnus.*

Tactici Commentarii Polybii *citantur* ix. 20, 4. *Vide Testimonia Veterum de Scriptis Polybii, et conf.* vi. 26, 11.

Tænarum, τὸ Ταίναρον, promontorium Laconicæ, in mare Creticum prominens; eo usque cum exercitu Laconicam populabundus percurrit Philippus. v. 19, 15. Neptuni fanum in Tænaro diripit Timæus Ætolus. ix. 34, 9.

Tænia ante Istri ostium perrecta in mari, per mille circiter stadia; τὰ Σπάδια. iv. 41, 1.

Tagæ, Ταγαὶ, (*si vera scriptura*) urbs in extrema Parthiene, prope Labum montem, qui Parthienen ab Hyrcania separat. x. 29, 3.

Taguria vulgo scribebatur, Ταγουρία, x. 49, 1. *quod in* Tapuria, Ταπυρία, *mutavimus. Confer* Tapyri montes.

Tagus, Τάγος, Hispaniæ fluvius; transit per Carpetanorum fines. iii. 14, 5. circa Tagi ostium in Lusitania moratur Asdrubal, Gisconis fil. x. 7, 5. Asdrubal, Hannibalis frater, acie victus a Scipione prope Bæcula in agro Castulonensi, fugatusque, præter Tagum fluvium versus Pyrenæum se recepit. x. 39, 8. *Ibi* Tagum fluvium, *Polybii et Livii errore confusum cum alio minore, e Pyrenæo defluente, cui* Tec *nomen, putarunt nonnulli docti viri: in his* Catrou et Rouillé *in* Histoire Romaine, *Tom. VIII. p.* 471. *Sed nil opus erat solicitare constantem librorum omnium scripturam, quæ bene utique habet.*

Tagi fontes a Pyrenæo amplius 1000 stadiis absunt; a fontibus usque ad ostium, recta linea, sunt 3000 stadia. xxxiv. 7, 5.

Talentum; *vide* Euboicum Talentum. *Pro* talentis Euboicis, *quæ* xxi. 14, 4. *nominantur, ponuntur* talenta optimi argenti Attici, quorum quodque non minus 80 libris Romanis pendat, xxii. 26, 19. *Eodem modo* xxii. 15, 8. *coll.* 13, 1.

pecuniæ signatæ æneæ ducenta talenta dono Achæis per Lycortam mittit Ptolemæus Epiph. xxiii. 9, 3.

Talentum pondo. iv. 56, 3. Lapides librarum 30, atque etiam talenti, *id est,* 60 *librarum,* e balistis jaculatus est Philippus. ix. 41, 8. lapides talentorum decem (*i. e.* 600 *librarum*) e tollenonibus suspensi Syracusis, in sambucas dejiciebantur. viii. 7, 8 *sqq.*

Talio non exigenda pro impiis facinoribus. v. 9, 6.

Tambrax, Τάμβρακ, urbs Hyrcaniæ. x. 31, 5 *sq.*

Tanais fluv. ὁ Τάναϊς, Asiam ab Europa disterminat. iii. 37, 3 *sqq.* influit in Mæotidem Paludem. x. 48, 1. *cf.* xxxiv. 7, 12.

Tanais, fluvius *Asiæ superioris, in mare Caspium ab Oriente influens*, inter quem et Oxum habitant Aspasiacæ Nomades; *confunditur a Polybio cum altero Tanai. Proprium hujus nomen Iaxartes est.* x. 48, 1.

Tannetis vicus, in Gallia Cisalpina; in eum (εἰς τὸν Τάνητος καλούμενον κάμπον) a Boiis inclusa est quarta legio Romana. iii. 40, 13.

Tantaleum supplicium patiuntur Byzantii. iv. 45, 6.

Tapuria, Ταπουρία, Asiæ regio inter Hyrcaniam et Bactrianam. *Sic ex Reiskii conject. scripsi pro* Taguria, Ταγουρία. x. 49, 1.

Tapyri (*s.* Tapuri) montes, τὰ Τάπυρα ὄρη, ad ortum Mediæ, haud procul a Caspio mari: ipsa Media ad eos usque montes pertingit. v. 44, 5.

Tardius venire, levius interdum peccatum, quam maturius. ix. 14, 10.

Tarentum, ὁ Τάρας, τοῦ Τάραντος &c. colonia Lacedæmoniorum; unde multa et in urbe et in agro loca ejusdem nominis cum locis Laconicis. viii. 35, 9. *Est* Tarenti porta Temenis. viii. 27, 7. et ante eam, Hyacinthi tumulus. 30, 2. in urbe, Museum. 27, 11. 29, 1. in urbe sepeliuntur mortui. 30, 6 *sqq.* in urbe est via, βαθεῖα dicta, *id est*, profunda *vel* humilis. 31, 1. alia, σύντομος. 36, 6. Portus urbis, et opulentia. x. 1.

Tarentini, οἱ Ταραντῖνοι, Romanis bello Punico I. naves commodato præbent. i. 20, 14. Tarentum præsidio tenetur a Romanis. ii. 24, 13. iii. 75, 4. urbs proditur Hannibali. viii. 26—36. *Conf.* iii. 118, 3. *et Spicileg. ex lib.* viii. *num.* 1. Licius, Tarenti præfectus, in arcem se recipit, illamque tuetur. viii. 32, 6. 34, 2. cives Romani in urbe trucidantur. 32, 9 *sqq.* cum Tarentinis benigne agit Hannibal. 33. urbem ab arce muro et fossa intercipit. 34 *sq.* ex portu, a Romanis obsesso per isthmum transvehi naves curat. 36. Bomilcarem, urbi a Romanis obsessæ auxilio venientem, orant Tarentini, ut cum classe decedere velit. *Spicileg. ex lib.* ix.

Tarentum recipitur a Fabio. x. 1. *et Fragm. hist.* 18. (*nam ibi utique* de Tarenti proditione *agi videtur; sed pro* τρίτον πρᾶξιν *fortasse feliciter* τὴν πρᾶξιν *legendum.*) Prodita est Romanis urbs, opera Heraclidis architecti. xiii. 4, 6.

Tarentini equites, in mercenariis Eleorum. iv. 77. 7. ab eis committitur prælium in pugna Philopœmenis cum Machanida. xi. 12, 6. 13, 1. in exercitu Antiochi in prima locantur acie. xvi. 18, 7.

L. Tarquinius, rex Romanorum. vi. 2, 10 *sqq.*

Tarracinensis populus, ὅπως Ταρρακινῶν, in ora Latii; antiquis Romanorum fœderibus cum Pœnis comprehensus. iii. 22, 11.

Tarraco. Ταρράκων *et* Ταρρακών, portus Hispaniæ citerioris. x. 34, 1. navale Romanorum. *Fragm. hist.* 67. Tarraconе bibernat Cn. Scipio. iii. 76, 12. 95, 5. Ibidem cum exercitu et classe hibernat P. Scipio Afric. major. x. 21, 8. 34, 1 *et* 4. 40, 12.

Tarseium, Ταρσήϊον, oppidum ab occidente Carthaginis, memoratum in secundo fœdere Romanorum cum Pœnis. iii. 24, 2 *et* 4.

Tarsienses, Ταρσῆνοι. *Sic fortasse legendum* iii. 33, 9. *pro* ὑπ' *gato* Θερσῆνοι.

Tarsimenus lacus, ἡ Ταρσημίνη λίμνη, in Etruria; (*alias* Trasimenus.) iii. 82, 9. Pugna ad Tarsimenum lacum. iii. 84. iii. 108, 9. v. 101, 8 *et* 6.

Taurini, Ταυρῖνοι, ad radices Alpium habitantes, contendunt cum Insubribus, subiguntur ab Hannibale, et urbs eorum princeps *Taurasia* expugnatur. iii. 60. per eos Hannibal transiit Alpes. xxxiv. 10, 18. *Confer* Taurisci.

Taurion, Peloponnesi rebus (sigillatim Corintho et Orchomeno) præfectus relictus ab Antigono, tutore Philippi. iv. 6, 4. 87, 8. viii. 14, 2. post Antigoni mortem copiis suis succurrit Achæis adv. Ætolos iv. 6, 4. iv. 10 *seq. et cap.* 19, 7 *sq.* tum præsto est Philippo. iv. 80, 3.

Taurionem apud Philippum calumniatur Apelles, non obtrectando, sed laudando. iv. 87, 1 *sqq.* cum cetratis, quibus alias Leontius præfuerat, Taurion in Triphyliam mittitur a Philippo. v. 27, 4. negligens est in mittendis auxiliis Arato adv. Ætolos. v. 92, 7. 95, 5. cum Arato ad Ætolos mittitur a Philippo, de pace acturus. v. 103, 1 *sq.*

Taurionis opera Aratum veneno interficit Philippus. viii. 4, 2. pravis consiliis Taurion corrupit Philippum. ix. 23, 9.

Taurisci, Ταυρίσκοι, habitant ab eo Alpium latere, quod campos Circumpadanos spectat. ii. 15, 8. Braccati et le-

viori sago induti prodeunt in aciem, sicut Insubres. ii. 28, 7. frontem acici tenent in prælio adv. Romanos. ii. 28, 4. atrociter pugnant. 30, 6.

Taurisci Norici, *οἱ Ταυρίσκοι οἱ Νωρικοί*, circa Aquileiam; in eorum finibus sunt divites aurifodinæ. xxxiv. 10, 10 *sqq.*

Taurum amentato jaculo venando confecit juvenis rex Ptolemæus Epiph. xxiii. 1, 9. *Conf.* Bos.

Taurus æneus Phalaridis, Agrigento Carthaginem translatus xii. 25.

Taurus mons, *ὁ Ταῦρος*. Asia cis Taurum potitur Attalus; quam ei rursus adimit Achæus, qui regis titulum in ea regione sumit. iv. 2, 6. iv. 48.

Taurus mons, finis Cappadociæ. *Fragm. hist.* 10. *et* xxxiv. 13, 4.

Latissime porrigitur Taurus in Superiorem Asiam, ut ex eo aquæductus subterranei ducti sint usque in Parthiam. x. 48, 4.

universa cis Taurum Asia, usque ad Halyn fluvium, excedere cogitur Antiochus. iii. 3, 5. xxi. 11, 8. 14, 3. xxii. 26, 5.

Taygetus, *τὸ Ταΰγετον ὄρος*, mons Arcadiæ. xxxiv. 10, 15.

Teanitæ, *Τεανῖται, rectius* Τεανῆται, cives *Teani Sidicini*, oppidi Campaniæ, a septemtrione Capuæ. iii. 91, 5.

Tectosages Galli, *Γαλάται Τεκτόσαγες*. v. 53, 3. 77, 2. 78, 6. dolo et perfidia circumvenire Cn. Manlium Consulem conantur. xxii. 22. *Confer* Ægosages, *et* Rigosages.

Tegea, *ἡ Τέγεα, ἡ τῶν Τεγεατῶν πόλις*, urbs Arcadiæ, prope fines Argolidis et Laconicæ; unde Spartanorum incursionibus perpetuo obnoxia. v. 92, 8 *sq. Vide* v. 17, 1. *Cives* Τεγεάται *vel* Τεγεᾶται. *Mendose vero, pro* Τεγεατῶν, *vulgo scriptum erat* Ἐλεατῶν. v. 17, 1. Τεγεάτην *vero ex Ursini conjectura vulgo ediderant, pro* Ἀργείων, *quod dabant MSti,* xxxiii. 1, 3. Ager Tegeæ, *ἡ Τεγεᾶτις vel* Τεγεάτις. xvi. 17, 4.

Tegeam, cum Achæis et Ætolis fœderatum, præripit Cleomenes. ii. 46, 2. eam oppugnat capitque Antigonus cum Achæis. ii. 54. et cives humaniter tractantur. 56, 13. Tegeæ adv. Lacedæmonios castra locat Philippus. iv. 22, 3. 23, 4 *sqq.* Megalopoli per Tegeam Argos venit Philippus. 82, 1.

Tegeam occupat Lycurgus, rex Spartanorum; sed, arce frustra obsessa, domum redit. v. 17, 1 *sq.* (*ubi vulgo* Ἐλεατῶν *legebatur, perperam.*) Tegeam certo die in armis convenire omnes Achæos jubet Philippus. v. 17, 9. ipse Argis, secundis castris, Tegeam venit, indeque Spartam properat. 18, 1 *sqq.* 22, 2. Messenii sero Tegeam venientes, inde per finem Argivorum Laconicam petierunt. v. 20, 2 *sq.* Philippus cum exercitu ex Laconica Tegeam redit; inde rursus per Argos Corinthum abit. v. 24, 7 *sqq.*

de Situ Tegeæ, præter loca jam citata, confer xvi. 17. *ubi, inter alia, ve.* 3. *memoratur* Tegeatis porta Messenæ urbis, *πύλη Τεγεάτις, et ve.* 4. *docetur,* inter Messeniam et Tegeæ agrum interjectum esse agrum Megalopolitanum et Laconicum.

Tegeam, victo Machanida, capiunt Achæi, duce Philopœmene. xi. 18, 7 *sqq.* Philopœmen, literis ad omnes Achæorum civitates datis, omnem juventutem eodem die Tegeam convenire jubet, Laconicam incursurus. xvi. 36 *seq.*

Tegeæ Legati Romani conciliare student Achæos cum Spartanis. xxxviii. 3, 3 *sqq.*

Tegulæ argenteæ in regia Ecbatanis. x. 27, 10. *Conf.* iv. 52, 7.

Teii, Τήϊοι, *cives urbis Teos* (Τέως) *Ioniæ*, tradunt se Attalo. v. 77, 5.

Teium, Τήϊον, (*alias* Tius, *et* Tium) *Bithyniæ. s. Paphlagoniæ* urbs ad Pontum; eam Pharnaces ex pacis lege reddere jubetur Ariarathi, (*ni potius* Eumeni;) eamdem aliquanto post Eumenes Prusiæ tradit. xxvi. 6, 7.

Telamon, Etruriæ oppidum, *ὁ Τελαμών*. ii. 27, 3. ubi ingenti prælio a Romanis cæduntur Galli. 27—31.

Τίλη, phalangis; *id est,* variæ cohortes, in quas phalanx dividitur. xi. 1, 6. 15, 2.

Teleas; per eum ab Antiocho M. pacem petit Euthydemus, rex Bactrianus. xi. 34.

Telecles, Ægeates, Achæorum legatus Romam, deprecans pro exsulibus. xxxii. 7, 14. rursus xxxiii. 1, 3 *sqq.*

Teledamus, Argivus, immerito proditor adpellatus a Demosthene. xvii. 14, 3.

Telemnastus, Cretensis, Persei legatus ad Antiochum. xxix. 3, 8.

Telemnastus, *nescio an idem cum superiori,* Gortynius Cretensis, Antiphatis pater. xxxiii. 15, 1. bello adversus Nabidem Achæis auxilia Cretensium adduxerat. 15, 16.

Telephus, Rhodiorum legatus ad consulem Rom. et ad Persea. xxix. 4, 4.

Telmissus, Τελμισσός, Lyciæ *s.* Cariæ urbs *maritima, cum porta,* Eumeni a Romanis data. xxii. 27, 8. *et ve.* 10.

Telocritus, Achæorum legatus ad Atta-

lum, nuncians honores Eumenis restituros. xxviii. 10, 7.

Telphusa, Τέλφουσα, (*semel in codd. nostris* Θέλφουσα, Thelphusa, ii. 54, 12.) oppidum Arcadiæ, prope fines Eleorum; Antigono se tradit, (*postquam ab Ætolis vel ab Eleis, puto, fuisset intercepta.*) ii. 54, 12. ab Olympia, per viam quæ Heræam ducit, profectus Philippus, primo Telphusam venit, deinde Heræam. iv. 77, 5.

Euripidas Ætolus, dux Eleorum, Gorgum capit, *rectius* Gortynam, τῆς Τελφουσίας, in finibus Telphusiorum. iv. 60, 2 *sq.* Stratum oppidum, ab Eleis relictum, Telphusiis restituit Philippus; τοῖς Τελφουσίοις. iv. 73, 2.

Temenis porta Tarenti, αἱ Τημενίδες πύλαι. viii. 27, 7. 30, 2.

Temenopolis, ἡ ἐν Τεμένει πόλις, urbs Phrygiæ, Moagetæ subjecta. xx. 17, 11.

Temesia, opp. Bruttiorum, ἡ Τεμεσία. *Spicileg. ex lib.* xiii.

Temnus, Τῆμνος, urbs Æolidis; templum Cynii Apollinis prope eam diripit crematque Prusias. xxii. 25, 12.

Temnitæ, Τημνῖται, cum Achæo se tradidissent, tradunt se Attalo. v. 77, 4.

Tempe Thessalica, τὰ Τέμπη. xviii. 10, 1 *sq.* 16, 1. 19, 1. 31, 4. xxiii. 4, 3.

Tempestas immanis. *Fragm. gramm.* 49. *Confer* Naufragium.

Templum; *vide nomina Deorum*, Apollo, Diana, Jupiter *&c. tum* Delphi, Delus, Olympia, *et simil.*

templa et deorum ornamenta delere, hominis furentis est. v. 11, 4.

Tempus et occasio præceps. v. 7, 4. temporis opportunitas in omnibus rebus dominatur, sed præsertim in bello. ix. 15, 1. x. 43, 2.

temporum rationes notæ esse debent imperatori. ix. 14, 6 *sqq. et cap.* 15. temporis male observati exempla. ix. 17 *seq.*

tempora tria diversa in omni corpore, civitate, opere, distinguenda: crescendi, vigendi, senescendi. vi. 51, 4.

Tenedus, Τένεδος. xvi. 34, 1. xxvii. 6, 15.

Tentoria quomodo figantur in castris. vi. 27.

C. Terentius *Varro*, Consul. iii. 106, 1. v. 108, 10. cum collega L. Æmilio junctas habet legiones. iii. 107. alternis diebus cum collega imperium habet, et ab illo, consilium pugnandi ad Cannas improbante, pro sua imperitia dissentit. iii. 110. ardet pugnandi studio. 112. aciem instruit. 113. lævum cornu tenet. 114, 6. e quatuor ducibus Romanis solus vivus evadit e pugna Cannensi, fœdi animi homo. 116, 13.

L. Terentius, unus e decem legatis T. Quintio adjunctis, ad regem Antiochum mittitur. xviii. 31, 3. Lysimachiæ convenit regem. 33, 1 *sq.*

Termessus, Τερμησσὸς, urbs Pamphyliæ, *aliis Pisidiæ.* xxii. 18, 4. Termessenses, Τερμησσεῖς, Isiondam urbem diripiunt et arcem obsident: litem componit Cn. Manlius. xxii. 18.

Terra habitata, in tres partes divisa. iii. 37. Timæum, qui illam divisionem ad omnem terrarum orbem refert, inscitiæ accusat Polybius. xii. 25, 7.

terræ boreales et australes incognitæ. iii. 38, 1 *sqq.*

Terræ imago præfertur in pompa Antiochi Epiph. xxxi. 3, 15.

Terræ motus Rhodios adfligit, felici eventu. v. 88 *seq.*

terræ motum indicat aëris tranquillitas in Liparis. xxxiv. 11, 19 *sq.*

Terror Panicus, *vide* Panicus terror.

Tesseræ nocturnæ in castris Romanor. vi. 34, 7 *sqq.* tessellæ vigiliarum. 35, 6 *sqq.*

tessera duplicata, signum duplicatum, παρασύνθημα, διπλοῦν σύνθημα. ix. 17, 9.

Testes male fidi, anres. iv. 40, 3.

testes falsi in castris, fuste percussi. vi. 37, 9.

Testudines aggestitiæ, fossis complendis. ix. 41, 1 *sqq.*

testudine fastigiata et imbricata capitur urbs Heracleum in Perrhæbia. xxviii. 12.

Tetrapyrgia, ἡ Τετραπυργία, locus in Cyrenaica. xxxi. 26, 11.

Teuta, uxor Agronis, regis Illyriorum, mortuo marito in regnum succedit. ii. 4. maria infestat, et omnes populos hostes declarat. ii. 4 *seq.* in Epirum lembos et terrestres copias mittit; et, capta Phœnice, agroque direpto, pacem et fœdus facit cum Epirotis et Acarnanibus. ii. 6.

Mercatores Italicos vexari necarique ab Illyriis patitur; Issam obsidet; Romanorum legatis superbe respondet; juniorem ex legatis, qui libere ei reposuerat, in itinere occidendum curat. ii. 8. plures, quam antea, lembos versus Græciam emittit; Dyrrhachium capit; Corcyram obsidet. 9. et in deditionem recipit. 10, 8.

apud Teutam accusatus Demetrius Pharus, et ab ea sibi timens, Romanis, ad bellum Illyriis inferendum venientibus, Corcyram prodit. ii. 11, 4. Teuta, ab Issæ obsidione depulsa a Romanis, cum paucis Rizonem se recipit. ii. 11,

6. Pacem petit a Romanis, et duris conditionibus impetrat. ii. 12.

Thalamæ, *χωρίον ὃ καλοῦσι Θαλάμας*, castellum Elidis, (*in Achaiæ et Arcadiæ confinibus*) ded.tione captum a Philippo cum ingenti præda. iv. 75, 2. 84, 2.

Thalamæ, *αἱ Θαλάμαι*, oppidum Laconicæ, ab occasu hiberno Spartæ. xvi. 16, 3 *et* 8.

Thasus, *ἡ Θάσος*, *insula maris Ægæi prope Thraciæ oram*, cum urbe cognomine, quæ *ἡ τῶν Θασίων πόλις* vocatur xv. 24, 1.

Thasios, amici cum essent, violata fœderum fide subegit Philippus. xv. 24. liberantur Thasii a Romanis. xviii. 27, 4. 31, 2. *adde* 33, 1.

Theætetus, Rhodiorum legatus ad decem legatos Romanos post bellum Antiochicum. xxiii. 3, 2 *et* 7. ei non placet, ut Persei rebus se immisceant Rhodii. xxvii. 11. Romanis favet. xxviii. 2, 3. 14, 3. accessione Genthii ad Persei partes terretur. xxix. 5, 2.

classis præfectus, legatus missus Romam petendæ societatis caussa. xxx. 5. in ea legatione Romæ senex moritur. xxx. 19, 1 *sq.*

Thearces, Clitorius, proditor; supposititius filius militis Orchomenii. ii. 56, 9.

Thearidas, Achæorum legatus Romam in caussa Deliorum. xxxii. 17, 1. Rursus Romam mittitur, ad rationem reddendam facinoris, in Aurelium legatum Romanum admissi. xxxviii. 2, 1 *seq. et vs.* 11.

Theatrum scenicum Alexandriæ, *τὸ Διονυσιακὸν θέατρον*. xv. 30, 4 *et* 6.

Thebæ, Thebani; *Θῆβαι, Θηβαῖοι. Confer* Bœoti.

Thebani, post pugnam Leuctricam principatum Græciæ sibi vindicantes, arbitrium contentionis cum Lacedæmoniis permittunt Achæis. ii. 39, 8 *sqq. Conf.* Epaminondas. Thebanorum arx Cadmea, per dolum capta a Phœbida Lacedæmonio. iv. 27, 4. Thebani, medico bello, præ formidine hostibus se adjunxerunt. iv. 31, 5. in Thebanos Alexander, statim post susceptum regnum, iram exercuit; sed loca tamen sacra non violavit. iv. 23, 8. v. 10, 6. ix. 23, 8.

Reipub. Thebanæ forma nil præcipui habuit; gloriam suam illa non nisi virorum nonnullorum virtuti (Epaminondæ præsertim, et Pelopidæ) debuit. vi. 43.

Thebanorum alii Romanis tradendam urbem censent, alii in societate Persei manendum. xxvii. 1, 7 *sqq.* urbem Romanis tradunt. 2, 4 *sq.* frustra solicitantur a Perseo. *cap.* 5.

bello Achaico Thebani omnes patria profugiunt. xl. 3, 10.

Thebæ Phthiæ *vel* Phthioticæ, *αἱ Φθιώτιδες καλούμεναι Θῆβαι*, in Thessalia. Situs urbis. v. 99, 2 *sqq.* Cum in manibus esset Ætolorum, eam oppugnat Philippus. 99, 6 *sqq.* captam, Macedonicis civibus frequentat, et Philippopolin, *Φιλίππου πόλιν*, pro Thebis, adpellat. 100.

Eamdem a Philippo repetunt Ætoli. xvii. 3, 13. 8, 9. xviii. 20, 3 *sqq.* 30, 7. Prope eam castra ponit T. Quintius. xviii. 2, 3. *ubi nude* Thebæ *vocatur.*

Thebes campus, *τὸ Θήβης πεδίον*, in Asia. xvi. 1, 7. xxi. 8, 13.

Thelphusa; *vide* Telphusa.

Themison, præfectus equitum in Antiochi exercitu in Cœlesyria. v. 79, 12. 82, 10.

Themistes, dux Alexandrensium Troadis, Gallos ex Troade ejicit. v. 111, 4.

Themistocles, Atheniensis, sua virtute remp. sustentavit. vi. 44, 4.

Themistocles castella, quibus ab Achæo fuerat præfectus, Attalo tradit. v. 77, 8.

Theodectes, sodalis Diæi, bello Achaico. xl. 4, 9.

Theodoridas Sicyonius, Achæorum legatus ad Ptolemæum Epiph. xxiii. 1, 6. rogatur a Ptolemæis fratribus, ut conductitios milites ipsis adducat. xxix. 8, 6.

Theodorus, Bœotus, celebris tibicen. xxx. 13, 3.

Theodotus, Ætolus, Cœlesyriæ præfectus nomine regum Ægypti, a Ptolemæo Philopat. ad Antiochum Magnum transire cogitat. v. 40, 1 *sqq.* Gerra et Brochos interjectasque Cœlesyriæ fauces præsidio Ægyptiaco occupatas tenet, et contra Antiochum defendit. v. 46, 3 *sq.* Cœlesyriam Antiocho prodit, et Tyrum ac Ptolemaidem urbem ei tradit. v. 61 *seq.* ei Antiochus, hibernatum Seleuciam profectus, Cœlesyriæ custodiam committit. 66, 5.

præest selectæ manui militum in exercitu Antiochi, quorum plerique argyraspides erant. v. 79, 4. ante pugnam ad Raphiam, Ætolica audacia in castra hostium noctu se confert, Ptolemæum occisurus; cujus loco obtruncat medicum, et salvus ipse redit. v. 81.

Lagoræ adest, muros Sardium conscendenti. vii. 16, 2. 18, 1 *et* 2.

Theodotus Hemiolius *cognomine*, *Ἡμι-*

λους. (*forsan a corporis proceritate, quasi* statura viri cum dimidio; *qua ratione Prusias ἥμισυν ἀνὴρ vocatur* xxxii. 2, 1. *quasi* dimidiatus vir, *a staturæ brevitate.*) Dux copiarum Antiochi Magni, adversus Molonem rebellem in superiorem Asiam missus, parum proficit. v. 42, 5. 43, 7.

in Cœlesyriam cum exercitu mittitur. v. 59, 2. denuo, anno sequenti, ab Antiocho in Cœlesyriam præmissus cum Nicarcho; v. 68, 9. (*conf.* 79, 5.) Nicolaum Ptolemæi ducem statione depellit. 69. cum Nicarcho præest oppugnationi urbis Rabbatamana. 71, 6 *sqq.* cum eodem præest phalangi in pugna ad Raphiam. 79, 5. hortatur milites. 83, 3. Legatus de pace mittitur ad Ptolemæum. 87, 1.

Theodotus, *Molossus* (*ut videtur*) *Epirota*, A. Hostilium Consulem, per Epirum proficiscentem, Perseo in manus tradere molitur. xxvii. 14. Molossorum gentem ad Persei partes abstrahit. xxx. 7, 2.

Theodotus, Pheræus Thessalus, patria exsul, Romam legatus initio belli Philippici. xvii. 10, 10.

Theodotus, (*ut quidem vulgo editum erat* Rhodius,) classis præfectus, Romam legatus. xxx. 5, 4. *Sed ibi ex MStis verum nomen* Theætetus *restituimus.*

Theogiton, Ætolus, immerito proditor vocatus a Demosthene. xvii. 14, 4.

Theognetus, Abydenus. xvi. 33, 4 *sq.*

Theôn ochema, Θεῶν ὄχημα, mons Africæ, ad mare Atlanticum. *Spicileg. ex lib.* xxxiv. *num.* 7.

Theophanes, Rhodiorum legatus ad Achæos, auxilia petens ad bellum Creticum. xxxiii. 15, 1.

Theophiliscus, præfectus classis Rhodiæ, sociæ Attali, in pugna ad Chium cum Philippo. xvi. 3 *seqq.* ex vulneribus moritur, vir prudens et fortis. *cap.* 5, 4 *sqq. et cap.* 9.

Theophrastus quæ de Locrensibus scripsit, reprehendit Timæus. xii. 12, 5.

Theopompi, historiarum scriptoris, inconstantia, et maledicentia in Philippum, Amyntæ filium. viii. 11—13. Res Græciæ scribere orsus est Theopompus, ubi desiit Thucydides. 13, 3. *Citatur* Liber xlix historiarum ejus. viii. 11, 5.

ejus dictum, de usu et experientia, optima rerum omnium magistra. xii. 27, 8 *sq.* fabulam pro vera narrat, umbræ expertes reddi eos qui Arcadicum Jovis templum intrassent. xvi. 12, 7.

Theopompus, tibicen. xxx. 13, 3.

Theoprosopon, Θεοῦ πρόσωπον, *quasi* Dei facies; *promontorium* Phœniciæ, *inter Tripolin et* Botryn. v. 68, 8. *De ejus situ confer art.* Berytus.

Theris, ab Antiocho Epiphane ad Ptolemæum (*minorem, ut videtur*) missus. xxviii. 17, 12.

Therma; urbs Ætoliæ. *Vide* Thermum. *Adde mox* Therme.

Therme Himerenses, *al* Θέρμαι *al* Ἱμεραῖαι, Siciliæ oppidum. i. 24, 4.

Therme *vel* Therma, ἡ Θέρμη, Siciliæ oppidum, (*idem, ut videtur, cum superiori.*) i. 89, 13.

Thermicus conventus; *vide* Thermum.

Thermopylas fossis, vallo et præsidiis intercipiunt Ætoli, Philippum transitu prohibituri. x. 41, 5. *Conf.* Pylæ.

Thermum, Thermus, *et* Therma; τὰ Θέρμον, ὁ Θέρμος, τὰ Θέρμα, ὁ ἐν τοῖς Θέρμοις τόπος, oppidum Ætoliæ. v. 6, 6. 7, 6. 8, 1. *et* 8, 3. *Cives* Θέρμιοι, Thermii. v. 8, 4.

est loco arcis munitissimæ, quo Ætoli pretiosissimum rerum omnium adparatum conferunt, cum securitatis caussa, tum ob annui mercatus et comitiorum celebritatem. v. 8, 4 *seqq.* templum ibi est Apollinis dives. xi. 4, 1.

Thermum raptim expeditionem suscipit Philippus, oppidumque et templum spoliat, evertit et comburit, iræ ob Dium ab Ætolis vastatum nimis indulgens. v. 7—11. v. 17, 5. vii. 13, 3. ix. 30, 2. rursus Thermum reversus Philippus, quæ prius intacta reliquerat, disturbat et diffringit. xi. 4, 1.

de Thermico conventu, *et de* festorum solennibus, Thermi peragi solitis, *præter* v. 8, 5. *confer* xviii. 31, 5. *et* xxviii. 4, 1.

L. Thermus, legatus Romanorum in Ægyptum, ad restituendum Ptolemæum juniorem in Cypri regnum. xxxiii. 5, 6.

Thersitæ, Θερσίται, (forsan Ταρσηῖται, Tarsienses) ex Hispania in Africam transducti ab Hannibale. iii. 33, 9.

Thesmophorium, τὸ Θεσμοφορεῖον, Cereris et Proserpinæ ædes Alexandriæ. xv. 29, 8. 33, 8.

Thespienses, Θεσπιεῖς, Bœoti, per legatos patriam suam tradunt Romanis. xxvii. 1, 1 *sq.*

Thessalia, Θετταλία; Thessali, Θετταλοί. *Confer* Larissa, Pharsalus, Thebæ Phthiæ, *et alia urbium Thessaliæ nomina.*

usque in Thessaliam penetraturus videbatur Cleomenes. ii. 52, 7. Thessali, fœdere Antigoni cum Achæis comprehensi. iv. 9, 4. licet suo jure vivere deberent, tamen non minus, quam Macedones, regio imperio erant subjecti. iv.

78, 2. a Philippo, Amyntæ filio, subjugati. ix. 28, 3.

captis Thebis Phthiis, quæ Ætolis parucrant, res Thessaliæ in tuto collocavit Philippus. v. 99 *seq. de* Philippo in Thessalia, *adde* iv. 57, 1. 66, 5 *sq.* Philippus, quo tempore ex Epiri faucibus propere se recepit, plurimas Thessaliæ urbes diripuit. xvii. 3, 9.

Thessalos liberos renunciant Romani. xviii. 29, 5. 30, 5. 5. *coll. c.* 21, 3 *sqq. et ve.* 9. Thessali apud Romanos repetunt urbes a Philippo per bellum Antiochicum sibi ereptas. xxiii. 4, 2. 6, 3. ea controversia disceptatur ad Tempe Thessalica, judice Q. Cæcilio. 4, 2.

Thessali, ære alieno pressi, ad Ætolorum exemplum novas tabulas poscunt. *Fragm. hist.* 68.

Thessali equites, in acie fortissimi, extra aciem ad viritim pugnandum inertes. iv. 8, 10.

Thessalonica, Θεσσαλονίκη, urbs Macedoniæ; ubi coram Q. Cæcilio, legato Romano, disceptatur caussa inter Eumenem et Philippum, de urbibus Thraciæ. xxiii. 4, 4. 11, 2. Thessalonica Rhodum proficiscuntur legati Persei et Genthii. xxix. 3, 7. Thessalonicam tendit Via Ignatia. xxxiv. 12, 6.

Thestia, oppidum Acarnaniæ *s.* Ætoliæ. *Cives* Θεστιεῖς, Thestienses. v. 7, 7.

Thetidium, Θετίδιον, in agro Pharsalico. xviii. 3, 6. 4, 1.

Theu-prosopon; *vide* Theoprosopon.

Thoas, Ætolus, Antiochum adierat, et Ætolos ad societatem cum eo faciendam incitaverat. xxii. 14, 13. eum Romani sibi tradi postulant ab Antiocho. xxi. 14, 7. xxii. 26, 11. traditus Romanis, præter spem liberatur per legationem Pantaleontis et Nicandri. xxviii. 4, 11. ingratum ei animum exprobat Pantaleon, et Ætolos in eum concitat, qui lapidibus hominem petunt. 4, 9 *sqq.*

Thoas *alius*, internuncius inter Dinonem Rhodium et Perseum regem. xxx. 6, 5 *sqq.*

Thracia, ἡ Θρήκη. Thraces, Θρᾷκες.

cum Thracibus si sociare se vellent Byzantii, possent Græcos omnes commercio Pontico excludere. iv. 38, 6. Thracia circumcirca cingit Byzantiorum agrum, a mari ad mare; et continuis bellis Byzantios premunt Thraces. iv. 45. Thraces ad Hellespontum habitantes subiguntur a Gallis. iv. 46, 2.

Thraciæ ora prope Chersonesum, in regnum Ægypti erat potestate. v. 34, 6. Eadem loca, dein a Philippo occupata, sibi vindicavit Antiochus Magnus, e Seleuci jure ad Syriæ reges pertinere ea contendens. xviii. 34 *seq. Confer* Lysimachia; Ænus; Maronea.

Thraces, cum Gallis, in exercitu Ptolemæi Philopat. duce Dionysio Thrace. v. 65, 10. in exercitu Antiochi Magni. v. 79, 6.

in Thracia mortuus est Antiochus *nescio quis*, qui Logbasi Selgensi, hospiti suo, Laodicen educandam reliquerat, Mithridatis filiam, quæ deinde Achæo nupsit. v. 74, 5.

Thraces minantur Macedoniæ. x. 41, 4.

in Thracia corpus quoddam erat coloniarum Atheniensium et Chalcidensium, quarum præcipua Olynthus; eas in servitutem redegit Philippus Amyntæ filius. ix. 28, 2 *sq.* Eadem, et Græcæ omnes in Thracia civitates, libertate donantur a Romanis. xviii. 27, 2. 31, 2. Chersonesus autem et Lysimachia, cum aliis nonnullis castellis, et agro Thraciæ, quæ Antiochi fuerant, Eumeni dantur. xxii. 27, 9.

de Thracicis urbibus contendunt Eumenes et Philippus, judicibus Romanis. xxiii. 4, 4. 6, 1. 11, 2. maritimis Thraciæ castellis, locis et urbibus decedere jubetur Philippus. xxiii. 11, 4. adv. Thraciæ regulos ad Propontidem, auxilia Byzantiis promittit Philippus. xxiii. 14, 12. Thraciæ urbibus maritimis excedit tandem Philippus; et Thracibus mediterraneis bellum facit. xxiv. 6.

Thranitæ, supremus remigum ordo. xvi. 3, 4.

Thraseas, pater Ptolemæi, ducis Ptolemæi Philopatoris. v. 65, 3.

Thraso, de medio sublatus Syracusis. vii. 2, 1.

Thrasylochus, Messenius, Philiadis filius, immerito proditor adpellatus a Demosthene. xvii. 14, 3.

Thronium, τὸ Θρόνιον, ad sinum Maliacum; xvii. 3, 3. ex adverso Echinus. ix. 41, 11. Thronienses, Θρονιῆς. *ibid.*

Thucydidis historia ubi desinit, inde incepit Theopompus. viii. 13, 3.

Thule, insula supra Britanniam, ἡ Θούλη. xxxiv. 5, 3 *sq.*

Thuria, ἡ Θουρία, *rectius* Θαρία, Messeniæ urbs, cujus cives a Messeniis divelluntur, et separatim in fœdus Achaicum recipiuntur. xxv. 1, 2.

Thurii, Θούριοι, urbs maritima Magnæ Græciæ. x. 1, 4. *conf. Spicil. ex lib.* viii. *num.* 1.

Thurium; *vide* Thyreum.

Thyatira, τὰ Θυάτειρα, *Lydiæ* urbs, ditionis Pergamenæ. xvi. 1, 7. xxxii. 25, 10. *quo posteriori loco, perperam*

cum Valesio Græca verba ἀπῆρεν ἐπὶ Θυατείρων vertimus Thyatira navibus contendit; *cum nude oporteret*, Thyatira contendit, abiit, *vel* castra transtulit; *est enim mediterraneum oppidum Thyatira.*

Thyestes, civis Lacedæmonius, Macedonibus favens, occiditur a factione Ætolica. iv. 22, 11.

Thynni pisces. xxxiv. 2, 14. *et cap.* 8.

Thyreum, Thyræum, Thyrium, Thurium, Acarnaniæ oppidum; Θύρεον, Θύραιον, Θύριον, Θούριον. iv. 6, 2. xvii. 10, 10. xxviii. 5, 1. Thyreum occupare tentant Ætoli. iv. 6, 2. 25, 3. Nicomachus, Acarnan, ex iis qui Thurio profugerant. xvii. 10, 10. Thurii concilium Acarnanum cogitur Popillio, Romanorum legato. xxviii. 5, 1.

Thyrienses *vel* Thurienses, Θυρεῖς *vel* Θουρεῖς. xxii. 12, 4.

Tiberis fluvius, ὁ Τίβερις, *gen.* Τιβέρεως. vi. 55, 1. *et* Τιβέριος. xxxi. 20, 11. 22, 7. *et* Τιβέρεως. xxxv. 2, 4.

pontem Tiberis solus tuetur Cocles Horatius. vi. 55, 1. legati a populis Romam missi, cum quibus bellum gerebatur, trans Tiberim tendere jussi. xxxv. 2, 4.

Tiberius; *vide* Claudius, *et* Sempronius.

Tibiam et rhythmum non sine causa Lacedæmonii et Cretenses ad bellum, loco tubæ, adhibuerunt. iv. 20, 6. similiter Arcades ad tibiæ modulos ordine incedere adsuefiebant. ii. 21, 12.

Tibœtes, Τιβοίτης, (*perperam olim* Tibites) patruus Prusiæ, in Macedonia exsul, adv. Prusiam excitatur a Byzantiis. iv. 50, 1 *et* 8 *sq.* cujus adventum metuit Prusias. 52, 9. sed ille moritur in itinere. 51, 7.

Tibure, ἐν τῷ Τιβουρίων εἴτε Τιβουρνῶν πόλει, impune vivere licet civi Romano, qui capitis reus in spontaneum exivit exsilium. vi. 14, 8.

Tichos, Τεῖχος, castellum Dymæorum munitissimum, prope Araxum promontorium, ab Hercule olim exstructum, occupatur ab Eleis, duce Euripida. iv. 59, 4. Philippo obsidenti traditur a præsidio Eleorum. iv. 88, 1 *sqq.*

Ticinus fluvius Galliæ Cisalpinæ, ὁ Τίκινος; exit e lacu Verbano. xxxiv. 10, 20. eum trajicit P. Scipio. iii. 64, 1. ad Ticinum, inter Padum et Ticinum, prælio equestri fugantur equites Scipionis ab Hannibale. iii. 65. *ubi vide se.* 1.

Tigris fluvius, ὁ Τίγρης. v. 46.

Seleucia ad Tigrim. v. 45, 3. 48, 15. in Tigri fluvio periit magna pars exercitus Antiochi, duce Xenoeta. v. 57, 4 *sqq.* secundum Tigrin progredi cum exercitu, Antiocho suadet Hermeas; v. 51, 4. sed is, hortante Zeuxide, Tigrim trajecit. 51, 5 *sqq.* 52, 2.

Timæus, historicus, Tauromenites Siculus. xii. 6, 7. ubi ejus historia desinit in Pyrrhi rebus, ibi Polybius suam incepit. i. 5, 1. iii. 32, 2. Timæi ignoratio locorum circa Padum. ii. 16, 15.

levis vir ingenii; de Africa et de Corsica futilia multa prodidit. xii. 3 *seq.* de Locrorum origine dissentit ab Aristotele. xii. 5 *seqq.* 11 *seq.* temere Aristotelem probris insectatur. xii. 9. *et cap.* 24, 2.

miram diligentiam in Chronologia adfectat. xii. 12.

conviciis insectatur Democharem historicum; xii. 13 *seq.* Agathoclem, Syracusarum regem; 15. Ephorum et Callisthenem, historicos; 23. Homerum. 24, 1. Maledicentia et levitas hominis undique e scriptis ejus perlucent. 24, 4 *sqq.*

præsens abesse videtur, et apertis oculis non videre. xii. 24, 6. negat exstitisse umquam Phalaridis taurum. 25. omnia ex aurium testimonio scripsit, nil vidit ipse. 27 *seq.*

historiarum Timæi liber XXI citatur a Polybio. xii. 25, 7. immerita hominis fama. xii. 28, 6.

Timæus, dux Ætolorum, Laconicam populatur. iv. 34, 9. Neptuni templum in Tænaro, et Dianæ fanum Lusis diripit. ix. 34, 9.

Timagoras, navium præfectus Rhodiorum. xxvii. 6, 14.

Timagoras *alius?* navis præfectus. *ibid.*

Timarchus, Eleuthernæus Cretensis, occisus putatur a Polemocle, navarcho Rhodio, in gratiam Cnosiorum. iv. 53, 2.

Timocrates, Pellenensis, præsidio urbis Argivorum relictus a Nabide. xvii. 17, 1.

Timolaus, Τιμόλας *vel* Τιμόλαος, Bœotus, immerito a Demosthene proditor dictus, eo quod Philippi societatem amplexus est. xvii. 14, 4.

Timoleon temere a Timæo supra omnes deos elatus. xii. 23, 4 *sqq.* Timoleontem Timæus verba facientem inducit de divisione orbis terrarum in tres partes. xii. 25, 7.

Timotheus, Orofernis legatus Romam. xxxii. 20, 4.

Timotheus, poëta Lyricus, *de quo consulendus Suidas hoc vocab. et quos ibi auctores citavit Küsterus.* Ejus carmina et modos vulgo addiscere consueverant Arcades. iv. 20, 9.

Timotheus, Ptolemæi Philometoris legatus Romam. xxviii. 1 *et* 7.

Timoxenus, prætor Achæorum, Argos recipit, a Cleomene occupatum. ii. 53, 2.

rursus prætor, recipit Clarium, ab Ætolis captum. iv. 6, 4. diffidens Achæis, utpote ad belli munia remissioribus, quinto die ante tempus Arato prætura cedit. iv. 7, 6 *sqq.* rursus ad præturam commendatus ab Arato, repulsam tulit Apellis artibus. iv. 82, 8.

rursus prætor creatur Achæorum, finito bello Sociali. v. 106, 1.

Tingi, Τίγγαι; *vide* Titti.

Tisæus, mons Thessaliæ, τὸ *Τίσαιον*, e quo signa, ex Eubœa et e Phocide facibus accensis sibi data, observavit Philippus. x. 42, 7 *sq.*

Tisamenus, Orestis filius, Sparta ejectus ab Heraclidis, primus rex Achæorum. ii. 41, 4. iv. 1, 5.

Tisippus, legatus Ætolorum in Macedoniam, ad gratulandam Romanis ducibus victoriam de Perseo. xxx. 10, 4.

Titti, *Τίττοι*, (*mendose vulgo* Tingi, *Τίγγαι*) populus Celtibericus, Romanarum partium; legatos Romam mittunt contra Aravacos. xxxv. 2.

Titus. *Sic nude plerumque vocatur* T. Quintius Flamininus, *cujus res gestas vide in* Quintius.

Tium *vel* Tius. xxvi. 6, 7. *Vide* Telum.

Tlepolemus, aulæ Ægyptiacæ minister, commeatui Alexandriæ præpositus. xv. 26, 11. in eo sperabant Ægyptii, prava Sosibii administratione offensi. 25, 8. eumdem accusat Sosibius, ut regnum adfectantem. 26. ejus socrum Danaën indigne tractat idem. 27. ejus amicus Moeragenes, flagris jam nunc cædendus, nudus evadit. 27 *seq.*

Macedonibus scribit Tlepolemus, se mox adfuturum. xv. 28, 6. administrationem regni adeptus, virtutes suas vitiis superavit, prodigus et superbus. xvi. 21. cum in eo esset ut de statu dejiceretur, confirmavit suam potentiam. 22.

Tlepolemus, legatus Ptolemæi minoris ad Antiochum Epiphanem. xxviii. 16, 6.

Tolistobogii, *Τολιστοβόγιοι*, Galli Asiam incolentes; pro eis et eorum regibus apud Romanos intercedit Eposognatus. xxii. 20, 2 *sq.*

Tollenones Archimedis, in muris Syracusanorum. viii. 7, 8 *sqq.*

Tomisa, ἡ *Τόμισα*, *Sophenæ oppidum.* xxxiv. 13, 1.

T. Torquatus, legatus Romanorum ad reducendum Ptolemæum juniorem in Cypri regnum. xxxi. 18, 9. re infecta redit. exp. 25—27. Romam reversus, efficit ut Ptolemæo seniori fœdus renunciaretur. xxxii. 1, 2 *sq.*

Tortus, ὁ *λόφος ὁ καλούμενος Τόρτος*, collis prope Agrigentum in Sicilia. i. 19, 5.

Tragiscus, socius Philemeni et Niconis in prodendo Tarento Hannibali. viii. 29 *seq.*

Tragœdi a L. Anicio in scenam producti. xxx. 13, 12.

Tragœdiæ alius finis est, alius historiæ. ii. 56. xv. 36, 7. multas tragœdias in belli Cleomenici historia fecit Phylarchus. ii. 56 *seqq.* velut poëtæ tragici, scriptores nonnulli in Hannibalis historia, Alpes trajicientis, deum ex machina adhibuerunt. iii. 48, 8.

Tragurium, *Τραγούριον*, oppidum Illyricum, ditionis Issiorum. xxxii. 18, 1 *sq.*

Tralles, *Τράλλεις*, Lydiæ urbs, Eumeni data. xxii. 27, 10.

Transalpini Galli. *Vide* Galli.

Trasimenus lacus; *vide* Tarsimenus.

Trebia fluvius, ὁ *Τρεβίας*. Ad eum castra locat P. Scipio. iii. 67, 9. 68, 5 *sq.* prælio equestri trans Trebiam Hannibalem vincit Sempronius. iii. 69, 5 *et* 9. pugna infelix ejusdem Sempronii ad Trebiam. 72, 4. 73 *seq.* 106, 8. xv. 10, 8.

Triarii, sexcenti in legione, natu maximi. vi. 22, 7 *sqq.* eorum arma. 23, 6. tentoria in castris. 29; 8 *sqq.* triarii immunes sunt a ministeriis castrensibus. 33, 7 *et* 10 *sqq.*

triarii in classe M. Atilii. i. 26, 6 *et* 15.

Tribuni militum quo pacto creentur et per legiones distribuantur. *vi.* 19, 1 *sqq. et vs.* 7 *sqq.* a militibus, statim post delectum, exigunt sacramentum. 21, 1 *sq.* rursus in castris sacramentum castrense. 33, 1 *sq.* tribunorum tentoria in castris. 27, 4 *sqq.* officium in castris. 34, 2 *sqq.* ministerium tribunis in castris præstari solitum. 33, 5 *sqq.*

de sententia concilii tribunorum, infliguntur supplicia castrensia. vi. 37, 1 *sqq.* minorum pœnarum tribunos in manipulis sibi subjectis arbiter est. 37, 8 *sqq.*

Tribuni plebis, non sunt obnoxii consulibus. vi. 12, 2. si vel unus eorum intercessisset, senatus nil perficere potest. 16, 4. tribunorum pl. partes sunt, rationem habere voluntatis plebis. 16, 5.

tribunus plebis Antonius legatos Rhodiorum in senatum introducit, adversante prætore. xxx. 4, 6.

Tribus Attalica, Athenis instituta. xvi. 25, 9.

Trichonium, Τριχώνιον, Ætoliæ oppidum, ad dextram a Strato Thermum euntι. v. 7, 7.

Trichoniensis, Τριχωνιὰς, Τριχωνιὰς, et Τριχωνὶς, Dorimachus; iv. 3, 5. Alexander; v. 13, 3. Dicæarchus. xvii. 10, 9.

Trichonius lacus, ἡ Τριχωνὶς λίμνη, in Ætolia. v. 7, 8 et 10. xi. 4, 1.

Triemiolia, navium genus minorum et apertarum. xvi. 2, 10. 3, 4. 7, 1 et 3.

Trieres, Τριήρεις. Cœlesyriæ s. Phœniciæ oppidum, incensum ab Antiocho. v. 68, 8. *De ejus situ confer* Berytus.

Trigaboli s. Trigabuli, Τριγάβολοι, locus ubi Padus fluvius in duo ostia dividitur. ii. 16, 11.

Triorches, τριόρχης, convicium a Timæo in Agathoclem usurpatum. xii. 15, 2.

Triphylia, ἡ Τριφυλία, Peloponnesi regio, inter Elidem et Messeniam, subacta ab Eleis non multo ante bellum Sociale. iv. 77, 8 et 10. Triphylia oppida. 77, 9. Nomen habet regio a Triphylo, Arcadis filio. 77, 8. *Mendose vulgo* Tryphalia *et* Tryphalus, (Τρυφαλία et Τρύφαλος) *scribebatur; vide* iv. 77, 5 *et* 8.

Triphyliam invadit Philippus. iv. 77 *seqq.* et sex dierum spatio universa potitur. 80, 14.

cetratos, quorum dux erat Leontius, duce Taurione in Triphyliam mittit Philippus. v. 27, 4.

Elei Romæ coram senatu Achæis litem movent de Triphylia. xviii. 25, 7. sed eam Achæis adtribuit T. Quintius cum decem legatis. xviii. 30, 10 *seq.*

Triphylus, Arcadis filius; a quo nomen habet Triphylia regio. iv. 77, 8.

Tripolis, regio Laconicæ, in qua oppidum Pellene. iv. 81, 7.

Triremibus, non (ut Romani et Pœni) quinqueremibus, bella maritima gesserant Persæ cum Græcis, et Athenienses cum Lacedæmoniis. i. 63, 8. triremes, inter apertas et minores naves numerantur xvi. 2, 10.

Tritæa, Trittæa, urbs Achaiæ, ex xii primis olim fœderatis, ἡ Τριτὰια. ii. 41, 3. (*et* Τριτωνία, *ut monuit Stephanus* Byz. *unde* Τριτωνιὰς, Τριττωνὶς *duplici litera* τ τ xxviii. 6, 2. xxxviii. 5, 4.)

Tritæenses, Τριτωνιῆς, inter primos, qui pristinum Fœdus Achaicum instaurarunt. ii. 41, 12. Tritæensium agrum populatur Ætoli. iv. 6, 9 *sq.* rursus Elei, duce Euripida Ætolo. iv. 59 *seq.*

Tritæensis (*s.* Trittæensis) Stratius. xxviii. 6, 2. xxxviii. 5, 4,

Triton; coram eo ictum fœdus Philippi cum Pœnis. vii. 9, 2.

Triumphus imperatorum Romanorum. vi. 14, 8. agi non potest, nisi consentiente senatu et sumtus decernente. *ibid.*

L. Æmilius *Paullus* ex Illyrico triumphat. iii. 19, 12. iv. 66, 8. P. Scipio, ex Hispania. xi. 33, 7. idem ex Africa de Pœnis. xvi 23. L. Scipio et L. *Æmilius Regillus*, ex Asia, de Antiocho. xxii. 7, 16 *sq.* Anicius de Genthio. xxx. 13.

Triumviri agris dividundis, Mutinæ inclusi et obsessi a Boiis et Insubribus. iii. 40, 8 *sq.* per dolum capti. *ibid. vs.* 10.

Troas; *vide* Alexandria Troas.

Trocmi, οἱ Τρόκμοι, Gallicus populus in Asia; calumniantur Ariarathem apud Romanos. xxxi. 13, 2.

Trœzen, Τροιζὴν, *gen.* Τροιζῆνος, oppidum Argolidis, a Cleomene occupatum. ii. 52, 2.

Tropici circuli. *vide Libell. V. inter Testimonia Vet. de Scriptis Polyb.*

Tryphalia, *et* Tryphalus; *vide* Triphylia.

Tubæ et buccinæ sono parent greges in Corsica et Italia. xii. 4.

Dormientes, in bello, tuba excitat; in pace, galli cantus. xli. 26, 1.

Tula, Τύλη, (*sive* Tulis, Τύλις) sedes regum Gallicorum, Thraciam prope Byzantium incolentium. iv. 46, 2.

Tunes, ὁ Τύνης, τοῦ Τύνητος; urbs Africæ, Carthagini ipso situ et vicinia infesta. i. 30, 15. 73, 5. capta a Regulo. *ibid.* Tunete castra ponunt mercenarii Pœnorum seditiosi. i. 67, 13. 69, 1. 73, 3. 76 *seq.* Tunetem obsident Amilcar et ejus collega Hannibal. i. 56.

castra ad Tunetem (πρὸς ταῖς Τύνητι χάραξι; *conf.* i. 67, 13.) occupat Scipio, fugientibus ad ejus adventum Pœnis. xiv. 10, 2. sed mox regredi Uticam, ad ferendam suis opem, cogitur. *ibid. vs.* 6 *seqq.* Tunetem legatos ad Scipionem de pace mittunt Pœni. xv. 1.

Turdetani et Turduli, Τουρδητανοὶ καὶ Τούρδουλοι, Bæticæ Hispaniæ incolæ; a nonnullis pro eodem populo habentur, a Polybio pro diversis. xxxiv. 9, 1.

Turres Celtiberiæ, pro urbibus numeravit Polybius. xxvi. 4.

Turris Alexandri, ὁ Ἀλεξάνδρου καλούμενος πύργος, in Thessalia. xviii. 10, 2.

Tuscum mare; *vide* Etruscum.

Tyana, τὰ Τύανα, Cappadociæ urbs; ad eam otiosus sedet *nescio quis imperator. Fragm. hist.* 69.

Tychæus, Numida, cum 2000 equitibus

Hannibali in Africa se jungit. xv. 3, 5 *sqq.*

Tychica porticus, Τυχικὴ στοά; *sic forte legendum* viii. 5, 2. *pro* Scythica porticus.

Tycho, Τύχων, scribarum in exercitu Antiochi præfectus, provinciæ ad Erythræum mare præficitur. v. 34, 12.

Tyla; *vide* Tula.

Tylos, ἡ Τύλος, insula Erythræi maris, *id est, Persici sinus.* xiii. 9, 5.

Tyndaris, ἡ Τυνδαρίς, Siciliæ urbs maritima, ad quam classe cum Pœnis pugnat C. Atilius. i. 25.

Typanea, Τυπανία, oppidum Triphyliæ. iv. 77, 9. 78, 1.

Typanestæ, Τυπανῆται, urbem suam Philippo tradunt. iv. 79, 4.

Tyranni, per Peloponnesi civitates constituti et sustentati a Macedonum regibus. ii. 41, 9 *sq.* 44, 3.

Tyranni nomen impietatis significationem conjunctam habet. ii. 59, 6. inter tyrannum et regem quid differat. v. 11, 6. *et* vi. 4, 2. *coll. cap.* 8, 9 *sq. et* 4, 5. Tyrannis quomodo oriatur e regno. vi. 7, 6 *sqq.*

tyrannorum securitas in peregrini militis benevolentia et viribus posita. ix. 13, 3. 18, 2.

Tyrrheni, ἡ Τυῤῥηνοί. *Vide* Etrusci.

Tyrrhenum mare; *vide* Etruscum.

Tyrus, Τύρος, urbs Cœlesyriæ et Phœniciæ, vi capta ab Alexandro. xvi. 40, 5.

Tyrii, οἱ Τύριοι, secundo fœdere Carthaginensium cum Romanis comprehensi. iii. 24, 1 *et* 3.

Tyrum et Ptolemaidem Theodotus Ætolus, qui Cœlesyriæ a Ptolemæo Philopatore præfectus erat, tradit Antiocho. iv. 37, 5. v. 62, 2 *sq.* Tyro Theodotus præfecerat Panætolum. v. 61, 5. 62, 2.

Tyrum porro cum classe proficisci Diognetum jubet Antiochus. v. 70, 3.

Tyrum quotannis Carthaginienses primitias frugum eximia navi diis patriis offerendas mittunt. xxxi. 20, 12.

V. U.

Vaccæi, Οὐακκαῖοι, populus Hispaniæ; bello petuntur ab Hannibale; eorum urbes Salmantica et Arbucala vi captæ. iii. 14, 1. alia eorumdem oppida, Intercatia et Segesama. xxxiv. 9, 13.

Vaccæis bellum inferunt Romani. iii. 5, 1.

Vaccæenses, Africæ populus, Βακκαῖοι. *Nempe sic fortasse legendum* iii. 33, 15. *pro* Μασσαῖοι *vel* Μάσσυι.

Vadimonis lacus, ἡ Οὐάδιμων *vel* Οὐάδμων προσαγορευομένη λίμνη, in Etruria; ad eum Boii cum Etruscis cæduntur a Romanis. ii. 20, 2.

C. Valerius *Lævinus*, Marci filius, frater uterinus M. Fulvii *Nobilioris* Consulis; xxii. 12, 10 *sqq.* per ejus apud Consulem gratiam pax datur Ætolis. *ibid.* Romam mittitur a M. Fulvio, ad petendam confirmationem pacis. 14, 2.

L. Valerius Flaccus, Cos. cum T. Octacilio, rem in Sicilia commode gerit. i. 20.

Lucius *Valerius Flaccus*, legatus consularis sub M? Acilio Cos. cum Ætolis agit, pacem petentibus. xx. 9 *seq.*

Manius Valerius *Maximus*, Cos. cum M? Octacilio in Sicilia fœdus facit cum Hierone. i. 16.

Marcus Valerius *Lævinus*, pater Caii, *prætor*, classi Romanæ in Græcia præfectus ad observandos conatus Philippi. viii. 3, 6. *proconsul*, Agathyrnenses e Sicilia in Italiam mittit, Bruttiorum agrum vastaturos. ix. 27, 11. primus cum Ætolis societatem pepigerat. xxii. 12, 11.

Vallos Romani milites in itinere, simul cum armis, gestant. xviii. 1, 1 *sqq. Conf. mos* Vallum.

Vallum et fossa circum castra Romana. vi. 34, 1 *sq.*

vallum Romanorum præstat valle Græcorum. xviii. 1, 5 *sqq.*

vallum ex clitellis factum a Cn. Scipione in Hispania. *Spicileg. ex lib.* viii. *num.* 3.

Velites in legione Romana, γεσφαμάχαι. *Vide* i. 33, 9.

natu minimi et pauperrimi. vi. 21, 7. mille in legione 1000 peditum. 21, 9. æquabiliter per manipulos distributi. 24, 3 *sq.* arma Velitum. 22. in castris non ministrant velites; 33, 8. sed ad vallum et ad portas excubant. 33, 5.

Velitum globi, σπεῖραι, in intervallis manipulorum hastatorum in acie Scipionis. xv. 9, 9. *et* vi. 24, 4.

de Velitibus *adde* xi. 22, 10. 23, 1. 24, 1. 32, 2 *sq.*

Venationis amans, Scipio Æmilianus. xxxii. 15, 3 *sqq.* Polybius. *ibid. et* c. 9. *et* xxxi. 22, 3. *conf.* Apor.

venator eximius, juvenis rex Ptolemæus Epiphanes. xxiii. 1, 9.

Veneti, Οὐένετοι, ad mare Adriaticum, populus antiquissimus; sermone differunt a Gallis, moribus et cultu eis fere similes. ii. 17, 5 *sq.* in ditionem Gal-

rum eorum, qui Romam vi ceperant, inrumpentes, cogunt eos ut domum repetant. ii. 18, 13. Veneti et Cenomani, bello Gallico Cisalpino, Romanorum partibus se adjungunt. ii. 23, 2 *sqq.* 24, 7.

Ventus; *vide* Africus, Etesiæ &c.

venti favore Pœni incendunt opera Romanorum ante Lilybæum. i. 48. venti subita mutatio saluti est reliquæ classi Punicæ post prælium ad Ægusam. i. 61, 7. ventorum varietatem indicat et ante significat mons ignivomus Hieræ insulæ. xxxiv. 11, 15 *sqq.*

Indigenæ ventorum stationes norunt; proverbium. ix. 25, 3.

Venus Erycina; *vide* Eryx.

Veneris ædes ad Saguntum. iii. 97, 6.

Veneris templum Pergami vastavit Philippus. xvii. 2, 2. 6, 4.

Venusiam, Οὐενουσίαν, *bene munitam* urbem capiunt Pœni; iii. 90, 8. *nisi* Telesiam, Τελεσίαν, *ex Livio reponendum, et servandum* ἀνείκαστον, *id est*, muris carentem, *quod habent codices nostri.*

Venusiam cum paucis evadit Terentius Varro e clade Cannensi. iii. 116, 13. 117, 3.

Veracitas; *vide* Veritas.

Verbanus lacus in Alpibus. xxxiv. 10, 20.

Vergiliæ, Pleiades, ἡ Πλειάς; earum occasus, hiemis initium. iii. 54, 1. Circa earum ortum, ineunte æstate, comitia sunt prætoria Achæorum. iv. 37, 2. (*coll.* iii. 16, 7. 17, 1.) v. 1, 1. v. 30, 7. circa Pleiadum ortum noctes jam sunt admodum breves. ix. 18, 2.

Veritas, lumen historiæ. i. 14, 6. xii. 7.

Veritas, maxima dea, de mendacio triumphat. xiii. 5, 4 *sqq.*

veracitatis fomes est, discere erga deos non esse mendacem. vi. 59, 4.

Versiculus a Macedonibus inscriptus parietibus Thermi. v. 19, 5.

Vestæ ara, ὁ τῆς Ἑστίας βωμός, Omarii, *s.* in Jovis Homarii templo. v. 93, 10.

Vestæ imago, τὸ τῆς Ἑστιάδος ἄγαλμα, Iassi, sub dio, nec pluitur, nec ningitur. xvi. 12, 3. *Adde* Hestiæ.

Vestini, Οὐεστῖνοι, (*s.* Οὐέστινοι) socii populi Romani. ii. 24, 12.

Vetus urbs, ἡ παλαιὰ πόλις, pars urbis Panormi. i. 38, 9.

Vexillarii duo, σημαιοφόροι, in quoque manipulo. vi. 24, 6.

Vexillum, σημαία, *idem quod* ordo, τάξις *vel* τάγμα, *et* manipulus, σπεῖρα. vi. 24, 5.

defixis vexillis designantur varia loca in castrorum metatione. vi. 27, 2. 41, 6 *sqq.* prætorium albo vexillo indicatur; alia insigniora loca, vexillis puniceis. 41, 7.

Via Ignatia; *vide* Ignatia Via.

Viæ in castris, ad instar vicorum in urbibus. vi. 29 *sq.* via quintana. 30, 6. via lata ante tribunorum tentoria quotidie mundatur, quia ibi plerique per totum fere diem vulgo versantur. vi. 33, 3 *sq.*

Vibonium, Ἰβῶνον, (*rectius* Οὐιβώνιον) oppidum Daunise in Italia; circa illud castra metatur Hannibal. iii. 88, 6.

Victimæ exta, de more Macedonum ostenduntur regi. vii. 11, 1.

Victor qui modo videbatur, sæpe temeritate victus. xi. 14, 4.

Victoria. Justitia et honeste factis vincere hostes, melius est quam armis parta victoria. v. 12, 2 *sqq.* Romano militi aut vincendum, aut moriendum. vi. 58, 11.

victoria recte uti, majus est quam vincere. x. 36, 1 *sq. cf.* xi. 14, 4.

Vigiliarum nocturnarum ratio in castris Romanis. vi. 35. xiv. 3, 6.

P. Villius, legatus Rom. ad Antiochum M. post bellum Philippicum. xviii. 31, 3. Thaso Selymbriam profectus est, et inde Lysimachiam, ubi regem convenit. 33, 1 *sq. coll.* 32, 3 *sq.*

Vincere; *vide* Victoria.

Vindicatio rei controversæ, ex Zaleuci lege. xii. 16.

Vindicias adv. Athenienses petunt Delii, ab Achæis inter cives recepti. xxxii. 17.

Vinum. Vini pretium vile in Gallia Cisalp. ii. 15, 1. veteribus vinis equos curat Hannibal. iii. 88, 1. vinum bibere non licet mulieribus apud Romanos, nisi vinum passum. vi. 2, 3 *sqq.*

vinum ex Loti baccis. xii. 2, 7. vinum hordaceum in Hispania. xxxiv. 9, 15. vinum arbustivum Capuæ. xxxiv. 11, 1.

vino deditus Demetrius, Seleuci filius, obses Romæ; xxxi. 21, 3. domi, regno potitus. xxxiii. 14, 1.

Virgines 100 Locrenses quotannis Ilium missæ. xii. 5, 7.

Viriathus. *Fragm. hist.* 70. *quod tamen non videtur esse Polybii.*

Virtus imperatoria; *vide* Imperator.

virtutes a puero disci debent. vi. 59, 1.

Visus, instrumentum ad res cognoscendas certius auribus. xii. 27.

Vita antacta, maximum fidei pignus. viii. 2, 3. *Conf.* iii. 31, 7 *sqq.*

Ulcera animorum, sicut corporum, nonnumquam insanabilia. i. 81, 6 *sqq.*

Ultio. In ulciscendo inimico, non modo,

quid ille dignus sit pati, considerandum; sed et, quid nobis conveniat facere. xii. 14, 3. xv. 4, 10.
Ululatum tollunt Galli (*παιανίζουσι*) pugnam ineuntes. ii. 29, 6. ii. 48, 8.
Ulysses in Cyclopis speluncam revertitur, pileum et cingulum repetiturus. xxxv. 6, 4. Ulyssem Homerus induxit, multa, quæ et mari et terra sint eventura, ex astris conjectantem; ix. 16, 1. ut exemplar viri politici. xii. 27, 10. *Conf.* Homerus.
Umbonibus et aliis, non hastis, neque gladiis, pugnabant Romani ad Zamam adv. Hannib. xv. 13, 1.
Umbræ expertis fieri perhibentur corpora eorum, qui Jovis templum in Arcadia fuerint ingressi. xvi. 12, 1.
Umbri, *οἱ Ὄμβροι*, contingunt Etruscos, et habitant utrumque latus Apennini. ii. 16, 3. socii Romanorum bello Gallico Cisalpino. ii. 24, 7.
Umbriam (*τὴν τῶν Ὀμβρων καλουμένην χώραν*) populatur Hannibal. iii. 86, 6.
Volane; *vide* Olana.
Volcium, Ὄλκιον, (*sive* Ὄλκιον *scribi debuit*) Etruriæ oppidum. vi. 59, 7.
Voluntas vera hominis, latens sæpe dissimulatione, cognoscitur ex factis præteritis. iii. 31, 7 *sqq.*
Uragi, *s.* optiones, in legione Romana. vi. 24, 3.
Urbes munitissimæ, facillime interdum capiuntur. vii. 15, 2 *sq.* urbes solum inæquale habentes, non continent plures domos eis, quarum superficies plana est. ix. 21, 7 *sqq.* urbis magnitudo ex solo circuitu æstimari non potest. *ibid. vs.* 1 *sqq.*
urbis verus ornatus in civium virtute cernitur. ix. 10, 1 *et* 12.
in urbibus vi expugnatis mos est Romanorum, sævam statim edere cædem. x. 15, 4 *sq.*
Uscana, oppidum Illyricum, *τὰ Ὕσκανα*. viii. 33, 5. *si modo vera est nota numerica η'. apud Steph. Byz. nec scribendum ν'. id est*, lib. xxviii; *ut Polybius eo loco, quem respexit Stephanus, egerit de* Appio Claudio Centone, (*eadem cujus fit mentio in Reliq. libri XXVIII. cap.* 11.) *qui, ab Hostilio Cos. in Illyricum missus*, ingentem cladem ad Uscana oppidum passus *est, ut decimus ex Livio, XLIII. 9 seq.*
Usu et meditatione faciles fiunt res difficillimæ. x. 47, 5 *et* 11. usus magister optimus. xii. 27, 6 *sqq. Conf.* Cogitatio.
Utica, *ἡ Ὕτική*, urbs Africæ prope Carth. i. 73, 5. obsidetur a mercenariis Pœnorum rebellibus. i. 70, 9. 73, 3.
Uticenses, dum adjuvare vult, pæne perdit Hanno. 74. ab Uticæ obsidione desistit Matho. 75, 3.
Uticenses, *οἱ Ὑτικαῖοι*, Romanis se tradere volentes post primum bellum Punicum, ab his non recipiuntur. i. 83, 11. deficiunt ad rebelles Afros. 82, 8. ad deditionem compellantur a Pœnis. 88.
Uticenses (*οἱ Ὑτικαῖοι ὅρκοι*) comprehensi antiquo fœdere Pœnorum cum Romanis. iii. 24, 1 *et* 3. iidem comprehensi fœdere Hannibalis cum Philippo, vii. 9, 5.
Uticam obsidet Scipio Africæ major. xiv. 1, 2. 2, 1 *sqq.* 6, 7. 7, 1. 8, 2. classem eo mittunt Pœni adversus obsidentes Romanos; quare a Tunete ad ferendam suis opem propere in castra ad Uticam redire coactus est Scipio. xiv. 9, 7 *et* 11. 10, 1 *et* 6 *sqq.*
sub initium tertii belli Punici, Uticenses Romanis se tradunt, et ab eis in fidem recipiuntur. xxxvi. 1, 1 *et* 4. prope eam dein castra habuerunt Romani. *vide* xxxvi. 4, 1. *conf.* xiv. 6, 7.
Utilitatem cum oblectatione legentium spectare debet Historiarum scriptor. xv. 36, 8 *sqq.*
Vulcani tumulus Carthagine Nova. x. 10, 11.
Vulcani Hiera, *vel* Vulcania insula, *ἡ Ἱέρα Ἡφαίστου*. xxxiv. 11, 12.
Vultures Lagoræ indicant, qua parte minus custoditus esset Sardium urbis murus. vii. 15, 8.
Vulturnus fluvius, medios fere dividit campos circa Capuam. iii. 92, 1. *Ibi Οὐλτούρνον reposuimus, pro mendoso Ἀδρον, quod erat in libris.*
Uxores, fidei pignus hostibus datum. viii. 2, 3.

X.

Xanthicus mensis; eo fit lustratio exercitus Macedonici. *Spicileg. ex lib.* xxiv. *c.* 8.
Xanthii, *Ξάνθιοι, Xanthi cives*, urbis Lyciæ, legatos Romam mittunt et ad Achæos adv. Rhodios. xxvi. 7, 3.
Xanthippus, Lacedæmonius, dux Pœnorum, prælio vincit capitque Regulum. i. 32—34. domum redit. 36. fabula de ejus obitu. *ibid.*
Xanthus; mendosa lectio, pro Xanthicus, *quod vide.*
Xenarchus, Achæorum legatus Romam, de renovanda societate. xxiv. 4, 11 *sq.*
Xenis via, *ἡ διὰ τῆς Ξένης*, ad Mantineam. xi. 11, 5.
Xeno, Ægiensis, Romam legatus ad de-

precandum pro exsulibus Achæis. xxxii. 7, 14. pursusque. xxxiii. 1, 3. (*sive priori loco intelligendus* Xeno Patrensis, *de quo mox.*)

Xeno, dux copiarum Antiochi Magni, cum Theodoto Hemiolio mittitur adv. Molonem. v. 42, 5. metu Molonis in urbes se recipit. v. 43, 7.

Xeno, Hermionensium tyrannus, abdicat tyrannidem. ii. 44, 6.

Xeno, Patrensis, temporum rationem habendam censet Achæis in bello Romanorum cum Perseo. xxviii. 6, 2 *et* 8. *Nescio* an legatus Achæorum Romam, deprecans pro exsulibus. xxxii. 7, 14. *qui locus pariter de* Ægiensi Xenone *intelligi potest, præsertim si conferamus* xxxiii. 1, 3.

Xenœtas, genere Achæus, ab Hermea, principe ministro Antiochi Magni, cum exercitu mittitur adv. Molonem. v. 45, 6. primum feliciter rem gerit; 46 *seq.* tum subito a Molone oppressus, ingenti clade adficitur. v. 48. *et* 46, 5.

Xenophanes, Cleomachi filius, Atheniensis, legatus Philippi ad Hannibalem fœderis faciendi caussa. vii. 9, 1.

Xenophantus, dux classis Rhodiorum adv. Byzantios. iv. 50, 5 *sqq.*

Xenophontis reditus ex Asia monstravit infirmitatem barbarorum, eaque una ex caussis fuit, unde natum est bellum Græcorum cum Persis. iii. 6, 10. ejus sententia de repub. Cretensium. vi. 45, 1. ejusdem verbum, officinam belli esse totam urbem. x. 20, 7.

Xenophon, Ægiensis, cum T. Quintio interest colloquio cum Philippo ad Nicæam. xvii. 1, 4. ab Achæis legatus mittitur Romam xvii. 10, 11. pater Alcithi. xxviii. 16, 3.

Xerxes, regulus urbis Armosatæ, in Armenia; eum Antiochus confirmat in regno, et sororem suam ei copulat. viii.

Xerxis in Græciam trajectio. iii. 22, 2. Xerxes legatos mittit ad Spartanos, aquam et terram petitum. ix. 38, 2. 25.

Xiphiæ piscis venatio. xxxiv. 3.

Xynia, ἡ Ξυνία, urbs Thessaliæ. *Spicileg. Fragm. ex lib.* ix. *num.* 3.

Xystophori equites, *id est*, hastati, in acie Antiochi adv. Molonem. v. 53, 1.

Y.

τὰ Ὑπαιπα; *vide* Uscana.

Z.

Zabdibelus, præfectus Arabum in exercitu Antiochi Magni in Cœlesyria. v. 79, 8.

Ζάκυνθα; *vide* Saguntum.

Zacynthus insula, ἡ Ζάκυνθος, prope Cephallaniam. v. 4, 2. res Zacynthi ex sua auctoritate constituit Philippus. v. 102, 10.

Zagrus mons, τὸ Ζάγρον ὄρος, *et* ὁ Ζάγρος, a meridie et ad occasum Mediæ, mons altissimus et amplissimus, quem plures barbari populi incolunt. v. 44, 6 *sq.*

ad eum est Chalonitis regio. v. 54, 7. interjacet inter Mediam *et* Atropatenem. 55, 6 *sq. conf.* v. 44, 8.

Zaleuci lex, de rei controversæ vindicatione. xii. 16, 4 *sqq.*

alia; qua, qui de sententia legis disputare volebat, pendente laqueo de collo verba facere tenebatur. xii. 16, 7 *sqq.*

Zama, ἡ Ζάμα, Africæ urbe, quinque dierum itinere versus occasum distans a Carthagine; ubi acie vincitur Hannibal a Scipione. xv. 5, 3. *et capp. seqq.*

Zarax, Ζάραξ, opp. Peloponnesi, *ad sinum Argolicum. Laconicæ vulgo accensetur;* (*Cellar. Geogr. Ant. II.* 13. *p.* 1198.) *sed* ditionis Argivorum *fuisse scribit Polybius* iv. 36, 4 *sq.* et frustra tentatum a Lycurgo, rege Spartanorum. *Confer* Prasiæ, *et* Glympes.

Zariaspa, τὰ Ζαρίασπα, Bactrianæ oppidum. x. 49, 15.

Zarzas (*aliis* Zarxas) Afer, unus e ducibus rebellium adv. Pœnos. i. 84, 3. dedit se Pœnis. 85, 2. e cruce suspenditur. 86, 6.

Zelys (*perperam* Zebes *Casaub.*) dux Neocretum, in exercitu Antiochi. v. 79, 10.

Zeno, Rhodius, historicus. xvi. 14, 2 *sqq.* ab eo dissentit Polybius, de Pugna navali ad Laden; xvi. 14, 5 *sqq. et cap.* 15. *item* de expeditione Nabidis in Messeniam; xvi. 16 *seq. et* de pugna ad Panium Antiochi cum Scopa. *c.* 18 *seq.* In dictionis elegantia plus studii posuit, quam in rerum inquisitione et tractatione. xvi. 17, 9. 20, 3 *sq.* eum per literas admonuit Polybius, sed sero. 20, 5 *sqq.*

Zeugma, τὸ Ζεῦγμα. Seleucia ad Zeugma. v. 43, 1. 48, 15.

ad Zeugma est Commagene. xxxiv. 13, 3.

Zeuxippus, Bœotus, partium Romanarum bello Philippico, auctor cædis Brachyllæ. xviii. 26, 5 *sqq.* xxxii. 2, 4.

In exsilium pulsum a suis, restituere volunt Romani, sed accipere nolunt Bœoti. xxiii. 2.

Zeuxis, dux copiarum Antiochi Magni, Molonem prohibet trajicere Tigrim. v.

45, 4. *idde* 46, 11. 47, 5. mox vero se recipit, et trajicere cum patitur. 48, 10 *sqq.*

persuadet Antiocho, ut cum exercitu Tigrim trajiciat. v. 50 *seq.* praest lævo cornu in pugna Antiochi cum Molone. 53, 6. 54, 1.

interest oppugnationi Seleuciæ ad Mare. v. 60, 4.

Zeuxis, *nescio an idem cum superiore*, Lydiæ satrapa nomine Antiochi Magni. xxi. 13, 4. ab eo Philippus, bellum gerens cum Attalo, commeatus ex fœdere petit. xvi. 1, 8 *sq.* et obtinet. xvi. 24, 6. Idem ab Antiocho legatus mittitur ad Scipiones, de pace cum eis acturus. xxi. 13, 4. 14, 9. Romam legatus, xxii. 7, 1.

Zibœtes. Forte sic scribendum pro Tibœtes; *de quo vide suo loco.*

Zodiaci sex signa, quævis nocte supra horizontem. ix. 15, 7 *sq.*

Zoippus, consiliarius Hieronymi, regis Syracusarum,

de Zonis terræ, *vide Libell. V. inter Testimonia Vet. de Scriptis Polyb.*

FINIS.
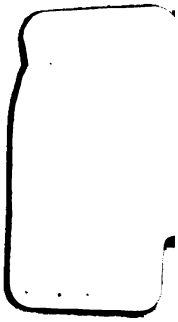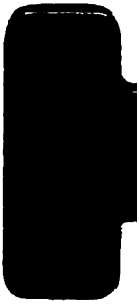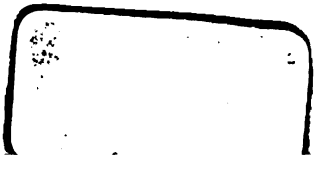
EXCUDEBAT W. BAXTER, OXONII.